

GVILIELMI GESENI

PHILOSOPHIAE ET THEOLOGIAE DOCTORIS, BORYSSIAE REGI
A CONSILII IN SENATV SACRO, THEOLOGIAE IN ACADEMIA FRIDERICIANA HALENSI CVM
VITEBERGENSI CONSOCIATA PROFESSORIS PVBLICI ORDINARIJ, ACADEMIARVM REGIAE
BORYSSICAE ET INSCRIPTIONVM LITTERARVMQVE HYMANIORVM PARISIENSIS, SOCIETATVM
ASIATICARVM PARISIENSIS ET ANGLICANAE, SOCIETATIS SCIENTIARVM REGIAE VPSALIENSIS,
NUMISMATICAE LONDINENSIS, PHILOSOPHICAE CANTARRIGIENSIS, HISTORICAE
THEOLOGICAE LIPSIENSIS SOCIJ

T H E S A V R V S

PHILOLOGICVS CRITICVS

**LINGVAE HEBRAEAE ET CHALDAEAE
VETERIS TESTAMENTI.**

TOMVS TERTIVS

LITTERAS **א—ד** CONTINENS,

QVEM POST GESENI DECESSVM PERFECIT

AEMILIVS ROEDIGER

PHILOS. ET THEOL. DOCTOR, LITTERARVM ORIENTALIVM IN ACADEMIA FRIDERIGIANA HALENSI CVM VITEBERGENSI CONSOCIATA
PROFESSOR PVBLICVS ORDINARIVS.

*EDITIO ALTERA SECVNDVM RADICES DIGESTA PRIORE GERMANICA
LONGE AVCTIOR ET EMENDATIO.*

LIPSIAE 1853

SVMTIVS FR. CHR. GVIL. VOGELII.

HJ

435

64

to

rip. 2

$\frac{22590}{315192}$

VIRIS SUMME VENERANDIS ILLUSTRIBVS

AMICIS INTEGERRIMIS

LVDOVICO CAROLO OTTONI
BAVMGARTEN - CRVSIVS

ACADEMIAE IENENSIS ORNAMENTO

ET

IOANNI CAROLO THILO

IN ACADEMIA FRIDERICIANA HALENSI COLLEGAE

CONIUNCTISSIMO

D. D. D.

A V C T O R.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

PHYSICS 439: QUANTUM MECHANICS

PROBLEM SET 10

PROBLEM 1

END OF PAGE

G V I L. G E S E N I V S

L I T T E R A R V M H E B R A E A R V M C V L T O R I B V S

S A L V T E M.

Secundum Thesauri mei fasciculum tandem multoque, quam optaveram, serius in lucem publicam emittenti metuendum mihi sane, ne in reprehensiones eorum incurram, qui editionis tantu procrastinatae auctorem cunctationis adeoque segnitiei accusaverint et de tali libro unquam absolvendo paene desperandum esse clamitarint. Quanquam ego non is sum, qui omnem culpam a me amoliri et in res externas transferre velim — non enim ita sum *χαλκέντελος*, ut huius generis lucubrationes laboris plenas sine ea animi relaxatione, quae in studiorum varietate est, absolvere possim — non despero tamen fore, ut a desidia et inertiae quae a natura mea alienissimae sunt, crimine me liberem. Ne enim de libris grammaticis dicam multis motis nuper auctis et retractatis, magnam temporis partem, quod inde a primi fasciculi editione effluxit, absumpsit Lexicon manuale ante hoc biennium latino sermone primum, post germanice quartum a me editum. Quas quidem editiones quum non sine nova et singulari cura in publicum emittere vellem, multa mihi vel iterum pertractanda vel recens indaganda erant, quae in minoribus editionibus breviter tantum strictimque dici poterant, plenius olim in Thesaurio disputanda. Dein in palaeographiae semiticae, maxime phoeniciae, studium denuo delatus, his quaestionibus, quae pridem in deliciis fuerant, et nonnullis fortasse haud infeliciter animadversis ita allectus sum, ut haec inchoata de manibus deponere nollem: tam gnaviter igitur perrexi, frigentibus subinde Thesauri prelis, ut horum quoque studiorum fructus Viris doctis mox examinandos tradere possim *). Quominus autem utrumque hunc librum paene absolutum iam prius ederem, tum diuturnus effecit morbus, quo pectus meum ferme per biennium laboravit, tum singularis et insolita calamitas, qua Deus nuper admodum domum meam afflixit, quae intra quattuor menses me ipsum cum uxore et septem liberis morbo

*) Opus, quod molitus sum, palaeographicum prodibit ita inscriptum: *Marmora phoenicia, quae supersunt, omnia edidit et praemissa commentatione de litteris et lingua Phoenicium Poenorumque illustravit Guil. Gesenius.* Specimen eius dedimus in libello nunc cum maxime edito: *Paläographische Studien über phönizische und punische Schrift.* Leipzig, bey Fr. Chr. Willh. Vogel 1835. 4.

gravissimo correptum triumque carissimorum capitum — in his Eduardi mei, egregiae spei pueri — funera vidit. Quae iam tandem tot impedimentis feliciter superatis emittitur nova operis nostri particula, utinam hanc totius libri strenue continuandi pignus et tanquam tesseram benevole excipiant litterarum orientalium cultores; tarditatis autem exprobratores, si qui forte non contenti fuerint excusatione nostra, respiciant, quaeso, ipsius operis rationem, in quo adornando id egi, ut qui festinantiam in eo continuando desideraverint, diligentiam certe et accuratorem non desiderent. De consilio et ratione libri in Prolegomenis fasciculo quinto edendis uberius disputaturi, nunc de alterius voluminis ratione paucis dicere satis habemus. Constat illud tribus fasciculis, quorum duo priores reliquis alphabeti litteras continebunt, tertius praeter Prolegomena comprehendet 1) *Appendicem* s. Paralipomena ad primum maxime operis fasciculum; 2) *Indicem quadruplicem*, a) grammaticum et analyticum, b) latinum, c) subsidiarum, tum manuscriptorum tum impressorum, d) locorum S. S., qui uberius vel novae ratione illustrantur. Omnia autem in scriniis meis ita parata exstant, ut nullus dubitem, quin intra biennii spatium liber emitti possit.

Utinam benignissimum numen, quod post tot acerbissimas calamitates et tristissima funera valetudinem restituit integram, vires largiatur ad opus feliciter perficiendum, idque olim perfectum in sacrarum litterarum et ecclesiae christianae commodum cedere iubeat!

Dabam Halae, Cal. Sept. MDCCCXXXV.

Aemilius Roediger

lecturis salutem.

Tandem post tempus paene nimium interiectum Thesauri Geseniani tomus tertius foras emittitur auctoris obitu interceptus meaque qualicunque opera perfectus. Atque Gesenius quidem ipse opus suum ad verbum רַב־שׁוֹבֵי usque (pag. 1358) persecutus erat, quum morti propinquus libri ad finem perducendi curam mihi demandaret. Ego licet viribus meis aliquantulum diffiderem essetque mihi coeptis aliis promissisque satisfaciendum, nolui tamen eius viri, qui auctor semper fautorque studiorum meorum fuerat, voluntati quocunque modo deesse. Itaque laborem, qui nec opinanti mihi inciderat, bono animo suscepi. Sed quum non multo post grammaticam etiam Gesenianam denuo edendi cura ad me conferretur eaque editio fere tertio quoque anno repetenda esset, et praeter has aliasque occupationes morbi casusque funesti intercederent, factum est, ut Thesauri editio ad hunc diem procrastinaretur. *)

Inter ea, quae b. Gesenius sua manu scripta reliquit, paucissima tantum reperi ita exarata, quae prelo subiici potuerint; ea religiose a meis ubique distinxī (v. שׁוֹבֵי pag. 1383, רַב־שׁוֹבֵי p. 1441, אֲשֶׁר p. 1471 sq., אֲהוּן p. 1512 sq.). Reliqua meopte periculo meoque, ut dicitur, Marte, et ita quidem peregi, ut iisdem fere adminiculis uterer, quae Gesenio ad manus

*) Indices, quos bibliopola conficiendos curavit, propediem in lucem dabuntur, iisque Additamenta et Emendationes adiungentur.

fuerant, additis novis non paucis iisque magnam partem praestantissimis, quae nunc denique doctorum hominum studio et labore patefacta sunt. Ceterum in ea operis parte, cuius conficiendae curam susceperam, mihi, quantum fieri posset, ad eum ordinem easque rationes omnia fingenda et accommodanda erant, quas auctor libri in partibus prioribus esset secutus; eamque viam maxime in rebus externis levioribusque ingressus sum, in ceteris, gravioribus potissimum difficilioribusque, meam sententiam obtinui argumentisque confirmavi. Praecipue autem verborum usum sollicite investigavi et, quam planissime potui, explicavi, finitimarum linguarum convenientiam monstravi, locos Veteris Testamenti plurimos exposui, de difficilioribus non raro copiosius disputavi variasque doctorum hominum sententias proposui, denique id omnibus viribus contendendi et elaboravi, ut hac opella mea Scripturae Sacrae interpretationi linguaeque hebraeae investigationi nonnihil adiumenti afferretur. Id quod faxit Deus Optimus Maximus!

Dabam Halis Saxonum, Kal. Februar. MDCCCLIII.

pl. ⁶צבאן est lanigerum pecus, oves opp. capris, licet ⁶צבאן de rupicapra dicatur: cum

hebraeo צבאן significacione convenit ⁶צבאן oves: et caprae, ut Hom. *μῆλα*. Aram. respondet צבאן, צבאן, צבאן, צבאן etiam pl. צבאן, צבאן. Gen. XXIX, 10. XXX, 36. 40. XXXII, 6. XXXVII, 12. Ex. II, 16. III, 1 et persaepe. Saepe opponuntur צבאן armenta, צבאן pecus et armenta Gen. XII, 16. XIII, 5. XX, 14. XXI, 27. XXIV, 35. 1 Sam. XIV, 32 al. צבאן pastor pecoris Gen. IV, 2. XLVI, 32. 34. Spec. notandum: a) Et caprinum et ovillum pecus complecti hanc vocem quum multa alia docent tui haec exempla Gen. XXXVIII, 17: צבאן צבאן, cf. XXXVII, 9. Lev. I, 10: צבאן צבאן או צבאן צבאן או צבאן צבאן. Lev. V, 6: צבאן צבאן או צבאן צבאן. *femella* de pecore, *agna aut capella*. XXII, 21: צבאן צבאן. cf. 19: צבאן צבאן וצבאן צבאן. 2 Par. XXXV, 7: צבאן צבאן וצבאן צבאן. Sed *צבאן* tamen oves significat (v. arab.) capris exceptis. 1 Sam. XXV, 2: צבאן צבאן וצבאן צבאן. b) Ut collectivum (pariter atque צבאן q. v.) ponitur cum numeralibus, quae modo anteponuntur, ut צבאן צבאן duae pecudes Jes. VII, 21, 1 Sam. XXV, 18. צבאן צבאן 1 Reg. V, 3, צבאן צבאן 1ob. I, 3. XLII, 12, modo postponuntur Num. XXXI, 32. 1 Sam. XXV, 2. 1 Reg. VIII, 63. 1 Par. V, 21. 2 Par. VII, 5. XV, 11. XXIX, 35. Nomen unitatis est צבאן pecus (= udis) ein Stück Kleinvieh, sive ovis est sive capra. Exod. XXI, 37: *si quis furatus fuerit pecudem . . . restituet quattuor pecudes* צבאן צבאן Ez. XLV, 15. (Ita apud Arabes collectivum ⁶צבאן respondet nomen unitatis ⁶צבאן). c) Quod ad *sexum* attinet copulatur cum masc. ubi *mares* intelliguntur, ut Gen. XXX, 39: צבאן צבאן, cum fem., ubi *femellae*, ibid. צבאן צבאן it. צבאן צבאן Comm. 38. צבאן צבאן Comm. 41. XXXIII, 13. 1 Sam. XVII, 28. De *femellis* צבאן צבאן, quibus constare solent greges, ponitur etiam צבאן Gen. XXXI, 8. 11. 12. (LXX ple-risque locis *πρόβατα*).

2) *grex* i. q. צבאן (ad no. 1 pertinet צבאן Gen. XXIX, 2. Mich. V, 7) v. c. צבאן צבאן (mactationi) destinatus Ps XLIV, 12, צבאן צבאן Jer. XXXIII, 1, צבאן צבאן Ps. XCIV, 7. Translate צבאן צבאן de Israele Mich. VII, 14. צבאן צבאן Ez. XXXVI, 37. 38.

צבאן (pecore s. gregibus dives) n. pr. oppidi in tribu Judae Mich. I, 11, probabiliter eiusdem quod צבאן scribitur Jos. XV, 37.

צבאן *propagines*, v. rad. צבאן.

צבאן *processit, prodit miles in bellum* cf. צבאן.

(Latius patet arab. ⁶צבאן prodit stella, dens, ungula, sq. علی pers. et acc. hostis: duxit hostem super aliquem, i. e. monstravit viam, ut eum invadere posset, den Feind Jemandem über den Hals führen: v. Genh. pag. 134. Firuz. pag. 24. Aeth. *ፀብአ*: bello aggressus est aliquem, absol. bellum gessit. *ፀብአ*: bellum, militia, *ፀብአ*: bellator, miles. Originem ponunt in emicando, promicando, cf. צבאן no. 2, videntur etiam

cognata esse ⁶צבאן emicuit lux, צבאן exiit). Sq. על contra aliquem, ⁶צבאן Num. XXXI, 7. Jes. XXIX, 7. 8. XXXI, 4. Zach. XIV, 12, absol. Num. XXXI, 42. Transfertur ad militiam sacram i. e. cultum divinum in sacratio ad quem militum instar per ordines procedere solebant. Num. IV, 23: צבאן צבאן צבאן. VIII, 24. Adeoque de mulieribus 1 Sam. II, 22: צבאן צבאן. Ex. XXXVIII, 8.

Hiph. *procedere iussit milites in bellum* i. e. *conscriptis milites* 2 Reg. XXV, 19. Jer. LI, 25.

צבאן estr. צבאן pl. צבאן estr. צבאן, צבאן, צבאן, sed bis tamen cum verbo fem. Jes. XL, 2. Dan. VIII, 12) 1) *militia, bellum*. צבאן צבאן צבאן expediti ad bellum faciendum (v. צבאן). Num. XXXI, 36. Deut. XXIV, 5, צבאן צבאן Num. XXXI, 27. 28 et צבאן צבאן Num. I, 3 sq. egressus est ad militiam faciendam, egressus est in bellum (LXX *ἐκπορεύομαι, ἐξέρχομαι εἰς πόλεμον*). Similiter de militia sacra Levitarum, צבאן צבאן v. rad., et צבאן צבאן 3) idoneus ad militiam i. e. ad ministerium sacrum Num. IV, 3. 30. 35. 39. — Apud recentiores V. T. scriptores translate de vita gravi et molesta (aegre enim Hebraei hoc tempore ferebant militiam, ut servitium a peregrinis impositam. 1ob. VII, 1: צבאן צבאן צבאן XIV, 14 (ubi intelligitur conditio molesta in orco) cf. X, 17: צבאן צבאן *vices et agmina mecum* i. e. agmina malorum alternis vicibus sibi succedentia me oppugnant. (Cf. similes Arabum locutiones: *جيش الكروب* exercitus curarum Har. 3, pag. 154 Sch., *حروب الكروب* bella curarum ib. 152 et Euripid. Med. 1185). Jes. XL, 2 (de servitute Babylonica). Dan. X, 1: *et verum est edictum* צבאן *et militia erit magna* i. e. gravis erit calamitas. Non bene nonnulli: magnum erit bellum: falso autem alii: *mysterium magnum* coll. *occulhavit*.

2) *exercitus* (LXX saepe *στρατιά, δυνάμις*). Ex. VI, 26. 2 Sam. VIII, 16. X, 7 pl. Ex. VII, 4. Ps. XLIV, 10 et saepe. צבאן Gen. XXI, 22. 32. 2 Sam. II, 8. 1 Reg. XVI, 16 al. LXX. *ἀγχινοῦται* Num. XXXI, 53. 1 Par. XII, 8, צבאן צבאן Num. XXXI, 32 milites.

Spec. a) *exercitus coeli* dicitur a) de agnorum agminibus Dei solum stantibus (*στρατιά* II h h h h h 2

obstet in valle צַבְחָה pro plurali constr. habere. Alii: *possessio decora inter agmina populorum*, quod frigidius videtur.

2) *caprea, dorcas*, a formae pulchritudine dicta, arab. ⁵صبي, aram. ⁵צַבְחָה, ⁵צַבֵּעַ, fera e genere cervino et velocissima (2 Sam. II, 18. 1 Par. XII, 8. Prov. VI, 5 cf. Sir. XXVII, 22 al. 20) et timidissima (Jes. XIII, 14), cuius caro in deliciis habita est Dent. XII, 15. 22. XIV, 5. XV, 22. 1 Reg. IV, 23 (V, 3). Vide Bocharti Hieroz. II p. 304 Lips., ubi recte ad universum *caprearum* et *dorcadum* genus refertur, non ad certam quandam speciem, ut voluerant Oedmannus fasc. I c. 1 et Rosenm. in append. ad Arvieux de moribus Secularum Lips. 1789. LXX. *δορκαίς*, semel Jes. I. c. *δορκαδιον*, quod quidem v. graecum ab oculorum pulchritudine et acuminis visus petitum est, Vulg. *caprea*. Ad agilitatem et pernicitatem eius pertinent verba Cant. II, 9: ⁵צַבֵּעַ דְּרֹגְהָ דְּרֹגְהָ דְּרֹגְהָ (cf. Vers. 8), et 2 Sam. I, 19: ⁵צַבֵּעַ הַצֵּבַע עַל צְבֹתֶיהָ תִּלְגַּל תִּלְגַּל *confossa est*. Intelligitur Jonathan (Comm. 25), quippe qui *ποδάς ὄνιξ* esset, quae quidem virtus in militibus magni aestimaretur (cf. II, 18). ⁵צַבֵּעַ cum art. positum est pro: *caprea κατ' ἔξοχην*, *caprea Israël*, v. p. 361 A litt. c. Alii *decus* (Israëlis) interpretantur: sed illud magis convenit sequentibus, comparatur enim Jonathan cum *caprea* a venatoribus confossa. Quum hanc bestiam nitidam et venustam in deliciis haberent Orientales (cf. ⁵צַבֵּעַ, ⁵צַבְחָה), adeo per eam obtestari solebant. Cant. II, 7: *obtestor vos, o filiae Hierosolymorum, ne invadat in vos caprea aut per cervas agri*. III, 5. Sed cum his verbis componi non debebat formula Arabum *بذ لا يظئى*, hae sententia: *cum invadat malum, non dorcadem* i. e. non innocentem, innoxium illum. Cf. Meidan. 1, 148 no. 2 Freyt. Simile est proverbium: *بذ ولا يظئى* Plur. ⁵צַבְחָה 2 Sam. II, 18, ⁵צַבְחָה 1 Par. XII, 8, fem. ⁵צַבְחָה Cant. I. c.

⁵צַבְחָה (*caprea femina*) n. pr. idque, ut videtur, mulieris 1 Par. VIII, 9.

⁵צַבְחָה (*caprea femella*) n. pr. matris Joasi regis 2 Reg. XII, 2. 2 Par. XXIV, 1. De hoc n. pr. aram. ⁵צַבְחָה gr. *Δορκαίς*, *Δορκαίς*, v. in tpp. ad Act. IX, 36 et Bocharti Hieroz. II, p. 305 Lips.

⁵צַבְחָה f. *caprea* s. *dorcas femina*. Cant. IV, 5: *duae mammae tuae ut duo hinnuli gemelli capreae, qui inter lilia pascentur*. Comparantur mammae virginis pudicae timide quasi sub veste alba latentes cum hinnulis et venustissimis et pavidissimis inter liliorum latebras pascentibus.

⁵צַבְחָה (vel *dorcales* i. q. ⁵צַבְחָה; vel i. q. ⁵צַבְחָה forae rapaces, pro ⁵צַבְחָה) Hos. XI, 8, et ⁵צַבְחָה Gen. X, 19. XIV, 2. Deut. XXIX, 22 n. pr.

oppidi in valle Siddim cum Sodoma et Gomorra a mari mortuo hausti.

⁵צַבֵּעַ pr. comprehendit, ut arab. ⁵صبط, aeth.

תַּחַם: Talmud. הַצֵּבַע בֵּית הַצֵּבַע locus comprehensionis i. e. ansa, manubrium Chagiga 3 init. Cogn. est ⁵צַבְחָה forceps, a prehendendo dicta. Sq. dat. *porrexit* alicui. Semel legitur Ruth II, 14: *וַיַּצְבֵּעַ לָהּ תַּחַם וַיַּצְבֵּעַ לָהּ תַּחַם* et *porrexit ei tostum*. Targ. אַרְשֵׁי. LXX *ἐβούλεσεν* (cumulabat), vel quod liberius vertit interpres vel quod expressit רִיבֶבֶר.

I. ⁵צַבֵּעַ rad. in verbo inusit. *tinxit, intinxit*, inde *colore imbuūt*, vic. ⁵צַבֵּעַ q. v. (Arab. ⁵صبغ, melit. *sebagh*. Aethiop. ⁵ጸብረ: *tinxit, intinxit*, sed per ⁵ጸጸብረ: *digitus*. Cf. infra chald. Samaritani habent ⁵ጸጸብረ parum, paullulum, pr. punctum, ein Tipphen).

⁵צַבֵּעַ chald. in Pe. inusit. Pa. *intinxit, immerisit*, inde *rigavit* Dan. IV, 22. Ithpa. ⁵צַבֵּעַ pass. *ibid.* IV, 12. 20. V, 21. Theod. bis *ἐβύγη*. In Targg. saepe pro: *intinxit, immerisit* in aquam ad lavandum. Syr. id. etiam de baptismo, et ita apud Zabios.

⁵צַבֵּעַ m. *tinctura*, inde *vestis tincta, colorata* Iud. V, 30. (Chald. ⁵צַבֵּעַ coloratus, colore infectus).

⁵צַבְחָה (coloratus) n. pr. filii Seir, phylarchae Choritarum Gen. XXXVI, 2. 20. 24. 29.

⁵צַבְחָה Jes. LVIII, 7) c. suff. ⁵צַבְחָה pl. ⁵צַבְחָה f. (Lev. XIV, 16) pro ⁵צַבְחָה c. Alph. prosthetico 1) *digitus* Cant. V, 5, spec. *digitus index*, ab intingendo dictus (minime a prehendendo, v. ⁵צַבֵּעַ no. II) Lev. IV, 6 sqq. IX, 9. XIV, 16. Num. XIX, 4. Sed in formula ⁵צַבְחָה

Jes. LVIII, 9 *digitum protendit* in ludibrium (arab. ⁵صبع) *medius* potius *digitus* intelligendus est (infamis *digitus* Pers. 2, 33) cf. Iuven. 10, 52. Mart. 2, 82, 2. Ad nutus secretos dolorum hominum pertinet ⁵צַבְחָה Prov. VI, 13. *Digitus s. digitus* aliquid facere dicunt Hebraei, ubi nos *manu, manibus*. Jes. II, 18: *לאֲשֶׁר יָדָיו יִצְבְּעוּ* i. e. *operi manuum eius*. XVII, 8. Ps. CXLIV, 1 (cf. XVIII, 35), inde Exod. XXXI, 18: *tabulae inscriptae* ⁵צַבְחָה *digitum divino*, ubi nostro more diceret: manu Dei (non quasi Jova ipso extremo *digitum* in lapidem qs. insculperit). Deut. IX, 10. Ex. VIII, 15: *virtute hoc factum est* cf. Luc. XI, 20. *Digitus* pro manu dicti sunt etiam Prov. VII, 3. — De mensura *digiti* transversi Jer. LII, 21.

2) sq. ⁵צַבְחָה *digitus pedis* (gr. *δάκτυλος*) 2 Sam. XXI, 20. (Arab. ⁵صبع, ⁵صبع digitus, etiam de mensura, syr. ⁵צַבְחָה id., de *digito indice* v. BH. p. 215 lin. 11).

germm. congruit caelo. Quomodo haec notio cum oculis intendendi et insiliandi vi no. II, concilietur, infra dicitur. Inde

2) vastavit regionem, urbem: vastatio enim saepe messi comparatur, adeoque regiones vastatae qs. novacula detonsae sistuntur, v. Jes. VII, 20. Chald. צדא in Targg. persaepe pro צדק, quandoque etiam pro צדקה, v. Buxt. p. 1887 sqq. Syr. צדא et צדא vastitas, desolatio. Nasor. צדא vastavit.

Niph. vastari (de urbibus). Zeph. III, 6. Parall. צדא. Hieron. desolatae sunt.

II. צדקה 1) pr. oculos intendit in aliquid, spectavit aliquid. (Ita syr. צדא, unde צדא et צדא intentio oculorum, צדא prospiciens, צדא visus acutus, צדא speculator, et vic. צדא, in Pe. v. e. כ חבא צדא defixus s. intentus est oculus in al. i Sam. XII, 3. Aph. defixit oculos in al. sq. כ Prov. IX, 18. XXIII, 5. 31. Origo, si quid iudico, est in acie oculorum et acri visu, ita ut haec significatio cum secandi et metendi vi, de qua no. I, in unam notionem coeat). Inde

2) intendit animum ad aliquid (sein Absehen, seine Absicht auf etwas richten) spectavit, quaevisit aliquid. Sq. acc. i Sam. XXIV, 12: צדא את צדקה tu quaevis vitam meam ut eam adimas i. q. צדא בן צדקה, du traherest mir das Leben zu nehmen i. e. insidiaris vitae meae, ut Vulg. Absol. Ex. XXI, 13: צדקה qui autem non intendit sc. eum interficere. Optime Saad. צדקה למי יעتمد לقتלתו. Sed Vulg. qui autem non est insidiatus. Cf. ad sententiam Comm. 14 (ubi צדקה eodem sensu). Insiliandi significatu usitatus est צדקה q. v.

צדקה chald. consilium, industria (v. rad.) Dan. III, 14: צדקה an consilium erat, an de industria factum est? Non bene vett. vers. an vere?

צדקה f. consilium, industria (Absicht). Inde צדקה de industria Num. XXXV, 20, opp. צדקה Comm. 22.

צדקה fut. צדקה 1) iustus fuit, gerecht seyn. Cf. de huius notionis ambitu s. צדקה. (Arab. صدق verax, sincerus fuit, fidem servavit in promissis, II. sincere egit, veracem habuit aliquem, صدق صدق veritas. Aeth.

צדקה: iustus fuit, IV. iustum declaravit, pronuntiavit in iudicio, צדקה: et צדקה: iustus, probus, צדקה: iustitia. Syr. צדקה i. q. hebr. iustus, aequus, conveniens fuit, צדקה ius, lex, debitum. Originem Schult. de delict. hodiernis § 214 — 224 ponit in rigore,

duritia, coll. צדקה lancea dura, al. acquabilis, equidem malim in recto, quo pertinet etiam القتل Abulph. p. 177. Wakid. Hamak. p. 143 i. e. recte, probe pugnarunt. Et recti quidem notionem in hac radice primariam esse, alia quoque physicae potestatis vestigia suadent, velut צדקה Ps. XXXIII, 3, צדקה Jes. XXXIII, 15. Cf. nostr. recht, gerecht, hebr. צדקה et contra צדקה, צדקה. Puritatis vim habes in verbo Niph., sed haec secundaria videtur). Tribuitur Deo Ps. LI, 6, legibus eius Ps. XIX, 10.

2) iustam causam habuit (Recht haben) a) sensu forensi. Gen. XXXVIII, 26: צדקה eius (Thamari) causa iustior est quam mea. Iob. IX, 15. 20. X, 15. XIII, 18. XXXIV, 5. Opp. צדקה iniustam causam habuit. b) veram sententiam dixit inter disputantes. Iob. XXXIII, 12: צדקה לא זמה hoc non recte dixisti. Inde c) causam obtinuit, iustificatus est. Iob. XI, 2. XL, 8. Jes. XLIII, 9. 26. XLV, 25. Ez. XVI, 52.

3) rectus, probus, integer fuit (v. צדקה no. 3) Iob. XV, 14. XXII, 3. XXXV, 7, sq. צדקה Ps. CXLIII, 2, צדקה Iob. IX, 2. XXV, 4, צדקה (cf. צדקה no. 2, c) IV, 17 i. e. iudice Deo.

Niph. pr. iustus declaratus est, inde ab iaturis vindicatus est. Dan. VIII, 14: צדקה קרש. Non male Theod. צדקה, Vulg. mundabitur.

Pi. iuf. צדקה Ez. XVI, 52 1) iustum s. probum, insontem reddidit (lat. eccl. iustificavit). Ez. XVI, 51: iustificasti sorores tuas sceleribus tuis i. e. effecisti, ut illae paene insontes viderentur. 52. Similiter Jer. III, 11: צדקה נפש... ישראֵל בן גוֹר. Iustum sc praestitit Israël prae Iuda, iusta apparet, si cum illa comparatur. — 2) iustum s. insontem declaravit aliquem Iob. XXXIII, 32, sq. צדקה se ipsam XXXII, 2.

Hiph. 1) iustum s. probum, pium reddidit aliquem, exemplo et doctrina, sq. acc. Dan. XII, 3, sq. צדקה Jes. LIII, 11. — 2) i. q. Pi. no. 2. iustum declaravit aliquem a) sensu forensi, absolvit eum iudex Ex. XXIII, 7. Deut. XXV, 1. 2 Sam. XV, 4. 1 Reg. VIII, 32. Ps. LXXXII, 3. Prov. XVII, 15. Jes. V, 23, fecit, ut vinceret causa alicuius Jes. L, 8. b) declaravit, aliquem recte dixisse (jem. Recht geben), probavit sententiam alic. v. Kal no. 2, b. Iob. XXXVII, 5.

Hithpa. purgavit se (a suspicione) Gen. XLIV, 16.

צדקה (iustus) n. pr. virorum, quod gerunt 1) soecr Usiae regis 2 Reg. XV, 33. 2 Par. XXVII, 1, alii 2) 2 Sam. VIII, 17. XV, 24. 3) 1 Par. V, 38. 4) Neh. III, 4. X, 22. 5) Neh. III, 29. XIII, 13. 6) XI, 11.

צדקה adj. 1) iustus (gerecht), LXX paene constanter δικaios, de iudice vel rege, qui ius tuetur et exercet 2 Sam. XXIII, 3, inde sextenties de Deo ut iudice iusto Deut. XXXII, 4. Iob. XXXIV, 17. Jer. XII, 1. Ps. XI, 7. CXIX, 137, tum in puniendo 2 Par.

eleemosynis, arab. صدقة, syr. ܐܘܨܘܢܐ, aeth. ጸዮቶቶ: id. cf. צָהָה no. 3 fin., صدقة V. eleemosynam dedit.

צָהָה gr. Σεβείας (iustitia Jehovae) n. pr. quod gesserunt 1) rex Judae, filius Josiae (Jer. XXXVII, 1), Jójachini antecessoris patruus 2 Reg. XXIV, 17. 1 Par. III, 15 (non frater, etsi 2 Par. XXXVI, 10 legatur אָהִיר, quod minus accurate dictum est, unde in mss. אָהִיר - צָהָה et sic omnes vett. praeter Targ.), prius Mattanja dictus, donec a Nebucadnezare Judaeis rex impositus est. Nono imperii anno, postquam Zedecias Aegyptiorum auxilio fretus a Chaldaeis defecerat, Nebucadnezar Hierosolyma oppugnavit, et post biennium cepit: regem in fuga correptum oculis Riblae effossis Babylonem duxit, ubi mortuus est. 2 Reg. I. c. et sqq. 2 Par. XXXVI, 10 sqq. Jer. XXXVII—XXXIX. — 2) propheta mendax sub Ababō 1 Reg. XXII, 24. 2 Par. XVIII, 10. 23, it. צָהָה 1 Reg. XXII, 11. 3) Jer. XXIX, 21. 22. 4) 1 Par. III, 16. 5) Jer. XXXIV, 12.

צָהָה fulsit, splenduit instar auri. In Talmude saepius de vultu fulgente s. nitente, de pilo fulvo al. v. Buxt. p. 1892. Arab. صيب fulsit, dein de colore rubro fulvoque capilli humani, unde صيب السبيل de Graecis, quippe qui rufis capillis sint, صيبٌ صيبٌ dies locusque apricus. Nasor. צָהָה fulgens. De origine v. s. v. צָהָה.

Hoph. part. מצָהָה fulgens instar auri (de vase acneo) Esr. VIII, 27.

צָהָה m. rufus, de capillo Lev. XIII, 30. 32. 36. LXX. ξανθίζω.

צָהָה rad. inusit. apricus, inde exsiccatum fuit, sitivit, vic. verbis צָהָה et צָהָה ubi vide. Chald. צָהָה et צָהָה sitivit, צָהָה, צָהָה, צָהָה sitis; syr. ܐܘܨܘܢܐ et nasor. id. He littera in semivocalem emollita inde ortae sunt radd. a) צָהָה, ܐܘܨܘܢܐ chald. et nasor. exaruit, arab. صَوَّى exaruit (palma, mamma), b) צָהָה, صَوَّى aridus: b) צָהָה, unde צָהָה, צָהָה, צָהָה, quae vide infra. Sed med. ortum esse ex ה quum alia arguunt tum ה subinde servatum, ut in צָהָה arab. صيبون.

צָהָה i. q. צָהָה, צָהָה (v. ad rad. צָהָה) splenduit, v. Hiph. Transfertur 2) ad vocem acutam et clamaram, unde hinnivit equus (arab. صيحل, syr. ܐܘܨܘܢܐ) Jer. V, 8. L, 11: tubilavit, clamorem sustulit (prac lactitia) homo Jes. XII, 6. LIV, 1. Jer. XXXI, 7. Esth. VIII, 15, sq. 2 de aliqua re Jes. XXIV, 14. Semel de clamore, quo auxilium imploratur Jer. X, 30: צָהָה קוֹלֶהָ clama tota voce tua, pr. vocem tuam, de quo accusativo

v. gr. §. 135, 1 not. 3. (Acutae vocis notionem habes in utroque elemento, unde צָהָה conflatum est, et הוּל, v. ad rad. עקש p. 1062).

Hiph. causat. Kal no. 1 splendere fecit. Ps. CIV, 15: et vinum quod lactificat cor hominis, צָהָה צָהָה quo splendat vultus magis quam oleo i. e. cuius potu vultus exhilararet magis splendet (cf. אור פנים), quam si unguentis esset delibotus. Recte Targ. אָהִיר, Aben Esra et Kimchi: צָהָה. Sed non erat quod צָהָה explicaretur, quum haec notio primaria verbi צָהָה esse videatur.

צָהָה f. hinnitus Jer. VIII, 16. XIII, 27.

צָהָה splenduit, ut verba affinia צָהָה, צָהָה v. v., cf. ad צָהָה. Arab. ظهّر apparuit, prodiit, manifesta fuit res, IV. manifestavit.

Hiph. denom. a צָהָה: oleum fecit i. e. torculari expressit (Oel kelttern). Job. XXIV, 11. Ita Targ., Aben Esra, Kimchi. — Vulg. meridianur i. e. aestivi meridiano expositi sudant, quod praefert Alb. Schult. coll. IV. meridie aliquid fecit: sed minus apte ad צָהָה שָׁרוּחָם, quod antecessit. In domibus enim umbram captant, non soli expositi sunt.

צָהָה lumen. Gen. VI, 16: צָהָה לְחַבֵּה לumen facias arcae h. e. fenestras lumen intromittentes, gr. φωτεινές. Memoratur fenestra arcae VIII, 6: et aperuit Noachus fenestram arcae: ex quibus verbis tamen nequaquam efficias, unam tantum arcae fenestram fuisse, quum etiam germ. dicas: er sieht aus dem Fenster, er steht am Fenster, licet permultas fenestras habeat ista domus. Unam intelligunt Theod. Σίγα. Symm. δυακαιές. Gr. Venet. ποταγωγόν. Targ. צָהָה,

Vulg. fenestram. Abulw. Kimchi, Luth., sed Saad. ضياء lucem (ad verbum), Pesch. אור, de cuius significatione dubitare non debebant (v. Mich. ad Castell. p. 246), nam Ephraemus (i. 147 E) explicat אור לumen luminaria i. e. fenestras. Eodem vc. Syrus usns est Ez. IV, 2 pro כריים, ubi legisse videtur fenestras. Collective accipiendum esse צָהָה, arguit etiam sexus femininus, sequitur enim: אור אור usque ad ulnae longitudinem facias cam i. e. lucem, fenestras. — Dorsum arcae i. e. tectum (v. מצָהָה VIII, 13) intelligebant Alb. Schult. cl. dial. p. 287 et J. D. Mich. in suppl. coll. dorsum, צָהָה testudo: sed illud cum certo linguae uso multo magis convenit.

Dual. צָהָה merides pr. lumen duplex i. e. splendidissimum. (Cf. duae noctes vit. Tim. 1 p. 606 l. 10 pro nocte horrida. Ewaldus, gr. §. 362, dualem explicat de tempore, quod solem in coelo culmine stantem antecedit et sequatur, sicut צָהָה sit tempus, quod

tionem florentissima (Jes. XXIII, 2. Ez. XXVII, 8. II. 5, 289. 23, 743. Od. 4, 613. 619. 15, 113 — 119), ab architectorum etiam dexteritate nobilis (1 Reg. V, 21): Aseritis assignata quidem (Jos. XIX, 28), sed imperio eorum nunquam subiecta (v. Iud. I, 51. III, 3. X, 12. XXVIII, 7). Cum Tyro copulatur Joël IV, 4. Jer. XXV, 22. XXVII, 3. XLVII, 4. Zach. IX, 2. Nom. gent. צידני Sidonius Iud. III, 3. Ez. XXXII, 30, pl. צידנים צידני 1 Par. XXII, 4. Esr. III, 7 (ubi copulatur cum Tyriis, v. infra) 1 Reg. XI, 35, pl. fem. צידניות Sidoniae 1 Reg. XI, 1 in plerisque libris (cf. infra formam Syram), sed cod. Erf. 5 צידניות (nisi mavis cum ed. Bragad. צדניות, certe צבניות cf. עמקיות Neh. XIII, 23 Keri). Haud ita raro autem Sidonis nomen ad universam Cananaeam borealem s. Phoenicem Graecorum (Sidoniam dixeris cum Homero Od. 13, 285, ut קבל בבל Babylonem significat et Babyloniam) translatum est, ita ut Tyrum etiam complectatur (v. comment. ad Jes. XXIII, 2, quae quum scriberent, nesciebant, similia iam binis verbis dixisse Masium ad Jos. XIX, 29, paulo uberioris exposuisse Desvignolium, chronol. sainte II p. 25). Ita Jes. XXIII, 2: כתר צידון ubi LXX. μεταβόλοι Φοινίκης. Comm. 4. ביה צידון Comm. 12. Deut. III, 9 (LXX. Φοινίκης). Ez. XXXII, 30, קבל צידנים Jos. XIII, 6, et eodem modo accipienda videntur 1 Reg. XI, 5: עשתרת אלתי צידנים. Comm. 33. 2 Reg. XXIII, 13: עשתרת שקיץ צידנים (nam Astarte ab omnibus Phoenicibus culta est), prae ceteris autem 1 Reg. XVI, 31, ubi Ethbaal appellatur צידני, etsi aliunde constat (Menand. ap. Jos. Antiqu. 8, 13 §. 2), eum Tyri regem fuisse. (Contra Gen. XLIX, 13. Jos. XIII, 4 Sidonis proprie dictae fines intelligendi sunt). Atque amplior iste significatus ipsius quoque Phoenicibus, praeterea Graecis et Romanis haud incognitus erat. Ita enim accipienda epigrapha numi Tyrii regnante Antiocho IV cusi: לצר אם צדניס (ensa) a Tyro, metropoli Sidoniorum cf. μετρώπολις Φοινίκων Strab. XVI p. 756. Grut. p. 1105 (v. monum. Phoen. p. 263, ubi Hamakerum refellimus, de illo nummo secus statuentem): Hesych. Σιδώνιοι, Φοινίκης cf. supra LXX intpp., et apud Homerum Sidonios saepe Phoenices esse, non Sidonios tantum, vel ex Virgilio probes, qui etiam Tyrios Sidoniorum nomine comprehendit, inde urbs Sidonia de Carthagine a Tyriis condita Aen. 1, 677. 678. Sidonia Dido, quae Tyro oriunda erat Aen. 1, 446. 613. 9, 266. 11, 74. (In numis Sidonis vulgaris epigrapha est לצרן לזבדנם v. Monum. phoen. tab. 34 et p. 264 sqq., gentil. לצרן pro gr. Σιδώνιος habes in inscr. Athen. 1 lin. 2 ib. tab. 9, et in numo Tyrio, de quo supra, לצר אם צדניס tab. 9. Syr. nomen urbis scribitur צידני, צידני, incolarum צידניס Iud. III, 3. X, 12. XVIII, 7, arab. صَيْدَانٌ hodie صَيْدَانٌ a pleniore صَيْدَانٌ, gentil. صَيْدَانِي, gr. gentil. scribitur Σιδώνιος, poet. Σιδόνιος). De situ veteris

urbis v. Strabo XVI p. 756, de hodierna صيدا dicta Abulf. Syria p. 93 et quae laudat Winerus in Realw. II, 535, ad historiam eius cf. Menaud. Ephes. ap. Jos. Antiqu. 9, 14 §. 2. Herod. 7, 96. 99. 100. 8, 67. Diod. 16, 42. Relandi Palaest. p. 1010.

מצד 1 Par. XI, 7. XII, 8. 16 (ubi in edit. est מצד, ad analogiam chaldaei מצדקא, sed invito vero etymo, quod Patach etiam in regimine non admittit) plur. מצדות arx, castellum montanum, dictum ab insidiando et speculando, ut מצדה א (cf. מצדה et ad rad. מצדה). 1 Par. XI, 7: וישבה דוד במצד וגו' et habitavit David in arce (Zionis): propterea appellata est urbs Davidis. Ibid. XII, 8. 16 (c. art.) de arce Davidis in montanis Judae saepius מצדות dicta, q. v. Plur. arces montanae 1 Sam. XXIII, 14. 19. XXIV, 1. מצדות סעירים Jes. XXXIII, 16. De arcibus Moabitum Jer. XLVIII, 41, Babyloniorum LI, 50. Copulatur cum cavernis Iud. VI, 2. Ezech. XXXIII, 27. (Chald. מצדות id. v. Buxtorf.

p. 1240, arab. مَمَّاسٌ vertex montis, ut lat. arx de castello montano dicitur et de cacumine montis. Utrumque v. Lexicographi inepte ad rad. ممد retulerunt cf. etiam ممد arx, castellum montanum. Ab eo est u. pr. Μασάδα Jos. bell. jud. 7, 8 arcem illam paene inexpugnabilem designans, quae a sicariis contra Romanos defensa est).

מצוד estr. מצוד Prov. XII, 12 m. 1) captura, praeda Prov. I. c. — 2) rete venatoris. Cum suff. מצודי Job. XIX, 6. Plur. מצודים Eccles. VII, 26. (Syr. מצוד, arab. مَحْبِيْدٌ rete). — 3) De munimentis

explicant i. q. מצד Eccl. IX, 14: מצדה עמיה מצודים גדלים, sed de aggeribus oppugnantium haec vox dici non potest, et nil dubito quin cum 2 codd. legendum sit מצודים cf. Deut. XX, 20: וקבעו מצוד על המצוד. Ez. IV, 2. Mich. IV, 14.

מצודה f. 1) rete (piscatoris) Eccl. IX, 12. — 2) arx i. q. מצד Jes. XXIX, 7. Plur. Ez. XIX, 9.

מצודה f. 1) captura, praeda Ez. XIII, 21. — 2) rete Ezech. XII, 13. XVII, 20. Ps. LXVI, 11. — 3) i. q. מצד, מצודה arx, castellum montanum Job. XXXIX, 28 (ubi non opus est, ipsum montis cacumen intelligere). מצודה arx Zionis 2 Sam. V, 7. 1 Par. XI, 5, ומצודה c. art. de eadem 2 Sam. V, 9: sed alibi in historia Davidis מצודה arx s. castellum ar' עֲשׂוֹרָה est castellum montanum in vicinia vallis Rephaim et Bethlehemi 1 Sam. XXII, 4. 5. XXIV, 23. 2 Sam. V, 17 (cf. ad hanc locum 1 Par. I, litt. 7, δ). XXIII, 14. 1 Par. XI, 16, idem quod 1 Par. XII, 8. :6 appellatur מצודה. Translate Dens appellatur arx i. e. praesidium alic. Ps. XVIII, 3: יקודה קלעי ומצודתי LXXI, 4. LXXI, 3. XCI, 2. CXLIV, 2, et ita מצודות פיה Ps. XXXI, 3.

צַוָּה in Kal inusit. pr. statuit (stellen), vic. צַוָּה,

unde צַוָּה (Syr. ܘܫܘܥ, in ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ posuit cippum Ez. XXXIX, 15 Pesch., arab. ܘܫܘܥ cippus. Iubendi significatum Arabes habent in transp. ܘܫܘܥ, cf. ܘܫܘܥ, ܘܫܘܥ indicavit. Syllaba primaria צַוָּה convenit cum צַוָּה in ܘܫܘܥ, ܘܫܘܥ).

Pi. צַוָּה fut. apoc. ܘܫܘܥ, ܘܫܘܥ, imp. צַוָּה Ps. XLIV, 5, apoc. צַוָּה (cod. צַוָּה = צַוָּה Lev. VI, 2. XXIV, 2. Num. V, 2) 1) constituit (bestellen). Num. XXVII, 19: siste cum (Josuam) ante Eleasarum ... רַב־צַוָּה אֲחִירָה אֲחִירָה et constituit cum coram is. Primariam vim, de qua צַוָּה est i. q. ܘܫܘܥ, habes fortasse in Ex. XVIII, 23: si hoc facies i. q. ܘܫܘܥ, habes fortasse in Ex. XVIII, 23: si hoc facies potestis consistere. LXX. ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ a) aliquem super aliqua re i. e. praefecit rei sq. acc. pers. et rei 1) Sam. XIII, 14: ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ. XXV, 30. 2) Sam. VI, 21. VII, 11. 1) Paral. XXII, 12. Neh. V, 14. VII, 2. — Jes. XLV, 11: ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ. ܘܫܘܥ pr. praefecit me liberis meis et operi manuum mearum i. e. tuto potestis creaturarum mearum curam nulli committere. — b) instituit, condidit. Ps. VII, 7: ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ iudicium instituit. LXVIII, 29: ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ condit imperat Deus tuus potentiam tuam. CXI, 9: ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ instituit foedus eius. — Jes. XLV, 12: manus meae expandunt oculos arietum et omnem exercitum eorum condidi i. e. creavi, esse iussi. XLVIII, 5 (paral. ܘܫܘܥ). Promittendi vis, quam nonnulli un alterive exemplo adhibuerunt (v. Knapp. ad Ps. LXVIII, 29. CXIX, 151) idoneo fundamento caret.

2) iussit, praecipit, mandavit, absol. Ps. XXXIII, 9: ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ, sexcenties sq. acc. pers. (ut iubere aliquem) Gen. XXVI, 11: ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ. XLIV, 1. Num. XXXVI, 2 al. (v. infra), rarius sq. ܘܫܘܥ (cf. ܘܫܘܥ) Gen. II, 16: ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ. XXVIII, 6. 2) Par. XIX, 9. Esth. II, 10. 20. IV, 17. Jes. V, 6. Am. II, 12. Nah. I, 14, sq. ܘܫܘܥ Gen. I, 16. Ex. XVI, 34. Num. XV, 23, sq. ܘܫܘܥ Ex. I, 22. 1) Sam. XX, 29. Jes. XIII, 3. Jer. XXXII, 23. XLVII, 7. Diserta mandati verba adiciuntur praecipit Gen. II, 16. XXVI, 11. XXXII, 5. L, 16. Ex. V, 6 et saepe.

Practerea id quod quis fieri iubet, ponitur a) in acc. Gen. XLVII, 11: ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ secundum id quod iussit Pharaon i. e. quemadmodum iussit. Ex. VII, 10. 20. XXXIX, 43, inde sq. acc. pers. et rei: iussit aliquem aliquid. Gen. VI, 2: ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ. VII, 9: ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ. 16. XXI, 4. Ex. VII, 6. XII, 50. XXV, 22. XXXIV, 4. XXXIX, 1. 5. 7. 1) Par. XXII, 13. Neh. VIII, 1. Ita dicunt: iubere mandatum, iussum, it. praecipit, legem, pro dare mandatum, legem ferre. Ex. XVI, 16: ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ. XXXV, 4. Num. XXX, 2. 1) Reg. XIII, 21: ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ. Num. XXX, 17: ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ. Jos. I, 7: ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ.

ܘܫܘܥ, et c. dat. pers. Deut. XXXIII, 4: ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ, Neh. IX, 14. ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ mandata dedit Ps. CXIX, 4. — b) in Gerundio, Gen. L, 2: ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ. Exod. XXXV, 1. 29. XXXVI, 5. Lev. VII, 36. 2) Sam. VII, 7. Jer. XXVI, 8. Ubi iussu cavetur, ne quid fiat i. e. vetatur aliquid, ponunt ut sq. inf. Jes. V, 6: ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ, vel ܘܫܘܥ sq. inf. Gen. III, 11. Jer. XXXV, 8. — c) in fut. praevio ܘܫܘܥ (ut) Esth. II, 10: ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ, omnia coniunctione Thren. I, 10: ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ, sapius cum Vav Gen. XLII, 25: ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ et iussit et implerit i. e. co iubente implerunt (cf. ܘܫܘܥ no. 3). Ex. XXXVI, 6. 1) Reg. V, 31.

3) c. acc. pers. (sine mandati mentione): amandavit aliquem, cum mandatis misit aliquem. Jer. XXXII, 32: ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ego neque misi neque amandavi eos. XIV, 14. Is ad quem mittitur et cui mandata mittuntur, ponitur praevio ܘܫܘܥ, Esth. IV, 5: ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ et amandavit cum al. Mardocheum Est. VIII, 17. 1) Par. XXII, 12. Jes. X, 6; sq. ܘܫܘܥ Jer. XXVII, 4. Esth. IV, 10. — Persona vel res, de qua mandata dantur, ponitur praevio ܘܫܘܥ Gen. XII, 20: ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ. 2) Sam. XIV, 8, sq. ܘܫܘܥ Ex. VI, 13: ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ. XXV, 22. Jes. XXXIII, 11. Jer. XLVII, 7, sq. ܘܫܘܥ Ps. XCI, 11: ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ nam angelis suis mandata dat de te. — Haud raro Deus hoc modo amandare s. mittere dicitur etiam res inanimatas, ut benedictionem Lev. XXV, 21: ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ et mittam vobis benedictionem meam. Deut. XXVIII, 8. Ps. CXXXIII, 3, gratiam Ps. XLII, 9. XLIV, 5, gladium Am. IX, 4. Adde Iob. XXXVIII, 12: ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ tunc unquam amandasti auroram? misisti auroram, ut Deus quotidie fecit et XXXVI, 32: ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ et mitti eam (luceam i. e. fulgur) contra hostem. — Spec. dicunt ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ 2) Reg. XX, 1. Jes. XXXVIII, 1 et ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ 2) Sam. XVII, 23 extrema mandata dedit familiae suae i. e. testamentum condidit (sein Haus bestellen). Cf. rabbin. ܘܫܘܥ testamentum, et arab. ܘܫܘܥ v. c. Cor. 36, 50: ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ non poterunt testamentum facere, et ܘܫܘܥ Hebr. IX, 16. 17, ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ testamentum Hebr. VIII, 8 sqq. IX, 16. 18. Erp. Cor. Sur. 2, 176).

Pu. ܘܫܘܥ iussus est. Gen. XLV, 19 Lev. VIII, 35: ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ita iussus sum, hoc mihi mandatum est. Ezech. XII, 7: ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ut iussus sum. XXIV, 18. XXXVII, 7. Sq. ܘܫܘܥ eius qui mandata dedit Num. XXXVI, 2.

ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ m. mandatum, praecipit (ut ܘܫܘܥ a radd. ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ). Hos. V, 11: ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ placuit et sequi mandatum. Si modo sana est scriptura, ܘܫܘܥ non aliud mandatum esse potest quam Jerobeami de colendis vitulis aureis. Sed LXX reddunt ܘܫܘܥ ܘܫܘܥ, Pesch.

צָהַקְהוּה pl. f. *loca aprica* i. e. arida. Jes. LVIII,

11. (Arab. كَحْصَجٌ dicitur etiam de nitore deserti, ubi aquae speciem refert (v. שָׁדַב) diss. Lugd. II, 1085, sed propterea ap. Jes. l. c. non debebant *aquam* micantem interpretari Drissenius et Haitsma l. c.).

צָהַן rad. inusit. Syr. et nas. سَدِمٌ sordidus, dein

impudicus fuit. Chald. צָהַן id. צָהַקְהוּה pisciculi salsi, a foetore dicti. Arab. transp. مَدَحَجٌ sordes. Origo est in foetendo, cf. צָהַן et سَدِمٌ foetuit.

צָהַקְהוּה f. *factor* Joël II, 20.

צָהַקְהוּה risit. (Arab. كَحِكَ, syr. et nasor. كَحِك)

Syllaba primaria est הָה, unde chald. הָה חוּה *ridere*, nasor. אָהֵר Cod. Nas. 1, 216, 17. 164, 4, eaque onomatop., ut sanser. *kakh* ridere, gr. *καχάζω, καχάζω*, lat. *cachinnor*, nostr. *gackern, kichern*. Ceterum haec rad. exceptis locis Ind. XVI, 25. Ez. XXIII, 32 in solo Pentatencho obvia est, atque scriptores recentiores et poetæ pro ea utuntur molliore forma צָהַקְהוּה. Cf. צָהַקְהוּה Gen. XVII, 17. XVIII, 12. 13. 15, sq. הָה aliquem XXI, 6.

Pt. 1) *lusit*, pr. iterativum: identidem risit i. e. *iocatus est*. Gen. XIX, 14: וַיִּחַרְחַר אֱבְרָהָם בְּצַחֲקוֹתָיו וַיִּשְׁחַח וַיִּצְחַק וַיִּשְׂחַח וַיִּצְחַק וַיִּשְׂחַח et *iocari videbatur generis suis* (Hlor. Ep. 1, 17, 61: credite, non ludo). b) canendo, et saltando. (Sic γόβοι, *νυλζορτες* Hesiod. sc. 277). Ex. XXXII, 6: *alerunt, biberunt et surrexerunt ad ludendum* i. e. ad saltandum. Gen. XXI, 9: *et vidit Sara filium Hagaris qui ludentem i. e. exultantem, saltantem*. Convivium enim pater instituerat (Comm. 8), in quo filiolus saltando novam gratiam inibat a patre. Qua re novercae invidia et zelotypia ita resuscitata est, ut pueri matris expulsionem a marito flagitaret (Comm. 10). Rei gestae ratio egregie illustratur his Mt. XIV, 6: γεγεσιών δὲ ἀγομμένων τοῦ Ἡροῦδου, ὁρχησάσο ἡ Σατανοῦ τῆς Ἡρωδίουδος ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἤρθε ἐπὶ Ἡροῦδου ὡθεν μεθ' ὅραον ὁμοῶς ὄρθησεν ἀετῆ δοῦρα ὅ ἰὰν ἴσασται. Male LXX et Vulg. addunt: *ludentem ei n Isaac filio suo*, in eo enim caussa odii recondescens is esse non potuit: et ridicule Hebraei pueros faciunt de hereditate futura inter se discipientes (cf. Comm. 10). Ind. XVI, 25, ubi Philistaei Simsonem occaecatum per ludibrium coram se saltare (et fidibus canere) iubent. — c) de lusu anatorio cum mulieribus, caeseris uue femme, ein Weib liebkosen. (Cf. gr. *νυλζω* Naecke Choeril. p. 245, lat. *ludo*, v. c. turpe est nescire puellam ludere Ovid., quod adeo de ipsa re Venerea dr.: *ludite ut lubet, et brevi libros date Catull.*, cf. Barth. ad scriptt. Ven. p. 183. intpp. ad Petron. 10 p. 43 sqq. Ita etiam

Rabbini de usu coniugii). Gen. XXVI, 8: *et lusit Isaac cum Rebecca uxore*, intelligendae sunt blanditiae, oscula, nullo modo venercus complexus. Sq. 3 Gen. XXXIX, 11. 17: *accessit ad me servus iste Hebraeus* צָהַקְהוּה ut *luderet mecum* i. e. ad lusu Venereos sollicitare me volebat homo impudens, Josepho enim tribuit mulier, ad quae ipsa eum sollicitaverat dicendo: שָׂדַבְדָּה עִמִּי. Pesch. חֲכַמְכֶם אֲפֻדֵי אֲפֻדֵי אֲפֻדֵי ut *dormiret apud me*. Targ. Onk. utrumque exprimit: ut *mibi illuderet et ut mecum dormiret*.

צָהַקְהוּה m. *risus, ludibrium*. Gen. XXI, 6: צָהַקְהוּה צָהַקְהוּה risum mihi paravit Deus, passive: sequitur: omnes audientes deridebunt me. Ez. XXIII, 32.

צָהַקְהוּה (videns, Indens, cf. varias allusiones ad etymon Gen. XVII, 17. 19. XVIII, 12. XXI, 6. XXVI, 8, γέλωτα interpretatur Melo ap. Euseb. praep. evang. 9, 19) n. pr. *Isaacus*, filius Abrahami et Sarae, pater Jacobi et Esavi v. Gen. XXI, XXII, XXIV — XXVII. Saepissime copulantur tres Israelitarum maiores: *Abraham, Isaac, Jacob* Ex. II, 24. VI, 3. 8. XXXIII, 1. Lev. XXVI, 42. Dent. I, 8. IX, 5, et sic: *deus Abrahami, Isaaci et Jacobi* Exod. III, 6. 15. 1 Reg. XVIII, 36. Ter scribitur per צָהַקְהוּה (a forma recentiore צָהַקְהוּה) Ps. CV, 9. Jer. XXXIII, 26. Am. VII, 9 (ubi idem valet quod *Israel* in altero membro). Ita etiam Pesch. אֱבְרָהָם Arab. اسْحَقُ LXX. 'Iouáz.

צָהַקְהוּה rad. inusit., arab. فَجَر Conj. XI. intense

caudit. Cf. Schult. ad Ispah. p. 4. Lette ad cant. Deb. 10. Inde *regio candida s. nitida* i. e. aprica, deserta. Affinis est צָהַר (vide ad rad. צָהַת). Hinc

צָהַר m. *candor*. Ez. XXVII, 18: צָהַר צָהַר lana candida i. e. nobilissima. Hieron. *lana coloris optimi*. Non bene Mich. *lana deserti*.

צָהַר adj. *candidus*. Ind. V, 10: *asinae candidae* i. e. albae subrubrae, prorsus candidae enim non reperiuntur, quanquam hunc colorem in asinis, camelis, elephantis in deliciis habent Orientales. (Arab. فَجَر pr. albus, sed teste Camuso usurpatur de camelo et asina subrubris, in quibus candor rubori mixtus est). Vulg. nitentes. Pesch. אֲדָמָה מְלֵא, quod Arabs reddit اُنْسِيْم asinae ex albo fuscæ. In omnibus linguis colorum, max. candidi et nigri, nominibus ita abuti solent. Ita nos dicimus vinum *album* opp. rubro, *panis albus*, contra linteum *nigrum* (schwarze Wäsche) pro sordido, farina *nigra*, lat. *vaccinia nigra* i. e. caerulea, arab. اَحْمَر ruber, de cute alba Europaeorum opp. nigra Arabum, *purpurea* nix i. e. candida, et sexcenta eiusdem generis.

genere autem neglectis inanibus corum coniecturis, qui *sinias* (Targ.), *serpentes* (Mich. suppl. 2086), *vampyros* (Aurivill. diss. p. 298) interpretati sunt, tres potissimum opiniones aliquo numero esse videntur. Una 1) est eorum, qui in generali bestiarum *deserticolarum* vi acquiescunt, coll.

etiam arab. ^{صواع} صواع i. e. جماعة السباع agmen ferarum. Sed obstat quod bis sibi opponuntur צנים et צנים Jes. XXXIV, 14. Jer. l. c. „Quis ferat sic loquentem, occurrent ferae thoiibus, et habitabunt ferae cum thoiibus, quasi thoes non essent ferae.“ Boch. Hieroz. II, p. 211 Lips. Videtur igitur certa quaedam bestia *zar' ḫozayv deserticola* nomen gessisse. Ac Bocharto l. c. 2) צנים sunt *fels agrestes*, coll. arab. ^{صيون} صيون felis. Bene hoc quadrat ad tres

priores locos, sed alienius est a quarto: praeterea ^{صيون} صيون felis non bene convenit cum etymo vocis צנים (nisi forte statues צנים pro صيون eiusdem originis esse atque צנים proprie *agrestem felem* significasse, cuius nomen dein ad domesticam translatum sit). Simile quid dederat R. Salomo: *martes*, certe Graeci *felem* et *martem* una voce (*γαλή*) exprimunt. [Ceterum Rosenm. ad Bochartum l. c. pag. 209 non *contra* cum disputat, ut observat Winer. pag. 817, sed enim vindicat]. Non contemnenda etiam 3) Saadiae et Abulwaïidis sententia, qui *bubones* reddunt.

Saad. ap. Jes. bis ^{الصدا} الصدا i. e. *bubones*. Abulw. *explicat* ^{الصدى} الصدى *id est bubo mas: neque tamen hoc ita intelligendum est, quasi solos mares dicat S. S. citra femellas*. Bubo enim teste Plinio 10, 13 deserta loca, nec desolata tantum, sed dura etiam et inaccessa habitat, unde arab. ^{الم الخراب} أم الخراب *mater deserti* dicitur, et nomen eius arabicum idem etymon habet

atque Hebraeum. Nam ^{صدا} صدأ est *bubo*, et ^{صدي} صدي a rad. ^{صدي} صدي sitivit, ut ^{צנים} צנים, ^{צנה} צנה, ^{צנה} צנה, et *bubones*

ita dicti videntur a locis desertis, quae habitent. Addi potest, bubonis mentionem paene desiderari in descriptionibus dirae solitudinis, ut Jes. et Jer. II. cc., eundemque cadaveribus etiam vesci, ut ^{צנים} צנים Ps. l. c.

— צין (quod exstat in novem decemve codd. Kenn.) s.

צין n. pr. deserti ab anstro Palaestinae, ab occidente Idumaeae, in quo oppidum קנת צנים s. קנת צנים, Num. XIII, 21. XX, 1. XXVII, 14. XXXIII, 36. XXXIV, 3. 4. Jos. XV, 1. 3. Cum He parag. צנה Num. XXXIV, 4. Jos. XV, 3. V. Relandi Palaestina p. 113. Lighthoot. Opp. II, 425. Situs eius bene definitur in *Palmer Bible Atlas* tab. V ab occidente vallis el Ghor mare mortuum inter et sinum Aelaniticum. (Talmud. צין palma humilior).

צין lamina, flos,

צנה flos,

צנה antia, fimbria, v. rad. צין.

צין rad. in verbo dubiae auctoritatis. Ut ex derivatis colligitur 1) *in orbem ivit* (vic. סתר, סתר, סתר), unde צין cardo, tormentum; 2) *ivit* (arab. ^{صار} صار med. Je ivit, pervenit cf. סתר), unde צין no. 3 nuncijs. Inde

Hithpa. Jos. IX, 4: ^{התפצרו} התפצרו esse possit: *et iverunt et in viam se dederunt*. Kimchi: ^{מין שלוחות} מין שלוחות *mittendi vin* habet, itaque: *missi sunt, dimissi sunt*. Sed quum aliud huius et formae et significationis vestigium neque in Hebraismo neque in Aramaismo reperitur, praeterea *in viam se dederunt* prorsus redundet post ^{התפצרו} התפצרו, praefrenda est 6 codd. scriptura ^{התפצרו} התפצרו *et commutati se instruxerunt*, ut Comm. 12, quam expriment vet. omnes, LXX. ^{ἐπειταύρωται καὶ ἰστούσασθω} ἐπειταύρωται καὶ ἰστούσασθω, Vulg. tulorunt sibi cibaria. Targ. Pesch. ^{אֶתְּרַבְּרָה} אֶתְּרַבְּרָה. Arab.

^{تَرَبَّرَا} تَرَبَّرَا. Vel sic ^{התפצרו} התפצרו redundat quidem, sed ex noto linguae idiomate (pag. 377 B. sup.) praemittitur verbo sequenti, neque ad iter pertinet. Etiam reliqua pars commatis 4 et comma quintum ad commeatum parandum pertinent, itineris mentio sequitur demum commi. 6: ^{התפצרו אל יהושע} התפצרו אל יהושע *redundat*. Vulgatam erant qui explicarent: *fixerunt se legatos*. Male: non enim se legatos esse fingebant Gibeonitae, quum vere legati essent, sed fingebant se venire et terra longinqua. Cf. Cappelli Crit. sacr. T. II. p. 784. de Rossi ad h. l.

צין m. 1) *cardo iannae*. Prov. XXVI, 14. (Chald. et talm. saepe. Syr. ^{צין} צין. Arab. ^{صير} صير Ex. XXVI, 17 Saad. pro hebr. צין, et ^{صاير} صاير Kam. p. 1177 v. اسكفة. ubi

haec sunt verba: ^{والسكف اعلاه الذي يدور فيه الصاير} والسكف اعلاه الذي يدور فيه الصاير *et* ^{שאכה} שאכה *est pars iannae superior, in qua vertitur cardo*. Utraque vox deest apud Freytagium). — 2) *tormentum, dolor* pl. צנים i. q. צנים. 1 Sam. IV, 19: ^{התפצרו צנים} התפצרו צנים *vertebant se apud eam tormina* (die Wehen fingen an sich zu winden bei ihr). Translate de summo terrore et pavore, qui cum tremore et doloribus parturientis comparari solet. Jes. XXI, 3: ^{התפצרו צנים} התפצרו צנים *vertentur in dolorem*. XIII, 8, et sic Dan. X, 16. (Arab. ^{صار} صار med. Vav. V. contorsit dolore. Syr. ^{صاير} صاير v. Mich. ad Cast. p. 755. Lex. Adl. ^{العين} العين *caligatio, deliquim animi, non accurate*). — 3) *nuncijs* ab enndo dictus (v. rad. no. 2, non a premoendo et urgendo „weil er es dringend hat“, ut volebat Böttch. specc. p. 144). Prov. XIII, 17. XXV, 13. Jer. XLIX, 14. Ob. 1. Plur. Jes. XVIII, 2. LVII, 9. — Aliud v. ad rad. צין.

צִלְצַל f. 2 Reg. XXI, 13. Prov. XIX, 24. XXVI, 15.

I. צלצל rad. onomatop. tinnivit aes, metallum, v. צלצל no. 1, וצלצל, stridit cicada, v. צלצל no. 2. (Arab. صلل sonnit aes ferrumve inter se collisum, klirren,

klapperu, וצלצל sonnit frenum, monile, qui quidem sonus est crepitus, tinnitus. Syr. צלצל tinnivit 1 Sam. III, 11. Jer.

XIX, 3. Pesch. Lex. Adl. צלצל, deest autem ap. Cast., צלצל tinnitus. Aeth. ጸጸጸጸ: per dissimilationem, quam vocant, tinnivit, ጸጸጸጸ: tintinnabulum, uola. Quia sunt in linguis Semiticis جَلْجَلَة cymbalum, vit. Tim. I, 466. hist. Joctan. p. 70. Avic. 1, 321, ٤٤٤ BB.

ap. Cast., et צלצל tinnivit, it. per r צלצל stridit gryllus, calamus, porta, dens; sonnit auris, quamquam haec radix sonum paullo acutiorem exprimit, cf. צלצל et צלצל; צלצל gallus a canendo, adde aegypt. ΓΕΥΓΕΩΝ sonus aeris. In Indogermanicis hanc radicem habes cum sibilo et sine eo: schallen vet. germ. sup. scellan, unde Schelle, it. gellen, cf. צלצל hallen). In verbo dicitur a) de aure tinniente, 1 Sam. III, 11: וצלצל שמי שמי וצלצל שמי שמי tinnient audienti ambe aures sc. praefloriore. 2 Reg.

XXI, 12. Jer. XIX, 3. (Cf. צלצל de aure tinniente vit. Tim. II p. 294 lin. 4). b) Hab. III, 16: וצלצל צלצל צלצל ad rorem crepitant labia mea, int. dentium cum labiis collisorum strepitum, nam labia ipsa non crepitant. Ut hoc in medio positum et intellectu facillimum est, ita miror, id nemini interpretum in mentem venisse, qui ista vel pure et incongrue dicta esse censuerunt (Mich.) vel in iis explicandis misere se torserunt (Schnurrer, Rosenm. Hitzig).

צלצל (formae צלצל), in Pausa צלצל (Dent. XXVIII, 42 estr. צלצל Job. XL, 31. Jes. XVIII, 1) pl. צלצל estr. צלצל (v. ad no. 1) m.

1) instrumentum tinniens. Inde a) צלצל Job. XL, 31 hasta vel iaculum piscatorum (Harpone), quo in hippopotamo capiendo et occidendo uti solebant veteres Aegyptii (v. WILKINSON customs and manners of the ancient Egyptians III, p. 72. 73). — b) pl. צלצל 2 Sam. VI, 5 estr. צלצל Ps. CL, 5 cymbala (die Becken), eaque maiora, laminae aeneae paullulum excavatae, quae collisae crepitum et tinnitum efficiunt, haec dissimilia cymbalis, quibus musici nostri caestenses utuntur, arab. صنج (ortum ex صنجك). Jos. Ant. 7, 12 §. 3: ἀμφυλά τε ἦν πλατέα καὶ μεγάλη χάλυβα. Niebuhrus (itin. I p. 181) duplex eorum genus describit, alterum minus, quod digitis affixum mulieres saltantes concerpabant (nostr. Castagnetten), alterum maius, quale supra memo-

ravimus (tab. 28). Andreas a Belluno, commentor Avicennae (ap. Lorsch., Archiv f. morg. Litt. I p. 121): „Alciagiel est instrumentum factum ex duabus laminis aurichalci, quarum figura est in modum scuti parvi rotundi et est habens in medio quandam concavitatem et fit sonitus percutiendo artificiose lamias praedictas ad invicem. Et est valde in usu in Syria.“ (Syr. ٤٤٤, ٤٤٤ id. Plura vide ad rad.).

2) bestiola tinniens s. alis stridens i. e. cicada, gryllus isque stridulus. Deut. XXVIII, 42. LXX et Vulg. male: rubigo, sed bene reliqui intpp., dummodo eos recte intelligas neque pendeas e Vers. lat. Polygl. vel Michaëli suppl. 2094. Targ. צלצל species locustae (non rubigo) v. Talmud. Taan. fol. 6, 1 ibique glossam. Pesch. ٤٤٤ gryllus, v. infra. Saad. فرس equus, int. cicadam (Heupferd). Arabs Erp. الجراد. Sam. ٤٤٤ haud dubie gryllus isque tinniens, n pro l posito, v. supra aeth. Gr. Venet. τέρτι. Contra ἐλασθίον et rubiginem unquam pro cicada dictum esse (ut vult Mich. pag. 863. 864), temere dictum et non credibile. (In aliis linguis per r scribitur, syr. ٤٤٤ Deut. I. c., Joel I, 4. II, 25, ٤٤٤ 2 Sam. XVII, 13, cod. Pocock. ٤٤٤ arab. صرر gryllus noctu stridens, صرر صرر 2 Sam. I. c. vers. Ar. De verbo صرر v. supra ad rad.

Habent vocem adeo Armeni Ժնծղւոյ zncgai, in quo agnoscis semit. צלצל, l in y mutato, qua de re vide p. 977, adde de hac mutatione in lingua Armena St. Martin tremeiros sur l'Arménie I, 215. His autem, quae laudavimus, abunde refutator Bochartus Hieroz. II, 259 sqq., qui gryllum ita dictum vult, quippe qui solum obumbrat, a צלצל no. II). — Quum igitur צלצל tum de tinnitu metalli armorumque strepitu, tum de stridore alarum locustae (vom Schwirren der Grille) dici posset, nihil dubii supererit, quod sibi velit

3) verba Jes. XVIII, 1, quibus Aethiopia insignitur: צלצל צלצל הרי ארץ terra stridoris alarum i. e. strepitus exercituum (Land mit schwirrenden Flügeln i. e. mit waffenklirrenden Heeresflügeln) i. e. repleta copiis arma cum tinnitu contentibus. Alae enim appellatur exercitus (v. צלצל no. 2, c): et in duplici utriusque vocis (צלצל כנפים) usu ingeniosus inest verborum lusus. Doederlinus reddebat: heus terra (Judaea), stridet alis i. e. exercitus Aethiopiae citissime advolat. Aliis a) צלצל א est terra umbrae alarum (Pesch. Aqu.), quod Saad. Abulw. explicant: terra cuius alae i. e. latera obumbrata sunt, alii: cuius alae Israël refugio sunt (cf. Jes. XXX, 2). Sed forma duplicata tum apud Hebraeos tum in linguis cognatis nunquam obumbrandi, sed ubique tinnitis et stridoris habet significatum. b) LXX οὐαὶ γῆς πλοῖον πτερογες, et Targ. vae terrae, in quam navibus veniunt ex terris longinquis, quarum

appellativum *umbrae* significatu i. q. עָבַדָּה (Targ. Theod. Kimchi, Luth.) hac fere sententia: *nivum* i. e. clarum, lucidum factum est in tenebris (Luth. so wird es helle, wo es luster ist), vel: *tum refrigerabitur in umbra* (Schnurrer), quorum neutrum magnopere placet, quamquam posterius praestat. — 2) tribuni militum Davidis 2 Sam. XXXIII, 28.

עָבַדָּה (umbrosa) n. pr. stationis Israelitarum in deserto Num. XXXIII, 41.

עָבַדָּה claudicavit. Gen. XXXII, 32: וְהָיָה עָבַדָּה עַל יָדָיו וְעָבַדָּה עַל יָדָיו claudicavit in femore suo. Cod. Sam. עָבַדָּה. Onk. eodem vc. עָבַדָּה. Part. f. עָבַדָּה coll. pecus claudicans i. e. aestu et itinere fessum, translate de Israelitis Mich. IV, 6. 7. Zeph. III, 19. Arab. عَالَج claudicavit, عَالَج claudicatio: عَالَجٌ curvus, al. claudus fuit naturae vitio. Syr. ܥܠܘܕܐ claudicatio.

Primum non esse hunc significatum, vel ex eo apparet, quod *costae* et *lateris* significatus in עָבַדָּה inde repeti non potest. Sed quaenam est origo? Claudicandi quidem vim apte natam dixeris ab extrahendo et luxando coll. chald. עָבַדָּה extrahit i. q. עָבַדָּה cf. ad עָבַדָּה sed *costae* significatum eo ex fonte non derivaveris. Itaque *eminenti*, *prominendi* significatum primum existimo, ut arab. عَالَج prominuit, exseruit se dens. IV. protrudit dentem, germen plantae, coll. عَالَج exseruit, prominuit, unde עָבַדָּה عَالَج costa, deus maior (cf. عَالَج, عَالَج magnis dentibus praeditus): a *costa* proficiscitur *lateris* significatio, et ab ea *claudicandi* id est in *latus inclinandi*, arab. عَالَج inclinavit in latus, claudicavit, عَالَج inclinavit, inclinavit se (cf. chald. עָבַדָּה inclinavit), med. E. claudus fuit.

עָבַדָּה estr. עָבַדָּה (Milel) Ex. XXXVI, 26. 27. 35. XXXVI, 31. 32, semel עָבַדָּה Milel 2 Sam. XVI, 13 (sed alii codd. עָבַדָּה v. J. H. Mich.) c. suff. עָבַדָּה Jer. XX, pl. עָבַדָּה 1 Reg. VI, 34, alibi עָבַדָּה f. (Ex. XXV, 12. XXXVI, 31. XXXVII, 3, sed cod. Sam. masc., et sic עָבַדָּה m. 1 Reg. I. c.) a) *costa*. (Arab. عَالَج, chald. עָבַדָּה, syr. ܥܠܘܕܐ id.) Gen. II, 21. 22. Plur. *trabes*, *asserces*, qs. *costae aedificii* (Gerippe, Rippenwerk) 1 Reg. VI, 15. 16. VII, 3 cf. Comm. 2, ubi eodem significato habes עָבַדָּה.

2) *latus* a) hominis. Job. XVIII, 12: עָבַדָּה עָבַדָּה עָבַדָּה *exitum paratum* est imminet *lateri eius*. Inde qui aliquem custodiunt et comitantur, dicuntur *custodire latus eius*, ut Jer. XX, 10: עָבַדָּה עָבַדָּה Vulg. *custodientes latus meum*, de familiaribus. (Sic Arabes dicunt Cor. 4, 40: جَارُ الْكَنْبِ جار الكنب comes in latere, de comite itineris, de comite itineris protector lateris Kam., جَانِبٌ, جَانِبٌ qui alicui ad

latus est Elmac. Sarac. 247. Ham. Sch. 430, رى جوانب servavit latera alic. vit. Tim. p. 352 Gol., جانب ممنوع latus munitum, quod ei tribnitur qui magna amicorum corona cinctus incedit. Eutydh. Ann. 1, 290. Ilm Doreid 170 sqq. Scheid. in Lugd. p. 968. Lat. tegere latus alic. i. e. comitari cum Hor. Serm. 2, 5, 18, claudere latus Iuven. 3, 131. Davis. ad Hirt. b. Alex. 52. Hesych. in *ἀλγερὸς*). b) rotum inanimatarum, ut montis 2 Sam. XVI, 13, tabernaculi sacri Ex. XXVI, 26. 27, altaris XXVII, 7. XXXVIII, 7, arcae foederis XXV, 12. XXXVII, 3, עָבַדָּה עָבַדָּה latus septentrionale Ex. XXVI, 35. Plur. עָבַדָּה (m.) *latera* sea *valvae* iannae 1 Reg. VI, 34.

3) *conclare laterale* templi 1 Reg. VI, 5. Ez. XLI, 6. Horum enim *triginta* (Jos. Ant. 8, 3), secundum Ez. XLI, 6 *triginta tria* (sed de scriptura loci adi Bütch. p. 261) templum a tribus lateribus circumdabant, in tres contabulationes divisa, v. עָבַדָּה p. 617 B. Dicitur etiam collect. *de integra serie* s. *contabulatione* horum *conclavium* 1 Reg. VI, 8, et, ut עָבַדָּה, de univrsa hac aedis parte tres contabulationes continente Ez. XLI, 5. 9. 11. עָבַדָּה עָבַדָּה Ez. XLI, 9 est spatium inter murum templi et murum externum, intra quod haec conclavia erant. Josephus l. c. περιουαδμήσε δὲ τὸν τῶν ἐν κίλιου τεύχεοντα βροχίαν αἰώνας, οἱ αἰνωῖ τε τοῦ πωτόθι ἡμελλον ἵσασθαι διὰ παντότητα καὶ πληθος ἕσθων περιεβήμενοι καὶ διὰ καὶ τῆς εἰσόδου αἰτόης δι' ἀλλήλων κατιστάσασιν, ἕκαστος δὲ τῶν οἰκῶν τοῦτων εἰσόδου μὲν ἔχεν αὐτὰ πύλας, μήκους δὲ τοῖς αἰτόης, ἕσθων δὲ εἰκόσι. περιουαδμήνιτο δὲ τοῖς αἰώθων ἕσθων οἰκοῖ, καὶ πύλα ἄλλοι κατ' αἰτόης, ἴσοι καὶ τοῖς μέτροις καὶ τῶ ἀσθμῶν. Sed de altitudine secus docetur 1 Reg. VI, 10, ubi singulis contabulationibus *quinque* tantum ulnae, integro igitur aedificio *quindecim* tribuuntur. Vulg. plerumque *tabulata*. Targ. עָבַדָּה.

4) n. pr. oppidi Benjaminitarum, in quo Saulus sepultus est Jos. XVIII, 28. 2 Sam. XXI, 14.

עָבַדָּה m. claudicatio, inde *casus* Ps. XXXV, 15. XXXVIII, 18.

עָבַדָּה rad. inusit., syr. *fregit*, *vulneravit*, unde עָבַדָּה (fractura, vulnus) n. pr. viri Neh. III, 30. עָבַדָּה (fractura s. ruptura prima, fort. primogenitus, cf. עָבַדָּה) n. pr. viri Num. XXVI, 53. XXVII, 1. XXXVI, 2. Jos. XVII, 3.

עָבַדָּה rad. inusit. chald. *fidu* i. q. עָבַדָּה. Inde עָבַדָּה (fissura, cicatrix, talm. עָבַדָּה) n. pr. tribuni militum Davidis 2 Sam. XXIII, 37. 1 Par. XI, 39.

צָמָה in praet. omisso & צָמָה Iud. IV, 19, צָמָה Ruth II, 9 fut. צָמָה *sitivit* Ex. XVII, 3. Iud. XV, 18. Jes. XLVIII, 21. XLIX, 10. LXV, 13. Iob. XXIV, 11. Metaph. צָמָה צָמָה *sitire Deum* (nach Gott dürsten) i. e. desiderio eius ferri, cf. *διψῶντες τὴν δικαιοσύνην* Mt. V, 6, lat. *sitire honores, artes*. Ps. XLII, 3. LXIII, 2. (Arab. *كَبِيَ* id. Aeth. ጸጸሕ: id. ጸጸሕ: *sitis*).

צָמָה m. *sitis*. Neh. IX, 15. 20. Ps. LXIX, 22. CIV, 11 al. צָמָה צָמָה Am. VIII, 11 (par. רָקַב לְצָמָה). Cum praef. צָ plerumque articulum sibi praepositum habet (ex lege s. v. הַ no. 2, b), velut צָמָה מָוֹת Iud. XV, 18. Jes. L, 2, cf. צָמָה הַמָּוֹת Exod. XVII, 3. Hos. II, 5, cf. Jes. XLI, 17. Jer. XLVIII, 18. Thren. IV, 4. Am. VIII, 13, sed sine art. est Deut. XXXVIII, 48. 2 Par. XXXII, 11.

צָמָה adj. *sitiens* 2 Sam. XVII, 29. Jes. XXI, 14. XXIX, 2. XXXII, 8. LV, 1, it. *terra sitiens* i. e. deserta XLIV, 5 (adeo lat. *sitientia* i. e. regiones aridae Plin. N. H. 10, 73. 12, 28. 25, 11). — Fem. Deut. XXIX, 18: *ut auferatur* (potu) *satiatus cum sitiente* i. e. ut auferantur ad unum omnes. Cf. de huiusmodi locutionibus hominum rerumque universitatem designantibus pag. 1008 A. Alex. ἀμαστωλός, ἀμαύσθητος, Abulw. Kimchi: *probus, improbus* (cf. Gen. XVIII, 23. 24), *malim: dives et pauper*. Alii neutr. *irriguum cum sitiente* i. e. terra irrigua et fertilis cum sterili, sed verbum צָמָה obiectum sibi poscit, quod vivum sit. Ad sententiam verborum cf. Jes. XXXVI, 12.

צָמָה f. *sitis*, translate de coeundi ardore Jer. II, 25.

צָמָה m. *regio sitiens* i. e. arida Deut. VIII, 15. Jes. XXXV, 7. Ps. CVII, 33.

צָמַד iu Kal inusit. 1) *ligavit, alligavit*, v. Pu. Hiph., vic. rad. צָמַם (cf. עָמַד וּצְמַד). Arab. *ضمد* religavit, obligavit v. c. vulnuso. Aram. צָמַד צָמַד id., inde copulatus, coniunctus. Spec. iugo alligavit, inde 2) *iugo, imperio, disciplinae subiecit*, et iu conj. pass. *subditus est, servit*. Sic aeth. ጸጸዶ: iugo, disciplinae subiecit, ጸጸዶ: pass. servit, pec. de cultu divino, ጸጸዶ: et ጸጸዶ: famulus, spec. Dei, ጸጸዶ: *latro*. Inde nil dubitans explico

Niph. צָמַד צָמַד *servit Baali* i. e. coluit Baalem Num. XXV, 3. 5. Ps. CVI, 28. Vett. intpp. vel utcumque sententiam reddiderunt, ut LXX. Vulg. *ἐτεκέθησαν, initiati sunt*, vel ex *alligandi* significatione effecerunt: *adhaeserunt Baali*, Targ. אֲחַזְבֵּי, אֲחַזְבֵּי, Saad. אֲחַזְבֵּי, Kimchi: הַבּוֹר וּרְבִיקָה et ita recentiores, praeter Mich.

suppl. 2100, qui reddebat: *vitta sacra caput religavit in honorem Baalis: quae non excogitasset, si Aethiopum usum supra memoratum vel cognitum habuissent vel reputasset.*

Pu. part. alligatus (de gladio) 2 Sam. XX, 8. *Hiph. metaph. necuit dolos* Ps. I, 19.

צָמַד m. 1) *armilla*, ab alligando dicta. Num. XXXI, 50, pl. Gen. XXIV, 22. 30. 47. Ez. XVI, 11. XXIII, 42 — 2) *operculum vasis* (coriaceum), quippe quod filo alligetur. (Arab. *صماد* corium, quo operitur

os ampullae). Num. XIX, 15: *et omne vas apertum* צָמַד צָמַד *super quo non est operculum et filum.*

צָמַד c. suff. צָמַד, pl. estr. צָמַד m. 1) *iugum*, ζεύγος, *par, biga* iumentorum copulatorum (cf. ad rad. no. 2), ut צָמַד צָמַד 1 Sam. XI, 7. 1 Reg. XIX, 19. 21. צָמַד הַמִּזְרֵים Iud. XIX, 10, צָמַד צָמַד 2 Reg. V, 17. (Aeth. ጸጸዶ: iugum, par boum, ጸጸዶ: lorum quo iugum alligatur). Etiam de equitibus 2 Reg. IX, 25: *equitantes per paria, bini*. Jes. XXI, 7: *paria equitum* (gr. §. 106, 3). Comm. 9. — 2) *iugum s. iugerum agri* i. e. tantum agri quantum uno boum iugo per diei spatium arari potest (cf. Varr. R. R. I, 10, 1. Paulsen Ackerb. d. Morgenl.

p. 81. Rosenm. Morgenl. no. 502, ad *בָּרֶן* par boum it. iugerum agri ap. Hauranitas, Burckhardt itin. syr. p. 295) 1 Sam. XIV, 14. Jes. V, 10.

צָמַח fut. צָמַח *progeminavit*. (Chald. id. Origo est in promicando, syr. *صمحت* splenduit, nas. transp.

صمحت id. Vide rad. prim. צָמַח s. צָמַח. Proprie de plantis Gen. II, 5. XLI, 6. 23. Ex. X, 5. Ez. XVII, 6, de pilis Lev. XIII, 37. Semel trans. Eccl. II, 6: *צָמַח צָמַח silva germinans arbores*. Metaph. a) de hominibus, quippe qui plantis assimilentur. Iob. VIII, 19 (cf. 16). Jes. XLIV, 4. Zach. VI, 12. b) de malo Iob. V, 6, de veritate Ps. LXXXV, 12, de primis rerum gerendarum initiis Jes. XLII, 9. XLIII, 19. LVIII, 8.

Pi. i. q. Kal, de capillo Iud. XVI, 22. Ez. XVI, 7, de barba 2 Sam. X, 5. 1 Par. XIX, 5.

Hiph. germinare fecit Deus plantas Gen. II, 9. Ps. CIV, 14. Iob. XXXVIII, 27, terra plantas Gen. III, 18. Jes. LXI, 11, it. omisso acc. *germinare fecit terra sc. plantas* Deut. XXIX, 22. Sq. dupl. acc. Ps. CXLVII, 8: *faciens ut montes germinent gramen, et altero acc. omisso: germinare fecit* (Deus) terram Jes. LV, 10. Translate Deus dicitur צָמַח הַצְּמָחָה Ez. XXIX, 21. Ps. CXXXII, 17 i. e. potentia et auctoritate augere aliquid; *germinavit* Jer. XXXIII, 15, *germinavit* הַצְּמָחָה הַצְּמָחָה oriri iubere salutem Jes. XLV, 8. LXI, 11.

quem Bochartus Emesam reponit pro Edessa), Targ. Hieros. Saad. *Emesam* reddunt, non recte, quum haec a Phoenicum scribis longe absit. Hamakerus (misc. phoen. 287 aq.) Tamyrae fluvii inter Sidonem et Beryttum accolae intelligere volebat, nullo argumento satis idoneo.

זמרים n. pr. oppidi in tribu Benjamin Jos. XVIII, 22, a quo nomen traxisse videtur *זמרים* *הר* in montania Ephraim (quae ad agrum Benjaminitarum pertinebant) 2 Par. XIII, 4.

זמיר pr. *tacuit, siluit*, ut arab. *صمت*, syr. *ܙܡܝܪܐ*

obmutuit (eiusdem familiae atque *זמיר*, *דמיר*, *זמיר* et multa alia in *ex* euentia, v. pag. 344 B); trans. *erescit, perdidit*, pr. ad silentium redegit. Thren. III, 53. Sic aeth. *ጸጸጸጸ*; existipavit.

Niph. extinctus est, de rivis Iob. VI, 17, de homine XXIII, 17.

Pi. i. q. Kal Ps. CXIX, 139.

Hiph. i. q. Kal Ps. XVIII, 41. LIV, 7. LXIX, 5 (ubi Olsh. pro *זמיר* legit *זמיר* el. membro parall.) LXXIII, 27. XCIV. 23. CI, 5. 8. CXLIII, 12.

Pil. id. Ps. LXXXVIII, 17, ubi *זמיר* legitur pro *זמיר*, quod a nemine declaratum video. Equidem non dubitaverim, Kibbuz pro Schwa mobili positum esse propter sequens *u* de lege quam exposuit Egb. p. 68. 69. Monn. Phoen. p. 436.

זמיר f. *interitus, mors*. Lev. XXV, 23. 30: *זמיר* usque ad mortem i. e. in perpetuum, *זמיר*. Male alii: ad silentium i. e. ita ut venditori in posterum silendum sit.

זמן n. pr. v. זמן.

זמנה et **זמנה** rad. inusit., unde

זמנה Num. XXXII, 24 (ubi cod. Sam. זמן) et

זמנה Ps. VIII, 8 i. q. זמן *pecus* q. v. Arab. *صنا* IV. multum pecoris habuit, *صنا* proles, fetus Genh. p. 140 Scheid. Si haec forma nativa esset, nescio an radici tribui possit *modestiae* et *humilitatis* notio i. q. זמן, unde non inepte *ovis* dicta esse possit. Sed vide זמן.

זמנה descendit, demisit se, זמנה de asino

Iud. I, 14. Jos. XV, 18. Targ. זמנה *demisit se*, quo eodem utuntur Gen. XXIV, 64 pro זמנה. Semel de inanimatis Iud. IV, 21: *percussit clavo tempora eius descendit clavis in terram*. LXX. Vat. et Alex. *διεβλήθη* (non bene Compl. Ald. *διέλασεν*), Vulg. Syr. Targ. זמנה infixit se in terram, cf. ad hoc verbum. Gen. XXVIII, 12. XXX, 38. 1 Sam. XXVI, 7,

ubi est infixit in terram. Qua in infingendi notione (*ثبث*) Abulwalides primam verbi Hebraei vim ponit; equidem malim in *demittendo*, nam *vic.* est זמנה *submissus*, transl. modestus fuit, et זמנה inclinavit se, v. ad ז. Quod praecunte Schroedero conferunt זמנה *سمنح*, *سمنح*, nulla fit probabilitate, quum sidendi notio in his mere coniecturalis sit, v. ad זנה.

זמנה pr. *durus fuit*. (Talmud. פת זמנה frustum durum, aridum, זמנה lapis. Syr. *ܙܡܢܐ* lapis

Iob. XLI, 16, lex. Adl. *حجر الدخان صوان صمن* *lapis fumosus* (marmoris species?), *lapis durus, simulacrum* (?). Sam. id. pro hebr. זמנה *sterilis fuit*, quippe quod solum durum sterile sit (cf. זמנה). De arista Gen. XLI, 23. Cod. Sam. זמנה *arg.* Targ. זמן. Saad. hoc coniecturale est. Reliqui vett. omiserunt.

I. **זמנה** i. q. זמן *acuit*, pass. *acutus fuit*. Inde

זמנה pl. m. *spinac, aculei* Num. XXXIII, 55, ubi cod. Sam. זמנה. Sunt qui spinas a custodiendo (imo *tegendo*) dictas velint (v. זמן no. II), neque male dicas, rosam spinis quasi protegi et defendi. Sed ita formam activam desideres, quae protegentem, defensorem significet (זמן), quum זמנה vim passivam habeat, ut זמן *acutus*. Jos. XXIII, 13.

זמנה m. pl. id. Prov. XXII, 5, de spinis, quibus agri septuagint Iob. V, 5: *אז מוצאים הקנהה* *adco ex mediis spinis petit eum* (messes i. e. *mergites*) sc. esuriens. Septem codd. Ross. habent זמנה, alii זמנה, nisi

fallor, sententia: *in horrea sua rapit eum*, coll. *صان* med. Vav custodivit, it. reponit, recondidit, *صان* repositorium, locus ubi aliquid reconditur. Videtur hanc scripturam iccirco optasse librarii nonnulli, ut difficultatem effugerent, quae in duplici partienua *אז* inesse videretur. Sed haec speciosa magis quam vera est (v. ad *אז* B, 6 p. 104).

זמנה pl. *hami* pr. *spinac*, translate *hami* s. *unci piscium* Am. IV, 2. Paralle. זמנה *spinac, unci*. Contra הנה (p. 497) est: *uncus, deiui spina*.

II. **זמנה** i. q. זמן *textit, protegit* (de necessitudine litterarum ז et ז vide p. 1144 A). Cf. etiam *صان* med. Vav custodivit, it. reponit, aeth. *ጸጸጸ*: *protextit, munitione defendit*, *ጸጸጸ*: *protectus, tutus*.

בָּנָה f. *scutum* idque *manus* totum fore militis corpus tegens, quale gravis armaturae milites gerebant, div. a בָּנָה (v. 1 Reg. X, 16. 17), quocum saepissime copulatur (Ez. XXIII, 24. XXXVIII, 4. XXXIX, 9. Jer. XLVI, 3. Ps. XXXV, 2). LXX plurimum *θρασύς*, *θρασύον*. 1 Par. XII, 8. 24. 34. 2 Par. IX, 15. XI, 12. XIV, 7. XXV, 5. בָּנָה נֹשֵׂא scutum ferens, 1 Sam. XVII, 7. 41. Metaph. Ps. V, 13. XCI, 4. Aliud v. s. rad. no. I, aliud no. III.

בָּנָה f. *vasculum*, ab asservando dictum, de vasculo, in quo manna ante Jovam deposita est Exod. XVI, 33. LXX *ἀνάμνος χειρῶν*. Vulg. vas. Targ. צְלוֹתִים. Pesch. סֵבֵלִים. Saad. et Abulw. يَرْبِيَةٌ i. e. vas fictile, vitreum.

III. בָּנָה *friguit*. Ita in Talmude בָּנָה frigeriferi, de re calida (v. Buxt.). Abulw. وفي قول الانبال حنירה وفي شعبة تروبعين عذبة בשביל שלא הצטנן, ובגמרא הלכות בן הנחמות מעשר בין החמה על הצנינה ובין הצנינה על החמה. Posterior locus est Demai c. 5 fol. 16, priorem non inveni. Utrumque laudat etiam Kimchius. Inde בָּנָה frigus Iob. VI, 16. Gen. VIII, 22 Targ. Hieros. Sam. בָּנָה id. Gen. XXXI, 40, בָּנָה Gen. VIII, 22. Inde

בָּנָה f. *frigus*. Prov. XXV, 13: *כַּצְנֵה שְׁלֵג וְגִי' אֵינִי כַּצְנֵה פִּיגְמָלִים* sicut *frigus* nivis tempore messis sic *legatus fidelis* mittentibus eum. Targ. Vulg. Gr. Venet. Abulw. كبرودة الثلج. Intelligitur nix potu refrigerando adhibita. Alii vas interpretabantur coll. בָּנָה.

בָּנָה v. בָּנָה s. rad. בָּנָה.

בָּנָה *deflexit, depressit*. Part. pass. בָּנָה *depressans, inde submissus, modestus*. Prov. XI, 2. (Chald. בָּנָה id. Aph. בָּנָה depositus, reposuit, niedersetzen. Radd. vicinae sunt a) prima rad. mutata בָּנָה Ili. *depressit*, cf. ad *z* litt., et בָּנָה submitis se alicui, et in malam partem, abiectus, vilis fuit. b) tertia mutata בָּנָה descendit, dimisit se, et בָּנָה inclinavit).

Hiph. sq. בָּנָה *modeste* ivit Mich. VI, 8.

בָּנָה fut. בָּנָה *obvolvit, circumvolvit* spec. tiamam Lev. XVI, 4, *convolvit* rem, Jes. XXII, 18: בָּנָה *convolvendo convolvit te convolutum* instar glomeris. (Fortasse eiusdem originis est בָּנָה, *vincifera* ora vestis).

בָּנָה f. *res convoluta, glomus* Jes. XXII, 18.

בָּנָה m. *tiara, fascia capiti circumvoluta*, qualem gerunt mulieres Jes. III, 23, reges Jes. LXII, 3 Kerit, summus pontifex Zach. III, 5, alii viri nobiles Iob. XXIX, 14.

בָּנָה id. Jes. LXII, 3 Chetibib.

בָּנָה f. *tiara* summi sacerdotis Ex. XXVIII, 4. 37. 39. XXXIX, 6. XXXIX, 28. 31. Lev. VIII, 9. XVI, 4, regis Ez. XXI, 31. Josephus (Ant. 5, 7 §. 3) hac voce etiam de sacerdotum gregiorum tiara (בָּנָה q. v.) utitur, et ita Talmudistae. De forma eius v. Jos. I. c. et bell. iud. 5, 5 §. 7 cf. Braunium de vestitu sacerdot. p. 624 sqq.

בָּנָה v. בָּנָה no. II.

בָּנָה rad. inusit. (vic. rad. בָּנָה) *angustus, coarctatus* est. Cf. etiam בָּנָה Sam. V בָּנָה coarctavit, clausit. Arab. ضيق angustus fuit. Inde

בָּנָה m. Jer. XXIX, 26: *et dabis cum dabis cum dabis* Vulgo *carcerem* interpretantur. LXX *zúta-zúta*. Vulgo *carcer*. Pesch. *محبس*. Sed contextui accommodatius est vinculi genus captivum *coarctans*, ut בָּנָה Ita Symm. *μυζήλος* et in tpp. Hebraei apud Kimchium: *כלי מבצר לידים* (ut בָּנָה). Eiusdem originis est בָּנָה *compedes* quattuor pedum, pars capistri mentum coercens.

בָּנָה rad. inusit., quam onomatopoeiticam censeo et vicinam verbo בָּנָה (de necessitudine litterae *z* cum palatinis v. s. *z*) pr. *stridit*, nostr. *schnarren, schnurren* (ut illud *knarren*), spec. de sono stridulo aquae cum strepitu deorsum latae, ut in cataractis, aquaeductibus (*rauschen*). Inde בָּנָה. Eandem potestatem habuissent videtur בָּנָה et quadrilittera בָּנָה, unde בָּנָה et בָּנָה (mare Galilaeum) fort. mare cataractae (a Jordani magno strepitu in hunc lacum illabente), et בָּנָה i. e. canalis.

בָּנָה m. *catarracta*, a strepido dicta v. rad., Ps. XLII, 8, *aque ductus* 2 Sam. V, 8. (Chald. id. praeterea: verticillum fusi, it. foramen cardinis lininis, in quo cardo versatur, utrumque a sono stridulo, ersteres vom *Schnurren*, letzteres vom *Knarren*. Inde etiam arab. مَدَدَةٌ et مَدَدَةٌ caput fusi muliebris). LXX. Vulg.

in Ps. *καταρράχται, catarrhactae*. Symm. *κρονοί*, et Aqu. ap. Sam. *κρονούός*.

* * *

בָּנָה pl. בָּנָה f. *canales, per quos oleum lecythi in singulas candelabri lucernas influit* Zech. IV, 12. (Chald. בָּנָה tibi, canales Esth. I, 2. Idem v. est *λύραγος, cantharus*, *z* et *z* permutatis, quod non solum cratera, sed etiam tubam, canalem significat Dig. 30, 41 §. 11. Grut. 182, 2). Quadrilitterum conflatum censent M m m m m m m

ex צַעַר et צַהַר defluxit: male, quum illa radix de foliis pilisque decidentibus, non de aqua defluente dicatur: nec magis iuamur coll. מַצְעָרָה sulcus (Ew. gr. cr. 520). Contra certum videtur, צַעַר affine esse trilittero צַעַר et eiusdem fere potestatis.

צַעַר gressus est, incessit per gradus, nostr. steigen, modo de ascensu, modo de descensu (v. Hi.) (Arab. *صَعِدَ* ascendit per gradus. II. IV. *ascendit* montem, it. *descendit* in vallem. Respondere videtur lat. *scando* inserto n, fort. sanscr. *skad*, *skand* salūt, subsiliūt). Itaque

1) *ascendit*. Gen. XLIX, 22 de arbore (vite) fructifera: *ascendunt super muro* i. e. in canteris et admiculis ad latus muri (steigen linan am Geländer der Mauer) cf. Ps. CXXVIII, 3. De verbo sing. v. gr. §. 143, 3. Non male Vulg. filiae discurrerunt super murum. Saad. *له عروى قد امتدت على السور* *ei radices* (propagines?), *quae extenduntur super muro*. [Ilgenii coniecturam, de qua dixi pag. 220 A, nunc quidem non probō, nam *بنات معدة* non *ferae rapoces* sunt, sed *onagri*].

2) *gressus est* (schreiten) etiam in terra plana, sed a) cum gravitate quadam (einherschreiten), ut fit in pompa solenni 2 Sam. VI, 3, inde de Iova incedente Iud. V, 4. Ps. LXVIII, 8, cf. Jer. X, 5. b) de incesso composito et delicato Prov. VII, 8. („Illius usus exemplum ex Ibn Heḡas habet: *laudat te Selija ... معود ارت به معوداً*. Huius ex Safeirio: *amoenitates veris concupiscas gressu incedentem*.“ Schroeder de vest. p. 123. Ita germ. *steigen* olim etiam *incedendi vim* habebat, unde *Steig* via, et etiamnum iocose de incesso composito dicitur, qualis describitur l. c.). Sq. acc. Hab. III, 12: *ץ הצער הרבה* *ira plenus graderis per terram*. (Arab. IV. sq. acc. *permeavit* terram, regionem).

Hi. *scandere* i. e. *descendere fecit*, v. supra ad rad. ibique usum Arabum. Iob. XVIII, 14: *מַצְעִירֵי יָדָיו יִצְעֵקוּ* *impers. eum descendere facit ad regem terrorum* (es treibt ihn hinab zum Könige der Schrecken) i. e. ad mortem, quae in inferis sedem habere cogitatur. [Quam supra p. 752 A lin. 14 optavi huius loci interpretationem, ea vix ferri poterit, quum modo vindicavimus, ei unice apta est].

722 m. *passus*, 2 Sam. VI, 13. Prov. V, 5. XXX, 29. Iob. XXXIV, 21. Dicunt *gressus* alicuius *coarctari* i. e. impediri Iob. XVIII, 7. Prov. IV, 12, et contra *dilatari* (הִרְחִיב) Ps. XVIII, 37, *stabiliri* (הִרְבִּיחַ) Prov. XVI, 9. Jer. X, 23 i. e. adiuvari, ut res eius bene procedat; it. *numerare gressus* alic. i. e. eum diligenter

observare, num forte labatur Iob. XIV, 16. XXXI, 4, *insidiari gressibus* alic. Thren. IV, 18. „Tritissima est figura gressuum ad vitae statum signandum. Hinc gressus ampli laxique pro fortunis amississimis, et contra gressus arcti pro angustiis vitae miserisq; ineluctabilibus. Iuvat specimina nonnulla promississe. Ex Ibn Doreid. [Comm. 164 Scheid.]: *qui non intra virium terminos se continet* *gressibus alic. תְּצַעֵר עִי* *quos amplissimi gressus coarctabuntur*. Ex Hamāsa [p. 295 Freyt.]: *لا عثرت اذا حلك الرجل يقال عثر جده وتعس* *non offendunt gressus nostri nutantes*. Monet ibi Taurizius: *تغاصر الجردون* *quum quis perit, dicitur gressus eius offendere et caespitare*. Item [p. 398 Freyt.]: *على بدر تغاصر الجردون* *propter Bedrense proelium coarctati sunt gressus eius hoc est* *تواضعت الحظوظ* *fortunaes depressae et afflictatae sunt, ut Tauriz. proverbiale formulam esse indicans. Iterum [p. 432 Freyt.]:* *o Ibane! eram vir forti latere firmus donec te perdidit* *تضعض الجردون* *tum depressi sunt gressus, ubi idem Schol. بعد* *تضعض* *quum antea in culmine starent*. In Moall. [Har. 23] *عزّة قعساً* *atollimus gressus et gloriam gibbo praediam*. Schol. *sumus in gloria stabili et firmitate inaccessa*.“ Schult. ad Iob. p. 441, quanquam non possum non observare, vixque plerisque ll. cc. a Scholiastis non *passus* sed *fortunas* explicari.

צַעַרָה f. 1) *incessus* Dei 2 Sam. V, 24. 1 Par. XIV, 15.

2) pl. catenulae gressibus formandis, quas mulieres orientales utriusque cruris periscelidi (עֲרֵסָה) annexas gestabant, ut minutis passibus eleganter incedere (צַעַר cf. supra ad Prov. VII, 8) cogerentur Ies. III, 20.

Respondet arab. *مَصْعَاد* quod dicitur a) de catena erurali captivorum, b) de catenula, qua feminae saltantes pedes connectunt, ut passus aequales fiant, *السلسلة التي سلسلت بها المرأة رجليه في الرقصان لتتسوى الجردون* ut Schol. Safeirii ap. Schroeder. de vest. p. 125 ubi vide. Alium eumque satis singularem harum catenularum usum pandunt Talmudistae Schabb. fol. 63, 2: *שלא יהיו כפנייהוין ככרה ולא* *ne passus earum nimis magni essent neve deciderent virginitates*. E. vet. LXX. *ψέλλια* armillae. Vulg. periscelides, Targ. שִׁירֵי רַגְלֵיהָ. Vide Schroederum l. c. p. 116 — 130.

מַצְעָרָה pr. i. q. praec. no. 2 catenula eruralis, dein neglecta origine *armilla* Num. XXXI, 50. 2 Sam. I, 10, nisi forte est per transpositionem pro *אמבורה* a rad. *عَصَد* unde *عَصَد* brachium (Schroeder de vest. p. 119).

מַצְעָרָה m. *gressus* Ps. XXXVII, 23. Prov. XX, 24. *In gressibus* alic. i. e. in vestigiis eius i. q. צַעַרָה Dan. XI, 43.

suppl. 2122 (non Schroederus de vest. p. 36g) a **צעַר** I. III. duplicavit, de quo 'צ' esset *velum duplicatum*, cuius altera pars antica sub oculis alligata per pectus ad pedes propendebat, altera postica ab oculis retrorsum iacta caput et tergum tegebat. Sed illud simplicius est.

צַעַר i. q. צַעַר (sed in omnis aetatis scriptoribus)

clamavit Jes. XLII, 2, max. prae dolore et tristitia Gen. XXXVII, 34. 2 Reg. IV, 40. Jes. XXXIII, 7. LXX, 14. Jer. XXII, 20, conquerendi et opem implorandi causa Dent. XXII, 24, 27. Ps. XXXIV, 18. Job. XXXV, 12. Sq. לָצַעַר pers. imploravit aliquem, ut Deum Ex. VIII, 8. XIV, 15. XV, 25. XVII, 4. XXII, 22. 26. Thren. II, 18, idola Jes. XLVI, 7, regem, prophetam Gen. XLI, 55. 1 Reg. XX, 39. 2 Reg. IV, 1. VI, 26. VIII, 3. 5, sq. לָצַעַר 2 Par. XIII, 14. Sq. acc. rei, de qua quis conqueritur Job. XIX, 7: אֲנִי מִצַּעַר הָיָהן *en clamor inuriam*. Tribuitur cordi (ut sedi doloris) Thren. II, 18, sanguini inulto Gen. IV, 10. (Arab. صَعَفٌ exclamavit prae terrore, صَعَفٌ vehemens sonus, clamor, صَعَفٌ clamans de homine et de asino. Usitatiora sunt زَعَفٌ, يَزَعٌ, اِصْفٌ v. rad. צַעַר).

Pi. *clamavit* 2 Reg. II, 12.

Hiph. *convocavit* i. q. הִצְעִיק 1 Sam. X, 17.

Niph. pass. Hiph. *convocatus est, congregavit se* Ind. VII, 23. 24. X, 17. XII, 1. 1 Sam. XIII, 4. 2 Reg. III, 21.

צַעַר f. *clamor*, isque dolore extortus Gen. XXVII, 34, quo auxilium implorant Jes. V, 7. Zeph. I, 10. Sq. genit. a) clamantium, v. c. צַעַר עֲבָדִים Ps. IX, 13. Job. XXXIV, 28, צַעַר חַוָּה 1 Sam. IX, 16. b) obiective, eorum de quibus clamor tollitur Gen. XVIII, 21. XIX, 13. c) צַעַר-צַעַר Jer. XLVIII, 5 i. q. צַעַר צַעַר Jes. XV, 5, v. pag. 426.

צַעַר 1) *parvus fuit* i. q. צַעַר i. q. v. (Arab. صَغَرٌ est

صَغَرٌ parvus fuit, tum mole, tum quantitate et pretio.

II. diminuit, صَغِيرٌ parvus). Inde 2) *vilis, contentus*

fuit Job. XIV, 21 (opp. דָּבָר). Jer. XXX, 19. Zach.

XIII, 7. (Arab. صَغَرٌ id. Syr. صَغِيرٌ conviciatus est,

صَغِيرٌ convicium, contumelia. Chald. Pa. id. Targ.

Prov. Eadem translatio est in synn. v. c. صَغِيرٌ parvus,

dein vilis, plebeius, صَغِيرٌ diminuit, contempsit).

צַעַר m. 1) adj. *parvus* Jerem. XLVIII, 4 Keri a) numero 1 Sam. IX, 21. Mich. V, 1. Jes. LX, 22. Iud. VI, 15: אֲנִי הַצַּעִיר בְּבֵית אָבִי ego sum minimus in

domo patris mei i. e. mea familia numero minima est.

b) actate, *minor natu* Gen. XXV, 23. Ps. LXXVIII, 28,

c. art. הַצַּעִיר *minimus natu* Gen. XLIII, 33. XLVIII,

14., addito לְיָמֵים Job. XXX, 1. XXXII, 6. Cum

suff. הַצַּעִיר filius eius natu minimus Jos. VI, 26.

1 Reg. XVI, 34. Fem. הַצַּעִירָה (opp. הַדְּבִירָה) Gen.

XIX, 31. 34. 35. 38. XXIX, 26. c) existimatione et

pretio, *ignobilis* Jer. XIV, 3 (opp. אֲצִיר, *vilis, contentus* Ps. CXIX, 141. צַעִירֵי הַצֹּאֵן vilissimae oves

gregis Jer. XLIX, 20.

2) n. pr. loci 2 Reg. VIII, 21. Sed loco parall.

2 Par. XXI, 9 pro צַעִירָה זַעִירָה est צַעִירָה.

צַעִירָה f. *actas natu minoris* (opp. בְּכוֹרָה primo-

genitura) Gen. XLIII, 33.

צַעִיר vel **צַעִיר** i. q. צַעִיר Jer. XIV, 3. XLVIII, 4

Chethibh.

צַעִיר, plene צַעִירָה Gen. XIX, 22. 30. He locali

צַעִירָה ib. 23 (parvitas) n. pr. oppidi in terminis austr-

alibus vallis Siddim Gen. XIII, 10. XIV, 2. 8, antiquus

regii ibid., quod naum servatum est, quum vallis illa

cum quattuor reliquis urbibus in mare mortuum submer-

geretur Gen. XIX, 20 sqq., ad sinum maris australem

situm Deut. XXXIV, 3 et Moabitis quidem subiectum

Jes. XV, 5. Jer. XLVIII, 34. De causa nominis mythica

v. Gen. XIX, 20 sqq., prius צַעִיר appellatum est. LXX

scribunt Ζαῖρά, Ζαῖρά, Ζαῖρα, Jos. Ant. 1, 13 §. 4

Ζαῖρά, sed Ζαῖρα 14, 1 §. 4, Ζαῖρα τῆς Ἀγαβίτης b. j.

4, 8 §. 4, Ζαῖρα Steph. Byz., Ζαῖρα Ptol. 5, 17,

quo nomine etiam in Ecclesiasticis haud raro memoratur

(Reland. Pal. p. 1065. le Quien Oriens christ. III, 743):

erat enim episcopi sedes cum castello. Arabes زَعَرٌ Segor

scribebant (Abulf. Syria p. 12), ap. Guil. Tyrium Pal-

mer appellatur (XXII, 30).

צַעִיר n. pr. viri Num. I, 8. II, 5.

צַעִיר (parvitas) n. pr. oppidi in tribu Judae Jos.

XV, 54.

צַעִיר m. 1) pr. parvitas, inde a) *parvum, cri-*

guum Gen. XIX, 20. Job. VIII, 7. b) de parvo numero.

צַעִירֵם homines pauci 2 Par. XXIV, 24. c) de

brevi tempore. צַעִיר אֶת breve tempus Jes. LXIII, 18.

2) הַר צַעִיר, ut videtur, n. pr. montis in orientali

tingo Libani. Ps. XLII, 7.

צַעִירָה f. *subparva, parvula* v. פֶּן p. 805 A.

צַעִיר *adhaesit*. Thren. IV, 8: עָלַת בְּצַעִירָה

adhaeret cutis eorum ossibus, ut recte vett. intpp. (Arab.

صَدَد constrinxit, ligavit, صَدَدٌ vincinum, compes Cor.

14, 50. 38, 37. Vicinum est צַעִיר).

I. צַפָּה *speculatur est, prospectavit.* (Origo *esso*

videtur in prona inclinatione, quae prospectantium est i. q. הַשְׁתַּיֵּף, vic. fort. צַפָּה. In Indogermanic congruunt *ἀλάω, ἀλάωμαι, ἀλαόωμαι*, lat. *specio, specio, specula, speculor*, germ. *spühen*). Part. צַפֵּי *speculator*, qui in loco edito constitutus hostem observat 1 Sam. XIV, 16. 2 Sam. XIII, 34. XVIII, 24—27. 2 Reg. IX, 17—20. Metaph. de prophetis, quorum est de futuris divinitus sibi revelatis populum praemonere (cf. ad imaginera Hab. II, 1 et syn. שְׂפָתַיִם. Jes. LXII, 6) Jer. VI, 17. Ez. III, 17. XXXIII, 7. Jes. LII, 8, ampliore significato de omnibus quorum est populum curare et custodire Jes. LVI, 10. — De rebus inanimatis Cant. VII, 5: *turris Libani* חֲזָקֵי חַיִּי רְחֵמֶיךָ *quae Damascus spectat.*

Inde spec. a) *expectavit* aliquid (pr. ausschauen nach etwas). Hos. IX, 8: צַפֵּי אֶתְּרֵם עִם אֲלֹהֵיךָ *expectat Ephraim* i. e. circumspicit alia sive oracula sive auxilia *cum Deo meo*, quum Jovam habeat, a quo solo auxilium expectandum est, cf. Thren. IV, 17. Ps. V, 4. Maurerius explicat: *speculator* apud deum i. e. eum consulit eiusque responsum expectat, sed nescio an in hanc sententiam dicendum fuerit חֲזָקֵי אֲלֹהֵיךָ — b) *accurate observavit*, sq. acc. Prov. XV, 3: צִפּוֹת הָרְעִים הֵנָּה צַפָּה וְשִׁוְיָהּ *XXXI, 27.* Sq. q. Ps. LXVI, 7, et צִיֵּן Gen. XXXI, 49: צִפּוֹת הָרְעִים הֵנָּה צַפָּה וְשִׁוְיָהּ *observet Jova* quae *inter nos invicem* fiunt. c) in malam partem: *insidiatus est*, sq. q. Ps. XXXVII, 32. d) sq. q. *elegit s. destinavit* alicui rei (aussersehen cf. דָּרָשׁ Gen. XXII, 8, רָחֵם Esth. II, 9). Job. XV, 22: צַפֵּי אֶתְּרֵם עִם אֲלֹהֵיךָ *destinatus est gladio*, ut multi codd. Symm. ποσειδωνοειδῆς εἰς μάχην. (LXX ἐντέτακται εἰς χεῖρας ἀσπίδων, ex scriptura צַו).

Pl. i. q. Kal, *speculatur est, spectavit* 1 Sam. IV, 13. Jer. XLVIII, 19. Hab. II, 1, sq. acc. Nah. II, 2: צַפֵּי דְרָגָה *speculare viam* (erspähe den Weg). Part. מַצְפֵּה *speculator* Jes. XXI, 6, metaph. de prophetis. Mich. VII, 4: יוֹם מַצְפֵּהךָ יוֹם יוֹם *i. e. dies a prophetis tuis praedictus.* Spec. *spectavit* aliquid (i. q. Kal litt. a), nach jem. erwartend hinschauen. Sq. q. Thren. IV, 17, sq. q. (pr. intueor in eum) Mich. VII, 7: אֲנִי בִיהוֹת אֲמַצְפֵּה *et absol. Ps. V, 4: ad te me convertio* צַפֵּי אֶתְּרֵם *et expecto* sc. *auxilium.* Cf. in Kal Hos. IX, 8.

צַפָּה (*specula*) n. pr. filii Eliphasi Gen. XXXVI, 11, 15, qui צַפָּה appellatur 1 Par. I, 36.

צַפֵּי f. in uno loco Jes. XXI, 5: *struant mensam, edunt, bibunt.* Ex vulgari et certo linguae usu explicandum est: *speculantur speculationem* i. e. excubias agunt in muris (man wacht die Wache, man hütet die Hut) q. d. שְׂמֹרֵת הַמִּצְפָּה. (Targ. מְרַחֵם הַמִּצְפָּה). ponunt speculatores. Pesch. יִסְעוּ וְיִשְׁמְרוּ. Vulg. *contemplare* in specula). Neque huius explanationi opponi potest, cam a contextu alienam esse. Non inepte enim post apparatus coenae (עֶרֶךְ הַשְּׁלֶחֶן) memorantur custodiae in muris dispositae, sub quorum praesidio tandem

secure editur et bibitur. Alii in his verbis sententiam inesse voluerunt, quae ad coenae apparatus pertineret.

Et sic a) Abulw. explicat: *صَفَّ اَنْصَفِ* *ordinant ordines* sive ferculorum sive eorum, qui ad mensas sedant,

qs. צַפָּה sit i. q. حَفَّ. b) *defaccant defaccationem* i. e. colant vinum (Paulus), a صَفَى *clarus fuit potus* II. *depuravit.* c) *expandunt tapetes* (Hitzig), *quod facit* = צַפָּה, quod reliquis praefendum videtur, quum pacis congruat cum צַפָּה no. II. Contra ferri non potest d) *abundat abundantia* coll. *نصفا* abundavit (Simonis-Eichhorn), quum הִרְחִיב non possit non accusativus esse ex verbo pendens.

צַפָּת (*specula*) n. pr. oppidi Cananaei, postea הַרְרָה appellati Iud. I, 17. Alud est صَفَّ, صَفَّ ap. Abulf. Syriae p. 82, v. ad Burekh. itin. p. 1055.

צַפְתוֹה (*id.*) n. pr. vallis ad Marescham in tribu Judae 2 Par. XIV, 9.

צַפְיוֹן (*speculatio*) n. pr. vini Gen. XLVI, 16, pro צַפֵּי Num. XXVI, 15.

צַפֵּיהָ f. *specula* Thren. IV, 17.

הַמַּצְפָּה m. 1) *specula* Jes. XXI, 8, *locus editus* unde late circumspici potest, sive *specula instructus* est sive minus. 2 Par. XX, 24: הַמַּצְפָּה לְמַדְבָּר *Vulg. in specula quae respicit solitudinem.* Fortasse tamen hic locus idem est atque no. 2, a.

2) n. pr. complurium oppidorum in locis editis sitorum: a) in campestribus Judae, c. art. Jos. XV, 39. b) in tribu Benjamin, c. art. Jos. XVIII, 26 i. q. מַצְפָּה no. 2. c) הַמַּצְפָּה בְּמוֹאָב in Moabide, ubi rex Moabitarum sedem habebat 1 Sam. XXII, 3. Num haec edita est atque *Kir-Moab*, quae in editissimo Moabitis loco sita erat? d) הַמַּצְפָּה בְּהַר הַיְזְרָה Iud. XI, 29, quod idem videtur atque הַר הַיְזְרָה Jos. XIII, 26, v. רִיבְתָה. e) הַמַּצְפָּה בְּחַרְתוֹת הַלְּבָנוֹן (eaeque edita) in montanis Libani Jos. XI, 8.

הַמַּצְפָּה (*specula, locus editus*) ubique cum art. (v. I. q. §. 167. 1, a), c. He parag. הַמַּצְפָּה 1 Sam. VII, 5. 6. 7. Jer. XI, 6. 8 n. pr. (LXX *Μαζαγγα*) 1) oppidi montani Gileaditidis Iud. X, 17. XI, 11. 34. Hos. V, 1 (ubi memoratur aucupium in vicinia eius). De originibus huius loci vide Gen. XXXI, 49, ubi scriptor, qua est in rebus etymologicis licentia, nomen הַמַּצְפָּה revocat ad הַר הַיְזְרָה Comm. 45. Ab initio enim Comm. 49 pro הַמַּצְפָּה legendum videtur הַר הַיְזְרָה וְהַמַּצְפָּה *et cippus illum appellavit Mizpa*, ut dudum praecivit Saad. وسمى الحجر المظف. — Plures hunc locum eundem existimant atque הַמַּצְפָּה Iud. XI, 29 (Studer), sed vide הַמַּצְפָּה 2, d: alii eum confundunt cum הַמַּצְפָּה (Tuel ad Gen. I. c.). — 2) oppidi Benjamitarum, ad quod actate Iudicum et Sauli populus convenire solebat

זָפֶן comm. (f. Jes. XLIII, 6. Cant. IV, 16) 1) *septentrionem, plaga septentrionalis* pr. abscondita, obscura, quandoquidem septentrionalem plagam obscuram et caliginosam cogitabant veteres (أرض التعلية) terram tenebrarum, de Asia septentrionali dicit Ibn Batuta p. 14. Koseg. cf. Paulum Venet. 3, 49), australem contra claram et sole collustratam, v. זָפֶן. Non enim audiendi sunt, qui זָפֶן a speculando, prospectando ducunt (rad. זָפַן), quia septentrionalis terrae pars altior habita sit (C. B. Michaëlis in Vellhusen comment. V. T. p. 419). (Chald. זָפֶן). Ex. XXVI, 20. 35. XXVII, 11. Num. XXXIV, 7. Eccl. I, 6 et saepe. זָפֶן זָפֶן in sermone prophetico, de Assyria Jer. III, 18 (cf. 12). Zeph. II, 13, Babylonia Jer. VI, 22. X, 22. XVI, 15. XXXI, 8. XLVI, 10 (ubi additur: ad Euphratem) I, 3. Zach. II, 10 (cf. 11) VI, 6. 8 (cf. זָפֶן Jerem. XLVI, 24), sed in libro Danielis *rex septentrionis* est rex Syriae (opp. regi Anstri i. e. Aegypti) XI, 6—15. 40. Poët. etiam *pro vento boreali* (זָפֶן זָפֶן) Cant. IV, 16, et *pro coelo septentrionali*, quod non multum differt a coelo universo, siquidem hemisphaerium australe maximam partem absconditum est Job. XXVI, 7. זָפֶן זָפֶן a *septentrione* al. loci Jos. VIII, 11. 13, et omisso זָפֶן XI, 2. Cum זָפֶן parag. זָפֶן *septentrionem versus* Gen. XIII, 14, etiam regio *septentrionem versus* sita, ut זָפֶן זָפֶן regna septentrionis Jer. I, 15, et cum praep. זָפֶן זָפֶן Ezech. VIII, 14, זָפֶן זָפֶן Par. XXVI, 17 *septentrionem versus*; זָפֶן זָפֶן a *plaga septentrionali* Jos. XV, 10, זָפֶן זָפֶן a *septentrione* al. loci Iud. XXI, 19, זָפֶן זָפֶן a *septentrione* Jer. I, 13. Cf. זָפֶן זָפֶן.

זָפֶן v. זָפֶן rad. זָפַן. Vide praeterea זָפֶן זָפֶן p. 225 B.

זָפֶן m. 1) adj. זָפֶן Joël II, 20, quo locustarum agmen dici, contextus docet. *Septentrionale* interpretantur veteres et recentiores paene omnes, et vel ipsas locustas intelligunt ex deserto Syriaco in Palaestinam illatas (etsi teste Hieronymo magis auster quam aquilo eas adducere soleat), vel populos hostiles, Assyrios vel Chaldaeos, qui locustis significantur. Non male autem nuper Maurerus (II, 741) *tenebricosum* interpretari maluit, a prima potestate vocis זָפֶן, quia „solem obumbrant“ locustae (Plin. 11, 29) cf. Joël II, 2. 10.

זָפֶן Ps. XVII, 14 Chethibh pro זָפֶן thesaurus, v. rad. no. 2.

זָפֶן m. *loca abscondita* Obad. 6.

זָפֶן (quem *Jehova abscondidit*, h. e. tuitus est) n. pr. LXX. *Sophias*, Vulg. *Sophonias* (ex זָפֶן זָפֶן)

1) prophetae, qui in *δοδεκαπορολογία* nonum locum occupat. Zeph. I, 1. 2) sacerdotis Jer. XXI, 1. XXIX, 25. 29. LII, 24, qui *זָפֶן* vocatur XXXVII, 3. 3) Zach. VI, 10. 14. 4) 1 Par. VI, 21.

* * *

זִפְנָת פִּינָת (lege: Zophnath-P.) n. pr. aegyptiacum Josepho in muneris publici auspiciis a Pharaone impositum Gen. XLI, 45. Geminam vocis Aegyptiacae formam, quam scriptor Hebraeus ad suae linguae indolem inclinaverat, accitratius refert Alexandrinus interpres Aegyptiacae linguae (quae aetate eius in Aegypto adhuc in ore populi vigeat) haud dubie gnarus: *Ψοθουανίχ* (al. codd. sed pauci *ψοθουανίχ*, nullus *ψοθουανίχ* licet apud Josephum Ant. 2, 6 §. 1 legant *ψοθουανίχος* v. Bernardum), quod in Schol. cod. Oxon. explicatur: *σωτήρ κόσμου*, Hieron. *salvator mundi*. Atque hoc quidem Aegyptiacae doctissimi (v. Lud. Picques in la Crozii vita p. 289—303. Bernard. ad Jos. l. c. Jablonskii Opuscul. 1, 207—216. Rosellini monumenti storici I p. 185) interpretati sunt: Π - ΓΑΥΤ - Α - Ψ - ΕΙΝΕC *salus seculi* (v. ΓΑΥΤ, ΓΑΥΤΕ redemptio, salus, Peyron p. 214, ΕΙΝΕ, ΕΙΝΕC p. 38) i. e. mundi, dein imperii. Solebant enim Aegyptii terram suam magnifico *mundi* titulo appellare ΓΟ, unde *ΙΕΒ ΓΟ dominus mundi* de regibus frequentatur (v. Rosell. l. c. p. 107): satisque noti sunt similes tituli superbi et tumidi, quibus delectabantur Orientales v. c. *Schach alem* rex mundi, *Dschehân Giri* expugnator mundi. In uno vocabulo ΓΑΥΤ ab horum virorum auctoritate discedere licet.

Namque *n* littera in *ψοθουανίχ* (P - sont - om - f - anch), non solum in omnibus codd. adhuc collatis exstat, sed etiam in scripturae Hebraeae auctoritate (v. infra) praesidium habet: et leve est, quod observant, n ante t in dialecto Thebaica saepe inseri (Scholz in Repertorio XIII p. 19), nam fac, hoc etiam in media radice fieri posse (quod vix credibile est) non de superioris, sed de inferioris Aegypti dialecto in hac causa agitur. Itaque pro ΓΑΥΤ *salus* equidem optaverim vocem ΓΑΥΤ *sustentator, vindex* (Champollion gr. p. 66) a verbo ΓΑΥΤ, ΓΑΥΤ sustentare, tueri, vindicare (copt. ΓΑΥΤ fundamentum Peyron p. 207), quod etiam in veteri lingua hieroglyphice scripta reperitur *). Atque idem hoc vocabulum *P - sont* latet etiam in forma זָפֶן. Ad litteram scribendum fuisset פִּינָת (זָפֶן) sed primas litteras transponebant Hebraei, ut ad Hebraeae radicis similitudinem propius accederet vocabulum. Genitivi nota

*) Et hoc quidem modo Champoll. gr. p. 380 cf. 386.

i. e. *ειπ* cum determinativo *brachii armati*, quod actionem indicat, quae *manu forti* peragatur,

quidem modo in syr. ^{אָפּ}צָפַר ^{פִּיפִיבִיב}pipivit, sam. הִלְהִיטוּהוּ et הִלְהִיטוּ pullus avis, صامی Ar. Polygl. ap. Jes. II. ce. cf. Saadiam, ubi pro ^{صومی}صومی VIII, 19. X, 14 et ^{صومی}صومی XXXVIII, 14 fortasse legendum est ^{صومی}صومی, nisi etiam ^{صومی}صومی pro vulgari eiusdem significationis verbo habendum est: posteriore in gr. lat. ^{πιπιρεω}πιπιρε, cf. de eadem re ^{πιπιρεω}πιπιρεω, syr. ^{פִּיפִיבִיב}פִּיפִיבִיב. Transferitur ad vocem manium, quam imitabantur ^{οἱ κερκουάριες}οἱ κερκουάριες Jes. VIII, 19: illis enim stridor tribuitur, de quo ipso verbo ^{πιπιρεω}πιπιρεω utuntur Graeci II. ^{ψ'}ψ', 101. Od. ^{ω'}ω', 4 sqq. Lucian. Menipp. §. 11, lat. *stridere* Brockhuys. ad Tibull. I, 2, 47.

צָפַצְפָה *salix*, v. צָפָה.

I. צָפַר 1) *fistulavit, sibilavit, fritinnivit* avicula,

nostr. trillern, verbum onomatop. v. ad צָפַף. Unde צָפַר, chald. צָפַר. Arab. ^{حفر}حفر fistulavit avis, homo, inde fistulando advocat asinum (cf. ^{حفر}حفر), it. sibilavit serpens, unde ^{صقير}صقير sibilus, et serpens. II. id., ^{صقير}صقير sibilans, avis e genere passerum, it. latro, quippe qui fistulando socios advocare solet.

2) *saltauit in orbem*, dein in uniuersum *saltauit*, cf. ^{גזל}גזל. ^{בחהל}בחהל. ^{בחהל}בחהל. Inde צָפַר hircus, a saltando. Et hanc quidem verbi potestatem a prima illa (no. 1) proficisci, satis credibile est, licet non certum. Vestigia eius in lingua Arabica esse possunt ^{حفر}حفر saltit vir, cucurrit, haec etiam alius familiae esse possunt (^{حفر}حفر, ^{حفر}حفر).

3) *in orbem iuit, gyravit* (v. צָפַר). Inde *vertit, convertit* se. Semel in V. T. Iud. VII, 3: *si quis timidus est is revertatur et redeat*. Alex. ^{ελκευετω}ελκευετω. Vulg. ad sequentia referens hoc verbum *recesserunt*.

Pesch. ^{נחטסם}נחטסם. Sed veram notionem rectius perspexit Abulwalides, cuius haec sunt verba: ^{ويبدو بانها الحظيرة احدى ائتبي اندور انبيك ولحظيرة الحامرة للمصايفه التي تدور على راس وحداً محننس نقول في المشقه الحقيسه مشغله سحر حظيروه لرحبه שלה اى دائريتين ومذهب في قول يشوب ويحفر كمنذهب في حذرو اذ ارفق i. e. in loco Iud. VII, 3 *est i. q. vertit se*, apud Ezechielem VII, 7 *verba באה החפירה אהך valent: pervenit orbis ad te*, et Jes. XXXIII, 5 *צפירה est corona s. diadema caput circumdans. Vicini usus est צפירה in Mischna* (Kelim 16 §. 3) *cupa ex qua duo orbis (2 Reife) facti sunt in latitudine*. Iud. I. c. *צפר idem fere est quod חפר Jer. XII, 18*. In loco Mischnae laudato paullo superius pro צפירה reperitur fere de orbe canistri. Abulwalides autem disputationem fere repetunt Kimchi et Tanchum ms. ad Iud. I. c., licet ille aliam}

praeferre videatur interpretationem, de qua צפר sit *mane abire* a chald. צפרא aurora. (Arab. ^{حفر}حفر est plexuit comam mulier, contorsit funem, et in derivv. opus plexile, cirrus. Aeth. ^{ሀረረ}ሀረረ: plexuit, nexuit, ut capillos, nodos, neque non vocem Mt. XXVII, 29, quocum convenit צפירה, sed vocis Hebraeae origo potius videtur a figura orbitali repetenda esse).

צָפַר m. *hircus a saltando* dictus (cf. Jes. XIII, 21 et germ. Bocksprünge), aliis (Scheid. schediasm. phil. p. 132. 151) a cornibus inflexis, coll. arab. ^{حفر}حفر

plexuit, eni paene syn. ^{عقب}عقب, unde ^{أعقب}أعقب caper cornibus inflexis, quod minus placet. Si illud displiceret, malim hircum ab *insiliendo* (in capras) dictum esse: est enim animal lascivum, et lasciviae vis in hac rad. reperitur, v. Cast. s. v. ^{حفر}حفر, ^{حفر}حفر, sive haec ab insiliendo dicta est sive a *passere* prolecta, v. infra צָפַר. Dan. VIII, 5. 21, plenius צפיר ^{חפר}חפר hircus caprarum ib. 5. 8. Plur. Esr. VIII, 35. 2 Par. XXI, 21. Vox est recentioris Hebraismi et Chaldaismi pro aut. ^{حفر}حفر, v. chald.

צָפַר chald. id. Plur. Esr. VI, 17. In Targg. saepe pro hebr. ^{חפר}חפר, et f. ^{חפר}חפר pro capra. Sam. ^{חפר}חפר id. Syr. ^{حفر}حفر, ^{حفر}حפר pro gr. ^{καπρος}καπρος Hebr. IX, 12. X, 4, ^{חפר}חפר hircus caprarum.

צָפַרָה f. pr. orbis (cf. צפירות i. q. צפירות sphaerae Cabbalistarum). Inde 1) *corona*. Jes. XXVIII, 5: *Jova erit in diadema splendidum* ^{החפירה}החפירה, in quibus vocibus observa paronomasia. *Coronae* significatum omnes vett. inpp. agnovunt, neque placet Scleroderus (vest. p. 106), qui coll. ^{حفر}حفر *suggestam plexum crinium* intelligit. Redi ad rad. no. 3 extr. — 2) *orbis*, metaph. de rerum fatique vicissitudine in orbem cante (cf. Eccl. I, 6). Ita in loco vexato Ez. VII, 7: ^{חפר}חפר *nunc te tangit ordo* (die Reihe kommt an dich), v. supra Abulw. Ibid. comm. 10: ^{חפר}חפר *exit orbis* i. e. ad finem perducta est vicissitudinum series, absolutae sunt meliores fortunae vicissitudines et ingruunt calamitates. Similis fere metaphora est atque nostratum de rota et globo fortunae. — Deserta simplicissima illa interpretatione in alia omnia abit Rosenm., qui Comm. 7 ^{חפר}חפר *assultum*, Comm. 10 *germen*, coll. ^{حفر}حفر, quod b. l. apud Arabem Polygl. exstat et lat. *germen* vertitur. Sed a) ut ab hoc ordiari, Arabs non Hebraica expressit, sed graecum ^{αλω}αλω, quod non poterat non ^{حفر}حفر reddere i. e. *plexum*: scribebat autem ^{حفر}حفر tritissimo scribendi vitio. Itaque interpres Latinus male *germen* vertit, neque huic iuncti debet Rosenm. b) Certum haberi potest, hoc v. in utroque loco sibi tam propinquo eandem vim habere, neque ulla explicatio credibilis est, quae צפירה Comm. 7 plane diversum ponat a צָפַר Comm. 10. c) Ultra

que significatio a Rosenm. proposita ab usu radice צפר in lingua Hebraea prorsus aliena est. — Rabbini nonnullis ץ ll. cc. est i. q. chald. אורא aurora s. matutinum tempus, inde: iudicium mature s. mox veniens, sed aurora nonnisi de fine calamitatum recte dici poterat (v. שָׁרָה).

צָפֶר pl. צָפֶרִים (quasi a f. צָפֶרָה, quod apud Talmudicos reperitur in צָפֶרָה כרמית avicula vinearum i. e. libellae vel phalacnae species fort. Sphinx Elpenor Linn. der Weinschwärmer) utriusque sexus vox (m. Ps. CII, 8, f. Lev. XIV, 4 sqq. Deut. IV, 17. XIV, 11. Jes. XXXI, 5) 1) avicula a fistulando dicta (v. rad. no. 1), non ab aurora, ut volebat Bochartus Hieroz. II, 722 Lips., spec.

passer (arab. عصفور praemissa gutturali) Ps. LXXXIV, 4. CII, 8. Prov. XXVI, 2. XXVII, 8. Iob. XL, 29 al. 24 (cf. Catull. 2, 1 passer, deliciae meae puellae). Eccl. XII, 6: לְקוֹל צָפֶרִי ad vocem passeris i. e. primo mane, et ampliore significatu de aliis aviculis e genere passerino vel passeri similibus (ut gr. στρουθός, arab.

عصفور Boch. l. c. p. 724, syr. ܘܨܘܘܘܩ v. Cast.) Ps. XI, 1. CIV, 17. CXXIV, 7, quae ab aucipe laqueo retive capiuntur Prov. VI, 5. VII, 23. Eccl. IX, 12. Thren. III, 52. Am. III, 5. — 2) avis quaecunque, etiam in sing. collect. Gen. XV, 10 (int. turtures et pulli columbae intelligenda sunt). Deut. IV, 17: הַבְּרִיחַ בֶּל-צָפֶרִי הַבְּרִיחַ בֶּל-צָפֶרִי. XIV, 11. XXII, 6. Ps. VIII, 9: צָפֶרִי מִבְּרִיחַ הַבְּרִיחַ. CXLVIII, 4: צָפֶרִי בֶּל-בְּקָה. In his בְּקָה בֶּל-צָפֶרִי est genit. (omnigenae alae), et sic XVII, 23: בְּקָה בֶּל-צָפֶרִי. XXXIX, 17 et Gen. VII, 14: בְּקָה בֶּל-צָפֶרִי. בְּקָה בֶּל-צָפֶרִי non differt ab בְּקָה הַבְּרִיחַ ל' et utriusque cumulatim verboso dicendi generi tribuendum est). Sine בֶּל Ps. CXLVIII, 10: צָפֶרִי בְּקָה. — LXX στρουθίων (6), στρουθιον Lev. XIV, perisque locis ὄρνις, ter πέρινα. — Vide Boch. l. c. p. 721 sqq. — 3) n. pr. patris Balaci, regis Moabitarum Num. XXII, 2. 10. Jos. XXIV, 9 al.

צָפֶר chald. (fem. Dan. IV, 18 et IV, 9 Keri, sed Cheth. m.) avis, syr. et nas. ܘܨܘܘܘܩ, in sing. Gen. VII, 14. Deut. IV, 17 Targ. Plur. צָפֶרִין cstr. צָפֶרִי Dan. IV, 9. 11. 18. 30.

צָפֶרָה (avicula) n. pr. uxoris Mosis Ex. II, 21. IV, 25. XVIII, 2. LXX Σηπερώρα.

צָפֶרֶת et צָפֶרֶר n. pr. unius ex Iobi amicis et in disputando adversariis Iob. II, 11. XI, 1. XX, 1. XLII, 9. Quid significet, si quaeris, aviculum s. passerem dixerim i. q. צָפֶר vel i. q. צָפֶרֶר hircus. Apud Castellum quidem p. 765 Mich. ܘܨܘܘܘܩ explicatur: impudicus, lascivus, pro-cax, idque, quum ܘܨܘܘܘܩ vix formam Syram habeat, ex Ephraemo aliove S. S. interprete petitum esse videtur,

qui n. pr. צופר ita explicaverat. Quo autem, inquires, fundamento? A passeris hircive lascivia, si quid video, ut Graecis homo lascivus ὁ στρουθός appellatur.

II. צָפֶר i. q. צָפֶר, צָפֶר pr. rasit, scalpsit (kratzen). Inde

צָפֶרֶן m. 1) unguis digiti. (Arab. ظفر, aethiop. ጸፋር: unguis, ungula, chald. ܘܨܘܘܩ v. q. Ad hebraeum צָפֶרֶן prope accedunt πικρονή germ. Sporn. Denominativa sunt ظفر, ጸፋር: unguis praecidit). Plur. c. suff. צָפֶרֶת Deut. XXI, 12. — 2) cuspis stili adamantina, qua stilus munitus est, ut digitus ungue. Jer. XVII, 1. Plin. H. N. 37, 4 §. 15: „expetuntur (parvae crustae adamantis) a scaltoribus ferroque includuntur, nullam non duritiam ex facili cavantes.“

* * *

צָפֶרֶת rana, in sing. bis collective, idque (more collectivorum, cf. צָפֶרָה) cum verbo fem. Ex. VIII, 2. Ps. LXXVIII, 45. Plur. צָפֶרֶת Exod. VII, 27—29. VIII, 1—9. Ps. CV, 30. Conflatum est hoc quinque-

litterum ex צָפֶר I, 2 salit et צָפֶרַל palus, q. d. saliens in palude, neque vero, ut volebat Ewaldus (gr. crit. p. 518) a צָפֶר fistulandi significatu, qui nullo modo ad ranarum vocem transferri poterat. Ex pleniore hac forma ortae sunt hae contractiores צָפֶרַע (eiccto ר) et צָפֶרַע abiecto vocis initio. Ortumne ex צָפֶרֶת abiecto sibilo et r transposito etiam βίτραχος (פרע)?

צָפֶרֶת capitulum columnae, v. rad. צָפֶרָה no. II.

צָפֶרֶת nomm. pr. locorum, v. צָפֶרָה no. I.

צָפֶרַל rad. inusit. fort. i. q. צָפֶרַל, عقل constrinxit.

Inde natum esse potest

צָפֶרֶלֶן ἄπ. λεγόμε. 2 Reg. IV, 42 saccus, pera. LXX. Compl. πίρα. Talmud. צָפֶרֶלֶן saccus colatorius (cf. βραχί, σάκκος): congruit etiam gr. ὀύλακος saccus.

* * *

צָפֶרֶלֶן, in Pausa צָפֶרֶלֶן, bis plene צָפֶרֶלֶן 1 Par. XII, 1. 20 n. pr. oppidi Philistaeorum, quod Achis, Gathitarum rex, Davidi dedit 1 Sam. XXVII, 6. XXX, 1. 14. 26. 2 Sam. I, 1. 1 Par. IV, 30. Apud Josuam primum Judaeorum XV, 31, dein Simeonitarum tribui accensetur XIX, 5: post exilium a Judaeis habitatum est Neh. XI, 28. (Etymon obscurum est: et parum probabiliter Simonis dictum putabat pro צָפֶרֶלֶן effusio fontis). Josepho appellatur Σάκελλα Ant. 6, 13 §. 10, Steph. Byz. h. v. Σάκελα.

19, צָרָר Num. XXXIII, 55). Jes. XLIX, 20: צָר לִי צָרָר, 2 Reg. VI, 1: צָר וְיָצִיטוּ ... יִהְיֶה צָרָר. Fem. Jes. XXVIII, 20: צָרָר הַמִּצְרָה tegumentum angustum est i. e. non satis latum (zu schmal). Saepe impers. צָר לִי angustum est alicui i. e. a) in angustiis versor (ich bin bedrängt, in Noth) Iud. XI, 7. 1 Sam. XIII, 6. Ps. XXXI, 10. LXXIX, 18. Thren. I, 20. b) angor, anxius sum 1 Sam. XXVIII, 15. 2 Sam. XXIV, 14. 1 Par. XXI, 13. c) sq. צָר דֹּלְעוֹ alicquem (es thut mir bange um jem.) 2 Sam. I, 26. Eodem nexu ponitur fut. וְצָרָר לִי. 2 Sam. I, 26. Eodem nexu ponitur fut. וְצָרָר לִי.

3) i. q. צָר no. 3. secuit. Vide צָר no. 3, צָר no. 1. 2.

Pu. part. צָרָר colligatus Jos. IX, 4.

Hi. צָרָר inf. הִצְרָר fut. subj. הִצְרָר 1 Reg. VIII, 37, וְצָרָר אֶל דֵּיבָר Dent. II, 9 (quangum hoc rectius ad fut. Kal rad. צָרָר refertur, construitur enim c. acc. non לִי, et comm. 19 eodem contextu habetur הִצְרָר Neh. IX, 27. 1) pr. angustum fecit alicui, sq. dat., inde compressit (compulit) in loco Jer. X, 18, ursit, persecutus est hostili modo, excavavit 1 Reg. VIII, 37. 2 Par. VI, 28. XXVIII, 20. Neh. IX, 27. Zeph. I, 17, obsidione pressit urbem Dent. XXVIII, 52 bis. — 2 Par. XXVIII, 22: הִצְרָר לִי הַצָּרָה quo tempore cum premebant. XXXIII, 12. — 2) הִצְרָרָה vel intrans. angustiis pressa (in Kindesnöthen), vel trans. pr. premeudo propellens fetum.

צָר c. acc. dist. צָר A) adj. coarctatus, angustus. צָר locus angustus Num. XXII, 26. הַצָּרִים sigillum arce clausum Iob. XLI, 7. צָרָר fluvius coarctatus, velut in valle angusta Jes. LIX, 19. Translate Prov. XXIV, 10: צָר כֹּחֲךָ צָרָר angustus est robur tuum (deine Kraft ist beschränkt) i. e. angustus terminis inclusum. — Fem. צָרָה v. suo loco.

B) subst. 1) adversarius, hostis i. q. אֹיֵב, sed paucis exemplis exceptis (Gen. XIV, 20. Num. X, 9. 2 Sam. XXIV, 13) tantum poet. (Num. XXIV, 8. Ps. III, 2. XIII, 5. XXVII, 2. 12. XLIV, 6. LX, 14. LXXVIII, 66. LXXXIX, 24. Jes. I, 24. IX, 10. LXIII, 18 et saepe) et in libris recentioris aetatis Esth. VII, 4. 6. Neh. IV, 5. IX, 27. In sing. absol. scribitur צָר Am. III, 11, וְצָר וְאֹיֵב Thren. IV, 12. Esth. VII, 6, וְצָרָר הִצְרָר Num. X, 9, sed c. acc. dist. צָר, non solum c. maiore ut Silluk וְצָר Thren. I, 5. Ps. LXXVIII, 42. 61. CVII, 2, Athnach וְצָר Ps. XLIV, 11. LXXIV, 10. etiam cum minoribus, וְצָר Thren. I, 10. II, 4, וְצָר I, 7: c. art. הַצָּר Esth. VII, 4. Zach. VIII, 10. Cum suff. וְצָר Iob. XVI, 9, pl. וְצָרִים, וְצָרִי v. exx. supra laudata.

2) angustiae loci. 1 Sam. II, 32: וְצָרִימֵנוּ. Ple-
rumque translate angustiae, in quibus aliquis versatur, calamitas, qua aliquis premitur. Iob. XV, 24. Ps. CXIX, 143. צָרִים panis angustiarum (qualis

obsidionis tempore comeditur) Jes. XXX, 20. צָר tempus calamitatis Iob. XXXVIII, 23. Sq. genit. וְצָרִי רִנְיָי in angustiis animi mei (in der Angst meiner Seele) Iob. VII, 11. C. praep. וְצָרִי Jes. XXXVI, 16, וְצָרִי Ps. XXXII, 7. LX, 113. Pronomina non suffigunt, sed annectunt per לִי, ut וְצָרִי לִי in angustiis quae mihi i. e. meis Ps. XVIII, 7. LXXVI, 14, וְצָרִי לִי Deut. IV, 30, וְצָרִי לִי 2 Par. XV, 4. Jes. XXV, 4, וְצָרִי לִי Ps. CVI, 44. CVII, 6. Hos. V, 15, et sic וְצָרִי לִי die angustiarum mearum Ps. LIX, 17. CII, 3.

3) lapis, silex (i. q. צָר, et צָר no. 1). Jes. V, 28. (Arab. سَيْلَخ silex, max. acutus).

צָר (i. q. سَيْلَخ silex) n. pr. oppidi Naphtalitarnm Jos. XIX, 35.

צָר i. q. צָר no. 2, pr. acies, a secundo (v. rad. no. 3), inde 1) rupes (pr. acuta). Ezech. III, 9. — 2) lapis acutus, culter lapideus Ex. IV, 25. — Aliud est צָר Tyrus v. p. 1160.

צָרָה f. A) adj. fem. (a masc. צָר litt. A) angusta. Prov. XXIII, 27: וְצָרָה פִּיטֵי צָרָה puteus angustus.

B) subst. 1) adversaria, certe acmula (v. צָר B, 1), de altera uxore. 1 Sam. I, 6. V. ad rad. no. 2, a. b. Adde syr. بَازِيْ uxor altera v. Cast. Mich. p. 643.

2) res angustae i. e. afflictiae, miseria. Gen. XLII, 21. Prov. XI, 8. XII, 13. XVII, 17 et saepe. Saepe dicitur צָרָה בְּיָמֵי צָרָה Ps. L, 15. Prov. XXIV, 10. XXV, 19, וְצָרָה יָמֹת צָרָה Ps. XXXVII, 39, וְצָרָה יָמֹת צָרָה quibus in rebis angustis versati sumus. IX, 10. X, 1. Copulatur cum sym. וְצָרָה צָרָה Jes. XXX, 6. Prov. I, 27, וְצָרָה צָרָה זֶה וְצָרָה צָרָה Jes. VIII, 22, וְצָרָה צָרָה צָרָה XXXVII, 3. Cum suff. וְצָרָה צָרָה Ps. LXXVII, 3. LXXXVI, 7, sed etiam c. dat. (v. ad צָר B, 2). Ion. II, 3: וְצָרָה לִי, וְצָרָה לִי: 1) — Plur. וְצָרָה Iob. V, 19: וְצָרָה וְצָרָה Ps. XXV, 22. XXXIV, 7. 18 al.

3) angor (Angst v. rad. no. 2). Jerem. VI, 24: angor nos corrumpit. XLIX, 24. L, 43. De angore parturientis Jer. IV, 31. וְצָרָה צָרָה angor animi (Seelenangst) Gen. XLII, 21.

צָרָר Prov. XXVI, 8 pl. וְצָרָר Gen. XLII, 35 m. 1) fasciculus. Cant. I, 13: וְצָרָר הַמִּיֵּרֶת Vulg. fasciculus myrrhæ, int. florum foliorumque myrrhæ odoratorum. Alii huiusmodi fasciculum e collo suspensum minus aptum estimant, quia spinosa sit myrrhæ: et sacculum follemve myrrhæ intelligunt, qui olfactorioli instar fuerit. Sed quidni spinas remotas cogitabis? Nonne etiam rosa spinis munita? Spec. sacculus, marsupium, crumena Gen. XLII, 35. Prov. VII, 20. Iob. XLV, 17. וְצָרָר צָרָר crumena plena gemmis Prov. XXVI, 8. Metaph. וְצָרָר הַיָּמִים 1 Sam. XXV, 29 v. ad rad. — 2) i. q. צָר lapis 2 Sam. XVII, 13 (ut LXX.

Vulg. Pesch. Targ.), inde, ut videtur, *granulum* Am. IX, 9.

צָרָרָה v. צָרָרָה.

צָרָר m. pr. *locus angustus* (Klemme), dein conditio adversa Ps. CXXVIII, 5. Plur. צָרָרִים Threu. I, 3: *assequantur eam* צָרָרִים בְּיָן *inter angustias* (q. d. in der

Klemme). Venatores feram in angusta loca propulsam facilius capiunt. Cstr. מְצָרֵי שָׁמַיִל Ps. CXXVI, 3.

צָרָרָה n. pr. v. צָרָרָה.

צָרָרָה הַשָּׁמַיִל (*splendor aurorae*, v. צָרָרָה) n. pr. oppidi Rubentarium Jos. XIII, 19.

ק

Koph undevicesima Hebraeorum littera, ubi numeri nota est i. q. *centum*. Nomen huius elementi קָה, קוּף (gr. *κόπια*) vel *foramen securis acusque* significat coll.

chald. קוּפָה, קוּקוּף, arab. قَفْ foramen securis, res securi similis, vel, quod praetulerunt, *occiput, pars postica cervicis* i. q. قَفْ. De hac sententia duo habemus in alphabeto literas iuxta se positas, quae *caput* significent, *Koph* et *Resch*, ut supra duas, quae manum repraesentent, *Jod* et *Caph*, quibus fortasse accedit tertia *Tet* i. q. aeg. *tót manus*. Hitzigius (Erf. d. Alphab. p. 24) *aurem* interpretatur coll. arab. قَوْفُ الْأُذُنِ *summa pars vel margo*

auris (Kam. p. 1219): sed mediae geminatae formam arguit gr. *κόπια*. Hoc nomen gessit littera antiqua huius figurae Ϝ, quae in numis antiquissimis Syracusarum, Crotonis et Corinthi reperitur (v. Mazocchi ad tab. Heracl. p. 122), postea ex litterarum serie ciecta est, vocabulisque olim per *Koppa* scriptis (ut *Κόπιαθος, Στεφάνουσαι*) *Kappa* adhibitum: ita tamen ut *Koppa* notae arithmeticae (ἐπίσημον *Κόπια*) munus servaret (v. Schol. ad Arist. Nub. 23). Iam antiquitus autem in Romanorum alphabetum transierat, in quo (ut in nostro) hodieque *Q* figuram locumque priscum servat. Quintil. 1, 4 §. 9.

Pronunciatio eius a *q* et raphato et tenni ita differt, ut *q* extremo palato prope gulam maiore quodam nisu proferatur, pariter atque *q*, q. v. Veteres Poeni molinis instar *q* pronunciasse videntur (v. monn. Phoen. p. 433), et ita hodieque ق in Africa pronunciat, v. c. قَل *gal*. Permutari hanc litteram 1) cum reliquis palatinis, supra docuimus p. 252. 647. Adde pro hebr. ק Nasoraeos saepe habere *q* v. c. גַּתִּל גַּתִּלִּים interfecit, ut parvus fuit. Alibi 2) transit in gutturales, ut ק p. 436, q p. 977 A. Praeterea, in primis certe linguae originibus, *k* etiam in *t* transiisse videtur (ut puelli balbutientes pro *k* saepe substituunt *t* pronunciati facilius): et hunc in modum sibi vicina sunt קָהָה וְקָהָה aperuit, קָהָה וְקָהָה bibit, קָהָה אֵתֵּר interpretatus est, cf. *κόπια* et *τύπια*; *quattuor* et *τέτταρες*, *quis* et *τίς*.

קָה *vomitus*,

קָהָה *pelecanus*, v. rad. קָהָה.

קָבֵב vicina radicibus קָבֵב, קָבֵה no. II *gibbosum et cavum fecit* 1) i. q. קָבֵב *cavavit*, inde etiam *cameravit* (cf. קָבֵב, קָבֵר = קָבֵה) i. q. arab. قَبَّ Conj. II, chald.

קָבֵב fornicatum opus extruxit, קָבֵב fornicatus (gewölbt) BH. 152, קָבֵב fornicatum opus Jes. XXIX, 3.

2) metaph. i. q. קָבֵב no. 3 (q. v.) *maledixit, ersecratus est* (pr. proscidit, perforavit). Reperiuntur hae eius formae: Praet. קָבֵב e. suff. Num. XXIII, 8, 27, inf. קָבֵב ib. 11, pro absol. 25, imp. e. He parag. קָבֵבִי קָבֵבִי (kôba-li) XXII, 11, 17, e. suff. קָבֵבִי XXIII, 13.

קָבֵב n. pr. vasculum cavum, a rad. no. 1. (Cf. aeg. קָבֵב, קָבֵב vasculum, ampulla olei in lucerna, lat. *cupa*, angl. *cup*). Inde mensura quaedam aridorum 2 Reg. VI, 25, auctoribus Rabbinis sexta pars sati (קָבֵבִי). Sic talm. קָבֵב v. Buxt. h. v. a. gr. *κόβος* i. e. *χοῖνιξ*, v. Geopon. 7, 20 not. Hesych. Suid. Etym. M.

קָבֵה f. *tentorium*, idque altum, forma *rotunda* et *camerata* extractum (gewölbttes Lustzelt) Num. XXV, 8. Arab. قَبَّة non quodvis tentorium, sed splendidius et cameratum, animi et voluptatis causa extractum (Lustzelt).

Eutyech. Ann. 1, 22. Ass. 3, 1 p. 510, inde قَبَّة التَّمَانِي pro hebr. קָבֵבִי מִתְּמָנִי de tabernaculo foederis, it. aedificium cum tholo Eutyech. II, 430, aedes s. sacellum cum tholo ib. 422. 423. Abulf. Syr. p. 10, denique fornix coeli vit. Tim. II p. 156; et sic syr. קָבֵב tentorium regium BH. 154, aedificium tholo munitum BH. 145, cuppola, ciborium (v. neues Repert. 1, 77. 87), fornix coeli BH. 578; etiam chald. קָבֵבִי praeter locum Num. 1. c. fornicem coeli potius quam *vasculum, urcum* significat, ut vulgo explicant, v. Ps. LXV, 10. Job. XXXVIII, 25. Gen. 1, 7 (ion.). Vide Lorsch in Pauli repert. novo III, 111 sqq. Frähn de Arabum libris

crisi poscentibus emaculari p. 21 sqq. ad Ibn Foslan p. 116. Döpke ind. ad Mich. chrest. syr. p. 171. Nasor. **קבב** fornix. Transiit hoc vc. in mediis aevi latinitate, ubi *cuppa*, *cuppola* (nostr. Kuppel) eodem sensu, dein in linguam Hispanicam, ubi *alcova* (nostr. Alceven) est cubiculum tentorii instar aulacis velatum. — Num. l. c. intelligitur huiusmodi tentorium ornatum, quorum plura ad Baal-Peori s. Priapi orgia in iis concelebranda exstruxerant Midianitae. Vulg. lupanar (etiam lupanaria fornicata esse solebant). LXX *εις τον κεινον*. Coniiceris *εις την κεινον*, sed etiam Symm. habet *πορνιον* al. codd. *πορνιον*, nisi apud huic quoque cum cod. Coisl. et Lips. legendum *πορνιον*.

קבה echinus, et

קבה vulva, v. rad. קבב.

קבל in Kal inusit. pr. ante, e regione fuit (arab.

⁵⁵ **קבל**, ⁵⁶ **קבל**, ⁵⁷ **קבל** pars antica, anterior, **קבל** ante), inde ex anteriore parte venit, *obviam venit, occurrit*. — Arab.

קבל advenit, med. Kesr. excepit, accepit, admisit, rem gratam Cor. 24, 4. 40, 2. Har. I, 32 Sch. II osculatus est. III e regione oppositus fuit, it. opposuit se. V. i. q. I accepit ut gratum Cor. 3, 32, 5, 30. Aethiop. **ተቀበለ**: occurrit, excepit, accepit, **ቀበለ**: occursum. Syr. Pe. obvius fuit, opposuit se. Pa. accepit, suscepit, concepit. Chald. Pa. cepit, accepit, in Targg. saepe pro קבל, קבע, it. accepit doctrinam, obtemperavit mandato, pro קבע.

Pi. **קבל** recentioris Hebraismi vox (pr. advenire fecit), inde 1) *excepit, admisit* ad se venientem 1 Par. XII, 18. 2) *accepit rem oblatam datamve* (nostr. entgegennehmen, annehmen) Esr. VIII, 30, c. negat. Esth. IV, 4. 1 Par. XXI, 11: **קבל** לך *accipe tibi* i. e. elige tibi ex his rebus tibi oblati. Job. II, 10: *bonum quidem accepimus a Deo, nonne etiam malum accipiamus?* it. accepit praeceptum, legem sibi datam Esth. IX, 23, 27, doctrinam Prov. XIX, 20 (cf. ad קבל) i. e. obtemperavit praecepto, doctrinae, v. supra de usu chaldaeo. Simpl. *cepit* rem i. q. קבל 2 Par. XXIX, 16, 22.

Hiph. *oppositus fuit* alter alteri. Exod. XXVI, 5: *interfuerunt sibi alter alterum*. Vide supra arab.

קבל chald. tantum in Pa. *accepit* v. c. regnum Dan. VI, 1. VII, 18, sq. **קבל** ab aliquo II, 6. Vide supra ad hebr.

קבל m. res opposita, arab. **كَبَال**, unde Ez. XXVI, 9: *quae percussio rei oppositae* i. e. aries, arietes muris perforandis. Alii libri habent **קבל**, ut **קבל** 1 Reg. XII, 10, quae pronuncio *kōballo, kōtoni*, a קבל, קבת, Kamez - chatuph posito pro Chataph - Kamez **קבל** (ut קבל pro קבל) Sed grammaticis legibus contra-

rium et non ferendum est **קבל**, quod habent J. H. Michaëlis et v. d. Hooght. Recte Norzi ad h. l. **קבל** (בית) בשוא קמץ כי אין דגש אחר שוא נע.

קבל (formae קבל) vel sec. alios libros **קבל** *kūbāl* (كَبَال) i. q. chald. **קבל** ante. 2 Reg. XV, 10: **קבל** coram populo. Nonnulli libri **קבל** una voce, quo pacto foret n. pr. viri, LXX *Κεβλαύη*.

קבל et **קבל** chald. pr. pars anterior, facies i. q. **קבל**. Inde

1) **קבל** praep. a) e regione Dan. V, 5, ante III, 3. V, 1. Cum suff. **קבל** II, 31. In Targg. **קבל** et **קבל** ante, coram, c. suff. **קבל**, **קבל**, **קבל** v. Buxt. 1957. Sam. **קבל** et **קבל**, id. b) *propter* (i. q. **קבל** no. 2 cf. gr. *ἀνθ' οὗ, ἀνθ' ὧν* propterea. Sam. **קבל** propter). Dan. V, 10. Esr. IV, 16. Sq. **קבל** abiit in Conj. propterea quod, *quia* Esr. VI, 13. Sed crebrius, quae est Chaldaeorum in particularum usu verbositas, plenius et pleonastice dicunt

2) **קבל** a) pr. eam ipsam ob causam (eben deswegen weil, nostr. *alldieweil* in verboso sermone ICTorum), pro simpl. propterea quod, *quia* Dan. II, 8. 41. 45. III, 29. IV, 15. V, 12. 22 (ubi non opus est reddere: *et si*, nam sententia est: non humiliasti te, ut facere debebas, *quoniam* haec omnia noveras). VI, 4. 5. 23. Esr. IV, 14. VII, 14, relat. *quam ob causam* Dan. II, 10. b) eodem modo quo i. e. *quemadmodum* (cf. **קבל** in modum, instar, sicut p. 1111 B). Dan. II, 40 (LXX *ὡς τρόπον*) et VI, 11 (LXX *καθώς*). Ita Eccl. V, 15 Targg. **קבל** *venit in hunc mundum, ita* cct.

3) **קבל** propterea pr. eam ipsam ob causam, Dan. II, 12. 24. III, 7. 8. 22. VI, 10. Esr. VII, 17. — Not. illud pleonasticum Chaldaei anteponunt etiam praepositioni, **קבל** i. q. **קבל** ante Gen. XXVIII, 17. Ruth IV, 4, et ita in sermone vetustiore germ. *allda, allwo, allhier*, adeoque *allwie, allschon, allförderst* cct. In una voce *also, also* pro *so* (sic) hic pleonasmus in communem usus receptus est.

קבע i. q. קבע, קבע altus fuit et superne rotundus in modum gibbi, capitis, arab. **كَبَع** gibbosus fuit, unde **קבע** galea, **קבע** calix. Cf. gr. *κωβή*. Ab his nominibus, quae cuncta res designant *tegendo* inservientes, proficiscitur

2) *abscondendi* potestas (arab. **كَبَع** abscondit, ut caput veste, florem in calice), et inde translate est *decepit, defraudavit* aliquem (cf. **קבע**) Mal. III, 8. 9, sq. dupl. acc. *spoliavit* aliquem aliqua re Prov. XXII, 23.

קבע in Pausa Ezech. XXIII, 24 (Miltra), estr. **קבע** (Milcl) 1 Sam. XVII, 38 galea i. q. **קבע**, ubi vid. (p. 657), quae de forma et accentu etiam huius vocis disputavimus. Aeth. **ቅብሶ**: mitra monachorum.

קָבַע f. *calix*, pr. floris, ^{5.63} *أليّة* (arab. *قَبْعَة*), dein potatorius, *أليّة*, inde Jes. LI, 17. 22: קָבַעַת בַּיַּח *calix poculi*, q. d. Becherkelch, calix potatorius. A simplici בַּיַּח ita differt, ut simul formam poculi indicet, calicis florum similem (cf. nostr. Kelchglas). Alii קָבַע בַּיַּח poculum maius esse volunt, quod vix idoneo argumento probaveris, nisi forte poculum intellexeris ad *galena* magnitudinem accedens. Abulwalides spumam et faeces calicis intelligit (a tendo), quod non placet.

קָבַע fut. קָבַעַת pr. comprehendit, coëgit manu, nostr. zusammenfassen. (Arab. *قبض* manu cepit, comprehendit rem, hominem. II. collegit rem. *قبض* id., sed *قبض* extremis digitis cepit. Cognata sunt: קָבַעַת, *قبض* compressit, collegit, zab. *قبض* congregavit, et hebr. קָבַעַת, קָבַעַת). Inde 1) *collegit* res, et frumentum Gen. XLI, 35. 48, spolia Deut. XIII, 17 (addito *אֶל* loci), opes Prov. XIII, 11: קָבַעַת עַל יָדוֹ *qui collegit super manum suam* i. e. in possessionem suam diligenter custodiendam, cf. formulam *יד על יד* 567 B. Sq. *קָבַעַת* collegit alieni (für jem.) Prov. XXVIII, 8. Metaph. Ps. XLI, 7: *animus eius inimici me visentis לוֹ קָבַעַת קָבַעַת sibi nequitiam* i. e. novam inimicitiae et odii materiam (q. d. sammelt sich Gift ein). — 2) *congregavit* homines Iud. XII, 4. 1 Sam. VII, 5. XXVIII, 4. 2 Sam. II, 30. 1 Reg. XVIII, 20. XXII, 6. 2 Reg. VI, 24. X, 18. Neh. V, 16. Ez. XXII, 19. Joël II, 16 al. sq. *קָבַעַת* pers. et loci, ad aliquem 1 Reg. XVIII, 19. 2 Sam. III, 21, in aliquem locum Esr. VIII, 15. *קָבַעַת* ad se 2 Par. XXXII, 6. Hab. II, 5, *קָבַעַת* 1 Reg. XI, 24.

Niph. 1) *colligi*, de cadaveribus Ez. XXIX, 5. — 2) *congregari*, de hominibus, de populo Gen. XLIX, 2. 1 Sam. VII, 6. XXV, 1. Esth. II, 8. 19. Jes. XLIII, 9. XLV, 20. XLVIII, 14. XLIX, 18, de bestiis XXXIV, 15, sq. *קָבַעַת* pers. ad aliquem Jos. X, 6. Esr. X, 1, *קָבַעַת* 2 Par. XIII, 7.

Pi. 1) *amplexus*, *complexus est* (ulnis), velut agnos teneros, quos in sinu gestat pastor Jes. XI, 11, metaph. dens populum Jes. LIV, 7 opp. *קָבַעַת* a se dimisit. — 2) *collegit* res, velut uvas in vindemia Jes. LXII, 9 (nasor. *בצב* messor), manipulos Mich. IV, 12, aquas in piscina Jes. XXII, 9. Mich. I, 7: *de mercede meretricia Samaria collegit idola sua* i. e. sibi comparavit, conficienda curavit. — Joël II, 6: *omnes vultus colligunt aestum*. Nah. II, 11, vide de his locis s. v. *בצב* p. 1089. — 3) *congregavit* bestias Jes. XXXIV, 16, gregem i. e. in unum coëgit, ne dilaberetur Jes. XIII, 14, max. homines, populum, populos Joël IV, 2. Jes. LXVI, 18. Ez. XX, 34. 41. XXXVI, 24 al., dispersos Jes. XI, 12. LVI, 8. Saepissime de Deo, qui Israelitas dispersos denuo congregat, addito *קָבַעַת* loci, v. c. ex Aegypto Hos. IX, 6, ex terris peregrinis Ez. XXXIV, 13. XXXIX, 27. Ps. CVII, 3, ex populis Deut. XXX,

3. Ez. XI, 17. Sq. *קָבַעַת* congregare ad al. Jes. LVI, 8, contra al. Ez. XVI, 37.

Pu. part. fem. *congregata* Ez. XXXVIII, 8.

Hithpa. se congregare Jos. IX, 2. Iud. IX, 47. 1 Sam. VII, 7. VIII, 4. XXII, 2. 2 Sam. II, 25. Jes. XLIV, 11. Jer. XLIX, 14.

קָבַעַת m. *congregatio*, *caterva*. Jes. LVII, 13: *קָבַעַת* *catervae tuae* sc. idolorum, cf. Comm. 9.

קָבַעַת f. *acervus* (argenti, aeris) Ez. XXII, 20.

קָבַעַת (duo acervi) n. pr. oppidi Ephraimitarum Jos. XXI, 22.

קָבַעַת (quod Deus congregat) Neli. XI, 25 et *קָבַעַת* Jos. XV, 24. 2 Sam. XXIII, 20 n. pr. oppidi in australibus Judae.

קָבַעַת fut. *קָבַעַת* *sepelivit*. (Iisdem litteris in omnibus linguis cognatis. Origo est in tumulo *coacervando*, cf. syr. *قبض* pro gr. *συναγω* Rom. XII, 20, et ita nasor. v. Norb. lex. Vic. est *קָבַעַת* q. v. et ad litt. *z*. Radix bilittera est *קָבַעַת* cf. *קָבַעַת*. In Kal ubique refertur ad singulos Gen. XXII, 4 sqq. XXV, 9. XXXV, 29. XLVII, 30. XLIX, 31. I, 14. Iud. II, 9. XVI, 31. 1 Sam. XXXI, 13 et persaepe, excepto uno exemplo Ez. XXXIX, 12. Cf. Pi.

Niph. *sepeliri*, de uno Gen. XV, 15. XXXV, 8. 19. Iud. XII, 7 sqq., de pluribus Iob. XXVII, 15. Jer. VIII, 2. XVI, 4. 6.

Pi. *sepelivit* plures (cf. *קָבַעַת*) Num. XXXIII, 4. 1 Reg. XI, 15. Jer. XIV, 16. Ez. XXXIX, 14. 15. Hos. IX, 6. — **Pu.** *sepultus est* Gen. XXV, 10.

קָבַעַת, in Pausa *קָבַעַת* Gen. XXIII, 9. 20. XLIX, 30. c. suff. *קָבַעַת* pl. *קָבַעַת* estr. *קָבַעַת* et *קָבַעַת* estr.

קָבַעַת m. *sepulcrum*. (Ar. *قبر*, syr. *ܩܒܪܐ*, phoen. *קָבַעַת* inser. Carth. g id., aethiop. **ቆር**: sepultura). Gen. XXIII, 9. Exod. XIV, 11. Num. XI, 34. 35 et saepe. Licet primitus *tumulum* significet (v. ad rad.), tamen neglecta origine dicitur *קָבַעַת* *sepulcrum* apertum (in quod quis incidere possit) Ps. V, 10. Jer. V, 16. De sepulcro in rupem inciso Jes. XXII, 16. — Pluralis aliquoties positus est, ubi singularem expectes, Iob. XVII, 1: *קָבַעַת* *sepulcra mihi* instant. XXI, 32: *קָבַעַת* *ad sepulcra effertur*. Sed causa manifesta est. *Sepelimus enim* mortuos in locis, ubi *multa sepulcra* sunt, in *sepulceto*. Ut l. c. ita germ. diceret: der Kirchhof harret mein. Ceterum etiam ap. Herod. 5, 63 *ut tuqad* de sepulcro unius dicitur. — *קָבַעַת* *sepulcra* libidinis n. pr. loci in deserto Arabico Num. XI, 34. XXXIII, 16. Deut. IX, 22 al.

קָבַעַת f. 1) *sepultura* Jer. XXII, 19. Eccl. VI, 5. 2) i. q. *קָבַעַת* *sepulcrum* Gen. XXXV, 20. XLVII, 30.

Deut. XXXIV, 6. 1 Sam. X, 2. 2 Reg. XXI, 26. Jes. XIV, 20.

I. קרה scidit, discidit; fidit. (Arab. كَسَّ scidit, secuit, idque per longum. Syr. كَرَّ pro σχιλλειν Luc. V, 36. Sam. טַרַר scidit, discidit vestes. Vicinae sunt radd. קרה, קרה, et ex Indogerm. κεδωω, κεδωωω, κεδωωωω).

קרה f. Exod. XXX, 24. Ez. XXVII, 19 aromatis genus peregrinum, teste Targ. Pesch. i. q. קציעה Vulg. casia, aromatis genus cinnamomo simile, sed minus grave et odoratum, dictum a fistulis scissis, v. Theoph. hist. pl. 9, 5. Plin. 12, 19. Dioscor. 1, 12, qui inter plures casiae species unam memorat κατωω dictam i. q. קרה pronuntiatione ad Syriasmum dellectente. In Talmude Chil. 1 §. 8 memoratur קרה לבנה casia alba ut species eius in Palaestina culta. Quod Ps. XLV, 9 habetur, קציעה, קציעה, vel aliud eiusdem rei nomen est, vel diversam eius speciem significat, v. h. v. et Celsii Hierob. II, 186. 360 sqq.

קרה c. suff. קרהקרה Deut. XXVIII, 35, קרהקרה (al. קרהקרה) 2 Sam. XIV, 25. Ps. VII, 17. Job. II, 7 m. vertex capitis, dictus a capillo ibi diviso et discriminato (cf. germ. Scheitel, vom Scheiteln der Haare, und Scheiteln von scheiden, wie Schneiteln von schneiden) Gen. XLIX, 26. Deut. XXXIII, 16. 20. Jes. III, 17. Jer. II, 16. XLVIII, 45, adde quae supra laudata sunt. Semel plene dicitur קרהקרה vertex capilli (Haarscheitel) Ps. LXVIII, 22, ubi non placent, qui verticem capillatum, crinitum interpretantur (Böttch. spec. 121), et vocis originem in his respici negant. (Arab. مَقَد pars capitis a vertice ad cervicem. Aram. vertex, occiput est קרה, קרה, arab. قَدَال, quod ex hebr. factum esse possit, d et l permutatis p. 727, quanquam nil definio).

II. קרה in solo fut. chaldaeo more inflexo קרהקרה pl. קרהקרה inclinavit se, incurvavit se honoris et reverentiae causa, coram Deo et hominibus. Ubique sequitur קרהקרה קרהקרה וישתחוה, ut Gen. XXIV, 26: וישתחוה וישתחוה. Ex. XXXIV, 8: ויקרה ארצה וישתחוה. Gen. XLIII, 28: ויקרה וישתחוה. XXIV, 48. Ex. IV, 31. XII, 27. Num. XXII, 31. 1 Sam. XXIV, 9. XXVIII, 14. 1 Reg. I, 16. 31. 1 Par. XXIX, 20. 2 Par. XXIX, 30. Neh. VIII, 6. (Eodem modo Syri copulant קרהקרה BH. 263, Arabes كع, كع, vit. Tim. I, 332 Mang.). LXX plerumque κεντω, et cum ' κεντω κεντω κεντω κεντω (Vulg. pronus adoravit), semel κεντω το γονυ 1 Par. I, c., κεντω 2 Par. I, c. Targ. ברע ברע.

Cum rad. קרה no. I hanc duplici modo conciliarunt a) ita ut קרה no. II denom. esset a קרהקרה pr. inclinavit verticem (Kimchius: וישתחוה וישתחוה. Sim. al.); b) ut incurvandi vis esset a findendo (Böttch.

spec. p. 120). Sed utrumque quaesitum est et longe petitum: hoc admitti potuisset, si frangendi vim haberet radix, unde incurvatio corporis et genuflexio nasci poterat (cf. קרהקרה): verum (in longum) findendi potestas ab ea diversissima est. Equidem non dubito, plane alius familiariae esse hoc verbum atque illud et incurvandi vim sibi propriam habere. Finitima sunt a) קרה incurvavit se, genuflexit, quo Peschito in Pent. et Neh. VIII, 6 exprimit hebr. קרה, adde N. T. Act. IX, 40: קרה קרה. XXI, 5, cf. קרה consedit, ab incurvando dictum; b) קרה procidit in genua Ex. XXXIV, 8 Onk. pro קרהקרה, IV, 31 Targ. Hieros. Buxt. 1649, sam. קרהקרה quod ubique in Pent. ponitur pro קרהקרה, קרהקרה, nasor. קרה genuflexit, procidit Cod. N. I, 104, 7. 296, 20. II, 198, 6, קרהקרה genuflexio. Quum solum fut. קרהקרה reperitur, ne rad. quidem קרה certa est, et videant viri docti, possint קרה ad ipsam rad. קרה revocari, ut supra (p. 892) ופק נהם dictum esse vidimus pro קרהקרה, vel ad קרה gutturali in ק inserta, ut קרהקרה; קרהקרה; קרהקרה; קרהקרה; קרהקרה. Radicem קרה vindicat Abulwalides coll. talmud. קרהקרה inclinatio laudatis his verbis: וישתחוה וישתחוה וישתחוה וישתחוה inclinatio montium et absorptio collium: sed haec non multum probant.

קרה rad. inusit. Syr. קרה possessit. Inde קרהקרה (possessum a populo, cf. וקרהקרה וקרהקרה a קרהקרה, קרה) n. pr. oppidi in montanis Judae Jos. XV, 56.

קרה 1) accendit ignem. (Arab. قَدَحَ extudit ignem ex igniario, قَدَحَ igniarius, قَدَحَ, قَدَحَ pyrites. Syr. קרה Aph. accendit, קרה ardor, flamma. Eadem radix chald. syr. et arabice etiam terebrandi vim habet, unde conicias, illam vim profectam esse ab illa ignis accendendi ratione, quae lignum terebrandum fiebat). Jes. LXIV, 1: וישתחוה וישתחוה וישתחוה וישתחוה sicut ignis accendit vimina. L, 11: וישתחוה וישתחוה וישתחוה וישתחוה accendentes ignem belli interni et civilis. Jer. XVII, 4. — 2) incensus est, exarsit ignis, metaph. de ira Dei Deut. XXXII, 22. Jer. XV, 14.

קרה f. febris ardens Lev. XXVI, 16. Deut. XXVIII, 22.

קרה m. gemma quaedam, eaque ignei fere coloris, fort. carbunculus Jes. LIV, 12.

קָרַר f. = adj. (a קָרָה) *orientalis* Ez. XLVII, 8.

קָרַר (origines) n. pr. oppidi Rubenitarum Jos. XIII, 18. XXI, 37. 1 Par. VI, 64, cum deserto vicino cognominum Deut. II, 26.

קָרַר m. — f. adj. 1) *orientalis*. Ez. X, 19. XI, 1. *mare orientale*, h. e. mare mortuum, opp. occidentali i. e. mediterraneo. Ez. XLVII, 18. Joël II, 20. Zach. XIV, 8. — 2) *priscus, antiquus*, de diebus Ezech. XXXVIII, 17, annis Mal. III, 4. Plur. קָרַר *maiores natu* (inter aequales) Iob. XVIII, 20. Sing. collect. 1 Sam. XXIV, 14: מִשְׁלַל דְּקָרַר *proverbium maiorum*. Plur. f. קָרַר *antiqua, priora, praeterita*. Jes. XLIII, 18. — 3) n. pr. gentis Cananaeae Geu. XV, 19, quam Bochartus (Canaan I, 19) caudem esse suspicatur cum Hevaeis, quippe qui in *orientali* terrae parte habitarent et l. c. omitti sint.

קָרַר chald. *primus*. Pl. Dan. VII, 24. Fem. st. emphat. קָרַר VII, 4. Pl. קָרַר VII, 8.

קָרַר (qui coram Deo est i. e. minister Dei) n. pr. viri Esr. II, 40. III, 9. Neh. VII, 43. IX, 4. X, 10. XII, 8.

קָרַר 1) *sordidus fuit*. (Arab. كَدْرٌ, كَدْرٌ sordidus

fuit, max. de vestibus. Chald. קָרַר id.) a) de rivis turbidis Iob. VI, 16 (cf. קָרַר); b) *sordidus vestibus* *incessit* more lugulentum Jer. VIII, 21, praegn. XIV, 2: קָרַר קָרַר *sordidi et lugentes* *consident in terra*. Part. קָרַר Ps. XXXV, 14. XXXVIII, 7. XLII, 10. XLIII, 2. Iob. V, 11. — 2) *colore pullo, subnigro fuit*, ut de cute sole adusta Iob. XXX, 28: קָרַר *niger incedo, licet sole non adustus* (erai enim lepra nigra tectus); *obscuratus est*, de sole et luna Joël II, 10. IV, 15, de coelo Jer. IV, 28, de die Mich. III, 6.

Hiph. 1) *lugere fecit*. Ez. XXXI, 15. 2) *obscuravit solem*, *stellas*. Ez. XXXII, 7. 8.

Hithp. *obscuratum est* (coelum) 1 Reg. XVIII, 45.

קָרַר (cutis nigra, nigrae cutis homo l. homines) n. pr. filii Ismaëlis Gen. XXV, 13, et tribus arabicae ab eo oriundae Caut. I, 5. Jes. XXI, 16. XLII, 11 (ubi copulatur c. fem.) LX, 7. Jer. II, 10. XLIX, 28. Ez. XXVII, 21, quae plenius קָרַר Jes. XXI, 17. — Ps. CXX, 5 *Kedar et Meschec* de populis barbaris dicitur. — Plinius (N. H. 5, 11) eos Cedreos appellat et coniungit cum Nabataeis, cf. Targ. Ez. I, c., quod קָרַר reddit קָרַר. Hand longe a Babylone eos collocat Theodoretus (ad Ps. I, c.), et ita Suidas v. Κηδάρ: μέγροι σήμερον οὐ νόθῳ τῆς Βαβυλωνίως ἐσχηθησεται, contra Hieron. (ad Jes. XLII et loc. Hebr.) „trans Arabiam Saracenorum“, et „in eremo Saracenorum“, quem ab oriente maris rubri ponit (v. Madian), minus recte Steph. Byz. Κεδωνίται, Ἰθνος τῆς εὐδαίμωνος Ἀραβίας, Οὐράνιος Ἀραβίων ἄριστος. In Arabum munitien-

tis aliquam eorum mentionem inveniri negabat Bochartus (Hieroz. I, 536), sed in stemmatis certe memoratur قِبْدَار Pococke spec. p. 46 White. Rabbini omnes omnino Arabes hoc nomine appellant, unde לשון קָרַר saepe de lingua arabica.

קָרַר (turbidus, cf. Iob. VI, 16) n. pr. torrentis (זָרַח) cum valle cognomine inter Hierosolyma et montem olivarum fluentis, qui in mare mortuum effunditur 2 Sam. XV, 23. 1 Reg. II, 37. XV, 13. 2 Reg. XXIII, 4. Jer. XXXI, 40. LXX Κεδοῖν et ita Joh. XVIII, 1, χεῖμα ἁγῶς Κεδοῖνος Jos. Ant. 8, 1 §. 5, et γέφυρα Κεδοῖνος ib. 9, 7 §. 3. b. j. 5, 6 §. 1. Aestate siccus post pluvias hibernas aqua abundat. V. Relandum p. 294. Lightfooti Opp. II, 199.

קָרַר f. *obscuritas* (coeli), *tenebrae* Jes. L, 3.

קָרַר adv. *habitu lugubri* Mal. III, 14.

קָרַשׁ et קָרַשׁ (Nom. XVII, 2) fut. קָרַשׁ

1) *purus, mundus fuit*, pr. de munditia physica, v. Hithpa. no. 1 et adj. קָרַשׁ; inde 2) *sanctus, sacer fuit*.

(Chald. Syr. Sam. in Pa., Arab. et Aethiop. كَدَسٌ, كَدَسٌ; sanctum habuit, sanctum fecit, consecravit i. q. Pi.). Primam notionem in munditia physica posuit, tum quia haec notio certo linguae usu nititur, tum quia in religionibus priscis, quotquot sunt, munditia et castitas sanctitatem repraesentare credebantur, cuius rei testes sunt quum alia multa (copt. ΟΥΑΒΒ, ΟΥΑΒΒ est *purus*, dein *sanctus, sacerdos*) tum lustrationes sacerdotum et eorum qui ad sacra accedere volebant (Exod. XIX, 14: קָרַשׁ אֶת-הָעָם וְנִבְרַסוּ שְׂמֵיכֶם Comm. 10) aliaeque eiusdem generis ceremoniae, velut circumcisio, quae et ipsa purgandi ritus est. Cognata videtur rad. קָרַשׁ, cui primam nitendi vim supra vindicavimus. Sicut qui *separandi vim* primariam putent, quia sancta *separata* sint a profanis, coll. קָרַר scidit, poterantque hi provocare ad nasor. קָרַר separavit, vovit, devovit alicui rei: sed mihi hoc secundarium videtur. In Kal dicitur a) de homine, qui numini cuidam se addixit et propterea profano vulgo se sanctiorem habet. Jes. LXV, 5: קָרַשׁ *sanctus sum tibi* pro קָרַשׁ; de his qui rerum sacrarum contactu consecrati erant Ex. XXIX, 21. 37. XXX, 29. Lev. VI, 11. 20. b) de rebus, quae sacro cultui destinatae Num. XVII, 2. 3. Ex. XXXIX, 21, vel quae sacrorum contactu consecratae 1 Sam. XXI, 6. Hagg. II, 12, vel fisco sacro addictae erant Deut. XXII, 9.

Niph. 1) *sanctus habitus est, sancte cultus est* (Deus), sq. קָ Lev. X, 3. XXII, 32, it. *sanctum se praestitit* in aliquo vel beneficiis orando Ez. XX, 41. XXVIII, 25. XXXVI, 23. XXXVIII, 16. XXXIX, 27, vel poenis profligando Ez. XXVIII, 22. Num. XX, 13, cf. Jes.

XXII, 47 reddit: *الذين كانوا معي تزوج من البرانيين على* *الذين كانوا معي تزوج من البرانيين على* *quī uxores duxerant ex peregrinis per modum concubinitas*. Cf. fem. קֹדֶשֶׁת et Spencer de legg. ritual. II, 35. Movers Phoenizier I p. 678 sqq.

2) קֹדֶשׁ Gen. XIV, 7. XVI, 14. XX, 1. Num. XIII, 27. XX, 1 cet. et plenus בְּרֵאשִׁית Num. XXXIII, 8. XXXIV, 4. Deut. I, 2. 19. II, 14. Jos. X, 41. XIV, 6. 7. XV, 3 n. pr. loci in deserto, quod ab austro Palaestinae est. Vicinium erat tum deserto Pharan et australibus Palaestinae finibus (Gen. XIV, 7. XVI, 14. XX, 1. Num. XIII, 27 coll. v. 3. Jos. XV, 3), quocirca Josua exploratores hinc in terram Canaan dimisit Num. XXXII, 8. Jos. XIV, 6. 7, tum Ziu deserto Num. XX, 1. XXVII, 14. XXXIII, 36. 37. XXXIV, 4. Jos. XV, 3, et Idumaeorum terminis Num. XX, 14. 16. 22. XXXIII, 36. 37. Deut. I, 46. Iud. XI, 16. 17. Fons ibi exstans vocatur עֵינַן בְּרֵאשִׁית Gen. XIV, 7 et מְרִיבָה et Deut. XXXII, 51, et desertum vicinum קֹדֶשׁ מְרִיבָה Ps. XXIX, 8. Eusebius: *Καθὼς Βασιλῆς ἱστορῶς ἢ παρατίθενται Πέτρος πόλις τῆς Παλαιστίνης*. Haud male convenit situs vallis *el Arabae*, in qua huic locum collocat Burckhardtus, itin. II p. 733, neque est quod duo statuatur huius nominis loca, alter in limitibus terrae sanctae australibus, alter in orientaliibus, ut volebat Lightfoot (Opp. T. II p. 174), Jo. Simonis al. Vett. intpp. orientales reddunt *רקם*, *רקם גינה*, *רקם גינה*, *רקם גינה*, *רקם גינה* (Onk. Targ. Hieros. Pseud.), de quo loco v. Schnlt. ind. geogr. v. Errakimum, Comment. nostr. ad Jes. I, p. 537 not.

קֹדֶשֶׁת (a masc. קֹדֶשׁ) f. pr. *sacra*, i. e. mulier Astartae s. deae Syriae consecrata, fortasse *municipium sacrum* (*ἡ ἱερὸδουλος*), quae in honorem deae pudicitiam prostituat, itaque *meretrix sacra* (vide de huiusmodi cultu libidinoso Num. XXV, 1 sqq. Herod. I, 199), cuius quaestus meretricis in aerarium templi referri solebat vel sacrificiis impendi (Lucian. de dea Syria §. 6. dial. Hetaer. 7, 1. 14, 3). Hos. IV, 14 post mentionem cultus idololorum: *בִּי הִם עַם הַזֹּהֵמוֹת יִזְכְּרוּ וְעַם הַקְּדוֹשִׁים יִזְכְּרוּ*. Dent. XXIII, 19. Gen. XXXVIII, 21. 22 (ubi hoedulus meretrici datus esse videtur, ut inde Astartae sacrificium offerret: certe hoednm Astartae et Veneri offerre solebat meretrices, Tac. hist. 2, 3. Lucian. Hetaer. 7, 1). De *ἱεροδοῦλοις* Graecorum, quae et *ἱερὰ ἡναίαις*, *παρθένοι ἱερὰ* appellantur, et, ubi Veneri vel Anaiti consecratae erant, quaestum corporis faciebant, v. Strabo XII p. 532. 559. Casanb. Kreuzer der Hellenen Priesterstaat mit vorzüglicher Rücksicht auf die Hierodulen. Mainz 1822 p. 81. 199. A. Hiirt, die Hierodulen Berlin 1818 cf. Movers Phoenizier I, 679. Sed ad Asiam potissimum pertinebat hoc institutum, et *meretricibus sacris* Hebraeorum simillimae sunt Indorum puellae, quas vulgo lusitanica voce *Bayaderas* appellamus: quarum aliae nobiliores (*Devadasi* i. e. serva dei) in templis et a sacerdotibus educatae musicae choreisque sacris adhibebantur, aliae vilioris conditionis (Nartachi, Canceni) oberrantes per urbes in pri-

vatorum etiam hominum domiciliis choreas institunt et passim quaestum corporis faciunt.

קֹדֶשׁ adj. *sanctus*, ἅγιος, ἁγῶς pr. *purus*, *mundus*, immunis a vitiorum, idololatriae, aliarumque rerum immundarum et profanarum sordibus. Opp. קֹדֶשׁ impurus, profanus. In constitutione propria huius v. notione loci singulares sunt Lev. XI, 43, ubi post legem de cibis immundis vitandis pergitur: *ne talibus polluamini, ne immundi fiat*. 44: *וְהָיָה קֹדֶשִׁים בִּי קֹדֶשׁ* אֲנִי et sancti (mundi) *estote, nam ego sanctus*. Comm. 45. XIX, 2 et XX, 26 ubi eadem formula: *sancti estote, nam ego sanctus*, pontur ab initio et fine sectiunculae (cap. XIX. XX) leges varias contra stupra, adulteria, incestum, idololatriam aliaque vitia graviora continentis. Deut. XXXIII, 15 legi de castris a sordibus humanis purgandis additur: *nam Jova ambulat in castris tuis* וְהָיָה וְהָיָה קֹדֶשׁ et sancta (munda) *sint castra tua, ne videat (Deus) turpe quiddam et recedat a te*. Tribuitur, sed notione paululum diversa, a) Deo, ab omni generis impuritate (et physica et ethica) abhorrenti v. Lev. I, 1. c. c., recti verique vindici Ps. XXII, 4 (cf. Comm. 2. 3). Jes. VI, 3 (cf. Comm. 5 sqq.), quem homines timent et reverentur Ps. XCIX, 3. 9. CXI, 9 (ubi copulatur cum בְּרֵאשִׁית). Passim hic קֹדֶשׁ קֹדֶשׁ וְקֹדֶשׁ appellatur (pro בְּרֵאשִׁית) Job. VI, 10. Jes. XL, 25. Hab. III, 3, et saepius etiam וְקֹדֶשׁ וְקֹדֶשׁ numen sanctum Israelitarum, max. apud Jesaiam I, 4. V, 19. 24. X, 17. 20. XII, 6. XVII, 7. XXIX, 19. 23. XXX, 11. 12. 15. XLI, 14. 16. 22. XLIII, 3. 14. XLV, 11. XLVII, 4. XLVIII, 17 cet., rarius alibi Ps. LXXXVIII, 41. LXXXIX, 19. b) angelis, qui קֹדֶשׁ וְקֹדֶשׁ sancti appellantur Dan. VIII, 13, v. infra plur. c) sacerdotibus, sq. dat. minis, ut Lev. XXI, 6: *קֹדֶשִׁים יִהְיוּ לְאַהֲרֹן* sancti (i. e. mundi, puri) *sint coram deo suo, neque polluant cet*. Comm. 7. Ps. CVI, 16: *Aharon יהוה קֹדֶשׁ Jovae sacer*. It. sq. dat. reliquorum hominum, quibus sacer esse debet sacerdos Lev. XXI, 8. De Nasiraeo Num. VI, 5. — Dicitur d) de hominibus piis, qui a scelere sordibus (quantum fieri potest ab homine peccatore) puri sunt Jes. IV, 3, inde de populo Israelitico, qui a quavis impuritate abstinere debet Lev. XI, 43—45. XIX, 2 (v. supra). Dent. VII, 6 (cf. Comm. 5), sq. dat. (Jovae sacer) XIV, 21. XXVI, 19. — e) de locis sacris Exod. XXIX, 31. Lev. VI, 9. 19 cet. de diebus Deo sacris (addito בְּרֵאשִׁית) Neh. VIII, 10. 11. Inde קֹדֶשׁ sanctum, sacrarium Jes. LVII, 15. Ps. XLVI, 5: *קֹדֶשׁ מְשֻׁבְּחֵי עֲבֹדָתוֹ* *habitationum Supremi*.

Pl. קֹדֶשִׁים 1) singulariter (pl. maiest.) *Sanctissimus*, de Jova Hos. XII, 1. Jos. XXIV, 19. Prov. IX, 10. XXX, 3. — 2) pluraliter *sancti* h. e. a) *angeli*, max. apud recentiores scriptores (v. קֹדֶשׁ). Job. V, 1. XV, 15. Zach. XIV, 5. Ps. LXXXIX, 6. 8, fort. Dent. XXXIII, 3. b) *pii* Dei cultores Ps. XVI, 3. XXXIV, 10. Deut. XXXIII, 3, spec. Judaei (v. קֹדֶשׁ) Dan. VIII, 24.

parte, quae hebrae appellatur. 1 Reg. VIII, 8. 2 Par. XXIX, 7 (opp. קנהש קנהש), contra pro קנהש קנהש Ez. XLI, 23.

4) קנהש superl. sanctissimum, res sanctissima. Dicitur a) de rebus v. c. de snlitu sacro Ex. XXX, 36, de vasis sacris ib. 29, de altari XXIX, 37. XXX, 10. XL, 10, de parte sacrificiorum a solis sacerdotibus comendanda Lev. II, 3. 10. VI, 10. 18. 22. VII, 1. 6. X, 12. 17. XIV, 13. XXIV, 9. Num. XVIII, 9. Esr. II, 63. Ez. XLVIII, 12, de eo quod anathemate devotum est Lev. XXVII, 28. Plur. קנהשי קנהשי sanctissima, de oblationibus quae solis sacerdotibus destinatae erant Lev. XXI, 22. 2 Par. XXXI, 14. Ez. XLII, 13. XLIV, 13. b) de hominibus (Aharone) 1 Par. XXIII, 13. c) de locis, Num. XVIII, 10: קנהש קנהשי קנהשי in loco sanctissimo comedes illud. Spec. de adyto (קנהש) et tabernaculi Mosaici Ex. XXVI, 35. 34. Num. IV, 4. 19, et templi 1 Reg. VI, 16. VIII, 6. 1 Par. VI, 34. 2 Par. V, 7. Ez. XLI, 4. XLIII, 12. XLV, 3. Dan. IX, 24, plene קנהש קנהש 2 Par. III, 8. 10.

קנהש m. c. dag. euph. קנהש Ex. XV, 17, c. Suff. קנהשי, semel (praeter morem) קנהש Num. XVIII, 29 1) res sacra, sacra Num. I. c. 2) sacrum, locus sacer, spec. de tabernaculo sacro Israëliitarum Exod. XXV, 8. Lev. XII, 4. XXI, 12. Num. X, 21. XVIII, 1, de templo 1 Par. XXII, 19. 2 Par. XXIX, 21. Dan. XI, 31 al. Saepe plenus dr. קנהש קנהש Jes. LX, 13, וקנהש קנהש Dan. VIII, 11. קנהש קנהש locus qui regi sacer est i. e. ab eo consecratus est Am. VII, 13. Plur. קנהשי קנהשי Jer. LI, 51 sacra, loci sacri templi, קנהשי Ps. LXXXIII, 17 id., sed קנהשי קנהשי sunt sacra Israëlis (gentilia et illicita) Am. VII, 9. 3) asyllum, quandoquidem apud Hebraeos, ut apud Graecos (2 Macc. IV, 34. Pausan. Corinth. 13), templa asyli inre gaudebant Jes. VIII, 14. Ezech. XI, 16 (cf. 1 Reg. I, 50. II, 28).

קנהה (vic. verbo קנהה) hebes factus est dens Jer. XXXI, 29. 30. Ez. XVIII, 2. (Syr. id. Aph. hebetavit, מנהה hebes. Nas. [זעזע] pro [סססס], [זססס] hebetudo. Chald. קנהה i. q. syr.).

Pl. קנהה id. intrans. (ut syn. קנהה), de ferro. Eccl. X, 10, ubi 4 codd. כנהה.

קנהל in Kal inusit. pr. vocavit, convocavit, vic. rad. קנהל. (Propriae significationis vestigium esse videtur in syr. קנהל f. קנהל linguarum, verbosus, contentiosus, קנהל exclamatio, vociferatio. Sed in Pe. et Pa. Syri habent etiam congregandi vim. Sam. קנהל i. q. קנהל congregatio, coetus, nasor. קנהל id.)

Hiph. קנהל, congregavit populum, concionem populi Ex. XXXV, 1. Lev. VIII, 3. Num. I, 18. VIII,

9. X, 7. XX, 8. 10. Deut. IV, 10. XXXI, 12. 28. 1 Reg. VIII, 1. XII, 21, sq. id. contra aliqu. Num. XVI, 19; omissio acc. convocavit sc. iudicium Iob. XI, 10.

Niph. קנהל, congregatus est, congregavit se populus Esth. IX, 2. 15. 16. 18. VIII, 11, sq. על Ex. XXXII, 1. Num. XVI, 3. XVI, 7. XX, 2. Ez. XXXVIII, 7 et קנהל pers. 1 Reg. VIII, 2. Jer. XXXI, 9 ad aliquid, it. קנהל Lev. VIII, 4. Iud. XX, 1, קנהל 2 Par. XX, 26 et acc. loci Jos. XVIII, 1. XXII, 12 quo congregantur.

קנהל m. 1) קנהל (de actione). Deut. IX, 10: קנהל קנהל die congregatio. X, 4. XVIII, 16.

2) קנהל, coetus, concr. de ipsa multitudine congregata. Dicitur a) spec. de concione populi Israëlitici, quae quum aliam ob causam (Iud. XXI, 8. 1 Par. XXIX, 1. 2 Par. XXIII, 3 cf. Iob. XXX, 28) tum maxime sacrorum causa convenit i. q. קנהל, plenus קנהל Lev. XVI, 17. Deut. XXXI, 30. Jos. VIII, 35. 1 Reg. VIII, 14. 22. 55. קנהל קנהל Num. XIV, 5, קנהל קנהל Ex. XII, 6, קנהל קנהל Num. XVI, 3. XX, 4. Deut. XXIII, 2—4. 9, קנהל קנהל Neh. XIII, 1, et c. art. קנהל קנהל xur' קנהל Exod. XVI, 3. Lev. IV, 13. 14. 21. Num. X, 7. XVI, 33. XVII, 12. XX, 6. 10. 2 Par. XXX, 2. 4. 23. 25. Esr. II, 64. X, 12. 14. Neh. V, 13. Joël II, 16 al. Sie Ps. XXXV, 18: קנהל קנהל in coetu magno. XXII, 26. XL, 10, et XXII, 23: קנהל קנהל in medio coetu. 2 Par. XX, 14. Prov. V, 14. קנהל קנהל coetus magnus 1 Reg. VIII, 65. קנהל id. Ezech. XXXVIII, 4. Esr. X, 1. b) ampliore significato de quavis multitudine hominum Jer. XXXI, 8. XLIV, 15. Ez. XVI, 40. XXIII, 46. 47. XXVII, 27. 34. XXXII, 22. 23, militum XVII, 17. XXVI, 7. XXXVIII, 4. 15, populorum Gen. XXVIII, 3. XXXV, 11. XLVIII, 4. Jer. L, 9, de coetu impiorum Ps. XXVI, 5. cf. Gen. XLIX, 6, piorum Ps. CXLIX, 1, sanctorum i. e. angelorum LXXXIX, 6, manium Prov. XXI, 16.

קנהה (concio) n. pr. stationis Israëliitarum in deserto Num. XXXIII, 22.

קנהה f. concio Deut. XXXIII, 4. Neh. V, 7.

קנהה Kohleth n. pr. quo Salomo significatur in libro, cui sic inscriptum est. Eccl. I, 1. 2. 12. XII, 9. 10, semel c. art. XII, 8 (cf. Lgb. p. 656. 657): קנהה קנהה, semel c. verbo fem. VII, 27: קנהה קנהה, sed haud scio an ibi, ut XII, 8, verbis aliter divisus legendum sit קנהה קנהה, ut dudum suaserunt Grotius, J. D. Michl., Jalinus al. — Ut a grammatica ratione vocis ordiamur, terminatio feminea eius (satis ridicule eam expressit Gr. Venet. קנהה קנהה, bis קנהה קנהה XII, 9. 10, et Arabs in inscriptione كتاب الحجامة liber congregatrix), quae in recentiore Hebraismo etiam in aliis nomm. pr. virorum reperitur (v. קנהה, קנהה), eo revocanda est, quod קנהה קנהה est nominibus munerum est, ut in lignis Semiticis abstracta (Lgb.

468. 878) et feminina esse solent, velut קָהָה, בְּהָה (rad. בָּהָה), arab. خَلِيفَة Chalifha, دَائِرَة dā'ira dominus, رَاقِبَة rāqiba minister, عَالِمَة 'alima doctor, رَاقِبَة rāqiba enarrator dictorum factorumque Muhammedis (cf. Knobel comment. ad Eccles. p. 10), adde alia exempla, in quibus ḡ fem. gen. vim intensivam habere videtur, quippe quae a notione abstracta proficiatur v. c. رَاقِبَة rāqiba valde infelix, شَكُورَة šakūra valde ebrius (de Sacy gr. 1, §. 623. 625. Jah'n Einleit. in die Schr. d. A. B. II, 828). Itaque non est quod ellipsis substantivi statuatur, vel secundum Hebraeos בעבור החכמה שנקראה בו, vel secundum Ewaldum (gr. crit. pag. 569) דְּבַרְהֵיהּ unde sapientia concionatrix (die predigende Weisheit).

De significatione vocabuli dudum verum viderunt antiquissimi interpretes, LXX qui Ἐκκλησιαστής, Hieron. qui Ecclesiasten reddidit (Luth. Prediger), hac addita explicatione (ad Eccl. I, 1): „ἐκκλησιαστής graeco sermone appellatur qui coetum i. e. ecclesiam congregat: quem nos nuncupare possumus concionatorem eo quod loquatur ad populum et eius sermo non specialiter ad unum sed ad universos generaliter dirigatur.“ Accuratus etiam dicas, קָהָה s. קָהַה pr. eum esse qui convocatur concionem ut pro ea verba faciat et de rebus humanis disserat i. q. בעצב XII, 11, cf. gr. ἀγορεύω, ἀγορεύω, rarius ἀγορεύω, ἔκκλησιάζω ab ἀγορεύω, ἔκκλησιάζω, lat. concionari, concionator. Midrasch in Kohelet: שהיו דבריו נאמרים בקהל quod verba eius dicta sunt in concione. Graecum Ἐκκλ. ad verbum expressit Arabs انجتماع congregans,

hebr. קָהַה liberius vertit Symm. (12, 10) παρομιουστής q. d. בעצב מְשִׁלֵּים, qui sapientiam docet proverbii usus, Salomonem hoc modo designaturus. [Quod Knobelius l. c. p. 3 observat, קָהַה ab Aquila συναθροιστήν reddidit, in certae fidei libris non reperi, idque nescio quo errore niti videtur, imo Aquila retinet καλέω, ut e codd. 161. 248 annotat Holmesius, contra Grotius usus est voce συναθροιστήν. Idem vir doctus p. 2 קָהַה a Gr. Venet. reddi existimat ἔκκλησιάζουσα σοφός, quod procul dubio ex XII, 9 petitum est: sed σοφός ibi exprimit hebraeum כָּהֵן]. Targ. retinet קָהַה, addens שהיה, et sic etiam Peschl. et Syr. hexapl. 𐤀𐤃𐤌𐤓𐤕. [Aethiopicus interpretes, qui Graeca reddidit, lunc librum appellat 𐩪𐩣𐩨𐩢: quod alibi concionem significat, sed nunc quidem part. conj. IV esse potest: congregator]. — E recentioribus a) longissime a scopo aberrarunt, qui קָהַה abstr. consessum sapientum i. q. كَلَمَة interpretarentur (Doederlein, Bauer, Bertholdt), quod abunde refellitur uno loco I, 1; non magis placent b) qui voci קָהַה aliam quandam significationem affinxerunt ex Arabismo arcessitam (inferioris enim Hebraismi usus ab Ara-

bismo alienus esse solet), velut senis (Dindorf, quomodo nomen Koheleth Salomoni tribuatur. Lips. 1791. 4) coll. كَهْل: licet hoc non senem significet, sed eum qui plena et adulta aetate est, ab anno tricesimo ad quinquagesimum (Sur. 3, 41. 5, 109. Har. 6, 182. 208 Sch. Ham. 460 Sch. Lebid. 84), vel debilis, poenitentis (Schroeder instit. p. 306. Storr de anal. p. 368) coll. قَهْل exaruit cutis pec. ex multa spirituali exercitatione. V. lente incessit, debilis fuit (sed vide g, 5. 12, 7), et c) qui קָהַה passive accipiunt pro מִקְהָלִים congregatus sc. ad patres, ita ut umbram Salomonis significet (Cocceji lex. hebr. ed. Schulz li. v. Augusti Einl. in das A. T. p. 205). Taceo alias coniecturas minus etiam verisimiles.

מִקְהָלִים pl. m. Ps. XXVI, 12, et

מִקְהָלֹת pl. f. Ps. LXXVIII, 27 conciones, coetus, max. Deum laudantium, chori. Posterius est etiam n. pr. stationis Israelitarum in deserto Num. XXXIII, 25.

קָהַה rad. dubiae auctoritatis. Verbum semel

legitur in cod. Samaritano Gen. XLIX, 10, ubi pro וְלוֹ יִקְהַה עַמֵּיהֶם et ei est obedientia populorum legitur וְלוֹ יִקְהַה עַמֵּיהֶם, al. codd. וְהָתָהוּ, et a Chald. Sam. transfertur: et ad eum conflunt (ירבירו al. cod. מְבַרְכִין) populi, eig. zu ihm ziehen die Völker. Videntur igitur verbum קָהַה eodem significatu accepisse atque chald. קָהַה. Alia eius vestigia fortasse exstant in

קָהַה n. pr. filii Levi Gen. XLVI, 11. Ex. VI, 16, unde patron. תְּקָהֶיהֶם Num. III, 27. Jos. XXI, 4, et

קָהַה n. pr. viri 2 Par. XXXIV, 22 Keri, ubi Chethibh חִקְהַה (a קָהַה).

קָהַה vomere. (Arab. قَلَب med. Je. vomit idque fortiter et cum difficultate. Aeth. ቆይት: id. Chald. et nasor. קוֹה fastidienti vim habet. Ortum videtur litteris magis magisque extenuatis ex onomatopoeët. קָהַה, קָהַה, quibus olim fortasse accedebat קוֹה cf. קָהַה, ch. קָהַה, syr. ܩܘܗ costa). Metaph. de terra incolas evomente i. e. eiciente, expellente Lev. XVIII, 28. Singularis est imp. pl. קוֹה evomite Jer. XXV, 27 qs. ad rad. קָהַה (v. arab. et aeth.) abiecto s.

Hiph. id. Prov. XXIII, 8. XXV, 16. Jon. II, 11. Translate de terra incolas evomente Lev. XVIII, 25. 28. XX, 22, de homine violento qui bona aliis erepta reddere cogitur (cf. Arist. Equ. 1147: ἔπειτ' ἀναγάζω πάλιν ἔξιμαιν, ἄρτ' ἂν κελόγοσσι μου, lat. devoratum evomere pecuniam Cic. Pis. 37). Job. XX, 15.

קָהַה m. vomitus Prov. XXVI, 11.

קָהַה m. id. Jes. XIX, 14. XXVIII, 8. Jerem. XLVIII, 26.

קנה Jes. XXXIV, 11. Zeph. II, 14 c. art. קנה Lev. XI, 18. Deut. XIV, 17 estr. קנה (contra analogiam derivati קנה) Ps. CII, 7 f. avis quaedam palustris (Lev. Deut. II. cc.) et deserticola, auctoribus plerisque vett. interpretibus et Talmudistis *pelecanus* (talmud. קנה et קנה, Jonath. קנה, Pesch. קנה v. Tychsen physiol. Syr. p. 13. 110 sqq. Saad. et Arabs Erp. القنفذ LXX. bis *κακάρ*, Vulg. onocrotalus), ita dictus, quippe qui conchas marinas aliasque res devoratas *eromere* solet. Vide Bocharti Hieroz. III, p. 40 sqq. Lips.

קנה 1) pr. torsit, plexit funem, unde קנה, קנה no. 1 et קנה no. 1. Inde

2) *robore valuit, robustus fuit*, verba enim ligandi et adstringendi referuntur ad robur, v. קנה no. 2, adde nostr. *Strang* funis plexus et *strenge, anstrengen*, quae ex adstringendi potestate nata sunt. Inde קנה no. 2.

(Arab. قوی fortis, robustus fuit, قوی robore vicit. II. roboravit, قوی robur).

3) *speravit firmiter, confisus est*, quae significatio profecta est a *firmitate et constantia*, cf. קנה, non ab intentione animi (von der geistigen Spannung der Wartenden), ut volebat Redslobius. (Syr. صم mansit, permansit; expectavit, speravit). Ubique de spe et fiducia in Deum, sq. acc. קנה Ps. XXXVII, 9. Jes. XL, 30, קנה XLIX, 23, קנה Ps. XXV, 3. LXIX, 7, קנה Thren. III, 25.

Pi. i. q. Kal no. 3 *expectavit, speravit* aliquid, sq. acc. Iob. VII, 2. XVII, 13. XXX, 26, sq. Iob. III, 9: קנה VI, 19: קנה Jes. V, 7. LIX, 9. 11. Jer. VIII, 15. XIV, 19. Gen. XLIX, 18, sq. gerundio Jes. V, 2: קנה et speravit ut *vas ferret*. Ps. LXIX, 21. Spec. a) קנה speravit Deum i. e. in Dei auxilio omnem spem et fiduciam collocavit Ps. XXV, 5. 21. XXXIX, 8. XL, 2. Jes. XXVI, 8. Thren. II, 16, et sic קנה Ps. XXVII, 14. XXXVII, 34. Jes. LI, 5. Hos. XII, 7, קנה Jes. VIII, 17. XXV, 9. XXXIII, 2. LX, 9. Prov. XX, 22. b) *insidiatus est* alicui, sq. קנה Ps. CXIX, 95, sq. acc. LVI, 7.

Niph. congregari, de aquis Gen. I, 9, de gentibus Jer. III, 17. Hanc vim, quam habet etiam קנה no. 2, et conglomerando (v. rad. no. 1) natam esse volunt. Equidem haud scio an petita sita cognato קנה (unde קנה) quod *confluendi* vim habet.

קנה vel קנה i. q. קנה *funis, funiculus*, ter legitur in Cbethibh 1 Reg. VII, 23. Zach. I, 16, estr. (קנה?) Jer. XXXI, 39.

קנה estr. קנה 2 Reg. XXI, 13. Jes. XXXIV, 11, absol. Jes. XXVIII, 10. 13 (קנה) c. suff. קנה Ps.

XIX, 5 1) *funiculus*. (Arab. قنفذ id. pr. plexus s. stria, quarum plures contortae funiculum efficiunt, nostr. *Drakt*, vom Drehen, unde *dreibrühtiger, dreibrühtiger Faden*, v. Cor. 16, 94, et praeceteris Reiske ad Abulf. Ann. IV p. 102.

Chald. קנה fila s. tela araneae, et ita quoque syr. قنفذ. Spec. a) funis *meisiorius* Jes. XXXIV, 17. Ez. XLVII, 3. קנה extendit funem super rem metiendam, quod fit, ubi aliquid fabrefaciendum (Jes. XLIV, 13) vel aedificandum Iob. XXXVIII, 5. Zach. I, 16 (Keri), et ubi destruendum et solo acquandum est Thren. II, 8. 2 Reg. XXI, 13: קנה et extendam super *Illosolyman funiculum Samariae* i. e. cam solo acquabo pariter atque Samariam. Jes. XXXIV, 11: קנה et extendam super cam *funiculus vastationis et perpendicularis inanitatis* i. e. vastabitur et solo acquabitur, ita ut solo eius complanato funiculum inducere possis. LXX quinquies *μέτρον*, bis *σπαυτήριον σπαυτήριον* Jes. XXXIV, 11. Symm. *αζώνιον μέτρον*. b) metaph. *regula, norma* Jes. XXVIII, 17 (Aqu. *ύώνιον* Iob. XXXVIII, 5. Ps. XIX, 5), et sic ibid. 10. 13: קנה *regula ad regulam, regula ad regulam* v. de h. l. ad קנה p. 1156. c) *margo vasis funiculo similis* 1 Reg. VII, 23 Keri. 2 Par. IV, 2. Voluit d) *chordam* (pr. funiculum) citharae esse, inde *sonum*. Ps. XIX, 5: קנה *in omnem terram exiit sonus eorum*. LXX *ὁ ὄψθῆνος αὐτῶν* et sic Rom. X, 18. Symm. *ὁ ἄχος αὐτῶν*. Vulg. *sonus eorum*. Pesch. *אנונציון* annunciatio eorum. *Soni* significatum, quem flagitat contextus, etiam ita efficiunt, ut קנה i. q. gr. *τόνος* ab *intendendo* (malim a fidibus adstrictis) dictum existiment, coll. arab.

קנה clamavit (venator, ad feras terrendas) et duplic. קנה (Pococke not. miscell. p. 48. Simon. lex. ed. 1. Ewald poet. Bücher II p. 105). Prius non displicet, sed verba illa arabica in hunc censum non vocavim, quippe quae onomatopoëtica sint, praesertim קנה et קנה cacabavit gallina (gäken, gackern). Ut dicam quod sentio, mihi admodum probabilis videtur Olshanseni conjectura, qui pro קנה reponit קנה vel קנה, ut Comm. 4 (parall. קנה): male certe vulgarem scripturam tenentur coll. verbis Jer. XXXI, 39, קנה קנה קנה, quorum diversissima ratio est, et nullo modo audiendi sunt, quicunque voci קנה (קנה) aliam quam *vocis sonive* vim tribuere voluerunt (v. Rosenm. Ilitz. ad h. l. et Böttch. specc. 170).

2) *robur, vis* i. q. arab. قوی. Jes. XVIII, 2: קנה קנה *gens robustissima* pr. roboris roboris. Hitzigius mavult una voce scribere קנה: sed desidero tamen nomina derivata verborum קנה hunc in modum formata, excepto fere uno קנה pro קנה.

קנה m. bis (abs. et estr.) קנה 2 Par. I, 16, et קנה etiam absol. 1 Reg. X, 28 1) *spes, fiducia* (v. Kal

superfruit, supervixit, syr. ^{ܦܘܠܐ} perstitit, mansit, opp. ^{ܘܠܘܢ} desitit Ephr. 3, 187).

b) ^{ܠܐ} mansit. Jos. II, 11: ^{ܠܐ} קָמְדָה עוֹד רִגְוֵה פְּאִישׁ non mansit in ullo animus, omnes animium desponderant. Jes. XL. 8: ^{ܘܠܘܢ} קָמְדָה הַבֵּר אֶל־הַיְיָ וְקָמְדָה לֵבֵינָם ^{ܘܠܘܢ} *verbum Dei nostri manet in aeternum.* Lev. XXV, 30: ^{ܘܠܘܢ} קָמְדָה... נֶקֶם *et manebit in aeternum.* XXVII, 19. Sq. ^{ܘܠܘܢ} Jes. XXXII, 8: ^{ܘܠܘܢ} קָמְדָה *is que manet persistit, constans est in nobilibus.* (Arab. ^{ܘܠܘܢ} קָמְדָה علی شی).

c) sq. ^{ܘܠܘܢ} pers. *adsistere, adesse* alicui, ei opem ferre. Ps. XCIV, 16: ^{ܘܠܘܢ} קָמְדָה לִי עִם הַרְעִים *quis mihi adest pugnant cum improbis?* (Arab. ^{ܘܠܘܢ} קָמְדָה id. Cor. 4, 126).

d) ^{ܘܠܘܢ} Translate, *ratum fieri*, de emptione Gen. XXIII, 17, 20, aestimatione Lev. XXVII, 14, 17, de consilio capto Iob. XXII, 28. Prov. XV, 22. XIX, 21. Jes. XVO, 24. XLVI, 10. c. negat. ib. VII, 7. VIII, 10; de praedictione Jer. XLIV, 28 (opp. ^{ܘܠܘܢ} קָמְדָה); *ratum esse, valere*, de testimonio Deut. XIX, 15, de voto quod quis nuncupavit Num. XXX, 5 sqq.

e) ^{ܘܠܘܢ} stare *super nomen alic.* in tabulas referri sub alicuius nomine i. e. filium eius censeri, in nomen et bona eius succedere. Deut. XXV, 6.

f) ^{ܘܠܘܢ} קָמְדָה עֵינָיו 1 Reg. XIV, 4. 1 Sam. IV, 15 *oculi alic. stant*, dicitur de coeco, qui amaurosi laborat, quippe cuius pupilla stet et solis luce non contrahatur. (Arab. ^{ܘܠܘܢ} קָמְדָה id., cf. ^{ܘܠܘܢ} קָמְדָה de aqua congelata).

3) *vivere* i. q. sam. ^{ܘܠܘܢ} Pe. et Aph., unde ^{ܘܠܘܢ} vivus, aeternus, ^{ܘܠܘܢ} vita. Vide Pi. no. 2 et nomm. ^{ܘܠܘܢ} קָמְדָה, ^{ܘܠܘܢ} קָמְדָה, ^{ܘܠܘܢ} קָמְדָה *populus.*

Pil. קָמְדָה (in recentioribus maxime V. T. libris, ut aram. ^{ܘܠܘܢ} קָמְדָה, ^{ܘܠܘܢ} קָמְדָה) 1) *causat.* Kal no. 2, vario nexu, a) *ratum fecit, confirmavit* Ruth IV, 7. Esth. IX, 29. 31 imit., *eventu comprobavit* vaticinium Ezech. XIII, 6. b) sq. ^{ܘܠܘܢ} *iniunxit* alicui aliquid, pr. *sancit* aliquid alteri *imponendum* (cf. chald. ^{ܘܠܘܢ} קָמְדָה *inureiurando adegit* alicquem, pro hebr. ^{ܘܠܘܢ} קָמְדָה Gen. L, 5. Jos. II, 20 Targ.). Esth. IX, 21. 31 med. Inde ^{ܘܠܘܢ} קָמְדָה *in se suscepit*, pr. sibi-met ipsi iniunxit Esth. IX, 27. 31 extr. c) (inuriandum) *praestitit* Ps. CXIX, 106. — 2) *trans.* Kal no. 3 *vivum servavit* Ps. CXIX, 28. (Saepius in Targg. pro hebr. ^{ܘܠܘܢ} קָמְדָה, ^{ܘܠܘܢ} קָמְדָה Jos. VI, 25. XIV, 10. Jes. XXXVIII, 16).

Pil. קָמְדָה 1) *causat.* Kal no. 1 *erstruxit, instauravit* ruinas Jes. XLIV, 26. LVIII, 12. LXI, 4. — 2) *intrans.* *surrexit.* Mich. II, 8: *dudum populus meus* ^{ܘܠܘܢ} קָמְדָה *tanquam hostis insurrexit.* Vulg. *consurrexerit.* Al. *dudum populus meus in hostem sibi exerit* sc. me, Deum, quod quaesitum est. Nil autem dubitandum, quum *Pil.*, pariter atque *Piel*, vim intransitivum habere possit.

Hiph. קָמְדָה 1) *causat.* Kal no. 1 *urgere fecit, surgere iussit*, in terra iacentem 2 Sam. XII, 17. 1 Sam. II, 8. Ps. CXIII, 7, *lapsum* Deut. XXII, 4. Am. V, 2.

Jer. L, 32. Eccl. IV, 10, *sedentem* (in solio) 2 Reg. IX, 2. Jes. XIV, 9, *metaph. allitictum* Iob. IV, 4. Ps. XLI, 11. Spec. a) *surgere fecit* i. e. *excitavit* populum hostilem Hab. I, 6, *adversarium* (עֲרִיצָה) 1 Reg. XI, 14, sq. ^{ܘܠܘܢ} contra aliquem Am. VI, 14. Mich. V, 4, *excitavit* feram cubantem Gen. XLIX, 9. Num. XXIV, 9. Translate *excitavit* malum s. calamitatem contra (עֲרִיצָה) aliqu. 2 Sam. XII, 11. Ez. XXXIV, 23. Zach. XI, 16, sq. ^{ܘܠܘܢ} 1 Sam. III, 12. — b) *surgere* i. e. *prodire iussit, excitavit* (Deus) indices Iud. II, 18, *prophetas* Jerem. XXIX, 15, *sacerdotem* 1 Sam. II, 35, *regem* in locum alterius (תַּרְחַת) 2 Sam. VII, 12, *nasci, adolescere iussit* (novam generationem) Jos. V, 7, *creescere fecit* (plantationem) Ez. XXXIV, 29. ^{ܘܠܘܢ} קָמְדָה *excitavit* semen Gen. XXXVIII, 8, et ^{ܘܠܘܢ} קָמְדָה *excitavit* nomen alicui Deut. XXV, 7. Ruth IV, 5. 10 i. e. *eiusi fecit* posteros, *propagavit* nomen eius matrimonio cum leviro inito. — c) *statuit* (aufrichtete), ut columnam 1 Reg. VII, 21, *tentorium* Ez. XXVI, 30. Num. IX, 15, cf. Jer. X, 20, *statuam* Deut. XVI, 22, *altare* 1 Reg. XVI, 32, *lapides, cippum* Deut. XVI, 22. XXXVII, 2. Jos. IV, 9. 20, *scopum* Iob. XVI, 12, *valla et turres obsidentium* Jes. XXXIII, 13. XXXIX, 3; *it. restituit* casam collapsam Am. IX, 11. *Metaph. restituit* s. *instauravit* terram, tribus Israelis Jes. XLIX, 6. 8. ^{ܘܠܘܢ} קָמְדָה *inunxit* (pr. *statuit*) foedus, *enim Bund aufrichtete* Gen. VI, 18. IX, 11. XVII, 7. 19. 1 Sam. XXII, 8. Ezech. XVI, 60. 62. (Syr. ^{ܘܠܘܢ} קָמְדָה id.). — d) *sustulit* Ezech. XXVI, 8: ^{ܘܠܘܢ} קָמְדָה *resuscitavit, resurgere fecit* mortuum Hos. VI, 2 (parall. ^{ܘܠܘܢ} קָמְדָה) cf. Jer. XXX, 9. Cf. Kal no. 1, g.

2) *causat.* Kal no. 2 *stare fecit* (Ps. XL, 3), *inde a) constituit* regem Deut. XXVIII, 36. 1 Reg. XIV, 14, *custodes* Iud. VII, 19. Jerem. LI, 12, *speculatores* VI, 17, *pastores* XXIII, 4, *populum* (Deus sibi) Deut. XXVIII, 9, *terminum* Prov. XXX, 4. b) *consistere, persistere fecit* (feststellen) i. e. *confirmavit* (befestigen) v. c. *solum* (regnum) 2 Sam. III, 10. 1 Reg. IX, 5. 2 Paral. VII, 18, *ratum fecit* aliquid (votum) Num. XXX, 14. 15, *vaticinium* i. e. *implevit* Jes. XLIV, 26, *praestitit* promissum Deut. IX, 5, 1 Sam. I, 23. 1 Reg. VI, 12. XII, 15. Neh. V, 13. IX, 8. Jer. XXXIX, 10. XXXIII, 14. Dan. IX, 12. Ps. CXIX, 38, *id quod iuravit* Gen. XXVI, 3. Jer. XI, 5, *stetit* pacto Jer. XXXIV, 18, *excusatus est* imperium 1 Sam. XV, 11. 13. Jer. XXXV, 16, *consilium* Jer. XXXIII, 20, *persolvit* votum Jer. XLIV, 25. — c) *subsistere fecit*, *sedavit* (tempestatem) Ps. CVII, 29.

Hoph. קָמְדָה 1) *statutum est* tentorium Ex. XL, 17. 2) *constitutus est* 2 Sam. XXIII, 1 (ubi multi eodd. קָמְדָה). 3) *servata est* lex. Jer. XXXV, 14.

Hithpal. קָמְדָה *surrexit* hostili animo Ps. XVII, 7, sq. ^{ܘܠܘܢ} *in aliquem* Iob. XX, 27. Part. c. suff. ^{ܘܠܘܢ} קָמְדָה *advcrearius meus* Ps. LIX, 2. Iob. XXVII, 7. (Acthiop. ^{ܘܠܘܢ} קָמְדָה id.).

קרם chald. i. q. hebr. 1) *surgere* Dan. III, 24. VI, 20. Ante verba aggreendi (v. hebr. 1, c) Dan. VII, 5. Esr. V, 2; *existere, prodire*, de rege, regno Dan. II, 39. VII, 17. 24. 2) *stare* Dan. II, 31. III, 3. VII, 10. 16, it. *durare, manere* II, 44.

Pa. קרם *statuit*. קרם *statuit* statutum i. e. mandatum dedit Dan. VI, 8.

Aph. קרם Dan. III, 2 sqq. c. suff. קרמה Dan. V, 11, 2 pers. קרמה III, 18, קרמה III, 14 fut. קרם II, 44. IV, 14 et קרם V, 21. VI, 16, part. מקרם II, 21 1) *surgere* i. e. prodire, *existere fecit* (regnuni) Dan. II, 41. 2) *statuit, erexit* v. c. statuum Dan. III, 1 sqq. 3) *constituit regem* Dan. II, 21, praefectum V, 11, sacerdotis Esr. VI, 18, sq. קרם praefectum Dan. IV, 14. V, 21. VI, 2. 4) *confirmavit* Dan. VI, 9. 16.

Hoph. קרם f. קרמה *stetit* Dan. VII, 4, et sic legendum etiam Comm. 5 pro קרמה. Minchat Schai: קרמה הוא בחטף קמץ וספר אהר בחטף פחה Hispanico *He habet Chateph-Kamez*, in alio *Chateph-Patach*. Chateph-Kamez tuetur etiam Cod. Lugd. c. Mas. teste Cocejo in lex. et edit. Francof. 1595. In alii est קרמה: quod ex קרמה ortum videtur.

קרמה f. *culmus* segetis (quippe qui erectus *stet*), coll. *culmi, seges in culmis stans*, messi fere matura (Jes. XVII, 5). Exod. XXII, 5. Deut. XVI, 9. XXIII, 26. Iud. XV, 5. Hos. VIII, 7. 2 Reg. XIX, 26: קרמה *rubigo ante culmum* i. e. seges rubigine laesa, antequam in culmos excreverit. Plur. קרמות Iud. XV, 5. (Chald. id. et statua).

קרמון (fort. segete abundans) n. pr. oppidi Gileaditidis Iud. X, 5. Memoratur oppidum *Karmon* cum Pella aliisque urbibus Perace ab Antiocho captis Polyb. 5, 70 §. 12.

קרמה f. 1) *statura* (aeth. קרמה: syr. קרמה id.) a) hominis. Cant. VII, 8. 1 Sam. XVI, 7: קרמה מלא קרמהו *et cecidit in terram assignavit alicui* Ex. XXI, 13, ad habitandum 2 Sam. VII, 10. 1 Reg. VIII, 21. Sq. genit. קרמהו *locus cineris* Lev. I, 16, קרמהו *locus gregibus alendis idoneus* Num. XXXII, 1, קרמהו *locus ubi Davides sedere solebat* 1 Sam. XX, 25. 27. Spec. *locus alicuius est a) locus habitationis* (Wohnort). Gen. XXX, 25: קרמהו *אל מקומי גלוארתי*. XXIX, 26: קרמהו *לא רשעה בן במקומי* Num. XXIV, 11. Iud. XI, 19. מקום *habitatio* Cananitarum Exod. III, 8, מקום *habitatio thom* Ps. XLIV, 20. קרמהו *תים* XVIII, 7. Proverbialis locutio est *hac* Iob. VII, 10: קרמהו *non amplius novit cum locus eius* i. e. oblivioni totus traditus est. Ps. CIII, 16, cf. Iob. XX, 9. Ps. XXXVII, 10. Adde Iob. XVI, 18: קרמהו *אל נהי*. XX, 9. Ps. XXXVII, 10. *locus sc. commorationis clamori meo* i. e. nusquam commoretur, sed sine mora ad Deum perferatur clamor meus. b) *locus quo aliquid reperitur* (Fundort). Iob. XXVIII, 1: *est לזהב*, parall. כרובא. Comm. 6: מקום בסיר. Cf. 12. 25. — Statu constructo in hoc. vc. saepe utuntur etiam ante אשך, max. in formula אשך וקום *Lev. IV, 24: אשך וקום*

קרמיהו adv. *erecto corpore* Lev. XXVI, 13. Cod. Sam. קרמיהו.

קרם m. n. act. *surrectio* hostilis contra aliquem (v. rad. no. 1, c), inde coner. קרמיהו Iob. XXII, 20 i. q. קרמיהו *adversarii nostri*. Sic etiam

קרמה f. n. act. *surgere, surrectio* Thren. III, 63.

קרם chald. *statutum, edictum* Dan. VI, 8. In Targg. saepe pro קרם, קרמה. Syr. קרם id. Sam. קרם foedus, pactum.

קרם adj. chald. *manens, durans* Dan. IV, 23. Syr. קרם et קרם.

קרם (quem erigit Dens) n. pr. virorum 1 Par. VIII, 19. 2) ib. XXIV, 12.

קרם m. *quicquid vivit in terris* Gen. VII, 4. 23. Deut. XI, 6, a rad. קרם no. 3.

קרם i. q. arab. *القوم* *populus*, v. pag. 93 B.

קרם pl. מקומות *utriusque sexus* vc. (sed raro fem., in sing. Gen. XXVIII, 24. Iob. XX, 9, pl. 2 Sam. XVII, 12 Chethibh) 1) *locus, pr. statio a stando*, cf.

germ. *Stelle, Statt, Stätte*. (Arab. مقام, aethiop.

מקום: *locus standi, statio, status, commoratio*:

usitatus est מקום *locus*. Phoen. מקום *locus, oppidum* v. c. *שמש* מקום *oppidum Solis, num. Jubae min., it. macom* Plant. Poen. V, 1, 1, *macum* ib. Comm. 11. *Macuma* n. pr. oppidi Syrt.) Gen. I, 9. XIII, 3. 14. XXII, 3. XXVIII, 11. 17. Eccl. III, 20. VI, 6 et saepe. Gen. XXIV, 23: *locus est nobis ad pernoctandum*. 25. 31. מקום *locus angustus* Num. XXII, 26, מקום *מ' נהור*, *locus mundus* Lev. IV, 12. VI, 4, מקום *מ' קרוש* *locus sanctus* Exod. XXIX, 31, מקום *מ' קרוש* *locus immundus* Lev. XIV, 40. מקום *בכל מקום* *quovis loco, ubique* (est) Num. XVIII, 31. Prov. XV, 3. מקום *ל* *locum assignavit alicui, vel ad sedendum* 1 Sam. IX, 22, vel ad habitandum Jos. XX, 4. 1 Sam. XXVII, 5, sed Iud. XX, 36 est: *cessit alicui* (nostr. *jemandem Platz machen*). מקום *ל* *locum assignavit alicui* Ex. XXI, 13, ad habitandum 2 Sam. VII, 10. 1 Reg. VIII, 21. Sq. genit. מקום *locus cineris* Lev. I, 16, מקום *locus gregibus alendis idoneus* Num. XXXII, 1, מקום *locus ubi Davides sedere solebat* 1 Sam. XX, 25. 27. Spec. *locus alicuius est a) locus habitationis* (Wohnort). Gen. XXX, 25: מקום *אל מקומי גלוארתי*. XXIX, 26: מקום *לא רשעה בן במקומי* Num. XXIV, 11. Iud. XI, 19. מקום *habitatio* Cananitarum Exod. III, 8, מקום *habitatio thom* Ps. XLIV, 20. מקום *תים* XVIII, 7. Proverbialis locutio est *hac* Iob. VII, 10: מקום *non amplius novit cum locus eius* i. e. oblivioni totus traditus est. Ps. CIII, 16, cf. Iob. XX, 9. Ps. XXXVII, 10. Adde Iob. XVI, 18: מקום *אל נהי*. XX, 9. Ps. XXXVII, 10. *locus sc. commorationis clamori meo* i. e. nusquam commoretur, sed sine mora ad Deum perferatur clamor meus. b) *locus quo aliquid reperitur* (Fundort). Iob. XXVIII, 1: *est לזהב*, parall. כרובא. Comm. 6: מקום בסיר. Cf. 12. 25. — Statu constructo in hoc. vc. saepe utuntur etiam ante אשך, max. in formula אשך וקום *Lev. IV, 24: אשך וקום*

את-הקנז 33. VI, 18. XIV, 13. 2 Sam. XV, 21. 1 Reg. XXI, 19. Jer. XXII, 12. Ez. XXI, 35. Hos. II, 1. Eccl. I, 7, ante זך relat. Ps. CIV, 8 (alibi st. absol. retinetur, ut ב-קנז אָשֶׁר Jos. I, 3. Deut. XII, 13. Ex. XXI, 13. Iud. XVIII, 10. 1 Sam. XX, 19. Jes. VII, 23. Jer. XIII, 7): in recentioribus autem V. T. libris אָשֶׁר קנז, בְּקנז *loco quo* quadam loquendi nbertate dicitur pro *ubi* (i. q. בְּאָשֶׁר i. q. אָשֶׁר), *ubicunque*. Eccl. XI, 3: שֵׁם הָרִוּא *ubi cadit arbor, ibi est* manet. Esth. IV, 3. VIII, 17. Ez. VI, 13, et similiter iam Gen. XXXIX, 20. XL, 3. (Eodem pleonasmo Syri dicunt ? זְלִי *ubi, ubicunque*

Mt. VI, 19. Joh. III, 8 et saepe, Aegypti אֲרָצָה עַל לֹקוֹס *loco quo* i. e. *ubi*. — בְּקנז sq. genit. Jes. XXXIII, 21 ponitur etiam adv. pro *loco*, pro (arab. مكان Cor.

4, 24, syr. اَلْمَوْكِن locus et loco), et sic בְּקנז *loco eius quod* (anstatt dass) Hos. II, 1. Spec.

2) nostr. *Ortschaft*, generalius vc., quod et *oppidum* et *vicum* complectitur (cf. nostr. *Stadt* i. q. *Stadt*, utrumque vet. germ. *sup. stat.*) Gen. XVIII, 24. XIX, 12. 14. XXIX, 22. XXXII, 3. XXXIII, 17. אֲרָצָה בְּקנז Iud. XIX, 16. שְׁעַר בְּקנזוֹ Ruth IV, 10; it. regio Iud. XVIII, 10. בְּקנזוֹ שֵׁבֶט־הַבְּקנזוֹ regio Sichemi Gen. XII, 6 (al. Sichem oppidum).

תְּקוּמָה f. *standi resistendique facultas* Lev. XXVI, 37, v. rad. no. 2, a.

תְּקוּמָה m. i. q. מְתַקְוֵם *adversarius* Ps. CXXXIX, 21.

קנן vel קנן in Kal inusit. Prob. 1) *tutudit* (cogn.

קנן. Arab. كَان med. Je cudit ferrum. Syr. كَنْمَلٌ chald. *faber ferrarius, aerarius, argentarius*. Inde קנן no. 1. 2) *pulsavit fides, inde cantavit ad sonum fidium*, v. Pil. et קננה (Syr. كَنْمَلٌ sonus musicus 1 Cor. XIV, 7, canticum quodvis BH. p. 38. Assem. bibl. I p. 47, spec. lugubre. Arab. كَنْمَلٌ ancilla [ut كَنْمَلٌ servus], sec. nonnullis cantatrix, fidicina, quo de usu v. Abulph. dyn. p. 9: *et feruntur filiae Kaini primae fecisse instrumenta musica et cecinisse ad ea, inde Syriaca lingua canticum appellatur per Kesra, العرب الامعة ونسمة الغنمينة قينة فالثقم* *et Arabes appellant ancillam cantatricem per Fatha*).

Pil. קנן 3 pl. f. fut. תְּקוּמָה Ez. XXXII, 16, spec. *cecinit cantum lugubrem*, plene קננה 2 Sam. I, 17. Ez. XXXII, 16, sq. עַל 2 Par. XXXV, 25. Ez. XXVII, 32 et עַל 2 Sam. III, 33 super aliquem, aliquid. Part. f. תְּקוּמָה praeficae Jer. IX, 16.

קנן m. 1) *lancea*, a cendendo dicta 2 Sam. XXI, 16 (sec. LXX. Vulg. Targ.) — 2) n. pr. filii Adami primogeniti, fratricidae Gen. IV, 1 sqq., in cuius posteris

(Comm. 17—24) *tum artium inventores erant, tum armorum fabri* (cf. syr. كَنْمَلٌ *faber*) violentia famosi. Elymo nominis Gen. IV, 1 ita alluditur, ut rad. קנן eodem significato accipiatur atque קננה (creavit cf. קנן med. Je i. q. קנן formavit, concinnavit): *peperit Kainum* (q. d. creaturam) *et dixit: marem procreavi* (קנניתי) i. e. *peperi Deo adiuvante*. Al. *peperit Kainum* (q. d. *Kainos*, *Ἐκείνου*) *et dixit: nacta sum marem cum Deo*. Quum vix dubitari possit, quin hoc nomen, pariter atque Adam, Hebel, vel primitus Hebraeum sit vel ad Hebraeae linguae similitudinem inflexum, de genuino etymo quaerere licet: qua in questione vero nil propius est, quam קנן *lanceam* s. *telum* significare, ut no. 1, quod cum caedibus ipsius Kaini et posteriorum (IV, 23. 24) bene convenit. — b) gentis Kenitarum (v. קנני) Num. XXIV, 22. Iud. IV, 11. — c) oppidi tribus Judae, c. art. Jos. XV, 57.

קננה f. pl. קנני, semel קנני — Ez. II, 10 1) *carmen lugubre, elegia* (v. rad. Pil.) 2 Sam. I, 17. 2 Par. XXXV, 25. Am. VIII, 10. Ez. II, 10. XIX, 14. נִשְׂאָה קננה עַל sustulit carmen lugubre propter aliq. Jer. IX, 9. Ez. XXVI, 17. XXVII, 2. XXXVIII, 12. XXXII, 2. Am. V, 1, sq. אָשֶׁר Ez. XIX, 1 (sed Jer. VII, 29 עַל dicitur de loco). — 2) n. pr. oppidi in tribu Judae Jos. XV, 22.

קנני Gen. XV, 19. Iud. IV, 11. 17. 1 Sam. XXX, 29, defect.

קנני 1 Sam. XXVII, 10, קנני 1 Par. II, 55 (ubi complures codd. קנני) n. gent. *Kenita*, coll. *Kenitae*, gens Canaanica (Gen. XV, 19), cuius aliqua tribus Chobabum, Mosis socerum, phylarcliam habebat (Iud. IV, 11 et I, 16, ubi nil dubito, cum LXX reponere קנני Midianitis cognata (erte Chobabus alibi Midianita appellatur), dein inter Amalecitas 1 Sam. XV, 6. XXVII, 10, et in montanis quidem habitans Num. XXIV, 20. 21. Cf. קנן no. 2, b. De una Kenitarum familia inter Naphthalitas habitante v. Iud. IV, 11. LXX. Vulg. Κιναιος, *Cinacus*. Syr. كَنْمَلٌ. Posterius *fabrum* significat vel ferrarium vel aerarium et argentarium, et idem significare videtur hebr. קנני. Targ. in Gen. et Num. ponit קנני, שְׁבִיטָה (quod Vers. Sam. in Gen. ante קנני inserit), cuius nominis causam habes 1 Par. I. e., ubi Kenitae repetuntur a שְׁבִיטָה, filio Caleb.

קנני (teli faber, vel teli iaculator?) n. pr. patriarchae autediluviani e posteris Sethi Gen. V, 9. 1 Par. I, 2.

קנני rad. innsit. De mea sententia 1) i. q. קנר (cf. קנן litt.) *fodit, scalpsit*, unde קננקע. Inde 2) i. q. arab. كَان med. Waw I. VIII. *inivit femellam* camelus admissarius, a fodiendo, cf. ad קנר p. 415. Inde

קנני *אֲר. كَانمَلٌ*. Ez. XXIII, 23: *filii Babylonis et omnes Chaldaei quod nescio praefecti et divites et principes*. Aqu. ἐπισκοπῆς καὶ ἱερανοῦ καὶ κορυφαῖος.

Hieron. nobiles, tyranni et principes. Raschi: פקודים פקודי כנו פקוד וכן שיע. שריום ושלטיים לזנב גדול וכן קיץ שם האר לשר גדול Quod contextus flagitat et intpp. modo laudati exprimunt, id probabiliter vindicarunt J. D. Mich. (suppl. p. 2175) et Roseum. קיץ *admissarium* explicantes, quod ad *principis* potestatem translatum sit coll. فَخْلٍ *admissarius*, princeps, Excerpt. Hamas. p. 366. Adde de hac metaphora Arabibus trita collectio *poëtarum* *admissarii* *poëtarum*, quomodo inscribitur *poëtarum* insigniorum, قُرَيْبٍ *admissarius*, قُرَيْبٍ *heros* seculi Har. 6, 198 Sch., قَوْمٍ *camelus* *admissarius*, it. dominus, princeps familiae, *heros* vit. Tim. I, 214 Mang. Ibn Dor. 117 Scheid. In *paronomasia* est et proverbiale quiddam; in locutionibus proverbialibus et *paronomasticis* autem multus est rariorum vocabulorum usus. — LXX. Symm. Theod. *qaxovδ και Soré και Koré*, et sic Targ. et Pesch. atque recentiorum haud pauci tria ista vocabula nomm. propria locorum *Babyloniorum* esse voluerunt, sed, ne dicam eos frustra in his locis alibi *commonstrandis* laborasse, remittet etiam contextus, qui appellativa postulare videtur.

קִיץ pl. *stigma*, nota cuti incisa (vel inusta). Lev. XIX, 28. Talmud. קִיץ, קִיץ, קִיץ fodere v. c. de gallina, suffodere, dein incidere stigma, v. Buxt. col. 2082.

קִיץ rad. inusit. i. q. קִיץ no. 3 in orbem ire. Inde הַקִּיץ f. *circutus*, ut solis Ps. XIX, 7. Inde *decursus* anni (cf. *περιελθόμενον ἔνιαυτον* Od. 1, 16, *annus* pr. orbis, unde *annulus*) Ex. XXXIV, 22: הַקִּיץ acc. *ad* (post) *decursum* anni i. q. הַקִּיץ 2 Par. XXIV, 23; *decursus* temporis 1 Sam. I, 20. Sed peregrinum est

קִיץ pl. קִיץ Reg. X, 22. 2 Par. IX, 21 *simiac* a Salomonis classe ex Ophira advectae. Ita vett. intpp. LXX *πῖριλοι*. Vulg. *simiac*. Abnlw. قُرَيْبٍ *simiac* *فسر في قول اولاييل وكل الهمدق على كسور هذه القوم انه القرد* i. e. *q. simiac*, et ita explicatur in dicto *Talm.* *quicumque in manibus incidit, id est simiac*. Kimchi: שיביא בלבו, sed Targ. et Pesch. (unde Arabs *الذئبان simii*) ve. hebr. retinent, ut *Aramaicis* etiam cognitum, idque firmatur Cod. Nasaraco, in quo *simiac* manifesto *simias* significat II, 86. 302. Idem vocabulum Graecis frequentatur, apud quos *κίρκος* (Agatharch. 38. Diod. 3, 34. Strab. 16 p. 775. 17 p. 811 Casaov. Aelian. 17, 8. Plin. 8, 19 s. 28) et *κίρκος* (Strab. l. c. in compl. codd., in al. etiam *κίρκος* Arist. hist. an. 2, 8. g) de variis *simiarum caudatarum* speciebus dicitur (v. Lichtenstein de simiis veterum p. 60). Et Graeci autem et Semitae vocem *nra* cum re ab Indis acceptant, ubi *simia* sanser. et malab. (v. Missionsber. 38 p. 230. 39 p. 428) est *kapi* (pr. celer, agilis), unde nuper etiam *Affé*, anglos.

apa, angl. *ape* (Hesych. ἀββάνας) natum existimarunt (v. Graff. althochoendischer Sprachschatz 1, 159. Bopp glossar. sanscr. p. 65) gutturali ab initio abiecta, ut sanscr. *kam*, *amare*.

קִיץ i. q. קיץ no. III, unde קִיץ q. v. sub rad. laudata.

I. קִיץ 1) *taedio habere, fastidire*. (Chald. קִיץ id. in Targg. saepius pro קִיץ. Convenit hebr. קִיץ, aeth. $\Phi\Omega\Omega$: fastidivit, $\Phi\Omega\Omega$: fastidiosus, adde $\Phi\Omega\Omega$: taedit eum, aram. קִיץ. Originem pono in *vomendo*, ita ut pr. onomatopœt. sit, sicut verbum germ. consonum. Litteris coollitis inde ortum קִיץ q. v.). Sq. Φ pers. et rei, quam fastidimus Ex. XXVII, 46. Lev. XX, 23. Num. XXI, 5. 1 Reg. XI, 25. Prov. III, 11. — 2) *timere, angere*, sq. קִיץ Ex. I, 12. Num. XXII, 3. Jes. VII, 16: *terra* קִיץ קִיץ קִיץ *cuius duos reges tu times*. (Sic plura verba *taedii* transferuntur ad *timorem*, ut קִיץ taedit, syr. كَيْفٌ timuit velen-

menter. Arab. كَيْفٌ fastidivit et timuit, كَيْفٌ taedit et timuit Ham. 326. 438 Sch., cf. nostr. Granen haben vor etwas. Contra chald. עִקָּא in Pe. pr. est *angustia premii, arctari, angere* (i. q. עִקָּא), dein et *taedio affici* i. q. קִיץ Gen. XXVII, 46).

Hiph. קִיץ causat. Kal no. 2 *timore affecti, terruit*, urbem obsidione, regionem invasione hostili. Jes. VII, 6: *ascendamus in Judam* וְהִקִּיץ וְתִרְעָמוּסָא *eam*. Kimchi: נעשה להם שיקיפו כלם מיני ענין זקקה וצרה. Ita Arabes utuntur verbo كَيْفٌ III, non solum de urbe, quam quis obsidione terret vit. Tim. p. 183. 276 Gol. I, 460. II, 344 Mang., sed etiam de regione, quae invasione terretur ib. pag. 29 Gol. I p. 91 Mang. *iterum invasit* Choaresmiam omni apparatu numerosoque exercitu instructus فَحَاصِرًا وَضَاجِرًا *et obsedit et ad angustias relegit eam*, qui quidem locus favet opinioni a Hitzigio ad h. l. propositae, qui suff. קִיץ *ad terram* Judae, non ad Hierosolyma referendum existimat. Ceterum a me non impetio quin virorum doctorum iudicio submittam coniecturam, in quam plus semel paene invitus incidi. Quid enim si legatur קִיץ coll. Jes. XXIX, 2, 7?

II. קִיץ tantummodo in

Hiph. קִיץ *expergefactus est* (quod Hebraei active cogitasse videntur, gr. $\epsilon\gamma\sigma\tau\epsilon\iota$, 2) i. q. קִיץ, sed (praeter 2 Reg. IV, 31) non nisi poët., Ps. III, 6. XVII, 15. LXXXIII, 20. CXXXIX, 18. Jes. XXXIX, 8. Prov. VI, 22. Joël I, 15 (de ebrio). Transferunt a) ad numen, imp. קִיץ *expergescere!* ad auxilium ferendum Ps. XXXV, 23. XLIV, 24 (ubi additur: *cur dormis, Jova?*). LIX, 6. Hab. II, 19; b) ad eos qui e sopore mortis expergefunt 2 Reg. IV, 31. Iob. XIV, 12. Jes. XXVI, 19. Dan. XII, 2. c) Ez. VII, 6: קִיץ קִיץ

קוש i. q. arab. *قوس* incurvatum esse, instar arcus, dorsi II. incurvavit arcus more, cf. gr. *γαῦσος* incurvus. Inde קוש *قوس* arcus et n. pr. קושון.

2) i. q. arab. *tendiculum posuit, aucupatus est.* Semel in fut. Jes. XXI, 21: קושון sive, ut alii codd. habent, קושין.

קושיהו (arcus Jehovae i. e. iris, ad formam cf. קושיה) n. pr. viri 1 Par. XV, 17, qui VI, 29 קושיה appellatur.

קוש (fort. i. q. *قوس* arcus) n. pr. virorum 1) patris Sauli 1 Sam. IX, 1. XIV, 51. 1 Par. VIII, 33. 2) 1 Par. VIII, 30. IX, 36. 3) 1 Par. XXIII, 21. 22. XXIV, 29. 4) 2 Par. XXIX, 12. 5) Esth. II, 5.

קושון (inflexus, tortuosus) n. pr. fluvii, qui in Tabor monte ortus in sinum Ptolemaidis effunditur (arab. חביף ab oppido חביף ad sinum Ptolemaidis) Iud. IV, 7. V, 21. 1 Reg. XVIII, 40. Ps. LXXXIII, 10. Vide Pococke itin. II, 80. Maundrell in Pauli syll. I, 74.

קושיהו v. קושיהו.

קשת in Pausa קשתהו, pl. קשתות estr. קשתות comm. (pr. fem. Jes. XXI, 15. Iob. XX, 24. Ps. XVIII, 35, sed etiam masc. neglecta origine 2 Sam. I, 22. Ez. I, 28) arcus, a rad. קוש, ut קשת, זקף, זקף, זקף. (Arab. *قوس*, aeth. *ቀሽት*: arcus, iris, syr. *قوس* arcus BH. 527, iris p. 115, denom. *قوس* iaculatus est. Sed ה servile neglecta origine sensim pro radicali habitum et in *ט* mutatum est, arab. *قوس* arcus, iris, syr. *قوس* iaculatus est, chald. קוש id., adeoque ק in *ט* mutato, *قوس* iaculatus est, *قوس* iaculatio BH. 403, *قوس* sagittarii).

Est a) arcus iaculatorius Gen. XXI, 16. XXVII, 3. 2 Reg. XIII, 15. Jes. V, 28. VII, 24. XIII, 18. Iob. XX, 24 al. *קשת* filius arcus poet. de sagitta Iob. XLI, 20. *Arcum tendere* exprimitur verbis *קשת*, *קשת*, *קשת*, sed max. *קשת* v., *iaculari arcu* verbis *קשת* Kal et Hiph. *קשת*. Meton. arcus dicitur a) pro sagittariis i. q. *קשת* Jes. XXI, 17. XXII, 3 et sic I's. LXXXVIII, 57, ubi *קשת* sunt sagittarii dolosi, qui simulata fuga fallunt. Cf. *קשת* messis de messoribus. β) carmen de arcu 2 Sam. I, 18 i. e. Davidis carmen elegiacum in mortem Sauli et Jonathani, in quo arcus fit mentio Comm. 22: de qua carminibus librisque inscribendi ratione Orientalibus consueta v. Jones de poësi asiat. p. 269. Comment. nostr. ad Jes. XXII, 1. Alibi arcus metaph. est pro robore et potentia, inde *arcum alic. frangere* i. e. vires eius frangere Hos. I, 5. Jer. XLIX, 35, et contra Iob. XXIX, 20: *arcus meus in manu mea revirescit* i. e. vires meae instaurantur. Gen. XLIX, 24. — b) *arcus coelestis, iris*, gr. *τιζων* Gen. IX, 13.

16. Ez. I, 28, plenius *arcus Dei* Gen. IX, 13. Inde denom.

קוש m. *sagittarius* Gen. XXI, 20. (Syr. *قوس* id.).

קושיהו (in multis codd. קושיהו) n. gent. *Elceschita*, Nahum prophetae ab oppido patrio tributum. Sine Vav I. XX *Ελκεσιαιος*, Vulg. *Elcesaeus*, sed cum eo Pesch.

القوشية, Targ. קושיהו, adeoque Arabs, qui Graeca transtulit: *القوشية*, haud scio an Orientalium traditionem secutus (de qua infra). De situ oppidi קושיהו duae sunt opiniones satis a se discrepantes. De una 1) quae est ecclesiae patrum, est Palaestinae, spec. Galilaeae, oppidum. Hieron. prol. ad Nah. „Quidam putant Helcesium patrem esse Nahum et secundum hebraicam traditionem etiam ipsum prophetam fuisse: quae cum Helcesei (al. Eleesi) usque hodie in Galilaea viculus sit, parvus quidem et vix ruinis veterum aedificiorum indicans vestigia, sed tamen notus Judaeis et mihi quoque a circumducente monstratus. Pseudepiphanius de vitt. proph. 17: *οἶτος ἦν ἀπὸ Ἑλκεσιῶν, πέραν τοῦ Ἰουδαίου εἰς Βηγαβίαν ἐκ γαλιλαίας Σιγαίων* (cf. Relandi Palaest. p. 627). Cyvill. ad Nah. I, 1: *Ναὺμν τοῦ ἀπὸ τῆς Ἑλκεσιῶν κώμης, δὲ ἀπὸ τῆς ἀπέναντι τῆς Ἰουδαίου γέφυρας*. Hieronymo assensu sunt recentiores plerique, et fuerunt nuper, qui in nomine oppidi *Κασιγρασιῶν* (הקשתהו) vicus Nahumi, v. de hoc n. pr. pag. 874 A) huius opinionis praesidium invenisse sibi viderentur Knobel Prophetismus II, 210 (Hitzig kl. Proph. circ. 212. Sed unum est quod Hieronymi et „eum circumducentem“ fidem apud me magnopere infringat. Crederem homini, si vicum *Elkos* monstrasset, sed viculum *Elcesi* (ut tunc legere solebant *קושיהו* defective scriptum) monstranti non magis credo, quam mystagogo nostratum, qui peregrino homini germanice non admodum docto de oppido *Hallsche, Hallenser* seiscitanti, ne quid ignorasse videretur, confestim vicum oppidumve proximum quodque ostenderet. Minime certam ea de re existisse traditionem, vel ex diversitate eius apparet. Altera opinio 2) est Judaeorum Orientalium, quibus *Elkos* القوش vicus haud procul a Mosul in veteri Assyria situs, olim patriarchae Nestorianorum sedes, in quo etiam nunc Judaei Nahumi sepulcrum magna veneratione prosequuntur (Assem. bibl. or. I, p. 525. III, 1 p. 352. Niebuhr Reisebeschr. II p. 352). E recentioribus eam secuti sunt J. D. Michaëlis, Eichhornius (Einleit. §. 585), Ewaldus al., Nahumum sub exidum Ninives in eius urbis vicinia vixisse statuentes. Disputationem istam ingredi nedom dirimere huius loci non est: haud reticendum tamen, veterem Assyriae linguam indolem redolere, quam in veteri Assyria superstitie Ninive non expectes, itaque metuendum esse, ne recentioris originis sit iste vicus, ista autem Judaeorum opinio ex nominis similitudine orta.

קטב rad. inusit., chald. et arab. *قَطَب* *secuit*,

inde *excidit*. (Vicinae radd. sunt קטב, קטב, קטב. Stirps autem bilittera קט secundi caedendique potestatem habet pariter atque cognatae קץ, קץ, v. radd. קטל, קטן, קטף arab. قَطَفَ et cf. ad קטץ, קטץ, קטף. Adde quae observavit Iul. Klaproth apud Merian de l'étude comparative des langues pag. 216.) Inde

קטב m. in Pausa קטב *Jes. XXXVIII, 2* 1) *excidium, exitium* *Jes. I. c.* קטב שער *procella exitium afferens.* Impr. 2) *lues* *Dent. XXXII, 24.* Ps. XCI, 6. Et

קטב c. Suff. קטב m. id. spec. *lues, pestis.* Hos. XIII, 14.

קטט rad. inusit. et incerta. Arab. *قَطَط* *secnit*,

praesecuit, intrans. decurtatus, brevis fuit, unde قَطَط duntaxat, tantum, fort. קט *Ez. XVI, 47*, vide supra v. קט Kal.

קטל fut. קטל *occidit, interfecit*, vc. poet. Ps.

CXXXIX, 19. *Iob. XIII, 15.* XXIV, 14. (Syr. et chald. id., nasor. קטל, arab. قَتَلَ I. II, interfecit, III. pugnavit cum aliquo, aeth. **ቀተለ**: interfecit, **ቀተ** **ተለ**: pugnavit, oppugnavit, **ቀተለ**: caedes, bellum. Origo est in caedendo, v. ad קטב. Congr. fortasse gr. *KTuNo.*)

קטל chald. id., part. act. קטל *Dan. V, 19.* Part. pass. קטל *ib. 30.* VII, 11.

Pa. קטל *intens. occidit plures*, ut syr. *Pa.* et arab.

קטל *Dan. II, 14.* III, 22.

Ithpe. et *Ithpa.* *Dan. II, 13* pass.

קטל in Pausa קטל m. *caedes* *Obad. 9.*

קטן fut. קטן *parvus, exiguus fuit*, opp. קטל

magnus fuit. (Origo est in *amputando*, inde pr. *curtus*, brevis fuit, cf. ad קטב, adde aram. קטן amputavit. Syr. קטן, aeth. **ቀጠን**: tenuis, subtilis: parvitas vim exprimunt radice קטן (مصغر كتن) 2 Sam. VII, 19: *idque parvum parvum* (erat) *in oculis tuis*, idque tibi non sufficere videbatur. 1 Par. XVII, 17. Translate *Gen. XXXII, 11*: קטן קטן *indignus sum omnibus beneficiis.*

Hiph. קטן *fecit* (modium) *Am. VIII, 5.*

קטן et קטן, estr. semel קטן 2 Par. XXI, 17, c. suff. קטן, f. קטן pl. קטן estr. קטן (quae omnia sunt a קטן) adj. *parvus, exiguus opp.* קטן. Dicitur a) de hominibus. מן קטן קטן *Gen. XIX, 11.* 1 Sam. V, 9. XXX, 2. *Jer. VIII, 10.* XLII, 1. XLIV, 12 et

קטן קטן 2 Par. XXXIV, 30. *Esth. I, 5.* 20 et magni et parvi, adulti et non adulti, de universo populo. קטן קטן *filius parvulus* 2 Sam. IX, 12, קטן קטן *puer parvus* *Jes. XI, 6.* 1 Sam. XX, 35, קטן קטן *id.* 1 Reg. XI, 17 (sed vide s. v. קטן), קטן קטן 2 Reg. II, 23, קטן קטן 2 Reg. V, 2, קטן קטן *soror parvula* *Cant. VIII, 8* (ubi non immemor esto, in oriente puellas admodum mature nubiles esse). Inde de *actate*, c. art. קטן קטן *natu minor, minimus*, v. c. קטן קטן *Gen. IX, 24.* XXVII, 15. 42, קטן קטן *XLII, 13.* 32. XLIV, 2, 1 Sam. XVII, 14: קטן קטן *XVI, 11.* b) de bestiis, קטן קטן *ovicula parva* 2 Sam. XII, 3. קטן קטן *Cant. II, 15.* c) de rebus, v. c. קטן קטן *Gen. I, 16*, קטן קטן *Eccl. IX, 14*, קטן קטן *res parva* 1 Sam. XX, 2. XXII, 15, קטן קטן 1 Reg. II, 20. Translate 2, a) *exiguus numero* 1 Sam. IX, 21 (de tribu). *Jes. LX, 22.* b) de tempore, קטן קטן *Jes. LIV, 7.* c) *exiguus potentia, auctoritate* *Am. VII, 2.* 5, cf. *Jes. XXXVI, 9.* — Nentr. abstr. *parvitas*, unde קטן קטן *vasa parvitas i. c. parva* *Jes. XXXII, 24.* קטן קטן *Zach. IV, 10* est dies parvorum initiorum.

קטן c. art. n. pr. viri *Esr. VIII, 12.*

קטן m. *parvitas*, dein *diguus minimus*, unde קטן *kol'mi* *digitus mens minimus* 1 Reg. XII, 10. 2 Par. X, 10. Alii codd. 2 Par. I. c. קטן *kol'oni* (a forma קטן ultima dagessanda, Schwa mobili in Kamez-chatuph mutato), v. J. H. Michælis ad h. l. Sed non ferendum videtur, quod habet v. d. Hooght 1 Reg. I. c. קטן. Cf. קטב.

קטן (pro קטן parva) *Jos. XIX, 15* n. pr. Seboulonitarum. LXX *Καταράθ*. Recentius eius nomen קטן memoratur *Gem. Hieros. Megilla fol. 70, 1.*

קטן (qui *diminuetur*) n. pr. (LXX *Ἰεξίαν*, Vulg. *Jectan*, *Jos. Ant. I, 6* §. 4 *Ἰοξίτας*) filii Eber, viri Semitae, ad quem auctorem referuntur Arabiae gentes, quotquot australem eius partem inde a montium iugo *Negéd* dicto (יהר הקטן) habitabant *Gen. X, 25—30*, cf. ad

קטן et *قَطَطَان* Saad. l. c. pro eo ponit *قَطَطَان*, et ita in Arabum stemmatis appellatur pater Arabum, quos puros s. genuinos appellant (العرب العاربة), quum contra Adnanum (عدنان) Arabum factorum s. insitiorum (العرب المستعربة) patrem ceasant. Joctano s. Kachtano vero non, ut Hebraei, tredecim filios tribuunt, gentium Arabicarum auctores, sed duos *يَعْرَب*, a cuius nepote سبأ Arabum Jemanensium tribus originem ducunt, et حِمْيَر, quem Hegazensium patrem faciunt. Vide *Boch. Phaleg 2, 15.* Pococke spec. hist. Arabum p. 3. 39 sqq. 55. Schultens hist. imperii Joctanidarum in Arabia felice. Harderovici 1786. 4. Eichhorn monumm. hist. Arabum p. 135.

קָטַר fut. קָטַר *decerpsit, avellit, velut frondes* Ez. XVII, 4, 22, spicas Deut. XXIII, 26, herbas Iob. XXX, 4. Quattuor his exemplis accedit quintum in cod. Sam. Deut. XXXII, 24, ubi pro קָטַר legitur קָטַר *decerpens salsugines* (coll. Ez. XII, 8. Iob. XXX, 4), quibus verbis significare volebant hominem prae fame herbas agrestes rodentem (Iob. l. c.). Cf. ad קָטַר p. 822 [ubi pro קָטַר legendum קָטַר]. (Arab. كَطَف, syr. كَطَف decerpit uvas, vindemiavit, كَطَف vindemia. Verba cognata sunt קָטַר: congruit aeg. كَطَف, كَطَف decerpere). *Niph. pass. Iob. VIII, 12.*

I. קָטַר in Kal inusit. i. q. קָטַר no. I *fumavit* (v. קָטַר), max. *odore suavi*. Arab. كَطَر II. suffivit agallocho. V. suffivit sibi mulier, كَطَر et كَطَر lignum odoratum suffitui adhibitum, agallochum, sed usitatus est كَطَر nidorem exhalavit caro assa, tosta, كَطَر ligni agallochi odor, كَطَر suffitum sibi faciens mulier, كَطَر odorem fundens aroma.

Pi. suffivit, max. idolis ut Baali (בַּעַל) 2 Reg. XXIII, 5. Jer. VII, 9. XI, 13. XXXII, 29, reginae coeli XLIV, 17—19. 25, serpenti aeneo 2 Reg. XVIII, 4, exercitui caelesti Jer. XIX, 13, et אֲהָרִים I, 16. XIX, 4. XLIV, 8. 15, et omisso dat. numinis absol. vel addito loco (in excelsis, in tectis) 1 Reg. XXII, 44. 2 Reg. XII, 4. XIV, 4. XV, 4. XXIII, 8. Jes. LXV, 7. Jer. XLIV, 21. 23. Translate Hab. J, 16: *suffitum facit sagenae suae* i. e. sibi, suae virtuti, suis armis victoriam tribuit. — Raro, ut Hiphil, de sacrificio Deo oblato, addito acc., *adolevit adipem* 1 Sam. II, 16 (קָטַר קָטַר) cf. Am. IV, 5. — Part. fem. קָטַר altaria sufflitus, pr. odorem spargentes 2 Par. XXX, 14.

Pu. part. f. קָטַר suffimentum Caut. III, 6.

Hiph. 1) i. q. Pi. suffivit idolis, sq. dat. 1 Reg. XI, 8. Jer. XLVIII, 35. Hos. II, 15, absol. 1 Reg. III, 3. XIII, 2. 2 Par. XXVIII, 3. Sed frequentius est 2) *adolevit* in altari (sq. acc.) v. c. suffitum (קָטַר) Ex. XXX, 7. 8. XL, 27. 2 Par. XXIX, 7, adipem hostiarum ipsamque hostiam Lev. I, 9. 17. III, 11. 16. IV, 10. 35. VI, 5. VII, 5. 31. VIII, 21. IX, 10. 20. Ex. XXIX, 18. 1 Sam. II, 15. 16 (pro in altari in his locis rarius dicunt קָטַר Lev. IX, 13. 17, plerumque est קָטַר I, 13. 15. II, 9. IV, 19. 31. 35 al., קָטַר VI, 8, praega incensum in altari posuit), fertum et memoriale Lev. II, 2. 16. VI, 8. Jer. XXXIII, 18. Additur datus numinis, sed קָטַר 2 Par. XIII, 11, ה' קָטַר Exod. XXX, 20, omisso acc. ut קָטַר 2 Par. XXVI, 18, קָטַר 1 Par. XXIII, 13. 2 Par. II,

3. 5, et absol. 1 Reg. XIII, 1: קָטַר קָטַר. XII, 33. 1 Par. VI, 34, cf. Ex. XXXIX, 13. 25. Num. V, 26 (ubi additur locus קָטַר).

Hoph. pass. Ili. no. 2, Lev. VI, 15. Part. קָטַר suffimentum Mal. I, 11.

קָטַר f. *suffimentum* Deut. XXXIII, 10.

קָטַר c. suff. קָטַר Ezech. XVI, 18. XXIII, 41. 1) *suffimentum* Ex. XXX, 35. Lev. X, 1. Num. XVI, 7. Jes. I, 13. Prov. XXVII, 9 et sacpe. קָטַר suffimentum aromatum, v. קָטַר altare suffimenti s. suffitis. Ex. XXX, 27. XXXI, 8. XXXV, 15. 2) ea victimae pars, quae adoleri solet. Ps. LXVI, 15: קָטַר int. *adipem arictum*.

קָטַר (suffimentum, ut *Atana-Dengel* suffimentum virginis sc. Mariae est n. pr. virile apud Habessinios) n. pr. uxoris Abrahami, quam post Sarae obitum duxit Gen. XXV, 1 sqq. Filii eius (Comm. 2—4) gentium Arabicarum auctores facti sunt.

קָטַר verbale Pi. *suffitio* Jer. XLIV, 21.

קָטַר m. 1) *fumus* Gen. XIX, 28. Ps. CXIX, 83. 2) *vapor, nebula* Ps. CXLVIII, 8.

קָטַר m. *suffitio*. Ex. XXX, 1: קָטַר קָטַר.

קָטַר f. *thuribulum*, quo suffitio fit 2 Par. XXVI, 19. Ez. VIII, 11.

II. קָטַר i. q. aram. קָטַר, nas. גָטַר i. q.

hebr. קָטַר ligavit. Cf. aeth. ቀጸጸ: ligavit, ቀጸጸ: constrinxit nodis, et ቀጸጸ: clausit, obseravit ianuum. Verba enim coniungendi, colligandi ad claudendi vim referuntur, v. קָטַר no. 4. 5. 6. Et sic quidem interpretor Ez. XLVI, 22: קָטַר atria *clausa* i. e. *muris cincta* (Cocc.) ianuisque *clausa*. Intelliguntur atria minora, quae in quattuor angulis atrii exterioris erant, culinis inservientia (Comm. 24). Varias interpretum coniecturæ vel linguae vel rei ipsius rationibus parum accommodatae sunt: a) atria *aminata*, pr. *fumum exhalantia* (Talm. Middoth 2 §. 8, ubi vide l'Empereur) a rad. no. I. Sed manifesto קָטַר ad structuram atriorum pertinet. b) LXX. Pesch. atria *parva*, quod e contextu petitum. Similiter Böttcherus (specc. 356): atria *decurtata, contractiora* („verkürzte“): cni linguae usus obstat, nam aram. קָטַר, קָטַר non convenit cum קָטַר atrio, sed cum קָטַר. c) atria *coniuncta* cum atrio maiore (Kimechi). d) atria *sine tecto* coll. כָטַר כָטַר sine tecto. Sed fac, hanc Castelli glossam vera docere (atria *sine tecto* erant cuncta), eam non bene adhibebis.

קָטַר chald. tantum in pl. קָטַר a) *vincula* i. e. *vertebrae* dorsi. Dan. V, 6, v. קָטַר. (Syr. كَطَف iunctura manus Novar. p. 33, das Handgelenk). b) *nodus*, metaph. quaestiones difficiles ib. V, 12. 16.

קָטָרוֹן (nodosus i. q. chald. קָטָרְוֹן) n. pr. oppidi Seblonitarum Iud. 1, 30. In oppidis huius tribus Jos. XIX, 15 non recensetur, et sine idonea causa 'q' idem esse voluerunt atque קָטָת, q. v. rad. קָטָן.

קָטָא vomitus v. rad. קָוֵא.

אֶסְטָס aestas chald. i. q. hebr. קָטָץ (q. v. rad. קָטָץ) Dan. 11, 35.

קָטָטֵר fumus, rad. קָטָר no. I.

קָטָמָה, et

קָטָם, קָטָם chald. v. rad. קָטָם.

קָטָמֵשׁ v. rad. קָמֵשׁ.

קָטָנָה lancea, n. pr.,

קָטָנָה cantus lugubris,

קָטָנִי Kenita, v. rad. קָיֵן.

קָטָץ aestas, v. rad. קָטָץ.

קָטָצֵן ultimus, v. rad. קָטָצֵן.

קָטָרְוֹן m. arbuscula Jonam obumbrans, quae una nocte creverat, altera vermiculo puncta exaruit. Jon. IV, 6—10. Duplex potissimum de ea erat veterum interpretum sententia. Alii eaim a) cucurbitam intelligebant.

LXX κολοκύνθη, Pesch. كَلْبَان (i. e. arab. قَرْعَة), Arabs Graeca transferens اليقطين, et hanc sive opinionem sive traditionem secuti sunt Arabes Cor. 37, 146 شجرة من يقطين cf. de traditionibus Muhammedanorum ad h. l. Hotting. hist. orient. p. 117, neque non Rabbini nonnulli Hispanici, qui קָטָרְוֹן interpretantur se sustinens, quae in Palaestina creberrime nascitur, et maxime in arenosis locis, mirumque in modum, si sementem in terram iecris cito confota consurgit in arborem, et intra paucos dies, quam herbam videras, arbusculam suspicis. Unde et nos eodem tempore, quo interpretabamur prophetas, voluimus id ipsam Hebraeae linguae nomen exprimere, quia sermo latinus hanc speciem arboris non habebat [imo

habebat ricini nomen]; sed timuimus Grammaticos, ne invenirent licentiam commentandi, et vel bestias Indiae vel montes Boeotiae aut istiusmodi quaedam portenta coniungerent, secutique sumus veteres translators [Aqn. Symm. Theod.], qui et ipsi *hederam* interpretati sunt, quae Graece appellatur κισσός. Kimchi: במשה ולא בשמן קיק. ואמרו בגמרא מאי קיק קיקיון דיונה פי' ר' שמואל בן חפני שהוא נקרא בערבי אלכרוט (Schabb. c. 2): et non oleo קיק. In Gemara dicunt: quid est קיק? est Kikajon Jonae. De interpretatione R. Samuel f. Hophni est id quod arabice appellatur الخروع. Et panis interiectis, quibus eletheroa plantae צלוליבא ומוצאחי פי' צלוליבא בחשובות הנאמרים אילן סרק יוש במקומנו ועושה גרעיין ועושיין נהם שמן וכל מי שיש לו צנה הרבה שוהה מינו ושמן בלשון ערבי אלכרוט et inveni explicationem vocis צ' in responsis Geonaeorum, de qua est arbuscula sine fructu in nostris regionibus crescens, grana ferens, unde oleum fit, quod bibere solent quicumque frigore interno laborant, et arabice appellatur eletheroa. Et haec quidem opinio praeter usum Talmudicum a Kimchio laudatum commendatur a) Graecorum scriptorum et Plinii (15, 7) testimonio, qui ricinum, unde oleum ricini proveniat, in Aegypto xyl appellari uno ore docent (Herod. 2, 94. Diod. 1, 34. Strab. 17 p. 824. Diosc. 4, 164): cui accedit haec glossa in Kircheri scala p. 185: كوكب الخروع granum ricini. [Peyron in lex. copt. hac glossa caret, contra aliud ricini nomen exhibet 𐩧𐩢𐩨𐩣 p. 397]. b) re ipsa: nam multa sunt in ricino, quae Kikajon Jonae bene conveniant, velut crescenti celeritas, altitudo arbusculae, foliorum magnitudo umbram densam praebens. Ad comm. 7 de vermiculo huic plantae infesto adscribere placet, quae habet J. D. Mich. in suppl. p. 2185 adprime ad hanc rem facientia: „Rumphius in Herbario Amboinensi T. IV. p. 95 narrat calidioribus diebus, tenni cadente pluvia, in ea generari erucas nigras magna multitudinem, eius folia per unam noctem subito desepantes, ut nudae modo costae supersint, idque se saepius non sine admiratione vidisse, similime, addit, arbusculae olim Niniviticae.“ Vide Boebarti Hieroz. T. III. p. 41, 42. Lips. Celsii Hierob. P. II. p. 275—82. Bl. Caryophili diss. de קיקין, in huius dissertatt. miscell. (Romae 1718) I p. 259—274. Michaëlis suppl. no. 2263. J. E. Faber ad Harm. Coeb. I p. 140—151. Atque hic quidem cucurbitae causam denno agere suscepit, sed argutus quam felicis. Primaria enim, quam ad Hieronymi testimonium removendum excogitavit, coniectura, hunc patrem a doctore suo Judaco audivisse القَرْعَة idque in الخروع detorsisse, nullo modo credibilis est, quum ex Talmude et Kimchio constet, Judacos קָטָרְוֹן explicare solitos esse. In eo tantum negligentius agit et errat Hieronymus, quod Syriacum et Punicum facit vocem, quum Arabica sit: sed hoc errore ipsius traditionis fides non infringitur.

קָטָלָן v. rad. קָטָל.

קיר *murus, paries* v. rad. קיר.

קירס v. rad. קרס.

קיש n. pr. viri,

קישון n. pr. fluvii, v. rad. קיש.

קיתרוס Dan. III, 5. 7. 10 Cheth., in Keri קתרוס *cithara*, ut recte LXX. Theod. Vulg. *κιθάρα*. Est ipsa *gr. κιθάρις, κιθάρα*, quod (ut alia instrumentorum mnsicorum nomina, v. סוימסנה et סתרתין) in lingua Semitica receptum est variis formis: arab. قيثارة Saad. Gen.

IV, 21, قيثارة Ps. LXII, 5. LV, 1, XXXII, 2,

syр. كيثارة Dan. l. c., adeoque كيثاروس citharoedus,

chald. קתרוס Jes. V, 12. Eccl. II, 8, ut supra in Keri.

Et hoc et קיתרוס non respondet formis femineis *κιθάρις, κιθάρα* sed masculinae *κιθαρος*, quae Graecis *thoracis* significatu frequentatur [cithara enim a similitudine thoracis dicta, ut alibi *χελίς, testudo*]: et sic saepe Hebraei et Syri utuntur terminatione *os*, ubi Graeci habent *is, ης, η*. Sic talm. אבניוֹס *עֵינֵי־הַיָּם* et אבניוֹס *הַיָּם*, פגוס, קירוס, אבניוֹס *עֵינֵי־הַיָּם* v. Cohen de Lara p. 1. 22. 63. 83

קיתרוס BH. 285 comes, *κόμης*, syr. קיתרוס *كيتروس*

אבניוֹס *ελλαβίης, οβνίος* *θρως, ἀρχή*,

אבניוֹס *ἄδαμας*, ne ea vocabula memorem, quorum in ipsa Graeca lingua duplex forma exstat, velut אבניוֹס *ἀδραμνός* et *ἀδραμνός* — Lorum conatus, qui Semiticis linguis vindicare voluerunt, vel memorare piget.

קל *levis*, v. קל.

קל, chald. קל, v. קל.

קלה unde fut. Niph. וקלהו 2 Sam. XX, 14 Chethibh. Sed hoc vitiosum est, et recte repositus Keri וקלהו et *congregati sunt*, quod multi codd. et nonnullae editt. antiquae in textu habent. Cave credas, exstitisse olim verbum קלה, quod idem valuerit atque קלה.

I. קלה *torruit, frixit*, am Feuer rösten. (Arab.

كَلَى و كَلَى, aeth. ቀለወ: frixit in sartagine carnis,

unde مقلًا sartago. Chald. קלה in Targ. pro hebr. קלה,

neque non pro קלה combustis, et קלה Hos. IX, 16. Zab.

קלה combustis igne. Cognatum est קלה assavit, v. ad קלה.

Lev. II, 14: קלה *spicuae igne tostae*, inde

קלה i. q. קלה (q. v.) *spicuae tostae* Jos. V, 11. Dein *combussit* hominum supplicio afficiendum Jer. XXIX, 22.

Niph. part. קלה *adustum, inde adustio, inflammatio* Ps. XXXVIII, 8.

קלה, semel קלה (א addito, ut in קלה; קלה;) 1 Sam. XVII, 17, *frixum s. tostum* i. e. *tritici hordeique grana cum spicis tosta*, quibus vesci solebant veteres et hodie vescuntur Arabes, i. q. *אבניוֹס קלהו* Lev. II, 14.

Luth. *Sangen* (a verbo *sengen*, ut קלה). Legh in Macnichael Journey p. 235: „we crossed the valley of Ellasar [lege: El-ahsa] . . . , where one of our Arabs having plucked some green ears of corn, parched them for us by putting them in the fire and then, when roasted, rubbed out the grain in their lauds.“ Cf. Celsii Hierob. II, 231. Harm. Beob. I, 255. Hasselquist itin. p. 191 ed. germ. Lev. XXIII, 14⁹ (ubi LXX *παισχυμένα ψιδου νέα*). Ruth II, 14. 1 Sam. XXV, 18, et 2 Sam. XVII, 28, ubi קלה bis legitur: *triticum et hordeum et farinam et fabas et lentes et lentis*. Vulg. priori loco *polenta*, posteriori *frixum cicer*. Luth. *Sangen* — Grütz. Verum vidit R. Jesaias: אחד כלה אחד כלה ואחר *פרוש שני מיני קלה אחד כלה ואחר* *intelligenda sunt duo genera tosti, unum ex frugibus, alterum ex leguminibus*. Ex veteribus v. hebraeum retinuerunt Pesch. Onk. Pseudojon., et syrum quidem

كحلًا Arabs ap. Sam. interpretatur *tritricum tostum*. — Alii *farinam* intelligunt *ex frugibus torrefactis* (Virg. Ge. I, 267). LXX *ἄλγισα*. Vulg. *polenta*. Jon.

Ruth l. c. קלה, קמה Lev. l. c. קמה שויי קמה שויי רך שמישין אהו כלהו *aliū (R. Salomo ex Avoda sara fol. 38, 2) adeo pulmenti genus ex tritico tosto paratum, quod Rabbinī שוקקין appellant (v. Buxt. 2547): sed cave deseras quod perspicue docetur Lev. II, 14. Animi causa memoro, plures (adeo Ludolfum in lex. aeth. 192. 552) קלה *coffae nostrae* (arab. قهوة), quippe ex *granis tostis decoctae*, prima vestigia reperisse.*

II. קלה i. q. קלה *levis, vilis fuit*, in Kal inusit.

Arab. كَلَى fortius: vehementer odit, abhorruit.

Niph. *levis* i. e. *vilis factus est*. Jes. XVI, 14: וקלהו *ignominia affectus est* Deut. XXXV, 3. Part. וקלהו *vilis, ignobilis*. Jes. III, 5 (opp. קלהו). 1 Sam. XVIII, 23. Prov. XII, 9.

Hiph. *vilipendit, ignominia affecit* Deut. XXXVII, 16. (In Targ. id. ibid.).

קלון m. *ignominia* (Schimpf, Schmach). (Chald. קלון id.). LXX *αἰνία*. Opp. קלהו Hos. IV, 7. Hab. II, 16. Ps. LXXXIII, 17: קלהו *ignominia enim in vultu pudefacto conspicua est*. Job. X, 15. Prov. III, 35. VI, 33. IX, 7. XI, 2. XIII, 18. Jer. XLVI, 12. Concr. Jes. XXII, 18: קלהו *qui ignominiae es domui regiae*. Inde a) *turpiter factum*. Prov. XVIII, 3 (quae verba a plerisque male intelliguntur):

candelabri Ex. XXV, 31. XXXVII, 17. e) *iugum staterae*, gr. *stavón* Jes. XLVI, 6. f) pl. קניים *canales* (die Röhren) s. brachia candelabri sacri lucernas gestantia Exod. XXV, 32. 33. 35. XXXVII, 18, c. suff. קניותם XXV, 36. XXXVII, 22. (Arab. قنات canalis, it. قناب arundo, canalis aquae).

קנה (locus *arundinis* cf. *Kavā* Jo. IV, 46) n. pr. 1) *vivi* in confiniis Ephraimitarum et Manassitarum Jos. XVI, 8. XVII, 9. — 2) oppidi Aseritarum Jos. XIX, 28.

קנין m. 1) *creatura* (lat. ecl.), *animal creatum*. Ps. CIV, 24. LXX *κρίσις*. (Ita chald. קנין Gen. XIV, 19 Targ.). — 2) *acquisitio*, *emtio* Lev. XXII, 11. Prov. IV, 7. — 3) *possessio*, *opes* Gen. XXXVI, 6. Ps. CV, 21. קנין *greges* et (reliquae) *opes* Gen. XXXIV, 23. Ez. XXXVIII, 12. 13. (Arab. قنيتان acquisitionis, مال قنيتان pecus acquisitum).

קנה (possessio) n. pr. oppidi Auranitidis prope Bostram siti Num. XXXII, 42 (ubi nonnullae edit. male קנה) 1 Par. II, 23, gr. *Kaváθa* Jos. b. j. 1, 19 §. 2. Steph. Byz. Ptol. 5, 15, et *Kaváθa* Vessel. itin. p. 723, in numis *Kaváθ* (*Kaváθai*) Eckhel d. n. III, 347, hodie in numis Burekhardtii itini: Syr. I, 157. 504 ed. germ.

קנה estr. קנהה c. suff. קנהה Gen. XXX, 29, XXXI, 18. XXXIV, 5, קנהה Ex. X, 26, et tertia radicali ה (vel potius ו) servata (gr. §. 90 extr.), קנהה (pecus tuum, c. verbo sing.), קנהה (pecus meum) Ex. XVII, 3. Num. XX, 19, sed c. verbo pl. קנהה *greges eorum* numerosi sunt) 1 Par. V, 9 et ubi suffixum refertur ad plures, signifi. pl. v. c. קנהה *greges vestri* 2 Reg. III, 17. Jos. I, 14, קנהה *greges eorum* Gen. XXXVI, 7. XLVI, 6. XLVII, 17. Ind. VI, 5, קנהה (multitudo *gregum eorum*) Jer. XLIX, 32 m. (sed semel f. Ex. XXXIV, 19 pr. acquisitionis), inde

1) *emtio*, coner. *emtum*. Gen. XLIX, 32.

2) *possessio*, *opes*, sed ubique de *pecore*, in quo solo cernuntur *opes* nomadum (cf. gr. *κίπος* pecus pr. i. q. *κίπος*, *ovis* i. q. *ovis* et lat. *ops*, unde *opilio*, pl. *opes*, arab. مال *opes* spec. *oves* cf. gr. *μύλα* dor. *μύλα*,

syr. *ܩܢܗܘܬܐ* *opes* et *oves*, germ. *das Gut* in *llosatia* de *gregibus v.* Voss. ad *Virg.* Ecl. 10, 19. *Jaubert voyage en Arménie* et en Perse. p. 91. *Zab.* *ܩܢܗܘܬܐ* *grex* Cod. N. II, 8, lin. 18). Gen. XIII, 2. 7. XXIX, 7. XXX, 29. XXXI, 9. XXXIV, 5. Ex. IX, 4. 6. X, 26. Num. XXXII, 16. Jes. XXX, 23 al. קנהה *pecus multum* Dent. III, 19. Jos. XXII, 8. קנהה *vox* (balatus, mugitus) *pecoris* Jer. IX, 9. קנהה *virii pecuarii* Gen. XLVI, 32. 34, קנהה *praefecti pecoris* XLVII, 6. קנהה *terra pecori pascendo idonea* Num. XXXII, 1. 4.

Proprie ovillum et bovillum pecus comprehendit, exclusis iumentis. Gen. XXVI, 14: קנהה *pecus ovillum* (cum caprino) et *bovillum*. XLVII, 17: et *Josephus iis frumentum dedit* ובמקנהה *et pro pecore ovillo et pro pecore bovillo et pro asinis.* Ecl. II, 7. 2 Par. XXXII, 29. Vide etiam Gen. XXXVI, 6. Num. XXXI, 9. XXXII, 26, ubi קנהה (iumenta) distinguitur a קנהה. Aliquoties tamen etiam iumenta complexit. Gen. XLVII, 18 קנהה *ita ponitur, ut hac una locutione comprehendantur pecus et iumenta* Comm. 17 sigillatim enumerata. 1 Par. V, 21: et *abduxerunt greges eorum* (קנהה) *camelos ... oves ... asinos.* Iob. I, 3. *Utroque hoc loco* (1 Par. et Iob.) *pecoris mentioni adiunguntur etiam servi, mancipia* (קנהה), sed haec non amplius pendunt a קנהה: neque audiendus est Böttcherus (perice. exeg. p. 71. 72), qui קנהה *ad humana quoque mancipia patere volebat, laudatis praeter Iob. I, 3. XXXVI, 33* (qui quidem locus obscurissimus novae significationis probandae parum idoneus est) *his locis, quos adscribere placet. Unus est Ex. XII, 38: וצאון ובהקר קנהה כבד מאד* i. e. *et oves et armenta, pecus admodum numerosum, quod posterius nihil novi addit: si קנהה esset i. q. קנהה, Vav copulativum deesse non posset.* Alter Num. XXXI, 9: et *abduxerunt Israhelitae mulieres et parvulos Midianitarum et omnia iumenta eorum* (camelos, asinos) *et omnes greges eorum*, ubi מ distinctam ab armentis, *pecoris* potestatem habet sibi propriam. Et eodem modo iudicandus est tertius XXXII, 26, coll. etiam Gen. XXXVI, 6.

קנהה f. praecedentis, pr. acquisitionis, 1) *emtio*. Lev. XXVII, 22. קנהה *libellus pactae emtionis* Jer. XXXII, 11 sqq. Iude a) coner. *res emta*, איש קנהה *Ex. XII, 44* et omisso איש Gen. XVII, 12. 13. 23. 27 de servo *אֲשֶׁר־אֶמְצָאֶנּוּ* (Judith IV, 10), opp. *vernae* (וְיָדֵי בַיִת). (Arabes ita distinguunt عبد مملوك *servum* recens *emtum*, et عبد قنص *vernam*). b) *pretium emtionis* Lev. XXV, 16. 51. — 2) *possessio* Gen. XXIII, 18.

קנה rad. inusit, fort. i. q. قنص *venatus* est, unde قنار, قنار *venator*.

קנה (venatus) n. pr. 1) viri Idumaei Esavitae et tractus Arabiae a posteris eius habitati Gen. XXXVI, 11. 15. 42. — 2) patris (vel avi) Othnieli iudicis, fratris Calebi Jos. XV, 13. Ind. I, 13. 1 Par. IV, 13. V. קנהי no. 2 et quae de ll. ec. disputat Studerus ad Ind. I. c. — 3) nepotis Calebi. ibid. V. 15.

קנהי (venator) n. pr. 1) *gentis Cananacae, de cuius sedibus non constat* Gen. XV, 19. LXX *Καναίτης*. Vulg. *Canaeaeus*. — 2) *patron.* voc. קנהי no. 2. Num. XXXII, 12. Jos. XIV, 6.

renunciatum est, vicisse Boeotios Nep., quoad dedita nox est, caedes tota urbe passim factae Liv. 26, 46. Caes. b. gall. 5, 17: adde *dum*, et hebr. יָדָה B, 1. 2. — Occurrit b) hanc pluralis numeri formam ἄπ. λεγομένην esse, quum usitata in st. cstr. forma sit קצונו, omnem-que pluralis numeri usum in hac voce insoliti quid habere. Prius leve est et magis insolita est rad. קצק, contra vestigium formae aramaeae cum Nun inserto offert nasor.

קצק i. q. קצא; קצק finis: ad posterius respondendum est, profecto non minus bene diei *finis*, terminos ponere verbis, quam *finem* imponere. Praeterea repentantur haec: c) קצק finem imponere rei, esse locutionem in eodem hoc carmine (XXVIII, 3) obviam; d) eam, quam Michaëlis praevit sententiam, ex verbis Hebraeis non recte elici. Nam *laqueos ponere verbis* recte quidem explicaveris *insidiari verbis alterius*, sed nomeni quaesite et ad libidinem interpretatus fueris *venari verba* (nach Worten jagen) i. e. sectari, avide quaerere, captare verba eaque inania, q. d. יָדָה דְּבַרֵי רִיחָה (cf. מְרַדְּהָ אֲמָרִים Prov. XIX, 7) vel יָדָה רִיחָה Hos. XII, 2. Demique e) sententia ista non satis convenit cum sequentibus: *sapite, deum loquemur*, multoque melius se excipiant haec: *quando tandem tacetis? discite sapere, deum verba facere perge*. Bene Abulv. observat, hoc hemistichium responderi verbis Iobi XVI, 3, cf. alios locos, quibus Iobum tacere iubent adversarii VIII, 2. XI, 2. 3. Ad formam sermonis cf. Dan. XII, 6.

קסט fut. קסט; *divinavit, hariolatus est.* (Chald.

קסט, syr. ܩܫܬ id. BH. 68. Ephr. II pag. 450 A.

Nasor. ܩܫܬ hariolus). De tribus divinandi modis apud veteres Semitas agit locus singularis Ez. XXI, 26: *stat Babyloniae rex in bivio, viarum divortio, קסט קסט ad divinandum, agit sagittas, consulit Teraphim, iecur inspicit.* 27: *in dextera sua tenet sortem cui inscriptum Hierosolyma (קסט קסט).* Horum primus atque praecipuus est is, qui *sagittis*, iisque nec pennis nec spiculis instructis, fielat, *βελουαρτίא* Graecorum. Hieronymus ad h. l. „ritu gentis suae oraculum consulat, ut mittat sagittas suas in pharetram et commisceat eas inscriptas sive signatas nominibus singulorum, ut videat, cuius sagitta exeat et quam prius civitatem debeat oppugnare. Hanc autem Graeci *βελουαρτίαν* sive *ὄραβουαρτίαν* nominant.“ Prae ceteris gentibus hoc sortilegii genere uti solebant Arabes (cf. Cor. 3, 3g. 5, 4), apud quos duplex eius species erat, una quae partitionibus potissimum adhibita est (استقسام الميسر), altera quae *divinationi* inserviebat (الزلام). Et huius quidem hic fuisse perhibetur modus. „Quum esset alicui vel suscipiendum

iter vel ducenda uxor vel aliud magni momenti negotium peragendum, sagittas, quas tres vasculo inclusas habebant, consulere solebant. Earum primae inscriptum erat امرني ٤١, *iussit me dominus meus*, secundae نبتاني ٤٢, *prohibuit me dominus meus*, tertia autem غفلت ٤٣, *nulla nota insignis* erat. Harum unam manu extrahenti si occurreret illa quae iuberet, alacri animo, tanquam momento deo, pergere, sin illa quae vetaret, desistere, quodsi ἀγούμματος illa, reponere, donec prodiret quae vel iussu praeriret vel interdito occurreret.“ Pococke spec. p. 327, qui universam huius ritus rationem ex Arabum monumentis describit p. 323—30, cf. Clodium de magia sagittarum in thes. theol. phil. I, 871 sqq. B. Mich. in Pott syll. comment. II, p. 113 *). Non aliud autem divinationis et sortilegii genus primitus designat verbum קסט. Origo eius est in *dividendo* et *partiendo*, ut arab. قسّم divisit, partitus est. Quod quum sortiendi plerumque fieri soleat (cf. קסט, קסט), קסט usurpatum est de sortilegio sagittarum in partitionibus adhibito (cf. arab. استقسام sortilegio spec. sagittarum usus est in partiendo), dein de eo etiam sortilegio, quod divinandi causa institutum est, cf. ܩܫܬܩܫܬ; divinavit sagittis, et univ. divinavit, hariolatus est, Lud. 201.

Praeter Ez. i. e. ubique dr. de divinationibus pseudo-prophetarum et hariolorum Dent. XVIII, 10. 14. Mich. III, 6. 7. 11, eorum qui manes evocant 1 Sam. XXVIII, 8, vatumque peregrinorum Jos. XIII, 22. 1 Sam. VI, 2. Constr. sq. acc. rei קסט קסט 2 Reg. XVII, 17. Ez. XIII, 23. XXI, 26, q. d. קסט קסט ib. XIII, 9. XXI, 28, sq. dat. pers. 1 Sam. XXVIII, 8, sq. acc. rei et dat. pers. Ez. XXI, 34. XXII, 28. Part. קסט *divinator, hariolus* isque proprie *sortilegus* 1 Sam. VI, 2. Jes. III, 2. XLIV, 25. Jer. XXVII, 9. XXIIX, 8. Zach. X, 2. LXX paene ubique *μάντις, μαντεύω*.

קסט m. 1) *sors* Ez. XXI, 27, v. ad rad. 2) *sortilegium*, inde *divinatio, oraculum* idque tamen superstitiosum Num. XXIII, 23. 1 Sam. XV, 23. Jer. XIV, 14. Ez. XIII, 6. 23, pl. Dent. XVIII, 10. 2 Reg. XVII, 17. Meton. divinandi praemium Num. XXII, 7 (cf. קסט). — 3) Semel in bonam partem *oraculum* Prov. XVI, 10.

קסט m. *divinatio*. Cstr. קסט קסט Ez. XIII, 7, קסט XII, 24.

קסט in Kal inusit. i. q. קסט abscidit, amputavit.

פו. קסט abscidit (fructus) Ez. XVII, 9.

קסט phiala, v. rad. קסט.

*) Praeter Arabes idem divinandi modus, *Ta cua, Pa cua* dictus, late regnat apud Sineses aliosque Tataros, v. du Halde Besch. des chin. Reiches III §. 100.

קָבַח m. *crinaceus s. ericius*, quippe qui prae metu convolvat et contrahat se, v. ad rad. קָבַח. Jes. XIV, 25. XXXIV, 11. Zeph. II, 14. LXX. Vulg. *ἐρίκος, ericius*. (Talmud. קָבַח id. Berach. 9 fol. 57 b. Kil. 8 fol. 32 a. Baba kama 7. Sabb. 5 fol. 57 b. Syr. *عَدْبُح*, arab.

inserto Nun *قَنْبَد, قَنْبَد, قَنْبَد*, marocc. *ganful* Höst p. 295, aeth. *ጥንቁጥ*: *erinaeus, hystrix*). Erinacei significatio quum longe certissima sit (vide quae contra Fuller. Miscell. 1, 18 disputat Bochartus Hieroz. II, 454 Lips.), nullo modo audiendi sunt, qui vel *testudinem* interpretati sunt (Jos. Kimchi טַרְטוּגָא coll. arab. קַבְיָא, cui testudinis vim falso tribuit), vel *avis palustris* speciem (Dav. Kimchi al.), ut alias taceam coniecturas multo etiam inaniae.

קָבַח

rad. in verbo inusit. pr. *contraxit se* (vic. radd. קָבַח, קָבַח cf. קָבַח, קָבַח), idque ad subsiliendum, more felis et leonis, inde *salit*, *subsiliit*, ut arab. *قَفَز* subsiliit equus, rana, max. sursum exsiliit ex inferiore loco, talmud. קָבַח id., cf. קָבַח subsiliit, *قَفَاز* caper montanus, a saliendo, *قَفَس*, *قَفَس* V. subsiliit, *قَفَس* insiliit, it. *qms* subsultum incescit, Galoppiren Kuypers ad Ali carm. p. 151, *מפצי* locusta a saliendo, idque a contrahendo, comprimendo (v. rad. קָבַח), *קָבַח* salienti genus (das Galoppiren, denique aeth. *ጥንቁጥ*: *salit*, *ጥንቁጥ*: *pulex*).

קָבַח m. Jes. XXXIV, 15 animal in desertis habitans, idque oviparum. Vett. intpp. LXX. Targ. Vulg. Syrus et Hebraei quotquot fere sunt *ericium* interpretantur i. q. קָבַח (quod ipsum exhibet 6 codd.). Sed obstat a) quod *kippód* et *kippós* l. c. eadem contextus serie proponuntur ut diversa; b) quod *kippós* animal est oviparum: et nil dubitantes accedimus Bocharto (Hieroz. III, p. 19 Lips.), qui *ק* esse censet arab. *قَفَز*.

(Avic. II, 139, caret ea voce Firuzab. et cum eo Golius et Froyt.) *serpens iaculus, azovitijs*, serpentis genus, quod in iaculi modum prosiiliens mordet Aelian. h. anim. 6, 18. 8, 13, nostr. Pfeilschlange, v. Boch. l. c. qui et aliorum coniecturas perstrinxit.

קָבַח

fut. קָבַח *contraxit* (vic. radd. קָבַח, קָבַח, it. קָבַח), inde *clausit*, ut os Iob. V, 16. Ps. CVII, 42. Jes. LII, 15, manum Deut. XV, 7, quod est illiberalis et avari (cf. *قَفَس* Har. 6, p. 240 Sch. Cor. 2, 246. 5, 37), transl. misericordiam Ps. LXXVII, 10. (Arab. *قَفَس* constrinxit, constrictum prehendit, it. frigore

contractus est, cf. *קָבַח*. Chald. i. q. hebr. Targ. Deut. l. c. Syr. respondet *عَدْبُح*).

Niph. contraxit se i. e. contraxit, composuit membra (syr. *عَدْبُح* contractio membrorum et nervorum), quod morientium est (v. Gen. XLIX, 33), inde *mortuus est*. Iob. XXIV, 24: *כָּבַח וְקָבַח* sicut omnes alii moriuntur. Etiam synn. arabica *قَفَز* et *قَفَس* moriendi vim habent. Schultenius ad Iob. l. c. ad saliendo vim hoc refert, v. Pi., unde ducta sit iactatio pedum, *טו שקדדדדד*, in his qui subito moriuntur cf. *אֵיז* salit, et improviso mortuus est. Sed illud praefero.

Pi. salit, subsiliit Cant. II, 8. (Chald. קָבַח id. adde quae laudavimus ad קָבַח).

קָבַח

fut. קָבַח 1) *abscidit, amputavit* v. c. lignum 2 Reg. VI, 6. (Arab. *قَصَب* amputavit, dissecuit in frusta, ut lanio membra ovis, *قَصَب* I. II. VIII. rese-cuit, putavit vitem. V. VII. pass., *قَصَب*, *قَصَب*, *قَصَب* ensis secans. Vicinae radd. sunt קָבַח, it. קָבַח, קָבַח. Praeterea candem secandi, abscindendi vim habent omnes radices a litteris קָבַח ordies, v. קָבַח, קָבַח, קָבַח, cf. קָבַח, קָבַח, קָבַח, קָבַח, quae omnes eiusdem familiae sunt).

2) spec. *totondit*. (Arab. *قَصُوب* ovis quae tondetur.

Kam. p. 123: *التَّصُوبُ مِنَ الْعَتَمِ الَّذِي يَجْرُوحًا*). Cant. IV,

2: *dentis tui* קָבַח וְקָבַח Vulg. *sicut grex tonsarum*. Alex. *τῶν νεαυαίων*, Pesch. *قَصُوب*. Et recte quidem, nam oves recens tonsae et lotae candidae sunt. Non bene Gr. Venet. Aben Esra, Kimchi interpretantur oves *praecisas* i. e. magnitudine aequales coll. קָבַח קָבַח 1 Reg. VI, 25, ut mireris haec sententiam etiam Bocharto (Hieroz. I, 540 Lips.) probatam esse. Facilius a me impetrarem קָבַח reddere *lotas* (sequitur: *שְׂעָרָה עָלָה בְּנֵי* coll. aethiop. *ጥንቁጥ*: *lavit*. Sed in *tondendi* significatione acquiescendum sit.

קָבַח m. 1) *forma* (pr. praecisio, cf. nostr. *taille*, *Zuschmitt*). 1 Reg. VI, 25. VII, 37. — 2) pl. cstr. קָבַח Jon. II, 7 (duo codd. קָבַח) *fines* i. e. radices *montium* in profundo maris. Vulg. *extrema montium*. Targ. radices *montium*. Pesch. *imum montium*. Sed LXX *αγομαι ὑπέων* (cf. etym.).

קָבַח

1) pr. *abscidit* max. extremum, quo differt a קָבַח rem mediam secuit, v. Pi. Vicinae radd. sunt קָבַח, קָבַח, q. v. Arab. *قَصَا* I. II. *extremam aurem* abscidit ovi, camelo, praecidit ungues, *أَقْصَى* extremam

clamor, fletus: saepius de clamore bestiarum, ut *krähen*, gall. *crier*, angl. *to cry*, praemisso sibilo *kräcian*, suce. *skrija*, *schreien*; addito a fine sibilo *krätschen*, קרן q. v. *Syr* 1: פו ut hebr. clamavit Mt. III, 3. Luc. III, 4, dein vocavit, advocavit, convocavit, invitavit, appellavit, legit, v. Schaaf. Arab. قرا solam praeclegendi, legendi potestatem habet, vocandi sensu frequentant (دعا). Dicitur absol. de quovis clamore adeoque non articulo, ut קרא Gen. XXXIX, 14: קרא בקול גבוה *clamabam alta voce*. LXX ἐβόησα φωνῆ μεγάλῃ. Comm. 15: קרא בקול גבוה נאקרא. Saepae sequuntur verba alta voce clamata, vel immediate Gen. XLV, 1: וקרא הויצא וקרא *et clamavit* (Josephus): *egredi iubete* cet. XLI, 43: וקראו בקולו וקראו. Lev. XIII, 45. Ind. VII, 20. 2 Sam. XX, 16. 2 Reg. XI, 14. Est. VI, g. 11, vel interposito וקראו. Ez. IX, 1, וקראו 2 Sam. XVIII, 28, cf. 2 Reg. XVIII, 28: וקראו בקול גדול וקראו *et clamavit alta voce iudaea lingua et locutus est ei dixit*. LXX κρόω, ἀνακρόω it. βόω, e. deriv. ἀναβόω, διαβόω cet.

Spec. a) sq. קרא pers. *inclamavit, succlamavit* alicui (jemandem zuzufen). Jes. VI, 3: וקרא זה אל זה *et alter succlamat alteri*. Ind. XVIII, 23, additis verbis disertis praemisso לאמר 1 Sam. XXVI, 14 et וקראו Ind. IX, 54. 1 Sam. XVII, 8. 1 Reg. XVII, 11; it. sq. קרא pers. Jes. XXXIV, 14 (, daemones sibi succlamant⁶⁴), sq. וקראו pers. clamavit post aliquid, abeuntem inclamavit 1 Sam. XX, 37. 38. XXIV, 9. — Saepae est

b) i. q. *opem imploravit*, max. Dei, absol. Ps. IV, 2: קראו קראו *ubi clamo, exaudi me*, XXII, 3. XXXIV, 7. LXIX, 4, sq. וקראו Ps. IV, 4. XXVIII, 1. XXX, 9. LV, 17. LXI, 3. Ind. XV, 18. XVI, 28. 2 Reg. XX, 11. Hos. VII, 7, וקראו Ps. LVII, 3, e. ace. Ps. XIV, 4. Jes. LXIII, 22: וקראו קראו *et me non invocasti, Jacobe*, cf. 23, e. Sull. Ps. XVII, 6. LXXXVIII, 10. XCI. 15. Addito קרא pers., propter quam Dei auxilium imploratur Deut. XV, 9.

c) i. q. *κηρύσσειν* (quo saepe utuntur LXX interpretes), more praecnis vel prophetae. Absol. Prov. I, 21: *sapientia clamat (declamat) in plateis*. VIII, 1, e. ace. XX, 6. Jes. XL, 6: *vox dixit: declama, sed ille: quid declamem?* XLIV, 7. LVIII, 1. Zach. I, 14. 17, sq. קרא obiecti Jon. I, 2. Sequuntur etiam ipsa verba renunciata Exod. XXXII, 5. Jer. II, 2. VII, 2. XI, 2. LI, 61, vel copulatur e. ace. Zach. VII, 7. Jes. XLIV, 7. Joël IV, 9: וקראו קראו *renunciato hoc inter gentes*, vel sq. בי Jes. XL, 2. קראו קראו *libertatem indixit, annuntiavit (servis, captivis) Jer. XXXIV, 8. 15. 17. Jes. LXI, 1. XXXVI, 1. Jon. III, 5. A proclamando proficitur etiam recitandi et legendi potestas, de qua vide no. 4.*

2) *vocavit*. LXX *καλέω* (ultra ter centies). Spec. a) *advocavit*, vocando accessivit alicui, sq. ace. Gen. XXVII, 1. Ex. II, 8. 1 Sam. III, 16. Hos. VII,

11. Jes. XLVI, 11, sq. קרא Gen. XX, 9. Lev. IX, 1. 1 Sam. XVI, 3. Hos. XI, 1, sq. קרא Gen. III, 9. Ex. III, 4. 1 Sam. III, 4. וקראו ad se vocavit 2 Sam. XV, 2. Metaph. Prov. XVIII, 6: *os eius verbera advocat* i. e. accessit. Ps. XLII, 8: וקראו אל הרום אל הרום *fluctus fluctum advocat* i. e. continuo excipit. Ruth IV, 11: וקראו שם בבית קרח *i. e. arcesse compara tibi nomen in Bethlehem*.

b) ubi refertur ad plures: *convocavit* (LXX *συγκαλέω*), sq. ace. Gen. XLI, 8, sq. dat. Gen. XX, 8. XXXIX, 14. Jos. XXII, 1. XXIII, 2. XXIV, 1, קרא Gen. XLIX, 1. Jos. X, 24. Inde וקראו *convocavit concionem sacram* Joël I, 14, cf. Jes. I, 13, festum Lev. XXIII, 2. 4. וקראו קראו *convocati ad concionem* Num. I, 16.

c) *vocavit* i. e. *invitavit* alicui ad coenam (cf. *καλέω ἐπι δαιναον*, lat. *vocare ad coenam* et simpl. *vocare* Plant. Nep.), sq. acc. 1 Sam. IX, 13. 22. 1 Reg. I, 9. 10. 41. 49, absol. Prov. IX, 3, translate קרא *ad pacem iungendam invitavit* Dent. XX. 10. Ind. XXI, 13.

d) *in ius vocavit* (*καλέω, καλῶν εἰς δαίαν*) Iob. XIII, 22. XIV, 15, cf. V, 1. Jes. LIX, 4 (parall. וקראו).

e) *erocavit*, velut exercitum Jes. XIII, 3, *genera-tiones hominum* (de Deo) ib. XLI, 4.

f) *vocavit* alicui ad munus obendum, i. q. קרא elegit, sq. ace. Jes. XLII, 6. XLIX, 1. LI, 2, sq. קרא XXII, 20. Eodem sensu, sed gravior, dicitur וקראו קרא *z nominatim vocavit* al. Jes. XLIII, 1. XLV, 3. 4.

g) וקראו *laudavit, celebravit nomen* alic. a) hominum. Ps. LXX, 12: וקראו בשמותיהם *celebravit nomina eorum* (divitum). Prov. XX, 6: וקראו *celebrat quisque benignitatem eius*. (Syr. *קראו* vocatus i. e. *celeber*). Paulo aliter inflexa est sententia in his Jes. XLIV, 5: וקראו בשם יקראו *hic celebrat nomen Jacobi* i. e. Jacobi partes sequitur et laudat. β) וקרא בשם יי *invocavit nomen Dei*, i. e. adoravit eum, veneratus est nomen eius Gen. IV, 26. XII, 8. XIII, 4. XXI, 33. XXVI, 25. 2 Reg. V, 11. (LXX *ἐπικαλέω τὸ ὄνομα αὐτοῦ*). Ps. LXXXIX, 6. CV, 1. Jes. LXIV, 6. Jer. X, 25. Zeph. III, 9 (cf. *והקריר בשם יי*, omisso ה: וקראו בשם יי Dent. XXXII, 3 (ubi *cod. Sam. בשם יי*) Ps. XCIX, 6. Thren. III, 55. Passim *invocare* nomen est i. q. implorare opem eius 1 Reg. XVIII, 24 sq. (Alia ratio est loci Ex. XXXIII, 19, ubi Deus ipse: וקראתי בשם יי *et clamabo nomen Jovae ante te* i. e. Dei praesentiam annunciam, ut scias summum nomen praesens adesse, ipse praecnem agam, qui eius adventum nunciet. Cf. Gen. XLI, 43).

3) *vocavit* i. q. *appellavit, nominavit, nuncupavit*, plene וקראו *nomen imponere alicui*, gr. *καλέω τινά τι* (II. 5, 306. Od. 8. 550) Gen. XXVI, 18. Ruth IV, 17. Ps. CXLVII, 4. Varie construitur a) sq. ace. nominis et dat. rei, cui nomen imponitur. Gen. I, 5: וקראו יום ויום *et appellavit dies*. Comm. 8. 10. XXXI, 47. 1 Sam. IV, 21. Ruth I. 20. 21. Jes. XLVII, 1 et saepe. — b) sq.

dupl. acc. Num. XXXII, 41. Jes. LX, 18, sed plerumque c) hunc in modum Gen. IV, 25: וְהָיָה שְׁמוֹ אֶת-בְּנֵי שָׁם et appellavit nomen eius Seth. Comm. 26. V, 2. 3. 29. XI, 9. XIX, 22. XXVII, 36. XXIX, 34. LXX καλέω, ὀνομάζω, ἐπονομάζω.

4) recitavit, alta voce legit (a clamandi significatu, v. no. 1 fin.) aliquid, c. acc. Ex. XXIV, 7. Jos. VIII, 34. 35. 2 Reg. XXIII, 2, it. קָרָא בְּסֵפֶר legere quae in libro scripta sunt (cf. בָּהֶם בִּיבְרָה bibere quae in vasculo insunt) Neh. VIII, 8. 18. IX, 3. Jer. XXXVI, 14 sqq.

Hab. II, 2 (arab. قَرَأَ Cor. 96, 1), saepe additur 'מִן עֲצָוֶיךָ Exod. Jos. 1. l. c. c. 'בְּקָרָא Deut. XXXI, 11. Deinde gener. legit Deut. XVII, 19. 2 Reg. V, 7. XIX, 14. XXII, 8. Jes. XXIX, 11.

Niph. וְקָרָא 1) vocatus est i. e. vocando arcessitus est, convocatus est Esth. III, 12. VIII, 9. וְקָרָא שָׁם פ' Jer. XLIV, 26 celebratur nomen alic. Ruth IV, 14.

2) appellatus, nuncupatus est. Constr. a) sq. dat. pers. et rei, cui nomen imponitur. Gen. II, 23: וְהָיָה שְׁמוֹ אֶת-יְרֵאֵהָ haec appellabitur vira. 1 Sam. IX, 9. Jes. 1, 26. XXXII, 5. LXII, 4. 12. b) c. dupl. nominat. Zach. VIII, 3: וְהָיָה שְׁמוֹ יְרוּשָׁלַיִם יְרֵאֵהָ Hierosolyma appellabitur urbs proba. Jes. LIV, 5. LVI, 7, et c) addito nomine nunc. Gen. XVII, 5: וְהָיָה שְׁמוֹ אֶת-אַבְרָם non appellabitur amplius nomen tuum Abram. XXXV, 10. Deut. XXV, 10. Dan. X, 1. Cf. de triplici hac structura in Kal no. 3.

Adde has formulas: a) וְקָרָא בְּשֵׁם פ' nominari de nomine alic., eius genti accenseri Jes. XLIII, 7. XLVIII, 1, sq. בְּפ' Gen. XXI, 12, et similiter וְקָרָא בְּשֵׁם פ' XLVIII, 6: וְקָרָא בְּשֵׁם אֶתְיָהוּהָם בְּרָתָם fratribus suis annumerabuntur (idem nomen gerent quod fratres, Josephi non Jacobi filii vocabuntur); it. וְקָרָא בְּשֵׁם פ' XLVIII, 2: וְקָרָא בְּשֵׁם אֶתְיָהוּהָם בְּרָתָם i. e. urbis sanctae incolae appellari volunt. — β) וְקָרָא בְּשֵׁם פ' nomen meum appellatur super al. re i. e. huic rei additur, haec res mea vocatur (domus enim patris est domus quam pater possidet) 2 Sam. XII, 28: ne ego capiam urbem quae dicitur in nomine meo vocetur. Jes. IV, 1 et 2: וְהָיָה שְׁמוֹ אֶתְיָהוּהָם בְּרָתָם i. e. dummodo tuae esse dicamur. Ita de populo Israelitico, cui Dei nomen additur (qui populus Dei vocatur) Deut. XXVIII, 10. Jes. LXIII, 19. Jer. XLV, 9. Am. IX, 12. 2 Par. VII, 14, de templo 1 Reg. VIII, 43. Jer. VII, 10. 11. 14. 30. XXXIV, 15. Hierosolymis Dan. IX, 18. 19, prophetis Jer. XV, 16. Eadem sententia sq. בְּפ' (עַל פ' Gen. XLVIII, 16: וְקָרָא בְּשֵׁם פ' i. e. mei erunt. — Ceterum appellari passim dicitur pro esse (appellatur enim ab hominibus et cognomina nanciscimur ex eo quod vel sumus vel certe esse videmur), ut Jes. I, 26: postea appellaberis urbs prohibita i. e. tali epitheto ornaberis, quia re vera iusta eris. IX, 5. XXX, 7. XXXV, 8. XLVII, 1. 5. XLVIII, 8. LVI, 7 (cf. IV, 3. XIX, 18 et Comment. nostr. ad Jes. III, p. 29). Ita gr. καλεῖσθαι II, 4, 61. Od. 7, 313. Aesch. Pers. 540. Soph. Electr. 366. Eurip. Hec. 484.

629. Hippol. 2. Electr. 368. Phoen. 570 al. 576. Monk ad Eurip. Hippolyt. Porson ad Phoeniss. II. cc. Adde locum memorabilem Eccl. VI, 10: וְהָיָה שְׁמוֹ אֶתְיָהוּהָם בְּרָתָם quicquid est existit, dudum appellatum est nomen eius i. e. iam diu nomen suum inventi, i. e. eius indoles dudum aestimata et nota est: inde pergitur: notum quoque est, quid sit homo, eumque non posse litigare cum potentiore.

3) praectum, recitatum est. Esth. VI, 1, sq. בְּ in libro Neh. XIII, 1.

Pu. 1) pass. Kal no. 2, litt. f. vocatus i. e. electus est Jes. XLVIII, 12. — 2) appellatus est Jes. LXV, 1, plerumque וְקָרָא XLVIII, 8. LVIII, 12. LXI, 3. LXII, 2. Ez. X, 13. Ceterum vide ad Niph. extr.

וְקָרָא chald. fut. וְקָרָא, semel וְקָרָא Dan. V, 7. Part. pass. וְקָרָא Esr. IV, 18. 23 וְקָרָא (praeo) Dan. III, 4. IV, 11. V, 7. — 2) recitavit Esr. II. cc., legit Dan. V, 8. 15 — 17.

וְקָרָא m. perdix, a vocando dicta (ut nostri venatores perdicem vocare dicunt, „das Rebhuhn ruft“, „sunt etiam, ut Adelung lex. germ. III, 1089, qui Rebhuhn vel potius Repphuhn ducant a röpen clamare, equidem malim a reppen, celere, agile esse, festinare, cf. ital. pernice). 1 Sam. XXVI, 20: egressus est rex . . . quasi quis persecuteretur perdicem in montibus. Jerem. XVII, 11: perdix fovet ova, quae non peperit: sic qui divitias facit et non iure. Perdicem interpretantur LXX ap. Jerem. (1 Sam. vuvxixóv = chald. וְקָרָא), it. Vulg. Syr. et plerique Hebraei v. c. Abulv. اَلْبَحْرَانِ, eaque interpretatio commendatur tum arabico كَرَا, كَرَا, كَرَا perdix,

perdicis species, tum veterum observatione (utrum vera an falsa, nil refert), de qua perdicem aliena ova suffurari et fovere, pullosque ex iis natos sibi ut suos vindicare asserunt (Epiphan. physiol. 9. Cassiodor. var. 2, ep. 14. Isidor. Orig. 12, 7 al.). — Ex Hebraeis Sal. Jarchi ap. Sam. quidem perdicem interpretatur, sed ap. Jerem. cuculum, quippe cui proprium esse multi putent, ut alienis ovis incubet (cf. Acron ad Hor. sat. 1, 7, 31. Plaut. Asin. 5, 2, 73). Vel propter etymon hoc non displicerit (quam enim avem aptius vocatricem nuncupes, quam cuculum?), sed recte animadvertit Bochartus, in cuculo rem secus se habere, quam apud Jerem. l. c., hic enim non aliena ova sibi vindicat, sed ova sua aliis avibus, ut trurturi, currucae, incubanda tradit (Arist. h. a. 9, 29. Plin. 10, 9), quapropter ap. Hor. et Plaut. II. cc. moechus pro concivium cuculus appellatur. Ipse Bochartus (Hieroz. II, 632 Lips.) rusticulam intelligit, coll. a) arab. كَرَا: sed haec avis, cui longum quidem

rostrum, sed pedes breves, viridemque colorem tribuunt, rusticula esse non potest; b) chald. וְקָרָא מצרעה, cui avi in fabula Talmudica (Ber. rabba s. 64) rostrum longum tribuatur, quo caret perdix. Sed neglexit vir

abfuit quin faceret, sq. ⁶⁰אָן, appropinquatio. Syr. ⁶⁰כַּבְּ, aeth. $\Phi\Omega\Omega$: id. Originem posuerim in *tangendo, attingendo*, cf. קָנַבְּ, קָנַבְּ, itaque cognatum est verbis קָרַב no. II, קָרַבְּ. Ponitur sq. ⁶⁰אָן pers. Gen. XXXVII, 18. 2 Sam. XX, 17. Jon. I, 6, rei et loci Ex. XXXII, 19. Deut. II, 37. Prov. V, 8, rarius על 2 Reg. XVI, 12, לָּ, Job. XXXIII, 22, 2 loci Iud. XIX, 13. Ps. XCI, 10 (ut verba tangendi, attingendi), it. pro contextu sq. עַר 2 Sam. XX, 16, לְקָרַבְּ 1 Sam. XVII, 48, לְקָרַבְּ Jos. XVII, 4, נִגַּבְּ Deut. II, 19 al., neque non absol. Deut. XXV, 11. Jes. XLI, 5. Ezech. IX, 1. Proprie quidem de animantibus dicitur, sed translate de tempore Gen. XXVII, 41: הִקְרַבְנִי הָיִי אֲבָל אֲבִי Deut. XV, 9. Ez. XII, 23. Thren. IV, 18: קָרַבְּ קָרַבְּוֹ. Sq. gerundio Gen. XLVII, 29: הַיְוֵהוּ וְשָׂרְאֵל לְמֹתוֹ. Deut. XXXI, 14. 1 Reg. II, 1.

Spec. a) dicitur sensu hostili Ex. XIV, 20, sq. אָל הַיַּהֲרֹחַ לְמִלְחָמָה Deut. XX, 2, אָל הַיַּהֲרֹחַ Deut. XX, 10. Jos. VIII, 5, אָל עַל פֶּה, Ps. CXIX, 150. Vide egerit. Contra b) amice, benevole 1 Reg. II, 7: *nam ita amice accesserant od me*. Ita Deus dicitur appropinquare, ubi opem fert afflictis Ps. LXIX, 19. Thren. III, 57. c) *accedere ad Deum* (אָל) et in conspectum Dei (לְפָנֵי) tum proprie dicitur Ex. XVI, 9, tum de iis qui sacra faciunt Lev. XVI, 1. 1 Sam. XIV, 36. Ez. XL, 46, deove ministrant XLIV, 15, tum denique de his qui pie et cum spe ad eum accedunt Ps. XXXII, 9. Zeph. III, 2, cf. Ps. CXIX, 169: הִקְרַבְנִי רַחֲמֵי לִפְנֵיהֶם. Frequentatur etiam de iis quorum est ad sacra accedere Exod. XII, 48. Lev. XXI, 17. 18. XXII, 3. Num. XVII, 5. 2 Reg. XVI, 12. — d) קָרַב אֵל honeste dicitur de complexu verereo Gen. XX, 4. Lev. XVIII, 14. Dent. XXII, 14. Jes. VIII, 3. Ez. XVIII, 6, omissio casu Lev. XVIII, 6. 19. Contra קָרַבְּ אֵל de mulieris concubitu cum bestia Lev. XX, 16. (Ita arab. קָרַב Cor. 2, 183, aeth. $\Gamma\Phi\Omega\Omega$: gr. $\alpha\lambda\lambda\alpha\sigma\tau\epsilon\omega$ 2 Macc. VI, 4, $\alpha\lambda\lambda\alpha\sigma\tau\omega\sigma\tau\acute{o}\varsigma$ Arist. h. anim. 4, 9, it. $\alpha\lambda\lambda\alpha\sigma\tau\omega$ Aesch. Prom. 904, $\alpha\lambda\lambda\alpha\sigma\tau\acute{\omega}\nu$, unde $\alpha\lambda\lambda\alpha\sigma\tau\acute{\omega}\nu$ qua de meretricie, v. Gatackeri opp. crit. p. 78). — e) Jes. LXV, 5: הִקְרַבְנִי אֲנִי קָרַבְּ אֲנִי *accede ad te ipsum* i. e. recede huc, noli propius accedere. Cf. Hiph. no. 2. — LXX perisque locis $\epsilon\pi\acute{\iota}\sigma\tau\epsilon\lambda\lambda\epsilon\iota\sigma\tau\alpha\iota$.

Niph. i. q. Kal accessit Ex. XXII, 7. Jos. VII, 14. Pi. קָרַבְּ 1) causat. *appropinquare fecit* Jes. XLI, 21. XLVI, 13. Hos. VII, 6: קָרַבְּוֹ קָרַבְּוֹ *appropinquare faciunt cor suum ut furnum*, furni ardentis instar pravis cupiditatibus flagrans; *admisit, excepit* Ps. LXV, 5. Job. XXXI, 37: הִקְרַבְנִי אֲנִי *ut princeps cum appropinquantem exciperem* i. e. libere, intrepide, ut printipes solent; *admovit sibi invicem* (duas res) Ez. XXXVII, 17 (ubi קָרַב est imp. pro קָרַבְּ). — 2) intrans. (et intensive) *valde appropinquavit* Ez. XXXVI, 8, sq. Gerundio.

Hi. 1) *appropinquare fecit* vel *iusit* hominem Ex. XXVIII, 1. XXIX, 4. XL, 12. Num. VIII, 9. 10. Jos.

VII, 16 — 18. 1 Sam. X, 20. 21, tempus Ez. XXII, 4, inde *ad se admisit* aliquem Jer. XXX, 21, *admovit sibi duas res* Jes. V, 8. — 2) *attulit, obtulit* donum Ind. III, 18. V, 25. Ps. LXXXII, 10. Mal. I, 8, max. sacrificium qualecunque Ex. XXIX, 3. 10. Lev. I, 13. 14. III, 3. 7. 9. 14. VII, 14. XVI, 6. 9. 11. 20. Num. IX, 13 et persaepe, passim addito יהוה Lev. III, 12. XII, 7. Num. VI, 16. XVII, 5, לְיְהוָה 2 Par. XXXV, 12. Ezech. XLIV, 15. (cf. קָרַבְּוֹ), it. *detulit* causam ad Deum iudicem Deut. I, 17. (Arab. קָרַב II. id. obtulit). — 3) Sq. gerundio: *propc fuit ad faciendum* (lat. non multum abfuit ut faceret), sq. לְקָרַבְּ (vicina erat ad pariendum) Ex. XXVI, 17 (cf. arab. ⁶⁰אָן absol. partui vicina fuit mulier), sq. קָרַבְּוֹ Gen. XII, 11, et ita absol. קָרַבְּוֹ Ex. XIV, 10. (Arab. ⁶⁰אָן pro abfuit ut faceret vit. Tim. II, 214). — 4) sq. *recedere iussit, removit*. 2 Reg. XVI, 14: *et altare aeneum removit a fronte templi*. Cf. supra Kal litt. e, it. קָנַבְּ no. 3. Adde sanscr. *āgam* accedere et recedere.

קָרַבְּ chald. pl. קָרַבְּוֹ *appropinquavit, accessit* Dan. III, 26. VI, 13, sq. על ad aliqu. ib. VII, 16, לָּ VI, 21.

Pa. obtulit Esr. VII, 17. Aph. 1) *adduxit* Dan. VII, 13. 2) *obtulit* Esr. VI, 10. 17.

קָרַבְּ adj. verbale, *appropinquans, accedens* Deut. XX, 3. 1 Sam. XVII, 41. 1 Reg. V, 7.

קָרוֹב adj. f. קָרוֹבָה *propinquus*, opp. רַחֲוֵק, idque a) loco. Sq. אָל pers. Gen. XLV, 10: הִייתָ קָרוֹב אֵלַי *eris mihi propinquus, vicinus*. Exod. XII, 4. Deut. XIII, 8. XXII, 2. Jos. IX, 16, sq. אֶצְלֵי אֲנִי (nostr. nahe bei) 1 Reg. XXI, 2. קָרוֹבֵינוּ *vicinus propinquus* Prov. XXVII, 10. Inde (*propinquus alicui*) dignitate Esth. I, 14, et qualicunque modo (jem. nahe stehend). 2 Sam. XIX, 43: קָרוֹבֵנוּ הַיְהוּדָה אֵלַי (Indaeorum tribui) *propinquus est*, arcte nobiscum coniunctus. Spec. Deus dicitur propinquus esse hominibus, ubi iis opem fert Deut. IV, 7. Ps. XXXIV, 19: קָרוֹבֵנוּ יְיָ לְשִׁבְעֵי לֵב 2 Sam. CXIX, 151. CXLV, 18, et contra populus Dei, pi homines, sacerdotes dicuntur Deo propinqui esse Ps. CXLVIII, 14 (ubi קָרוֹבֵנוּ est i. q. קָרוֹב לֹ) Lev. X, 3. Ez. XLII, 13. XLIII, 19, cf. 1 Reg. VIII, 59. — Alia ratio est loci Jer. XII, 2: קָרוֹב אֶתָּה בְּעֵינַי *propinquus tu es ori eorum (sed remotus a corde eorum)* i. e. quotidie te in ore gerunt. Eadem sententia dicitur Ps. LXXXV, 2: קָרוֹבֵנוּ נֹבֵחַ *propinquum nobis familiare est nomen tuum*.

b) cognatione et affinitate, sq. אָל Lev. XXI, 2. 3. XXV, 25. Num. XXVII, 11. Deut. XXII, 6, sq. לָּ Ruth II, 20. Neh. XIII, 4, sq. קָרוֹבֵנוּ comparative Ruth III, 12: קָרוֹבֵנוּ *propinquior quam ego*. C. suff. קָרוֹבֵנוּ i. q. קָרוֹב לֹ Ex. XXXII, 27. Ps. XV, 3, pl. קָרוֹבֵנוּ *propinqui mei* Ps. XXXVIII, 12. Job. XIX, 14. Etiam de *amicis* i. e. amasiis, moechis mulieris dici videtur Ezech. XXIII, 5. 12, sed ad huc usum cf. iad. litt. d.

c) tempore i. e. a) *prope instans*, v. c. dies Jovae. Jes. XIII, c. קָרִיב יום Joel I, 15. IV, 14, salus, auxilium, v. 5. Ps. LXXXV, 10, angustia XXII, 12. Pl. citur קָרִיב גְּבוּיָהוּ Jes. XIII, 22. LVI, 1. Jer. X, 16. Ad temporis propinquitatem pertinent etiam loci. a) Iob. XVII, 12: אֲרַב חֲשֵׁקֶךָ *lux prope abest a tenebris* i. e. lux mea mox exstinguetur et in tenebras mutabitur. Construitur h. l. sq. כִּי־יָבִי, ut arab. قَرِيبٌ et lat. prope abesse a re. b) Ez. XI, 3: לֹא בְּקָרִיב בְּיוֹם הַיָּמִים *quae verba interpretor cum LXX οὐκί πρόσχαιος ὡςζοδούμαι αὐ οὐκίαι; pr. nonne in propinquo est constructio domorum? i. e. eni, mox domus obsidione dirutae denno exstruentur.* Verba sunt hominum poenas divinitus immissas et prophetarum minus floccipendentium vanamque salutis specm alentium (cf. Jes. IX, 9), לֹא pro הַיָּמִים v. לֹא no. 2 p. 734. Idem valet קָרִיב pr. post propinquum tempus i. e. brevi, mox, v. 4, c. Ezech. VII, 8: יָמֵי עֲלֵיךָ תִּבְרַח אֶשְׁפֹּךְ תִּבְרַח עֲלֵיךָ *iam brevi effundam iram meam super te.* Jer. XXIII, 23: נִלְא אֲבִיבִי בַיַּחֲזֵק *num ego deus sum propinquorum ... neque vero deus longinquorum? i. e. num talis sum, qui nonnisi propinqua et brevi eventura sciat? minime vero, contra etiam longe remota mihi nota sunt.* (Ita arabice dicunt non solum قَرِيبٌ, فیما, nota sunt. (Ita arabice dicunt non solum قَرِيبٌ, nota sunt.

propedim, mox, sed etiam قَرِيبٌ Cor. 4, 21, عن ومن قَرِيبٌ vit. Tim. I, 492 Mang., عن قَرِيبٌ id.). Targ. בְּקָרִיב. Pesch. סָמְכָבִי. Simile est Iob. XX, 5: *iubilum impiorum breviter* (nostr. von kurzer Dauer), brevi finem habiturum. — Sed tempus propinquum est etiam β) *haud ita diu praeteritum* (opp. עֲלֵיךָ), unde קָרִיב ante breve tempus, nuper, ut opp. בְּמִנְהֵימָה. Deut. XXXII, 17 de idolis quae nuper demum innotuerunt populo: לֹא הִקְדִּישִׁים מִקָּרִיב דָּאָו לֹא *novam illa, quae nuper venerunt, nec colebant eos patres vestri.* Bene LXX πρόσχαιος ἡζουον. Vulg. *recentes venerunt.*

קָרַב in cod. Sam. aliquoties pro קָרַב forma chaldaizante, v. c. Ex. XXXII, 27. In Targg. saepe pro hebr. קָרַב.

קָרַב (Kamez impuro) m. *proelium, bellum*, v. rad. litt. a, i. q. בְּקָרְבָה, sed ubique in oratione sublimiore (2 Sam. XVII, 11) et poetica Ps. LV, 22. LXXVIII, 9. CXLIV, 1. Iob. XXXVIII, 23 (nbi copulatur cum (בְּקָרְבָה) Eccl. IX, 18. Zach. XIV, 3. Ps. LV, 19: ex pugna quae mihi est, ex pugnae a me pugnandae periculis. Plur. קָרְבוֹת Ps. LXVIII, 31. (Syr. סָמְכָבִי id. אֶשְׁכַּב, pugnavit). Teste Kimchio Ps. LV, 19, 22 erant eodd., qui haberent קָרַב (formae קָרַב, קָרַב). קָרַב chald. id. Dan. VII, 21. In Targg. saepe pro hebr. בְּמִנְהֵימָה.

קָרַב c. art. in Pausa ἡ-קָרַב Ez. XI, 43 (v. not.) estr. קָרַב c. suff. sing. קָרַב, sed c. suff. pl. semel קָרַב Lev. VII, 38 (licet in aliis libris קָרַב cf. I. gb. §. 129 not. 3) m. *oblatio* (I. XX ubique *ódogor*), vocabulum est generale, omnia sacrificiorum genera complectens (cf. Bähr Symbolik d. mos. Kultus II, 198), sive cruenta sive non cruenta sunt, sive tota sive ex parte cremanda, praeter Ez. XX, 28. XL, 45 in solo Pentateucho, ibique tantum in Levitico et Numeris, obvium Levit. I, 2. 3. 10. 14. II, 1. 4. 5. 7. 12. 13. III, 1. 2. 6—8. 12. 14. IV, 23. 28. 32. V, 11. VI, 13. VII, 13. 15. 16. XXII, 27. XXIII, 14. Num. V, 15. VII, 17 sqq. IX, 7. 13. XV, 4. 25. XVIII, 9. XXVIII, 2. XXXI, 50. Vide rad. in Hiph. no. 2. Cf. קָרַב in N. T. Mc. VII, 11. (Arab. قَرِيبٌ, syr.

et zab. סָמְכָבִי, chald. קָרַב, קָרַב, קָרַב, aethiop. ቀርባ: oblatio, donum, sacrificium, max. apud Christianos de sacrificio eucharistiae. De usu vocis קָרַב ap. Phoenices v. Theophr. ap. Jos. c. Ap. 1, 22). — Not. Quod saemel Ezech. XL, 43 scribitur קָרַב (cum Beth raphato et Metheg), id propter pausam factum: tonus enim, ubi vel propter syllabam productionem vel propter pausam in ultima syllaba fortius incumbit a) tuenem mitigat in aspiratam, v. c. מְלִבָּה coll. מְלִבָּה, עֲבָדִי Num. XXXII, 14 עֲבָדִי מְלִבָּה; עֲבָדִי מְלִבָּה Prov. VII, 16. XXXI, 22. b) praecedenti Kamez—chaturph Metheg additur, ne nimis festinetur et o vocalis fere pereat, v. dolph קָרַב Num. XXXIV, 7 (a קָרַב) Mich. II, 12, et cum aspirata, ut h. l. קָרַב haddorban 1 Sam XIII, 21 (cf. supra p. 349). Non debent itaque Ewaldus (gr. crit. p. 143) et Wincrus in lex. Ez. I. c. קָרַב kārban pronunciare quasi a Piēl derivatum sit: haec enim species offerendi significatio prorsus caret, formam korban autem tuentur omnes linguae Semiticae, v. supra. Kimchi: בהענות הקבין וברשיית הבית קָרַב הקָרַב: בשלם הקָרַב וברשיית הבית קָרַב וברשיית הקָרַב בחשיית הבית קָרַב וברשיית הבית R. Sal. Norzi, se istam R. Jonab scripturam קָרַב nusquam in codd. reperisse, reperisse se autem in nonnullis libris l. c. קָרַב omisso Metheg. (Falsum est, quod Fürstius in concordd. „nonnunquam“ scribi observat קָרַב, nam ita fit in uno loco laudato: cave quoque eidem credas, Abulwalidem praeferre scriptorem nam haec doctoris Hebraei scriptura ad unum Ezechielis locum pertinet).

קָרַב n. act. *oblatio*, קָרַב קָרַב oblatio lignorum Neh. X, 35. XIII, 31, cf. קָרַב קָרַב Jos. b. jud. 2, 17 §. 6 et Maimon. ad Taanith c. 5.

II. קָרַב rad. in verbo inusitata eandem vim habuisse videtur atque arab. كَرَبَ Conj. I. II. III. vertit, convertit, versavit, med. E. inversus fuit, de rebus physicis v. c. de labio inverso, inde كَرَب interior

quibus sanguis hostiarum illini (Ex. XXIX, 12. Lev. IV, 7) quasque malefici asylum quaerentes prehendere solebant (1 Reg. I, 50. II, 28). Exod. XXVII, 2. XXX, 2. 3. 10. XXXVII, 25. 26. XXXVIII, 2. Lev. IV, 7. 18. 25. 30. 34. VIII, 15. IX, 9. XVI, 18. Ps. CXVIII, 27. Am. III, 14. Jer. XVII, 1. Ezech. XLIII, 15. 20. Eadem ornamenta reperiuntur in altari- bus Graecorum (v. Spanhem. ad Callim. p. 82 sqq. Spencer de leg. Hebr. lib. 3 c. 4, 1) et Aegyptio- rum. J. D. Michaëlis ipsos angulos intelligere volebat (cf. עגלי Act. VIII, 11 Pesch., 11 قرن arab. vulg. angulus), contra verba manifesta Exod. XXVII, 2: וישתחוו לפני אלהים בני ישראל. De Rabbino- rumque antiquiorum intpp. hallucinationibus v. Carpzov. appar. 274. Lundii jüd. Heiligh. 172. Dav. Ikn. de cornibus altaris exterioris, in diss. selectis no. XI.

d) קרן est vertex montis Jes. V, 1, ut arab. قرن vertex, parvus mons separatus, gr. κρηνας, lat. cornu Curt. 3, 4, 4. Stat. Theb. 5, 532, etiam de promontorio Ov. Past. 4, 480 (cf. angl. Cornwall), germ. Horn, max. in Helvetia, ut Schreckhorn, Wetterhorn, Aarhorn. Denique

e) dual. קרניים Hab. III, 4 dicitur de radiis fulguris, quemadmodum Arabum poetæ primos solis orientis radios cum cornubus comparant ipsumque solem dorcada (الغزاة) appellant, v. ad אנלה p. 46 A. Etiam Firuzabadius قرن cornu, primos radios solis explicat, et Talmud. dicunt קרן splendor croci, קרנות cornua solis Buxt. col. 2140. Adde quae de Aegyptiis docet Champollion, gramm. p. 359: „deux cornes remplaçaient par meta- phore dans les textes hiéroglyphiques le verbe **Ῥοδῶσ** rayonner, resplendir, briller parceque chez les peuples orientaux on trouvait une analogie marquée entre les cornes et les rayons du soleil.“

קרן emphat. קרנות chald. id. 1) cornu Dan. VII, 8. 20. 21. 2) buccina Dan. III, 5. 7. 10. 15. Dual. קרנין VII, 7, emph. קרנינות 8. 20. 24.

קרן הפוך (vasculum s. pyxis fuci) n. pr. unius ex filiabus Iobi, Job. XLII, 14.

קרס curvavit se (vic. קרש), inde corrui, collapsus est i. q. קרע in altero membro. Jes. XLVI, 1: קרס נבו; corrui Nebo. LXX ἀνεστράφη Νάβω. Vulg. contritus est Nebo. Targ. succisus est. Melius Kimchi: ענין כפיפה.

קרס pl. קרסות estr. קרסי pr. curvatura, articulus (Gelenk, cf. קרסל), inde ansula, uncinus, cui laqueolus immittitur Exod. XXVI, 6. 11. 33. XXXV, 11. XXXVI, 13. 18. XXXIX, 33. LXX σπίζα. Vulg. cir- culi. Pesch. עסעסע i. e. ansulae cf. chald. קורקסיה.

קרס Esr. II, 44 et קירס Neh. VII, 47 (ex usu chald. pecten textorius) n. pr. viri.

קרסל pr. diminut. a קרס (vide ad l pag. 728 A) articulus, nodiculus (Gelenkchen), spec. talus (qucu etiam germanice diminutive exprimimus Knöchel). Dual. Ps. XXVIII, 37: לא יצדדו קרסלי non vacillant tali mei. 2 Sam. XXII, 37. Vulg. tali. Reperitur hoc vc. etiam in Targg. et ponitur (partio non satis accurate) pro קרסות Ez. XLVII, 3, בהנהו Ind. I, 6, קרסות Lev. XI, 21. Simile est syr. صرط, quo Ps. I. c. utitur Pesch., quodque sine dubio talum significat. Ephr. II, 25: vestibus demissis וסעלן חסעלן usque ad talos. Cf. Act. III, 7, ubi ponitur pro gr. σφίον, adde Ezech. XLVII, 3. Non bene Novar. interpretatur العقب calca- neum, et ambige Ferrar. „talus, calx“. Ceterum chald. Ps. L, 11 de calce vel planta pedis poni videtur. — Quadrilittero in trilateraliter contracto e nostro voca- bulo ortum est arab. قرط talipedavit, talis vacillantibus incessit, vulgo: claudicavit, اترط homo ita incedens, talis cruribusque infirmis.

קרע 1) discidit (cogn. verbo קרע, arab. فرس secuit) ut vestes, max. prae dolore et in luctu Gen. XXXVII, 29. 34. XLIV, 13. Num. XIV, 6. 1 Sam. IV, 12. 2 Sam. I, 2. XIII, 19. 31. 2 Reg. V, 8. XVIII, 37. Esr. IX, 3. Jer. XXXVI, 24. Job. I, 20 al., pul- vinaria Ez. XIII, 21, librum culturo Jer. XXXVI, 23, dilaniavit fera Hos. XIII, 8, disruptit Deus coelum Jes. LXIII, 19, קרע קרע discidit, dispersit in partes 1 Reg. XI, 30, לקרע 2 Reg. II, 12. Opp. תפר con- suit Eccl. III, 7. קרע עינים בפהו Jer. IV, 30 disruptit oculos stibio i. e. oculis stibio quam plurimo illevit (v. פנה, quo fit ut oculi dirumpantur, distendantur et maiores esse videantur. Simillima est ratio loci XXII, 14: קרע לך חלונותי excindit sibi fenestras in palatio, ubi verbo בפרע significatur, amplas multasque fenestras fecisse Jojakim. וי בפרע in חלונותי multi terminatio est plur. (Lgb. pag. 523) vel dual. (Ew. §. 359): coacte Böttcherus (specc. p. 40): excindit s. dirumpit sibi domum, ut sit fenestrosa (ו i. q. ו, ut in פניו al.). — 2) absidit, avellit (abreissen), sq. Lev. XIII, 56, קרע Ezech. XIII, 20. Metaph. sq. ו קרע 1 Sam. XV, 28: קרע יהוה; avellit Jeva regnum Israël a te. 1 Reg. XI, 11, sq. קרע 2 Reg. XII, 12. 1 Sam. XXVIII, 17, ו קרע 1 Reg. XIV, 8: absidit se 2 Reg. XVII, 21. — 3) metaph. verbis prosidit, maledixit Ps. XXXV, 15. (Arab. قرح II. increpuit, reprehendit. Repetitur vel a significatione verbi arabici قرح percussit max. caput et cervicem v. H. A. Schult. ad Elnawab. p. 121 — 127 cf. nostr. Nachenschläge, vel a discindendo potestate apud Hebraeos).

קָשֶׁט rad. inusit. quae *pendendi, appendendi* vim habuisse videtur, unde notio *aequitatis et iustitiae* in rad. vicina קָשֶׁט. Arab. كَسَطٌ *instus* fuit, pr., si quid video, *appendit librā iustitiae*, unde كَسَطٌ *trutina, libra*, et *pondus quoddam*; it. *quantitas iusta v. c. cibi* (pensum), *portio, mensura*. Inde est

קָשֶׁטָה f. pr. *appensum*, dein *certum quoddam argenti autive pondus*, quo pariter atque siclo (cf. קָשֶׁל patriarcharum aetate pro pecunia utebantur. Sic Gen. XXXIII, 19 Jacobus narratur agrum emisse centum Kesitis (cf. Jos. XXIV, 32) et Iob. XLII, 11 lobo ab amicis singulis Kesita una dono offertur. Kesitam autem siclo graviorem fuisse, et quattuor fere siclis aestimandam esse ex duobus locis Gen. XXXIII, 19. XXXII, 16 inter se collatis colligas. Veterum duplex fere est sententia. Una est 1) Versionum antiquarum, quae praeter Jon. et Targ. Hieros. in Gen. (qui מרגלית margaritas s. gemmas interpretantur) omnes agnum exprimunt, et sic ex Hebraeis Abulw. فسّر فيه دابة وقيل bestiam esse volunt, secundum nonnullos ovem femellam, quorsum nos quoque inclinamus, et Aben Esra ad Iob. l. c. Hic vero significatus neque ullum habet ab etymo praesidium, neque patriarcharum moribus consentaneus est, quorum aevo iam desierant res rebus permutare veraeque emtionis usitatae erant, quae argento appenso fiebant (Gen. XXIII, 16. XLVII, 16). Vide quae contra Frid. Spanhemium (hist. Iob. Opp. T. III p. 84) disputat Bochartus, Hieroz. T. I p. 433—37. Contra 2) plerique Hebraei nummum quendam explicat provocantes illi quidem ad haec R. Akibae in Rosch baschana c. 3 fol. 26, a: כשהלכתי לאפרקי: כשהלכתי לאפרקי (Kimchi) היו קורין למה קשיטה למה: נפקה ביניה (לערביא) quam in Africanam (Occidentem) profectus essem, ibi obolum appellabant Kesitam. Quid inde proficimus? Discimus centum kesitas in lege esse centum danacas. [קשיטה דאורייתא טאה דנקי: קשיטה דאורייתא טאה דנקי] gr. δανάκη, arab. دانك pers. دانگ est obolus Persarum]. Si vera narravit homo, statui possit, Poenos Africanos Hadriani adhuc tempore vetus vocabulum versasse: sed fateor, me his non multum tribuere, praesertim quum non credibile sit, Kesitam tam exiguum nummum designasse. E recentioribus fuerunt, qui duas illas opiniones ita inter se conciliarent, ut 'q' pecuniam antiquissimum fuisse censerent, cui pendis nota impressa fuerit (cf. Plin. H. N. 33, 3 s. 13): quam coniecturam praeter alios scutus est Frid. Münterus (in progr. danice scripto de Kesita, Hauniae 1824, 4), qui in numo quodam agni figuram gerente Kesitam sibi reperisse visus est. Sed nil dubito, quin nummus iste ad Cyprum referendus sit, cuius pecunia illam imaginem gerit. Minus etiam placet J. E. Faber (ad Harmari Beob. II, p. 15—19), qui (coll. syr. كَشَطٌ vas) 'q' explicat vas aureum argenteumve antiquissimis temporibus

emtionibus adhibitum (Achan. v. h. 1, 22). Ceterum pro pondere nummo argenteo laudari etiam possunt verba Act. VII, 16, ubi eadem emtio, de qua agitur Gen. XXXIII, 19, τιμὴς ἀγοράσθων facta esse dicitur.

קָשֶׁשׁ rad. inusit., quae *decorticandi, desquamandi* vim habuisse videtur, ut arab. قش (cf. hebr. קָשָׁה et קָשָׁה no. II), et قشر, unde قشرة cortex, squama. Inde

קָשֶׁשֶׁת Lev. XI, 9. 10. 12. Deut. XIV, 9. 10 pl. קָשֶׁשֶׁת 1 Sam. XVII, 5 et c. suff. קָשֶׁשֶׁת Ezech. XXIX, 4 f. *squama*. קָשֶׁשֶׁת שריון lorica squamata i. e. lamellis ferreis squamas referentibus constans 1 Sam. I. c.

קָשֶׁה rad. inusit. fortasse *duritiei et gravitatis* vim habens. Inde *קָשֶׁה cucumerem* dictum voluerunt, nimirum a duritie et concoctionis difficultate, Aboda sara fol. 11, 1. למה נקרא שנה קשאים מפני שקשין לנופם של אדם כחרבה unde vocatur nomen ipsorum kishum? quod graves sunt corpori humano ut gladii, cf. Plin. II. N. 19, 5, de cucumeribus: „vivunt hausti in stomacho in postero diem, nec perfici queunt in cibus“. Atque idem etymon snadet arab. كشي voravit cibum distentis buccis labisque, cucumeres edit, med. E cibo repletus est. V. id. كَشِيءٌ et كَشِيءٌ cibo repletus.

קָשֶׁה, tantum in pl. קשאים (nonn. codd. Sam. קשה cucumeres Num. XI, 5. (Talmudici habent cucumeres Kil. c. 2, ubi copulantur cum peponibus, et apud Phoenices Κουμίζα Diosc. 4, 152, cussimezara Apulej. c. 113, quod eundem scripserim cucumis Aegypti, erat αἰχὴ ἀγριοῦ. Idem nomen in omnibus linguis cognatis exstat, forma paullulum diversa, arab. قشاق et قشاق nom. unit. قشاق, aeth. ቀሻት, chald.

קשי, syr. كَشَفٌ, كَشَفٌ pl. كَشَفٌ v. Act. M. II, 295. Ephr. Syr. 1, 256, et vide sitne eiusdem originis gr. αἰχὴ cucumis, αἰχὴ cucurbita). LXX. Num. I. c. αἰχὴ, et ita Gr. Venet., sed cod. Alex. αἰχὴ, unde Luth. Kürbis. De cucumeribus Aegypti et Syriae v. Prosp. Alpinum de plantis Aegypti c. 38. Abdoll. Aeg. p. 34. 125. ed. Sacy, Forskal Flora Aegypt. p. 169 (ubi male كَشَفٌ scribit). Hartmanni Aeg. p. 180. Celsii Hierob. II, 249. — Inde denom.

מִקְשָׁה ager cucumeribus consitus Jes. 1, 8, arab. مَقْشَاةٌ, qua voce h. l. utitur Saadias. Etiam vocem hebraeam vulgo femininam esse statuunt, pro מִקְשָׁה sed huiusmodi formam non contrahere solent Hebraei.

Itaque nescio an masc. sit מְקָשָׁה pro מְקָשָׁה ut Hab. III, 17 pro מְבַלָּה. Occurrit aliquis, huius generis nomina abundantiae maximam partem feminea esse (v. Lgb. §. 513. de Sacy gr. arab. 1 §. 689): sed non minus certa exstant sexus masculini exempla: מְבַלָּה, מְבַלָּה. Aliud מְקָשָׁה v. rad. מְקָשָׁה no. II.

קָשֶׁב fut. יִקְשֶׁב attendit ad aliquid, in Kal semel

Jes. XXXII, 3, ubi auri tribuitur. (Originem posuerim in acuendo, ut קָשֶׁב idem fere sit atque קָצַב, nostr. die Ohren spitzen, arrixit aurem, lortione ab animalibus v. c. ab equo petita, v. append. ad קָשָׁה, קָשָׁה. Acuculi autem vis facile nascitur e secando, secando et resecano enim acuminis rem, nostr. spitz zuschneiden, et si acuminis gladium, efficimus ut secat, schärfen = schneiden machen. A Arabes قَصَبٌ قَصَبٌ Arabes habent قَصَبٌ gladius secans; propius etiam est قَصَبٌ polivit ense, intr. nitidus, politus fuit, poliando autem ensis acuitur. Alias coniecturas proponunt Schult. ad Prov. I, 24, cui קָשָׁה ה' est: nitidavit, tersit, emundavit aurem; J. D. Mich., Beurth. der Mittel p. 220. 221, cui eadem formula est: inclinavit aurem coll. قَسَبٌ, cui tamen inclinandi vis perperam tribuitur, nuper Fürstius, cui קָשָׁה est i. q. קָשָׁה q. d. inhiavit verbis alterius).

Hiph. plene קָשֶׁב קָשֶׁב (pr. aurem acuit) auscultavit, attendit Ps. X, 17. Prov. II, 2 (sq. ה'), alibi omissio קָשֶׁב id., sq. קָשָׁה ad aliquid, aliquid Neh. IX, 34. Jes. LI, 4. Jer. XVIII, 18. 19. Zach. I, 4. Ps. CXLII, 7, קָשָׁה Jer. VI, 19. Prov. XVII, 4. XXIX, 12, ה' Jes. XLVIII, 18. Prov. IV, 20. V, 13, 24 (קָשָׁה) Ps. V, 3. Jer. VI, 17. Cant. VIII, 13, ב' (בְּקָשָׁה) Ps. LXVI, 19. LXXXVI, 6, acc. Jer. XXXIII, 18. Iob. XIII, 6. Ps. XVII, 1. LXI, 2, absol. Jes. X, 30. XXVIII, 23. XXXIV, 1. XLIX, 1. Mich. I, 2. Hos. V, 1. Iob. XXXIII, 31. Dan. IX, 19. Non raro sequitur קָשֶׁב Jes. XLII, 23. Jer. VIII, 6. XXIII, 18. Mal. III, 16. Attendere autem, ubi Deo tribuitur, saepe exaudiendi vim habet Ps. V, 3. XVII, 1. LXI, 2, ubi hominibus tribuitur, etiam obedientiam comprehendit 1 Sam. XV, 22. Jes. XLVIII, 18. Jer. XXIII, 18.

קָשֶׁב in Pansa קָשֶׁב m. attentio, auscultatio 1 Reg. XVIII, 29. 2 Reg. IV, 31. Jes. XXI, 7: קָשֶׁב קָשֶׁב quam diligentissime auscultavit.

קָשֶׁב f. קָשֶׁב adj. attentus, de anre Neh. I, 6, 11.

קָשֶׁב id. pl. fem. (de auribus) 2 Par. VI, 40. VII, 15. Ps. CXXX, 2.

I. קָשָׁה 1) durus fuit. (Arab. قَسَا id. cui vic.

קָשֶׁב, قَسِي, قَسِي durus. Syr. Pa. قَسَبٌ obduravit,

قَسَبٌ obduratum est cor BH. 417, قَسَا, قَسَا

durus). De verbis 2 Sam. XIX, 44. — 2) gravis fuit, de manu Dei puniente 1 Sam. V, 7, de ira Gen. XLIX, 7. — 3) difficilis, arduus fuit Deut. I, 17. XV, 18.

Niph. part. קָשָׁה gravatus, gravi sorte afflictus Jes. VIII, 21, cf. βαρῶνμενος 2 Cor. V, 4, vel a duritiei potestate: dura et adversa fortuna usus. Verba enim duritiei huic in modum ad duram sortem transferuntur, v. c. قَسَا dura sors vit. Tim. I, 140, cf. קָשָׁה-יוֹם Iob. XXX, 25 et supra אֲבָרָה 1.

Pi. Gen. XXXV, 16: קָשָׁה קָשָׁה difficultem partum habuit (sie hatte es schwer beym Gebären). Comm. 17 in eadem formula est Hiph. (sed a me non impetro, ut, quod nuper propositum est, etiam וְהָקֵשׁ pro fut. Hiph. habeam, pro וְהָקֵשׁ).

Hiph. קָשָׁה, fut. apoc. וְהָקֵשׁ 1) obduravit, spec. a) cervicem i. e. obstinatus, contumax fuit Deut. X, 16. 2 Reg. XVII, 14. 2 Par. XXX, 8. XXXVI, 13. Neh. IX, 29. Jer. VII, 26. XVII, 23. XIX, 15. Prov. XXIX, 1, omissio Iob. IX, 4: קָשָׁה אֵלֶיךָ וְנָשַׁבְתָּ quis ei restitit impunitus? (Arab. قَسَا IV. induravit cor alic. Cor. 57, 15. III. obduravit se). b) animum alic. obfirmavit, pervicacem reddidit Ex. VII, 3. Deut. II, 30; ה' לְבָרָה animum suum obfirmavit Ps. XCV, 8. Prov. XXVIII, 14. — 2) grave fecit (iugum) 1 Reg. XII, 4, difficultem fecit rem. 2 Reg. II, 10: קָשָׁה הַקָּשִׁיחַ הַדִּיכִילֵהּ quid petisti. Ex. XIII, 15: קָשָׁה פָּרְוֵהּ לְשֶׁבְעֵתוֹנָהּ quum Pharao difficultem faceret dimissionem nostram, nollet nos dimittere.

קָשָׁה f. קָשָׁה adj. 1) durus, de dura servitute Ex. I, 14. VI, 9. Deut. XXVI, 6. 1 Reg. XII, 4. Jes. XIV, 3, de verbis duris s. asperis Gen. XLII, 7. 30. 1 Sam. XX, 10. 1 Reg. XII, 13. XIV, 6, de homine duro i. e. animi duri, asperi et immitis 1 Sam. XXV, 3. Jes. XIX, 4. — Spec. a) de cervice dura, flecti nescia, obstinata Deut. XXXI, 27. Inde קָשָׁה הַקָּשָׁה qui durae cervicis est i. e. obstinatus, contumax Ex. XXXII, 9. XXXIII, 3. 5. XXXIV, 9. Deut. IX, 6. 13, et similiter קָשָׁה contumacis animi Ez. III, 7, et simpli. קָשָׁה obduratus, pervicax Jes. XLVIII, 4, קָשָׁה קָשָׁה vita contumax Iud. II, 19. b) de sorte dura et adversa. Ps. LX, 5: קָשָׁה קָשָׁה dura adversa experiri iussisti populum tuum. Iob. XX, 25: קָשָׁה קָשָׁה cuius dies durus i. e. cuius vita sorte adversa est (der schwere Tages hat, gr. δυσχερῶν), v. verbum in Niph. Jes. XXI, 2: קָשָׁה קָשָׁה visio dura i. e. res adversas praesagens. — Semel c) in bonam partem est: firmus, invictus, de amore Cant. VIII, 6.

2) gravis Iud. IV, 24. Jes. XXVII, 1. Spec. a) קָשָׁה animi gravatus i. e. depressi, aegri 1 Sam. I, 15. b) gravis i. q. vehemens, de vento Jes. XXVII, 8, de proelio 2 Sam. II, 17, c) gravis opibus et auctoritate, potens 2 Sam. III, 39. d) difficilis Ex. XVIII, 26.

קָשִׁי m. durities animi, pertinacia Deut. IX, 27.

קָשִׁיון (durities) n. pr. oppidi Issacharitarum Jos. XIX, 20, XXI, 28. Eodem contextu (nescio quo vitio) 1 Par. VI, 57 exstat קָשֶׁה.

II. קָשָׁה arab. قشّا decorticavit, impr. tornando, inde *tornavit*, forma rotunda effinxit, cf. קָשָׁה. Kamus p. 1934: قشّا انعون قشّره وخرسته. Inde

מְקַשֶּׁה, quod semel legitur Jes. III, 24: מְקַשֶּׁה מְקַשֶּׁה opus *tornatile* (Drechslerarbeit), pr. de opere *tornatoris* (v. מְקַשֶּׁה), sed h. l. per irrisorem de cincinnis artificiose crispatis (tire-bouchons). Vulg. crinis crispans. Saad. عمل المشط opus pectinis. — Jarchius *capitis ornamentum* intelligit ex lamellis aureis *crispatis* factum (Plin. H. N. 21, 3, 4), et similiter LXX *κόσμος τῆς κεφαλῆς ὁ χαίσιος*: sed ornamentum capitis non satis apte calvities opponitur. Minus etiam placent Vitringa et Schult. (ap. Schroederum de vest. p. 403, 404), qui *opus rasile* interpretantur, et pulverem aureum intelligunt, quem a veteribus inspersum capillis legitimus (Jos. Ant. 8, 7 §. 3. Val. Max. 2, 1. Lamprid. Heliog. 30): hoc enim, ut alia taceam, ab usu fem. מְקַשֶּׁה nimis recedit.

מְקַשֶּׁה f. praece. *tornatio* (das Drechseln, Runddrehen) tum ligni Ex. XXV, 18, tum auri argentique, *opus tornatile*. Ex. XXV, 31: מְקַשֶּׁה הַתְּשֻׁבָה הַיְהוּדָה opere *tornatili* conficiatur *candelabrum*. Comm. 36: מְקַשֶּׁה אֶתְּהָא omne *candelabrum eadem tornatione* fiat i. e. omnes eius partes (calamus, canales cet.) ad idem exemplar opere *tornatili* elaborantur. (Cod. Sam. h. l. et XXXVII, 22 מְקַשֶּׁה אֶתְּהָא gen. masc. ut Jes. III, 24). Bene de Wettins nunc ed. 3: alles von Einer abgerundeten Arbeit. Sic de *candelabro* etiam Ex. XXXVII, 17. 22. Num. VIII, 4, de *tubis argenteis* Num. X, 2, de *columna* Jer. X, 5, de *Cherubis* Ex. XXV, 18: מְקַשֶּׁה אֶתְּהָא opere *tornatili facias eos* sc. Cherubos. XXXVII, 7. Hos oleaginoso fuisse auroque obductos, apparet ex loco 1 Reg. VI, 23, cf. V. 28, ut falsi sint, qui מְקַשֶּׁה de auro *solido* intelligant, a rad. קָשָׁה no. I durus, gravis fuit. Aliud מְקַשֶּׁה vide s. rad. קָשָׁה.

קָשָׁה in Kal inusit. Arab. قسح i. q. قسح durus fuit (v. de necessitudine verborum קָשָׁה et קָשָׁה s. v. מְקַשֶּׁה no. II i. q. מְקַשֶּׁה). III. durum se gessit adversus aliquem, قشّح قشّح et قشّح قشّح durus, rigidus.

Hiph. 1) obduravit animum Jes. LXIII, 1. 2) dure habuit (pulos struthio) Job. XXXIX, 16.

קָשֶׁט rad. inusit. Arab. قسط instans fuit, قسط institia. Nasor. قسطه instans, fidelis fuit, قسطه

institia, veritas. (Origo esse videtur in *librando*, *pendendo*, v. קָשֶׁט). Apud Hebraeos *veritatis* vis usitata fuisse videtur, ut contra קָשֶׁט iustus fuit, صدق verus fuit.

קָשֶׁט m. veritas. Prov. XXII, 21. (Chald. קשוט, קשט id. in Targg. persaepe pro hebr. אֱמֶתה, etiam pro קָשֶׁט verus, fidus, קשיות veracitas. Syr. ܩܫܘܬ veritas, n et ט permutatis). Sed

קָשֶׁט Ps. LX, 6 est *arcus* i. q. chald. קשטא pro קשטא hebr. קָשֶׁט (vide de n. huius vocis passim in h. mutato pag. 1211). Ps. LXI, 4. Esth. I, 3 Targ. sec. Verba sunt: *dedisti cultoribus tuis vexillum* לְהַתְּקִיף קָשֶׁט quo *fugiant ab arcu hostium*. LXX. τοῦ χειρῶν ἀπὸ προσώπου τοῦ ἔξωτον. Symm. ἐξ τοῦ ἐκρυφῶν ἀπὸ προσώπου τοῦ ἐξώματος. Pesch. ne fugiant a facie arcus. Vulgo: *dedisti cultoribus tuis vexillum, ut tollerent se exurgerent ad bellum propter veritatem* dimicaturi pro causa fidei et veritatis: quae mihi ab illius carminis et contextu et indole aliena videntur.

קָשֶׁט chald. veritas i. q. hebr. קָשֶׁט q. v. Dan IV, 34. קשט ex veritate, vere. ib. II, 47.

קָשֶׁר fut. וְקָשֶׁר ligavit. (Congruit aram. קש, קשר q. v., aeth. ቁረረ: funibus ligavit. Arab. قسر cognatam vim habet cum *vi adigendi* unde قسور potens, leo). Constr. sqc. acc. et n. ligavit aliquid alicui rei Gen. XXXVIII, 28: וְהַקָּשֶׁר עַל יַדוֹ קָשֶׁר. Dent. VI, 8 XI, 18. Jer. LI, 63. Prov. III, 3. VI, 21. VII, 3, c. acc. et 2 Jos. II, 18. Job. XXXIX, 10 (13); addito dat. Job. XL, 29: וְהַקָּשֶׁר לְקַרְוֵיךָ num *alligas cum pro puerulis tuis?* i. e. ut eo delectentur filii tui. Dent. II. c. Metaph. sq. 2 Gen. XLV, 30: וְהַקָּשֶׁר בְּנַפְשׁוֹ animus eius (patris) *affixus est animo eius* (pueri) i. e. intimo amore ei adductus est. Prov. XXII, 15 (cf. Niph. 1 Sam. XVIII, 1).

2) *conspiravit, coniuravit* (pr. confoederavit se cum aliis) Neh. IV, 2, sq. על contra aliquem 1 Sam. XXII, 8. 13. 1 Reg. XV, 27. XVI, 9. 16. 2 Reg. X, 9. XIV, 19. XV, 10. 15. 25. XXI, 23. Am. VII, 10, plerisque locis plenius על קָשֶׁר קָשֶׁר, v. קָשֶׁר. Part. קָשֶׁר *coniurati* 2 Sam. XV, 31. 2 Reg. XXI, 24. (Arab. عقد ligavit, it. inicit foedus, coniuravit).

3) part. pass. קָשֶׁר *ligatus*, inde *constrictus, robustus*, pl. de agnis *robustioribus* i. e. veris Gen. XXX, 42, opp. קָשֶׁה q. v. De ligandi potestate, quae refertur ad robur, v. הַקָּשָׁה no. 2, 3.

Niph. 1) pass. Kal no. 1., metaph. 1 Sam. XVIII, 1 (cf. Gen. XLIV, 30). — 2) *colligatus, compactus* est murus, id est *absolutus* est singulari eius partibus compactis Neh. III, 38 (IV, 6).

Pi. 1) i. q. Kal no. 1 colligavit Iob. XXXVIII, 31.
2) alligavit sibi instar cinguli i. e. cinxit se aliqua re.

(Cf. ligavit it. cinxit, شَدَاةٌ cingulum Jes. III, 22 Ar. Pol.). Sq. acc. Jes. XLIX, 18: omnibus illis cu ornamento te indues, וְחַגְגֵּתְרִים בְּבָבֶהָ et instar sponsae te iis cinges. Cf. קָשַׁרָה.

Pu. part. מְקָשַׁרוֹת robustae (agnae) Gen. XXX, 41, v. ad Kal no. 3.

Hithp. i. q. Kal no. 2, sq. 2 Reg. IX, 14. 2 Par. XXIV, 25. 26.

קָשַׁרָה in Pausa קָשַׁר 2 Reg. XI, 14, c. suff. קָשַׁרָה m. coniuratio, a) civium contra regem 2 Sam. XV, 12. 2 Reg. XI, 14. Jer. XI, 9. Ez. XXII, 25. קָשַׁרָה קָשַׁרָה קָשַׁרָה b) populorum ad aliun opprimendum Jes. VIII, 12. Dicitur l. c. de foedere Ephraimitarum cum Syris.

קָשַׁרָה m. cingulum, quod est in ornamentis sponsae Jer. II, 32 (cf. Jes. XLIX, 18), et mulierem elegantium Jes. III, 20. LXX et Vulg. ap. Jerem. στήθος-δεσμός fascia pectoralis, ap. Jes. μύλονα, muracnula i. e. torquis genus, quod optarunt etiam Aben Esra et Kimchius, contra Raschi vittas continendis crinibus intelligit. Cinguli significatum recte vindicat Schroederus de vestitu p. 131 sqq.

קָשַׁשׁ 1) pr. aridus fuit. (Vic. קָשַׁשׁ Arab. قَشَّ aridus fuit, de planta, unde قَشَّ stipula Iob. XLI, 19. Act. XXVIII, 3 pro gr. γρίγανη, قَشَّاش, قَشَّاش quisquiliae, res de humo collectae. Syr. et talmud. صَف, קָשַׁשׁ est consenuit, unde قَشَّاش, قَشَّاش senex, quod et ipsam ab ariditate cutis dictum esse potest. Aliud etymou optavi supra s. v. קָשַׁשׁ p. 643, sed facilius קָשַׁשׁ oritur ex קָשַׁשׁ, quam contra). Inde קָשַׁשׁ stipula, unde

2) denom. collegit stipulam (v. Po.), et univ. collegit Zeph. II, 1 v. Hithpo.

Po. קָשַׁשׁ collegit stipulam Exod. V, 7. 12, ligna arida Num. XV, 32. 33. 1 Reg. XVII, 10. 12.

Hithpo. metaph. collegit se i. e. in semet ipsum descendit, se recepit (nostr. sich sammeln, in sich gehen). Zeph. II. 1: וְקָשַׁשׁוּ וְקָשַׁשׁוּ גוֹי לֹא יִבְדָּקוּ: in vosmet ipsos descendite, gens inverecunda! Hithpo. et Kal copulatur ad vim augendam (cf. Jes. XXIX, 9.). Vett. intpp. congregandi vim exprimentur proprie acceptam. LXX ἀναγχαίρει καὶ ἀναδιδραίει. Hieron. convenite et congregamini, et ita Targ. Pesch. (Generaliorem colligendi vim habet etiam arab. قَشَّ collegit opes, قَشَّاش agmen).

קָשׁ m. culmus aridus frumenti, stipula (Stoppel) Exod. V, 12, quae partim in ipso agro igne conflagrari solet (ut hodieque in Sicilia) ib. XV, 7. Jes. V, 24. XLVII, 14. Joël II, 5. Nah. I, 10. Obad. 18, partim triturando concisa ventilando a granis separatur, palea in aëre volitans קָשׁ בְּדָהָה Jes. XLI, 2, קָשׁ עוֹבֵרָה Jer. XIII, 24) Iob. XIII, 25. XLI, 20. Jes. XL, 24. Ps. LXXXIII, 24. Solebant enim Hebraei (et Aegyptii) superiorem partem culmi (sed breviorum, quam nostrates) cum arista falce abscondere et triturando comminuere, inferiorem in agro relictam conflagrare, cuius cineribus ager stercoretur.

קָשַׁח f. arcus, v. rad. קָשׁוּ.

קָשַׁח m. sagittarius, v. ibid.

קָתָה rad. inusit. Arab. قَتَا servivit, famulatus est. Inde

קָתָהּ (a Deo subactum, in servittem redactum, sed sec. Sim. in Onomast. praemium, βραβείον Dei, coll. constituit, קָתָהּ IV constituit certantibus praemium, קָתָהּ: praemium, βραβείον) n. pr. 1) oppidi tribus Judae Jos. XV, 38. 2) quod Amazias rex Selaë urbi a se expugnatae imposuit 2 Reg. XIV, 7.

קָתָהּ chald. in Keri pro קָתָהּ cithara q. v.

Resch, vicesima Hebraeorum littera, in numeris i. q. 200. Nomen ראש ראש caput significat ut ראש, ראש, et refertur ad figuram huius elementis in alphabeto Phoenicio (v. monn. Phoen. p. 44).

Cognata est haec littera, -1) ut liquidarum durissima reliquis liquidis. et passim permutatur cum v. pag. 727,

et p. 833: adde ראש quievit et ראש, quievit, utrumque a respirando. In nonnullis exemplis etiam finitima videtur dentalis ד (cf. merides, medidies), velut in ראש, ראש, ראש; ראש cogn. ראש al. 2) quatenus gutture proferebatur, gutturalibus ע et ע, v. c. ראש ראש et ראש formare, fingere, et ראש i. q. ראש fundamentum, ראש et

b) cum dolore aspexit, rei acerbae, miserae testis fuit, sq. ב Gen. XXI, 16: אֶל אֶרְצָהּ בְּיַד הַקֶּדֶר a me non impetretur, ut testis essem mortis pueri. XLIV, 34. Ex. II, 11: וְיָרָא בְּסִבְלֹתָיִם. Num. XI, 15. Esth. VIII, 6.

c) *despexit* (qs. deorsum spectavit in aliquem, cf. κατασφραγίσθη, herabsehn auf), cum contentu aspexit. Iob. XLII, 26: וְיָרָא בְּכָל-אֲחַיִּים in omne altum despexit (tanquam in altissimo loco constitutus), cf. Cant. I, 6: וְיָרָא בְּשִׁמְחָתָהּ שְׂמָנִי שְׂמָנִי אֶל הָרָאִי noli me despiciere (sehst mich nicht verächtlich an), quia subnigra sum.

d) *respexit*. Jes. XXVI, 10: יָרָא בְּגֹחַת יְהוָה לֹא non respicit maiestatem Dei, eius rationem non habet; max. miseriam Deum, ita ut eam tolleret. Ex. IV, 31: וְיָרָא בְּרָאֵה אֶת-מִסְרֵי הַמִּצֵּיט quod respexit miseriam eorum. Ps. IX, 14. XXV, 18. XXXI, 8. 2 Reg. XIV, 26, et sq. ב Gen. XXIX, 32. 1 Sam. I, 11. Ps. CVI, 44. Sq. integra sententia Eccl. VII, 14: *dic bono laetus esto, dic malo respice* (repata) hoc: et hunc et illum dedit Deus cet.

e) *prospexit, providit* alicui rei, curavit rem, i. q. יָרָע, 1 Reg. XII, 16: וְיָרָע בְּיַד הַדָּבָר *prospice domui tuae, Davides!* Gen. XXXIX, 23: *praefectus carceris nullam rem curabat, quae Josepho tradita erat.* Jes. XXII, 11. Ps. XXXVII, 37: וְיָרָע הַיָּסֵד cura sectare ius, siehe aufs Recht.

1) *providit sibi aliquid* (sich ausersehen), i. e. elegit, procuravit sibi. Gen. XXII, 8: *Deus providet sibi ovem ad holocaustum.* Ibid. Comm. 14: et appellavit Abrahamus nomen huius loci (Moriae) יְיָ יְרָא: (quem) Jehova elegit, = בְּרָאֵה, contr. בְּרָאָה (q. v. pag. 819). Deut. XXXIII, 21: וְיָרָא יְהוָה יָרָא *elegit sibi primitias.* 1 Sam. XVI, 1. 17. Omissa dat. Gen. XLI, 33. Deut. XII, 13. Part. selectus Esth. II, 9. (Cf. Tob. XII, 1: ὁσὸν, τέζνον, μισθόν ἢ ἄλλο τι σὺν ἡμῶν. Syr. וְיָרָע בְּנָן).
g) *visit, visitavit* aliquem, adiit eum visendi et salutandi causa. 2 Sam. XIII, 5. 2 Reg. VIII, 29. 2 Par. XXII, 6. Plenus in hanc sententiam dicitur יָרָע אֶת-יָרָע Gen. XXXVII, 14 (cf. אֶת-יָרָע לְשֹׁמֵרָה בְּ).

b) sq. *intuitus est* in aliquem auxiliium exspectans. Jes. XVII, 7, sq. יָרָע יָרָע intuitus est in aliquem, eius causam perspexit. Ex. V, 21.

i) sq. ב habuit pro aliquo (für jemand oder etwas ansehen). Iud. IX, 36: *umbram mantium* יָרָע אֶת-הַמַּנְטִיִּים *habes pro hominibus*, cf. בְּיָדָהּ בְּ. rad. יָרָע no. 3, b.

k) sq. pers. spectando didicit ab aliquo (etwas von jemand absehen). Iud. VII, 17: וְיָרָע יְהוָה i. e. me imitandi, facite quae me facere videtis.

l) translate: *spectavit aliquid* (beabsichtigen, im Auge haben), *sibi propositum habuit.* Gen. XX, 10: *quid spectabas, quum hoc faceres?*

3) Non raro Hebraei (pariter atque Graeci et nostrates) *videndi* verbo etiam de his utuntur, quae non oculis percipiuntur, scd

a) aliis sensibus, velut auditu Gen. II, 19: וְיָרָע לְיָרָע *ad videndum, quomodo eos appellaret.* XLII,

1. Jerem. XXXIII, 24, gustu Gen. III, 6, tactu Jes. XLIV, 16: וְיָרָע יָרָע *sentio ignem* (calorem). (Ita gr. ὁσὸν v. Brunk ad Soph. Oed. Colon. 138. lat. video, Virg. Aen. 4, 490: mugire videbis sub pedibus terram. Hor. Sat. 2, 8, 77: tum videres stridere — susurros).

b) de his, quae percipit, experitur, quibusque fruatur *anima* (Hebraeorum גִּישׁ v. no. 2). Itaque dicunt *videre vitam* Eccl. IX, 9, *videre mortem* Ps. LXXXIX, 49 (cf. ἰδεῖν θάνατον Hebr. XI, 5) et in eandem sententiam *videre forem* XVI, 10. XLIX, 10, it. *videre somnum* Eccl. VIII, 16 (cf. Terent. Heautontim. 3, 1, 82: somnum hercle ego hac nocte oculis non vidi meis), *videre famem* Jer. V, 12; *videre bonum* (Cic. Mil. 28 bona videre) i. e. frui vitae bonis Ps. XXXIV, 13. Eccl. III, 13. VI, 6, etiam בְּטוֹב הָרָעָה Jer. XXIX, 32. Mich. VII, 9. Eccl. II, 1, et contra *videre miseriam* Thren. III, 1, *malum* Prov. XXVII, 12. Jer. XLIV, 17, etiam הָרָעָה בְּרָעָה Obad. 13. Cf. ὁσὸν ἀποθνήσκεις Tob. IV, 4. (Arab. videre pocnam Cor. 42, 43, mortem 3, 137). Denique

c) de his, quae animo, mente (בְּלִב) percipiuntur, inde *intellexit, animadvertit, cognovit.* Eccl. I, 16: וְיָרָע יָרָע *cor meum cognovit multum sapientiae.* II, 12. Jer. II, 31. XX, 12. 1 Sam. XXIV, 12. 1 Reg. X, 4. Saepe de iis rebus, quae vitae experientia docemur. Jes. XL, 5: *videbit* (i. e. intelligit, experietur) *omnis caro, Deum locutum esse.* Iob. IV, 8: וְיָרָע יָרָע *quemadmodum expertus sum.* Eccl. VII, 15. הָרָעָה בִּינָה vidit (discrimen) inter Mal. III, 18.

Niph. 1) *visus est* Iud. V, 8. XIX, 30. 1 Reg. VI, 18. X, 12. Jer. XLII, 26. Dan. I, 15. Prov. XXVII, 25. — 2) *conspiciendum se praebuit, apparuit, comparuit* Gen. I, 9. IX, 14, de hominibus et rebus (Gen. VIII, 5. Lev. XIV, 35). 2 Sam. XVII, 17: *non poterant conspiciendos se praebere, in publicum prodire.* Sq. יָרָע stitit se alicui Lev. XIII, 7. 19. 1 Reg. XVIII, 1. וְיָרָע יָרָע *comparuit apud sacrarium* (v. יָרָע no. 1, h). Saepe de Jehova vel angelo, qui conspiciendum se praebet Ex. XVI, 10. 1 Sam. III, 21, sq. יָרָע pers. Gen. XII, 7. XVII, 1. XVIII, 1. XXXV, 1. Ex. III, 16. IV, 1. 5. Lev. IX, 4. 1 Reg. III, 5. IX, 2. Iud. XIII, 10, de visione Dan. VIII, 1, 1; sq. Jer. XXXI, 3. 2 Par. III, 1: *mons Moriae* יָרָע לְדָוִד *quasi apparuerat Davidi, in visione, qui monstratus est Davidi in visione.* — 3) *pass. no. 2, litt. f provideri, curari.* Gen. XXII, 14: וְיָרָע יָרָע *in monte Dei providetur* i. e. in monte Moriae Deus hominibus providet et auxiliium fert, quemadmodum olim Abrahamo (Vers. 8) ita nunc nobis: proverbialis locutio, qua significatur, templum adeuntibus Deum providere et auxilio suo praesentissimo adesse, et simul alluditur ad etymon nominis בְּרָאֵה (q. v. sub rad. בְּרָאָה).

Pu. *visus est.* Plur. יָרָע (dag. forti vel, quod malim, Mappik in littera א, v. Lgb. pag. 97) Iob. XXXIII, 10.

Hiph. הָרָעָה fut. הָרָעָה apoc. הָרָעָה (ut fut. Kal) 2 Reg. XI, 4 1) causat. Kal no. 1 fecit, ut videret

Gen. XLVIII, 11. Deut. IV, 36. 2 Sam. XV, 25, inde monstravit, ostendit c. acc. rei Jes. XXX, 30, plerumque c. dupl. acc. p. et rei ostendit alicui aliquid Ex. XXV, 9. XXVII, 8. XXXIII, 18. Num. VIII, 4. 2 Reg. XI, 4. Jes. XXXIX, 2. 4. Esth. I, 4. 11. IV, 8. Nah. III, 5, spec. in somno Gen. XLI, 28, in visione 2 Reg. VIII, 13. Jer. XXIV, 1. XXXVIII, 21. Am. VII, 1. 4. 7. VIII, 1. Zach. II, 2. III, 1. Sq. בִּי 2 Reg. VIII, 10: causat. Kal no. 2, litt. a. fecit, ut adspecere quodam delectaretur, sq. בְּ Ps. LIX, 11. — 3) causat. Kal no. 3, litt. b. experiri fecit aliquem mala c. dupl. acc. Ilab. I, 3. Ps. LX, 5. LXXXI, 20, frui fecit bonis Eccl. II, 24. Ps. IV, 7. LXXXV, 8, c. acc. pers. et בְּ rei Ps. L, 23. XCI, 16.

Heph. רָאָה pr. videre factus est aliquid i. e. ei monstratum est aliquid. Ex. XXV, 40: secundum exemplar quod tibi monstratum est in monte. XXXVI, 30. Deut. IV, 35. Lev. XIII, 49: רָאָה הַכֹּהֵן et monstrat sacerdoti.

Hithpa. adspicere se invicem a) de cunctatoribus, qui incerti quid agant nil agunt Gen. XLII, 1. b) הִתְרָאָה אֲשֶׁר אָתָּה רָאָה בְּהָרַי aspererunt sibi vultus, de his qui pugnando manus conserunt, cominus pugnant 2 Reg. XIV, 8. 11. 2 Par. XXV, 17. 21, cf. in Kal Jes. XLI, 27. (Ita arab.

رَأَى VI aspererunt se invicem i. e. in proelium descenderunt exercitus Cor. 8, 50, et gr. ἀλλοίωτο Alex. Jes. VII, 6. Maiores nostri proverbio dicebant: sich die Köpfe beselhn, sich das Weisse im Auge beselhn).

רָאָה adj. verbale, videns. St. estr. Iob. X, 15: רָאָה videns miseriam meam, cf. rad. no. 3, b.

רָאָה Deut. XIV, 13 species avis rapacia, ab acie oculorum dicta, sed in loco gemino Lev. XI, 14 est רָאָה cultus, quod nescio an etiam in Deut. reponendum sit. Vide pag. 309. 310.

רָאָה 1) part. act. videns sc. visiones i. e. rates. propheta (Scher, sanser. duradharschi i. e. longinqua videns), cf. rad. no. 1, litt. c, vocabulum teste 1 Sam. IX, 9 antiquitus insitatus. Kar' עֲזָרָה Samueli tribuitur 1 Sam. IX, 9. 19. 1 Par. IX, 22. XXVI, 28. XXXIX, 29, alii prophetae 2 Par. XVI, 7. 10. Plur. רָאָה Jes. XXX, 10. — 2) abstr. i. q. רָאָה visio (quo sensu nescio an accentus in penultima ponendus sit, more Segolatorum). Jes. XXVIII, 7: רָאָה vacillant inter (ipsas) visiones. Cf. הִרָאָה no. 2.

רָאָה selectus (anserlesen), nobilis, v. rad. no. 2, f.

רָאָה f. visus Eccl. V, 10 Keri. In Chethibh est רָאָה.

רָאָה m. speculum, ab inspectando dictum, alibi רָאָה (no. 2). Iob. XXXVII, 18. Erant autem specula e metallo fusa et polita.

רָאָה in Pausa רָאָה m. 1) visio Gen. XVI, 13 (quo de loco v. rad. no. 1, c). — 2) i. q. רָאָה aspectus. 1 Sam. XVI, 12: רָאָה טוב fulcher aspectu. Iob. XXXIII, 21: eius caro evanescit ex aspectu. — 3) spectaculum, exemplum, παράδειγμα. Nah. III, 6: יִתְּיָדְךָ בְּרָאָה faciam te παράδειγμα.

רָאָה f. visus Eccl. V, 10 Chethibh.

רָאָה chald. (pro רָאָה) aspectus Dan. II, 31. III, 25. In Targg. exstant formae רָאָה, רָאָה, רָאָה pro hebr. רָאָה, תָּאָר, Arab. رآه, رآه aspectus, pulchritudo.

רָאָה v. rad. רָאָה.

רָאָה (videte s. en vobis filium, quanquam Gen. XXIX, 32 hoc nomen ita declaratur, ut esse videatur pro רָאָה [ראוי] provium est in miseria mea cf. rad. no. 1, e) n. pr. Ruben (LXX. Ρουβην, apud Josephum Ρουβηνος, qui huius formae corruptae novum etymon exputavit: δότω γαρ ἔλεον αὐτῆς [matri] τοῦ θείου γέναιτο [ראוי בה]) Antiqu. 1, 19 §. 7, Pesch. راسبت, arab. ربيبل, filius Jacobi natu maximus, quam ex Lea suscepit Gen. XXX, 32. XXXVII, 21 sqq., propter incestum primogeniti iure privatus (Gen. XXXV, 22. XLIX, 3). Auctor erat tribus cognominis (Num. I, 20 sqq. XXXII, 7), de cuius sedibus ab oriente Jordanis inter Gaditas et Moabitas v. Num. XXXII, 35 sqq. Jos. XIII, 15 sqq. cf. comment. ad Jes. XV. XVI cum mappa geographica ei annexa. Patron. רָאָה (Alphe otioso) 1 Par. XI, 42, sed plerumque collect. Rubenitae Deut. III, 12. 16. IV, 43. XXXIX, 8. Jos. I, 12. IV, 12. XII, 6. XIII, 8. XXXII, 1. 2 Reg. X, 33 al.

רָאָה (cui Jova prospexit) n. pr. virorum 1) 1 Par. IV, 2, pro quo II, 52 רָאָה 2) 1 Par. V, 5. 3) 1 Par. II, 47. Neh. VII, 50.

רָאָה en! ecce! Dan. VII, 2. 5. 6. 7. 13, aliis quattuor locis exstat (v. pag. 104). In aliis libris chaldaeis hoc ve. non exstat (falso enim Ilaevniccius ad Dan. p. 76 formam רָאָה recentioribus Targumim tribuit) sed cognata sunt chald. et talmud. רָאָה ecce! (non רָאָה, ut in lex. man. et ap. Fürstimm), et רָאָה pr. ecce! dein: nam. quod, quia (sexcenties pro hebreo), ut sam. רָאָה pr. nonne, ecce! dein: nam, quia, et רָאָה; si: adde רָאָה, quod in nonnullis Targg. paene constanter ponitur pro hebr. רָאָה quod, quia, nam. De origine ambigitur. Aliis 1) est imp. verbi, vel a) רָאָה pro רָאָה (Sim. lex. ed. 1. 2) videte, cuius sing. esse possit רָאָה pro רָאָה

רָאָה, רָאָה; vel b) a forma arab. رآه (Eichh. Win.) videte, c. Alphe. prosthetico, quod minus placet, quum linguae arabicae in Aramaismo formando exigua vis sit *). Aliis contra 2) est adverbium demonstr. idque primiti-

*) S. de Saey (gr. arab. I §. 572 ed. 2) has imperativi formas exhibet رآه, رآه, pl. رآه, sed Freytagius in lex. رآه, et رآه.

montiorum et urbium maritimarum, velut *Rusaddir* ראש אדיר, *Ruspina* ראש פנה, *Ryssadium* ראש פנה al. v. monu. Phoen. pag. 356. 426. Arab. رأس, unde denom. رأس caput, princeps fuit, aethiop. **ርእስ**: caput, amhar. **ረእስ**: id. et titulus principum et proregum in Aethiopia. Chald. ראש, ראש v. infra, ad quam formam accedit etiam nomen *Resch* litterae. Syr. **رأس**, sam. ראש et ראש. Dicitur

1) de capite hominum et animalium Gen. III, 15. XXVIII, 18. XL, 16. 20. XLVIII, 14. 17 et sexcenties. (ברת. ראש). ברת ראש אה-ראש ב. ברת ראש agitavit caput, quod insultantium est et *επιμαρτυροῦσαν* (v. נפש p. 865). ברת ראש sustulit caput, vario sensu (v. נפש no. 1, b), ראש extulit caput Ps. CX, 7, sq. genit. ext. caput alic. evexit eum Ps. III, 4. *Rediit*, recidit aliquid *in caput alic.*, ei rependitur Ps. VII, 17 cf. Joel IV, 4. ראש דאר אלווד *dare* aliquid (prave factum) in caput alic. i. e. ei rependere Ez. IX, 10. XI, 21. XVI, 43. XVII, 19. XXII, 31 (syr. ראש בנת BH. 221, 3). De ראש פקב, quae vox est conviciantium v. p. 685 A. Meton. a) de uno homine, in numerandis hominibus, max. militibus, ut בנת פקב v. 1 Par. XII, 23: אלה נספרי ראשי החנוף. Iud. V, 30: ראש פקב *pro capite viri* i. e. singulari viris. (Ita Arabes max. in pecudibus numerandis. Abulph. hist. dyn. 53 de equis Salomonis: *erant illi quadragies mille capita equorum pro equis*, p. 54: *tunc in sacrificia obtulit centies et vicies mille capita ovium pro oves*, p. 216: *suppelle eius culinaria capitibus iumentorum mille ducentis gestabatur*. Sic hist. Tim. 1, 20 מאס ראש מאס, ubi vide Mangerum. Abulf. A. V, 194. 280. In lingua Tatarica ita utuntur vo. ראש caput, v. descriptione de toutes les peuples de la Russie II, 24. 202. Lat. de hominibus et pecudibus *in capita* i. e. in singulos Liv.). b) *pro vita*. Dan. 1, 10. ראש *cum capitis* i. e. vitae nostrae *periculo* 1 Par. XII, 19 cf. פקב no. 2, b, et Iliad. 4, 162. 17, 242.

2) quicquid *summum* est et *supremum*. a) *caput* s. *cacumen* montis Gen. VIII, 5. Ex. XVII, 9. 10. XIX, 20. Jes. XXX, 17. Am. 1, 2 cet., turris Gen. XI, 4, columnarum 1 Reg. VII, 19, solii regii ib. X, 19, spicae Iob. XXIV, 24, sceptri Esth. V, 2. ראש בוקבוס. ראש cacumen stellarum Iob. XXII, 12 de coelo stellato. ראש cacumen vallis pinguisimae i. e. valli p. imminens Jes. XXVIII, 1. 4. ראש ראש הבהה. Gen. XLVII, 31 est pars lecti, ubi caput reponitur, cf. בראשית. b) *principes* populi, civitatis. Iud. X, 18: ראש בלב. ראש בלב. XI, 8: ראש בלב לראש. 9. 1 Sam. XV, 17: ראש שבטי ישראל אהה. Ps. XXVIII, 44: ראש גוים *principes populorum*. 2 Sam. XXIII, 8. 18. 1 Par. XI, 20. Jes. VII, 8. 9. ראש ראש caput et cauda, v. ראש. ראש ברת Ex. VI, 14. Num. VII, 2. 1 Par. V, 24. VII,

9. 40 et brevius אבוח ראש Ex. VI, 25. Num. XXXII, 28. XXXVI, 1. 1 Par. VIII, 6. 13. 28. IX, 9. 33. 34 caput s. princeps familiae, patriarcha, syr. **رأس**.

(Ita non solum arab. رأس, sed etiam *انف* **خروم** *nasus* et **خروم** *frons* ad principem transfertur, veluti *انف القوم* cf. Cor. 9, 35. vit. Tim. 1, 394). — *انف* **היה** *princeps* i. e. victor factus est (Herr werden) Thren. I, 5. Deut. XXVIII, 44. — Iob. XXIX, 25: ראש *sedebam princeps* i. e. in loco summo et primario. c) *locus summus, principalis*. *locus* **הראש** 2 Par. XIX, 11 sacerdos summus, pr. loci primarii (opp. *המטה*). **הראש** XXIV, 6; spec. *urbs primaria*. Jos. XI, 10. Jes. VII, 8: ראש *Arabum*. (Arab. *الراس* de Mecca). — d) *metaph.* de eo quod summum, *principale* et *praestantissimum* est. *ראשי* **בשמים** *praestantissima aromata* Cant. IV, 14. Ezech. XXVII, 22. ראש *שמחה* summum gaudium Ps. CXXXVII, 8. ראש *הררי קנה* praestantissima dona montium aeternorum Deut. XXXIII, 15 (parall. קנה). (Arabes eodem modo transferunt *انف*, velut *انف الشدة* *summa frigus* et *انف الهمد* *summa vehementia*). Inde

3) *summa*, pr. numerus universus, qui *summus* est, cf. *קנה* no. 3, *קנה* no. 2. Spec. *summa pecuniae* (arab. *das Capital*). Lev. V, 24: ראש *id restituet secundum summam*. Ps. CXXXIX, 17: ראש *quanta est copia eorum!* CXIX, 160: ראש *summa verbi tui*. Inde ראש *מלחמה* v. 3, c. Metaph. *multitudo*, *agmen* max. militum Iud. VII, 16. 20. IX. 34. 37. 43. 1 Sam. XI, 11. XIII, 7. 1 Par. XII, 23. Ps. CXL, 10. Iob. I, 17.

4) quod *prius* et *anterius* est, *initium*, *principium*, *frons* (Spitze). ראש *in fronte* (acie) populi Deut. XX, 9, ראש *הגוים* Jer. XXXI, 7. ראש *Mich.* II, 13, ראש *גוים* Am. VI, 7. Jes. II, 2: *collocatus est mons templi in fronte montium quasi princeps et coryphaeus erit* (non: in cacumine montium positus erit). ראש *initium viae*, *compitum* Ez. XVI, 25. XXI, 24 (pers. *سر* et sin. *lu-tei* viae caput, id.). ראש *quattuor initium platearum*, id. Thren. II, 19. Jes. I, 1, 20. Inde explicandum ראש *quattuor initia* sc. fluminum i. e. quattuor flumina in quae aqua se diffundit, *quattuor brachia* dicas Gen. II, 10. LXX. et Gr. Venet. *δωζα*. Onk. ראש *נהרין*. Similis (non idem) est usus Latinorum, ubi *caput* fluminis de *origine* s. *fonte* eius dicunt Virg. Ge. 4, 368. Liv. 37, 18, contra ab h. l. alienum, quod idem caput etiam de ostio fluvii usurpant Caes. b. g. 4, 10. Non bene alii, ut Rosenm., *quattuor capita* interpretantur *quattuor flumina principalia* sc. orbis terrarum (Luth. vier Hauptwasser). Ps. CXVIII, 22 gr. *αγκυλις* *αγκυλιος* Mt. XXI, 42 lapis extremus angularis (der die Spitze der Ecke bildet), i. q.

11905 ἀρχογονίατος 1 Petr. II, 6, v. ראש. Eccl. III, 11: *opera Dei* וְיַד בְּרֵאשׁ אֲבִי *initio usque ad finem*, cuncta a primo usque postremum. — Saepè etiam de tempore ראש *initium* anni Ez. XI, 1, ראש *הקדשים* primus mensium Exod. XII, 2, ראש *האשכולות* התבונה, ראש *initio* (acc.) vigiliae mediae Iud. VII, 19. ראש *inde ab initio* Jes. XI, 21. XLI, 26. XLVIII, 16 (syrr. ראש *ab initio*, denuo, nostr. da capo). Prov. VIII, 26: ראש *עפרות התבל* *prima gleba orbis terrarum* i. e. quae prima creata est.

5) ראש, semel discriminis causa רֹשׁ Deut. XXXII, 32 (quod ipsum in reliquis quoque locis unus alterve codex exhibet, v. Mich. suppl. 2223: contra ced. Sam. etiam Deut. I. c. habet ראש), est etiam planta quaedam venenifera Deut. XXXIX, 17, cito crescentis et pulchre florens Hos. X, 4, saporis amari Ps. LXIX, 22. Thren. III, 5, propterea saepe copulata cum absinthio Deut. XXIX, 17. Thren. III, 19, eaque, si quid video, neque ciente (Cels. hierobot. II, 46 sqq.), neque colocynthidis (Oedmanni Samml. IV, p. 63), neque lolium (Mich. l. c.), sed *papaver*, a capitibus dictum (papaveris capita Liv. I, 54). ראש *succus papaveris* venenosus, opium Jer. VIII, 14. IX, 14. XXXIII, 15. Inde ראש *רוש*, de quo vis *veneno* Deut. XXXII, 32, adeo serpentum ib. 33. Iob. XX, 16. (Chald. ראש *venenum* serpentum Ps. LXIX, 22. Thren. III, 19. Jer. VIII, 14 Targ. Idem valet רִישׁ).

ראש n. pr. gentis, v. hac rad. extr.

ראש *paupertas*, v. רִישׁ.

ראש *chald. i. q. hebr. ראש m. 1) caput*. Dan. II, 32. 38. VII, 9. 20. ראש *visiones capitis mei* i. e. cerebri mei, phantasiae meae ibid. IV, 2. 7. 10. VII, 15. — 2) metaph. *summa*. ib. VII, 1: ראש *summa rerum*. Plur. ראש *summa* VII, 6, c. suff. ראש *more* (Hebraeo) Esr. V, 10. (In Targ. רִישׁ).

ראש (per Syriasmum pro ראש *f. principium*, pl. Ez. XXXVI, 11.

ראש *f. initium, acies* (Spitze), unde ראש *per appos. lapis qui acies* (anguli) est Zach. IV, 7 i. q. ראש, v. ראש no. 4. Quaerunt, utrum lapis angularis supremus intelligendus sit, an infimus, cui aedificium substructum? Ego posteriori praefero, nam ראש h. l. non ad locum supremum, sed ad principem et primum refertur, a quo duae parietes proficiuntur (cf. ראש *ראש*).

ראשון (more Syro pro ראשון, quod exstat Jos. XXI, 10. Iob. XV, 7 Chethibh et in cod. Sam. ubique), semel ראשון Iob. VIII, 8 fem. ראשונה adj. (denom. a ראש)

1) pr. *summus* (der oberste), *princeps*. (Syr. ראשון summi magistratus, principes, die Obren Luc. XVIII,

18. Apoc. VI, 15. X, 11, ראשון *principatus, primatus* ep. Iud. 6. 1 Mc. VIII, 16. *Primus est* ראשון. Licet propria et nativa sit haec significatio, tamen in recentiore tantum Hebraismo ad exemplum Syrorum usitata est. ראשון *principes summi* Dan. X, 15. 1 Par. XVIII, 17: ראשון *למד התורה*. Fem. ראשונה *in summo loco* (zu oberst). Esth. I, 14: ראשונה *Inde*

2) *primus, prior* a) loco et ordine (der erste = vorderste). Gen. XXXII, 18. Inde ראשונה *in primo loco et ordine* (zu vorderst). Gen. XXXIII, 2. ראשונה *in fronte*, in prima acie (LXX ἐν πρώτοις) Jes. IXX, 9. — b) tempore, quod longe usitatissimum. ראשון *mensis primus* Exod. XL, 2. 17. Esr. VI, 19. VII, 9 (ellipt. ראשון *primo sc. mense* Gen. VIII, 13. Num. IX, 5. Ez. XXXIX, 17. XLV, 18. 21). ראשון *dies primus* Ex. XII, 15. 16. ראשון *primus homo* (v. pag. 24 B) Iob. XV, 7, ראשון *pater tuus primus* Jes. XLIII, 27. Plur. ראשון, *priores*, v. c. duo ראשון (die beiden ersten) 2 Reg. I, 14. 2 Sam. XXI, 9: ראשון *primo diebus messis*. Opponitur a) sequentibus ordinalibus, ut altero, tertio, septimo Gen. XXXII, 18. Ex. XII, 15. 16. Dan. VIII, 21. 2 Par. XXIX, 3. — β) opp. ultimum (ראשון) Exod. IV, 8. ראשון *primus et ultimus* (de Deo) Jes. XLIV, 6. XLVIII, 12. — γ) opp. posteriori, v. c. maritus ראשון (opp. posteriori) Deut. XXIV, 4, *tempus prius* (opp. posteriori) Jes. VIII, 23. Plur. ראשון *res gestae priores et posteriores* (die früheren und späteren Thaten) 2 Par. IX, 29. XVI, 11. XX, 34. — δ) saepe est ראשון, *superior, prior* opp. temporis praesenti (das vorige, frühere). ראשון *rex prior, superior* (der vorige König) Num. XXI, 26, et sic templum prius Esr. III, 12. Hagg. II, 3. 9, *dominium pristinum* Mich. IV, 8, *reges priores* Jer. XXXIV, 5, *modus prior* Gen. XL, 13. Plur. *tabulae priores* Exod. XXXIV, 1, *praefecti priores s. superiores* Nch. V, 15, *beneficia priora* Ps. LXXXIX, 50 cf. Jes. LXV, 7. ראשון *dies priores*, tempora priora Deut. IV, 32. X, 10. ראשון *prophetae superiores* Zach. I, 4. VII, 7. 12. Absol. ראשון *maiores* Lev. XXVI, 45. Deut. XIX, 14. Ps. LXXXIX,

8. (Arab. ראשון Cor. 6, 25 et ראשון priores i. e. maiores, patres). Jes. LXI, 4: ראשון *ruinae maiorum* i. e. quae inde ab aetate maiorum desertae iacuerunt. Pl. fem. ראשונה *priora i. e. res antehac gestae* Jes. XLIII, 18. XLVI, 9, it. prius praedictae XLIII, 9. XLVII, 9. XLVIII, 3. — ε) dicitur de tempore primo i. e. statim secuturo, opp. temporis dein futuro. ראשון *primo tempore*, i. e. mox. Joel II, 23. Vide infra ראשונה *Zach. XII, 7.*

Fem. ראשונה A) adj. fem. *prima, prior*. Neutr. ראשון, *superius* (das Frühere) Jes. LXV, 18. Jerem. XVI, 18.

B) adj. 1) *in summo loco* (zu oberst), v. masc. no. 1. 2) *in primo loco, in fronte*, v. no. 2, a. 3) de

Statuendum igitur h. l. רבב (ad formam רבב) dictum esse pro רבב, vel alterum in excidisse רבב dictum esse pro רבב (Hitzig). Duo codd. de Rossii h. l. habent רבב, ut Comm. 12, quod expressit Vulg. qui ad caput.

* * *

n. pr. gentis Scythicae borealis, quae Ezech. XXXVIII, 2. XXXIX, 1 cum Tibarenis et Moschis, Ponti Euxini accolis, copulatur, hoc modo: רבב, e. princeps Rossorum, Moschorum et Tibarenorum, ut recte LXX. Symm. Theod. (cf. Socr. h. eccl. 7, 43): ἡρχοντα Ρῶς Μοσχῶν καὶ Θοβῶν, male contra Targ. Pesh. Aqu. Vulg., qui רבב appellative interpretantur: princeps summus M. et T. Addit Hieronymus: Nec in Genesi nec in alio scripturae loco, nec in Josepho quidem, qui omnia Hebraearum (fort. hebraice) gentium in primo Antiquitatum libro exponit nomina, hanc gentem potuimus invenire. Ex quo manifestum est Rhos non gentem significare, sed caput. Sed fallitur ecclesiae doctorum doctissimus. Populi enim Ρῶς, ρως, huius dicti regiones Tauricas habitantis apud scriptores Byzantinos et Orientales laud infrequens est memoria. Georgius monachus, seculi decimi scriptor, τοὺς Ρῶς describit ut ἔθνος Σαρχιδῶν ἀνήμερον τε καὶ ἄρχαρον (v. Stritteri memoriae populorum olim ad Danubium cet. habitantium e scriptoribus Byzantinis T. II p. 957), Simon logotheta (ib. p. 958) ἔθνος δὲ οἱ Ρῶς Σαρχιδῶν περὶ Ἀραξῶν Ταύρον κατακλιμένον ἀνήμερον τε καὶ ἄρχαρον. Zonaras (ibid.) ἔθνος οἱ Ρῶς Σαρχιδῶν τῶν περὶ τὸν Ταύρον ἔθνωσιν. Mich. suppl. p. 2224. Adde Leonem Diac. 4, 6, Tzetzes chil. hist. XI, 393: Ταῦροι — ἴσται καὶ γένος Σαρχιδῶν· ἐπεὶ δ' ἰδιόλογον τοῦτο, σαφέστερον ἐδήλωσεν Ταύρους τοὺς Ρῶς καλεῖσθαι, cf. 396. E scriptoribus Arabum populum روس dictum ad litus Wolgae (اقل) habitantem, numerosum et bellicosum, ethnicum, albi coloris, ceterum barbarum et immundum, multis describit Ibn Fozzlan (circa annum 921 p. Chr. apud Iakutum, quem edidit et eximio commentario illustravit ill. FRAEHN in libro: Ibn Fozzlan's and anderer Araber Bericht über die Russen älterer Zeit. St. Petersburg 1823. 4.). Eundem flum Japheti facit Mirchond (d'Herbelot bibl. orient. III, 794), alii Turci flum i. e. Turcis oriundum (Frähn p. 27 sqq.) et Bulgaris, Slavis, Turcis, item Alanis et Georgianis finitimum faciunt (v. Eutych. Ann. 1, 55 ed. Pococke. Abulph. dyn. p. 105. 106. 135. 474. 491. Ferdusi in Schackname ap. Frähn. p. 39. Masudi in المدج T. I, 416 ex vers. angl. Sprenger. Assem. bibl. III, 1, p. 354): et pontum Euxinum inde بحر روس mare Russorum dictum esse tradunt (Frähn p. 27—29. 193). Apud Tartaros vulgari appellatione etiam روس dicuntur, apud Josephum Gorionidem (c. 1) ראש ad Cyrum fl habitantes. Antiquam populi Russici memoriam in his nemo non facile agnoscat (cf. Leo Diac.

l. c.): contra fortasse non deerunt, qui nobis reluctantur etiam Rosch Ezechielis ab illo non diversum existimantibus. Mirum enim videri dicent, hunc populum ab Ezechiele septimo ante Chr. seculo, et iterum a seculi decimi p. Chr. scriptoribus commemorari: ignorari autem a cunctis, qui intercedunt, scriptoribus. His vero cum Bocharto (Phaleg III, 13) respondemus, manifestum eius vestigium superesse in Roxalania, illius regionis populo, quem cum Alanis coniungit Plinius N. H. 4, 12: Hamarobii aut Aorsi, alias Scythiae degeneres et a servis orti, aut Troglodytae, mos Alani et Roxalania. Roxalanoium enim nomen conflatum esse nemo non videt ex Ilios vel Rhoar et Alanis; tanquam ex utroque mixtis populis, quod vel ex situ patet. Nam inter Tauros et Alanos medii sunt Roxalani circa paludem Macotidem. Ptolemaeus 3, 5: καὶ πρὸς ἕλεν τὴν πλειοῦν τῆς Μακρότης Ταυρίδος καὶ Ρωσολάνοι, καὶ ἐνδοτέρον τοῦτον ὄντι Ληυζήθιοι καὶ οἱ Μλαῖροι (Μλαῖροι) Σαΐθαι. Bochartus l. c. p. 189. — De origine et etymo vocabuli in tanta rei obscuritate nemo facile quaeret: non displicent tamen qui רבב proprie Araxis fluminis nomen fuisse censent, arab. رأس et رأس dicti (Boch. Mich., v. Hammer): non raro enim flaviorum nomina propria ad accolae translata sunt, v. קר. (Iliosa fluvium Plin. 6, 4 huius loci non esse putaverim). Ut autem haec satis probabilia sunt, ita valde incerta videntur, quae praeterea coniectata sunt, eandem gentem atque ראש روس Ρῶς esse, اسماب الروس quorum Cor. 25, 40. 50, 12 una cum aliis gentibus emortuis mentio fit, adeoque Tiras Gen. X, 2 (v. ill. de Hammer Origines Russes. St. Petersburg 1827. 4.).

1) multus factus est Gen. VI, 1, multus fuit 1 Sam. XXV, 10. Ps. III, 2. IV, 8. XXV, 19. XXXVIII, 20. LXIX, 5. CIV, 21. Job. XXXV, 6. Eccl. V, 10. Jes. XXII, 9. LIX, 12. LXVI, 16. Jer. V, 6. XIV, 7. XLVI, 23. Exstat in solo pract. pl. רבב (sing. habes auctore Kinchio Jes. LIV, 13: רבב ישלום קנה; semel in inf. רב Gen. l. c., reliquae formae formantur a rad. cognata רבב. (Arab. رَبَّ magnus fuit, dominus fuit, sed etiam multitudinis vis servata est, in رَبَّ auxit, رَبَّ multum, رَبَّ magna multitudo, myrias, aeth. ረበረ; expandit, pr. amplum fecit. Syr. et chald. Palp. ܪܒܒܐ pro ܪܒܒܐ magnificavit: multitudinis potestate frequentant רבב. — Praeterea complures interpretes tum Hebraei tum recentiores statuunt 2) verbum med. O. ראש iaculandi significatu, sive quod ראש idem sit quod רבב sive, quod praestat, a sagittarum copia, cf. רבבים, et ראש ראש copia sagittarum Kam. Tria eius significatus laudant exempla, veri qui-

רבב (fertilitas) n. pr. oppidi ad terminum Palaestinae septentrionalem in agro Hamathensi, quod Babylonii et irruentes et abeuntis transire solebant. Vestigia eius prius incognita mihi reperisse videor in oppido *Rebla* octo milliaria ab austro Hamathae ad Oroutem sito, cuius mentionem facit BUCKINGHAM (Travels among the Arab. tribes. London 1825. 4. p. 481). Num. XXXIV, 11. 2 Reg. XXIII, 33. XXV, 6. Jer. XXXIX, 5. LII, 10. Interpretes Hebraei et Hieronymus (Onom. v. Reblatha et ad Ezech. XLVII) *Daphnen* Antiochiae intelligebant. Male, ut dudum recte observavit Cellarius, v. etiam Mich. suppl. p. 2229.

I. רבב i. q. רבב *cubuit*, ע et פ permutatis, v. רבב (Chald. syr. sam. id.). — 2) *concubuit* cum aliquo, sq. acc. de coitu cum bestiis Lev. XVIII, 23. XX, 16 (ubi רבב est pro רבב XVIII, 23). (Sic chald. et talmud. saepe de coitu bestiarum, max. eo, qui praeter naturam fit v. c. equorum cum asinis, v. Buxt. p. 219⁴. Arab. ربيع IV. multum coivit vir, prolem genuit iuvenili aetate).

Hi. coire fecit vel sivit (bestias) Lev. XIX, 19.

רבב c. suff. רבבי m. *cubatio* Ps. CXXXIX, 3. Aliud v. s. rad. II.

II. רבב (rad. nomia.), ubique cum Aleph. prosth.

רבב f. רבבה estr. רבבה m. numerale cardinale, *quattuor*. (Arab. ربيع f. ربيعة m. aethiop. ሩብሁ: ant. ሩብሁ: vulg. ለርባሁ: et ለርባሁ: id. Syr. ሩባ f. ሩባ m. Cum numeralibus indogermm. ut sanscr. *catuāras*, zend. *catuaro*, τέσσαρες, *quattuor*, et aeg. *ftōv*, huic nil necessitudinis est: Semitis igitur proprium esse videtur. Ut hoc satis certum est, ita ambigua videntur hoc nomen ad originem revocandi pericula. Lepsius [sprachvergl. Abhandll. p. 139] רבב videtur idem fuisse quod רבב multas fuit. Quum autem numerus quaternarius vix magnus multusve dici possit, *arba* quattuor ab *arbaum* quadraginta, hoc autem a רבב, ortum esse suspicatur: nulla, ut verum fatear, probabilitate. Ingeniose certe Redslorius רבב ducit a רבב = רבב *cubuit* quadrupes, coll. *xίφος*, *cubus* a *xύπτω* *cumbo*, *cubo* et *tessera*, *τίσσσαρα*. Sed qua ratione *cubus* proficiscatur a cubando, vir doctus non indicavit, neque huc facit, quod addit, Hebraeos hunc numerum fortasse *manibus pedibusque protensis* significasse, quem quidem

gestum homines stantes vix efficiant. Sed dudum observaverat Simonis, ad רבב dici a cubando, quia *quadrata* firmiter cubent, quum rotunda contra circumvolvuntur, in quo fortasse veri vestigia latent. Quid si hoc fere modo rem tibi informaveris? Verbo רבב, quod idem est atque רבב, Hebraei utuntur in opere latericio faciendo de lateribus *disponendis* et in calce s. cemento *reponendis* Jes. LIV, 11⁷), unde suspicari possis רבב, רבב, רבב dictum esse *laterem quadratum* i. q. רבב, cf. ربيع lapis qua-

dratus, pariter atque *xίφος*, *cubus* est a cubando, et contra *tessera* i. e. later quadratus a numero quaternario. Fortasse etiam רבב proprie erat *oppidum latericum* cf. קיר הרש, קיר הרשה, קיר הרשה. A figura quadrata lateris autem numerus *quaternarius* dici poterat). Cum femininis: רבב Gen. XXIII, 16, רבב Jerem. XLIX, 36, et numerali postposito (in recentiore Hebraismo), v. c. רבב Jos. XIX, 7. Cum masc. רבב Gen. XIV, 9, רבב Ind. IX, 34, estr. רבב Ind. XI, 40. Absol. רבב quattuor (res) Prov. XXX, 24. Am. I, 3. 6. 9. 11. 13. II, 1. 4. 6. *Quattuor, quinque* i. e. nonnulli, iique pauci Jes. XVII, 6. (Melit. „*arba* quattuor, it. = *ftit*, *schī* nonnulla, quaedam.“ Vassalli lex. melit. p. 9). Cum suff. רבב quattuor illi Ex. I, 8. 10. X, 10. 12. XLVI, 22. — In genit. postpos. est *quartus*, a. Zach. VII, 1: רבב בשנת רבב anno quarto. — *Quattuordecim* est m. רבב Gen. XLVI, 22. Ex. XII, 6, f. רבב רבב 2 Par. XIII, 21.

Dual. רבב *quadruplum* 2 Sam. XII, 6.

Plur. רבב *quadraginta* (arab. ربيع v. c. רבב quadraginta dies Gen. VII, 4, רבב quadraginta anni V, 13. Illic autem numerus, pariter atque septenarius et septuagenarius, Hebraeis solennis erat atque rotundus, quo pertinet *quadraginta anni*, quos populus oberravit in deserto Num. XIV, 33. 34. XXXII, 13. Deut. II, 7 cf. Ind. III, 11. V, 31. VIII, 28. XII, 14. XIII, 1. — Ez. XXIX, 11—13, *quadraginta dies* diluvii Noachici Gen. VII, 4. 17, quos Moses commemoratus est in Sinai monte Ex. XVI, 35. XXIV, 18. XXXIV, 28. Deut. IX, 9, cf. 1 Sam. XVII, 16. — 1 Reg. XIX, 8. Mt. IV, 2. — Jon. III, 4. Ez. IV, 6, *quadraginta plagae* sonti infligendae Deut. XXV, 3. Cf. Bruns iib. die Zahl Vierzig in A. T. in Paulus Memorabilien VII p. 53. Bredow's hist. Untersuchungen I, 108. 109. Eodem modo hoc numero utuntur veteres Aegyptii (Gen. I, 3 cf. Diod. 1, 85. 90), Arabes (v. Sunna in den Fundgruben des Orients, no. 297. 330. 480, it. ربيع numerus inter denarium et quadragenarium Amr. 49,

⁷) Lateres disponendi et lateribus exstruendi vis comparat etiam in bis: ربيع fundamentum structurae, pr. quod infra cubat et repositum est, ربيع suburbium, aedificia, quae circa oppidum sunt, fort. latericia.

^{5.} grex minor, isque quadraginta pecundum), Persae (quadräginta turres, de parietibus Persepolis Chardin Voyages en Perse VIII p. 403 ed. Langlés, quadräginta columnae i. e. palatium, v. Bohlen symb. p. 32. 53), Turcae, quibus fontes Scamandri quadräginta (فون) fontes appellatur (Hammers Ansicht von der Levante p. 124) cet.

רב chald. f. id. Dan. VII, 2. 3, post subst. VII, 6. Cum masc. רב VII, 6. 17, post subst. III, 25.

רב n. pr. gigantis, qui pater Enac erat Jos. XIV, 15. XV, 13. XXI, 11, a quo nomen invenit oppidum רב.

רב verbum denom. in Kal inusit. (Arab. ربيع quartus fuit; quarto die venit febris al.). Part. pass. רב quadratus Ex. XXVII, 1. XXVIII, 16. XXX, 2. XXXVII, 25. XXXVIII, 1. 1 Reg. VII, 5. Ez. XLI, 21.

Part. Pu. רב id. 1 Reg. VII, 31. Ez. XL, 47. XLV, 2. (Arab. ربيع id., ربيع quadrata figura formavit).

רב m. 1) i. q. ربيع quarta pars v. c. mensurae Hin, Ez. XXIX, 40, sicut 1 Sam. IX, 8. Ita vox reperitur in nummis Simeonis Maccabaei, v. Mionnet descr. des medailles V p. 561, tab. 28 no. 38. — 2) latus rei quadratae, quattuor laterum unum Ez. XLIII, 16. 17, cf. I, 17: ארבע רב רב רב ad quattuor latera eorum. — 3) n. pr. regis Midianitarum Num. XXXI, 8. Jos. XIII, 21.

רב m. pars quarta. (Arab. ربع id. Syr. رُبَا), BB. quadrans, sec. alios male رُبَا). 2 Reg. VI, 25. Num. XXIII, 10: et quis numerat רב רב vel quartam partem Israelis? nedom totum. Cf. τὸ τέταρτον τῆς γῆς Apoc. VI, 8, τὸ τέταρτον τῆς γῆς VIII, 7. Ita Targ. Pesch. Sed interpretes Hebraei, Saadias (רביע),

Jarchi, generationem, inde scmen, sobolem intelligunt, a concubitu fuit; (רביע no. I), quam ipsam interpretationem secuti sunt etiam Samaritani pro רב ponentes רב, in aliis codd. רב prob. concubitus coll. chald. רב accubitus, et syr. رُبَا uterus, vulva.

רב, tantum in pl. רב m. abnepotes, filii pronepotum (רביע), quarta progenies. Exod. XX, 5. XXXIV, 7. Num. XIV, 18. Deut. V, 9.

רב m. רביע f. adj. ordinale, quartus, quarta. Gen. I, 19. II, 14. XV, 16 it. saepe. Ellipt. dies quartus (mensis) 1 Par. XXVII, 7, et mensis quartus Ez. I, 1. Zach. VIII, 19. רב filii quartorum i. e. quartae stirpis nepotum s. abnepotum 2 Reg. X, 30. XV, 12. — Fem. רב ellipt. quarta

pars, quadrans Ex. XXIX, 40. Lev. XXIII, 13. Num. XV, 5. Ez. XLVIII, 20 al.

רב emphat. רב Keri רב quartus Dau. H. 40. III, 25. VII, 7. 23. Fem. רב VII, 19. 23.

רב fut. רב cubuit, recubuit. Proprie de quadrupedibus, qui complicatis pedibus pectori incubant, sive ad quietem captandam, sive quod oneri succumbunt (Exod. XXIII, 5) vel aliam ob causam progredi nolant (Num. XXII, 27). Dicitur de gregibus Gen. XXIX, 2. Jes. XI, 7. XVII, 2. XXVII, 10. Zeph. II, 14. Ez. XXXIV, 14, de feris Gen. XLIX, 9. 14. Jes. XI, 6. Ps. CIV, 22. Ez. XIX, 2, de asina Ez. XXIII, 5. Num. XXII, 27, it. de dracone in aqua cubante Ez. XXIX, 3, de ave pullis incubante Dent. XXII, 6. (Arab. ربيع complicatis pedibus pectori incubunt ovis, bos, equus, canis, leo Togr. 20. Elnaw. no. 128, de camelo dicunt ربيع, de ave ربيع; ربيع agmen, turba boum, ربيع

grex in caulis congregatus). Spec. a) de bestia in insidiis cubante. (Arab. ربيع cubator, insidiator, poet. de leone, it. ربيع expectavit, insidiatus est, nostr. lauern Occo. 57, 13). Gen. IV, 7: si non bene feceris (et odio occulto induleris) ربيع יהיה רב ad ianuam peccatum insidiator erit h. e. peccatum instar ferae ad ianuam tuam recubantis tibi nunquam non insidiabitur. רב h. l. substantivè et εὐνοῖος positum sexu non congruit cum רב, cf. gr. §. 144, not. 2. Ad sententiam cf. Ps. XXXVII, 8, ad imaginem 1 Pet. V, 8. b) transfertur ad homines placide quiescentes, secure viventes Gen. XLIX, 14. Job. XI, 19. Jes. XIV, 30. Zeph. III, 13, ad aquas in terrae gremio quiescentes Gen. XLIX, 25. Deut. XXXIII, 13, ad execrationem quae alicui incumbit Deut. XXIX, 19. (Arab. ربيع tranquillus fuit, placide vixit).

Hiph. 1) recubare fecit gregem, sq. acc. Jer. XXXIII, 12: ארבע רב, eo omisso Cant. I, 7: רב רב ubi recubare facis gregem i. e. ubi recubas cum grege. Jes. XIII, 20. Transfertur ad homines Ps. XXIII, 2. Ez. XXXIV, 15. — 2) reposuit (einlegen). Jes. LIV, 11: רב רב רב רב in stibio ponam lapides tuos stibio pro calce utar in lapidibus disponendis et inter se coniungendis.

רב c. suff. רב m. 1) cubile gregum aliarumque bestiarum Jes. XXXV, 7. LXV, 10. Jer. L, 6. — 2) domicilium quietum hominum Prov. XXIV, 15. (Arab. ربيع cubile, habitaculum quodvis).

רב m. cubile gregum Zeph. II, 15, cstr. רב Ez. XXV, 5 (cf. Lgb. 578).

3) timore, contremuit, trepidavit (arab. رَجَج). Gen. XLV, 24: תִּרְדָּוּ בְּרֵחֵי אֶל ne contremiscatis ne quid timeatis in itinere. (LXX. Vulg. *in*) ὑπέκλινθητε, ne irascimini. Onk. תִּרְדָּוּ בְּרֵחֵי אֶל ne contemiscatis, et sic Pesch. Saad. et uterque cod. Sam. scribens תִּרְדָּוּ in Hithpa. q. v. Sed invito contextu). 1 Sam. XIV, 15. Ps. IV, 5. Jes. XXXII, 10. 11. Joël II, 1. Hab. III, 16, sq. propter al. Deut. II, 25. Jes. LXIV, 1. Etiam de iobus inanimatis 1 Sam. XIV, 15. Am. VIII, 8. Joël II, 10. Jes. V, 25. Hab. III, 7. Ps. XXVIII, 8. Mich. VII, 17: תִּרְדָּוּ מִצְאֵי הַמְּקוֹרֹת trepidant ex claustris suis, h. e. trepida exeunt ex claustris suis victoribus ea tradituri. — 4) prae laetitia Jer. XXXIII, 9.

Hithp. 1) commovit, perturbavit, sq. acc. 1 Sam. XXVIII, 15, sq. הָרַגְתִּי Jer. I, 34. — 2) ad iram provocavit, irritavit. Iob. XII, 6. — 3) contremiscere fecit Jes. XIV, 16. XXIII, 11, etiam res inanimatas XIII, 13. Praegn. Iob. IX, 6: תִּרְדָּוּ מִן הַמְּקוֹרֹת facit ut contremiscat terra et recedat de loco suo.

Hithp. cum ira egit, tumultuatus est, sq. אָנַח in al. 2 Reg. XIX, 27, 28. Jes. XXXVII, 28, 29. Et ita cod. Sam. Gen. XLV, 24: תִּרְדָּוּ בְּרֵחֵי אֶל ne irascamini se. vobis invicem i. e. ne iraximini. Eadem forma utitur Versio Sam. tum h. l. tum Deut. I, 37. IV, 21. IX, 20 pro הָרַגְתִּי, coll. syr. ܕܘܠܝܘܪܝܘܢ iratus fuit. Sed vide supra ad Kal no. 3.

רָגַל chald. iratus est. Aph. irritavit. Esr. V, 12.

רָגַל chald. ira. Dan. III, 13.

רָגַל m. trepidans Deut. XXVIII, 65, v. rad. no. 3.

רָגַל m. commotio, inde 1) tumultus, tumultuatio. Iob. III, 17: תִּשֶׁן רֶגְלֵי אִיבִי impii desinunt tumultuari. De equo XXXIX, 24: תִּרְדָּוּ בְּרֵחֵי אֶל strepitus tonitru. Iob. XXXVII, 2. (Arab. رَجَج fragorem edidit tonitru رجس vehementer tonuit coelum. — 2) turba, molestia, veratitia, cui quis obnoxius est (Unruhe, Ungemach). Iob. III, 26. XIV, 1. Jes. XIV, 3. — 3) ira Hab. III, 2.

רָגַל f. trepidatio, tremor Ez. XII, 18.

רָגַל m. arca, cista e veliculis lateribus dependens, ita dicta quod commoveatur et agitetur 1 Sam. VI, 8. 11. 15. Tanch. Hieros. ܩܕܝܫܐ cista. Cf. arab. رَجَج

vehiculi muliebris genus e latere camelorum dependens, sec. al. pannus cum lapidibus, qui eiusmodi pileto appenditur aequilibrii causa, quod et ipsum a tremendo et fluctuando dictum est.

רָגַל pr. pedes movit, ivit, calcavit. (Cogn. רָגַל

Ab cundo s. fluendo ducitur syr. ܕܘܠܝܘܪܝܘܢ torrens, a jua decurrens, cf. רָגַל Movendi, se movendi vim habet sancrus. rag moveri, ire, cf. רָגַל. Spec. 1) cir-

cumvit calumniandi et obtrectandi causa, inde calumniatus est idque neglecta origine Ps. XV, 3: רָגַל עַל לִשְׁטוֹן. — 2) calcavit vestes lavandas et a sordibus purgandas, inde רָגַל lotor, fullo. V. nomm. pr. רָגַל עֲבָרָה et רָגַל עֲבָרָה.

Pi. i. q. Kal circumvit a) calumniandi causa sq. הָרַגְתִּי 2 Sam. XIX, 28: תִּרְדָּוּ בְּרֵחֵי אֶל אֶרְצוֹ אֶתְּרִיבְךָ et calumniatus est servum tuum apud te regem. b) explorandi causa, exploravit, sq. acc. Jos. XIV, 7: תִּרְדָּוּ אֶת־הָאָרֶץ ad explorandam terram. VI, 25. Deut. I, 24. Num. XXI, 32. Iud. XVIII, 2. 14. 17. 2 Sam. X, 3 al. Part. מְרַגֵּל explorator Gen. XLII, 9 sq. Jos. II, 1. VI, 22. 1 Sam. XXVI, 4. 2 Sam. XV, 10.

Tiph. רָגַל ire docuit, manducavit (puerum) Hos. XI, 3. (Syr. ܕܘܠܝܘܪܝܘܢ duxit Knös chr. syr. p. 112. Cf. etiam neohebr. רָגַל assuefecit, exercuit, רָגַל exercitatus).

רָגַל in Pansa רָגַל, c. suff. רָגַל f. dual. רָגַל etiam de pl. Lev. XI, 23, estr. רָגַל comm. (m. P'rov. I, 16. VII, 11. Jer. XIII, 16) pl. רָגַל f. signif. 2.

1) pes et hominum et bestiarum Ez. I, 7. XXIX, 11. (Arab. رَجَل syr. ܩܕܝܫܐ id.).

מֵרָגַל וְרַגְלָיו וְרַגְלָיו מֵרָגַל Deut. XXVIII, 35. Jes. I, 6. Iob. II, 7, gr. ἐς πόδας ἃ καὶ ἀγκύλων II. 18. 353, ἃ καὶ ἀγκύλων ἐς πόδας ἀγκύλων 6, 610, ἃ καὶ πόδων ἐς ἀγκύλων Arist. — בכֶּן רָגַל אַצְבַּע אֶת־רֶגֶל v. אַצְבַּע נִבְּחָה. שֶׁרֶשׁ שֶׁרֶשׁ רָגְלֵי אֶת־רֶגֶל v. אַצְבַּע מִנְּיָי רָגְלֵי percussus pedibus i. e. claudus, v. נִבְּחָה. רָגְלֵי aqua pedum, honeste de lotio Jes. XXXVI, 12

Keri (cf. syr. ܕܘܠܝܘܪܝܘܢ consedit ad mingendum Ass. II, 422 A. BH. pag. 106, et simpl. ܕܘܠܝܘܪܝܘܢ BH. 139 cf. supra p. 774 B), et sic רָגַל crines pedum Jes. VII, 20, de crinibus pudendorum (quanquam non audiendi sunt, qui etiam alibi, ut Ex. IV, 25. Jes. VI, 2 רָגַל euphem. de pudendis dici putant); de formula הָרַגְתִּי רָגְלֵי v. הָרַגְתִּי — יוֹ דֵּי Deus pedes posuit, de templo Jes. LX, 13, הָרַגְתִּי רָגְלֵי רַגְלֵי יְהוָה scabellum pedum eius id. v. הָרַגְתִּי. — Saepè pedibus tribuuntur, quae ad itionem et incessum pertinent. 1 Sam. XXIII, 22: locum הָרַגְתִּי רָגְלֵי quo venit pes eius. 2 Reg. XXI, 8: אֵינִי רָגַל אֶת־הָאָרֶץ non amplius oberrare faciam pedem Israelis. Jes. XXIII, 7. XXXII, 20. LII, 7: quam iucundi sunt in montibus pedes eius qui salutem nunciat. Nah. II, 1. — רָגַל Deut. XI, 10 pede potavit terram i. e. agrum rigavit machinis rotisque aquaticis, quae pedibus calcando circumagebantur, cuiusmodi machinae in Aegypto, neque non in Syria et India usitatae graece appellantur ἑλιξ Philo de confusione ling. I, 410 Mang. (III, 330 Pfeiff.), ἄροστῆρας Diod. I,

34. 5, 37. Strabo XVII p. 819 Casaub., arab. رَجَلَة, رَجَلَة v. prae ceteris Philonem et Niebuhrum

רָגַם. Unde אֲרַגְמָן Denique

4) a iaciendo duci videtur chald. מְרַגְמָן pr. traiccut flumen (übersetzen), dein translati ex una lingua in aliam, interpretatus est, q. v. infra.

רָגַם (i. q. רָגַם) amicus sc. Dei) n. pr. viri 1 Par. II, 47.

רָגַם מְלִכָה (amicus regis) n. pr. viri. Zach. VII, 2.

רָגַם f. acervus (Haufe), dein caterva, agmen hominum. Ps. LXVIII, 28: מְרַגְמָתָם מְרַגְמָתָם principes Judae et caterva multitudo eorum. Bene Abulwalides:

مُتْرَگَمٌ multitudo eorum. Arab. رَگَمٌ densum compactum-que agmen, licet non alia auctoritate quam Gigg. apud Cast.

מְרַגְמָן m. 1) purpura i. e. ostrea marina, quae in mari mediterraneo, maxime ad Phoenices et Laconicam oram (Ezech. XXVII, 7. Strab. XVI, 757. Flor. Carm. 2, 18 §. 7) capiebatur, e cuius sanie Tyrii colorem illum rubrum pretiosissimum parare solebant, qui πορφυρα καὶ ἕξογγι appellabatur, et distinguitur a purpura caerulea s. violacea (תְּבִלְתָּה). De ipsa concha marina Cant. VII, 6: מְרַגְמָן רֶגֶם רֶגֶם חֶמָה coma capitis tui est instar purpurae s. ostreae marinae i. e. cincinni tui suaviter inflexi et retorti sunt instar cochleae purpurariae. Quod enim hanc comparisonem ad colorem purpureum „id est nigrum“ capilli referunt, nugae sunt, cf. ad רָגַם אֶת. Eaedem ostreae intelligentiae videntur Ex. XXVII, 7 (fort. 16); Tyrii enim, arti tinctoriae quammaxime intenti, conchas potius purpurarias ut tingendi materiam quam pannos purpura tinctos a Graecis et Syris emisse videntur. — 2) quicquid purpura infectum est, panni purpurei Ex. XXVI, 1. 31. 36. XXVII, 16. XXVIII, 6. 35. XXXV, 25. XXXIX, 3. Esth. I, 6. VIII, 15. Prov. XXXI, 32. Jer. X, 9. 2 Par. II, 6. 13. III, 14. Cant. III, 10. מְרַגְמָן בְּגֵדֵי פִּרְפִּירָה purpurea Num. IV, 13. בְּגֵדֵי אֵרֶם Iud. VIII, 26. Cf. de purpura Tyria Boch. Hieroz. III, 675 sqq. Lips. Brannium de vest. sacerdot. p. 201 sqq. Amati de restitutione purpurarum ed. III. Casin. 1784. Rosa delle porpore degli antichi, Modena 1786. 4. Io. Gottl. Schneider in append. ad Ulloa phys. Beschreibung v. America T. II. Hartmann Hebraer in I, 367 sqq. III, 126 sqq. M. R. Wilde (medici Dublinensis) Voyage (de quo p. 1169)

T. II extr. (Arab. رَگَمٌ, syr. مְرַגְמָן id. chald. מְרַגְמָן q. v.). — De etymo variae sunt opiniones in quibus iudicandis ab eo proficiscendum videtur quod מְרַגְמָן pr. muricem s. concham purpurariam significet (v. no. 1), sicuti etiam מְרַגְמָן proprie תְּבִלְתָּה est. Abicienda igitur eorum opinio, qui radicem faciunt אֲרַגְמָן (textuit), unde מְרַגְמָן, dein מְרַגְמָן: minus probabilis etiam Bocharti

sententia (l. c. p. 684), cui מְרַגְמָן אֲרַגְמָן compositum videtur ex מְרַגְמָן Syria et אֲרַגְמָן color, m extruso, ut passim in plurilitteris (v. c. מְרַגְמָן, arab. مرقع rana), inde color Syrus, cui praeterea obstat compositionis ratio in linguis Sciniticis, quae postulare מְרַגְמָן - אֲרַגְמָן. Provocat ille quidem ad syr. مَرْگَمٌ color violaceus (pr. color iridis ex سوسنجان v. Anecd. nostra orient. II p. 54), et arab. سوسنجان caeruleus instar coeli (himmelfarbig), sed haec vocabula composita Persicae originis esse videntur. Nulla etiam veri specie sumitur, m ortum esse ex v indurato quum contra facilius m emolliatur in v *). Nihilominus nolim cum J. D. Michaeli (suppl. p. 2231 sqq.) istam concham dictam esse a syr. مَرْگَمٌ sepulchrum, cippus, tumulus, nimirum „a similitudine cippi sepulchralis, et vero ornatiore, quem refert, si eam manu teneas altera graciliore extremitate erecta, unde etiam hodie apud Batavos epitaphium dicitur“, sed a colore variegato harum concharum, quarum testae variis coloribus pictae esse solent (cf. מְרַגְמָן versicolorum fecit, ad syr. مَرْگَمٌ lapis versicolor, marmor variegatum, مَرْگَمٌ marmor): ut מְרַגְמָן pr. sit: bunte Muschel, Marmor-Muschel. Apud Persas ارجوان et ارجوان est flos quidam purpureus (v. Boch. I. c. p. 685): sed vix dubitandum est, quin haec vox Semiticae originis sit. Contra Persicam vocis Semiticae مְרַגְמָן, אֲרַגְמָן originem statuit Sam. Lee (lex. p. 52), ab ارجون pretium, decus, pulchritudo, et ارجون color. Verum quis credat, Phoenices hunc colorem sibi ita proprium, ut adeo nomen inde invenisse censendi sint (v. monn. Phoen. p. 338), nomine peregrino eoque neo-persico appellasse?

מְרַגְמָן chald. i. q. מְרַגְמָן (n in y mutato, ut מְרַגְמָן et מְרַגְמָן) purpura Dan. V, 7. 16. 29. Eadem forma reperitur in contextu Hebraeo 2 Par. II, 6.

מְרַגְמָה f. acervus lapidum. (Arab. رَگَمٌ acervus lapidum in sepulchro, tumulus, cippus, رَگَمٌ id.). Prov. XXVI, 8: מְרַגְמָתָהּ אֶבֶן בְּצִדּוֹר ut sacculus gemmarum in acervo lapidum, parall. ita qui honorem habet stulto. Proverbialis est locutio similis verbis Mt. VII, 6. Non male Lath. als ob man Edelsteine auf den Rabenstein würde. Abulw. وفي حجارة رجمة. — LXX. fundam interpretantur, hac sententia: ὅς ἀποδεικτέον ἵδιον ἐν σφαιρόδωρον qui alligat lapidem fundae (ita ut iactu non proiciatur), quod nuper adoptavit Ewaldus ad h. l., sed nihil frigidius ista comparatione, et quod vir doctus observat, رَگَمٌ funditandi vim habere (quam Arabes ubique verbis رَگَمٌ III, رمى بالمقلع, et

*) Hanc ipsam ob causam improbandus Doepkius ad Cant. I. c., cui מְרַגְמָן est i. q. מְרַגְמָן lucis color, et Sam. Lee. qui praeter etymoa supra allatum etiam aliud proponit a syr. مَرْگَمٌ desideravit. et مَرْگَمٌ color.

domino vagante (cf. Hiph.), translate de hominibus, qui relicto numine ansipice, sibi staeque libidini indulgent. Jer. II, 31: *gaere dicit populus meus: רדנא לא-בנוא עיר* *libere discurrimus, non venimus amplius ad te* (cf. comm. 20. 23). Chald. *אבנא רדנא רדנא* *vagamur* (non: *migravimus*). Hos. XII, 1: *אבנא רדנא רדנא* *Juda adhuc libere discurrit relicto deo.* Cf. B, 1, d.

Hiph. fut. *ירד* i. q. Kal, de homine cum impetu et ferocia lasciviente iugumque excutiente. Gen. XXVII, 40 in benedictione Esavi: *והנהה בהאשר תרוד ופרתה עליו* *et decentias iugum eius de cervicibus tuis.* Sumta est figura a iumento indomito iugue impatiente, quod libero cursu et impetu vagatur et continuo reluctans tandem iugo rupto evadit (cf. Jes. X, 27). Vivo colore ita adumbratur indoles gentis Idumaeae, quae omni tempore fuit turbulenta libertatisque amatissima (Jos. bell. iud. IV, 4). Vicinam est etiam aeth. *ረዳ*: insurgere contra aliquem c. acc. Num. XVI, 19. 42. — Ps. LV, 3: *ארוד בטיח* *circumvago in moerore tuo.*

Kimchius radici nostrae duas tribuit significaciones casque diversissimas, alteram dominandi i. q. *רדה* Gen. Jer. Hos. l. c., alteram lugendi et languendi Ps. l. c. (cf. Aben Esra ad Gen. l. c.), utrumque ex mera conjectura. Melius Lud. de Dieu ad Jer. l. c. quatuor locis arabicum volendi et cupiendi notionem accommodat, nimirum Jer. l. c.: sic *volimus*, statuimus, *non venimus amplius ad te*, Hos. l. c. *Juda adhuc vult cum Deo*, Gen. l. c. *quando volueris* cet. (consentiente Coccejo), Ps. l. c. *cupio in meditatione mea.* Sed supra propositam rationem multo et aptiorem esse et elegantiozem, non est quod demonstramus.

ארנה (pro *רנה* c. Aleph prosthetico, *vogatio*, inde *locus profugorum*, v. infra), n. pr. *Aradus*, urbs Phoenicia in insula cognomine hand procul a littore sita, teste Strabone (XVI, 2 §. 13: *ἄραδον δ' αὐτὴν γυνήδες, ἄς φασιν, ἐκ Σιδωνός*) a Sidoniis profugis condita (v. quae de etymo observavimus), a nautarum dexteritate nobilis (Ezech. XXVII, 8. 11 cf. Strab. l. c. *ἄραδον τῆ ἐπιπέδου καὶ ἀφ' οὗρου καὶ ἀποκοπῆς ἄραδον ἐπὶ τῶν ὠκεανῶν*), arab. *أراد*, Edrisi I, 359 Jaub. it. *أراد*, Gent. *ארנה* Gen. X, 18. v. Par. I, 16, ubi LXX *Ἀράδος*, Jos. Ant. 4, 6 §. 2: *Ἀραδαῖος Ἀραδον τὴν ἑσθλὴν ἄραδον*. In numis eius exstat epigraphe graece *ΑΡΑΔΩΝ* (v. quae laudavimus in monu. Phocn. p. 275), sed Phoeniciae insulae nomen ibi nusquam comparat, et falsissima est epigraphes Phoeniciae explicatio, quam proponit J. D. Michaëlis (orient. Bibl. VIII, 13 sqq.) et calculo suo approbavit Rosenm., Alterthumsk. II, 1 p. 59. Ille enim in eo nuno (Cilicio), quem nos depictum dedimus in monu. Phocn. tab. 37 litt. P, legebat *ל-ארד rex Aradi*, quum manifesto ibi legatur *ב-ארד*. Vide quae disputavimus l. c. p. 285. De situ insulae v. etiam Mel. 2, 7. Plin. 5, 17. Maundrell in Paulus Samml. 1, 28. Shaw p. 232 ed. germ.

Pococke itin. II, 293 cf. tab. 30. Volney II, 131. Buckingham II, 435.

ארנה c. Suff. *ארנה* Thren. III, 19 plur. *ארנה* m. 1) pr. *vogatio*, *error*, conditio hominis, qui domo sua deturbatus vel quocumque modo orbatus sine stabili sede misere vagatur. Thren. l. c. *ארנה* *מנתי מנתי* *memento miseriae et erroris mei.* (LXX *διωγῶν*). Ibid. I, 7, ubi copulatur cum *ארנה*. — 2) concr. *errabundus*, stabili sede carens. Jes. LVIII, 7: *et dividas fumelico panem tuum* *et miseris errabundis deducas domum.* Egregie LXX. *ἄραδοι*. Vulg. *vagi*. Chald. *אבנא רדנא* *iacitati*. Usui hebraeo rad. *רוד* affine est aethiopicum *ረዳ*: persequi, graviter vexare, quo collato sententia non valde mutata interpretari possis: *vexatio*, *vexatus*. Sed *vagandi* potestatem, quae in verbo incest, ad nomen etiam transiisse, arguit Jes. l. c.

רנה 1) *largius bibit*, *satiatus est potu* (ut *רנה* *satiatus est cibo*), semel adipe (quod bibitur et hauritur magis, quam comeditur) Ps. XXXVI, 9. (Arab. *رعى*),

aeth. *ረዳ*: potu satiatu est, irrigatus est. IV. causat.). Sq. rei Ps. XXXVI, 9. Jer. XLVI, 10, v. Hiph. Poët. tribuitur gladio sanguinem haurienti Jer. l. c. *רנה*, it. amantibus, qui deliciis venereis satiantur Prov. VII, 18: *רנה* *רנה*. (Cf. Cod. Nas. 1, 114: *رنا*) I. IV. *explevit sitim*, sed III. *explevit libidinem*, coivit, et *רנה* *sitis*, de cocuudi ardore Jer. II, 25).

2) fortius: *inebriatus est*, ut aram. *رنا*, *ῥῆ*. Vide Pi. no. 1, b.

Pi. 1) i. q. Kal, sed intens. a) *largius satiatu s. rigata est* (terra) Jes. XXXIV, 7, sq. *רנה*; b) *inebriatus est gladius* (v. syr.) *ibid.* comm. 5. — 2) causat. *potavit*, *irrigavit*, v. c. agros Ps. LXXV, 11. Sq. dupl. acc. Jes. XVI, 9: *ארנה* *ארנה* *irrigabo te lacrimis meis.* litteris transpositis pro *ארנה* (v. Lgb. p. 143, it. *salta* *vit* aliquem adipe Jer. XXXI, 14, *inebriavit* aliqu., de re venerae Prov. V, 19: *רנה* *רנה* *irrigabo te lacrimis meis.* *ubra* *cus inebriant te omni tempore*, nisi mavis legere *רנה* cf. VII, 18.

Hiph. *potavit*, *irrigavit* Jer. XXXI, 25. Thren. III, 15. Prov. XI, 25, agrum Jes. LV, 10, *satiavit* Jer. XXXI, 25, etiam adipe sacrificiorum Jes. XLIII, 24 (cf. Ps. XXXVI, 9. Jer. XXXI, 14).

רנה adj. *satiatus potu*. Fem. (neutraliter *רנה* *satiatum* i. e. *satiatus* Deut. XXIX, 18, cf. ad *רנה* *רנה* 1172. It. irriguus, de horto Jes. LVIII, 11. Jer. XXXI, 12.

רִיחַ f. *potatio larga, abundantia*. Ps. XXIII, 5: רִיחַ רִיחַ LXVI, 12.

רִי pro רִיחַ (ut רִיחַ pro רִי, אֵי, אֵי) *irrigatio, pluvia*. Job. XXXVII, 11, quo de loco v. ad רִיחַ pag. 555 B. Arab. رِي id. Har. Cons. II, 62 Sch. Phoen.

רִי id. v. ad inscr. Cit. 22 in monn. Phoen. p. 147, et n. pr. fluvii Carth. *Rubricatus* i. e. רִיחַ רִי irrigatio benedictionis.

רִיחַ rad. inusit. quae occulandi, celandi vim habuisse videtur. (Syr. רִיחַ secretum fecit. Aph. רִיחַ celavit consilia, רִיחַ id. Eiusdem familiae esse videntur רִיחַ occulavit VI. inter se arcanam dixerunt, fort. רִיחַ abscondit se, רִיחַ fugit in latibulum). Inde

רִי chald. *occultum, arcanum, mysterium*. Dan. IV, 6. Emph. רִיחַ Dan. II, 19. 27. 30. 47. 18, רִיחַ, pl. רִיחַ II, 29. 47. In Targg. ponitur pro hebr. רִיחַ, סְהוּם, סְהוּם, לָטַח, רִיחַ, סְהוּם, סְהוּם, סְהוּם. (Syr. רִיחַ arcanum, secretum, mysterium. Sam. רִיחַ id. velut רִיחַ לִיר *ad secretum myst.* i. e. apud se, secum Gen. VIII, 21 cf. VI, 5).

רִיחַ pr. *respiravit* (cogn. רִיחַ), *libere respiravit* (frey athmen), quo pectus dilatatur (v. Jes. LX, 5), relaxatur et recreatur, intrans. *latus, laxus, spatiosus* fut. Impers. רִיחַ laxum fit mihi (opp. רִיחַ i. e. respiro, recreor. 1 Sam. XVI, 23. Job. XXXII, 20, ubi Targ. et Pesch. retinent רִיחַ רִיחַ, רִיחַ רִיחַ). (Chald. רִיחַ id. Pa. et Aph. dilatavit pro רִיחַ רִיחַ, part. pass. *amplus*, it. recreavit, רִיחַ respiratio, recreatio, dilatatio, רִיחַ spatium amplum, suburbium. Sam. רִיחַ Vav mobili et רִיחַ spatium, suburbium, רִיחַ Pa. recreavit. Syr. רִיחַ i. q. hebr. Pa. רִיחַ et Aph. רִיחַ respiravit, dilatavit, רִיחַ spatium amplum, recreatio, cf. רִיחַ respiravit, dilatavit, zab. רִיחַ spiritum duxit, Pa. et Aph. spatium dedit, רִיחַ via ampla. Arab. רִיחַ *amplus fuit, רִיחַ amplus, sed רִיחַ subito gaudium percepit, pr. respiravit, רִיחַ laelitia*).

Pa. רִיחַ *amplus, spatiosus* (de conclavibus), *airi pervius* (luftig). Jer. XXII, 14.

רִיחַ m. 1) *relaxatio, liberatio ex angustiis* l'isth. IV, 14. — 2) *spatium liberum* Gen. XXXII, 14. (Arab. רִיחַ interstitium amplum).

רִיחַ f. i. q. רִיחַ no. 1. *respiratio a labore, relaxatio* Ex. VIII, 11. Thren. III, 56.

רִיחַ in Kal inusit. *flare, spirare, max. naribus*, rad. onomatopœt. ut cogn. רִיחַ flavit ore, et רִיחַ pr. respiravit, inde quievit. (Arab. رِيح, flavit ventus. IV. respiravit, inde quievit, sich verschnaufen. In linguis germ. cogn. sunt: a) *hauchen*, unde vet. germ. sup. *hugu, hugi*, suec. *hugh* animus, mens = רִיחַ Graff IV, 782; b) *wuchen*; c) *ruhen* = רִיחַ; d) *riechen*, v. Hi.).

Hi. *naribus odoratus est, offecit*, quod fit ubi aërem naribus modo attrahimus, modo efflamus, durch Ein- und Aushauchen der Luft durch die Nase. (Arab. رِيح I. IV. X. percepit odore rem, II. odoratam fecit rem. Syr. رِيح offecit, Aph. id., chald. zab. et sam. רִיחַ, רִיחַ id. Cf. germ. *riechen*, vet. germ. *riuhhan* olere, fumigare, unde etiam *riuch* fumus). Sq. acc. Gen. VIII, 21. XXVII, 27. 1 Sam. XXVI, 19, absol. Ps. CXV, 6. Deut. IV, 28. Metaph. *pro sensit* (ignem admotum) Iud. XVI, 9, *praesagivit* equus pugnam (quanquam hoc re vera naribus fit) Job. XXXIX, 25. Sq. *odore rei delectatus est* (ut רִיחַ et רִיחַ sq. Ex. XXX, 38. Lev. XXVI, 31, inde gener. *delectatus est* aliqua re (nam suavis odor ab Orientalibus refertur ad id quod placet, v. רִיחַ רִיחַ רִיחַ, Am. V, 21: רִיחַ רִיחַ רִיחַ non delector feris vestris (quanquam in hoc exemplo propriae potestatis vestigium superest: diebus festis enim arae nidorem exhalant), et Jes. XI, 3: רִיחַ רִיחַ רִיחַ *deliciae eius in timore Jovae* i. e. timore Dei delectatur.

רִיחַ utriusque sexus ve. sed fem. saepinus (m. Ex. X, 13. Ps. LI, 12. Eccl. I, 6) pl. רִיחַ Jer. XLIX, 36 al.

1) *spiritus*. (Chald. syr. id. *spiritus, ventus, animus, sed Arabes distinguunt רִיחַ spiritus, anima, et רִיחַ ventus*). Spec.

a) *spiritus narium* (Schnauben), *anhelitus*. Job. IV, 9: רִיחַ *spiritus narium eius, de ira divina et sic* Ps. XVIII, 16: רִיחַ רִיחַ. Inde α) de ira ipsa (cf. רִיחַ *nasus et ira, utrumque a spirando*) Iud. VIII, 3. Job. XV, 13. Ps. XXXVII, 10. Prov. XVI, 32. XXIX, 11. Jes. XXV, 4. XXX, 28. XXXIII, 11. Zach. VI, 8. Eccl. X, 4. β) *superbia* (superbus enim altiores spiritus sumit). Ps. LXXVI, 13: רִיחַ רִיחַ רִיחַ.

b) *spiritus oris* (*Hauch des Mundes, Athem*), plene רִיחַ Ps. XXXIII, 6 (h. l. de verbo Dei creatoris, parall. רִיחַ רִיחַ Jes. XI, 4 (h. l. de verbo s. mandato regis). רִיחַ רִיחַ spiritum duxit Job. IX, 18. Inde α) de spiritu vitali (Lebensathem), plene רִיחַ Gen. VI, 17. VII, 15. 22, v. infra no. 2. β) ut syn. רִיחַ, *halitus*, de re cito pereunte Job. VII, 7. Ps. LXXXVIII, 39.

c) *spiritus aëris* (Wehen der Luft), isque a) lenior, *aura* (Luft, Lüftchen), *aër*. Iob. IV, 15: רוח על פני רוחות. XLI, 8: רוח לא נבא ביניהם: רוח לא penetrat inter ea (scuta crocodili). XXVIII, 25: רוח משקה ל: *quum aëri daret acquilibrium*. רוח *aërem* s. *auram* captavit Jerem. II, 24. XIV, 6. Rursum *aura* diei i. e. vespera, ubi frigidior *aura spirat* Gen. III, 8 cf. Cant. II, 17. IV, 6. Plin. II. N. 2, 47: sub crepusculo commotior *aura spirare solet*. Itaque bene LXX *τὸ δειλινόν*. Luth. da der Tag kühle geworden war. (Arab. *روح* I. II. III. V. *vespere fecit, ivit, venit, et*

aegypt. ποσσε vespera). Saepius est β) *ventus* Gen. VIII, 1. Num. XI, 31. 2 Reg. III, 17. Jes. VII, 2. XXVI, 13. XXXII, 2. Ps. I, 4. XXVIII, 43. XXXV, 5. LXXXIII, 14. CIII, 16. CXXXV, 7. Iob. XXI, 18. XXX, 22. Prov. XXVII, 16. XXX, 4. Eccl. XI, 4 al., et fortius etiam: *procella* Iob. XXX, 15, plenius *רוח גדלה ventus vehemens* Iob. I, 19. Jon. I, 4. 1 Reg. XIX, 11, רוח ברר, Iob. VIII, 2 (cui comparatur oratio impetuosa), רוח קשה Jes. XXVII, 8. רוח קדים *ventus orientalis*, רוח צפון *ventus borealis*, v. קדים, רוח סערה *turbo* Ps. CVII, 25, רוח אעטוס *ventus aestuosus* Ps. XI, 6. *Dispersere* רוח Ez. V, 2, רוח לבל Ez. XII, 14. XVII, 21. Poët. רוח קבצי *alae venti* Ps. XVIII, 11. CIV, 3. Hos. IV, 19 cf. Ov. Met. 1, 264. — Quoniam autem *ventum oris divini flatu ortum* putabant (v. Exod. XV, 8. Iob. XV, 30: כבוד ברוח פיו: *ventus* etiam רוח יהוה *spiritus Jovae* appellatur 1 Reg. XVI, 12. 2 Reg. II, 16. Jes. XL, 7. LIX, 19. Hos. XIII, 15 (non Gen. I, 2, v. no. 4).

Ventus autem dicitur etiam aa) *de coeli plaga*. ר' ארבע פלגות רוחות Ezch. XLII, 16. 17. רוחות פלגות quattuor coeli plagae XXXVII, 9. XLII, 20. 1 Par. IX, 24. Zach. II, 10. VI, 5. — bb) de re inani. Mich. II, 11. Jes. XXVI, 18. XLI, 29. רוחות פלגות *inania* Iob. XVI, 3. רוחות פלגות *scientia inanis* XV, 2. רוחות פלגות *studium inane*, v. רעות. Dicunt etiam: *serere ventum* Hos. VIII, 7, *hereditare ventum* Prov. XI, 29. רוחות פלגות *in frustra* Eccl. V, 15. Jer. V, 13. Iob. VI, 26: רוחות פלגות *in ventum verba desperantis!* i. e. desperantis verbe inconsiderata ventis data sunt, non urgenda et ad vivum reseccanda. (Cf. *εἰς ἀέρα λαλῆν* 1 Cor. XIV, 9, *δοῦναι ἀέροις*, lat. dare verba in ventos Ov. A. A. 1, 6, 42, *profundere verba ventis* Lucr. 4, 932, it. sin. *giàng-fung-dschüi* dicere ventum [et] aquam i. e. inania loqui, mentiri). — Figuratae *ventus* s. *procella* dicitur de exercitu terram invadente Jer. IV, 11. 12 cf. 10. 13.

2) i. q. נפש no. 2, *ψυχή, anima, qua vivitur*, quae in oris nariumque spiritu cernitur (v. no. 1, b), tum hominum, tum bestiarum. Eccl. III, 19: *sors hominum et bestiarum eadem est*: ... כלל רוח אחד רוח *eademque anima omnibus*. 21: בני יודע רוח הטובה היא לנפשם: בני יודע רוח הרעה היא לנפשם: בני יודע רוח הטובה היא לנפשם: בני יודע רוח הרעה היא לנפשם. XII, 7: רוחות פלגות *corpus expulvere*

ortum. VIII, 8. Iob. XII, 10: רוח כל - בשר איש *anima omnis corporis humani* cf. Num. XVI, 22. Jes. LVII, 16. XLII, 5. רוח אין non est (erat) *anima* in eo, dicitur de mortuis Ez. XXXVII, 8, et inanimitatis, ut idolis Jer. X, 14. LI, 17. Hab. II, 19, metaph. de eo qui prae admiratione et stupore paene exanimatus est 1 Reg. X, 5, cf. Ez. II, 2. III, 24. — Inde dicitur רוחי *vita animae meae (vita mea)* Jes. XXXVIII, 16, רוחי *reviviscit anima mea* Gen. XLV, 27, et רוחי *redit anima mea* i. e. reficior (fessi enim anima qs. aufuisse videtur) Jud. XV, 19. 1 Sam. XXX, 12. — Iob. VI, 4: *sagittae rostrum venenum haurit vita mea*. XVII, 1: רוחי *vita mea destructa est*. X, 12. Ps. XXXI, 6. — Poët. רוח אפנינו *spiritus narium nostrarum* i. e. *vita nostra* dicitur de rege civibus vita sua cariore, q. d. *deliciae nostrae, lux nostra*, Thren. IV, 20.

Semel *anima humana* etiam אלהות רוח appellatur Iob. XXVII, 3, quippe quae a Deo hominibus inspirata sit Gen. II, 7, et ad eum redeat Ps. CIV, 29. Eccl. XII, 7. Eodem referenda verba Gen. VI, 3: *non in perpetuum humilietur* (vett. *intpp. maneat*) *spiritus meus in homine, quo de loco* v. p. 327 B.

In visionibus propheticis רוח bis dicitur de vi quadam divina et miraculosa, qua res alias inanitate moventur. Ez. X, 17: רוחות רוחות *nam us (rotis solii divini) incrat anima quasi vitalis*. Zach. V, 9. רוחות רוחות: Ad rem cf. Voss mythol. Briefe 1, 20.

3) *animus* i. q. נפש no. 3. (Arabes distinguunt *الروح* *animam* humanam s. rationalem, quae etiam *الروح الاعظم* *anima superior* dicitur, et *الروح الصغیر* *animam* bestiarum, die thierische Seele. De hac egimus no. 2, de illa hac paragrafo). Est igitur

a) *sedes sensuum, affectuum, et animi commotionum varii generis*. Prov. XXV, 28: *vir non domans* רוחו *animum suum* i. e. animi sui affectus. XXIX, 11. Gen. XLII, 8: *agitatus commotus est animus eius*. Iob. XIX, 17: רוחי *animus meus commotus molestus est uxori meae*. Eique tribuitur et *impatiens* רוחה (v. q. v.) et *patientia* רוחה Eccl. VII, 8; et *superbia* (v. רוחה Prov. XVI, 18) et *animus demissus, quietus* (v. רוחה Prov. XVI, 18) et *animus afflictus* (v. רוחה Ps. LI, 19. XXXIV, 19. Gen. XXXVI, 35). Dicitur

b) *de sentiendi agendique ratione, quo sensu alieni tribuitur animus firmus fidusque* רוחה Gen. LI, 12, רוחה Prov. XI, 13, *animus virilis* רוחה Prov. XVIII, 14 opp. רוחה (v. רוחה), *animus novus isque emendatus* Ez. XI, 19. XVIII, 31. Passim etiam de *communi multorum ingenio et indole* (nostr. Geist eines Volkes, Zeitalters) רוחה רוחה (propensio ad scortationes, Geist der Hurerei) Hos. IV, 12, רוחה רוחה Jes. XIX, 14, רוחה רוחה Jes. XXIX, 10, רוחה רוחה Num. V, 14, רוחה רוחה (de inimicitia et discordia) Ind. IX, 23, talisque *spiritus (talis indoles) coelitus in homines effundit* dicitur Jes. XI, 2. XXXII, 15. Ez. XXXVI, 26. 27. Audacius dictum est hoc Jes. XXVIII, 6: *Jova crit* רוחה

5) *) , idque adhibent verbis Jes. XXX, 18: יָבֹאן יְהוָה וְיִבְרַח יְהוָה ubi Raschi יְהוָה explicat יְהוָה, in hanc sententiam: *ideoque expectabit Jova i. e. poenam differet ut vobis denuo propitius sit, et procul aberit a supplicio sumendo ut misericordia erga vos utatur.* Sed quis non videt, ista durissima esse atque a linguae indole aliena, et verba יְהוָה וְיִבְרַח cum gerundiis sequentibus arcte iungenda esse? Itaque רוט sq. gerundio non potest non significare: *efferre se, surgere ad aliquid faciendum, adiuncta desiderii notione (ad quam prope accedit arab. اَم, quaesivit, expetivit, voluit cf. diss. Lug. l. p. 1084, וְיִבְרַח v. נִשָּׂא 1, g), ut יְהוָה sq. gerundio est: expectat (er schaut darnach aus) i. e. desiderat aliquid facere (cf. Job. III, 21, ubi LXX optime reddunt: *ἐπιδοξα*). Redde igitur: sed tunc (ad יָבֹאן v. append. v. בָּן) i. e. si paucissimae tantum populi reliquiae supersunt expectat (er schaut darnach aus) vobis propitius esse i. e. spectat, animo intendit, id agit ut vobis propitius sit, et tunc surgit, ut misericordia erga vos utatur, quod cum sequentibus egregie convenit. Quam ipsam ob causam non est quod scriptura sollicitetur, ut nuper fecit Ewaldus (Propheta I, p. 271), qui pro יְהוָה coniecit יְהוָה, ut congruat scilicet eum יְהוָה male intellecto.*

Part. רוט f. רוט 1) *sublatus, elatus* v. c. de manu Dei minace Jes. XXVI, 11. רוט בְּיַד manu elata, sublata, h. e. palam, proterve et terociter Ex. XIV, 8. Num. XXXIII, 3, cf. XV, 30 (ubi opponitur בְּשֵׁנָה Comm. 29) et רוט רוט Job. XXXVIII, 15. — 2) *altus, excelsus*, de monte, arbore Deut. XII, 2. Jes. II, 13. 14. Ez. VI, 13. XVII, 22. XX, 28. XXXIV, 6, de solio Jes. VI, 1, de homine staturae longae et procerae Deut. I, 28. II, 10. 21. IX, 2 cf. Jes. X, 33, de Deo in alto habitante Ps. CXIII, 4. CXXXVIII, 6. Pl. רוט excelsa coeli Job. XXI, 22. Ps. LXXXVIII, 69. Metaph. a) de alta voce Deut. XXVII, 14. b) *potens*, unde רוט רוט manus potens Deut. XXXII, 27. (Sam. רוט potens, ferox, v. Carm. sam. 5, 7). c) *exultans, gaudens oculi superbi* Ps. XVIII, 28. Prov. VI, 17. (Sin. *ûn-gâo* oculis altus, de superbo). d) *ardulus intellectu* Prov. XXIV, 7 (ubi more arabico scriptum est רוט רוט Cf. רוט).

Niph. v. רוט.

Pil. רוט *altum fecit, elevavit* Ps. CVII, 25, inde *extruxit domum* Esr. IX, 9, *creverit fecit* (aqua plantam) Ez. XXXI, 4, *educavit filios* Jes. I, 2. XXXIII, 4. Metaph. a) in loco alto et tuto collocavit aliquid, *tutum praestitit* (v. רוט) Ps. XXVII, 5, sq. מן Ps. XVIII, 49. IX, 14. b) *extulit, sublevavit* (jemanden heben) 1 Sam. II, 7. Ps. XXXVII, 34. CXVIII, 16. Prov. IV, 8. XIV, 34. Job. XVII, 4. c) *extulit laudibus, celebra-*

vit Ex. XV, 2, Ps. XXX, 2. XXXIV, 4. XCIX, 5. g. CVII, 32. CXVIII, 28. CXLV, 1. Jes. XXV, 1. — Pass. רוט exaltatus est Ps. LXXXV, 11. Part. excelsus Neh. IX, 5.

Hiph. רוט inf. רוט, imp. רוט, sq. voce monosyll. רוט (Milil) 2 Reg. VI, 7 1) a) *altum fecit* v. c. solium Jes. XIV, 13, nidum Job. XXXIX, 27, *exaltavit* aliquid, *erhöhen* (opp. רוט) Ps. LXXXV, 8, *exerit* aliquid ex humilitate, ex plebe (sq. רוט) 1 Reg. XIV, 7. XVI, 2. Ps. LXXXIX, 20 cf. 1 Sam. II, 8. Ps. CXIII, 7 (nostr. aus dem Staube erheben). Dicunt etiam: *exerit caput* alic. Ps. III, 4, *dextram* alic. Ps. LXXXIX, 43, *cornu* alic. i. e. robur et potentiam eius auxit 1 Sam. II, 10. Ps. LXXXIX, 18 Cheth. XCII, 11. CXLVIII, 18, sed רוט רוט 18 *sustulit cornu suum* i. e. superbit Ps. LXXXV, 6. — b) *erexit*, velut cippum Gen. XXXI, 45, vexillum Jes. XLIX, 22. LXII, 10.

2) *sustulit* (aufheben), velut rem humi iacentem 2 Reg. II, 13, baculum Ex. XIV, 16. Jes. X, 15, et sq. רוט (v. gr. §. 135, 1 not. 3) Ex. VII, 20. Spec. dicunt: a) *sustulit manum* vel *dextram* Ex. XVII, 11. Num. XX, 11, quod iurantis est (sq. רוט) Gen. XIV, 22. Dan. XII, 7 et vim inferentis, sq. 1 Reg. XI, 26, 27. Cf. רוט — b) *sustulit pedes* ad eundem Ps. LXXXIV, 3, *sed tollere manum pedemve* est: quocunque modo se movere, aliquid agere, quidquid sit Gen. XLI, 44. — c) *sustulit faciem*, sq. רוט ad aliquid Esr. IX, 6 i. c. cum libere intuitus est, *sustulit caput suum*, de eo qui potu refectus novos spiritus sumit Ps. CX, 7. — d) *sustulit vocem suam*, clamorem Gen. XXXIX, 15. 18. Jes. XL, 9. LVIII, 1, addito בְּרוּיָה Esr. III, 12. Ez. XXI, 27, sq. רוט acclamavit alicui Jes. XIII, 2. Job. XXXVIII, 34, sq. רוט sustulit clamorem contra aliquid 2 Reg. XIX, 22. Jes. XXXVII, 23. Dicitur etiam de his qui tuba caneant 2 Par. V, 13: רוט קול בְּהַרְוִיָה *quum vocem tollerent tubis* i. e. quum tubis clangereint, quod concisus dicunt: רוט קול sustulit tubam i. e. vocem tubae. 1 Par. XXV, 5, ut recte Targ. Dicitur etiam בְּקוֹל רוט (ut supra בְּמִטָּה רוט) 1 Par. XV, 16. — e) *exegit tributum* (eine Abgabe erheben) Num. XXXI, 28.

3) *obtulit*, velut cibos in mensa (auftragen) 1 Sam. IX, 24, *obtulit munera* (הרויָה) Jovae, templo et sacerdotibus Ex. XXXV, 24. Num. XV, 19 sqq. XVIII, 29. XXXI, 52. Esr. VIII, 25. Ez. XLV, 1. 13. largitiones publicas 2 Par. XXX, 24. XXXV, 7—9. — Prov. XIV, 29: רוט רוט מְרִים *impatiens offert in medium profert sustuliam*.

4) *abstulit* (wegnehmen), pr. si tollendo fit (wegheben) v. c. saxum Jos. IV, 5. Jes. LVII, 14 (sq. מן),

*) Quae observat Alb. Schult. (Opp. min. p. 275), ut *alti* significatum ad *remoti* potestatem referri doceat, ab h. l. aliena sunt. Nam רוט v. est *superbus fuit*, sq. רוט *superior fuit*, quam ut vellet (praeicipibus servire) Abulph. p. 354, et sic רוט vit. Tim. 48 non aliud est quam *superbia*.

dein simpl. Lev. II, 9: והריים הבתור מן הזבחה אם אזכרתה et auferat sacerdos de fertio sacrificium memoriale. IV, 8. VI, 8. (Winerus Realw. II, 553 ll. cc. הריים male refert ad ritum elevationis, opp. הניף cf. Bähr Symb. II, 356. 357 et infra s. הרניפה. Num. XVII, 2. XVIII, 30. 32. לך aufer tibi 2 Reg. VI, 7. — Ezech. XXI, 51: והריים הזבחה auferendo coronam. Dan. VIII, 11 Chethibh. — Prov. III, 35: כפילים מריה קלון stulti auferunt (tra- gen davon, reportant) ignominiam. Ita Targ. et Pesch. Parall. יתחילי.

Hoph. הריים pass. no. 3. Exod. XXIX, 27, no. 4. Lev. IV, 10. Dan. VIII, 11 Keri.

Hithpal. הריים התרומם. surrexit Jes. XXXIII, 10 (ubi ארומם pro ארתומם), it. extulit se (fastuose) Dan. XI, 36.

רום chald. id. Praet. pass. רום extulit se (eor) Dan. V, 20.

Pal. רוים laudibus extulit, celebravit Dan. IV, 34. Pass. surrexit, sq. על contra al. Dan. V, 23.

Aph. extulit, exaltavit Dan. V, 19.

רום m. 1) altitudo Prov. XXV, 3. — 2) elatio. רוים פניס Prov. XXI, 4. Jes. X, 12, ר' לב Jer. XLVIII, 29, et simpl. רוים Jes. II, 11. 17 elatio animi, fastus.

רום chald. altitudo Dan. III, 1. IV, 17. Esr. VI, 3.

רום i. q. רוים alium, inde acc. in alium Hab. III, 10.

רומה (excelsum) n. pr. loci 2 Reg. XXIII, 36, fortasse eiusdem quod ארומה appellatur Jud. IX, 41, et prope Neapolin fuisse videtur.

רומה f. elatio, adv. collo elato, erecto. Mich. II, 3.

רוים m. elatio, celebratio Ps. LXVI, 17. Pl. cstr. רויםרות Ps. CXLIX, 6.

רויםרות f. pr. inf. Pal. (more Syrorum) elatio. Jes. XXXIII, 3: מרומותה קצצו נזים ubi effers te, fugiunt gentes.

רום 1) part. et adj. altus, v. rad. in Kal. 2) n. pr. a) familiae gentis Busitarum in Arabia deserta Job. XXXII, 2, nonnullis eiusdem atque רוים Gen. XXI, 21, it. aliorum virorum, ut b) Rnth IV, 19. 1 Par. II, 9, pro quo ארומ Mt. I, 3. Luc. III, 33. c) 1 Par. II, 25. 27.

רומה f. (Kamez impurum) cstr. רומה locus editus 1 Sam. XXII, 6, max. idolorum cultui consecratus Ez. XVI, 24. 25. 39. Cf. רומה.

2) n. pr. a) הרמה (ita c. art. ubique, praeter Neh. XI, 33, ברמה Jer. XXXI, 15) oppidum Beniaminitarum (Jos. XVIII, 25), in vicinia Gebae, Gibeae et Gibeonis Ind. XIX, 13. Jes. X, 29. Hos. V, 8. Esr. II, 26. Neh. VII, 30. XI, 33, in via quae ab Hierosolymis Bethelcm

ducebat (Jud. IV, 5), prope utriusque regni confinia (1 Reg. XV, 17. 21. 22) siti. Jer. XXXI, 15. XL, 1. Hieronymus: „Rama in tribu Benjamin civitas Saulis in sexto miliario ab Aelia ad septentrionalem plagam contra Bethel. Meminit et huius Hieremias“. Hoc ipso autem loco in monte cono simili est vicus er-Ram (الرمام), inter Géba (Gibeam Sauli) et Éib (Gibeonem V. T.) situs, ab occidente Gibeae situs, 5 mill. angl. (i. e. 6 rom.) ab Hierosolymis distans. V. Robins. Palaest. II, 321. 326 ibique mappam geogr. regiones Hierosolymae vicinas adumbrantem. Josephus (Arch. 8, 12 §. 3. 4) urbem Faqa-θwva appellat (רמחוק) et quadraginta stadiis ab Hierosolymis abesse tradit.

b) Rama, quam Ramam Samuelis dicas, in qua hic vates habitabat et sepultus est 1 Sam. I, 19. II, 11. VII, 17. VIII, 4. XV, 34. XVI, 13. XIX, 18. 19. 22. 23. XXV, 1. XXVIII, 3, quibus locis cunctis רמה articulo munitum est, sive c. He loc. הרמה, sive c. ב praef. רמה XIX, 19. 23. XXV, 1. XXVIII, 3. Eadem creditur atque הרמהים בנזים in montanis Ephraimi 1 Sam. I, 1 cf. 19, verum hoc incertum, nam oppidum natale Elkanae I, 1 potest aliud fuisse atque habitatio eius comm. 19. De situ huius Ramae non satis constat et certa de ea traditio mature perisse videtur. Magna igitur iam inde ab Eusebio et Hieronymo diversitas opinionum, quas in brevi conspectu ponere placet.

Alii enim a) Ramam Samuelis eandem esse volunt atque Ramam Sauli prope Gibeam (Pococke II, p. 71. 72, Bachiene 1, 155, et nuper Raumer Palaest. 146, adeoque Winer: Realw. h. v.): quod nemo profecto in posterum faciet, qui narrationem 1 Sam. IX, 10 perlegerit et reputaverit, Ramam Beniaminiticam a Gibeam Sauli vix dimidiae horae spatio distare, contra e Rama Samuelis Gibeam redeuntes praeter alia loca sepulcrum Rahelis (inter Hieros. et Bethlehem) transire 1 Sam. X, 2. — β) Eusebius et Hieronymus Ramam Sam. eandem faciunt atque Ramathaim Zophim 1 Sam. I, 1 et et Lyddiam N. T., Josephi Arimathiensis patriam, et prope Lyddam collocant, v. Hier. v. Armatha Sophim. Sunt propterea, qui Ramam eundem locum existant, qui Arabibus راما, Ramla, ab occidente Lyddae (v. Abulf. p. 240. Par. Edrisi I, 339). Aliam opinionem sequentur γ) qui Ramam ponebant ubi nunc Neby Samwil, duarum fere horarum spatio a Gibeam, inter occidentem et austrum (S. W.) v. Robinson II, 356 sqq. Faciebant ita monachi inde ab expeditionibus cruciatis, ii ipsi qui Samuelis nomen imponebant isti loco, qui ab aliis etiam Rama, ab aliis denique Silo appellatur. Utrosque nuper confutavit Robinson, qui δ) Rama et Ramathaim-Zophim ibi collocat, ubi nunc Siba, 5 mill. angl. ab Hierosolymis mare versus, Palaest. II, 583—88, in hodierno Soba vestigium veteris בנזים וצירה 1 Sam. IX, 5 superesse suspicatus. Eadem fere Cotovicis sententia erat, sed idem locus 1 Sam. X, 2, qui duabus praecedentibus, etiam huic sententiae obstat. Nisi igitur illam de sepulcro Rahelis notitiam

הריע חרוקה Jer. IV, 19. XLIX, 2. חרוקה חרוקה
clamorem bellicum sustulit Jos. VI, 5, 20.

2) clangor tubae Lev. XXV, 9. Zeph. I, 16. חקק
classicum cecinit (Lern blasen) ad castra mo-
venda Num. X, 5, 6. חרוקה שופר buccina clangoris
Lev. XXV, 9, ח' חרוקה tubae clangoris Num. XXXI, 6.
2 Par. XIII, 12 i. e. tubae, quibus signum datur.
חרוקה cymbala clangoris (die Iermenden Becken) Ps.
CL, 5. חרוקה יום calendae mensis septimi (postea
tubae clangore tubae annunciabantur Lev. XXIII,
24. Num. XXIX, 1—6. חרוקה זבתי sacrificia cum
tubae clangore oblata Ps. XXVII, 6, cf. Num. X, 10.

רוץ in Kal inusit. tundere, contundere, inde a) com-
minuere, v. רופף, רופף, et b) concutere. Inde

Pul. רוץ concussus est, contremuit. Iob. XXVI, 11:
עברתה מחרופין. Cf. IX, 6 Targ. עברתה שמים ורוץ
pro hebr. תפפץ. Talmud. רוץ tremuit (concussus
est) lac רוץ motavit palpebras, alas, et sic sam.
רוץ, ab. רוץ tremuit, cod. Nas. 1, 12.

רוץ pl. f. grana contusa frumenti, polenta 2 Sam.
XVII, 19. Prov. XXVII, 22.

רוץ ἄρ. λεγόμεν. Ez. XLVII, 12: erit fructus
eius cibo חרוקה ורקדה ורקדה לחרוקה ad bene
Vulg. Targ. Pesch. (LXX. ἄρ. cf. Segantii Apoc.
XXII, 2). Pr., ut suspicor, est pulvis officinalis, a
comminuendi significatu, cf. ארץ רבב Cant. III, 6.
Aliis rad. רוץ est i. q. רוץ medicatus est. Sunt etiam qui
radicem faciunt חרוף = Segantii, perverse.

רוץ currere. (Aram. רוץ, v. litt. רו, sed sam. רוץ praet. רוץ, aeth. רוץ). Dicitur de hominibus Num. XI, 27. 1 Sam. XX, 36. 2 Sam. XVIII, 19. 23. Prov. IV, 12 cet., de equis Job II, 4. Am. VI, 12, locustis Job II, 9. Copulatur c. רוץ pers. (accurrere ad al.) Gen. XVIII, 7. XXIV, 29. Jes. LV, 5, et loci Gen. XXIV, 20, חרוף Gen. XVIII, 2. XXIV, 17. XXXIII, 4. 2 Reg. IV, 26, ארוץ ib. V, 20, ל חרוף festinare ad malum) Jes. LIX, 7. Prov. I, 16, רוץ (currere cum aliquo i. e. cursu contendere cum eo) Jer. XII, 5; it. sq. acc. loci, quem quis currendo petit 1 Sam. XX, 6, et viae, רוץ ארוץ currere viam (ut prophetae istos, tamen illi currunt, munere prophético male seduli operam dant. Ps. CXLVII, 15: mittit Deus mandatum suum, cito currat verbum eius. (Carm. Sam. 5, 20: iudicia quae cito currunt). Ps. CXIX, 32: viam praeceptorum tuorum curram, in ea studiosè incedam. Hab. II, 2: ut lector currat, sine negotio legat. Spec. a) hostiliter irruit in aliquem, sq. רוץ על Iob. XV, 26. XVI, 14. Dan. VIII, 6, sq. acc. Ps. XVII, 30. b) sq. רוץ ad al. Prov. XVIII, 10.

Part. רוץ cursor (Eilbote) Jer. LI, 31. Iob. IX, 25:
רוץ קלוי מני רוץ dies mei velociores sunt cursore. Sed VII,
6, ubi eadem verba habentur, pro רוץ est. cito radius
textoris, et vide possitne רוץ idem significare. Certe
aegypt. רוץ cursores etiam de pano textoris
dicitur (Peyron lex. p. 11) i. e. de filis subteminis, quae
radio circumvolvuntur, quippe quae currant s. cito ferantur,
nostr. Schütze, Schifflein. — Plur. רוץין et רוץין
2 Reg. XI, 13 cursores appellantur a) famuli ante currum
principis currentes 2 Sam. XV, 1. 1 Reg. I, 5 (lat. cursores Suet. Ner. 30. Sen. ep. 87. 126). — b) satellites
et nuncii regii Hebraeorum tempore Sauli 1 Sam. XXII,
17, et regum post Davidem 2 Reg. X, 25. XI, 6 sq. 2 Par. XII, 10, 11. XXIII, 12. XXX, 6, 10, prob. iidem, qui David rege פלתי non inabantur (q. v.). Cf. 1 Reg. I, 5. XIV, 27. 2 Sam. XV, 1. — c) equites regii Persarum, quorum erat, mandata regia in provincias deferre Esth. III, 13. 15. VIII, 14.

רוץ v. רוץ. Pil. רוץ i. q. Kal cucurrit (currus) Nah. II, 5. Cf. lat. rota currut.

Hiph. currere fecit Jer. XLIX, 19. L, 44, inde celeriter adduxit, attulit Gen. XLI, 14: ונרצתהו מן חרוף. 1 Sam. XVII, 17, festinare fecit. Ps. LXVIII, 32: כוש לאהים אethiopia festinare facit manus suas ad Deum, i. e. Aethiopes festinant ad Jovam manibus suis ad adorandum sublatis (v. חרוף Ps. XXVIII, 2. LXIII, 5) vel munera oblaturi vel manus fidei Jovae daturi (v. חרוף no. 1, c). Neutrum audacius vel incommode dictum existimem (cum Maurero) non aliud est quam si dicas: חרוף חרוף לאהים, חרוף חרוף לאהים. Maurerus: Aethiopia currit, manus suae ad Deum directae sunt, sed רוץ nusquam est i. q. רוץ.

רוץ m. חרוף Eccl. IX, 11. חרוף f. id. 2 Sam. XVIII, 27. Jer. VIII, 6. XXIII, 10. Aliud vide s. rad. רוץ.

רוץ in Kal inusit. pr. effundere se, effundi, inde evacuari, unde רוץ רוץ vacuus q. v. (Cognatum videtur verbis רוץ רוץ, רוץ gr. ἔρημις, quo poëtae utuntur de fluviis se exonerantibus, lat. ructo, eructo).

Hiph. 1) effudit aliquid. (Chald. sam. רוץ, arab. רוץ). C. acc. rei Ps. XVIII, 43: רוץ רוץ גשם על רוץ גשם על רוץ pluviam effundunt super terram. Zach. IV, 12. Mal. III, 10: רוץ רוץ רוץ רוץ effundam vobis benedictionem. Translate a) effudit i. e. eduxit gladium cx vagina. Lev. XXVI, 33: רוץ רוץ רוץ רוץ. Ex. XV, 9. Ez. V, 2. 12. XII, 14. XXVIII, 7. XXX, 11, it. hastam Ps. XXXV, 3. — b) eduxit milites ad bellum. Qui enim magna copia exeunt, רוץ dicuntur. Gen. XIV, 14: רוץ רוץ רוץ רוץ eduxit probatos suos (i. e. probatae fidei servos). Apposite Saad. vertit רוץ quod pr. est exiit,

nudavit, dem (ut hebr. רָהִיק) effudit pecuniam e mar-supio Har. 3 p. 162 Schl., evaginavit gladium 2, 274, emisit agmen expeditum Schult. ad Ispahan. p. 15. Alex. et Samaritanii vim vocis non assecuti comiciebant רירק v. רירק. דיק. p. 330 A.

2) *evacuavit* effluendo quod intus erat v. c. saccum Gen. XLII, 35, rete Hab. I, 17, vasa Jer. XLVIII, 12, it. *vacuum reliquit*, Jes. XXXII, 6: רָהִיק נָשָׂא רֶשֶׁב: *vacuum relinquentes animam esurientis*.

Hoph. pass. no. 1. Jer. XLVIII, 11 (addito רָהִיקוּ). Cant. I, 3: רָהִיקוּ הַיָּרֵק שֶׁנֶּהְיָה *unguentum, quod effusum est, est nomen tuum, vel: instar unguenti effusum est nomen tuum.* ntrumque eadem sententia: nomen tuum bonum odorem spargit (cf. רָהִיקוּ, רָהִיקוּ), omnibus gratum est et acceptum. Priore structura admissa רָהִיקוּ, admissa posteriore רָהִיקוּ h. l. cum fem. copulatum est: sed hoc posteriori praefero.

ריק 1) adj. *vacuus. inanis.* Jer. LI, 34, neutr. *inane*, translate *vanum*, vani conatus. Sic Ps. II, 1. רִיקִים מְדַבְּרִים *meditantur inanis*. IV, 3. — 2) adv. *in vanum, frustra.* Ps. LXXXIII, 13. Jes. XXX, 7: רָהִיקוּ *vanum et frustrantum est auxilium eorum, plenius רָהִיקוּ Lev. XXVI, 16. 20. Jes. LXV, 23, רָהִיקוּ Iob. XXXIX, 16. Jes. XLIX, 4, רָהִיקוּ Hab. II, 13. Jer. LI, 58.*

ריק 2) Gen. XXXVII, 24, f. רָהִיקוּ Jes. XXIX, 8. Ezech. XXIV, 11, plur. רִיקִים (septies) et רִיקִים 2 Sam. VI, 20 adj. *vacuus, inanis.* (Chald. רִיקוּ id. syr. رَاقِبٌ). Dicitur de vase vacuo Iud. VII, 16. 2 Reg. IV, 3, de olla Ez. XXIV, 11, de cisterna Gen. XXXVII, 24, de aristis, in quibus nulla grana (vanae aristae Virg. Ge. I, 226), it. de anima vacua i. e. esuriente Jes. XXIX, 8 cf. XXXII, 6 et נָשָׂא no. 2, it. de eo qui vacuis manibus est i. e. de *inope* Neh. V, 13 (cf. רִיקוּ). Metaph. a) *inanis*, de verbo Dent. XXXII, 47. — b) *levis, nequam* Iud. IX, 4. XI, 3. 2 Sam. VI, 20. 2 Par. XIII, 7. Prov. XII, 11. XXVIII, 19.

ריק 3) *vacue.* Jer. XIV, 3 de hominibus qui ad aquam petendam missi sunt רִיקִים כְּהִיָּה רִיקִים *redeunt vasa eorum vacua*, aquam enim non invenerunt. Inde *vacuis manibus*, de *inope* Rut. I, 21. III, 17. רִיקִים dimisit aliquem inopem et sine munere Gen. XXXI, 42. Dent. XV, 13. Iob. XXII, 9 cf. 1 Sam. VI, 3. Sic *vacuis abiit vacuis manibus* Exod. III, 21. — Dent. XVI, 16: *non apparet coram Jova vacuis manibus* i. e. sine munere. Ex. XXIII, 16. XXXIV, 20 (ubi cod. Sam. male *infecta*). — 2) *infecta*, maxime in formula: רִיקִים שִׁבֵּי רִיקִים *redire re infecta* (cuius formulae originem habes Jerem. XIV, 3) 2 Sam. I, 22: *gladius Sauli nunquam redibat re infecta*, sine clade hostium et victoria non reportata. Jer. L, 9. De mandato frustraneo Jes. LV, 11. Sic Ps. XXV, 3: רָהִיקוּ *infecta* *perdidit re infecta*, i. e. propter consilia impia frustrata. — 3) *sine causa, inmerito* i. q. חֵזֶק

no. 3. Ita accipiendum videtur Ps. VII, 5: וְאֶת־רִיקִים *et si spoliavi adversarium meum sine causa*. u. sine nova iniuria, vel arctius iunctis verbis וְאֶת־רִיקִים *adversarius meus erat sine causa* cf. שֶׁנֶּהְיָה חֵזֶק Ps. LXIX, 5.

ריק salivare, c. acc. (v. רָהִיקוּ no. 3) salivam similem fluxum emittere. Lev. XV, 3: רָהִיקוּ *caro eius fluxum suum*, v. רָהִיקוּ. (Arab. رَوَى saliva infantis, sed frequ. رَوَى med. Je salivavit infans, رَوَى saliva, salivavit equus, emisit semen genitale, رَوَى saliva ex ore equi effluens. Syr. chald. رَوَى saliva. Vide an huc perlineat gerin. Ruhr, dysenteria, quod Adclungius refert ad verbum rühren fluendi significata).

ריק m. saliva (rabidi) 1 Sam. XXI, 14. רִיקִים *saliva portulacae* Iob. VI, 6 v. רִיקִים.

ריק pauperem, egenum esse. Eandem vim habet atque נִרְשָׁה (a נִרְשָׁה q. v.) bonis expulsus s. privatus est i. q. *pauper factus est*, pass. ab Hi. הִרְשִׁיב *pauperem fecit* 1 Sam. II, 7; isque nexus tam evidens est, ut facile careas novis coniecturis etymologicis, quales hae sunt: a) *rapere*, רָהִיקוּ *sumere (imo rapere) sc. stipem*; vel b) *contritum esse* cf. רָהִיקוּ (Fürst.). Praet. semel רָהִיקוּ Ps. XXXIV, 11. Part. רָהִיקוּ *pauper, egenus* 1 Sam. XVIII, 23. 2 Sam. XII, 3. Ps. LXXXII, 3. Prov. XIII, 8. XIV, 20. XVII, 5. XVI, 23. XIX, 1. 7. 22. XXII, 2. XXVIII, 3. 6. 27. XXXIX, 13, plene רָהִיקוּ 2 Sam. XII, 1. 4. Prov. X, 4, pl. רָהִיקוּ Prov. XXII, 7. רָהִיקוּ XIII, 23.

Hithpal. part. הִרְשִׁיב *pauperem se simulans* Prov. XIII, 7. — רָהִיקוּ v. rad. רָהִיקוּ.

ריק i. q. רָהִיקוּ no. 5 *papaver*.

ריק m. *paupertas*. Prov. XXVIII, 19. XXXI, 7.

ריק id. Prov. X, 15. XIII, 18. XXIV, 34.

ריק id. Prov. VI, 11. XXX, 8.

ריק primus, v. ראש.

ריק n. pr. v. rad. רָהִיקוּ.

ריק 1) *extenuavit, tenuem et macrum fecit*. (Arab.

رَزَا et رَزَى *diminuit rem*, رَزَى *extenuatus, enervatus* fuit, velut itinere, morbo. Cogn. رَزَى *emaciatus, enervatus est*. Origo fortasse est in *radendo*, abradendo. Vide et רָהִיקוּ, רָהִיקוּ et Niph. — 2) *excidit, perdidit*. Zeph. II, 11: רָהִיקוּ רָהִיקוּ רָהִיקוּ LXX: ἔξολοθῆσαι.

Vulg. *attenuabit*. Pesch. *perdet*. (Cf. arab. رَزِيَّةٌ et رَزِيَّةٌ pl. رَزِيَّاتٌ detrimentum, calamitas, vit. Tim. I, 450 Mang Abulf. Am. II, 84). רָחַב. Niph. *emaciata est, contabuit* (caro) Jes. XVII, 4.

רָחַב adj. *macer*, de ove Ez. XXXIV, 20, translate de terra sterili (opp. pingui) Num. XIII, 20. (Zab. 13) sterilitas frugum Cod. Nasor. III, 78).

רָחַב m. 1) *diminutio*. Mich. VI, 10: אֵיִשָׁה רָחַב מִלְּדוֹ *modius iusto minor*. Spec. 2) *macies, tabes* Jes. X, 16. Ps. CVI, 15. Aliud v. s. rad. רָחַב.

רָחַב m. *pernicies*. Jes. XXIV, 16: אֵיִשׁוֹ לִי וְאֵיִשׁוֹ לִי וְאֵיִשׁוֹ לִי *vae mihi, quod statim sequitur*.

רָחַב rad. inusit. *alta et clara voce clamavit*, fere i. q. cogn. רָחַב. Jos. Kimchius hanc radicem ab Arabibus de elatione vocis dici affirmat, sive ad laetitiam sive ad fletum. Apud Arabum lexicographos nihil reperitur nisi מَرْتَبِحٌ quod Geuhar. explicat اَلصَّوْتُ الْوَهِيْمَةُ vehementi voce praeditus, sed Firuz. pag. 275: اَلصَّوْتُ لَا مَرْتَبِحٌ *vox, non vehemens, errat enim Geuhari*. Quod quidem iudicium (etymo saltem contrarium) penes auctorem esto.

רָחַב Jer. XVI, 5, estr. מְרַחֵב (cf. Lgb. 578) Am. VI, 7 *clamor altus et acutus*, isque (pariter atque רָחַב) a) ob laetitiam, *iubilum*. Am. I. c. מְרַחֵב מִלְּפִי רָחַב *recedit iubilum profusorum* in lectulos, ubi lusus verborum est in מְרַחֵב et מְרַחֵב. LXX: χαρμετισμός. Raschi *convivia* explicat, בְּשִׂחָה, et sic passim hac voce utuntur scriptores Hebraei, ut Ion. et Siphre ad Num. XXV, 5. Midr. Esth. I, 2. Sunt autem convivia a laeto clamore dicta. b) propter luctum, *fletus*. Jer. I. c. בֵּית מְרַחֵב *domus fletus, luctus*.

רָחַב ἄπ. λεγόμεν. Iob. XV, 12: *quo te rapit cor tuum nictavit, innuit*, max. oculis, in Targg. pro hebr. רָחַב, syr. رَحَابٌ nutus, etiam lascivus Jes. III, 16. Cod. Nasor. I, 32. III, 236, arab. رَحَابٌ innuit aut oculis aut ore aut manu, رَحَابٌ nutus, signum Cor. 3, 36, رَحَابٌ meretrix, quippe quae oculis lascivis nictet et signa det; eademque radice utuntur Targ. et Pesch. מְרַחֵב (al. מְרַחֵב), מְרַחֵב, adeoque in contextu hebr. 5 codd. habent מְרַחֵב.

Vicinae radices sunt رَمَزٌ et غَمَزٌ nictavit oculis, it. diffamavit, obtreclavit aliquem (v. pag. 1240) r, l et غ inter se permutatis. Origo autem est in *comprimendo, mordendo, vellicando* (zusammenpressen, zusammenknecfen), et غَمَزٌ prope abest a رَمَزٌ, رَمَزٌ, cf. رَمَزٌ subsiliit dorcas, a comprimendo et contrahendo se (v. pag. 1226). A vera loci sententia nemo longius abest quam Sam. Lee, qui hanc refert ad ar. رَمَزٌ emaciata fuit et surgere non potuit iumentum (v. pag. 1226); cepit, accepit rem III. diu permansit in loco, رَمَزٌ firmiter adhaesit loco q. d. was fixiren deine Augen?

رָחַב i. q. arab. رَزَنٌ sustulit rem gravem, رَزَنٌ gravis fuit et pondero et moribus, رَزِينٌ gravis pondere;

moribus, auctoritate et potentia pollens, رَزَانَةٌ mulier compositae et cum gravitate scdens Har. 20 p. 197, et 33 p. 225 Sacy. — Part. رَزِينٌ gravis (auctoritate et dignitate) q. d. *augustus*, voc. poet. de principibus, pl. رَزِينِيْمٌ Iud. V, 3. Ps. II, 2. Prov. VIII, 15. XXXI, 4. Jes. XL, 23. Hab. I, 10, parall. رَزِينٌ. Alii, ut Lettius ad Iud. I. c. male explicant: *librantes consilia*.

רָחַב i. q. רָחַב (ut רָחַב i. q. עֵשֶׂק) Prov. XIV, 28, parall. רָחַב. Aliud רָחַב (macies) v. ad רָחַב. Fuerunt quidem ut Umbreitius, qui etiam h. l. maciei potestatem retinerent, sed fortiter renitente contextu.

רָחַב (princeps i. q. רָחַב, רָחַב) n. pr. conditoris regni Damaseni 1 Reg. XI, 23.

רָחַב *amplius, spatiosus fuit et factus est*. (Arab.

رَحَبٌ, aeth. ርሕብ: id. Radix primaria est

רח, nude רָחַב spatiosus, amplus fuit, sam. רבח, transp. (רחב). Pr. de conclavibus, quae dilatantur Ez. XLI, 7, de ore late aperto 1 Sam. II, 1, metaph. de corde, quod laetitia dilatatur Jes. LX, 5. (Cf. Anaer. 39, 2: τὸν ἕξον νόον ἀλώσας, arab. رَحَابٌ expandit. VII. expan-

sus est, it. exhilaratus est, رَحَابٌ exhilaratio, شرح صدره dilatavit pectus suum i. e. recreavit se Har. 2, 106 Sch.).

Niph. part. *spatiosus, amplus*, de pratis Jes. XXX, 23.

Hiph. *latum, amplum fecit* Jes. LIV, 2, v. c. lectum Jes. LVII, 8, rogum (opp. profundum i. e. longum fecit) Jes. XXX, 33, gressus Ps. XVIII, 37; it. *spatiosum, longum latumque fecit* v. c. calvitium Mich. I, 16, fines s. ambitum regni Ex. XXXIV, 24. Dent. XII, 20. XIX, 8. Am. I, 13, et sic Dent. XXXIII, 20: מְרַחֵב מְרַחֵב *spatiosos facit fines Gaditarum*. Spec. a) sq. ḥ pers. amplum spatium dedit alicui Gen. XXVI, 22, inde aditum ei patefecit Prov. XVIII, 16: מְרַחֵב מְרַחֵב *doma hominis ei patefaciant aditum* sc. ad principes, nobiles,

it. ex angustiis liberavit Ps. IV, 2: בָּצַר הִרְחַבְתָּ לִּי. (Etiam Arabes amplitudinem loci frequentant de conditione libera et commoda, opp. angustiis. Inde sollemnis hospitem salutandi formula: מְרַחֵב מְרַחֵבָא amplitudinem

tecum, plene ومسعلا and معنیا sc. يعطی amplitudinem et commodatorem det tibi Deus, v. Reiske ad Abulf. Ann. 1, 378. Rosenm. ad Ps. I. c. Cf. וישע and oppos. (יָצַר). — b) הִרְחִיב לָתֵב late aperuit os Ps. LXXXI, 11, sq. in al., quod est deridentis et illudentis Ps. XXXV, 21. Jes. LVII, 4. — Non multum differt c) הִרְחִיב הָאֲנִימָא (i. e. fauces) late aperuit (cf. פָּשַׁע no. 2 fin.) Jes. V, 14. Hab. II, 5. — d) addito לֵב animum alicuius aperuit (institutioni) Ps. CXIX, 32, cf. רָחֵב לֵב. — Ps. XXV, 17 pro vulgari scriptura: אֲפָרוֹת יָבִיב הִרְחִיבוּ reponendum est: ל' הִרְחִיבוּ 'א' amplas fac angustias animi mei, γ copulativo cum sequentibus coniuncto.

רָחֵב fem. רָחֵבָה adj. 1) latus, a, um Iob. XXX, 14, de mari XI, 9 (opp. longus), de muro (ubi referitur ad crassitiem) Jer. LI, 58. Neh. III, 8. XII, 38; ut. longus latusque, amplus, spatiosus, de terra Ex. III, 8. Neh. IX, 35, de calice magni ambitus Ez. XXIII, 52; copiosius: רָחֵב הַיָּיִן רָחֵב הַיָּיִן amplus (a) utrinque i. e. in utramque partem late patens (weit und breit), de terra Gen. XXXIV, 21. Iud. XVIII, 10. 1 Par. IV, 40. Jes. XXII, 18, de urbe Neh. VII, 4, de mari Ps. CIV, 25, de fossis s. canalibus Jes. XXXIII, 21. Neutr. רָחֵבָה terra lata et ampla Ps. CXIX, 45. Metaph. Ps. CXIX, 96: praecceptum tuum amplum est i. e. lex copiosa est et infinita, it. רָחֵב לֵבָב Ps. CI, 5, שֶׁ רָחֵב לֵבָב Prov. XXVIII, 25 tumidus, inflatus i. e. superbus, et prius subst. superbia XXI, 4.

2) רָחֵב n. pr. meretricis Hierichuntinae Jos. II, 1, VI, 17.

רָחֵב m. spatium amplum Iob. XXXVI, 16. Plur. spatia ampla (die Breiten) ib. XXXVIII, 18.

רָחֵב m. latitudo Gen. VI, 15. XIII, 17. Exod. XXX, 10. XXVI, 2. 8. VI, XXVII, 1. Deut. III, 11. 1 Reg. VI, 6. VII, 27. Ez. XL, 6 sqq. XLI, 1 sqq. al. Jes. VIII, 8: הָאֲנִימָא רָחֵב אֲמַרְךָ omnis amplitudo ambitus terrae tuae. Metaph. רָחֵב לֵב amplitudo animi, ingenium capax 1 Reg. V, 9.

רָחֵב f. (Dan. IX, 25, sed pl. c. verbo masc. Zach. VIII, 5) locus amplus (arab. رَحْبَة و رَحْبَة) 1) platea urbis, ut gr. πλατεῖα, Gen. XIX, 2. Iud. XIX, 15. 17. 20. Ez. XVI, 24. 31. Dan. IX, 25. Cant. III, 2, collect. plateae Esth. VI, 9, 11, pl. רָחֵבוֹת Prov. I, 20. V, 16. Jer. V, 1. IX, 20. Thren. II, 11. 12. Am. V, 16. Zach. VIII, 5. רָחֵבוֹת הָרְחֵבוֹת Prov. XXII, 13 et רָחֵבוֹת הָרְחֵבוֹת בֵּין רָחֵבוֹת וְרָחֵבוֹת 1 Reg. XXVI, 13 cf. lat. inter vias Plaut.

2) a) forum i. e. spatium amplum ante portam urbium orientalium (v. Deut. XIII, 17), ubi iudicia habebantur (Jes. LIX, 14. Ps. LV, 12), et incolae

congregari solebant (Iob. XXIX, 7). 2 Sam. XXI, 12, הָיָה שָׂרָר שָׂרָר שָׂרָר הָיָה הָיָה forum quod ante portam aquarum (Hierosolymis) erat Neh. VIII, 1. 5. 16. — b) quaevis arca, ante templum 2 Par. XXXIX, 4. Esr. X, 9, ante portam arcis regiae Esth. IV, 6. (Aethiop. ὄρεῖ-ἴ-ἴ: platea, vicus).

3) n. pr. oppidi v. רָחֵב p. 196 A.

רָחֵבוֹת n. pr. (spatia ampla Gen. XXVI, 22, vel plateae cf. Plateas Boeotiae) 1) putei Gen. I. c. — 2) רָחֵבוֹת הַיָּרְדֵן (plateae urbis, vel per appos. Plateae urbs LXX. Saad.) est urbs antiquissima Assyriae a Nimrodo condita Gen. X, 11. — 3) רָחֵבוֹת הַיָּרְדֵן (Rechoboth fluvii i. e. Euphratis) Gen. XXXVI, 37, urbs, ut videtur, haud procul ab Idumaea sita. Et hanc quidem iam Benjaminus Tudel. (p. 53 ed. Asher) et Bechartus (geogr. s. p. 289) non sine veri specie eandem censuerunt atque

رَحْبَة مَلِك بَن سُون و رَحْبَة مَالِك Arabum, plenius رَحْبَة مَالِك (qui quidem M. b. T., Raschidi Chalifae dux, eam aedificasse vel potius instaurasse fertur) et رَحْبَة الْحَمْرَى Rahaba rubra, urbs paululum ab austro Circesii ad Euphratem sita Abulfedae tempore vastata, sed multa civitatis antiquae rudera moustrans, v. Ibn Haukal p. 59. Abulf. Geogr. p. 280. 281 Par. (cf. Schult. ind. geogr. v. Rahaba). Edrisi II, p. 138. 142. 145 ed. Jaubert. Benj. Tudel. I. c. et II, 132. Quanam Edrisus (p. 138) etiam aliud eiusdem nominis oppidum (رَحْبَة sine art.) memorat, quod et ipsum ad Euphratem, verum e regione Bagdadi haud procul a Babylone situm erat, itaque Idumaeae propius erat quam illud. [Soj. in lex. geogr. eam appellat رَحْبَة يَقْعَب و بَغْدَاد]. De priore illa (no. 2) multo minus constat, et licet septem oppida recensent Sojuthus in lex. geogr., qui Rahabae vel Rahbac nomen gerant (v. Freyt. ad hist. Halebi p. 125), tamen nullum est in horum numero, quod veteris Assyriae fuisse videatur: nec facile huc referas Rahabam (رَحَابَة) ad sium Persicum, v. Edrisi I, 409. Illius igitur urbis vestigia mature interisse videntur.

רָחֵבוֹתָהּ et רָחֵבוֹתָהּ (cui amplum spatium praebuit i. e. quem felicem praestitit et liberavit Jehova) n. pr. viri 1 Par. XXIII, 17. XXIV, 21. XXVI, 25.

רָחֵבוֹתָהּ (qui dilatat populum, cf. Ex. XXXIV, 24, q. d. ἐκτείνω) n. pr. filii et successoris Salomonis, qui Judae imperium tenuit 975—58 a. Chr., quinto autem imperii anno a Sisako, Aegypti rege, insignem cladem accepit 1 Reg. XI, 43. XII, 1 sqq. XIV, 21. 2 Par. XI, 5 sqq. LXX. Ποροῖου.

מְרַחֵב m. amplum spatium, pl. Hab. I, 6. Saepè metaph. de libertate et salute (opp. angustiis, צָר, cf. וְצָרָה). Ps. XVIII, 20: הִרְחִיבָהּ מִן אֲמָרָהּ me in amplum spatium, h. e. liberavit me ex angustiis. XXXI, 9: הִרְחִיבָהּ מִבְּצָרָהּ בְּהַרְחִיבָהּ רַגְלֵי. CXVIII, 5. Semel in malam partem Hos. IV, 16: pascet eum Jova בְּהִרְחִיבָהּ בְּהִרְחִיבָהּ ut

agnum in amplo spatio, ubi facile a grege aberrare et lupi praeda fieri possit i. e. nullam eius curam geret.

רָחַח rad. inusit., quae *terendi, conterendi* potestatem habuisse videtur (coll. arab. رَحَّ trivit, calcavit, adde syllabam *rah* in cognatis رָחַח calcavit viam, رָחַח, رָחַח). Arab. رَحَا molam struxit, molam versavit, secundarium est et ductum a nomine رَحَا. Inde

רָחַח m. *lapis molaris*, a terendo et comminueno dictus, tantum in dual. רָחַח *molu manuarum*, pr. bini lapides Ex. XI, 5. Num. XI, 8. Dent. XXIV, 6. Jes. XLVII, 2. Jer. XXV, 10. De singulis lapidibus v. רָחַח, רָחַח. (Arab. رَحَا dual. رَحَاوَان id. Syr. رَحَا Mt. XVIII, 6. XXIV, 41. Luc. XVII, 2, pro quo Castell. col. 3575 prave רָחַח allegans adeo ad rad. רָחַח: repetiit errorem Mich. p. 863).

רָחַח rad. inusit. et incerta, unde

רָחַח Cant. I, 17 Chethi, i. q. רָחַח *Keri laqueare*, sive librarii error est, sive ה in hoc vocabulo passim durius (instar ח) prolatum est, ut apud Samaritanos, qui Ex. II, 16 in codice suo pro רָחַח habent רָחַח. Ewaldus ad Cant. l. c. ח litteris transpositis dictum esse putat pro רָחַח מְחַרְחָח opus tornatum, sed illud praefero.

רָחַח rad. inusit. Arab. رَحَّل migravit, iter fecit, max. cum camelis. Huius rad. esse potest רָחַח *ovis*, licet arab. رَحَل per رَح, a *migrando* dicta, v. رָחַח p. 1144. Secundarium et denom. est arab. رَحَل Conj. V. agnos possedit.

רָחַח f. pl. רָחַח *1) ovis* Gen. XXXI, 38. XXXII, 15. Cant. VI, 6. Jes. LIII, 7, v. Boch. Hieroz. I, 479 Lips. (Arab. رَحَل, رَحَل, رَحَل agna Saad. Jes. LIII, 7, melit. *merkhla* grex ovium). — *2) n. pr. Rahel* (LXX Ραχὴλ), Labani filia natu minor, Jacobi uxor altera Gen. XXIX, 16 sqq., mater Josephi et Benjaminii ib. XXX, 22. XXXV, 16, mortua prope Bethlehem et Ramam Gen. XXXV, 19. 1 Sam. X, 2, ubi hodieque monstratur cippus „sepulcri Rahelae“ nomen generis. Vide praeter filios Robinson Palaest. I, 363, et quae supra attigimus s. v. רָחַח no. 2, b. In verbis Jer. XXXI, 15: *vox auditur in Rama, Rahel deplorat filios suos* alluditur ad sepulcrum Rahelae Ramae vicinum.

רָחַח *1) nativa potestas esse videtur in mollitie, quae dein refertur ad moluendi et fovendi significaciones.*

(Vicinao radd. sunt arab. رَحْف med. a, i, u, mollis, tenuis fuit, رَحِي mollis, it. laxus, flaccidus fuit; dein رَحْم fovit, spec. demulsit infantem mater, ova fovit gallina i. q. רָחַח. Eandem potestatem habet transp. החל, ἀμαλός mollis, mitis, et حَلِم mitis fuit). A mollitie et

fovendo est tum רָחַח *venter, uterus, tum amoris et misericordiae potestas*, no. 2 et in Pi. Maurerus (ad Ps. p. 137) radici tribuit *amplitudinis vim* = רָחַח, unde רָחַח *venter*, ab amplitudine, sed nostra rad. manifesto convenit potius cum רָחַח q. v., quam cum רָחַח. Accedit quod רָחַח *lati* potius quam *ampli* significatum habet.

2) fut. O. amavit. Ps. XVIII, 2: יְהִי־הָיָה אֶרְחָמֶיךָ. (Syr. zab. אָמַוֵּת amavit, sexcenties in N. T. v. Schaaf. 545, אָמַוֵּת amans, amicus; אָמַוֵּת dilectus. Sed Pa. misertus est, ut hebr. Sam. אָמַוֵּת, אָמַוֵּת id. Arab. رَحِم elemens, propitius, misericors fuit, رَحِم id. et amavit. Aeth. transp. ራከረ: misertus est. Utrum eiusdem prosapiae sit رَحِم amicus, in medio relinquo).

Pi. רָחַח inf. רָחַח fut. רָחַח misertus est, miseruit cum alicuius (sich jem. erbarmen, Erbarmen, Mitleid mit ihm haben), quod a fovendo dictum est, ut germ. erbarmen pr. in sinu fovere, vel a parm sinus, vel a calefaciendo = erwärmen. (Syr. Pa. אָמַוֵּת misertus est, Ethpa. misericordiam obtinuit, v. Schaaf p. 546). Proprie de misericordia erga inopes in periculo vel miseria versantes, vclut viduas Jes. IX, 16, infantes XIII, 18, inde de amore parentum in infantes utpote inopes Ps. CIII, 13. Jes. XLIX, 15; sed plerumque de Deo, quem miseret populi miseri poenisque afflicti Deut. XLI, 18. Jes. XIV, 1. XXX, 18. XLIX, 10. LIV, 8. LX, 10. Jer. XII, 15. XXXIII, 26. XLII, 12. Ez. XXXIX, 25. Hos. I, 6. II, 25. Hab. III, 2. Zach. X, 6 al. Ferraro refertur ad res Jer. XXX, 18: מִשְׁפָּחֵי אֶרְחָם. Constr. sq. acc., raro sq. על Ps. CIII, 13, absol. Thren. III, 32. Misericordii opponitur durus, crudelis (אֶרְחָחֵי) Jer. VI, 23. L, 42. — LXX. οἰκτιροῦ, εὐελοῦ, bis ἄγαπάω.

Pu. רָחַח misericordiam invenit Prov. XXVIII, 13. Hos. XIV, 4. Part. f. מְרַחֵם pro מְרַחֵם Hos. I, 6. 8. II, 3. 25.

רָחַח Lev. XI, 18 (ubi cod. Sam. רָחַח) et רָחַח (Milél) Deut. XIV, 17 m. vulturis species minor, corvi magnitudinis, alba nigris alis, eadaveribus vescens, *vultur percnopterus* Linn. (Aasgeyer), dicta a pietate in pullos, pariter atque ciconia (v. רָחַח), arab. رَحْمَة, رَحْمَة v. Saad. et Arabs Erp. II. cc. etiam رَحْمَة, v. Bochart. Hieroz. II, 297—322 (de etymo p. 318. 319). Meidani prov. ed. II. Alb. Schult. p. 218. Russel natural history of Aleppo II, 295 ed. 2. Freytag ad hist. Ilalebi p. 87.

רַחֵם utriusque sexus (n. Iob. XXIV, 20, f. Jer. XX, 17), in Pausa רַחֵם Ps. XXII, 11, c. suff. רַחֲמֵי *venter*, spec. matris, *uterus*, de hominibus Num. XII, 12. Iob. X, 18. XXIV, 20. XXXI. 15. Illos. IX, 14, bestiiis (v. רַחֵם רַחֵם) Exod. XIII, 2, 12. 15, translate Iob. XXXVIII, 8. Ps. CX, 3. Deus dicitur *claudere uterum mulieris*, si eam sterilem esse iubet (v. רַחֵם רַחֵם), *uterum aperire*, si fertilitatem ei reddit (v. רַחֵם רַחֵם) inde ab utero i. e. inde a partu, a teneris Ps. XXII, 11. LVIII, 4. Jer. I, 5, statim post partum Iob. III, 11. (Arab. رَحْمٌ, رَحْمٌ id.). LXX: μήτρα, κοιλία, semel γαστήρ.

רַחֲמֵי in Pa. רַחֵם f. 1) i. q. *uterus*, sed rarius Gen. XLIX, 25. Jes. XLVI, 3. Ez. XX, 26. Prov. XXX, 16. — 2) poet. *puella, muliercula* (ab illo membro sexui mulicbri proprio, cf. רַחֵם et lat. *cunnius*). Iud. V, 30: רַחֲמֵי רַחֲמֵי *muliercula* vel *duae mulierculae*. — 3) n. pr. vini 1) Par. II, 44.

Plur. רַחֲמֵי (ad formam רַחֲמֵי v. Lgb. 576) 1) *viscera*, τὰ σπλάγχνα (Syr. رَحْمَةٌ 2 Cor. VI, 12), a mollitie dicta (v. rad.), spec. ut sedes sensuum misericordiae et caritatis. Prov. XII, 10: *iustus novit sensus iumentis* (weiss wie dem Vieh zu Muthē ist) רַחֲמֵי רַחֲמֵי *sed viscera improborum dura sunt*. (Ita in N. T. τὰ σπλάγχνα ἔλειος Luc. I, 78, dein σπλάγχνα i. q. ἔλειος, syr. رَحْمَةٌ persaepe, v. Schaaf., arab. رَحْمٌ misericordia, sam. רַחֲמֵי, רַחֲמֵי id. Arabes misericordiae sedem ponunt etiam in *venis cordis*, v. Meidan. prov. no. 751, et in *ecore calido*, Sunna in Minis Orientis, 1, 179 no. 281. Sauscr. *udara* est venter, *udra* misericors). Inde 2) *caritas, pietas* erga suos Gen. XLIII, 30. 1) Reg. III, 26, *misericordia* erga miseros, crudeliter habitos 1) Reg. I. c. Am. I, 11. Jes. XLVII, 6, pauperes et afflictos Gen. XLIII, 14 cf. Zach. VII, 9, *impr. misericordia* Dei erga homines, ut debiles, miseros, peccatores, qui poenas commerunt Ps. XXV, 6. XL, 12. LI, 3. LXIX, 17. LXXIX, 8 al. Saepē copulantur רַחֲמֵי Hos. II, 21. Ps. CIII, 4, adduntur epitheta: רַחֲמֵי רַחֲמֵי Jes. LIV, 7. Dan. IX, 18, רַחֲמֵי Ps. CXIX, 156. His autem utuntur formulis: רַחֲמֵי Deut. XLIII, 18. Jer. XLII, 12 et רַחֲמֵי Jes. XLVII, 6 *misericordia* usus est in al. Zach. VII, 9, sed רַחֲמֵי רַחֲמֵי Gen. XLIII, 14 et רַחֲמֵי רַחֲמֵי 1) Reg. VIII, 50. Ps. CVI, 46. Neh. I, 11. Dan. I, 9.

רַחֲמֵי chald. *misericordia* Dan. II, 18. In Targg. saepius.

רַחֲמֵי f. i. q. רַחֵם no. 2, ubi vide.

רַחֲמֵי adj. *misericors*. Plur. f. Thren. IV, 10. Arab. رَحِيمٌ id.

רַחֲמֵי adj. id. de solo Deo usurpatur Deut. IV, 31. Ps. LXXXVIII, 38. Plernumque copulatur cum רַחֲמֵי vide p. 499. Arab. رَحِيمٌ, رَحِيمٌ id.

רַחֲמֵי (*misericors*) n. pr. virorum 1) praefecti persici in Samaria Esr. IV, 8. 2) Neh. III, 17. 3) Esr. II, 2. Neh. X, 26, pro quo Neh. VII, 7 (prob. librarii errore) רַחֲמֵי. 4) Neh. XII, 3, pro quo רַחֲמֵי comm. 15.

רַחֲמֵי (qui *misericordiam invenit*) n. pr. virorum 1) patris Elkanae 1) Sam. I, 1. 1) Paral. VI, 12. 19. 2) 1) Par. IX, 12. 3) XXVII, 22. 4) 2) Par. XXIII, 1. 5) Neh. XI, 12. 6) aliorum 1) Par. VIII, 27. IX, 8. XII, 7.

רַחֲמֵי (eius *misereatur Deus*) n. pr. virorum 1) Par. II, 9. 25. 26. 42. 2) XXIV, 29. 3) Jer. XXXVI, 26. Patron. addito רַחֲמֵי 1) Sam. XXVII, 10 XXX, 29.

רַחֲמֵי rad. inusit. et incerta, arab. inclinavit, aeth. stravit. Unde

רַחֲמֵי n. pr. viri 1) Par. II, 48.

רַחֲמֵי pr. *mollis fuit* vic. rad. רַחֵם q. v. Arab. رَحْفٌ id. Inde *debilis, flaccidus fuit et factus est*, fere i. q. רַחֵם Jer. XXIII, 9: *fractum est cor meum* רַחֲמֵי רַחֲמֵי *flaccida sunt* corruunt *omnia ossa mea*, ac. prae terrore. LXX. Vulg. Targ. Pesch. *contremiscunt*, mera coniectura ex contextu ducta, quae tamen cum reliquo verbi usu non satis congruit.

Pi. fovit pullos avis, incubit pullis (cf. רַחֵם), dein *volitavit super pullis*. Deut. XXXII, 11: *sicut aquila excitat nidum suum* i. e. pullos רַחֲמֵי *volitat super pullis suis*. Vulg. volitans. Gr. Venet. πρῶσοιο, et ita Saad. Onk. *incubat*. Pesch. retinet רַחֲמֵי. Inde de spiritu Dei, qui rudi creationis moli *incubabat forens* et vivificans. Gen. I, 2: רַחֲמֵי רַחֲמֵי *spiritus Dei incubabat aquis*, LXX: ἐνεφέετο, Aqu. Symm. Theod. ἐνεφεόετον. Vulg. *ferebatur*, non bene Gr.

Venet. *Invato*. Onk. Saad. رَحْمٌ *flabat* (hi enim רַחֲמֵי ventum explicant). — Longe usitatior haec radix est apud Syros, ubi Pa. رَحْمٌ est 1) *fovit, incubuit, avis pullis* (v. رَحْمٌ Ephr. II, 552), dein de Elisa pueri mortui corpus fovente Ephr. II, 529, de matre puerum in sinu fovente ib. 419: رَحْمٌ رַחֲמֵי *in sinu fovent sarcinas suas* infantes recens *matos etiam steriles*; 2) *manum imposuit* (manu fovit) Maphrianus, Ass. bibl. II, 383. 3) *coelitus delapsus s. demissus est spiritus sanctus in sacram coenam vel baptismum* Ephr. III, 143.

Assem. bibl. IV, 294, ignis Ephr. I, 143, vox ibid. p. 288. 4) i. q. hebr. רחם misertus est, unde רחמי i. q. רחמים misericordia, caritas Phil. 2, 1. Col. 3, 11, רחמי i. q. رحمان misericors, clemens. Bar Ali רחמי interpretatur ירثי incubuit avis, volitavit super pullis. E. Talmud huc referendus locus Chagiga c. 2 fol. 15: E. Talmud huc referendus locus Chagiga c. 2 fol. 15: *sicut columba quae incubat pullis cosque non tangit.* — Singulari libello de רחמי egit Anrivilius, in diss. ed. Michaëlis no. XI.

רחמי fut. רחמי inf. רחמי רחמי Ex. XXX, 18.

XL, 30 1) *lavit, abluvit.* (Arab. راحس lavit corpus it. vestes, it. valde sudavit, et ita aeth. Ḥṛṥ: nostr. in Schweiss gebadet seyn, cf. Ḥṛṥ: madidus fuit. Sam. רחמי i. q. hebr., et sic legendum in Vers. Sam. pro רחמי. Habent etiam רחמי lavit, et רחמי mutatis in ע. In diss. Lugdd. p. 946 primam significationem ponunt in conculcando coll. רחמי conculcavit, lavit; sed huius radicis, qua de vestium lotura nunquam utuntur Hebraei, alia est ratio). Constr. sq. acc., lavit manus pedesque Gen. XVIII, 4. Exod. XXX, 21. Cant. V, 3, vultum Gen. XLIII, 31, corpus suum (רחמי בשירו) Lev. XIV, 9. XV, 13. XVI, 4. 24., aliquem Ex. XXIX, 4, it. lavit carnes sacrificii Ex. XXIX, 17. Lev. I, 9. 13. Metaph. abluvit sordēs peccati Jes. IV, 4 cf. I, 16. *Lavit manus suas in puritate i. e. insontem se declaravit Ps. XXVI, 6. LXXIII, 13 cf. actionem symbolicam Dent. XXI, 6 sqq. Mt. XXVII, 24. — 2) lavit se, lotus est (sich waschen, baden).* Exod. II, 5. Lev. XIV, 8. XV, 5 sqq. 2 Sam. XI, 2. 2 Reg. V, 10. 13. Sq. ב fluidi, in quo quis lavatur Cant. V, 12. Iob. XXIX, 6, raro e. acc. aquae Ex. XXX, 20, it. cum רחמי vasis, ex quo aqua ad lavandum petitur Ex. XL, 31. Differt a רחמי lavit vestes.

Pa. רחמי pass. lotus est Prov. XXX, 12. Ezech. XVI, 4.

Hithpa. i. q. Kal no. 2. Iob. IX, 39.

רחמי m. lotio Ps. LX, 10. CVIII, 10.

רחמי f. lotio, laevacrum (pecoris) Cant. IV, 2. VI, 6.

רחמי chald. Ithpa. confisus est alicui rei, sq. על Dan. III, 28. In Targg. saepe pro hebr. רחמי et רחמי.

רחמי Jes. LIX, 9. Ps. CXIX, 150, fut. רחמי inf.

רחמי Ez. VIII, 6 1) *longe recessit, discessit.* (Chald. syr. id. Aeth. Ḥṛṥ: recessit, procul abfuit. IV. amovit, Ḥṛṥ: longinquus. Primaria potestas transitiva fuisse videtur, repulit, removit i. q. רחמי: hebr. רחמי est pro רחמי, רחמי propter alteram gutturalem. ut

רחמי pro רחמי). Sq. רחמי ab aliquo Iob. XXX, 10: רחמי רחמי Prov. XIX, 7. Eccl. III, 5: *tempus רחמי רחמי recedendi ab amplectu,* sq. רחמי Ez. VIII, 6 (a sanctuario). Translate: recessit a Deo (רחמי רחמי), idola sectaturus Jer. II, 5. Ez. XI, 15. XLIV, 10, a lege (רחמי רחמי) Ps. CXIX, 150, a peccato Ex. XXIII, 7. Jes. LIV, 14 (cf. syr. Ethpe. abstinuit ab aliqua re, et chald. רחמי passim pro רחמי, רחמי Buxt. 2244). — 2) *remotus fuit, procul abfuit,* de loco Dent. XII, 21. XIV, 24. Ps. CIII, 12, de tempore Mich. VII, 11: *diebus illis procul abest.* (Etenim, quod praeteriens annoto, in verbis ברחמי רחמי רחמי vs. ex praecedente syllaba falso repetita ortum videtur cf. רחמי Ezech. XVI, 47, quo de loco egimus p. 1202). Dicitur de Deo, qui procul abest ab auxilio ferendo Ps. XXXII, 12. 20. XXXV, 22. XXXVIII, 22. LXXI, 12, de hominibus qui procul absunt a salute Iob. V, 4, contra salutem iudicium dicitur procul abesse ab aliquo Jes. XLVI, 13. LIX, 9. 11 cf. Iob. XXII, 18.

Niph. amotus est, Eccl. XII, 6 Chethibh.

Pi. רחמי procul amovit, removit Jes. VI, 12. XXVI, 15. XXIX, 13.

Hiph. 1) trans. i. q. Pi. removit, amovit, c. acc. Iob. XI, 14: *אם רחמי רחמי רחמי,* addito רחמי pers. vel loci Ps. LXXXVIII, 19: *רחמי רחמי רחמי.* 9. Iob. XXII, 23, it. רחמי pers. Iob. XIII, 21. XIX, 13. Prov. V, 8, et loci, velut רחמי רחמי expulit ex terra Joël IV, 6 (cf. II, 20). Jer. XXVII, 10, semel sq. רחמי loci, in quem quis amovetur vel expellitur Ez. XI, 16: *רחמי רחמי רחמי.* Metaph. Prov. IV, 24. XXX, 8. Ps. CIII, 12: *amovet Deus a nobis delicta nostra i. e. ea nobis condonat.* Sq. inf. (Ps. LV, 8) et gerundio adverbialiter רחמי רחמי רחמי Exod. VIII, 24. Inde 2) omissio רחמי, intr. רחמי רחמי, discessit Gen. XLIV, 4. Jos. VIII, 4. Iud. XVIII, 22. Inf. absol. רחמי רחמי רחמי Gen. XXI, 16. Ex. XXXIII, 7. Jos. III, 16.

רחמי adj. qui procul recedit. Ps. LXXIII, 27: רחמי רחמי qui recedunt a te.

רחמי adj. remotus, longinquus, opp. רחמי propinquus, idque a) loco. De regionibus Deut. XXIX, 21. Ps. LXV, 6. Jes. LXVI, 19, de itinere Num. IX, 10, de populo Joël IV, 8. Jos. IX, 22, רחמי frater procul habitans Prov. XXVII, 10. Sq. רחמי remotus ab aliquo Deut. XIII, 8. Neh. IV, 13. Translate aliquis dicitur remotus esse a sapientia Eccl. VII, 23, a salute Jes. XLVI, 12, et contra dic. salutis remota esse ab al. Ps. CXIX, 155, Deus remotus ab hominibus, ubi auxilio suo deest Ps. XXII, 2 cf. Prov. XV, 29. Subst. רחמי longinquum i. e. spatium (eine Entfernung) Jos. III, 4. Vide etiam infra רחמי, רחמי. — b) tempore. Est autem *tempus longinquum a) olim futurum.* רחמי רחמי Ez. XII, 27. רחמי רחמי deus qui olim futura novit Jer. XXIII, 23 v. קרוב. 1235. רחמי רחמי in tempus longinquum 2 Sam. VII, 19. 1 Par. XVI, 17. β) *diebus praeteritis.* רחמי רחמי Jes. XXII, 11. XXV, 1 et רחמי רחמי

inde a longinquo tempore Jes. XXXVII, 26. — Praeterea remotum dicitur c) quod *alicum* est a capto et indole aliorum Deut. XXX, 11. — d) *pretiosum*, quippe quod haud facile assequamur Prov. XXXI, 10, cf. arab. قريب القدر propinquus pretio i. e. parvi pretii, بعيد القدر longinquus pretio i. e. pretiosus, adde nostr. etwas näher geben i. e. villore pretio vendere.

Cum praep. 1) ברחוק (syr. حَلَجَ اِسْمًا) a) *e longinquo* Gen. XXII, 4. XXXVII, 18. Dent. XXVIII, 49. Jes. XLIII, 6. LX, 4. 9. Jer. XXX, 10. Ps. CXXXIX, 2. Dicunt autem Hebraei: ברחוק מצד, ut Graeci *επιτηξέντα μακρόθεν* (v. no. 3, i) Ex. XX, 18. 21. 2 Reg. II, 7. Ps. XXXVIII, 12. Jes. LIX, 14. Et ita etiam Jer. LI, 50: זכרו ברחוק את-יזכרו *memores estote Jovae e longinquo* (von der Ferne her). De tempore v. supra litt. b, β. b) *procul*, adeo post verba motus Prov. VII, 19, adde נון no. 3, k. ברחוק עד usque in loca longinqua Jes. LVII, 9. Neh. XII, 43.

2) ברחוק a) *inde e longinquo* Iob. XXXVI, 3. XXXIX, 29, de tempore Jes. XXXVII, 26. — b) *in longinquo* sc. tempus. 2 Sam. VII, 19, v. supra רחוק no. 2. ברחוק עד usque in longinquum 2 Par. XXXVI, 15. Esr. III, 13.

3) ברחוק usque in longinquum Mich. IV, 3.

4) ברחוק in longinquo, procul. Ps. X, 1: ברחוק תצנן. Usitatus est ברחוק v. 1, a.

רחיק chald. *remotus, longinquus*. Esr. VI, 6: רחיקי *remoti estote ab illo loco* i. e. ne illis appropinquetis. (In Targg. רחיק, רחיק, syr. اِسْمًا).

ברחוק pl. מרחקים et מרחקים Jes. XXXIII, 17. Jer. VIII, 19 m. *longinquitas, longinquum, locus longinquus*. ארץ ברחוק terra remota. Jes. XIII, 5, pl. ברחוק Zach. X, 9, ארץ ברחוק, Jes. XXXIII, 17. Jer. VIII, 19, ארץ ברחוק-ארץ Jes. VIII, 9 terrae remotae. ברחוק a) *e longinquo* Ps. CXXXVIII, 6, post verba veniendi Jes. X, 3. XXX, 27. — b) *procul* (v. נון no. 3, i) Jer. XXXI, 10. — c) i. q. ברחוק litt. b. Jes. XVII, 13: ברחוק נס *fugit e longinquo* i. e. an fugit longe et iam e longinquo prospicit.

רחש *ebullivit fons, aqua aestuans*. (Syr. اِسْمًا)

Pe. et Aph. id. Origo esse videtur in strepitu aquae bullientis et ebullientis, cf. רחש. Translate sq. acc. Ps. XLV, 2: רחש טוב *ebullit cor meum verbum incundum vel faustum*. LXX *ἠσπυγγοῦσατο*. Vulg. *eructavit*. Targ. רחש. Pesch. اِسْمًا. (Ita aeth. ጸጸጸ: eructavit, ebullivit, transl. de sermone et voce, Lud. p. 524).

רחש f. *ahenum, lebes*, in quo res coctae ebulliant Lev. II, 7. VII, 9.

רחש *ventilabrum, v. rad.* רחש.

רחש vel רחש fut. רחש *humidus fuit, maduit*

a) pluvia Iob. XXIV, 8. — b) succo recente, de plantis, inde *succosus, viridis, recens* fuit, v. רחש. (Chald. רחש humor, liquor, succus, רחש, רחש, רחש succosus, virens, recens. Syr. Pa. humectavit, رَحِشًا humidus, viridis Luc. XXIII, 31, رَحِشًا humor, cf. etiam zab. et sam. Arab. رَحِب, aeth. ረጠጠ: id. max. de humore plantarum viridum et recentium).

רחש adj. *viridis, recens* (de planta) Iob. VIII, 16.

רחשה rad. spuria, v. רחש.

רחש rad. inusit. i. q. רחש tremuit, perterritus est. Chald. רחש Pa. terruit, Ithpa. territus est, רחש tremor Iob. VII, 5 Targ. Sic

רחש m. *tremor, terror* Jer. XLIX, 24.

רחש in Pass. רחש, semel Iob. XXXIII, 25: רחש *revirescet caro eius prae iuventute magis quam in iuventute*. Bene Pesch. رَحِشًا *succrescet*, sed Targ. רחש *tenera s. mollis fet* (sic enim legendum, non *אההליש* ut in Polygl.). LXX: *ἀπαυνεῖ*, Kimchi: coniectura ex contextu facta. Arabes litteris transpositis habent رَحِشًا, quod in Kamuso (pag. 835) explicatur *convaluit e morbo, et Conj. IV. id. et: terram rigatam et fertilem habuit post sterilitatem* (Kam. ibid.). Et quadril. quidem Hebraeum Kimchius (quem sequuntur Hartmannus et Lee) conflatum putat ex רחש *maduit, viruit, et רחש, rectus* Io. Simonis ex רחש pinguis fuit: quadril. arabicum Schult. ad Iob. ortum censet ex رחش *et رחش, quod equidem ex hebraeo ortum esse malim*. Cave autem huc referas talm. רחש pars cordis et hepatis, quod est a gr. *τράπεζα*.

רחש rad. in Kal inusit. Chald. רחש in Targg.

ponitur pro רחש, quod *repellendi, reiiciendi* (verstossen) vim habere supra (p. 880. 881) uberius demonstravimus. Primaria vis est in *percutiendo, quod ad discutiendi et diffringendi* vim refertur, max. in Pi. Syr. رَحِشًا *alapa*. Cognatae radd. sunt רחש, רחש, רחש, arab. رَحِشًا, v. pag. 879.

Pi. *discussit, diffregit*, spec. *allisit*, rapi allidendo *neccavit* (pueros), i. q. רחש (Ps. CXXXVII, 9) 2 Reg. VIII, 12 (v. Pu.), it. *sagittis dilaniavit, prostravit* Jes.

Jes. XIII, 16. LXX ter *ἰδουσι*, rectius alibi *συντάξω* Jes. XIII, 18, *ἰδουσι* ib. 16, *ἔκαστω* 2 Reg. I. c.
 Pa. pass. rupi *alhisus* et ita *necatus est* Jee. XIII, 16.
 Hos. X, 14. XIV, 1. Nab. III, 10.

ריב *rigatio*, v. רִיבָה.

ריב et רִיבָה (q. v.) praet. רָב, רִבָּה, etiam
 רִיבָה, inf. absol. רָב Iud. XI, 25. Iob. XL, 2. fut.
 רִיב, apoc. יָרַב Hos. IV, 4, ante monosyllaba
 Iud. VI, 31. 32, c. Vav conv. יָרַבָה Gen. XXXI, 36.
 Ex. XVII, 2 (sed 1 Sam. XV, 5 וְיָרַב est a rad. אָרַב),
 semel יָרַבָה Prov. III, 30 Cheth. 1) *litigare, altercari*.
 (Syr. אֲרַב repugnavit alieni, לִסְבֵּל altercatio, tamul-

tus. Arab. رَاب, med. Je est dubitavit, notio secundaria
 a litigando et contendendo ducta: sed primae significatio-
 nis vestigium est in رَابِ الزمان contentio temporis i. e.
 fortuna adversa, رَابِ المومن fatum adversum, mors.
 Pr. est capillo prehensio et vellicato altercari, ut syn.
 رَابِ, et eiusdem stirpis est haec radix atque *rapio*, goth.
raupjan vellere, nostr. *raufen, rupsen*, v. plura ad rad.
 רָבָה. Similis originis est germ. *hadern*, pr. vestes sibi
 dilacerare — a *Hadler* i. e. vestis lacerata). Dicitur a) pro-
 prio significatu de iis, qui manu et verberibus contend-
 unt. Dent. XXXIII, 7: יָרַבו רִיבָה לְזֵרֵי לָבָה לְזֵרֵי לָבָה
contendat pro se (de instrumento, v. gr. §. 135, 1
 not. 3), sed rarius tamen; plerumque b) de iis, qui
 verbis exposulant Ps. CIII, 9, sq. עָבַד Gen. XXVI, 20.
 Iud. XI, 25. Neh. XIII, 25. Iob. IX, 3. XIII, 19.
 XXIII, 6. XL, 2, אָה Num. XX, 13. Jes. XLV, 9.
 L, 8. Jer. II, 9. Neh. XIII, 11. 17. Iud. VIII, 1, 8.
 Iud. XXI, 22. Iob. XXXIII, 13. Jer. XII, 1, 3. Gen.
 XXXI, 36. Iud. VI, 32. Hos. II, 4, it. acc. eius quo-
 cum contenditur Iob. X, 2. Jes. XXVII, 8. XLIX, 25.
 Hos. IV, 4: מְרִיבָה בְּהֵן 1) Sam. II, 10 (nostr. jem. aus-
 zanken, cf. supra de origine). Sq. לְ עֵינָי eius, *pro quo*
 contenditur Iud. VI, 31. Iob. XIII, 8; רִיבָה rei, *de* qua
 contenditur Gen. XXVI, 21. Dicunt etiam: רִיבָה רִיבָה (seinen
 Streit streiten) causam suam agere 1) Sam. XXIV, 16.
 Ps. LXXXIV, 22. Prov. XXV, 9.

2) Spec. *contendere in iudicio, causam agere*, sq. acc.
 eius, cuius causam agimus Jes. I, 17. LI, 22, plene רִיב
 רִיבָה 1) Sam. XXIV, 16. Thren. III, 58. Jer. L, 34.
 LI, 36. — Praegn. 1) Sam. XXV, 39: *celebretur Jehova,*
 וְיָרַבָה עֵינָי מִיָּדָה מִיָּדָה רִיבָה רִיבָה מִיָּדָה מִיָּדָה
causam egit ignominiae
meae a Nabalo, i. e. qui vindictam pro me sumsit a
 Nabalo. Ps. XLIII, 1: מִיָּדָה מִיָּדָה לֹא הָיָה רִיבָה
causam meam age (et libera me) *a gente inmani*. Ps. CXIX, 154.
 Prov. XXII, 25. Part. רִיבָה defensor. Jes. XIX, 20.
 Alibi Deus causam suam agere dicitur, ubi impius obiur-
 gat Jes. III, 13, et punit Ps. CIII, 9. Am. VII, 4.

Hiph. i. q. Kal. non reperitur nisi part. מְרִיבָה 1) Sam.
 II, 10. Hos. IV, 4.

ריב m. rarius רִיב Iob. XXIX, 16, pl. cstr. רִיבֵי
 Ps. XVIII, 44 et רִיבָה Iob. XIII, 6. Deut. XVII, 8
 1) *lis, iurgium, rixa* Gen. XIII, 7. Deut. XXV, 1.
 Jes. LVIII, 4. Prov. XX, 3. XXXVI, 21. XXX, 33 al.
 רִיבֵי עָם adversarius meus Jes. XLI, 11. Pl. *רִיבֵי עָם*
iurgia populorum i. e. bella Ps. XVIII, 44. Translate
 Iob. XXXIII, 19: וְרִיבֵי עֲצָמָיו אֵיבָה (castigator) *lite*
ossium perpetua, quibus verbis morbus febrilis describitur
 ossa contencius. — 2) *causa forensis* Ex. XXIII,
 2 sqq. Deut. XXI, 5. Jes. I, 23. XLI, 21. אֵישׁ רִיב
 Iud. XII, 2 i. q. אֵישׁ רִיבָה לֹא רִיב וְרִיבֵי לֹא רִיב
 vir qui causam forensem habet. 2) Sam. XV, 2. 4. אֵישׁ רִיבֵי
 adversarius meus (in foro) Iob. XXXI, 35. רִיב רִיבָה
 v. verbum no. 2. Plur. רִיבָה רִיבָה רִיבָה רִיבָה
 argumenta quae labia mea proferunt Iob. XIII, 6.

רִיבֵי (pro וְרִיבֵי רִיבָה, qui Jova defendit) n. pr.
 viri 2) Sam. XXIII, 29. 1) Par. XI, 31.

רִיבֵי m. (deriv. fut.) 1) *adversarius* Ps. XXXV, 1.
 Jer. XVIII, 19. Jes. XLIX, 25. — 2) n. pr. viro-
 rum a) Esr. VIII, 16. b) v. רִיבָה no. 1.

רִיבֵי (ריבי) n. pr. viri 1) Par. XI, 46.

רִיבֵי q. רִיב *adversarius*. Bis legitur רִיבֵי
 Hos. V, 13. X, 6 de rege Assyriae, vel: *rex adversa-*
rius i. e. hostilis, vel (cum Hitzigio) *rex populi hostilis*
 i. e. Assyriorum. רִיב de bello usurpatur. v. Ps. XVIII,
 44. Symm. ἔδικτος, ἐκδικήσας. Vulg. ultor. Sed Pesch.
 מַלְכֵּי מִצְרַיִם, quod Ephraemus explicat *rex Aegypti*,
 renitente contextu. — Ed. 1) cum Michaële interpreta-
 bar: *rex magnus*, a syr. מַגְנִים magnus, excellens fuit,
 coll. הַמְּלָכִים הַגְּדוֹלִים 2) Reg. XVIII, 19. 28.

רִיבֵיבָל (pro וְרִיבֵיבָל quocum contendit Baal)
 cognomen Gideonis iudicis Israhelitarum Iud. VI, 32,
 quod nactus est, postquam altare Baalis everterat. LXX:
 Ἰεσοββαλ (ut Ἰεσοββαλ Ἰεσοββαλ). Idem nomen est
 Ἰεσοββαλ, quod gessisse dicitur sacerdos quidem Jovae
 (θεῶν Ἰεῶν) apud Byblios, Porphyr. ap. Euseb. praep. 10,
 11, sed cavē hunc eundem fuisse credas atque Gideonem,
 ut fecerunt Bochartus (Phaleg p. 774), Huetius (demonstr.
 evang. p. 84) et J. D. Mich. (suppl. 1156), v. contra
 Studerum ad Iud. I. c. — Idem Gideon appellatur

וְרִיבֵיבָל 2) Sam. XI, 21 (quocum contendit idolum),
 v. אֵישׁ-בַּשֶּׁה et cf. nomm. pr. וְרִיבֵיבָל et אֵישׁ-בַּשֶּׁה no. 3.

מְרִיבָה f. 1) *rixa, lis* Gen. XIII, 8. Ex. XVII,
 7. Num. XXVII, 14. — 2) n. pr. duorum fontium in
 deserto (frequenter enim pastorum propter fontes iurgia
 v. Gen. XXVI, 20. 21), a) nnius in deserto Sin ad
 sinum Heroopolitanum Ex. XVII, 1—7, cuius nomen
 ibi ducitur a populo cum Jova litigante; b) alterius in
 deserto Zin ad Kedesam, plenius מְרִיבָה Num. XX,
 13. 24. Deut. XXXIII, 8. Ps. LXXXI, 8. CVI, 32.
 Num. XXVII, 14. Deut. XXXII, 51.

Jos. XVII, 18. Iud. I, 19. oppida in quibus locati erant currus bellici 1 Reg. IX, 19. X, 26. 2 Par. I, 14. VIII, 6. IX, 25. equorum praefecti curruum bellicorum (et militum de curru pugnantium) 1 Reg. XXII, 31. 33. 2 Reg. VIII, 21. — Saepè ita ponitur, ut ad equos potissimum curribus iunctos et ad milites curribus insistentes pertineat, velut 2 Sam. VIII, 4: וַיִּצְעַר דָּוִד אֶת-כָּל-הָרֶכֶב et *Davidus succidit nervos omnium curruum* i. e. equorum curribus iunctorum. X, 18: et *Davidus trucidavit Aramaeis septingentos currus* i. e. septingentorum curruum et equos et milites. 1 Reg. X, 26 (cf. 2 Par. IX, 25). 2 Reg. VII, 14: וְשָׁנֵי רֶכֶב כִּסְיִים *duo iuga equorum*. Ez. XXXIX, 20: *quantquam alibi רֶכֶב כִּסְיִים copulantur et a se invicem discernuntur* Jos. XI, 8. 1 Reg. XX, 25. 2 Reg. VI, 14. Jer. XVII, 25. Ps. XX, 8. (Ita gr. ἵππου de curru cum equis, adeoque de solis equis curru iunctis Hierod. 8, 115. Plat. legg. 8 p. 409, unde ἵπποιστοσύνη nostr. Wagenperde halten, et lat. *currus* Virg. G. 1, 514. Aen. 12, 287 al.). — Praeter Hebraeos huiusmodi curribus bellicis utebantur Cananitae (Jos. XVII, 18), prae ceteris autem Aegyptii (Ex. XIV, 9. Jes. XXXI, 1), in quorum monumentis magna militum, maxime nobiliorum, pars bigis insistentis comparet, v. Rosellini monn. storici tab. 46—49. 102 sqq. Wilkinson manners and customs I, 338 sqq. Minutoli Abhandlungen verm. Inhalts (Berol. 1831) I p. 128 sqq. — Poët. etiam exercitui caelesti *currus* tribuuntur Ps. LXXVIII, 18. cf. Hab. III, 8.

3) *meta s. lapis molaris superior* (nostr. der Läufer) Deut. XXIV, 6, plenius פָּלַח רֶכֶב Iud. IX, 53. 2 Sam. XI, 21.

רֶכֶב m. 1) *equus* 2 Reg. IX, 17 (pro quo רֶכֶב כִּסֵּי Comm. 19). — 2) *auriga currus bellici* 1 Reg. XXII, 34. 2 Par. XVIII, 33.

רֶכֶב (i. q. יָדָב) manus virorum, qui camelis inequitant) n. pr. quod gesserunt 1) auctor gentis Rechabitarum, quibus Jonadab, Rechab filius, vitae nomadicae perpetuo servandae votum imposuerat 2 Reg. X, 15. Jer. XXXV, 2 sqq. 1 Par. II, 55 (ex quo loco colligi potest, Jonadabum gente Kenitum fuisse), cf. similimam Nabathaeorum legem Diod. 19, 94, it. Witsii diss. de Rechabitis in Misc. sacr. II, 223. Calmet diss. I, 744 sqq. Carpov. apparat. p. 143. Gentil. pl. רֶכְבִּים Jer. I. c. comm. 2. 3. 5. 18. — Duo alii viri 2) 2 Sam. IV, 2. 3) Nch. III, 14.

רֶכֶבָה f. *equitatio* Ez. XXVII, 20. LXX et Targ. *currus*, non bene.

רֶכֶבָה m. *vehiculum, currus* Ps. CIV, 3.

אֶרְכִיבָה chald. f. *genu* Dan. V, 6. In Targg. sine a prosthetico רֶכֶבָה, v. supra ad rad.

מֶרֶכֶב m. 1) *currus* 1 Reg. V, 6. — 2) *sedile curru* Cant. III, 10. Lev. XV, 9.

מֶרֶכֶבָה f. 2 Sam. XV, 1. 1 Reg. VII, 33, estr. מֶרֶכֶבָה Gen. XLI, 43, c. Suff. מֶרֶכֶבָה Gen. XLVI, 29. 1 Sam. VIII, 11, pl. מֶרֶכֶבָה Zach. VI, 1. Joël II, 5, estr. מֶרֶכֶבָה Ex. XV, 4 c. Suff. מֶרֶכֶבָה Mich. V, 9 *currus, tum bellicus* Ex. XIV, 25. Jos. XI, 6. 9. Iud. IV, 15. 1 Reg. X, 29, *tum nobiliorum hominum pompae et luxuriae inserviens* Gen. XLI, 43. XLVI, 29. 1 Sam. VIII, 11. 2 Sam. XV, 1, cf. Jes. II, 7. XXII, 18. Sing. collect. Hagg. II, 22.

רֶכֶב 1) *tenuis, tener fuit*. (Arab. رَجَسٌ, tenuis, subtilis, dein debilis fuit, رَجِسٌ, tenuis, it. imbecillus.

Chald. רֶכֶבָה mollis. Cogn. רֶכֶק no. I). Vide adj. רֶכֶה. — 2) *mollis fuit*, translate *mollis, delicatus fuit* (weichlich, zärtlich seyn), de hominibus mollitiei et luxui assuetis Dent. XXVIII, 56, de verbis mollibus (sanft) s. blandis Ps. LV, 22: רֶכֶב דְּבָרָיו מְשֻׁקֵּן. — 3) *debilitatum est* cor alic. i. e. timidus factus est (sein Herz verzagte). Praet. רֶכֶה Deut. XXXII, 19, et ita fut. יֶרֶה (ut רֶכַל, נֶמֶר, נֶחֱמָה, נֶחֱמָה) Deut. XX, 3. Jes. VII, 4. Jer. LI, 46, quod cave pro fut. Niph. habeas.

Pu. רֶכֶבָה *emollitum est* (vultus unguento) Jes. I, 6.

Hiph. causat. Kal no. 3. Job. XXIII, 16.

רֶכֶה f. רֶכֶה adj. 1) *tenuis, tener*, de fronde tenera Ez. XVII, 22, de pueris tenerae aetatis Gen. XXXIII, 13. Prov. IV, 3. רֶכֶה וְיָחִיד לִבֵּי אֲמֹתַי 1 Par. XXII, 5: יֶנֶר וְרֶה XXIX, 1, de tenerae aetatis et carnis pecudo Gen. XVIII, 7. — 2) *mollis*, de lingua Prov. XXV, 15, inde a) *lenis, placidus* Prov. XV, 1. Orientis verba lenia, blanda (μαλακὰ ἔργα, μαλακὰ λόγῳ Hom.) Job. XL, 27. b) *delicatus* (verzärtelt), luxui assuetus Deut. XXVIII, 54. 56. — 3) *debilis, infirmus* (opp. potenti) 2 Sam. III, 39. רֶכֶה oculi debiles i. e. hebetes (qui turpes habebantur ab Orientalibus, quippe qui oculos vivos et fulgentes in deliciis habeant, opp. יָפֵה עֵינַיִם 1 Sam. XVI, 12). Gen. XXIX, 17. LXX ἄσθενής.

Aqu. Symm. ἀνάλοθ. Pesch. וְכַפְכַפֵּי. Vulg. paullo fortius: oculi *lippi*. Lakemacherus (observat. phil. II, obs. 1 §. 3. 4) et Bohlenius ad h. 1. *vultum macrum* intelligebant: male, neque enim עֵינַיִם unquam vultum designat, neque רֶה ad *maciem* refertur. — רֶה לֶבֶב timidus (v. rad. no. 3) Deut. XX, 8. 2 Par. XIII, 7.

רֶה m. *mollitiei* Deut. XXVIII, 56.

מֶרֶכֶה (ad formam רֶכֶב, נֶמֶר, נֶחֱמָה) m. pr. *infirmetas*, addito כֶּלֶב פָּוֶר, timor Lev. XXVI, 36. LXX δειλία, Vulg. *pavor*, v. rad. no. 3. Secundarium est et a nostro nomine petitum, quod Rabbinii habent inchoate mollescere.

רמח rad. inusit. Arab. رَمَحَ confodit lancea (رمح). Fortasse couflata est rad. ex רמח iccit, et רמח feruit, v. ad יקחש. Ceterum lancea possit etiam a splendendo dicta esse, arab. رَمَحَ splenduit fulmen.

רמה pl. רמחים (Abulw. הרמחים) estr. רמחי m. lancea, hasta, max. gravis armaturae militum, quare saepe copulatur cum רמח (1 Par. XII, 8. 24. 2 Par. XI, 12. XIV, 7. XXV, 5) Num. XXV, 7. Iud. V, 8. Neh. IV, 7. 10. 15. Passim intelligitur cuspis eius ferrea, cultellus. Jer. XLVI, 4: יקחש הרמחים Joël IV, 10. 1 Reg. XVIII, 28: et incisuras sibi fecerunt (sacerdotes Baalis) רמחיהם. (Aram. רמחיהם). id. BII. 281. Arab. رمح lancea qua utuntur ad percutiendum non ad coniciendum, eaque cuspide munita, de Sacy chr. II, 332 ed. 2, aeth. ረጠጥ: et ረጠጠ: id.).

רמחי, v. ረጠጥ Syrus.

רמח f. semel legitur Esth. VIII, 10: מלי הרמחים vel 1) filii equarum, ut Aben Ezra coll. arab. رَمَحَ equa, v. Bochart. Hieroz. I, 39 Lips. vel 2) filii gregum equinorum (sc. regis). Ita Pesch. رَمَحَ و رَمَحَ, syriacum autem رَمَحَ est: grex equorum, equarum, licet transferatur etiam ad alia animalia, ut greges porcorum et onagrorum (v. Bar Ali et B. Bahl. in Aneedd. orient. p. 60): estque persicae originis, a رَمَحَ grex, armentum, agnenu Cast. col. 295. [BII. 137 lin. رَمَحَ و رَمَحَ oves et greges equorum et camelorum. Sed de femella onagri Ephr. II, 470 lin. 2: רמחין ו רמחין onager zelotypus explorat, si scortata est femella, canque puni]. BEXEY v. el., qui (Monatsnamen p. 190) non equas vel armenta, sed pellices, mulieres interpretatur, coniecturam suam nobis non persuasit, v. אשת רמחין.

רמח rad. inusit., arab. رَمَحَ, ornavit gemmis, in-fecit sanguine, unde

רמחיה (quem Jehova ornavit) n. pr. patris Pekachi, regis Israhelitarum, hominis privati et ignobilis, quamobrem filius eius contemtum: רמחיה appellatur (Jes. VII, 4. 5. VIII, 6). 2 Reg. XV, 25. LXX: Πομπηίας, Vulg. Romelias.

I. רמים i. q. רום altus fuit, excelsus fuit. (Sam. I. q. רום). Praet. רמנו (ubi multi libri mss. et editi רמנו) Iob. XXII, 12 et רמה (ubi alii libri mss.) XXIV, 24. Part. רומנה alta Ps. CXVIII, 16.

Niph. imp. pl. רמנו Num. XVII, 10, et fut. רמנו Ezech. X, 15. 17. 19 (in quibus exemplis pauci codd. Dagesch omittunt) exiit se, surrexit.

II. רמים arab. رَمِيَ computruit, cariosum factum est (os), it. medullosum fuit os. V. rosit os, etiam I. VIII. comedit, voravit. Furstius huic radici rependi vim tribuit ex coniectura coll. רמית et lat. repo. Ipsius verbi exemplum reperisse sibi videtur in Ex. XVI, 20: רמית ורמית et repebant vermes: sed tutius vertes: et creverunt, a rad. רום.

רמה f. vermis, a putredine dictus. (Arab. رَمِيَ putredo; caries ossium, it. teredo, sed hoc non nisi in diall. quibusdam. Zab. רימה vermis). Plerumque collect. vermes Ex. XVI, 24. Jes. XIV, 11. Iob. VII, 5. XVII, 14. XXI, 26. XXIV, 20. Semel translate de homine, utpote infirmo et contento Iob. XXV, 6.

רמון m. 1) malus Punica, et malum Punicum. (Syr. رَمُون, arab. رَمَان, unde lusit. romãa, aeth. ረጠጥ: id. Praeterea in lingua Coptica, theb. ረጠጥ, ረጠጥ, memph. ረጠጥ id.). Ponitur de arbore Num. XX, 5. Deut. VIII, 8. 1 Sam. XIV, 2. Joël I, 12. Hagg. II, 19. Cant. IV, 13. VI, 11. VII, 13, de fructu Cant. IV, 3. VI, 7. VIII, 2, etiam arte facto Ex. XXVIII, 33. 34. XXXIX, 25. 1 Reg. VII, 42. 2 Reg. XXV, 17. 2 Par. III, 16. IV, 13. Crescebat arbor et etiamnum crescebat in Syria, Palaestina, et Aegypto (Num. XX, 5) v. Celsii Hierob. I, 272 sqq. Origo vocis obscura. Sunt qui רמון pr. vermiculosum (wurmstichig) significare putent, quia malus Punica a verme, talmud. רמה dicto (Schabb. 90, 1) tantopere infestetur: equidem malim medullosum interpretari, a רמון medulluosus fuit. Ab arbore, non fructu, proficiscens possit etiam alam (arborem) explicare (v. no. 2): quanquam non ita procerca est ista arbor. — Ceterum a malorum Punicarum copia haec dicta sunt nomina propria locorum

- a) opp. Simeonitarum in australibus Palaestinae finibus Jos. XV, 32. XIX, 7. 1 Par. IV, 32. Zach. XIV, 10. — 1 Par. I. c. hoc oppidum copulatur cum רמון, oppido Levitarum in agro Simeonitarum, sed Neh. XI, 29 haec in unum contracta sunt, hoc modo: רמון רמון, quod vereor ne falsum ait. Euseb. v. Ἐλεutheropoleos ponit 16 mill. ab austro Eleutheropoleos, v. Reland. Palaest. p. 973.
- b) rupis prope Gibeam Iud. XX, 45. 47. XXI, 13 quo referunt etiam 1 Sam. XIV, 2.

c) opp. Sebulonitarum Jos. XIX, 13 (ubi מְהַאָרָר ad n. pr. non pertinet, v. s. v. תָּאָרָר). Idem est רְבוּזוֹ 1 Par. VI, 62, lege רְבִיזוֹ. LXX: Πειρούδω. Eodem nexu praeterea Jos. XXI, 35 legitur רְבִיזָה, quo et ipso loco rependum videtur רמנה = רמנה. Vide Movers Chronik p. 72. 73.

d) רְבִיזוֹ statio Israëlitarum in deserto Num. XXXIII, 19. — Adde רְבוּזוֹ, מַתְרְבִּיזוֹ, sed hoc posterius pertinet ad no. 2.

2) a) n. pr. idoli Syrorum 2 Reg. V, 18, cuius alitud praeterea vestigium est in n. pr. viri מְרַבְרִיזוֹ et oppidi מְרַבְרִיזוֹ. Haud improbabili est Clerici, Seldeni (de dis Syris 2, 10) al. opinio, qui רְבוּזוֹ Excelsum interpretantur i. q. רְבִיזוֹ, a rad. רְבַז no. 1. Hesych. Ρειρός, ὑψηλός θεός. — b) no. pr. viri 2 Sam. IV, 2.

רמש fut. יְרַמַּשׁ (cogn. רָפַס 1) calcavit pedibus, ut figulus argillam sq. acc. Jes. XLII, 25, sq. Nah. III, 14, adde Ez. XXXIV, 18. Inde ingressus est super al. re, sq. acc. Ps. XCI, 13: תְּרַמַּשׁ בְּפִיר וְתַמַּשׁ incedes super leonibus et draconibus.

2) conculcavit (zertreten) 2 Reg. XIV, 9. Jes. XXVI, 6. Dan. VIII, 7. 10, calcando comminuit adeoque interfecit v. e. hominem 2 Reg. VII, 17. 20. IX, 33, leo praedam Mich. V, 7. Jes. LXIII, 3: אֲרַמַּשׁ בְּהַמָּחָרִי conculcabo eos in ira mea. Ps. VI, 6: יִרְמַשׁ בְּאַרְצֵי תַיִן i. e. crudelis populorum oppressor. Part. fem. conculcator i. e. crudelis populorum oppressor. Jes. XVI, 4. — Tribuitur pedi Jes. XXVI, 6, vel homini bestiae addito בְּרַגְלָיו Ez. XXXIV, 18. — Dicunt: conculcare plateas (angulis equorum) Ez. XXVI, 11, atria (quod simul profanandi vim habet, v. מִזְבֵּחַ) Jes. I, 12. (Sam. id.).

Niph. pass. Jes. XXVIII, 3.

מרמש m. conculcatio, res pedibus conculcata. Jes. V, 5 de vinea: וְהָיָה לְמַרְמָשׁ. VII, 25: וְהָיָה לְמַרְמָשׁ. X, 6. XXVIII, 18. Mich. VII, 10. Ez. XXXIV, 19. Dan. VIII, 13.

רמש fut. יְרַמַּשׁ 1) repsit, reptavit, ve. proprium de animalibus minoribus in solo reptantibus, tum iis qui quattuor pedes et plures habent, ut muribus, lacertis, caneris (atque haec est propria significatio, cf. רְמַשׁ), tum iis qui pedibus carent corpusque in humo trahuunt, ut serpenticum, vermicibus. Gen. I, 26 post mentionem quadrupedum tum domesticorum tum agrestium, avium, piscium: וְרַמַּשׁ כָּל-הָרֶמֶשׂ עַל-הָאָרֶץ omnia reptilia, quae reptant super terra. Comm. 28. 30. VII, 8. 14. VIII, 17. 19. Lev. XI, 44. Passim terra dicitur reptare reptilibus, c. acc. (cf. דְּהִקָּה no. 3). Gen. IX, 2: אֲשֶׁר בְּכָל-הָאָרֶץ in omnia quibus reptat terra i. e. quae magna copia in terra reptant. — 2) Ampliore significato dicitur de reptilibus aquatilibus (amphibiis) Gen. I, 21: וְרַמַּשׁ הַיָּם bestiae reptiles, quibus scalet aquae. Lev. XI, 46. Ps. LXXIX, 35, omnibusque

omnino bestiis terrestribus Gen. VII, 21 init. Ps. CIV, 20: (noctu) prorepat (ex lustris) bestiae silvestres. (Arab. رَمَشَ palpavit manu). Inde

רמש m. reptile, collect. reptilia. Gen. I, 25. 26. VI, 7. VII, 14. 23, saepe רְמַשׁ quicquid in humo reptat I, 25. VI, 20. Hos. II, 20 cf. Dent. IV, 18. Semel de bestiis aquatilibus Ps. CIV, 25. De omnibus omnino animalibus terrestribus Gen. IX, 3. LXX constanter: ῥεπιτων.

רמת n. pr. v. רומ.

רנה sonum tremulum et tinnulum edidit i. q. רנן.

Iob. XXXIX, 22 de equo bellatore: nihil timet, nec redit metu gladii. 23: יָעִיזוּ הַרְנָה אֲשָׁפָה, quod alii explicant: super eo tinnit pharetra equitis, alii, auctore Bocharto (Hieroz. I, 83 Lips.): si contra eum strident sagittae (pharetra pro sagittis dicta), sc. nil timet. Cf. Hom. II. 4, 125: λέγξαι βίως, νεσθη δὲ μέγ' ἄναξ. Atque hoc posteriori linguae arabicae usu mirifice firmatur. A

radice رنّ est رنّ sonus, رنّ sonus tinnulus, sed رنّ

I. IV. spec. est stridorem edidit arcus (dum telum emititur). Kamus: ارنت القوس اذا رميت منها

sonat arcus, si (telum) ex eo emitto, رنّ sonus arcus,

رنّ et رنّ arcus, pec. durus. Idem valet رنّ II.

sonuit arcus, رنّ, tinnitus arcus, رنّ arcus tinniens.

Adde Schult. ad Har. I, p. 11. (Syr. رنّ est: meditatus est, cogitavit, quod a surro vel murmure secum loquentium profectum videtur, v. רנן et רנה).

רנן inf. et imp. רן fut. ירנן (bis הרנה Prov. I.

20. VIII, 3, semel ירנן Prov. XXIX, 6) pr. sonum tremulum et stridulum edidit. Spec. 1) de sono tremulo mali s. perticae excelsae, quae in aere vibratur, v. ארן et תרן; it. de stridore torrentis, v. n. pr. מַרְנָן. (Arab. رنّ tremulum sonum edidit arcus, sehvirren, v. רנה).

2) vocem ubi vibravit, a) prae gaudio, ubilavit, lactos elamores sustulit, max., ut videtur, voce quam non articulata dicunt (trillern, jubeln) Lev. IX, 24, praeterea in solo poetico sermone Ps. XXXV, 27. Prov. II. ce. Iob. XXXVIII, 7. Jer. XII, 6. XLII, 11. LIV, 1. LXV, 14. Zeph. III, 14. Zach. II, 14. Tribuitur linguae humanae Jes. XXXV, 6, etiam rebus animatis Jes. XLIV, 25. XLIX, 13. Sq. acc. cum ubilo celebravit aliquem (v. Pi.) Jes. LXI, 7: בְּלִבָּהּ יִרְנֶה חֵן לְהַלְלָתָם loco ignominiae pristinae celebravit portionem suam i. e. Jovau (v. חֵן 2, c). Male Hitzigius: sie jubeln ihr Theil. Sq. ῥ id. Jes. XXIV, 14, sed sq. ῥ propter

aliquem. Jer. XXXI, 7: רָגַנָה רָגַן לְיַעֲקֹב שִׂמְחָה *iubilare gaudium* i. e. iubilo significate gaudium vestrum propter Jacobum. — b) prae dolore, *vagivit* (wimmern) Thren.

II, 19. (Arab. رَغِنَ) *vagivit, ploravit*, (رَغِنَتْ) *mulier vagiens*, رَغِنَ *vagitus* Har. 1, p. 10 Sch. Chald. et sam. marmuravit, mussitavit, et chald. etiam: meditatatus est i. q. (رَغِنَ).

Pi. רָגַן i. q. Kal no. 2 *iubilavit* Ps. XC, 14. XCVIII, 4. CXXXII, 16. Jes. XXVI, 19. LII, 9, sq. *de aliquo, aliqua re* Ps. XX, 6. XXXIII, 1. LXXXIX, 13. XCH, 5 (sed Ps. LXIII, 8 cum *ב* loci), sq. *עַל* (de interitu alic.) Jer. LI, 48. Sed sq. acc. pers. vel rei, *iubilando celebravit* Ps. LI, 16. LIX, 17. CXLV, 7, sq. *עַל* LXXXIV, 3, *לְ* XCV, 1. Inf. nomin. רָגַן *iubilum* Jes. XXXV, 2. *Tribuitur inanimatis* Ps. XCVI, 12.

Hiph. הִרְגִין 1) *iubilare fecit* aliquem Iob. XXIX, 13. Ps. LXV, 9. 2) i. q. Kal et *Pi.* *iubila sustulit, iubilavit* Dent. XXXII, 43. Ps. XXXII, 11, sq. *לְ* LXXXI, 2.

רָגַנָה f. 1) *iubilum* Ps. C, 2. Iob. III, 7. XX, 5. Pl. רָגַנָהוּ Ps. LXIII, 6.

2) רָגַנָהוּ Iob. XXXIX, 13 (16) sqq. *struthionis* eaeque *femellae*, dictae a *vagitu nocturno* (Thren. II, 19 cf. ad רָגַנָה p. 609), quem cantum appellant Arabes (رَغِنَ) *cecinit, it. de voce struthionis*, unde رَغَمَارٌ *struthio*

femina. Ita Vulg. *struthio*. *Computatur cum verbo et pronom. fem.* (praeter הִרְגִישָׁה Copul. 16). Targ. תְּרַגְנִיל *gallus*, Kinchi: *pavo*, quem sequitur Lutherus: sed in neutrum cadunt, quae statim sequuntur Comm. 14—17. Vide doctam de h. l. disputationem Bocharti in Hieroz. II, p. 838—53 Lips.

רָגַן m. *iubilum*. Pl. רָגַנָהוּ רָגַן *iubila liberationis* Ps. XXXII, 7.

רָגַה f. 1) *iubilum* Ps. XXX, 6. XLII, 5. XLVII, 2. CV, 43. CVII, 22. CXXXVI, 2. Jes. XXXV, 10. LI, 11. 1 Reg. XXII, 36: *לְאַחֲרֵי ... וַיִּעֲבֹד הַקָּרְנָה בְּמִתְנַחֲמָהּ* ... *et transit per castra lactus clamor: in patriam*. — 2) *clamor lugubris, vagitus* (Wimmern) Ps. XVII, 1. LXI, 2. LXXXVIII, 3. CVI, 44. Jer. XIV, 12. — 3) n. pr. m. 1 Par. IV, 20.

רָגַן nomen arboris, *pinus*, v. pag. 152. Verum rad. non רָגַן esse videtur, sed רָגַן, רָגַן pro אֲרָגַן (ut רָגַן, non אֲרָגַן a רָגַן, et *pinus* ita dicta est, quippe quae superne vento agitata sonum tremulum vel *susurrantem* (ψαυρισμόν, Gesäusel) edat.

רָגַנִין n. pr. fluvii (p. 153 A), prob. pro רָגַנִין *strepens, susurrans*.

רָגַן prob. i. q. רָגַן *pinus* (chald. הַרְגִינָה v. Edzard. ad Abod. s. p. 284), inde a) *malus navis* Jes.

XXXIII, 23. Ez. XXVII, 5, b) *fertica* in montibus signi causa erecta Jes. XXX, 17. — De origine proxime ad verum accesserat Io. Simonis, qui ed. 1—3 (quarta enim editione bona haec observatio expuncta est) רָגַן retulerat ad rad. רָגַהוּ pro רָגַהוּ „a sonitu, quem abies vento agitata edat“. Sed vera radix est רָגַן, unde רָגַן formatum est ad analogiam nomm. מִרְגָהוּ a מִרְגָהוּ a מִרְגָהוּ; מִרְגָהוּ a מִרְגָהוּ; מִרְגָהוּ a מִרְגָהוּ.

רָגַן rad. inusit. Arab. رَغِنَ *ligavit fune*. IV.

constrinxit capistro, رَغِنَ *funis, capistri pars, quae super naso est* (Halfter). Ipsius verbi vestigium probabiliter superest in his Punicis apud Plant. Poen. 5, 2, 67: *Gunebel balsamen ierasan* רָגַן שִׁמְשִׁים בעל בעל i. e. *fastum s. petulantiam stulti deus coolorum capistret, v. monum.* Phoen. p. 381.

רָגַן c. suff. רָגַנָהוּ m. 1) *capistrum, quod naso incumbit* (עַל הָאָזְנוֹת) Jes. XXX, 28, dein *frenum* quodvis Ps. XXXII, 9. Iob. XXX, 11: *רָגַן מִיַּדִּי שִׁנְאוֹתִי* *frenum coram me abiciunt* i. e. *effrenata licentia utuntur*, cf. locutionem arab. رَغِمَ لَفْجَهُ *solvit frenum suum, de homine effrenato*. Schult. ad Har. Cons. III pag. 180. Inde

2) *os interius, cui frenum immittitur, dentes*, ut gr. *χάλυβοι* de duabus extremitatibus oris, ubi orae inseruuntur (Poll. onom. 2, 4 s. 20), et contra nostrae. *Gebiss* pr. *dentes*, dein orae inter dentes insertae. Iob. XLI, 5: *הַיּוֹאֵב הַבָּאֵל דִּנְתִּימָה דְּרִגְנֵי גִי הַיּוֹאֵב* *in dentium duplicem seriem quis ingreditur, quis manum immittat*.

3) n. pr. urbis antiquissimae et maximae (הַקְּדִישָׁה הַגְּדוֹלָה) in Assyria, quae inter Niniven et Calachenen (כַּלְחֵן) interiecta erat, cuius alia vestigia non exstant. Gen. X, 12. LXX: *Λαβή* al. *Λαβή*. Ephraemus propter aliquam formae similitudinem conferebat *i. e. رَغِنَ* Mesopotamiae oppidum.

רָגַס 1) *diffregit, dirupit*, cogn. verbis רָגַץ et

הָרַס, ubi vide. (Chald. רָגַס contudit, unde רָגַס contusus Lev. XXII, 24. Deut. XXVIII, 33 pro רָגַץ, רָגַס id. Jes. I, 6. Zab. וַיִּשְׁבַּע רָגַס (ossa). Inde רָגַס no. 1.

2) *consersit, perstillavit*. Ez. XLVI, 14: *רָגַס אֶת-הַרְגֵם* *ad conspergendam simlani*. (Chald. רָגַס et syr. *consersit, et stillavit*. Pa. *sparsit*. رَغَسَ *sparsus*;

aspersio, ros. Arab. رَغَسَ id.). Cum priorie significatu hic ita conciliandus videtur, ut a *dirumpendo* et *comminuendo* profecta sit *dispergendi* et *spargendi* potestas.

רָגַסִים m. 1) *fracturae, fissurae aedium* (parall. רָגַסִים Am. VI, 11.

2) *guttac.* Cant. V, 2: רָטַסִּי לַלַּיְלָה *guttac nocturnae*, int. *guttas roris*.

רָטַה (*fractura, ruina*) n. pr. stationis Israëlitarnm in deserto Num. XXXIII, 21. 22.

רָע adj. *malus*, v. rad. רָעַע.

רָע I) *tumultus*, v. rad. רָעַע.

II) *socius, amicus*, a rad. רָעָה.

רָע *mala conditio*, v. rad. רָעַע.

רָעַב fut. רָעִיב *esurivit*. (Arab. رَعِبَ *amplus et multum capax fuit*, رَعِبٌ *amplus, de valle*, رَعِيبٌ

amplo ventre praeditus, aeth. per ח, רָעַב: *esurivit*. Recte igitur Schult. ad Iob. VI, 6. Prov. VI, 30 *esuriendi vim a ventre cavo et inani repetit coll.* רָעַב, *quamquam hoc ineptientis esse dicit Fürstius. Adde רָעָה רָעָה anima inanis pro esuriente Jes. XXIX, 8. Secundaria sunt רָעַב vorax, multum cupidus fuit, expetivit, quod a fame proficiscitur, רָעִיב voracitas, aviditas). Dicitur de singulis fame laborantibus Jes. VIII, 21. XLIX, 10. Ps. XXXIV, 11. L, 12. Prov. VI, 30. XIX, 15, de universa regione Gen. XLI, 55. Sq. לָא *esurivit aliquid* (רָעָה) Jer. XLII, 14.*

Hi. esurire fecit Dent. VIII, 2, *esurire sivit* Prov. X, 3.

רָעַב m. *fames* a) singulorum hominum. Deut. XXXII, 24. Thren. V, 10. מִיָּה בָּרָעַב fame perit Jer. XI, 22. רָעַב לָאָהָם Am. VIII, 11. — b) universae regionis, *annonae caritas* (Hungersnoth) Gen. XXVI, 1. XLI, 27 sqq. XLV, 11. Ruth I, 1. 2 Sam. XXI, 1. XXIV, 15. 2 Reg. VI, 25. Iob. V, 20 al. רָעַב בָּבֶר Gen. XII, 10. XLIII, 1.

רָעַב adj. f. רָעִיב *esuriens, famelicus* 2 Sam. XVII, 29. Iob. V, 5. XXII, 7. Jes. XXIX, 8 al., *fame confectus, cernvatus* Iob. XVIII, 12.

רָעִיבֹן estr. רָעִיבֹן m. *fames* Ps. XXXVII, 19. Gen. XLII, 19: שָׂבֵר רָעִיבֹן פְּתִיחָם: *annona quae sufficiat fami familiarum vestrarum*, 35.

רָעַד *contremuit* (terra) Ps. CIV, 32. (Arab. رَعَد IV. *tremefecit*. VIII, *tremuit*, رَعْدٌ *tremor*. Sed crebrior est tonandi potestas. Aeth. ርጥዳ: *contremuit*, ረጥሶ: *tremor*. Sam. רָעַד *tremor, terror*. Cogn. רָעַס, רָעַל.

Hiph. intrans. contremuit (pr. *tremere fecit artus* cf. רָעַד) Dan. X, 11. Esr. X, 9.

רָעַד m. *tremor* Ex. XV, 15. Ps. LV, 6.

רָעַדָּה f. id. Ps. II, 11. XLVIII, 7. Jes. XXXIII, 14. Iob. IV, 14.

רָעַד fut. יִרְעָה apoc. יִרַע (Iob. XX, 26)

1) *pavit gregem*. (Arab. رَعَى *pavit, pastum duxit gregem, translate custodivit, curavit, rexit*. Aeth. ርጥፎ: id. ርጥፎ: *grex*. Syr. chald. sam. id.). Constr. sq. acc. *gregis* Gen. IV, 2. XXX, 36. Exod. III, 1. 1 Sam. XVII, 15. Jes. XL, 11. LXI, 5. Jer. XXIII, 4. Ez. XXXIV, 2. 3. Iob. XXIV, 2. Cant. I, 8, sq. 3. Gen. XXXVII, 2. 1 Sam. XVI, 11: רָעָה בַּצֹּאֵן: (*Hirt bey dem Vieh*). XVII, 34, absol. Gen. XXI, 7. XXXVII, 15. Num. XIV, 33. Cant. I, 7. II, 16. VI, 3 (addito 3 loci). — Part. רָעָה subst. *pastor* (arab. رَاعٍ) Gen. XLVI, 34. Exod. II, 17. Jes. XIII, 20. Jer. XLIII, 12, sq. *genit. gregis* Gen. XIII, 7 et *domini gregis, ut in צֹאֵן* Jer. XXVI, 20. Fem. רָעָה Gen. XXIX, 9. — Translate *pascere* est

a) i. q. *gubernare, moderari, curare*, saepe servata *gregis imagine*, et dicitur aa) de principe, rege (ut gr. ποιμὴν λαῶν) 2 Sam. V, 2: *pascas populum meum Israël*. VII, 7. Jer. XXIII, 2 sqq. Mich. V, 3. VII, 14, sq. 3. Ps. LXXVIII, 71. Iude *רָעָה pastor, de principe et rege* Jer. II, 8. III, 15. XXII, 22. XXIII, 1—4. Ezech. XXXIV, 2 sqq. Zach. X, 3. Jes. XLIV, 28: הָאֵמֶר רָעִי לַבְּרִיָּה *qui dicit Cyro: pastor meus es i. e. rex a me constitutus*. (Aram. פָּרַס *pavit it. gubernavit*). — bb) de Deo. Ps. XXIII, 1: *Jova est pastor meus, non carco* ulla re. XXVIII, 9. LXXX, 2. Gen. XLVIII, 15. XLIX, 24 cf. Hos. IV, 16. (Arabice dicunt *إله راعم* Deus vos pascit i. e. curet!). — cc) de magistro virtutis et sapientiae. Prov. X, 21: *labia iusti ducunt multos ad virtutem*. Inde *רָעָה* de magistro, doctore Eccl. XII, 11, et ita fortasse de prophetis Zach. XI, 5. 8. 16 (ubi alii principes intelligunt). — dd) Ps. XLIX, 15: *intra mors pascet eos*, in orco, *instar gregis*, v. hemist. primum. (Cf. arab. رَأَيْد الموت *pastor mortis vit*. Tim. II, 518).

b) *alere, nutrire*. Hos. IX, 2: *areq et torcular eos non pascet* i. e. nutrit.

2) *pastus est grex* (gr. med. *ρέτοιμαι, βόσκειμαι* cf. רָעִיב *tabulum*). Jes. XI, 7: *iuvenca et ursa* רָעִיבֹן *una pascentur*. V, 17. XIV, 30. XXVII, 10. XXX, 23. LXV, 25. Iob. I, 14. Jon. III, 7, addito על loci Jes. XLIX, 9, it. loci Gen. XLI, 2: *pascebantur in grex*. 18. Cant. IV, 5. Sq. acc. *pascui*, quod depascit grex Jer. L, 19: *de pasceat Israël Carmelum*. VI, 3. Ez. XXXIV, 14. 18. 19. Mich. VII, 14. Ps.

I. XXX, 11. Metaph. *deparit* est i. q. absumsit, abstulit, de gladio, igne, vento. Mich. V, 5: רָקַח אֶת-אֶרְצוֹ אֲשֶׁר-רָקַח וְרָקַח אֶת-דֶּפְסָנֵי אֲשֶׁר-רָקַח וְרָקַח אֶת-דֶּפְסָנֵי אֲשֶׁר-רָקַח וְרָקַח אֶת-דֶּפְסָנֵי אֲשֶׁר-רָקַח et *depascent Assyrium gladio*: gladio enim os tribuitur. Jer. II, 16: *filii Mephthidis et Daphnes rēpēnt tibi depascunt verticem* i. e. terram tuam gladio vastant et detendent, ut vertex tondetur novacula (Jes. VII, 20) cf. Jer. XII, 10. Job. XX, 26: רָקַח שְׂפִירוֹ *deparit ignis quod reliquum est in tentorio eius*. Jer. XXII, 22: כָּל-רֹעֵי הָרְקָה רָקָה אֲנִי omnes pastores tuos *deparcit* i. e. aufert *ventus* (susus verborum, q. d. all deine Führer führt der Wind weg). Ventus enim vehementer omnia auferens terram quasi depascere et denudare dicitur. Denique Job. XXIV, 21: רָקַח עָקָרָה *qui depascit sterilem* i. e. vexat, opprimit (perm. vitas simul tropo: aussaugt). Targ. h. l. et Jer. II, 16 רָקָה statuit idem valere quod רָקַח confregit, sed certa radicis potestas utrique loco idonea est. — Alibi (tuto) pasci est i. q. tuto vivere, metaphora a grege ducta Jes. XIV, 30.

3) *Pasci* aliqua re metaph. i. q. *delectari* re cf. Cic. Pis. 20. his ego rebus pascor, his delector, his perfuor. (Chald. רָקָה in Targg. pro hebr. רָקָה, רָקַח, רָקַח, רָקַח, רָקַח. 2 Sam. per ח, רָקַח delectatus est, רָקַח benevolentia, favor. Cogn. רָקָה, רָקָה). Constr. a) sq. acc. delectatus est aliquo, eo familiariter usus est. Prov. XIII, 20: his ego rebus *qui delectatur stultis*, parall. רָקַח אֶת הַבְּטִילִים LXX *αὐτοῖσι βουλομένοις ἡγοῦται*. Vulg. amici stultorum. XXVIII, 7. XXIX, 3. Inde רָקָה, רָקַח, רָקַח amicus, רָקָה, רָקָה amica. — b) sq. acc. rei Prov. XV, 14: *os stultorum *qui delectatur stultitia**, parall. רָקַח אֶת-אֲפָתָה רָקַח אֶת-אֲפָתָה Ps. XXXVII, 3: *delectare veritate*, sectare veritatem. Inde רָקָה רָקָה sociatus est ventum i. e. inania Hos. XII, 2 cf. Jes. XLIV, 20, et רָקָה רָקָה, et רָקָה רָקָה.

Pi. רָקָה (denom. a רָקָה, רָקָה) *amicum* i. *socium fecit*, Ind. XIV, 20: *amicum fecit* LXX. Vat. *ἡν ἴσθι φίλον αὐτοῦ, ὡς ἐφίλησεν*, sed Alex. Ald. Compl. *ἡν ἴσθι φίλον αὐτοῦ, ὡς ἴσθι φίλον αὐτοῦ* (Oxon. αὐτοῦ). Hiph. i. q. Kal no. 1. Ps. LXXXVIII, 22. Hithpa. *amicitiam contraxit cum aliquo*, sq. רָקַח Prov. XXII, 21.

רָקָה *malum*, v. rad. רָקַח. רָקָה m. *amicus* (v. rad. no. 3, a) i. q. רָקַח, quod usitatus est. Non nisi hoc nexu: רָקָה רָקָה 2 Sam. XV, 37. XVI, 16 (al. codd. et edit. רָקָה רָקָה) amicus Davidis, רָקָה רָקָה (al. רָקָה רָקָה) 1 Reg. IV, 5 amicus regis, de consulari regio supremo. C. suff. רָקַח (ut רָקַח רָקָה) Prov. VI, 3.

רָקַח (pro רָקָה) p, c. suff. רָקַח (Jer. VI, 21) sed longe usitatus est, semel plene *recidit* Job. VI, 27 (sed multi codd. defective) pl. רָקַח c. suff. רָקַח, רָקַח, רָקַח Job. XXXII, 3 et רָקַח pro רָקָה Job. XLII, 10. 1 Sam. XXX, 26. רָקַח Ps. XXXVIII, 3. Jer. XLIX, 23 1) *amicus, necessarius, socius* Gen. XXXVIII, 12. 20. 2 Sam. XIII, 3. Prov. XIX, 6. XXV, 17. Job. II, 11.

XVI, 20. XVII, 5. XIX, 21. XXXV, 4. XLII, 7. Cant. V, 1. Jer. II, 3 al. LXX φίλος, ἑταῖρος. Minus dicit quam רָקָה, Prov. XVIII, 24: *quis rēpēnt in perniciem ruit, sed amicus fumiis albaescens quum frater*, cf. XVII, 17. Copulatur rēpēnt רָקָה Ps. XXXVIII, 12. LXXXVIII, 19, וְרָקַח רָקָה Jer. VI, 21, וְרָקַח רָקָה Ps. CXXII, 8. Sq. dat. (ut gr. ὁ ἐπὶ φίλος) Job. XXX, 29: *quis socius struthionum i. e. instar struthionum vagiens. Amicus sociusve appellatur etiam a) amicus s. amicus mulieris (der Geliebte) Cant. V, 16. Jer. III, 1. 20. Hos. III, 1. Cf. רָקָה. — b) quisvis alius, quocum vivimus, ὁ ἀλλότριος (Nächstes, Mitmensch), persaepe in legibus et praeceptis ethicis Exod. XX, 17: *quisvis alius* LXX *ὅτις ἐπιθρησέας ἕν ὁμοίῳ σου ἀλλότριον σοῦ*. XXII, 25. Lev. XIX, 15. 16. 18. Dent. V, 18. XXIII, 25. Prov. III, 29. VI, 3. XXV, 8. 9 al. — 1) Sam. XV, 28: *dabit Jova imperium in manu tua* (Davidi), *qui melior est quam tu*. Indé c. רָקַח, רָקַח alter, alter (i. q. רָקַח, רָקַח), maxime in huiusmodi formulis Gen. XI, 3: *et dixerunt alter alteri*. Ind. VI, 29. 1) Sam. X, 11. 2) Reg. III, 23: *et percussertunt unus alterum se invicem*. Exod. XVIII, 7: *et salutabant alter alterum*. 2) Par. XX, 23: *et adorabant alter alterum*. Gen. XXXI, 49: *Etiam de rebus manimatibus* Gen. XV, 10 (quo de loco v. רָקַח no. 4 p. 85). Sine praecedente *amicus* Jer. XXXIV, 14: *satyrorum alter alteri acclamant*.*

2) *cogitatio, voluntas* i. q. chald. רָקַח, רָקַח. Ps. CXXXIX, 2. 17, ubi recte LXX. Vulg. Pescb. (Chald. רָקַח voluit, syr. רָקַח Ethpa. cogitavit, v. rad. no. 3). — Alud rēpēnt v. s. rad. רָקַח. רָקַח v. rad. רָקַח. רָקָה pl. רָקָה *socias* Ps. XLV, 15. Ind. XI, 37. Kerī.

רָקָה (amicus sc. Dei) n. pr. patriarchae, filii Phaleg, Gen. XI, 18, gr. Παῦλ Luc. III, 35.

רָקַח (amicus Dei) n. pr. virorum 1) filii Esavi Gen. XXXVI, 4. 10. — 2) patris Jethronis Ex. II, 18. Num. X, 29. 3) 1) Par. IX, 8. Sed 4) Num. II, 14, pro eo reparendum est רָקַח cf. I, 14. VII, 42. X, 20.

רָקַח (f. vocis רָקַח i. q. רָקַח, רָקַח, ad formam כָּרַח = כָּרַח, n. pr. viri, pl. רָקַח Ind. XI, 37. Chethibh, 1) *socia* Jud. I. c., inde a) *quavis alia*. Esth. I, 19: *detur imperium in manu tua* *meliori* (cf. 1 Sam. XV, 28). b) *praecedente altera, altera*. Ex. XI, 2. Jer. IX, 19. Zach. XI, 9, de avibus Jes. XXXIV, 15. 16.

2) *studium alicuius rei*. רָקַח רָקָה *studium inane, res vana* Eccl. I, 14. II, 11. 17. 26. IV, 4. 6. VI, 9, cf. Hos. XII, 2 et chald. רָקַח רָקָה LXX *καυχήσεις ἀειμάτων*. Gr. Venet. ἕκαστος αὐ. i. e. captatio venti. Male alii vult. intpp. ita, ut רָקַח ad רָקַח referant.

D d d d d d d d

Symm. *ἀνάσσεισ πνεύματος*. Targ. תְּבִירוֹת רִחָא. Vulg. afflictio spiritus. Raschi: רוּחַ שֶׁבְּרִיחַ.

רוּחַ (i. q. רָעִיחַ amica, et sic quidem Pesch. רוּחַ) Ruth, n. pr. mulieris ex maioribus Davidis, cuius historia narratur in libro nomeu eius gerente. Gr. *Ρούθ* Mt. I, 5.

רוּחַ chald. voluntas Esr. V, 17. VII, 18. In Targg. saepe.

רָעִי m. pastus. 1 Reg. V, 3: בָּקָר רָעִי *boves pascendo saginati*.

רָעִי (socialis, denom. a רָעַע n. pr. viri 1 Reg. I, 8.

רָעִי adj. denom. a רָעַע, pastoricius Jes. XXXVIII, 12, subst. pastor pr. pastoricius sc. homo Zach. XI, 17.

רָעִיחַ f. amica, de puella amata Cant. I, 9. 15. II, 2. 10. 13. IV, 7. V, 2. VI, 4. Cf. רָעִי no. 1, a.

רָעִיוֹן m. i. q. רָעִיחַ no. 2 studium. Eccl. II, 22: רָעִיוֹן *studium animi sui*. רָעִיוֹן vanum studium Eccl. I, 17. IV, 16 i. q. רָעִיחַ רוּחַ.

רָעִיוֹן m. chald. cogitatio. Dan. IV, 16: רָעִיוֹן *cogitationes eius terrebant eum*. V, 6. 10. VII, 28. De visionibus nocturnis II, 29. 30. Syr. *ܕܘܚܘܢܐ* id.

מְרָעָה m. c. suff. מְרָעָהוּ, מְרָעָהוּ Ez. XXXIV, 18 *pascuum*, de loco Jes. XXXII, 14, inde de *pabulo*, quod in pascuo est Joël I, 18: אֲזַן מְרָעָה לָהֶם Gen. XLVII, 4. 1 Par. IV, 39 — 41. Iob. XXXIX, 8. מְרָעָה טובָה Ez. XXXIV, 18, מְרָעָה טָמֵא 14. De loco (lustru) quo pascuntur leones Nah. II, 12. (Arab. مَرَعَاةٌ et مَرَعَى locus qui depascitur, pabulum).

מְרָעִיחַ f. 1) *pastus* (das Weiden) n. act. Hos. XIII, 6: מְרָעִיחַ *quem eos pascerem*. Inde מְרָעִיחַ *grex quem pasco* Jer. XXIII, 1. Ez. XXXIV, 31, 3. מְרָעִיחַ Ps. LXXIV, 1. LXXIX, 13, מְרָעִיחַ C, 3. מְרָעִיחַ Ps. XCV, 7. — 2) *grex* Jes. XLIX, 9. Jer. X, 21. XXV, 36.

מְרָעִי (pro מְרָעָה, h. apocopato, ut רָעִיחַ pro רָעִי) pr. amicitia, dein concer. i. q. רָעִי *amicus, socius*. Ubi-que c. suff. מְרָעִיחַ Iud. XV, 2, מְרָעִיחַ XIV, 20. XV, 6. Gen. XXVI, 26. 2 Sam. III, 8. Iob. VI, 14. Prov. XIX, 7 (ubi Kimchias annotat, legi מְרָעִיחַ) pl. מְרָעִיחַ Iud. XIV, 11. — Singularis absoluti forma ut nusquam legitur, ita dubia est: ex מְרָעִיחַ per apocopen fieret מְרָעִי (ut רָעִיחַ Iob. XX, 26) vel מְרָעִי (ut רָעִיחַ Iob. XX, 26) Zere sub מְרָעִי servatum videtur, ut differret a מְרָעִיחַ malefici.

רָעַל *tremuit, titubavit*, vic. rad. רָעַע. (Chald. et syr. id. Ubi in Syriacis habetur *ܕܘܚܘܢܐ*, intpp. Arabicis

solent reddere רָעַע. Etiam in lingua arab. huius significationis vestigia sunt, ut رَجُلٌ laxus et deorsum dependens, pr. tremens, it. رَجُلٌ Conj. VIII. de tremore hastae, quod omiserunt Gol. et Freyt. v. Schroeder de vest. p. 68—70). De Rabbitorum errore, qui huiusmodi rad. regendi potestatem tribuunt, et Gussetii, qui adeo rubeoris vim ei affingit, v. Schroeder. l. c. p. 64. Non legitur nisi in

Hoph. *tremefacta est* (hasta) Nah. II, 4.

רָעַל m. 1) *titubatio*, ex ebrietate Zach. XII, 2. Cf. רָעַע.

2) *velum muliebri*, a motu tremulo dictum, pl. רָעַלוֹת Jes. III, 19. Arab. رَجَلٌ veli s. calanticae mulieris genus, e regione oculorum fibulis coniunctum, cuius una pars super caput reiecta cervicem et tergum operit, altera faciem velans in pectus defluit, v. Gol. v. 35. Miscana Sabb. 6, §. 6: מְרָעִיחַ יוֹצֵאת רַעְיוֹנָהוּ *mulieres Arabum prodeunt velatae*, ubi Raschi et Bartenora רָעַל explicant velum, quod caput et vultum praeter oculos tegat, v. Schroeder l. c. p. 62—94.

רָעַלְתִּי (fort. quem terret Jova i. e. qui Jovam timet) n. pr. viri Esr. II, 2, pro quo Nehem. VII, 7 רָעַעְתִּי.

מְרָעָלָה (tremor, fort. terrae motus) n. pr. oppidi Sebulonitarum Jos. XIX, 11.

רוּחַ הַמְרָעָלָה f. *titubatio, ebrietas*, unde הַמְרָעָלָה vinum titubationis (pr. *vinum*, quod *titubatio* est i. e. eam efficit) Ps. LX, 5 et הַמְרָעָלָה בֹּסֵס *calix titubationis* Jes. LI, 17. 22. V. de ea inaphora habet.

רָעַם fut. רָעַע *commotus est, tremuit*. Coga. verbis רָעַע, רָעַע. Ezech. XXVII, 35: רָעַע מַיִם, praecesserat: *שִׁעְרֵי יָם*. Spec. de mari. Ps. XCVI, 11: רָעַע יָם *commotus est mare et quicquid mare implet*. XCVIII, 7. 1 Par. XVI, 32. — 2) *tonuit*, v. Hi. et רָעַע. (Syr. *ܕܘܚܘܢܐ* id. *ܕܘܚܘܢܐ* tonitru. Sic رَعَدٌ tonuit coll. *commotus fuit, tremuit*. Chald. *ܕܘܚܘܢܐ* murmuravit, fremuit). — 3) *iratus est*, v. Hiph. no. 2. (Syr. Ethpe., arab. رَغِمَ III. V. id. Cf. رَغِمَ).

Hiph. 1) *tonuit* Jova 1 Sam. II, 10. VII, 10. Ps. XVIII, 14. XXIX, 3. Iob. XXXVII, 5. XL, 9. — 2) *ad iram provocavit* 1 Sam. I, 6, ubi הַמְרָעָלָה habet Dag. enph. in r.

רָעַם m. *tonitru*. (Aeth. Ὠχέου: *gravis strepitus, tonitru*) Jes. XXIX, 6. Ps. LXXXI, 8: *in nube i. e. nubes in quo tonitru latet. vox tonitru tui* Ps. LXXVII, 19. CIV, 7. Inde de voce strepera et quasi tonante (donnernde Stimme) Iob. XXXIX, 25: *tonans principum aciem instruen-*

fium et clamor bellicus militum q. d. das Donnern des commandirenden Feldherrn und das Feldgeschrei der Krieger. XXVI, 14: וְגִבְרֵי חַיִּי וְרֹבְדֵי הַיָּם *tonitru potentiae eius omnem potentiae divinae laudem quis percipiat?* Opp. זָשָׁן vox lenis, susurrus.

רָמַסְסִי f. 1) tremor pot. *pro iuba equi*, quae in equis nobilioribus propter cervicis obesitatem contremiscit, unde gr. *φόβη* iuba a *φόβος*, Job. XXXIX, 19 (22): רָמַסְסִי הַיָּם *tunc cervicem eius vestivisti tremore* i. e. iuba tremebunda? *Jubam* intelligit etiam Bochartus Hieroz. I. p. 59 Lips., sed ductam a רָמַסְסִי = רָמַסְסִי altum esse. E vett. LXX *φόβον* reddunt (fort. i. q. *φόβον*), sed Symm. *ζαυγγύε*. Theod. *ζουμιακόν*. Vulg. *hinnitum*, quod etiam recentiores hand pauci adoptarunt, רָמַסְסִי pr. strepitum s. fremitum h. l. de hinnitu *licii* existimantes. Sed adversatur contextus. Quis enim dicat, cervicem hinnitu vestitam esse? contra nil contortius hac explicatione: num hinnitum vestivisti collo eius i. e. num guttur eius implesti hinnitu? cui accedit quod צָמַר *cervicem et collum externum* significat, nunquam internum s. guttur.

2) n. pr. gentis Cuscho oriundae, cuius filii s. coloniae erant Saba (צָבָא) et Dedan (דְּדָן) Gen. X, 7. 1 Par. I, 9, quae nua cum Sabaeis aromata, gemmas et aurum Tyrii vendebat Ez. XXVII, 22. Licet aliorum Cuschaeorum sedes in Aethiopia sine dubio fere ponenda sint, tamen *Baimam* in Arabia australi quaerere vel Sabaeorum et Dedanitarum vicinia suadet. Duo autem sunt Arabiae oppida, in quibus Raëmae veteris vestigium hand inepte quaeras: a) *Ρέμμα* Ptol. 6, 7 (*Ρέμμα* cod. Pal. et Coisl.). *Ρέμμα* Steph. Byz., ad sinum Persicum 88' long., 23½' lat., in Dedanitarum igitur vicinia (v. דְּדָן), quod ipsum voluisse videtur Alexandrinus in Gen. reddens *Ρέμμα*; b) *Ῥίμα*, *Rima*, in Arabia australi, tribus itineribus a Sanaa austrum versus, Niebuhrii Arab. 148. 293. Johannsen hist. Jemanae 289, itaque non ita procul a Sabaeis. Sed illud conferre praestat, neque facile in hunc censum vocabis c) *Remam* in terra Negd, Bassoram inter et Meccam, Jomard Arabie centrale p. 36. 37. Bombay-Transactions III, 459.

רָמַסְסִי Gen. XLVII, 11. Ex. XII, 37. Num. XXXIII, 3. 5 et רָמַסְסִי Exod. I, 11 (cui vocalium diversitati nihil prorsus tribuendum est) n. pr. urbis in terra Gosen, quam Israelitae iussu Pharaonis nua cum Pithomo vel aedificaverunt vel muniverunt (Exod. I, 11), ex qua dein ex Aegypto egressuri profecti sunt, duas inde stationes usque Etham i. e. terminum deserti habituri

(XIII, 12. Num. II, ce.). Primariam eam Gosenitidis urbem fuisse, ex eo colligas quod רָמַסְסִי אֶרֶץ Gen. XLVII, 11 ponitur pro terra Gosen comm. 4 cf. גֵּן *Ραιμασση* Gen. XLVI, 28 pro גֵּן אֶרֶץ et Judith I, 9: *καὶ Ῥαιμασση καὶ πᾶσαν γῆν Γασση*. — De situ et recentiore eius nomine quaerentibus nobis duae maxime occurrunt opiniones. Una 1) est SAADIAE et Ar. Erp., qui *رَمَسَسِي* reddunt i. e. *Helioptin*, approbante Jablonskio (Opusce. II, 135): reitentibus vero quum aliis argumentis (Helioptin enim aegypt. appellabatur Ἰλῆ, hebraice רָמַסְסִי) tum maxime situ, qui nimis remotus est a mari rubro. Altera 2) est d'Anvillii (*Mémoires sur l'Égypte* 121 sqq.), Hengstenbergii (Bücher Mose und Aegypten p. 48 sqq.) al. qui *Ramsen* eandem urbem censent atque *Herooptin*, quibus ii quoque annumerari possunt qui Ramsen *Avarin* faciunt (Clericus, Lakemacherns in obs. phil. VI, 231. Müllers in sat. obs. phil. 189): Herooptin enim et Avarin Hycosorum unam eandem urbem fuisse plura sunt quae suadeant*), immo persuadeant. De qua quidem sententia ut iudicium feramus, duae distinguendae sunt quaestiones, de quibus deinceps videbimus. Et prior quidem est de situ Heroopteos, quam Strabo XVII, 1, 25 et Plinius VI, 32. 33 ad extremum sinum Arabicum ponunt, qui inde Herooptitanus dictus sit, contra recentiores hand pauci max. inde a prima Francogallorum expeditione (v. d'Anville l. c. *du Bois Aimè et le Père* in Descr. de l'Égypte XI, 376 sqq. 291 sqq. Champollion l'Égypte I. c. II, 87 sqq.) ibi collocant, ubi hodie sunt ruinae Abu-Keyscheid in valle Wady Saba Byar, ad lacus amarus, 50 fere mill. rom. a mari rubro: quam quidem sententiam etiam meam facere non dubito. Nam 1. in itinerario Antonini (p. 170 ed. Wessel.) *Hero* i. e. Heroopolis ponitur medio itinere inter Thum (Pithom) et Serapeum, ita ut a Thum ad Herooptin m. pass. sint XII, a Heroopti ad Serapeum m. p. XXIV, quod cum situ ruinarum Abu-Keyscheid bene convenit. 2. Nihilominus vera fuisse possunt, quae geographi graeci de situ urbis in vicinia maris affirmant; probabile enim est, mare rubrum antiquitus etiam lacuum amarorum alevum implevisse*). 3. Sinus Herooptitanus hoc nominis impetrare poterat, etiamsi ad nomen modo Herooptitanum, non ad ipsam urbem pertinebat. Ut autem cum scriptoribus supra laudatis in priore quaestione de situ Heroopteos definiendo consentio, ita ab iis discrepo in altera, qua *Ramsen* et *Herooptin* eandem urbem fuisse ponunt. Nam 1. locus interpretis Alexandrini Gen. XLVI, 28, cui fere soli haec opinio nititur, non dicit, quod ex eo efficitur. Pro Hebraeo נַשַׁן אֶרֶץ in Graecis est καὶ Ῥάϊωσαν πύλιν ἰς γῆν Ῥαιμασση et

*) *Avarin* enim teste Manethone apud Jos. c. Apion. 1, 26 in vetere Aegyptiurum theologia *Typhonia* appellata est, probabiliter a Typhone ibi interfecto: hunc autem Heroopti interfectum esse tradit Steph. Byz. v. *Ἡρώ*. Adde etymon *Avarin* oppidi ex aegypt. *ἰσῆρ* *malictio*, quod *Typhoniae* urbi optime convenit, v. Champoll. l'Égypte II, 87 sqq.

*) „Il n'est pas moins vrai cependant, que cette ville fut, à une époque extrêmement ancienne, à très peu de distance de la mer Rouge, car les marais salins, connus sous le nom de lac amers, qui sont dans son voisinage, ont incontestablement fait entrefois partie du golfe Arabique. Ils sont en effet plus bas que le niveau de ce même golfe.“ Champollion l. c. p. 89.

Comm. 29 pro $\alpha\theta\eta\zeta\alpha\delta'$ Ἡρώων πόλις. Manifestum est, Comm. 28 verba εἰς γῆν Ραμσσηῶν respondere verbis ארצה רָגַן, $\alpha\theta\eta\zeta\alpha\delta'$ Ἡρώων πόλις autem ex ingenio interpretis additum esse, ut locum Gosenitidis, quo Josephus patri obviam factus sit, accuratius indicaret. Efficitur igitur ex illo loco, Heroopolin fuisse Gosenitidis urbem: sed nequam inde colligere licet, Alexandrinum hoc sibi voluisse, ut Ἡρώων πόλις et Ramessen eandem urbem faceret. Comm. enim 28 Ἡρώων πόλις collocat in agro Ramesses i. e. eius provinciae urbem facit, quae a metropoli Ramesse nomen habebat, et Comm. 29 Heroopolin pro Gosenitide ponit, ut distinctius loquatur. Tantum igitur abest interpres, ut synonyma faciat Heroopolin et Ramessen (quemadmodum alibi On et Heliopolin*), ut eas manifesto distinguat. 2. Haec credible est, Heroopolin urbem praeter hoc Graecae originis nomen et praeter domesticum nomen Avari (Ὀσάρη) = Hero, tertium nomen, idque ipsum aegyptiacae originis רָגַן habuisse. Statuerit quidem aliquis, urbem antiquitus Avari s. Hero dictam a Ramse rege instauratam huius nomen accepisse, vetere appellatione sensim oblitterata: verum enimvero vetus nomen Graecorum adhuc aetate superstes, neque oblitteratum fuisse, ex eo apparet, quod ex Hero fecerunt Heroopolin**. Addi potest 3. iter ab Heroopoli s. Abu-Keysehide usque ad desertum bidui itinere minus esse. Quibus argumentis ductus Ramsen S. S. malim a Heroopoli diversam statuere, et in media fere Gosenitide ab austro Heroopolis ibi collocare, ubi in mappis accuratioribus montium iugum delineatur, quod inter Saba Byar et viam, quae Memphide (s. Cahira) in desertum ducit, ab occidente orientem versus porrigitur.

Quod ad originem nominis Ramesses attinet, nil dubitandum est, quin id nominis naeta sit urbs a quindecim Pharaonum (ex dynastiis XVIII—XX) uno, qui idem nomen (PH—UCC i. e. filius Solis) gesserunt (v. Rosellini monn. storici II, 258 sqq.), sive is primus urbem extruxit sive restituit. In eo tantum aliqua difficultas est, iam Josephi tempore memorari agrum Ramsis (רָגַן רָגַן), quum Pharaon huius nominis primus (Ramesses I) sit undecimus dynastiae undevicesimae, cuius imperium Rosellini ponit 1613—1604 ante Chr., Josephi igitur aetate posterior. Statuendum igitur, Pentateuchi scriptorem nomine usum esse, quod suo ipsius tempore quidem usitatum erat, licet Josephi aetati incognitum (Rosell. 1, 100). Eiusdem nominis viculus Ramsis hodieque exstat inter ostium Canopicum et Bolbiticum: sed ut

nominis origo haud dubia eadem est, ita situs eius a rerum in Genesi et Exodo narratarum sede tam longe abest, ut mireris hoc Champollionis iudicium: „c'est probablement la même ville qui est appellée Ramssi dans l'Écriture-Sainte.“ (l'Égypte II, 248).

רָגַן in Kal innsit. Syr. ܪܓܢ malva, a viriditate dicta. Quae Fürstius addit „syr. ܪܓܢ arab. *raghina*“, ab ipso elicta sunt.

Pl. ܪܓܢ viridit. fronduit. 3 pers. f. in P. ܪܓܢܐ Iob. XV, 32. Cant. I, 16 (quanquam utrumque exemplum etiam ad adj. ferri potest).

רָגַן pl. ܪܓܢܝܢ Ps. XCII, 15 adj. viridis, laete virens, de folio Jer. XVII, 8, de arbore, velut ܪܓܢܐ זָרַחָה Ps. XXXVII, 35 (v. זָרַחָה, ר' זָרַחָה LII, 10. Jer. XI, 18, פְּרוֹשׁ ר' Hos. XIV, 9; quibus locis arbor virens florentem et prosperam hominis conditionem depingit. Inde ad ipsum hominem transfertur Ps. XCII, 15. In prophetis populus saepe idola colere dicitur ܪܓܢܐ הָהָה בְּלֹא עֵץ תִּהְיֶה הָאָרֶץ sub quaris arbore viridi Jes. LVIII, 5. Jer. II, 20. III, 6. 13. Ez. VI, 13, et sic Deut. XII, 2. 2 Reg. XVI, 4. XVII, 10. 2 Par. XXVIII, 4. semel ר' ע' ܪܓܢܐ (ad omnem a. v.) Jer. XVII, 2. Oleum viride i. e. recens Ps. XCII, 11 (aliis oleum ex olivis viridibus expressum).

רָגַן chald. id. de homine secundis rebus florente Dan. IV, 1. (Semel Iob. XV, 32 Targ.).

רָגַן 1) ܪܓܢܐ fregit, confregit i. q. רָצַץ, רָגַן, intrans. fractus est, cf. nostr. zerbrechen. (Chald. Syr. ܪܓܢܐ id. Ethp. pass. ܪܓܢܐ confRACTUS). Praet. רָגַן Jer. XI, 16; ܪܓܢܐ רָגַן רָגַן ܪܓܢܐ franguntur frondes eius. (Sed רָגַן Mich. V, 5 est a רָגַן). Inf. fem. רָגַן, pleonast. Jes. XXIV, 19; ܪܓܢܐ הַחֲרֻקָה, et subst. fractio. Prov. XXV, 19; ܪܓܢܐ שֵׁן רָגַן dens fractionis i. e. fractus. Fut. רָגַן Jer. XV, 12; ܪܓܢܐ בְּרָגַן num aliquis frangat ferum? Refertur ad homines Iob. XXXIV, 24; ܪܓܢܐ כְּבִירִים רָגַן committit, perdit potentes. Ps. II, 9; ܪܓܢܐ בְּרָגַן. (Sed רָגַן Jer. II, 16 est a רָגַן).
2) intrans. noxius, perniciosus fuit (a frangendo, perdendo) 2 Sam. XIX, 8. XX, 6, inde malus fuit. Praet. רָגַן, fem. c. Vav conv. רָגַן Deut. XV, 9. 2 Sam. XIX, 8, fut. רָגַן (quod male ad rad.

*) Nil inculentius est his verbis Exod. I, 11: ܪܓܢܐ ܪܓܢܐ ܪܓܢܐ , cf. Gen. XLI, 45.50. XLVI, 20 ubi simpl. pro ܪܓܢܐ ponit ܪܓܢܐ , contra diversissima loci supra laudati de Heroopoli ratio.

**) Il est en effet très probable, que les Grecs ont d'abord écrit Ἡρώ par corruption d'Aonari, et qu'ils ont ensuite orthographié Ἡρώ pour en trouver une étymologie dans leur langue. Champollion l. c. Ἡρώ (formam Ἡρώ equidem non inveni) urbs appellatur apud Steph. Byz. et in itin. Antonini. Quicquid autem statues de forma Hero ex Avari orta (licet illa coniectura satis probabilis sit), hoc certum est, Heroopolis nomen a vetere nomine aegyptio Hero, neque vero a Ramse utpote heroe petitu esse, quae Bengtstebergii erat opinio (l. c.).

morbus malignus Deut. XXVIII, 59, שְׁחֵן רַע ulcus malignum ib. 35. רַע דָּבַר res mala i. e. noxia, venenata (in olla) 2 Reg. IV, 41. רַע עֵינַי qui mali oculi est i. e. invidus, avarus Prov. XXIII, 6. XXVIII, 22. Jes. XXXII, 7: רַעִים בְּלֵי דֹלוֹס *dolosi arma mala* sunt i. e. noxia, aliis perniciosa. — b) ethice: *pravus, malignus, improbus*. אָשׁוּשׁ רַע 1 Sam. XXX, 22. אָדָם רַע Ps. CXL, 2, simpl. רַע malus (der Böse) Ps. V, 5. Iob. XXI, 30. Prov. XI, 21, pl. רַעִים Prov. IV, 14. XIV, 19. Sic in formula: בְּרַעַת הָרַע מִקָּרָדָּךְ eliminabis malum e medio tuo, v. בעַר. Esth. VII, 6: הִנֵּן הָרַע הַזֶּה *pestimus iste Haman*. De populo malo s. pravo Jer. XIII, 10, de generatione prava Deut. I, 35. Dein de rebus, v. e. רַע דָּבַר malefactum, crimen Deut. XVII, 5, רַע *via prava* Prov. II, 12. VIII, 13. XXVIII, 10. Jer. XXXIII, 22, רַע לֵב רַע cor pravum Jer. VII, 24. XI, 8. Prov. XXVI, 23. רַעֲבָר רַע cogitatio prava, animus ad malum inclinans Gen. VI, 5. VIII, 21. רַעֲבָר אֱלֹהִים רַע spiritus pravus a Deo profectus, qui Saulum invasit 1 Sam. XVI, 15, sed Iud. IX, 23 רַעֲבָר רַע est animus discordans. רַעֲבָר רַע rumor malus Deut. XXII, 19. quæstus inhonestus Hab. II, 9.

3) malus i. q. *tristis*, de vultu (nostr. böse, verdriesslich ansehend) Gen. XL, 7. Neh. II, 2. רַע לֵב cor triste Prov. XXV, 20.

4) quocum male actum est i. e. *inflex*, miser (opp. טוב felix). Jes. III, 11 coll. 10. Gen. XLVII, 9: *pauci et infelices fuerunt dies vite mee*. De formula: רַע לֵבִים v. B, 1, b.

B) subst. 1) *malum a*) quod quis facit. Ps. XCVII, 10. Jes. LIX, 7. אָשׁוּשׁ רַע 1 Sam. XXIX, 7. 2 Par. XXXIII, 9, Neh. IX, 28; אָשׁוּשׁ רַע Ps. XXXIV, 17, פְּעִלֵי רַע Mich. II, 1. רַע malum intulit alic. Gen. XXXI, 29, sq. Jer. XXXIX, 12. רַעֲבָר רַע retribuunt malum Ps. VII, 5. — b) quod alicui accidit, *calamitas, res adversæ* Gen. XLIV, 34. Iob. II, 10. V, 19. XXX, 26. XXXI, 29. Ps. CXXI, 7. Prov. V, 14. Jes. XXXI, 2. רַעֲבָר יוֹם dies calamitatis Am. VI, 3, רַעֲבָר יוֹם Ps. XLIX, 6. — רַעֲבָר רַע ut male nobis sit, pro plenioris est רַעֲבָר רַע Jer. VII, 6. XXV, 7. Eccl. VIII, 9. — Vaticinatus est רַע malum i. e. praedixit res adversas 1 Reg. XXII, 8. 18. Plur. רַעֲבָר רַעִים angeli calamitatum (Unglücksengel) Ps. LXXXVIII, 49.

2) ethice: *malum i. e. pravum*. רַעֲבָר רַע recedens a malo s. pravo Iob. I, 1. רַעֲבָר רַע odium pravi Prov. VIII, 13, *it. malitia*. Ps. VII, 10: רַעֲבָר רַע cum malitia LXXXIII, 8. — Passim in genit. postponitur: אָשׁוּשׁ רַע homines mali s. pravi Prov. XXVIII, 5, אָשׁוּשׁ רַע VI, 24, רַעֲבָר רַע consilium pravum Ez. XI, 2 cf. רַעֲבָר רַע Eccl. IV, 8. — LXX *plurisque locis reddunt πανοικίως, paucioribus (max. in Prov.) ακόως, neutr. κακία, rarius πανοικίως*.

רַעֲבָר A) adj. fem. *mala*, exempla vide sub רַעֲבָר lit. A.

B) subst. *malum* (Uebel) Eccl. V, 12. VI, 1. X, 5. רַעֲבָר in malum i. e. in malam partem, quod additur

locutionibus ancipitibus v. o. *vultum direxit in aliquem* לְרַעַת וְלֹא לְטוֹבָה Jer. XXI, 10. XXXIX, 16. XLIV, 11 cf. Am. IX, 4. Deut. XXXIX, 20. Iud. II, 15. 2 Sam. XVIII, 32. Spec. 1) a) malum quod quis facit, aliis affert. רַעֲבָר רַעֲבָר Ps. XV, 3. Neh. VI, 2, sq. רַעֲבָר Gen. XXVI, 29. Iud. XV, 3, רַעֲבָר ib. XI, 27. רַעֲבָר רַעֲבָר retribuunt malum pro bono Gen. XLIV, 4. רַעֲבָר רַעֲבָר Ps. VII, 5, רַעֲבָר רַעֲבָר Ps. XXI, 12. Plur. רַעֲבָר רַעֲבָר Gen. XLV, 3. Sq. genit. רַעֲבָר רַעֲבָר malum s. iniuria quo Abimelech (alios) affecerat. Iud. IX, 56. 57. 1 Sam. XXV, 39. — b) malum, quod alicui accidit, *calamitas, a) interitus, perniciæ*. Gen. XIX, 19. Jer. II, 3. IV, 6. V, 12. VI, 1. XI, 11 al. מְבַקְשֵׁי רַעֲבָר qui sectantur interitum meum Ps. LXXI, 13. 24, הַשְׂטֵרִי רַעֲבָר XXXV, 4. β) *afflictio, miseria, res adversæ* (Unglück). רַעֲבָר in miseria Neh. I, 3. Ex. XXXII, 12 (mit Unglück = zum Unglück). Gen. XLIV, 29 (cum afflictione). רַעֲבָר רַעֲבָר tempore calamitatis Ps. XXXVII, 19. XLI, 2, רַעֲבָר רַעֲבָר Jer. II, 28. XI, 12. Plur. רַעֲבָר calamitates Deut. XXXI, 21. Ps. XXXIV, 20.

2) ethice: *malum, pravum*. Sic in formula: רַעֲבָר רַעֲבָר eliminemus malum (pro conc. malos) ex Israele Iud. XX, 13 (cf. רַעֲבָר) *it. prave factum, peccatum*. Gen. XXXIX, 9: רַעֲבָר הָרַעֲבָר הַזֶּה *Inde pravitas, malitia*. Gen. VI, 5: רַעֲבָר רַעֲבָר *magna est malitia hominum*. Nah. III, 19. Jes. XLVII, 10. Iob. XXII, 5: רַעֲבָר רַעֲבָר הַלֵּא. Hos. X, 15: רַעֲבָר רַעֲבָר *summa vestra malitia*.

רַעֲבָר m. inf. Kal necinasc. 1) *mala indoles rei* (schlechte Beschaffenheit) Jer. XXIV, 2. 3. 8. XXXIX, 17; *foeditas, turpitude* [Hässlichkeit] Gen. XLI, 19. — 2) ethice: *pravitas, malitia*. רַעֲבָר רַעֲבָר prava facinora vestra Jes. I, 16. Jer. IV, 4. XXI, 12. XXXIII, 2. XXVI, 3. XLIV, 22 al. רַעֲבָר רַעֲבָר malitia cordis 1 Sam. XVII, 28. — 3) *tristitia, vultus* Eccl. VII, 3, cordis Neh. II, 2.

רַעֲבָר stillavit, destillavit, sq. acc. Prov. III, 20:

רַעֲבָר שִׁתְּקוּם *nubes stillant rorem*. Ps. LXV, 12. 13. Iob. XXXVI, 28. (Arab. رَعَف, manavit, stillavit, spec. sanguis ex naribus. X. manare fecit adipem cf. Ps. LXV, 12, رَعَفٌ pluviae lenes, tennes pr. stillantes, rorantes, id. v. Schult. ad Iob. X, 28. Cf. transp. רַעֲבָר).

Hioph. stillavit (coelum) Jes. XLV, 8.

רַעֲבָר i. q. רַעֲבָר רַעֲבָר confregit (hostem) Exod. XV, 6, *gravius oppressit* (populum) Iud. X, 8.

רָעַשׁ *trepidavit, contremuit.* (Arab. رعس وعس) id., رعش tremor, رعش trepidans. Cognatae radd. sunt

רָעַשׁ. Spec. 1) terrore et metu. De animatis Ezech. XXXVIII, 20: רָעַשׁוּ בְּפָנֵי דְבַר הַיְהוָה, et inanimatis, velat de terra Iud. V, 4. Ps. XVIIII, 8. LXXVIII, 9. LXXVIII, 19. Jer. VIII, 16. Jes. XLIII, 13: חָרַשׁוּ אֶת הָאָרֶץ וְרָעַשׁוּ אֶת הַיָּם, *contremiscet terra et recedet de loco suo*, de coelo Joel II, 10. IV, 16, montibus Ps. XLVI, 4, insulis Ez. XXVI, 15, fundamentis terrae Jes. XXIV, 18, de moenibus, liminibus Ez. XXVI, 10. Am. IX, 1. Sq. Jer. X, 10. XLIX, 21, et רָעַשׁוּ Ez. XXXVIII, 20 eius, coram quo contremiscitur. — 2) de segete vento agitata et trepidante atque undante (vom zitternden Wogen des Getreides) Ps. LXXII, 16: רָעַשׁוּ בְּגִבְיֵי בָרָק.

Niph. i. q. Kal *contremuit* (terra) Jer. L, 46.

Hiph. 1) *trepidare fecit* v. e. coelum et terram Ps. LIX, 4. Hagg. II, 6. 21, populos Ez. XXXI, 16, regna Jes. XIV, 16. — 2) *salire fecit* locustam, equum. Quae enim trepidant, paullulum subsultant, quo factum est, ut verba trepidandi, max. in specie intensiva (Pi.), ad saliendi, subsiliendi vim referantur, v. חָרַשׁוּ trepidavit Pi. salit locusta cf. חָרַשׁוּ, et חָרַשׁוּ Ps. XXIX, 6. Iob. XXXIX, 20 de equo: חָרַשׁוּ חֲמֵשׁ בְּמִשְׁכָּבָהּ, *tunc cum salire iubet instar locustae?*

רָעַשׁ m. 1) *tremor, trepidatio*, velut hastae Iob. XLII, 21, hominum Ez. VII, 18, tremor terrae (*terrae motus*) 1 Reg. XIX, 11. 12. Jes. XXXIX, 6. Ez. XXXVII, 7. XXXVIII, 19. Am. I, 1. Zach. XIV, 5. — 2) fortius: *salus, saltatio* (v. rad. no. 2), ut equi currentis Iob. XXXIX, 24 (cf. 20), currum bellicorum, quae poet. salire s. saltare dicuntur (cf. רָעַשׁ Nah. III, 2. Jer. XLVII, 3. Inde 3) *tumultus*, velut pugnae Jes. IX, 4. Jer. X, 22, *streptitus*, fort. *tonitru* Ez. III, 12. 13 (cf. רָעַשׁ tremuit, רָעַד tonuit).

רָעַשׁ 1) pr. *consuit, sarsit.* (Arab. رَأى, sarsit vestem ruptam, رَأَى sartor, minus eleganter dictum volunt رَأَى, Har. 8 p. 79 Sacy. III. convaluit, coaluit vulnus. Cf. hebr. רָעַשׁ no. II. Aethiop. ረፋሸ: suit, ረፋሸ: sutor, ረፋሸ: acus. Pun. *rufen* רָעַשׁ medici, Plaut. 5, 2, 46. Congruit gr. ῥάσσω. Radix primaria et onomatopoeit. videtur רָעַשׁ, quae rapiendi et carpendi vim habet, nostr. *rassfen, rufffen*, cf. רָעַשׁ, רָעַשׁ, רָעַשׁ. In nostra radice רָעַשׁ raptum suentis sonum imitari videtur. Vide Niph. et Pi. no. 1. De loco Iob. XIII, 4, v. no. 2, c. Inde

2) *sanavit* pr. vulnus (quod consueudo fit) Ps. LX, 4. Jer. XXX, 17, hominem vulneratum Iob. V, 18. Eccl. III, 3, dein aegrotum c. acc. pers. Gen. XX,

17. Ps. VI, 3. XXX, 3. XLI, 5. C. dat. pers. (lat. *mederi alicui*) Num. XII, 15. 2 Reg. XX, 5. 8. Thren. II, 13, et morbi Ps. CIII, 3. Part. רָעַשׁ *chirurgus, medicus* Ier. VIII, 22. 2 Par. XVI, 12. Gen. I, 2 (ubi *medici* appellantur pollinectores, Cholchlytae, quorum erat, cadavera condire et fasciis involvere). Metaph. Ex. XV, 26. (Eadem translatione Graeci dicunt ἰατροὶ σαρίζειν, et sanare, *mederi*, ἰατροὺς sartor et medicus, et Arabes رَأَى sarsit, reparavit utrem et medicatus est, medicinam exercuit, رَأَى reparavit vas et sanavit vulnus. Lutherus alicubi medicos iocose appellat *unsers Herrn Gottes Flicker*).

Sanandi autem verbum variis modis transferret. a) *Deus sanare* dicitur hominem, populum, terram, si pristinae eum felicitati restituit (respublica enim calamitatibus afflicta comparatur cum corpore aegro et vulnerato Jes. I, 6, cf. Cic. ad Att. 2, 1). 2 Par. VII, 14: *condonabo peccatum eorum* וְרָעַשׁוּ אֶת-אֶרְצָתָם et *sanabo terram eorum*. Ios. V, 13: *vulnui Ephraim morbum suum et Juda vulnus suum et adit E. Assyriam regemque hostilem* וְרָעַשׁוּ אֶת-אֶרְצָתָם לָא יִיבֹשׁ לָא אִתּוֹ *is autem non potest vobis mederi*. VII, 1. XI, 3. Jes. XIX, 22. XXX, 26. LVII, 18. 19. Jer. XVII, 14. XXXIII, 6. Ita Deus etiam vulnera indigere, inflicta sanare dicitur Deut. XXXII, 39: בְּהִתְחַיֵּי יָמָיו וְרָעַשׁוּ אֶת-אֶרְצָתָם. Ios. VI, 1: הִוָּה בְּיַד הָאֱלֹהִים וְרָעַשׁוּ אֶת-אֶרְצָתָם. Ios. XIX, 22 al. — b) Quonium autem pristinae felicitati restituito ex remissione peccatorum pendet (v. 2 Par. VII, 14. Jes. VI, 10. LIII, 5. Mt. IX, 2 sqq. Mc. IV, 12), *sanare* aliquem est i. q. ei *condonare*, quae peccavit. 2 Par. XXX, 20 (cf. 18). Jer. III, 22: וְרָעַשׁוּ אֶת-אֶרְצָתָם *condonabo defectioibus vestris*. Ios. XIV, 5. Ita Targ. utroque loco. Jes. VI, 10: *ne . . . respiciat* וְרָעַשׁוּ אֶת-אֶרְצָתָם et *Deus ei medeatur* i. e. ei *condonet* eumque restituat. Cf. Ps. CIII, 3. (Arab. عفا III. est sanavit, restituit,

sed I. *condonavit*, عفا III. sanatio, *condonatio* Abulf. Ann.

II, 266. III, 296. IV, 250). Denique *mederi* c) est *consolari* (cf. Pi.). (Arab. رَأَى mederi et consolari, ipsumque *solari* sanandi vim habuisse videtur *a solus = ὄλος*, pr. ganz machen cf. etiam *animos consolatione sanare* Caes. b. g. 8, 38). Eo referunt interpretes paene omnes Iob. XIII, 4: וְרָעַשׁוּ אֶת-אֶרְצָתָם *medici nihili* i. e. *consolatores inutilis*, quippe qui ad consolandum venissent (II, 11), et nihilominus dolorem Iobi falsis suspicionibus angebant. Sed vide situe potius אֶת רָעַשׁוּ idem quod רָעַשׁוּ in priore hemistichio: *consuentes vana*, *confingentes falsas criminationes*, id quod contextui etiam accommodatius est, v. Comm. 7 sqq.

Niph. 1) pass. no. 1. *reparatum est* (vas). Jer. XIX, 11. — 2) *sanatus est*, de ulcere, macula leprosa Lev. XIII, 18. 37. XIV, 3. 48, de ipso aegro Deut. XXVIII, 27. 1 Sam. VI, 3. Jer. XVII, 14. LI, 8. Sq. dat. Jes. LIII, 5: וְרָעַשׁוּ אֶת-אֶרְצָתָם *medicatum est nobis* i. e. *condonavit nobis Deus*, v. Kal no. 2, b. Aqua amara et male sana

sanari dicitur, ubi salubris redditur 2 Reg. II, 22. Ez. XLVII, 8. 9.

3) *sedavit, quietavit*, ut arab. ^{سَدَا} sedavit, quietem pacemque fecit, ^{مَنْوَرَة} statio navium pr. i. q. מְנוּחָה locus ubi quiescunt. Usitatus hoc significatu est רָפָא sed etiam in verbo ^{רָפָא} certa eius vestigia exstant (רָפָא, רָפָא no. 2), et non dubito quin inter utrumque significatum necessitudo quaedam intercedat. Namque dolor vulneris morbi-que febrilis *acstare* et per corpus *furere* et *grassari* dicuntur (v. Job. XXXIII, 19. Jes. XXXVIII, 13), medicus autem dolorem *sedat*.

Pi. 1) *resarsit, reparavit* (altare fractum) 1 Reg. XVIII, 30. — 2) *sanavit*, ut vulnus Jerem. VI, 14, vulneratos, aegrotos Jer. V, 9. Zach. XI, 16. Ezech. XXXIV, 4; *salubrem reddidit* (aquam noxiam) 2 Reg. II, 21, metaph. *consolatus* est Jer. VIII, 11 (כָּדָה). — 3) *trans. sanandum curavit* Ex. XXI, 19. Inf. pleon. רָפָא ibid.

Hithpa. sanandum se curavit 2 Reg. VIII, 29. IX, 15. 2 Par. XXII, 6.

רָפָא m. 1) tantum in pl. רָפָא *quieti* (v. rad. no. 3); inde *manes* orci, umbræ mortuorum in orco degentes, quos sanguine et vi vitali (שִׁמְרָה) neque tamen animi viribus plane destitutos sibi fingebant veteres Hebraei Ps. LXXXVIII, 11. Prov. II, 18: אֶל רָפָאִים אֲלֵי מַנְעֵי הַיָּם *ad manes in oreum semitæ eius*. IX, 18. XXI, 16: אֶל מַנְעֵי הַיָּם אֲלֵי מַנְעֵי הַיָּם *conco manium*, de orco. Jes. XIV, 9. XXVI, 14: אֶל מַנְעֵי הַיָּם *manes non resurgunt*. 19. C. art. Job. XXXVI, 5. Kimchi: הַיָּמִים. Gr. Venet. in Prov. *veqol*, XXI, 16 *מַנְעֵי הַיָּם*. — De origine et causa huius nominis variae sunt sententiæ. Quum רָפָא alibi in V. T. populi antiquissimi ab eximiam corporis magnitudinem famosi nomen sit (v. רָפָא), iam veteres interpretes *gigantes* vim etiam his locis adhibuerunt, orci-que incolas ut *gigantes terræ natos* sibi informasse videntur, propter scelera fortasse in oreum detrusos (coll. Gen. VI, 3. 4), qua in opinione formanda præter nonnullos V. T. locos (Gen. VI, 3. 4) Græcorum fabula de Titanibus terra natis atque *θειούχοις* dein in oreum detrusis animo eorum obversata esse videtur. Quo factum est, ut רָפָא non solum *gigantes* redderent (ita Vulg. ubique, LXX ap. Jes. Job., Theod. Prov. IX, 18. XXI, 16. Pesch. ubique ^{גִּיגָנִים} Targ. ^{גִּיגָנִים}, præter Ps. LXXXVIII, 11 et Prov. XXI, 16. Saad. ^{الشجعان} strenui, fortes, et ^{الجان} perdentes), sed etiam manifesta ad Græcorum fabulam allusione: *θειούχοις* Syum. Prov. IX, 18, *γίγαντες*, *ἄδρας μετὰ τῶν θεούχων* Alex. Prov. II, 18. IX, 18, *ἄδρας* ^{ἄδρας} *filii terræ* Targ. et Pesch. Prov. XXI, 16. E recentioribus in eandem sententiam delatus est Herderus (Geist d. hebr. Poësie I, 221), ignorans ille quidem, se veterum exemplum et auctoritatem sequi. Similiter b) J. D. Michaëlis *Rephaeos*, pariter atque

Enacitas, troglodytas fuisse, troglodytarum nomen autem ad orci incolas translatum esse fingit, quum cavernis sæpe pro sepulcris usi sint. Sed et Enacitas (v. pag. 1054 B) et Rephaeos troglodytas fuisse, commentus est Michaëlis, non probavit: et recte recentiores plerique agnoverunt, inter Rephaeorum gentem et orci *incolas* nil necessitudinis esse, præsertim quum certus linguae usus peraptum etymon præbeat. Namque רָפָא possunt c) *debiles, flaccidi* esse (רָפָא = רָפָא), quod manium naturæ satis accommodatum est (Jes. XIV, 10: גַּם אֶתֶּה הַלְיָתָה גַּם בְּיָוֵנִי cf. *ἰδοὺα χυμύτων* II, 23, 72): vel d) ut supra posui, *quieti*, ut incolæ regni tenebrosi et *silentis* (הַיָּתִיב, הַיָּתִיב).

2) n. pr. quod gesserunt a) *Rapha*, auctor gentis Gathiticæ ab ingente staturæ proceritate nobilis. Ubique c. art. רָפָא, 1 Par. XX, 4: *Sippai* רָפָא *ex filiis Rephae*. Comm. 6: רָפָא גַּם הָיָה יָלֵד לְהַרְפָּאִים. Comm. 8: אֶל מַנְעֵי הַיָּם בְּנֵי לְהַרְפָּאִים. Eadem verba habentur 2 Sam. XXI, 18. 20. 22, ubi tamen הַרְפָּאִים scribitur, et sic הַרְפָּאִים Comm. 16. De etymo si quaeris (habet autem הַרְפָּאִים c. art. appellativi speciem), רָפָא neque *flaccidum*, neque *quietum* significare dixerim, sed *hominem procerum, gigantem*, a רָפָא altus, clatus fuit, altitudine superavit, רָפָא

altus, elatus, רָפָא altior, excelsior. Vide רָפָא. — b) 1 Par. IV, 12. — c) ib. VIII, 2. Utrobique (b. c) sine art.

רָפָא, tantum in pl. רָפָא, quinquies c. art. רָפָא Gen. XV, 20. Deut. III, 11. Jos. XII, 4. XIII, 12. XVII, 15 n. gentil. *Rephaitæ*, gens Cananæa, staturæ proceritate famosa, ante Hebræorum invasionem trans Jordanem habitans Gen. XIV, 5. XV, 20. Jos. XVII, 15, cuius nomen ampliori significatu etiam alias giganteæ staturæ gentes comprehensisse videtur, ut Emitas, Samsumim, Enacitas, Deut. II, 11: *etiam hi* (Emitas) *Rephaitis annumerantur, sicut et Enacitas*. Comm. 20. Eius gentis mature emortuæ extremus memoratur Og, rex Batanæa, cuius locus novem ulnas longus Rabbae, urbe primaria Ammonitarum, monstrabatur Deut. III, 11. Jos. XII, 4. XIII, 12. A Rephaitis cisjordanensibus (i. e. Enacitis) nomen traxisse videtur *vallis Rephatarum* ab austro et occidente Hierosolymorum Bethlechem versus protensa Jos. XV, 8. XVIII, 16. 2 Sam. V, 18. 22. XXXIII, 13. 1 Par. XI, 15. Jes. XVII, 5, et eiusdem nominis gigantes Davidis tempore Gathæ Philistæorum nobis occurrunt, nimirum *filii Rephae* (הַרְפָּאִים) v. supra no. 2, a, quos eodem esse atque רָפָא dubitari non potest coll. הַרְפָּאִים הַרְפָּאִים et הַרְפָּאִים — Ex verbis 2 Sam. XXI, 22. 1 Par. XX, 8, ut nunc sunt, sequitur, hos רָפָא ipsos Rephae *filios*, non *posterios* fuisse: sed haud scio an in his verbis: *hi quattuor nati sunt Rephae* error lateat ex locutione רָפָא ipsius ortus. Fortasse hi *filii Rephae* Rephaitarum extrema et novissima progenies erant. — Veteres intpp. hos *Rephaitas*, pariter atque רָפָא manes, plerumque appellative *gigantes* reddunt.

desiste! sc. a sermone tuo *ut tibi indicem* cet. (Halt! dass ich dir verkündige). Ps. XLVI, 11: *desistite et agnoscite!*

2) *dimisit* aliquem (opp. tennit) Cant. III, 4. Iob. VII, 19, aliquid ib. XXVII, 6. Prov. IV, 13.

3) *missum fecit* a) aliquem i. e. *deseruit*, i. קָזַב. Deut. IV, 31. XXXI, 6. 8. Jos. I, 5. 1 Par. XXVIII, 20. Ps. CXXXVIII, 8. — b) aliquid, ut opus inceptum Neh. VI, 3.

Hithp. remissum se praebuit a) segnis fuit Jos. XVIII, 3. Prov. XVIII, 9, b) animo abiicit XXIIV, 10.

II. רָפָה hand raro ponitur pro רָפַח sanavit (cf.

קָרָא no. II et קָרָה). Ita legitur imp. רָפָה (pro רָפַח) Ps. LX, 4, fut. תִּרְפִּינָה Iob. V, 18.

Niph. תִּרְפָּה Jer. LI, 9, inf. הִרְפָּה XIX, 11, fut. יִרְפֶּה 2 Reg. II, 22.

רָפָה n. pr. 1) e. art. הִרְפָּה n. pr. hominis Philistaei, cuius filii הִרְפָּה גִּלְגָּדִי appellati gigantes erant, v. רָפָה no. 2. — 2) alius viri 1 Par. VIII, 37, pro quo IX, 43 רָפָה (quem sanavit Jehova).

רָפָה m. 1) *remissus*, max. addito יָרִים 2 Sam. XVII, 2, cuius filii manus remissae Iob. IV, 3. Jes. XXXV, 3, utpote animi demissi et abiecti indices. — 2) *infirmus*, *debilis* Num. XIII, 18.

רָפִיּוּן, tantum estr. רָפִיּוּן m. *remissio*, ר' וְרָיִם remissio manuum, de animo demisso Jer. XLVII, 3, v. rad.

רָפַח rad. inusit., arab. رَفَحَ dives fuit, unde

רָפַח n. pr: viri (divitiae) 1 Par. VII, 25.

רָפַח et רָפַח (quae sine discrimine ponuntur)

fut. רָפַח Ez. XXXIV, 18. XXXII, 2 *pedibus calcavit*, max. aquam caleando turbavit, ut II. cc. (Cogn. רָפַח. Syr. *calcavit* pedibus calcavit BH. 573. A. M. II, 87. Ez. VI, 11. XXV, 6 pro hebr. רָפַח אַרְבַּע Arab. رَفَس pede percussit, calcitravit, رَفَسَ percussio, quae pede fit in pectus, cf. رَفَسَ percussit, رَفَسَ coivit, cf. *treten* de coitu bestiarum. Sam. אֲרָבָא Gen. IX, 7 ponitur pro רָפַח = רָפַח).

Niph. part. Prov. XXV, 26: מִקֵּיץ רָפַח *fons* pedibus turbatus.

Hithp. 1) pedibus se conculcandum praebuit i. e. *prostravit se*. Prov. VI, 3: הִתְרַפַּח רַחֵב רַגְלֶיךָ *prosterne te*, supplica, *insta* ardentissimis precibus socio tuo. Ad hanc analogiam מִתְרַפַּח בְּכַף מִתְרַפַּח Ps. LXVIII, 31 est *se prosteruens supplicans cum frustis argenti* i. e. argenti frusta

supplex (tributi loco) offerens, et nil impedit quominus l. c. (cum Vatablo, Munstero, Rosenm.) explicetur: *increpa bestiam arundinis, turbam populorum cum vitulis populorum* i. e. duces hostiles cum taurolos eos sequentibus, *qui se prostraturi sunt cum frustis argenti* i. e. argenti frusta supplices oblaturi sunt. Occurrunt, a) sing. מִתְרַפַּח coniungi non posse cum plur. מִתְרַפַּח vel מִתְרַפַּח, sed non maior est huius structurae durities, quam in his exemplis Prov. XXVIII, 1: מִתְרַפַּח בְּכַף יָדָיו Jes. III, 12: מִתְרַפַּח מִכַּף יָדָיו Zachi. XI, 5: מִתְרַפַּח יָדָיו, et aliis multis; b) unicum hoc futurum esse exemplum, quo participium dictum sit de eo quod ut futurum instet (de Wette: „das part. ... steht hier nach einer *beispiellosen* Construction vom zukünftigen Erfolge“), quasi vero participii usus de futuro tempore res inaudita sit (Gen. XIX, 13: לִקְחֵי בְנוֹתָיו *qui ducturi erant filias eius*. XLI, 25. Jes. V, 5). Itaque non est quod alias anquiramus vocis מִתְרַפַּח explicationes, ita comparatas, ut ad Deum ea referri possit (quas magno numero recensitas habes apud Polum, Geierum, de Wetium), nemum de scriptura mutanda cogitemus, ut fecerunt Pottius, Hupfeldius. Mantero מִתְרַפַּח h. l. est: *sibi* aliquid *pedibus calcandum praebere* i. e. *sibi* aliquid *prosterne*, ad analogiam verborum מִתְרַפַּח מִתְרַפַּח, מִתְרַפַּח (Lgb. §. 71, 3, d. gr. §. 53), sed vere ne de hac ipsa analogia מִתְרַפַּח futurum sit: *calcavit sibi* (ut מִתְרַפַּח ivit sibi), non: *prostravit sibi vel ante se*.

רָפַח chald. *pedibus conculcavit*. Dan. VII, 7. In Targg. saepius pro: calcavit pedibus, calceo, calcavit uvas, talm. confregit.

מִרְפַּח m. *conculcatio*, concr. de aqua pedibus conculcata Ez. XXXIV, 19.

רָפַח f. pl. *rates* (Flüsse, quo ve. germ. iam R. Salomo usus est), connexauium triabium compages, quae oneribus per mare vehendis inseruiunt 2 Par. II, 15, recentioris, ut videtur, Hebraismi vocabulum pro מִדְּרֹת 1 Reg. V, 23. Manifesto cognatum est aethiop.

רָפַח arab. رَفَسَ ratis (quo etiam Abulw. hanc vocem interpretatur), et aescio an quadril. conflatum sit ex רָפַח = رَفَسَ et syn. رَفَسَ ratis (Berach. fol. 28, 1. Sabim c. 3), q. d. Flosskahn, Flossfähre. Aliis visum est conflatum ex רָפַח calcavit et רָפַח stravit, aliis ex رَفَسَ ratis et רָפַח: Fürstio ex רָפַח „ire, vehi, manare, et terminatione nominali ad (coll. גָּמְדָה)“, quod quidem utrumque ficticium est.

רָפַח rad. inusit., quam *carpendi* significatam primarium habuisse suspicor (v. רָפַח), quo redeunt plurimae glossae a Lexicographis arabicis s. v. رَفَسَ satis confuse exhibitae, ut suxit ubera, edit olera, assuit (cf. רָפַח), corripuit aliquem febris. Inde ductum est رَفَسَ ovile,

agmen ovium, cui haud dubie respondet mischnicum רפח (חפח, formae קַפְחַ אֶבְחַ אֶבְחַ אֶבְחַ) bovine, Baba bathra 2 §. 3. 6 §. 4 (pr. praesep, ex quo stramen carpunt, nostr. *Hause*, cf. רָפְחִים אֶבְחַ אֶבְחַ אֶבְחַ) et biblicum רָפְחִים (רָפְחִים, de quo statim. — רָפְחִי Job. XXVI, 11 v. s. rad. רָפֵחַ.

רָפֵחַ tantum in pl. רָפְחִים Hab. III, 17 *bovilia*, ut recte Hebraei interpretes. De etymo et usu talaud. vide in radice, adde arab. رَفْعٌ, رَفْعَةٌ, رَفْعَتٌ adeoque رَفْعٌ stramen, pabulum pecoris, itidem a carpendo dictum Kam. pag. 185 (quod Boch. Hieroz. I, 309 male pronunciat رَفْعَتٌ). LXX. Vulg. *praesepia*. — ת proprie cervile in plur. servatum est cf. תָּשֹׁחַת, תָּשֹׁחַת, תָּשֹׁחַת.

רָפֵק in Kal inusit. Arab. رَفِقٌ VIII. innixus est cubito, מְרַפֵּף cubitus, מְרַפֵּفَةٌ culcita, in verbo sapius translate: adiuvit aliquem, רָפִיעַ adiutor, comes, acth. רָפֵק: accubuit ad mensam, רָפֵק: locus accubitus, coenaculum, chald. רַפְּקַ לְמִנְיָא.

Hithpa. reclinavit se, innixus est super aliquo, sq. רַפְּקַ Cant. VIII, 5.

רָפֵחַ v. רָפַח.

רָפַח rad. insit. prob. (cogn. רָפַח, רָפַח) pedibus calcavit, ut lutum. Nasor. רָפַח agitavit in luto.

רָפַח in. ἄπ. λέξις. lutum, coenum i. q. רָפַח, quocum copulatur Jes. LVII, 20. Ita Talmud. Baba kama fol. 30, 1, ubi רָפַחו in Glossa explicatur רָפַחו.

רָפִיעַ bovilia, v. רָפַח.

רָפַח v. רָפַח.
רָפַח cursor, v. רָפַח.

רָפַח I) i. q. רָפַח cucurrit. Inf. absol. רָפַח. Ez. I, 14.

II) i. q. רָפַח, unde certe רָפַחתי pro רָפַחתי Ezech. XLIII, 27.

רָפַח rad. in Kal inusit. Arab. رَفَعٌ est: intentis oculis observavit v. c. viam vit. Tim. 1, 413, astra ib. 528, ventum Eccl. 11, 4, sed spec. insidiosae observa-

vit, insidiatus est c. acc. vit. Tim. 1, 244. Ps. 36, 12. 70, 10. 118, 95 al., in Vers. Arabica S. S. pro gr. ἵκνησθαι Eccl. 11, 4, διατρίβω Prov. 22, 12, παραισέω Mc. 3, 2. Luc. 6, 7. 14, 1. 20, 20 (de Pharisaicis Jesu insidiantibus). Ps. 36, 12, ἠλασσώ (ὄδός) ib. 36, 34. 55, 6. 70, 10, ἵκνησθαι 118, 95, et syr. رَفَعٌ Iob.

24, 15, رَفَعٌ 31, 9. (Locos biblicos collegerat Castell. coll. 3633. Ex hoc profecit Böttcherus spec. pag. 111, qui etiam verba hebraea recensuit, quae radice رَفَعٌ a V. T. interpretibus Arabicis exprimantur. Non reputavit enim vir doctus, Arabicum interpretem in libris laudatis non Hebraica, sed Graeca, in Iobi libro Syriaca expressisse. Schindlerus in Pentagl. p. 1761 praeterea ex Vers. arab. Gen. 3, 15 haec laudat: הוּ יִרְפֵד רַחֲמֵי הַרְבִּידִין וְנֵחַ הַרְבִּידִין עַקְבָּה תְּרִסֵי, תְּרִסֵי עֲרִיסֵי expressa sunt, sed in editis non exstant). Conj. III. spectavit (locum), pro ἠλασσέω Cant. 7, 4.

IV. insidiatus est, sq. I Cor. 9, 108, inde رَفَعٌ insidiator, leo, رَفَعٌ παραισέω Luc. 17, 20, coner. observator (viam),

angelus custos Cor. 72, 17, رَفَعٌ insidiar Cor. 9, 5, lastrum leonis Iob. 37, 8. „Astrorum observationes vocantur رَفَعٌ. Abulph. p. 89 الرَفَعُ آلات الرَفَعِ sunt instrumenta observationibus faciendis, quae pag. 329 الرَفَعِ. Sic pag. 284 الرَفَعِ الرَفَعِ, astrorum observatio. Sic p. 536 et alibi. Hinc secundo est insidiari, ex insidiis captare.... Est et invidiose observare, nam in N. T. respondet Graeco παραισέω. Marc. 3, 2 παραισέω αὐτῶν, Arabs ms. رَفَعُوا رَفَعُوا. Luc. 14, 1: καὶ αὐτοὶ ἔσαν παραισέω αὐτῶν, idem Arabs رَفَعُوا رَفَعُوا. Hanc significationem plenissime hic [Ps. 68, 17] convenire textum insipienti apparebit; est enim increpatio invidiosorum.“ Schult. Opp. min. p. 153, in uno tantum emendandus, quod insidiosae observationi etiam invidiosam addit, quae neque in N. T. II. ec., neque usquam alibi in hac radice comparat*). Syr. رَفَعٌ firmavit, et san. رَفَعٌ parvus (Gen. XIX, 11) nil hinc pertinent: ex Midbar Rabba 26 autem laudant chald. מְרַפֵּף, ubi glossa רָפַח. — Ad originem radice quod attinet, nil dubito quin רָפַח sit a rad. primaria רָפַח, unde רָפַח (q. v.) acriter et intentis oculis asperxit, inde insidiatus est, et רָפַח insidiari, inde venari, littera liquida anteposita cf. רָפַח cogn. רָפַח. i. q. רָפַח, הָרַח, הָרַח; רָפַח, הָרַח, הָרַח. Notio primaria est in acie ocalorum. Inde ἄπ. λέξις. in

Pi. Ps. LXVIII, 17: לְבָה תִרְפְּדוּן הָרִים וּבְנֵי הָהָרִים לְשָׂבוֹתָיו הָרִים אֶלְהֵים לְשָׂבוֹתָיו הָרִים אֶלְהֵים לְשָׂבוֹתָיו, huic monti, quem Deus elegit ad habitandum? LXX ἵκνησθαι

*) Recte hoc observat Böttcherus l. c. typhotetae adeo vitium suspicatus. Sed hanc tamen suspicionem contextus abunde refellit.

λαμβάνετε, quod recte Vulg. vertit *suspiciamini*. Aqu. Theod. *ἐξέτε*. Symm. *περισπαρόδιζετε* (i. e. persequimini). Mose badarschan ap. Abu Esram explicat ארב, alii, ut Haj ben Scherira, apud Kimchiam ירין intentio oculorum, observatio; e recentioribus recte de Wette: *warum Inuerti ihr*, sed male errore scenti a Böttchero recte explosum Hitzigius: *warum blickt ihr schein*, et Ewaldus adeo: *warum schielt ihr u. s. w.* Referenda videntur ista verba ad populos hostiles eo, quo hic Psalmus scriptus est, tempore Batanaeae montana tenentes et inde Judaeis insidias struentes. sive hi Syri erant, sive Idumaei (cf. Jes. XXXIV, 6), sive alii quicumque. — Targ. הרצון הירצון *saltantes vel saltant*, qd. legerit תרצון, quod ex Hebraeis sequitur Menahem b. Sarak, ex nostris Luthi. *warum hüpfet ihr*. Alii (Kimchi) *humiliandi vim* (חשיול) et tribuebant ex coniectura. Pesch. reddit: *vultus* (הרצון).

רצה fut. רצה apoc. ירץ 1) *delectatus est* aliquo, aliqua re. (Arab. رضى gratum sibi habuit, elegit, sq. acc. et رضى, gratum habens aliquem). Refertur a) ad

homines, sq. acc. (*amavit aliquem*) Prov. III, 12: **רצה** בן רצה *et sicut pater filium amavit, sq. me* 1 Par. XXVIII, 4: *inter fratres vir delectatus est me*, me elegit. Jes. XLII, 1 (ubi ex antecedentibus repetendum). Sq. se praegu. *delectatus est consuetudine cum aliquo*, aliquo amico usus est. Ps. L, 18: *ubi furcem vides eo uteris familiariter*. Job. XXXIV, 9: *nil prodest homini si Deo amico utitur*. Part. pass. רצתי, acceptus alicui, sq. l. Esth. X, 3: *רצתי לרב אחי*, poet. sq. genit. Deut. XXXIII, 24: *רצתי אהיו*. (Arab. رضى et مرضو gratus habitus, acceptus).

— b) ad res, sq. acc. Ps. CII, 15: **רצה** אמת אמת *amant servi tui lapides ruinas eius* (Zionis). Job. XIV, 6: *die quae peracta est donec die peracto delectatur, instar mercenarii, die suo sc. peracto, donec die peracto gaudeat vespera et quiete*. Ps. LXII, 5: *רצה בן רצה* *amant mendacium*. De Deo 1 Par. XXI, 17: *רצה* Ps. LI, 18: *שלה לא הרצה*. Prov. XVI, 7. Eccl. IX, 7. Sq. 2 Ps. XLIX, 14: *רצה* *delectatur ore sermone eorum*. CXLVII, 10: *רצה* 1 Par. XXIX, 3. Mich. VI, 7. Hagg. I, 8.

2) *propitius fuit alicui* (jemandem günstig, gnädig seyn), de rege 2 Par. X, 7: *רצה* *si clementem et propitium te geris erga hunc populum*, inax. de Deo, sq. acc. pers. Ps. XLIV, 4. CXLVII, 11. Jer. XIV, 10. Hos. VIII, 13 et rei Deut. XXXIII, 11: *רצה*, sq. *in gratiam recipit* (tiram) Ps. LXXXV, 2. Sq. inf. Ps. XL, 14: *רצה* *serva me pro clementia tua*. Absol. Ps. LXXXVII, 8. Am. V, 22. — Spec. est *benigne exceptum data fuerunt* Gen. XXXIII, 10. Mal. I, 8, de Deo: *animo propitio fuit in hominem, qui cum sacrificiis*

et precibus ad eum accessit. Job. XXXIII, 26: *רצה* *preces fundit ad Deum* isque ei propitius est. Ez. XX, 41: *רצה* *benigne excipiam vos cum grato odore* (sacrificiorum) venturus, i. e. benigne excipiam sacrificia vestra. XLIII, 27. Jer. XIV, 12. 2 Sam. XXIV, 23; c. acc. sacrificii Am. V, 22. Ps. CXIX, 108.

3) i. q. *Iliph. solvit, persolvit debitum, pr. gratum et contentum reddidit* aliquem debito soluto. (Arab. IV. contentum reddidit aliquem, dedit quod placeret. V. X. contentum reddere studuit aliquem. Talmud. הרצה i. q. hebr. Nos dicimus: den Gläubiger befriedigen, zufriedenstellen, et voce obsoleta: vergnügen, i. e. eine Schuld gut machen, vergüten). Lev. XXVI, 34: *רצה* *tunc persolvit terra sabbata sua*, sc. Deo debita, quae suo tempore persolvere neglexit. Extremo commate eadem habentur in Iliph: *רצה* *in Kal comm. 43, et 2 Par. XXXVI, 21. Similis formula est Lev. XXVI, 41: רצה* *tunc persolvit luent peccatu eorum*, 43, cf. Niph. Temere hunc verbi usum iu dubium vocavit Vaterus ad Lev. I. c.

Niph. 1) benevole exceptum est sacrificium (v. Kal no. 1) Lev. VII, 18. XIX, 7. XXII, 23. 27, adde I, 4. XXII, 25, quibus locis additus est dat. commodi לו, לך. Idem valet לרצה XXII, 20. — 2) pass. Kal no. 3 et Iliph. *persolutus fuit*. Jes. XL, 2: *רצה* *soluta est culpa eius*.

Pi. benevolens fecit aliquem i. e. gratiam eius imploravit, cf. ἀγαθούσα τιμή conciliare aliquem. Job. XX, 10: *filii eius* (impii) *gratiam pauperum a patre spoliatorum implorabant*, vel, quod fere eodem reddit, *sibi conciliabunt pauperes bona erepta iis restituendo*, cf. arab. رضى, II. conciliavit. Sequitur: *רצה* *vexabunt filios eius*, minus accommodate ad contextum.

Hiph. i. q. Kal no. 3 solvit, persolvit. Lev. XXVI, 34: *tunc terra feribitur, et sabbata sua* (debita) *persolvit*. *Hithp. facilem se praebuit, captivam gratiam alicuius*, sq. 1 Sam. XXIX, 4.

רצו (רצו) Lev. XXII, 29 in Pent. Sam. (licet non in omnibus codd.) לרצונכם pro hebr. רצונכם. Amant enim Samaritani, more Syrorum et Chaldaeorum, substantiva in 3.

רצון m. 1) *delectatio, approbatio* (Wohlgefallen) Prov. XIV, 35. Jes. LVIII, 5: *רצון* *dies quo delectatur Jova*. לרצון *Jes. LVI, 7. Jer. VI, 20, et Jer. XIV, 7. LXX, 7 gratum, acceptum esse* (Deo), Deo probari. — Ex. XXVIII, 38: *רצה* *ad approbationem iis* (conciilandam) *coram Jehova*, h. e. ut Jehovah accepti sint. Ps. XIX, 15. Lev. XXI, 20: *לא* *non ad delectationem coram Deo erit vobis sacrificium* i. e. Jovae acceptum non erit, non litabit. Comm. 21. Cum suff. pers. Lev. XIX, 5: *ubi sacrifi-*

variegatus, ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ¹⁰⁰⁰ ¹⁰⁰¹ ¹⁰⁰² ¹⁰⁰³ ¹⁰⁰⁴ ¹⁰⁰⁵ ¹⁰⁰⁶ ¹⁰⁰⁷ ¹⁰⁰⁸ ¹⁰⁰⁹ ¹⁰¹⁰ ¹⁰¹¹ ¹⁰¹² ¹⁰¹³ ¹⁰¹⁴ ¹⁰¹⁵ ¹⁰¹⁶ ¹⁰¹⁷ ¹⁰¹⁸ ¹⁰¹⁹ ¹⁰²⁰ ¹⁰²¹ ¹⁰²² ¹⁰²³ ¹⁰²⁴ ¹⁰²⁵ ¹⁰²⁶ ¹⁰²⁷ ¹⁰²⁸ ¹⁰²⁹ ¹⁰³⁰ ¹⁰³¹ ¹⁰³² ¹⁰³³ ¹⁰³⁴ ¹⁰³⁵ ¹⁰³⁶ ¹⁰³⁷ ¹⁰³⁸ ¹⁰³⁹ ¹⁰⁴⁰ ¹⁰⁴¹ ¹⁰⁴² ¹⁰⁴³ ¹⁰⁴⁴ ¹⁰⁴⁵ ¹⁰⁴⁶ ¹⁰⁴⁷ ¹⁰⁴⁸ ¹⁰⁴⁹ ¹⁰⁵⁰ ¹⁰⁵¹ ¹⁰⁵² ¹⁰⁵³ ¹⁰⁵⁴ ¹⁰⁵⁵ ¹⁰⁵⁶ ¹⁰⁵⁷ ¹⁰⁵⁸ ¹⁰⁵⁹ ¹⁰⁶⁰ ¹⁰⁶¹ ¹⁰⁶² ¹⁰⁶³ ¹⁰⁶⁴ ¹⁰⁶⁵ ¹⁰⁶⁶ ¹⁰⁶⁷ ¹⁰⁶⁸ ¹⁰⁶⁹ ¹⁰⁷⁰ ¹⁰⁷¹ ¹⁰⁷² ¹⁰⁷³ ¹⁰⁷⁴ ¹⁰⁷⁵ ¹⁰⁷⁶ ¹⁰⁷⁷ ¹⁰⁷⁸ ¹⁰⁷⁹ ¹⁰⁸⁰ ¹⁰⁸¹ ¹⁰⁸² ¹⁰⁸³ ¹⁰⁸⁴ ¹⁰⁸⁵ ¹⁰⁸⁶ ¹⁰⁸⁷ ¹⁰⁸⁸ ¹⁰⁸⁹ ¹⁰⁹⁰ ¹⁰⁹¹ ¹⁰⁹² ¹⁰⁹³ ¹⁰⁹⁴ ¹⁰⁹⁵ ¹⁰⁹⁶ ¹⁰⁹⁷ ¹⁰⁹⁸ ¹⁰⁹⁹ ¹¹⁰⁰ ¹¹⁰¹ ¹¹⁰² ¹¹⁰³ ¹¹⁰⁴ ¹¹⁰⁵ ¹¹⁰⁶ ¹¹⁰⁷ ¹¹⁰⁸ ¹¹⁰⁹ ¹¹¹⁰ ¹¹¹¹ ¹¹¹² ¹¹¹³ ¹¹¹⁴ ¹¹¹⁵ ¹¹¹⁶ ¹¹¹⁷ ¹¹¹⁸ ¹¹¹⁹ ¹¹²⁰ ¹¹²¹ ¹¹²² ¹¹²³ ¹¹²⁴ ¹¹²⁵ ¹¹²⁶ ¹¹²⁷ ¹¹²⁸ ¹¹²⁹ ¹¹³⁰ ¹¹³¹ ¹¹³² ¹¹³³ ¹¹³⁴ ¹¹³⁵ ¹¹³⁶ ¹¹³⁷ ¹¹³⁸ ¹¹³⁹ ¹¹⁴⁰ ¹¹⁴¹ ¹¹⁴² ¹¹⁴³ ¹¹⁴⁴ ¹¹⁴⁵ ¹¹⁴⁶ ¹¹⁴⁷ ¹¹⁴⁸ ¹¹⁴⁹ ¹¹⁵⁰ ¹¹⁵¹ ¹¹⁵² ¹¹⁵³ ¹¹⁵⁴ ¹¹⁵⁵ ¹¹⁵⁶ ¹¹⁵⁷ ¹¹⁵⁸ ¹¹⁵⁹ ¹¹⁶⁰ ¹¹⁶¹ ¹¹⁶² ¹¹⁶³ ¹¹⁶⁴ ¹¹⁶⁵ ¹¹⁶⁶ ¹¹⁶⁷ ¹¹⁶⁸ ¹¹⁶⁹ ¹¹⁷⁰ ¹¹⁷¹ ¹¹⁷² ¹¹⁷³ ¹¹⁷⁴ ¹¹⁷⁵ ¹¹⁷⁶ ¹¹⁷⁷ ¹¹⁷⁸ ¹¹⁷⁹ ¹¹⁸⁰ ¹¹⁸¹ ¹¹⁸² ¹¹⁸³ ¹¹⁸⁴ ¹¹⁸⁵ ¹¹⁸⁶ ¹¹⁸⁷ ¹¹⁸⁸ ¹¹⁸⁹ ¹¹⁹⁰ ¹¹⁹¹ ¹¹⁹² ¹¹⁹³ ¹¹⁹⁴ ¹¹⁹⁵ ¹¹⁹⁶ ¹¹⁹⁷ ¹¹⁹⁸ ¹¹⁹⁹ ¹²⁰⁰ ¹²⁰¹ ¹²⁰² ¹²⁰³ ¹²⁰⁴ ¹²⁰⁵ ¹²⁰⁶ ¹²⁰⁷ ¹²⁰⁸ ¹²⁰⁹ ¹²¹⁰ ¹²¹¹ ¹²¹² ¹²¹³ ¹²¹⁴ ¹²¹⁵ ¹²¹⁶ ¹²¹⁷ ¹²¹⁸ ¹²¹⁹ ¹²²⁰ ¹²²¹ ¹²²² ¹²²³ ¹²²⁴ ¹²²⁵ ¹²²⁶ ¹²²⁷ ¹²²⁸ ¹²²⁹ ¹²³⁰ ¹²³¹ ¹²³² ¹²³³ ¹²³⁴ ¹²³⁵ ¹²³⁶ ¹²³⁷ ¹²³⁸ ¹²³⁹ ¹²⁴⁰ ¹²⁴¹ ¹²⁴² ¹²⁴³ ¹²⁴⁴ ¹²⁴⁵ ¹²⁴⁶ ¹²⁴⁷ ¹²⁴⁸ ¹²⁴⁹ ¹²⁵⁰ ¹²⁵¹ ¹²⁵² ¹²⁵³ ¹²⁵⁴ ¹²⁵⁵ ¹²⁵⁶ ¹²⁵⁷ ¹²⁵⁸ ¹²⁵⁹ ¹²⁶⁰ ¹²⁶¹ ¹²⁶² ¹²⁶³ ¹²⁶⁴ ¹²⁶⁵ ¹²⁶⁶ ¹²⁶⁷ ¹²⁶⁸ ¹²⁶⁹ ¹²⁷⁰ ¹²⁷¹ ¹²⁷² ¹²⁷³ ¹²⁷⁴ ¹²⁷⁵ ¹²⁷⁶ ¹²⁷⁷ ¹²⁷⁸ ¹²⁷⁹ ¹²⁸⁰ ¹²⁸¹ ¹²⁸² ¹²⁸³ ¹²⁸⁴ ¹²⁸⁵ ¹²⁸⁶ ¹²⁸⁷ ¹²⁸⁸ ¹²⁸⁹ ¹²⁹⁰ ¹²⁹¹ ¹²⁹² ¹²⁹³ ¹²⁹⁴ ¹²⁹⁵ ¹²⁹⁶ ¹²⁹⁷ ¹²⁹⁸ ¹²⁹⁹ ¹³⁰⁰ ¹³⁰¹ ¹³⁰² ¹³⁰³ ¹³⁰⁴ ¹³⁰⁵ ¹³⁰⁶ ¹³⁰⁷ ¹³⁰⁸ ¹³⁰⁹ ¹³¹⁰ ¹³¹¹ ¹³¹² ¹³¹³ ¹³¹⁴ ¹³¹⁵ ¹³¹⁶ ¹³¹⁷ ¹³¹⁸ ¹³¹⁹ ¹³²⁰ ¹³²¹ ¹³²² ¹³²³ ¹³²⁴ ¹³²⁵ ¹³²⁶ ¹³²⁷ ¹³²⁸ ¹³²⁹ ¹³³⁰ ¹³³¹ ¹³³² ¹³³³ ¹³³⁴ ¹³³⁵ ¹³³⁶ ¹³³⁷ ¹³³⁸ ¹

facies altera illinc, leo ab ista parte et aquila ab altera parte, quemadmodum texunt cingula serica, quae lingua vernacula appellantur fuchsus. Cf. Maimon. de vas. sanct. c. 6. Hoc autem sibi volunt bi interpretes, *plumarium* (רָקַע) figuras acu assutas in utroque latere easdem esse, *polymitarium* figuras contra stammii intextas esse, ut utriusque lateris diversa facies sit, quemadmodum apud nos tapetes (Teppiche) texti solent. — Quibus ita expositis ut dicam quod sentio, verum dixisse videtur Vulgatus interpres, qui *plumarium* opus interpretatur. Quum autem duplex eius genus exstiterit, alterum intextum, alterum acu factum, hoc posterius intelligendum existimo, idque tale, in quo figurae non filis versicoloribus pictae erant, sed quo figurae, sive plumae sive scutula sive denique flores aliaque ornamenta simpliciora erant, ex panno sive purpureo sive caeruleo excisae texto candido impositae et acu assutae sunt, ita fortasse, ut texti pars his figuris versicoloribus tecta postea rescicaretur, quo figurae in utroque latere comparerent. Haec artis plumariae prima et simplicissima ratio fuisse videtur, quae partim cum Rabinorum traditionibus partim cum origine verbi, quam in coloribus *inducendis* (das Auflegen, Anfragen der Farben) positam esse supra vidimus, prorsus convenit. Mirifice autem huic sententiae favet locus Ez. XXVII, 7, ubi in navibus Tyrii describendis haec habentur: *וְשֵׁשׁ עִבְרָהּ בְּרָקָהּ וְצִבְצִיבָהּ הָיָה מִצְרָיִם* *et hyssus cum opere plumario ex Aegypto advecta fiunt vela tua*, LXX *βίσσος μετὰ ποικιλίας*. Ipsa verba בְּרָקָהּ וְצִבְצִיבָהּ ibi quasi depingunt byssum candidam figuris impositis ornata (mit aufgelegten, aufgemäheten Figuren), et eandem faciem monstrant vela versicoloria in navibus veterum Aegyptiorum, quae in monumentis conspiciuntur (v. ea depicta apud Rosellinum, Monumm. civ. tab. 107. 108. Wilkinson III, 211), vel *ex rubro et caeruleo tessellatae* (cf. רָקַע 1 Par. XXIX, 2) vel ita factae, ut in panno candido figurae rubrae et caeruleae comparerent eaeque tamen multo maiores, quam ut acn filisve pictae videri possint.

Fu. semel legitur P. CXXXIX, 15: *וְרָקַע הָיָה בְּרֵחַ הָאֵשׁ* (אֶשֶׁר) *figuratus sum in inferioribus terrae i. e. in tenebris uteri.* Veram verbi notionem h. l. non in *tercendo* et *contendendo* posuerim (licet hac imagine de formatione uteri usus sit poeta Iob. X, 11), neque in *acu pingendo*, sed in *foetu formando* et *figurando*. Targ. *וְרָקַע הָיָה בְּרֵחַ הָאֵשׁ formatus sum.* Cf. Nidda fol. 24, 2: *מִרְקָע הָיָה בְּרֵחַ הָאֵשׁ וְהָיָה מִלֶּמַּח הַמָּוֶל מִלֶּמַּח הַמָּוֶל, siquidem figurata sit* (id est ad humani corporis similitudinem efficta), et Cholin fol. 64, 1. 126, 1, ubi *וְרָקַע הָיָה מִלֶּמַּח הָאֵשׁ מִלֶּמַּח הָאֵשׁ* figuratus sit.

רָקַע in Pausa רָקַע 1 Par. VII, 16 n. pr. (versicolor, hortus floridus i. q. *ῥοκμαία*) 1) oppidi Benjamitarum Jos. XVIII, 27. — 2) virorum, a) regis Midianitarum Num. XXXI, 8. Jos. XIII, 21. b) 1 Par. II, 43. c) VII, 16.

רָקַע f. 1) *variegatum, versicolor* a) in alis aquilae

(das bunte Farbenspiel). Ez. XVII, 3. b) in lapidibus et pavimentis. 1 Par. XXIX, 2: *וְרָקַע הָיָה בְּרֵחַ הָאֵשׁ lapides facti* (i. e. parietibus vestiendis et quasi fucandis adhibendi) et *versicolores*. LXX *λίθοι ποικιλεῖς καὶ ποικίλοι*. Vulg. *lapides stibini et diversorum colorum*. רָקַע h. l. vel est *opus tessellatum* in pavimentis, in quo diversi colores tesserae inter se variant, ut in opere plumario velorum supra descripto, vel est marmoris species versicolor et variegata, quae quum aliis Syriae locis tum maxime Petrae Idumaeorum reperitur, ea ipsa ex qua splendida

huius loci monumenta exstructa sunt (cf. *ῥοκμαία* marmor, licet velint nonnisi album ita vocari). „Nicht die geringste Merkwürdigkeit unter den Eigentümlichkeiten dieses seltsamen Ortes ist die Farbe der Felsen. Sie bieten nicht eine todte Masse von mattem, monotonem Roth dar, sondern eine endlose Mannichfaltigkeit heller lebendiger Farben, von dem dunkelsten Carmoisin bis zum sanftesten Blausroth, zuweilen noch in Orange und Gelb überspielend. Diese wechselnden Schattirungen sind oft durch wellenförmige Linien deutlich markirt, was der Oberfläche des Felsens eine Anfeinanderfolge von glänzend schillerndem Colorit verleiht, gleich den Farben gewässerten Seidenzeugs, und den imposanten Effect der ausgehauenen Monumente bedeutend erhöht.“ Robinson Palaest. III, 79. 80 cf. Irby and Mangles Travels p. 423.

2) *opus plumarium* (v. rad.), *pannus opere plumario ornatus*. Ez. XXVII, 16: *וְרָקַע הָיָה בְּרֵחַ הָאֵשׁ hyssus cum opere plumario*. XVI, 10. 13. Iud. V, 30: *וְרָקַע הָיָה בְּרֵחַ הָאֵשׁ excuviae vestium tinctorum, operis plumarii*. בְּרֵחַ הָאֵשׁ vestes huiusmodi arte ornatae Ez. XVI, 18, quales principes gestant XXXVI, 16. Plur. רָקַעוֹת id. Ps. XLV, 15 (ubi regina huiusmodi vestibus induta est). Dual. רָקַעוֹת Iud. I. c. *וְרָקַעוֹת צִבְעֵי וְרָקַעוֹת צִבְעֵי vestis operis plumarii duplicis* i. e. in utroque latere acu picta, sive ita picta, ut figurae in utroque latere comparerent, itaque pretiosior et maiore artificis cura atque diligentia ornata. Supra dictis adde du Fresne gloss. gr. p. 1183: „*ῥοκμαία* opus Phrygium. Glossae Graecobarb. *ἱμάτιον διακόσμων, ἀνοικτάμισον, τὸ ὄπισθον εἰς τὸ πλοῦμασμα, ἔχει καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη τῆν αὐτὴν θρωρίαν.*“

רָקַע 1) *percussit terram pedibus, quod est indignabundi* Ez. VI, 11: *וְרָקַע בְּרַגְלֵהּ, et exultantis* ib. XXV, 6. Inde *conculcavit, hostes* 2 Sam. XXII, 43. — 2) *tutudit, tundendo expandit* (v. Pl.), et simpl. *expandit rem firmam, ut Deus terram*. Jes. XLII, 5: *וְרָקַע הָאֵשׁ וְרָקַע הָאֵשׁ qui expandit terram una cum proventus eius*. XLIV, 24. Ps. CXXXVI, 6: *וְרָקַע הָאֵשׁ עַל הַיָּמִים*. (Syr. *ῥακ* firmavit, stabilivit. Aph. fundavit, pr. tundendo et constipando firmavit, ut facere solent, qui fundamenta aedium iaciunt, cf. *אֶשֶׁת*. *ῥοκμαία* compressus, *πεπιωμέντος* Luc. VI, 38. Arab. *رَق* stipavit, firmavit muro putum, ne corrueret.)

F f f f f f

רָשָׁה (i. q. praec.) n. pr. oppidi Danitarum ad mare mediterraneum siti Jos. XIX, 46.

רָשָׁה m. *placenta tenuis* Exod. XXIX, 2. 23. Lev. II, 4. VII, 12. VIII, 26. Num. VI, 15. 19. 1 Par. XXIII, 29.

II. רָשָׁה *sputi, exspuit* i. q. רָשָׁה no. I. (Syr. רָשָׁה id. Pa. רָשָׁה exspuit sanguinem. Chald. et zab. id. Radix est onomatop. *screeandi* sonum imitans, cf. gr. *χρῆματίζου*). In solo fut. רָשָׁה sq. רָשָׁה conspuit aliquem Lev. XV, 8. Praet. est רָשָׁה q. v.

רָשָׁה m. *sputum*. Jes. I, 6. Iob. XXX, 10. C. suff. רָשָׁה Iob. VII, 19 (cf. de h. l. sub voce רָשָׁה).

רָשָׁה *pauper*, v. rad. רָשָׁה.

רָשָׁה rad. in verbo inusit. Chald. et talm. רָשָׁה potuit. *Hl.* potestatem dedit, רָשָׁה potestas, facultas aliquid faciendi, רָשָׁה id. et dominium, magistratus. Sam. רָשָׁה id. potuit, facultatem habuit. Inde

רָשָׁה m. *potestas, facultas* aliquid faciendi Esr. III, 7.

רָשָׁה *initium*, רָשָׁה, v. רָשָׁה.

רָשָׁה *scripsit, scribendo consignavit*. Part. pass. Dan. X, 21. (Arab. رَسَمَ I. II. id. et رَسَمَ signa fecit, scripsit. II. bene scripsit, cf. رَسَمَ).

רָשָׁה chald. fut. רָשָׁה id. *scripsit*. Dan. V, 24. 25. Sq. רָשָׁה subscripsit, signavit (rex) edictum Dan. VI, 9 sqq. In Targg. ponitur pro חָקַק Jes. X, 1. Syr. רָשָׁה signavit, definivit, v. Schaaf, רָשָׁה signum, nota, character.

1) *iniustus, impius fuit*, opp. רָשָׁה. 1 Reg. VIII, 47. Dan. IX, 15. Eccl. VII, 17. — 2) *iniustam causam habuit, reus fuit*, opp. רָשָׁה. Iob. IX, 29. X, 7. 15. Sq. רָשָׁה impius habitus est a Deo, culpam contraxit apud Deum Ps. XVIII, 22, v. גָּן p. 803 A. (Chald. et syr. Aph. impie egit, רָשָׁה impius, רָשָׁה improbitas. Aeth. ስጦጦ: reus fuit, ስጦጦ: impius, cui cogn. ስጦጦ: reus fuit IV. condemnavit. Origo vocis esse videtur in *strepitu et tumultu*, quandoquidem impii homines cogitantur cum strepitu et tumultu aliis iniuriam inferre, quum contra pii probique mansueti et mites cogitentur, cf. (תָּנָה) Iob. III, 17: רָשָׁה sunt ut mare impulsum, quod quiescere non potest. Iob.

XXXIV, 29: הוא נִשְׁתַּחֲוֶה וְגַם נִשְׁתַּחֲוֶה. Inest autem strepitus, tumultus et perturbationis notio tum in transp. רָשָׁה no. 3, tum in syr. ስጦጦ Aph. exagitavit, ስጦጦ commotio, perturbatio, et ስጦጦ perturbatus est, pro gr. *συναρῆσθαι* I Macc. IV, 27. Simile quid Kimchi visum, qui ad Ps. I, 1: מַרְיֹב חָרַדְתָּ לִבְּךָ כִּי עֲנִין הָרַשָׁה. מַרְיֹב הָרַשָׁה. היא החרדה כמו והיא ישקט וכו' ובכל אשר יפנה רישיע. Aliam suspicionem mihi movit aeth. ስጦጦ: immundus, impurus fuit, et ስጦጦ: immundus, contaminatus fuit. IV. turpiter egit: constat enim, impuritatis vim ad impietatem saepe referri, v. תָּנָה. Sed in Hebraismo tamen nullum illius significationis vestigium reperi).

Hiph. 1) *strepere fecit, ad tumultum excitavit*, v. quae de origine disputata sunt ad Kal. Iob. XXXIV, 29: הוא נִשְׁתַּחֲוֶה וְגַם נִשְׁתַּחֲוֶה is Deus quiescere iubet et quis tumultum concitet? E vulgari verbi usu explicant: et quis damnet reprehendat se, eum? Sed haud scio an in hanc sententiam, eamque satis frigidam, dicendum fuisset רָשָׁה.

2) *iniustum s. reum, sententiam declaravit* aliquem, *condemnavit* eum, saepe de iudice et eo qui iudicem agit. Deut. XXV, 1: וְהַצְדִּיק אֶת-הַצְדִּיק וְהַרְשִׁיעַ אֶת-הַרְשִׁיעַ et *absolvent insontem et damnabunt sentem* Ex. XXII, 8. Iob. X, 2. XXXII, 3. XL, 8. Prov. XII, 2. XVII, 16. Ps. XCIV, 21. Dan. XII, 10. Iob. IX, 20: וְיָרְשִׁיעֵנִי XV, 6. Jes. L, 9. Alterum *reum declarare* dicitur etiam in cuius causa vincit Jes. LIV, 17. Inde simpl. *vincendi* vim nactum esse videtur. 1 Sam. XIV, 47 de Saulo: et *quocumque se verberat* רָשָׁה causa eius vincebat i. e. superior discedebat, quaequoque bellum Dei iudicium, victoria iustae causae praemium, clades impietatis poena habita est. LXX ἠσώχετο. Vulg. *superabat*. Targ. רָשָׁה i. e. reum declaravit et: vicit. Cf. hoc ipsum syr. רָשָׁה reus fuit, et: vicit BH. 69. 104. 119. 124. 147, Pa. reum declaravit, vicit, רָשָׁה clades ib. 402, רָשָׁה purus, insons fuit, רָשָׁה vicit, ስጦጦ purus fuit, ስጦጦ vicit, adde רָשָׁה, רָשָׁה iustitia, et salus, ut iustitiae et virtutis praemium. Alii (e signif. 1): *perturbationem, terrorem iniecit* hostibus.

3) *impie egit*, plene רָשָׁה רָשָׁה 2 Par. XX, 35, ellipt. (ut הרָשָׁה, היִשְׁתִּיב) ib. XXII, 3. Neh. IX, 33. Dan. IX, 5. XII, 10. Ps. CVI, 6. Iob. XXXIV, 12. Part. sq. genit. Dan. XI, 32: וְיָרְשִׁיעֵי בְרִיתִי *qui impie agunt in foedus*.

רָשָׁה fem. רָשָׁה (quod bis legitur: רָשָׁה רָשָׁה Ez. III, 18. 19) adj. et subst. 1) *iniustus, iniustam causam habens* (sensu forensi), *sons, reus* (opp. רָשָׁה insons). רָשָׁה absolvit reum Exod. XXXIII, 7. Jes. V, 23, רָשָׁה רָשָׁה damnavit reum (index) Deut. XXV, 1. 1 Reg. VIII, 32. — Ex. II, 13: וְיָרְשִׁיעֵי רָשָׁה *dixit soliti* ei quem in hac lite sentem esse viderat. mortis reus Num. XXXV, 31. — 2) *impius* (Ps. X, 3).

4. 13), *improbos* (opp. צַדִּיק no. 3 *probos*), cum subst. רָשָׁע Job. XX, 29. XXXVII, 13. Prov. XI, 7, sed saepius substantive Iob. IX, 24. XV, 20. XXIV, 6. XXXVI, 17. Ps. IX, 6. 17. X, 2—4. XXXVII, 10. 12. 21. 32. 35. XXXIX, 2. LV, 4, pl. רָשָׁעִים Iob. III, 17. VIII, 22. X, 3. XVI, 11. XVIII, 5. Ps. I, 1. 5. 6. III, 8. VII, 10. XI, 6. XII, 9. XXVI, 5. XXVIII, 3 et sexcenties, max. in Proverbiis, tum de privatis qui bonis insidiantur, eos opprimunt et omnis generis iniuriis afficiunt, tum de hostibus improbis Jes. XIII, 11. XIV, 5 (cf. רָשָׁע Ps. CXXV, 3, *ἀνομοί* de gentilibus 1 Mc. II, 44. III, 5). Saepissime, ut diximus, opponitur צַדִּיק, passim etiam מְרִיב Iob. XXXIV, 18, רָם IX, 22. — LXX plerisque locis ἀνομιῶν, saepe etiam ἀμαρτωλός, *ἀνομος*, quinque *ἀδικος*.

רָשָׁע, in Pa. רָשָׁע Eccl. III, 16, c. suff. רָשָׁעִי m. 1) *iniustitia* Iob. XXXIV, 10. אֲנִי-רָשָׁע opes iniuste partae Mich. VI, 10. לַנְּשָׂאֵי מִצְדָּקָה lances iniustae i. e. fraudulentae ib. 11. Inde spec. *fraus, mendacium* Prov. VIII, 7, opp. אֱמֶתה. — 2) *improbitas* (opp. צַדִּיק Ps. XLV, 8). Ps. V, 5. רָשָׁעִי improbe egit Prov. XVI, 12. אֲנִי-רָשָׁעִי improbi Iob. XXXIV, 8. רָשָׁעִי Ps. LXXXIV, 11. Plur. רָשָׁעִים improbe facta Iob. XXXIV, 26.

רָשָׁעָה f. 1) *iniustitia*, inde *fraus, mendacium* Prov. XIII, 6, et ita Zach. V, 8 spec. de corum fraude, quorum mensura iusto minor est (cf. Mich. VI, 11). — 2) *improbitas* Jes. IX, 17. Mal. III, 15, *improbe factum* Deut. XXV, 2.

רָשָׁעִים v. מְרִיבִים.

מְרִיבָה f. *seclus*, coner. de muliere seclasta 2 Par. XXIV, 7.

רָשָׁף rad. inusit. quae *incendendi, inflammandi* vim habuisse videtur, coll. שָׂרַף (sec. alios coll. صَرَف coxit lapide fervido, sed in hac radice coquendi s. assandi potestas secundaria videtur, v. רָצַף). Chald. רָשָׁף ignis flammae ignis Ps. LXXVIII, 48 Targ. Translate sam. רָשָׁף irritavit (aufeuerit) Deut. XXXII, 15, רָשָׁף flamma ib. 24, it. furiosus pro hebr. נָבַל ib. Comm. 6. Inde

רָשָׁף pl. cstr. רָשָׁפִי m. 1) *flamma* (v. chald.). Cant. VIII, 6: אֵשׁ שֶׁלֹּהֶבֶת-הָהָה *flammae eius amoris sunt flammae ignis, flammae Iovae*. Aqu. λαμπάδες. Versio sexta: σπινθηρακις. Gr. Venet. ἄσπρακις (ex sententia Rabbinoorum, quibus רָשָׁף pariter atque רָצַף est *pruna*). Vulg. lampades. Abulwalides: בְּנֵי אֱלֹהִים הֵם שֶׁמֶשׁוֹ מִלֵּךְ הַלְלוּ his (sc. fulminibus) comparant obtutus amoris.

2) *fulgur*. Ps. LXXXVIII, 48: tradebat pecus eorum grandini et greges לְרַגְלֵי הַפְּלִיגָה (cf. Iob. I, 16), ubi omnes v. t. ignem expriment. Rabbinii: prunis i. e. fulguribus (coll. Ps. XVIII, 9). Inde poet. a) Ps. LXXVI,

4: רָשָׁעִי *fulmina arcus* i. e. sagittae quippe quae celeritate sua fulminis aemulae sint, vel (ut Kimchius volebat) a cuspidе fulgentis, cf. הַב, גִּהַת, גִּיָּהַת. Cf. Ferdusi

ap. Jones de poësi asiat. p. 298: چو آتش بر او تیر مبرخندم. Abulwalid interpretatur السهم sagittae. — b) Iob. V, 7: רָשָׁעִי הַבְּרִיחַ הַבְּרִיחַ הַבְּרִיחַ *et sic filii fulguris alte volant. Filios fulguris vel flammae* h. l. interpretantur a) *scintillas*, quasi ex flamma prognatas (Targ. 2. Aben Esra, Kimchi, Raschi, Coccejus al.): sed quis dicat, scintillarum esse, *alte* volare, quod alibi *aquilae* est Iob. XXXIX, 27 (30)? β) *sagittas*, ut fulguris aemulas cf. Ps. LXXXVI, 4 (Schult. Steger al.): quod magis placet. γ) *aves rapaces*, ut aquilae, itidem fulguris aemulae, quippe quae fulguris celeritate ex alto in praedam irrant. Itaque nomen quidem habent *aquilae* a pernicitate volatus, licet sententia loci huius sit, hominum esse calamitates perpeti, ut aquilam sit, *alte* volare. Avesh. I. exprimit LXX. Aqu. Symm. Vulg. Pesch., eandemque significationem veteres intpp., ut sibi notam, etiam aliis locis exhibent, ut Deut. XXXII, 24 LXX. Vulg. Onk., Hab. III, 5 Aqu. Symm. Theod. Syr. Abulw. اختلف

بأن يكون خاضعة للاجبارح. (Si quis forte miretur, *sagittas* et *aves rapaces* simili metaphora designari, is memor sit, Ferdusium *sagittas* velocissimas عقاب *aquilas* appellare, v. Jones l. c. pag. 298). E recentioribus J. D. Michaëlis (Beurtheilung der Mittel p. 298—307. Suppl. 2269) hanc significationem omnium primam posuit, coll. arab. رَسْف VIII. (al. IX.) i. q. ارتفع (Kam. 1165) *sublatius, elatus est*, et praeter Iob. l. c. etiam aliis locis adhibuit, ut Ps. LXXVIII, 48. Deut. et Hab. l. c., sed neque hoc probabile, neque etymon modo memoratum, quum rad. رَسْف ad volatum miuime pertineat. Similis tamen erat coniectura Raschii, de qua Abendana: إنا يפה سرفوش رشي. זָכַב בְּאֵמרוֹ שֶׁכֵּל דְּבַר הַפְּרוּחַ וּמִעֵפֶה הֵן שְׂבוּבִים הֵן חוֹצִים הֵן עוֹפְרוֹת נוֹפֵל עֲלֵיו לִשְׁנוֹן רָשָׁע i. e. *mihī quidem placet Raschi, qui dicit, rasha esse quidquid volat sive scintillas sive sagittas sive aves*.

3) *febris ardens, pestis* qua corpus inflammatur (cf. ardor et venenum, lat. *febris* a fervendo). Deut. XXXII, 24: רָשָׁעִי אֲבָמְנִי *absunni peste*, praecedit רָשָׁע, sequitur קָטַב. Gr. Venet. πυρέξω. Saad. febrī calorī. Hab. III, 5 (parall. דָּבַר). — Peculiari dissertatione de hoc v. e. egit Ge. Theod. Steger, Kiliae 1808. 4., qui ita dispescuit significationes: a) sagitta. b) fulgur. c) pestis.

4) n. pr. viri 1 Par. VII, 25.

רָשָׁעִי in Kal inusit. *fregit, confregit*, cogn. רָצַף.

Po. id. Jer. V, 17. LXX ἄλοισουσι. Vulg. conteret (ירושש).

Pu. pass. Mal. I, 4. LXX κατεστραπται. Vulg. destructi sumus.

תְּרֵשִׁשׁ 1) n. pr., Tartessus, urbs et emporium antiquissimum et florentissimum Phoenicum in Hispania, et ampliore significata regio Tartessia, adeoque fortasse universa Hispania (cf. תרשיש Ps. LXXII, 10). — Ex V. T. locis efficitur, a) Tartissim fuisse regionem ad solis occasum sitam Gen. X, 4, 1 Par. I, 7 (nbi עררררר He adiecto positum videtur ad exemplum praecedentis nominis תרשיש. Ps. LXXII, 10. Jes. LX, 9 (ubi copulatur cum תרשיש i. e. maris mediterranei oris), quam Phoenicum nautae magnis navibus petebant (תרשיש Jes. II, 16. XXIII, 1. 14. LX, 9. Ps. XLVIII, 8. 1 Reg. X, 22. XXII, 49), e porta Joppensi proficiscentes Jon. I, 3. IV, 2. (de duobus locis 2 Par. IX. 21 et XX, 36. 37 v. infra); b) fuisse emporium nobilissimum Ezech. XXXVIII, 13 et opibus florentissimum Ps. LXXII, 10. Jes. LXVI, 19, unde argentum (Jer. X, 9), ferrum, stannum et plumbum Tyrum transvehebant Ez. XXVII, 12, 25; fuisse c) in praecipuis Phoenicum coloniis Jes. XXXIII, 1. 6. 10. — Veterum interpretum de eius regionis, cuius nomen mature interiisse videtur, situ variae erant opiniones. Alii enim a) תרשיש Carthagenen esse putabant, LXX Καρχηδόν, Καρχηδόνιοι Jes. XXXIII, 1. 10. 14. Ez. XXVII, 12. XXXVIII, 13, Vulg. Carthaginiensium Ezech. XXVII, 12, vel universe Africam, Targ. תרשיש 1 Reg. XXII, 49. Jer. X, 9; alii b) Tarsum Ciliciae *) velut Jos. Ant. I, 6, 1. Jon. et Saad. (תרשוס) in Gen. I. c., Benjamin Tudel. p. 26, 1 ed. Asber (e recentioribus Volney nouvelles recherches sur l'hist. ancienne I, 721. Hartmann Aufklärungen über Asien I, 69 al.) **); non pauci denique γ) appellative mare interpretantur, ut LXX תרשיש הים Tharsos; Jes. II, 16, Targ. תרשיש Ez. et Jon. II. cc., pro hebr. תרשיש constanter תרשיש תרשיש Jes. XXXIII, 1. 14. LX, 9. gal. (raro תרשיש Ps. XLVIII, 7. LXXII, 10). Saad. ap. Jes. תרשיש, Vulg. mare Jes. LXVI, 19, velut naves maris Jes. I. c., filia maris XXXIII, 10, classes in mari 1 Reg. XXII, 49 cf. hanc Hieronymi observationem (ad Jes. II, 16), licet Judaeorum nugas exhibentem: „Hebraei putant lingua propria mare Tharsis appellari, quando autem dicitur iam non Hebraico sermone appellari, sed syriaco.“ Unde Luth. Meeris interpretatur. Sed verum vidit unus Ensebins, qui Θαρσις Iberos interpretatur, cuius sententiam docte et unanimi fere doctorum hominum assensu vindicavit Bochartus Phaleg. 3, 7 (cf. Mich. spicil. I, 82 sqq. Bredow hist. Untersuchungen II, 260 sqq.), ita quidem, ut תרשיש graeco Ταρτησός respondere doceret. Namque nomen hebraeum et graecum sibi prorsus respondent, si modo Tarsis Syro more Tartis pronunciatur (coll. תרשיש Baturata, תרשיש Τίρος), adeoque sibilatae

pronunciationis vestigium superest in Ταρτησόν ap. Polyb. 3, 24 et Steph. Byz. In Phoenicum autem coloniis occidentibus nullae nobiliores erant quam Hispanicae, quarum metallifodinae praeter aurum et argentum etiam plumbum album nigrumque et ferrum suppeditabant (Diod. Sic. V, 35—38. Arrian. 2, 16. Strabo III, p. 147—149 Casaub. Plin. 3, 4. Mel. 2, 6. Arist. de mirab. auscultat. c. 147), quarumque et antiquissima et opulentissima Tartessus erat. Antiqua tamen urbs mature perisse videtur: Strabonis certe tempore iam diu interierat, ita ut de situ eius nominisque ambitu non amplius constaret. Strabo p. 148: εὐκλασι δ' οἱ παλαιὸι καλεῖν τὸν Βαίτην Ταρτησόν· τὰ δὲ Γάδιον καὶ τὰς πρὸς αὐτὴν κήσους Ἐρυθρίαν· διότι οὗτος εἶπεν ἐπολαρξάνουσι Σηθίσορον ποῖο τοῦ Γαρβάνος βουκόλιον· Αὐτὴ γεννηθεῖσθ' σχεδὸν ἀπὸ τῆς κλεινᾶς Ἐρυθρίας Ταρτησού· ποταμοὺς παρὰ κήσους ἀπείρουτος ἀσχηροῦσι, ἐν κερθρῶσι τὸν ποταμὸν. Αὐτὸν δὲ οὖσαν ἐκβολὴν τοῦ ποταμοῦ, πόλιν ἐν τῷ μεταξὺ γῶσι κατωκαῖσθαι Ταρτησόν ὁμώνυμον τῷ ποταμῷ· καὶ τὴν γῶσιν Ταρτησίδα καλεῖσθαι γῶσιν, ἣν νῦν Τονροσίλοι νέμονται. καὶ Ἐρατοσθένης δὲ τὴν σινετὴ τῆ Κάλλη Ταρτησίδα καλεῖσθαι γῶσι κ. τ. λ. sed p. 151 postquam de regum Tartessorum divitiis egit, quae in proverbium abierat (cf. תרשיש Ps. LXXII, 10): ἔθνη δὲ Ταρτησόν τὴν νῦν Κιρτηνὴν προσαρξέουσα. De illa igitur opinione Tartessus inter duo Baetis fluvii (hodie Guadalquivir وادي القصير) ostia interiecta fuerat, quorum unum idque orientale postea oblitatum est: de hac ad Carthajam (cf. Ptolem. 2, 4. Plin. 3, 3. Mel. 2, 6), cui accedit tertia eorum, qui Tartessum vetus Gadium (גדר) nomen fuisse censent (Plin. 4, 36) cf. Cellarii not. orb. ant. I, 87. Uckerk Geogr. d. Griechen und Römer II, 1, 242. Comment. nostr. ad Jes. XXXII, 1.

Unum receptae sententiae de Tartesso in Hispania sita obstare videbatur, quo ipso permoti Hieronymus (ad Jerem. X, 9) et Bochartus alteram quamdam Tartessum in Oceano Indico statuerunt, Paralipomenon inquam duo loci, ex quibus colligas, naves Hebraeorum Tartissam petentes ex maris Erythraei portibus exiisse, mercesque Indicas inde reportasse. Unus est 2 Par. IX, 21: כִּי הָיוּ הַנְּאֻמִּים לְמַלְכֵּךְ הַלְּבָנוֹת תְּרֵשִׁשׁ אֲשֶׁר עָבְרוּ וְגו' naves enim erant regi Salomoni, quae Tartessum ibant cum servis Hurami, semel quovis triduo ibant naves Tartessiae afferentes aurum et argentum, ebur et simias et pavones; alter XX, 36: et sociatae iuncti sunt Josaphat et Ahasja ut struerent naves, quae Tartessum irent (לְבָנֹת תְּרֵשִׁשׁ), et struxerunt naves in Ezion-Geber. 37: sed fractae sunt naves, neque poterunt Tartessum ire (לֹא יָבֹאוּ לְבָנֹת אֶל-תְּרֵשִׁשׁ). Sed iam diu est quod observavit

*) Teste Beroso apud Ensebinum (Chron. I, p. 43) Tarsus Ciliciae a Saaberibo, Assyriae rege, aedificata et Tarsis (ia contextu armen. est Թարսիս pro acc. gr. Tarsin) appellata esse fertur. In nummis tamen Tarsensibus phoeniciis litteris hoc nomen scribitur תרז, v. monn. Phoen. p. 428.

**) Taceo alias recentiorum coniecturas multo etiam minus probabiles, velut Hensleri (ad Jes. p. 321. ad Ps. p. 337) qui Tartissam in Aethiopia, Brucei (itin. I, 479 sqq.) qui eandem in Africae ora australi pangebant.

טַבֵּט rad. inusit. Arab. شميم frigidus fuit. Simo-
nis ei suaveolendi vim tribuit coll. דָּבֵט. Indo

טַבֵּט Num. XXXII, 3 (sam. טַבֵּטָה) et **טַבֵּטָה**
ib. 38 n. pr. oppidi cum quo vincarum feraci, quod
Moabiturum prius fuerat, dein Amoiitarum, post Ru-
benitarum Num. 1. c. Jos. XIII, 19, denique rursus
Moabitibus cesserat Jes. XVI, 8. g. Jer. XLVIII, 32.
Inter Ihesonem et Sabama vix quingenti passus erant
teste Hieronymo ad Jes. 1. c.

טַבֵּט et **טַבֵּט** Deut. XIV, 29. XXVI, 12. Jes.
IX, 19 1) *satiatus est, satur factus est.* (Chald. syr.
sam. zab. דָּבֵט, id. Arab. شبع id. sq. acc. et rei

rei. Origo est in *abundando* et *redundando* cf. Prov.
XXV, 16, vic. est טַבֵּט. Sunt qui redeant ad bilitt. בַּע
intumuit, ebullivit). Proprie dicitur de eo, qui cibo,
rarius (ut דָּבֵט) de eo qui potu satiatur. Am. IV, 8.
Jerem. XLVI, 10: *gladius* דָּבֵט דָּבֵט דָּבֵט, inde
de terra, quae pluvia irrigata est Ps. CIV, 15. Prov.
XXX, 16. — Ponitur absol. Ps. XXXVII, 19. Hos.
IV, 10, inde טַבֵּט טַבֵּט comedere et satiari i. e. edere ad
satiatam Deut. VI, 11. VIII, 10. 12. XIV, 29. XXVI,
12. Ruth II, 14. Joël II, 26. Ps. XXII, 27, et sic
טַבֵּט יִשְׂרָאֵל Jes. LXVI, 11 (טַבֵּט יִשְׂרָאֵל ib. LIII, 11); it.
insatiabile esse Jes. IX, 19. Ez. XVI, 28. 29.
Prov. XXVII, 20. Tribuitur ventri Prov. XVIII, 20,
animae (טַבֵּט, ubi vide no. 2) Eccl. VI, 3, et metaph.
oculo, qui videndo satiatur i. e. delectatur Prov. XXVI,
20. Eccl. I, 8. IV, 8, cf. Jes. LIII, 11. Ps. XVII, 15:
טַבֵּט טַבֵּט *sator delector aspectu tuo*, it. gladio Jer.
XLVI, 10 (v. supra). — Constr. sq. acc. rei, velut
טַבֵּט טַבֵּט Ex. XVI, 12. Prov. XII, 11. XX, 15. Iob.
XXVII, 14, sq. מִן Ps. CIV, 13. P:ov. XIV, 14.
XVIII, 20. Iob. XIX, 22. XXXI, 31. Eccl. VI, 3, sq.
בְּ Ps. LXV, 5. LXXXVIII, 4. Thren. III, 30, sq. בְּ
c. inf. Eccl. I, 8. Metaph. dicunt: satiari (et: non satiari)
pecunia Eccl. V, 9, scortatione Ez. XVI, 28. 29, igno-
minia Thren. III, 30. Hab. II, 16 (cf. saturari convi-
ciiis vit. Tim. II, 908), contentu Ps. CXXIII, 3, cala-
mitate Ps. LXXXVIII, 4, paupertate Prov. XXVIII,
19. Ibid. I, 31: טַבֵּט טַבֵּט טַבֵּט *satiabuntur consiliis*
suis i. e. plenam consiliorum suorum mercedem conse-
quentur. XVIII, 20.

2) Passim accedit notio *fastidii* et *taedii*. (Arab.
شبع taedium cepit rei, شبع fastidium). Prov. XXV,
16: טַבֵּט טַבֵּט טַבֵּט *ne fastidium te capiat eius* (mel-
lis) *idque evomias*. Metaph. ib. 17: *rarius visas amicuum*
tuum טַבֵּט טַבֵּט *ne fastidiat et odio habent te*. Jes.
I, 11: *taedet me holocaustorum*. Iob. VII, 4. טַבֵּט
satur vitae 1 Par. XXIII, 1. 2 Par. XXIV, 15. —
Alibi a *satiatate* et *abundantia* proficisci dicitur animus

superbus et a Deo alienus. Prov. XXX, 9: *ne satur*
factus Deum abnegem. Hos. XIII, 6. En originem huius
glossae apud Arabes: شبع superbus fuit Kam.

P. satiavit Ez. VII, 19, sq. dupl. acc. pers. et rei
Ps. XC, 14.

Hiph. satiavit sq. acc. pers. Ps. CVII, 9. Jes. LVIII,
11. Iob. XXXVIII, 27, sq. dupl. acc. pers. et rei Ps.
CXXXII, 15. CXLVII, 14, sq. בְּ מִן Ez. XXXII, 4.
Iob. IX, 18. Ps. LXXXI, 17, sq. בְּ rei CIII, 5. Thren.
III, 15. Semel sq. בְּ pers. et acc. rei Ps. CXLV, 16:
טַבֵּט טַבֵּט *satians omne vicium beneficiis* pr. ad
satiatam praebens b. omnibus vivis. Metaph. Ps.
XCI, 16.

טַבֵּט m. *satietas* Eccl. V, 11, *abundantia* cibi,
frumenti Gen. XLI, 29 sqq. Prov. III, 10. Opp. דָּבֵט
fames, caritas annonae.

טַבֵּט m. adj. *satur, satiatus* 1 Sam. II, 5.
Prov. XXVII, 7: טַבֵּט טַבֵּט, cf. דָּבֵט no. 2. Metaph.
a) in bonam partem: *abundans aliqua re* v. c. טַבֵּט רִצּוֹן
abundans gratia (divina) Deut. XXIII, 23. b) in malam
partem: *satur acuminis* i. e. iis abundans Iob. XIV, 1.
X, 15. Inde accedente fastidii notione טַבֵּט satur
vitae Gen. XXXV, 29. Iob. XLII, 17, et simpl. טַבֵּט
Gen. XXV, 8.

טַבֵּט m. 1) *satietas*. טַבֵּט usque ad satiatalem Lev.
XXVI, 5, inde טַבֵּט טַבֵּט Ex. XVI, 3. Lev. XXV, 19,
plenus טַבֵּט טַבֵּט טַבֵּט Prov. XIII, 25. — 2) *abundantia*
Ps. XVI, 11: טַבֵּט טַבֵּט טַבֵּט.

טַבֵּטָה f. Ez. XVI, 49 et

טַבֵּטָה f. *satietas* Jes. LVI, 11. טַבֵּטָה Jes.
XXIII, 18. Ez. XXXIX, 19.

טַבֵּט *spectavit*, sq. בְּ *inspexit*. Neh. II, 13:

טַבֵּט טַבֵּט טַבֵּט *inspiciebam murum*. Vulg. *considerabam*
murum. Ita (טַבֵּט) habent codd. Ross. 29, editt. 29,
Aben Esra et Kimchins ap. Norzium, alii quidem libri
mss. et editi טַבֵּט, quod expressit etiam Alex. quod-
que explicat: *perfrigi murum* i. e. transiit per viam muri
fragminibus obstructam. Sed illud unum genuinum est.
— Apud Chaldaeos et Syros rad. טַבֵּט valde usitata est,
eiusque significationes hoc modo dispendendae sunt:
a) *secuit, fidit*, unde טַבֵּט venam secuit. b) *spectavit*,
inspexit (v. hebr. טַבֵּט), quod a dividendo et discer-
nendo proficiscitur, v. בָּיִן. Inde c) *expectavit, prae-*
stolatus est, it. speravit. (Dan. VII, 25, v. pag. 936).
Vide Buxt. no. II. Syr. Pe. Pa. Aph., v. Schaaf.
d) *iudicavit, existimavit*, v. Buxt. no. III, Syr. Pe. Aph.
it. e) *intellexit*, Buxt. no. IV. Arab. سبر est: explo-
ravit vulnus, سبر specillum vulnerarium; quod et ipsum
a speciendo et inspiciendo est. Sed *annunciandi, evan-*
G g g g g g g g g

gelizandi significatio, quam habet טַנְדָּה, est a cognato טַנְדָּה.

Pi. 1) *expectavit*, sq. donec Ruth I, 13. — 2) *speravit*, sq. gerundio Esth. IX, 1. טַנְדָּה טַנְדָּה speravit Denn (aul' Gott hoffen) Ps. CIV, 27. CXLV, 15, וְיִשְׁכַּח לְיְהוָה טַנְדָּה speravit Dei auxilium Ps. CXIX, 166, et sic Jes. XXXVIII, 18: וְיִשְׁכַּח לְיְהוָה טַנְדָּה non *expectant*: *fidem tuam* i. e. auxilium promissum. Sed Pesch. eodem verbo usa: וְיִשְׁכַּח לְיְהוָה טַנְדָּה non *annunciant* i. e. *praedicant veritatem tuam*, cui interpretationi favet et parallelismus et Comm. 19: וְיִשְׁכַּח לְיְהוָה טַנְדָּה. Ceterum Hebraei hoc contextu habent טַנְדָּה v. Jes. LX, 6.

טַנְדָּה c. suff. טַנְדָּה m. *expectatio, spes* Ps. CXIX, 116. CXLVI, 5.

טַנְדָּה in Kal inusit. (pro quo utuntur forma טַנְדָּה) *magnus factus est, crevit*. (Chald. טַנְדָּה טַנְדָּה multus fuit, multiplicatus est, טַנְדָּה multitudo, טַנְדָּה טַנְדָּה multus, adv. multum. Syr. טַנְדָּה id. crevit, auctus est. Aph. magnificavit Luc. I, 58, multiplicavit, טַנְדָּה multus, adv. multum, וְטַנְדָּה multitudo. Sam. et zab. id. Rarius est chald. auctus est. Aph. auxit, טַנְדָּה multitudo. Cognatum videtur טַנְדָּה altus fuit, praemisso sibilo, v. ad טַנְדָּה p. 1318).

Hiph. 1) *magnum (multum) fecit* populum, sq. Job. XII, 23. — 2) *magnificavit, laudibus extulit* ib. XXXVI, 24.

טַנְדָּה fut. וְטַנְדָּה chald. *crevit, auctus est* Esr. IV, 22. Salutandi formula est: וְטַנְדָּה וְטַנְדָּה *salus vestra crescat*. Dan. III, 31. VI, 26. In Targg. ubique טַנְדָּה.

טַנְדָּה adj. *magnus*, de Deo Iob. XXXVI, 26, וְטַנְדָּה qui magnis viribus est XXXVII, 23.

טַנְדָּה chald. I) adj. 1) *magnus*, Dan. II, 31. IV, 7. וְטַנְדָּה II, 6. — 2) *multus* Dan. IV, 9. 18. Plur. f. וְטַנְדָּה multae Dan. II, 48. Esr. V, 11.

II) adv. *multum, valde* Dan. II, 12. V, 9. VI, 15. 24. VII, 28.

טַנְדָּה 1) *altus fuit*, rad. (praeter Dent. II, 36) apud solos poetas usitata. (In reliquis linguis cognatis non reperitur, v. tamen Pi. no. b. Cogn. videtur טַנְדָּה praemisso sibilo). De urbe alta et inaccessa Deut. I. c. — 2) *exaltatus est, ascendit*, Iob. V, 11: *lugentes* וְטַנְדָּה *ascendant ad salutem*. In locis enim altis tuti sumus a periculis, v. וְטַנְדָּה.

Niph. *altus fuit*, de urbe, muro Jes. XXVI, 5. XXX, 13. Prov. XVIII, 11. Transl. a) *excelsus, sublimis fuit*, de Deo Jes. II, 11. 17. XXXIII, 5. Ps. CXLVIII, 13. b) in alto loco constitutus, inde *tutus*

praestitus est Prov. XVIII, 10. c) *arduus intellectu fuit* Ps. CXXXIX, 6.

Pi. *altum, excelsum fecit* aliquem, ubique metaph. a) *potentem reddidit* Jes. IX, 10. b) *tutum praestitit* Ps. XX, 2. LXIX, 30. XCI, 14, sq. *ab hoste* (cf. פַּרְוָה no. 3, a) Ps. LIX, 2. CVII, 41. (Chald. טַנְדָּה sublevavit, tutus est aliquem). — Pu. pass. Pi. litt. b. Prov. XXIX, 25.

Hiph. *excelsum egit s. se praestitit* Iob. XXXVI, 22. טַנְדָּה (elatus) n. pr. virorum 1) I Par. II, 21. 22. 2) I Reg. XVI, 34 Cheth., pro quo in Keri טַנְדָּה.

טַנְדָּה m. c. suff. וְטַנְדָּה m. 1) *altitudo*, velut mocuinum Jes. XXV, 12. — 2) *locus editus* refugium et securitatem praebens, inde *refugium* Jes. XXXIII, 16, saepe de Deo Ps. XLVI, 8: וְטַנְדָּה וְטַנְדָּה. 12. Ps. IX, 10. XVIII, 3. XLVIII, 4. LIX, 10. 18. LXII, 3. 7. XCIV, 22. CXLIV, 2. — 3) Cnm art. n. pr. loci (editi) in Moabitide Jer. XLVIII, 1, cum verbo fem.

טַנְדָּה rad. spuria, v. ad טַנְדָּה no. II.

טַנְדָּה i. q. וְטַנְדָּה *crevit*, de plantis Iob. VIII, 11. Ps. XCII, 13, de fortuna alic. Iob. VIII, 7. Hiph. *auxit*. Ps. LXXII, 12: וְטַנְדָּה וְטַנְדָּה *augent* sibi *robur, crescut* robore.

טַנְדָּה in Kal inusit. Arab. טַנְדָּה duas significatio- nes habet non facile inter se conciliandas, quarum vestigia etiam in Hebraismo supersunt: 1) *rectus fuit*, it. aequalis fuit, in formula سَدٌّ مَسَدٌ ابيدِ patri suo aequalis fuit. II. direxit. VIII. *rectus, directus fuit*, سَدٌّ *rectum, verum*, in agendo et in loquendo. — 2) *obstruxit, occlusit ostium, viam*, cf. טַנְדָּה (quod a ligando ductum videtur, v. טַנְדָּה), VII. pass., inde سَدٌّ et سَدٌّ res inter duas intercedens et prohibens transitum, spec. mons, pl. سَدٌّ vallis saxa petrasque continens, in qua pluviae aqua stagnans remanet. — Priori apud Hebraeos cognata erat significatio *aequi et plani* (cf. וְטַנְדָּה no. 1. 2), unde Pi. complanavit: ad posteriorem referendum est n. pr. וְטַנְדָּה q. v.

Pi. *occevit agrum, pr. complanavit* (cf. arab. سَلَفٌ *aequavit, complanavit* terram, pr. complanata, سَلَفٌ occa; it. مَمْلَفٌ occa, a مَلَفٌ levigavit) Jes. XXVIII, 24 (ubi agitur de occatione, quae fit antequam seritur cf. Plin. 18, 20 s. 19). Iob. XXXIX, 10. Hos. X, 11. Symm. ap. Iob. *βυλιώσει*. Hieronymus de gle-

barum fractione accipit, sive rastro fiat sive sarculo, sed ex lob. l. c. apparet, שָׂדֵה iumentorum ope fieri.

שָׂדֵה, tantum in n. pr. שָׂדֵה שָׂדֵה, quae erat plantities Sodomae et Gomorrhae urbiū, qua demersa mare mortuum ortum est Gen. XIV, 3. 8. 10, sive haec antiquitus universum maris mortui spatium occupabat, quod fere suadet verba הוא ים המלח (Comm. 3), sive iam ante Sodomam submersam in illa regione lacus, licet minor, existebat, quae Robinsonis (Palacet. III, 162 sqq.) et aliorum opinio est. Vett. intpp. in etymo exprimendo utenuque perichlitasanti sunt (Aqu. *κοιλὰς τῶν περιεδιόνων*. Onk. *גִּיזְרֵר תְּהֵינָה*. Saad. *مَرْج الحَقْل*, ex scriptura שָׂדֵה Symm. Theod. *κοιλὰς τῶν ἀλάτων*, quasi legerint השָׂדֵה pro המָשָׂדֵה) vel ueram coniecturam secuti sunt (LXX *γάργυξ ἢ ἀλάτι*): ego non dubito quin שָׂדֵה idem sit quod *سَد*, *سد* pl. *سددة* terra depressa (Wady) saxis petrisque impleta, quae transitum difficilem reddunt, ut 'ע שָׂדֵה sit *planities secta alveis lapidosis* gall. *plaine entrecoupee par des Wadys pierreux* cf. Gen. XIV, 10.

שָׂדֵה rad. inusit. Arab. *سد* est: manum extendit (cf. *הָדָה*, *הָדָה*), tetendit versus rem, passibus amplis liberisque incessit. IV. libere dimisit, *سَدَى*, *سَدَى* camelus libere dimissus, amplis passibus incedens, unde colligas, primariam vim radicis positam esse in spatio *amplo, extenso, libero* (cf. *רָחַב*). Inde

שָׂדֵה estr. שָׂדֵה c. suff. שָׂדֵה, שָׂדֵה pl. absol. שָׂדֵה Ex. VIII, 9; estr. שָׂדֵה Ruth I, 1. 2 et שָׂדֵה Neh. XII, 29, c. suff. שָׂדֵה, שָׂדֵה m. (fem. Msn. Kelatin 2, 3) *campus, rus*, i. a. dictum utpote amplum, liberum. Alii verbo *plani, complanandi* vim tribuunt, coll. שָׂדֵה. (In linguis cognatis non reperitur, praeter Punicam, in qua habes n. pr. promontorii *Byssadium* i. e. *ἀπὸν*, quibus שָׂדֵה additur, quo distinguantur a speciebus hortensibus, velut *αἰθλασαδέ* שדה hieracium minus, *σοφλάδ σαδέ* שדה pr. folium agreste i. e. *ἀπὸν*, *αὐλασαδέ* שדה miracula ruris i. e. *ἐλασιστίς* cf. hebr. שָׂדֵה גַן שָׂדֵה vitis agrestis 2 Reg. IV, 39. Opp. שָׂדֵה v. s. hac voce). Persaepa ita ut opponatur oppidis, vicis, castris Gen. XXIV, 63. 65. XXIX, 2. XXXI, 4. XXXIV, 7. XXXVII, 15. 1 Sam. XX, 5. 11. שָׂדֵה Gen. IV, 8 et גַן שָׂדֵה in rure (auf freiem Felde) Num. XIX, 16. 2 Sam. XI, 11 et post verba motus (ins freie Feld) Lev. XIV, 7. XVII, 5. Ezech. XXXII, 4. Inde שָׂדֵה עֵשֶׂב herba campi Gen. II, 5. III, 18. גַן שָׂדֵה ib. II, 5. גַן שָׂדֵה Num. XXII, 4, 1. גַן שָׂדֵה Ps. CIII, 15, גַן שָׂדֵה Ex. IX, 25. Lev. XLVI, 4, גַן שָׂדֵה (vitis campestris v. supra usum Poenorum) 2 Reg. IV, 39; גַן שָׂדֵה bestiae agrestes,

ferae Gen. II, 20. III, 14 (v. תְּהֵינָה, שָׂדֵה id. 1 Sam. XVII, 44, שָׂדֵה cervae ruris Cant. II, 7. Complectitur igitur et agros (Gen. XXXVII, 7. Ruth II, 2. 3. Mich. III, 12. Jer. XXVI, 18) et pascua (Gen. XXXI, 4. Ex. IX, 3), ne montana quidem loca excipiuntur neve quae arboribus consistit sunt (Jud. IX, 32 cf. 36. 1 Sam. XIV, 25. 2 Sam. I, 21): contra opponitur locis muro utenuque obseptis (hortis quoque et vineis, v. infra), quo factum est, ut domus rusticorum muris non cinctae ex lege *ager* (שָׂדֵה הָאָרֶץ) accenserentur (Lev. XXV, 31). שָׂדֵה אִשׁ vir agrestis, rusticus i. e. in rure, non in tentoriis vivens, de Esavo venatore Gen. XXV, 27, opp. *הַשׁ יוֹשֵׁב אֶרְיָלִים*. LXX *ἀγροῦχος*, quod ad mores quoque spectat. Spec. est 1) *ager*, qui aratur et frugibus conseritur (Gen. XLVII, 24. Lev. XIX, 19), isque tamen apertus, non muro aut maceria cinctus, ut vineae cingi solent (Jes. V, 5. Num. XXII, 24), propterea distinctus a vineis (Ex. XXII, 5. Lev. XXV, 3. 4. Num. XVI, 14. XX, 17): saepe pro *הָאָרֶץ* שָׂדֵה (ein Stück Acker oder Saatfeld Gen. XXXIII, 19. Ruth II, 3. IV, 3) Gen. XXXIII, 13. 17. XLIX, 30. 32. Lev. XXVII, 19 sqq. Ruth IV, 5. Jer. XXXII, 9. 25. Prov. XXVII, 26. XXXI, 16. Jes. V, 8. — De *oleribus agrestibus* *אֶרְיָלִים* dicitur Ex. XXII, 5: *si incendium oritur etprehendit spinas et comeduntur acervi frugum aut segetes* (הָאָרֶץ אוֹת אֶרְיָלִים i. e. olera agrestia, opp. hortensibus. Saad. *او سائر ما في الصحياح* aut reliquum quod in agro est. Similiter *אָרֶץ* de reptilibus terrae, cf. *אָרֶץ* no. 5.

2) *Ager urbis est territorium eius*. Gen. XLI, 48: שָׂדֵה הָעִיר אֶרְיָלִים שָׂדֵה אֶרְיָלִים agri Tanitici Ps. LXXXVIII, 12. 43. Semel שָׂדֵה opponitur urbi regiae et de reliquo regni territorio dicitur, שָׂדֵה (Laudstädte) oppida provinciarum 1 Sam. XXVII, 5: hinc adeo de territorio s. imperio regis, et meton. de civibus (nostr. das Land). Eccl. V, 8: *מֶלֶךְ הָאָרֶץ אֶרְיָלִים rex qui a civibus suis colitur* (der vom Lande verehrt wird). Sic etiam dicitur

3) *Ager populi de terra s. territorio eius*. שָׂדֵה הָעָמָר Gen. XIV, 7. XXXII, 4, שָׂדֵה גַן מוֹאבִיתָא Gen. VI, 1. XXVII, 7. 11, שָׂדֵה מוֹאבִיתָא terra Moabitica Gen. XXXVI, 35. Num. XXI, 20. Ruth I, 6. IV, 3, pl. שָׂדֵה מוֹאבִיתָא I, 1. 2. 22. II, 6. Spec. ponitur de regione campestri (opp. montanae) in שָׂדֵה אֶרֶם Hos. XII, 13 pro שָׂדֵה אֶרֶם de parte Aramaeae plana et campestri i. e. Mesopotamia, opp. Syriae proprie dictae et montanae. Denique est

4) *terra continens*, opp. mari Ez. XXVI, 6. 8. — Vide etiam quae de huius vocabuli usu disputavit Credner ad Joël I, 10.

שָׂדֵה i. q. שָׂדֵה rus, *campus, ager*, sed non nisi poet. Ps. XCVI, 12. Jer. IV, 17. XVIII, 14, שָׂדֵה זֶרַח Ps. LXXX, 14, שָׂדֵה הָרֵחַל Ps. CIV, 11. Jes. LVI, 9, שָׂדֵה הַיַּבֵּשׁ Ps. VIII, 8. Joël II, 22, שָׂדֵה הַיַּבֵּשׁ Deut. XXXII, 13. Thren. IV, 9, שָׂדֵה הַיַּבֵּשׁ Hos. X, 4.

XII, 12. — terminatio est Arabibus familiarior, quae respondet hebraeae שְׁדָה, veluti לְבָנֵי לְמִנְיָ לְבָנֵי, cf. Lgb. p. 158, eorum autem opinio, qui שְׁדָה pluraliter accipiebant pro שְׁדָים (Simon. in lex., Vaterus ad Dent. I. c.) abunde refellitur uno loco Ps. XCVI, 12: קָצַעְנוּ בְּשֵׁדֵי וְגַב־אֶשֶׁר בּוֹ.

שְׁדָרָה ordo, series, v. rad. דָּרַר. שְׁדָה pecus, v. rad. שָׂדָה.

שְׁדָרָה rad. in verbo inusit. Sed longe usitatissimum est aram. (chald. syr. sam. zab.) שְׁדָרָה, שְׁדָרָה testatus est, מוֹסֵף מוֹסֵף testis, מוֹסֵף מוֹסֵף testimonium v. Castell. Schaafium al. Arab. شَدَرَ praesens adfuit rei, inde testis oculatus fuit, testimonium perhibuit, Conj. III. coram spectavit. IV. X. testem advocavit, شَدَرَ et شَدَرَ testis, martyr, شَدَرَ testimonium.

שְׁדָה testis, semel legitur (parall. עַד Iob. XVI, 19, c. suff. שְׁדָרָה (ubi male nonnulli שְׁדָרָה), ad analogiam formarum שְׁדָרָה, non formae hebraeae שְׁדָה c. suff. שְׁדָרָה.

שְׁדָרָה f. testimonium, vocabulum Aramaeum in statu emphat., quo utitur Laban Aramaeus pro hebraeo עַד testimonium. Gen. XXXI, 47. Cf. שְׁדָרָה Exod. XX, 6 Targ. Onk. et syr. מוֹסֵף Mt. X, 18. XXIV, 14 et saepe.

שְׁדָרָה lunulae, v. rad. דָּרַר. שְׁדָה canum esse, v. שְׁדָה.

I. שְׁדָה recedere i. q. שְׁדָה no. I. Niph. 2 Sam. I, 22 (licet plures eodd. ibi s habeant). Inde שְׁדָה v. p. 940.

II. שְׁדָה i. q. שְׁדָה no. II. sepire. Hitzigius confert etiam שְׁדָה coronatus est. II. coronavit, sed hoc persicum esse videtur, ductum a שְׁדָה tiara. In Kal inusit.

שְׁדָה sepsit (vineam). Jes. XVII, 11: בְּיוֹם שְׁדָה quo die plantaveras eam, sepiebas eam, sepe eam cingebas. Böttch. specc. p. 184: contarebas palmites in umbraculum, quod minus aptum. Kimchi et Aben Esra: שְׁדָה crescere facis, quasi שְׁדָה sit a שְׁדָה idque pro שְׁדָה, שְׁדָה: sed illud longe certius est.

שְׁדָה v. שְׁדָה calce obducere.

שְׁדָה. Semel legitur Gen. XXIV, 63: egressus est

Isaac בשְׁדָה לְבָנֵי עֵרָב. E vett. a) plerique שְׁדָה dictum putant pro שְׁדָה, quod ad piam meditationem et orationem referunt, v. no. 2, b. Vulg. ad meditandum in agro. LXX ἀδολασχῆσαι, quo Alex. nititur de pia meditatione Ps. LXXXVI, 3. 6. 12. CXVIII, 15. 33. 27, et laude Dei Thuen. II, 19 (pro שְׁדָה). Onk. שְׁדָה ad orandum, et ita Sam. שְׁדָה, Saad. شَدَرَ, Luth. (Judeos secutus): um zu beten. Etiam qui loquendi vim exprimunt, h. l. ad soliloquium et orationem eam referre videntur. Ita certe Kimchius, qui verbo loquendi vim tribuit, h. l. שְׁדָה. Probabiliter etiam Aqu. שְׁדָה, Symm. ληΐσαι, cui in ed. Francof. hoc scholion adiectum est: ἐξήλθει κατὰ μόνας, τοῖς ἰδίαις λογισμοῖς ἐνομιλῆσαι ὁ πρόκειται τίνι. εὐκταῖος. ἐπεὶ μηδὲ ἀνθρώπων ἢ τοιαύτη ὁμιλία γίνεται, ἀλλ' ἦτοι πρὸς θεόν, ἢ αὐτοῦ τινος πρὸς ἑαυτόν. — Pauci b) ad deambulandum.

Ita Pesch. שְׁדָה, Aben Esra: ללכת בין השיחים. Posteriori Schult. ad Prov. VI, 22 viudicatum ivit coll. arab. (1) fluxit aqua 2) peregrinatus est religionis causa. Sed parum feliciter: neque magis colloquendi vis (cum pastoribus) linguae usu probari potest: meditatio autem, etiamsi (cum Tuchia) ad rem pastoriciam eam referas, ne mediocriter quidem apta est ad illius loci contextum et indolem. Accedit forma שְׁדָה alibi nusquam obvia. Itaque vix dubito quin scriptura laboret et legendum sit שְׁדָה ad circumvagandum vel discurrendum in agro, nimirum ut lustraret greges pastoresque. Haec enim est vis locutionis שְׁדָה obivit terram lustrandi causa 2 Sam. XXIV, 2. 8. Iob. I, 7, adde שְׁדָה Zach. IV, 10. 2 Par. XVI, 9. Jer. V, 1. Vide etiam Comm. 65: שְׁדָה. Chet et Tet litterarum figuras sibi similes esse in antiqua scriptura Semitica neminem fugit. Credibile autem, iam Syrum interpretem hanc sive scripturam sive coniecturam secutum esse. [Sam. Lee שְׁדָה revocat ad arab. شَدَرَ med. Je: diligens fuit in re peragenda. Sed addere debebat vir doctus eam

rad. pr. esse: cautum esse, catere, unde שְׁדָה cautus, diligens, ut nemo non intelligeret, ineptam esse sententiam: egressus est ut caute ageret in agro].

שְׁדָה i. q. שְׁדָה declinare, deflectere ad aliquid. max. in malam partem. Part. שְׁדָה declinantes ad mendacium. Ps. XI, 5. Aliis vocalibus (שְׁדָה) possit ad ipsum שְׁדָה referri.

שְׁדָה m. pl. declinationes a recto et honesto, delicta, peccata Hos. V, 2, etiam שְׁדָה Ps. CI, 3. Nomen est formae שְׁדָה a שְׁדָה, קוֹרָא, שְׁדָה, שְׁדָה. Sed possit etiam ad שְׁדָה referri, a sing. שְׁדָה, ut שְׁדָה, pl. בְּלִים.

שִׁבְיָה *sepire, obsepire*. (Arab. **شوب** med. Vav, spinis sepsit, **شوب**, **شوب**, **شوب** spina. Aeth. **ሣባ**: spina. Vide verba affinia **שׁוּב**, **שׁוּב**, **שׁוּב** no. II, **שׁוּב** et **שׁוּב**, neque non **שׁוּב** et **שׁוּב**, quae orta videntur ex **שׁוּב**, media radicali indurata. Congruunt etiam sanscr. *sikkha*, pers. **شبه** frons, ramus). Metaph. Iob. I, 10: **שׁוּב** **שׁוּב** **שׁוּב** *sepis circa eum* h. e. eum tueris. Sed eadem loentio etiam in malam partem usurpatur pro: *viam praecclusit* alicui. Hos. II, 8: **שׁוּב** **שׁוּב** **שׁוּב** *ecce praeccludam viam tuam spinis* (cf. Iob. III, 23 supra v. **שׁוּב**).

שׁוּב *Pil.* **שׁוּב** *plexit, teavit*. Iob. X, 11: **שׁוּב** **שׁוּב** *ocissibus et nervis me contrevisti*, cf. Ps. CXXXIX, 13. Targ. utroque loco **שׁוּב** *Vulg. compegisti*.

שׁוּב m. Iud. IX, 49, et **שׁוּב** f. V. 48 *ramus*. (Chald. **שׁוּב** et **שׁוּב** Iud. I. c. 2 Sam. XVIII, 9. Ez. XXXI, 3 Targ. syr. **שׁוּב** id.).

שׁוּב (**שׁוּב** ramosus, frondosus) Jos. XV, 48 Keri, et **שׁוּב** l. c. Chethibh et duobus reliquis locis n. pr. duorum oppidorum, quorum unum in campestribus Judae situm erat Jos. XV, 35. 1 Sam. XVII, 1, alterum in montanis Jos. XV, 48. Eusebius: **שׁוּב**, **שׁוּב** *εἰσι εἰς ἀντιόχου ἀπὸ Ἐλευθεροπόλεως εἰς Ἀλλίαν ἐν τῷ θ' σιμείῳ ἢ μὲν ἀντιόχῃ ἢ δὲ καισιόχῃ Σοχάθου γινώσκονται, γινώσκονται*. Adde quae ex Pauli Berneridensis vita Greg. VII laudavit Reland. Palaest. 1018, et Lightfooti Opp. II, 221 (erat enim patria Antigoni Sochaei). Uterque locus a Robinsone detectus est et etiamnum appellatur *Sauéke* **سوكا** (q. e. dimin. a **سوكا**), cui respondet forma **שׁוּב** (pl. **שׁוּב** a sing. **שׁוּב**) Eusebii: ac prior quidem Eleutheropolin inter et Hierosolyma (Robins. Palaest. II, 605. 606), posterior in montanis in vicinia oppidorum Jathir (hodie Attir, Enab (Anab), Esthemóa (Semúa), quae et ipsa apud Josuam ut vicina memorantur (v. Rob. I. c. p. 422).

שׁוּב n. patron. 1 Par. II, 55, **שׁוּב**.

שׁוּב f. *sepes e spinis contexta*. Prov. XV, 19: **שׁוּב**, et Jes. V, 5: **שׁוּב** ubi alii codd. et edit. **שׁוּב**, v. **שׁוּב**, Kimchium (in lex. et comment.) et Norzium, qui de Criticeorum in hae scriptura dissensus agunt. Mibi utrumque ferendum videtur (v. rad. **שׁוּב**), sed praestat tamen sine Dag. scribere. Ita etiam **שׁוּב** Mich. VII, 4.

שׁוּב et **שׁוּב**, inf. absol. **שׁוּב** estr. **שׁוּב** ger. **שׁוּב**, rarius **שׁוּב** Iob. XX, 4. 2 Sam. XIV, 7 Keri (praeterea in Cod. Sam. Num. XI, 11. Deut. XII, 5. XVII, 5, ubi Hebr. **שׁוּב**), imp. **שׁוּב**, fut. **שׁוּב**, apoc. **שׁוּב**, convers. **שׁוּב**, semel **שׁוּב** Ex. IV, 11: **שׁוּב**, *statuere, collocare* (betzen, legen). Syr. **שׁוּב** v. Castell. et Bernsteinii Lexid. p. 334, aethiop.

שׁוּב: **שׁוּב**, rarius est arab. **شوب** med. Je statuit, constituit pretium, unde etiam sam. aestimavit. Cogn. **שׁוּב**. Usus eius latissime patet. Est igitur

1) aliquid *ponere, collocare* idque ita ut stet, *statuere*, gr. **στημι**, nostr. *stellen* (aufstellen, hinstellen). Refertur tum ad homines 2 Reg. X, 24: **שׁוּב** **שׁוּב** **שׁוּב** *collocavit sibi in platea octoginta viros*. Exod. XXXIII, 22. 1 Sam. VIII, 11, v. c. milites in statione 2 Sam. VIII, 6. 14, vel in insidiis Jos. VIII, 2. 12. Iud. XX, 36 (inde etiam ponere pedes in cervicibus alic. Jos. X, 24); tum ad res, casque varii generis, si modo stent vel stare videantur, v. c. idelum Deut. XXVII, 15, cippum Gen. XXVIII, 22. 1 Sam. VII, 12, mensam Exod. XXVI, 35, altare ib. XL, 26. 29, arcam XL, 3, solium Jerem. XLIII, 10. XLIX, 38, ianuam (eine Thür eiusdem) Gen. VI, 16 cf. Job. XXXVIII, 10, tentorium Ps. XIX, 5, it. statuere asseres sanctuarii, quippe qui basibus fulti erecti starent Ex. XL, 18, statuere atrium, quod fiebat statuendis columnis, ex quibus aulaea suspenderentur Ex. XL, 8, statuere aulaeam i. e. suspendere aulaeam ex columnis (den Vorhang aufstellen für: aufhängen) ibid. Comm. 5 (cf. **שׁוּב** Comm. 8). Spec.

a) *disponere* milites, *instruere* aciem (Krieger stellen, aufstellen). 1 Sam. XI, 11: **שׁוּב** **שׁוּב** **שׁוּב** *et disposuit Saul milites (das Kriegsvolk) in tres turmas*. Iob. I, 17, et omisso acc. *instruere* aciem (sich stellen). 1 Reg. XX, 12: *et dixit servis suis: שׁוּב **שׁוּב** **שׁוּב** *instruite aciem, et struxerunt eam contra urbem* (stellt euch, und sie stellten sich). Ez. XXIII, 24 (cf. III. XXI, 21). Similiter 1 Sam. XV, 2: **שׁוּב** **שׁוּב** *collocavit se ei in viam*, opposuit se ei. Idem usus est in verbis **שׁוּב** no. 1, a et **שׁוּב**. (Syr. **شوب** instructor acierum).*

b) *constituere* (**شوب**) v. c. regem Deut. XVII, 15, principem Hos. II, 2, iudices 1 Sam. VIII, 1, dominum Gen. XLVII, 6, sq. dupl. acc. Gen. et 1 Sam. I. c. Ps. CV, 21, sq. acc. et **שׁוּב** Gen. XLV, 9. Ex. II, 14, sq. acc. et **שׁוּב** praeposuit, praefecit aliquem alicui rei v. c. exercitui (**שׁוּב**) 2 Sam. XVII, 25. Exod. I, 11. V. 14. XVIII, 21. 1 Sam. XVIII, 5. De inanimatis est

c) *ponere* plantam i. e. *plantare*, ut lat. *ponere arborem*, arab. **نصب**. Jes. XXVIII, 25. Ez. XVII, 4. 5 et Jes. XLI, 19 (nisi h. l. est *parare, creare*, ut no. 6).

d) *exstruere, erigere*, ut monumentum sepulcrale Nah. I, 14, midum in rupe Num. XXIV, 21, vallum ad oppugnandam urbem Mich. IV, 14. Metaph. statuere foedus i. q. **שׁוּב** 2 Sam. XXIII, 5, sq. **שׁוּב**. Dicunt

e) **שׁוּב** *ponere, statuere legem* (**شوب**) Ps. LXXXIII, 5. LXXXI, 6. Gen. XLVII, 26: **שׁוּב** **שׁוּב** **שׁוּב** *statuit legem*. Exod. XV, 25. Jos. XXIV, 25. 1 Sam. XXX, 25. De statutis coeli Iob. XXXVIII, 33: **שׁוּב** **שׁוּב** *statuit legem*. Jer. XXXIII, 25. Ita etiam statuere

terminum Ps. CIV, 9. Prov. VIII, 29, destinare locum Ex. XXI, 13. 2 Sam. VII, 10.

2) nostr. setzen, pr. aliquem ita ponere vel collocare, ut sedeat, habitet vel quocunque modo alicubi existat, gr. τιθέναι (licet Graeci hoc verbo in pluribus etiam locutionibus utantur no. i memoratis). 2 Reg. X, 3; et collocare eum in solio patris. וישתקם על כסא אביו 3; et ponere aliquem 2 Par. XVIII, 26. Gen. XI, 15. — Gen. II, 8: וישם אדם את העולם וישם את האדם et eo posuit hominem (versetzte dalin den Menschen) pr. ibi sedere i. e. habitare fecit. Iob. XX, 4: מיני שום אדם מיני שום homines positi sunt in terra, terram habitant. — Sq. loci Iob. V, 11: וישם שום על הרום et collocat humiles in alto, eos transfert in altum (er versetzt die Niedrigen auf die Höhe), et c. Cant. VI, 12: inopinato וישם את נשתי פתחיה וישם את נשתי פתחיה me inter currus comitatus (v. ad) principis, subito translata me sensi inter currus comitatus regii, me in horto ambulante inopinato curribus comitum regis circumdatam vidi. — De rebus:

a) sq. ponere super aliqua re. Ex. XXIX, 6: וישם את השמן על האף Alibi est affigere, annexere super aliqua re. Ex. XXVIII, 12: וישם את שתי האבנים וישם את שתי האבנים et affige duas gemmas duobus humeris (auf die Schulterstücke) Ephod. 26. XXXIX, 7. XXXVII, 38: וישם את שתי האבנים וישם את שתי האבנים auream super tunicam caerulea. — Ex. XXXVIII, 27: וישם את השכט על הירכו aptate quisque gladium suum super femore (stecket das Schwert jeder an seine Hüfte).

b) sq. immittere, inserere in aliquid (einstecken), velut unum in nasum Jes. XXXVII, 29. Iob. XL, 26, anulum in nasum Gen. XXIV, 47. (Syr. אבן אבן) et inserere vectes (in annulos) Num. IV, 6. 8. 11. 14.

c) Iud. XV, 4: וישם את שני הזנבות וישם את שני הזנבות et aptavit faces singulas inter binas caudas vulpinae.

d) fundare, condere (fundamentum ponere, syr. אבן אבן), velut orbem terrarum Iob. XXXIV, 13, metaph. populum Jes. XLIV, 7, ius divinum XLII, 4. Eo pertinet formula, qua Deus dicitur fundare nomen suum alicubi i. e. sedem in aliquo loco ponere Deut. XII, 5. 21. XIV, 24. 1 Reg. IX, 3. XI, 36. 2 Reg. XXI, 4, i. q. וישם שום דעית Deut. XII, 11. XXVI, 2.

3) ponere res (rarius homines), ita ut iaceant, recumbant (nostr. legen). Gen. XXII, 9: וישם את יצחק את יצחק et posuit eum Isaacum super altare (legte ihn auf den Altar). XXIV, 2: וישם את ידך תחת ירכי וישם את ידך תחת ירכי et posuit eum Isaacum super altare (legte ihn auf den Altar). XXIV, 2. XXXI, 37. XLVIII, 18 cet. — Sq. vel pers. imponere alicui (portandum) Gen. XXI, 14. XXII, 6. Ex. III, 22, sq. vel rei, וישם על שום Lev. XXIV, 6, וישם על שום et imponere sibi Ex. XXIX, 29, וישם את שום על שום et imponere ori, quod hominis est silentium sibi imponentis Iud. XVIII, 19. Iob. XXI, 5 (dicunt etiam וישם וישם 1 Sam.

XIX, 13, וישם Iob. XXIX, 9, וישם XL, 4). שום אבן וישם lapidem lapidi imponere (in aedificio exstruendo) Hagg. II, 15. — Sq. ponere, repouere in aliqua re (hineinlegen), immittere. Gen. XLIV, 1: וישם את שום וישם את שום pone pecuniam cuiusque in ore sacci eius. XXX, 41. XXXI, 34. XLIII, 22. L, 26. Exod. II, 3. Deut. X, 2. 5. XXVI, 2. Iob. XIII, 27: וישם את שום וישם את שום posuisti in cippo pedes meos; rarius imponere rei (drauflegen) i. q. וישם Ps. LXVI, 11. — Sq. ponere ante aliquem, ei proponere, velut cibum (vorsetzen, verlegen) 1 Sam. IX, 24. 2 Reg. VI, 22 (dicunt etiam וישם וישם 2 Sam. XII, 20, et absol. וישם וישם apponere cibum Gen. XLIII, 31); et legem Ex. XXI, 1. Deut. IV, 44. — Sq. acc. loci Gen. XXVIII, 11: accepit lapidem et posuit ad caput suum, superposuit capiti. 18. 1 Sam. XIX, 13. — Spec. est

a) apponere, admoovere, velut וישם וישם ignem admoovere (Feuer anlegen) 1 Reg. XVIII, 23. 25, וישם וישם admoovere arietes (muro), sq. על Ez IV, 2. XXI, 27, et admoovere cultrum gutturi Prov. XXIII, 2, mensuram aedificio (das Maass anlegen) Iob. XXXVIII, 5: וישם וישם. — ממערה וישם manum admoovere rei, sensu hostili Ez. XXXIX, 21 cf. Iob. XL, 32, sed Ps. LXXXIX, 26: וישם וישם mari וישם (ego Iova) mari manum eius i. e. iussu meo manus s. potentia eius ad mare usque pertinebit.

b) applicare vestem, ornatum, induere vestem, nostr. ein Kleid, Schmuck anlegen, sq. על Ez A, 1, β. Ruth III, 3: וישם וישם וישם induere vestes tuas. Ez. XVI, 14: וישם וישם וישם ornatus meus quem tibi indui, quo te ornavi. Gen. XLI, 42. Lev. VIII, 8. 1 Reg. XX, 31. XXI, 27. Sic applicare fasciam Ezech. XXX, 21, zonam ad lumbos Jer. XLII, 1. Sq. וישם Gen. XXXVII, 34: וישם וישם וישם Ezech. XXIV, 17 (de calceo).

c) ponere i. e. dare in manum alicuius, v. c. poculum Jes. LI, 23. Contra וישם וישם ponere in manu sua i. e. in manum sumere (malleum), capere. Iud. IV, 21: וישם וישם וישם et malleum cepit in manum suam. 1 Reg. XX, 6: וישם וישם i. e. secum auferent. וישם וישם vitam suam capere in manum i. e. παραβάλειν 1 Sam. XIX, 5. XXVIII, 21 (v. וישם). Aliud vide mox litt. d.

d) ponere i. e. suggerere verba alicui suggerere Ex. IV, 15. Num. XXII, 38. XXIII, 5. 16. Deut. XXXI, 19. 2 Sam. XVI, 3. 19. Jes. LI, 16. I. IX, 21. Similes locutiones sunt: ponere miracula in manu alic. i. e. ei miracula suggerere, miraculorum patrandorum potestatem dare Ex. IV, 21, et: ponere aliquid in auribus alic. i. e. ei recitare Ex. XVII, 14.

e) imponere alicui aliquid faciendum, praestandum, sq. על pers. Ex. V, 8. 14. XXII, 24. 2 Reg. XVIII, 14. Esth. X, 1, vel perpetuandum, sq. v. c. morbum Ex. XV, 26. Deut. VII, 15; et: tribuere alicui (culpam, eine Schuld aufbürden, zur Last legen), sq. על Iud.

לֹא facere i. e. inferre alicui malum Ps. CIX, 5. — Plerumque construitur sq. dat. pers. facere alicui ali- quid. 1 Reg. XX, 34: *fac tibi plateas Damasci, quem- admodum fecit meus Samariae*. Ex. VIII, 8: *ranae admodum fecit mecum Pharaoni*. Ita לֹא אֲשַׁר שָׁם לִפְתֹּחַת דַּעַר quas Decas fecerat immiserat Pharaoni. Ita לֹא אֲשַׁר שָׁם לִפְתֹּחַת דַּעַר sibi nomen s. famam 2 Sam. VII, 23. 1 Par. XVII, 21. Saepe *facere* alicui aliquid i. q. *dare*. (Arab. جَعَلَ). — *dare* alicui posteritatem 1 Sam. II, 20, לֹא שָׁם שְׂאֲרָיִם dare alicui reliquias Gen. XLV, 7. 2 Sam. XIV, 7. שָׁם יָרַם לֹא שָׁם locum s. viam dare alicui (Platz machen) 2 Reg. XI, 16. 2 Par. XXIII, 15. Jes. LXI, 3: שָׁם צִדוֹן לֹא שָׁם גְּשָׁמִים לִפְתֹּחַת דַּעַר, ubi שָׁם idem est quod *mox dare*. Adde has locutiones: לֹא שָׁם שְׂאֲרָיִם dare (concedere) alicui pacem Num. VI, 26, לֹא שָׁם שְׂאֲרָיִם tribuere alicui hono- rem Jos. VII, 19. Jes. XLIII, 12 cf. Ps. LXVI, 2, שָׁם לֹא שָׁם (nostr. jemandem Mitleid schenken) Jes. XLVII, 6. Cf. gr. *θεῖται τινὶ ἄλγεια, πένθος*, v. Passov. B. no. 2. *Hiph.* i. q. Kal. *hup.* הִשְׁתַּיִי vel *attende* v. Kal no. 4, c, vel *struc* se. aciem, v. Kal no. 1, a. Ez. XXI, 21, et part. הִשְׁתַּיִי (attendens) Job. IV, 20. — *Hoph.* semel Gen. XXIV, 33 Keri. (V. הִשְׁתַּיִי).

טוֹם chald. praet. pass. שָׁם, praet. pass. f. שָׁמָה Dan. VI, 18, et שָׁמָה (quod alii part. pass. faciunt) III, 29. IV, 3, imp. pl. שָׁמָה Esr. IV, 21 i. q. hebr. *ponere*. (In Targg. raro reperitur, quippe in quibus pro hebr. שָׁם poni soleat quiescunt). Spec. 1) *constituere* aliquem, ut praefectum Esr. V, 14. 2) *comen* nomen fecit I. dedit. Dan. V, 12: שָׁם שְׂאֲרָיִם רֵי עוֹלָם nomen rex fecerat Belsazar. 3) *operam dare* alicui rei (pr. diri- gere cor ad aliquid faciendum) Dan. VI, 15. 4) *rationem* dare mandatum Esr. V, 13. VI, 1. 3. 12. Dan. III, 10. 29, sq. dat. alicui Esr. V, 3. 9. מִי שֵׁם שָׁמָה a me datum est mandatum Dan. III, 29. IV, 3. Esr. IV, 19. VI, 8. 11. וְגַם קָרָבִי VI, 27. 5) *rationem* שָׁם שְׂאֲרָיִם rationem habere rei Dan. III, 12.

Tihp. fut. הִשְׁתַּיִי 1) *positus est*, sq. בַּ insertus est Esr. V, 8. 2) *factus est*, c. dupl. acc. Dan. II, 5. 3) *datam est* (mandatum) Esra IV, 21.

יִשְׁמְאֵל (quem Deus constituit) n. pr. viri 1 Par. IV, 36.

הַשְׂמִימָה, semel in st. estr. (cf. תְּהוֹמָה) Lev. V, 21: שְׂמִימָה depositum in manum alicuius, i. q. פָּקְדוֹן. Ita Arabes utuntur verbo وَضَعَ posnit, it. deposuit apud aliquem, وَضَعَ depositum, it. جَعَلَ et وَضَعَ, unde syr.

Pa. Aph. deposnit, وَضَعَ depositum. רָד Hebraei addere solent substantivis verbalibus, quae *dandi, accipiendi*, neque non, quae his coniunctae sunt, mutuo dandi it. *emendi et vendendi* (Handeln) significaciones habent. Cf. רָד דַּעַר Deut. XV, 2 (de quo vide p. 920 B), רָד מִשְׁאֵה Neh. X, 32, רָד מִתְּהַה Deut. XVI, 17, רָד סְחָרֵי הָרֶגֶל Ez. XXVII, 15, סְחָרֵי הָרֶגֶל ib. 21.

I. שָׁרַר fut. וְשָׁרַר i. q. פָּרַח, פָּרַח (q. v.) 1) *con- tendere cum al.*, sq. אֶל Hos. XII, 5. — 2) *principatum tenere*, sq. עַל Iud. IX, 22.

Hi. *principatum constituit* Hos. VIII, 4.

II. שָׁרַר rad. onomatopœt. *serrare*. Fut. וְשָׁרַר 1 Par. XX, 3. Vide supra משׁוֹר serra, rad. וְשָׁרַר. Sed hoc nomen potest etiam referri ad rad. שָׁרַר cf. וְשָׁרַר א שָׁרַר al.

III. שָׁרַר i. q. כוֹר *recedere* Hos. IX, 12: וְשָׁרַר מִמֶּנּוּ (compl. codd. בְּהוֹרֵי). Fortasse accedit

IV. שָׁרַר i. q. בִּיר *aestuar*, *effervescere*, cogn. שָׁרַר fermentavit. Inde fortasse sunt משׁוֹרָה mensura liquidorum (v. rad. וְשָׁרַר, pr. olla i. q. פָּרַח, cogn. שָׁרַר, שָׁרַר, chald. מִסְרָחָה sartago, a פָּרַח i. q. פָּרַח, משׁוֹרָה (cf. מִשְׁרָחָה). Videndum etiam possint *contendendi* vis (sub no. I) ab hac *aesuwandi*, *assiliendi* potestate (v. arab. سار med. Je) profecta esse.

שָׁרַר v. שָׁרַר.

שָׁרַר et שָׁרַר fut. וְשָׁרַר, semel וְשָׁרַר Jes. XXXV, 1, imp. שָׁרַר inf. absol. וְשָׁרַר Jes. LXI, 10, cstr. שָׁרַר Deut. XXX, 9 *gaudere, laetari*. (Origo est in exiliendo, exsultando, v. בָּהַס. Cogn. שָׁרַר exsiliit in utero foetus,

συστάτω Luc. I, 41. 44. שָׁרַר pulsatio arteriae, sanser. *saš* subsillire, *saš* lepus). Construitur sq. עַל rei, de qua laetatur Deut. XXVIII, 63. XXX, 9. Zeph. III, 17. Jer. XXXII, 41. Jes. LXII, 5. Ps. CXIX, 162, it. sq. Job. XXXIX, 21. וְשָׁרַר בְּבֶהֱמָה. Ps. XXXV, 9. Jes. LXV, 19, spec. וְשָׁרַר בְּיַדְהֶם Ps. XL, 17. LXX, 5. Jes. LXI, 10, semel sq. acc. Jes. XXXV, 1: וְשָׁרַר *his* (quae superiore capite praedicta erant) *laetabuntur* cet. (ubi non est quod ב pro Nun parag. habeatur cum Ewaldo in gr. §. 128, vel delectur, quod suasit Hitzigius). Cf. VIII, 6. Sq. gerundio Ps. XIX, 6, sq. (quod) Job. III, 22. Thren. I, 21, et Vav Jes. LXIV, 4: וְשָׁרַר עַל וְשָׁרַר וְשָׁרַר וְשָׁרַר וְשָׁרַר i. e. laetus eam exercet. Additur לְטוֹב Deut. XXX, 9 (cui opp. fuerit וְשָׁרַר לְרָע שָׁרַר de επιχρηστικῆ dictum) Ps. LXVIII, 4. Zeph. I. c. Copulatur cum syon. Ps. XL, 16, וְשָׁרַר Jes. LXV, 18. — In loco vexato et haud dubie corrupto Ez. XXI, 15: (gladius) *ut fulgur sit, excacutus est* וְשָׁרַר כָּל-עֵץ בְּיַד מַאֲכָה כָּל-עֵץ *contra principem tribus filii mei* (Judae) *quae contemnit omne lignum*, hac sententia: quum rex populusque Judae *ligneam* virgam, qua hucusque punitus est, spernat, ferrum idque acutissimum ei adhibebit Jova. Sibi opponuntur וְשָׁרַר וְשָׁרַר et וְשָׁרַר iam LXX expresserunt, וְשָׁרַר iam Maurerus explicavit hac in re sollemnem.

טוּטוּן m. estr. טוּטוּן (Kamez praeter morem abiecto, qs. radix sit טוּטוּן) Ps. LI, 14. CXIX, 111, *gaudium* Job I, 12. Jes. XII, 3. Jer. XXXI, 13, saepe hoc nexu: טוּטוּן טוּטוּן Esth. VIII, 17. טוּטוּן טוּטוּן oleum gaudii, de unguentis quibus in conviviis perfundi solent Jes. LXI, 3. Ps. XLV, 8: *unxit te Deus, deus tuus, oleo gaudii prae sociis tuis*, maiore gaudio et felicitate te affecit, quam alios reges.

טוּטוּן m. *gaudium* Jes. XXXII, 13. LXVI, 10. חוּטוּן laetae voces tympanorum Jes. XXIV, 8. De obiecto gaudii Ps. XLVIII, 3: *קוּטוּטוּ בְּלֵב הָאָרֶץ*. Jes. LX, 15. Meton. *קוּטוּטוּ בְּלֵב הָאָרֶץ* laeta sors eius Job. VIII, 19.

טוּטוּן *notavit*. Inf. et part. Jes. XXV, 11. (Syr.

chald. טוּטוּן, טוּטוּן *lavit*, *abluit*, it. *natavit*).

Hiph. *natare fecit* i. e. *inundavit* (lectum lacrimis) Ps. VI, 7. Inde

טוּטוּן f. (Midel, forma segol. pro טוּטוּן) *natio*. Ez. XLVII, 5: *אֲנִי טוּטוּן מֵי טוּטוּן* aquae quas nonnisi nando transire possis.

טוּטוּן *expressit* uvas. Gen. XL, 11. LXX *ἐκθλίβω*.

In Gemara פוּטוּן *expressit* v. c. olivas.

טוּטוּן *risit*, i. q. פוּטוּן, nisi quod 'x fere in solo Pen-

tatencho, טוּטוּן *nunquam* in eo reperitur. (Aeth. ἄρῃφ: פוּטוּן: amh. רִיפ: *risit*. Zab. טוּטוּן *gavisus* est, laetas fuit, v. Norberg lexic.) Prov. XXIX, 9. Eccl. III, 4. Sq. טוּטוּן *arrisit* alicui Job. XXIX, 24, sq. טוּטוּן *derisit* aliquem Ps. LII, 8. Job. XXX, 1, sq. טוּטוּן *derisit*, *derisit* rem ut non metuendam. Job. V, 22: *הִשְׁתַּחֲוֹתָ לְיְהוָה אֲנִי וְלֹא בְּדָגָן רִידִים אֲנִי וְלֹא בְּדָגָן רִידִים* *ridet exitum et famem*, tanquam res a te non metuendas. Prov. XXXI, 25: *הִשְׁתַּחֲוֹתָ לַיהוָה אֲנִי וְלֹא בְּדָגָן רִידִים* *ridet ea tempus futurum*, non timet futuro tempore, quoniam sibi suisque prospectum est. Job. XXXIX, 7. 18. 22. XLI, 21. Hab. I, 10. Ps. XXXVII, 13. LIX, 9 (cf. II, 4). Sq. טוּטוּן *de gaudio* in calamitatibus alienis Prov. I, 26 sq. טוּטוּן Thren. I, 7.

Pi. טוּטוּן fut. טוּטוּן 1) *iocatus est* (pr. identidem risit) Prov. XXVI, 19. טוּטוּן טוּטוּן *consensus iocantium*. Jer. XV, 17. Prov. VIII, 30. 31. 2) *ludit*, v. c. de infantibus Zach. VIII, 5, de bestis marinis Ps. CIV, 26, cf. Job. XL, 20. 29, it. de armorum lusu parvisque proeliis (Scharmützel) 2 Sam. II, 14. — 3) *salavit* voce simul et fidibus canendo (ita ut nos eos *ludere* dicimus, qui fidibus canunt) Iud. XVI, 25. 1 Sam. XVIII, 7. 2 Sam. VI, 5. 21. 1 Par. XIII, 8. XV, 29. Jer. XXX, 19: *קוּטוּטוּ בְּלֵב הָאָרֶץ* *vox saltantium* (et canentium). XXXI, 4: *קוּטוּטוּ בְּלֵב הָאָרֶץ* *in choro saltantium*.

Hiph. *illudit*, *irrisit*, sq. טוּטוּן 2 Par. XXX, 10.

טוּטוּן et טוּטוּן m. 1) *risus* Eccl. II, 2. VII, 3. 6. 7. Job. VIII, 21. Ps. CXXVI, 2. Prov. XIV, 13. — 2) *irrisio*, *ludibrium*, meton. de obiecto eius Job. XII, 4. Jerem. XX, 7. XLVIII, 39. Thren. III, 14. — 3) *iocus* Prov. X, 23.

טוּטוּן m. *risus*, *irrisio*, de obiecto eius Hab. I, 10.

טוּטוּן fut. טוּטוּן *declinavit*, *deflexit*, cogn. טוּטוּן.

(Chald. טוּטוּן id. in Targg. saepe pro טוּטוּן deflectere a via, a praeceptis, ad peccata. Syr. טוּטוּן id., unde טוּטוּן apostata. Zab. id. Aph. seduxit. Schult. ad Prov. IV, 15 conlert etiam טוּטוּן effrenis fuit). Sq. טוּטוּן a via Prov. IV, 15, טוּטוּן אֶל דֶּרֶךְ עַ' VII, 25. Spec. de uxore adultera (talmud. טוּטוּן) Num. V, 12, addito טוּטוּן V, 19. 20. 29, quod idem est atque טוּטוּן (cf. טוּטוּן Ez. XXIII, 5 et טוּטוּן Hos. IV, 12).

טוּטוּן (i. q. טוּטוּן *deflectens*, peccator) n. pr. viri Esr. II, 54. Nch. VII, 57).

טוּטוּן fut. טוּטוּן *insidiatus est* alicui, *hostiliter per-*

secutus est enim, sq. acc. Gen. XXVII, 41: *וַיִּשְׁתַּחֲוֹת עֵשָׂו* *וַיִּשְׁתַּחֲוֹת בְּעֵלְיָהוּ הַצִּיָּים* Ps. LV, 4. Job. XVI, 9. XXX, 21. Origo est in laqueo, vel potius *decipulo ferreo* ponendo, quo pedes prehendantur, ut apparet ex syr. טוּטוּן *compedivit*, *vinxit*, טוּטוּן *compes*, *vinculum pedum*, cogn. chald. טוּטוּן *clausit*, *obsignavit*, *טוּטוּן* *clausit*, it. hebr. טוּטוּן q. v. Arab. טוּטוּן *contumelia affecit*, huius familiae non est. Inde

טוּטוּן f. 1) *compes*, *decipulum ferreum* pedes alicuius prehensens Hos. IX, 8, parall. טוּטוּן. Inde 2) *pernicies* ibid. Comm. 7 cf. טוּטוּן. Aeth. ὄφῆρ: *est* diabolus, *Satanas*, pr. *insidiator*, v. Lud. p. 74.

טוּטוּן i. q. טוּטוּן 1) *insidiatus est* alicui, *hostiliter persecutus est*, sq. accus. Ps. LXXI, 13: *טוּטוּן יְהוָה* i. q. טוּטוּן *persecutores* mei Ps. CIX, 20. 29. — 2) *adversatus est* alicui (in foro). Inf. c. suff. טוּטוּן Zach. III, 1. (Chald. טוּטוּן sq. טוּטוּן et in Aph. in Targg. pro hebr. טוּטוּן. Arab. *شطن* *adversatus est* alicui a proposito eum reducens. IV. *removit* aliquem, טוּטוּן *improbus*, *scelustus* Gol.).

טוּטוּן 1) *adversarius*, velut in bello, *hostis* 1 Reg. V, 18. XI, 14. 23. 25. 1 Sam. XXIX, 4; in foro Ps. CIX, 6 (cf. Zach. III, 1, 2); adeoque *gnicunus* alteri se opponit 2 Sam. XIX, 23. Num. XXII, 22: *angulus Jehovae in via constitit לֹא יִטְּוּן לְךָ* *ut ei resisteret*. V. 32. H h h h h h h h

(Chald. כְּשֵׁבֶן id.). — 2) Addito art. הַשֵּׁבֶן (*adversarius* κατ' ἐξοχήν) nominis proprii natnram induit (Gr. §. 107, 2) et est *Satanas, diabolus*, genius malus in theologia Judaeorum post exilium Babylonicum, qui homines a se seductos (1 Par. XXI, 1, quo solo loco articulus deest cf. 2 Sam. XXIV, 1) apud Deum accusat et calumniator Zach. III, 1. 2. Iob. I, 6—9. 12. II, 1 sqq. Cf. Apoc. XII, 10: ο καθήγορος τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, ο καθήγορος ἀντῶν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡμῶρας καὶ νικτῶς. (Arab. et aethiop. الشيطان, ἡ.ε.α.ζ.: syr. ܫܝܬܢ id.). Ceterum eorum opinionem, qui Satanam in libro Iobi a reliquorum librorum Satana diversum, angelum bonum explorandis hominum moribus destitutum esse putarent, atque propterea in eius libri prologo ubique הַשֵּׁבֶן i. e. περιόδειτυν (a rad. שָׁבַט) reponere vellent (v. Schult. ad Iob. pag. 14. Herder Geist der hebr. Poësie II p. 19. Iigen de libro Iobi p. 125 sqq. Simonis lex. ed. Eichhorn h. v. recte dudum deseruerunt nostri temporis interpretes et Theologi (v. Theologie d. A. T. p. 197 sqq. v. Cölln bibl. Theologie I p. 421. Hengstenberg Christologie I, 34). Neque enim per linguæ sanæque critices leges licet, שֵׁבֶן referre ad rad. שָׁבַט: neque mores Satanae apud Iobum, quippe qui calumniis suis efficiat, ut Iova omnis generis calamitates in virum pium et innocentem immittat, ullo modo differant ab his qui Satanae alibi tribuuntur.

שֵׁבֶן f. 1) *accusatio, libellus accusatorius* Esr. IV, 6. — 2) n. pr. putei ab Isaaci cum Philistaeis *contentione* ita dicti. Gen. XXVI, 21.

שֵׁבֶן *elatio*, v. rad. שָׁבַט.

שֵׁבֶן n. pr. montis, v. ibid.

שֵׁבֶן *canum (canis capillis) esse.* (Chald. כַּיִב id.,

כַּיִב senex, כַּיִבָּה canities, senectus. Syr. ܟܝܒ canus fuit, ܟܝܒ, ܟܝܒ canus, senex. Sam. כַּיִב id. כַּיִב senex. Arab. شيب med. Je, aeth. ἡ.ε.α.ζ.: id.). 1 Sam. XII, 2: אָנֹכִי זָקֵן וְשֵׁבֶן. Part. שֵׁבֶן canus, senex Iob. XV, 10.

שֵׁבֶן m. 1 Reg. XIV, 4 *canities*, inde *senectus*.

שֵׁבֶן f. *canities (capillorum)*. Hos. VII, 9: שֵׁבֶן וְזָקֵן; Iob. XXI, 24: וְהֵשֶׁב חָלוֹם לְשֵׁבֶן *habcat quis fluctum ita agitata pro canitie; inde canis capillus*, et a) de eo qui (ca quae) *canis capillis* est (plene שֵׁבֶן est Deut. XXXII, 25). Gen. XLII, 38: וְהוֹדִיעָם אֶת-שֵׁבֶן אֲנִי וְדִמְיוֹתַי *demittetis canum capillum meum* i. e. me senem canum *cum dolore in orcum*. XLIV, 29. 31. Ruth IV, 15. 1 Reg. II, 6. 9, cf. Lev. XIX, 32. — b) de *senectute*. Ps. XCII, 15. שֵׁבֶן LXXI, 18.

senectus bona i. e. valde propecta Gen. XV, 15. XXV, 8. Iud. VIII, 32. 1 Par. XXIX, 28.

שֵׁבֶן *secessio*, v. rad. סָגַב.

שֵׁבֶן *calce obducere* Deut. XXVII, 2. 4. Arab.

ܫܝܒ med. Je, chald. כַּיִב id. Sed haec denominativa videntur a voce שֵׁבֶן calx, quae vel a coquendo dicta est (שֵׁבֶן = זֵיב) vel ab albedine cf. aeth. ጸዕዖ: albus fuit (med. ܫܝܒ et ܫܝܒ inter se permutatis, ut ܫܝܒ aeth. ጸዕዖ:).

שֵׁבֶן m. *calx* Deut. XXVII, 2. 4. Jes. XXXIII, 12. Am. II, 1 (ubi memoratur ustio calcis). Arab. شيب, syr. ܫܝܒ, chald. כַּיִב id.

שֵׁבֶן *ovis*, v. rad. שָׂבַע.

I. שֵׁבֶן *loqui, confabulari, narrare.* (Talmud.

כַּיִב id. In linguis cognatis non reperitur, neque de origine satis constat, v. כַּיִב no. II). Sq. לְ Iob. XII, 8: וְשֵׁבֶן שֵׁבֶן *alloquere terram* i. e. reptilia terrae. Praecesserat: *interroga quadrupedes.* (Male Nachmanides, Seb. Schmidius al.: *interroga virgulum terrae*, quod bene refellit Hirzelius ad h. l.). Sq. 3 Ps. LXIX, 13: שֵׁבֶן שֵׁבֶן *loquuntur de me sedentes in porta*. Sq. acc. Prov. VI, 22: וְהִקְיֹחַ חַיִּים תְּשִׁיחֶךָ *ubi vigilaveris, ea disciplina parentum te alloquetur*, tecum quasi colloquetur instar amici familiaris, i. e. largam tecum colloquendi et meditandi materiam tibi praebit. Hebraei explicant: תְּשִׁיחֶךָ עִמָּךְ, תְּשִׁיחֶךָ עִמָּךְ LXX συλλυγῶ σοι. Gr. Venet. διαλύεται σοι. Inde a) *loqui carmen, canere* i. q. כַּיִב no. 1, litt. e. Absol. Ind. V, 10. Sq. acc. *carmine eloqui, celebrare*. Ps. CXLV, 5: כַּיִב נִפְלְאוֹתֶיךָ *querelas fundere, queri*. Ps. LV, 18: וְשֵׁבֶן נִפְלְאוֹתֶיךָ *אשיחה במר*. Iob. VII, 11: וְשֵׁבֶן נִפְלְאוֹתֶיךָ *אשיחה ונאמה*. Cf. subst. שֵׁבֶן no. 2. — c) i. q. *secum loqui* i. q. *meditari* (cf. syn. הִתְבַּר) impr. de rebus divinis. Ps. LXXVII, 4. 7, sq. 3 rei, de qua quis meditatatur ibid. 13. CXIX, 15. 23. 27. 48. 78. 148. Vide Pil.

Pil. i. q. Kal litt. e. *meditatus est*, sq. 3 Ps. CXLIII, 5, it. *cogitavit*. Jes. LIII, 8: וְהִתְבַּר מִי שֵׁבֶן *genus eius, quis cogitavit excludum illud esse ex terra viventium et plagas illis inflictas esse propter peccatum populi mei?* דִּרְרָה *genus eius (servi Iovae) sunt homines qui iisdem cum illo studiis tenentur, pii, prophetae, quorsum refertur pron. למן*. Verborum structura (bene notante Maurero) est, ut in locis notissimis Gen. I, 4: וְהָאֵר אֵת הָאָדָם *pro וְהָאֵר אֵת הָאָדָם* cf. XIII, 6. XLIX, 15. Hagg. I, 2, et sententia totius loci: *nemo cogitavit, servum Dei et*

homines ei concordēs plagis adeoque morte affectos esse non propter sua ipsius sed propter populi peccata.

טִיחַ m. 1) sermo, confabulatio 2 Reg. IX, 11. Et ita fortasse 1 Reg. XVIII, 27 per ludibrium de Baale, qui sacerdotum supplicationes audire non videtur: לֹא טִיחַ לוֹ sermo s. confabulatio est ei cum aliquo, vel meditatio ei est (v. rad. litt. c), totus est in meditando, ita ut non audiat. Utrumque significare potest gr. ἀπολογία ἀπὸ τοῦ λόγου apud Alex., sed prius tamen certius est. — 2) carmen (vide rad. litt. a) Ps. CIV, 34. — 3) querela, quam quis effundit 1 Sam. I, 16. Iob. VII, 13. IX, 27. X, 1. XXI, 4. XXIII, 2. Ps. LV, 3. LXIV, 2. CII, 1. CXLII, 3. Prov. XXIII, 29.

טִיחַ m. cogitatio Am. IV, 13.

טִיחָה f. meditatio, maxime pia, quae ad res divinas spectat Ps. CXIX, 97-99. Iob. XV, 4: טִיחָה לְפָנַי טִיחָה meditatio coram Deo, nostr. Andacht. — Diversae originis videtur

II. טִיחַ m. frutex, coll. frutices, virgultum.

Gen. II, 5: טִיחַ הַטֵּבִיל. Iob. XXX, 4: carpunt salsuginem טִיחַ ad frutices. De loco Iob. XII, 8, quem perperam huc referunt, v. supra ad verbum. Plur. טִיחִים Gen. XXI, 15. Iob. XXX, 7. (Congr. מִטְבַּח virgultum cf. semel germinavit, pullulavit, floruit Aph. id. Fortasse eiusdem originis est atque שִׁבְחָה שִׁבְחָה it. שִׁבְחָה. Cum signif. I. haec vix conciliabitur nisi contorte, v. quae tentavit Manrer. ad Ps. p. 143).

טִיחַ ponere, v. טִיחַ.

טִיחָה f. propositum 2 Sam. XIII, 32 Cheth.

טִיחָה verbum inusit. Chald. טִיחָה aspexit, pro-

speravit, in Targg. pro טִיחָה, טִיחָה, unde טִיחָה speculator, טִיחָה specula, it. טִיחָה gallus, qs. speculator et praeco atque nuncius anurae. Syr. spectavit. Pa. exspectavit, speravit. Sam. desideravit, טִיחָה oculus, conspectus Num. XI, 6. Deut. XXXIV, 12 Cast. [Num. I. c. habetur כִּי טִיחָה pro hebr. טִיחָה, Deut. טִיחָה pro hebr. טִיחָה], טִיחָה specula. Zab. spectavit, exspectavit. Cogn. טִיחָה spectavit, fortasse nostr. sehen. Sed primaria tamen potestas fortasse est in secundo et discernendo (cf. טִיחָה cernere), unde טִיחָה culter. Eandem originem nonnulli Etymologi (ut Schmitthenner) tribuunt etiam germanico seh-en, abd. sēhan, cf. sah-s culter, sikhila falx.

טִיחָה (specula, ut aram. טִיחָה) u. pr. loci ad Ramam Samuelis, 1 Sam. XIX, 22.

טִיחָה ἄπ. λεγόμεν. Iob. XXXVIII, 36: quis posuit in renibus טִיחָה sapientiam? טִיחָה מִיָּדָה אִתְּךָ אִתְּךָ אִתְּךָ aut quis dedit cordi prudentiam. Sic Targ. 1. Kimchi, Aben Esra,

R. Levi, in quam sententiam טִיחָה explicator videns, imaginans (cf. טִיחָה), vel intelligens (a טִיחָה addita terminatione טִיחָה), inde cor, animus, ut sedes imaginationis et intellectus, cf. aeth. ἄΔΑΡ: cor, animus, a ἄΔΑΡ: cogitavit; nisi forte mavis ex Samaritanorum usu oculum interpretari, qui profecto et ipse intelligente mentisque sedes et index appellari poterat. Huic interpretationi quid obstat, iam supra indicavi s. v. טִיחָה (p. 547), duasque difficultatis removendae vias proposui. Alteri quidem, de qua explicabam in renibus tuis, cordi tuo, nuper oppositum est, ita desiderari suffixum: sed debebant memores esse viri docti, articulum a poëtis passim poni, ubi nomen accuratius suffixo definiendum erat (v. p. 361 A et ad Jes. IX, 2), ita בטִיחָה poni posse pro בטִיחָה, בטִיחָה pro בטִיחָה. — E vett. Vulg. et Targ. טִיחָה gallum gallinacum reddunt, hac sententia: quis homini dedit sapientiam, quis gallo instinctum naturalium, quo certis horis ad canendum provocatur? Sed hoc cum Bocharto (Hieroz. II, 682 Lips.) Talmudicum commentum putem. — Nostratum plurimi τινόμενον, meteorum explicant (malim certe signum cf. טִיחָה), quanquam ratio formae טִיחָה potius rem videntem, speculantem significare videtur quam talem quam contemplantur homines, obstat etiam vox parall. טִיחָה.

טִיחָה vel טִיחָה f. signum navis, vexillum. (Sam. טִיחָה signum, vexillum). Semel legitur in pl. Jes. II, 16: super omnes naves Tartessias טִיחָה טִיחָה et super omnia vexilla eorum pulchra. Parallellismus in his commatibus (13—16) diligentissime observatus טִיחָה signa res esse iubet tum altas atque excelsas tum in navibus conspicuas. Recte hoc viderunt Alex. ἐπὶ πῶσαν θύαν πλοίου ἀλλοτῆς, qui πλοίου de suo quidem addit (ut XVIII, 1), sed ad sententiam recte, neque non Saad., qui زخارف posuit i. e. ornamenta spec. naves (sc. pulchre ornatas). Haud dubie igitur intelligenda vexilla velaque, quae apud Phoenices (Ez. XXVII, 7: טִיחָה טִיחָה מִטְבָּחִים טִיחָה מִטְבָּחִים טִיחָה מִטְבָּחִים) et Aegyptios (Diod. 1, 37) purpurea et pulcherrimis coloribus singulari luxu exornata esse solebant, v. huiusmodi naves apud Rosell. monn. civili tab. 107. 108. Wilkinson Customs and manners III p. 211. Accedit sam. כִּי טִיחָה, quod Num. XXI, 8 ponitur pro hebr. טִיחָה, quo ipso in hac re nititur Ezech. I. c. Itaque minus recte intelligunt signa s. simulacra in puppibus navium (Hitzig), quippe quae excelsa non sint: et certius etiam abiciendae omnes eae interpretationes, quae w ad res quasnunquam referunt a re nautica alienas, velut palatia splendida (Targ. Jarchi), simulacra idolorum (Doederl. Ew.), vel (cum Vulg.) de omni quod visu pulchrum est.

טִיחָה m. culter Prov. XXIII, 2. Chald. טִיחָה, arab. سِكِّينَة, سِكِّينَة. De secandi vi v. supra in radice,

potestque in fine aditiciu esse, ut in טִיחָה טִיחָה. Etsi hoc incertum, tamen in rad. טִיחָה minus etiam eius significationis originem monstrat.

II h h h h h h h h 2

מְשִׁיבֵית f. 1) *imago, figura*. אָבֵן מְשִׁיבֵית lapis cippus cum imagine idoli (Baalis, Astartes, v. huiusmodi cippos in monn. Phoen. tab. 21 — 24) Lev. XXVI, 1, et sic pl. מְשִׁיבֵית Num. XXXIII, 52. תְּרֵי מְשִׁיבֵית conclavia imaginum Ez. VIII, 12 i. e. quorum parietes figuris idolorum ornati erant cf. Comm. 10. Prov. XXV, 11: מְשִׁיבֵית מְשִׁיבֵית מְשִׁיבֵית mala aurea cum figuris ornamentis argenteis. Alii: in calathis argenteis (Luth. goldene Aepfel in silbernen Schalen), coll. שָׁכַח sporta fructu-

aria, sed מְשִׁיבֵית non potest referri ad rad. שָׁכַח. — 2) *cogitatio, opinio* Prov. XVIII, 11. Plur. מְשִׁיבֵית מְשִׁיבֵית Ps. LXXXIII, 7.

שָׁכַח

1) i. q. שָׁכַח *texuit et texit* Ex. XXXIII, 22, unde שָׁכַח casa Thren. II, 6, v. sub שָׁכַח.

2) i. q. שָׁכַח *spec. sepsit spinis*, unde שָׁכַח c. nom. unitt. שָׁכַח spina, aculeus scorpionis, it. telum acutum, unde שָׁכַח panoplia indutus est, שָׁכַח, שָׁכַח acutis armis praeditus. Inde

שָׁכַח pl. שָׁכַח spinac. Num. XXXIII, 55: *et erunt residui eorum שָׁכַח spinac in oculis vestris*. Vide de hac imagine rei et molestae et noxiae Arabibus quoque frequentata Schult. ad Har. VI p. 236. Ibn Doreid 93 ibique schol.

שָׁכַח

f. *telum acutum* Iob. XL, 31. מְשִׁיבֵית Jes. V, 5, qua de scriptura v. supra pag. 1323 A.

שָׁכַח

1) pr. *aspexit, intuitus est*. (Chald. in Ithpa. אֲשַׁכַּח aspexit, intuitus est, attendit ad aliquid. Sam. אֲשַׁכַּח id., saepe pro hebr. אֲשַׁכַּח Gen. XV, 5. Ex. XXXIII, 8. Num. XII, 8. XXI, 9. XXIII, 21, 24. Num. XII, 10. XVI, 15 al. Radix arab. שָׁכַח ab his alienior est; valet enim II. formavit, figuravit. V. pass. III. similis fuit, שָׁכַח similitudo, figura rei, שָׁכַח simulacrum). Cf. Hiph. no. 1. Saepius

2) translate *prudens fuit, prudenter egit* pr. providus, circumspexus fuit. 1 Sam. XVIII, 30. Chald. in Pe. semel Ps. XXXVI, 4 Targ. Vide Hiph. no. 2. 3.

Pi. causat. Kal no. 2. Gen. XLVIII, 14: — שָׁכַח *prudens fecit manus suas* i. e. prudenter et consulto ita posuit manus sc. transversim. Gr. Venet. ἐφ' ἑαυτοῦ τὸ χεῖρ οἱ. Sed alii hoc ipsum *transverso* ut manus in verbis hebraeae inesse existimarunt. שָׁכַח τὸς χεῖρας, al. ἐναντίας τ. χ. Vulg. communi... us quod in prioribus editt. vindicare studui coll. שָׁכַח ligavit (fune iumentum), II. plexuit comam mulier, שָׁכַח, שָׁכַח

obscurum (fort. intricatum) fuit negotium. Sed videtur tamen *attendendi et intelligendi* vis, quae in hac radice pervulgata est, non aliunde quam ab *aspiciendo et intuendo* ducta esse, neque vero (ut ed. 1 statui) prudentiae vis ab animo moribusque perplexis et intricatis (πολύπλοκος). Hanc ipsam ob causam nunc displicet etiam alia opinio, in quam incideram, propriam verbi vim esse: *posuit rem super aliam (überlegen)*, quod faciunt etiam qui manus transversas ponunt: dein *res accurate disposuit, consideravit, pensitavit (überlegen)*.

Hiph. 1) *adsperit*. Gen. III, 6: *et quum videret mulier ... et arborem esse delectabilem aspectu*, ut bene Vulgatus. LXX (οἱ) ὄρῳ εἶναι τοῦ κατανοῶσαι, quod idem valet (non, ut Tuchius: begehrenswürdig weil er klug mache: κατανοῶ enim ap. Alex. respondet verbis רָאָה, רָאָה, תָּרָן). Targ. מְשִׁיבֵית מְשִׁיבֵית Sam. מְשִׁיבֵית מְשִׁיבֵית pulcher aspectu. — 2) *attendit, animum advertit*. (Syr. اَشْرَفَ) attendit, consi-

deravit, intellexit, sq. 3. Ponitur absol. Dan. IX, 25, sq. acc. Deut. XXXII, 29. Ps. LXIV, 10. CVI, 7. Iob. XXXIV, 27, 28. Prov. XVI, 20, 21. Neh. VIII, 13. Ps. XLI, 2: *qui attendit ad pauperem* i. e. ei prospicit; 3. Prov. XXI, 12, 2. Ps. CI, 2. Dan. IX, 13, sq. 3. Jes. XLI, 20. — 3) *intelligens, prudens fuit et factus est*. (Chald. אֲשַׁכַּח id. est: intelligentem fecit, ut no. 5). Ps. II, 10. XCIV, 8. CXIX, 99, sq. 2. in aliqua re Dan. I, 4 cf. 17; *prudenter egit* Jer. XX, 11. XXIII, 5. Part. מְשִׁיבֵית *intelligens, prudens* Iob. XXII, 2. Prov. X, 5. 19. XVI, 35. XV, 24. XVII, 2. XIX, 14. Am. V, 13; it. *probus, pius* (cf. אֲשַׁכַּח) Ps. XIV, 2. Deut. XI, 33. 35. XII, 3. Pleinius 2 Par. XXX, 22: *qui intelligentia bona praediti erant*. Inf. nomin. מְשִׁיבֵית Jer. III, 15 et מְשִׁיבֵית intelligentia, prudentia Iob. XXXIV, 35. Prov. I, 3. XXI, 16. — 4) i. q. *successum habuit in re gerenda, prospere gessit rem* Jos. I, 7. 8. 1 Sam. XVIII, 5. 14. 15. 2 Reg. XVIII, 7. Jes. LII, 13. Jer. X, 21. Prov. XVII, 8. — Etiam causat. 5) *intelligentem fecit, docuit*, c. acc. Ps. XXXII, 8. Prov. XVI, 23: *cor sapientis intelligens reddit os eius*, facit ut res intelligentia plenas cloquatur, sq. dupl. acc. Dan. IX, 22, sq. 1. pers. Prov. XXI, 11. — 6) *successum dedit* Dent. XXIX, 8. 1 Reg. II, 3.

Part. מְשִׁיבֵית subst. *carmen*, Ps. XLVII, 8: *canite carmen* (Pesch. canite laudem, sed LXX ψάλλετε σινεῶτος. Vulg. psallite sapienter), et ita in titulis Psalmorum XXXII. XLII. XLIV. XLV. LII. LIII. LIV. LV. LXXII. LXXXVIII. LXXXVIII. LXXXIX. CXLII. De origine significationis ambigitur. Mibi in מְשִׁיבֵית non aliud significare videtur quam *intelligentem, sapientem (et piam) reddens*, quomodo non solum carmen didacticum, sed quodvis *carmen sacrum, ad res divinas spectans* appellari potuit, cuius erat sapientiam et pietatem promovere. Idque de omnibus carminibus supra memoratis dici potest, non excepto Ps. XLV, in

quo ad Dei beneficia (comun. 3. 7. 8) omnia referuntur. Aliis משַׁכֵּיל dictum videtur a שָׂכָל II. figuravit, formavit, quod ad fictiones poeticas relatum esse voluit; ita vero 'poëta, non poëma significaret. Non magis placet, quibus 'n est oratio ligata, a שָׂכָל ligavit (imo: ligavit funem שָׂכָל dictum): vel sic enim ligantem, non rem ligatam notaret.

שָׂכָל chald. Ithpa. attendit ad aliquid, sq. בְּ Dan. VII, 8. In Targg. אֶשְׁכַּחְבֵּל, syr. אֶשְׁכַּחְבֵּל id.

שָׂכָל 1 Par. XXII, 12 et שָׂכָל, in Pansa שָׂכָל Iob. XVII, 4 e. suff. שָׂכָל m. 1) intellectus, intelligentia 1 Par. XXII, 12. XXVI, 14. Prov. XII, 8. XVI, 22. XIX, 11. אִישׁ שָׂכָל Esr. VIII, 18. שָׂכָל טוֹב Prov. XIII, 15. Ps. CXXI, 10, אִשָּׁה טוֹבַת שָׂכָל 2 Sam. XXV, 3. שָׂכָל שׁוֹן שָׂכָל dare intellectum (rei), das Verständniß (den Verstand einer Sache) geben Neh. VIII, 8. In malam partem: calliditas Dan. VIII, 25. — 2) prosper successus Prov. III, 4. (Chald. שְׂכָלָא, שְׂכָלָא, syr. אֶשְׁכַּחְבֵּל intellectus).

שְׂכָלְהֵנוּ f. intelligentia Dan. V, 11. 12. (In Targg. שְׂכָלְהֵנוּ, שְׂכָלְהֵנוּ, שְׂכָלְהֵנוּ, syr. אֶשְׁכַּחְבֵּלֵנוּ intelligentia Exod. XXXI, 3. Prov. I, 5). Sed

שְׂכָלְהֵנוּ f. Eccl. I, 17 est i. q. כְּבִלּוֹת (quod complures libri mss. et editi exhibent) stultitia, ut recte Vulg. cf. II, 12. VII, 25. X, 13. Male LXX. Targ. Pesch. prudentia.

שְׂכָרִין culter, v. rad. שָׂכָר p. 132g.

שָׂכָר mercede conduxit. (Arab. سَكَر mercede s.

praemio donavit Deus, it. gratias egit. Talmud. i. q. liebr.). C. acc. pers. Gen. XXX, 16. Prov. XXVI, 10. Ita dicunt: conducere mercenarium, fabrum 2 Par. XXIV, 12. Jes. XLVI, 6, milites 2 Sam. X, 6. 2 Reg. VII, 6. 1 Par. XIX, 6. 2 Par. XXV, 6, sacerdotem Iud. XVIII, 4, et in malam partem: mercede corrupti, ut homines nequam Iud. IX, 4, vatem mendacem Deut. XXIII, 5. Neh. XIII, 2.

Niph. mercede conductus est 1 Sam. II, 5.

Ithpa. id. Hagg. I, 6.

שָׂכָר m. 1) merces, velut mercenarii Gen. XXX, 28. 32. 33. XXXI, 8. Deut. XV, 18. XXIV, 15. 1 Reg. V, 20. Zach. VIII, 10. Mal. III, 5, nutritis Ex. II, 9, portorium (Fäbrgeld) Jon. I, 3, pretium quo aliquid locatur Exod. XXII, 14, stipendium sacerdotum Num. XVIII, 31. — 2) praemium max. a Deo datum, idque sive meritorium Gen. XV, 1. 2 Par. XV, 7. Jer. XXXI, 16. Ps. CXXVII, 3, sive laborum quos quis perperuss est Jes. XL, 10. LXII, 11. Ezech. XXIX, 18. 19. —

5) n. pr. virorum a) 1 Par. XXVI, 4. b) 1 Par. XI, 35, prò quo in loco parall. 2 Sam. XXIII, 33 est שָׂכָר.

שָׂכָר m. merces. Prov. XI, 18. Jes. XIX, 10: שָׂכָר מֵרְצֵי מֵרְצֵי mercenarii, pr. facientes (merentes) mercedem, v. קִשָּׁה.

שָׂכָר m. mercenarius Ex. XXII, 14. Lev. XIX, 13. XXII, 10. XXV, 40. Deut. XV, 18. XXIV, 14 al. Iob. VII, 1: כִּימֵי שָׂכָר קָרִיזוּ ut dies mercenarii dies eius i. e. aerumnosas cf. XIV, 6. Jes. XVI, 14: tribus annis i. e. secundum annos mercenarii, h. e. hoc ipso tempore hoc eveniet, non diutius differretur eventus, quemadmodum mercenarius opus diurnum ultra tempus statutum non protrahit. XXI, 16. Rad. שָׂכָר.

שְׂכָרְהָ f. conductio. Jes. VII, 20: הַעֲרֵה הַשְׂכָרְהָ novacula conductiois i. e. conducta.

שְׂכָרְהָ (de pronunciatione et forma v. infra) n. pr. Issachar, filius Jacobi natus quintus, quem ex Lea uxore suscepit (Gen. XXX, 17. XLVI, 13) auctor tribus Israëliticæ cognominis (Num. XXVI, 23), cuius fines describuntur Jos. XIX, 17 sqq. Ind. les huius tribus ad rem rusticam et nauticam magis quam ad militiam proclivis significatur Gen. XLIX, 14. Deut. XXXIII, 18 cf. Jos. Ant. 5, 1, 22. — De forma nominis, in qua pronuntianda saepe et variis modis erratum est, paulo accuratius exponere placet. Scriptura, quam supra dedimus quamque in Occidente libri et scripti et editi exhibent, est filii Asher, in qua duplex lectio latet, Chethibb יִשְׂשַׁכָּר, et Keri יִשְׂכָר (v. Norzi ad Gen. I. c.). Et Keri quidem efferri iubent שְׂכָרִי i. e. (filius) qui data mercede emtus s. acquisitus est cf. Gen. XXX, 16, deriv. fut. Niph., secundum alios contr. ex יִשְׂשַׁכָּר, quod exhibit Cheth. Chethibb (notante Elia Levita in Masoreth Han. masoreth p. 49, ed. germ. p. 163) ben Naphtali recte pronuntiabat יִשְׂשַׁכָּר, quod ortum ex יִשְׂכָר est merces (2 Par. XV, 7. Jer. XXXI, 16), male nonnulli recentiores perperam adhibitis scripturae marginalis vocalibus: יִשְׂשַׁכָּר pro יִשְׂכָר offert mercedem. Exempla similia, quae in Chethibb duplicem quandam litteram exhibent, in Keri simplicem, notantibus Elia, Norzio al. sunt בְּהַבְּרִיזִים 2 Par. VII, 6. XXIX, 28, וְהַבְּרִיזִים Gen. IV, 18, וְהַבְּרִיזִים Jer. XXXVII, 13. 14. Duo Sin exhibet etiam Cod. Sam. cum versione chald. sam. et Onk. Ex reliquis intpp. LXX longe plerisque in libris recte exhibent Ἰσαάχαρα, in paucis Ἰαούχαρ (absurde nonnulli in Apoc. VII, 7 Ἰαούχαρ): Vulg. Issachar, Pesch. إيساخار, Saad. et Arabs Josuae: إيساخار, إيساخار, ex recentioribus Lutherus male Issachar, quod non potest non ita ortum esse, ut Chethibb יִשְׂשַׁכָּר pronuntiaret cum vocalibus ad Keri pertinentibus: יִשְׂשַׁכָּר Jissas-char.

שְׂכָרְהָ f. merces. Gen. XXIX, 15. XXXI, 7. 41, praemium Ruth II, 12.

III, 146. diss. Lugdd. p. 1171. Sed postquam haud raro de effusione laetitiae ponitur, ut eorum qui inter pocula genio indulgent laetasque voces edunt v. טַמָּח lit. a. b; quocirca originem potius quaesiverim in laetitiae quadam significatione magis conspicua et audibili, sive in laetis vocibus, ut in טַמָּח, טַמָּח, sive in exultando, ut in טַמָּח, טַמָּח, sive in alio laetitiae gestu, vclut *risu*. Significatio apud Arabes usitata secundaria videtur, petita a vultu *subridente*, comi, sereno). Iud. IX, 19. 1 Sam. XI, 15. 1 Reg. V, 21. Eccl. III, 22 al. Passim de effusione laetitiae, ut epulanti et genio indulgentium 1 Reg. IV, 20. Eccl. VIII, 15 (cf. Zach. X, 7), unde טַמָּח טַמָּח Lev. XXIII, 40. Deut. XII, 7. 12. 18. XIV, 26. XVI, 11. Neh. XII, 43 (cf. Jes. IX, 2 de feriis propter messem institutis), it. cantantium et saltantium Iob. XXI, 12: טַמָּח טַמָּח. — Dicunt בְּטַמָּח Ex. IV, 14, alibi gaudium cordi tribuitur Ps. XVI, 9. XXXIII, 21. Prov. XXIII, 15: tribuitur etiam inanimatis, ut coelis Ps. XCVI, 11. 1 Paral. XVI, 31, Zioni monti Ps. XLVIII, 12, semel lucerna Prov. XIII, 9: *lucerna iustorum* i. e. laeto quasi splendore ardet, opp. טַמָּח extinguitur. Id de quo gaudent ponitur praevio טַמָּח (Freude haben an etwas) 1 Sam. II, 1. Ps. XXI, 2. CIV, 31. CXXII, 1. Prov. XXXIII, 24 al.: טַמָּח Jes. IX, 16. XXXIX, 2. Ion. IV, 6. 1 Par. XXIX, 9, raro pro Prov. V, 18 (ubi complures codd. habent טַמָּח). Eccl. II, 10: sequitur etiam gerundium, ut טַמָּח לְטַמָּח 1 Sam. VI, 13, et טַמָּח Ps. LVIII, 11. Iob. XXXI, 25. De gaudio propter calamitates, interitum alic. dicunt לְטַמָּח Ps. XXXV, 19. 24. XXXVIII, 17. Jes. XIV, 8. Mich. VII, 8. Obad. 12, rarius טַמָּח (ut supra) Prov. XXIV, 17. Iob. XXXI, 29. Saepe dicitur: טַמָּח בְּטַמָּח laetatus de Jova i. e. de auxilio et tutela eius Ps. IX, 3. XXXII, 11. LXXXV, 7. XCVII, 12. CIV, 34. Joël II, 23 (ubi vide Credn.). — Praegn. dictum est Iud. XIX, 3: טַמָּח לְטַמָּח et laetus et obviam ivit. — Synonymum gravius est טַמָּח v. Iob. III, 22.

Pi. טַמָּח laetitiam affectit aliquid, sq. acc. Deut. XXIV, 5. Prov. X, 1. XV, 20. 30. XXVII, 9. XXIX, 3. Ps. XLV, 9. CIV, 15 al., de laetitia ex alienis malis percepta sq. לְטַמָּח Ps. XXX, 2, sq. טַמָּח Thren. II, 17, טַמָּח 2 Par. XX, 27.

Hiph. i. q. Pi. Ps. LXXXIX, 43.

טַמָּח fem. טַמָּח adj. verbale *lactans*, *lactus* (a, um) Deut. XVI, 15, sq. טַמָּח de al. re Eccl. II, 10, sq. gerundio Prov. II, 14: טַמָּח טַמָּח qui lactantur facere malum. Pl. st. constr. semel טַמָּח Ps. XXXV, 26, alibi טַמָּח Jes. XXIV, 7 cet.

טַמָּח f. *laetitia* Ps. IV, 8. XLV, 16 cet. טַמָּח טַמָּח valde laetatus est 1 Reg. I, 40. Ion. IV, 6. Spec. a) laetae voces, laeti clamores Gen. XXXI, 27. Neh. XII, 43. 2 Par. XXIII, 18. XXIX, 30: טַמָּח טַמָּח Jer. VII, 34. XVI, 9. XXV, 10. — b) *epulae laetae, voluptates* (Freudenfest, Freudenmahl,

Lustbarkeit) Iud. XVI, 23: et congregati sunt principes Philistaeorum ad sacrificium Dogonis וְטַמָּח וְטַמָּח et ad epulas. Prov. XXI, 17: טַמָּח טַמָּח epulas amans. טַמָּח טַמָּח Neh. VIII, 12. XII, 27. 2 Par. XXX, 23. טַמָּח טַמָּח domus laetitiae, epularum Eccl. VII, 4.

טַמָּח f. *stragulum*, quod cubanti et dormienti internitur Iud. IV, 18. Rad. טַמָּח innixus est rei; sunt etiam codd. in quibus טַמָּח legatur. (Syr. טַמָּח accubitus, triclinium). Targ. וְטַמָּח i. e. *κατανύχη*, lat. *gaucum*. De illo Hesych. *κατανύχη*, στρωμάτω ή επιβόλαια ἐτεροαυλή, hoc Varro (L. L. 4, 35) explicat sagum maius et amphillimum i. e. ex utraque parte villosum. Aulacum tentorii intelligit Faber (ad Harm. pag. 116): male.

טַמָּח rad. inusit. Arab. شَمَلٌ texit aliquem veste טַמָּח. IV. vesti se involvit.

טַמָּח f. *vestis*, spec. exterior et ampla Gen. IX, 23. Iud. VIII, 25. Prov. XXX, 4, in quam noctu se involvabat Deut. XXII, 17, tum virorum tum mulierum (Deut. XXII, 5): *pallium* militis Jes. IX, 4.

(Arab. شَمَلٌ vestimentum, spec. totum corpus involvens). Gener. *vestimentum*. טַמָּח טַמָּח cibis et vestimentum Deut. X, 18. Jes. III, 7. IV, 1. Plur. טַמָּח vestes Gen. XLV, 22. Ex. III, 22 al. Per transpositionem inde ortum est טַמָּח q. v.

טַמָּח (vestis) n. pr. regis Idumaeorum Gen. XXXVI, 36. 1 Par. I, 47.

טַמָּח rad. inusit. arab. سَمٌ venenavit. unde טַמָּח venet venenatus, *Samim*. Inde

טַמָּח (nonnulli codd. male טַמָּח) *lacertae venenatae* species, *stellio*. Prov. XXX, 28, ubi in quattuor minimis iisque sapientibus recensetur: טַמָּח quae manibus prehendit et est in palatii regum. Aben Esra *siamim* interpretabatur, R. Levi et Kimchius *araneam*, sed recte iam LXX *καλαβόραξ*. Vulg. *stellio*. De stellione ipsa vox venenata reperitur Lev. XI, 30 apud intp. Sam. (pro טַמָּח) et in Targ. Jon. et Hieros. (pro טַמָּח), neque non in Talm. Sabb. p. 77 b: טַמָּח טַמָּח טַמָּח terror stellionis super scorpionem (cf. Plin. 29, 4. Aelian. h. an. 6, 22), eandemque utcumque depravatam servavit lingua Graeca recentior *σαμιαμιθός*, samiamitos (v. Salmas. ad Solin. 1161. du Fresne glossar. p. 1330). In lingua Arabica respondet سَامٌ أَسْبَحَس (v. Freyt. 1, 109) lacerta venenata eaque leprosa, ita dicta a maculis leprae similibus. De sollertia stellionis max. in muscis capiendis deque „manibus“ eius v. Bocharti Hieroz. II, 510 sqq.

שָׂמַר, unde

לְשָׂמְרוֹת pl. f. *clavi*, v. קָמַר p. 961. Adde aeth. 𐩦𐩣𐩪: affixit, coniunxit.

שָׂנָא fut. וְשָׂנָא inf. absol. שָׂנָא cstr. שָׂנָא et שָׂנָא

Prov. VIII, 13 *odit, odio habuit.* (Syr. ܫܢܘܐ. Arab. ٱسَّأ id., sed hoc etiam intrans. turpis, deformis fuit i. q. شَنَّ, adde مَسَّأ deformis aspectu, invisus, شَنَّع et شَنَّع turpem habuit, infamavit, accusavit, شَنَّع tur-

pis, invisus. Atque in hac turpitudine aliis odiosa et invisus vocis origo esse videtur, ut contra apud nos *hässlich* est a verbo *hassen*, cf. gr. ἔχθρος *triv* ap. Hom. invisus, odiosus alicui). Constr. sq. acc. pers. Gen. XXVI, 27. XXXVII, 4. 5. 8. Deut. XXII, 13. XXIV, 3. Ind. XIV, 16. XV, 2. 2 Sam. XIII, 15. 22. Ps. V, 6. XXVI, 5. XXXI, 7. CXXXIX, 22, et rei v. c. odisse mendacium Ps. CXIX, 104. 128. 163, impietatem XLV, 8, disciplinam L, 17. Prov. V, 12, vitam Eccl. II, 17, pacem Ps. CXX, 6 al.; raro sq. לְ pers. Deut. XIX, 11 (sed vide part.). Tributur animo (שָׂנָא) Jes. I, 14. Ps. XI, 5. Opp. אָרַב Deut. XXI, 15. 2 Sam. XIX, 7. — Part. *שָׂנֵר* subst. osor, tum de inimico Ex. XXIII, 5. Iob. VIII, 22. Prov. XXV, 21. Ps. XXXV, 19. XXXVIII, 20, tum de *hoste* Gen. XXIV, 60. Ex. I, 10. Ps. XXXI, 9. Cum suff. שָׂנֵר Deut. VII, 10, sed pro eo etiam לֵו שָׂנָא (ut gr. ἔχθρος *triv* cf. gr. §. 112, 2) Deut. IV, 42. XIX, 4. 6. 11. Jos. XX, 5. Fem. pl. שָׂנָאוֹת inimicae Ez. XVI, 27.

Niph. pass. Kal Prov. XIV, 17. 20.

Pi. in solo part. מְשָׂנֵר osor, tum inimicus Iob. XXXI, 29, tum *hostis* Deut. XXXIII, 11. Ps. XLVII, 41. XLIV, 11. LXXVIII, 2. LXXXIX, 24, ubique in solo poetico sermone.

שָׂנָא chald. in solo part. שְׂנָאִין osores, *hostes* Dan. IV, 16. In Targg. plerumque scribitur סָנָא per Samech, raro per שׁ v. Buxt. p. 1508.

שָׂנָאָה f. 1) inf. rad. (אָרַבָּה) Deut. I, 27. — 2) *odium*. 2 Sam. XIII, 15. Ps. CIX, 5. Eccl. IX, 1. שָׂנָאָה cum (ex) odio Num. XXXV, 20. שָׂנָאָה שָׂנָאָה magno odio habuit 2 Sam. XIII, 15.

שָׂנָיָא adj. f. שְׂנָיָא *exosa* Deut. XXI, 15.

שָׂנִיר rad. inusit. prob. i. q. שָׂנֵר, שָׂנִיר *striduit*,

strepuit (de strepitu armorum), unde שָׂנִיר arma, loricae (sec. alios hoc vc. peregrinum est, v. Freyt. II, 365). Inde

שָׂנִיר (vel *catarrhacta* i. q. שָׂנִיר ab aquarum stre-

pitū; vel i. q. سَتِيرٌ et שָׂנִיר *lorica*, a quacunq̄ eius montis similitudine cf. syn. שָׂנִיר et Θόραξ de Magnesiae monte) n. pr. Hermonis montis apud Amorceos Deut. III, 9, qui Sidonis שָׂנִיר dictus est. Ezech. XXVII, 5 (parall. שָׂנִיר). Angustiori sensu ita appellata est pars Hermonis s. Antilibani, qui distinguitur a *Senir* Cant. IV, 8. 1 Par. V, 23, eaque septentrionalis: certe Arabes eam Antilibani partem, quae a septentrione Damasci est, جبل سنير appellat, Abulf. p. 68 ed. Paris. — Cant. I. c. sunt qui legant שָׂנִיר, non bene.

שָׂנִירִים cogitationes, v. rad. שָׂנֵר p. 963.

שָׂנֵר horruit (nostr. schauern, schaudern), dicitur

1) ut שָׂנֵר, de subita commotione tempestatis, procellae, v. Pi. Hithpa. II. (Cf. lat. dies horruit imbre Val. Flacc. tempestas horrescit nimbia Sil. 1, 133, nostr. ein Hagelschauer, skura vindis procella Ulph., angl. shower). Sq. acc. *tempestate disiecit*, subitanea procella abrupit. Ps. LVIII, 10. (Cf. aeth. 𐩦𐩣𐩪; amb. shāra destruxit, abolevit). Vide שָׂנֵר no. 1, שָׂנֵר, שָׂנֵר, שָׂנֵר, שָׂנֵר, שָׂנֵר.

2) de commotione et concussionē cutis in homine terrore correpto, gr. *φόσσο*, *φρίξω*, angl. *to shudder*, *to shiver*. Ez. XXVII, 35: שָׂנֵר מְלִיכִים reges eorum horrore correpti sunt. Jer. II, 12, sq. על causa Ezech. XXXII, 10: שָׂנֵר שָׂנֵר שָׂנֵר. Sq. acc. *φόσσω τινά*, sacro horrore reveritus est nimen (cf. *φρίξω τὸς τὸ θείον* Xenoph.). Deut. XXXII, 17: *numina peregrina horrore correpta sunt* quae non reveriti sunt patres vestri.

3) Quo in horrore cutis quae comae horrere soleant et erigi (Iob. IV, 15 gr. *φόσσωσι τρίχες* Hesiod. op. 540, capilli horrent Tib. 2, 3, 23), in derivatis reperitur etiam horridi, hirti, hirsuti significatio, unde שָׂנֵר, שָׂנֵר, שָׂנֵר, *pilus*, Haar coll. *hirtus*, *hirsutus*, *hircus*, שָׂנֵר, *her*, *heres* i. e. hircinatus, שָׂנֵר, hordeum, ita dictum ab aristis horridis et hirsutis (λῆϊόν *φόσσω ἀστρυβίσαν* II. 23, 599, horret ager aristis Virg.). שָׂנֵר, hirsutus, hircus, arab. شَعْرٌ hirsutus, pilosus fuit. II. id.

Niph. Impers. שָׂנֵר horret i. e. saevit tempestas. Ps. L, 3.

Pi. procella abstulit, sq. הָן Iob. XXVII, 21: וְשָׂנֵר מִן־קוֹמִי.

Hithp. fut. וְשָׂנֵר procellae instar irruit, sq. הָן Dan. XI, 40.

שָׂנֵר m. 1) *tempestas horrida*, procella Jes. XXVIII, 2. — 2) *horror* Iob. XVIII, 20. Ez. XXVII, 35. XXXII, 10. — Semel est cstr. subst. שָׂנֵר crinis.

שָׂנֵר m. nostr. שָׂנֵר, semel שָׂנֵר Jes. VII, 20, *pilus collect.* *pili* (ut nostr. *das Haar*, lat. *capillus* apud scriptores antiquiores), pr. horridum, hirsutum (*das Struppige*,

שָׁפָה

rad. inusit., quae vorandi, ligurriendi, sorbendi potestatem labuuisse videtur, ut cogn. רָבַב, q. v., quam in aliis linguarum familiis v rel l insertis rad. *slab*, *srab* exprimunt, cf. شرب bibit, سرف sorbuit, lat. *sorbere*, germ. vulg. *schlappen*. Abiecto l oritur *sapio* gusto, contra abiecto sibilo pers. لب, lat. *labium*.

שָׁפָה f. dualis שָׁפָהִים estr. שָׁפָהִי, rarius pl. (qui linguae usu a duali nil diflerit) estr. שָׁפָהוֹת (quasi a שָׁפָה) 1) *labium*. (Syr. et chald. ܠܒܢܐ pl. ܠܒܢܐܘܬܐ, נֶפֶשׁ, נֶפֶשׁוֹת, arab. شَفَاةٌ id. Aegypt. ܥܡܘܬܘܫܘܫ, ܥܡܘܬܘܫܘܫ id.) Jes. XXXVII, 29. Cant. IV, 3. 11. V, 13. Prov. XXIV, 28. שָׁפָהּ הַחַטִּי biare labiis, qui illudentium gestus est Ps. XXXI, 8. Plerumque memoratur a) ut *instrumentum loquelaе*. *Aperuit labia* i. e. loqui coepit Job. XI, 5. XXXII, 20, *aperuit labia* alic. enim loqui fecit Ps. LI, 17, *cohibuit labia* Ps. XL, 10. Prov. X, 19. *Super labiis* Prov. XVI, 10. Ps. XVI, 4 (semel *sub labiis* CXL, 4) esse dicitur sermo, unde Ez. XXXVI, 3: *ascendistis super labium linguae calumnianticis*, in ora malevolorum hominum incurristis. Iob. II, 10: *non peccavit labiis suis*. Ps. XLV, 3: *gratia effusa est super labia tua*, iucundissimi, eloquentissimi sunt sermones tui. Iob. XII, 20: *aufert labium spectatis* i. e. spectatae eloquentiae et sapientiae viris. מְרַב שָׁפָהִים non circumciscus labiis Exod. VI, 12 vocatur, cui non promptus facilisque est laborum usus. Inde refertur b) ad *modum loquendi*, a) *populorum*, inde *dialectus*, *lingua*. Gen. XI, 1. 6. 7. 9. Jes. XLI, 18: מְרַב שָׁפָהִים *lingua Cananitica*. XXXIII, 19: שָׁפָה עֲמֻתָּי *gens linguae profundae* i. e. intellectu difficilis, barbarae. Ez. III, 5. 6. β) *singulorum hominum*, quorum loquendi modus pro ingenii morumque modulo varius est. *Labia fraudulenta*, sermo fraudulentus Prov. X, 18, cf. XVII, 4. 7. Ps. CXX, 2. *שָׁפָה אֲמָרָה* Prov. XII, 19, *שָׁפָה אֲנִי* XVII, 4, *שָׁפָהִים הַלֵּקִים* XXXVI, 23 *labia flagrantia* i. e. amorem ardentissimum simulantia. *שָׁפָהִים* dulcedo laborum, sermo dulcis Prov. XVI, 22. Sic *labium purum* Zeph. III, 9, *impurum* Jes. VI, 5, *laeve* Ps. XII, 3. 4. Spec. *verbum laborum* in malam partem dicitur de eo quod quis ore quidem, sed minus considerate, sine ratione proloquitur (Jes. XXIX, 13), itaque *sermo stolidus* Jes. XXXVI, 5. Prov. XIV, 23 (vide tamen Ps. XVII, 4. Prov. XXIII, 16), et sic שָׁפָהִים *stultus garruloquax*, garrulus Iob. XI, 2, שָׁפָהִים *stultus garrulus* Prov. X, 8, *שָׁפָהִים* בְּטָא *inconsiderate locutus est labiis* Lev. V, 4. Ps. CVI, 33. Ps. LXXXI, 6: שָׁפָהִים לֹא שָׁמַעְתִּי *sermonem, quem non noveram, audivi int. divinum*. (Arab. ابن الشفة بنت الشفة filius, filia labii i. e. sermo).

2) *ora*, *extremitas*, velut poculi 1 Reg. VII, 26, vestis Ex. XXVIII, 32, aulaei ib. XXVI, 4. XXXVI, 11, maxime maris Gen. XXII, 17. Ex. XIV, 30. Jos. XI, 4. Iud. VII, 12, fluvii Gen. XLI, 3. 17. Ex. II, 3.

VII, 15. Deut. II, 36. IV, 48, שָׁפָה הַיַּרְדֵּן 2 Reg. II, 13 et ita Iud. VII, 22: שָׁפָה אֲבָל מַחֲלָה ripa (Jordanis) ad Abel-Mecholam.

Eiusdem radice esse videtur:

שָׁפַם m. *barba laborum, mystax*, a שָׁפָה et terminatione שָׁפָה, cf. שָׁפָה, אֲנָפָה, מְרַבָּה. Kimchii: השער אשר על השפה. Repetitur in duabus locutionibus a) שָׁפָה הַשָּׁפָה componere mystacem l. barbam 2 Sam. XIX, 25. LXX ποτιν μύστακα. Cf. שָׁפָה no. 2, litt. e. b) שָׁפָה עַל הַשָּׁפָה obvelavit mystacem s. os cum barba, quod lugentium et leprosurum est Lev. XIII, 45. Mich. III, 7. Ez. XXIV, 17. 22. LXX στόμα, χελύκη. In Pent. Gr. Venet. μύσταξ. Saad. شاربجة (barba) bibens, i. e. mystax pec. longior, quippe quae bibendo rigetur. Pesch. et Arab. Erp. *labia*.

שָׁפָה

unde Pi. שָׁפָה, et nomen מְשָׁפָה v. rad. שָׁפָה.

שָׁפָה

Deut. XXXIII, 19 v. שָׁפָה *textit, abscondit*.

I. שָׁפָה

i. q. שָׁפָה no. I q. v. *percussit, complosit manus* Iob. XXVII, 23.

Hiph pepigit foedus Jes. II, 6, vide שָׁפָה. Cf. ad שָׁפָה.

II. שָׁפָה

redundavit, v. שָׁפָה no. II.

שָׁפָה

v. *ibid*.

שָׁקַק

rad. inusit. prob. i. q. שָׁקַק *percolavit, saccavit, σακκίζω*. Inde

שָׁק m. c. Suff. שָׁקוֹ, pl. שָׁקִים 1) *cilicium, pannus crassus* impr. e pilis textus, qualem cribris colisque (v. rad. שָׁקַק), neque non saccis frumentariis et vestibus lugubribus adhibebant. (Cf. aeth. WḤ: cilicium, inde vestis monachorum et peregrinatorum sacrorum, WḤ

WḤ: caucelli, gr. σάκος, σάκος cilicium, lat. *saccus*, quo Hieron. etiam de veste peregrinatoris utitur, adde σάκος, sagum i. e. pallium crassius militum. Chald. שָׁק, שָׁק, copt. COK, COKK cilicium, saccus). Jes. III, 24: *cingulum cilicium*. Inde 2) *saccus frumentarius* Gen. XLII, 25. 27. 35. Lev. XI, 32. Jos. IX, 4. — 3) *vestis lugentium*, plene quae gestari (Ez. IV, 2, vestis angusta (Jes. III, 24. Iob. XVI, 15) ex panno τριζίνω (Apoc. VI, 12) eoque crasso et aspero facta, quae in corpore nudo gestari (1 Reg. XXI, 27. 2 Reg. VI, 30. יָבֵיבָה Iob. XVI, 15) et etiam noctu non deponi solebat (1 Reg. XXI, 27. Joël I. 13).

13). (Arab. لبش שק وادار. De veste asctarum et prophetaurum Jes. XX, 2.

13). De veste asctarum et prophetaurum Jes. XX, 2.

טַרְדַּן semel legitur in Niph. Thren. I, 14: **טַרְדַּן** יְטַרְדֵנִי sec. Kimchium: *alligatum est iugum peccatorum meorum* i. e. iugum poenae et calamitatum *manu eius*. Kimchi: עניניו לפי שקיבלי נקשרו או נחבטו. Fortasse cognata sunt verba טַרְדַּן, טַרְדַּן, טַרְדַּן, spiritus enim sibilantibus affines sunt. Alii Hebraei velut Raschi, Aben Esra, Ilai Gaon laudante Kimchio verbo טַרְדַּן tribuunt significationem taluud. טַרְדַּן *punctit, stimulavit, adegit*, varia sententia, vel: *punctata signata sunt peccata in manu Dei* (Raschi), vel: *adactae et acceleratae sunt poenae* (Aben Esra), vel: *pungendo insertum est iugum* etc. (Fürst), quod quidem ad sententiam reliquias aptius est. Iugum enim temoni annectitur loribus insertis in foramen, quod in anteriore temonis parte est: a *pungendo* et perforando antem passim proficiscitur *consuendi, conserendi* notio, ut in verbo טַרְדַּן q. v. [An forte scribendum טַרְדַּן?] Targ. *aggravatum est*. Complures codd. טַרְדַּן, quod ipsum exprimunt LXX. Vulg. Pesch. renitente sententia.

טַרְדַּן in Kal inusit. i. q. chald. טַרְדַּן intnitus est Iob. XX, 9. XXVIII, 7 Targ. Menaheh b. Saruk: ענין הדישה.

Pi. pr. (oculos) *circumspectare fecit*, quod est mulierum lascivarum et protervarum, cf. chald. טַרְדַּן circumspectatrix. Jes. III, 16: מְטַרְדֵּנָה לְפָנֵינוּ LXX paulo liberius: *ἐν νεφελῶν ὄψεσιν*. Vulg. *nutibus oculorum*. Saad. *ميرقات العيون* *oculis fulgurantibus*. Abulwalides: *مومضات العيون* *وقال اومضت المرأة بعينيهما* *اذا برقتيهما اى حورهما والمعنى اكثر النظر والانتفاط* *micant oculis*; nam verbo *IV. utuntur de muliere, quae clam splendere facit oculos* (nutum alieni datura), *et sententia est: multos facit obtutus et fastum*. Abarbenel: *haec locutio significare potest, quod feminae versus iuvenes oculis nititaverint*. Ceterum Hiitzius non debebat conferre Plautinum illud (Aulel. I, 1, 2): „circumspectatrix eum oculis suis emissicis“, ibi enim de re longe diversa agitur, de turpi vetula, quae circumspectat quod furto auferat. — Non bene Targ. Raschi, Luth. טַרְדַּן *fucandi* significatione accipiunt: *fucantes oculos*, non enim de ornatu mulierum agitur hoc verbum, sed de gestibus. Non magis aptum, quod haud pauci libri mss. et editi exhibent טַרְדַּן, „oculis mentientibus, mendacibus.“

טַרְדַּן *plexit* (flechten), *implexit*, in Kal inusit. (Chald. טַרְדַּן id., unde טַרְדַּן reticulum, טַרְדַּן perplexa, storea, laqueolus. Finitimae sunt radd. טַרְדַּן, טַרְדַּן, et, si quid iudico, טַרְדַּן texit, cf. ad litt. ט. Accedunt metalepti radicali in vocalem emollita טַרְדַּן, טַרְדַּן.

Pu. perplexus est Iob. XL, 17.

Hiithp. complicatus est, perplexus est Thren. I, 14.

טַרְדַּן (i. q. טַרְדַּן palmes) n. pr. viri Gen. XI, 20. Reperitur etiam in cod. Sam. Gen. XIV, 23 pro hebr. טַרְדַּן corrigia.

טַרְדַּן (Kamez impuro) m. pl. *palmes vitis* Gen. XL, 10. 12. Joël I, 7. Cognatae locumae sunt chald. טַרְדַּן, טַרְדַּן palmes, vitis, arab. زَرْجِيمَةٌ, زَرْجُونٌ (quod minime Persicum esse putem), טַרְדַּן id.

I. טַרְדַּן i. q. טַרְדַּן *incidit, perforavit* (cogn. טַרְדַּן), inde *consuit*, pec. res duriores, ut corium filo ferreo et subula, inde *conteruit, conseruit* loriam, unde טַרְדַּן, טַרְדַּן, טַרְדַּן subula, qua suiter (v. Reisk. Meall. p. 16), טַרְדַּן, טַרְדַּן lorica e filis ferreis inter se connexis texta, טַרְדַּן, טַרְדַּן *consertus, consutus, de lorica*. Eiusdem familiae sunt chald. et talm. טַרְדַּן cribrum, ex filis ferreis aeneisque contextum, וְטַרְדַּן tapetes ocellati, טַרְדַּן artifex tapetum vel cribrorum v. Buxt. וְטַרְדַּן operculum foraminosum instar cribri (nostr. Rost), it. saecus, a panno foraminoso dictus. Sam. טַרְדַּן quod explicatur *vestis versicolor* (rectius: *subtile, pellucidum*). Ex his apparerebit, quid sit

טַרְדַּן, unde טַרְדַּן הַטַּרְדַּן Exod. XXXI, 10. XXXV, 19. XXXIX, 1. 41, quod dicitur de anlais tabernaculi sacri. Nihil enim dubitandum est, quin טַרְדַּן sit *panni telae* genus instar *loricae* (טַרְדַּן) *ex filis contextum, illeque non densum, sed foraminosum et ocellatum* (weitmaschig, wie der Filet), ut chald. טַרְדַּן cortinae ocellatae, ita dictae, quod cribri s. retis formam haberent, ingressum prohibentes, non aspectum. — Vett. intpp. paene omnes טַרְדַּן, quippe cuius veram potestatem ignorarent, acceperunt pro טַרְדַּן (quod ipsum in textu habet cod. Sam.), maxime cum tribus locis additum sit: *טַרְדַּן בְּקַרְשׁ: LXX στόλαι λιτοσφυαλι*. Gr. Venet. σ. τῆς ἐργασίας, Onk. Pesch. id. Abulw. *ثياب الخدمة*, sed Saad. *ثياب الوشي* vestes versicolores: quibus omnibus vel hoc obstat. non vestes ibi intelligi, sed aulaca, tapetes. Conf. infra rad. טַרְדַּן.

טַרְדַּן m. i. q. טַרְדַּן *subula* vel potius *stilus*, quo artifex imaginem exculpendam describit et adumbrat. Jes. XLIV, 13: *יְהַאֲרֵדוּ בְטַרְדַּן* Aqu. *παρασφαις stilus*. Sed Targ. *בְּשִׁקְלוֹתָם* perpendicularium, Saad. *الربيعان*, rectius *الربيعان* i. e. cyprus, qua notas flavas facere solent artifices. Abulw. *يأخذوه بשרد يرسمه بالربيعان، والتزيين في صلام*. العرب هو تزيين البيت بالورس بالربيعان في يأخذوه بשרد انما هو رسم التزيين بالخبيط المخبوع بالخمرة. ما يريد قضاة من العود واخراجة عنه بالالة التي يقال لها عندنا الصلح

ويسميتها العبرانيون نكحيد في قولته يشهدو بمكحيدوه
i. e. 'b. ' describit illam (imaginem) cypro. *آر قن* *cyprus*

Arabes habent رَقَن i. e. *designavit domum (exstruendam) colore flavo. L. c. sententia est, fabrum eam describere filo, quod rubro tinctum sit. Non vult excisionem s. excavationem ex ligno eo instrumento, quod apud nos مصلع* *), apud Hebraeos מקבציה dicitur (Jes. l. c.) Paulo post addit, posse etiam aliud quodcumque instrumentum fabri intelligi, ut בחנקה circinus, al. Illam quidem fili flavi rubrique significationem, quam adoptarunt etiam Kimchius et alii (v. Boch. Hieroz. II, 696), cum עימוד fortasse ita conciliarunt, ut שָׂרָה *filum* ducerent a שָׂרָה suit: sed ad contextum aptior est *stilus* (Stift).

II. שָׂרָה *fugit, elapsus est.* Jos. X, 20. (Arab.

اُفْجِيتْ, de animalibus domesticis, شَارِدٌ, and pass. شَرِدٌ aufugit, de animalibus domesticis, شَرِدٌ, and pass. شَرِدٌ aufugit. Syr. هَمَزٌ *trepidavit, tremuit.*

Pa. terruit, sed هَمَزٌ i. q. שָׂרָה *elapsus, superstes.* Cogn. רָחַב *et fortasse שָׂרָה.*

שָׂרָה m. 1) qui ex magna clade *elapsus est, superstes* i. q. פָּלֵט, unde שָׂרָה וּפְלֵיט Jer. XLII, 17. XLIV, 14. Thren. II, 22. Saepe in hac locutione: אֵם הַשָּׂרָה superstitem ei non reliquit, de communi omnium clade Num. XXI, 35. Deut. XI, 3. Jos. X, 28. 37. 39. 40. XI, 8, et similibus Num. XXI, 19. Dent. II, 34 al. Collect. *superstites, residuum* populi post clades acceptas. Iud. V, 15: שָׂרָה לְאֶדְרִיִּים qui *superstites* facti sunt *nobilibus, residuum nobilium.* Jes. I, 9: *nisi Jova reliquisset nobis פְּרִיִּד בְּמִצֵּט parvum hoc residuum.* De rebus: *residuum, reliquiae.* Iob. XX, 21. 26. — Plur. *fugit elapsi, fugitivi* Jos. X, 20. Joël III, 5. שָׂרָהי תָּרַב qui gladium effugerunt Jer. XXXI, 2. — 2) n. pr. oppidi Sebulonitarum Jos. XIX, 10. 12.

שָׂרָה 1) *scrutit, ordinavit* (reihen, ordneu) i. q.

arab. سَارَ med. Vav, velut lapides in muro, gemmas in armilla, unde שָׂרָה (שָׂרָה) murus, שָׂרָה linea struesve una lapidum in muro, שָׂרָה armilla. Inde שָׂרָה, quod etiam ad שָׂרָה referri possit.

2) *dux, praefectus, princeps fuit,* i. q. שָׂרָה no. I, 2 et שָׂרָה, a militibus ordinandis et disponendis. Arab. سَرِيٌّ generoso et virili animo praeditus fuit, سَرِيٌّ generosi et virilis animi vir. Deriv. מְשָׂרָה.

3) *pugnavit, contendit cum aliquo,* sq. עָם Gen. XXXII, 29, אָתָּה Hos. XII, 4. In fut. dicitur שָׂרָה Hos. XII, 5, a שָׂרָה no. I, 1. (Arab. شَرِيٌّ litigavit. III. contendit, rixatus est cum aliquo. X. id. IV. excitavit inimicitias).

שָׂרָה f. series, ordo, arab. سَوْرَةٌ talm. שָׂרָה ordo lapidum, v. rad. no. 1. In acc. adverbialiter. Jes. XXVIII, 25: וְשָׂרָה הַתָּה שָׂרָה et *ponit plantat triticum per ordines*, ut bene Hieronymus, *reihenweise.* Juda b. Karish: *ponit triticum في سَوْرَةَ أَفْئَانٍ per ordines agri.* De tritico in oriente passim *plantari solito* v. Niebuhrii Arab. p. 157.

שָׂרָה n. pr. uxoris Abrahami Gen. XI, 29. 30. 31. XII, 5. 11 sqq. XVI, 1 sqq., quae postea (Gen. XVII, 15 sqq.) שָׂרָה appellata est, ut מְשָׂרָה postea אֲבִירָה LXX prius nomen scribunt *Siqa*, more Arabum سِي (سِي) pronunciantes a, cf. *Siva* כְּסִי, posterius *Súqqa*, et recte quidem, quum שָׂרָה dictum sit pro שָׂרָה: minus recte Graecam hanc scribendi rationem iudicavit Stangius (theol. Symmiktá 1, 48 sqq.), cui *Súqa* (שָׂרָה) erat derivatum Kal, *Σύζωα* derivatum Paël *principes pariens*, nam hoc posterius hebraice esset *מְשָׂרָה*. De etymo et significatione posterioris formae (שָׂרָה) *mulier princeps* dubitari non potest, prioris (שָׂרָה) contra significatus dubius est. Fuerunt qui conferrent שָׂרָה colloquentis (Mich. orient. Bibl. IX, 188), سَرِيٌّ nobilis, generosus (Ikenii diss.

phil. theol. p. 17 sqq.): Ewaldus (gr. §. 324) explicat „contentiosam (streitsüchtig)“ a שָׂרָה no. 3, quod reliquius praefero, *quantum* scrupulum iniicit forma mascula (שָׂרָה at שָׂרָה).

שָׂרָה et שָׂרָה (qui pugnat pro Jova, miles Jehovae i. q. וְשָׂרָה) n. pr. 1) scribae Davidis 2 Sam. VIII, 17, quod reliquius locis corruptum est in שָׂרָה ib. XX, 25, וְשָׂרָה 1 Reg. IV, 3, וְשָׂרָה Par. XVIII, 16. Errat enim Iro. Simonis (Onomast. p. 119), qui haec eiusdem viri diversa nomina esse censet. — 2) patris Ebrae sacerdotis Esr. VII, 1. — 3) aliorum virorum, v. 2 Reg. XXV, 18. 23. Jer. XXXVI, 26. XL, 8. LI, 59. 61. 1 Par. IV, 13. 14. 35. V, 40. Esr. II, 2. Neh. X, 3. XI, 11. XII, 1. 12.

וְשָׂרָאָל (pro וְשָׂרָה אָל puginator, miles Dei Gen. XXXV, 10, semel: qui pugnat cum Deo Gen. XXXII, 29) *Israël* (LXX 'Iσραήλ, syr. اِسْرَائِيل), n. pr. quod Iacobus patriarcha iuxta hoc prius nomen gerit inde ab Gen. XXXII, 28 (licet etiamtum *Jacobi*

*) *Runcina* (Hobel) intelligenda videtur, quippe quae glabrum et laeve faciat ligam, quae glaber, calvus fuit. In lexi haec vox desideratur.

nomen frequentius sit) v. Gen. XXXV, 21. 22. XXXVII, 3. 13. XLIII, 6. 8. 11. XLV, 27. XLVI, 1. 28. 30. XLVII, 27. 29. 31. XLVIII, 2 sqq. XLIX, 2. L, 3, unde בְּנֵי יִשְׂרָאֵל de filiis eius XLII, 5. XLV, 21, quodque postea in populi ab eo oriandi nomen abiit, de quo *Jacobi* nomen raro et nonnisi poetice usurpatur (vide יַעֲקֹב p. 1063 cf. עֲשֵׂי וְאָרְדָּה). Itaque

1) de universo populo *Israëlitico* inde ab Exodo frequentatur: בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (in Pent. libb. Jos. Iudd. Sanim. Regg. Paralipp. sexcenties), בְּרַח יִשְׂרָאֵל Ex. XVI, 31. XL, 38. Lev. X, 6. XVII, 3. 1 Sam. VII, 2. Ez. III, 1. 4. 5. 7. 17 et saepissime apud hunc scriptorem, עַרְחָ יִשְׂרָאֵל Ex. XII, 3. XIII, 47 (et hoc quidem sensu, ut ita dicam, ecclesiastico), simpl. יִשְׂרָאֵל Ex. V, 2. IX, 7. XI, 7. XIV, 5. XVII, 8. 11. XVIII, 1. Num. XXI, 1 sqq. XXIII, 10. XXIV, 2. XXV, 1 sqq. (cum verbo sing. masc. Jos. IV, 22. VII, 8. 11. XXIV, 31. Iud. I, 28. VI, 3. 6. VII, 2. 1 Sam. IV, 1. Am. VII, 11, 17, sing. fem. Jes. XIX, 24. Jer. III, 11, c. plur. masc. Jos. III, 17: עַרְחָ יִשְׂרָאֵל עֲבָרִים; VII, 25. VIII, 27. Iud. VIII, 27. 1 Sam. XXIX, 1): inde וְעַרְחָ יִשְׂרָאֵל Ex. III, 16. 18. Num. XI, 16. 30. XVI, 26, נִשְׂרָאֵל Num. VII, 2. 84, וְעַרְחָ יִשְׂרָאֵל Ex. XXIV, 4, אִישׁ יִשְׂרָאֵל collect. Jos. IX, 7. Iud. VII, 23, בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל (mulieres *Israëliticae*) Deut. XXIII, 18. 2 Sam. I, 24, אֲבָהֵי יִשְׂרָאֵל Exod. V, 1. XXIV, 10, אֲבָהֵי קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל Sanctus *Israëlis* (v. קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל), אִישׁ יִשְׂרָאֵל rex *Israëlis* (saepe de Davide, Salomone) al. אִישׁ יִשְׂרָאֵל 1 Sam. XIII, 19. 2 Reg. VI, 23. — *Israëlitico* in populo *Israëlitico*, in pluribus locutionibus v. c. mos erat in *Israële* Ruth IV, 7. Iud. XI, 40. 1 Sam. IX, 9, scelus commissum *in Israële* Iud. XVII, 4. XXII, 21. Jos. VII, 15. Iud. XX, 6 (cf. Gen. XXXIV, 7). Passim universus populus sistitur instar unius personae Ex. IV, 22: בְּנֵי בְכוּרֵי יִשְׂרָאֵל: *filii meus primogenitus est Israël*. Num. XX, 14: כֹּה אָמַר אֱחָדֵי יִשְׂרָאֵל: *ita dicit frater tuus Israël*, et sic saepe in ultimis *Jesaiae* capp. XLI, 8. XLII, 24. XLIII, 1. 15. 22. 28. XLIV, 1. 5. 21. XLIX, 3 (parall. יַעֲקֹב).

2) Dissidiis inde a Sauli morte inter decem tribus et Judam ortis, decem illae, quae Ephraim duces sequebantur, ut maior populi pars, *Israëlis* ut totius populi nomen honorificum sibi arrogabant (2 Sam. II, 9. 10. 17. 28. XIX, 40—43. 1 Reg. XII, 1): David imperio *Judae*, ut unius tribus, nomen relinquentes: et Salomone mortuo novum decem tribuum regnum *israhel* יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָאֵל (poët. etiam יִשְׂרָאֵל) appellatum est. Sic יִשְׂרָאֵל reges *Israëlis* 1 Reg. XIV, 19. XVI, 5. 14. 20. 27. XXII, 39. 2 Reg. I, 18. X, 34. XIII, 8. 12. XIV, 15. 28. XV, 11. 15 (opp. יְהוּדָה) et יִשְׂרָאֵל 1 Reg. XIV, 29) וְיִשְׂרָאֵל sexcenties apud prophetas usque ad exilium duodecim tribuum, Hos. IV, 15. 16. V, 3. 5. VI, 10. VII, 1. VIII, 2. 3. 6. 8. IX, 1. 7. Am. I, 1. II, 6 cf. 4. III, 14. V, 1 sqq. VII, 8 sqq. Mich. I, 5. III, 1. Jes. V, 7 (etiam Ez. XXVII, 17). Inde יִשְׂרָאֵל et יְהוּדָה et יִשְׂרָאֵל iam Jes. XI, 16. 21 (per prolepsin). Nihilominus

ampliore significato *Israëlis* nomen *Judae* etiam regnum comprehendebat, quo sensu duo regna בְּתֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנֵי בְתֵי יִשְׂרָאֵל appellatur Jes. VIII, 14, et regnum *Judae* decem tribubus in captivitatem ductis יִשְׂרָאֵל שְׂאֵר *residuum Israëlis* Jes. X, 20 cf. IV, 2. Ab hoc autem tempore *Israëlis* nomen denovo de universo populo adhuc superstitie usurpari coepit, maxime a *Jeremia*, *Ezechiele* et *Deuteroseaia* prophetis (Jer. III, 6 sqq. XXXI, 1 sqq. Ez. III, 1 sqq. IV, 3. 4. V, 4. VI, 2. XII, 6 sqq. XIV, 1 sqq. XX, 1 sqq. Jes. II. supra laudatis) et post exilium apud *Estram* et *Nehemiam*, quo factum est, ut in *Paralipomenis* יִשְׂרָאֵל etiam de antiquiore tempore agitur, pro *Juda* usurpatur 2 Par. XII, 1. XV, 17. XIX, 8. XXI, 2. 4. XXIII, 2. XXIV, 5 cf. Mich. suppl. 1183. Etiam *Maccabaeorum* tempore priscum illud populi olim florentis nomen in deliciis habebat (1 Macc. III, 35. IV, 11. 30. 31), quam ipsam ob causam siclis a *Maccabaeorum* principibus *cusis* inscriptum est יִשְׂרָאֵל. Ita in *Psalms* quoque omnis aetatis (XIV, 7. XXII, 4. 24. L, 7. LXVIII, 9. 27. 35. 36. LXXVIII, 5. 21. 31. 41. 55. 59. 71. LXXX, 2. LXXXI, 5. 9. 14. LXXXIII, 5. LXXXIX, 19. CV, 10. 23. CXXI, 4. CXXII, 4. CXXIV, 1. CXXV, 5. CXXVIII, 6) solum *Israëlis* nomen reperitur, semel tantum sibi opponuntur *Israël* et *Juda* LXXVI, 2.

Emphaticè יִשְׂרָאֵל aliquoties dicitur de *Israëlitis* veris et sinceris (inde ἀληθῶς Ἰσραηλιτῆς, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι Joh. I, 48 cf. Rom. IX, 6: οὐ γὰρ πάρες οἱ εἰς Ἰσραὴλ, οὐτοὶ Ἰσραὴλ), qui pietate et vinitate honorifico hoc nomine digni sint (ut nos etiam honorifice dicere solemus: ein echter Deutscher, a true Britain, et ut emphat. dicitur *vir* sc. hoc nomine dignus Eccl. VII, 28). Jes. XLIX, 3, ubi *servus Dei* populo reditum annunciatum et doctor gentium futurus appellatur יִשְׂרָאֵל: intelligitur autem pars populi pietate conspicua, in qua eminebant propitiae. Ps. LXXIII, 1, ubi *Israëli* in altero membro respondet לְבָבְךָ Charitative (ut alibi יִשְׂרָאֵל q. v.) Hos. VIII, 2: יִשְׂרָאֵל יְהוּדָה novimus te nos *Israël* tuus, a te dilectus. Sic יַעֲקֹב יִשְׂרָאֵל XXIV, 6 parall. יִשְׂרָאֵל יְהוּדָה.

Nom. gentil. idque rarius est יִשְׂרָאֵלִי 2 Sam. XXVII, 25, f. יְהוּדָאִי Lev. XXIV, 10.

מַטְרָה f. *imperium*, a rad. no. 2. Jes. IX, 5. 6.

טַרְחָ (abundantia, i. q. עַרְחָ) n. pr. mulieris Gen. XLVI, 17. 1 Par. VII, 30.

טַרְט *incidit* corpus, *incisiones* fecit in corpore, more lugentium Lev. XXI, 5. (שִׁרְטָה fissuram incidit scalpello, sacrificavit. II. id., מִשְׁרָטָה scalpellum chirurgi, cf. etiam מִשְׁרָטָה acutus, de gladio, verbum שִׁרְטָה est voravit, quod et ipsum a caedendo est, v. טָרַר. Chald. טַרְט lineas fecit it. caesuras fecit in carne, יִשְׂרָאֵל lineavit

syr. ¹lines fecit, scripsit. Pa. scarificavit. Ethpe. stigmatē nstrs est. ²אֲלֶפְבֵּתִים alphabetum, litterae Syriacae. Radd. cognatae sunt ³הַרְשׁוּת, הַרְשׁוּת).

Niph. sc laceravit h. e. laesit se onere nimis gravi sublato Zach. XII, 3. Inde

שָׂרַח m. Lev. XIX, 28, et

שָׂרַח f. XXI, 5 incisura. Cod. Sam. utroque hoc loco שָׂרַח.

שָׂרַח i. q. שָׂרַח *nexuit, texuit, flechten, kreuzweise legen.* In Kal inusit. (Chald. שָׂרַח id. spec. nectere i. e. pervertere viam, שָׂרַח שָׂרַח via perplexa i. e. perversa, opp. rectae. Thren. III, 11. 5g. Eccl. I, 15. X, 3 Targ., it. connexus est, cohaesit. Syr. שָׂרַח cohaesit. Arab. שָׂרַח pr. i. q. hebr., unde שָׂרַח corrigia calcei, שָׂרַח laqueus, unde verbum conj. II. corrigiis instruxit calcem, conj. I. transl. particeps, consors, socius fuit).

Pi. Jer. II, 23: *camela* מְשַׂרְחֵת דְּדָבָר *nectens s. pervertens vias suas* (ihre Wege kreuzend) i. e. hac illuc circumvagans libidine agitata. Arab. שָׂרַח Kam. p. 1365

explicatur *السريع من السير celer* (de inessn) et: celer et continuus, de alaparum inflictione. Sed hoc posterius potius colaphos celeriter et decussatim (kreuzweis) datos significat, et prius prob. cursum bestiae furore agitatae et huc illuc vagantis.

שָׂרַח m. *corrigia calcei* Jes. V, 27. (Arab. شَرَاه v. rad. it. شَرَح Kam.). Proverbialiter de re vili Gen.

XIV, 23. Vide sub הַרְשׁוּת p. 452. Adde Zamachscharii schol. ad Elnawab. no. 40 p. 31. — Cod. Sam. Gen. I, c. legit שָׂרַח.

שָׂרַח n. pr. praefecti eunuchorum Nebucadnezaris Jer. XXXIX, 3: שָׂרַח רֶב כְּרִיס. Comm. 13 quidem memoratur: *נְבֻזַשְׁדָּן רֶב כְּרִיס*, sed non est quod propterea vitiosum שָׂרַח vel glossema putetur (Hiitzig.). Glossemati vel hoc obstat, quod tantum abest ut vox trita sit et intellectu facilis et *ὑπαὶ λεγομένη* sit et perobscura. Fortasse tamen hoc n. pr. idem valet quod רֶב כְּרִיס a sing. כְּרִיס *sectus, exsectus*, cf. rad. שָׂרַח, unde שָׂרַח culter.

שָׂרַח *extendit, protendit.* (Arab. شَرَح extendit hastam, protendit collam camelus, شَرَح collum cameli, شَرَح chorda arcus, quippe quae extensa sit, شَرَح

nasum praelongum habens). Part. pass. שָׂרַח membrum habens nimis longum, de hominibus et pecore. Levit. XXI, 18 in his qui ad sacerdotium non admittendi sunt recensentur: *שָׂרַח אוֹת שָׂרַח qui membrum contractum* (nimis breve) *aut nimis longum habet.* Spec. *nasus* intelligi videtur, quod expressit Vulg. *parvo vel grandi (vel torto) naso*, cf. הָרַם et arab. شَرَح. Contra Pesch. אֲרָח *aure praelonga*, et Kimchius: זה אֲרָח וכן אֲרָח עיני עורה וכן אֲרָח וכן אֲרָח וכן אֲרָח וכן אֲרָח וכן אֲרָח, quae minorem auctoritatem habent, falso anno LXX *ωρότμητος*. De pecore Lev. XXII, 23: *שָׂרַח וְקָלוֹת bos ovisque membrum habens iusto longius vel brevius* (Targ. וְהָרַח וְהָרַח), quod praecipue ad caudam auresve spectare videtur.

Hithpa. *extendit se* (in lecto) Jes. XXVIII, 20.

שָׂרַח m. plur. *cogitationes* Ps. XCIV, 19. CXXXIX, 23 i. q. שָׂרַח pag. 635 Resch inserto (pag. 1245) ut in שָׂרַח et שָׂרַח ramus, q. vide ibid.

I. שָׂרַח fut. שָׂרַח *combussit, cremavit.* (Syr.

id. sed raro. Zab. שָׂרַח combussit, שָׂרַח accendit.

Syr. שָׂרַח habet etiam *sorbendi vim*, v. Middeldorpf curae hexapl. in Job. p. 15, sed utrum hoc in significato cremandi origo quaerenda sit, in medio relinquo. Cf. etiam שָׂרַח aestus). Spec. a) sq. acc. *combussit*, velut ligna Jes. XLIV, 16, vestes Lev. XIII, 52, stipulam agri Jes. XLVII, 14, sacrificium Lev. IV, 12. 21. VIII, 17. XVI, 27, urbem Iud. XVIII, 27. 1 Sam. XXX, 14. Jes. I, 7. Jer. XXI, 10. XXXIV, 2 al., sacraia Ps. LXXIV, 8, idola ligna Deut. XII, 3. 1 Reg. XV, 13. 2 Reg. XXIII, 16, arundinetas (munimentis inservientia). Jer. LI, 32 (v. אֲרָח), etiam liberos in honorem idolorum 2 Reg. XVII, 31. Jer. VII, 31. XIX, 5. Deut. XII, 31 (ubi additur שָׂרַח). In plerisque exemplis (et creberrimum est hoc verbum) additur שָׂרַח b) שָׂרַח *combussit aliam combustionem* i. e. funis solenne ei instituit, in quo arumata pretiosa cremari solebant 2 Par. XVI, 14. XXI, 19. Jer. XXXIV, 5 cf. de Herodis funere Jos. b. j. 1, 33, 9: (milites ducesque sequebantur) *πυρακτοῖσι τῶν οὐραίων καὶ ἀπελευθέρω ἀποκατογγύοι.* Geier de luctu Hebraeorum 6, 2. Ad combustionem cadaveris enim haec non pertinent. c) *usit et urendo coxit lateres.* Gen. XI, 3: *faciamus lateres* שָׂרַח *eosque uramus* שָׂרַח.

Niph. pass. Kal Gen. XXXVIII, 24 (de supplicio). Lev. IV, 12. VI, 25. VII, 17. 19. XIII, 52. XIX, 6. Jos. VII, 15. Jer. XXXVIII, 17. Mich. I, 7. Prov. VI, 27.

Pi. v. שָׂרַח.

Pu. i. q. Niph. Lev. X, 16.

שָׂרַח f. cstr. שָׂרַח Num. XIX, 6, 17, *ustio* Gen. XI, 3, *combustio* Lev. X, 6 cf. 2. Num. I. c., spec.

aromatum in funere 2 Par. XVI, 14, XXI, 19, *incendium* Deut. XXIX, 22. Am. IV, 11. מוֹן הַר שֶׂרָפָה mons (ignivomus nunc) exustus. Jer. LI, 25. מוֹן הַר לְשֶׂרָפָה mons combustioni tradit i. e. comburi Jes. IX, 4, LXIV, 10.

שרף m. 1) pr. adj. *urens*, inde *veneno imbuens et necans*, *venenosus* (venenum enim, maxime serpentum virus, quod morsu vulnere instillatur, *ignis ardentis* instar permeat et *inflamat* corpus, Nicand. theriac. 363: τὰ δ' ἄλγειν ἰστώα δαυάτω ἄλιθια πρηνολόοντα, unde חֲבֵהוּ acutus, venenum). Est attributum serpentis Num. XXI, 6: et *immisit Jova populo הַשֶּׂרָפִים הַיְהוּדִים serpentes venenosos*. (LXX τοὺς ὄφεις τοὺς θανατοῦντας. Gr. Venet. τοὺς ὄφεις τοὺς θανατοῦντας. Vulg. ignitos serpentes. Onk. Pesch. Saad. حيايت موحدة. Sam. נחשיהו קרן קרן. דביקרים

Syr. *serpentes* مومتنه regulos s. basiliscos, v. Boch. Hieroz. III, 182 Lips.). Deut. VIII, 15: *per desertum ubi serpentes* קרן שרף קרן שרף *serpens venenosus et scorpius*. (LXX ὄφεις δάκνοιν. Aqu. ἔμψισκός. Vulg. serpens flatu adurens, et sic Kimchi: כן לפי שהן שרפים בהבל. سميت شرفيت لانها تتحرقت ما نفخت فيه. פיהם. Onk. Pesch. Saad. Sam. ut supra). Tein omisso קרן שרף id. Num. XXI, 8: שרף לך ענבה *fac tibi serpentem venenatum*. Gr. Venet. ποσειδων. quod quidem voc. gracum origine prorsus convocit cum hebraeo, et *viperam venenosam* significat. Eiusdem originis est καίτος i. q. καίται, deini: febris ardens, *serpens* (v. ἡλιου Hesyeh.): licet Bocharto asserendum videatur, qui hebraeo שרף non *pretera*, sed *hydram*, aliame maiorum serpentum speciem intelligendum censet (v. Hieroz. III, 211 sqq. Lips.). Cod. Sam. tribus locis modo laudatis exhibet ושרף שרפים quod active pronuntiaverim שרף urens, *venenum spargens*, unde שרף *veneno imbutus*. — Substantive ponitur cum adiectivo: שרף נעופה *hydra s. draco volans* Jes. XIV, 29, qualis Arabiae desertae tribuitur Jes. XXX, 6: אשפה ושרף נעופה, qua de re plura disputavimus in comment. ad h. l. — Ut ad etymon redeamus, id quod supra dedimus, certo linguae hebraeae usu et analogia neque non veterum auctoritate ita commendatur, ut abiciendae videantur duae aliae de origine coniecturae, quas non sine laude commemoravi in lex. man.

a) a syr. שרפס *sorspsit*, unde שרף *absorbens*, *deglutiens*; b) a sanscr. *srip* *serpere*, unde sanscr. *sarpa*, cui quomodo alia obstant tum hoc quod שרף serpentis potius attributum est quam ipsum serpentem significat.

2) n. pr. viri 1 Par. IV, 22.

שרפים f. tantum pl. estr. משרפיות 1) *ustiones* a) aromatum in funeribus Jer. XXXIV, 5 cf. ad rad. b) *calcis* in fornace. Jes. XXXIII, 12. — 2) משרפיות n. pr. loci prope Sidonem Jos. XI, 8, XIII, 6. *Thermas* (q. d. ustiones s. inflammationes aquarum) interpretatur Kimchius. Targ. *fossas aquarum*, quod Hebraei temere explicant de fossis eo consilio factis, ut aqua marina in eas derivata solis ardore evaporet et sal

oriatur (*Salines* R. Sal.), Pesch. *locus confluentis aquarum*, quod ductum videtur a *destillandi* significatu, quem habet chald. שרף, unde שרף laerina arborum, resina, שרף fluxus menstruus, cogn. שרף *liquavit* metallum, a stillando. De mea sententia non est quod arce iungamus: *ustrinae aquae*: praestabit enim interpretari: *ustrinas* (calcis) *ad aquas*, vel *officinas metallicas proprie liquidatorias* (Schmelzhütten), quae ad aquas sitae erant, cf. שרף, quod idem fere significat, v. sub hac voce.

II. שרף arab. شرف, شرف, شرف 1) *altus, excelsus fuit, eminent*, III. ex alto prospexit, IV. extulit, unde شرف altitudo, celsitudo; locus altus, elatus, أشرف

altus, eminent; شرف pinna arcis vel muri; 2) *nobilis fuit, nobilitate et gloria excelluit*, II. nobilitate et gloria ornavit, شرف nobilitas, gloria, شرف nobilis genere, princeps. Ab hac radice derivandi videntur

שרפים m. Jes. VI, 2.6 *Seraphim*. genus quoddam angelorum Deique ministrorum, qui solum Jovae circumstantibus alis instructi, quarum, binis velabant faciem, binis velabant pedes, binis utebantur ad volandum, praeterea manibus (Comm. 6) praediti, pedibus (stabant enim Comm. 2) et voce Deum laudante (Comm. 3). Erant igitur humanae figurae, sed ut Dei nuncios decebat, alis instructi, quo celerius mandata divina exsequerentur, similes quidem Cherubim (v. שרפים), licet minime iidem (ut volebat C. L. Hendewerk de Cherubim a Seraphim non diversis. Regiom. 1836. 8. et Stieckel, Studien und Kritiken 1840 fasc. 2). — Veteres interpp. vocem Hebraeam retinent (in Targg. שרפין memorantur etiam Ezech. I, 8. Zach. III, 7), exceptio Targg., quod *ministros sacros* reddit. Ex Hebraeis Abulw. et Kimchius reddunt מלאכי אש *angelos igneos*, a rad. שרף assit, cremavit, fortasse angelos intelligentes igneo splendore circumfusus (cf. Ez. I, 13. 2 Reg. II, 11. Mt. XXVIII, 3), sed verbum laudatum nunquam non *urendi, comburendi* (veneno interimendi) vim, usquam *lucendi* potestatem habet, ita ut שרפים *urentes*, non *lucentes*, significaret. Ex recentioribus fuerunt, qui Seraphis Jesaiae *serpentis* (שרף) significatura adhiberent, iisque propterea etiam *serpentis aliti* figuram tribuerent, provocantes ad cultum divinum serpentibus in nonnullis Aegyptii mibus praestitum (Herod. 2, 74. Aelian. v. h. 11, 7. 22 cf. Gesen. et Hitzig. ad Jes. I. c.): sed haec opinio, cui ipse aliquantisper favi, nunc mihi prorsus abicienda videtur reputanti nimirum, a) שרף non *serpentem*, sed *venenatum serpentem* significare, qualem nunquam coluerunt Aegyptii, quemque Jovae ministrum et apparitorem cogitare, absonum esset; b) apud Jesaiam ne minimum quidem vestigium reperiri, ex quo colligatur,

Seraphim speciem ab humana diversam *) et ullam cum serpentibus similitudinem habuisse. Prorsus autem a Seraphis V. T. alienus est Σάρασις Aegyptiorum, quod quidem Osiridis nomen ab Alexandri inde aetate invaluit et ex Osiridis et Apis nominibus (sar-Api) conflatum est, ut ipsi Aegyptiorum sacerdotes affirmabant (Plut. Is. §. 29. Clem. Alex. protr. p. 21) et confirmat scriptura hieroglyphica, in qua Sarapis OSAR-API scribitur cum determinativo bovis (Champoll. dict. égypt. p. 64). Cum serpentibus autem Osiridi et Sarapi nulla omnino est communio (cf. Wilkinson Manners and customs IV, 314 sqq. 360 sqq.). — Ut igitur illae de etymo et indole Seraphorum coniecturae (alias dedit Sticelius l. c. non magis placituras) deserendae sunt omnes, ita probabilis est eorum opinio, qui שרפים *celso*, *nobiles*, *principes* coeli interpretantur (v. rad.), sicuti apud Danielelem (X, 13) archangeli *principes* appellantur (cf. VIII, 25): leve enim profecto, quod nonnulli contra movent, tale ministrorum divinatorum nomen nimis generale futurum esse, quasi non idem cadat in plerasque Dei et angelorum appellationes (בני אלהים, שר, מלאך — אביר, שפי, אל).

I. תרק pectinavit, pectine purgavit linum. (Tal-

mu'd. pectinavit linum lanamque, nostr. hechelu, krämpeln, it. equos, nostr. striegeln, כרק pectinator, מרק pecten capilli, lini, lanae. Zab. id. הפ pectine dividit, purgavit, הפ הפ pecten, הפ הפ stupa, quae lino pectinando separatur). Jes. XIX, 9: עבדו פשתים תרקוהו qui fabricantur textunt lina pectinata. Huiusmodi pectinae lignae in antiquo sepulcro Memphitico a Passalacqua inventi hodieque in Museo Berolinensi asservantur, v. Passalacqua catalogue des antiquités decouvertes en Égypte p. 23. Wilkinson Manners and Customs III, 140.

II. תרק vel תרק rufus, fuscus fuit, de colore

equi fusci (v. תרק) et uvarum fuscicarum et caerulearum, quae vinum rubrum praebent. (Arabes de utraque hac re diversis radicibus nituntur, quae tamen cum verbo nostro Hebraeo e communi fonte fluxisse videntur. Una est transp. שרף rubuit, rufus fuit, de colore luti rubri, equi et cameli fusci, capilli rufi, sanguinis concreti, ספף cinnabaris, v. diss. Lugd. p. 154: altera זרף caeruleus et lividus fuit, de oculo, זרף beryllus lapis, זרף pr. caerulea, inde vinum, int. rubrum ex uvis caeruleis factum. Apud Aramaeos habet תרק fucus mulierum, תרק fuscus; תרק minio pinxit et trasp. תרק rubrica, תרק rubro pinxit).

תרק pl. תרקים adj. 1) fuscus de equis. Zach. I, 8: ותרקים ארמים תרקים equi rubri, fusci et albi. Veteres quidem interpretes in hoc colore definiendo mire caecutiunt. LXX ψαγοι (και παλαια) sturnei i. e. cinerei instar sturni maculis parvis variegati Arist. Nab. 1224. Vulg. varii. Pesch. פמחמבם versicolores, quos omnes Bochartus (Hieroz. I, 47 Lips.) תרק cum arab. رشش vel contulisse vel confudisse suspicatur. Sed eodem modo Abulw. et Kimchi explicant maculatos, parvis maculis insignes. Unus Chaldaeus verum vidisse censendus est, si modo Bochartus l. c. קרוחין vel קרוחין recte explicavit rubros. Nil enim certius, quam תרק in equis eum colorem notare, quem nos fuscum appellamus

(fuchsfarben), Arabes أشقر, quemque equi cum vulpe et cum simili humani capilli colore communem habent. Damiri (diss. Lugd. p. 154): الكعبيت القيس الشديد: الحمرة ولا يقال كعبيت حتى تكون غرته وذنبه سوديين وأن كعبيت كعبيت كعبيت. i. e. كعبيت equus rubens, si frons et cauda eius nigri sunt [nostr. Brauner]. Qui si rubri sunt, equus appellatur אשקר [nostr. Fuchs]. De equi colore legitur etiam Zach. VI, 3, ubi interpres Arabicus pro ψαγος legisse videtur πύργος, quam scripturam memorat Hieronymus. Etiam fem. שרף in prov. ap. Cast. equa fusca (Fuchsatute) explicandum est. De hominibus usurpatum أشقر in Vers. arabica ponitur pro gr. πύργος Cant. V, 9, syriaco سحر (pro hebr. אדוני gr. πύργος) v. Sam. XVI, 12. XVII, 42, et ad capilli (non genarum) rubedinem s. flavedinem pertinet Elmac. p. 139, quam ita in deliciis habebant Orientales, ut eam pharmacis adhibitis mentirentur, qua de re تشقير dicitur ap. Avic. II, 150 lin. 25, de medicina adhibita مشقير ib. 155. 157. De variis materiis rufi et fusci coloris, v. c. de olibano, rubia, شقفة reperitur Avic. I, 189. II, 55. 236. 238, de sanguine concreto II, 92 lin. 16. — Apud Zach. autem l. c. ut תרק respondet arabico اشقر, ita ibi videtur esse كعبيت (braun).

2) vitis uvas rubras caeruleas ferens. Plur. תרקים Jes. XVI, 8, v. plura s. תרק.

תרק m. Jes. V, 2. Jer. II, 21, תרק f. Gen. XLIX, 11 vitis generosioris species, prob. ab uvis rubris s. caeruleis et nigricantibus appellata. Ex veteribus interpretibus nomen Hebraeum retinuerunt Saad., qui Gen. scribit סريف, ap. Jes. سريف, Arabs Erp. in Gen. هو اجدود: و Abulwalides, cuius haec sunt verba: هو اجدود: و يكون بالسام vitis species, quae appellatur سريف et in Syria crescit:

*) In monumentis Persepolitanis reperiuntur figurae Seraphis a Jesaia descriptis simillimae, si quid video, genios sacros Persarum. Amshaspandos s. Izedsos, representantes, specie humana, senis alis instructae, quarum binæ deorsum inclinatae pedes tegant, v. Ker Porter Travels tab. 13. Büttiger Amalthea II, 87 sqq.

ex quibus apparet, vc. *سرفيف* Arabibus etsi minus (et fortasse in sola Syria) usitatum, tamen non incognitum fuisse, quanquam lexx. arabica (Gauh. et Kam.) illud ignorant. (Vers. Sam. Gen. 1. c. habet ריקה, quod mendam videtur pro שריקה). — Qualis vitium species fuerit, his verbis explicat Kimchius: כתב הרב אבן גיאת שהוא מין הטוב מן הגפנים שהענבים לא יבטא בהם חרצר, et huiusmodi species, uvis parvis, subrotundis, *caeruleis nigricantibus, acinis admodum mollibus et vix animadvertendis*, hodie Persico vocabulo *كشمش* appellata, etiamnum in Arabia et Persia celebratur (v. Niebuhr descr. Arabiae p. 147. Oedmann verm. Sammlungen VI p. 98), ex Oriente etiam in Africam translata est, ubi *Serki* vocatur, v. Hest Beschr. von Marokos und Fes p. 303. Hanc igitur plerique recentiores (Mich. Rosenm.) intellexerunt, praesertim quum et in *Serki* veteris nominis vestigium, et probabile etymon (a *سرفيف* vacuus, inanis fuit) inveniunt sibi videtur. Sed *Serki* apud Marocanos non aliud esse quam *شرفي* apud Orientales,

recte observavit Hitzigius (ad Jes. 1. c.), qui et ipse aliud etymon suavit longe probabilius ab nvarum colore *rubro et caeruleo*. Aequiesci igitur potest in illa explicatione, modo putetur, quod שריקה ab uvis caeruleis nomen habere. Aliam originem in lex. man. proposueram, a שרק i. q. שריקה, (unde שריקה palmas): sed illa mihi praefenda videtur.

2) n. pr. vallis Asealonem inter et Gazam, a vitibus illis dictae Ind. XVI, 4.

מְשָׂרָה (plantatio vitium generosiorum) n. pr. oppidi eiusque ut videtur, Idumaei Gen. XXXVI, 36. 1 Par. I, 47.

שָׂרָר i. q. שָׂרָה no. 2 et *princeps fuit, principatum tenuit*. Part. איש שָׂרָר vir principatum tenens Esth. I, 22. Fut. ישרו Jes. XXXII, 1. Prov. VIII, 16.

Hithp. הִשְׂרָר *principem se fecit*, sq. על Num. XVI, 13.

שָׂרָה pl. שָׂרָה estr. שָׂרָה m. 1) *praefectus*. (In reliquis linguis non reperitur, quippe in quibus pro eo frequentetur שָׂרָר, quod ipsum in recentiore Hebraismo habetur. Occurrit tamen apud Phoenices, qui כָּר scribunt, certe in nomm. pr. ut *princeps* סראסר *princeps* Osiridis, סרגד *princeps* Fortunae, v. monn. Phoen. pag. 223. 354). 1 Sam. XXII, 2. 2 Sam. XXIII, 19. Sq. genit. שָׂרָה *praefectus pincernarum* (LXX ἀρχιστομάχος) Gen. XL, 2 sqq. XLI, 9. שָׂרָה שָׂרָה LXX ἀρχιστομάχος ibid. שָׂרָה שָׂרָה LXX ἀρχιστομάχος. Dan. I, 7 sqq. שָׂרָה שָׂרָה *praefectus urbis* Ind. IX, 30. 1 Reg. XXII, 26. שָׂרָה שָׂרָה Neh. III, 14 sqq. שָׂרָה שָׂרָה *praefecti angariae* Ex. I, 11. שָׂרָה שָׂרָה *praefecti rei pecunariae* Gen. XVII, 6. Maxime de *praefectis*, tribunis, ducibus militum. שָׂרָה שָׂרָה decurio Exod. XVIII, 21, שָׂרָה שָׂרָה *prae-*

fectus Dent. I, 15, שָׂרָה שָׂרָה 1 Sam. XVIII, 3, pl. שָׂרָה שָׂרָה 1 Par. XV, 25. שָׂרָה שָׂרָה LXX ἀρχιστομάχος) Gen. XXI, 22. 1 Sam. XII, 9. שָׂרָה שָׂרָה *praefectus satellitum* (LXX male ἀρχιστομάχος) Gen. XXXVII, 36. XXXIX, 1. XLI, 10. Jer. XL, 1 sqq. Etiam absol. שָׂרָה de *praefecto* s. tribuno militum 2 Reg. IX, 9. pl. שָׂרָה שָׂרָה *praefecti militum* Num. XXI, 18. XXXIX, 25. Jes. XXI, 5. XXXI, 9. 2 Par. XXXII, 21.

2) *princeps*, a) de eo, penes quem est totius populi imperium, haec rege minor, i. q. נָגִיד no. 2 שָׂרָה שָׂרָה 1 Sam. XXIX, 3, fort. Iob. III, 14. Jes. XLIX, 7 al. — b) de viro principe in civitate Iob. XXIX, 9. XXXIV, 19, penes quem auctoritas et imperium est, *magistratus*, comes et amicus regis, max. plur. שָׂרָה שָׂרָה 2 Sam. XVIII, 5. 1 Reg. IV, 2. Jes. XXX, 4. Jer. XXVI, 11 sqq. XXXIV, 10. XXXVI, 12 sqq. XXXVII, 14 sqq. al. שָׂרָה שָׂרָה Gen. XII, 15, שָׂרָה שָׂרָה Jes. XIX, 11. 13. Hos. XII, 10. Jes. XLIX, 38 coll. Hos. VII, 3. VIII, 10. — Jes. XXXIII, 9: *Tyrus* שָׂרָה שָׂרָה *cuius mercatores* sunt, i. e. opibus et auctoritate principibus nil cedentes. In re sacra a) שָׂרָה שָׂרָה *principes sancti* Jes. XLIII, 27 dicuntur sacerdotes. β) in libro Danielis ita appellantur principes angelorum i. e. (septem) archangeli (οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι, οἱ ἐνάτου τοῦ θεοῦ ἑσχατοί Apoc. VIII, 2), singulorum populorum apud Iovam interpretes et patroni, in his *princeps regni Persarum, princeps Graecorum* Dan. X, 20. 21: omnes appellantur הראשונים X, 13, unus eorum Michaël הגדול השני XII, 1. — שָׂרָה שָׂרָה de Deo VIII, 25.

שָׂרָה f. praecedentis 1) *mulier princeps*, a) uxor principis Jes. XLIX, 23, pl. de uxoris Salomonis nobili loco ortis 1 Reg. XI, 3, opp. pellicibus. b) mulier nobilis, comes et amica reginae Ind. V, 29. Esth. I, 18. Metaph. Thren. I, 1: שָׂרָה שָׂרָה *princeps provinciarum*. 2) *Sara*, n. pr. a) uxoris Abrahami, quae prius dicta est (q. v. sub *שרָה*). Gen. XVIII, 6 sqq. XX, 2 sqq. XXI, 1 sqq. XXXIII, 1. 19. XXIV, 36. 67. XLIX, 31. Jes. LI, 2. — b) filia Aseri Num. XXVI, 46.

שָׂרָת gen. Rad. inusit. et dubia, unde dantur

מְשָׂרָת *sartago* 2 Sam. XIII, 9. Chald. מְשָׂרָת, מְשָׂרָת id. Sed n. servile esse videtur, rad. שָׂרָה vel i. q. שָׂרָה micuit, coruscavit (unde שָׂרָה) vel ab aestuandi potestate, v. hanc rad.

שָׂשׂוֹן *gaudium*, v. rad. שָׂשָׂ.

שָׂתָה i. q. שָׂתָה *elatio*, v. rad. שָׂתָה.

שָׂתָה Thren. III, 9 i. q. שָׂתָה *obturavit*, q. v.

etiam cum suff. pleon. **סִלַּבְתִּי סִלַּבְתִּי** verba mea Luc. VI, 42, quod modo emphasim habet modo non habet, v. Hoffm. gr. syr. §. 122, 6. Agrell suppl. synt. p. 196).

B) Conj. relat. i. q. **אָשֶׁר בִּי** 1) *quod* post verbum videndi II, 13. III, 18, sciendi I, 17. II, 14. IX, 5, cogitandi II, 15, signum dandi Iud. VI, 17, it. in his locutionibus: a) quid est — *quod?* Eccl. II, 12. V, 15. VII, 10. Cant. V, 9. — b) Eccl. XII, 9: **יָהֵר שְׂתֵנָהּ** *præterquam quod erat*. VI, 3: **רָב שְׂתֵנָהּ יָהֵר שְׂתֵנָּי** *ut multi fuerint dies vitae eius*, nostr. soviel dass auch sind seiner Lebensstage. **שֵׁשׁ בְּרַבְּעָם** brevi quod (kaum dass) Cant. III, 4. **עָשָׂה עָרַשׁ** usque dum ib. Iud. V, 7. — c) **עָשָׂה** effecit quod (ut) Eccl. III, 14. — 2) *eo quod, quia* Cant. I, 6. V, 2. Eccl. II, 18, plenius **עָשָׂה דְּבָרָתָא שֵׁשׁ** Eccl. VII, 14; *nam, quod* Cant. I, 7. — 3) *quum* Eccl. IV, 10.

Cum praef. 1) **עָשָׂה** i. q. **בְּאִשֶּׁר** *eo quod*. Eccl. II, 16. — 2) **עָשָׂה** i. q. **בְּאִשֶּׁר** a) *quemadmodum, sicut*, et b) *quum, quando*, v. pag. 652 A (v. ב).

Ad originem vocis quod attinet, nil fere dubitandum est quin ex pleniore **אָשֶׁר** orta sit, & per apphaeresin abiecto (v. pag. 3 A), et **ו** modo proximae litterae inserto modo prosus abiecto: id quod eximie commendatur usu eius solis fere recentioribus libris (max. Ecclesiastae, Cantico, & Psalmis recentioribus) proprio, quanquam decurtata haec pronominis forma in communi vitae usu iam prius usitata fuisse videtur, et propterea in singulis quibusdam antiquiorum librorum exemplis reperitur, ut Iud. V, 7. VII, 12. VIII, 26. 2 Reg. VI, 11. Iob. XIX, 29 (ubi non probandi sunt, qui **ו** in **שְׂתֵנָּי** pro radicali habent), fortasse etiam in nonm. **בְּיִשְׁרָאֵל** pro radicali habent), fortasse etiam in nonm. **בְּיִשְׁרָאֵל** (v. infra), neque tamen Gen. VI, 3 (ubi vett. intpp. **בְּשָׁמַיִם** male reddunt: *propterea quod*, v. שַׁנְגַּי),

nedum XLIX, 10 (v. **שְׂתֵנָּה**, rad. **שָׁנָה**). Praeter V. T. **ו** praef. late regnat in Talmude et sermone Neohebraeorum, neque non apud Phoenices, in quorum reliquiis omnis aetatis **אָשֶׁר** nunquam, **ש** persaepe reperitur, tum in iis quae litteris Phoenicis tum quae litteris Graecis Latinisque scripta nobis tradita sunt. In illis littera **ו** scribitur, et non solum relativum est, sed etiam nota genitivi (v. monn. Phoen. p. 356) v. e. **עָבַב** *qui restituit* (numm. Jub.) **ש** *populi Panormitani* (numm. Panorm.), saepe in mediis nominibus propriis, velut **הַכְּמִרְבֵּל הַחִמְפָּסָל** *Hicimpsal* (sapiens Baalis, alibi **הַכְּמִרְבֵּל**), quam ad aualogiam nescio an etiam nomina pr. Hebraea **אֶלְשָׁאֵל**, et **נְחָשְׁאֵל** explicanda sint: *quis est quod Deus?* (coll. **מִי־בָּאֵל**, **מִי־בָּרָה**, **מִי־בָּרָה**) et *vir Dei* (coll. **נְחָאֵל**, **בְּנְחָאֵל**). Fortasse pro **ו** in nonm. Phoenicis reperitur etiam plenior forma **אָש**, quam sententiam suavit Cl. Quatremère (Nouveau Journal Asiatique, 1828 p. 15 sqq. et Journal des Savans 1838. Oct.), crebram formam **אשור** explicans *id quod vocit* (pro *vir vocens*) et provocans ad ineditam quandam inscriptionem in qua haec formula in feminino occurrit et ad mulierem referatur *). Eidem favent, quod latuisse videtur viuum dotissimum, variae formae, quibus relativum occurrit in Phoenicis et Punicis, quae litteris occidentalibus expressa sunt. In his enim non solum scribitur **si, sy, se**, passim sequente littera geminata, v. e. **simacom syth** *hincis* huius loci Plaut. Poen. 5, 1, 1, **syllohom** *quod* iis ib. 1, 4, **siddobrim** *quod* quem loquantur 1, 6, **zovoué symmazé** *quod* ruta Macedonica (Diosc.), sed etiam praemissa vocali **is, ys, esse** (אש), velut **nesso esse sade** *quod* **ayshon** *quod* est Plaut. l. c. 1, 6, **istim** *quod* **estis** ib. Comm. 11 **). — In reliquis dialectis, ut relativi **אָשֶׁר**,

*) Haec inscriptio ab ill. Grenville-Templo in ruderibus Carthagini anno 1839 reperta et mecum communicata, cuius autographum in bibliotheca Parisiensi asservatur, ei simillima est, quam Carth. *quintam* nuncupavi, atque in monn. Phoen. tab. 17 edidi, et ita se habet

לרבח לחנה ולב
עלן לארן לבעל ח
מן אשורא ש
לבח בח קטן

Dominæ Tanith et domino nostro hero Baali Sotari id quod vocit Satechet filia Katoni (parvi),

quae omnino favent sententiae supra memoratae, de qua **אשורא** legitur **אשורא** *id quod vocit* (ea). Vix enim licet **אשורא** asserre **אשורא** *mulier vocens*.

*) Hos enim versus integros nunc, secus atque feci in monn. p. 368 sqq., ita scribo et interpreto:

V. 6. **Ys siddobrim thylfel yth chyl yshon then luf**
אש שדבריים תפעל אח כל שכין הם לשעל

i. e. ad verbum: vir cui dicebant: facis omne quod est rectum ad faciendum, quod plene conveit cum Versione Plautina: Eum fecisse aiunt sibi quod faciendum fuit. Post **אש שדבריים** **לר** (cf. Jes. VIII, 12. XXVI, 3. XLIII, 8): **כין** in **yshon** videtur **כין** = **כין** est.

V. 11 (qui est Versiois Vulgaris primus) secundum scripturam Patimpesti:
Yth alonim volonuth sicarath isthym himaley macom syth.
Dii deaeque (sunt) quos iavoco, qui estis reges huius loci, in quibus Wexium potissimum secutus sum, nisi quod **isthym** (al. cudd. **istim**) scribo **אשורא** *qui estis*, pro **אשורא** **אשורא**, non **אשורא** **אשורא**, quod a linguae rationibus alienum est.

K k k k k k k k 2

ita etiam huius formae nullum vestigium reperitur praeter amhar. **ሰ**, quod verbis praemissum significat *quum, dum ḥōm*: dum venit, **ሰፕጸልፑ**: dum oratis (v. Isenberg Amharic dictionary p. 50), unde **ሰለ**: quod attinet ad (, concerning“, ,, on“, ,, for the sake of“, ,, because“ Isenberg p. 51).

שָׂה recentioris Hebraismi particula, conflata ex **שָׂ** praefixo et **ה**, i. q. **הָאֲשֶׁר** (Frequens est in Palmydiciis et Rabbinicis, ubi nota genitivi est, neque non in Phoeniciis, v. c. של מהחבבל filius Mattambalis Namid. 7, 1, et sic 6, 1 atque in nonnullis ineditis. Congruit syr. **ܫܗܐ**, quod tamen nonnisi cum suff. reperitur v. c. **ܫܗܐܘܢܐ** regnum meum, v. de usu eius Schaeff. lex. h. v. Agrell suppl. p. 195 sqq.) In V. T. non occurrit nisi cum praefix.

1) **ܫܗܐܘܢܐ** i. q. **ܫܗܐܘܢܐ** (p. 166 B) *propter*. Ion. I, 7: **ܫܗܐܘܢܐ** *propter quem?* **ܫܗܐܘܢܐ** *propter quem?* Comm. 8. Et comm. 12: **ܫܗܐܘܢܐ** *propter me*. (Respondet chald. **ܫܗܐܘܢܐ** *propter comp.* ex **ܫܗܐ** et **ܗܐ**).

2) **ܫܗܐܘܢܐ** est: *eo ipso quod*. Eccl. VIII, 17: **ܫܗܐܘܢܐ** *eo ipso quod laborat homo i. e. quantumvis laborat, tamen non invenit*. **ܫܗܐܘܢܐ** *eo ipso quod emphatice dictum est pro* **ܫܗܐܘܢܐ** *eo quod*, plane ut syr. **ܫܗܐܘܢܐ** et **ܫܗܐܘܢܐ** est *eiusdem*, v. c. **ܫܗܐܘܢܐ** *eiusdem martyris*, **ܫܗܐܘܢܐ** *eiusdem Philozeni* (v. Agrell. I. c.), et sententia est eadem ac si legatur **ܫܗܐܘܢܐ** *in omni eo quod*, quod ed. 1 et in lex. man. conieci. Nihil itaque mutandum est, neque ex LXX. Vulg. Pesch. (*ὅσα ἂν μοι γένηται*, quanto plus laboraverit, **ܫܗܐܘܢܐ** recte colligitur, eos legisse בכל).

שָׂאָה fut. **יִשְׂאָה** *hausit aquam*. Talmud. **שָׂאָה** pariter atque **שָׂאָה** utuntur pro *hausit aërem, attraxit*, unde **שָׂאָה** lapis attrahens, *magues*: sed raro. Arab.

سَابَّ et **سَمِبَّ** *sitim explevit, potu satiatu est*, quod ab hauriendo ductum est, **سَابَّ** *uter*. De ipso hauriendo

Arabes et Aramaei utuntur rad. **سَابَّ**, **سَابَّ**, quae apud Hebraeos sermoni poet. propria est. Sed cum rad. hebr. fortasse congruit goth. *scephan*, vet. germ. sup. *scephan*, nostr. *schöpfen*). Constr. plerumque sq. acc. מים Gen. XXIV, 13. Deut. XXI, 10. Jos. IX, 21. 23. 27. 1 Sam. VII, 6. IX, 11, rarius absol. Gen. XXIV, 11. 19. 20, addito dat. eius cui hauritur Gen. I. c. 19. 20. Nah. III, 14, *fontis ex quo hauritur* 2 Sam. XXIII, 16.

מִשְׂאָהִים m. pl. *canales*, in quos aqua *hausta effunditur pecōri potando*. Iud. V, 11: **מִשְׂאָהִים** *inter canales* i. e. ad fontes, ubi aqua hauritur.

שָׂאָה fut. **יִשְׂאָה** *rugit*. (Arab. **رُجِيَ** *vociferatum*

est pecus, balavit ovis, capra, it. *rugit*, unde **رُجِيَ** leo. Cogn. **رُجِيَ** balavit). Proprie de leone Ps. XXII, 14. Hos. X, 11. Am. III, 4. 8. Zeph. III, 3. Ez. XXII, 25, etiam iuvene (**ܫܗܐܘܢܐ**) Iud. XIV, 5. Jes. V, 29, sq. **ܫܗܐܘܢܐ** Ps. CIV, 21: **ܫܗܐܘܢܐ** *sq. על* (contra) Jer. II, 15. Transfertur a) ad tonitru Iob. XXXVII, 4, itaque ad vocem Dei (**ܫܗܐܘܢܐ**) Iud. XIV, 5. Am. I, 2: **ܫܗܐܘܢܐ** *ad vociferationes militum saevorum* Ps. LXXXIV, 4 cf. Jes. V, 29. Jer. II, 15, it. hominum, quibus doloris vehementia clamores extorquet Ps. XXXVIII, 9 (cf. **ܫܗܐܘܢܐ** mugivit bos; elata voce Deum rogavit Cor. 23, 66. 16, 45).

שָׂאָה f. *rugitus leonis* Jes. V, 29. Zach. XI, 3. Iob. IV, 10, translate de clamore miseri, quem dolor ei extorsit Iob. III, 24. Ps. XXXII, 2.

שָׂאָה i. q. **שָׂאָה** 1) *strepuit, strepitum edidit*,

de fluctibus, populo tumultuante, v. **שָׂאָה**. — 2) *fragorem edidit, ut domus diruta, inde vastata est* urbs Jes. VI, 11: **שָׂאָה** *urbis vastata est*.

Niph. 1) *strepuit, de fluctibus et militum copiis* Jes. XVI, 12. 13. — 2) *vastata est terra*. Jes. VI, 11: **שָׂאָה** *urbis vastata est*.

Hiph. *vastavit, inf. להשאה* Jes. XXXVII, 26 omisso **שָׂאָה** 2 Reg. XIX, 25.

שָׂאָה f. *tempestas devastans* Prov. I, 27 Chethibh, i. q. **שָׂאָה** Feri.

שָׂאָה m. 1) *strepitus, ut aquarum multarum* Ps. LXXV, 8. Jes. XVII, 12. 13, *magnae hominum turbae* Jes. V, 14. XIII, 4. XXV, 5. LXXVI, 6 cf. **שָׂאָה** *urbis vastata est* XXIV, 8, *tumultus belli* Am. II, 2. Hos. X, 14, *clamor* Ps. LXXXIV, 23. Jer. XXV, 31. LI, 55. — lb. XLVIII, 45: **שָׂאָה** *filii tumultus* i. e. *militis streper*, magno cum strepitu invadentes. — 2) *interitus, perniciēs*. Ps. XL, 3: **שָׂאָה** *fovea pernicii* (minime fovea strepitus aquarum, in fovea enim aquae stagnant, non strepitit). Jer. XLVI, 11: **שָׂאָה** *Pharao, rex Aegypti, est internecio* i. e. perit, actum est de eo, abstr. pro concreto, in quo nihil difficultatis est. Non est propterea quod cum Maurero corrigas **שָׂאָה** part. pass. a **שָׂאָה**, quae forma auctoritate caret.

שָׂאָה f. *ruinae* Jes. XXIV, 12.

שָׂאָה f. (pro **שָׂאָה**) *interitus* i. q. **שָׂאָה** no. 2. Thren. III, 47: **שָׂאָה** *urbis vastata est*.

שָׂה pro **שָׂה** (eiecto a cf. **שָׂה** Iob. XLI, 16 pro **שָׂה** *tumultus bellicus*, i. q. **שָׂאָה** no. 2. Num. XXIV, 17: **שָׂה** *filii strepitus bellici* i. e. *hostes Israelis feroces arma moventes contra eum*, i. q. **שָׂאָה** no. 2. Jer. XLVIII, 45 (qui quidem locus ex illo expressus est).

i. q. Hiph. 1 Sam. II, 20. (Syr. Aph. mutuam dedit. Ettaph. mutuam datum est, מִטְּוֹמָה mutuam dans, מִטְּוֹמָה mutuam. In Rabbinicis saepe). — β) stipem petiit, mendicavit i. q. Pi. no. 1. Prov. XX, 4. (Arab. Conj. V. id., سَوَدِلٌ سَوَدِلٌ mendicatus. Aeth. id.).

Niph. sibi petiit (ut gr. αὐτοῦματ σε τοῦτο, nostr. sich etwas ausbit'ten), sq. נָן pers. et gerundio rei, cuius faciendae veniam aliquis petiit 1 Sam. XX, 6, 28 (ubi verbum omissum est), sq. verbo finito Nelu. XIII, 6. Cf. gr. §. 50, 2. Alii volunt: precibus libertatem a. veniam impetravit a domino, nostr. sich frey- losbit'ten.

Pi. שאל 1) interrogavit 2 Sam. XX, 18. 2) mendicavit i. q. Kal no. 2, b, β. Ps. CIX, 10.

Hiph. mutuam dedit Exod. XII, 36. 1 Sam. I, 28, cf. Kal no. 2, b, α.

שאל chald. 1) interrogavit. Constr. (secus atque hebr.), sq. ל pers. Esr. V, 9 et acc. rei Dan. II, 27, inde Esr. V, 10: שאלתם אלהים de nominibus interrogavimus eos. Dan. II, 10, cf. Ps. XXXV, 11 Targ. — 2) petiit, poposcit, sq. dupl. acc. Esr. VII, 21: וְשָׁאַלְתֶּם אֶת־יְהוָה כִּי־יִשְׁׁעֵנוּ quaecunque a vobis poscet Esras.

שאל n. pr. viri Esr. X, 28.

שאלה f. c. Suff. שאלתי, שאלתה Ps. CVI, 15, et contr. שאלתי 1 Sam. I, 17 1) rogatio, petitio, preces. Dicunt: שאלתי שאלתי petitio nem i. e. petiit aliquid ab al., et preces fudit Iud. VIII, 24. 1 Reg. II, 16, 20, ש' concessit petitum Esth. V, 6, 8. VII, 3. IX, 12. שאלתי concessum est petitum Iob. VI, 8. — 2) commodatum, mutuo datum 1 Sam. II, 20. Cf. rad. no. 2, b, α.

שאלה chald. emphat. שאלתי I. quaestio (ita saepe in Targg.), spec. quaestio forensis (Rechtsfrage), causa forensis iudicata, inde decretum Dan. IV, 14: שאלתי וְשָׁאַלְתֶּם קְדָשֵׁינוּ וְאִמְרֵנוּ in decreto Custodum iuitur hoc decretum, et mandatum Sanctorum est haec causa i. e. hoc decretum. Sibi respondent שאלתי et שאלתי: ad significationem decreti autem, quam flagitum contextus, rectius hac via pervenies, quam ea, quam ingressus est C. a. Lengerke, cui ש' est: postulatum iudicum, inde voluntas, decretum eorum, quod ab usu radicis alienius est. Etiam arab. سَأَلْتُ quaestio, de causa dicitur vit. Tim. II, 356 lin. 5, et de re Gen. XXIV, 66. Deut. XXX, 4 Ar. Erp. pro hebr. דָּקָר.

שאל utriusque sexus v. (m. Iob. XXVI, 6, f. Jes. V, 14. XIV, 9) orcus (LXX ubique ὄρξ, semel θύρατος 2 Sam. XXII, 6), locus subterraneus, profundissimus (Iob. XI, 8. Deut. XXXII, 22) et caliginosus (Iob. X, 21, 22, vide contra Jes. XIV, 9 sqq.), habitatus a mortuorum animabus (Ps. XXX, 4. LXXXVI, 13. LXXXIX, 4g. Prov. XXIII, 13), quae שאלה

appellantur (v. h. v.): cui et valles (Prov. IX, 18) et portae vectesque tribuuntur a poetis (Jes. XXXVIII, 10. Iob. XVII, 16). Morientes dicuntur descendere in orcum, שאלה ירד Num. XVI, 30. Ez. XXXI, 15, 17 poet. ירד שאלה Iob. VII, 9. Ps. LV, 16, cf. Salm. in orcum demisit Gen. XLII, 38. 1 Sam. II, 6, 1 Reg. II, 9. Qui vitam alic. servant, dicuntur servare cum שאלה a manu (potestate) orci Hos. XIII, 14. Ps. XLIX, 16, alibi orcus omnes devorare (Prov. I, 12), insatiabilis (Prov. XXX, 16. Jes. V, 14), durus et immitis (Cant. VIII, 7) esse dicitur. Per prosopopociam ei tribuuntur laquei (Ps. XVIII, 6. 2 Sam. XXII, 6), quibus hominibus insidietur: qui mortem effugiunt, dicuntur foedus cum orco fecisse (Jes. XXVIII, 15, 18). Aliis locis meton. orcus est pro incolis orci, velut Jes. XXXVIII, 18: orcus te non laudat i. e. in orco te non laudat (Ps. VI, 6), XIV, 9: orcus commovetur tibi que obviam it int. manes. Vide max. Num. XVI, 30 sqq. Jes. XIV, 9 sqq. Ez. XXXI, 16 sqq. XXXII, 21 sqq. (Chald. וְשָׁאַל id. Syr. صَبَا, praeter V. et N. T. locos apud Cast. et Schaaf. v. quae laudat Bernst. in lexid. ad chrest.; usurpatur etiam de limbo patrum et purgatorio Amirae gr. 74, de sepulcro Ephr. III, 255. 236. Aeth. et amh. ስላላ). — De etymo pro certo habendum est, שאלה (v. rad. no. I) i. q. שאל pr. significare locum cavum et subterraneum, ut germ. Hölle eiusdem originis esse videtur atque Höhle (cf. goth. halja, vet. germ. sup. hella, hellja infernus coll. hellir caverna, hol cavus, foramen, holl foramen, hal, hale anglosax. caverna, hodie Hölle de via cava montibus cineta = Hohweg, hebr. קוֹמְצוּם v. q. v.), et lat. coelum est a cavus, cavus, hohl. Quam verbi originem iam in scholis aliquamdiu propositam postquam in lex. man. publici iuris feceram, intellexi eodem fere tempore etiam alios viros doctos in eandem coniecturam incidisse (v. Bötcheri specc. p. XIII. Ewald ad Ps. p. 42, cf. Maureri praef. ad Ps.): qui quidem consensus (absit enim in talibus aemulatio iufensa et simultas) rem per se probabilem pluribus etiam commendabit. Prioris de etymo coniecturae vix memoratu dignae sunt. Plerique enim orcum a poscendo dictum putabant, quippe qui continuo poscat et insatiabilis sit (Prov. XXX, 16, orcus rapax Catull. 2, 28, 29), alii cum Scheidto (ad cant. Hiskiae p. 20 sqq.) שאלה referebant ad سَالٌ laxus, pendulus fuit

venter, שאל defecit lac in utre, שאל parva portio aquae in fundo utris, et inde fundi s. imi significationem extorquebant (coll. שאל lacinia vestis, שאל, adeoque שאל v. E. Meier ad Joël p. 159. Hupfeld in Ephemerid. orient. II, 462); ne minima quidem veri specie, quum penduli laxioris notio in שאל, שאל, ذليل, שאל a notione inferni prorsus aliena sit.

שאל (expetitus i. e. quem parentes a Deo impertrarunt cf. שאלה Saulus (LXX Σαουλ, Jos. Σάουλος)

n. pr. quod gesserunt 1) primus Israëlitarum rex, filius Kisi Benjaminitae, vir fortis et bellicosus a Samuele propheta *poscente* populo electus 1 Sam. VIII, 4. IX, 2 sqq., ab eodem postea improbratus et repudiatus (ib. c. XV). Post quadraginta annorum imperium clade a Philistaeis accepta mortem sibi conscivit (ib. c. XXXI). בִּירַת טַאָל familia, posterius Sauli 2 Sam. III, 1. IX, 1. גִּבְעַת טַאָל Gibeat Sauli, v. גִּבְעָה no. 2, a. — 2) rex Idumaeorum Gen. XXXVI, 37. — 3) filius Simeonis ib. XLVI, 10. — 4) al. 1 Par. VI, 9. — A no. 3 est patron. טַאָלְתַּיָאָל Num. XXVI, 13.

טַאָלְתַּיָאָל (quem a Deo petii) n. pr. viri 1 Par. III, 17. Esr. II, 2. Neh. XII, 1, qui טַאָלְתַּיָאָל Hagg. I, 12. 14. II, 2.

טַאָלְתַּיָאָל (fort. recessus, qs. inf. ab וָאַלְתַּיָאָל) subduxit se, recessit ab aliqua re, sq. טַאָל 1 Tim. V, 11. 2 Tim. II, 16. 23. Tit. III, 9) n. pr. oppidi in planitie Judae Jos. XV, 33, Danitis tributae XIX, 41. Iud. XIII, 25. Eusebii v. Ἰδαυὸν eam comparat cum vico Asto inter Azotum et Ascalonem, sed ad vocem Ἰδαυὸν scribit esse in decimo miliario Eleutheropolis aquilonem versus pergentibus Nicopolin.

טַאָלְתַּיָאָל *quievit*, in Kal inusit., cogn. verbo טַאָל inmixtus est ad quietem captandam, cf. טַאָלְתַּיָאָל brachio innixus est, dein quievit, dormiuit. (Syr. Pa. טַאָל placavit, tranquillavit. Ethpa. requievit, טַאָלְתַּיָאָל tranquillitas, pax). Non legitur nisi

Pil. טַאָלְתַּיָאָל tranquillus fuit, tranquille et secure vixit Jer. XXX, 10. XLVI, 27. Prov. I, 33, quietem captavit Iob. III, 18. Inde

טַאָלְתַּיָאָל, pl. טַאָלְתַּיָאָל adj. 1) *tranquillus*, de habitatione Jes. XXXIII, 20, *tranquille vivens* Zach. I, 15, *secure vivens* Iob. XII, 5 (cf. טַאָלְתַּיָאָל XXI, 23). — 2) in malam partem *socors, fastuosus* (secundis rebus ferax, Sollust. Iug. 94). Ps. CXXIII, 4. Am. VI, 1. Jes. XXXII, 9. 11. 18. Cf. טַאָלְתַּיָאָל no. 2, b, טַאָלְתַּיָאָל, et Schultens Animadvv. ad Iob. XXVI, 5. Orig. hebr. p. 226. Storr. Obs. p. 179 not. Subst. *fastus* Jes. XXXVII, 29. 2 Reg. XIX, 28.

טַאָל v. טַאָלְתַּיָאָל.

טַאָלְתַּיָאָל 1) *anhelavit* (schnauben). (Eiusdem stirpis radd. sunt טַאָלְתַּיָאָל, טַאָלְתַּיָאָל, טַאָלְתַּיָאָל no. I, iisque vicina est syllaba טַאָלְתַּיָאָל, טַאָלְתַּיָאָל, quae et flandi et cupiendi potestatem habet. In linguis indogerm. cum sibilo habes *schnauben, schnappen, to snap*, cum spiritu *happen* [jappen] cet.). Est a) iracundi Jes. XLII, 14, b) festinantis, inde

festinavit Eccl. I, 5. Cf. טַאָלְתַּיָאָל no. 3. — 2) *inhaviit* (schnappen), *hiante ore captavit, appetiuit*, velut acrem Jer. II, 24. XIV, 6, umbram Iob. VII, 2, noctem (oreum) XXXVI, 20: טַאָלְתַּיָאָל אֶל תַּשְׁפָּח אֶל נַעֲהֵלֶס appetas illam noctem. Poët. tribuitur laqueo s. pedicæ alicui insidiantii Iob. V, 5 (v. טַאָלְתַּיָאָל). Sq. טַאָלְתַּיָאָל Am. II, 7: *qui inhiant pulvisculo terrae in capite tenuium*, qui ne pulvisculum quidem, quo paupera caput consperserunt, iis sine invidia permittunt, quin huic etiam avide inhient, hyperb. de sordida divitum pauperes opprimuntum avaritia. Ps. CXIX, 131: טַאָלְתַּיָאָל אֶת פִּי פִּתְחֵי אֶתֶם os meum aperio et inhio sc. appeto praecepta divina (cf. hemist. sq.). Alibi *inhiare alicui* est i. q. sanguinem eius sitire, metaphora a bestiis feris petita sq. acc. Ps. LVI, 2: טַאָלְתַּיָאָל אֶתֶם בֵּי נַפְשֵׁי אֲנִי nam inhiant mihi homines. ib. 3. LVII, 4. Am. VIII, 4. Ez. XXXVI, 3.

טַאָלְתַּיָאָל 1) *tursit, turgidus factus est* (atrotzen, anschwellen), *luxuriavit; it. intumuit*. Hebr. de turgore carnis in corpore maxime invenili, opimo et obeso, unde טַאָלְתַּיָאָל caro turgescens, et de fermento intumescente, unde טַאָלְתַּיָאָל mactra fermenti. Radd. cognatae sunt: טַאָלְתַּיָאָל intumuit fermentum, unde טַאָלְתַּיָאָל fermentum; טַאָלְתַּיָאָל turgere, luxuriare, exuberare, de plantis, unde טַאָלְתַּיָאָל vepres, it. aestuare, effervescere, unde טַאָלְתַּיָאָל arabis. טַאָלְתַּיָאָל effervuit, ebullivit, de vino, febris; טַאָלְתַּיָאָל id. etiam de ulceribus intumescensibus.

2) *redundavit, abundavit* (i. q. וַתַּחַר), dein *superfuit, reliquus fuit*. (Chald. et sam. id. Arab. سَمَرَ reliquum fecit, טַאָלְתַּיָאָל reliquus fuit). In Kal semel 1 Sam. XVI, 11.

Niph. pass. Hi. 1) reliquus factus est, superfuit. Gen. VII, 23: וְהַיָּצָר אֶתֶם יוֹחָד וְהָיָה אֶתֶם יוֹחָד et reliquus factus est unus Noachus. XLII, 38. XLVII, 18. Ruth I, 3. 5 et saepe. Ex. VIII, 27: וְהָיָה אֶתֶם אֶתֶם אֶתֶם לֹא ne unus quidem superfuit, et sic וְהָיָה אֶתֶם אֶתֶם אֶתֶם לֹא XIV, 28. Iudd. IV, 16, וְהָיָה אֶתֶם אֶתֶם אֶתֶם אֶתֶם Jos. VIII, 17. 2 Reg. X, 21. — Sq. dat. superfuit alicui Zach. IX, 7, sq. 2 in aliquo loco Jes. XVII, 6: וְהָיָה אֶתֶם אֶתֶם אֶתֶם אֶתֶם Dan. X, 8: וְהָיָה אֶתֶם אֶתֶם אֶתֶם אֶתֶם (ex multitudine) Neh. I, 2, Part. טַאָלְתַּיָאָל: *reliquus, superstes* Gen. XXXII, 9. Jes. IV, 3 pl. Gen. XIV, 10. Fem. Jes. XXXVII, 31. — 2) *remansit* alicubi Exod. VIII, 5. 7. Num. XI, 26. — Iob. XXI, 34: וְהָיָה אֶתֶם אֶתֶם אֶתֶם alterationes vestras si examinantur, remanet perfidia in Denm. — Ez. IX, 8 in edit. est monstrum formae: וְהָיָה אֶתֶם אֶתֶם Sed nil dubito, quin haec ex duabus lectionibus (טַאָלְתַּיָאָל part. et וְהָיָה אֶתֶם) conflata sit. Hodieque exstant codices, in quibus deest א, et alii in quibus: omissum, v. de Rossi.

Hiph. 1) reliquum fecit (übriglassen), *reliquit*, post esum Deut. XXVIII, 51, messem Obad. 5, max. post caedem, in quibus וְהָיָה אֶתֶם אֶתֶם non reliquit residuum Jos. X, 28. 37. 39. 40, sq. dat. (alicui) VIII, 22. X, 33. XI, 8.

petitae, quod deo non conveniat „extrema ira se instruere“ quum aliis locis tum Deuteronomii I. c. satisfactum est.

מִשְׁאָרָה f. *maetra*, s. vas in quo farina subigitur et fermentatur (v. rad. no. 1) Ex. VII, 28. XII, 34. Deut. XXVIII, 5. 17.

שָׁרָה v. rad. שָׂרָה.

שָׁרָה (cf. aeth. et tigr. **ሰ-ሰ-ሰ**: amh. **ሰወ**: et **ሰወ**: vir) n. pr. 1) trium virorum in stemmatis Genesios (et Paralipp.), qui Arabiae populorum auctores fuisse feruntur. Unus est a) filius Regmae (cuius frater est Dedan), Cuschi nepos Gen. X, 7. 1 Par. I, 9; alter b) filius Joctani, frater Usali (Sanaae), Ophiri, aliorum. Gen. X, 28. 1 Par. I, 22. Abulfeda p. 98 Paris.: **سبا بن يشجب بن يعرب بن قحطان**. Tertius est c) filius Jokshan, filii Abrahami et Keturae, frater Dedani Gen. XXV, 3. 1 Par. I, 32. Cf. no. 2 extr.

2) gens et regio in Arabia felice thure, aromatis, auro gemmisque abundans 1 Reg. X, 1 sqq. (ad quem locum cf. traditiones Arabum de Balkisa, regina Jemanae Cor. 27. Pococke spec. hist. Arabum p. 60, et contra Aethiopicum, qui cum Jos. Ant. 8, 6 §. 5, licet iniuriā, illam reginam patriae suae vindicant Ludolf. hist. aeth. 2, 3) Jes. LX, 6. Jer. VI, 20. Ezech. XXVII, 22. Ps. LXXII, 15, mercatura etiam magna et copiosa nobilis Ez. 1. c. Ps. LXXII, 10. Joël IV, 8. Iob. VI, 19, sed Iob. I, 15 (ubi copulatur cum fem.) in vicinia Ausilitidis et Euphratis praedas agens. Cum his congruunt, quae Graeci et Arabes tradunt de Sabaeis, quorum metropolis

modo Saba modo Mariaba (مأرب) dicta trium quattuorve itinerum spatio a Sanaa abest. Strabo XVI, p. 768: *ἐχόμενοι δὲ τοιῶν (Minacorum) Σαβαῖοι, μητρόπολις δ' αὐτῶν Μαριάβα*, p. 777: *συνάπτει δ' ἡ τῶν Σαβαίων εἰθαυμοσισταῖα μεγίστου ἔθνους, παρ' οὗς καὶ σμίθρα καὶ λίβανος καὶ κινάμωμον ... ἐν τῇ παραλίᾳ καὶ βύλλωμον ... ἡ δὲ πόλις τῶν Σαβαίων, ἡ Μαριάβα κίτται μὲν ἐπ' ὄρους εἰδόμενον ... ἐκ δὲ εἰσορίας (al. ἑμπορίας) οἴτοι τε καὶ Γεθόασι πλουσιώτατοι πάντων εἰσιν, ἔχουσι τε παμπληθῆ καυστικὴν χρυσομασίαν καὶ ἀργυρομασίαν, κλωνῶν τε καὶ τριπόδων καὶ χρυσιῶν, σὺν ἐπιτομίαις καὶ τῆς τῶν ὀλιγων πολυτελείας καὶ γόρ θναύματα καὶ τοῖζοι καὶ ὄροσοι δὲ ἐλέφαντος καὶ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ λιθοκολλίων τεγγάων διαπεποικισμένα. Idem alibi (p. 780) fines eorum usque ad Syriam desertam pertinuisse docet: *πρῶτοι δὲ ἐπὲρ τῆς Συρίας Ναβαταῖοι καὶ Σαβαῖοι τῆς εἰθαύμου Αραβίαν νέμουται, καὶ πολλὰ κίς κατὰ τρεῖζον αὐτῆς, πρὶν ἢ Ῥομαίων γενέσθαι* unde illustratur Iob. I, 15. Similia referunt Agatharch. p. 64 Diod. 3, 38. 46. Plin. 6, 32, neque non Arabes, ut Abulfeda p. 96 Par. (cf. Rommel p. 39). Edrisi I, 53. 147 ed. Jaubert. Recentiorum quidem nemo *Sabam* s. *Marebam* adiit, sed ex relationibus eorum qui Sanaae usper fuerunt intelligitur, ibi permulta antiquitatis ethnicae*

rudera, in his aedificia et marmora cum inscriptionibus Himjariticis, superesse (v. London Geogr. Journal T. VIII). — Quae si comparaverit cum tribus Genesios locis (v. no. 1, a. b. c), facile apparet, *Sabacos* Arabiae felices Sanaae contentissimos esse filios Joctani Gen. X, 28 (lit. b): neque minus evidens est, Gen. X, 7 et XXV, 3 (a. c) de uno eodemque populo dici, quamquam diversa ei assignatur origo, utroque enim loco Saba copulatur cum Dedano et Regoma. Itaque duo huius nominis populi statuenti videntur, quorum unus (b) altero nobilior in Arabia felice, alter (a. c) ad mare Persicum haud procul ab ostiis Euphratis habitaverit: licet linus (a. c) praeter stemmata Genesios certa mentio non exstet.

I. שָׁרָב rad. inusit. Arab. **شَبَّ** accendit, et intransit. arsit, **شَبَّابٌ** et **شَبَّابٌ** id quo ignis accenditur.

Cogn. **شَبَّ** inflammavit, **شَبَّابٌ** aestus, uredo, fort. **شَبَّ** arsit, conflagravit, neque non **شَبَّابٌ** flamma (nisi hoc secundarium est, ortum ex **شَبَّ**, **شَبَّ**). Origo fortasse est in flando, unde flando suscitavit ignem, coll. **שָׁרָב**, **שָׁרָב**. Inde

שָׁרָב, estr. **שָׁרָב** *flamma ignis eius*. Iob. XLIII, 5. LXX *ἡλόξ*.

שָׁרָב chald. emph. id. Dan. III, 22: **שָׁרָב** *flamma ignis*, ut recte Vulg. Theod. *ἡλόξ πυρός*. Plur. **שָׁרָב** VII, 9. Syr. **شَبَّابٌ** „scintillae“ Cast., rectius, ut videtur, flammae, licet Pesch. Dan. I. c. alia voce utatur (**شَبَّابٌ**).

II. שָׁרָב i. q. chald. **שָׁרָב** fregit, unde **שָׁרָב** fragmentum. Inde

שָׁרָב m. pl. *fragmenta* Hos. VIII. 6.

שָׁרָה fut. conv. **שָׁרָה** *captivum fecit, captivum abduxit*. (Arab. **شَرَّه**, **شَرَّه** id., **شَرَّه** captivitas, **شَرَّه** turba captiva. Arab. **سَبَّ** id., **سَبَّ** captivus).

Refertur ad homines Num. XXI, 1. XXIV, 22. XXXI, 9. Dent. XXI, 10. 1 Reg. VIII, 48. Jes. XIV, 2. Jer. XLI, 10. 14. XLIII, 12 (etiam mulieres Gen. XXXIV, 29 cf. arab. **سَبَّ** mulieres captivae), rarius est: *abegit* greges 1 Par. V, 21. 2 Par. XIV, 14, *asportavit* opes Obad. 11. 2 Par. XXI, 17. Dicitur etiam de duce triumphante captivos secum ducente Iud. V, 12. Ps. LXVIII, 19, de his qui aliquem captivum tenent Ps. CXXXVII, 3. Part. pass. **שָׁרָה** *captivi* Jes. LXI, 1. Gen. XXXI, 26: **שָׁרָה** *captivae gladii* i. e. in bello

captae a milite gladium manu tenente (2 Reg. VI, 22. Jes. XXXII, 3 ibique comment.) gr. αἰχμάλωτος, δορυλάωτος.

Niph. pass. Gen. XIV, 14. Ex. XXII, 9. 1 Sam. XXX, 3. 5. Jer. XIII, 17. Ez. VI, 9.

שְׁבִיָּה m. gemmae species, de qua certi nihil constat, maxime cum origo nihil suppeditet, quo natura gemmae illustretur. Exod. XXVIII, 19. XXXIX, 12. Achatem reddunt LXX. Vulg. Luth. cf. Braun. de vest. sac. II, 15.

שְׁבוּאָל (captivus Dei i. e. qui amore Dei qs. captivatus est, cf. semis captivum fecit s. rapuit cor alic. amore) n. pr. virorum 1) 1 Par. XXIII, 16. XXVI, 24, pro quo שְׁבוּאָל XXIV, 20. — 2) 1 Par. XXV, 4, pro quo שְׁבוּאָל Comm. 20.

שְׁבוּת f. captivitas, concr. captivi. Passim, ubi שְׁבוּת in textu est, in Keri est שְׁבִיָּה Ps. LXXV, 2. CXXVI, 4. Zach. II, 7, sed saepius contra pro שְׁבִיָּה in Chethibh (quae forma minus usitata est) Keri habet שְׁבוּת Iob. XLII, 10. Jer. XXXIX, 14. XLIX, 39. Thren. II, 14. Ezch. XVI, 33. 53. XXXIX, 25. Ubiq. in hac locutione: שְׁבוּת שְׁבוּת Jer. XXXIII, 7. 11. XLIX, 6. Ez. XXXIX, 25 et שְׁבוּת שְׁבוּת Dent. XXX, 3. Jer. XXXIX, 14. XXX, 3. 18. XXXI, 23. XXXII, 44. XLVIII, 47. Ez. XXIX, 14. Am. IX, 14. Zeph. III, 20. Ps. XIV, 7. LIII, 7. LXXXV, 2. CXXVI, 4 reducere captivos alic. (populi), et metaph. restituere alicuius pristinae felicitati et saluti. Iob. XLII, 10: וַיִּרְוֶה יְהוָה אֶת שְׁבוּת יוֹב et Jova in integrum restituit Jobum. Ezch. XVI, 53 cf. 55. Hos. VI, 11.

שְׁבִי m. 1) adj. (i. q. שְׁבִיָּה) captivus Ex. XII, 29. Fem. שְׁבִיָּה captiva Jes. LII, 2.

2) subst. abstr. in Pausa שְׁבִיָּה, e. suff. שְׁבִיָּה שְׁבִיָּה Iud. V, 12, שְׁבִיָּה Neh. XXXI, 19 captivitas. Deut. XXI, 13. 2 Par. XXIX, 9. Esr. III, 8. IX, 7. Neh. VIII, 17. שְׁבִיָּה terra captivitatis eorum Jer. XXX, 10. XLVI, 27. שְׁבִיָּה abiit, abductus est in captivitatem Jer. XXX, 6. XXXII, 22. XXX, 16. XLVI, 2. Ez. XII, 11. XXX, 17. 18. Am. IX, 4, semel שְׁבִיָּה Thren. 1, 5: dicunt etiam: שְׁבִיָּה לָקַח שְׁבִיָּה abstulit in captivitatem Jer. XLVIII, 46, שְׁבִיָּה Ps. LXXVIII, 61. — שְׁבִיָּה captivitas exulum Esr. II, 1. Neh. VII, 6. Saepe concr. a) captivi. Iud. V, 12. שְׁבִיָּה abduxit captivos Num. XXI, 1, v. שְׁבִיָּה, e. cogit captivos Hab. I, 9. שְׁבִיָּה captivi Aegypti Jes. XX, 4, שְׁבִיָּה Jer. LII, 2. Angustus est quam לָקַח (q. v.), unde שְׁבִיָּה praeda captivorum Num. XXXI, 26. Sed dicitur tamen b) de praeda gregum aliarumque opum. Am. IV, 10: שְׁבִיָּה שְׁבִיָּה, et Jes. XLIX, 24: שְׁבִיָּה שְׁבִיָּה i. e. iniusto ablata, et S. praeda tyranno ablata Comm. 25.

שְׁבִיָּה (i. q. שְׁבִיָּה qui captivum fecit) n. pr. viri 1) 1 Par. II, 42. Neh. VII, 45.

שְׁבִי (id.) n. pr. viri 2 Sam. XVII, 27.

שְׁבִיָּה f. captivitas Neh. III, 36. Jer. XLVIII, 46, meton. captivi Dent. XXI, 11. XXXII, 42. 2 Par. XXVIII, 5. 11. 13. 14. 15.

שְׁבִיָּה i. q. שְׁבוּת f. captivitas Num. XXI, 29. Praeterea in locutione שְׁבִיָּה שְׁבִיָּה in Chethibh, ubi Keri habet שְׁבוּת, et contra ter in Keri, ubi Chethibh habet שְׁבוּת q. v.

תְּשִׁבִי n. gent. Thisbita, cognomen Eliae prophetae. 1 Reg. XXI, 17. XVII, 1: וַיִּקְרָא אֶת־הַשֵּׁפַר מִתְּשִׁבִי וְגַלְגַּד־אֱלִיָּהוּ *Elias Thisbita unus ex inquilinis Gileadi.* Inquilini autem Gileaditidis mihi esse videntur tales qui ex alia quadam tribu et regione orti in Gileadite sedes posuerant ibique peregrini et advenaerant. Itaque non obstat Thisbes situs in agro Naphtalitarum, Tob. I, 2: *ἐκ Θεισβῆς, ἣ ἐστὶν ἐκ ἐξέμων Κῆδος (קְרֵשׁ) τῆς Νεφθαλαίμ ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ πλησίον Ἀσῆρ* (ex conj. Hamak. Ἀσῶρ תְּשִׁבִי): contra Pseudepiphanius Thisben trans Jordanem ponit, Eliam oriundum esse dicens *ἐκ Θεσβῶν, ἐκ γῆς Ἀγαθῶν . . . ὅτι ἡ Θέσβις δῆμου ἦν τοῖς ἱερεῖσι δεδομένη (?)*. Vide quae de his locis disputantur Relandus in Palaest. p. 1035. Hamakerus ad librum de vit. prophetarum p. 39 sqq.

שְׁבִיָּה in Kal inusit. pr. *mulsit, permulsit*, arab. سَبَح natavit, quod fit aquam stringendo et mulcendo. Aethiopi. **W-Ōh**: pinguis fuit, fortasse a laevore. Intrans. سَبَح quietus fuit. Inde

Pi. 1) *compescuit fluctus* Ps. LXXXIX, 10 (mulcere fluctus Virg. Aen. 1, 70), iram Prov. XXIX, 11. Cf. תְּהַלֵּה. (Arab. سَبَح II. sedavit dolorem, febrim, calorem. V. pass.). — 2) *laudavit*, pr. *mulsit laudibus* Paeniv. (arab. سَبَح, aeth. **Ū-Ōh**: id.) Eccl. VIII, 15, max. Deum Ps. LXIII, 4. CXVII, 1. CXLVII, 12, addito dat. pers. *laudavit aliquid alicui* ib. CXLV, 4. — 3) *felicitem praedicavit* Eccl. IV, 2 (ubi שְׁבִיָּה dicitur pro הַשְׁבִּיָּה). Cf. chald.

Hiph. i. q. Pi. no. 1 (fluctus) *compescuit* Ps. LXV, 8.

Hithp. sq. **q** *gloriat* est aliqua re Ps. CVI, 47. 1 Par. XVI, 35.

שְׁבִיָּה chald. Pa. *laudavit, laudibus celebravit*, ut Deum Dan. II, 23. IV, 31. 34, idola V, 4. 23 (sq. ל). In Targg. saepissime pro שְׁבִיָּה, תְּהַלֵּל, תְּהַלֵּל, תְּהַלֵּל et similibus. Syr. مَسَب id.

יְשִׁבָה (laudans) n. pr. viri 1 Par. XXIV, 13.

שְׁבַל rad. in verbo inusitata 1) *ivít*, cogn. יָבַל.

Inde שְׁבִילִי *šebīlī* via, *سبيل* IV. multos viatores habuit via (nostr. stark *begangen*, *betreten* seyn). Syr. *مَصَل* monstravit viam.

2) *ascendit, crevit*. (Arab. *سبيل* IV. et quadril. *سَبِيل* spicas produxit cf. *شبل* crevit, adolevit. Vide שְׁבַלְתָּ, *שְׁבַלְתָּ*.)

3) *fluxit*, max. largius. (Arab. Conj. IV. pluviam profudit coelum, *سَبِيل*, *سَبِيلَة* pluvia). Derivv. שְׁבַלְתָּ, *שְׁבַלְתָּ* no. 2.

שְׁבַל m. *syрма* vestis a defluendo dictum. Jes. XLVII, 2. Cogn. שְׁבַל q. v. Arab. *سَبِيلَة* vestes longae, unde dicunt *جَرَّ سَبِيلَتَه* verret *syрма*.

שְׁבַל v. rad. *שְׁבַל* p. 212.

שְׁבַלְתָּ, tantum in pl. estr. (fem.) Zach. IV, 12: *שְׁבַלְתָּ הַיְחִיָּים* LXX *ὅτι κλάδοι τῶν θλαῖων*. Vulg. *duae spicae olivarum*. Spicae autem vocantur frondes olearum extremae ob spicarum similitudinem. Kimchi: *דגה אוחם לשבלים לרקוחם*. Nonnulli codd. exhibent *שְׁבַלְתָּ* (a *שְׁבַלְתָּ*), sed repugnante Masora, quae illas formas distinguere iubet.

שְׁבַלְתָּ pl. שְׁבַלְתָּי f. 1) *spica*. (Chald. *שְׁבַלְתָּ*, שְׁבַלְתָּ pl. שְׁבַלְתָּי, it. *הַשְׁבַלְתָּ*, syr. *مَصَل*, *مَصَلَة*, zab. *مصعل*, arab. *سَبِيلَة*, *سَبِيلَة*, *سَبِيلَة*, et Dag. in Nun resoluto *سَبِيلَة*, aeth. *ሱባለ*: id.) Job. XXIV, 24, pl. Gen. XLI, 5 sqq. Ruth II, 2. Jes. XVII, 5.

2) *flumen*. Jud. XII, 6 (ubi singularis pronuntiationis litterae apud Ephraimitas attingitur, v. pag. 931) Ps. LXIX, 3. 16. Jes. XXVII, 12. Vide rad. no. 3. (Syr. *مَصَلَة* alveus fluminis).

שְׁבַל Jer. XVIII, 15 Cheth. i. q. שְׁבַל in Keri.

שְׁבַל vel **שְׁבַל**, tantum pl. estr. et c. suff. שְׁבַלְתָּ, שְׁבַלְתָּ m. *via*. Ps. LXXVII, 20 et Jer. XVIII, 15 Keri, ubi in Chethib est שְׁבַל. (Chald. *שְׁבַלְתָּ* id., unde שְׁבַלְתָּ propter, nostr. *wegen*, syr. *مَصَل* et *مَصَل*, arab. *سَبِيل* id.).

שְׁבַן rad. inusit. et incertae significationis, fort. *crevit, adolevit* i. q. שְׁבַל no. 2 et arab. *شبل* cf. *شبن* tener, mollis fuit adolescens.

שְׁבַנָּה et **שְׁבַנָּה** (fort. adolescentia, nisi est pro *שְׁבַנָּה*) n. pr. praefecti palatii Jes. XXII, 15 sqq., dein

(postquam hoc mnnus Eliakimo traditum est Jes. XXII, 15) scribae regii regnante Ezechia XXXVI, 3. 2 Reg. XVIII, 18. 26. 37. XIX, 2.

שְׁבַנָּה (quem adolescere fecit Jova?) n. pr. viro- rum 1) 1 Par. XV, 24. 2) Neh. IX, 4. 5. 3) X, 11. 13. 4) Neh. X, 5. XII, 14, pro quo XII, 3 שְׁבַנָּה, et 1 Par. XXIV, 11 שְׁבַנָּה, qui idem esse videtur.

שְׁבַע verbum inusit. i. q. שְׁבַע et שְׁבַע miscuit, tenuit. Inde

שְׁבַעִים m. pl. *reticula* (Varr. de ling. lat. 4, 19), de ornamento capitis mulierum Hebraearum Jes. III, 18. LXX *τὰ ἑπτάβια*, et ita Talmudistae (v. ad Misn. Kelim XXVII, 10), Kimchi, Raschi, Aben Esra. N. G. Schroederus (de vest. mul. hebr. c. 2) ingeniose interpretatur *parvos soles* (sequuntur שְׁבַעִים lunulae) i. e. bullulas solis speciem referentes et in collo gestatas, coll. arab. *شَمْسَة* (dimin.) quod pariter atque ipsum *شَمْس* de ornamento colli muliebris usurpatum est (exemplis a Schroedero laudatis adde *شمسات الزجاج* Edrisi 12,

18 Rom.), et de usu ב pro נ in hac voce *שַׁבְּטִים* (*שָׁמֶשׁ*), quod Theophr. h. pl. 9, 4. Plin. 12, 14 solis nomen apud Arabes esse tradunt. Obstat quidem vocis forma arabica magis quam hebraea: sed possit nomen una cum re ab Arabibus ad Hebraeos transiisse.

שְׁבַע f. et **שְׁבַעָה** m. estr. שְׁבַע f. שְׁבַעָה m. numerale cardinale, *septem*. (In linguis Semiticis formae primariae gen. f. sunt syr. *مَصَل*, sam. *שְׁבַע*, arab. *سبع*, aeth. *ሱባሁ*: et *ሱባሁ*: amh. *ሱባሁ*: cf. *ሱባ*: septuaginta. Simile est theb. *ḲḲḲḲ*, memph.

ḲḲḲḲ, aeg. vet. *ḲḲḲḲ* Champoll. gr. p. 211 cf. *ḲḲḲḲ*, *ḲḲḲḲ* septuaginta; et in linguis indogerm. sauser. *saptan*, zend. *hapta*, pers. *هفت*, gr. lat. *heptá*, *septem*, in quibus omnibus comparat t in linguis semiticis pariter atque in germanicis abiectum, v. goth. *sibun*, angl. *seven*, nostr. *sieben*). Forma absoluta plerumque praecedit nomen, ut *שְׁבַע שָׁנִים* Gen. V, 7, rarius sequitur, max. in recentiore Hebraismo, ut *שְׁבַע שָׁנִים* Ezech. XL, 22, *שְׁבַע שָׁנִים* 2 Par. XIII, 9. XXIX, 21. (Num. XXIX, 32). Si nomen praecedit in statu constructo, exprimitur Ordinale, ut *שְׁבַע שָׁנָה* annus septimus 2 Reg. XII, 1. Forma constructa ubique praenonitur, sed in certis tantum formulis, ut *שְׁבַעִים יָמִים* (ein Tagsiebend) Gen. VIII, 10. 12. XXXI, 23 et sexcenties, et *שְׁבַע מֵאוֹת* septingenti Gen. V, 26. *שְׁבַעִים שְׁבַעִים* septeni (a)

VII, 2. C. suff. שבעה septem illi 2 Sam. XXI, 9. *Septendecim* est שבעה עשר m. שבע עשרה f. Gen. XXXVII, 2. 1 Paral. VII, 11. — Numerus septenarius antem Hebraeis, ut aliis Orientis populis (v. Jablonski Panth. aeg. Proleg. §. 24. 25. Fr. Gedricke verm. Schriften p. 32 sqq. Burhani Kativ s. v. *heft*. v. Hammer encycl. Uebersicht der Wissenschaften des Orients p. 322. Bohlen Indien II, 247. Bähr Symbolik I, p. 187 sqq.) est a) numerus sacer in rebus sacris celebratissimus (cuius rei causa in numero septenario planetarum et antiquissimo eorum cultu apud Aegyptios et gentes Semiticas quaerenda videtur, cf. praeter scriptores laudatos Wineri Reall. II, 823 et s. v. חמש) Gen. XXI, 28. L, 10. Ex. XII, 15. XIII, 6. XXV, 37. XXIX, 30. XXXVII, 23. Lev. IV, 6. 17. VIII, 33. XIII, 4. XIV, 7 sqq. XVI, 14. XXIII, 8. XXV, 8. Num. XII, 14. XXIII, 1. 4. Jos. VI, 4. 8. 13. 15. 1 Sam. XXXI, 13. 1 Reg. VIII, 65. 2 Reg. V, 10. Iob. XLII, 8. Dan. IV, 20. 22. Zach. III, 9. IV, 2. 10. Itaque b) numerus rotundus isque minor (cf. ad ארבעים quadraginta p. 1268) Gen. VI, 24. XXXI, 23. XXXIII, 3. Iud. XVI, 7. 1 Sam. XI, 3. XIII, 8. 2 Sam. XXIV, 15. 2 Reg. VIII, 1. IV, 23. Prov. IX, 1. Jes. XI, 15. Jer. XV, 9. Ez. III, 15 al.

Forma שבע etiam est a) adv. *septies* Lev. XXVI, 18. 21. Ps. CXIX, 164. Prov. XXIV, 16. — b) n. pr. vivorum a) 1 Sam. XX, 1. β) 1 Par. V, 13. — c) uti volunt n. pr. oppidi Simeonitarum. Jos. XIX, 2. Sed de h. l. adscribere placet Hamakeri observationem (de vitis prophet. p. 204): „Exstat ibi שבע שבע בָּאָר שְׁבַע, quae si duo oppida distincta esse existimantur, summa urbium non convenit. Nam XIV futurae sunt, cum XIII tantum esse dicantur. Ergo Maurero et aliis assentiri non dubito, illud שבע שבע glossema esse putantibus. Recte vidit Simonis in Onom. p. 181 duplicem hic reperiri appellationem unius eiusdemque loci, eamque conjecturam luculenter confirmat haec observatio lexicæ Geogr. *وسبع ناحية في فلسطين من (بين ا) القدس والكرک فيينا* *وسبع ناحية في فلسطين من (بين ا) القدس والكرک فيينا* *Sabe est tractus in Palaestina inter Hierosolyma et Kerek, ubi sunt septem putei, unde locus nomen traxit. Ergo dubium non est, quin plene locus vocari potuerit שבע שבע, ut defective שבע.*“ Equidem nescio an loci difficultas ita solvenda sit, ut שבע שבע בָּאָר vertatur: *Beersaba* oppidum cum *Saba* puteo. שבע enim s. שבעה nomen putei ad *Beersabam* fuisse, apparet ex Gen. XXVI, 33: quod si arcte connexum erat cum oppidi nomine, poterat in oppidis numerandis praetermitteri.

Dual. שבעה *septuaginta* Gen. IV, 15. 24. Ps. XII, 7. 2 Sam. XXI, 9 Chethibh.

Plnr. שבעים *septuaginta*, quod et ipsum saepissime numerus rotundus est Gen. L, 3. Ex. XV, 27. XXIV, 1. Num. XI, 16. Iud. I, 7. VIII, 30. IX, 2. 5. XII, 14. 2 Reg. X, 1. 6. 7 (cf. Cor. 9, 8 et Hody de bible textibus originalibus p. 131), inde *septuaginta anni* saepe in vaticiniis Jes. XXXIII, 15. 17. Jer. XXXV, 11. 12. XXIX,

10. Dan. IX, 2. 24. Zach. I, 12. VII, 5. שבועה hebdomada septies et septuages Gen. IV, 24 cf. Mt. XVIII, 22.

שבעה chald. id. *septem* m. Dan. IV, 13. 20. 22. 29. Cstr. שבועה Esr. VII, 4. De locutione שבעה הוה Dan. III, 19 v. supra p. 63. Indo denom.

שבע *iravit*, a שבע, quandoquidem numerus septenarius sacer erat, et iuramenta vel septem sacrificiis Gen. XXI, 28 sqq. vel septem testibus et pignoriibus firmari solebant, v. Herod. 3, 8. II. 19, 243. In lingua aeth.

סוֹחֵ-לוֹטְפֵי: sunt *incantatores* Hen. cap. 8, 3 cf. 7, 10 Oxon. quandoquidem etiam ritibus magicis numerus sacer adhibebatur. Sono congruunt sauser. *cap* iurare, maledicere, et *capa* iusiurandum, sed haec radicalia sunt, non ducta a numerali *saptan*. In Kal non legitur nisi part. pass. Ezech. XXI, 28: שבעי שבועות *qui iuramenta iuraverunt*. Intelliguntur Iudaei, qui Nebucadnezaro iureiurando se obstrinxerant.

Niph. שבע *iravit*. Constr. a) absol. Gen. XXI, 24. Ps. CX, 4. שבע שבע *iravit* ad mendacium, peieravit Lev. V, 24. XIX, 12. Jer. V, 2. VII, 9. Mal. III, 5, שבע שבע id. Ps. XXIV, 4. b) Ipsa verba iusiurandi sequuntur addito ויאמר 1 Sam. XX, 3, לאמר, Num. XXXII, 10. Deut. I, 34. Jos. XIV, 9, vel nullo verbo interposito 1 Sam. XIX, 6. Ps. CX, 4. Hos. IV, 15. c) Id quod quis se facturum iurat, ponitur sq. כי Gen. XXXII, 16. 2 Sam. XIX, 8. Jer. XXII, 5. XLIX, 13, vel infinit. Lev. V, 4. Deut. I, 35, id quod se facturum iureiurando negat sq. הן Iud. XV, 12, הן c. inf. Jes. LIV, 9, לא אשבע c. inf. Deut. IV, 21. Iud. XXI, 7. d) Sequitur ש eius *per* quem iuratur, velut Dei Gen. XXI, 23. XXXI, 53. Jos. II, 12. 1 Sam. XXVIII, 10. Dan. XII, 7, idoli Jer. XII, 16: passim dicunt וי אשבע השם Lev. XIX, 12. Jer. XII, 16. Deus dicitur per se ipsum iurare, Gen. XXXII, 16: שבעה *per me iuro*. Jes. XLV, 23. Am. VI, 8. VIII, 7, *per dextram suam* Jes. XLII, 8, sed in שבעה הוה ad locum referri videtur, v. pag. 1198 B. Est autem *iurare* *per* Jovam Deut. VI, 13. X, 20. Jes. XIX, 18. XLVIII, 1. Ps. LXIII, 7, *per idola* Am. VIII, 14 passim idem quod Deum, idola colere, iurat enim quisque per nomen quod colit. Contra *per miserum* qui *iurat*, is hoc dicit: accidit mihi, quod illi, si fidem fallo Ps. CII, 9 cf. Jes. LXV, 15. Constr. e) sq. ה pers. cui iuramus. Gen. XXIV, 7. 21. 23. XXV, 33. XXVI, 31. XLVII, 31. 1 Sam. XXIV, 43. 2 Sam. XIX, 24, et addito etiam acc. rei: iureiurando promissit alicui aliquid (jemendem etwas zuschwören) Gen. L, 24. Ex. XIII, 5. XXXIII, 1. Num. XXXII, 11. Deut. XXXI, 20 al. שבע לא יהיה est: fidem dedit Deo, nomen dedit Deo 2 Par. XV, 14, cf. Jes. XIX, 18. Zeph. I, 5 (ubi semel c. c. ה). f) sq. ה rei *de* qua quis iurat Lev. V, 24. — Ceterum observatio dignum est, *iurare* aliquoties per vituperium dici *pro temere*, et fortasse adeo *falso iurare*, quod facile accidit his quibus nulla iurisurandi religio est. Eccl. IX, 2: שבעה שבעה *qui temere iurat sicut is cui*

iusiurandum religio est. Zach. V, 3, ubi השבט idem est quod Comm. 4 השבט. יהושפט שבט. En initia doctrinae Christi Mt. V, 33 sqq.

Hiph. 1) *iurare fecit* aliquem, *iureiurando eum obstrinxit* Num. V, 19, 2 Par. XXXVI, 13; *et defecit* (Sedecias) a Nebucadnezaro אֲשֶׁר הִשְׁבִּיעוּ בְּאֶהֱדִים *qui iureiurando per Deum eum obstrinxerat* i. e. cui is iuraverat per Deum. Sequuntur ipsa verba eius, qui alteri iusiurandum imponit, praecivio לאמר Gen. L, 5. Ex. XIII, 19. 1 Sam. XIV, 28, it. gerundium Neh. V, 12, אֲשֶׁר Gen. XXIV, 3. 1 Reg. XXII, 16 eius quod iureiurando promittitur. — 2) *obsecravit, obtestatus est* (gem. beschwören) 1 Sam. XX, 17. Jer. V, 7. Cant. II, 7. III, 5. V, 9. VIII, 4.

שבט m. (Dan. IX, 27, שבט זמא Gen. XXIX, 27 reddendum: *hebdomas huius mulieris*) cstr. שבט Gen. XXIX, 27, 28, dual. שבטים Lev. XII, 5, pl. שבטות m. (Dan. IX, 25. X, 2. 3) et שבטות Deut. XVI, 9. 10. 16, cstr. שבטות, c. Suff. שבטותיכם Num. XXVIII, 26 *hebdomas, ἑβδομῆς, septenarius numerus* (denom. a שבט septem cf. שבט decas) 1) dierum, *septimana* Gen. XXIX, 27, 28. Dan. X, 2: שלשה שבטים קמים *per tres hebdomades* (ubi קמים non est genit., v. מים no. 2, b, pag. 585 B). שבטות הן שבטות (septem) *hebdomadam, pentecoste, a septem hebdomadibus dictum*, quae a paschate ad hoc festum numerantur Ex. XXXIV, 22. Deut. XVI, 9. Plene Tob. II, 1: ἀγία ἑπτά ἑβδομάδων. Sed Ezech. XLV, 21: שבטות קמים הן festum hebdomadam dierum, est pascha per septem integros dies celebrari solitum. — 2) *hebdomas annorum* Dan. IX, 24 sqq. Cf. hebdomas annorum Varro apud Gell. N. A. 3. 10. Censorin. c. 14. Arist. polit. 7, 16.

שבט et שבטה f. *iusiurandum* Lev. V, 4. Iud. XXI, 5. 1 Sam. XIV, 26. Eccl. IX, 2 al. השבט שבטות Gen. XXVI, 3. Jos. IX, 20. שבטות שבטות per iuramentum Zach. VIII, 17. שבטות יהודה Ex. XXII, 10. שבטה אלהים Eccl. VIII, 2 *iusiurandum per Jovam, alibi iusiurandum meum est a* id quod praestiti Ps. CV, 9, b) quod imposui Gen. XXIV, 8. Jos. II, 17, 20. — Hab. III, 9: אֲשֶׁר שבטות משה *iurauranda sunt virgae verbi* i. e. iuramento sancitae sunt poenae a Deo annunciatæ. Sed parallelismo accommodatius Maurerus cum Pesch. legit: שבטה, hac sententia: *satiatae sunt sanguine hostiae, epinicum.* — Spec. a) est iusiurandum in foedere pronunciatum, foedus iureiurando sancitum 2 Sam. XXI, 7. שבטה שבטה foedere inncti cum aliquo Neh. VI, 18. LXX ἑβδομα. b) i. q. שבטה אלה Num. V, 21 *iusiurandum execrationis, execratio* Jes. LXV, 15. Dan. IX, 11.

שבטי nnn. ordinal, *septimus* Gen. II, 2. 3. VIII, 4. Ex. XII, 15. 16. XIII, 6 al. Fem. שבטיה, שבטה *septima* Ex. XXI, 2. XXIII, 11. Lev. XXIII, 16. XXV, 4. 20.

שבטה i. q. שבטה, ἄν. λεγ. Job. XLII, 13: שבטה שבטה cf. I, 2. In numeralibus similis forma non occurrit. Aliis שבטה augmentativum videtur (Sim. lex.), quod ab hoc loco alienum, aliis radicale coll. *septem, scr. saptan* (Hannu hebr. Gr. p. 141): fortasse abstractum significat (cf. שבטה) pr. hebdomas, ut שבטה, שבטה.

שבט n. pr. viri 1 Par. IV, 21.

שבט i. q. שבט *miscuit, inde texuit, plexuit.*

(Syr. شبع miscuit, confudit. Arab. شبع V. perplexus fuit, de arboribus, teste Ibn Doreido vc. Jemanense, it. شبع aranea, a texendo. Chald. שבע implicuit, part. Pu. confusus, unde שבט, שבט frons).

Pu. *texuit* Exod. XXVIII, 39, sed spec. de certo quodam texturae genere (de aliis vide ad השב, רקם), quo tunica sacerdotalis (שבטת השב Comm. 4) texta erat. Quale fuerit, ex usu verbi in Pu, et nominis quodammodo colligitur. Ut enim in his exemplis de *fundis palisque* dicitur, quibus gemmae includuntur, ita Exod. I. c. dicitur de eo texturae genere, in cuius superficie ocelli sive scntula fundis similia component, opus *ocellatum* sive *scutulatum* dixeris, nostr. gemusterter Piqué. Ita gr. σφραγίς funda annuli dicitur de figura quadam panno intexta v. Hesyeh. h. v. Salmas. ad scriptt. hist. Angustae p. 507. 512. Maimonides (Kele Hammikdash 8, 16) has figuras sexangulas fuisse suspicatur, ut in fundis annulorum et in stomacho animalium ruminantium quem reticulum (gr. *κεφάλαιον*) appellat. En verba eius: *tunica tum sacerdotis magni tum reliquorum* מִשְׁבַּח היתה שהיא בחים בחים באריגתה כמו בית הבוסתה כדרך הקשים שבטות *fundis consista erat, habuit enim multas cellulas in textura sua, sicut הבוסתה בית (domus poculorum) i. e. stomachus quem reticulum appellant, prout textores facere solent pannos duros s. densos.* Propterea Rabbini: der gekästelte Rock. Cf. Brannium de vest. sacer. I, 17. Ex vet. intpp. vero proximi sunt Onk. et Pseudojon., qui שבטות reddunt verbo רבץ (gemmas inclusit fundis): reliqui vel alium quemcumque tunicæ ornatum expriment (LXX κοσμηθιστός. Gr. Venet. *φολιδωτός*. Saad. ملبس versicolor), vel verbo *angustiae vim tribuant* (Aq. Symm. *συσφραγίς*. Vulg. angustus), quam ex includendi significatu collegisse videntur (cf. שבט Vulg. angustiae).

Pu. *inclusa* (qs. intexta) est gemma auro. Exod. XXVIII, 20: *includuntur auro inclusas sint gemmae in fundis earum.* Cf. שבטה no. 2.

שבט m. semel occurrit 2 Sam. I, 9, ubi narratur, Saulum (vulneratum, ut videtur 1 Sam. XXXI, 3, et) manus sibi illaturum, quod ipse praestare non poterat, ad se vocasse Amleclitam, emque rogasse, ut morte se

afficeret, additis his verbis: כִּי אֲחֻזֵּי הַפָּרַץ LXX ἡ κατέχευε με σάκος δεινόν. Vulg. quoniam tenent me angustiae (v. supra ad verbum in Pi.). Targ. רִתְּחָא terror. Sed ex articuli nsu colligitur, certum quoddam nulum significari, quod graviter vulneratis accidere solet, veluti vertigo (Coce.) aut spasmus (Krampf, Starrkrampf), ut nonnulli Hebraei explicant. Prius peraptum est ad etymon, vertigo enim est sensuum conturbatio et confusio: posterius contextui accommodatius etiam est, et fortasse eodem vocabulo ab Hebraeis designatum. Singularis sententia est Brannii (l. c. p. 295. 266), qui cum R. Levi פָּרַץ idem esse putat atque פָּרַץ בְּתַחַת הַפָּרַץ, hac sententia: vestis scutulata i. e. lorica me detinet i. e. me impedit, quominus me gladio transfodiam.

פָּרַץ f. tantum in pl. estr. פָּרַץ 1) sq. זָהָב: panni cui fila aurea intexta sunt (Goldstoff) Ps. XLV, 14. v. verbum in Pi. — 2) fundae s. palae gemmarum (v. verbum in Pu.) Exod. XXVIII, 11. 13. 14. 25. XXXIX, 13. 16.

פָּרַץ m. pannus ocellatus vel tessellatus (v. rad. Pi.), uude פָּרַץ בְּתַחַת הַפָּרַץ tunica tessellata Ex. XXVIII, 4.

פָּרַץ chald. reliquit Dan. IV, 12. 20. 23. In Targ. id. persaepe pro פָּרַץ, it. remisit peccatum, pro פָּרַץ et פָּרַץ. Utramque potestatem habet etiam syr. פָּרַץ, priore sam. פָּרַץ. Hoc ipso verbo Servator usus est in cruce Mt. XXVII, 46 σαβαχθάνי פָּרַץ cf. Ps. XXII, 1.

Ithpe. pass. sq. dat. Dan. II, 44.

פָּרַץ (relinquens) n. pr. viri Neh. X, 25.

פָּרַץ (id.) n. pr. filii Abrahami et Ketarae Gen. XXV, 2.

פָּרַץ fut. I) פָּרַץ I) fregit, confregit. (Aeth. et amlh. פָּרַץ: id. Arab. فَرِغَ fregit, فَرِغَ perdidit, exitio dedit, v. infra litt. c. Aram. פָּרַץ, פָּרַץ id.). V. c. baculum Jes. XIV, 5 (v. locutionem פָּרַץ גִּבְעָה s. v. גִּבְעָה), vectes Am. I, 5, portam Gen. XIX, 9, iugum Jer. II, 20. XXVIII, 2. 13, brachium alic. Ps. L, 15. Ez. XXX, 21. 22. 24 i. e. vim eius fregit (v. ad פָּרַץ), arcum alic. (v. קִשְׁתָּה), vas figlinum Iud. VII, 20. Jes. XXX, 14. Jer. XIX, 10. 11, ossa Ex. XII, 46. Prov. XXV, 15. Quomodo dilferat a פָּרַץ (einknicken) v. Jes. XLII, 3. De tempestate arbores et naves frangente Ps. XXIX, 4. Ez. XXVII, 26. Praegn. Hos. II, 20: אֲרֻמָּה אֲרֻמָּה אֲרֻמָּה אֲרֻמָּה אֲרֻמָּה אֲרֻמָּה arcum et gladium et arma bellica frangam et ciuicium ex terra.

Spec. a) frangere aliquem dicitur fera eum dilacerans. i. Reg. XIII, 26. 28. (Arab. فَغَرَ fregit, uudu فَغَرَ leo dilacerans Boch. Hieroz. I, 740, lat. frangere, de leone Hor. Carm. 1, 23, 10).

b) fractus dicitur cui unum vel plura membra (spec. manus pedesve) fracta sunt. Part. pass. פָּרַץ cui membrum spec. cui crus fractum est. Lev. XXII, 22. (Aethiop. פָּרַץ: fregit aliquem, spec. fregit ei crus, פָּרַץ: cui crus fractum est, פָּרַץ: fractura cruris Lud. p. 162. In Phoeniciis est Sabura n. pr. ducis Numidarum i. e. crure fractus, v. monn. Phoen. 413. Arab. مَنْكَسَرُ fractis membris, de homine qui de tecto delapsus est vit. Tim. 1, 556 Mang.). Cf. Niph. no. a.

c) Dicunt: frangere populum „instar vasis figlini“ i. e. magna clade afficere Jer. XIX, 11. XLVIII, 38, et absque illa comparatione Jes. XIV, 25. Thren. 1, 15. Etiam perdidit singulos Dan. XI, 26. Jer. XVII, 18. (Arab. فَغَرَ perdidit, exitio dedit, intrans. perit, فَغَرَ interitus, exitium, etiam syn. فَغَرَ saepe est: hostem dispersit, in fugam conciecit vit. Tim. 1, 494. Abdoll. 145. Bohaedd. 43. 46. Isph. 25 l. 14, فَغَرَ فَغَرَ fractura i. e. clades vit. Tim. 1, 166. 616).

d) translate: frangere sitim i. e. sedare Ps. CIV, 11. Lat. dicunt „frangit se calor“ Cic. Varr., sitis autem calor est.

e) frangere superbiam alic. Lev. XXVI, 19, frangere cor (פָּרַץ) alic. i. e. summa aegritudine afficere Ps. LXIX, 21, פָּרַץ שִׁבְתֵי יָבֻב qui fracto animo sunt CXLVII, 3. Cf. Niph. no. c et IIoph. (Syr. فَغَرَ فَغَرَ Luc. IV, 18, arab. فَغَرَ fractio, de summa afflictione, فَغَرَ cor eius fractum est i. e. magno opere afflictum, MI noct. no. 161, gr. κατακλάθη μοι φίλον ἦτορ Hom., animo frangi Cic. Att. 7, 12. Vulgo addunt

f) frangere i. q. scindere, dein constituere (ut פָּרַץ et alia synn.). Iob. XXXVIII, 10: וְאֲשַׁבֵּר עֲלֵיךְ חָקִי וְאֲשַׁבֵּר עֲלֵיךְ חָקִי quum ei (mari) terminum constituerem. Sed Cocceius locutionem חָקִי שִׁבְרָה חָקִי repetitam censet a fractione pensis panis quotidiani, quae poët. translata sit ad spatium mari assignatum, quod enim tum de penso dicitur, tum de spatio et termino, quod alicui rei attribuitur: atque hoc praefero. Kimchi confert locutionem חָקִי שִׁבְרָה חָקִי his verbis usus: כלומר כרחי בריה וגורתי עליו חקי שלא יעברנו ונאמר שבירה בענין הזה כמו נאמר כרחי בבריה Schult. in animadverss. accessit arab. فَغَرَ spithama mensus est, sed in comment. ipse dubitat an recte.

II) denom. a פָּרַץ no. II annona, a) annonom emit, addito פָּרַץ Gen. XLVII, 14, אָבַל XLII, 7. 10. XLIII,

שַׁבָּת chald. verbum in Peal vix usitatum (nam quod Ps. LXXX, 12 Targ. ed. Venet., Bibl. Polygl. Lond. et ipsa Bibl. Rabbin. Buxt. habent שְׁבִיבֵיטָה, id eodem Buxtorfio auctore, Lex. talm. col. 2321, scribendam est שָׁבֵיטָה). In Pael autem est: implicuit, perplexum reddidit, perturbavit, nec non seduxit, persnasit pro hebr. שָׁבַח Jer. XX, 7 et in Talm. Tr. Joma fol. 84, b. Nedarim fol. 89, 2. Inde שַׁבְיָטין propagines, palmites, ab implicatione dicti. Nasor. מַשְׁבֵּיטָה vel מַשְׁבָּה et samar.

שַׁבָּת id. Ex syriacis hic pertinent יִשְׁבֵּיטָה permistio, confusio, מַשְׁבָּח palmes, et מַשְׁבֵּיטָה blanditiæ, a persuadendo. Adde arab. שֹׁשֵׁב perturbavit, V pass. (quod verbum, quamquam Firuzbadio minus probatum, frequens est, maxime in scriptis recentioribus). — Quod attinet ad etymon, b. Gesenius supra p. 1354 et 1356 שַׁבָּת recte quidem compositum cum שָׁבַט et שָׁבַב, sed nescio an et illud et haec prodierint ex quadril. שַׁבְבָּה frondit, pr. produxit frondes implicatas et intricatas, ut שָׁבֵיטָה Ps. LXXX, 12 Targ., samar. שַׁבְבָּה rami, palmites pro hebr. שֹׁבֵב Lev. XXIII, 40, ut chald. שְׁבִיבֵיטָה et syr. מַשְׁבֵּיטָה Lev. XXIII, 40, ut chald. שְׁבִיבֵיטָה et syr. מַשְׁבֵּיטָה virga viscata Mischna Schabb. 8, 2. cf. Mich. Sachsii Beiträge zur Sprach- u. Alterthumsforschung I. Berol. 1852. p. 84. Eodemmodo chald.

שַׁבָּב, et syr. מַשְׁבֵּב (perturbavit, ut etiam arab. مَشَبَّسَ) ex quadril. שְׁבִיבֵיטָה ortum est, cf. שָׁבֵיטָה quod ex שָׁבֵיטָה contractum dixeris, et radd. שְׁבִיבֵיטָה. De huiusmodi radicibus subtiliter disseruit Dietrichius in Abhandlungen für semit. Wortforschung p. 262 sqq.

Ithpa. perplexus, perturbatus fuit. Part. pl. מַשְׁבֵּיטָיִן Dan. V, 9.

שַׁבַּת verb. intr., fut. שֹׁבֵבֵיטָה (שֹׁבֵבֵיטָה), rarius שָׁבֵיטָה Lev. XXVI, 34. Neh. VI, 3, propr. fixus fuit (ut arab. سَبَّط, cogn. vide supra s. שָׁבַט, adde יִשָּׁבַט שְׁמִיטָה et שְׁמִיטָה, fortasse arab. شَيْت adhaesit, affixus fuit *)), hinc

- 1) quievit, otatus est, feriatus est. (Chald. et samar. שָׁבֵיטָה id., syr. Aph. أَسَبَّط id. [Peal Castellus affert e loco Iob. III, 25, ubi מַבְּטָה legitur, non מַבְּטָה], arab. سَبَّط quievit, dormivit, IV se non commovit, inf. שְׁבִיבֵיטָה quies, somnus Cor. 7, 8, 9. Harir. p. 518 ed. Sacy.) Exod. XXIII, 12: *per sex dies (heptomadis) opus tuum facies, septimo autem die תָּשַׁבֵּת feriabere.* XXXIV, 21.

Jes. XXXIII, 8: *feriatur viator i. e. abstinet ab itinere faciendo propter turbas bellicias.* XIV, 4. — Sq. qui quievit et otium sibi fecit a labore. Gen. II, 2, 3: *שָׁבַת מִכָּל עֲמָלָאֵהוּ* quievit s. cessavit ab omni opere suo quod fecerat. Exod. XXXI, 17 eodem verborum contextu legitur *שָׁבַת מִכָּל עֲמָלָאֵהוּ*. Item Thren. V, 14: *שָׁבַת מִכָּל עֲמָלָאֵהוּ* *senes feriantur a porta i. e. portam (forum) non frequentant.* — Sed *feriari* dicitur etiam terra, quae deserta iacet et non colitur Lev. XXVI, 34. 35. 2 Par. XXXVI, 21. (In his locis Samar. quidem et Syrus eodem verbo utuntur, et apud Bar Alium apogr. Gotting. est haec glossa: *أَسَبَّطَ* اسبتت الإرض استراحت, sed Onk. Pseudojon. et Saad. alia ponunt. LXX *απαββαίεν*). Cf. Lev. XXV, 2 et infra שָׁבַט no. 3.

2) cessavit, vel ad tempus quoddam intermissus fuit, de negotio Nchem. VI, 3, de dierum et noctium successione Gen. VIII, 22, vel prozsu *desiit, finem habuit* (aufhören), ut litigatio Prov. XXII, 10, gaudium Jes. XXIV, 8 (parall. הָיָה). Thren. V, 15, *Mannae donum Jos. V, 12.* Item sq. בָּן e. inf. *desiit* facere aliquid vel esse, ut Jer. XXXI, 36: *בְּנֵי עַמְּיָהוּ בְּנֵי עֵץ מִסָּבַב* *populus Iob. XXXII, 1: בְּנֵי עַמְּיָהוּ* *et desierunt respondere.* Hos. VII, 4 (vid. s. יָרָה p. 1019).

3) Spec. celebravit sabbatum vel absol. Exod. XVI, 30, vel adiecta voce שַׁבַּת Lev. XXIII, 32, et de terra, quae ut septimo quoque anno inculta iaceret, lege sancitum erat, ibid. XXV, 36: ubi LXX *ἀναπαύσεται ἡ γῆ ἀββῆτα*. — De *αββῆτα* Samaritani utuntur suo אֲבֵיטָ Carm. sam. I, 6, 9, Arabes inpr. ubi de Iudaeorum sabbato loquantur *سَبَّط* Cor. 7, 163, et *أَسَبَّط* apud Saad. Exod. XX, 10. Carm. sam. I, 9 (ubi legitur *أَسَبَّط*), Aeth. አሰባተ: sabbatum celebravit, unde አሰባተ: in hodierna lingua amharica de commoratione per quoddam temporis intervallum facta usurpatur, vid. Isenbergi lex. amhar. p. 58, cf. *سَبَّط, سَبَّط, سَبَّط* temporis spatium.

Niph. שְׁבִיבֵיטָה *finem habuit* Jes. XVII, 3. Ezech. VI, 6. XXX, 18. XXXIII, 28. Cf. Kal no. 2.

Hiph. שֹׁבֵבֵיטָה, 2 sing. מִשְׁבֵּיטָה, 1 sing. הַשְׁבֵּיטָה, inf. שְׁבִיבֵיטָה (פרוּ שְׁבִיבֵיטָה) Amos VIII, 4, 1) *fecit ut aliquis quiesceret ab opere, otium concessit alicui* sq. acc. pers. et eff. operis Exod. V, 5, *quatum reddidit i. e. compescuit hostem* Ps. VIII, 3.

2) *effecit ut cessaret vel desineret facere aliquid* sq. acc. p. et בָּן e. inf. Ez. XXXIV, 10: *וְהָיָה עַמְּיָהוּ וְהָיָה עַמְּיָהוּ* *et efficiam ut desinat pascere.* XVI, 4: *וְהָיָה עַמְּיָהוּ* *et faciam ut desinas esse meretrix* (i. q. הָיָה עַמְּיָהוּ), id.

* Quod I. Morinus in opusce, et Castellus in lex. heptaglot samaritanum שָׁבַט ponendi significatu affertur ex Gen. XXX, 40. id errore nititur; nam illud pertinet ad שְׁבִיטָה. Vid. rad. שְׁבִיטָה.

sq. לְבַלְתִּי et infin. Jos. XXII, 25. De loco Ps. LXXXIX, 45 vid. s. שָׁבָה p. 544. — Porro

3) de rebus dicitur: *fecit ut cessaret res vel finem haberet* sq. acc. rei, ut negotium 2 Par. XVI, 5. Neh. IV, 5, sacrificium Dan. IX, 27, exultatio Hos. II, 13. Jes. XVI, 10. Jer. XVI, 9, contentio Prov. XVIII, 18, bellum Ps. XLVI, 10, imperium Hos. I, 4, strepitus cantionum Ez. XXVI, 13, fastus Jes. XIII, 11, tumultus Ez. XXX, 10, gemitus Jes. XXI, 2. — Lev. II, 15: *נִשְׁבַּח לֹא תִשְׁבַּח בְּנִיבָה* .. *נִשְׁבַּח לֹא תִשְׁבַּח אֲבֵסֶה salem a ferro tuo i. e. ne unquam sal desit in ferro.* Ruth IV, 14: *אֲשֶׁר לֹא הָיְתָה בְּךָ גְּאֻלָּה* (Deus) *qui tibi vindicem deesse non passus est.*

4) *amovit, abstulit*, synon. הִסִּיר, sq. acc. pers. vel rei et plerumque adiecto בְּיָן loci. Ex. XII, 15: *הַשְּׂבִיבִים שָׂאֵר אֲמֹרֵיכֶם מִדֹּמֵיכֶם* *amovebitis fermentum c. domibus vestris.* Lev. XXVI, 6. 2 Reg. XXIII, 5. 11. Jes. XXX, 11. Jer. VII, 34. XXXVI, 29. XLVIII, 33. Ez. VII, 25. XXIII, 27. 48. XXX, 15. Ps. CIX, 119. Sq. acc. rei et הָיְתָה pers. *abstulit alicui aliquid* Jer. XLVIII, 35. — Quum ex locis מִדֹּם excitatis nonnulli *perdendi delendive* significatum admittunt, tum hi potissimum qui sequantur, Amos. VIII, 4, ubi de perdendis pauperibus, et Deut. XXXII, 26, ubi de memoria alicuius delenda vel abolenda agitur. Cf. מְשָׁבָה.

שָׁבָה *quies, cessatio*, hinc *interpellatio operis* (Unterbrechung, Versäumniss). Ex. XXI, 19: si quis alterum vulneraverit ita ut a quaestu faciendo prohibeatur, הָיָה שָׁבָה, *praestet ipsi cessationem* i. e. compenset ei damnum, quod patitur, dum lecto affixus et vulnere impeditus ab opere faciundo cessat. LXX τῆς ἀργίας ἀπὸ τοῦ ἀπολαύει. Philo de special. legibus T. II. p. 317 ed. Mang.: *εἰς ἀργίας ἐπαρόσθωσαν.* Cf. Talm. tr. Gittin 42, b. — Caeteri autem loci, quos huc referunt lexicographi multi et S. S. interpretes, mihi quidem nonnulli dubitationis habere videntur, quippe in quibus שָׁבָה potius a v. שָׁבָה quam a v. שָׁבָה ducendum putarim, quamvis significatio non multum diversa. Etenim Jes. XXX, 7 שָׁבָה est *sedere* ut deses et otiosus solet qui nil agit. Cf. Jer. VIII, 14 et arab. *سجد عن شئ*. Ex eadem locutione arabica explicari potest Prov. XX, 3: *בְּרִיבָה שָׁבָה אֲבִינָה אֲרִיבָה*. Neque obstant loci XVIII, 18 et XXII, 10; nam illic poeta non vult cessandum esse a rixa, sed prorsus abstinendum. Porro Ps. XXVII, 4 *שָׁבָה בְּבֵית יְהוָה* sine dubio est *sedere*, commorari et quasi domicilium habere in templo Dei. Cf. Ps. LXXXIV, 5. Minus certum videtur, Ps. CXXVII, 2 שָׁבָה, utrum sint *protrahentes sessionem* i. e. qui in multam noctem sedent laboriosi, an ii *qui differunt otium* sero ab opere cessantes. Unus denique superest locus 2 Sam. XXIII, 7 de quo b. Gesenius egit supra s. יִשְׁבָּה p. 636, probans Dav. Kimchi sententiam, quam Tanchum.

Hieros. quoque tuetur in comm. ed. Haarbruecker. p. 6, שָׁבָה exponens *مبتدأ* *مبتدأ* loco suo *nativo*. Non assimilia Ewaldi est sententia, qui loci significationem statuit veritatem: *illico [auf der Stelle], sogleich* (Poet. Bücher I, 100, cf. Gesch. des Volks Israel I, p. 88 ed. 2). Contra ad rad. שָׁבָה referunt Simonis et Datbuis (in fine, tandem), et Thenius ad h. l. („ohne Verzug, eigentlich im Aufhören“). Interneconem intelligunt R. Jona ap. Kimichum, Levi ben Gerson, pivocantes ad הַשְּׂבִיבָה et הַשְּׂבִיבָה.

שָׁבָה st. constr. שָׁבָה, c. suff. שָׁבָה Jes. LXVI, 23, שָׁבָה Hos. II, 13, שָׁבָה Lev. XXIII, 32, plur. שָׁבָה st. constr. שָׁבָה, c. suff. שָׁבָה Ex. XXXI, 13 al., שָׁבָה שָׁבָה Lev. XXVI, 35, שָׁבָה שָׁבָה ib. XXVI, 34, plerumque fem. (Ex. XXXI, 14. Lev. XVI, 31. XXIII, 15. 16. XXV, 6 cf. Jer. XVII, 24 Kethib), rarius masc. (Jes. LVI, 2. 6; ad Lev. XXV, 4 cf. ib. vs. 5 et 6)

1) *sabbatum* i. e. *dies hebdomadis cuiusque septimus* (a vespera diei Veneris ad vesperam diei Saturni, Lev. XXIII, 32. Neh. XIII, 19), quo Judaeis ab opere faciundo prorsus abstinendum erat ex lege Ex. XX, 8—11 lata et saepius deinceps inculcata Deut. V, 12—15. Exod. XXXI, 12—17. XXXV, 2. 3. Reputabatur is dies sacer (שָׁבָה Ex. XXXI, 14) et festus (Lev. XXIII, 3) vocaturque signum quoddam (אָתָּה) constitutum in memoriam foederis conservandam, quod Deo intercederet cum populo Israelitico (Ex. XXXI, 13. 16. 17. Ezech. XX, 12. 20). Quem diem qui profanarent, ii occidendi erant (Ex. XXXI, 14. 15. XXXV, 2) et quidem lapidibus obruendi (Num. XV, 32—36), contra heandi qui religiose observarent (Jes. LVIII, 13. 14). Sabbati institutum Ex. XX, 11. XXXI, 17 ad ipsam mundi creationem revocatur, qua sex dierum spatio perfecta Deus cessavit ab opere die septimo eumque diem sacrum voluit esse (Gen. II, 3 *); in lege autem repetita Deut. V, 15 tempus illud in memoriam vocatur, quo Hebraei Aegyptiorum servitute exempti summam Dei gratiam experti sint. Utraque ratione sabbati celebrandi morem avitum et priscum eundemque sacrosanctum esse significatur. Observatam legem testantur loci Ex. XVI, 22 sqq. Am. VIII, 5. Jes. I, 13. 2 Reg. IV, 23, neglectam queruntur Jeremias XVII, 19 sqq. et Ezech. XX, 13 sqq. XXII, 8, 26; severe inculcat eandem Nehemias c. XIII. — Saepe dicitur *יום השַׁבָּת* *dies sabbati* Exod. XX, 8. 12. Num. XV, 32. XXVIII, 9. Jer. XVII, 21. 22. 24. 27. Ez. XLVI, 1. 4. 12. Neh. X, 32 al. (etiam Ex. XVI, 29 in text. samar. pro *יְשֻׁבֵי* *יום השַׁבָּת* *quoque sabbato*, et eodem sensu 1 Par. IX, 32 שָׁבָה, ubi שָׁבָה forma brevior comparet propter aretam verborum structuram, ut Num. XXVIII, 10, v. Norzi ad h. l. et Kimchi Michol fol. 171 (ed. Fuerth. 1793. 8). De observando sancteque

* Hoc aemulantur Muhammadani, diem Veneris *يوم الجمعة* nomine appellari autumantes, quia Deus eo die creationem coeli et terrae compleverit (جمع). Vid. Golius ad Alfeg. p. 15, Mas'udi ex transt. Sprengeri, vol. I. p. 45.

colendo sabbato utuntur vv. קָדַשׁ וְשַׁבָּת, de eius profanatione הַיּוֹם הַזֶּה q. v., item אֲחֵרֵיכֶם הַשַּׁבָּתוֹת *peragere diem sabbati* Deut. V, 15 (cf. Ex. XII, 48. Num. IX, 10 et *novis τὸ ἀδελφείον* apud LXX sec. Ald. et Compl. 1 Sam. XVII, 18). De phrasi הַשַּׁבָּתוֹת וְהַיּוֹם הַזֶּה vide supra p. 185 et 614.

Talmudistarum de die sabbati statuta et distinctiones subtiles v. in Talm. tract. Schabbath, Othonis lex. rabb. p. 603 sqq. Hulsii theol. jud. I, 240. Praeterea vid. inprimis Wineri Realwb. v. Sabbath, Baehrii Symbolik d. mos. Cultus II, 532 sqq. 566. 577 sqq. et ab his duumviris laudata scripta aliorum; cf. Ewald. in Zeitschrift f. d. Kunde des Morgenl. III. p. 428.

2) Sabbatum speciatim vocatur *dies magnus piacularis* Lev. XXIII, 32. שַׁבָּתוֹן קָדַשׁ.

3) Porro *sabbati* nomen transfertur etiam in *annum quemque septimum*, quo agri cultu vacabant et quasi sabbatum agebant (*Sabbathjahr*). Dicitur enim Lev. XXV, 2: לַיהוָה שָׁבָת הָאָרֶץ שָׁבָת לַיהוָה, it. vs. 4: *septimo quoque anno sabbatum magnum erit terrae* שַׁבָּת לַיהוָה *sabbatum Deo sacrum*. Cf. ibid. vs. 6 et XXVI, 34. 43. 2 Par. XXXVI, 21, et infra s. שַׁבָּתוֹן.

4) Denique *sabbatum* fere pro ipsa *septimana* ponitur nonnunquam. Lev. XXIII, 15 post legem de paschate latum sic pergit auctor: *et numerabitis a die illa postridie sabbatum . . . שִׁבְעַת שַׁבָּתוֹת תִּמְנוּנוֹת תִּמְנִינָהן* *septem sabbata integra fient*, 16: *usque ad diem postridie sabbatum septimum numerabitis quinquaginta dies*, ubi septem sabbata integra congruunt cum septem hebdomadibus וְשִׁבְעַת שַׁבָּתוֹת בְּשִׁבְעַת יָמֵי הַשַּׁבָּתוֹת, 17: *et numerabis septem sabbata annorum* (= sieben Jahrwochen, i. e.) *septies septem annos*. Cf. usum chald., syr., samar., aethiop., graecum infra exhibendum, et arab. سَابْتَانَا septimana, a die Veneris يَوْمَ الْجُمُعَةِ dicta.

Formam voc. שַׁבָּת nonnulli, ut Ibn Esra ad Ex. XVI, 23, Kimchi in Michlol p. 171 ed. Fuenh., al. contractam putant ex שַׁבָּתָה pr. הַשַּׁבָּתָה pr. אֲחַת, אֲחַת אֲחַת. adde קָשָׁת vel קָשָׁת pr. קָשָׁתָה Jos. XIX, 15, provocantque tum ad femin. genus, quo plerumque occurrit, tum ad formas pronomine auctas וְשַׁבָּתָה (v. supra), in quibus n. geminatum. Sed simplex n. habes in plur. שַׁבָּתוֹת, et contra duplicem litteram in שַׁבָּתוֹתָה אֲחַת al. Miramur quidem in forma קָשָׁתָה significationem abstractam, quae alias femininis propria est, ut שַׁבָּתָה incusiva, שַׁבָּתָה peccatum, שַׁבָּתָה petitio; attamen conferre licet אֲכָרָה abstinentiae votum. — In lingua chald. habes שַׁבְתָּה, emph. שַׁבְתָּה vel שַׁבְתָּה, nonnullis שַׁבְתָּה, sabbati et hebdomadis significatione, e. g. הַשַּׁבְתָּה שִׁבְעַת יָמֵי הַשַּׁבְתָּה septem dies septimanae, הַשַּׁבְתָּה primus hebdomadis dies i. e. dies Solis (i. q. *μία τῶν σαββάτων* I. c. XXIV, 1 al.), item per synecopem dicitur שַׁבְתָּה sabbatum. Syriac. سَابْتَانَا et سَابْتَانَا sabbatum, septimana, sam. ܫܒܬܐܢܐ et ܫܒܬܐܢܐ id., syr. سَابْتَانَا

dies Solis, سَابْتَانَا 2 dies Lunae etc., arab. سَبْت sabbatum, بَوْمَ السَّبْتِ dies Saturni, melit. *sybt* dies Saturni, sabbatun (quod Vassall. lex. melit. p. 509 male confundit cum *sybt* سَبْت). Aeth. et amhar. ስብስብ: sabbatum tam Judaeorum (sabb. antiquum appellatum), quam Christianorum, utrumque enim Christianis habesimis celebratur; it. septimana. Graece dicitur τὸ ἀδελφείον et plur. τὰ ἀδελφεία.

שַׁבָּתוֹן (nonnisi in Pentateuchi libris Exod. et Lev. legitur) nomen abstr. *celebratio sabbati, sollemnia sabbatica*, σαββατισμός, de festi tabernaculorum die primo itemque octavo Lev. XXIII, 39, de festo buccinarum calendis mensis septimi (Tisri) celebrato, quod sabbati loco habebatur Lev. XXIII, 24. Cf. Num. XXIX, 1. Plerumque autem iunctim legitur שַׁבָּתוֹן tum de sabbato singulorum hebdomadam Ex. XXXI, 15. XXXV, 2. 3. Lev. XXIII, 3 (et eadem sententia שַׁבָּתוֹן שַׁבָּתוֹתָה Ex. XVI, 23), tum de die magno piaculari Lev. XVI, 31. XXIII, 32 (qui et simpliciter שַׁבָּת vocatur), tum de anno sabbatico Lev. XXV, 4 (i. q. שַׁבָּתוֹן שַׁבָּתוֹן ib. vs. 5 et שַׁבָּתוֹן שַׁבָּתוֹן vs. 6).

שַׁבָּתוֹן (i. e. sec. Gesen. sabbato natus, ut Paschalis i. q. paschate natus, Numerius; sec. Simon. = שַׁבָּתוֹן sabbatum Domini; apud Rabbinos est nomen Saturni planetae) n. pr. viri Levitae Esr. X, 15. Neh. VIII, 7. XI, 16. Inter Judaeos recentiores hoc nomen haud infrequens est, notus inprimis Schabbethai auctor operis Siphete jeschenim, vid. Wolf. bibl. hebr. nr. 1920—33.

שַׁבָּתוֹן in plur. tantum c. suff. שַׁבְתָּה legitur Thren. I, 7, *delectiones, casus adversi*. Cf. V, 14. 15 et Hiph. no. 4.

שָׁנָג erravit, deliquit, i. q. שָׁנָג et שָׁנָג q. v.

שָׁנָג (errans) n. pr. m. 1 Par. XI, 34.

שָׁנָגָה *sa. leg.* in plur. שְׁנִיאוֹת *errores, peccata per imprudenciam commissa* Ps. XIX, 13 (parall. הַשְׁנִיאוֹת). Cf. שָׁנָג infra s. שָׁנָג.

שָׁנָג i. q. שָׁנָג, שָׁנָג, שָׁנָג 1) *erravit, aberravit a via, v. שָׁנָג*. — 2) *errorem commisit, per imprudenciam deliquit, culpam commisit* inconsiderate vel ex incogitantia (cuiusmodi peccata involuntaria vocantur a dogmaticis, unwissentliche und Uebereilungs-Sünden). Lev. V, 18: *et expiabit sacerdos . . . שָׁנָג הָרֹאֵל לֹא יָדַע* *errorem quem inscius quidem ille commisit*. Num. XV, 28. Opp. הִירִיר Mischl. Baba kama 2, 6. Rabb. שָׁנָג per errorem, ans Verschen. Latiore *peccandi sensu* dictum est Ps. CXIX, 67, nec non in lectione proverbiali שָׁנָג וְשָׁנָג i. e. *errans seductus et in errorem* Minimum minimum 2

seducens Iob. XII, 16, qua omnis generis homines et ii quidem errori peccatoque obnoxii significantur. Similia vid. sub שִׁגְיוֹן p. 1008 et sub עָוֶן p. 1004, quibus adde hoc dictum: *הַנָּשׂוּם רְגָלָיו מְחַטְּרִים וּמְחַטְּרִים מִמֶּנּוּ* i. e. homines alterutrius generis sunt sive caventes ab aliis sive tales a quibus cavetur, Freytag. Arabum prov. III, 1. p. 521, Nigaristan auct. Ibn Kamāl sub init. (MS. Berol.):

خداوندی که بر بنده و آزان عبادتش واجب است
Deus cuius veneratio servo aequae ac libero incumbit, cf. Masūdi hist. encyclop. anglie vers. a Sprengero I. p. 360, et quae Fleischerus meus mecum communicavit: *المُسْمِعُ وَالسَّامِعُ* Har. p. 121, *كَلَّمَ مَعُوذًا* ib. p. 299, *وَالشَّاهِدُ وَالْمَشْهُودُ عَلَيْهِ* ib. p. 312, quod ille

Sacyum meminit exponere: „les temoins et les partis, c'est-à-dire, tout le monde“. — Ad hanc rad. pertinet *שִׁגְיָם* *propter lapsum s. delicta eorum* Gen. VI, 3, ubi שִׁגְיָם est infin. Kal formae שִׁגְיָה a v. שִׁגְיָה Jer. V, 26 et שִׁגְיָה a v. שִׁגְיָה Jes. XLV, 1. Male veteres in tpp. nuperque Boettcher (de inferis I. 1. p. 37) illud *שִׁגְיָם* compositum putarunt ex שִׁגְיָה et שִׁגְיָה = שִׁגְיָה (Onk.

שִׁגְיָה, Raschi בשביל שִׁגְיָה, Saad. الأتيم, Ar. Erp. *سُغِي* LXX. *διὰ τὸ εἶναι αἰσῶδες*, Venet. *ἐπ' οἷς ἔπιπεσθαι*, Cler. *ctenim*, al. *quippe qui etiam* etc.). Repugnat huic opinioni שִׁגְיָה pro שִׁגְיָה scriptum, שִׁגְיָה nusquam lectum in Pentateucho, et sententia quae sic efficitur minus comoda. J. F. Berndius in singulari de hoc voc. exercitatione (Hal. 1732. 4.). Male ad Pi. verbi שִׁגְיָה refert incondite. V. Rosenm. ad h. l. — (Radicebus שִׁגְיָה, שִׁגְיָה, שִׁגְיָה tum *pungendi*, tum *sciendendi*, *fundendi* et *rumpendi* vis inest, quae in stirpibus inde oriundis varias species induit, e. g. שִׁגְיָה, שִׁגְיָה fudit [cf. hebr. שִׁגְיָה et שִׁגְיָה],

שִׁגְיָה transfixit hasta, dubitavit [pr. fissus fuit, animum distractum et vagantem habuit], שִׁגְיָה allatim fluxit aqua

vel sanguis mactati animalis, pr. prorupit, ماء شگجاء aqua vehementer prorumpens e nubibus Cor. 78, 14. Harir. pag. 340 ed. Sacy. שִׁגְיָה et שִׁגְיָה [quod omisit Freytag.] prorupit dens, שִׁגְיָה fissus fuit. *Errandi* autem

et *vagandi* significatio vel a mente quasi puncta et pereita ideoque errabunda, vel a secundo profecta est, siquidem regionem secare et quasi scindere idem est ac pervagari eam. Sic שִׁגְיָה fudit, permeavit terram, melit. *schekk* [שִׁגְיָה] vagari, *schekhik* [שִׁגְיָה] vagabundus, Vassalli lex. p. 635, שִׁגְיָה fudit, traiecit desertum, ut جاب قطع al. cf. שִׁגְיָה supra p. 1114. Displacent Schultens. ad Harir. VI. p. 237,

et Herbst. coniect. etymol. p. 72, quorum prior errationem ducit ab implicatione viae, alter a vibratione et trepidatione. Cf. שִׁגְיָה.)

שִׁגְיָה f. *error, delictum imprudenter commissum* vel omnino *levius delictum* (Irrung, Versehen) Ecel. V, 5. Num. XV, 25. (LXX *ἀνοσίστον, ἄγνοια*, Venet. *ἀνοσίστον, ἐπιληθιστόν*.) שִׁגְיָה *error* *admisit* Lev. V, 18. שִׁגְיָה *per errorem* vel *imprudentiam* Lev. IV, 22. XXII, 14. (LXX *ἀνοσίστολος*, in tp. samar. שִׁגְיָה.) שִׁגְיָה *qui occidit aliquem per imprudentiam* Num. XXXV, 11, 15. Jos. XX, 3. 9. Opp. פִּירָה רַחֵם *mauu sublata* i. e. vi adhibita Num. XV, 30, cf. vs. 29. שִׁגְיָה *peccavit per imprudentiam* Lev. IV, 2. 27. V, 15. Lege locum Num. XV, 24—29 integrum.

שִׁגְיָה n. pr. f. compositum v. sub שִׁגְיָה p. 10.

שִׁגְיָה i. q. שִׁגְיָה 1) *erravit, oberravit*, de grege

Ez. XXXIV, 6. Sq. שִׁגְיָה *aberravit* a via (vid. syr. infra) et metaph. a praeceptis divinis Prov. XIX, 27. Ps. CXIX, 21. 118. (Chald. שִׁגְיָה id. et defecit, desideratus fuit, nasor. defecit, syr. שִׁגְיָה aberravit tum a via tum a veritate Assem. bibl. or. III, 268, b. l. 2. Ephr. III, 25, de mente errabunda Barhebr. p. 598. l. 3 inf., שִׁגְיָה aberratio, aeth. *ሰገሳ* *vagatus fuit, oberravit* Ps. CVII, 4. Gen. XXXVII, 15. Ex. XIV, 3.) Vid. שִׁגְיָה. — 2) mente errabunda *titubavit* ex vino e. g. שִׁגְיָה et שִׁגְיָה Prov. XX, 1. Jes. XXVIII, 7 ter (parall. שִׁגְיָה), porro de homine, qui percitus amore est licito et coniugali non minus quam incesto (ausschweiften) Prov. V, 19, 20, denique de eo qui se dementia et omni temeritate abripi patitur (in Thorheit dahintaumeln) ib. vs. 23. Cf. שִׁגְיָה. — 3) *deliquit, peccavit* per incoegitantiam (cf. שִׁגְיָה) 1 Sam. XXV, 21. Iob. VI, 24. XIX, 4. Ez. XLV, 20.

Hiph. fecit ut erraret caecus in via Dent. XXVII, 18. Metaph. *fecit vel sivit ut aberraret* a praeceptis divinis sq. שִׁגְיָה Ps. CXIX, 10, *seduxit* Prov. XXVIII, 10. Iob. XII, 16 (de quo loco v. שִׁגְיָה).

שִׁגְיָה m. (formae שִׁגְיָה, שִׁגְיָה) *hymnus*, vel potius *dithyrambus*, oden erraticam dixeris cum Tarnovio et Geiero, carminis genus quod inventione, dictione et numeris a sueta ratione discedit audaeisque decurrit (Ewald.: Taumellied). Hoc tanquam titulo inscriptus est Psalmus VII vs. 1. Praeterea legitur Habac. III, 1: שִׁגְיָה *ad modum carminum dithyrambicorum*. Veteres in tpp. plerique in *erroris* significatu his locis prorsus inepto acquieverunt, ut Aquila, Symm., Quinta editio, Theodotio (apud quem pro *ἑσθρασιούχος* leg. *ἄνοσι.*), Chald. in Hab., vel instrumentum musicum, vel cautionis modorumque genus quoddam incertum intellexerunt, ut multi Rabbinii, inter hos Tanchum. Hieros. ad Hab. l. c. pag. 48 ed. Almk., vel *oden* interpretati sunt sive

obiter id agentes sive cum Wallio (excurs. III. ad Habac.) provocantes ad syr. **شَفَعْتُمُ** hymnus, cantilena (Barhebr. carm. ed. Lengerk. P. II. p. 3. Lex. Adl. = **شَفَعْتُمُ لِحْنِ مَدْحِ تَرْنِيمِ**), Pa. eccinit i. Sam.

XXI, 12 (pr. hebr. **שָׁנָה**, Arabs syriacum vertit **عَنَى**); hoc autem proprie est magnificare, laudare, pertinetque ad **שָׁנָה**, non ad **שָׁנָה**. Recentiores nonnulli, ut Rosenmullerus, Hitzig, Maurer, de Wettius, Lee, *carmen lugubre et elegiacum* dixere adscito arab. **شَاجِي** anxius,

moestus fuit (propr. pungi e. g. osse in gutture haerente), **شَاجَا** res angens, os in gutture haerens, moeror. Cf. **شَاجَا**. Denique in re controversa asserre liceat arab.

شَاجَا i. q. exhilaravit, et **شَاجِي** suavis (propr. ni fallor, pungens animum) de cantu et musica, v. c. Ps. CL, 5 ed. Rom.: **صَوَاتٌ نَجِيَّةٌ**, **صَوَاتٌ شَاجِيَّةٌ** **الصَوَاتِ**

de harmonia sphaerarum Shabrastan. ed. Cureton. p. 278. l. 5. cf. p. 297. l. 5. Cf. Ellius Boethor dictionn. franç.-arabe s. v. harmonieux. Hinc **شَاجِي** cantum suavem exponere possis: sed dubito, nam hic usus arabicus tum rarior tum recentior videtur esse.

مְשָׁנָה m. error (Irrthum, Versehen) Gen. XLIII, 12.

שָׁנָה in Kal inusit. *vidit, prospectavit* i. q. **שָׁנָה**, **שָׁנָה** a secundo, findendo (vid. **שָׁנָה**) et discernendo, ut **שָׁנָה** et **שָׁנָה** (quod de mea quidem sententia pertinet ad **שָׁנָה**, **שָׁנָה**, **שָׁנָה** et cum his primam habet significationem findendi).

Hiph. **שָׁנָה** *prospectavit* e loco alto ad id quod infra est sq. **שָׁנָה** et **שָׁנָה** Ps. XXXIII, 14 (de Deo, qui e caelesti sede prospectat in incolas terrae). Cant. II, 9: **שָׁנָה** **שָׁנָה** **שָׁנָה** *spectat a fenestris* i. e. intro spectat per fenestras ad amicum quae intus est in domo. Quomodo differat a verbo **שָׁנָה**, apparet e loco Jes. XIV, 16: **שָׁנָה** **שָׁנָה** **שָׁנָה** *qui te conspiciunt, in te spectant, te contemplantur et oculis perlustrant*. **שָׁנָה** **שָׁנָה**. Praeter hos tres locos in V. T. non legitur. Rabbini autem hoc v. saepe cit. attendere ad aliquid, curare, respicere, et providere, ubi de providentia divina (**שָׁנָה**) loquuntur. Vid. Buxtorf. lex. talm. p. 2326. Chald. Aph. **שָׁנָה** i. q. hebr.

שָׁנָה *vitiavit, compressit* feminum, sq. acc. p. Dent. XXVIII, 30. (Futurum non **שָׁנָה**, quod expectes, statutum esse, sed **שָׁנָה**, quod, etsi non nego, ex forma **שָׁנָה** tamen cogi non potest, siquidem signa vocalia pertinent ad Keri **שָׁנָה**). Ubique enim pro hoc verbo,

quod nonnihil obscenitatis habuisse videtur, Masorethae decori quodam studio ducti substituerunt et margini adscripserunt verbum **שָׁנָה** (concurrere cum femina), Niph. **שָׁנָה** et Pu. **שָׁנָה**. Similia in aliis quoque tetraerunt (v. radd. **שָׁנָה** et **שָׁנָה**), de quibus exposuit Bochart. Hieroz. II, pag. 576 ed. Lips., Lud. Cappellus crit. sac. libr. III. c. 6. Vetus hoc erat honestatis studium inter Judaeos, nec defuit apud Samaritanos, quippe qui in Pentateucho suo Deut. I. c. pro **שָׁנָה** reposerunt **שָׁנָה**. Ceterum mirum accidit, quod solum verbum **שָׁנָה** Masorethas offendit, non item nomen **שָׁנָה**, quod intactum reliquerunt. — Quod attinet ad etymon, iam video multis placere Franc. Tsepregi sententiam in Diss. Lugdon. I. p. 166 sqq. expositam, qui arabicum **شَاجِل** (aquam hansit situla) in rem veneram trahi contendit, quanquam quae afferit exempla ad caedem vel liberalitatem pertinent. Rad. **شَاجِل** primum significat laxum et pendulum (vid. ad **שָׁנָה**), dein tumidum et turgidum, tum liberam dimissionem et effusionem aquae. **شَاجِل** laxitas (Kam.), **شَاجِيل** et **شَاجِل**

turgidum et amplum (uber), **شَاجِل** uber magnum, et situla (cf. **שָׁנָה** a rad. **שָׁנָה**), **شَاجِل** dimissus, permissus,

شَاجِل effudit aquam. Obscenum usum Arabes habent in coni. II, quae sec. Kam. (Gol. Cast. Freyt. id neglexerunt) est i. q. **شَاجِل** penem crexit s. turgidum fecit. Sint haec nostro **שָׁנָה** contigua; mihi tamen **שָׁנָה** propius ad **שָׁנָה** et **שָׁנָה** videtur accedere et significare *gravidationem*; sic **شَاجِل** gravida fuit femina, melit. *takkal* i. e.

שָׁנָה gravidam fecit. Cf. **שָׁנָה** ventrosus fuit, **שָׁנָה** inivit feminam.)

Niph. **שָׁנָה** *vitiata, compressa est* mulier Jes. XIII, 16. Zach. XIV, 2.

Pu. id. Jer. III, 2.

שָׁנָה f. conivx, spec. *uxor regia, regina* Ps. XLV, 10. Neh. II, 6. (Jud. V, 30 in fine commatis nonnulli **שָׁנָה** ex conjectura poni volunt pro **שָׁנָה** q. v.). Recte Talmudici statuunt tr. Rosch haschana fol. 4, a: **שָׁנָה** **שָׁנָה**. Apud eosdem **שָׁנָה** reginae sunt tr. Sanhedr. fol. 95, b. Similiter engl. *queen* (regina) originis feminam significabat.

שָׁנָה vel **שָׁנָה** chald. f. id. Plur. c. suff. **שָׁנָה** (al. **שָׁנָה**) Dan. V, 2. 3. 23, ubique et hoc de uxoribus regis usque diversis a **שָׁנָה** pellicibus, quae iuxta illas commemorantur.

שָׁנָה in Kal inusit., arab. **شَجَع** strenuus, fortis, acer fuit in pugna, **شَجَع** strenuus, fortis, **شَجَع** furibundus (de camelis). Originem quacro in punctione (cf. **שָׁנָה**), ut

nuntur *ris et iniuria* Hab. I, 3. Jer. VI, 7. XX, 8. Ezech. XLV, 9, metonym. de opibus vi et iniuria partis Amos. III, 10. Porro iunguntur שְׂדֵה וָשִׂבֶר *vastatio et destructio* Jes. LIX, 7. LX, 18. LI, 19. Jer. XLVIII, 3. Genitivus verbo שְׂדֵה appositus aut cum notat qui vim facit aut eum qui patitur (v. Gramm. hebr. §. 112, 2), ut *ris et iniuria impiorum* i. e. ea quam impii faciunt Prov. XXI, 7, contra קָטִינים שְׂדֵה *iniuria, quam miseri patiuntur* Psalm. XII, 6. Jes. XXII, 4. *ris animalibus facta* Hab. II, 17. Hinc alicubi שְׂדֵה est *pernicies, calamitas* Iob. V, 21, 22. Joel. I, 15: שְׂדֵה בְּשַׂר־יָבִיא *et calamitas vel violenta tempestas ab Omnipotente missa advenit* (illa dies). Jes. XIII, 6. Imprecantis est Hos. VII, 13: שְׂדֵה קִהַם *exitium sit illis, percant* — Aliud שְׂדֵה i. q. *pattur* *mamma* v. s. rad. שֶׂדֶה.

שְׂדֵה pl. שְׂדֵהִים f., vocabulum satis obscurum, in uno loco legitur Eecl. II, 8 ubi Salomo vix (inde a versu quarto) ita sermocinatur: *Magnifica opera feci, aedificavi mihi domos, plantavi vineas, praeparavi mihi hortos et paradisos, in quibus varias arbores plantare fructiferas; feci aquae receptacula, quibus nemus irrigaretur arboribus consitum; cum servos et ancillas, sunt mihi vernae, nec non greges maximi; congessi argentum et aurum, regias divitias; comparavi mihi cantores et cantrices, et humani generis delicias* שְׂדֵהִים וְשִׁדְוִיִּם. His ultimis verbis post tam longam bonorum enumerationem cum exquisitissimum aliquod deliciarum genus indicare vult aut in universum deliciarum abundantiam et varietatem. Ac plurimi quidem explanatores ad primum illud convenerunt, quaquam in definienda re inter se valde discrepant.

a) Pars interpretum verba illa ad symposia regis pertinere putantes vel

α) *vasa potoria* intelligunt (cf. aram. שְׂדָה, מִן cf-fundere, masor. שְׂדָה hydia, et potiorum Salomonis mentionem factam 1 Reg. X, 21. 2 Par. IX, 20), Aquila: *κλιμαύον και κλιμαύα*. Vulg.: scyphos et urceos in ministerio ad vina fundenda, — vel

β) *ocillatores, LXX* (forte pronuntiantes וְשִׁדְוִיִּם): *οἰνοχόων και οἰνοχόας*, Syr. *ܘܫܕܘܘܢܐܘܟܘܟܘܟܘܢܐܘܟܘܟܘܢܐܘܟܘܟܘܢܐ*, Hieron.: *ministros vini et ministras*, et Arabs graeca secutus.

b) Chaldaeus intp. paene solus habet *balnea* (רִיבֻסִיא) i. e. *δρυμοσια* adiecta explicatione: siphones aquas effludentes (ab eodem v. שְׂדֵה).

c) Alii *musica instrumenta* cogitant, coll. arab. شَدَا cecinit carmen. Sic Dav. Kimchi, Lutherus („allerlei Saitenspiel“), Drusius, Mercerus, Clericus, Geierus, Struensee („vortreffliche Concerte“), Nachtigal. *Cantiones* volebant Bochartus (Hieroz. III, p. 850 ed. Lips.), J. Simonis al. Conventus musicos fortasse etiam Gr. Venet. (συστημα και οσπιμια) indicat.

d) Ad *mulieres Salomonis regis* (1 Reg. XI, 1 sqq. Cant. VI, 8) plurimi interpretes recentiores illa verba referunt vel uxorem regiam, שְׂדֵהִים autem ceteras

mulieres et pellices dici existimant. Verum originis indagandae varias rationes sequuntur:

α) Non pauci sunt, qui שְׂדֵהִים a שְׂדֵה ducentes *mulieres vi captas et raptas* interpretentur. Praecipit hanc sententiam Ibn Esra: הנשים השודדות הנלקחת בהזקה בשוד ושביה, cui adstipulantur Vatablus, Doederlein, Mendelssohn, Kleuker.

β) Alii ad שֶׂדֶה (*mamma*) illud revocantes *mulieres mammosas* (شَدَا poetarum Arabum) introducunt, ut Cocceius et Rosenmuelerus, coll. Jud. V, 30: רחם רְהָמִתָּם i. e. *muliercula vel duae mulierculae*.

γ) Prorsus explodenda est sententia a J. E. Ch. Schmidtio proposita (cf. Michaelis bibl. orient. XIII, p. 95), qui adhibito arab. سَدَا et chald. שְׂדֵה *textrices* mulieres vertit.

δ) Knob. in comm. ad h. l. separatas, ocellas mulieres vult, coll. arab. سَدَا separatus fuit, et سَدَا oclusit. Sed haec verba vix inter sese cohaerent.

ε) Gesenius in Lexico statuit, שְׂדֵה esse pro שִׁדְוִיָה (cf. שְׂדֵה = שִׁדְוִיָה al.) a rad. שֶׂדֶה, eiusdemque significationis ac arab. سَيِّدَة *domina*, vulgo contr. سَيْت *sitt*, vel etiam سَيْتَة *sitta*, dominam autem hic uxorem esse, ut arab. سَيِّدَة. Defendit hoc Maurer in lex. hebr.

ζ) Aliam rationem ab ipso Gesenio in collectaneis MSS. probatam suppeditat usus Talmudicus, ex quo iam Raschi *vehicula, currus, lecticas* explicat, scil. vehendis mulieribus aptas, *pilenta*. Hanc enim significationem שֶׂדֶה habet in Mischn. Baba kamma 9, 3 (ed. Surenhus. T. IV. p. 81), Erubbin fol. 30, b (ubi Raschi: שֶׂדֶה מֵכַרְבֵּת נָשִׁים בְּקִיפּוּסָא i. e. *est vehiculum mulierum, currus factus ut capsus*), cf. Chagiga fol. 25, a, Gittin fol. 8, b, Schabbath fol. 120, a, et arab. سَدَا melit. *syldae, solda* lectus, torus, Reisk. ad Abulfed. Annal. III. 692. Kamus. ed. Constant. s. v. Abdullatif. Aegypt. p. 34, l. 11. Certe tam *pilenta* cum mulieribus intus sedentibus accipienda sunt, vel pro mulieribus ipsis, ut frequens illud arab. سَدَا pl. سَدَا plentem notat et mulierem *pilento* vectam. Memineris pretiosam Salomonis lecticam Cant. III, 9 sqq. Non improbable autem est, שְׂדֵה hoc significato reducere ad rad. שֶׂדֶה = arab. سَدَا innixus est, unde سَدَا pulvinar, cubital, cf. רִיבֻסִיא a rad. שֶׂדֶה. Vid. Hitzig, ad Eecl. I. l.

η) R. Jona MS. hanc habet glossam: שְׂדֵה וְשִׁדְוִיָּים *عزبة وعزبان خدمة وخدايم* i. e. *eximia et eximiae, famula et famulae*. Antea שְׂדֵה esse i. q. *عزبة وخدمة* dixerat. Cf. Dav. Kimchi lex.

θ) Sunt denique quibus nulla harum deliciarum species placet. Hi verbis שְׂדֵה וְשִׁדְוִיָּים notionem generalem

vindicant eaque arcte cum proximis coniungunt ita ut
 הַחֲסִידִים הַבְּנֵי הַיְהוּדִים הַבְּנֵי הַיְהוּדִים *hominum deliciae sint cuius-*
cunque generis (sic Lud. de Dieu addidit syr. ܠܘܘܢܐ, sed
 hoc non est modus et ratio, sed munus vel officium quo
 quis fungitur Gen. XL, 13. 21. XLI, 13, Bar Bahlul.:
 ܠܘܘܢܐ, cf. ܠܘܘܢܐ ܡܫܬܐܢܐ praefectus = ܠܘܘܢܐ, Sacy Chrest.

arab. I, 233. Quatremère hist. des Sultans Mamlouks
 T. 1, Par. 1837. 4., p. 110 sq.), vel *accumulatae* et
copiosae (Moldenhawer: „und zwar im grössten Ueber-
 fluss“, Zirkel, Paulus: „im vollsten Maasse“, Ewald:
 „zu Haufe und Haufen“, F. Boettcher in spicileg.: „die
 Hülle und Fülle“) coll. arab. ܠܘܘܢܐ quod vehementiam

quidem et violentiam, vix tamen copiam, cumulum et
 congeriem significat.

Equidem, si haec copiae et abundantiae significatio
 probari posset, profecto in fine totius enarrationis
 „ingens vis deliciarum“ aptum locum haberet; sed sane
 mulierum commemoratio, imprimis in hac pompae Salo-
 moneae descriptio, non minus idonea videtur, et ne
 hoc quidem contemnendum in tali libro, qui verbis novis
 abundat, quod שָׂדֵד in scriptis Talmudicis similem habet
 significationem, v. supra litt. d, Ʒ.

אֲשֶׁדֶד (fort. locus munitus, arx, pro שָׂדֵד, sec.
 Hitzig. Urgeschichte u. Mythol. d. Philist. p. 67 sqq.)
 nomen pelasgicum i. q. pers. ܐܫܕܕܐ (libera) ubique sine articulo,
 accus. loc. אֲשֶׁדֶד, n. pr. *Asdod* urbs, Graecis et
 Romanis *Ἀζότος, Azotus* (Ptolem. V, 16. Diod. Sic. XIX,
 85. Plin. N. H. V, 13. 1 Macc. IV, 15. Judith. II, 28.
 Act. VIII, 40), in Assyriorum monumentis commemo-
 rata (v. Rawlinson. in Journ. of the R. Asiatic Soc. vol.
 XII, p. 466), una ex quinque Philistaeorum urbibus pri-
 mariis atque sedes unius ex quinque eorum principibus
 (סְדֵדִים) Jos. XIII, 3. 1 Sam. VI, 17 coll. vs. 4.
 Aмос. I, 8. III, 9 (palatia Asdodi). Zeph. II, 4. Zach.
 IX, 6, ubi priscoe gentis Enacitarum reliquiae debebant
 Jos. XI, 22, et Dagon Philistaeorum idolum colebatur
 1 Sam. V, 5, coll. 1 Macc. X, 83. XI, 4. Tribui Iudae
 assignata fuerat Jos. XV, 47, raro tamen et ad breve tan-
 tum tempus in Israelitarum possessionem cessit. Salo-
 monis regno videtur subiecta fuisse 1 Reg. IV, 24. Usias
 rex moenia huius urbis demolitus est 2 Par. XXVI, 6.
 Postea Tartan Assyriorum dux cum expugnavit Jes. XX,
 1, itemque post undetriginta annorum oppugnationem cum
 cepit Psammetichus teste Herodoto II, 157, quo respicere
 videtur Jeremias XXV, 20 Adozensium infestis erant Iudaeis
 Neh. IV, 1 (al. 7). A Juda Maccabaeo Azotus expugnata
 (1 Macc. V, 68), a Jonathane eversa est (1 Macc. X,
 84. XI, 4), a Gabinio autem restaurata (Joseph. Antt.
 XIV, 5, 3. B. J. I, 7, 7) Hierodoti regno subiecta est,
 qui eam Salomae sorori testamento legavit (Joseph.
 Antt. XVII, 8, 1. 11, 5). Ab Eusebio et Hieronymo

πολιτὴν ἐπίσημος, „insigne oppidum“ vocatur in Ono-
 mastico, episcopi sedes a quarto saeculo ad sextum fuit,
 et etiamnunc superest vicus parvulus *Asdud* in colle
 situs, quatuor milliar. germ. ab Ascalone distans, de quo
 vid. Troilo itin. p. 457. Volney II, 251, Richardson
 trav. II, p. 206, Robinson Palaest. II, p. 629. Praeterea
 cf. Reland. Pal. p. 606, Mannert geogr. VI, 1, p. 261. —
 Nomen gentil. אֲשֶׁדֶדִי *Asdodensis*, pl. אֲשֶׁדֶדִי 1 Sam.
 V, 3, 6, fem. אֲשֶׁדֶדִית (Keri אֲשֶׁדֶדִית) Neh. XIII, 23.
 — אֲשֶׁדֶדִית adv. *dialecto Asdodica* Neh. XIII, 24.

Ad hanc radicem praeterea referre licet

שָׂדֵד in pausa שָׂדֵד m. priscum nomen Dei omnipo-
 tentis, et quidem nomine אֲשֶׁדֶד adiecto אֲשֶׁדֶד *Deus Omni-*
potens in Pentateucho ab eo auctore, quem Elohistam
 dicunt critici, vocatur Deus Abrahami, Isaaci et Jacobi
 idem ille qui postea Mosi se יהוה nomine manifestaverit,
 ut legitur Exod. VI, 3: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל-מֹשֶׁה אֶל-אַבְרָהָם אֶל-יִצְחָק וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וְאֶל-אֱבְרָהָם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק אֱלֹהֵי יַעֲקֹב *et Deus*
Mosi, Ego, inquit, Jahve sum; et Abrahamo, Isaaco et
Jacobo apparui tanquam אֲשֶׁדֶד (Deus Omnipotens), et
nomine meo יהוה (Jahve) ipsis non invocati, et sic in horum
 patriarcharum historia alibi etiam apud Elohistam occurrit
 Gen. XVII, 1. XXVIII, 3. XXXV, 11. XLIII, 14.
 XLVIII, 3, nec non XLIX, 25 ubi pro אֲשֶׁדֶד cum
 Samar. nonnullis eodd. hebraicis scribendum אֲשֶׁדֶד
 praeterea semel apud Ezech. X, 5; reliquis in locis solum
 שָׂדֵד *Omnipotens* non addito אֲשֶׁדֶד legitur Num. XXIV, 4. 16.
 Ruth. I, 20. 21. Ps. LXVIII, 15 (ex antiquo carmine,
 ut putat) XCI, 1. Joel. I, 15. Jes. XIII, 7. Ezech. I, 24
 et tricies in libro Iobi V, 17. VI, 4. 14. VIII, 3. 5.
 XI, 7. XIII, 3. XV, 25. XXI, 15. 20. XXII, 3. 17.
 23. 25. 26. XXIII, 6. XXIV, 1. XXVII, 2. 10. 11. 13.
 XXXIX, 5. XXXI, 2. 35. XXXII, 8. XXXIII, 4. XXXIV,
 10. 12. XXXV, 13. XXXVII, 23. XL, 2. Atque iste
 poeta tam saepe hoc verbo usus esse videtur, quod Iobus
 patriarchae aequalis perhibetur illudque nomen sanctita-
 tatis et prisci aevi colorem haberet.

Pervalidum sive potentem שָׂדֵד significare, recentio-
 res post Ikeniam (Diss. philol. theol. I) interpretes pacne
 omnes contendunt. Praeiverunt hanc sententiam Graccus
 libri Iobi interpres qui saepe habet: *παντοκράτωρ*, Aqu.
 alicubi: *ἄλιμος*, Syr. in Iob. ܠܘܘܢܐ fortis, Vulg. ple-
 runque: *omnipotens*, Gracc. Venet.: *ὁ κραταῖος*, Ibn
 Esra: *הַקָּדוֹשׁ*, D. Kimchi, alii. Deum fortem ac poten-
 tem saepe dicebant Hebraei, vid. אֲדִיר וְקָדוֹשׁ, 1
 קְדוֹשׁ, 2, 3, אֲדִיר וְקָדוֹשׁ, cf. Iob. XXXVII, 23. Ps. LXXXIX, 9 al., ut Arabes
 (الْجَبَّارُ الْقَوِيُّ). De forma autem grammatica vocis שָׂדֵד ad-

huc disceptatur. Vitringa ad Jes. XIII, 6, Ludovicus de
 Dieu ad Gen. XVII, 1, Gesenius all. pluralem putant
 esse maiestaticum a sing. שָׂדֵד validus, a rad. שָׂדֵד, sed
 dubia sunt pluralia: — exantia (Gramm. hebr. ed. 16.
 §. 86, 1, c); probabilis esset, si שָׂדֵד, quod quidem
 nusquam praefixo articulo legitur, pluralis diceretur cum

pronomine primae pers. affixo, ad analogiam formae גְּמִשְׂתֵי, principio in invocacione Dei usurpatae (Gramm. §. 119, annot. 4). Alii pro singulari habent; שְׂדֵה (rad. שְׂדֵה) terminatione שְׂ = auctum proprie nomen adiectivum putantes; sed haec quoque terminatio paullum insolens est in V. T. libris, certe in nn. propriis scecentioribus שְׂדֵה, שְׂדֵה, שְׂדֵה et similibus nomen יהיה latet, ut in שְׂדֵה alius. Prorsus repudianda est sententia quorundam, qui compositum dicunt ex שְׂ = שְׂדֵה et דֵה qui est sufficiens sc. sibi (ἀρταγωγός) vel ad omnia alia, sic Aqu. Symm Theodot. et LXX aliquoties: *izavós*, Hesych.: *Saddai*, *izavós*, Theodoret. ad Ez. I, 24, Saad. et Ar. Erp.: *سَادَائِي*, Raschi, Abarbanel, cf. Talm. tr. Chagiga fol. 12, a. Buxtorf. diss. V. de nominibus Dei p. 275 sq. Pocock. ad Joel. I, 15. Neque probandum quod Seb. Schmid ad Job. VI, 4 et Deyhng. obs. I, 42 proponunt, שְׂדֵה esse deum fulminatorem, *σαφάινον*, *βρονταίνον*, a rad. שְׂדֵה iaculatus est. Verosimilius est quod Ewald. (gramm. hebr. ed. 5. §. 155, c), Tueb. (ad Gen. XVII, 1) al. tuentur et iam Ibn Esra et Salomo Parchon indicant. שְׂדֵה a שְׂדֵה = שְׂדֵה ducendum ad formam גְּמִשְׂתֵי (rad. גְּמִשְׂתֵי), „brevevntem autem vocalem syllabae ultimae ex antiquissima aetate servatam esse“, quamquam nulla fere vox plane congrua in V. T. exstat nisi forte n. pr. שְׂדֵה, si sumis hoc esse pro שְׂדֵה a rad. שְׂדֵה, coll. שְׂדֵה Ez. XXVI, 10. Sed hoc etiam addubito, quum vocalis syllabae ultimae in forma גְּמִשְׂתֵי originitus longa sit et fere in recentiore chaldaismo tantum corripatur ut *יבאי* fraudulentus, a rad. רָבַע. Itaque si aliquid in hac re difficili affirmandum mihi est, inclinam animum ad eam sententiam, quam supra iam tetigi, שְׂדֵה primitus significasse *mei potentes, di mei* vel *mi deus*, deinceps nomen proprium Dei Omnipotentis factum esse, ut גְּמִשְׂתֵי.

גְּמִשְׂתֵי n. pr. compos. vid. s. עָנַם p. 1044.

צְבָרֵי שְׂדֵה n. pr. compos. vid. s. צִירָה p. 1161.

שְׂדֵה Job. XIX, 29 Kethib (Kori שְׂדֵה) comp. ex שְׂ = שְׂדֵה quod, et דֵה vel דֵה indicium. Vid. s. v. שְׂדֵה supra p. 1343, a.

שְׂדֵה rad. inusit. 1) i. q. chald. שְׂדֵה, syr. مَأْ: iccit, projecit (v. n. pr. (שְׂדֵה-), 2) effudit, ut chald. שְׂדֵה = שְׂדֵה et syr. مَأْ, arab. كَدَى rigavit, madefecit, كَدَى maduit (cogn. שְׂדֵה bibit), unde

שְׂדֵה Thren. IV, 3, dual. שְׂדֵה constr. שְׂדֵה m. (Hos. IX, 14. Cant. IV, 5) *mamma, uber* (arab. كَدَى, كَدَى, vulg. *tedi*, aram. שְׂדֵה, זָד id., samar. שְׂדֵה Gen. XLIX, 25 fort. corr. שְׂדֵה. Simili ratione quoque lactis ubertas a fluxu dicta est, aeth. ሳብ: dialecto Tigr.

מִן: ambar. מִן: arab. مَمِي uber a מִן:

suxit. gracc. *πίθη*, germ. vet. *tutta*, angl. *teat*, gall. *téton* Zitzte prob. a rad. sanser. *dhé* bibere, gr. (ἰδω) ἰδωσα = ἰδωσα, goth. *dadlisan* lactare, v. Pott etymol. Forsch. I, p. 229. E. Meier Wurzelwörterb. p. 605, ceterum cf. nostro cognatum שְׂדֵה *mamma* p. 321, fortasse verbo שְׂדֵה amor alludens, ubique (etiam Jes. XXXII, 12, v. שְׂדֵה p. 964) dicitur de mamma feminea (arab. سَدَى etiam de virili, et syr. שְׂדֵה quoque Act. I, 13 Pesch.) Hos. II, 4. Jes. XXVIII, 9. Ps. XXII, 10. Ez. XXIII, 3. 21. 34. Iob. III, 12. Cant. IV, 5. VII, 4. 8. g. VIII, 8. 9. 10. I, 13: *inter mammas meas* i. e. in sinu meo, VIII, 1: *quæ suxit ubera matris meae*, frater meus collectaneus (parall. שְׂדֵה). Gen. XLIX, 25: *beneficia uberum et uiri* i. e. lactis et pecudum copia. (Ita Arabes ubertatem describentes inungunt *سَاتَة* *sata* et *أُبْرَة* *ubera*, habent etiam proverbium *أُرِيدُ أُرِيدُ* (مَا لَمْ يَأْكُلْ) Hos. IX, 14: *ubera* *sterilia*.

שְׂדֵה m. i. q. שְׂדֵה *mamma*, his tribus locis legitur: Iob. XXIV, 9: *rapiant orphanum ab ipso ubere materno*, LXX: ἡφαλαῖον ἡφαλαῖος ἀπὸ μαστοῦ (male Syrus, Chald., Hicron. vim vel rapinam cogitant, v. שְׂדֵה s. rad. שְׂדֵה), Jes. LX, 16: *lac gentium suges* *et uber regum* i. e. gentium et ipsorum regum opes in te conferentur, LXXVI, 11 (parall. שְׂדֵה).

שְׂדֵה (fort. ejaculatio ignis, v. rad. no. 1 et supra dicta s. v. שְׂדֵה p. 358) n. pr. m. Num. I, 5. II, 10.

שְׂדֵה *Omnipotens*, v. s. rad. שְׂדֵה.

שְׂדֵה rad. inusit. fortasse *seclusit, terminavit*, velut agros, cf. سَدَمَ (sadm) obturavit, occlusit, hebr. שְׂדֵה q. v. p. 974.

שְׂדֵה f. 1) tantum in pl. שְׂדֵה constr. שְׂדֵה *agri* (prop. terminis circumscripti vel circumsepti) Hab. III, 17. Jes. XVI, 8: *arva Hesbonis* i. e. quae ad hanc urbem pertinent, 2 Reg. XXIII, 4: *in agris vallis Kidron*, Jer. XXXI, 40 Keri (Kethib male שְׂדֵה quode v. infra s. rad. שְׂדֵה), de agris qui vitibus obscurantur Dent. XXXII, 32. — Bis שְׂדֵה cum verbo sing. componitur Hab. III, 17 et Jes. XVI, 8. Ceterum *agri* significatio, quamquam in linguis cognatis nullum eius vestigium exstat, ipso locorum contextu satis firmata est. Accedit auctoritas veterum interpretum, quamquam hi sibi non constant. LXX in Jes. et Hab. II. cc.: *αρεία*, Aqu. Jes. et 2 Reg. II. cc.: *ἀροραι*, Syr. semel Jes. I. c.: *أَرْضَات*, Vulg. Hab. I. c.: *arva*, alibi: suburbana. Alii propter loc. Dent. exponunt *vites*, Abulwalid. MS. جفان. Saad. et Ar. Erp. in Dent. 2, 12, vid. inpr. Tanchum. Hieros. ad Hab. III, 17. p. 88 ed. Munk. NNNNNNNNN

VI, 16) innectum femininis, et שְׁתַּי (contr. e שְׁתַּי) constr. שְׁתַּי (cf. שְׁתַּי constr. שְׁתַּי) masculinis innectum sex. (Pun. שְׁתַּי sexaginta Inscr. Numid. XVIII, 1: 4, arab. سِتَّةٌ et سِتَّةٌ id. [ex سِتَّةٌ et سِتَّةٌ contracta, v. rad., alioquin in usu est سِتَّةٌ sexennis, semestris,

sex dierum], melit. *sytt* sex, chald. שְׁתַּי q. v. infra, ubi et ceterae formae aramaeae, aeth. **ሲቶ**: contr. **ሲቶ**; et **ሲቶ**: dial. Tigr. **ሲቶ**: id.). De syntaxi v. gramm. hebr. §. 95 et 118 cf. Gesen. Lehrgeb. §. 144 et 181. Varii generis exempla sunt: שְׁתַּי שְׁתַּי שְׁתַּי 1 Sam. XVII, 4. שְׁתַּי שְׁתַּי sex calamitates Iob. V, 19. שְׁתַּי שְׁתַּי sex anni Gen. XXXI, 41. Ex. XXXI, 2. Ind. XII, 7 et saepe. שְׁתַּי שְׁתַּי sex filiae 1 Par. IV, 27. שְׁתַּי שְׁתַּי oves sex selectae Neh. V, 18. Jes. VI, 2. שְׁתַּי שְׁתַּי *unicuique sex alae erant*. שְׁתַּי שְׁתַּי sexcenti. Ellipt. שְׁתַּי שְׁתַּי sex (mensurae se. שְׁתַּי, Hieron.: modii) hordei Ruth. III, 15. 17. Pro ordinali 2 Reg. XVII, 10: שְׁתַּי שְׁתַּי *anno Hiskiae sexto*. — שְׁתַּי שְׁתַּי sex viri Ez. IX, 2. שְׁתַּי שְׁתַּי sex filii Gen. XXX, 20. 1 Par. VIII, 38. שְׁתַּי שְׁתַּי sex passus 2 Sam. VI, 13. שְׁתַּי שְׁתַּי sex menses 2 Reg. XV, 8. שְׁתַּי שְׁתַּי reliqui sex Ex. XXVIII, 10. שְׁתַּי שְׁתַּי sex dies Ex. XX, 9 11. XXIII, 12. XXIV, 16. Jos. VI, 3. 14 et saepe. שְׁתַּי שְׁתַּי sex millia 1 Sam. XIII, 5. Job. XLII, 12.

שְׁתַּי (cum fem.), שְׁתַּי (cum masc.) *sedecim*. שְׁתַּי שְׁתַּי sedecim anni 2 Reg. XIII, 10. שְׁתַּי שְׁתַּי sedecim filiae 2 Par. XIII, 21. שְׁתַּי שְׁתַּי sedecim Jos. XV, 41. שְׁתַּי שְׁתַּי sedecim annos natus 2 Reg. XIV, 21. — שְׁתַּי שְׁתַּי sedecim millia Num. XXXI, 40. שְׁתַּי שְׁתַּי bases columnarum Ex. XXVI, 25. 1 Par. IV, 27. Pro ordinali 2 Par. XXIX, 17: שְׁתַּי שְׁתַּי.

Plur. שְׁתַּי שְׁתַּי sexaginta vii 2 Reg. XXV, 19. שְׁתַּי שְׁתַּי LX urbes Deut. III, 4. 1 Par. II, 23. שְׁתַּי שְׁתַּי id. 1 Reg. IV, 13. שְׁתַּי שְׁתַּי sexaginta heroes Cant. III, 7. שְׁתַּי שְׁתַּי sexaginta filiae 2 Par. XI, 21. שְׁתַּי שְׁתַּי LX ulnae 1 Reg. VI, 2. שְׁתַּי שְׁתַּי id. 2 Par. III, 3. שְׁתַּי שְׁתַּי sexaginta annos natus Gen. XXV, 26. Aliud שְׁתַּי *marmor, byssus*, v. s. rad. שְׁתַּי.

שְׁתַּי Esr. VI, 15 et שְׁתַּי Dan. III, 1 chald. i. q. hebr. שְׁתַּי sex. (In Targg. שְׁתַּי et cum masc. שְׁתַּי, et sic in numis pehlev. שְׁתַּי, syr. ܫܬܐ vel ܫܬܐ Eplur. I, 116. Assem. bibl. or. I, p. 3. Abrah. Ecchel. gramm. syr. p. 5, ܫܬܐ, ܫܬܐ, samar. ܫܬܐ et ܫܬܐ Gen. VII, 6 al., ܫܬܐ id., alia v. sub hebr. שְׁתַּי). שְׁתַּי שְׁתַּי ulnae sex Dan. III, 1. Esr. 6, 15: שְׁתַּי שְׁתַּי *annus sextus regni Darii*. — Plur. שְׁתַּי שְׁתַּי sexaginta Dan. III, 1. VI, 1. Esr. VI, 3.

שְׁתַּי verbum *Piel*. haud. (a שְׁתַּי sex) *in sex partes divisit* Ez. XLV, 13, sed ibi haud dubie pro שְׁתַּי שְׁתַּי

scribendum est שְׁתַּי שְׁתַּי *septam partem modii*, ut in antecedentibus.

שְׁתַּי m. שְׁתַּי f. *sextus, a, um*. (Arab. سَائِسٌ raro سَائِسٌ id., aram. שְׁתַּי id., Sais id.). Gen. I, 31. XXX, 19. Ex. XVI, 5. XXVI, 9. Lev. XXV, 21. Jos. XIX, 32. 1 Par. III, 3. Ez. VIII, 1: שְׁתַּי שְׁתַּי *et factum est anno sexto*, mense eius anni *sexto*, quinto eius mensis die. — Fem. שְׁתַּי etiam subst. *pars sexta* Ez. IV, 11. XLV, 13. XLVI, 14.

שְׁתַּי rad. inusit., prob. i. q. שְׁתַּי macer fuit, palluit facies, שְׁתַּי sagitta, a gracilitate dicta, et *رجل ساعيم* vir pallida facie praeditus (Zamakhshari in Esas MS.). Inde

שְׁתַּי m. (Iob. XXVIII, 16) c. art. שְׁתַּי Gen. II, 12, pl. שְׁתַּי Exod. XXV, 7. XXXV, 9. 27. 1 Par. XXIX, 2 al. 1) gemmae species non satis certa, a pallido colore dicta, fort. *onyx*, vel *sardonyx*. Ad Hebraeos afferatur e Cbavila שְׁתַּי terra ad Arabiam australem spectante, unde aurum quoque petebant Gen. II, 12, eiusque usus erat in sacris. Tum enim utriusque humerali ephodi, noti illius amuliculi quod summus sacerdos gestabat, eiusmodi gemma una imposita erat, cui nomina sex tribuum Israeliticarum incisa erant Exod. XXVIII, 9. XXXIX, 6, tum eadem una ex duodecim gemmis fuit, quibus pectorale summi sacerdotis ornatum et quarum unicuique unum e duodecim tribuum Israeliticarum nominibus insculptum erat Exod. XXVIII, 20. XXXIX, 13. Praeterea inter alia gemmarum nomina legitur Ezech. XXXVIII, 13.

Veterum interpretum de significatione huius voc. testimonia varia sunt et ambigua, quum re singuli quidem sibi ipsi constant. Ac 1) LXX et Theodot. in Iob., Symm. Gen. II, 12, *of' /* Exod. XXV, 7. XXVIII, 9, Joseph. ant. III, 7, 6, Hieron. passim et recentiores nonnulli gemmam illam intelligunt quae *onyx*, *onyx*, vocatur quia unguis humani colorem imitatur. Et hoc quidem in etymo habet quo nitatur, שְׁתַּי enim *pallidus* lapis dici poterat, coll. arab. سائيس, vid. rad. Cf. Plin. N. H. XXXVII, 6, 24, qui Indicum potissimum et Arabicum genus memorat, et Edisi (I, 150 ed Jaubert) qui in Hadhramanto onychem referri dicit. Quod J. D. Michaëlis (supplem. n. p. 2990) affert arab. سائيس striata velut sagittis picta vestis, unde שְׁתַּי putat onychem candicantibus distinctam striis esse, id naturae quidem lapidis consentaneum (v. Plin. l. c.) a philologicis tamen rationibus abhorret tum quia sagittae in rad. hebraea nec vota nec vestigium est, tum quia formam passivam exspectaveris arabicae سائيس congruam, ut שְׁתַּי Ex. XXVI, 1,

سَوَّاهُ, scutulatus, tessellatus, guttatus, striatus et similia. — 2) Alii malunt *sardonychem*, ut Josephus antt. III, 7, 6 et bell. ind. V, 5, 7 (in descriptione superhumeralis), Aquila Gen. II, 12, Hieron. in Iob., Lutherus et inter recentiores maxime Braunius vestit. sacerdot. hebr. p. 575 sqq., qui lapis apud veteres in magno honore habebatur. Iuvenalis sat. 13 gemmam principem eam vocat, et Plinius N. II. XXXVII, 1, 4 in Polyeratis annulo sardonychem fuisse perhibet, quamquam Herodotus smaragdum dicit. — Practerea 3) multi *beryllum* interpretantur, ut Syr., Ouk., Pseudojon., Saad. (in Pent. et Iob.), Arabs Erpen., LXX in duobus Pentat. locis (Ex. XXVIII, 20. XXXIX, 13), Vulg. passim, Josephus II. cc. (in descriptione pectoralis), R. Jona, Kimchi, Bellermann. (Urim. p. 64), Winer. (bibl. Realw.), Rosemüller. (bibl. Alterthumsk. IV, 1, p. 41) all., idemque est δ ἰλιος ὁ πράσιος dictus a colore prasino LXX Gen. II, 12 (coll. שׂוֹה allium = πράσιος). „Beryllus“, teste Plinio N. II. XXXVII, 5, 20, „India gignit, raro alibi repertos . . . Probatissimi sunt ex iis, qui viriditatem puri maris imitantur; proximi, qui vocantur chrysoberylli et sunt paulo pallidiores, sed in anreum colorem exeunte fulgore. Vicinum genus huic est pallidius, et a quibusdam proprii generis existimatur vocaturque chrysoprasus“ etc. De prasio lege eundem XXXVII, 8, 34. — Denique alii alias sententias protulerunt, v. c. Wallius (Asia p. 856) et Benfey. (Encyclop. Italens., sect. II. vol. 17. p. 14) lapidem lazuli voluit; LXX mira inconstantia modo onychem, modo beryllum (v. supra), modo *sardium* (Ex. XXV, 7. XXXV, 9), modo *smaragdum* (Ex. XXVIII, 9. XXXIX, 6), modo *sapphirum* (Ezech. I. c.); Graecus Venet. ubique χρυσόσταλλος. Etymon supra propositum optime quadrat ad *onychem*, nec est quod peregrina accessas cum Bohlenio, qui olim (Allg. Litt. Zeit. 1834. II, 310) conferebat sauser. *sonaratna* rubra gemma, rubinus.

2) n. pr. viri Levitae 1 Par. XXIV, 27. (Nomina propria a gemmis desumpta, ut Adamas, Beryllus, affert Simonis in onomast. p. 198. Adde arab. ياقوت Hyaacinthus.)

שְׂוֹה Iob. XV, 31 Kethib i. q. שְׂוֹהָה, v. s. rad. שְׂוֹהָה.

שְׂוֹהָה i. q. שְׂוֹהָה no. I *strepere, fragorem edere; it. in ruinam concidere* cum fragore, *vastari, perli*, unde רָשָׁה, מְשִׂיחָה, מְשִׂיחָה, מְשִׂיחָה.

2) i. q. arab. ساء med. Waw *malum esse, malefacere*. (Utumque huic significatum copulatum habes etiam in verbis רָשָׁה q. v.). Hinc שְׂוֹהָה.

שְׂוֹהָה rad. chald., v. שְׂוֹהָה.

שְׂוֹהָה in. semel legitur in pl. c. suff. שְׂוֹהָה *vastationes eorum, excidia, perniciēs* Ps. XXXV, 17. V. fem. שְׂוֹהָה.

שְׂוֹהָה m. (*schāw*), subst. formae pr. segolatae, ut

קָשָׁה, sed neglecto tamen Segol furtivo, ut in קָשָׁה, קָשָׁה, v. rad. no. 2, arab. سَوَّاهُ malitia, nequitia, سَوَّاهُ malum, calamitas, aeth. ሠ.ፆ.፳: flagitium 2 Sam. XIII, 2) 1) *malum* a quod patrat, *scelus, nequitia*. מְשִׂיחָה scelerati Iob. XI, 11. Ps. XXXV, 4. Jes. V, 18: קָשָׁה מְשִׂיחָה *funes nequitiae*. b) quod aliquis patitur, *calamitas, perniciēs* Iob. VII, 3. Jes. XXX, 28: קָשָׁה מְשִׂיחָה *vannus perniciēs*. Hos. XII, 12: קָשָׁה מְשִׂיחָה *excitio dantur*. Utramque significationem (a. b) babes in his Iob. XV, 31: *ne confidat malo (sceleri), fallitur, nam malum (calamitas) eius praecium erit*. Sic קָשָׁה malum quod aliquis pertrat, et quod patitur, et arab. سَمَّاهُ Cor. XLII, 38: *et compensatio mali malum illi aequum erit*.

2) spec. *falsum, mendacium* Ps. XII, 3. XLI, 7. CXLIV, 8. 11. Iob. XXXI, 5. שְׂוֹהָה rumor falsus Ex. XXIII, 1. שְׂוֹהָה falsum testimonium Deut. V, 17. Ex. XX, 7: שְׂוֹהָה אֶת-יְהוָה לְשֹׁן אֱתֵר *ne cloquere nomen Juhve ad mendacium*, ne peiera, et *עֲלִיזָה שְׂוֹהָה* periuria Hos. X, 4 et intpp. ad Ps. XXIV, 4 et CXXXIX, 20. Jes. I, 13: שְׂוֹהָה מְשִׂיחָה *sacrificium mendax* h. e. ab homine hypocrita sine pio animi sensu oblatum. Inde

3) *vanum, inutile, inane* (de re quae spem fallit in ipsa positam). Ps. LX, 13: שְׂוֹהָה הַשְׂבִּיעַ אֶת-וָאוֹן *vanum est auxilium hominum*. LXXXIX, 48. CXXVII, 2. קָשָׁה מְשִׂיחָה idola vana Ps. XXXI, 7. Iou. II, 9. Jer. XVIII, 15: קָשָׁה מְשִׂיחָה *vanis idolis suffinita offerunt*. Mal. III, 14: שְׂוֹהָה מְשִׂיחָה *vanum s. inutile est, Deum colere*. שְׂוֹהָה מְשִׂיחָה *vaticinia fallacia, inania*, quae eventum expectatum non habent Thren. II, 14. Ezech. XII, 24. XIII, 7. cf. XIII, 9. 23. XXI, 34. XXII, 28. Zach. X, 2. Hinc לְשִׂיחָה *incassum, frustra* Jer. II, 30. IV, 30. VI, 29. XLVI, 11, et שְׂוֹהָה adv. *frustra* Ps. CXXVII, 1.

שְׂוֹהָה vel שְׂוֹהָה Iob. XV, 31 Kethib i. q. שְׂוֹהָה *malum, scelus*, sive ad analogiam vocis שְׂוֹהָה = שְׂוֹהָה, sive mero scribarum errore ortum.

שְׂוֹהָה n. pr. m. 2 Sam. XX, 25 Keri (Kethib שְׂוֹהָה) corrupt. ex שְׂוֹהָה q. v. pag. 1338.

שְׂוֹהָה f. (vid. rad. no. 1) 1) *procella, tempestas*, a strepitu et fragore dicta. Prov. I, 27 (Kethib שְׂוֹהָה). Ex. XXXVIII, 9. — 2) *vastatio, ruinae*, Iob. XXX, 14, per paronom. copulatum cum syn. מְשִׂיחָה Zeph. I, 15. Iob. XXXVIII, 27. Hinc *vastae regiones* Iob. XXX, 3. — 3) *interitus, max. subitaneus, perniciēs*. Ps. LXIII, 10: שְׂוֹהָה מְשִׂיחָה *vitae meae insidiantur, ut cam* יֵי יֵי. Jes. X, 3. XLVII, 11. Ps. XXXV, 8. Prov. I, 27.

שְׂוֹהָה (eversio, ruinae, a rad. no. 1) n. pr. opidi Issacharitarum Jos. XIX, 19. Euseb. et Hieron. in Onomast.: „Seon . . . hodieque ostenditur villa iuxta montem Thabor.“ Ruinae sub nomine simili خربة سعين

etiannunc a septentrione montis Tabor exstare auctor mihi fuit G. E. Schultzius, vid. Allgem. Lit. Zeit. 1845, no. 231, p. 660.

מְשׁוּבָה f. (ter legitur) i. q. שׁוּבָה (quocum ubique copulatum est) vastatio, ruinae Zeph. I, 15. Job. XXXVIII, 27, loca rasta XXX, 3.

מְשׁוּבֹת pl. f. vastationes, ruinae, bis legitur, nempe Ps. LXXIII, 18: מְשׁוּבֹת מְשׁוּבֹת *praecipitas eos in vastationes*, in exitum, fere i. q. הִנֵּה מְשׁוּבָה vs. 19, deinde Ps. LXXIV, 3: *gressus tuos attolle huc dirige מְשׁוּבֹת ad vastationes quae hic fiunt continuas*. In scriptura omnes, quod sciam, codd. mss. et edd. concinunt praeter unam Jos. Athiac editionem a. 1661 factam, in qua Ps. LXXIV, 3 mero fortasse hypothetae errore legitur מְשׁוּבָה (שׁוּב loco שׁ), quamquam sic iam utroque loco legitur LXX (*ἐρηρῆγάρια, ἐρηρῆγάρια*) et Syrus. Et hoc quidem nonnulli *exitum* exponi posse arbitrantur a verbo שׁוּב abstulit, e medio sustulit Job. XXVII, 21. XXXII, 22. Ezech. XVII, 9. Sed acquiescendum est in מְשׁוּבֹת quod idem esse videtur ac מְשׁוּבָה (a rad. שׁוּב), Dagesch in primam radicaem immisso ut in formis מְשׁוּבָה, מְשׁוּבָה (a שׁוּב), מְשׁוּבָה (a שׁוּב), מְשׁוּבָה (a שׁוּב), Gram. hebr. ed. 16. §. 71, annot. g. Cf. מְשׁוּבָה i. q. מְשׁוּבָה a rad. שׁוּב. Alii מְשׁוּבֹת pro מְשׁוּבָה vel מְשׁוּבָה positum et a rad. שׁוּב ductum esse putant; alii denique a שׁוּב, significatio petito a שׁוּב. — Significationem vastationis vel strepitus tuerentur Raschi ad Ps. LXXXIV: מְשׁוּבֹת מְשׁוּבֹת כִּי מְשׁוּבָה מְשׁוּבָה שׁוּבָה, Saad. Ps. LXIII חֲמֵשׁ תִּמְלֹת, Ps. LXXXIV חֲמֵשׁ תִּמְלֹת id. (sic scrib. pro חֲמֵשׁ תִּמְלֹת quod edidit Ewald.) et recentiores plerique: panciores Ps. LXXXIII volunt *loca fallacia, insidias* (parall. תִּמְלֹת מְשׁוּבָה a שׁוּב Hiph. *deceperit*, vel nescio quas *vanas cogitationes* (,Selbsttäuschungen“), et haec cum alteri loco non aptae sint, in Ps. LXXXIV praefurunt *insolentiam et scelus*, quorum neutrum probandum.

הַשְׁבִּיבָה f., tantum in pl. הַשְׁבִּיבָה (a rad. no. 1) fragor (tonitru) Job. XXXVI, 29, strepitus, tumultus multitudinis Jes. XXII, 2, clamor exactoris Job. XXXIX, 7, laetantium Zach. IV, 7.

הַשְׁבִּיבָה sic probabiliter enunciandum Kethib הַשְׁבִּיבָה Job. XXX, 22 i. q. הַשְׁבִּיבָה fragor tempestatis (cf. הַשְׁבִּיבָה no. 1) vel perniciēs (cf. הַשְׁבִּיבָה no. 3). Ceterum de hoc loco agetur infra s. rad. שׁוּבָה Pi. Not.

שׁוּבָה inf. absol. שׁוּבָה, constr. שׁוּבָה, semel Jos. II, 16, perf. שׁוּבָה, fem. שׁוּבָה (semel שׁוּבָה Ez. XLVI, 17), fut. שׁוּבָה, apoc. שׁוּבָה, ante Makkeph שׁוּבָה, c. Waw consec. שׁוּבָה, in pausa שׁוּבָה (Chald. שׁוּבָה rediit etc. ut hebr., syr. שׁוּבָה metaph. rediit ad bonam frugem, resipuit, Aph. שׁוּבָה,

שׁוּבָה rediit, reddidit, arab. تَابَ metaph. convertit se peccator ad Deum c. 41, resipuit, convertit se Deus pro-

pitius ad homines c. 41, שׁוּבָה poenitentia, تَابَ reversus est, rediit, II et IV rependit; visitatio redendum significatu sunt جَعَّعَ, حَمَأَ, apud Syros سَمَّرَ; rad. cogn. videtur esse שׁוּבָה circumvertit se *), adde aegypt. שׁוּבָה, uauuē reddere, retribuere)

1) *verti, averti, reverti, redire*,

A) ubi de personis agit: tum simpliciter *se vertere, se avertere* (sich umwenden, sich wegwenden), tum accedente motionis notione *regredi, redire*, quo significatio frequentissimum est. Ponitur absol. Jos. II, 22. Jud. XIV, 8. XIX, 7. 2 Sam. VI, 20. 1 Reg. XII, 20. Dan. XI, 13, sq. מִן עַבְרָה (ab) aliquo loco Ruth. 1, 22, sq. וְיָרַד וְיָרַד וְיָרַד se vertere ab aliquo (quem sequere vel persequere) Ruth. 1, 16. 1 Sam. XXIV, 2. 2 Sam. II, 26. 30: sq. אָרַד revocit ad aliquem Gen. VIII, 12. XVI, 9. XVIII, 10. 14. XXII, 19. XXXVII, 30. XLIII, 13, vel ad locum XXXVII, 29. Ex. XXXIII, 11. Esth. VII, 8. Dan. XI, 9, quamquam de loco crebrius est 2 Gen. XVIII, 33. XXXII, 1. XXXIII, 16. Num. XXIV, 25. Deut. XX, 5 sqq. 1 Sam. XXVI, 25. Zach. I, 16, it. sq. acc. loci, vel addita terminatione שׁוּבָה Gen. L, 14. Ex. IV, 20. 2 Reg. IV, 38, vel non addita 2 Sam. XV, 34. XX, 22. 2 Reg. II, 45. Jes. LII, 8. שׁוּבָה יְהוָה צִוְּתָה: ubi Deus ad Sionem redit (al. ubi Deus rediit vel restituit Sionem, v. no. 2). שׁוּבָה שׁוּבָה procedens et rediens i. e. ultro citroque commans Ez. XXXV, 7. Zach. VII, 14. IX, 8.

Sq. alio verbo rediit et fecit vel rediit ad (aliquid) faciendum idem est quod iterum fecit. Ponitur tale verbum a) sq. tempore finito praemisso -. 2 Reg. I, 11. 13: שׁוּבָה וְיָרַד וְיָרַד et iterum misit. XX, 5. Gen. XXVI, 18: שׁוּבָה וְיָרַד et rursus fedit, refoedit puteos obtuatos. Jer. XVIII, 4. Zach. V, 1. Deut. XXX, 3: שׁוּבָה וְיָרַד et rursus colligit tc. Jes. VI, 13. Diversa ratio est loci Hos. II, 11: שׁוּבָה וְיָרַד וְיָרַד et auferam (quae dederam, rursus auferam). b) non addita copula Gen. XXX, 31: שׁוּבָה וְיָרַד denuo pascam. Zach. VIII, 15. Ps. LXXI, 20. LXXXV, 7. Thren. III, 3. Mich. VII, 19, addito שׁוּבָה secunda vice Jos. V, 2, vel iterum, denuo Ez. VIII, 6. 13. 15. c) sq. ל et inf. Eccl. I, 7. Hos. XI, 9. Job. VII, 7. (Eundem usum eandemque construct. sem habet neohebr. הָרַד, syr. سَمَّرَ, ut سَمَّرَ سَمَّرَ rursus aedificavit, سَمَّرَ سَمَّرَ iterum descendit (exx. vide ap. Hoffmann. gramm. syr. §. 144, Agrell. supplem. synt. p. 12 Bernstein. glossar. s. v.), cf. سَمَّرَ adv. iterum,

*) Differentiam declarat locus Eccl. I, 6: הָרַד וְיָרַד וְיָרַד וְיָרַד וְיָרַד וְיָרַד et per circuitus suos redit.

pueri enecti dicitur rediisse quum Eliae ope revivisceret, 1 Sam. XXX, 12: וַיִּשָׁבֵב אֶת־הַיָּתִים וְהוּא אֵלִיּוּ 1 et edit, tum reddiit ipsi animus, Iud. XCV. 19: וַיִּשָׁבֵב נַחֲשׁוֹת דָּוִד וְהוּא אֵלִיּוּ et bibit, tum rediit animus eius et revixit. — Aliud est הָשִׁיב הַיָּתִים sq. restituit vitam alicuius ex re h. e. a vitae discrimine eripuit eum vel vindicavit Psalm. XXXV, 17. Iob. XXXIII, 30. Dicitur etiam הָשִׁיב rediit, restituit mortuum sc. in vitam 2 Sam. XII, 25. Aliud denique Iob. IX, 18: לֹא הִקְנִי הַיָּתִים מִיָּדַי לֹא non sinit me respirare vel animum colligere.

4) reddiit alicui aliquid (vid. Kal 1, B, b) sq. acc. rei et dat. pers. 2 Sam. IX, 7. Exod. XXII, 25: si pig-nori sumseris alicuius vestem לוֹ הַשְׂמֵשׁ הַשְּׂבִיבִי לוֹ usque ad solis occasum hanc ipsi reddes. Deut. XXIV, 15. Ez. XVIII, 12. XXXIII, 15. Lev. XXV, 27. 28. 51. 52. Neh. V, 11, inpr. reddiit, restituit rem inventam vel surreptam (zurückerkatten, wiedererstaten) Lev. V, 25. Deut. XXII, 1. 2. Psalms. LXIX, 5. Iob. XX, 10. 18, it. reddiit i. e. exsolvit debitum Num. V, 7. 8. Iud. XVII, 5. 4. 1 Sam. VI, 3. 4. 8. 17, compensavit damnum Exod. XXI, 34. Inde

a) retribuit, rependit, retulit gratiam, remuneratus est sq. acc. rei Prov. XVII, 13: כִּשְׁבֵיב רִקְעָה הִחֵה בְּיָדָהּ qui refer malum pro bono i. e. qui beneficia pensat malefactis, sq. acc. rei et b. pers. 2 Sam. XVI, 12. Psalms. LXXXIX, 12. CXVI, 12. 1 Sam. XXVI, 23: הִחֵה הָשִׁיב לְאִישׁ אֶת־הַיָּדָהּ Deus homini rependit quae recte fecerit. Iob. XXXIII, 26, et omisso acc. 2 Par. VI, 23. Prov. XXIV, 12: הָשִׁיב הַיָּתִים וְהוּא אֵלִיּוּ et remunerat homini secundum id quod facit, vs. 29. Psalm. XVIII, 21, vel etiam b. pers. Psalm. XCIV, 23. Gen. L, 15: הָשִׁיב לְנֶפֶשׁ אִתָּהּ אֲשֶׁר הִקְנִיתָ אֵלַי וְהוּא אֵלִיּוּ referet nobis omne malum quod fecimus ei, it. הָשִׁיב הַיָּתִים הָשִׁיב הַיָּתִים הָשִׁיב הַיָּתִים et ה' אֶל־רֹאשִׁי, ה' עַל־רֹאשִׁי הַיָּתִים Deus male ab aliquo factum in caput eius i. e. rependit Iud. IX, 57. 1 Sam. XXV, 39. 2 Sam. XVI, 6. 1 Reg. II, 32. 14. Neh. III, 36, הָשִׁיב הַיָּתִים וְהוּא אֵלִיּוּ vid. גָּמַל גָּמַל rad. גָּמַל גָּמַל גָּמַל. Iud. IV, 9, rependit ei facta Hos. IV, 9, cf. XII, 3, הָשִׁיב הַיָּתִים וְהוּא אֵלִיּוּ vid. נָקַם pag. 911. (Arab. ثَاب II et IV rependit Harir. 17, p. 166. Mutanabb. in Sacy Chrest. T. III. p. 5 al., فَوَابٌ pensatio boni et mali, remuneratio.)

b) reddiit verbum reddiit, responsum delit, respondit Prov. XVIII, 15. Jes. LXI, 28, adiecto accus. pers. (quae verborum structura eadem est in v. וְהוּא אֵלִיּוּ) 2 Sam. III, 11. 1 Reg. XII, 6. 9. 16: וַיִּשָׁבֵב הַיָּתִים אֶת־הַיָּתִים הַיָּתִים et populis responsum dedit regi. Neh. II, 20. Prov. XXV, 11; et simpl. הָשִׁיב (omisso הַיָּתִים) respondit 2 Par. X, 16: וַיִּשָׁבֵב הַיָּתִים אֶת־הַיָּתִים et populis respondit regi. Iob. XIII, 22: הָשִׁיב מִיָּדִי מִיָּדִי responde mihi (parall. קָנָה). XXXII, 14. XXXIII, 5. 32. XL, 1. XX, 2: הָשִׁיב מִיָּדִי מִיָּדִי cogitationes meae mihi responsum dant i. e. suggerunt quod tibi respondeam, cf. vs. 2: הָשִׁיב מִיָּדִי מִיָּדִי Praeterea eodem respondendi sensu dicitur הָשִׁיב אֲמָרוֹת הַיָּתִים verba reddiit sq. b. pers. Prov. XXII, 21. Iud. V, 29 et הָשִׁיב מִיָּדִי id. Iob. XXXV, 4. הָשִׁיב מִיָּדִי מִיָּדִי qui nudenter respondent Prov. XXXVI,

16, cf. XXIV, 26 et chald. הָשִׁיב מִיָּדִי מִיָּדִי Dan. II, 14. (Chald. אָהִיב פְּהִינָא et syr. رَجَعْتُ إِلَيْهِ) reddiit ver-

bum i. e. respondit, رَجَعْتُ إِلَيْهِ قَوْلًا reddiit ei verbum i. e. ei respondit Cor. XX, 9, 1, reddiit, respondit, syr.

reddiit, Pa. رَدَّ يَاسِبُ respondit, lat. reddere Ovid. met.

VI, 329.) — Ceterum phrasid illa הָשִׁיב הַיָּתִים sq. acc. pers. significat etiam: responsum retulit nuntius missus ad explo- raudum aliquid (Antwort zurückbringen) 1 Reg. II, 30: (Salomo rex nuntium miserat ad Joabum) וַיִּשָׁבֵב אֶת־הַיָּתִים הַיָּתִים et nuntius retulit regi responsum dicens: talia locutus est Joabus et talia respondit mihi. 2 Sam. XXIV, 13: וַיִּשָׁבֵב מִיָּדִי מִיָּדִי וְהוּא אֵלִיּוּ vide quod responsum referam ei qui me misit. Gen. XXXVII, 14. Num. XXII, 8. Deut. I, 22. 25. Jos. XIV, 7. XXII, 32. 2 Reg. XXII, 9. 2 Par. XXXIV, 16.

5) retulit nonnunquam idem valet quod iterum iterum- que attulit, obtulit, maxime tributa, et quidem annua, id quod ex his locis apparet: 2 Reg. XVII, 3: Hoseas rex Salma- nassaris imperio subiectus est מִיָּדִי לֹא מִיָּדִי et tulit ei tri- butum, vs. 4: postea ab eo defecit, et nuntius retulit regi Assyriae singulis annis. 2 Par. XXVII, 5: Jotham rex Judae devicit Ammonitas, et hi dederunt ei hoc anno centum ta- lanta argenti et decies mille coros triticis totidemque hordei, וְהוּא אֵלִיּוּ הָשִׁיב הַיָּתִים לֹא בִּינְיָן בְּהַיָּתִים הַשְּׂנִינָה וְהוּא אֵלִיּוּ quae secundo et tertio rursus ei hoc tulerunt. 2 Reg. III, 4. Psalm. LXXXII, 10. cf. Ezech. XXVII, 15. Semel de sa- crificiis quae certis et constitutis temporibus referuntur sac- rificia Num. XVIII, 9. Similiter lat. dicitur sacra referre, ut Virg. georg. I, 338 sq.: In primis venerare deos atque annua magnae Sacra refer Cereri, it. referre sollemnia, ludos, certamina Virg. Aen. V, 598. 603, vid. Heinsium ad Ovid. fast. II, 532. Contra Maurero ad Psalm. LXXXII, 10 causa dictionis videtur esse quod tributa facit, debita referat. Quae ratio, b. Gesenio quoque in Collectan. mss. probata, mihi minus placet.

6) reddiit ad animum reddiit aliquid, nostr. sich etwas zu Herzen nehmen, zu Gemütke ziehen, sq. acc. rei Thren. III, 21, plerumque omisso accusativo: animum suum commoveri, poenitentia tangi passus est Dent. IV, 39. XXX, 1. 1 Reg. VIII, 47. Jes. XLIV, 19, et b. l. הָשִׁיב הַיָּתִים אֶת־הַיָּתִים. Cf. אֶת־הַיָּתִים אֶת־הַיָּתִים s. rad. אֶת־הַיָּתִים, l. p. 1325.

7) revocavit, irritum fecit, nostr. zurücknehmen, rück- gängig machen, ut edictum Esther. VIII, 5. 8: אֶת־הַיָּתִים אֶת־הַיָּתִים אֶת־הַיָּתִים אֶת־הַיָּתִים, benedictionem Num. XXIII, 20, decretum Amos. I, 3: propter multa Damasci scelera reddiit non revocabo ei sc. quae decrevi (ea autem declarantur vs. 4 et 5, cf. Num. XXXIII, 20), vs. 6. 9. 11. 13. II, 1. 4. 6. Vid. Kal no. 1, B, e.

Hoph. הָשִׁיב הַיָּתִים 1) pass. Hiph. no. 2. reductus est Ex. X, 8, de rebus Jer. XXVII, 16. — 2) pass. Hiph. no. 4. reddiit est Gen. XLII, 28: הָשִׁיב הַיָּתִים כֶּסֶף reddiit est pecunia mea. XLIII, 12. Num. V, 8. — הָשִׁיב הַיָּתִים Jes. XLIV, 26 vid. s. rad. הָשִׁיב Hoph.).

III aequalis et par fuit alteri, **חֲדָא לֹא יִסְאוּי שִׁימָא** hoc nihil valet, II et IV aequalis reddidit rem inter duos, melit. *sewva* id., VI et VIII aequalis fuit, **שְׁוָה** aequalis, par.)

Pi. **שְׁוָה** posuit, stultit i. q. שָׁוָה, שָׁוָה, quae verbi significatio nativa tum in lingua chaldaea obtinuit, — שְׁוָה enim in Targg. frequentatur pro hebr. שָׁוָה, sam. שָׁוָה, **שְׁוָה** et **שְׁוָה** id. — tum apud veteres poetas hebraeos manifesta est Psalm. XVI, 8: **שְׁוָה יְהוָה וְיָדָה לְבַנְיָמִן הַמִּירֵד** *semper Deum ante me positum habeo* i. e. semper Dei memoria animo meo obversatur (plane ut **שְׁוָה** וְיָדָהוּ בְּבָנָיו Psalms. LIV, 5), et ex huius loci imitatione ut videtur Psalm. CXIX, 30: **שְׁוָה יְהוָה לֵבִי כַּשֶּׁשְׂבֵרֶךָ** *leges tuas, o Deus, posui* sc. ante oculos meos, animum attendi ad eas. (Similem ellipsin babes in שָׁוָה no. 3, 1, pag. 1325.) Porro de vite dicunt Hos. X, 1: **עֵר שֶׁזֵּי פְרִי יָשָׁוָה לָזֶה** i. e. protrudit, germ.: *er setzt Frucht an*. (Nescio an huc pertineat aeth. **ሰዋት**; spica, **ሰዋ**: maturavit Jos. III, 15.) — Sq. **שְׁוָה** pers. est *sistere, praestare* alicui aliquid, ut auxilium Psalm. LXXXIX, 20, honorem XXI, 6. — Denique sq. acc. et **שְׁוָה** *sistere* aliquid ad similitudinem alterius, simile reddere Psalm. XVIII, 34 (2 Sam. XXII, 34): **יָשָׁוָה רַגְלֵי בְּצִלְיָה** *reddit pedes meos ut (pedes) cervarum*, cf. Habac. III, 19, ubi eodem sensu legitur **רַגְלֵי בְּצִלְיָה**.

2) **שְׁוָה**, *aequavit*, hinc a) *complanavit* agrum Jes. XXVIII, 25. (Syr. Pa. **هَوَّب** aequavit, complanavit v. c. stratum, **هَوَّب** et chald. **שְׁוָה** lectus, syr. **هَوَّب** planities, arab. **سوى** II et IV aequabilem fecit locum, **سوى** terra plana.) b) *Metaph. composuit* animum, sedavit Psalm. CXXXI, 2: **שְׁוָה יְהוָה וְדַמְיָתִי נַפְשִׁי** *composui et comescui animum meum*, et ellipt. Jes. XXXVIII, 13: **שְׁוָה יְהוָה וְדַמְיָתִי נַפְשִׁי** *composui (animum meum) usque ad mane*. patienter dolori resistens. Hoc ad amussim expressit Arabs intp. anonyunns (cod. Hant. 206, vid. Saad. vers. ed. Paulus append. p. IX): **سَوَّيْتُ نَفْسِي مَعَ الرَّحْمَنِ صَوَّرَ اللَّيْلُ إِلَى الْعَدَاةِ**

aequavi animum meum spreto morbo per totam noctem usque mane. Vulg. et Hieron. sperabam usque ad mane. (Quod sequitur verbum **שְׁוָה** non ad haec sed ad proxima trahendum est, non obstante accentuum serie, quippe quae rhythmicam magis quam logicam orationis digestionem hic indicat. Alii tamen malunt: *assimilavi (me) leoni* rugienti. Targ. rugiebam ut leo. Houbigant. coniecit **שְׁוָה** clamavi, cui adstipulatur Sam. Lee in lex. hebr.).

Not. Iob. XXX, 22 in Kethib legitur **שְׁוָה** quod b. Gesenius et post eum Umbreit. Winer. al. **שְׁוָה** pronuntiantium et ad verbum chaldaicum **שָׁוָה** *Ithpe*. **שְׁוָה** *metuit, trepidavit* (Buxt. lex. chald. col. 2342) referendum esse dixerunt, hinc in Pi. **שְׁוָה** *terres (me)*, satis aptum praecedenti verbo **שְׁוָה** *conficis me*. Eodem quoque pertinere Gesenius videbatur *Nithp.*, quod infra agam. Iob. I. c. Syrus certe verbum agnoscit, non substantivum: **سَوَّيْتُ** *depressisti me et afflixisti me*. Jo. Simonis in lex. et analysi lect. masor. p. 79 vult **שְׁוָה** *in nihilum redigis me*, coll. **שְׁוָה** *masor.* F. Boettcher. de inferis I. p. 141 et spicileg. p. 71 vult **שְׁוָה**, quod formidinem, metum, trepidationem, reddit. Stuhlmann., Pareau (de immortal. p. 151) et Ewald. proponunt **שְׁוָה** = *Tosen*, Ew. vertit: in Sturmes Krachen, Stichel: in das Tosen, idque mihi quoque probatur, cf. Hirzel ad b. l. et supra s. rad. **שְׁוָה** pag. 1371. Alii praeferunt Keri **שְׁוָה** vel quod in multis codd. extat **שְׁוָה**, ut ipse Gesenius supra pag. 638 vertit: *dissolvisti mihi salutem*, LXX **ἀπέλυσάς με ἀπὸ σωτηρίας**, propr. *dissolvisti me quoad salutem*.

Hiph. composuit, comparavit, sq. acc. et **שְׁוָה** Thren. II, 13. Jes. XLVI, 5. *Nithp.* (de qua coniugationis forma in Miscna et apud Rabbinos frequentata, in V. T. rarissima vid. Gesen. Lehrg. p. 249, gramm. §. 54, no. 9) *aequiparatus est, par habitus est*. Semel 3. perfecti fem. legitur Prov. XXVII, 15: **יְשָׁוָה מִן הַיַּיִן וְהָאֵשׁ מִן הַחֲמֵץ** *stillatio continua dicit imbrum et mulier rixosa aequiparatur* i. e. pares aestimantur, una perinde molesta habetur atque altera, ut si quis imbrem defugiens domum se recipiat ibique mulieris iurgii obruatur, hoc aequè male eum habeat atque illud. Sic explicata verba minus habent languoris quam si cum Vulg. et perlisque intpp. ea verteris: *stillatio et mulier rixosa comparantur, similes sunt*, nec iam opus est accessitis argutisve quorundam rationibus, qui **שְׁוָה** vel **שְׁוָה** mulierem explicant ex usu chaldaeo quem supra ad Pi. notavimus, vel introducunt **שְׁוָה** (per **שְׁוָה**) *procellosas*, coll. **שְׁוָה** (hiems) et gr. **χειμασθύνου ἀνέμους, ἀρχαῖαυται φόβους**, quod est vere Schultensius dignum commentum. — Quod atinet ad formam vocis, **שְׁוָה** analogiae conj. Nithpaël (נִתְּוָה al.) convenienter scribitur in paucioribus codd. (v. c. in Erfurt. 1 ap. J. H. Michaël.). in longe plurimis et in editt. quod sciam omnibus sine Dagesch*) vel **שְׁוָה** (Milra) vel **שְׁוָה** (Mileel, sic D. Kimchi, Salomo b. Méléch, Norzi, Athias, Clodius, Hahn, Theile). Ceterum errare mihi videntur, qui **שְׁוָה** participium esse contendunt; nam Nithpa. in solo perfecto propriae formam habet, ceteroqui Nithpaël in eius locum succedit.

שְׁוָה sive **שְׁוָה** chald. i. q. hebr. Hinc forma Peël **שְׁוָה** (ut **שְׁוָה**, Winer. gramm. chald. §. 13, 2) *par s. similis factus est* Dan. V, 21 Kethib. Cf. Pa.

Pa. 1) i. q. hebr. Pi. no. 1. **שְׁוָה**, *fecit, reddidit*, sic saepe in Targg. (vid. Ithpa.). — 2) **שְׁוָה**, *parem s. similem fecit* rem rei, sq. acc. et **שְׁוָה** Dan. V, 21 Keri. Nempè et mss. codd. et editt. bonae notae (vid. J. H. Michaëlis bibl. et de Rossi ad b. l.) habent Keri **שְׁוָה** iuxta Kethib **שְׁוָה** (v. Peal); all. in textu **שְׁוָה** sine Keri.

*) R. Jona (Abulwalid) in libro MS. **سَوَّيْتُ** confert **سَوَّيْتُ** Num. I. 47 al.

Ithpa. factus, redditus est Dau. III, 29.

שנה (planities) n. pr. planitiei in regione transjordanensi, quae etiam planities regia (עמק הנגב) appellabatur Gen. XIV, 17. cf. 2 Sam. XVIII, 18. Non diversa est שנה קרנתיא Gen. XIV, 5 planities prope urbem Kirjathaim, v. שנה קרניא litt. g. (Schara regio commemoratur in papyro Sallier., v. Kitto Journal of Sacred Litterature 1852. Januar. p. 378. 382.)

שנה (aequus) n. pr. filii Ascheri Gen. XLVI, 17. 1 Par. VII, 30.

שנה (id. n. pr. 1) filii Ascheri et eius quidem diversi a שנה Gen. XLVI, 17. 1 Par. VII, 30, praeterea Num. XXVI, 41, ubi etiam patron. השנה legitur, alter autem Ascheri filius pacis cognominis שנה tacetur (in cod. Samar. שנה scriptum extat pro השנה). — 2) filii Sauli regis 1 Sam. XIV, 49. Cf. Ewald. Gesch. des Volkes Israel II, 568.

שנה et שנה vid. supra s. rad. שנה.

שנה 1) sidere, desiderere, demergi, inclinari deorsum, ut שנה, שנה (arab. سأل. aed. 3 et med. 3 immeris fuit pes in lutum, subsedit res in aqua, سأل id.

id., de quibus v. rad. שנה, שנה terra mollis, chald. שנה, שנה et שנה i. q. hebr., adiectiv. שנה vel potius שנה et שנה depressus, שנה, שנה, in Targg. pro hebr. שנה, cogn. שנה q. v., nec non שנה et שנה. Prov. II, 18: שנה אל מרתם ואל-הן אים מנגלתיה: שנה subsidit ad mortem i. e. in orcum se inclinavit domus eius (mulieris impudicae) et ad inferos orbitae sive viae eius (declinant). Sic Vulg. Rosenm. Umbreit. Ewald. al. Ad quem locum Maurerus haec annotavit: „Quum בית constanter sit masc. generis, שנה vero accentum habeat in paenultima, ut sit 3. f. שנה, interpretes haud pauci [Chald., Ibn Esra, Geier] ad melierem referentes locum vel sic sunt interpretati: sidit ad mortem (orcum), domum suam, domum eius futuram, שנה appositionem habentes בית vocis [cf. Iob. XVII, 15: שאל ביתי], vel sic [Ch. B. Michaelis]: sidit ad mortem cum domo sua et ad manes cum orbitis suis, domum et בית מנגלתיה putantes acc. esse, propr. quoad domum bet. Quarum interpretationum prior pugnat cum parallelismo, posterior durior videtur. Aut de ipsa muliere cogitavit scriptor initio hemistichii prioris, tum vero in fine ad complendam sententiam loco mulieris subiectum fecit ביתה [Boettcher. de inferis I. §. 292], aut neutraliter positum est שנה, quum praeter ביתה sequantur מנגלתיה, cf. Gesen. gramm. §. 143, 3, aut pro שנה Milcl efferendum est שנה Milra, ita ut sit 3. masc. verbi שנה eiusdem potestatis.“ Ac Maurerus quidem eo quem secundo loco posuit modo rem expediendam putat; equidem in Boettcheri sententiam concedere malo.

2) Metaph. depressi, de animo. Psalm. XLIV, 26: שנה שנה שנה depressus ad pulverem est animus noster.

Thren. III, 20 Keri: שנה שנה שנה depressus est in me animus meus. Cf. Psalm. XLII, 6. 7 et similia supra pag. 1027 s. על no. 3, e. Non opus est cum J. D. Michaeli supplement. no. 2431 confugere ad arab. سأل fluxit et syr. سأل liquefactus est.

Hiph. i. q. Kal no. 2. Thren. III, 20 Kethib.

שנה (depressio, fovea) n. pr. filii Abrahami et Keturae, gentis quae arabicae ab eo oriundae Gen. XXV, 2, unde patron. et gent. שנה Suchita Iob. II, 11. VIII, 1. XVIII, 1. XXV, 1. Suchitarum autem provincia plerisque, ut J. H. Michaeli in uber. annot. ad Iob. II, 11, Gesenio al., eadem fuisse videtur atque Suxaita Ptolemaei V, 15 ab oriente Batanaeae. Minus convenit Soaca oppidum, quod in Darrorum regione in tabulis Ptolemaei pingitur non procul a Madiamitide (Cleric.); nec Ssyhan cum Raumero (Palae. ed. 2. p. 273) contulerim, quum hoc sit سحان Burckhardt. itin. Syr. p. 692 ed. germ., nec denique nunc placei سحاح valis nomen prope Medinam, in quod ipse nuper incideram Jacuti Muschtari perlustrans a Wuestenfeldt editum p. 221. Sauchitas autem, quos apud Stephanum Byzantinum commemorari perhibent Rosenmueller. (bibl. Alterthumsk. III. p. 33), Bohlen. et Tuch. ad Gen. I. c., equidem frustra in eius opere quaesivi. Nominantur a Stephano Σαυχίται Ἰθίος Ἀράβων, sed sedes eorum propria non indicatur.

שנה f. 1) vorago, fovea Jer. II, 6 de deserto Sinaitico: שנה ושנה ארץ נקבה ושנה terra deserti et voraginis, ubi sunt loca vasta et voragines. Metaph. de re perniciose et exitiali Prov. XXII, 14. XXIII, 27. Federe foveam h. e. insidias struere Jer. XVIII, 20. 22 Keri, vid. rad. שנה pag. 711. —

2) n. pr. m. 1 Par. IV, 11, pro quo vs. 4 השנה.

שנה form. השנה, היתם (fort. fossor) n. pr. filii Danis Num. XXVI, 42, qui Gen. XLVI, 25 השנה vocatur. Sed alterutrum ex vero corruptum videtur.

שנה f. plur. שנה i. q. שנה fovea Psalm. LVI, 7. CXIX, 85. Jer. XVIII, 22 Kethib.

שנה (Mileet) f. (Prov. XXVI, 27) cum pron. sull. שנה Ezech. XIX, 4. 8 (a rad. derivatum sicut שנה a שנה a שנה a שנה propr. demersio, hinc vorago, fovea a) qua insidiae struuntur feris, et metaph. de ipsis in sidibus vel summo periculo Ezech. I. c.: שנה שנה שנה in fovea corum captus est (leo). Prov. XXVI, 27: שנה שנה שנה qui fodit foveam, ipse in eam incidit. Ps. VII, 16. IX, 16. XCIV, 13. CIII, 4. Jon. II, 7. Ps. XXXV, 7: שנה שנה שנה in occulto fecerunt mihi foveam sui retis i. e. foveam in qua rete suum posuerunt. Jes. XXXVIII, 17: benignè me eripisti בזי שנה ex fovea extinctionis i. e. a morte, ab interitu. — b) fovea lutosa, lacuna Iob. IX, 31, cf. Psalm. XL, 3. LXIX, 15. — c) fovea exitialis in nonnullis locis nil aliud significare videtur quam sepulcrum, certe in locutione שנה שנה descendit in sepulcrum Iob. XXXIII, 24. Psalm. XXX, 10. LV, 21: שנה שנה שנה foveas ut descendam in foveam sepulcri,

ubi non tam puteum quam foveam designat, cf. בּוֹר fovea et sepulcrum, Ezech. XXVIII, 8. Jes. LI, 14 de eneeto ac pæne mortuo: לֹא רָמַח בְּשׁוּחָה non morietur ad sepulcrum i. e. non eo res deductur, ut revera moriatur et sepulcro tradatur (sec. al.: non morietur in carcere), sic porro in phrasim שׁוּחַ רָמַח sive רָמַח בְּשׁוּחָה sepulcrum vidit s. sensit, expertus est Psalm. XVI, 10. XLIX, 10 i. q. רָמַח בְּשׁוּחָה Ps. LXXXIX, 49, *idêiv θάνατον* Hebr. XI, 5, et sic etiam Iob. XVII, 14: שׁוּחַת אָבִי אֶתֵּה אֲנִי et sic etiam Iob. XVII, 14: שׁוּחַת אָבִי אֶתֵּה אֲנִי si sepulcro dico, tu pater mihi es, et mater sororque putredini, quae verba egregie illustrantur pro-
verbio arabico (Burckhardt. provv. no. 623): مَنْ يَكُونُ

أَمَّا الْحَمَىٰ وَأَبْوَةُ الْبَارِدَةِ مِنْ أَيْنِ تَجِيءُ الْعَافِيَةِ ardentem habet tanquam matrem et frigidam tanquam patrem, unde ei venit bona valetudo? cf. Iob. XXX, 29. Prov. VII, 4. 4 Esr. XIII, 59 (text. aethiop.). — d) *exitium, interitus* (hoc etiam ex foveae vel ipsius sepulcri imagine ductum) Iob. XXXIII, 18. 22. 30. עֲבַר בְּשׁוּחָה ruit ad interitum, exitio sublati est ib. vs. 28.

Annot. Sunt qui שׁוּחַ duplex statuunt, unum foveae significatione ductum a rad. שׁוּחַ, alterum a verbo שׁוּחַ corruptionem significans et in uno saltem loco Iob. XVII, 14 putredinem, quia ibi in hemistichio proximo sit רָמַח (vermes) et שׁוּחַ „pater“ appellatur, id quod soli masculino nomini videtur convenire. Nuperrime hoc defendere studuit doctus Boettcher. libro de Iuferis I. §. 179. Sed *sepulcrum* vix minus aptum vermibus est; et sexum vocabulorum in tali appellatione non respici, vel arabico illo proverbio probatur quod supra illustrando loco Iobi adhibui, in eo enim febris frigida الْبَارِدَةِ (gen. fem.) pater appellatur. LXX quidem interpretes שׁוּחַ non solum illo Iobi loco sed etiam Ps. XVI, 10 al., ubi foveam vel sepulcrum notat, διαφθοράν reddunt, quasi sit שׁוּחַ διαφθωρός; sed διαφθορά exitii et pernicii sensu posuerunt, et ne hoc quidem certum est, Lucam Act. II, 27. XIII, 35 sqq. id proprio putredinis sensu accepisse. Vid. intpp. ad Act. II. cc. et Hengstenberg. comm. in Ps. XVI, 10.

שׁוּחַ (quem Deus deprimat) n. pr. viri ex tribu Simeon i Par. IV, 36.

I. שׁוּט propr. i. q. שׁוּט (q. v.) stabilis, firmus, rigidus fuit. Ab hoc est שׁוּט i. q. שׁוּט baculus, virga, ein Stecken, dein flagellum, et שׁוּט remus. Hinc verbum denominativum שׁוּט i. q. שׁוּט flagellare, scutica percutere. ut arab. سَاطَ.

2) *remigare* (q. d. remis percutere mare, v. שׁוּט no. 2 et שׁוּט remus). Part. plur. subst. שׁוּט remiges Ez. XXVII, 8: שׁוּט יִשְׁבֵי צִדוֹן וְאַרְבֵּי רֵדִי שׁוּטִים בָּךְ *incolae Sidonis et Aradi erant remiges tibi* (in navibus tuis); sq. acc. p. (remorum pulsu vehere aliquem in nave) ib. vs. 26. (In lingua chald. est: natate, natate, at שׁוּט remex.)

3) cito currere, discurrere, cursitare (quod a pleris-

que hominibus ita fit, ut aërem brachiis ceu remis percutiant, cf. lat. *remi* de brachiis pedibusque hamanis Ovid. Heroid. 18 fin., et saepius etiam de alis avium, quae et pennis remigare dicuntur, v. Quintil. VIII, 6, 16, cf. arab.

شَوَّطَ cursus qui uno impetu fit ad scopum, شَوَّطَ iter longum fecit, شَوَّطَ propulit equum ad lassitudinem usque, chald. שׁוּט spatiari, vagari, peragraré, unde duci quoque possit aeth. **שׁוּט**: vendidit, **שׁוּט**: mercatus fuit) Num. XI, 8. שׁוּט אֶרֶץ *obire terram*, max. lustrandi causa Iob. I, 7. II, 2. 2 Sam. XXIV, 2. 8. Vid. etiam rad. שׁוּט.

Pil. שׁוּט i. q. Kal no. 3 (significatio tamen aucta et intensa) *discursitare, vagari*, impr. quaerendi lustrandive causa Jer. V, 1. Am. VIII, 12. Zach. IV, 10: *oculi Dei discurrentes in universa terra discurrentes*, 2 Par. XVI, 9. Cf. Targ. Hieros. Gen. XXII, 10. Metaph. *percurrere* librum i. e. perscrutari Dan. XII, 4. — Praeterea vide שׁוּט subst. deriv.

Hühpal. שׁוּט (non dixere שׁוּט, ne tres litterae similes concurrerent) i. q. Pil. Jer. XLIX, 3.

שׁוּט m. (pr. i. q. שׁוּט, vid. rad., aram. שׁוּט, שׁוּט baculus, virga, flagellum, Ephraemum ad Jes. X, 26 et XXVIII, 15 [Ephr. opp. II, 39, B. 68, B] hoc שׁוּט interpretatur שׁוּט baculum, chald. שׁוּט et syr. שׁוּט ramus myrti sec. Buxt. et Cast., syr. etiam שׁוּט flagellans, verberans, שׁוּט flagellatus est, Bar Ali MS.:

= جلد ضرب تشوٹ, arab. انضرب بالقروح

شَوَّط scutica, flagellum, spec. nervus taurinus, aeth. شَوَّط: scutica, mastix) *flagellum, scutica*, Prov. XXVI, 3: שׁוּט שׁוּט scutica a quo convenit. Nah. III, 2: שׁוּט sonus scuticae agitatae. 1 Reg. XII, 11. 14. שׁוּט flagellum linguae (calumniatricis) Iob. V, 21, v. שׁוּט p. 763. Impr. de flagello Dei i. e. de calamitatus plagisque, quas Deus hominibus immitit. Jes. X, 26. Iob. IX, 23. Cf. *Αὐτὸς μάλιστα* Hom. II. XII, 37. XIII, 812. שׁוּט flagellum inundans Jes. XXVIII, 15 (Keri). 18, de calamitate (spec. exercitu hostili) irruente. Imago quidem haec non omnino concinna videtur, sed habent

Arabes simillimam Cor. Snr. LXXXIX, 12: سَبَّ عَلَيْنَهُمْ

effudit Deus in eos flagellum poenae.

Alio quoque modo ad inundationem refertur شَوَّط significans piscinae partem redundantem (quae quasi scutica super terram extensa est), locum ubi aqua restagnat.

Denique شَوَّط et ipsam plagam et calamitatem designat, ut gr. *μάλιστα*.

שׁוּט m. 1) *remus* i. q. שׁוּט, uno loco Jes. XXXIII, 21: שׁוּט נָחִיב *navis actuaria*, quae remis agitur, itaque

cf. 2 Sam. XII, 8. Michaël. ius Mos. I. §. 54. p. 277 ed. 3.

XXIII, 10, 12. 2 Reg. V, 1. Ps. CXLIV, 10: יהוה הוֹתֵן יְהוָה הַשְׁוֹעָה לְיַעֲקֹבִים.

I. שׁוּעַ in Kal inusit., i. q. צוּעַ, chald. צוּעַ clamavit, Pa. id., aeth. ጸዕሁ: vel ጸዕሁ: vocavit, in-vocavit.

Pi. שׁוּעַ pers. sing. perf. שׁוּעַתָּה, fut. אֲשׁוּעַ in paus. אֲשׁוּעַ, part. נִשְׁוֹעַ, inf. c. suff. שׁוּעִי vociferatus est, clamavit, ciulavit, spec. auxilium imploravit (LXX ἠγάθειν, βοῶν, δέσθαι) Psalm. XVIII, 42. LXXII, 12. Iob. XIX, 7. XXIX, 12. XXXV, 9. XXXVI, 15. Hab. I, 2. Thren. III, 8. Jes. LVIII, 9. Jon. II, 3, sq. 8. Pers. Psalm. XVIII, 7 (in loco gemino 2 Sam. XXII, 7 אָרָה). XXII, 25. XXXVIII, 2. XXX, 3. LXXXVIII, 14. Iob. XXX, 20. XXXVIII, 41.

שׁוּעַ m. clamor, semel c. suff. שׁוּעִי Psalm. V, 3. LXX δέσις. Sed שׁוּעִי petus est infin. Pi. pro שׁוּעִי.

שׁוּעַ m. clamor, ciulatio Jes. XXII, 5.

שׁוּעַ m. id. Iob. XXX, 24.

שׁוּעָה f. id. Exod. II, 23. Psalm. XVIII, 7. XXXIV, 16. XXXIX, 13. XL, 2. CII, 2. 1 Sam. V, 12. Jer. VIII, 19.

II. שׁוּעַ rad. inusit. i. q. שׁוּעַ et arab. وَسَّعَ 1)

amplus fuit, inde 2) dives fuit, opibus polluit, 3) liberatus est ex periculis et angustiis. Vid. שׁוּעַ pag. 639 sqq. Ab hac ipsa radice non inepte duci possint quae sequuntur nomina שׁוּעַ et שׁוּעַ (pro שׁוּעַ, שׁוּעַ), sed שׁוּעָה melius refertur ad rad. שׁוּעַ.

שׁוּעַ m. 1) opulentus, dives Iob. XXXIV, 19. Ez. XXIII, 23 (de quo loco v. קִיץ pag. 1207). — 2) liberalis, nobilis Jes. XXXII, 5.

שׁוּעַ m. 1) opes, divitiae Iob. XXXVI, 19. — 2) n. pr. viri Canaanaci Gen. XXXVIII, 2. 12.

שׁוּעָה (ampla) n. pr. fem. 1 Par. VII, 32.

הַשְׁוֹעָה f. liberatio, auxilium, salus Jes. XLV, 17: יִשְׂרָאֵל לְיִשְׁרָאֵל יִשְׁרָאֵל נִשְׁוֹעַ בְּיַהּוָה הַשְׁוֹעָה עַד עַד לְעוֹלָם לְעוֹלָם liberatione sempiterna. 1 Sam. I, 9, 13 (de liberatione urbis obsidione cinctae auxilioque eidem praestito). Ps. LX, 13: נִשְׁוֹעַ הַשְׁוֹעָה אֶתְּוֹם וְשׁוּעַ אֶתְּוֹם אֶתְּוֹם אֶתְּוֹם expectatum. CXLVI, 3. Prov. XI, 14. XXIV, 6. Saepe de auxilio divino et de salute a Deo exorata vel impetrata Ps. XXXVII, 39. XL, 11. 17. LXXI, 15. CXIX, 41. 81. Jes. XLVI, 13. Jer. III, 23. Thren. III, 26. Ps. XXXVIII, 23: אֲדַבֵּר הַשְׁוֹעָה דְּמִי Dominus est salus mea. LI, 16. Spec. salus in bello impetrata, victoria 2 Sam. XIX, 3. Prov. XXI, 31: כִּי־יִנְצֵחַ הַיָּמִים וְיִלְחָמָהּ וְיִלְחָמָהּ דְּמִי equus bellator paratur ad pugnam, sed pesus Deum est victoria, cf. Ps. XXXIII, 17: שִׁקְרַת הַכִּיִּים לְהַשְׁוֹעָה. 2 Reg. XIII, 17: וְשִׁקְרַת הַכִּיִּים לְהַשְׁוֹעָה וְשִׁקְרַת הַכִּיִּים לְהַשְׁוֹעָה perfectus vel dedit Deus magnam victoriam Iud. XV, 18. 1 Sam. XIX, 5. 2 Sam.

שׁוּעַ propr. scabere, terere, dein contere, terendo conficere, comminere, contundere (chald. שׁוּעַ, אֲשׁוּעַ et שׁוּעַ id. v. c. אֲשׁוּעַ אֲשׁוּעַ via trita Targ. Prov. XV, 19, אֲשׁוּעַ et שׁוּעַ pro hebr. כָּרַח contundere Deut. IX, 21. Psalm. LXXXIX, 24. לֹב שׁוּעַ pro hebr. נִרְבַּח animus contritus Ps. LI, 13, it. pro hebr. שָׁקָה Iob. XIV, 19, et sic in loco Talm. a R. Jona citato: על הַקָּרָקַע על הַקָּרָקַע על הַקָּרָקַע לא יִשְׁוֹעַ בְּרַגְלוֹ אִם הַרְוֵה עַל הַקָּרָקַע non conterit pede suo sputum in solo; est etiam radere. limare, et innigere, sc. a frictu, ut syr. ܫܘܥܐ fricuit, reptavit, cf. rad. שָׁקַע, Pa. limavit, inunxit, ܫܘܥܐ limavit, ܫܘܥܐ scabit, arab. سَمَّى polivit, nitentem reddidit e. c. nummum, sc. terendo vel scabendo, inunxit, cogn. et שָׁפַע

q. v. et שָׁפַע ܫܘܥܐ rasis, abripuit). Tribus V. T. locis legitur, quorum primum propono Iob. IX, 17: בְּשִׁבְעָה יִשְׁוֹעַנִי in turbine Deus me conterit, contundit, in altero hemistichio: multa vulnera mihi infligit. (LXX ἐξέριψέν, Vulg. contere, Syr. ܫܘܥܐ, Chald. ܫܘܥܐ.) Alter locus Ps. CXXXIX, 11 hanc verbi שׁוּעַ significationem non admittit, vix enim verba יִשְׁוֹעַ cum LXX vertes σκότος καταπαύσει με, Vulg. tenebrae conculcabunt me; caligandi autem et obscurandi vim, quam plurimi statuunt (coll. שׁוּעַ crepusculum), non magis habet quam obtegendi significationem, quam alii extraxerunt. Itaque Evaldo auctore, cui Gesenius quoque adstipulatur in annotat. ms., scribendum יִשְׁוֹעַ obtegant me tenebrae, Symm. σκότος ἐπισκεπάσει με, al. intr. καλύψει με, a verbo שָׁפַע vel שָׁפַע textit (cf. שָׁפַע imp. verbi קָוַץ Ps. LXVIII, 29). Tertius denique locus multum vexatus ab interpretibus est Gen. III, 15: הַחַיָּה תִּשְׁפָּעוּ בְּרַגְלֶיךָ וְאַתָּה תִּשְׁפָּעוּ בְּרַגְלֶיהָ hic (muliere natus) te contere s. contundet, nempe caput tuum, tu vero contundes s. אליזעזע illum, nempe calcem eius, i. e. homo tibi caput pede obteret, conculcabit, tu calcem eius dentibus comminues, morsu appetes. Inunctum est verbum שׁוּעַ h. l. duobus accusativis, quorum alter alterum definit accuratius, ut Ps. III, 8: הַבֵּיתָ אֶת־רַגְלֶיךָ אֶת־אֹיְבֵי לִחְיִי הַחַיָּה תִּשְׁפָּעוּ בְּרַגְלֶיךָ, Ac hominem quidem caput serpentis pede premere et contere, planissime dictum est; quod autem serpens calcem hominis contere vel contundere, dentibus videlicet, perhibetur, id noli mirari in tali rerum contentione, praesertim quum similia inveniantur tum in hebraea lingua, tum in aliis, v. c. הַבֵּיתָ אֶת־רַגְלֶיךָ אֶת־אֹיְבֵי לִחְיִי de verme plantam morsu vexante Jon. IV, 7, arab. ضرب de scorpio pungente, cf. gr. πλῆσσο, lat. ictus serpentis. Inter vett. inpp. huic sententiae favent Syrus: ܫܘܥܐ ܫܘܥܐ ܫܘܥܐ, Samar. utrobique ponens ܫܘܥܐ i. q. ܫܘܥܐ percutere, ferire (nisi ܫܘܥܐ ܫܘܥܐ ܫܘܥܐ forte sunt a ܫܘܥܐ percutere), Saad. ܫܘܥܐ ܫܘܥܐ ܫܘܥܐ mordere. ut etiam Persa ܫܘܥܐ ܫܘܥܐ ܫܘܥܐ et ܫܘܥܐ ܫܘܥܐ, Targ. Hieros. et Pseudojon. ܫܘܥܐ ܫܘܥܐ ܫܘܥܐ

frangere et **לסע** mordere, Gr. V-net.: *λαίβο πλῆξαι σου κεφαλὴν, σὺ δὲ πλῆξεις αὐτοῦ πτέρωτα*, Hieron.: conteret tibi caput et tu insidiaberis (v. infra), Luther.: derselbe wird dir den Kopf zertreten und du wirst ihm in die Ferse stechen. —

Quae veterum testimonia etymologicaeque rationes si cui non satisfaciunt, confluiat ad aliorum coniecturas, qui (ut A. Schultens, ad Job. I. l.) arab **سَاتَف** (odorari, odoratu investigare feram) vel (ut J. D. Michaëlis supplement.)

سَاتَف (videre, V prospicere ex alto) adhibent indeque insidiandi significatum ducunt, vel (ut suavit Umbreit, ad Job. I. c. et ipse iam Gesenius indicavit in Lexici maioris editione prima) **טוֹק** interpretantur *insidiari, petere, invadere, adorari*, coll. hebr. **טוֹק** quod proprie est spirare (= **טוֹק**), anhelare, inhicare. Et habet sane haec postrema sententia aliquam veri speciem tum quia etymo laud improbabili nimitur tum quod omnibus locis adhiberi potest, Gen. I. c.: hic tuo capiti insidiabitur et tu eius calci insidiabere s. inhabis, Job. I. c.: in turbine me adoritur, denique etiam Ps. CXXXIX, 11 verti possit: tenebrae me invadant, occupent. E veteribus talem sententiam scuti esse videntur LXX Gen. I. c.: *αὐτὸς σου τοῖσι κεφαλῇν καὶ σὺ τοῖσι αὐτοῦ πτέρωτα*, observare enim (*τηρεῖν*) in his nil aliud est nisi insidiari, nec scriptura edit. Complut. *τοῖσι, τοῖσι* (conteres) fide digna est, nec Græbii Vossique coniectura probanda, quorum prior vult *τοῖσι, τοῖσι*, alter *τοῖσι, τοῖσι*, perfodiendi sensu dictum; vetus iam latina Versio dat „servare.“ Praeterea Onk. **טוֹק** servans et **טוֹק** memor ponit, et Abu Saïd (ed. Kuenen. p. 16 cf. Paulus spec. verss. Pent. p. 12) **تعقب** invadere a tergo. Hieron. certe de serpente: insidiaberis. Utcaunq; res est, plus ponderis apud me prior sententia habet.

טוֹק i. q. **טוֹק** 1) *findere* (arab. **سَاتَف** id., syr. **سَاتَف** fissura, alia v. supra s. rad. **טוֹק** pag. 1361). — 2) *discurre, discursitare* (vid. **טוֹק** et similia s. rad. **טוֹק**, nisi forte dnom. est simile vulgari nostro „Beine machien“ et graeco *σκέλλειν*, arab. **سَاتَف** causat. ad cursum adegit, propulit, et saepe metaph. persequi v. c. orationem, narrationem). — 3) *sectari* aliquid, *desiderare, concupiscere*, ut **טוֹק** (vel a cursu ducta significatio vel pertinens ad **טוֹק** adhaesit, inclinavit se, vel ad **טוֹק**, **טוֹק** v. v., talm. **טוֹק** appetivit, arab. **سَاتَف** desiderio afflicti res aliquem, VIII desideravit, concupivit, **شَوَّق** desiderium, cf. vic. **טוֹק** cupidus fuit, desideravit), unde nomen subst. **טוֹק** q. v. **Hiph.** causat. Kal no. 2. *fecit ut excederet* res fluida (ueberlaufen lassen), *effudit, redundavit*, sq. acc. rei Joel.

II, 24: **טוֹק** *cupae redundant musto et oleo*. IV, 13. R. David Kimchi in lexico et in commentar. ad Joel. I. c. interpretatur *טוֹק* (Deut. XI, 4) eodemque sensu accipit **טוֹק** in Mischna Beza c. 2, 3, quod alii a **טוֹק** ducunt. Jehuda ben K.: **שָׁמַתِ המוֹאֵל האֲגָבָב נְשִׁישָׁא לֵאֲרִי** i. e. „effervescent cupae aestuantes cum strepitu, quia vinum edit strepitum quum fervet.“ Affert deinde verba **טוֹק** Jes. XXXIII, 4, quae de strepitu locustarum in pera collectarum accipit, **נִשְׁמַשׁשׁ הגֵּרָאן בַּיְנוֹעָא**. Ceterum **טוֹק** et sono et significatione prope accedit ad **טוֹק** et **טוֹק** fundere. Cf. etiam **טוֹק**.

Pil. **טוֹק** causat. *affluentem* vel *redundantem* fecit Deus terram, sq. acc. Psalm. LXXV, 10: h. e. rigavit eam copiosis aquis et ubertatis affluentia beavit. LXX *ἐμθνεως αὐτῆν*, Symm. *ποταίως αὐτῆν*, Hieron. irrigas eam, nec aliter Chald. et Saad.

טוֹק f. (1 Sam. IX, 24) 1) *crus* in corpore humano, i. e. pars pedis a genu ad talum, **טוֹק** (quo verbo plerumque usi sunt LXX, chald. **טוֹק** v. infra, in Targg. etiam **טוֹק**, rab. **טוֹק** caligae, syr. et nasor. **טוֹק**, i. q. hebr., in Ephraemi opp. ed. Rom. constanter scriptum **טוֹק**, samar. **טוֹק** omissionem a Morine et Castello pro hebr. **טוֹק** in Pent., bis terve **טוֹק** id. Ex. XXIX, 22. Num. VI, 20, arab. **טוֹק** raro **טוֹק** id.), dual. **טוֹק** *crura* (fort. a fissione dicta quia sunt duo quasi fissa ex uno, v. rad. no. 1, cf. **טוֹק** latus corporis, it. lateris unius sarcina quando duae sunt; sec. al. ut lat. crns a cursu, germ. Laeufe de cruris leporis, v. rad. no. 2, sec. Dietrich. Abhandl. p. 89 propr. fistula, cf. **טוֹק** et lat. tibia; aeth. **טוֹק** fulcire domum fuleris, verbum denom. est a **טוֹק** crus pro

fulero, ut gall. jambe, cf. arab. **טוֹק** truncus, caulis plantae) Jes. XLVII, 2. Prov. XXVI, 7. Deut. XXVIII, 35. Cant. V, 15. — Poët. **טוֹק** *crura* viti (Manes Schenkel) de peditibus Psalm. CXLVII, 10 (in altero hemistichio de equitatu agitur). Proverbialis locutio est Iud. XV, 8: **טוֹק** *et* (Simson) *percussit eos* (Philistaeos) *crus super femur*, crura una cum femoribus (vid. **טוֹק** no. 3, d, p. 1027) i. e. vehementissime caecidit et ad interuentionem, ut nos dicimus: „Arme und Beine zerschlagen“, gall. rompre bras et jambes. Alia ratione Gesenius haec exposuit supra s. **טוֹק** l. c., nempe: in frusta eos concidit ita ut membra eorum, crura et femora, alia super aliis disiecta iacerent. Chaldaeus intp., Tanchum Hieron. (Haarbruecker. spec. p. 9), Raschi, Jos. Kimchi, Levi b. Gerson **טוֹק** pedites volunt intelligi (cf. Ps. CXLVII, 10' et **טוֹק** equites. Sed et hoc improbandum et aliorum conata, qui locutionem illam ad luctatorum technam, **טוֹק** sive supplantatio-

nem, referunt (Castell., Cler.), vel כספ על-ידיה cor- rigentes planctum immiscent (Studer.). Arabica denique insidiosa a nonnullis אדם יום יכשף עני סאת et דאמת ללב על סאת Iud. l. c. adhibita prorsus diversi generis sunt. —

2) *armus* in corpore animalium, i. e. eae pedum anteriorum partes quae humeris in corpore humano respondent Exod. XXIX. 22. 27. Lev. VII. 32. 33. 34. VIII. 25. 26. IX. 21. X. 14. 15. Num. VI. 20. XVIII. 18. 1 Sam. IX. 24. LXX in Pent. recte βραχιον, Vulg. armus, in tpp. orientales iisdem ꝛc. utuntur quae supra attuli s. no. 1, Saad. ساق cet.

שורק chald. i. q. hebr. שוק *crus*, plur. c. suff. שוקי Dan. II, 33. Theodot. bene שוקי.

שורק m. *platea, vicus, forum* (quasi fissura inter duas aedium series, v. rad. no. 1, cf. שוק platea angustior, et tale spatium inter series palmarum, sec. al. locus ubi cursitant homines a rad. no. 2) Prov. VII. 8. Eccles. XII. 4. 5. Plur. שוקים (cf. שוק שוקים, שוקי a שוק, gramm. §. 91, b. annot. 5) Cant. III, 2. — Chald. שוק id. Zach. IX, 3. Jes. XXIV, 11. Prov. XXVI, 13, syr. שוק platea, vicus, forum Ephr. I, p. 512, in Pesch. pro hebr. שוק, שוק, שוק Prov. VII, 8. 12. Hos. VII, 1. Jes. X, 6. Iud. XIX, 15, it. pro ἀγορά Marc. VII, 4 all., v. exx. apud Bernstein. lex. Chrestom., nasor. שוק id., arab. سوق raro سوق platea, vicus, forum. In lingua Punica extitisse hoc vocabulum, ex quibusdam locorum nominibus apparet, ut *Succabar* vel *Sugabar* i. e. שוק שוק forum frumenti. Vide plura ap. Gesen. monum. phoenic. p. 418, 427. A. C. Judas, étude démonstrative de la langue phénicienne, Par. 1847, p. 139. Apud Arabes tam multa oppidiorum nomina sunt cum سوق composita ut Jaetus (Muscharik p. 259 ed. Wuestenf.) consulto maioret pauca eaque minus nota.

שוק f. *desiderium, cupido, appetentia* (v. rad. no. 3), sq. שוק desiderati Gen. III, 16. IV, 7, vel שוק Cant. VII, 11.

I. שוק rad. innsit. Arab. شَار excitatus est, de pulvere, tumultu, irā, II excitavit pulverem, tumultum, bellum, metaph. scrutatus est eruitque Coranum, IV excitavit pulverem (den Staub aufwühlen) Cor. C, 4. Amrulkais. Muall. vs. 54, it. submovit aravitque terram Cor. II, 66 cf. XXX, 8, شَار arans bos. Hinc Arabes bovem s. *taurum* شَار dictum putant, لاند يشير الارض (Dami- riri), nescio an recte, vid. שוק. — Porro شَار assilivit, impetum fecit, irruit, سَار med. & id. Ilarir. p. 90. سَار insiliens i. e. leo, chald. שוק salii, subsiliit, syr. سَار id. et prosiliit (v. c. torrens Ioh. XL, 24), insiluit,

adortus est (exx. v. ap. Bernstein. in lex. Chrestom.). Pa. id. Act. Mart. I, 196. Huc pertinet syr. شَار prosiliit 2 Sam. XX, 1 (Ar. وشب), audax fuit, super- bivit, Bar Ali = وشب, استعلى, تعظم, وشب, Lex. Adler. = شَار. Ab insiliendo duci posset iusidiandi notio, sed praestat eam ponere infra sub no. II.

שור m. epicoen. plur. שורים (Hos. XII, 12) *bos* (germ. Rind), spec. *taurus*, aut ab aratione dictus ut שור et lat. armentum, aut ab audacia et ferocia. Vid. rad.

(Arab. شَار taurus, melit. *tavr* et *tavru* id. auct. Vassallio, שור vacca; aeth. شَار: taurus, cf. שור: βοβαλος Deut. XIV, 5, non τρωχέλιος, ut putabat Ludolfus lex. aeth. p. 259; syr. שור id., pl. שור et שור, etiam

fem. שור pro hebr. שור Hos. IV, 16, chald. שור q. v. infra suo loco, indeque olim assumtum a Graecis et Romanis τῆρος, *taurus*, goth. *stiuers*, nostrum *Stier*, dan. *tyr* cet. v. Grimm gramm. germ. III, p. 325, in vet. lingua pers. Pehlwi شورا *tora*. Apud Phoenices etiam hanc vocem extitisse testatur Plutarchus Syll. c. 17: *Θῶρ οἱ Φοινίκας τῆν βοῶν καλοῦσι*, frequentioris tamen usus fuisse videtur שור Inser. Massil. lin. 3, unde nomen primae litterae Aleph, v. supra pag. 1). Generale est vocabulum et *unum e genere bovino caput* (ein Stück Rind- vieh) designat, nullo sexus aetatisque discrimine. Nam Lev. XXII, 27 et Exod. XXII, 29 vitulum significat, in שור (foetus primus bovis) Exod. XXXIV, 19 potis- simum vaccae, cf. שור infra (at Iob. XXI, 10 est taurus de mea quidem sententia, vid. de h. I. Gesenius disputantem s. קבר Pi. pag. 984). Plernumque autem singula eius generis animalia significat (collectivum est שור *boves, grex boum* et ab hoc differt ut שור a שור Exod. XXI, 28. 29. 35. 36. 37. XXII, 8. 9. Lev. VII, 23. IX, 4. 18. XVII, 3. XXII, 23. 28. XXVII, 26. Num. XXII, 4. Deut. XIV, 4. XVII, 1. XXV, 4. XXVIII, 31. Jos. VI, 21. 1 Sam. XIV, 34. 2 Sam. VI, 13. Jes. I, 3. Iob. VI, 5. Prov. XIV, 4. XV, 17. Dici igitur potest שור *bos unus* Neh. V, 18. Num. XV, 11, et pro plurali poni solet שור (q. vid.) Num. VII, 3: obtulerunt שור *quod est duodecim boves* . . . שור *bovem* (unum) *pro uno* duodecim principum. Rarius collectivum ponitur, nimirum in rerum varianum enumeratione Gen. XXXII, 6. 1 Sam. XXII, 19. 2 Sam. XV, 3. שור primogenitum ex boum genere (collect.) vel vaccae (v. supra) Num. XVIII, 17. Deut. XV, 19 (iuxta שור). (שור שור iuvenens boum Iud. VI, 25 i. q. שור שור in Pentateucho frequentatim. Sed שור Ps. LXIX, 32 *συνδότης* sibi apposita sunt. שור simulacrum bovis Ps. CVI, 20 i. q. שור vitulus ab Aharone Iesus Exod. XXXII, 4. — Illud שור metaph. de duce ac principe legitur Deut. XXXIII, 17, (ut פיר Jer. L, 27, arab. שור Ilarir. p. 350,

Ibn Arabschah vit. Timur. T. I. p. 418. 578, sanscr. *eriša* al.); fortassis etiam simplex טור Gen. XLIX, 6 de viris fortibus ac nobilibus.

II. שָׁרָה fut. יִשְׁרָה i. q. טור, טור, *circuire, obire, proficisci, facere iter*, max. negotiandi causa, unde שָׁרָה no. 1. (Arab. سَارَ mcd. ی. profectus est.) — Sq. אָרָה בְּמַלְכֵיךָ וְתִבְרַחַי וְשָׁרָה מִיַּד אֲדָמָה Gen. XLIX, 6 loci Cant. IV, 8: אָרָה מִבְּרֵיתִי וְשָׁרָה מִבְּרֵיתִי וְשָׁרָה מִבְּרֵיתִי *meum a Libano venies, proficiscere, descendes, de vertice Amanac montis*. Al. prospectabis, v. no. 3. — Semel sq. שָׁרָה proficisci *cum* aliqua re i. e. adducere, offerre rem Jes. LVII, 9: וְשָׁרָה לְמַלְכֵיךָ בְּשָׂמֶיךָ וְשָׁרָה לְמַלְכֵיךָ וְשָׁרָה לְמַלְכֵיךָ *et oleum offerebas regi vel sec. al. Molocho i. e. dona offerebas regibus exteris vel diis peregrinis*. De temporibus praeteritis loquitur propheta, ut cap. LXV, 2sq. Vid. שָׁרָה no. 18, d, p. 174.

Arab. سَارَ duxit eum, attulit id (ad aliquem). Inde

הַשָּׂרָה donam. Contradicit quidem huic sententiae Boettcherus specc. p. 211, sed res ipsi non potest cedit. Vix enim ac ne vix quidem שָׂרָה significare potest: „es reichlich halten, viel aufgehn lassen“.

2) *circumulare, cingere*, unde שָׂרָה no. 1 et שָׂרָה no. 2 murus.
3) *circumspectare, circumspectare, speculari, observare* (a circummeundo, cf. טור circumire, chald. etiam speculari, vigilare, nasor. טור observavit, cod. Nasor. ed. Norberg. T. I. p. 250. lin. 9) sq. acc. Job. XXXV, 5: וְשָׂרָה שָׂרָה *circumspice nubes*. Spec. a) de eo qui prospectat ex alto sq. נון Num. XXXIII, 9; b) de eo qui insidias facit, *insidiari* Jer. V, 26: וְשָׂרָה בְּשֵׁנֵי רִגְשֵׁימַי *insidiantur sicuti subsidunt aucupes*. Hos. XIII, 7: וְשָׂרָה בְּנִגְדֵיךָ *veluti parulus ad viam insidias facio*; c) de eo qui rem respicit et curat, sq. acc., ut lat. *circumspicere* aliquid (sich nach etwas umsehen) Job. XXIV, 15: וְשָׂרָה לְמַלְכֵיךָ *non respicit me oculis cuiuspiam, nemo me nunc curabit*. XXV, 13: וְשָׂרָה לְמַלְכֵיךָ *Omnipotens id non respicit*. XXXIII, 14. XXXV, 13. Hos. XIV, 9; denique d) simpl. *contemplari, spectare* sq. acc. Job. VII, 8. XVII, 15. XX, 9. XXXIV, 29. XXXV, 14, et de prophetica visione Num. XXIV, 17 (parall. ראָה).

Pil. שָׂרָה spectare sec. nonnullos intpp. Job. XXXVI, 21, sed vid. rad. שָׂרָה.

שָׂרָה m. 1) *murus* Psalm. XVIII, 30 (2 Sam. XXII, 30). Gen. XLIX, 22 (ubi al.: *insidiae*, v. no. 2). Plur. שָׂרָה, Job. XXIV, 11: וְשָׂרָה בֵּין שָׂרָהֵם *intra muros eorum* (opulentorum) i. e. in domibus et villis eorum. Apud R. Parchon. lex. rad. שָׂרָה et in nno altero codice (vid. de Rossi var. lect.) scriptum est וְשָׂרָה בֵּין שָׂרָהֵם *inter binas murorum lincas, cf. הַמְּרִימִים*. Ad hunc locum Gesenius adnotavit Nawabigh ed. Schult. no. 161: *sedere* قَعَدَ بَيْنَ الْخِيَمَاتِ *intra muros* i. e. domi. (Aram. שָׂרָה, arab. سَوْر id.) A ciu-

gendo murus dictus, v. rad. no. 2, ut arab. حَانِطٌ *murus a حَانِطٌ obiit, cinxit, custodivit*. Cf. שָׂרָה no. 2. Alii malunt a שָׂרָה firmus fuit, alii a serendo et struendo coll.

שרה series, ordo, et impr. arab. سَوْرَة linea struevae una in muro, sed hoc nil aliud est nisi nomen unitatis quod dicitur, pertinens ad illud سَوْرٌ

2) *insidiae*, vel potius *insidiator, inimicus* Psalm. XCII, 12. Non improbabilis tamen est coniectura Just. Olshauseni observat. critt. p. 12 בְּשָׂרָהֵם *pro בְּשָׂרָהֵם*. I. XX *εξθρός*. Vid. rad. שָׂרָה.

3) N. propr. loci ab oriente Aegypti siti, in finibus ingentis deserti, quod Palaestinam versus porrigitur Gen. XVI, 7. XX, 1. XXV, 18. 1 Sam. XV, 7. XXVII, 8. Josephus (Archaeol. VI, 7 §. 3) pro his, quae 1 Sam. XV, 7 leguntur: וְשָׂרָה שָׂרָה *habet* από Ηγγλωνιστον τῆς Αγγλωνου κ. τ. λ. unde mulii, ut J. D. Michaelis in Suppl. שָׂרָה *Pelusium* esse censent, quam Josephi in his rebus non satis certa est fides, et Pelusium potius vocatur שָׂרָה, q. v. Fortasse *Schur* ibi fuit, ubi nunc est Suez, in fine sinus heropolitani. Hieron.: extenditur autem desertum Sur (v. infra) usque ad mare rubrum quod ad Aegypti confinia pervenit. Onk. ubique vertit שָׂרָה, Saad. Gen. XVI, 7 سَجَرَ الجَزَارِ, de qua urbe, ab Aegypto vero remotissima, vide Schnlt. v. Erratum et Abulf. Arabia ed. Gago. p. 45. Rectius Saad. in reliquis Pentateuchis locis الشَّحَارِ *al-Dschifâr* i. e. regio maritima arenosa Rafiam [شَحْر] ap. Ptolem. V, 16 [Pάγητα] inter et lacum Tennis in Aegypto, in qua Rhinocorura. Vid. Abulf. Aegypt. ed. Michaelis p. 14. 15 [ed. Par. p. 109]. Targ. Hieros. חַרְשָׁה i. e. Elusa *Elusa*, huius deserti locus ap. Ptolemaeum, et in d'Anvillii mappis [cf. Robinson. Palaest. I, 333 sqq.]. Cum deserto Dschifar Arabum fere congruit שָׂרָה *desertum Schur* Exod. XV, 22. ita tamen, ut hoc nomen hebraicum latius pateat, et desertum Israëlitarum (*et-Tih*) vel certe eius partem includat, quandoquidem Israhaitae e mari rubro egressi in hoc deserto ascendisse dicuntur. Accuratius ea deserti pars, in qua fretum transgressi Israhaitae pedem figebant, Num. XXXIII, 8 vocatur desertum *et-Tih*. — Haec Gesenius in adversarij. miss. Adde de الشَّحَارِ (quod Saad. etiam Gen. XVI. 7 habet secundum cod. ms. ab Ed Pocockio collatum; v. Polyglott. Anglie. T. VI. Istakhrui opus geographicum ed. Moeller. p. 28, lin. 18—20. Kazwinii et Makrizii locos ap. Hamaker. de expugnat. Memph. p. 183, Jakuti Muschtarik ed. Wustenfeld. p. 154. 305. 431. Abulfed. Syr. ed. Kochler. p. 3. 4 (ed. Par. p. 225), Tuch. ad Gen. XVI, 7 et in Zeitschrift der D. Morgenl. Gesellschaft I, p. 174 sqq.

שָׂרָה chald. m. pl. שָׂרָה *murus, moenia* (ut hebr. שָׂרָה no. 1) Esr. IV, 12. 13. 16.

שָׂרָה f. part. Kal. dein subst. 1) proficiscens, a rad. no. 1, collect. וְשָׂרָה *agmen a proficiscendum max. mercatorum*, Karawane Ezech. XXVII. 25 (Tyrum alloquitur perpheta): וְשָׂרָה תִּשְׁרָה נָוִים *Tartessicae quasi mercantium agmina tibi sunt* i. e. grandium tuarum navium multitudo pro mercantium turba tibi est. ut mercatorum agmina per deserta, sic naves tuae per maria

שושן m. plur. שושנים *lilium, zylvor*, in Palaestina et contiguis orientis regionibus sponte cretens in campis et pascuis Cant. II, 16. IV, 5 VI, 2. 3. VII, 3, cf. Sirac. L, 8. Matth. VI, 28. Luc. XII, 27. Varii coloris sunt lilia orientis, imprimis alba (*ליליאן*) et caerulea repeririunt, et il. cc. quidem alba ubique apta, vel certe non inepta sunt; sed rubra potius poeta cogitasse videtur Cant. V, 15, ubi lilia comparantur lilibus. Vix enim hoc cum Ibn Esra ad suavem halitus odorem retuleris. Audi Plinium Nat. Hist. XXI, 5: „Est et *rubens lilium*, quod Graeci crimon (al. crimon agrion) vocant, alii florem eius cynorhodon (al. crinorhodon); laudatissimum in Antiochia et Laodicea Syriae. . . Sunt et purpurea lilia.“ Rosenmüller bibl. Alterthumsk. IV, 1. p. 158 vult Prillilliam imperiale (nostr. Kaiserkrone), sed hic flos luteus est, non ruber. Lutherus et Judaei hodierni שושן *rosam* interpretantur, Dav. Kimchi in lex. violam, sine idonea causa. Vid. Celsii Hierob. I, 383 sqq. Proprie liliium *album* putant vocari, a rad. שוש, sed haec radix splendorem cuiusvis coloris admittit. (Arab. سوسن *sau-*

san, sósan liliium, vulg. سوسان (et melit. *sísán*) Mi Noct. I, 148. 298. V, 94. Humbert anthol. p. 74., Tanchum Hieros. ad 1 Reg. VII, 19, etiam شوشان *schúshan* و سوسان *sósán* Marcel vocab. s. v. Lys, maxime l. caeruleum vel violaceum, v. Boethor diction. s. v. Lis, Humbert guide de la conversation arabe p. 50, album autem زنبق pers. زنبق solent vocare, quamquam usus sibi non constat, cf. Forskål Flora p. CIX, 12; apud Persas سوسن *sósan, sús-* sen liliium album, caeruleum, flavum et versicolor, v. Burhání Káti p. 536, armen. շուշան, afghan. سوسن *súsán* et corrupt. نوشن *núshan* Dorn chrestom. of the Pushtu or Afghan lang Petrop. 1847. p. 601, curd. *schúsen* iris Garzoni gramm. e vocab. della lingua Kurda p. 173, Turcae etiam dicunt سوسام *súsám*, v. Meninski et Bianchi lex.; porro שושן legitur in Mischna tr. Kiláim c. 5, chald. שושן lilium et gener. flos, syr. ܫܘܫܢ liliium, copt. ⲛⲟⲩⲟⲩⲉ id. 2 Par. IV, 5, ap. Phoenices Phrygesque id. testis Etymol. magn.: τὰ γὰρ λέγουσι ἐπὶ τῶν Φοινίκων ὀσεία λέγουσι, οὐσίον δὲ τὸ κρίνον ἐπὶ Φρυγῶν λέγεται, a Graecis receptum Athen. XII, 1. p. 513: οὐσίον ἔστι τῆς Ἐλλάδος γῶν τὸ κρίνον, unde γῶσιμα οὐσίον h. e. *liliorum* Dioscor. III, 116, Du Cange: *sauvage, ἡ ἴρις*.)

De liliis artefactis quoque dicitur שושן et rebus adhibetur, quae liliorum formam imitantur. Nempé

a) ornamenta eius generis architectonica columnarum capitulis aptata vocantur שושן שושן opus liliaceum 1 Reg. VII, 22 et ib. vs. 26, ubi שושן שושן flos lili, scil. arte factus. Cf. שושן et שושן.

b) secundum plurimorum interpretum sententiam instrumentum musicum quoddam, fortasse cymbalum vel tibiae genus, a forma lili et ipsum שושן dictum, cf. שושן. Plur. שושנים Psalm. XLV, 1. LXXIX, 1. LXXX, 1. Mihi autem שושנים nil aliud nisi *lilia* significare et ve-

tus carmen indicare videtur, ad cuius modos et numeros illi psalmi canerentur. שושן Ps. LX, 1 fortasse ad idem carmen referendum est modo brevius indicatum.

שושנה f. nomen unitatis (generale nomen est שושן, cf. Gramm. hebr. ed. 16. §. 105, 3, e) *lilium* Cant. II, 1. 2. Ios. XIV, 6, arte factum 2 Par. IV, 5.— Hinc n. pr. Σαδύνα vel Σαδύνα *Sussana LXX* Dan. c. XIII. (al. c. I). Diod. Sic. II, 6, ubi Nini filia sic vocatur.

שושן (sic 1 Reg. VII, 19 vocali = brevi scriptum et quidem nullo subiuncto genitivo, secundum Masoram, cf. Dav. Kimchi lex., Norzi ad h. l. in bibliis Mantuanis et Chr. B. Michaëlis lumina syr. §. 33) m. 1) *lilium* (v. שושן. 2) *opus liliaceum* s. ornamentum in columnarum capitulis lili figuram imitans 1 Reg. I. c. Ibid. vs. 22 eodem sensu legitur שושן.

Instrumentum musicum lili quodammodo figuram referens esse voluit Ps. I.X, 1, et adeo totum eius nomen שושן appellat vertuntque „tibia carminum, quasi lyrica.“ Mihi שושן eodem sensu hic dictum videtur atque in aliis psalmodum titulis שושן, quod v. שושן litt. b. Illud autem שושן cum שושן non est iungendum, nam Ps. LXXX, 1 שושן שושן interposito Athnach accentu, et alibi alterutrum scorsim legitur.

2) שושן e. accentu graviore שושן (Esth. IV, 8. 16. VIII, 15 al.) n. pr. *Susa, τὰ Σόσα*, urbs (שושן Esth. III, 15. VIII, 15) cum arce regia (שושן נהרדן Neh. I, 1. Dan. VIII, 2. Esth. I, 2. 5. II, 3. 5. 8. III, 15. VIII, 14. IX, 6. 11. 12), in Elymaide (שושן Dan. VIII, 2) sita, ubi Persarum reges, velut Xerxes (שושן Esth. I, 2. II, 3, 8) aliique ex Achaemenidis (Neh. I, 1. Xenoph. Cyrop. VIII, 6, 22. Polyb. V, 48) tempore venio per aliquot menses solebant habitare. Sita erat in Susiane provincia ad Eulaeum (שושן Dan. I. c.) fluvium sive Choaspen (Herodot. I, 188. V, 49. 52. Strab. I, 47), qui hodie Kerkbah (Kerrah), ubi nunc pagus *Sus* s. *Suschis* (الشوش, الشوس) Jakut Muschtar. ed. Wuestenfeld. p. 259. Alfufed. geogr. ed. Paris. p. 314. Idrisi vert. Jaubert. Tom. I. p. 383) in provincia Khûzistan s.

Khûz (خوز, خوزستان, etiam هوز et آقواز, cf. Wahlil Asia I. p. 601 sq., in inscr. cuneiform. *Uwaja*, v. Lassen in Zeitschr. f. d. Kunde des Morgenlandes vol. VI. p. 46 sq. Rawlinsi vocab. in Journ. of the R. Asiat. Soc. Vol. XI. p. 87). Ruinarum tumulos descriperunt Kinneir Memoir p. 99, Ker Porter Travels T. II. p. 411 sqq., cf. Hloek vet. Mediae et Persiae monum. p. 93, Layard in Journal of the Royal Geograph. Society of London. Vol. XVI, 1. Adde Journal asiatique 3. série T. XIII. p. 334 sq. Ritter Erdkunde vol. IX. p. 293 sqq. Hoc autem ipso tempore, quo haec scribimus, tumulos istos perscrutatur Loftus Anglus, speramusque fore ut eius urbis et regionis antiquitas nox monumentis repertis illustretur. — Sunt qui Susam ad fluvium Karûn sitam fuisse putent ad pagum Iustar sive ut vulgus loquitur Schuschtar (شستر, شستَر) p. 81. Idrisi

l. c. p. 382), quam sententiam defensum ibat Joseph. de Hammer in Scriptis soc. geogr. Paris. Vol. II. p. 320 — 28. 333 — 41, et cl. Rawlinson duas eius nominis urbes statuit, sed v. Hoeck et Layard II. cc. — Nomen, modo est semiticum, nil aliud nisi lilium significat, ut proditum est ab Athenæo XII, 1. p. 513 et in Etymolog. magno s. v., cf. Lasser. l. c.

שוּשְׁנָנָא nomen gent. chald. plur. *Susaei*, cives urbis Susorum (v. שוּשַׁן no. 2) Esr. IV, 9.

שוּשַׁן 1 Reg. XV, 25 Kethib, ubi Keri שוּשַׁן q. v.

שוּתָה ponere, v. שוּתָה.

שוּתָח (incert. signif., Gesen. i. q. שוּתָח fragor discerptionis, compos. ex radd. שוּתָח et חָח, Hiller. i. q. שוּתָח plantatio propaginis) in pausa שוּתָח n. pr. m. 1) filii Ephraimi Num. XXVI, 35. 37. 1 Par. VII, 20. — 2) filii Zabadi, Ephraimi nepotis 1 Par. VII, 21. — A priore est patron. שוּתָחִי Num. XXVI, 35.

שוּב chald. Ab hac radice spuria, ut puto, ducere solent verbum *Peel s. Peil* s. שוּב, שוּב, שוּב, *cripuit, liberavit*.

Fut. שוּב, inf. שוּבָה, part. שוּבָה Dan. III, 15. 17. 28. VI, 15. 17. 21. 28. In Targg. frequentatur pro hebr.

שוּבָה, שוּבָה. Syr. et nasor. שוּבָה id. — Equidem שוּבָה ut et syr. שוּבָה formam Schaphiel esse arbitror a rad. שוּבָה = שוּבָה fluxit, propr. delapsus est, hinc elapsus

est, evasit, ut cognatum שוּבָה fluxit i. q. hebr. שוּב, dein etiam se subduxit, cf. hebr. שוּבָה et שוּבָה. Simillimum est chald. Schaph. שוּבָה quod Gesenius recte posuit sub rad. שוּבָה pag. 616. Haec iam docui in glossar. Chrestom. syr. p. 95. Hinc subst. syr. שוּבָה duplici Waw scriptum, ut שוּבָה a rad. שוּבָה.

שוּבָה (quem Deus liberat) n. pr. m. Neh. III, 4. X, 21. XI, 24.

שוּבָה pr. i. q. שוּבָה (q. v.) et chald. שוּבָה *ussit, adussit*, impr. sol. Cant. I, 6: שוּבָה שוּבָה *sol enim me adussit*. Aqu. *surfaçot me*, Theodot. *περίφωσέ με*, Syr. שוּבָה demigravit me, Vulg. decoloravit me. Rabb. ap. Buxt. lex.: שוּבָה שוּבָה propter aspectum [s. potius adustionem] solis. — Poët. transfertur ad oculum (qui saepe soli comparatur et vicissim, v. שוּבָה), qui luce sua aliquid collustrat h. e. intuetur Iob. XX, 9.

XXVIII, 7. Simili modo transfertur arab. سُدِيَ med. 9 splenduit, coloris mutatione affectus sol, dein etiam intuitus est, vidit. Male hanc intuendi significationem etiam

loco Cant. citato adhibuerunt, ut LXX *περιφωσέ με ὁ ἥλιος*, Graec. Venet. *κατέιδε με*.

שוּרָה i. q. arab. شُرٌّ filum a dextra ad sinistram vel ab externa ad internam *torsit, retorsit* (zwirnen), plura fila contorsit, شُرٌّ حَبْلٌ funis ita contortus. Oppos.

سَاكَلٌ. Vid. Gauh. ap. Lette ad Amralkaisi Muallak. p. 194. Harir. p. 116. Chald. שוּרָה id. שוּרָה, fila contorta Erubin fol. 96, b. Praeterea cf. rad. שוּרָה.

Hoph. part. שוּרָה byssus (e pluribus filiis) contorta Ex. XXVI, 1. 31. 36. XXVII, 9. 18. XXVIII, 6. 8. 15. XXXVI, 8. 35. 37. XXXVIII, 9. 16. 18. XXXIX, 2. 5. 8. 24. 28. 29. Targ. ubique שוּרָה, Saad. שוּרָה, Sam. שוּרָה, Syr. شُرٌّ byssus neta, LXX *βύσσοσ ἀκλωσμένη*, Vulg. byssus retorta. Abulwalid. MS.: شُرٌّ مَشْوُورٌ مَقْتُولٌ آلَا أَنْ

الحبل المشوور في أكثر كلام العرب إنما هو المشوور شُرٌّ مَمَّا وَلى اليسار وقد يكون عند الشوور القتل بالانقلاب كما هو عند العرب مشوور i. e. شُرٌّ ut arab. contortum, attamen finis مشوور in lingua Arabum plerumque is dicitur qui sinistrorsum contortus est, interdum autem شُرٌّ apud eos est i. q. شُرٌّ contorquere in universum, ut apud Hebraeos.

שוּדָה *donavit, munus dedit*, quo poenam redimet Iob. VI, 22: שוּדָה בְּיָדִי (imper. pr. שוּדָה) *munera date pro me*, vel alliciendi et corrumpendi causa, sq. acc. pers. Ez. XVI, 33. (Chald. שוּדָה i. q. hebr. iisdem binis locis, syr. שוּדָה donavit, Pa. multum et saepe donavit, in bonam et in malam partem Assem. bibl. or. II, 231, cf. arab. شُدَّ donavit.

שוּדָה m. munus, donum (chald. שוּדָה, syr. شُدٌّ et nasor. contr. שוּדָה id.) 1 Reg. XV, 19, impr. quo poena redimitur 2 Reg. XVI, 8. Prov. VI, 35 (cf. verbum שוּדָה Iob. VI, 22), vel quo aliquis, iudex maxime, corrumpitur Ex. XXIII, 8. Deut. X, 17. XVI, 19. XXVII, 25. Ps. XXVI, 10. Prov. XVII, 23. Jes. I, 23. V, 23. XXXIII, 15. Mich. III, 11. שוּדָה tentoria eorum qui se muneribus corrumpi patiuntur Iob. XV, 34. שוּדָה pretium accepit Ps. XV, 5. 1 Sam. VIII, 3. Ezech. XXII, 12. — Prov. XVII, 8: שוּדָה הַזֶּה הַזֶּה אֲבָן קִבְּרִית *lapis pretiosus est donum domino suo* h. e. ei, qui accipit (cf. שוּדָה no. 4).

שוּדָה *sidi, subsidiit, demersus fuit* (v. שוּדָה, שוּדָה)

fovea), et *inclinavit se*, ut שָׁחָה et שָׁחָה q. v. Jes. LI, 23. (Chald. שָׁחָה id., vice. v. s. rad. שָׁחָה pag. 1377.)

Hiph. שָׁחָה *depressit*, metaph. animum Prov. XII, 25. **Hithpal.** הִשְׁחָחָה (tertia radicali geminata, ut נִשְׁחָחָה, a rad. שָׁחָה, Gramm. lehr. §. 71, annot. 18) fut. apoc. יִשְׁחָחֵהוּ, in pausa הִשְׁחָחֵהוּ 1) *se inclinavit, se prostravit* coram aliquo honoris testificandi causa, προσκυνεῖν, Gen. XXII, 5. 1 Sam. XXIV, 9. XXVIII, 14. 2 Sam. I, 2. IX, 6. Ruth. II, 10. Jes. LX, 14, sq. 2) pers. Gen. XXIII, 7. 1 Sam. II, 36, rarius לִשְׁחָחָה Gen. XXIII, 12, 28 Jes. XLV, 14, על Lev. XXVI, 1 (ad statuas deorum). Solebant, qui aliquem hoc modo salutabant, in genua procumbere et fronte humum tangere (unde saepe additur אֲרָצָה אֲרָצָה אֲרָצָה, אֲרָצָה אֲרָצָה vel simile quid Gen. XIX, 1. XLII, 6. XLVIII, 12. 1 Sam. XXV, 41. 2 Sam. XIV, 33. XVIII, 28. XXIV, 20. 1 Reg. I, 23), coque honore non solum homines afflicti dignitate superiores, ut reges et principes 2 Sam. IX, 8. XIV, 22. 33. XVI, 4. XVIII, 21. 1 Reg. I, 23. 53. Esther. III, 2, sed etiam aequales Gen. XXIII, 7. 12. Exod. XVIII, 7. 1 Reg. II, 19, interdum septies repetita prostratione Gen. XXXIII, 3 (cf. 1 Sam. XX, 41), max. autem 2) numen colendum, inde *adoravit, precibus veneratus est deum* (tam de veri dei quam de falsorum culta) vel absol. Gen. XXII, 5. Exod. XXIV, 1. XXXIII, 10. Jud. VII, 15. 2 Reg. XIX, 37. Zeph. I, 5. Job. I, 20, vel sq. 3) Gen. XXIV, 48. Exod. XX, 5. XXXIV, 14. Deut. IV, 19. V, 9. VIII, 19. XI, 16. XXX, 17. Jud. II, 12. 17. 19. 1 Sam. I, 28. XV, 25. 30. 31. 2 Reg. XXI, 3. Jes. XXVII, 13. Jer. VII, 2. XXII, 9. Psalm. XXIIX, 2. LXXXI, 10. Neh. IX, 3, rarius לִשְׁחָחָה Deut. XXVI, 10. 1 Sam. I, 19. Ps. XXXI, 28. LXXXVI, 9. 2 Par. XXV, 14. Jes. LXVI, 23 (aliquoties vero 3) locum indicat quo se vertit adorans, v. e. ad montem sacrum Ps. XCIX, 9. CXXXII, 7, ut 28 Ps. V, 8. CXXXVIII, 2), etiam sine corporis prostratione, in lecto Gen. XLVII, 31. 1 Reg. I, 47. — 3) *obsequium praestitit, se submitit*. Ps. XLV, 12: (rex) *est dominus tuus 3) הִשְׁחָחָה לְיְיָ obsequium ei praestitit*. Inf. chald. הִשְׁחָחָה 2 Reg. V, 18. הִשְׁחָחָה Ezech. VIII, 16 v. ind. analyt.

שָׁחָה *ān. ley. f. fovea* Prov. XXVIII, 10. Vid. שָׁחָה et שָׁחָה s. rad. שָׁחָה.

שָׁחָה f. id., bis legitur in pl. שָׁחָה (cf. Gesen. Lehrgeb. p. 527) Ps. CVII, 20. Thren. IV, 20.

שָׁחָה i. q. שָׁחָה et שָׁחָה q. v. (cf. שָׁחָה) perf. שָׁחָה,

שָׁחָה, plur. שָׁחָה et שָׁחָה, fut. הִשְׁחָחָה 1) *subsidiit* Hab. III, 6, de animalibus rapacibus in lustris subsidentibus et insidiantibus Job. XXXVIII, 40 (XXXIX, 2). — 2) *depressus est* Ps. X, 10. CVII, 39, de superbia Jes. II, 11. 17, spec. aegritudine Ps. XXXV, 14. XXXVIII, 7. Thren. III, 20 Keri; id. *submitit se* Jes. LX, 14: שָׁחָה אֲרָצָה אֲרָצָה *submitti se adibunt*. Job. IX, 13. Prov. XIV, 19.

Niph. *depressus est* Jes. II, 9. V, 15. De voce de-

pressa et attemata Eccl. XII, 4 in descriptione senectutis: וְשָׁחָה בְּלִי-בְיָמֵי הַשִּׁירִי, *deprimuntur* i. e. tacere iubentur *omnes filiae cantantis*. Ad quem locum intellectu difficilem haec adnotavit Gesenius: „Intellige *cantatrices*, quae tacere iubentur, ne senex, cui somnus difficilis est et rarus, expergefiat, praesertim quum cantum fastidiant aenes (2 Sam. XIX, 36). Alii *oscines* intelligunt propter עָצָר contiguum, non apte ad contextum; alii omnes partes corporis quae cantui inserviunt, ut pectus, guttur.“ Praegn. Jes. XXIX, 4: וְהִשְׁחָחָה וְהִשְׁחָחָה *et ex pulvere audietur vox tua depressa, exilis*.

Hiph. הִשְׁחָחָה *depressit, humiliavit* Jes. XXV, 12. XXVI, 5.

Hithp. הִשְׁחָחָה *depressus est (animus)* Ps. XLII, 6. 7. 12. XLIII, 5.

שָׁחָה m. adj. *depressus*. Job. XXII, 29: שָׁחָה עֵינָי *depressus oculis, demissus*.

שָׁחָה fut. שָׁחָה, inf. שָׁחָה (שָׁחָה Hos. V, 2 vid. Pi.), c. suff. שָׁחָה Ezech. XXIII, 39, inf. abs. שָׁחָה propr. primum deiecit, prostravit, cogn. radd. שָׁחָה, שָׁחָה, שָׁחָה et שָׁחָה, vel, ut Maimonius vult, i. q. שָׁחָה compressit. (Syr. مَسَحَ Pa. corrupit, vitiauit, aeth. ἵχθη: laesit, corrupit). Hinc

1) *maclavit, iugulavit* peccedem (ut arab. مَسَحَ, rarius etiam مَسَحَ) sq. acc. Gen. XXXVII, 31. Jes. XXII, 13. 1 Sam. XIV, 32. 34, impr. *maclavit victimam, immolavit* Lev. I, 5. 11. III, 2. 8. 13. IV, 4. 15. 24 et saepe in hoc libro, Exod. XII, 6. 21. XXIX, 11. 16. 20. Num. XIX, 3. Ezech. XL, 39. 41. 42. Esr. VI, 20, adeoque victimam humanam Gen. XXII, 10. Jes. LVII, 5. Ezech. XVI, 21. XXIII, 39. Hos. V, 2: שָׁחָה הַצִּיָּקִי *maclando (victimas) graviter deliquerunt*. Sed de hec loco v. Pi.

2) *trucidavit* homines, eo fere modo quo peccedes maclantur Jud. XII, 6. 1 Reg. XVIII, 40. 2 Reg. X, 7. XXV, 7, Jerem. XXXIX, 6. XLI, 6: וַיִּשְׁחָחֵם וַיִּשְׁחָחֵם וַיִּשְׁחָחֵם *et maclabat eos ita ut sanguis efflueret et cadavera proliferentur in puteum*, cf. 1 Macc. VII, 19: ἔθυσαν αὐτοὺς εἰς τὸ γόμφ. Jerem. I, 7 (Kethib: הָחָה שָׁחָה לְשָׁחָה: *sagitta iugulans, mortifera, est lingua eorum calumniatrix*. LXX βολὴ τριπόροισον ἢ γλῶσσαν αὐτῶν, Vulg. sagitta vulnerans. Cf. aeth. ἵχθη: laesit. In Keri est שָׁחָה, quod, quum maclata sagitta cogitari non possit, Ewaldus cum Syro (مَسَحَ) interpretatur *acutam*, coll. chald. שָׁחָה acutus, Mischn. הִשְׁחָחָה acuit, arab. مَسَحَ id. — Num. XIV, 16: וַיִּשְׁחָחֵם בְּהַרְדָּה *et in deserto Deus Israhelitas trucidavit* i. e. perire sivit.

3) *trucidavit* 1 Reg. X, 16. 17. 2 Par. IX, 15. 16 auctore Gesenio *aurum mixtum*, alio metallo temperatum, legitres Gold, cf. arab. مَسَحَ aqua diluit vinum et eiusmodi plura vide supra s. rad. שָׁחָה pag. 772, (adle

exemplorum vim largam in Haririo Sacyano exhibitam p. 391). Eandem sententiam iam Eichhorn. protulit ad Simonis lex. hebr. ed. 3. Sed illa omnia ad vinum pertinent temperatum aqua, nou ad metalla. Satius igitur videtur, שחל ad priorum interpretum exemplum exponere ductile aurum i. q. שחל expansum, malleo diductum (Goldblech). Ita iam LXX *ἄυρόν*, auctor libri Siphra ap. Kimch. lex. et recentiores Iudaei, Coccoeius, Clericus all. Pauciores *pretiosissimum* aurum vertunt, id quod ab etymo abhorret. Maurer. in lex.: gepressetes Gold, coll. שחל pressat.

Pi. prob. i. q. syr. *سَحَل* et hebr. שחל *corruptit*, tum *perditie agit*. Inf. שחל (ad formam פרה Lev. XXVI, 18) Hos. V, 2: שחל שחל שחל *perditis moribus peccatores alte immerguntur*. Haec Ewaldi interpretatio nititur loco parall. IX, 9: שחל שחל, ac iam R. Jona infinitivum Pi. agnovit (v. Kimchit lex.). LXX et Syr. prorsus absurda habent. Solitum immolandi significatum retinet Vulg.: victimas declinastis in profundum, Targ. שחל שחל שחל, similique modo interpretatur Dav. Kimchius, qui שחל inf. Kal esse contendit ad form. שחל. Ita Gesenius quoque locum accipit de sacrificiis illegitimis, simulque שחל habet pro nomine abstracto: „mactando (victimas) graviter deliquerunt,“ vid. sub Kal. no. 1. Maurer: mactare delicta i. e. victimas illicitas cumulant, vid. eius comm. in l. Hos.

Niph. pass. Kal no. 1. Levit. VI, 25. Num. XI, 22.

שחל f. mactatio victimarum 2 Par. XXX, 17.

I. שחל rad. inusit. rugit, cf. arab. سَحَلَ

rudit asinus, سَحَلَ و سَحَلَ ruditus, سَحَلَ asinus, cogn. שחל rudit (propr., nisi fallor, erupit in rugitum, i. q. שחל, cf. שחל). Apud Hebraeos ad leonem (שחל) refertur, apud Arabes de ruditu asini dicitur. Sic arab. رُغِيَت rugit leo et rudit asinus, it. رُغِيَ و رُغِيَ de utroque, رُغِيَ de ruditu equi, hebr. רָגַח de ruditu leonis Jer. LI, 38, talm. autem et syr. رُغِيَ etiam de ruditu asini atque camelii. Inde

שחל m. leo, a rugitu dictus, voc. poet. Iob. IV, 10. X, 16. XXVIII, 8. Psalm. XCI, 13. Prov. XXVI, 13. Hos. V, 14. XIII, 7. (Targ. שחל id. pro hebr. שחל et pro רָגַח). LXX in II. Iob. et Prov. λέων, λέων, ap. Hos. *λύθηρ* (Aqu. Symm. λέων, Theod. λῆς), Ps. XCI *ἄπλις* (quia iuxta est רָגַח, sed שחל potius verbo כפיר respondet). Syr. quoque et Vulg. ubique reddunt leonem vel leonem praeter Ps. XCI, ubi ambo cum LXX faciunt. Bochartus in Hieroz. I, 717 vult leonem nigricantem, quem in Syria vivere dicit Plinius Nat. Hist. VIII, 17, vicinum enim

esse statuit שחל niger. Sed hoc tenue argumentum est. Nec magis placet Maurerus, qui in comm. ad Ps. XCI, 13 leonem a decorticato dictum putabat (v. rad. שחל no. II), quod tamen ipse retractavit in lexico.

II. שחל rad. inusit., arab. سَحَلَ

decorticavit, derasit, سَحَلَ lima, dolabra, سَحَلَ quod decidit de auro, argento, ferrove limato, it. gluma vel cortices tritici, hordei, oryzae, dactylorum, et transpositis litteris (cf. שחל et שחל) سَحَلَ id. Hinc

שחל f. ἄν. λεγ. Exod. XXX, 34

ex veterum intpp. auctoritate *ὄνυξ*, *onyx marinus* (Seenagel), *unguis odoratus*, nempe tegumen s. *testa conchylii* tum in Indiae lacubas nardiferis tum in mari rubro et ad litora totius Arabiae reperti, quae si comburitur, suavem odorem emmque castoreo similem spargit (Murex inflatus Lam., M. ramosus Linn.). Olim in officinis nostris vocabatur *blatta byzantia*, germ. Teufelsklau, Raecherklau, Ricchsclale. Ab Indis, Arabibus et Persis in suffitu adhibetur. Apud veteres autem Hebraeos, ut ex illo Exodi loco apparet, haec aromatis species thymiamati sacro admiscebatur, quod quotidie incendebatur in altari minore. LXX et Venet. *ὄνυξ*, Vulg. *onyx*, Onk. שחל i. e.

unguis, *onyx*, Syr. *سَحَلَ* id. Pers. *نخنه* id. (alioqui *نخنه* *ngnis geniorum* vel *دو نخنه* *unguis daemoneis* vel *خوش نخنه* *ngnis pulcher*, quae arabice explicantur *اطفار* *Burhāni Kāti* ed. Calc. p. 886), Ar. ined. ap. Bochartum loco mox citando *اطفار* ungues, Saad. in ed. Constant. quidem et bibliis polygl. *لادن* *ladanum*, sed in MS. Pocock. (vid. Bibl. Polygl. Lond. T. VI) *اطفار*. Cf. Siracid. XXIV, 15. Abulwalid. MS.: *اطفار الطيب*. Dissentiunt Targ. Hieros. *מורקא* et Pseudojon. *כשח*, quod quid sit, nescimus. — Dioscor. II, 10: *ὄνυξ ἐστὶ πῶμα κογγυλιου ὁμοιον τῷ τῆς πορφύρας, εὐνοσκόμειον ἐν τῇ Ἰνδία ἐν ταῖς ροδοσφόρας ἡμνας· δὴ καὶ ἀροματίζεαι νομοίον τῶν κογγυλιῶν τῆν νόρον· συλλέγειται δὲ, ἐπειδὴ ἐπο τῶν ἀγγυῶν ἀναγρῶν ὄνυξ αἰ ἡμνας· διαφέρει δὲ ὁ ὄνυξ τῆς ἐροσφόρας κογγυλιῶνος, ἐπόλενος ὄν καὶ λαπαρός· μέλας δὲ ὁ Βαβυλωνίως καὶ μισοτίτος· ἀμφότεροι δὲ εὐώδεις θνυμώμενοι, καστορίωντες ποσῶς τῇ ὄσμῃ.* Cf. Plin. Nat. Hist. XXXII, 10. Arabes scriptores, quos Bochartus excusavit (Hieroz. III, 796 sqq. ed. Lips.), partim ea repctunt, quae Dioscorides disputavit, partim nova addunt. Vid. Avic. I, 128 s. tit. *اطفار الطيب* et quae citant Castellus et Bochartus. — Caeterum *ὄνυξ* nominatur propter similitudinem unguis humani, eandemque ob causam in Gemara tr. Kerith. fol. 6, a. vocatur *רָגַח*, quod nomen in vulgus notum fuisse testatur R. Parchon lex. h. v. Nomen *שחל* autem aptissime *testam* et quasi *corticem* conchylii (*Muschelschale*) designat, a rad. שחל no. II. Neque est, cur deseras hanc interpretationem tali etymo consenta-

neam veterumque testimonii confirmatam. Noli igitur cum R. Salomone cogitare radicem aromaticam, neve bellidum cum Bocharto. Licet enim Plinius (Nat. Hist. XII, 19) bdellio „candidos ungues“ tribuat, et a Galeno βδέλλα ὀνίξ commemoretur, Dioscoridesque bellidum Arabicum θαυδὸς ὀνίξ dixerit, tamen obstat quod G. E. Rumphius huic opinioni opponit (Amboinsche Baritäten-kammer cap. 17), quod bellidum a veteribus unguentis non est adhibitum, onyx autem marinus a multis Orientia populis. Adde Forskälii notam (Descript. animalium p. 143): „Unguis odoratus (Cyperula cochl.), حَقَرُ الْعُقْرِيبَتِ i. e. unguis daemoneus . . . Nigritis fumigatorium est.“ Aptum quidem bdellio ut gummi speciei etymon ex lingua syriaca peti posset, ubi **ܘܢܝܟܐ** est stillare, exsudare, sec. Bar Ali = رشح, cf. ar. تسخّل percolavit; sed praestat sine dubio onyx, praesertim quum **ܘܢܝܟܐ** etiam conchylii speciem notet atque cum **ܘܢܝܟܐ** quaedam vicinitatem videatur habere.

שָׁחַח n. pr. vid. s. rad. שָׁחַח pag. 1377.

שָׁחַח rad. inusit., arab. سَحَّحَنَ et سَحَّحَنَ

incaluit, calidus fuit, impr. de oculis inflammatis, de inflammatione cutis ex ictu et de aestu febrili, de inflammatione cutis ex ictu et de aestu febrili, **ܘܢܝܟܐ** febris, **ܘܢܝܟܐ** ardenti febre laboravit Germ. de Siles. p. 130, aeth. **ሰረረ**; incaluit, chald. שָׁחַח incaluit, calefactus est, שָׁחַח calor, aestus, it. ulcus, syr. **ܘܢܝܟܐ** incaluit, **ܘܢܝܟܐ** ulcus. Hiinc

שָׁחַח m. *ulcus inflammatum*, vel potius locus entis inflammatus in quo pustula (**ܘܢܝܟܐ**) maculae leprosa exoriuntur Ex. IX, 9. 10. 11. Lev. XIII, 18. 19. 20. 23, spec. de carbunculis in cute hominis peste correpti 2 Reg. XX, 7 (Jes. XXXVIII, 21). — **ܘܢܝܟܐ** ulcus Aegypti Dent. XXVIII, 27 et **ܘܢܝܟܐ** ulcus malignum ibid. vs. 35 et (de Iobi morbo) Iob. II 7 h. e. leprae nigrae genus in Aegypto serpens, quod *elephantiasin* appellat medici a cute squamis nigricantibus obducta et pedibus tumescentibus. Lucret. VI, 112 sq. : „Est elephas morbus, qui circum flumina Nili nascitur Aegypto in media, nec praeterea usquam.“ Plinius quoque Nat. Hist. XXVI, 1, §. 5 elephantiasin „Aegypti peculiare malum“ vocat. Cf. Schilling de lepra, Lugd. Bat. 1778, p. 184. Winer bibl. Realwörterb. s. v. Ausatz. Syr. I. Iob. **ܘܢܝܟܐ** quod a Castello quidem exponitur cancer morbus, a Barhebraeo autem (in Bernstein. chrestom. syr. p. 188) **ܘܢܝܟܐ** i. e. elephas mor-

bns, arab. داء الفيل. Falso Arabes Iobi morbum variolae fuisse tradunt. LXX in I. Iobi ut et Dent. ἰ-ζος ποικίλον. *ἄλλ. Ἰέλας*. Interpr. Aethiop. ms Iob.

II, 7 **חַחֵי**: de quo morbi genere Gregorius Habbesinus ap. Ludolf. lex. p. 471: „morbi foedi genus, quo adeo omnia corporis membra putrescant, ut unum post aliud demendum sit.“ Non est huius venereae species, ut Ludolfus suspicatur, sed ipse elephas morbus. Illud eius nomen inventi quoque in nomenclatione aeth. Fetcha Nagast (cod. Rucjpell. Francfurti ad Moen. asservat.) p. 155. 248.

שָׁחַח rad. inusit., de cuius significatione vide deriv.

שָׁחַח m. Jes. XXXVII, 30 idem verbum quod 2 Reg. XIX, 29 scribitur שָׁחַח (sic duo codd. etiam Jes. I. c.) *frumentum vile et rorum, quod in agro sponte crescit e granis, quae deciderunt, secundo post sementem factam anno.* (Cf. **ܘܢܝܟܐ** quod tale frumentum primi post sementem anni significat.) Haec cista est significatio. LXX in I. Reg. τὸ ἀσάλλιον (**ܘܢܝܟܐ** *ἀσάλλιον*), in Jes. τὸ κατάλευμα, Agn. et Theodot. αἰτογῆ, Syr. **ܘܢܝܟܐ** (sive ut ab aliis scribitur **ܘܢܝܟܐ** cf. Ephr. II, 251, F. et Pesch. Iob. XIV, 19), Saad. **ܘܢܝܟܐ** sparsa grana frumenti quod succedit messi (nempe **ܘܢܝܟܐ** vocat خلف succedens frumentum). Abelwäld. : **ܘܢܝܟܐ** *هو الذي تقول العرب له الوالصة وهو ما يتولد من أصل الزرع Arabes vocant الوالصة nempe quod succrescit ex radice segetis.* (Vocab. الوالصة aliunde non cognitum mihi corruptum esse videtur ex الوالصة quod aliquid continua serie succrescens significare posse dixerim.) Dav. Kimchi: **ܘܢܝܟܐ** *פרח יוצא משיקה*. Parchen: **ܘܢܝܟܐ** *השיבולת יעשה שביבת קטנה* significatum solent tribuere quem habet **ܘܢܝܟܐ** arab. **ܘܢܝܟܐ** sustulit se, apparuit, nade ducunt *crescendi* et *germinandi* notionem, coll. **ܘܢܝܟܐ** genus, familia, pr. proles, soboles. Sane probabile est hoc etymon, quum escendendi et predemum notio non raro ad plantas transferatur (v. **ܘܢܝܟܐ**; **ܘܢܝܟܐ**); neque tamen respectuanda est eorum sententia, qui **ܘܢܝܟܐ** interpretantur *dispersam* vel sparsim succrescentium segetem, coll. arab. **ܘܢܝܟܐ** „dispersus, dissipatus“, quanquam **ܘܢܝܟܐ** potius est hircere, fatiscere et fudi, quem spargi, e. e. de dentibus senis, de fisso capite, ita ut hebr. **ܘܢܝܟܐ** subolem vel propaginem a segetis radice quasi scissam et separatam dixerit.

שָׁחַח rad. inusit. 1) i. q. **ܘܢܝܟܐ** et transp. **ܘܢܝܟܐ** decorticavit, abrasit, dolavit (cf. arab. **ܘܢܝܟܐ** rasit caput. abrasit crines, transp. **ܘܢܝܟܐ** II id., **ܘܢܝܟܐ** dialecto Jeman. detraxit enim: talm. **ܘܢܝܟܐ** cortices ramorum, v. Buxtorf. lex. col. 2368; cogn. aram. **ܘܢܝܟܐ** *مردف*

repsit, serpsit, sc. a radendo et trahendo, nec non hebr. רָפַשׁ, רָפַשׁ, רָפַשׁ II.), v. שְׁחַף.

2) *attenuatus est, macer factus est.* (Arab. سَخَفَ tenuis fuit, سَخَفٌ tenuitas, macies, it. سَخْفٌ tabes, phthisis, مَسْخُوفٌ phthisi laborans, et transp. خَسَفَ maceri fuit, خَسَفٌ macilentus; talm. שְׁחַף tabuit, v. Buxtorf. lex. col. 236g.)

שְׁחַף m. et quidem c. art. שְׁחַף avis inter immundas numerata Lev. XI, 16. Dent. XIV, 15, auctoribus LXX et Vulg. λάρος, *larus* (Sec-Mewe, gall. mouette, angl. sea-gull), avis aquatica probabiliter ab insigni corporis macie ita dicta (v. rad. no. 2 et שְׁחַף infra). Nam nulla est avis molis ratione tam levis; quum enim sit gallina crassior, non habet tantum carnis quantum coturnix, ut ait Belon in hist. nat. av. lib. III. c. 13. Larum vel potius *cephrum*, κέφρον, laro similem, vult Bochartus Hieroz. P. II. l. II. c. 18, T. III. p. 1 — 4 ed. Lips., in quam avem illud a levitate sumtum nomen apprime quadrat. Suidas: Κέφρος· εἶδος ὀρνέου ὀξείτατον [ὁ λεγόμενος λάρος]· ἔστι δὲ κόψρον, καὶ ἐπιπλέον τοῖς κύμασιν. Hesych. : Κέφρος· εἶδος ὀρνέου κορυφαίου, πρὸ τῆς θάλασσης διατρίβοντος. Κέφρος vertit Graec. Venet. Lev. l. c. (Deut. l. c. omnia turbata sunt). Facile haec avis alliciter et capitur, unde homo stolidus, qui facile decipitur, κέφρος vocatur, cf. κερφωτής LXX Prov. VII, 22, ut arab. سَخَف maxime de ingenii exiguitate et de stolidia simplicitate dicitur. Onk. et Pseudojon. nomen ipsum retinent שְׁחַף, et sic etiam Samar. intp. שְׁחַף Deut. l. c., שְׁחַף Lev. l. c. (in ipso textu samar. Biblia Polygl. utroque loco habent שְׁחַף, sed in novem codd. legitur שְׁחַף). Saad., Ar. Erp. et Abulwalid. MS.: ساف, Arabs samaritana vertens (ap. Vloten spec. p. 47): شاف, quod verbum apud Arabes indigenas vix invenitur*).

שְׁחַף f. pr. emaciatio (v. rad. no. 2), hinc ut arab. سَخْفٌ tabes, phthisis Lev. XXVI, 16. Deut. XXVIII, 22. Saad. et Ar. Samar. حَمَى النَّسْرُ febris phthisica, R.

Parchon: הוֹלֵי שִׁשִׁים אֶת הָאָדָם דֵּק LXX ἀνομία (ψόγου in l. Lev. huc non pertinet, verba turbata sunt), Vulg. egestas (nempe a macie ducta significatione: quare non opus est coniectura ἀνομία, quam Bochartus proposuit in Hieroz. II, 2, 18, Tom. III. p. 2 ed. Lips.). Chaldaei

intpp. ipsum שְׁחַף retinent, cui eadem significatio tribuenda est. Abulwalid. MS.: وَهُوَ النَّسْرُ وَرَجُلٌ تَنْقَرُ السَّحَابَ وهو النَّسْرُ وَرَجُلٌ — مَسْخُوفٌ مُسْلُوفٌ male.

שְׁחַף vel שְׁחַף m. assis vel tabula (lignea), a radendo et dolando dicta (v. rad. no. 1), semel legitur in statu constr. Ez. XLI, 16: שְׁחַף עָץ (sec. Masor. ad Hos. II, 6 et codd. nonnullos שְׁחַף) *tabulatum ligneum* i. e. assibus ligneis obducta (erant interiora templi etc.).

שְׁחַף rad. inusit. Arab. شَحَنٌ elatus fuit, extulit se (= ارتفع) Gauhar.), extulit visum suum apertis et fixis oculis, eminus apparuit homo vel res, profectus est ex una regione in aliam, it. شَحْنٌ corpulentus et crassus fuit, et passiv. شَحِنٌ territus et percussus fuit aliqua re, IV terruit aliquem, شَحِنٌ corpus hominis vel nigra rei species eminus apparens. Talm. שְׁחַף ferocia, superbia, שְׁחַף viri insolentes Schabb. fol. 62, b, שְׁחַף homines superbi, arrogantes, שְׁחַף elatus, superbus, vid. Buxt. lex. talm. Cf. rad. שָׁחַ.

שְׁחַף m. pr. elatio, dein superbia, ferocia. Bis tantum legitur, nempe שְׁחַף filii clationis, probabiliter i. q. bestiae feroces, ferac generosiores Job. XXVIII, 8, ubi homo puteos metallicos perceptans vias patefacere dicitur, quas nec alitum acerrimus visus nec pes *ferarum* attingat (parall. שְׁחַף leo), et ibid. XLI, 26 (al. 25), ubi crocodilus (לְוִיָּהוּ) vocatur שְׁחַף — בְּנֵי שְׁחַף — בְּנֵי שְׁחַף rex super omnes bestias scil. grandes et superbe incidentes. Nonnulli leones reddunt, sed alter locus ampliorem significationem flagitat. Chald. intp. cap. XXVIII בְּנֵי שְׁחַף catuli leonum, Saad. بنو السمباع id., Syr. بَنُو السَّمْبَاعِ (Ar. السمبوع) bestiae, Theodot. et LXX βῆο μαζόνων (sec. usum talmudicum), Hieron. filii instorum (quae mira interpretatio e graecis quomodoocunque fluxisse videtur); in altero loco cap. XLI Hieron.: filii superbiae, Syr. بَنُو السَّمْبَاعِ

reptilia (Ar. دَرَات), Chald. בְּנֵי שְׁחַף filii piscium (?), LXX τὰ ἐν τοῖς ὕδασι. — Bochartus hieroz. I, 3, 1. Tom. II. p. 10 ed. Lips.: filii proceritatis i. e. ferac procerae quae hominem mole a vastitate corporis: quod in Arabum quidem usu habet quo nitatur, sed longius discedit ab usu talmudico. Contra J. D. Michaëlem,

*) Lari nomina arabica nunc sunt نوزة, نوليط, عَمِيرَة, v. Boethor et Marcell s. v. Mouette. Habet quidem Isenbergius in

lexico Ambarico p. 62: ܣܚܦܐ: arab. ساف *acesalona*, a kind of hawk, merlin or hobby, hebr. שְׁחַף, sed hoc ipsum Saadianum verbum videtur esse cum Golii et Castelli interpretatione in biblia ambarica receptum. Intp. Aethiop. graecum vocabulum retinuit Ἀϛϛ: v. Ledolf. lex. aeth. p. 16, quod in eod. MS. quodam male explicatur ambarico ܒ-ܘܠܐ: anser.

qui Job. cap. XXVIII spectra interpretatus est, pugnat Rosenmuellerus in Scholiis. Novam viam ingressus Man-nerus in lex. שְׁחַף exposit filios laevitatis, „Soehne des Wuergens,“ i. e. teras, a שְׁחַף = שְׁחַח mactavit, dilaniavit, sed is certe nusquam ad lerarum laevitatum refer-fer, hoc potius est שְׁחַח.

שְׁחַח (loci editi) n. pr. oppidi in tribu Issachar, add. שְׁחַח locali שְׁחַחֲךָ Jos. XIX, 22 Keri, Keth. שְׁחַחֲךָ, in quo nisi forte priscam aliquam pluralis ter-terminationem שְׁחַח = שְׁחַח coll. וְן in verbis et arab. شَحْرًا agnoscere velis, facile et mendosum ex ו ortum putabis.

שְׁחַח fut. שְׁחַח 1) *fricuit, attrivit, contrivit, com-minuit* in pulverem Exod. XXX, 36. Translate *commi-nuit* hostes 2 Sam. XXII, 43 (Ps. XVIII, 43): שְׁחַחֲךָ אֶרֶץ אֲרָץ et *comminavit eos sicut pulverem terrae.* — Item de aqua lapides atterente, excavante, diluente Job. XIV, 19: שְׁחַחֲךָ אֲבָנִים שְׁחַחֲךָ מַיִם lapides *atterit* vel *centerit aqua.* Hinc שְׁחַח no. 1. — 2) *dilatavit* propr. terendo in latum *expandit, extendit*, unde שְׁחַח no. 2. (Arab.

سَحَف contrivit, comminuit in pulverem, verrit ventus terram in eaque vestigia delevit, usu detrivit vestem, mollem terendo reddidit rem duram, VII amplus, largus fuit, it. سَحَف remotus fuit, et procera fuit palma, quod est ab expansione. Chald. שְׁחַח contrivit, commi-nuit, syr. et nasor. سَحَف id. Vicina sunt arab. سَحَف fricuit, سَحَف comminuit triviteque, fort. etiam hebr. שְׁחַח.)

שְׁחַח m. voc. poet. 1) *pulvis*, a conterendo dictus (v. rad. no. 1) Jes. XI, 15: שְׁחַחֲךָ מִלְּאֲנִים שְׁחַחֲךָ ut *pulvisculus staterae* i. e. nihili aestimantur.

2) raro sing. שְׁחַח (Ps. LXXXIX, 7. 38), saepius plur. שְׁחַח *coelum*, ab expansione et extensione dictum, ut שְׁחַחֲךָ, v. rad. no. 2 (Pluralis pr. spatia expansa de-signat, ut שְׁחַחֲךָ spatia alta, v. gramm. hebr. §. 106, 2, a. Targ. שְׁחַחֲךָ plur. שְׁחַחֲךָ, שְׁחַחֲךָ et sam. שְׁחַחֲךָ passim pro ipso hebr. ponitur, arab. rar. سَحَف nubes tenuis) Prov. VIII, 28, Dei angelorumque sedes Ps. LXXXIX, 7. 38. LXVIII, 35. Saepc ita ponitur, ut in altero hemistichio sit שְׁחַחֲךָ Dent. XXXIII, 26. Job. XXXV, 5. Ps. XXXVI, 6. LVII, 11. CVIII, 5. Jer. LI, 9. Est autem שְׁחַחֲךָ *coelum* tam serenum quam nubibus tectum; ac serenum potius quam nubilum laudatur Job. XXXVII, 18: *tunc expandis sicut ille (Deus) שְׁחַחֲךָ e metallo fusi*, contra alibi nubibus obductum introducitur (ibid. vs. 21), unde pluvia et ros decidunt Job. XXXVI, 28. Prov. III, 20, nec non manna Ps. LXXVIII, 23, cf. Jos. XLV, 8 (parall. שְׁחַחֲךָ), et ubi tonitru auditur Ps. LXXVII, 18. שְׁחַחֲךָ *nubes coeli* Ps. XVIII, 12 (2 Sam. XXII, 12). Ipsae quoque

nubes vocantur שְׁחַחֲךָ Job. XXXVIII, 37 (parall. שְׁחַחֲךָ utres coeli i. e. nubes). — Hanc nubis signifi-cationem plerique anteponunt ab eaque demum coeli notionem ductam putant, utranque autem a pulveris nube originem habere. Milii quidem singulos quosque locos consideranti haec ratio minus probatur, quam altera supra a me proposita, quamquam scio veteres in tpp. plurimum nubes reddidisse.

I. שְׁחַר pr. fudit, rupit, vic. שְׁחַר et arab. شَحْرًا

fort. etiam שְׁחַר, arab. شَحْرًا et شَحْرًا aperuit os, cf. sim-ilia s. rad. שְׁחַח, hinc 1) *prorupit, erupit*, ut lux, auro-rra, unde שְׁחַר *aurora*, cf. שְׁחַר Niph. no. 3, supra pag. 231 sq. — 2) *irrupit*, rimatus est, inde *quaesivit*, cf. שְׁחַר no. 3. (sec. al. verbum denomin. a שְׁחַר *aurora*, propr. mane vel mature fecit aliquid. rabb. שְׁחַר, hinc festinavit, studiose quaesivit). In Kal semel tantum legitur part. שְׁחַר *quaerens* Prov. XI, 27.

Pi. שְׁחַר *studiosè quaesivit, sectatus est*, voc. meye poeticum. (Chald. in Targg. Pa. שְׁחַר id.). Sq. acc. Job. VII, 21. Prov. I, 28. VII, 15. VIII, 17, et § c. inf. Job. XXIV, 5. Prov. XIII, 24: שְׁחַרֵּי בְנֵי אִמִּי *qui cum (filium suum) amat, quaerit* (i. e. studiosè quasi parat) *ipsam castigationem.* LXX ἐπιεικῶς παιδεία. (Pro-nomen suffixum per anticipationem quandam monstrat ob-jectum. Vid. gramm. hebr. §. 119, annot. 3. *Deum quaerere* est a) eum desiderare Ps. LXIII, 2. Jes. XXVI, 9. b) ad eum se convertere Hos. V, 15. Ps. LXXXVIII, 34. Sq. § 8 Job. VIII, 5.

שְׁחַר m. *prima lux, aurora*, a findendo et prorup-pendo dicta, v. rad. no. 1 (arab. سَحْرًا et سَحْرًا tempus paullum ante auroram, primum diluculum, chald. raro שְׁחַר *aurora*) Amos. IV, 13. Job. XXXVIII, 12. Dicitur שְׁחַר *orta est aurora* Gen. XIX, 15. XXXII, 25. 27. Jos. VI, 15. Jud. XIX, 25. 1 Sam. IX, 26. Nch. IV, 15. Jon. IV, 7. Poetae aurorae tribuunt palpebras Job. III, 9. XLI, 10 (v. שְׁחַחֲךָ), alas Ps. CXXXIX, 9, ad significandam eius celeritatem, quam exorta ad nos quasi advolat et per totum coelum sese expandit. שְׁחַר *filius nurorae*, de lucifero (v. שְׁחַח s. rad. p. 381) Jes. XIV, 12. Hos. VI, 3: שְׁחַרֵּי בְנֵי אִמִּי *Deus est) instar aurorae cuius certus est ortus* i. e. Dei ad-ventus tam fixus et certus est quam ortus aurorae. Ps. LVII, 9: שְׁחַרֵּי אֲנִי *excitabo auroram* scil. cantu meo i. e. multo mane canam (male alii: expersicgar tempore matutino), CVIII, 3. — שְׁחַר *ad nuroram*, bene mane i. e. iamiam, mox, cito Hos. X, 15. cf. שְׁחַר Ps. XC, 14. XLIX, 15. — Cant. VI, 10 puella pulchra in medium procedens, et Joel. II, 2 locustarum agmen in caelo appa-rens comparatur *aurorae orienti*: et illa quidem compa-ratio Arabibus quoque poetis solita est (v. Saeyi chrestom. arab. T. III, p. 54. lin. 15. Jones poes. asiat. commentar. p. 130), haec autem sublavum vel luteum splendorem spectat qui adventante locustarum agmine in caelo con-

spici solet (v. Credner. in Joël. p. 274). — Metaph. denique *aurora* dicitur de *felicitate* post miseriam denuo affluente Jes. VIII, 20: אֲשֶׁר אֵין לָהּ שָׁחַר (populus) cui non est oritura *aurora* i. e. cui tenebris miseriae quasi obruto nulla salutis et felicitatis spes affluget, LVIII, 8: אֲזָ רָבַקְתָּ בְּשָׁחַר אֹרֶךְ *tunc lux tua* (prospera fortuna) *prorumpet* (elucebit) *instar aurorae*. Eadem translatio est in usu vocum בְּקָר de prosperitate Iob. XI, 17, בְּקָרָה de calamitate ingruente Jerem. XIII, 16, et arab. صَبْحٌ, v. Alb. Schultens. ad Iob. l. c. — Quid sit אֲנִלְחָה הַשָּׁחַר Ps. XXII, 1, abunde docuit Gesenius supra p. 45 sq. — De loco Jes. XLVII, 11 infra agam sub rad. שְׁחָר no. III.

Sunt qui auroram שְׁחָר dictam censeant non a prorumpendo, sed a colore pullo et obscuro (v. rad. no. II), praesertim quom arab. سَكْرٌ tempus antelucanum potius

quam lucidam auroram (صَبَاحٌ, صَبِيحٌ) designat. E recentioribus huic sententiae adstantiuntur Winer in Lex., E. Meier in Wurzelwoerterb. p. 171 sq., alii. Afferre possent arab. صَبِيحٌ aurora, et صَبِيحَةٌ color niger ad rubrum vergens, quem ipsum colorem coeli matutini denotat radix שְׁחָר no. II. Malo tamen in sententia supra proposita perstare iccirco quia illa dicendi ratio de lucis auroraeque eruptione et tenebrarum per eam facta fissionem Hebraeis ut ceteris populis Semiticis familiaris videtur fuisse. Modo considera locum Jes. LVIII, 8 iam supra allatum: אֲזָ רָבַקְתָּ בְּשָׁחַר אֹרֶךְ. it. בְּקָר mane a בְּקָר fudit, aeth. ሕረ: diluculum, a rad. ለገገ prorumpere, et arabica vocc. auroram significantia شَفَّ, شَفَّ, شَفَّ, quae omnia a fissionis notione procedunt. Non nego, iam primam lucem nocti proximam vocari potuisse שְׁחָר, sed errare mihi videntur, qui in quibusdam locis, ut Joël. II, 2. Jes. VIII, 20, adeo obscuritatis crepusculive vespertini significationi ei tribuunt, velut Dav. Michaëlis in supplem. p. 2313.

שְׁחָרִים (duae aurorae, fort. circa primam diei lucem natus, cf. de hac dualis numeri significatione quae supra s. v. שְׁחָר dicta sunt p. 1025 not.) n. pr. viii e posteris Benjaminis 1 Par. VIII, 8.

שְׁחָרָה f. ἄπαξ λεγόμεν, pr. tempus aurorae, tempus matutinum, hinc metaph. *iuventilis aetas, adolescentia* Ecl. XI, 10: הַיָּלֶדֶת וְהַשְּׁחָרָה הַקְּבֵל *iuventus et adolescentia sunt habitus, cito evanescent.* Est igitur hoc recentioris aetatis vocabulum ductum a nomine שְׁחָר, nam *iuventus*, ut iam Ibn Ezra et D. Kimchi monent, vitae humanae quasi aurora est. Cf. locum Ps. CX, 3 infra s. שְׁחָר, nec non arab. بَكْرٌ i. q. בְּקָר mane et בכור primogenitus. Alii iuventutem sic dictam putant a capillorum nigredine (vid. rad. no. II), oppos. canae senectuti. Targ. אֲנִי יוֹמִי אֲבָבִיתָ שְׁחָרָה dies nigredinis crinium, cf. rabb. השְׁחָרָה nigredo, iuventus.

שְׁחָרִיהָ (quem Jehovah quaerit, v. rad. no. 2) n. pr. m. i Par. VIII, 26.

מִשְׁחָר m. i. q. שְׁחָר *aurora* vel potius ea coeli plaga unde aurora exoritur, cui a poeta Ps. CX, 3 per metaph. tribuitur uterus, ex quo ros proveniat. Vid. s. v. שָׁלַט supra p. 550.

II. שְׁחָר niger vel nigricans fuit et factus est.

Semel legitur hoc verbum in praegnante quae vocatur structura Iob. XXX, 30, ubi Iobus elephantiasi affectus de se ipso: עוֹרִי שְׁחָר מְעֵי: *cutis mea nigruit* delihescens et labascens a me. Targ. שְׁחָר nigruit, LXX λασκώσται, Saad.: وَأَسْوَدَ جِلْدِي مِنْ قُوِي لَحْمِي. Audi Plinium

de elephantiasi disserentem Nat. Hist. lib. XXVI, c. 1, §. 5: . . . mox inarescente per totum corpus, maculosa, variis coloribus et inaequali cute, alibi crassa, alibi tenui, dura alibi, cum scabie aspera, ad postremum vero *nigrescente*. (Chald. et nasor. שְׁחָר id., syr. هَمْدَسٌ denigravit,

terg. et שְׁחָר שְׁחָר, שְׁחָר, שְׁחָר, nigror, carbo, שְׁחָר, terg. et talm. carbo, atramentum, rabb. שְׁחָרָה atror, melancho- lia; praeterea huc pertinet arab. شَحْرَدْرٌ vel شَحْرَدْرٌ sec. Damir. avis nigra, scil. merula, ut syr. هَمْدَسٌ, nec non arab. سَكْرَةٌ res quas lanio ex ove mactato trahit

nempe pulmo etc. et سَكْرٌ pulmo. — Ex his autem et ceteris derivv. apparet, non utique corvinam nigredinem denotare hanc radicem, sed etiam colorem nigrum qui ad rubidum vergit, eruentum [,nigrescunt sanguine venae“. Ovid.] et pullum, vid. שְׁחָר, שְׁחָרָה et שְׁחָר, ut arab. سَوْرٌ non solum veram nigredinem sed etiam lurorem faciei denotat. Equidem שְׁחָר originem habere dixerim a syllaba rad. חָר (v. חָר et חָרָה arsit) et proprie notare *adustum esse*, cf. aram. שְׁחָר niger fuit, a חָר caluit, ferbit.)

שְׁחָר m. ἄπ. ley. *nigror*, Thren. IV, 8: חֲשֵׁה: *obscurat est eorum* (principum olim splendidorum, nunc miserorum et lugentium) *forma* (inpr. facies) *quam ipse nigror*. LXX ἀβόλη (fuligo), Syr. Ar. et Vulg.: *carbones*, et sic quoque Raschi et Kimchi = פחם.

שְׁחָר et שְׁחָר m., שְׁחָרָה f., adj. *niger* vel *nigricans*, de crinibus barbæ et capillis Lev. XIII, 31. 37. Cant. V, 11: *cincinnati eius nigricans corvo nigricans*, de equis Zach. VI, 2. 6, denique etiam de adusto colore cutis faciei Cant. I, 5, ubi Sulammith de se ipsa: שְׁחָרָה אֲנִי וְנֶאֱמַר: *nigra ego*, nempe sole nata sum (cf. vs. 6 et rad.), et tamen *pulchra*.

שְׁחָרָה f. שְׁחָרָה *subnigricans*, de colore cutis sole adustæ, semel Cant. I, 6: אֲנִי שְׁחָרָה שְׁשׁוּפָתַי: *ego subnigra sum, sol enim me adustus* (cf. שְׁחָר vs. 5 et rad.). Est שְׁחָרָה adiectivum deminutivum vel

proprie iterativum eius formae, quae pingit alienius coloris non prorsus certi sed ad alium colorem vergentis vibrationem, ut שְׁחָה rutilus, שְׁחָר sublavus, Iridis, coll. germ. schwaerzlich, roethlich etc., v. gramm. hebr. §, 83, no. 23.

שְׁחָר, שְׁחָר et semel addito artic. השְׁחָר (nigricans, turbida aqua fluens annis, form. שְׁחָר, שְׁחָר) u. pr. (idque hebraicum, ut aegyptiacum) *Nili* fluxui, ab aquis limosis et turbidis ita dicti, quas devehere solet inundationis tempore, ubi „viridem Aegyptum nigra fecundat arenā“ (Virg. Ge. IV, 291), quapropter latine interdum *Melo* vocabatur Nilus h. e. Niger, teste Festo (v. Alcedo, Alumento, Melo) et Servio (ad Virg. Georg. IV, 291 et Aen. I, 743. IV, 246), ut Melas *Melas* complurium fluviorum nomen est (cf. Schwarzwasser, schwarze Elster et similia). Jes. XXIII, 3: יָרַח מִן־שְׁחָר קָצִיר יָרַח *seges Schichoris, messis Iscoris*, quasi dixeris Melonis fluxui i. e. *Nili* ad ripas crescentes segetes. Vulg.: semen Nili, messis luminis. Jer. II, 18: מִן־שְׁחָר *quid tibi rei est cum via Aegypti ad bibendum aquam Nili?* i. e. cur Aegyptum petis Nilique ripas? LXX: Ἰγέρω i. e. *יהון* Nilus, Vulg. apte ad etymon: aquam turbidam. Praeterea duo sunt loca, in quibus *Schihor* ponitur in ultimis Palaestinae finibus austrum versus, nempe Jos. XIII, 3, ubi Philistaei et Gesuriae habitare dicuntur (v. שְׁחָר, שְׁחָר *quod flumen est e regione Aegypti usque ad terminos Ebronis versus septentriones*, et 1 Par. XIII, 5, ubi David omnem populum Israëliticum dicitur convocasse מִן־שְׁחָר *usque ad Hamatham*. In his nolui intelligere rivum *Aegypti* (v. שְׁחָר, שְׁחָר), sed ipsum potius *Nilum*, ut Gen. XV, 18. In loco Jos. cit. Arabs interpres vertit *Nilus Aegypti*, Vulg. denuo: fluvius turbidus qui irrigat Aegyptum, in altero Paralip. loco Syr. نيل مصر — Aliud est

שְׁחָר לבנת Jos. XIX, 26 n. pr. rivus vel parvi fluxui in australi parte agri Aseritarum, hanc procul a Carmel promontorio, probabiliter *fluvius vitri* (cf. שְׁחָר candor, pelluciditas) i. e. *Belus*, nunc Nahr Na'man נהר נעמן vocatus, „lente currens et limosus“, ut ait Plinius, et iuxta Ptolemaidem in mare perfluens, ex cuius arena a Phoenicibus primum vitrum est confectum. Vid. Plin. N. H. XXXV], 26 cf. V, 19. Joseph. bell. jud. II, 10, 2. — Primum hanc sententiam proposuit Andreas Masius, qui in Josuae imperatoris historia illustrata, Antverp. 1574, p. 293: Quod si, ait, mihi liceat ex ipsis vocabulis atque etiam loco conjecturam facere, dixerim illis nominibus . . . Belum significari . . . is enim quia supra modum laxo fluit alveo, pro aquarum exigua altitudine, quippe cuius latitudinem centum circiter cubitorum esse scripsit Iosephus, ut vallis potius quem fluxuoli instat habere videatur, mirifice Nilum refert, qui ab Hebraeis שְׁחָר nominatur. quia vero vitri fertiles arenas trahit,

non potuit aptiore vocabulo nuncupari quam si לבנת diceretur. fuerit igitur *Sihor Libneth Nilus crystallinus* ut *crystallifer*. Haec Masius. In eandem coniecturam postea incidit J. D. Michaëlis in Historia vitri apud Hebraeos (quae extat in Commentariis Soc. Scient. Gotting. Tom. IV ad a. 1754) p. 59 sqq. Olim non pauci interpretes Ptolemaidem s. Acconem hoc nomine significari volebant, aut certe ei urbi vicinam aham quampiam. Ino LXX. Syr. et Vulg. duarum ubium nomina esse censentes copula interposita vertentur *Σαῖος καὶ Αἰθυρία*, *Sichor et Labanath*, sed sic numerus recensitarum urbium summae vs. 50 subductae repugnat.

שְׁחָר (fort. niger, cf. germ. nomen Schwarz) n. pr. filii posthumi Hesronis 1 Par. II, 24. IV, 5.

III. שְׁחָר in Kal inusit. Arab. سَحَّرَ fascinavit, incantavit, II id. سَحَّرَ incantatio, magia, praestigiæ.

Pi. inf. c. Sull. שְׁחָר vel quod plures codd. habent שְׁחָר fascinavit, praestigis artibusque magicis fugavit, depulit. Ita accipiendum, ut videtur, uno in loco Jes. XLVII, 11 (ubi Babylonem alloquitur propheta): אֲבָ עֲשֵׂהָ: רָגַח לָא תִּבְרָח לָא תִּבְרָח לָא תִּבְרָח לָא תִּבְרָח super-venit tibi miseria, quam praestigis depellere nescis, et ingruit in te calamitas, quam piculis non potes amoliri. Praeivit hanc interpretationem J. H. Michaëlis in annot. ad Biblia a. 1720 ed., secuti sunt J. D. Michaëlis in supplement. ad. lex. hebr. p. 2314, Koppe, Doederl., Eichhorn, Hitzig, Ewald, De Wette, al. Cf. Num. XXIII, 23. Eaque non solum sententia verborum apta est, sed commendatur etiam parallelismo huius commatis, in quo, ut singula verba reliqua, in שְׁחָר sibi respondent. Accedit quod et in iis quae antecedunt vs. 9, et in versu proximo praestigiarum apud Babylonios factarum multitudo agitur (רַבּ בְּשִׁיחָה earumque inanitas demonstratur. Et facile credas prophetam consulto in tali re verbo usum esse novo et peregrino, quo mores exteros describeret. Nihilominus alii, ut Gesen., Maur., Knobel, שְׁחָר referre maluerunt ad nomen שְׁחָר auroramque miseriae exponunt felicitatem post miseriaem quasi surgentem: quod licet ad sententiam aeque aptum sit, ceteris tamen rationibus minus accommodatum est.

שְׁחָר in Kal inusit, pr. depressit, deiecit, prostravit (vic. radd. שְׁחָר, שְׁחָר, שְׁחָר, melit. *schetchet* in terram coniecit, proiecit, perdidit egit. Vassalli lex. p. 633, 629), inde pessumdedit, corrupit, v. *Pi.* et Hiph. (Arab. سَحَّتْ perdidit, IV id. Cor. XX, 64, cf. syr. فَسَدَ Pa. corruptit, stupravit, فَسَدَ aerugo, corruptio ferri, actus. מִחִמּוֹ: laesit, violavit virginem).

Pi. שְׁחָר, 2 sirg. perf. שְׁחָר, 2 plur. שְׁחָר, 1) Q 999 9999 2

perdidit, pessumdedit, pr. deiecit, prostravit (quae propria significatio alicubi quasi translucet), v. e. hominem vulnere inflicto Ex. XXI, 26, vel caede facta 2 Sam. I, 14, et universos populos Gen. VI, 17. IX, 15. Hos. XIII, 9. Jes. XIV, 20. Ezech. V, 16. XX, 17. שָׁחָה אֶרֶץ *pessumdedit* rem deiciens in terram, de Onano qui semen virile humi abiicit ut irritum esset et inefficax Gen. XXXVIII, 9. Porro *perdidit* aedificia, muros, urbes (i. e. deiecit, destruxit, diruit) Gen. XIII, 10. Jer. XLVIII, 18. Thren. II, 5. 6. Ezech. XXVI, 4. XLIII, 3. 2 Reg. XIX, 12 (in I. parall. Jes. XXXVII, 12 legitur Hiph.), terram, regionem, agrum, vineam (i. e. vastavit) Gen. IX, 11. XIII, 10. XIX, 13. 29. Jos. XXII, 33. Jud. VI, 5. 2 Sam. XXIV, 16. Hos. XI, 9. Nah. II, 3. Jer. XII, 10. Ezech. XXII, 30. XXX, 11. — Metaph. שָׁחָה בְּרִיחַ *violavit foedus* Mal. II, 8, הִרְחִיק שָׁחָה *perdidit* i. e. oppressit vel abiicit *misericordiam suam* Am. I, 11. Ezech. XXXVIII, 17: שָׁחָה הִכְתִּירָה עַל יְהוָה *perdis sapientiam tuam propter pulchritudinem tuam*, hac ita captus es, ut illam negligas, abiicias. Prov. XXIII, 8: שָׁחָה דְּבָרֶיךָ הַנְּעִימִים *perdidisti verba tua suavia* i. e. abiieccisti ea, irrita fiens.

2) intrans. *perniciosa egit, perniciem molitus est, perniciem intulit*, tum absol. 2 Sam. XIV, 11. Jer. V, 10, tum sq. הָ *Num. XXXII, 15. 1 Sam. XXIII, 10; it. perditę egit* (ethico sensu) Exod. XXXII, 7. Deut. IX, 12. Hos. IX, 9, erga aliquem sq. הָ p. Deut. XXXII, 5. Cf. Hiph., aeth. **ሰሐተ**: erravit, pro gr. *πλανῶσθαι* Ps. LVIII, 3. Tit. III, 3, amhar. **ተሰተ**: id.

Hiph. 1) i. q. Pi. no. 1 *perdidit, pessumdedit* vel vastando et destruendo, ut muros Thren. II, 8, domum Jer. VI, 5. 2 Par. XXXIV, 11, urbem Gen. XIX, 13. 14. 2 Sam. XX, 15. 2 Reg. XVIII, 25. Jer. LI, 11, terram, regnum 1 Sam. VI, 5. 2 Reg. VIII, 19. Jer. XIII, 9. XXXVI, 29. LI, 20, caedendo, ut arbores Deut. XX, 19. 20. Mal. III, 11, vel occidendo, ut homines Gen. VI, 13. Deut. IX, 26. Jud. XX, 35. 1 Sam. XXVI, 9. 15. Ezech. IX, 8. Dan. VIII, 24, etiam addito אֶרֶץ *humī prostravit* Jud. XX, 21. 25 (cf. שָׁחָה אֶרֶץ Pi. no. 1 et rad.), hostes 2 Sam. XI, 1. 2 Par. XXIV, 23, vel quocunque modo nocendo Jud. VI, 11. Prov. XI, 9. Ps. LXXVIII, 45. Jes. LXV, 8. Jer. XLIX, 9 (de furibus, cf. Obad. 5). 2 Par. XXXVI, 19 all. Lev. XIX, 27: שָׁחָה אֶת תְּשֻׁבַת אֵת *non perdes* i. e. non rades *barbae tuae extremitatem*. הִשְׁחִיתָ *se ipsum perdere vel exitio dare* Prov. VI, 32. אֲרָהּ בְּשָׁחָה *leo perniciosus* Jer. II, 30 cf. IV, 7. — הַמַּלְאָכָה הַשְּׁחִיתָה *angelus perditor* 2 Sam. XXIV, 16. 1 Par. XXI, 15, et simpl. הַשְּׁחִיתָה Exod. XII, 23 est: angelus Dei, qui calamitates et mortem hominibus infligit, coll. 1 Par. XXI, 12, et הִשְׁחִיתָה הַיָּהּ *spiritus perditor* Jer. LI, 1. — שָׁחָה אֵת (ne perdas) in titulis Ps. LVII. LVIII. LIX. LXXV sine dubio est initium carminis, ad cuius modos illi Psalmi cauendi erant. — 2) הִשְׁחִיתָה דְּבָרֶיךָ *Gen. VI, 12, גַּבְיֵלְיָהּ, הִי Zeph. III, 7 (cf. Ps. XIV, 1) perditę egit, et omisso accens. id. Deut. IV, 16,*

25. XXXI, 29. Jud. II, 19. Jes. I, 4. XI, 9. LXV, 25. Jerem. VI, 28. 2 Par. XXVII, 2. Ezech. XVI, 14: הִשְׁחִיתָ מִן כָּל-דְּבָרֶיךָ *et tu magis perditę egisti, quam illae, in omnibus viis tuis*. Cf. Pi. no. 2 et הִרְעָה pag. 1299. Aeth. **ሰሐተ**: **ለፋተ**: **ጸደቀ**: perdidit viam rectam 2 Petr. II, 15, **ሰሐተ**: in errorem induxit, seduxit. — Ceterum *מִשְׁחָה* substantivum: vide infra inter derivv.

Not. In cod. Samar. aliquoties Hiph. legitur, ubi in Hebr. est Pi. Gen. VI, 17. IX, 15. XIX, 13. 19.

Hoph. הִשְׁחִיתָ *corruptus est*. Part. הִשְׁחִיתָ Prov. XXV, 26: הִשְׁחִיתָ *font corruptus, turbatus*. Fem. מִשְׁחָה (contractum ex מִשְׁחָה, ut מִשְׁחָה ex מִשְׁחָה) Mal. I, 14: זָבַח מִשְׁחָה *qui offert sacrificium corruptum Deo* i. e. non tale quod lege praescriptum est, masculum et sanum, sed femineum vel morbidum, cf. Lev. XXII, 25.

Niph. 1) *corruptus est*, v. e. putredine Jer. XIII, 7 (de zona e corio facta), XVIII, 4 (de vase sub manibus figuli corrupto); ethice Gen. VI, 11. 12. Ezech. XX, 44. — 2) *vastatus est* Exod. VIII, 20.

תַּתָּה chald. *perdidit*. Part. pass. Dan. II, 9: הִשְׁחִיתָה מִגְּדָה בְּדָבָר שִׁחִיתָה *verbum mendax et corruptum*. — Hinc subst. הִשְׁחִיתָה *perditę factum, delictum* Dan. VI, 5.

שָׁחָה *fovea*, v. s. rad. שָׁחָה p. 1377.

מִשְׁחָה pr. part. Hiph. *perdens, is qui perdit, id quod perdit* (v. Hiph.), inde subst. 1) *perditor, vastator* Jer. XXII, 7, spec. in re militari הַמִּשְׁחִיתָה collect. turba militum subito ex insidiis in solum hostile incurrentium atque rapina, captivitate et populatione grassantium 1 Sam. XIII, 17. XIV, 15. Optime Tanchum Hieros. cd. Haarbruecker. p. 16: **الغمر الفاسد** incursor vastator, et p. 17: **الغمرات** turbae incursantes (cf. Coran. C, 3. Harir. p. 173. 290). — 2) *perniciēs* Exod. XII, 13: נֶגַף לְמִשְׁחִיתָה *plaga vel clades perniciosa*, 2 Par. XX, 23. XXII, 4. Dan. X, 8. Ezech. V, 16. XXV, 15. XXI, 36: הַמִּשְׁחִיתָה *fabri pernicię* i. e. qui perniciem inferunt armis, ut Jes. LIV, 16 מִשְׁחִיתָה *perniciēs ad arma, instrumenta belli refertur, nec non ad laqueos et insidias exitiosas* Jer. V, 26: הַמִּשְׁחִיתָה *אֲנָשִׁים יִלְבְּדוּ* *ponunt perniciem* h. e. insidias, laqueos, *ut homines captiant*, ubi plerique interpretes *laqueos* s. decipulas vertunt. הַמִּשְׁחִיתָה *vir pernicię* i. e. perditor, vastator Prov. XXVIII, 24, *עַל מִשְׁחִיתָה* Prov. XVIII, 9 *is potius est qui perniciem sibi parat, qui sua perdit, prodigus*. — הַר הַמִּשְׁחִיתָה *(mons pernicię)* dicitur a) *mons oliveti vel australis eius montis pars, propter adolorum cultum ibi a Salomone regis institutum* (cf. 1 Reg. XI, 7) populose perniciosum 2 Reg. XXIII, 13 (Vulg.: *mons offensionis, quod nomen inde a seculo XIII usque ad nostra tempora denno receptum est, v. Ed. Robinsonis Palaest. T. II. p. 41. 740*), et b) *propter similem causam Babylon Jer. LI, 25, cf. Delitzsch. ad Hab. p. 72.*

מִשְׁחָה m. ἄπ. λέγου. i. q. מִשְׁחִיתָה no. 2 *perniciēs, vastatio* Ezech. IX, 1.

Cor. LIV, 53, ^{שֵׁנֵר} scriptus Cor. XVII, 60. XXXIII,

6. LII, 2, himjar. ^{שֵׁנֵר} id. (inscript. Hisn-Ghurab.

I lin. 6, III lin. 3, ubi partic. ^{שֵׁנֵר} scriba = שֵׁנֵר,

IV lin. 2, inser. Arnaud LVI lin. 4, v. Roediger, Versuch

neber die Himjar. Schriftmonumente p. 24. 31. 34),

chald. שֵׁנֵר scriptum instrumentum obligationis s. contractus

Targ. Jer. XXXII, 10. 11. 14, et saepe apud Rabbinos

שֵׁנֵר הֵב scheda debiti, chirographum, שֵׁנֵר הֵב

שֵׁנֵר הֵב scheda mandati i. e. testamentum, v. Buxtorf. lex. c.

2381, שֵׁנֵר הֵב numeratio contractuum i. e. aera Seleucida,

syriac. שֵׁנֵר et שֵׁנֵר scriptum, chirographum, syn-

grapha, epistola; exstat etiam, si ccl. Rawlinson's ingenio

fides habenda, in inscr. babilonicis cuneif., is enim in inscr.

prope Van reperta effecit verba ^{שֵׁנֵר} *sadari* et ^{שֵׁנֵר} *yasdar* scribendi

significatione, v. Journ. of the R. Asiat. Soc. vol. XIV. p. LXXIX. Hinc

Part. שֵׁנֵר pr. scriba (LXX paene ubique ^{שֵׁנֵר} *γραμματο-*

ταις vel ^{שֵׁנֵר} *γραμματουσιγωγαις*, et Syr. plerumque ^{שֵׁנֵר} *ܫܢܝܪܐ*),

dein, quoniam ars scribendi antiquissimo tempore maxime

actionibus publicis et forensibus adhaerebat (et. קְהָל Kal no. 4

et Pi., gr. ^{שֵׁנֵר} *γραφῆς*, ^{שֵׁנֵר} *γραφιστῶν*), ^{שֵׁנֵר} *magistratus*, ^{שֵׁנֵר} *praefectus*

^{שֵׁנֵר} *populi*, ^{שֵׁנֵר} *tribunus* (arab. ^{שֵׁנֵר} *مستتر* et ^{שֵׁנֵר} *مستتر*),

praefectus, inspector rei, commentariensis, qui annotat quae

cuacunque ad rem curandam s. gerendam spectant, Cor.

LII, 36. LXXXVIII, 22. Harir. p. 84, ^{שֵׁנֵר} *سنة*, ^{שֵׁנֵר} *سنة*

praefectus fuit rei). Targ. שֵׁנֵר praefectus, Graec. Venet. ^{שֵׁנֵר}

κλειστής vel ^{שֵׁנֵר} *πρίκτωρ* (cf. Luc. XII, 58), Vulg.: praepositus,

magister, exactor, Saad. ^{שֵׁנֵר} *عريف* tribunus, dux populi,

Ar. Erpen. ^{שֵׁנֵר} *رئيس* princeps, Josephus antiq. jud. IV, 18, 14

^{שֵׁנֵר} *ἐπιτοῖτες*. — Speciatim שֵׁנֵר appellatur a) praefecti populi

Israëlitici in Aegypto, ex ipsis Israëlitis selecti Exod. V, 6—19,

ubi populares suos ad opus urgebant et exactoribus Aegyptiis a

Pharaone constitutis (שֵׁנֵר) rationem reddabant, qua in re sine dubio

perscriptione rerum actarum vel certe aliqua consignatione

notebantur (v. impr. l. c. vs. 14), et in deserto Sinaitico Num.

XI, 16, ubi septuaginta Seniores populi et שֵׁנֵר iuncti commemorantur,

Deut. XX, 5. 8. 9. XXXIX, 9. XXXI, 28. Jos. I, 10. III, 2, ubi ambulantes

per castra Josuae iussum proclamant, VIII, 33, ubi ut saepe

a Senioribus et שֵׁנֵר et iudicibus שֵׁנֵר distinguuntur, XXIII, 2.

XXIV, 1. Sic etiam a decurionibus, pentecontarchis, centurionibus,

chiliaribus scernuntur Deut. I, 15, cf. 1 Par. XXVII, 1. — b) magistratus in oppidis

Palaestinae, coniuncti quodammodo cum iudicibus Deut. XVI, 18,

selecti ex Levitis, ut ait Chronista 1 Par. XXIII, 4. XXVI, 29.

2 Par. XIX, 11. XXXIV, 13. Adde Prov. VI, 7, ubi formicae nec

principem מְשִׁיבַה nec magistratum שֵׁנֵר, nec iudicem קַצָּץ habere,

nihiloscium tamen gnavae esse et certum ordinem sequi di-

cuntur. LXX hoc uno loco ^{שֵׁנֵר} *ἀναγκάτων*, Aqu. et Theodot. ^{שֵׁנֵר}

^{שֵׁנֵר} *ἐπιτάρας*, at Symm. ^{שֵׁנֵר} *γραμματαίς*. — c) Peculiaris dignitas

^{שֵׁנֵר} *ensoris* vel ^{שֵׁנֵר} *moderatoris rei militaris* videtur notari 2 Par.

XXVI, 11, ubi duo viri, unus שֵׁנֵר et alter כֹּהֵן in exercitu Usiae

regis censores constituuntur sub regio inspectore. LXX ^{שֵׁנֵר} *σοφίης* (et ^{שֵׁנֵר}

^{שֵׁנֵר} *ματείς* pro כֹּהֵן). — Semel praetera in Samar. codice Deut. XXI, 2

שֵׁנֵר legitur, ubi in Masor. est שֵׁנֵר. Ceterum vid. Fuller. miscell. III, 19.

Hengstenberg Beiträge 2. Eial. ins A. T. II, p. 450 sq.

שֵׁנֵר chald. Dan. VII, 5 in plerisque codd. mss. et edd. legitur,

rectius est in 26 codd. mss. et nonnullis ^{שֵׁנֵר} *latius*.

שֵׁנֵר i. q. syr. שֵׁנֵר et targumicum כֹּהֵן (quod in loco Dan. undecim

codd. habent) ^{שֵׁנֵר} *latius*. Ipsa verba sunt: וְלִשְׁנֵר הָרָר הַקְּיָמָה

et ad unum ^{שֵׁנֵר} *latius* i. e. seorsum constituta erat ursa, Medorum

regni imago: quibus mihi hoc videtur significari, quod Medi vi

et potentia iam dudum insignes seorsum ad latus et quasi in insidiis manserunt,

donec surgere et expugnare Babyloniam a Deo iuberentur (verbotenus: donec eis

uclamentur, surge, devora carnem multam). In paucis quibusdam codd. legitur

שֵׁנֵר *latius*, quod non admittendum quidem est, sed non ineptum tamen ad

sensum auctoris. Veteres itpp. omnes latus vel partem reddunt, LXX ^{שֵׁנֵר}

^{שֵׁנֵר} *ἐν τῷ ἐνός πλευροῦ ἐστάθη*, Theodot. ^{שֵׁנֵר} *ἐς μέσος ἐν ἐστάθη*, Syr. ^{שֵׁנֵר}

^{שֵׁנֵר} *אמצע*, Graec. Ven. ^{שֵׁנֵר} *ἐν μέσος* ^{שֵׁנֵר} *ἐν ἡγέθη*.

Syriace dicitur ^{שֵׁנֵר} *אמצע* ad latus posuit i. e. seorsum, שֵׁנֵר pro una parte i. e. seorsum,

vid. Bernstein. lex. Chrestom. s. v., שֵׁנֵר seorsum ab al., praeter.

Nasor. Aph. שֵׁנֵר ad latus posuit, removit. Bertholdus, Haevernick. al. latus

putant dictum esse pro anteriore vel posteriore corporis parte et sic vel

sedentem ursorum vel etiam posteriora sua erigentem fingunt: quod

praeposterum est. שֵׁנֵר (praefectus Deo gratus, Gesen.: ^{שֵׁנֵר} *γραμματικός*,

Simon.: dominum Jehovah) n. pr. viri qui a Davide pastoribus regis in

planitie Saron pascentibus erat praepositus 1 Par. XXVII, 29

Kethib. In Keri est שֵׁנֵר, sed illud expresserunt LXX: ^{שֵׁנֵר} *Σιραῖα*, et Vulg.:

Setrai. שֵׁנֵר m. dominum, imperium (cf. ^{שֵׁנֵר} supra, et arab. ^{שֵׁנֵר} *تسلط* i. q. ^{שֵׁנֵר} *تسلط* dominum habuit Harir. p. 549).

Iob. XXXVIII, 35: הַדָּבָר הַזֶּה הַיָּמִים מִשְׁפָּרֵי אֱמֵן הַיָּמִים מִשְׁפָּרֵי אֱמֵן הַיָּמִים

num tu nosti ^{שֵׁנֵר} *leges coeli*, al. ^{שֵׁנֵר} *definis eius dominum in terra?* i. e. vim

quam habet coelum in tempestatem, fertilitatem et omnem conditionem

terrae, rerum terrestrium ductum et gubernationem.

שֵׁנֵר sive שֵׁנֵר rad. inusit., arab. שֵׁנֵר pro שֵׁנֵר

desideravit, voluit, nude שֵׁנֵר res (pr. id quod vult ali-

quis vel intendit, cf. ^{שֵׁנֵר} no. 2. p. 507) שֵׁנֵר med. ,

i. e. quae tota desolata est. Opponent quidem huic interpretationi, quod Herodotus II, 35 de Aegyptiis, Xenophon cyrop. I, 2, 16 et Ammianus Marcellinus XXIII, 6 de Persis, nec non itinerarios recentiores (ap. Jahm. Archaeol. bibl. I, 2. p. 77) testantur, homines bene moratos in Oriente nonnisi sedentes, neque facile in aliorum conspectu mingere solere, adde Hesiod. *ἔργ. z.*

זָנָה בָּאֵל קָאָמָא נְכָאָמָא *mu.* vs. 729, et quod Arabes dicunt: *إنما يبول على الكعبة*, si quis stans mingit, aequè est ac si mingat in Caabam (Fleischer in Catalog. biblioth. senat. Lips. p. 394). ideoque vel *infimae sortis homines* intelligunt (ut Jahm. I. l. et in hermeneut. sacra p. 31), vel *parvulum sive puerum* (Schindler. lex pentagl., Lud. de Dieu ad I Sam. XXV, 22. Gesen. lex. man.), vel *canem*, id quod olum multis placuit; ita enim interpretati sunt Ephr. Syr. opp. T. I. p. 542. F., Juda ben K. MS.: משהו בוקר תְּפִסְמֵהּ בַּבַּיִל יִבּוֹל עַל הַכְּלָבִים משהו בוקר תְּפִסְמֵהּ בַּבַּיִל יִבּוֹל עַל הַכְּלָבִים *vertendum: mingens qui mingit in parietem, vult canem, qui tollit pedem suum et mingit in parietem*, Abulvalid. MS.: משהו בוקר חֲדָה אֲלֵגָה מְשֻׁהֶרֶת בִּי כְּלָמֵי הָאֲרָאִיִל רָא לָנוּ בִּי אֲרָאֵה אֲלֵה בַּבַּיִל וּמִן זֶלֶק קוֹלֵימֵהּ לֹא יִשְׁחָן אָדָם מִיָּם אֲחַד כְּחֶזֶק שֶׁל חֲבִירוֹ אֲלֵה אֵם כֵּן הִרְחִיק מִמֶּנּוּ אֶ שְׂפָחָם וְאֶלְפָז אֲעִי לְפָז משהו בוקר כְּנֵאִיָּה עֵן הַכְּלָבִים וְאֲלֵמֵי אֵן לֹא יִבְּקִי לֵימֵם שִׁמְיָא חֲטִי הַכְּלָבִים אֲלֵי תִבּוֹל וְכִי חֲחֹ עֲחָדָה אֲלֵמֵי תִקּוֹל מְעֻרָב *haec locutio trita est apud maiores nostros b. m. de mictu, velut quum dicunt: לא ישיחן אדם מים אחד כחזק של חברו אלא אם כן הרחק ממנו א שפחם ואלפז אעתי לפז משהו בוקר כנאיה ען הכלבים والمعני אן לא יבקי לים שמיה חטי הכלבים לתי תבול וכי חח' עחד'ה לעמי תקול מעורב* *ma i. e. ma i. e. bla. bla. bla.*

לא *maiores nostros b. m. de mictu, velut quum dicunt: לא ישיחן אדם מים אחד כחזק של חברו אלא אם כן הרחק ממנו א שפחם ואלפז אעתי לפז משהו בוקר כנאיה ען הכלבים والمعני אן לא יבקי לים שמיה חטי הכלבים לתי תבול וכי חח' עחד'ה לעמי תקול מעורב* *notant autem verba ב'ק' canem, et sententia haec est: non relinquam v'is quicum, ne canes quidem, qui mingunt in parietem. Simile est dictum arabicum: non habet latrantem nec latratorem* (addit denique aliud dictum talmodicum: *בשלבא יבחי משהו כרי הילכיד אבית*; porro Tanchum Hieros. (ct. librum in eum de interpret. arab. libr. Jud. cet. p. 31), Raschi, Dav. Kimchi, J. Dav. Michaëlis, Dathius, alii, qui non aliter haec accipiunt, quam Aureliani minas, quas Vopiscus refert his verbis: „Quum Thyanam venisset eamque oculosam repperisset, iratus dixisse fertur: Canem in hoc oppido non relinquam.“ Strenue hos canum pe'ronos impugnavit Bochartus in Hieroz. I, 776 sqq. ed. Lips., recteque restituit in ea sententia, quam supra sumus secuti.

(Verbo הִשְׁחָן Talmudici ceterique Rabbinii Vetus Test. imitati utuntur, ex eoque novum nomen fuserunt שִׁירָן *urina*, quod Juda b. K. ex vetere libro medico, כְּבַר הַמִּצְוָה, citat. De radice שִׁירָן alioqui nulla exstant vestigia, quapropter suspicor, שִׁירָן ad הִשְׁחָן pertinere et ex Hithpa. הִשְׁחָן factum esse, quam contractionem, licet insolentem, in tali verbo obsceno (v. שִׁירָן) et fere plebeis trito vix mirabere.)

שִׁירָן m. pl. שִׁירָנִים c. Suff. שִׁירָנִים *urina* (rabb. שִׁירָנִים id.) 2 Reg. XVIII, 27 et l. gemino Jes. XXXVI, 12 utrobique in Kethib, ubi Keri est שִׁירָנִים aqua

pedum, in quo honesti sermonis quoddam studium creditur, quum illud שִׁירָנִים temporum decursu obscenitatis saporem cepisset. V. sub rad. שִׁירָנִים dieta p. 1363.

שִׁירָנִים chald. v. s. rad. שִׁירָנִים p. 616.

שִׁירָן perf. שִׁירָן, fut. שִׁירָן, c. Waw consec. שִׁירָן

Jud. V, 1, imper. שִׁירָן, inf. שִׁירָן 1 Sam. XVIII, 6 Keri (in Kethib est שִׁירָן fortasse mendosum, vid. tamen fut. שִׁירָן infra ad locum Iob. XXXIII, 27) *canere* (in reliquis linguis semiticis non usitatum, nisi quod Targumistae utuntur nomine שִׁירָן, שִׁירָן pro hebr. שִׁירָן cantium) Jud. V, 1. Ps. LXV, 14. Constr. a) sq. acc. cantici Exod. XV, 1. Num. XXI, 17. Ps. VII, 1. XCVI, 1. XCVIII, 1. CXXXVII, 4. CXLIX, 1. Jes. XLII, 10, it. eius qui vel quod canitur i. e. carmine celebratur Ps. LIX, 17. LXXXIX, 2. CI, 1. CVI, 12. — b) sq. ל est tum *canere alicui* carmen i. e. coram aliquo Ps. CXXXVII, 3, tum multo saepius *canere in honorem alicuius, cantu celebrare aliquem* Ex. XV, 1. 21. Jud. V, 3. Ps. XIII, 6. XXVII, 6. XXXIII, 3. LXVIII, 5. 33. Jer. XX, 13. 1 Par. XVI, 9, 23, et semel *canere de aliquo*. Jes. V, 1. — c) sq. ב cantici de aliquo Ps. CXXXVIII, 5 (ut loqui de aliquo). — d) sq. על eius quem quis canendo quasi alloquitur, coram quo cantat (einem zusingen, auf einen los singen) Iob. XXXIII, 27: שִׁירָן זָשָׁר, *ut cantat coram hominibus et dicit i. e. laete elamat inter homines, scil. Dei clementiam tanquam carmine celebrans.* (Cf. שִׁירָן cecinit, et clamavit p. 1047.) Prov. XXV, 20: שִׁירָן בְּשִׁירָן עַל לִבְרָע: *cantans carminibus ad cor afflictum i. e. laeta carmina decantando se convertens ad hominem afflictum.*

Part. שִׁירָן שִׁירָן. *Part. שִׁירָן cantores* Ps. LXVIII, 26. LXXXVII, 7. Ezech. XL, 49. 2 Par. IX, 11. Fem. pl. שִׁירָנִים *cantrices* 2 Sam. XIX, 36. Ecl. II, 8. 2 Par. XXXV, 25.

Pil. שִׁירָן *cecinit*, etiam de voce animalium Zeph. II, 14, et de ipso cantu dicitur 2 Par. XXIX, 28: שִׁירָן *cantans* et *cantus canebat* i. e. sonabat. Vid. nomen subst. שִׁירָן שִׁירָן אֲשֵׁרִים. 24: שִׁירָן *no. 1.* Sq. acc. Iob. XXXVI, 24: שִׁירָן *quod homines canunt i. e. celebrant.* (Malè alii: quod homines contemplantur, a rad. שִׁירָן II, 3, d). — Part. שִׁירָן pl. שִׁירָנִים *cantor* (nonnisi in Esr. Nebem. et Paralip. libris legitur) 1 Par. VI, 18. IX, 33. XV, 16. 27. 2 Par. V, 12. Esr. II, 41. VII, 7. X, 24. Neh. VII, 1. XI, 22. 23. XII, 28 sq. XIII, 5. 10. Fem. pl. שִׁירָנִים *cantrices* Esr. II, 65. Neh. VII, 67.

Hoph. שִׁירָן pass. Jes. XXVI, 1.

שִׁירָן m. *cantus, cantatio, i. e. canendi actus, germ. Gesang* = das Singen 1 Par. VI, 16: שִׁירָן אֲזָה אֲשֵׁרִים *hi sunt, quos Davidus constituit apud cantum in templo Dei*, ibid. vs. 17: שִׁירָן וְיָדֵיהֶם *et erant administrati in cantu*, XXV, 6: שִׁירָן לְיָהוָה: *2 Par. XXIII, 18. Neh. XII, 27. 2 Par. XXIX, 27 et 28:*

ובצת החל העולה החל שירה והנה והתמצרות . . . וכל-
ההתלה בשתחיים והשיר משיר והתמצרות מתמצרים הכל
על עת *tempore quo incipiebat sacrificium incipiebat etiam cantus in honorem Dei et tubae sonantes . . . et omnis coetus adorabant, et cantus canebat* (i. e. sonabat) et tubae clangebant, donec sacrificium consummatum esset. Male D. Kimchi שיר alterum exponit cantor, alii chorum interpretantur. Ceterum plerumque cantus ad instrumenta musica aptus videtur indicari. Hinc שיר פניו instrumenta musica 2 Par. V, 13. VII, 6. XXIX, 27. XXXIV, 12. 1 Par. XVI, 42. Amos. VI, 5. Neh. XII, 36. ליליא canticum Eccl. XII, 4, de quo loco v. rad. שחה pag. 1387. — 2) *id quod canitur vel cani potest*, sive a) collectiv. *cantica, carmina* 1 Reg. V, 12 de Salomone rege: נקדה שיריו ונקדה שיריה *et erat numerus carminum eius mille et quingenta carmina in Dei honorem canenda* Ps. CXXXVII, 4 i. q. *carmina Sionitica* ib. vs. 3. Ps. XLII, 9, cf. nomen speciale שירה. sive b) *canticum, cantilena, carmen, tam sacrum*: Ps. XXXIII, 3. XL, 4. LXIX, 3. XCVI, 1. XCVIII, 1. CXLIX, 1. Jes. XLII, 10, quam profanum Jes. XXIII, 16. XXIV, 9. Eccl. VII, 5 (ubi est carmen laudativum, opp. קינה oburgatio), spec. laetum Am. VIII, 3. 10 (קינה). Plur. שירים *carmina, cantica* Gen. XXXI, 27. Prov. XXV, 20. Am. V, 23. Ezech. XXVI, 13. 1 Par. XIII, 8. — שיר העביר *cecinit carmen*, vid. rad. litt. a. שיר dixit carmen Jud. V, 12. שיר הקדש *carmen in dedicatione domus s. templi cantandum* Ps. XXX, 1. שיר ימים *c. die sabbati cantandum* Ps. XCII, 1. שיר המנוחה *c. die sabbati cantandum* Ps. CXX—CXXXIV, v. quae b. Gesenius disputavit s. rad. נקדה p. 1031 sq. In aliorum Psalmorum inscriptt. שיר iuxta מנוחה positum est, id quod plerumque ex inscriptione dupliciter facta explicari posse videtur Ps. XLVIII, 1. LXV, 1. LXVI, 1. LXVII, 1. LXVIII, 1. LXXXV, 1. LXXXVI, 1 all. שיר ימים *carmen delicarum* i. e. suave Ezech. XXXIII, 32. שיר קדש Ps. XLV, 1 vid. s. rad. קדש p. 565. שיר השרים *titulus libri Cant.* (I, 1), Vulg. *canticum canticorum* i. e. carmen praestantissimum, germ. das Lied unter den Liedern, collatis formulis קדש קדשים sanctissimum, שירי ornatus pulcherrimus Ezech. XVI, 7, שירי coelum altissimum 1 Reg. VIII, 27 et similibus (Gesén. Lehrgeb. p. 692 sq.). Non est cum certis quibusdam interpretibus sic explicandum ut sit carmen e numero carminum illorum quae Salome condidit 1 Reg. V, 12, carmenve e pluribus carminibus compositum, multo minus derique catena carminum, coll. שיר catena, quod nonnullis placuit. Vid. in tpp. ad Cant. I, 1.

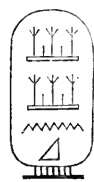
שירה f. *carmen* (est nomen unitatis, contra שיר nomen generale, v. gramm. hebr. ed. 14—16. §. 105, 3, e) semper de uno et certo carmine dicitur, plerumque pronomini demonstr. iunctum השירה הזאת hoc carmen Ex. XV, 1. Num. XXI, 17. Deut. XXXI, 19. 21. 22. 23. Ps. XVIII, 1 (2 Sam. XXII, 1). Jes. XXXII, 15, etiam

de parabola (rhythmicè scripta) Jes. V, 1. Plur. שירות Am. VIII, 3.

שישק marmor, v. rad. שיש.

שישק n. pr. m. 1 Reg. IV, 3 corruptum ex שירה q. v. pag. 1338.

שישק semel שישק 2 Reg. XIV, 25 Kethib, n. pr. regis Aegypti, qui Jarobeamum a Salomone rege expulsus hospitio excepti (1 Reg. XI, 40), et postea (c. ann. 970 a. Ch. n.) Rehabcamo regnante, et quinto quidem anno huius regis, in Judaeam cum exercitu venit, urbes munitas (inter quas secundum Aegyptia monumenta erant Megiddo, Beth-Horon, Mahanaim) et ipsa Hierosolyma cepit ibique templum Jehovah palatiumque regis despoliavit 1 Reg. XIV, 25. 2 Par. XII, 2—9. LXX Σοισαχίς, Joseph. (Arch. VIII, 7, 8. X. 2—4) Σοισαζος, Vulg. Scsac, Syr. سساق. Est Sesonchis I., rex primus in secunda et vicinisa Manethonis dynastia (ap. Jul. Afric. Σοσάχης, ap. Euseb. Σοσάχης), cuius nomen in monumentis hieroglyphicis sic scriptum est:

Sch
Sch
N
K

nonnunquam abbreviatum ששק vel ששק vel ששק, quae postrema scriptura (Leemans, lettre à M. Fr. Salvolini sur les monuments égypt. portant des légendes royales, Lugd. Bat. 1838. 8. p. 110, tab. XXI, no. 226) cum biblica שישק paorsus congrua est. Hoc nomen enim in aliis monumentis, tum cum ipsa regis imagine conspicitur in caevadio palatii magni Thebani, cuius ruinae hodie in oppido Karnak supersunt, ubi inter alia multa anaglyphæ, quae ad reges illius dynastiae Babastitæ pertinent, unum repraesentat Sesonchem regem multorum populorum victorem. Inter figuras autem hominum devictorum est vir barbatus, brachiis post tergum colligatis, qui in ventre gerit hoc nomen

I U
D
H
A
M
L
K

(Kah = terra)

ששקאדעו adiecto signo terrae vel regni, quo nomine regnum Judaicum significatur. Vix autem dubitari

potest, quin haec imago ad bellum illud contra Rehabeam gestum referenda sit. Male enim Josephus l. c., Marshamus can. chron. p. 376 sqq. aliqui Sesonchem eundem cum Sesostri fuisse opinati sunt huiusque expeditionem bellicam ab Herodoto II, 11 memoratam ad Rehabeam tempora retulerunt; nam Sesostrem Sesonche antiquiorem esse, nunc nemo igitur. De Sesonche vid. Rosellini monumenti dell'Egitto e della Nubia, P. I. monum. storici, tom. II, p. 78—82, regis nomen ibid. tab. VII, no. 134, eiusque imago in Tab. XI, fig. 44., Champollion lettres écrites d'Égypte p. 99 et tab. V., précis du système hiéroglyph. ed. 2. p. 255 et tab. gener. 6, no. 116, eiusd. gramm. aegypt. p. 141 s., de Paravey études sur l'archéologie et sur un monument biblique très important. Par. 1834. 8., Leemans lettres à M. Fr. Salvolini l. c., Bunsen Aegyptens Stelle in der Weltgeschichte III, p. 133.

שיה praet. שיה, 1 pers. שיה, fut. וְשִׂיה, apoc. וְשִׂיה, inf. et imp. וְשִׂיה, inf. absol. שיה Jes. XXII, 7 *ponere, statuere, collocare* i. q. שיה, teius synonymum, sed minus frequens. (Ex radd. hebraeis finitimae sunt וְשִׂיה et וְשִׂיה no. III, quae vide, cf. וְשִׂיה.) In linguis cognatis huius radiceis parva tantum vestigia existant. In usu erat apud Phoenices, vid. inscript. Massiliensem [ap. Judas étude démonstrative de la langue Phénicienne, Par. 1847. 4. tab. 27 et 27a] lin. 17. 18. 20, Movers phoenic. Texte. II: das Opferwesen der Karthager, Bresl. 1847. 8. p. 116. 121. Munk P'inscr. phénic. de Marseille, Paris 1848, p. 47. 49. 50. Cf. Gesen. monum. phoenic. p. 451. In Talmude habes שיה pl. שיהי fundamenta, et quod ab hac radice esse duco, שיה lignum quod pedibus supponitur Buxtorf. lex. p. 2356 sq. Etiam syr. ܫܝܗ fundamentum notare, auctor est Bar Bahlul ap. Berstein. lex. Chrestom. p. 553, frequens autem est compositum ܫܝܗܘܬܘܬ ut chald. ܫܝܗܘܬܘܬ fundamentum, ex ܫܝܗ fundamentum et ܘܬܘܬ paries.)

1) *ponere* i. q. *statuere, collocare*, gr. *στημι*, germ. *stellen*, aufstellen, hinstellen. nec non *τιθέναι, setzen*, ubi refertur ad personas et res, quae erectae stant (certe sedent Ps. CXXXII, 11) vel stare potius quam cubare videntur, v. c. *ponere* custodiam, metaph. Ps. CXXI, 3, *collocare* aliquem in solio (בְּכֶסֶד) Ps. CXXXII, 11, capiti imponere coronam (שִׂיה עֲטָרָה לְאַשֵׁר) Ps. XXI, 4, et metaph. Gen. III, 15: אֲבִיהָ אֲשִׁירָה בְּיַדְךָ וְבִין הָאֲשֵׁרָה: אֲבִיהָ אֲשִׁירָה *ponam inter te et mulierem*. Ps. LXXIII, 28: אֲבִיהָ אֲשִׁירָה *in Domino collocavi refugium meum*. Spec. a) *disponere, struere* aciem, sed ubique omisso scilicet vel בְּתַחֲתָהּ (tale enim obiectum verbi expectaveris; similiter dicitur אֲשִׁירָה בְּתַחֲתָהּ עֲרָה מִלְחָמָה) *ponit*, et eodem sensu עֲרָה שִׂיה omisso acc., v. supra p. 1069 et 1323), germ. *sich stellen*, de equitatu Jes. XXII, 7. Ps. III, 7: אֲשִׁירָה קָבִים שִׂיהֵי עֲרָה *qui undique aciem stru-*

unt contra me. — b) *constituere*, *τιθέναι*, v. c. aliquem principem, sq. dupl. acc. i Reg. XI, 34, sq. acc. pers. et לְ Ps. XLV, 17, sq. acc. pers. et עַל רֵי: *praepone, praeficere* aliquem alicui rei, v. c. terrae administrandae Gen. XLI, 33, sq. acc. pers. et עַם: *locum dare* apud rem, *praepone* rei Iob. XXX, 1: אֲשִׁירָה אֲבוֹתָם מֵאֲשֵׁר בְּצִנְיָה (inferiores aetate) *quorum patres ego vis dignos iudicabam, quibus locum darem apud canes gregis mei s. quos canibus gregis mei praeponebam* (sec. all.: quos equipararem canibus). — c) i. q. *fundare* (cf. שִׂיה 2, d) i Sam. II, 8: *et posuit super illis (columnis terrae) orbem*. — d) *ponere* aliquid laqueos ponere (Schlingen legen, Sprenkel aufstellen) i. e. insidias struere Ps. CXL, 6. — e) *ponere s. constituere* terminum Ex. XXIII, 31, de termino temporis (תֵּן) Iob. XIV, 13. Ellipt. et impers. Iob. XXXVIII, 11 (mare alloquitur Deus): הֲיִשִׁית מְגָאוֹן בְּיָדְךָ *hic ponant* i. e. *ponatur* (sc. terminus, vs. 10) *superbiae fluctuum tuorum*. — f) sq. acc. pers. et בְּ loci: *ponere* aliquem in aliquo loco (wohin versetzen). Ps. LXXXVIII, 7: וְשִׂיהֵנִי בְּבוֹרֵי תַחֲתֵיטָהּ *posuisti (coniecisti) me in foveam profundissimam*. Semel sq. לְ pers. et בְּ loci Ps. LXXIII, 18: וְשִׂיהֵנִי בְּחֶלְקֵי הַשֵּׁמֶן לְמַן *in locis lubricis posuisti eos*, locum dedisti eis, cf. Ps. XII, 6: וְשִׂיהֵנִי אֲשִׁירָה *ponam in salute* (ich versetze in Sicherheit) i. e. *securum praesto*. Paulo aliter הַ שִׂיה est: *ponere aliquem* in aliquo numero i. e. *annumerare* aliquem alicui numero. 2 Sam. XIX, 29: וְהִשִׁיתָ עִבְדְּךָ בְּאֶבְרָם שִׂיהֵנִי *et posuisti (me) servum tuum in victoribus tuis*, et Jer. III, 19: אֲדָךְ וְשִׂיהֵנִי *quomodo* (i. e. quam honorifico loco) *ponam te inter filios meas!* — g) sq. על *aggregare, addere* Gen. XXX, 40: וְשִׂיהֵנִי לְךָ בְּרֵגְלֵי בְּרֵגְלֵי גְרֵגְרִים *addidi tibi greges seorsum* et quae non aggregavit gregi Laban.

2) *ponere* aliquem, aliquid (rem, membra corporis), ut iaceat, recumbat, gr. *τιθέναι*, germ. *legen*. Ps. VIII, 7: וְשִׂיהֵנִי תַחַת רֵגְלֵי *omnia posuisti sub pedibus eius*, et subiecisti. Ruth. IV, 16: *et cepit Naomi puerum, et constituit eum in sinu suo*. Ps. LXXXIV, 4: *nidum, ubi ponat* (passer) *pullos suos* (ubi vis licebit שִׂיה cum Winero lex. p. 962 de partu interpretari). Spec. a) שִׂיה רֵךְ עַל פִּי *manum imponere alicui* Gen. XLVIII, 17, quod protegentis est Ps. CXXXIX, 5, et arbitri, qui disceptantibus manum imponit Iob. IX, 33; oculis mortui (quod pietatis est erga parentes) Gen. XLVI, 4. Contra: שִׂיה עַל פִּי *manum admoveere cum aliquo* (Hand anlegen mit einem) i. e. alicui se adiungere in re agenda Ex. XXIII, 1. — Ellipt. Iob. X, 20: שִׂיה מְטִי *qua me afflixisti*. — b) sq. בְּ *ponere* in aliquo loco. Iob. XXXVIII, 36: *quis posuit sapientiam in nubibus* (sec. all. in renibus tuis)? Ps. XIII, 3: אֲשִׁירָה עֲצוֹת בְּנַפְשִׁי *quandiu ponam* (posita habeam) *consilia* (מִלְחָמָה, caras) *in animo meo?* Prov. XXVI, 24: בְּקֶרֶב הַשֵּׁת מְרַעָה *in pectore suo ponit* (habet, fovet) *fraudem*. — c) שִׂיה עֲרָה *ornamenta sibi induere* (den Schmuck anlegen) Ex. XXXIII, 4. Cf. nomen שִׂיה. — d) sq. acc. rei et לְ pers. *imponere* alicui aliquid, vel portandum Ruth.

III, 15, vel perpetiendum Jes. XV, 9 (sq. הַ pers. Ps. IX, 21, de quo loco vid. רָא s. rad. רָא p. 623), vel praestandum Exod. XXI, 22; it. *tribuere, imputare* alicui culpam Num. XII, 11. Cf. שָׁם no. 3, e. — שִׁית sibi ante oculos ponere aliquid, quod se. cuius cordique est Ps. XC, 8. Cf. שָׁם no. 3, g. — f) *proicere* Job. XXII, 24: שִׁית עַל קֶרֶן הַצֵּר *proice in terram aera* (thesaurus aereos). Cf. שָׁם Ezech. XXVI, 12.

3) *ponere* i. q. *dirigere, convertere* aliquo, ut a) שִׁית אֶל הַיָּם vultum convertere aliquo Num. XXIV, 1. b) שִׁית sq. gerundio: oculos convertere ad aliquid agendum, moliri aliquid Ps. XVII, 11. c) שִׁית אֶת animum advertere 1 Sam. IV, 20. Ps. LXII, 11. Prov. XXIV, 32, sq. אֶל ad aliquid, rationem habere rei Job. VII, 17. XXVII, 23, הַ Exod. VII, 23. 2 Sam. XIII, 20. Ps. XLVIII, 14. Prov. XXII, 17. XXVII, 23. Jer. XXXI, 21. — A *constituti* significati (no. 1, b) proficiscitur

4) *facere s. reddere* aliquid vel rem aliquam talem vel talem (in einen Zustand versetzen = wozu machen, vid. שֶׁח no. 5, pag. 1323), sq. dupl. acc. Jes. V, 6. XXXVI, 1. Jer. XXII, 6. Ps. XVIII, 12 (2 Sam. XXII, 12). Ps. XXI, 7. LXXXIV, 7. LXXXVIII, 9. CX, 1, sq. acc. et הַ Jer. II, 15. XIII, 16. L, 3, sq. acc. et הַ (facere aliquid instar alic.) Jes. XVI, 3. Hos. II, 5. Ps. XXI, 10. LXXXIII, 12. 14. Rarius absol. *facere* i. q. שֶׁח, ut שֶׁח אֶת הַמִּצְוָה miracula facere, edere Ex. X, 1. Frequentius est אֶת הַמִּצְוָה. Inde

5) sq. acc. et הַ pers. *constituere, sistere* i. e. *parare vel dare* alicui aliquid Gen. IV, 25: et appellabat nomen eius Seth (שֶׁח) אֶת הַיָּתוּם אֶת אֶתֶּרֶס אֶתֶּרֶס אֶתֶּרֶס אֶתֶּרֶס (sic aiebat) *constituit* i. e. *dedit mihi vel substituit Deus filium alium in locum Abelis* occisi. (LXX ἑσθῆτορας, Onk. alicui dedit, cf. שֶׁח אֶת אֶתֶּרֶס 1 Sam. II, 20.) Jer. LI, 39. — Impers. Hos. VI, 11: שֶׁח אֶתֶּרֶס אֶתֶּרֶס אֶתֶּרֶס אֶתֶּרֶס *etiam tibi, Juda, messis malorum constituta s. parata est*. Al. al., vid. intpp. ad h. l.

Hoph. שֶׁח pass. sq. הַ pers. *impositum est* aliquid praestandum alicui Exod. XXI, 30 bis.

שֶׁח pl. שֶׁח m. *columnae* (a ponendo s. statuendo dictae), et metaph. *principes, nobiles* civitatis. Ps. XI, 3: שֶׁח אֶתֶּרֶס אֶתֶּרֶס אֶתֶּרֶס אֶתֶּרֶס *ubi columnae evertuntur*, i. e. ubi nobilissimii quique, recti bonique vindices perierint. Jes. XIX, 10: שֶׁח אֶתֶּרֶס אֶתֶּרֶס אֶתֶּרֶס אֶתֶּרֶס *et columnae eius* (Aegypti) *confractae erunt* i. e. *proceres civitatis afflicti erunt*. Opp. שֶׁח mercenarii i. c. vulgus. Saepe in aliis quoque linguis *columnae* vocantur homines, qui super alios virtute vel dignitate eminent, quibus ceteri nituntur, in quibus spem suam et praesidium ponunt, ut proceres defensorum civitatis. Sic ap. Silium Ital. XV, 385 Marcello interfecto exclamat Hannibal: „iacet Ausonii columnen regni“. „Reipublicae columnen“ dixit Cic. pro Sext. c. 8 §. 19; „meorum grande decus columnenque retum“ Horat. *carm.* II, 17, 4, cf. Donat. ad Terent. *Phorm.* II, 1, 57; „columnae apostolatus“ Tertull. *adv. Marc.*

I, 20; *στῖλοι* de apostolis Gal. II, 9, de martyribus Euseb. *hist. eccl.* V, 1; saepe apud Arabes عَمَمِد vel عَمَمِيد *columna* i. e. *princeps populi* A'scha vs. 59 in Sacy *chrest.* II, p. 107. Hamas. p. 457. Harir. p. 424, apud Syros عَمَمِيد Assem. *bibl. or.* II, 266 ubi Barhebraeus vocatur *columna Jacobitarum*, Barhebr. *chron.* p. 418 ubi Saladinus *columnen* (عَمَمِيد) Arabum; apud Persas استام *columnen, princeps*. Hanc explicationem certe loco Jes. primus adhibuit b. Gesenius, quem Hitzig. Knobel. al. secuti sunt. Alii שֶׁח *fundamenta* interpretantur (cf. rad. 1, c et Prov. X, 25), sed sic etiam proceres maluerim: intelligere utroque loco, quam agricolas cum liende-werk, vel inferioris ordinis homines quoscunque, quos Ewaldus Jes. l. c. *civitalis fundamenta* putat vocari, sibi ipse contradicens, vid. eius annotata ad Jes. III, 1. Alii, ut Boorda (Orientalia T. II, Amstelod. 1816, p. 58) *stamina* interpretantur et Jes. quidem loco *extrinsecus* intelligi, Ps. XI. autem *stamina* metaph. incepta, conamina vel consilia dici contendunt, alii vero, ut Koppus, Rosenschueller, שֶׁח pronunciantes vertunt: *textores eius*, coll. שֶׁח no. II; falsi denique sunt etiam Hieron., Saadias vertentes: *irrigua, prata*, coll. שֶׁח bibit.

שֶׁח n. pr. filii Adami natu tertii Gen. IV, 25. 26. V, 3. 6. 1 Par. I, 1. Ac priore quidem Gen. loco hoc nomen ducitur a *ponendo* et *sufficiendo* in locum alterius, nempe Abelis interfecti (q. d. Ersatz). Ab hac ipsius scriptoris explicatio ne alicantulum differt Ewaldi sententia (Gesch. d. Volkes Israhel I, 353. ed. 2), qui שֶׁח hominem iuniorum esse ait et quasi recens positum sive plantatum (Schöling), et Boettcheri (de inferis I, §. 245), qui ad sedium collationem hoc nomen refert.

שֶׁח n. pr. filii Adami natu tertii Gen. IV, 25. 26. V, 3. 6. 1 Par. I, 1. Ac priore quidem Gen. loco hoc nomen ducitur a *ponendo* et *sufficiendo* in locum alterius, nempe Abelis interfecti (q. d. Ersatz). Ab hac ipsius scriptoris explicatio ne alicantulum differt Ewaldi sententia (Gesch. d. Volkes Israhel I, 353. ed. 2), qui שֶׁח hominem iuniorum esse ait et quasi recens positum sive plantatum (Schöling), et Boettcheri (de inferis I, §. 245), qui ad sedium collationem hoc nomen refert.

שֶׁח n. pr. filii Adami natu tertii Gen. IV, 25. 26. V, 3. 6. 1 Par. I, 1. Ac priore quidem Gen. loco hoc nomen ducitur a *ponendo* et *sufficiendo* in locum alterius, nempe Abelis interfecti (q. d. Ersatz). Ab hac ipsius scriptoris explicatio ne alicantulum differt Ewaldi sententia (Gesch. d. Volkes Israhel I, 353. ed. 2), qui שֶׁח hominem iuniorum esse ait et quasi recens positum sive plantatum (Schöling), et Boettcheri (de inferis I, §. 245), qui ad sedium collationem hoc nomen refert.

שֶׁח nates v. s. rad. שֶׁח no. III.

שֶׁח tumultus v. s. rad. שֶׁח pag. 1346.

שֶׁח chald. *sex*, et שֶׁח *sexaginta* v. post hebr. שֶׁח s. rad. שֶׁח pag. 1369.

שֶׁח m. *ornatus, habitus* vid. rad. no. 2, c). שֶׁח habitus (i. e. vestes, fucus et lenocivita) meretricis Prov. VII, 10. Ps. LXXXIII, 6: שֶׁח אֶתֶּרֶס אֶתֶּרֶס *violenter sese induit tanquam ornata* quodam suo.

שֶׁח m., semel c. Suff. שֶׁח prob. pro שֶׁח, ut שֶׁח ductum ab שֶׁח) Jes. X, 17 *spina* vel potius *collect. spinac, spinetum, dumetum*, ubique coniunctum cum synonym. שֶׁח legitur et in solo quidem libro Jesaiae V, 6. VII, 23. 24. 25. IX, 17. X, 17. XXVII, 4. De etymo adhuc ambigua quaestio est. Itaque sub rad. שֶׁח hoc v. posui, ut fieri solet, quanquam non probo veterem illam opinionem, dumta ita appellata esse, quod circa hortos et vineas *peni* solerent, praesertim quum non sepem e spinis factam hoc v. notet, sed vepres in agris et vastis locis sponte provenientes. Gesenio שֶׁח dictum esse videbatur pro שֶׁח media Nun emollita, ut שֶׁח שֶׁח שֶׁח *et sicut pro שֶׁח, sicut pro שֶׁח, a rad. שֶׁח acuit, unde שֶׁח deus,*

fem. *spina acuta*, coll. *הַלֵּלָה* a *הָלַל*, רִפְחָה, אֶפְרָה q. רָפַח, רָפָח. Ingeniose Dietrichius (*Abhandlung für Semit. Wortforschung* p. 73) שִׁית ducit a שָׁחַץ vastatus fruit, ut שִׁית a שָׁחַץ, et veprem in vastis locis frutescentem interpretatur, coll. *desertum* سَيّ desertum: quanquam hoc ad *سوى* pertinet et proprie planitium designat.

שָׁכַב fut. וְשָׁכַב, inf. שָׁכַב c. Saff. שָׁכַבָּה Gen.

XIX, 33 et שָׁכַבְהָ, שָׁכַבְהָ (a שָׁכַב) Deut. VI, 7. Ruth. III, 4, imp. שָׁכַב, c. He empbat. שָׁכַבָּה *cubuit, recubuit*. (Syr. et nasor. *سكبت*, chald. שָׁכַב et aethiop. *ሰብሰብ*; id., sed arab. *سكب* effudit, quod sit situlae inclinator, cf. Iphi. Stirpis primaria esse videtur *כַּב*, quae curvandi, incliuandi se potestatem habet, cf. ad פָּתַח p. 705, gr. lat. *κύπτω, cubo, cumbo*. De sibilo stirpi bilitterae ad formanda trilittera praemisso v. sub litt. ש pag. 1518). Ps. LXVIII, 14: *recumbitis inter caulas* (pastores, ad quietem captandum). Amos. VI, 4: *recumbentes in lectis churneis* (ottiosi). 2 Sam. XII, 3: *בְּהִיקֵי הַשָּׂבֵב* (agnus) *in sinu eius cubabat*. Lev. XXVI, 6. Jes. L, 11: *in dolore cubabitis*. 1 Reg. III, 19: *cubauerat* (mulier) *super illo* (puero) eumque suffocaverat; it. *procuruit, decubuit* (sich legen) Num. XXIV, 9: *כָּרַע עַל שָׁכַב* *incurvat se, decumbit instar leonis* (cf. Gen. XLIX, 9, ubi in eodem verborum contextu est *הִרְעֵר רִבְצָן*). Ezech. IV, 4: *עַל-צִדָּה הַיְמָנִית שָׁכַב*, *procombe in latere tuo sinistro*, lege dicit auf deine linke Seite, vs. 6. 9. 2 Reg. IV, 3. — Spec. dicitur

a) de dormituris: *discubuit, cubitum ivit* Gen. XIX, 4. XXVIII, 11. Deut. XXIV, 12. 13. Ruth. III, 7. Jos. II, 8. 1 Sam. III, 5. 6. q. Ps. III, 6. IV, 9. 1 Reg. XIX, 5. Iob. VII, 4. Prov. II, 24. et dormientibus Gen. XXVIII, 13. Lev. XIV, 47. iud. XVI, 3. 1 Sam. III, 2. 15. XXVI, 7. 2 Sam. XI, 9. 13. 1 Reg. I, 2. XXI, 27. Ruth. III, 4. Prov. XXI, 34; etiam de quietem captantibus Ps. LXVIII, 14. 2 Sam. IV, 3: *וְרָחַם שָׁכַב עַל מִשְׁכַּבֹּוֹ* *ille autem somnum meridianum captabat*, inde: *quiescit* Eccl. II, 23: *etiam noctu non quiescit cor eius*. Iob. XXX, 17: *rodentes me* (dolores) *non quiescunt*.

b) de aegrotantibus 2 Sam. XIII, 6. 2 Reg. IX, 16.

c) de morosis et lugentibus 2 Sam. XII, 16. XIII, 5. 1 Reg. XXI, 4.

d) de morientibus (*occubuit*) Gen. XLVII, 30. Deut. XXXI, 16. Jes. LI, 20. 1 Reg. I, 21. 2 Reg. XIV, 22, saepissime de morte regum in formula: *וַיִּשְׁכַּב עַל אֲבוֹתָיו* 1 Reg. II, 10. XI, 45. XIV, 20. 31. XV, 8. 24. XVI, 6. 28. XXII, 40. 51. 2 Reg. VIII, 24. X, 35 etc., etiam *וַיִּשְׁכַּב עַל אֲבוֹתָיו* 2 Sam. VII, 12, et de mortuis Jes. XIV, 8: *עַל מִיָּהוּ שָׁכַבְהָ* *ex quo tu occubuiti*, mortuus iaces, vs. 18. XLIII, 17. Jer. IX, 13. VII, 21. XX, 11. XXI, 26. Thren. II, 21. Ezech. XXXII, 21. (Cf. chald. et syr. שָׁכַב, *سكبت* mortuus). *שָׁכַבְהָ* qui in sepulcro

cubavit Ps. LXXXVIII, 6. Cf. quae F. Boettcher disputat libro de Inferis I. §. 119 — 123.

e) de *concombentibus* cum muliere. Plerumque dicitur de illicito viri cum femina concubitu, sive ea nupta ait viro sine inuupta (nonnunquam inunctum synonymo verbo *עָנָה* q. v. supra p. 1049) *שָׁכַב עִם-אִשָּׁה* Gen. XXX, 15. 16. XXXIX, 7. 12. 14. Deut. XXII, 22. 23. 25. 28. 29. XXVII, 20. 22. 23. 2 Sam. XI, 4. XII, 11, vel *שָׁכַב עִם-אִשָּׁה* Lev. XIX, 20. XX, 11. 12. 18. 20. Gen. XXVI, 10. XXXV, 22. 1 Sam. II, 22, vel sq. acc. fem. Deut. XXVIII, 30 Keri: *וַיִּשְׁכַּבְהָ* (ubi Kethib est *וַיִּשְׁנֵנָה*, v. ישננה pag. 1363), nec aliter in his locis Gen. XXXIV, 2. Lev. XV, 18. 24. Num. V, 19. 2 Sam. XIII, 14. Ezech. XXIII, 8, in quibus אִשָּׁה אֲרִי casus accusat. est, non mendose positum pro אִשָּׁה אֲרִי (cf. רָבַע c. acc. de animalium coitu); raro de femina dicitur *שָׁכַב עִם-אִשָּׁה* 2 Sam. XIII, 11. Gen. XIX, 32 — 35. Eodem verbo שָׁכַב utuntur de maris cum mare (Lev. XVIII, 22. XX, 13) et de hominis cum bestia congressione (Exod. XXII, 18. Deut. XXVII, 21). Rarisime autem legitur de licito mariti cum coniuge concubitu (cui adhibent potius verba *וָרַע*, *וָנָשׁ*, *וָקָרָב*) 2 Sam. XI, 11. Mich. VII, 5: *שָׁכַבְהָ תְּהַקֵּךְ* *quae in sinu tuo cubat* i. e. *uxor tua*.

Niph. compressa est (mulier), bis legitur in Keri pro Niph. verbi *שָׁכַב* (q. v.) Jes. XIII, 16. Zach. XIV, 2.

Pu. id. Jer. III, 2 Keri.

Hiph. causat. fecit ut cubaret vel inaceret, reposuit, collocavit 1 Reg. III, 20. XVII, 19. 2 Reg. IV, 21. 2 Par. XVI, 14. Hos. II, 20, sq. *שָׁכַבְהָ* *prostravit in terram* 2 Sam. VIII, 2. — Spec. *deposuit vas, inclinavit, invertit vas, ita ut effunderetur*, germ. *unlegen, umstürzen* Iob. XXXVIII, 37: *וַיִּשְׁכַּב* *נְבִילֵי מַיִם* *hydris* (vel *culcos*) *coeli* i. e. *nubes quis inclinavit sc. ut pluviam demittant*. Hinc effundendi significatio, quae valet in lingua arabica conj. I. *سَكَبَ* effudit aquam c. acc., et effluxit aqua, VII effusa est aqua, *سَكَبَ* pluvia continua,

سَكَبَ aquarum sidus. Ex usu arabico illud interpretati sunt Jnda ben K: *וַיִּשְׁכַּב* *يسكب*, Kimchi in lex. *וַיִּשְׁכַּב* *עַל מַיִם* *וַיִּשְׁכַּב* opp. min. p. 82 et comm. in Iob. I. c., J. H. Michaëlis annot. uber., Gesenius, all. Sic arab. *نَكَبَ* inclinavit, invertit et effudit vas, et melit. *schagleb* pr. subvertere (ut arab. vulg. *سكالب* et samar. *سكالب*, causat. a *نكب*), dein effundere, Vassalli lex. melit. p. 627, cf. ital. *versare*, gall. *verser*. Praeterea vid. deriv. *שָׁכַבָּה*, *שָׁכַבְהָ* et *שָׁכַבְהָ*.

Hoph. inclinavit (codd. *הִשְׁכַּב*, auctor Dav. Kimchio) Ezech. XXXII, 32. Imper. *הִשְׁכַּבְהָ* *prostreris te patere* ib. comm. 19; part. *הִשְׁכַּבְהָ* prostratus 2 Reg. IV, 32.

שָׁכַבָּה f., tantum in st. constr. 2 שָׁכַבָּה (et in solo quidem Pentateucho legitur) pr. *cubatio* (aeth. *ሰብሰብ*: id.) a) *שָׁכַבָּה* *הַיָּמִין* *cubatio* vel demissio roris i. e. eius

effusio (cf. Hiph.), quasi stratum in terra (germ. Thau-
fall) Exod. XVI, 13. 14. Saad. سَمِطُ التُّخْلِ i. e.
larga effusio roris. b) שָׁבַח שָׁבַח cubatio vel concubitus
cum effusione seminis virilis Lev. XV, 16. 17. 32. XXII,
4: שָׁבַח אִשָּׁה שָׁבַח שָׁבַח concubuit cum femina ita
ut effusio seminis fieret Lev. XV, 18. XIX, 20. Num.
V, 13. Juda ben K.: سَمِطُ نَسْلِ سَكِيَّةٍ وَنَسْلِ نَسْلِ. Onk.
שָׁבַח שָׁבַח.

שָׁבַח f. concubitus, unde שָׁבַח שָׁבַח concubuit
cum muliere Num. V, 20, et de coitu hominis
cum bestia c. 2. bestia Lev. XVIII, 23. XX, 15; it. יָבַח
שָׁבַח Lev. XVIII, 20. Saad. مَصَاحِبَةٌ.

שָׁבַח m. plur. שָׁבַח constr. שָׁבַח Gen. XLIX,
4. Lev. XVIII, 22, et הָבַח — CXLIX, 5 1) nom. ver-
bale cubatio et dormitient 2 Sam. IV, 5: שָׁבַח הַחַבְרֹנִית
somnia meridiana, ib. vs. 7: שָׁבַח הַחַבְרֹנִית cubiculum eius
dormitorium, 2 Reg. VI, 12. Ecl. X, 20, et aegroti Ps.
XLI, 4. Spec. concubitus. Lev. XVIII, 22: שָׁבַח אִשָּׁה
cum mare ne concumbas concubitu
feminae i. e. sicut cum femina (ind. acc., plur.
numerus plures vices et consuetudinem indicat). XX, 13.
Dicitur שָׁבַח אִשָּׁה (אִשָּׁה) דְּרַעַת מִשָּׁבַח (אִשָּׁה)
concubium cum mare Num. XXXI, 18. 35. Iud. XXI,
11, et eodem sensu שָׁבַח אִשָּׁה לְמִשָּׁבַח זָכָר
Num. XXXI, 17. Iud. XXI, 12, cf. Ezech. XXIII, 17.

2) cubile, lectus (chald. שָׁבַח id. v. postea, syr.
שָׁבַח id., aeth. ስባሕ; id. Ex. X,
23. 4 Esr. I, 1. Hen. XXXIX, 4) et dormitient
VII, 28. Lev. XV, 4. 5. 6. Job. XXXIII, 15. Prov. XXI,
27. Cant. III, 1. 2 Sam. XVII, 28 (quo loco Juda ben
K. male vasis genus interpretatur, gutturnium; haec sunt
eius verba: שָׁבַח וְשָׁבַח מִסְבָּח וְעַי אֲדִיפִּי וְטַמְסוּס
acil. שָׁבַח ducit a fusione, vid. rad. Hiph.), cf. Kimchi
lex.), et quietem captantis 2 Sam. XI, 2, et aegrotantis
1 Reg. I, 17. Job. XXXIII, 19. שָׁבַח שָׁבַח incidit in
lectum i. e. in morbum Exod. XXI, 14. Hinc est etiam
lectus feralis, ferebrum 2 Par. XVI, 14. Jes. LVII, 2.
Ezech. XXXII, 25.

שָׁבַח m. chald. cubile, lectus i. q. hebr. שָׁבַח
no. 2. Dan. II, 28. 29. IV, 2. 7. 10. VII, 1.

I. שָׁבַח rad. inusit. Arab. سَابَحَ questus est (ali-
quid ad aliquem), accusavit, V id., aeth. ስባሕ; ac-
cusavit, detulit, indicavit Hen. IX, 3. 11. XXII, 5. 6.
7. 13. Fatcha Nagast eod. Francof. p. 257. 258. ስባሕ;
index, accusator Fatcha Nag. p. 180. 257. Inde

שָׁבַח m. testiculus, q. v. supra p. 158, et
שָׁבַח (i. q. aeth. ስባሕ; indicium, accusatio,
Fatcha Nagast eod. Francof. p. 257) n. pr. m. 1 Par.
VIII, 10. Sed non pauci eod. mss. et edd. habent
שָׁבַח. Illud expressit Vulg. Sanchia, hoc eod. LXX

Σαβῶν, al. Ζαβῶν. Vid. De Rossi var. lect. ad Paral.
I. c. et J. H. Michaëlis not. in bibl. hebr.

II. שָׁבַח rad. dubia, prob. i. q. שָׁבַח, שָׁבַח, aeth.

ሰባሕ; erravit, oberravit, vagatus est. Vid. similia
s. rad. שָׁבַח p. 1362, impr. melit. schekh vagari, schekkyk
vagabundus, et hebr. שָׁבַח de grege oberrante dictum
Ezech. XXXIV, 6. Inde

Hiph. part. Jer. V, 8: velut equi bene pasti (libidinosi)
הֵינִי oberrantes sunt s. vagantur (alterum hemist.
est: alter alterius uxori adhiñunt). Cf. Jer. II, 23.
Prov. VII, 10 sqq. Ad Hiph. intrans. cf. הֵינִי Hiph.
erravit, arab. ضَلَّ errore commisit. Optime autem,
ut J. Simonis ait (in lex. s. rad. שָׁבַח), oberrandi signi-
ficatio quadrat tum in equos indomitos aestroque vene-
reos percitos, tum in homines libidine aestuantes. —
Nihilominus tamen in illius loci explicatione interpretes
veteres et recentiores diversas rationes secuti sunt. Leg-
unt nonnulli משָׁבַח trahentes idque vario modo expo-
nunt. Aquila et Theodot. ἔξορτες (Symm. ἐλλόμενοι).
Hieron.: emissarii, idemque in commentario, „pro emis-
sarius, inquit, in Hebraico scriptum est Moschim, quod
omnes voce consona ἔξορτες, i. e. trahentes, transtule-
runt, ut ostendatur magnitudo genitalium.“ Sic J. D.
Michaëlis (observat. in Jerem. cd. Schleusner. p. 51):
extrahentes genitalia. Bochartus (hieroz. p. I. l. 2. c.
9. T. I. p. 130 ed. Lips.) trahentes equos refractarios
interpretatur, coll. ἄρῳ equus refractarius, a ἄρ-
traxit, Schultensius in animadv. philol. (opp. min. p. 295)
veloces, coll. ἄρῳ velox a ἄρῳ traxit, vel robustos

ex arab. stirpe مَسَكٌ, Targ. מַסְכִּין moram trahentes,
Hitzigius denique trahentes corum. Ewaldus conicit
הֵינִי i. q. שָׁבַח idque vertit: Veneris appetentes.
coll. arab. شَيْفٌ desiderio flagrans, Veneris appetens, v

rad. שָׁבַח no. 3, Syr. سَبَحٌ libidinosi. Prorsus singulare
interpretationem Dav. Kimchi suppeditat in lex. s. rad.
שָׁבַח: equi Moschici, quasi שָׁבַח sit gentil. a שָׁבַח
מִיחָסֶה אֵל שָׁבַח מִי מִשָּׁבַח הַחַבְרֹנִית הַזֵּה
antem cum plerisque
Judæis statuit, שָׁבַח contractum esse ex שָׁבַח mare
surgentes i. e. summo studio agentes. Cf. Jes. V, 11.
Sed talis contractio prorsus inaudita est, et plenum שָׁבַח
in uno tantum codice Regiomontano apparet, scilicet scri-
bae alicuius sollertia effectum. Itaque Gesenius in Lex.
man. et Rosenmuellers in scholiis שָׁבַח in singulari
adverbialiter positum putant in hanc sententiam: iam
multo mane equis libidine inflammatis similes sunt. Sed
hoc insolentius dictum esset. Fuerstius denique in Con-
cordantiis שָׁבַח contractum dicit ex שָׁבַח quod vertit:
bene vasati. ducitque ab Hiph. שָׁבַח verb. denom. ab שָׁבַח
testiculus, ut שָׁבַח שָׁבַח, שָׁבַח שָׁבַח. In Talmude
est (Bechor. fol. 11, b) שָׁבַח שָׁבַח magnos testiculos habens.

I. יְשַׁבְּחָהּ (Ps. IX, 13. X, 11) et יְשַׁבְּחָהּ (perf. in

pausa יְשַׁבְּחָהּ Prov. II, 17, et c. suff. יְשַׁבְּחָהּ, יְשַׁבְּחָהּ, יְשַׁבְּחָהּ Jes. XLIX, 14. Jer. II, 32. XXX, 14, v. יְשַׁבְּחָהּ adj. verb.) fut. יְשַׁבְּחָהּ (sam. יְשַׁבְּחָהּ id., propr. vagatus est mente, vicin. n. יְשַׁבְּחָהּ, יְשַׁבְּחָהּ q. v.) Deut. XXV, 19. XXVI, 13. Job. XXXIX, 15, sq. acc. rei vel pers. Gen. XXVII, 45. XL, 23. Deut. IX, 7. Am. VIII, 7. Ps. IX, 13. XLV, 11. Job. IX, 27. XI, 16. XIX, 14. Jes. XLIX, 15. LIV, 4. Jer. XXX, 14. XLIV, 9. L, 6. Ps. CXXXVII, 5: אֶשְׁכַּחְךָ יְרוּשָׁלַם הַשְּׁבָחָהּ אֶשְׁכַּחְךָ אֶשְׁכַּחְךָ אֶשְׁכַּחְךָ si unquam obliviscar tui, Jerusalem, dextra mea obliviscatur sc. mei i. e. dextra mihi denegat usum s. dextrae meae usum volo carere: quibus verbis maxime citharae studium indigetare videtur. D. Kimchi in lex. : חסר הפעול והוא הנגזר כי הדין מניעה יהיה הכוונה. Similem exsecrationem habes ibid. vs. 6, ubi eiatum usum linguae i. e. cantum, Job. XXXI, 22 et in Nabighae carmine (Sacy chrestom. arab. T. II. p. 147) vs. 39 sec. cod. Gothan. 547:

مَا قُلْتُ مِنْ سَيِّئِي مِمَّا أَتَيْتُ بِهِ
إِذَا فَلَا رَغَمْتُ سَوْطِي أَلَى يَدِي

i. e. „si quid mali dixi in te quo afflictus fueris, ne unquam posthac manus mea attollat flagellum“: quibus verbis et hic poeta eiatum usum manus sibi in equiti consuetum. Praeterea simile est, quod legitur Ps. LXXVI, 6: לֹא נִצַּחַת כֶּלֶב אֲנֹשִׁי הוּלַל יְרוּשָׁה, 6: i. e. „non triumphavit canis meus in Hierosolyma“: cf. Prov. IV, 5: אֶל־הַשְּׁבָחָהּ נֶאֱמַר הַט כְּאֶמְרוֹתַי יָדִי ne obliviscare neu defugas verba oris mei. — Est etiam reliquit alicubi rem oblitam, ut mergitem demessam in agro (qualis merges s. manipulus frumenti Rabbinis appellatur יְשַׁבְּחָהּ, v. Talm. tract. Peah passim) Deut. XXIV, 19, cf. germ. vulg. „ich habe es dort vergesseen“ i. e. aus Vergessenheit dort zurückgelassen.

Saepe homines Dei dicuntur oblivisci (i. e. non curare, negligere Deum) Deut. VI, 12. VIII, 11. 14. 19. XXXII, 18. Iud. III, 7. 1 Sam. XII, 9. Hos. II, 15. XIII, 6. Jes. XVII, 10. Jer. II, 32. III, 21. XVIII, 15. XXIII, 27: patres eorum אֲבוֹתָם אֶשְׁכַּחְךָ אֶשְׁכַּחְךָ אֶשְׁכַּחְךָ nomini mei oblitus sunt Baalis causa. Ezech. XXII, 12. XXIII, 35. Ps. CVI, 21, vel divinae legis Hos. IV, 6. Prov. II, 17. III, 1. Ps. XLIV, 18. CXIX, 83. 93. 109. 141. 153. 176, et contra Deus dicitur oblivisci hominis i. e. negligere, non curare eum Psalm. X, 12. XIII, 2. XLII, 10. LXXIV, 19. Jes. XLIX, 14. Thren. V, 20, et gratiae suae oblivisci dicitur Deus, si immemor eius est quoJammodo eaque destituuntur homines Ps. LXXVII, 10. — Part. 2^a יְשַׁבְּחָהּ Dei inmemores, impii Job. VIII, 13. Ps. L, 22.

Niph. perf. יְשַׁבְּחָהּ fem. נְשַׁבְּחָהּ (Jes. XXIII, 15), oblitio datus est, oblitio extinctus est Gen. XLI, 30. Job. XXVII, 1 (de metallicis qui in fodinam se demittunt): pendent רגל נְשַׁבְּחָהּ יְשַׁבְּחָהּ: oblitio datus a pede i. e.

pedum ope destituti. Eccl. II, 10. IX, 5: נְשַׁבְּחָהּ זְכָרָם: oblitio extincta est eorum memoria. Jes. LXV, 16. Jer. XX, 11. XXIII, 40. L, 5. Ps. XXXI, 13: נְשַׁבְּחָהּ יְשַׁבְּחָהּ oblitio extinctus sum ex animo instar mortui. Deut. XXXI, 21: לֹא הָשְׁבַח מִיָּד זְרַעוֹ (carmen) oblitio non delebitur ex ore posterorum eius. Part. fem. נְשַׁבְּחָהּ oblitio datus Jes. XXIII, 16.

Pi. יְשַׁבְּחָהּ oblitio dedit aliquam rem c. acc. rei Thren. II, 6.

Hiph. fecit ut oblivisceret aliquis aliquid c. acc. p. et rei Jer. XXIII, 27.

Hithpa. יְשַׁבְּחָהּ i. q. Niph. et pass. Pi. oblitio datus est Eccles. VIII, 10. (LXX ἐπιλήθισαυ, Vulg.: laudabatur, sc. legentes יְשַׁבְּחָהּ, quod nunc est in viginti tribus codd. et sine idonea ratione praefertur alteri scripturae יְשַׁבְּחָהּ a Grotio, Dav. Michaëli, Spohnio all.)

יְשַׁבְּחָהּ part. intrans. s. adj. verbale oblitus pl. יְשַׁבְּחָהּ c. acc. obiecti Jes. LXV, 11, constr. יְשַׁבְּחָהּ אֲנִי oblitus Dei Ps. IX, 18 (ut יְשַׁבְּחָהּ cett., v. gramm. hebr. §. 91, 5).

II. יְשַׁבְּחָהּ chald. invenit. (Rariores sunt in Targg.

formae ex Peal, ut inf. יְשַׁבְּחָהּ, fut. יְשַׁבְּחָהּ, plerumque utuntur forma יְשַׁבְּחָהּ, quae eandem habet significationem, יְשַׁבְּחָהּ quod invenitur, existens, Ithpe. יְשַׁבְּחָהּ pass., syr. אֲהַבֵּת id., forma. Pe., ut videtur, pro יְשַׁבְּחָהּ cum I prosthet., sed ad Aph. inclinans, fut. יְשַׁבְּחָהּ, sed part. יְשַׁבְּחָהּ et inf. יְשַׁבְּחָהּ ad analogiam form. Aph., יְשַׁבְּחָהּ inventus, Ethpe. אֲהַבֵּת pass., sam. אֲהַבֵּת et אֲהַבֵּת invenit.)

Ithpe. יְשַׁבְּחָהּ inventus est Esr. VI, 2. Dan. II, 35. V, 11. 12. 14. 27. VI, 5. 23. 24.

Aph. יְשַׁבְּחָהּ 1) invenit Esr. IV, 15. 19. VII, 16. Dan. II, 25. VI, 5. 6. 12.

יְשַׁבְּחָהּ (vic. radiei יְשַׁבְּחָהּ et יְשַׁבְּחָהּ q. v. cf. et. יְשַׁבְּחָהּ,

יְשַׁבְּחָהּ 3 perf. f. in pausa יְשַׁבְּחָהּ Esth. VII, 10, fut. יְשַׁבְּחָהּ, inf. יְשַׁבְּחָהּ Esth. II, 1 et יְשַׁבְּחָהּ Jer. V, 26, 1) descendit aqua Gen. VIII, 1, sedata est ira Esth. II, 1. VII, 10. — 2) demisit se, incurvavit se auceps Jer. V, 26. (Ex ceteris linguis semitice nescio an huc pertineat arab. سَكَّ VII ex alto se demisit avis, V تَسَكَّ vel seo.

al. יְשַׁבְּחָהּ humiliavit se. De rabbinica phrasi יְשַׁבְּחָהּ (arab. سَكَّ cf. chald. infra, unde יְשַׁבְּחָהּ ibid.) fut. יְשַׁבְּחָהּ (ductum vel a יְשַׁבְּחָהּ, vel a יְשַׁבְּחָהּ, ut יְשַׁבְּחָהּ a יְשַׁבְּחָהּ)

Hiph. 1 pf. יְשַׁבְּחָהּ sedavit seditionem Num. XVII, 20.

יְשַׁבְּחָהּ (nude 1 perf. יְשַׁבְּחָהּ Gen. XLIII, 14) et יְשַׁבְּחָהּ

(arab. سَكَّ cf. chald. infra, unde יְשַׁבְּחָהּ ibid.) fut. יְשַׁבְּחָהּ (ductum vel a יְשַׁבְּחָהּ, vel a יְשַׁבְּחָהּ, ut יְשַׁבְּחָהּ a יְשַׁבְּחָהּ)

fuit. 1 Sam. XV, 33: אִתְּךָ הָיְתָה אֲרֵבָה עֵרְבָה עֵרְבָה orba erit mater tua (te occiso). Gen. XLIII, 14: וְאֵנִי בְּאֶשְׁרֵי שְׂבָלֵי שְׂבָלֵי אֲבוֹתַי ego vero, ubi orbis fuero liberis, fuero orbis! sunt verba Jacobi senis ad desperationem eo adducti, quod Josepho filio amisso et Simeone in Aegypto detento, nunc Benjamin quoque in Aegyptum deducendus esset; hoc sibi voluit verba: si semel me orbari liberis necesse est, hanc iacturam, quam patientissime poterō, feram. Hoc autem sensu verba illa scripta esse docet locus Gen. XLII, 36, ubi Jacobus, אֲרֵי שְׂבָלֵתָם, inquit, i. e. me orbum facitis, Josephus peritit et Simeon peritit, et nunc Benjaminum quoque auferitis. Similem dicendi formulam habes Esth. IV, 16: בְּאֶשְׁרֵי אֲבוֹתַי אֲבוֹתַי אֲבוֹתַי ubi periero, periero. Aliorum sententias v. ap. Rosenm. scholl. ad. h. l. Varietas autem formarum שְׂבָלֵי וְשְׂבָלֵי et שְׂבָלֵי iuxta se positarum euphonica est. — Sq. acc. Gen. XXVII, 45: הֲיִהְיֶה לְךָ אֲשֶׁבֶל מִן הַשְּׂבָלִים cur utroque vestrum orba fiam? — Part. pass.

הָיְתָה שְׂבָלֵתָם liberis orbata Jes. XLIX, 21. — (Arab. كَلْبٌ id. sq. acc., IV orbavit, orbis fuit, كَلْبٌ orbitas, et mors, interitus, كَلْبٌ, كَلْبٌ, كَلْبٌ, كَلْبٌ, كَلْبٌ orbis, chald.

הָיְתָה et הָיְתָה i. q. hebr., v. c. Targ. Onk. Gen. XLIII, 14 habet הָיְתָה, Targ. Hieros. הָיְתָה, Pa. et Aph. i. q. hebr. Pi., הָיְתָה et הָיְתָה orbis, הָיְתָה et הָיְתָה orbitas, talm. etiam abortus, syr. raro ܐܘܪܒܝܬ orbitas Jer. XLVII, 8. 9.)

Pi. שְׂבָל 1) orbavit, orbum fecit, liberis privavit aliquem, gr. ἀνανοῖν, sq. acc. Gen. XLII, 36. Hos. IX, 12. Jer. XV, 7. Ezech. XXXVI, 12. 13. 14 Keri. Dicuntur ferae a Deo poenam sumentem immisae orbare terram vel eius inhabitatores, quorum scilicet liberos devorant. Lev. XXVI, 22: immittam vobis feras וְשָׂבֵלְתֵינָם וְשָׂבֵלְתֵינָם caecque vos orbos reddent. Ezech. V, 17. XIV, 15: וְשָׂבֵלְתֵינָם וְשָׂבֵלְתֵינָם si bestias feras immitterem terrae camque orbam redderent. Et poetico more gladius dicitur orbare sc. matres filiis et uxores maritis i. e. absumere iuvenes et viros in bello. Deut. XXXII, 25: וְשָׂבֵלְתֵינָם foris (in proelio) orbat gladius i. e. iuvenes consumuntur gladio. Thren. I, 20. 1 Sam. XV, 35. Cf. Jer. XVIII, 21. Arabes de forti bellatore dicunt: مَحْمَدٌ لَوَالِدَاتِ مَتَاكَلَةٌ hasta eius matribus orbita-

tem inferens (funesta) est. — 2) abortum passa est vel fecit mulier Exod. XXIII, 26, vacca Job. XXI, 10 (cf. supra rad. אָבַר Pi. no. 2 p. 984), ovis et capra Gen. XXXI, 38; nec non vitis abortare dicitur, ubi infecunda est et expectatum fructum non fert Mal. III, 11 (ubi voc. אָשְׁבֵל tecte significatur). Sic de arborum abortu loquitur Plinius hist. nat. XII, 2, 6 cf. XVIII, 17, 44. — Metaph. etiam terra ipsa vel regio, in qua abortus (mulierum, puta, et gregum) propter aquam insalubrem frequenter accidit, vocatur אָשְׁבֵל וְשָׂבֵלְתֵינָם terra abortus faciens 2 Reg. II, 19. Plerique vertunt: terra abortum efficiens; sed haec significatio causativa nullo certe alio loco con-

fimatur. Ibid. vs. 21 אָשְׁבֵלְתֵינָם videtur esse subst. abstr. abortatio.

Uiph. 1) ut Pi. no. 1 et chald. Aph. orbavit i. e. iuvenes trucidavit in bello Jer. L, 9: וְשָׂבֵלְתֵינָם heros trucidans iuvenes in proelio. Vulg.: interfector. Hanc scripturam probabat B. Gesenius. Alii autem, ut Hitzigius, Ewaldus, praefert אָשְׁבֵלְתֵינָם (prosperare rem suam gerens, successum habens, v. rad. אָשְׁבֵל Uiph. no. 4, p. 1350), quod expresserunt LXX et Symm. (συνετός), Syr. ܐܘܪܒܝܬ quodque exhibent codd. nonnulli msa. et edd., quos enumerat De Rossi var. lect. in h. l. — 2) abortavit. Part. Hos. IX, 14: וְשָׂבֵלְתֵינָם uterus abortans. Vid. Pi. no. 2.

אָשְׁבֵל m. orbitas, אָשְׁבֵלְתֵינָם, metaph. de civitatis Babylonicae eversae conditione Jes. XLVII, 8. 9 (cf. אָשְׁבֵלְתֵינָם), et de conditione hominis ab omnibus relicti Ps. XXXV, 12.

אָשְׁבֵל m., fem. אָשְׁבֵלָה, pl. אָשְׁבֵלִים 1) orbatus prole, liberis, de mulieribus Jer. XVIII, 21, et de animalibus, ut שְׂבָלֵת דָּב שְׂבָלֵת ursa pullis orbata Prov. XVII, 12. 2 Sam. XVII, 8. Hos. LXII, 8. — 2) prole carens, de ovibus Cant. IV, 2. VI, 6.

אָשְׁבֵלִים m. pl. orbitas, tempus vel status et conditio orbitatis (cf. pluralia אָשְׁבֵלִים, אָשְׁבֵלִים, אָשְׁבֵלִים al.), metaph. de Israelis in exilio degentis conditione Jes. XLIX, 20, ut אָשְׁבֵלִים אָשְׁבֵלִים viduitas de eadem LIV, 1, cf. אָשְׁבֵלִים.

אָשְׁבֵלְתֵינָם f. 1) part. Pi., quod v. supra. — 2) subst. abortatio 2 Reg. II, 21. Vid. Pi.

* * *

אָשְׁבֵל וְאָשְׁבֵל m. (Num. XIII, 23), plur. אָשְׁבֵלִים Cant. VII, 8; constr. אָשְׁבֵלִים Deut. XXXII, 32 et אָשְׁבֵלִים Cant. VII, 9 (ut אָשְׁבֵלִים ab אָרְבֵי 1) racemus, germ. Traubenkamm, gall. rafie, grappe, angl. stalk, ex quo acini floresce in uvae speciem dependent: de dactylorum botrye Cant. VII, 8 (ubi puellae statura palmae, uberaque dactylorum botryi comparantur), de florum cypri corymbo (Cypertraube, Albennablüthenbüschel, v. אָשְׁבֵל no. 3, p. 708) Cant. I, 14, maxime autem de uva, vel adiectis voc. אָשְׁבֵלִים Cant. VII, 9, אָשְׁבֵלִים Num. XIII, 23, vel absol. ibid. vs. 24. Jes. LXV, 8. Mich. VII, 1. Deut. XXXII, 32. Semel Gen. XL, 10 אָשְׁבֵלִים distinguitur ab אָשְׁבֵלִים et racemum pr. dictum notat. Verba enim אָשְׁבֵלִים אָשְׁבֵלִים vertenda sunt: et racemi eius (vitis) maturabant uvae s. baccas uvatum, germ.: die Traubenkömme trieben reife Trauben oder reife Beeren.

Respondet arab. أَسْبَلٌ et أَسْبَلٌ pro quo tamen vulgatus est أَسْبَلٌ et أَسْبَلٌ quod dactylorum botryem notat vel potius racemum (Zauzan, ad Imralkaisi Muallak. vs. 33), qui in vite vocati sunt أَسْبَلٌ (quanquam hoc voc. etiam de pistaciorum corymbis, de Salvadora per-

sicae baccis, de pipere aliisque fructibus in ucu est, vid. Kamus. et Kazwini ap. Gildemeister de rebus indicis I.

p. 71, Gaub.ri lex. ms.: **وَمَا الْعُمَّالُ وَالْعُمَّالُ الشَّمْرَاخِ وَمَا الْعُمَّالُ مِنَ الْبُسْرِ. . . وَهُوَ فِي النَّخْلِ بِمَنْزِلَةِ الْعُمَّالِ فِي الْكَرِيمِ**;

aeth. **ሐከላ**: uva vitis Hen. XXXI, 4. Matth. VII, 16. unde verbum **ሐላ**: uvas tulit vitis, Ludolph.

lex. p. 173; chald. **ܫܒܠܐ**, sam. **שָׁבֵל**, syr. **ܫܒܠܐ** i. q. hebr. **שָׁבֵל**. — Etymon in tanta scripturae varietate incertum est, id vero certo certius, cum radice **שָׁבֵל** praecedente hoc voc. nihil communo habere. Absurdum est enim, quod J. Simonis racemum sic dictum esse arbitratur, quia deficiente succo semper acinis sive baccis aliquot veluti totidem fetibus orbetur, quanquam Mal. III, 11 lusum verborum agnoscimus. Itaque aut a **שָׁבֵל** arab. **شاكل** ligavit, plexuit, ducendum est **שָׁבֵל** quasi acinorum complexus, quod iam Cocceio placuit, cf. **שָׁבֵר** donum a **שָׁבֵר**, aut comparandum cum **שָׁבֵל** (q. v.) et pr. rem pendulam significare statuendum est, coll. **הַתְּלֵים** spathae palmarum pendulae a **תָּלָה** pendulus navavit, et **תְּלֵים** palmites a **תָּלָה**. Cf. etiam **עָבַד**.

2) n. pr. a) viri Gen. XIV, 13, 24.

b) **שָׁבֵל** nomen vallis vitibus feracis in meridionali terrae sanctae parte, ab Hebrone urbe aquilonem versus, in vicinia oppidorum Halbul (**הַחֲבֹל**) et Bethsur (**בֵּית צֹר**) cf. **בֵּית צֹר** ap. Wolcott in Biblioth. sacra 1843. p. 56) Num. XIII, 23. 24. XXXII, 9. Dent. I, 24. Hieronymus epitaphi. Paulae 700: „A Bethsur venit Escol. Nec post longum spatium intravit Sarae (**צָרָה**, **صرا**) cellulas, videns vestigia quercus Abraham. Atque inde ascendit Hebron.“ Brocardus descript. terrae s. in Sansonis geogr. sacra p. 185: „Ab Hebron tres numerantur leucae contra aquilonem, declinando paululum ad occidentem, ad Nehel Escol.“ Felix Faber evagator. ed. Hassler. vol. III. p. 355: „ad locum venimus, ubi ab aquilone alia vallis contra occidentem tendit, quod est vallis Neel Escol fertilissima.“ Cf. Ed. Robinson Palest. I. 356.

שָׁבֵל chald. *perfecti*, v. **בָּבֵל**.

שָׁבֵל in Kal inusit., pr. fort. *inclinavit se, flexus*

fuit (vic. **שָׁבֵן** et **שָׁבֵן** q. v.), hinc aeth. **ሐላ**: portavit onus, bairulavit, **ሐላላ**: instrumentum portandi, pertica Exod. XXV, 14 (de vectibus, *ἀναγογῆ*, **בָּדִים**, quibus arca foederis portabatur), anibar. **ሐላላ** P: id. (Isenberg. lex. amh. p. 28: „hand-barrow, any instrument for carrying things“), **ሐላላ**: onus, cf. arab. **سَكَمَ** brevibus passibus propter corporis infirmitatem incescit, pr., ut videtur, inclinato corpore in-

cessit, eodemque redit **سَكَمَ** aegrotavit, languidus fuit, dum

سَكَمَ substituit, commoratus est, cum hebr. **שָׁבֵן** magis convenit. Ab inclinatione vel a portatione, ut coniecit Gesenius s. **צָרָה** pag. 1161, appellari potuit **שָׁבֵל** dorsi pars quae est inter humeros, quanquam portandi significatio facile a nomine **שָׁבֵל** ducta esse possit, ut chald. **ܫܒܠܐ** humeris portavit, a **ܫܒܠܐ** humerus. Cumulationis altitudinis significatio, quam E. Meier statuit in lex. radd. p. 448, eumque secutus Maurer, minus etiam probabilis est.

Hiph. **הִשְׁבִּיל** 1) *mane surrexit*, graec. **ἀφθρεῖν** vel, quo LXX uti solent, **ἀφθρεῖν**, plerumque adiecto verbo **בִּקְרָה** *tempore matutino* Gen. XIX, 27. XX, 8. XXI, 14. XXII, 3. XXVI, 31. XXVIII, 18. XXXII, 1. Exod. VIII, 16. XXIV, 4. XXXIV, 4. Jos. III, 1. VII, 16. VIII, 10. Iud. XIX, 5. 8. 1 Sam. I, 19. V, 4. XV, 12. XVII, 20. XXIX, 10. 11. Iob. I, 5, vel simili additamento, ut Jos. VI, 15: **וַיִּשְׁבְּנוּ בַּעֲלוֹת הַשָּׁרָה** et *mane surgebant exoriente aurora*, 1 Sam. IX, 26. Iud. IX, 33, vel denique, quod rarius est, non addito tali verbo Gen. XIX, 2. Jos. VIII, 14. Iad. VI, 28. VII, 1. 2 Sam. XV, 2. 2 Par. XXIX, 20. (Proprie autem esse videtur *onus imposuit* camelis aliisve iumentis, quod multo mane fit a nomadibus, hinc mane se dedit in viam, profectus est, cf. **עָבַד** et **מִגְרַב** migravit a **בָּצַר** oneravit, **שָׁבֵן** onus

gestans camelus, oppes. chald. **ܫܒܠܐ** et arab. **حامل** solvit sarcinas i. e. devertit, habitavit, *καταλείν*, sive **הִשְׁבִּיל** est cansat. verbi **שָׁבֵל** = **ሐላ**: portavit, sive Hiph. denom. ductum a **שָׁבֵל** q. v., cf. aeth. **ሐላላ**: *imposuit onus* in humeros Matth. XXIII, 4, **ተሰላ**: in humeros suscepit.) — Sq. **שָׁבֵל** loci est *mane se consult* aliquo Cant. VII, 13: **וַיִּשְׁבְּנוּ בְּבָרְמִים** *mane camus*

ad vineas. Cf. arab. **سَكَمَ** mane surrexit, sq. **سَكَمَ** mane ivit aliquo Sacy chrest. I. p. 21, sq. **سَكَمَ** ex loco, Labidi Muallak. vs. 11 schol. — Interdum alii verbo iunctum circumseribit *ad. mane, mature*, et illud quidem ponitur vel in infin. 2 Reg. VI, 15: **וַיִּשְׁבְּנוּ בְּקָרוֹס** et *mane surrexit*. CXXVII, 2: **וַיִּשְׁבְּנוּ בְּקָרוֹס** *vos qui bene mane surgitis*, vel in fut. Jes. V, 11: **וַיִּשְׁבְּנוּ בְּבָרְמִים** *qui multo mane sectantur vinum*; aliam denique constructionem habes Hos. VI, 4: **וַיִּשְׁבְּנוּ בְּבָרְמִים** *sicut ros mature discedens*, evanesces. XIII, 3. Simili modo Arabes utuntur verbis **سَكَمَ** al., de quibus disputat Ewaldus gramm. arab. §. 658. Hinc inf. absol. **הִשְׁבִּיל** adverb. *mane* Prov. XXVII, 14: **הִשְׁבִּיל** *qui salutem socium haurit tempore matutino bene mane*. 1 Sam. XVII, 16: **וַיִּשְׁבְּנוּ** *Philistaeus Goliath singulis diebus mane et vespere*.

2) translate: *mature* i. e. *tempestive et summo studio fecit* aliquid, subiuncto altero verbo Zeph. III, 7: **וַיִּשְׁבְּנוּ** *summo studio perverse agebant* i. e. proclives semper erant et propensi ad vitia. Inprimis Jere-

miae prophetae peculiare est, inf. absol. שָׁכַם iungere alteri infinitivo in hunc modum: שָׁכַם אֶת־הַיָּדָיִם אֶת־בְּרִי מִיְמֵי הַיָּדָיִם הַשְּׂמַנִּים הַשְּׂמַנִּים הַשְּׂמַנִּים הַשְּׂמַנִּים מִיְמֵי הַיָּדָיִם הַשְּׂמַנִּים הַשְּׂמַנִּים הַשְּׂמַנִּים הַשְּׂמַנִּים *misi ad eos prophetas ministros meos idque diligenter et tempestive feci* Jerem. XXIX, 19. VII, 25. XXV, 4. XXXV, 5. XXXV, 15. XLIV, 4, et in simili verborum structura VII, 13: *fabar ad vos שָׁכַם הַיָּדָיִם fando acriter et studiose*. XXV, 3. XXXV, 14, וְהָיָה שָׁכַם הַיָּדָיִם *graviter declarando* XI, 7, וְהָיָה שָׁכַם הַיָּדָיִם *studiose docendo* XXXII, 33. Semel hoc imitatur Chronista 2 Par. XXXVI, 15. — Infin. אֲשַׁכֵּם pro אֲשַׁכְּמָה uno loco Jer. XXV, 3. — De difficili denique loco Jer. V, 8 egimus s. rad. שָׁכַם pag. 1463.

שָׁכַם m. (fem. semel in cod. Samar. Gen. XLVIII, 22, male enim ibi אֶת־הַיָּדָיִם legitur pro אֶת־הַיָּדָיִם in pausa שָׁכַם Ps. XXI, 13, c. Sull. שָׁכַם 1) *humerus vel potius (ut ait Jo. Simonis in lex.) utriusque humeri posterior compages, s. dorsi pars superior, quae sub cervicibus est, v. c. propterea in solo singulari usitatum, diversum a שָׁכַם ut videre est in loco Iob. XXXI, 22: הַיָּדָיִם הַשְּׂמַנִּים הַשְּׂמַנִּים הַשְּׂמַנִּים humerus meus de dorso eius i. e. de dorso cui nexu est decidat. שָׁכַם enim h. l., quanquam in plerisque libris mss. et edd. sine Mappik scribitur (in nonnullis tamen שָׁכַם), c. Masora impressa pro suffixo habendum est coll. Num. XV, 28, nec nova forma fem. שָׁכַם = שָׁכַם statuenda. (Putem hanc corporis humani partem ab inclinatione nomen accepisse ut arab. הַמְּכַבֵּ הַמְּכַבֵּ humerus a נָכַבֵּ flexit, inclinavit, v. rad.; Gesenius a portatione duxit s. v. צָנָא pag. 1161. sic arab. رَجَبٌ cervix, prob. a رَجَبٌ = רָבַב vectus est; aliis primitivum esse videtur v. c.). Est autem in corpore humano (non bestiarum) a) id membrum, cui onus gestandum imponitur. Gen. XLIX, 15: וְיָשָׁב שָׁכַם הַיָּדָיִם וְיָשָׁב שָׁכַם הַיָּדָיִם *et flectit dorsum suum ad portandum*. Jos. IV, 5. Ind. IX, 48. Jes. X, 27. Ps. LXXXI, 7, adde Gen. IX, 25. Metaph. dorso inesse principatus dicitur Jes. IX, 5: וְהָיָה הַיָּדָיִם הַשְּׂמַנִּים הַשְּׂמַנִּים הַשְּׂמַנִּים *et principatus erit in dorso eius*, a principalis dignitatis insignibus vel potius ab ipsa purpura quae in humeris gestatur petita imagine. Alii principatum tanquam onus principii impositum his verbis declarari putant: quod Vezui quidem officio (الوزير) pronustus) et praefecto muneri publico (Geschaeftstraeger, chargé d'affaires, baillif, ital. baio=bainlus), sed non item principis dignitati convenit. Propius ad haec rationem accedit Jes. XXII, 22: *clavem domus Davidis eius dorso imponam*, h. e. ei portandum dabo, ei committam, cf. formulam Gen. XLIX, 15, וְיָשָׁב הַיָּדָיִם הַשְּׂמַנִּים הַשְּׂמַנִּים הַשְּׂמַנִּים *uno dorso*, h. e. uno animo; ἑμοθυμადός, metaphora a bainulis petita qui commune onus vel ingum ferunt humeris suis. LXX ἐπὶ ὤμων ἕνα, Targ. וְיָשָׁב הַיָּדָיִם הַשְּׂמַנִּים הַשְּׂמַנִּים הַשְּׂמַנִּים, quod eodem sensu legitur in Targ. Jes. XI, 14 pro הַיָּדָיִם הַשְּׂמַנִּים הַשְּׂמַנִּים et Hos. VI, 9. Abulwalides: وَجَبَةٌ وَاحِدَةٌ Dav. Kimchi in lex.: وَجَبَةٌ وَاحِدَةٌ. Cf. syr. سَكَا سَكَا ut essent unus humerus i. e.*

ut inunctim agerent Assem. bibl. or. IV, 116. De שָׁכַם Hos. VI, 9 vid. infra no. 3, a. — b) membrum, cui verbera infliguntur. Jes. IX, 3: וְהָיָה שָׁכַם הַיָּדָיִם *baculus, qui dorso imminet*. Fo utantur etiam c) in formula: הַיָּדָיִם הַשְּׂמַנִּים הַשְּׂמַנִּים *tergum vertit*, de abeunte 1 Sam. X, 9: וְהָיָה שָׁכַם הַיָּדָיִם *quum tergum suum verteret ad abeundum* (cf. הַיָּדָיִם הַשְּׂמַנִּים Jer. XLVIII, 39), unde illustratur Iocns Ps. XXI, 13: וְהָיָה שָׁכַם הַיָּדָיִם *constituit eos ad tergum s. aversos h. e. facies ut terga dent* (cf. הַיָּדָיִם הַשְּׂמַנִּים 2 Par. XXIX, 6). Illud autem שָׁכַם est accus. adverbialis, ut in הַיָּדָיִם הַשְּׂמַנִּים הַשְּׂמַנִּים *vertit se ita ut tergum daret*.

2) metaph. *tractus terrae* (pr. elatior, quasi dorsum) Gen. XLVIII, 22 (ubi urbis Sichem ditio tecte significatur, quapropter LXX verterunt Σίκμα). Sic הַיָּדָיִם הַשְּׂמַנִּים humerus et tractus terrae, v. p. 725, similiterque graec. ῥῶτον, lat. dorsum montis, terga agri Colum. X, 7, germ. Landruecken, arab. مَتَكِبٌ humerus, tractus terrae et montis, سَوْدٌ dorsum et tractus terrae, ut dici possit سَوْدٌ فِي سَوْدٍ consederunt in terrae tractu aliquo“ auctore Zamakhschario in Esäs MS., Abulwalides de Gen. I. c.: شָׁכַם אֶת־הַיָּדָיִם הַשְּׂמַנִּים הַשְּׂמַנִּים הַשְּׂמַנִּים *ut dicitur in Gen. I. c.: شָׁכַם אֶת־הַיָּדָיִם הַשְּׂמַנִּים הַשְּׂמַנִּים הַשְּׂמַנִּים* Cf. Cor. LXVII, 15 et Hoffmann. comm. in Mosis benedict. P. III, p. 37. — Vulg. partem unam, Syr. سَهْمًا وَاحِدًا, Saad. تَسْمًا, Ar. Erp. سَهْمًا وَاحِدًا, Graec. Venet. μῆριδα ἑνα.

3) n. pr. a) urbis Sichem (LXX modo Συζῆ, ut Actor. VII, 16, modo Σίκμα, ut Josephus, Eusebius al., et hoc quidem plurale et sine art., v. c. ἐν Σικκίαις, cf. Sirac. L, 28, semel tantum τῆν Σίκμα τῆν ἐν βοῶντι Εφραῖμ sc. πόλιν 1 Reg. XII, 25 ut apud Josephum passim, Vulg. Sichem, Syr. هَمَكِبَا, Saad. Ar. Erp. in Pent. et Ar. libri Jos. intp. نابلس v. infra) in montanis Ephraim sitae Jos. XX, 7. XXI, 21. 1 Reg. XII, 25. 1 Par. VI, 52, in valle fontibus irrigua, inter montes Ebal qui est ab aquilone, et Garizim qui ab austro est et in cuius ima declivitate quasi in dorso montis (unde nomen urbis) posita erat (cf. Iud. IX, 7. Joseph. antt. IV, 8, 44. XI, 8, 6 et urbis descriptio quam ex Theodoto affert Eusebius praep. evarg. IX, 22). Antiquissimo tempore Sichem urbs in potestate principis Hivvaei (s. Hevitae) fuisse peribetur, a quo Jacobus patriarcha agrum urbi vicinum emerat Gen. XXXIII, 18. 19. cf. XII, 6. XXXV, 4. XXXVII, 12. 13. Jos. XXIV, 32. Ind. IX, 28. Asylum et Levitarum domicilium ab Israelitis facta Jos. XX, 7. XXI, 21. 1 Par. VI, 52, comitis habendis inserviebat Jos. XXIV, 1 cf. 1 Reg. XII, 1. Abimelech per tres annos regni sui sedem habuit, deinde vero diruit urbem Iud. IX, 1 sqq. 45. Jarobeamus eam instauravit ibique habitavit donec Thirzaim migraret 1 Reg. XII, 25 cf. XIV, 17. Porro Sichem memoratur a Jeremia XLI, 5 et Ps. LX, 8. De loco Hos. VI, 9 v. infra. Postea

sedes Samaritanorum facta est (Joseph. antt. XI, 8, 6 cf. Job. IV, 20), eiusque in locum nova urbs successit *Neapolis* (Joseph. bell. jud. IV, 8, 1. Plin. hist. nat. V, 14. Ptolem. geogr. V, 16) vel, ut in numis vocatur (Reland. Palaest. p. 1065 sq. Eckhel doct. numer. III. 433 sqq. Miounet descript. T. V. p. 499 sqq.), *Flavia Neapolis*,

apud geographos Arabes نَابِلُس et nostra quoque temporibus *Nablus* appellata. Vid. Relandi dissertatt. miscell. I. p. 136 sqq., eiusd. Palaest. p. 1004 sqq. Lightfooti disquisitio chorogr. Joanni praemissa cap. IV, Raumer Palaest. ed. 2. p. 158 sqq. Robinson. Palaest. III, 1. p. 315 sq. 336 sqq. Abulfed. geogr. ed. Paris. p. 240. Edrisi ed. Jaubert I, 339. Schultens. ind. geogr. v. Neapolis. Kazwini cosmograph. ed. Wuestenfeld II, p. 184. — Accusativus localis c. terminat. שָׁבֵן Gen. XXXVII, 14. Jos. XXIV, 1. Iud. IX, 31, semel שָׁבֵן Hos. VI, 9, ubi verba שָׁבֵן וְרַצְחָה (sacerdotes scelesti) in via caedes committunt *Sichenum versus*, ius asyli (Num. XXXV, 9 sqq.) spectant, quo illo tempore sacerdotes abusi esse videntur, ut vel ipsi caedes patrarent vel ab aliis commissas occultarent. Alii שָׁבֵן appellative vertunt: humero sc. uno i. e. unanimi consensu = שָׁבֵן no. 1, a, ut Chald. בְּרֵחַ הַיָּם, Arabs intp. ap. Pococki. ad Hos. I. c. كَتَفَ جَبْنِ كَتَفَ, Dav. Kimchi: אַחַד אֶת שָׁבֵן, et talem sententiam, quam ego veram non existimo, ii mihi secuti esse videntur, qui שָׁבֵן pronuntiabant ut discerneret a שָׁבֵן.

b) nomen viri Canaanitae filii Hamori principis in urbe Sicheim Gen. XXXIII, 19. XXXIV, 2 sqq. Iud. IX, 28: אֲנִי הַחִירָר אֲבִי שָׁבֵן i. e. posteri illius priscae gentis Hamori patris Sicheimi, qui in urbe Sicheim tum habitabat. Cf. H. Ewald Gesch. des Volkes Israël I p. 488 ed. 2.

שָׁבֵן (dorsum) n. pr. 1) filii Gileadi Num. XXVI, 31. Jos. XVII, 2. Hinc patronym. שָׁבֵנִי Num. I. c. — 2) filii Semidai 1 Par. VII, 19.

שָׁבֵנָה sec. nonnullis i. q. שָׁבֵן dorsum Iob. XXXI, 22, sed vide supra v. שָׁבֵן no. 1.

שָׁבֵן et שָׁבֵן (his tribus locis Deut. XXXIII,

12. 20. Iud. V, 17) fut. יִשָּׁבֵן, inf. שָׁבֵן, c. Suff. שָׁבֵנִי 1) *subsedit*, s. *demisit*, et *substitit* v. c. nubes in qua Gloria Dei Exod. XXIV, 16. Num. IX, 17. 18. 22. X, 12. (Talm. שָׁבֵן id., de faecibus fluidorum v. Buxtorf. lex. p. 2398, syr. مَسَحَ se demisit ex alto Assum. bibl. or. II, p. 243. — Vicinae radd. sunt שָׁבֵן q. v. שָׁבֵן, שָׁבֵן, nec non שָׁבֵן, שָׁבֵן).

2) *cubuit*, max. ad quietem captandam, de leone Deut. XXXIII, 20, de gente, quae castris positus consedit Num. XXIV, 2, de nubibus diei alicui incubantibus sq. Iob. III, 5. Inde *quievit*, *quietem habuit*, *quievis fuit* (arab. سَكَنَ quievit, et sq. لا receipt se aliquo quietis ergo) Prov. VII, 11: יִשְׁכַּב רַגְלֶיהָ: in

domo eius non quiescunt pedes eius. Ps. LV, 7: (si conlumbae alas haberem) וְאֶשְׁכְּבָה: *avolarem et tum conquiescerem.* De otioso et inerte, qui deses est Iud. V, 17 (bis). Nah. III, 18 (parall. נִים), cf. rad. וָשָׁב 1, e. p. 634.

3) *consecit*, *sedem et domicilium habuit*, *habitavit*

(arab. سَكَنَ et syr. مَسَحَ id., rabb. שָׁבֵנָה vicus urbis, platea, שָׁבֵנִי tabernacula) sq. 3 loci Gen. IX, 27. XIV, 13. XXVI, 2. XXXV, 22. Jer. XLVIII, 28. 1 Par. XXIII, 25, sq. acc. loci Deut. XXII, 5. Jes. XXXIII, 16. Ps. LXVIII, 7. Jer. XVII, 6. Iob. XV, 28. XVIII, 15. Frequens est formula שָׁבֵן אֶרֶץ terram incoluit, secure possedit eam, et in genere tuto vixit Prov. II, 21. X, 30. Ps. XXXVII, 3. 29, et omissio אֶרֶץ eodem sensu dicitur שָׁבֵן Ps. CII, 29, nonnuncup addito לְעוֹלָם לְעוֹלָם Ps. XXXVII, 27. 29, etiam plenius שָׁבֵן וְלֹא יִצְרָח Ps. XVI, 9. Prov. I, 33. Deut. XXXIII, 12. 28. XXXIII, 6. Similem ellipsis babes Jes. LVII, 15: *Deus sibi habitans coelos in aeternum*, alibi enim diserte Deus habitare dicitur in coelis Jes. XXXIII, 5. 16, et saepius etiam in medio populo suo, in Zione, in loco sacro, quem sibi elegit ut sedem ibi haberet Num. V, 3. XXXV, 34. Exod. [XXIX, 46. Joël. IV, 17. 21. Deut. XII, 11 al. Hinc apud Iudaeos recentiores שָׁבֵנָה *Scheckina* i. e. praesens Dei maiestas, v. Buxtorf. lex. talm. p. 2394. 2 Sam. VII, 10: וְשָׁבֵן יִהְיֶה וְיִהְיֶה (populus) *loco suo.* Deut. XXXIII, 16: שָׁבֵנִי *habitor rubi* i. e. Jebova, qui in rubo ardente Mosi apparuit, coll. Ex. III, 2. Addito dativo pleon. Ps. CXX, 6: וְשָׁבֵן *habitavit sibi.* — Part. pass. שָׁבֵן act. *habitans*, ut gall. logé Iud. VIII, 11: הַשָּׁבֵנִי בְּאֶרְזֵיהֶם: habitantes in tentoriis, scenitae. — Non hominibus solum שָׁבֵן adhibetur, sed animalibus quoque. Sic ferae habitare dicuntur in lustris suis Iob. XXXVII, 8, pisces in maribus Iob. XXVI, 5, aves in frondibus Jes. XXXIV, 11. Ezech. XVII, 23. XXXI, 13. Adeo de rebus inanimatis Iob. XXXVIII, 19: וְהִנֵּה הַיָּם יִשָּׁבֵן - אֵיךְ? *ubi via est ad locum quo sedem suam lux habet?* Jos. XXII, 19: וְשָׁבֵן אֶשְׁרֵי שָׁבֵן שָׁמַיָּם *ubi tabernaculum Dei habitat s. sedem suam habet* i. e. ubi fixum et collocatum est. Translate *habitare* aliquo loco s. sedem et domicilium habere dicitur iustitia Jes. XXXII, 16, gloria Ps. LXXXV, 10. — Habitare locum sacrum interdum dicitur qui eam frequentant et multum in eo versantur Ps. LXV, 5, cf. XV, 1. Simile est arab. عَمِر incoluit, VIII frequentavit, spec. frequentavit sacra Meccana. Semel metaph. *habitare* rem s. *habitare in aliqua re* dicitur pro *familiarem esse cum ea* (v. כָּבֵן no. 2 et arab. سَكَنَ amicus, familiaris) Prov. VIII, 12: *ego sapientia* שָׁבֵנָה *habito in prudentia*, tota ego in ea versor, peculiaris mihi est.

4) *habitabilis* vel potius *habitatus*, *incolis frequens fuit*, *viguit incolis* locus, i. q. הַשָּׁבֵן no. 4 (q. v.), de urbe Jer. XXXIII, 16: וְהַיָּשֵׁב הַשָּׁבֵן לְבָתָּהּ: *Hierosolyma habitata erit in tuto*, i. e. de urbe vastata et de-

sorta Jes. XIII, 20. Jer. L, 39 (parall. חָשַׁב וְשָׁכַן), de terra Jer. XLVI, 26: וְאֶחָדֵיהֶן חָשַׁב וְשָׁכַן בְּמִצְרָיִם, et posthac rursus incolis florebit (Aegyptus) sicut pristino tempore.

P. fecit ut habitaret aliquis in loco, sedem ac domicilium praebuit c. acc. pers. et בְּ לֹעִי Jer. VII, 3. 7. Num. XIV, 30. Passim de Jehova dicitur שָׁכֵן נִמְנָם נִמְנָם suo domicilium constituit h. e. sedem suam fixit alicubi Jer. VII, 12. Deut. XII, 11. XIV, 23. XVI, 6. 11. XXVI, 2. Neh. I, 9, i. q. שָׁכַן s. v. שָׁכַן no. 1, f. — Item locum et sedem constituit tentorio h. e. fixit, collocavit illud c. acc. Ps. LXXVIII, 60: אָרְזָה שָׁכֵן בְּאֶרֶץ תֵּנְתוֹרִים, quod collocavit inter homines, coll. Hiph. Jos. XVIII, 1 et Kal XXII, 19.

Hiph. 1) causat. Kal no. 1 vel 2: depressit vel proiecit Ps. VII, 6: בְּחִזְקוֹ יִשְׁכַּח הַכְּבוֹד וְהַכְּבוֹד הַכְּבוֹד ne pravitati locum concedas in tentoriis tuis. Item collocavit, ut Cherubos ante paradisum Gen. III, 24, tentorium Jos. XVIII, 1. Cf. Pi.

2) causat. Kal no. 3: domicilium alicubi dedit alicui c. acc. pers. Ps. LXXVIII, 55: נָתַתְּ לִי דֹמִיכִיל וְנָתַתְּ לִי דֹמִיכִיל et domicilium dedit (Deus) tribubus Israeliticis in tentoriis eorum (Canaanitarum). Metaph. Job. XI, 14: נָתַתְּ לִי דֹמִיכִיל וְנָתַתְּ לִי דֹמִיכִיל ne pravitati locum concedas in tentoriis tuis. Item collocavit, ut Cherubos ante paradisum Gen. III, 24, tentorium Jos. XVIII, 1. Cf. Pi.

שָׁכֵן chald. habitavit avis in frondibus arboris Dan. IV, 18. Vid. rad. hebr. no. 3.

Pa. fecit domicilium constituit Deus nomini suo c. acc. Esr. VI, 12.

שָׁכֵן (Deut. I, 7 text. Samar. שָׁכֵן cstr. שָׁכֵן Hos. X, 5, c. Suff. שָׁכֵן Exod. XII, 4, pl. c. Suff. שָׁכֵן 1) incolae Jes. XXXIII, 24. Hos. I, c. — 2) accola, de populis Deut. I, 7. Ps. XLIV, 14. LXXIX, 4. 12. LXXX. 7. Jer. XII, 14. XLIX, 10. 18. Ezech. XVI, 26, vicinus Prov. 27, 10: שָׁכֵן קָרוֹב מֵאֶחָד רֵחוֹק praestat vicinus propinquus fratri remoto. Exod. XII, 4. Ps. XXXI, 12. 2 Reg. IV, 3. — Fem. שָׁכֵנָה vicina c. Suff. שָׁכֵנָה Ex. III, 22, plur. שָׁכֵנוֹת Ruth. IV, 17. — (Chald. שָׁכֵן id., arab. سَاكِن incola.)

שָׁכֵן c. Suff. שָׁכֵן m. habitaculum, domicilium, sedes, semel legitur Deut. XII, 5: שָׁכֵן תִּרְדָּשֶׁהוּ ad hanc eius (Dei) sedem contendite. Syr. مَسْكُونَة مَسْكُونَة domus habitationis eius. Alii שָׁכֵנוֹ pro inf. habent et verbis praecedentibus iungunt: ut habitaret ibi.

שָׁכֵנָה (Jehovae vicinus vel familiaris et qs. contubernalis, cf. שָׁכֵן et rad. no. 3 fin.) n. pr. m. 1 Par. III, 21. 2) Neh. III, 29. 3) VI, 18. 4) Esr. X, 2. 5) VIII, 3. 6) VIII, 5. 7) Neh. XII, 3, v. שָׁכֵנָה.

שָׁכֵנָה (id.) n. pr. m. 2 Par. XXXI, 15.

שָׁכֵן m. pl. cstr. משכני Ps. XLVI, 5 et Ezech. XXV, 4, alibi semper משכנתו cstr. משכנתו (semel fem. Ps. LXXXIV, 2) 1) locus quietis, habitatio, habitaculum.

domicilium (arab. مَسْكُونَة et مَسْكِين id.), ut hominum Num.

XVI, 24. 27. Hab. I, 6. Jes. XXXII, 18. Jer. IX, 18. Job. XVIII, 21. XXI, 28. Ps. LXXXVII, 2, semel de quietorio i. e. sepulcro Jes. XXXII, 16 (cf. quae s. v. שָׁכֵן no. 6 pag. 192 dicta sunt), animalium i. e. Iustrum Job. XXXIX 6. Poët. in plur. domicilia Dei i. e. templum cum atriis suis, sic משכני עֲלִיזוֹן Ps. XLVI, 5. XXXVIII, 3. LXXXIV, 2. CXXXII, 5, cf. XXXVI, 8. LXXIV, 7. 2) spec. tentorium, tabernaculum (ut syr. مَسْكِين, et chald. quod v. infra) 2 Sam. VII, 6 (ubi משכני opponitur domui ביתו). Jes. LIV, 2, de tentoriis vel casis pastorum et nomadum Cant. I, 8. Num. XXIV, 5 (parall. מַשְׁכָּן), max. tabernaculum sacrum Israelitarum (vulgo tabernaculum foederis, Stiftshuette), scil. c. art. מַשְׁכָּן Ex. XXV, 9. XXVI, 1 sqq. XXXV, 18. XXXVIII, 31. XL, 9 sqq. Num. I, 50. III, 25 sqq. IX, 15 al., plene מַשְׁכָּן הַקֹּדֶשׁ tabernaculum legis Exod. XXXVIII, 21. Nuni. I, 50. 53. X, 11, vel מַשְׁכָּן Lev. XVII, 4. Num. XVI, 9. XVII, 28. XIX, 13. Jos. XXII, 19. 1 Par. XVI, 39. XXI, 29, semel בית הַמַּשְׁכָּן 1 Par. VI, 33. In huius tentorii descriptione quomodo משכני differat ab אָרְזָה v. supra h. v. p. 32, inde משכני distinctum ab אָרְזָה Exod. XXXV, 11. XXXVI, 14. XL, 19. Num. III, 25 et עֲלִיזוֹן מַשְׁכָּן de tabulatione tentorii sacri, cui cortinae superstratae erant Ex. XXXIX, 32. XL, 2. 6. 29. 1 Par. VI, 17.

מַשְׁכָּן m. chald. i. q. hebr. no. 1. Esr. VII, 15. (Targ. מַשְׁכָּן tabernaculum.)

I. שָׁכַר fut. יִשְׁכַּר, inf. שָׁכַר Hagg. I, 6 (v.

gramm. §. 45, 2, b) inebriavit se. Gen. IX, 21: וַיִּשְׁכַּר וַיִּשְׁכַּר et bibit de vino et inebriavit se, sq. accus. potus Jes. XXIX, 9. XLIX, 26: הַמְּשָׁכָר הַזֶּה וְהַמְּשָׁכָר vel lut musto, sic suo sanguine inebriantur sc. se invicem interficientes, sq. מִן לֵי, 21. Non ubique de turpi ebrietate legitur, sed est etiam bibere ad satietatem (i. q. רָחַק) vel ad hilaritatem usque Gen. XLIII, 34. Hagg. I, 6: וַיִּשְׁכַּר וַיִּשְׁכַּר אֲכִיל וְאֲכִיל וְאֲכִיל editis, sed non est ad satietatem, bibitis, sed non ad ebrietatem i. e. nec cibis qui suppetit ad explendam famem sufficit, nec potus ad sitim levandam. Cant. V, 1. — Metaph. apud prophetas inebriati esse dicuntur impii, qui insaniam quadam abrepti et quasi temulentia acti ebrierum instar aberrant a recta via inque perniciem suam ipsi ruunt Jes. XXIX, 9: וְאֵינִי יִשְׁכַּר וְאֵינִי יִשְׁכַּר לא יִשְׁכַּר, ad non vino, titubant, ad non teneto, LI, 21. Jer. XXV, 27. Nah. III, 11. Scilicet Deus fingitur poculum temeti perniciosis plenum propinare impius Thren. IV, 21: הֲאֵין מַשְׁכָּן אֲדָמָה אֲדָמָה ad te quoque perveniet poculum, inebriabere tu quoque, cf. Jes. LI, 17. 22. Jer. XXV, 15 sqq. et v. כִּי־ס s. rad. פָּגַם p. 695. Arabice dicitur سَكْرَةُ الْمَوْتِ crapula mortis pro angustia mortis Cor. L, 18, et prope

ad hebraeum usum accedit quod legitur apud Ibn Habib (v. Orientalia ed. Juynboll, Ruorda, Weijers, vol. II. p. 228) : **وَتَرَكُوا أَقْبَلَ الشَّامِ سَكَارَى وَمَا هُمْ بِسَكَارَى** et (Aegyptii victores) incolae Syriae reliquerunt ebrios (i. e. mentis impotes propter calamitatem ipsis inflictam), quamvis ebrii (scil. vino) non essent. — Part. pass. fem. **שכרה** inebriata, ebria Jes. LI, 21. (Arab. **سَكَرَ** ebrius fuit, melit. *syker*, syr. **ܫܚܪܐ**, aeth. **ሰረረ**; amhar. **ሰረረ**; id., syr. etiam latiore signif. insolens, turpis, foedus fuit Ephr. opp. II, 438. C., **ܫܚܪܐ** turpis Ephr. I, 337. A. 348. E. II, 244. A. Ad propriam signif. pertinet **שכרו** **השכרו** hyoscyamus scil. inebrians. Alia vide infra in derivv. Primaria autem radicis vis mihi in fodicando et compungendo posita eaque ad potum acrem et stimulantem animumve crapula percitum et quasi punctum translata esse videtur, ut vicina sit rad. **שָׁכַח** per-fodit, cf. **זָכַר** p. 415, b, nec non **שָׁכַח**, **שָׁכַח**, quae vide.)

Pi. inebriavit, potum alicui propinando fecit ut ebrius ferret, sq. acc. pers. 2 Sam. XI, 13, metaph. (vid. Kal) de Deo iram suam populis propinante Jes. LXIII, 6, de victore qui populos pessumdat Hab. II, 15, de ipso poculo pernicioso Jer. LI, 7.

Hiph. inebriavit a) sagittas sanguine, sq. acc. et הָן Deut. XXXII, 42. b) populos (v. Kal et Pi.) Jer. XLVII, 26. LI, 39. 57.

Hithpa. ebrius se gessit 1 Sam. I, 14.

שָׁכַר m. *temetum, potus inebrians, (voc. generale, ebriamem ficto novo vocabulo appellat Tertull. de ieiun. c. IX), sive vinum Num. XXVIII, 7 (Vulg. vinum, Targ. Syr. et Saad.: vinum vetus, ut infra dicitur, cf. vs. 14 et Exod. XXIX, 40, ubi in eadem re הָן), sive potus vini instar inebrians ex hordeo (ζείθος, οἶνος ῥηϊθινος, ut apud Aegyptios teste Herodoto lib. II. cap. 77: οἶνος δ' ἐκ ζειθέων πεποιμένῃ διαχρόσεται, Diodor. Sic. I, 34: κατασκευάζουσι δὲ καὶ ἐκ τῶν κριθῶν Αἰγύπτῳ πόμα, λεπόμενον οὐ πολὺ τῆς περὶ τὸν οἶνον εὐωδίας, cf. c. 20 et II, 4. Xen. anab. IV, 5, 26), vel ex melle (οἶνομέλι) dactylisve coctus destillatusve. Arab.*

שָׁכַר est potus inebrians in genere, spec. autem potus ex uvis passis aut ex dactylis paratus (Cor. XVI, 69), qui **سَكَرٌ** quoque vocatur (Fraehn. ad Ibn Fosslan p. 97 sq.).

Hieronymus in ep. ad Nepotianum (opp. ed. Martianay T. IV. p. 364): „Sicera (שָׁכַר) hebraeo sermone omnis potio, quae inebriare potest, sive illa quae frumento conficitur, sive pomorum succo, aut quum favi decoquantur in dulcem et barbaram potionem, aut palmarum fructus exprimuntur in liquorem, coctisque frugibus aqua pinguior coloratur.“ Varia facticii vini genera enumerant Plinius hist. nat. I. XIV, c. 16, §. 5. 19

et Dioscorides de mater. med. I. V, c. 27 sqq. T. I. p. 712 sqq. ed. Sprengel. Cf. Schneider lex. graec. s. v. *σοφου*. Vini e fructibus parati mentionem facit D. Kimchi ad 1 Sam. I, 15, et Ibn Esra ad Lev. X, 9 **שָׁכַר** et tritici specie vel melle dactylisve parari dicit. Plerumque **שָׁכַר** discernitur a vino, ut iuxta se ponantur **שָׁכַר** **וְיַיִן** Lev. X, 9, Num. VI, 3. Deut. XIV, 26. XXXIX, 5. Iud. XIII, 4. 7. 14. 1 Sam. I, 15. Saepe tamen apud poetas et prophetas **שָׁכַר** et **יַיִן** in versus partibus parallelis alternant tanquam vocabula synonyma Jes. V, 11. XXIV, 9. XXVIII, 7. XXIX, 9. LVI, 12. Prov. XX, 1. XXXI, 6. Mich. II, 11. — Ceterum ex Jes. V, 22 apparet **שָׁכַר** potum, certe per occasionem, non sine aliqua arte mixtum habuisse veteres Hebraeos, sive aqua iusto modo dilutum, sive, quod negare non debet cl. Hiltzigius, aromatibus conditum. De qua re vide quae b. Gesenius disseruit supra s. v. **יַיִן** p. 772, s. v. **בָּקָה** p. 780 et maxime s. v. **בָּקָה** p. 808. Adde **יַיִן תְּרַקַח** Cant. VIII, 2, quoto res dirimitur.

Veteres intpp. vc. **שָׁכַר** vel ipsum retinent, ut Syr. ubique **ܫܚܪܐ** (quod Ar. 1 Sam. I, 15 vertit **سَكَر**, Iud. XIII, 4 sqq. **سَكَر**, ceterum **ܫܚܪܐ** a vino **ܫܚܪܐ** diversum esse

docet locus Barhebraei in Chron. p. 174. l. 5, cf. Assem. bibl. or. IV, 301), LXX τὸ οἶνον (cf. Luc. I, 14), Vulg. in nonnullis locis: *sicera*, Targ. semel Prov. XX, 1 **שָׁכַר**, Samar. Deut. XXIX, 5 **שָׁכַר**, vel generalem significationem ponunt, ut Vulg. Lev. X, 9 al.: omne quod ebriare potest, in Jes.: ebrietas, Aqu. **μὲ-σθυσμα**, Onk. Lev. I. c. **יַיִן**, Saad. in Pent. et Jes. saepe **سَكَر**, vel magis definitam, ut idem Saad. alibi **سَكَرٌ**, Targg. exceptis paucis locis **יַיִן** vinum vetus (contra **יַיִן** exponitur **יַיִן** vinum recens), et sic semel Num. XXVIII, 7 Saad. quoque **سَكَر** et Syr. **ܫܚܪܐ** vetus sc. vinum, Samar. praeter unum locum ubique **ܫܚܪܐ** (propr., ut videtur, concitans, concitans potus), Graec. Venet. denique *soquata* (vid. intpp. ad Herodot. II, 77. 125).

שָׁכַר rarius **שָׁכַר** m. *ebrius, inebriatus, bene potus 1 Reg. XVI, 9. XX, 16: sicut bibens ebrius erat i. e. poculis indulgebat ad ebrietatem, 1 Sam. XXV, 36: valde ebrius, Iob. XII, 25. Jer. XXIII, 9. Prov. XXVI, 9. Joël. I, 5. Pa. CVII, 27. Jes. XIX, 14: sicut ebrius titubavit in vomitu suo, XXIV, 20. XXVIII, 1. 3. Fem. שכרה ebria 1 Sam. I, 13.*

שָׁכַר m. 1) *ebrietas Ez. XXIII, 33. XXXIX, 19. 2) cum terminu. הָן — locali שכרה n. pr. oppidi in boreali fine tribus Jude occidentem versus Jos. XV, 11. In codd. paucis male legitur שכרון, veteres intpp. omnes כ (Caph) exprimunt, v. c. Targ. שכרון, Vulg. Sechrena.*

II. שַׁבֵּר

i. q. שַׁבֵּר, arab. سَكَر mercedem, praemium dedit. Inde

שַׁבֵּר (pro שַׁבֵּר adiuncto Aleph prosthetico quod vocant) m. pretium quo aliquid compensatur (cf. שַׁבֵּר), hinc a) merx pro alia merce permutata in compensationem, vel quae pro pretio datur Ezech. XXVII, 15: (mercatores peregrini) ebur et ebenum referunt ut pretium pro mercibus aliis quas abs te accipiunt. b) donum, munus principii a subditis oblatum, collect. Ps. LXXII, 10 (parall. מְנַחֵם. LXX δῶρα, Vulg. dona. — Mihi autem non improbable videtur, שַׁבֵּר ab ipsa radice שַׁבֵּר ductum esse, non a שַׁבֵּר, ut supra p. 1406. Hitzigius ad Ezech. l. c. שַׁבֵּר corruptum putat esse ex שַׁבֵּר idque pecuniam interpretatur, v. rad. שַׁבֵּר.

שַׁבֵּר v. s. rad. שַׁבֵּר.

שַׁבֵּר v. supra post שַׁבֵּר pag. 1316.

שַׁבֵּר securus, v. s. rad. שַׁבֵּר.

שַׁבֵּר in Kal inusit. — Arab. ثَلَب est i. q. thalab

fregit (vas fictile, gladium) in ora et margine, ut dentes oriuntur et incisurae (Scharten); chald. שַׁבֵּר Pa. coniunxit, connexuit, scil. part. pass. שַׁבֵּר pro hebr. שַׁבֵּר (q. v. infra) ab Onkeloso positum vertunt coniunctus, aliunde enim nisi ex hoc loco non cognitum est hoc verbum, extat autem in Talmude deriv. שַׁבֵּר gradus s. ligna transversa scalae, prob. a figendo vel coniungendo dicta (die Spalen, Sprossen der Leiter), praeterea etiam intp. Samaritanus et Arabs Erpen. (مَسْلُوبَات) eodem verbo

utuntur, et in lingua arab. vulg. habes سَلْبَة scalae e funibus nexae, Strickleiter, gall. échelle de corde, v. Dombay gramm. ling. mauro-arab. p. 92. Marcei vocabular. s. v. Corde. Equidem huc refero arab. صَلَب

fixit, spec. cruci affixit, unde صَلَب spina dorsi, lumbus. Phoen. שַׁבֵּר prob. lumbi, inser. Massil. lin. 4. 6. 8. 10. Apud Hebraeos hoc verbum valuisse videtur: incisuris factis figere, spec. cardinibus iungere asses (ineinanderzapfen), cardines enim dentibus similes sunt (cf. term. architect. Verzahnung).

Pu. part. Ex. XXXVI, 17 et XXXVI, 22: bini cardines (Zapfen) asserti uni sint אֶבֶן-אֶבֶן אֶבֶן-אֶבֶן alter alteri infari s. iuncti (fort. lignis transversis infra basin insertis). Graec. Venet. ἡ συμμομένης ἐκίστης πρὸς τῆν ἀδελφὴν αὐτῆς. Onk. ipso voc. retento: משַׁבֵּר משַׁבֵּר הוּר הוּר הוּר coniuncti sint unus e regione alterius.

Samar. שַׁבֵּר שַׁבֵּר שַׁבֵּר Saad. سَلْبَان. שַׁבֵּר in modum linguae mucronati unus e

regione alterius. Abulwalides de illo talmudico שַׁבֵּר monens vertit مَدْرَجَة اى مَلْسَمَة Cf. Tanchum Hieros. ad 1 Reg. VII, 28, p. 73 ed. Haarbruecker. Obscurus LXX: ἀντιπαραπορεύσας ἑπιπὼν τῷ ἐπιπῶ, oppositos alterum alteri. Hinc

שַׁבֵּר m. plur. iuncturae s. commissurae in angulis basium illarum acnearum quae 1 Reg. VII, 27 sqq. describuntur, vel potius limbi s. taciae (germ. Eckleisten) commissuras tegetes 1 Reg. VII, 28. 29. Targ. שַׁבֵּר. Vulg. iuncturae. LXX. ἐξήχματα, quo limbos prominentes videntur indicare. Joseph. antiq. iud. VIII, 3, 6: συνίστασι τετραγώνους, τὰ πλάτη τῆς βίβλου ἐξ ἐκατέρου μέρους ἐν αὐτοῖς ἐχόντες ἐξήχματα.

שַׁבֵּר rad. in Kal inusit., quae vel iaciendi significatum habuit (vic. שַׁבֵּר, שַׁבֵּר, cf. שַׁבֵּר missile, Maurer.

ad Ps. LI, 9), unde שַׁבֵּר arab. نَيْت, aram. nix, ut pote de coelo delecta, vel vicinitate quadam coniuncta est cum rad. נִיטוּי, fulsit (fortasse intercedente rad. פָּלַץ fudit, aperuit, a qua significatione נִיטוּי quoque processit, litterae autem פ ו et hebr. ת haud raro alternant, vid. שַׁבֵּר p. 1379), ut nix appellata sit a nitore.

Hiph. שַׁבֵּר (prob. denominat. a נִיטוּי nix) canduit instar nivis, nivēi coloris fuit (cf. de usu con). Hiph.

in coloribus designandis iadd. שַׁבֵּר. Arab. نَصَل

gladii lamina nivea i. e. candida, splendens, denomin. a نִיטוּי nix, ad similitudinem adiectivi غَرَابِي corvinus i. e. niger a غَرَاب corvus; syr. Aph. نَصَل

decalbavit, Ethp. albus factus est, denom. a نִיטוּי nix). Hanc significationem multi intpp. adhibent loco difficili ex antiquo carmine assumto Psalm. LXVIII, 15: quum Deus dispersisset reges in ea (terra Canaanaea), הַשָּׁנֵה בְּצִלְמוֹת נִיטוּן erat (impers., vel nivea erat, albebat terra) in monte Zalmon. Albere campus et iugum montis dici poterat propter ossa occisorum, quae ibi facto proelio dispersa iacerent et ad solem pallescent, exalbescerent. Cf. Virg. Aen. XII, 35 sq.: „recalescent nostro Tiberina fluente sanguine adhuc, carneque ingentes ossibus albet.“ Ovid. fast. I, 558: „squallidaque humanis ossibus albet humus.“ Alkama poeta (MS. I, 20) de deserto:

بَهَا جَيْفٌ لِّلْحَسْرَىٰ ثَمَامًا عَطْمًا مَيًّا قَبِيحًا وَأَمَّا جَلْدًا فَصَلْبِي

i. e. ibi cadavera ementorum (imumentorum), et ossa alba et cutes induratae. Iam vero quum mons ille Zalmon (שַׁבֵּר i. e. embrusos) silvulos esset (Ind. IX, 47 sqq.) et vix campi ossibus albis ad instar nivis tecti speciem unquam praerent, aut deservenda esset illa verbi interpretatio, ut שַׁבֵּר vertendum ad Zalmonem se. in campo monti vicino. — Ex aliorum sententia שַׁבֵּר

est *ninxit*, ut arabice dicitur *أَنفَلَجْنَا السَّمَاءَ* nive nos obruit coelum, vulgo *كَلَدَج* vel *كَلَج* *ninxit*, et *טַלְגָּה* 3. fem. impers., ut arab. vulg. *تَمَطَّتْ مَعِ* *niagit*, *أَمَطَرَتْ* pluit;

nivis autem demissio in Ps. l. c. tum esse poena a Deo demissa, cf. Iob. XXXVIII, 22, 23, et *יַבְלִיג* (q. v.) appellative sumi possit hoc sensu: quum Deus reges dispergeret in terra, *nigebat in tenebris* i. e. poenae divinae de caelo demittebantur.

טַלְגָּה in pans. *טַלְגָּה* m. *nix* (phoen. טַלַּג inscr. Eryc. lin. 4 bis, arab. *طَلَج*, melit. *sylg*, chald. *הַלְגָּה*, syr. *ܬܠܓܝܐ*, samar. *ܬܠܓܝܐ* id.) Iob. VI, 16. XXIV, 19. XXXVII, 6. XXXVIII, 22. Ps. CXLVII, 16. Prov. XXVI, 1. Jes. LV, 10. *יום הַטַּלְגָּה* dies nivis i. e. tempus hibernum 2 Sam. XXIII, 20. Prov. XXXI, 21 de bona matre familias: *לא תירא לְבֵיתָהּ* *טַלְגָּה* *כִּי כָל-בֵּיתָהּ* *זָדֹחַ* *טַלְגָּה* *דֹּמֵי* *סוּאָה* *נֹחַ* *לֹא* *יִרְאָה* *בְּיָמֵי* *חֵמִים*, *nam tota domus* (familia) *vestita est vestibus cocineis* i. e. vestibus iisque pretiosis non caret. — Aestivo quoque tempore olim, ut nunc faciunt in Syria, utebantur nive e Libano hand dubie advecta (*טַלְגָּה* Jerem. XVIII, 14) ad refrigerationem, imprimi ad refrigerandum potum. Prov. XXV, 13: *כַּצֵּי־טַלְגָּה* *בְּיָמֵי קְצִיר* *sicut nivis refrigeratio tempore messis.*

Hinc apud Arabes *طَلَج* venditor nivis, *مَلَجَة* locus ubi nix asservitur. Cf. Geier ad Prov. l. c., Schurrer diss. p. 101 sqq. Passim nix albedinis (Exod. IV, 6. Num. XII, 10. 2 Reg. V, 27), splendoris (Thren. IV, 7) et caudoris animi (Ps. LI, 9) imaginem praebet.

טַלְגָּה et טַלְגָּה pr. laxus, laxatus fuit (ut *טַלְגָּה* p. 1379 cf. *טַלְגָּה*), hinc 1) pf. *טַלְגָּה*, fut. *יַטְלִיג* *tran-*

quillus, *salvus* et *securus fuit*, videlicet de eo qui prospera fortuna secure utitur Iob. III, 26 parall. *טַלְגָּה* et *טַלְגָּה* (כִּי). Jer. XII, 1. Thren. I, 5. Ps. CXXXII, 6, et de eius habitatione Iob. XII, 6. (Arab. *سَلَا* *tranquillus* fuit et levatus curis, saepe sq. *عَنِي* rei alicuius curā liberum habuit animum, ut eius oblivisceretur, II et IV curis rei liberavit aliquem, *سَلَوَة* animi tranquillitas, solatium, chald. *טַלְגָּה* i. q. hebr. *טַלְגָּה* partim iisdem locis partim pro *טַלְגָּה* positum in Targg., syr. *مَكَم* *tranquillus* fuit, quievit, siluit. Cogn. quoque est *טַלְגָּה*).

2) remisit, cessavit, negligens fuit et socors, hinc *erravit*, *peccavit imprudens*, v. Niph., IIiph., et derivv. *טַלְגָּה*, *טַלְגָּה* no. 2, *טַלְגָּה* no. 2, chald. *טַלְגָּה*, *טַלְגָּה* (Arab. *مَكَم* oblitus est sq. acc. rei, chald. *טַלְגָּה* et syr. *مَكَم* *essavit*, neglexit, oblitus est, in Targg. pro *טַלְגָּה*, Aph.

id., it. chald. *טַלְגָּה* *erravit*, *peccavit imprudens*, in Targg. pro hebr. *טַלְגָּה*, vid. Buxtorf. lex. talm. col. 2404.

3) trans. *laxavit*, *liberavit*, *eripuit*, vel, ut plerique volunt, i. q. *טַלְגָּה*, *טַלְגָּה* (q. v.) *extraxit*, *exemit*, ut aram. *טַלְגָּה*, *טַלְגָּה*. Cf. *טַלְגָּה*. Inde ducunt fut. apoc. *יַטְלִיג* (ortum ex *טַלְגָּה* ut *יָרָה* ex *יָרָה*, *יָרָה* ex *יָרָה*) Iob. XXVII, 8: *כַּדְּמִי* *טַלְגָּה* *כִּי* *יָרָה* *טַלְגָּה* *יָרָה* *quando liberaverit* vel sec. al. *extraxerit* *Deus animam eius* sc. ex corpore tanquam ex carcere vel vagina (cf. Dan. VII, 15: *doluit animus meus intro in vagina* i. e. in corpore). Saad. ms.: *אִזָּא* *בְּסִלְיָ* *אֱלֹהִים* *אִזָּא* *אִסְלִי* *אֱלֹהִים* *אִזָּא* *et Mose Gekatil.* *אִזָּא* *בְּסִלְיָ* *אֱלֹהִים* *אִזָּא* *אִסְלִי* *אֱלֹהִים* *אִזָּא* *i. e. quando liberabit Deus animam eius*, Targ. *יָרָה* *i. e. exentiet* s. liberam dimittet, Syr. *ܬܠܓܝܐ* *tollet*, Hieron.: *liberet.* — Alii *טַלְגָּה* pro *טַלְגָּה* dictum a rad. *טַלְגָּה* (*extraxit*) ducunt, vel *טַלְגָּה* legendum proponunt a rad. *טַלְגָּה* (*extraxit*), Schurrer denique (diss. p. 269) illud pro *טַלְגָּה* scriptum esse coniecit more Arabum, *قَامِ* *طَلَج*

nonnunquam ponunt pro *طَلَج* (Harir. p. 557 schol. lin. 8), ut vertatur: quando Deus animam eius poscet.

טַלְגָּה chald. 1) i. q. hebr. *טַלְגָּה* no. 1. *tranquillus*, *securus fuit*. Part. pass. *טַלְגָּה* *tranquille* et *secure* vivens Dan. IV, 1. — 2) i. q. hebr. *טַלְגָּה* no. 2, unde *טַלְגָּה*, *טַלְגָּה*.

טַלְגָּה (form. m. *טַלְגָּה* a *טַלְגָּה*) m. *τῆλ. error*, *delictum* (a rad. no. 2) 2 Sam. VI, 7: *Deus Uzzam morte punivit* *טַלְגָּה* *עַל-טַלְגָּה* *propter illud delictum* sc. quod manu tetigerat arcem sacram. LXX *ἐπὶ τῆς προσευχῆς*, Aqu. *ἐπὶ τῆς ἐνοχίας*, Vulg.: *super temeritate*, Chald. *עַל-הַטְּהוּלָה*, Rabbinii bene interpretantur illam rem referens circumscriptioe utitur 1 Par. XII, 10: *עַל-אֲשֶׁר* *טַלְגָּה* *יָרָה* *עַל-הָאָדָמָה* *ex quibus verbis illud* *טַלְגָּה* *corruptione ortum esse iudicat* Thenius ad l. Sam., quia Syrus etiam et Arabs intp. in libro Sam. cum Chronista faciunt. At Chronista non raro hanc viam sequitur, ut verba minus usitata devitet, et Syrus idem hic fecit fortasse Paralip. locum memoria repctens, Arabs autem totus ex syriaca versione pendit.

טַלְגָּה chald. *delictum*, *impium aliquid* Dan. III, 29 Kethib, ubi Keri est *טַלְגָּה* q. v.

טַלְגָּה vel *טַלְגָּה* (variant enim codd. mss., edd. plerumque habent *טַלְגָּה*, uno loco Iob. XXI, 23 *טַלְגָּה*, ut semper in Targg.), semel *טַלְגָּה* Jer. XLIX, 31 m., *טַלְגָּה* f., pl. constr. *טַלְגָּה* 1) *tranquillus*, *securus*, de terra quae quiete ac pace fruitur 1 Par. IV, 40. Zach. VII, 7, impr. *tranquille*, *secure* vivens Iob. XVI, 12. XXI, 23. Ps. LXXXIII, 12. Jer. XLIX, 31. Neutr. subst. *טַלְגָּה* *tranquillitas*, *securitas* Iob. XX, 20. — 2) in malam partem *securus*, *socors*, *impus* Ez. XXIII, 42. Cf. rad. no. 2 et *טַלְגָּה* no. 2.

טַלְגָּה vel potius *טַלְגָּה* (Mil'el, ad analogiam formae *טַלְגָּה* natatio, aliud est chald. *טַלְגָּה* q. v. infra) m. *tranquillus*, *securitas*, semel legitur c. suff. *טַלְגָּה* Ps. XXX, 7.

שְׁלֵה f. 1) *tranquillitas, securitas* (arg. שְׁלָה id.) Pr. XVII, 1. Ps. CXXII, 7. Ez. XVI, 49: שְׁלֵה הַשָּׁמַיִם שְׁלֵה הַיָּם in (media) securitate i. e. summa securitas. שְׁלֵה in (media) securitate i. e. inopinata, repente Dan. VIII, 25. XI, 21 cf. vs. 24, ut chald. שְׁלָה id., שְׁלָה מִן de repente, in Targg. pro hebr. שְׁלָה, syr. **ܫܠܗܐ** et **ܫܠܗܐ** id. Cf. שְׁלָה Iob. XV, 21. (Hinc ducendum chald. שְׁלָה subita pernicies Ps. XXXV, 8. 17. Targ.) — 2) in malam partem (cf. rad. no. 2) *so-cordia, impietas*. Plur. שְׁלָה inter impia facta tua Jer. XXII, 21.

שְׁלָה chald. f. *securitas* Dan. IV, 24.

שְׁלָה chald. (pr. שְׁלָה in Targg. etiam stat. emphat. שְׁלָה, constr. שְׁלָה) f. *error, delictum* Est. IV, 22. Dan. VI, 5, et III, 29 Keri, a rad. no. 2.

שְׁלָה in pausa שְׁלָה m. *tranquillitas*. 2 Sam. III, 27: שְׁלָה אֶת־בְּרֵךְ אֶת־בְּרֵךְ ut loqueretur cum eo in tranquillitate i. e. tranquille, otiose, vel seorsum, remotis arbitris. Syr. **ܫܠܗܐ** quasi in otio Ephr. opp. T. I. p. 369, A. Minus bene LXX. *ἔνεθεύω*, et Vulg.: cum dolo.

שְׁלָה f. membrana qua in utero fetus involutus est, *secundae s. secundinae*, ex utero post partum extractae, *ἄναξ* Ley. Deut. XXVIII, 57. Arab. **سَلَا** id. in hominibus et brutis. Chald. שְׁלָה Pseudojon. I. c., talm. שְׁלָה, שְׁלָה et שְׁלָה id. Syr. **ܫܠܗܐ** id. etiam in plur. **ܫܠܗܐ** Ephr. opp. I, 116 (nisi forte ibi sing. **ܫܠܗܐ** scribendum est). Sam. **ሰላላ** id. LXX *ῥόδιον* i. e. secundae, Saad. et intp. Samar.-Ar. (Vloten spec. p. 63) **ܫܠܗܐ**, Juda b. K. : **سلا**. — Secundae שְׁלָה dictae videntur vel quia post partum laxantur de utero, ad primariam quam statim significationem, vel, ut vulgo sumitur, ab extractione (cf. rad. no. 3, arab. **سَلِيل** fetus, pr. extractus, chald. שְׁלָה fetus, abortus), non ut Bernsteinus vult in glossar. syr. p. 520, iccirco quia quiescant sive resideant quum fetus ex utero prodeat.

שְׁלָה m. adj. quadrilitt. *ἄν. ley.* i. q. שְׁלָה *tranquillus, tranquille vivens* Iob. XXI, 23. (Confusum esse putant e duabus rad. synonymis שְׁלָה et שְׁלָה, sec. al. ortum ex שְׁלָה inserta ל littera, coll. שְׁלָה et שְׁלָה ferbuit; fortasse mendosum est scribendumque שְׁלָה.)

שְׁלָה I) i. q. שְׁלָה *preces* 1 Sam. I, 17, a rad. שְׁלָה, v. p. 1348.
II) n. pr. filii Judae Gen. XXXVIII, 5. XLVI, 12. Num. XXVI, 20, decurtatum, ut suspicor, ex שְׁלָה =

שְׁלָה (q. v. infra s. rad. שְׁלָה), hinc patron. שְׁלָה Num. I. c., pro quo שְׁלָה legitur 1 Par. IX, 5.

שְׁלָה, שְׁלָה, שְׁלָה, שְׁלָה *Silo* urbs, et nomen gentil. שְׁלָה vid. s. rad. שְׁלָה.

שְׁלָה flamma, v. s. rad. שְׁלָה p. 743.

שְׁלָה fut. שְׁלָה c. Suff. שְׁלָה, שְׁלָה, inf.

שְׁלָה, שְׁלָה Jes. LVIII, 9, inf. absol. שְׁלָה, imp. שְׁלָה, pl. שְׁלָה, in paus. שְׁלָה, c. Suff. שְׁלָה 1) *misit* (LXX. plerumque *ἀποστέλλω* vel *ἐπιστέλλω*, raro *πέμψω*, *ἐπέμψω*, *ἀπεπέμψω*, alia. Chald. שְׁלָה v. infra suo loco, syr. **ܫܠܗܐ** 1 Sam. XVI, 22. 1 Reg. V, 9, sed rarioris usus, frequentius est **ܫܠܗܐ**, usitatissimum tamen **ܫܠܗܐ** legatus, apostolus. Cf. rad. שְׁלָה no. 2. In arab. lingua huius significationis **سَلَح** **سَلَح** nullum certum

vestigium est praeter **سَلَح** v. שְׁלָה, synonym. est **سَلَح**. Notio autem primaria vbi שְׁלָה sine dubio in *laxatione* posita est, ut cognatae sent. שְׁלָה, שְׁלָה, שְׁלָה (q. v.). Constr. a) absol. Gen. XXXVIII, 17. Ps. LIX, 1, ita plerumque ut alterum verbum ei subiunctum sit sive interveniente copula sive non interveniente, e. g. 1 Reg. XVIII, 19: שְׁלָה קָבֵץ וְגו' *mitte, congrega* cet. 2 Reg. XI, 4: שְׁלָה *misit et adduci iussit* cet. Gen. XXXI, 4. XLI, 8. 14. Ex. IX, 19. 27. 1 Sam. XX, 31. 2 Sam. VI, 13. Ioh. I, 4. 2 Par. XXXVI, 10. Vides, in hisce omitti accus. eius qui mittitur, v. c. Gen. XXXI, 4: *misit et vocavit Rahelam* i. e. *misit aliquem, qui arcesset Rahelam* (germ. er schickte hin und . . .). — b) sq. acc. eius qui mittitur Gen. XLII, 4. XLIII, 8. XLV, 5. Ex. V, 22. XVI, 29. 1 Sam. XV, 20. XXV, 32. 2 Reg. I, 6. Jes. VI, 8. XLVIII, 16. Jer. XIV, 14. 15. XXVIII, 15. Ez. XIII, 6. Zach. VII, 2. Mal. III, 23, maxime legatum, nuntium Gen. XXXII, 4. Num. XX, 14. Iud. VI, 35. VII, 24. XI, 12. 14. 17. 19. 2 Sam. II, 5. III, 12. 1 Reg. XIX, 2. Jes. XVIII, 2 et secenties (addito dat. pleon. שְׁלָה *mitte* Num. XIII, 2), raro in recentiore Hebraismo sq. q. pers. 2 Par. XVII, 7. Jer. XVI, 16. — c) sq. acc. loci quos mittit aliquem 1 Sam. IV, 4. 1 Reg. V, 28. 2 Reg. II, 4. 6, et sq. loci 2 Reg. II, 2. — d) sq. acc. pers. et q. rei (jemanden wonach schicken) Jer. XIV, 3, saepius autem q. c. inf. *misit aliquem ad faciendum peragendumque aliquid* Num. XIII, 16: *hi sunt nomina virorum שְׁלָה אֶת־אֶרֶץ־עֲנָן quos misit Moses ad explorandam terram*, XIV, 36. XVI, 28. Deut. XXXIV, 11. Jos. VI, 25. 1 Sam. XV, 1. XXV, 14. 2 Sam. X, 3. 1 Reg. VI, 32. 2 Reg. I, 6. 16. XIX, 4. 16. Jes. LXXI, 1. Jer. XIX, 14. XXVI, 12. XL, 14. Zach. I, 10. — e) sq. acc. pers. et q. c. inf. *misit aliquem ad quem mittitur Gen. XXXVII, 13. XLVI, 28. Ex. III, 13. 14. 15. VII, 16. Num. XXIV, 12. Iud. XI, 17. 1 Sam. IX, 16. XXV, 40. 2 Sam. XI, 6. 2 Reg.*

V, 6. VIII, 9. XVII, 4. XXII, 15. Jer. XXV, 4. 17. XLII, 9. Zach. II, 12. 15. IV, 9. VI, 15, raro more ehad. על Neh. VI, 3. Jer. XXVI, 15. XXXI, 31. 2 Reg. XVIII, 27, it. sq. אֶל pers. et לְ re; propter quam mittitur 1 Reg. XX, 7: וְיָשִׁי לְבָנֵי וְיִסְפָּסוּ וְיִזְדָּבְרוּ וְיָשִׁי לְבָנֵי וְיִסְפָּסוּ וְיִזְדָּבְרוּ וְיָשִׁי לְבָנֵי וְיִסְפָּסוּ וְיִזְדָּבְרוּ *misit ad me propter mulieres meas, filios, argentum et aurum meum*, nempe ea rogans a me, vel c. c. inf. Num. XXII, 37: וְיָשִׁי לְבָנֵי וְיִסְפָּסוּ וְיִזְדָּבְרוּ וְיָשִׁי לְבָנֵי וְיִסְפָּסוּ וְיִזְדָּבְרוּ *misit ad te ut invitarem te*. — f) sq. acc. pers. et אֶת re pers. misit aliquem, qui perseceretur alium qui discesserat. 2 Sam. III, 26. 2 Reg. VII, 14. XIV, 19, cf. Zach. II, 12. — g) sq. acc. rei missae Gen. XXXVIII, 23. XLV, 27. XLVI, 5. Esth. IV, 4, max. litteras Neh. VI, 9. Esth. I, 22. IX, 20, sq. acc. rei et אֶל pers. 2 Reg. XX, 12. Jer. XXXIX, 1. 25, vel לְ pers. Gen. XLV, 25. Ps. LXXXVIII, 25. 2 Par. XVI, 3. 1 Reg. XV, 19, sq. acc. rei et לְ pers. misit alicui aliquid, ut litteras Jer. XXXIX, 25. Esth. IX, 20. 30, sq. לְ pers. Gen. XXXII, 19. XLV, 23. — h) Nonnunquam is, qui missus est ponitur praevisio 1 Sam. XVI, 20. 2 Sam. XI, 14. XII, 25. 1 Reg. II, 25: וְיָשִׁי לְבָנֵי וְיִסְפָּסוּ וְיִזְדָּבְרוּ *et rex misit per Benajam*, h. e. Benjiam ablegavit. Ex. IV, 13: וְיָשִׁי לְבָנֵי וְיִסְפָּסוּ וְיִזְדָּבְרוּ *mitte, per quem mittere vis*. — i) Singulare est 2 Sam. XV, 12: וְיָשִׁי לְבָנֵי וְיִסְפָּסוּ וְיִזְדָּבְרוּ *et misit Absalom* (et arecessivit) *Ahitophelum ex Giluite, urbe ei s patria*.

Spec. aa) dicitur aliquis alteri *verba mittere* (שלח דבר) i. e. *per nuncium indicare, nunciare* (sagen lassen, entbieten). Ind. XI, 28. Jes. XXXVII, 17. Prov. XXVI, 6: וְיָשִׁי לְבָנֵי וְיִסְפָּסוּ וְיִזְדָּבְרוּ *qui verba mittit per stultum*, qui stulto nuncio ad mandatum perferendum utitur. Eodem sensu simplex verbum שלח ponitur sq. לאמר Gen. XXXVIII, 25: וְיָשִׁי לְבָנֵי וְיִסְפָּסוּ וְיִזְדָּבְרוּ *misit ad soecrum suum dicendo* i. e. misit aliquem qui ei nuntiaret (sic liess ihm sagen). 2 Sam. XIV, 32. XIX, 12. 1 Reg. XX, 5. 2 Reg. V, 8. XIV, 8. 9. Neh. VI, 8. Jer. XXXIX, 31, et adeo omisso לאמר Gen. XXII, 10. 1 Sam. XX, 21. (Saepe ita syr. לִי legitur, v. Agrell. otiola syr. p. 23). Sq. acc. rei per nuncios indicatae 1 Reg. V, 22: וְיָשִׁי לְבָנֵי וְיִסְפָּסוּ וְיִזְדָּבְרוּ *quae mihi nuntiasti*, vs. 23: וְיָשִׁי לְבָנֵי וְיִסְפָּסוּ וְיִזְדָּבְרוּ *quae mihi indicabis*. XX, 9. XXI, 11. 2 Reg. XVI, 11. Jer. XLII, 5. 21. XLIII, 1, sq. dupl. acc. *mandavit alicui aliquid* 2 Sam. XI, 22: *et nunciavit Davidi* וְיָשִׁי לְבָנֵי וְיִסְפָּסוּ וְיִזְדָּבְרוּ *omnia, quae ei Joabus mandaverat*. Ex. IV, 28: *et nunciavit Moses Aharoni omnia verba Dei, quae ipsi tradiderat*. 1 Reg. XIV, 6: וְיָשִׁי לְבָנֵי וְיִסְפָּסוּ וְיִזְדָּבְרוּ *ego ad te missus sum qui nuntiem tibi dira*. — bb) Deus dicitur mittere auxilium Ps. XX, 3, liberationem CXI, 9, gratiam suam LVII, 4, frugum ubertatem Joël. II, 19, pluviam Iob. V, 10, oracula et iussa sua Jes. IX, 7. Zach. VII, 12. Ps. CXLVII, 15, signa et miracula CXXXV, 9, maxime autem calamitates et plagas Exod. IX, 14. XXXIII, 28. Jos. XXIV, 12. Jer. XXV, 16. 27. Thren. I, 13. Ps. CV, 28. CXLIV, 6 (ubi sagittae Dei sunt plagae ab eo immissae). Frequentius tamen hac in re est Pi., q. v.

2) dimisit, missum fecit i. q. Pi. no. 2 (quod frequen-

tius est). Iud. XI, 38. Ps. L, 19: וְיָשִׁי לְבָנֵי וְיִסְפָּסוּ וְיִזְדָּבְרוּ *os tuum dimittis* (quasi frenis solutis) *ad malum*. Praegn. שלח מן רגל Reg. XIII, 4. — Part. pass. וְיָשִׁי לְבָנֵי וְיִסְפָּסוּ וְיִזְדָּבְרוּ *cerva dimissa, libere vagans* Gen. XLIX, 21 (sec. al. cerva gracilis, pr. extensa, v. no. 3, alii mutatis punctis legunt וְיָשִׁי לְבָנֵי וְיִסְפָּסוּ וְיִזְדָּבְרוּ *cerva dimissa, terebinthus patulis diffusa ramis, vel procera*, coll. Pi. no. 4, v. intpp. ad istum locum).

3) emisit i. e. *extendit, protendit*, ut scipionem 1 Sam. XIV, 27. Ps. CX, 2, *falcem* (segeti immittendam) Joël. IV, 13: וְיָשִׁי לְבָנֵי וְיִסְפָּסוּ וְיִזְדָּבְרוּ *immittite falcem, quoniam maturavit messis* (imitatur hunc locum auctor Apoc. XIV, 15. 18: *πέμψον τὸ δρεπάνον σου* x. τ. λ.), *sarmentum* (ad nares) Ez. VIII, 17: וְיָשִׁי לְבָנֵי וְיִסְפָּסוּ וְיִזְדָּבְרוּ *hæc sunt nares* (agitur de solis cultu a Persis petito, v. וְיָשִׁי לְבָנֵי וְיִסְפָּסוּ וְיִזְדָּבְרוּ), *digitum* Jes. LVIII, 9 (de quo loco v. וְיָשִׁי לְבָנֵי וְיִסְפָּסוּ וְיִזְדָּבְרוּ), maxime autem *manum* (Homer. *χεῖρας ἄλλω* Odys. IX, 338. X, 376) Gen. III, 22. VIII, 9. XIX, 10. XLVIII, 14. Ex. III, 20. IV, 4. IX, 15. Deut. XXV, 11. 2 Sam. XV, 5. Cant. V, 4, v. c. ad percutiendum Iob. I, 11. II, 5. Ps. CXXXVIII, 7. a) sq. l. c. inf. ad perpetrandum aliquid 1 Sam. XXII, 37. 2 Sam. I, 14. b) sq. שלח rei: *manum extendit ad aliquid* (quod tangere nefas esset) 1 Reg. XIII, 4. 1 Par. XIII, 10. c) sq. שלח pers. *manum s. vim intulit alicui* Gen. XXII, 12. Ex. XXIV, 11. 2 Sam. XVIII, 12. Iob. I, 12. d) sq. שלח *manum admovit rei* Iob. XXXVIII, 9, et *manum intulit* alicui rei i. e. surripuit eam (germ. sich an etwas vergreifen, gall. mettre la main sur quelque chose) Ex. XXII, 7. Esth. IX, 10. 15. 16: וְיָשִׁי לְבָנֵי וְיִסְפָּסוּ וְיִזְדָּבְרוּ *in praedam manum suam non tenderunt* i. e. de praeda nihil averterunt vel surripuerunt, Dan. XI, 42, et *pauillum diversa sententia* Ps. CXXV, 3: וְיָשִׁי לְבָנֵי וְיִסְפָּסוּ וְיִזְדָּבְרוּ *ne ipsi iusti ad iniuriam sc. faciendam extendant manus suas*, it. sq. שלח pers. *manum s. vim intulit alicui* (sich an jemand vergreifen) Gen. XXXVII, 22. 1 Sam. XXIV, 7. 11. XXVI, 9. 11. 23. Ps. LV, 21. Esth. III, 6. VIII, 7. IX, 2, semel de eo qui iure suo poemam sumit de aliquo Neh. XIII, 21: וְיָשִׁי לְבָנֵי וְיִסְפָּסוּ וְיִזְדָּבְרוּ *si iterum hoc feceritis, manum vobis amovebo* i. e. vos puniam. — Peculiare est יהוה *extendit manum suam de fenestra* i. e. intus per fenestram protendit eam (germ. durch's Fenster herein) Cant. V, 4, cf. פן no. 3. — Passim rei omittitur. Ps. XVIII, 17: וְיָשִׁי לְבָנֵי וְיִסְפָּסוּ וְיִזְדָּבְרוּ *extendit* (manum) *ex alto*, cf. CXLIV, 7, sq. שלח rei 2 Sam. VI, 6: וְיָשִׁי לְבָנֵי וְיִסְפָּסוּ וְיִזְדָּבְרוּ *extendit Uzza* (manum) *ad arcam Dei et protendit eam*, sq. שלח Obad. 13. — Part. pass. וְיָשִׁי לְבָנֵי וְיִסְפָּסוּ וְיִזְדָּבְרוּ *pr. extensus, inde gracilis, de cerva* Gen. XLIX, 21, sed v. supra no. 2.

Niph. missus est, semel legitur inf. absol. וְיָשִׁי לְבָנֵי וְיִסְפָּסוּ וְיִזְדָּבְרוּ Esth. III, 13.

Pi. שלח 3 pl. perf. in paus. וְיָשִׁי לְבָנֵי וְיִסְפָּסוּ וְיִזְדָּבְרוּ i. q. Kal no. 1 misit, ablegavit Jes. XLIII, 14, sq. acc. pers. Gen. XIX, 13. XXVIII, 5. 6. XXXVII, 32. XLIII, 4. 5. Num. XXII, 40. Iud. XX, 5. Jes. X, 6. LVII, 9.

mittitur Esr. IV, 11. 18. V, 6. 17. פְּתַחַה עַל פ' שֶׁלַח
verbum misit ad aliquem i. e. nunciavit cf. Esr. IV, 17.
V, 7. (Verbum שֶׁלַח in Targg. quoque antiquioribus, ut
Onkelosi, Jonath. in prophetis, frequentatur, in recen-
tioribus Hieros. Pseudoprop. et Hagiogr. usitatus est שֶׁלַח
misit, ut in lingua syriaca.) — 2) sq. רַךְ *extendit ma-*
num (Dan. V, 24, sq. הָ אֶגְרֵסוּס עֶסְט אֲלִיִּקוּד Esr. VI,
12. (In Targg. potius רַךְ אֲרִישִׁיט in usu est.)

שֶׁלַח in paus. שֶׁלַח m. c. Suff. שֶׁלַח 1) propr.
telum, missile, quod in hostem emittitur, et in genere
arma quaecunq; (arab. سَلْحٌ, rarius سَلْحٌ coll. arma,
spec. gladius, سَلْحٌ arma generis, armatus, سَلْحٌ II de-
nom. armavit, V armavit se, quanquam praeterea in lin-
gua arabica mittendi significatus in hac radice prorsus
desideratur: quare Ewaldus se permoveri passus est ut
שֶׁלַח et سَلْحٌ potius אֶרְבַּח referret et arma corpori
„aptata“ exponeret, ad Ps. XLV, 5.) 2) Par. XXXII, 5
de Hiskia rege: וַיַּעַשׂ שֶׁלַח לְרֵב וַיִּזְנֶינָם *et fecit armorum*
magnam copiam et scuta (LXX ἔπλα, Vulg. armatura,
Syr. أَمْنًا). XXIII, 10: וַיֵּאשׁוּב שֶׁלַחוּ בְרָדוֹ: *et quisque arma*
sua tenebant manu (LXX ἔπλα, Vulg. pignones). Neh. IV,
11 (LXX βολίς, Vulg. gladius, Syr. أَمْنًا) et ib. vs. 17 (al.
25), ubi pro שֶׁלַחוּ בְרָדוֹ אֵשׁ legendum בְּרָדוֹ אֵשׁ, cf. diss.
meam de interp. arab. p. 60. Juda b. K. קְבֵר כָּל וְאֶחָד
سَلْحָה perit armis i. e. violenta morte Job. XXXIII,
18. XXXVI, 12.

2) *surculus, propago*. Plur. c. Suff. שֶׁלַחִיִּים propa-
gines tuae i. q. plantationes tuae Cant. IV, 5. Cf.
שֶׁלַחִיִּים propagines Jes. XVI, 8 et rad. Pi. no. 4. Con-
gruit fere copt. ὑλα, ὑλας et ὑσλας propago, surculus,
ramus, palmas.

3) n. pr. a) filii Arpachsadi Gen. X, 24. XI, 12.
(Prolem, subolem significare hoc nomen contendit Ewald.
Gesch. des Volkes Israël I, p. 354. ed. 2; coloniam
missarum vel sagittarios barbaros interpretatur Boettcher
de inferis I, p. 124.) — b) שֶׁלַחִיִּים nomen lacus
parvi s. piscinae prope Hierosolyma Neh. III, 15.
Vid. שֶׁלַח.

שֶׁלַח (in paucis codd. שֶׁלַחִי, sic et in Targg.
Jes. VIII, 6. 1 Reg. I, 35. Eccl. II, 5, ἄδ formam
קִישֶׁר, שֶׁלַחִי, שֶׁלַחִי, propr. *emissio aquae* i. e. fons
vel aquaeductus, cf. שֶׁלַחִי מִנְקֵינָם Psalm. CIV, 10, בֵּית
הַשֶּׁלַחִיִּים ager irrigatione indigens, Mischna tr. Mo'ed c.
1. §. 1. aeg. ὑλας aquam in rivulos derivare ap. Peyron.
lex. p. 290, ἵενα ὄρον Ilial. XII, 25) c. art. שֶׁלַחִי
Siloah, n. pr. fontis cum aquaeductu ab australi parte
Hierosolymorum, chronotus: versus. Ipse fons, hodie
puteus Sanctae Virginis dictus, in valle Kidronis ad
radices collis, cui Ophel nomen est, orientales scaturit,
cuius aqua per canalem trans ingum collis subterfluit et
in vallis, quae Josephi tempore Τυροποιῶν nomen ha-

bebat, ora anstrali profluit in lacum, qui hodie lacus
vel piscina *Schoën* audit, et iam antiquis temporibus Si-
loah nomen praecipue videtur tenuisse. Commemoratur
Siloah Jes. VIII, 6: הָאֵשׁ הַיְהוָה הַיִּשְׁלַח הַיְהוָה אֶת
aquae Siloah, quae leniter decurrunt (quae est imago clementiae Jeho-
vae et dynastiae Davidicae, cf. Jes. XXXIII, 21. Ps.
XLVI, 5). Eodem pertinet הַיְהוָה שֶׁלַחִי piscina Selah
Neh. III, 15, ubi שֶׁלַחִי nihil aliud declarat nisi הַיְהוָה
ut recte Vulg.: piscina Siloë, et Ar. intp. بركة سلوان

Syr. autem etymon indicans سَلْحًا مَسْلُومًا exitus aquae.
Ceterum in l. Jes. pro הַיְהוָה Aqu. Symm. et Theodot.
quidem dant Σιλωά, LXX autem Σιλωά, ut plerumque
etiam Josephus scribit, neque aliter Joh. IX, 7: κολιμ-
βήθρα τοῦ Σιλωά (ὃ ἐμῆρμέναιον ἀνοικταμένον), cf.
Luc. XIII, 4, et ad haec nominis formam propius ac-
cedit arabica, quam habet Saad. ap. Jes., nec non Iacutus
in Musebtarik ed. Wuestenf. p. 320: عين سلوان بالبييت

القُدْس في ظاهر سور المدينة i. e. fons Sulwán prope Beit
el-Mukaddas (Hierosolyma) extra muros urbis, cf. eun-
dem p. 297, ubi vallem Kidronis vocat وادي سلوان
Selwán ad hunc usque diem et receptaculum fontis in-
ferius et vicus vocatur, qui prope abest a fonte. Huius
imaginem pictam exhibet opus Bartlettii „The Christian
in Palestine“ ad pag. 146, eiusdemque „Walks about Je-
rusalem“ ad pag. 56. Hunc autem verum Siloah locum
esse, Hieronymus ad Matth. X, 28, qui fontem Siloë
ad radices montis Moria (ad quem Ophel pertinet) fluere
ait, Josephus bell. iud. V, 4, 1: ἡ δὲ τῶν Τυροποιῶν
προσκαρσινομένη πρὸς τὴν ἀσπίδα. καθ' ἣν μέγιστον Σιλωά, et
peregrinatores uno ore testantur, velint Cotovicus itiner.
p. 292, R. Poccecius descr. of the East T. II, p. 23
sq., Ed. Robinson Palaest. T. II, p. 142 sqq., alii, et
merito id defenderunt Rosenmueller bibl. Alterth. II, 2.
p. 280 sq., Tholuck. Beitr. 2. Ertl. d. N. T. p. 123 sqq.,
Thenius in Illgenii Zeitschr. f. hist. Theol. 1844 I, 17
sqq., cf. eiusd. comm. in ll. Regum append. p. 17 sq.,
Winer bibl. Realwoerterb. T. II, p. 460. ed. III. Eru-
rant autem, qui, falsa potissimum loci Joseph. bell. iud.
V, 4, 2 vel etiam Neh. c. III. interpretatione nixi, fon-
tem Siloah inter austrum et occidentem urbis collocant,
ut Relandus Palaest. p. 858, Lightfoot. chorograph. Io-
anni praemissa cap. V. §. 2, 3, Bachiene descr. Palaest.
II, 1, p. 349, Hamasveld. geogr. bibl. II, p. 182, Ges-
enius comm. in Jes VII, 5 et in lex., Hitzig, ad Jes. I.
c., Ewald. hist. populi Isr. III, 66 sq. Ac Josephus claris
verbis sententiam suam dixit loco superiore, ubi situm Si-
loah in exitu vallis Τυροποιῶν definit, et Nehemiae verba
huic sententiae minime repugnant. Cf. Robins. Palaest.
II, p. 48 et Winer. l. c. — Sunt denique non pauci,
et inter hos ipse quoque Gesenius, qui יְהוָה fontem
enndem putent fuisse אֶת שֶׁלַחִי, quoniam Chald. et Syr.
cum Arab. Reg. I, 33. 38 pro illo ponant שֶׁלַחִי
عين سيلواد, همدكسدًا. Hoc ego ab interpretibus illis
ad arbitrium positum esse credo, atque me ab eorum sen-

potestatem dedit alicuius rei Eccles. V, 18. VI, 2. Cf. Ex. XXI, 8 et syr. Pa. id. Assem. bibl. or. T. I. p. 120. Ephr. T. II. p. 440.

טַלְטַל (Dan. III, 27) 3. pl. טַלְטַל (ib. VI, 25) fut. טַלְטַל chald. 1) *dominatus est* Dan. II, 39. V, 7. 16, *potestatem habuit* in aliquo, sq. טַלְטַל pers. Dan. III, 27, *potitus est* aliquo, *adortus est*, sq. טַלְטַל pers., de leonibus in aliquem irruentibus Dan VI, 25. (In Targ. id., passim pro hebr. טַלְטַל, et adoriendi significatio pro hebr. טַלְטַל. Syr. et nasor. טַלְטַל id. Arabica et aethiopia v. supra ad rad. hebr.)

Aph. *dominum constituit* aliquem, sq. acc. pers. et טַלְטַל in al. Dan. II, 38. 48. (Targ. et syr. Aph. id.)

טַלְטַל, tantum in plur. טַלְטַל estr. טַלְטַל m. prob. *scutum*, fortasse a duritie dictum (v. signif. radices arabicae et nomen טַלְטַל no. 1) vel quasi robor militis. Legitur in his locis: 2 Sam. VIII, 7: et cepit David scuta aurea, quae ministri Hadadeseris, regis Syriae Sobabae ab eo devicti, *gestaverant, eaque deponi iussit Hierosolymis*. Idem iisdem verbis narratur 1 Par. XVIII, 7. 2 Reg. XI, 10: et *Jojada sacerdos centurionibus tradidit scuta aurea, quae David regi fuerant, quaeque deposita erant in templo*. Idem repetit Chronista 2 Par. XXIII, 9, nisi quod hastas dicit et praeter scuta טַלְטַל addit *clypeos* טַלְטַל. Scuta טַלְטַל in muris et turribus ornatus causa suspensa memoratur Ezech. XXVII, 11: טַלְטַל תהוה ענין חלונותיה קריבים, et Cant. IV, 4, ubi טַלְטַל praecedit tanquam synonymum. Restat unus locus Jer. LI, 11: *acuite tela quae vestris corporibus, scutis obtegit corpora vestra*. (Cf. טַלְטַל Jer. LI, 11: טַלְטַל תהוה ענין חלונותיה קריבים, et Cant. IX, 13. 2 Reg. IX, 24). — De significato huius vocis iam veteres interpretes haesitarunt, nec hodierni unum et idem omnes sentiunt. Fuerunt non pauci, qui *pharetras* redderent, maxime commoti Jeremiae verbis טַלְטַל תהוה ענין חלונותיה קריבים i. e., ut putant, implete pharetras sc. sagittis (sic Raschii, Jo. Jehn. archaeol. bibl. II, 2. p. 428, certe in loco Jerem. Ewald. hist. pop. Isracl. II, 623), alii etiam, qui *spicula* exponerent coll. טַלְטַל et טַלְטַל sagitta tennis et longa, טַלְטַל cuspis, טַלְטַל culter (ita Maurer. in lex.),

alii denique, qui arma in genere explicarent (ut Ewaldus facit excepto uno loco Jeremiae). *Scutorum* vel *clypeorum* genus intellexere Abulwalid. MS: صنف من, Dav. Kinchi, Ibn Esra ad Cant. IV, 4 et Salomo ben Melech ubique, Gr. Venet. in Cant. (σάκκ), Gesen., Boettcher. et recentiores quam plurimi. Et habet sane haec sententia ceteris maiorem probabilitatem. Tum enim ad verborum nexum ubique apta est, tum aramaceae linguae usu videtur confirmari. Targumistae enim eodem verbo טַלְטַל utuntur praeter duos locos, ubi ponunt טַלְטַל וטַלְטַל, quae verba alibi pro hebr. טַלְטַל et טַלְטַל posita certum est quod scuta significant, ut

iure quodam tuo concludas, טַלְטַל eadem significare. Accedit quod pantherae maculae clypeorum figuram imitantes chaldaice vocantur טַלְטַל scuta varietatis eius Targ. Jer. XIII, 23. Et Syrus quoque idem vocabulum טַלְטַל sive טַלְטַל retinet vix alio significato, quam qui in Chaldaismo habetur, quanquam lexicographis Syris et ipsi Ephraemo, seculi quarti scriptori, ut alia plura, non amplius intellectum, quoniam in desuetudinem venisset. Ephr. ad 2 Sam. I. l. explicat: טַלְטַל i. e. armillae aureae vel pharetrae aureae (cf. טַלְטַל טַלְטַל torques aureus, ap. Castell.). Bar Ali et Bar Bahlul interpretantur טַלְטַל

القنديل التي فيها المشاب i. e. candelae (vasculorum genus, Liv. XL, 29. Plin. hist. nat. XIII, 13, 27), in quibus reconduntur sagittae. Vid. Gesen. de Bar Alio et Bar Bahlulo comm. II. p. 28. Arabs interpres syr. טַלְטַל 2 Reg. XI, 10 reddit pharetrae, nec aliter 2 Sam. VIII, 7 (ubi pro טַלְטַל scribe (جعب) 2 Par. XXIII, 9 tamen سيف enses. Alexandrini interpretes valde fluctuant, dant enim φαρτρας Jer. LI, 11 et Ez. XXVII, 11, ὄπλα 2 Par. XXIII, 9, βολίδας Cant. IV, 4, σιρομίδας (i. e. iaculi genus) 2 Reg. XI, 10, χλιδόνες (i. e. ornamenta, armillas vel torques) 2 Sam VIII, 7, χλοιάς (i. e. torques, ut Agu. 2 Sam. I. c.) 1 Par. XVIII, 7, Vulg. ap. Ez. Jer. et 1 Par. II. c. pharetras, 2 Par. peltas, 2 Sam. et 2 Reg. arma, in Cant. omnem armaturam.

טַלְטַל m. *potens* Eccies. VIII, 4, *potestatem habens* in aliquo sq. טַלְטַל ib. comm. 8.

טַלְטַל m. chald. *dominus, magistratus* Dan. III, 2, ut passim in Targg, cf. טַלְטַל.

טַלְטַל estr. טַלְטַל pl. טַלְטַל m. chald. *dominatio, imperium* Dan. III, 33. IV, 19. VII, 6. 14. VI, 27: טַלְטַל in universo imperio meo. Pl. regna VII, 27. Arab. טַלְטַל dominatio, et concr. dominus, rex, Sultanus.

טַלְטַל m., טַלְטַל f. (ut אַדְרָה fem. אַדְרָה, cf. אַדְרָה feu. אַדְרָה) 1) *durus, vehemens* (Arab. טַלְטַל i. q. حديد) 2) *lingua acuta et durus, vehemens* טַלְטַל lingua duris verbis laedens), fem. טַלְטַל Ez. XVI, 30: *mulier procax et impudens*. Vulg. procax, Syr. טַלְטַל impudens. (Arab. טַלְטַל i. e. لولة) 3) *lingua quae longam habet linguam, clamosa* Harir. 30, p. 529. 45, p. 523). — 2) *potestatem rei habens*, sq. 2 Eccl. VIII, 8: *non habet homo ullus potestatem spiritus vitalis* (parall. טַלְטַל). —

3) subst. *potens, dominus, tyrannus* Eccl. VII, 19. X, 5. Gen. XLII, 6.

שְׂדָה chald. 1) *potens* Dan. II, 10. IV, 23, *potestatem habens* in aliq. sq. הַ רֵי IV, 14. 22. 29. V, 21, subst. *principes* Dan. II, 15. V, 29. Esr. IV, 20. — 2) שְׂדָה לֹא sq. הַ c. inf. *non est potestas, non datur, non licet* aliquid facere Esr. VII, 24. (Ita saepe syr. ܠܐ ܡܟܘܠܐ, v. Castell. et Bernst. lexx.)

שֶׁדָה verbum in Kal inusit. (Cogn. שָׂדָה misit, arab. سَأَفَ and quadril. سَأَقَى deiecit aliquem in tergum, respinuum prostravit.)

Ps. inf. שֶׁדָה deiecio, v. infra derivv.

Hiph. שֶׁדָה valde usitatum 1) *iecit, coniecit, proiecit*, sq. acc. pers. vel rei Gen. XXI, 15. Ex. VII, 10. Lev. I, 16. 2 Reg. II, 21. Jer. XLI, 9. Thren. II, 1, *deiecit* (arbor flosculos) Iob. XV, 33, *abiecit* 2 Reg. VII, 15. Ez. XX, 7. 8. Eccl. III, 6 (opp. שָׂדָה retinuit), *disiecit*, veluti lapides Eccl. III, 5 (opp. שָׂדָה collegit). שֶׁדָה שֶׁדָה *iecit* sortes (in dividendis agris) Jos. XVIII, 8. 10, ex quo illustrandus locus Mich. II, 5: שֶׁדָה לֹא בְּיָדְךָ *non erit tibi qui iaciat finem mensurium in sorte definita.* — Constr. sq. acc. loci, quo aliquid coniecitur (in terram, in foveam, in aquam etc.) Ex. IV, 3 (שֶׁדָה), Dan. VIII, 12. Gen. XXXVII, 24: שֶׁדָה וְשֶׁדָה אֶת־הַפְּרָדָה *et coniecerunt eum in foveam*, Ex. I, 22 (שֶׁדָה); it. sq. לֹא loci Gen. XXXVII, 22. Exod. XV, 25. Num. XIX, 6. Deut. IX, 21. 2 Reg. IV, 41. Jer. XXVI, 23. XXXVI, 23. XXXVIII, 9. Ez. V, 4. Zach. XI, 13. 1 Reg. XIX, 19: שֶׁדָה אֶת־הַיַּיִן *et proiecit ei* (Elisaeo) *pollium suum*; sq. הַ loci Gen. XXXVII, 20. Ex. XXXII, 24. 2 Reg. II, 16. Ez. VII, 19. Jes. XIX, 8: שֶׁדָה בְּיַם־נִלוֹ *qui Nilo iniiciunt hamum*; sq. acc. rei et עַל eius, qui iactu petitur (germ. auf jem. werfen) Num. XXXV, 20. 22. Jos. X, 11. Iud. IX, 53. 2 Sam. XI, 21. Nah. III, 6. Iob. XXVII, 22: שֶׁדָה *coniecit in eum* sc. tela perniciosa, iaculator in eum, Ezech. XLIII, 24: שֶׁדָה הַכֹּהֲנִים *et sacerdotibus in ca* (sacilificia) *sal coniecit* i. e. spargent, 2 Reg. XXIII, 6: שֶׁדָה עֲבָדֵי־הַבַּיִת *et proiecit*, sparsit, *pulverem in sepulcrum*, 2 Sam. XX, 12: שֶׁדָה עֲבָדֵי־הַבַּיִת *et coniecit in eum* (mortuum) *vestem* (ut tegetet cadaver); sq. הַ loci 2 Par. XXIV, 10. XXX, 14, et Ex. XXII, 30: שֶׁדָה אֶת־הַכֹּהֲנִים *cani cam* (canem) *proieciatis*; sq. הַ loci: *iecit* (aliquem, aliquid) e loco Neh. XIII, 8. Deut. XXIX, 27. Iud. XV, 17 (שֶׁדָה), *deiecit* (de summo scopulo) 2 Par. XXV, 12, *excussit* Iob. XXIX, 17: שֶׁדָה אֶת־שֵׁנֵי־הַדֶּנְתִּים *et dentibus eius excutiebam praedam*; sq. שֶׁדָה vel שֶׁדָה *abiecit de se, deposit* (germ. von sich werfen) Psalm. II, 3. Ez. XVIII, 31. Deut. IX, 27.

Translati dicuntur hae formulae: a) שֶׁדָה אֶת־נַפְשְׁךָ *proiecit animam suam* ultro i. e. vitam summo periculo exposuit Iud. IX, 17. cf. gr. παραβάλλωσθαι τι

ψαλίει Iliad. IX, 322, παράβολος audax, periculis se oblitens, unde παραβολησόμενος ἤ ψαλίει Philipp. II, 30, item παραβάλλουσι aegrotorum curatores, parabolani, v. Du Cange glossar. de scriptoris med. et inf. graec. p. 1103, pers. چندان. de anima ludens, funambulus. — b) שֶׁדָה Ps. L, 17 *et* שֶׁדָה *coniecit* (aliquid) *post se*, post tergum eum i. e. neglexit, contempsit, oblitus est 1 Reg. XIV, 9. Neh. IX, 26. Ez. XXXII, 35, et de Deo, qui ignoscit peccata hominum Jes. XXXVIII, 17 (cf. Mich. VII, 19). Simili translatione utuntur Arabes,

ut dicant دَبَّ السَّحَابَةَ بِظَهْرِهِ vel جَعَلَ السَّحَابَةَ بِظَهْرِهِ vel دَبَّ السَّحَابَةَ بِظَهْرِهِ et II, IV, VIII

sq. acc. rei, quae omnia significant: oblitus est, non curavit, neglexit rem. Exempla praebet lexica arabica, Ever. Schleidius diss. in cant. Hiskiae p. 224 sqq., Gesen. comm. in Jes. I. c., ut Cor. II, 95. III, 184. XI, 94. Harir. 40 ex. p. 383 ed. 1. Sac., Kosegar. chrest. arab. p. 47. I. 3, *κατά πρότερον βόλλει* Ieann. Philoſoph. περί κωσμοποιίας VI, 10. — c) שֶׁדָה *coniecit* in Deum i. e. curae eius commisit Ps. LV, 23, de quo loco v. s. rad. שֶׁדָה pag. 574. — d) שֶׁדָה *Deus reiecit*, expulit aliquem e conspectu suo i. e. eum reprobasit, repudiavit 2 Reg. XIII, 25. XVII, 20. 2 Par. VII, 20. Jer. VII, 15. Ps. LI, 13, et sic simplex שֶׁדָה Ps. LXXI, 9. CII, 11.

2) *deiecit, destruxit, evertit*, ut domum Jer. IX, 18, vitem (locusta) Joel. I, 7. Metaph. Iob. XVIII, 7: שֶׁדָה *et deiecit* i. e. *perdidit eum* *preputium consilium*.

Heph. שֶׁדָה 1) *iactus, coniectus, proiectus* est Jer. XXII, 28. Jes. XIV, 19: שֶׁדָה אֶת־הַפְּרָדָה *tu autem proiectus es absque sepulcro tuo* (i. e. non sepultus in sepulcro, quod tibi sepulcras vel destruxeris) *et ramus abiectus* (non, ut alii volunt, electus es et sepulcro tuo, id enim ad remum abiectum vix quadrat), sq. הַ et לֹא loci 2 Sam. XX, 21. 1 Reg. XIII, 25. Jer. XIV, 16. Ez. XVI, 5, item שֶׁדָה הַ *humus deieci* est Ez. XIX, 12, et Jer. XXXVI, 30: שֶׁדָה *et cadaver eius proiectus erit* *expositus ardori interdicti et frigori nocte*. Metaph. Ps. XXII, 11: שֶׁדָה *in te me conieci* inde *ob atero* i. e. *tibi res meas commisi.* — 2) pass. Hiph. no. 2. Dan. VIII, 11: שֶׁדָה *et domum eius sanctum deieci* et *eversum est*.

שֶׁדָה m. Lev. XI, 17 et Dent. XIV, 17 *mergus*, avis aquatica, sc. pelecani species de summis scopulis ad capiendos pisces in aquam se deliciens (unde nomen habet). Pelecannus Bassanus Linn., germ. Sturzpellecan, gr. καταπόλις s. καταπόλις, ut habent LXX et Gr. Venet. (certe Lev. I. c.). Vulg. mergulus. Onk. שֶׁדָה, Pseudoj. שֶׁדָה *in te me conieci* et in Lev. Syr. quoque וְשֶׁדָה i. e. trahens pisces. Vid. Aristot. hist. anim. lib. II. c. 12. §. 12 et lib. IX. c. 13. §. 1. Oppian. ixcutie.

lib. II. c. 2. Cf. Bocharti hieroz. P. II. lib. 2. cap. XXI. Oedmanni verm. Sammlungen aus der Naturkunde III. p. 68 sqq. eiusdemque dissert. in Michaëlis orient. Bibliothek P. III, p. 65 sqq. Rosenmuelleri bibl. Alterthumskunde IV, 2. p. 308 sqq.

שָׁלַח f. pr. inf. Pi. deiectio, dein caesio arboris Jes. VI, 13. — שָׁלַח שְׁעַר פֶּתַח דֵּיעַתְיוֹן vel everisionis vocabatur porta, quae ad templum ducebat ex urbe ab occidentali parte et viae ascendenti (הַיְזָבֵבָה הַיְזָבֵבָה) finitima erat 1 Par. XXVI, 16. (Guilelmi Kraffti conjecturas de hac porta in Topographia Hierosol. p. 109 propositas et ex Williamsi libro The Holy City vol. II. p. 396 ed. 2. assumtas refutavit Ewaldus in hist. populi Israël. III, 1. p. 483. Cf. Ed. Robinsons neue Uebersetzungen ueber die Topographie Jerus., Hal. 1847, p. 75. J. Wilsons The Lauds of the Bible I. p. 475.

שָׁלַל 3. pl. perf. שָׁלַל, 2 sing. שָׁלַח, inf. שָׁלַל et שָׁלַח, fut. שָׁלַח, c. Sulf. שָׁלַח Hab. II, 8 (ubi in al. edd. scriptum extat שָׁלַח) pr. laxavit (vid. radl. שָׁלַח et שָׁלַח, cf. שָׁלַח, שָׁלַח, שָׁלַח, chald. שָׁלַח demisit et talm. laxavit alvum), hinc 1) שָׁלַח, extraxit, veluti culmos ex manipulis frumenti Ruth. II, 16. (Arab. سَلَّ extraxit, spec. evaginavit ensem, v. Ev. Scheid. spec. observat. Cant. Hiskiae annex. p. 40 sqq., cogn. aram. سَلَّ extraxit, hebr. שָׁלַח et שָׁלַח i. l., arab. سَلَبَ detraxit, v. no. 2.)

2) spoliavit, diripuit (ita rarus in dialectis aramaeis, chald. part. ex forma hebraea שָׁלַח Targ. Mich. I, 8, nasor. שָׁלַח spoliavit Norberg. lexil. p. 251, syr. שָׁלַח spolia bellica Cast. e Bar Bahlali lex., utantur autem verbo cogn. שָׁלַח, samar. שָׁלַח detraxit v. c. vestem, pellem, ut et arab. سَلَّ, deinle etiam spoliavit, velut syr. Pa. pro hebr. שָׁלַח Hos. VII, 1; vie. arab. et aeth. سَلَبَ, שָׁלַח: spoliavit; consonat etiam aegypt. سَلَّ, spoliaré). Constr. sq. acc. rei Ez. XXVI, 12, et hominis spoliati XXXIX, 10. Hab. II, 8. Zach. II, 12. שָׁלַח שָׁלַח praedam egit Jes. X, 6. Ez. XXIX, 19. XXXVIII, 12. 13.

Niph. huius radices nonnulli, ut Ev. Scheidius l. c., agnoscuat in forma שָׁלַח Deut. XXVIII, 40, sed v. rad. שָׁלַח.

Hithpo. שָׁלַח (forms aram.) pro שָׁלַח spoliatus est armis detractis Ps. LXXXVI, 6: שָׁלַח אֶרְבֵּי לֵב שְׁלֵמִים שְׁלֵמִים spoliati sunt qui forti animo erant. Chald. paraphraestes: שָׁלַח אֶרְבֵּי לֵב שְׁלֵמִים abiecerant a se arma bellica. Male LXX et Vulg.: εὐνοίας θρασύων, turbati sunt. Alii, ut Geierus, Rosenm.: praeda facti sunt, vel praedae se ipsos exposuerunt. Ev. Scheidius l. supra c.: se subdlexerunt, se surripuerunt, quam significationem habet arab. سَلَّ cf. Quatremère hist. Sult. Mamluk. II, 2.

p. 11. Part. שָׁלַח spoliatus Jes. LIX, 15. Vulg.: praedae patuit. Saad.: سَلَّ سَلَّ. Scheidius et hic l. c.: se fuga subducit. Ewald spoliatus videtur esse i. q. deficiens, rarus. Ineptae Raschi, Vitringa: pro insano habitus est.

שָׁלַח estr. שָׁלַח m. 1) spolium, exuviae Jes. XXXIII, 23: שָׁלַח praeda exuviarum, ex quo verborum nexu apparet, שָׁלַח esse voc. generale, שָׁלַח speciale, sed saepe hoc etiam est in genere praeda Gen. XLIX, 27. Num. XXXI, 11, 12. 1 Sam. XXX, 32. XXX, 16. 22. 26. Jer. L, 10. Prov. I, 13. Zach. II, 13. Dan. XI, 24, etiam de pecore abacto 1 Sam. XV, 19. 21. שָׁלַח שָׁלַח praeda Davidis i. e. a Davide acta 1 Sam. XXX, 20. At שָׁלַח שָׁלַח praeda hostibus tuis erepta Deut. XX, 14. Jos. XXII, 8. 1 Sam. XIV, 30. — Praedam facere s. agere est שָׁלַח (v. radl.) שָׁלַח שָׁלַח 2 Sam. III, 22. 2 Par. XV, 11. XXVIII, 8, שָׁלַח שָׁלַח in ll. recentioribus Deut. III, 7. XX, 14. 2 Par. XX, 25. XXVIII, 8. Esth. III, 13. VIII, 11, semel שָׁלַח שָׁלַח 2 Par. XIV, 12. — שָׁלַח שָׁלַח praedam dispersit Gen. XLIX, 27. Ex. XV, 9. Iud. V, 30. Jes. IX, 2. LIII, 12. Zach. XIV, 1. Ps. LXVIII, 13. Prov. XVI, 19. — Jer. XXI, 9: שָׁלַח שָׁלַח et vitam suam tanquam praedam reportabit i. e. vivus servabitur, XXXVIII, 2. XXXIX, 18. XLV, 5. — Locus vexatus est Iud. V, 30, ubi mulieres nobiles matrem Siseræ de filii reditu incertam et sollicitam consolaturae, Nimirum, inquit, magna praeda dividenda ille occupatus est cum sodalibus, quorum suum quisque spoliura referet, ancillam captam duasve, pannos tinctos et vestes versicoloreas שָׁלַח שָׁלַח אֶבֶב רִמְתֶּיךָ לְצַוָּארַי אֶבֶב vestem tinctam duasve versicolores pro collo praedae. Gesenius שָׁלַח loco שָׁלַח שָׁלַח esse opinatus exponebat: pro collo praedatoris, sc. Siseræ (cf. Hollmann. com. in carmen Deborahae p. 57) vel potius cuiusque militis (Gesen. lex. mau.). Hanc interpretationem praeeverunt Syrus (ܫܘܠܐ) eiusque vestigia premens Arabs. Schnurrer, Dath., Roseam., Manrer., all.: collis iumentorum bello captorum. Lettius: collis mancipiorum. Stulerus post Silv. de Saeg scribi iubet שָׁלַח שָׁלַח collo eius, sc. Siseræ, anct. LXX., qui redant: τὸ τραχὺλὸν ἀπὸ τοῦ οὐζίλου. Boettcher in spicilieg. p. 21 vult שָׁלַח שָׁלַח collo meo, ut cuiusque mulieris loquentis optatum sit pro suo collo habere vestem partem praedae. Ewald. libr. V. T. poet. p. 133 conicit שָׁלַח שָׁלַח pro collo feminae nobilis [cuiusque, puto] et comitibus principis, „flir der Hoffran Hals.“ Licet concedatur, voc. שָׁלַח in dialecto Palaestinae septentrionali iam antiquis temporibus fuisse usitatum (cf. Ps. XLV, 10), tamen, ut videtur, de praecipua tantum principis uxore dicebatur. Quapropter ego Boettcheri coniecturam praefero. — 2) lucrum Prov. XXXI, 11. Sic germ. Ausbente = Gewinn, Erwerb, arab. غَنَمٌ et غَنَمَةٌ praeda et lucrum, اِغْتَنَمَ الرَّاحَةَ quietem nactus est, et similia, v. c. Tibrizi praef. in Hamas. p. 2.

intrat ad pacem i. e. in sepulcrum (ut gerundicatur: er geht zum Friede ein). שָׁלֵם vir pacificus Ps. XXXVII, 37. שָׁלֵם verba pacifica Deut. II, 26 cf. Ps. XXXV, 20. LXXXV, 9. שָׁלֵם שָׁר princeps pacis vocatur Messias Jes. IX, 5. מַלְאָכֵי שָׁלֵם pacis internuntii Jes. XXXIII, 7.

3) concordia, amicitia. שָׁלֵם אִישׁ amicus meus Ps. XLI, 10. Jer. XX, 10. XXXVIII, 22. Obad. vs. 7. שָׁלֵם שָׁר amice loquentes Ps. XXVIII, 3, cf. Esth. IX, 20. Jer. IX, 7.

שָׁלֵם Jos. XVI, 6. XVIII, 1. 8. 9. 10. XIX, 51. XXI, 2. XXII, 9. 12. Iud. XVIII, 31. XXI, 12. 1 Sam. I, 5. 9. II, 14. IV, 3. 4. 12. XIV, 3. 1 Reg. XIV, 2. 4. Jer. XXVI, 6, vel שָׁלֹךְ Iud. XXI, 19. 1 Sam. I, 24. III, 21. Ps. LXXVIII, 60. Jer. VII, 14. XXVI, 9. XLI, 5. vel שָׁיִלֹךְ Iud. XXI, 21. Jer. VII, 12, praeterea in codd. et edd. vetustis passim v. c. 1 Reg. II, 27 et Gen. XLIX, 10 (qui locus infra tractabitur) שָׁיִלֹךְ (prob. locus quietis, pacis tranquillitatis, pro שָׁיִלֹךְ et hoc prob. pro שָׁלֵם, v. quae infra dicentur, cf. gentil. וְרִיחֵי מַגְדֵן שָׁלֵם ortum ex שָׁלֵם מַגְדֵן ex וְרִיחֵי שָׁלֵם וְרִיחֵי שָׁלֵם ex וְרִיחֵי שָׁלֵם) Silo, n. pr. urbis intra fines Ephraimitarum sitae, ex septentrionibus et oriente Bethelis, a meridie Lebonae, prope viam quae a Bethelae Sichemum ducebat. Sic enim legitur Iud. XXI, 19: שָׁלֵם . . . אֲשֶׁר מִצְמִנָה לְבֵית־אֵל מִרְחֵק הַשָּׁמַיִם לְיַסְדָּהּ הַזֶּה: שָׁלֵם . . . מִבְּמִית־אֵל שָׁמָּה וְהַגִּבּוֹר לְבֵית־אֵל Postquam terram Canaanæam expugnaverant Israelitae, in hac urbe tentorium sacrum et arcam sacram collocarunt Jos. XVIII, 1 sqq., ibique cultus sacri sedes erat: quae ad Samuelem tempora 1 Sam. c. 1—4. Sub Jarofoami I. imperio ibi habitabat Abia propheta 1 Reg. XIV, 2. 4. Sed iam Jeremias (VII, 12. 14. XXVI, 6) hanc urbem a Deo relictam et pessumdatam declarat, quanquam tunc nondum diruta erat (Jer. XLI, 5). Hieronymi tempore ibi „vix altaris fundamenta“ monstrabantur (comm. in Sophon I. 14. Epitaph. Paulae p. 676 ed. Martianay). Mox verus urbis situs ignotus erat, ita ut Benjaminus Tudel., Brocardus, alii eam prope Hierosolyma ponerent in eo loco, qui Sancti Samuelem (Nebi Samwil) vocatur, aliique itineratores, uno excepto Bonifacio (ap. Quaresmum II. p. 798), alia falsa definiunt vel incerti haerent, donec Ed. Robinsoni contingeret, ut locum investigaret, v. Robinson. Palaest. T. III. p. 302 sqq., cf. J. Wilson Lands of the Bible. Edinb. 1847. vol. II. p. 293 sqq., Zunz. ap. Asker. ad Benjaminum itiner. T. II. p. 435, Reland. Palaest. p. 1016 sq., Woolmer Cory on the position of Shiloh in Transact. of the R. Society of Literature, 2. series, vol. I. p. 120—122. Ruinarum delineationem dedit Bartlett the Christian in Palestine ad p. 125. LXX plerumque שָׁלֹם vel שָׁלֹמָה, rarius in certis codd. et edd. שָׁלוֹם vel שָׁלוֹם. Joseph. שָׁלוֹם (antiq. VIII, 7, 7. 11, 1) et שָׁלוֹם (antiq. V, 1, 19. 20. 2, 9. 12). Græc. Venet. שָׁלוֹם. Vulg. Silo, raro Selo. Apud Arabes سَيْلُون (Kazvini cosmograph. ed. Wuestenf.

T. II. p. 131. Lib. Josuae Samarit. ed. Juynboll. c. 43. 44), nec aliter nunc vocatur, v. Robins. l. c.

Idem n. pr. urbis agnoscio in loco vexato Gen. XLIX, 10, ubi Jacobus patriarcha vaticinatur, insignia imperatoria non recessura a tribu Juda וְלֹא יִשְׁלַח עִמָּיהֶם donec venerit (Juda) Silentem eique obsequium populorum praestetur. In quibus שָׁלֵם est acc. loci, ut 1 Sam. IV, 12: וַיָּבֵא שָׁלֵם et venit Silentem, 1 Reg. XIV, 4: וַתָּבֵא שָׁלֵם et ibat Silentem, Iud. XXI, 12. 1 Sam. IV, 4. Hoc, puto, in mente habuit antiqui carminis auctor, quod tribus Judæae in bello adversus Canaanæos gesto ceteras tribus praerit et summum imperium haberet (v. Iud. I, 1 sqq. cf. XX, 18. Num. II, 1 sqq. X, 14), neque prius finitum dici posset illud bellum victoriaeque parta esse, quam postquam Judæi victores Silentem, urbem in media fere terra cisjordanica sitam, ingressi essent ibique arcam sacram collocassent; tum demum Juda, populis Canaanæis ad obedientiam redactis, dux belli esse cessavit, terraque pacata inter tribus distributa est. Ita enim legitur Jos. XVIII, 1: וַתִּקְרָא הַלֵּל בְּלִי עִירָהּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שָׁלֵם וַיִּשְׁכְּנוּ שָׁם אֶת־אֲרֹכַל מוֹדַע וְהָאֲרָץ נִכְבְּשָׁה לְפָנֵיהֶם. Hanc Telleri interpretationem, quam Zirkelius quoque in singulari dissertatione ao. 1786 edita protulit (Gr. Venet. quoque שָׁלוֹם dat itemque Ar. Erpen.), in summa re ex recentioribus Eichhornius, Herderus, Bleekius, Hitzigius, Tuchius praesternit, Ewaldus hist. pop. Israël. II. p. 424. 282, et Delitzschius comm. in Gen., Lips. 1852, p. 371 defecerunt, eamque meam facio, ita tamen ut nomine שָׁיִלֹךְ ad significationem quietis et pacis poetam spectasse credam neque ultra illum temporis terminum vaticinium tendere negem. Varias interpretum de hoc loco sententias abunde dabunt commentarii, ut Hengstenbergii Christolog. V. T. I. p. 59 sqq. et Laurentii Reinkii liber: Die Weissagung Jacobs cet. Munst. 1849. 8. Ac fuerunt a) qui scripturam defectivam praerferrent eamque, licet in codd. ubique sit שָׁלֵם, (v. de Rossi var. lect. vol. IV. append. p. 220), pronuntiare שָׁיִלֹךְ vel שָׁיִלֹךְ i. q. אֲשֶׁר לוֹ et redderent: cui est vel ad quem pertinet scil. sceptrum, imperium, quod vel ad regem aliquem regni Judaici, Saulum, Jarobeamum, maxime Salomonem, vel, ut plurimum faciunt, ad regem Messiam referrent, variis quidem interpretandi rationibus adhibitis. Ita Onk.: שָׁר מִלְּפָנֵי הַיְיָ מַלְכֵהוּא, Targ. Hieros.: שָׁר מִלְּפָנֵי הַיְיָ מַלְכֵהוּא, Saad.: سَلَامِي قَوْلِي, Raschi aliique Judæi (v. De Rossi var. lect. vol. IV. append. p. 217 sqq.), item Pesch.: سَلَامِي, Aqu. et Symm.: ὁ ἀπόκειται (LXX. τὰ ἀποκείμενα αὐτῶν, all. codd. ut Symm.), nec non Samaritani qui שָׁלָח Schalah efferentes Schalamah i. e. Salomonem regem intelligunt (v. Gesen. de Pentat. Samar. p. 60. Cellarii diss. p. 143. Bruns. in Eichorn. Repertor. T. XIII. p. 281. et T. XVI. p. 168. Juynboll. in libro qui inscribitur Orientalia T. II. p. 128 et Lib. Josuae Samarit. ed. Juynboll. p. 128 sq., J. Wilson the Lands of the Bible. Edinb. 1847. vol. II. p. 51), inter recentiores J. Jabnius Einleit. in d. A. T. vol. I.

2 Par. c. 1—IX. Prov. I, 1. Cant. I, 1. Eccl. I, 1. LXX Σαλαμών praeter edit. Complut., in hac enim, ut apud Josephum et in N. T. Σολομών, Gr. Venet. Σαλαμών. Samaritani pronuntiant *Schalamah*. Syr. مَكْمَلَة,

arab. سُلَيْمَان *Suleimán*.

שָׁלַח (pacificus) n. pr. m. Esr. II, 46 Keri. (In Kethib est שָׁלַח et apud Neh. VII, 48 שָׁלַח).

שָׁלַח (pacificus) n. pr. m. Num. XXXIV, 27.

שָׁלַח (salutaria) n. pr. m., v. שָׁלַח no. 2, litt. c. d. e.

שָׁלַח (pacifica, et neutr. subst. pacificum, pacis studium) n. pr. 1) fem. a) mulieris e gente Danitica Lev. XXIV, 11. b) sororis Serubbabeli 1 Par. III, 19. — 2) masc. a) filii Rehabeami 2 Par. XI, 20. b) Esr. VIII, 10, et trium Levitarum c) 1 Par. XXIII, 9 Keri (Kethib שָׁלַח), d) XXXVI, 25 Keri (Kethib שָׁלַח), e) XXIII, 18, pro quo שָׁלַח XXXIV, 22.

שָׁלַח m. pl. remunerationes, munera, quibus aliquis corrumptor Jes. I, 23. Cf. שָׁלַח.

שָׁלַח prob. i. q. שָׁלַח, v. hoc s. rad. שָׁלַח pag. 1379.

שָׁלַח (amicus dei, v. שָׁלַח part. pass. Kal no. 2) n. pr. viri principis e tribu Simeon Num. I, 6. II, 12.

שָׁלַח n. pr. m., v. שָׁלַח infra.

שָׁלַח (amicus sc. Dei, v. שָׁלַח part. Pu. no. 2) n. pr. Complurium virorum 2 Reg. XXII, 3. Esr. VIII, 16. X, 15. 29. Neh. III, 4. 6. 30. VI, 18. VIII, 4. X, 8. 21. XI, 7. 11. XII, 13. 16. 25. 1 Par. III, 19. V, 13. VIII, 17. IX, 7. 8. 11. 12. 2 Par. XXXIV, 12.

שָׁלַח (pacata, amica) n. pr. uxoris Manassis regis 2 Reg. XXI, 19.

שָׁלַח et שָׁלַח (pro שָׁלַח cui Jehora retribuit, i. quem Jehova amice tractat) n. pr. viri Levitae, Zachariae patris 1 Par. IX, 21. XXVI, 1. 29, pro quo שָׁלַח legitur ibid. XXVI, 14.

שָׁלַח (retributio) n. pr. m., v. שָׁלַח no. 2.

שָׁלַח (pro שָׁלַח retribuentes) n. pr. m. 1) 2 Par. XXVIII, 12. 2) Neh. XI, 13, pro quo שָׁלַח 1 Par. IX, 12.

* * *

שָׁלַח sec. plurimorum sententiam n. pr. regis Assyriae eiusdem, qui alibi vocatur שָׁלַח *Salmanassar* (v. exempla nominum pr. decurtatorum collecta ab Maurero ad Hos. X, 14 et ad Ps. 132, 6) in loco obscuro Hos. X, 14: *vastabuntur urbes tuae munitae כְּשֶׁר שָׁלַח בְּיַד אֲרַבְבָּאֵל בֵּית אֲרַבְבָּאֵל בְּיַד מִלְחָמָה הַיּוֹם הַזֶּה* ut *Salman vastavit Beth-Arbelae die pugnae*. Hoc alii referunt ad expugnationem Arbelae, urbis Assyriae, non longe ab Niveve remotae,

Alexandri Magni victoria celebris; sed quum haec urbs in medio Assyriorum regno sita fuerit, eaque de causa vix a rege Assyrio expugnata esse crederis, vero propiores illi videntur esse, qui Arbelam Galilaeae intelligunt (Αρβηλα 1 Macc. IX, 2, v. supra s. v. בֵּית אֲרַבְבָּאֵל p. 194), quantum et haec sententia difficultatibus obstructa est, quum Salmanassar non prius quam sub initium regni Hoseae, ultimi Ephraimitarum regis, has regiones videatur invasisse (v. 2 Reg. XVII, 3), id est, post Hoseae prophetiam. Propterea Ewaldus ad l. Hos. et in Histor. pop. Israël. Vol. III. part. I. p. 301 Salman regem Assyriae antiquiorem fuisse statuit, qui ante Phulem regnavit, Hitzigius autem בֵּית אֲרַבְבָּאֵל שָׁלַח merum urbis nomen esse contendit in genitivo positum, quia שָׁלַח alibi semper nomen subst., non infin. sit, v. Hitzig. comm. in prophetas min. ed. 2. p. 47 sq.

שָׁלַח n. pr. regis Assyriae potentissimi, qui post Tiglathpilearem regnavit circa annos 730—716 a Chr. n. et Hoseam regem et decem tribus anno a Chr. n. 721 in exilium abduxit 2 Reg. XVII, 3. XVIII, 8. LXX Σαλμανασσάρ, Joseph. Σαλμανασσάρης, Vulg. *Salmanassar*. Cf. Menander Ephes. apud Joseph. antiq. ind. IX, 14, 2. Res ab hoc rege gestas spectant oracula Jes. c. 23 et c. 28, ad eandemque pertinent certae inscriptiones assyriae nuper repertae, ut lapis anno 1847 in Cypro insula erutus, qui in museo Berolinensi asservatur, aliaque eius generis monumenta, quorum explicatio, licet his nostris diebus feliciter inchoata sit, in singulis tamen rebus etiamnunc tam dubia tamque incerta est, ut meliora potius et certiora expectanda, quam leviter adumbrata et imperfecta patienter sint accipienda. Vide a clarissimo Rawlinsone disputata in Athenaeo Londin. 1851 mens. Aug. p. 902, et Ed. Hincks ibid. mens. Sept. p. 977. Cf. quae infra dicentur s. v. הַיּוֹם הַזֶּה אֲנִי וְאַתָּה. Non magis certa sunt, quae de significatione huius nominis viri docti attulerunt. Bohlenius Geseniusque id

explicant pers. شَرْمَان آذر verecundus erga ignem, Philox. Lazzattus in libro *Le Sanscritisme de la langue assyrienne*, Pad. 1849, p. 22 confert sanscr. *charman* felicitas, gaudium, et *çira* princeps, ut sit princeps felix i. e. excellens vel celebrer. Rawlinsone denique (*Outlines of Assyrian History, in The XXIX annual Report of the Roy. Asiat. Soc. p. XVIII*) in inscriptionibus assyriis hoc nomen ait esse *Sallam Anu*, idque significare similitudinem Anui, dei Assyriorum.

שָׁלַח (ortum ex שָׁלַח) n. pr. m. v. supra s. rad. שָׁלַח.

שָׁלַח imper. תִּלְחַ 1) *extraxit* (chald. שָׁלַח in Targg. nec nou in Talm. et apud Rabb. id., samar. ܫܠܡܢ et nasor. ܫܠܡܢ id., syr. Ethpe. ܫܠܡܢ *evulsus, extractus* est, cf. arab. et aeth. سلب, ἔλαβον: *extraxit, spec. eva-*

ginavit gladium, vic. לַשׁ, טַשׁ et תַּשׁ (no. 3), velut telum ex vulnere Iob. XX, 25, gladium e corpore Iud. III, 22, impinis gladium e vagina, *strinxit* gladium, *evaginavit*. Dicitur תַּשׁ תַּשׁ strinxit gladium suum Iud. VIII, 20. IX, 54. 1 Sam. XVII, 51. XXXI, 4. 1 Par. X, 4. Num. XXII, 23: תַּשׁ תַּשׁ תַּשׁ *gladius eius evaginatus erat in manu eius*, vs. 31. Jos. V, 13. 1 Par. XXI, 26: תַּשׁ תַּשׁ stringentes gladium i. e. armati gladio. Iud. VIII, 10: תַּשׁ תַּשׁ *mille milites gladio armati*, XX, 2. 15. 17. 35. 46. 2 Sam. XXIV, 9. 2 Reg. III, 26. 1 Par. XXI, 5; it. *erunt* (calceum Ruth. IV, 7. 8; et *evellit* gramen Ps. CXXIX, 6: *erunt sicut gramen quod in tectis crescit*, תַּשׁ תַּשׁ תַּשׁ quod, *prinsquam evellat* aliquis, *arescit*. Sic inter Judaeos interpretatur Raschi: תַּשׁ תַּשׁ תַּשׁ שְׁבִיבֵי יְהוּדָה שְׁבִיבֵי יְהוּדָה יִשְׂרָאֵל לְמִקְדָּם הָיָה יִשְׂרָאֵל לְמִקְדָּם הָיָה יִשְׂרָאֵל. LXX in nostris codd.: ὅς πρὸ τοῦ ἐκσπασθῆναι ἐξήρθη. (Theodoretus quidem auctor est, multos eod. J. habuisse ἔξαρθῆσαι, sed ἐκσπασθῆναι expressit Aethiops intp.: **ዘአንበል: ዩዎሐውዎ:** et Arabs: **قَبَلٌ قَامِعٌ**), it. Theodot. et Quinta ed. ἐκσπασθῆναι, et Vulg.: *prinsquam evellatur*. Alij: *prinsquam exoriatur* germinetive. Ita illi Theodoreti codices, Aquila: ἀνέβαλεν et Symm.: ἐκκαλλῆσαι i. e. in caulem assurgere, nisi hoc forte est i. q. ἐκκαλλῆναι i. e. radicibus evellere. Sed gramen, antequam exoritur, non potest arescere, nec facile credo, de flore graminis hic agi, nec denique video, quemodo germinandi vel efflorescendi notio ab extractione possit duci. Chaldaeus interpres et Saadias a vero prorsus aberrarunt, תַּשׁ תַּשׁ de enro exponentes.

תַּשׁ Gen. X, 26. 1 Paral. I, 20 gens Arabiae a Joctane oriunda, prob. *Σαλαπινοί* Ptolemaei (VI, 7, cod. *Ἀλαπινοί*) in Arabiae mediterraneae circa gradum lat. 22. long. 72 habitantes. Vid. Bocharti Phaleg lib. II, c. 16.

תַּשׁ rad. incertae significationis, ex qua numerale תַּשׁ (tres) ortum habet. Et hoc quidem in tali quaestione dubitationis plena pro cento habeo, tum eius numeri appellationem originitus a re sensibus obiecta petitam esse, tum radicem תַּשׁ vel eius derivatum numerale e radice duplicata תַּשׁ תַּשׁ prodixisse, cf. supra dicta s. rad. תַּשׁ pag. 1359. Sed de ipsa origine appellationis tacere satius ducat aliquis, quam ex omni parte dubia et incertissimis incertiora proferre. Ausus quidem est doctus Dietrichius (Abhandlungen fuer semitische Wortforschung, Lips. 1844, p. 259 sq.) Eius numeri nomen referre ad arab. **ثَلَاثٌ** et primam *acervi* notionem ponere coll. **ثَلَاثٌ**, ideoque signum numeri tali etymo aptum hoc **|||** vel hoc **⋮** fuisse coniecit; sed nota numeri ternarii apud veteres Semitas potius **|||** fuit, ut apud Aegyptios (apud Sinenses certe **三**), et **دول** non

est acervus, sed apum examen, quamvis voc. **ثَلَاثٌ** collectus herbarum cumulus, illi sententiae aliquatenus consentaneum facit, adde **ثَلَاثٌ** turba hominum, numerorum multitudo. Inest quoque in radice **ثَلَاثٌ** et quadril. **ثَلَاثٌ** notio frangendi diruendique, et nescio an forte nomen inde derivatum instrumentum quoddam tricuspe significaverit frangendis diruendisque muris adhibitum (v. תַּשׁ תַּשׁ tridens funca, cf. aegypt. **ⲙⲁⲣⲧ** tridens, **ⲙⲁⲗⲥ** funca, culter tricuspis), ut ab hoc demum numerus ternarius appellatus fuerit. Meierus in lex. radd. p. 81 numerum ternarium appellatum opinatur a trigonis foliis solani herbae, quae arabice **ثَلَاثٌ** vocatur. Redslobius alicubi תַּשׁ vocavit ad תַּשׁ תַּשׁ, quum tres articuli rudimentum quoddam catenae constituant. Alii denique, interque hos b. Gesenius, תַּשׁ aram. תַּשׁ nihil aliud esse contendunt, quam sanscr. *tri*, graec. *τριῆς*, lat. *tres*. Sed mittamus haec, spinosa sunt et aspera.

Pi. תַּשׁ verbum denom. a תַּשׁ ductum (ut תַּשׁ תַּשׁ 1) *in tres partes divisit* (terram) Deut. XIX, 3. (Aeth. et arab. **ثَلَاثٌ** id., ut **سَبْعٌ** in septem partes divisit). — 2) aliquid *tertium fecit* (zum dritten Male thun) 1 Reg. XXVII, 34. LXX. *τρισεῖς*, codd. *τρισεῖς*. (Chald. תַּשׁ id. Targ. I. c., syr. **ܬܠܝܬ** ibid. Ephr. I. p. 518. F., arab. **ثَلَاثٌ** II et melit. *tellel* id. Cf. **سَبْعٌ** septem vicibus fecit aliquid). — 3) *tertio die fecit*. 1 Sam. XX, 19: תַּשׁ תַּשׁ *et tertio die descendes*. LXX *τρισεῖς*, ubi Theodoretus quaest. 51 in Reg.: τὸ δὲ τρισεῖς ἀπὸ τοῦ τριῆς ἡμέρας ἀνωμενῆς. Cf. תַּשׁ תַּשׁ tertio die, perendie ib. vs. 12, arab. **ثَلَاثٌ** rigatio palmarum, quae tertio quoque die fit, **ثَلَاثٌ** febris tertiana, et sic etiam **ثَلَاثٌ** octavo die aquavit camelos. **ثَلَاثٌ** quarto quovis die invasit febris.

Pu. denom. Pat. תַּשׁ 1) *triplex, villicus*. הַשׁ תַּשׁ filium triplex s. funis filo triplici contextus Ecel. IV, 12. LXX. *σπυρίδιον ἑριτριον*, Symm. *τετραπλωμένον, ἢ τετραλῶν*. Cf. arab. **ثَلَاثٌ** vel **ثَلَاثٌ** quod idem notat, et hebr. תַּשׁ quadratus, arab. **مَقْمُونٌ** octuplex, **مَقْمُونٌ** ex quinque filis plexus (funis), ut **مَقْمُونٌ** ex quatuor, et **مَقْمُونٌ** ex septem filis plexus. — 2) *tribus tabulatis constans aedificium* Ezech. XLII, 6. Symm. *τριστεῖον*. Cf. תַּשׁ Gen. VI, 16. — 3) *triennus, triennis* Gen. XV, 9, ubi תַּשׁ תַּשׁ תַּשׁ תַּשׁ et תַּשׁ תַּשׁ תַּשׁ de ariete, vitula et capra trienni annorum

lat. inde, unde) Gen. III, 23: ut coleret terram אֲשֶׁר
אָמַר יְהוָה לְאָדָם וְאָמַר יְהוָה לְאָדָם וְאָמַר יְהוָה לְאָדָם
unde (de qua) sumtus erat. 1 Reg. XVII, 13: וְאָמַר
יְהוָה לְאָדָם וְאָמַר יְהוָה לְאָדָם וְאָמַר יְהוָה לְאָדָם
fac mihi inde (ex ea farina) placentam.
2 Reg. VII, 19. Ez. V, 3: וְאָמַר יְהוָה לְאָדָם וְאָמַר יְהוָה לְאָדָם
unde (de crinibus) paucos. Lev. II, 2 (ubi cod. Samar.
pro unde habet וְאָמַר יְהוָה לְאָדָם). Singulare dictum est Gen.
XLIX, 24: וְאָמַר יְהוָה לְאָדָם וְאָמַר יְהוָה לְאָדָם וְאָמַר יְהוָה לְאָדָם
et manibus herois (Dei) Jacobi, illinc (von dorthier), a pa-
store, a rafe Israël's veniat tibi prosperitas.

Addito וְאָמַר locali שָׁמָּה (lege schamma) a) eo (da-
hin, dorthin) Gen. XIX, 20. XXIII, 13. Jes. XXXIV, 15:
וְאָמַר יְהוָה לְאָדָם וְאָמַר יְהוָה לְאָדָם וְאָמַר יְהוָה לְאָדָם
co nidum ponit serpens. b) i. q. שָׁמָּה ubi (ita ut locum indicet, in quo aliquid sit) Jer.
XVIII, 2. Ps. CXXII, 5. — Praemisso relativo: וְאָמַר
יְהוָה לְאָדָם וְאָמַר יְהוָה לְאָדָם וְאָמַר יְהוָה לְאָדָם
quo Gen. XX, 13. Exod. XXIX, 42: וְאָמַר יְהוָה לְאָדָם
quo conveniam vobiscum, raro ubi 2 Reg.
XXIII, 8.

שָׁמָּה et chald. שָׁמָּה nomen, v. s. rad. שָׁמָּה.

שָׁמָּה rad. incerta, fort. i. q. שָׁמָּה audivit (littera
s emolita in s, v. exempla pag. 2). Hinc

שָׁמָּה (fort. i. q. שָׁמָּה rumor, fama) n. pr. m.
1 Par. VIII, 32. cui respondet IX, 38 שָׁמָּה.

שָׁמָּה n. pr. m., v. antecedens שָׁמָּה.

שָׁמָּה n. pr. vid. s. rad. שָׁמָּה.

שָׁמָּה n. pr. vid. s. rad. שָׁמָּה.

שָׁמָּה rad. quadril. inusit., incertae signif. Arab.
שָׁמָּה diluit lac multa aqua. שָׁמָּה cucurrit modo tim-
mentis. Habes supra p. 959 n. pr. babylonicum שָׁמָּה
שָׁמָּה, a quo sono certe non multum distat

שָׁמָּה n. pr. iudicis Israëliti Ind. III, 31. V, 6.
Cf. Ewald. hist. pop. Israël. II. p. 364, Winer bibl.
Realwörterb. II, 375. ed. 3.

שָׁמָּה וְיָ Kal innsit., i. q. שָׁמָּה stupuit, vastus
fuit, deiectus fuit (cf. שָׁמָּה). Arab. سَمًا obstupuit.
Rabb. שָׁמָּה extinctio, persecutio, vulgatum autem apud
Judaeos recentiores שָׁמָּה defecit a religione, שָׁמָּה apo-
stata, q. s. exitio deditus.

Hiph. שָׁמָּה perdidit, a) vastavit nrbes, altaria Lev.
XXVI, 30. Num. XXXIII, 52. Mich. V, 13. Jes. XXXIII, 11
(ubi שָׁמָּה est pro שָׁמָּה), regnum Am. IX, 8.
Hagg. II, 22. Frequentius b) delevit, perdidit homines
et populos Dent. I, 27. II, 12. 21. 22. 23. IV, 3. VI, 15.
VII, 4. IX, 8. 19. 20. 24. 25. XXXI, 4. 2 Sam. XIV.

7. 11. 16. 1 Reg. XV, 29. 2 Reg. XXI, 9. Zach. XII, 9.
Ps. CVI, 34. 1 Par. V, 25. 2 Par. XXXIII, 9. Esth. III, 6.
IV, 8, delevit, exstinguit nomen alienius 1 Sam. XXIV, 22.
2 Reg. X, 28: וְאָמַר יְהוָה לְאָדָם וְאָמַר יְהוָה לְאָדָם וְאָמַר יְהוָה לְאָדָם
et exstinguit Jehu Baalom i. e. cultum Baals ex Israël. —
Inf. שָׁמָּה subst. exstinctio, exstinguit Jes. XIV, 23.

Niph. שָׁמָּה pass. a) vastatus est, ut ager Jer.
XLVIII, 8, altaria Hes. X, 8. — b) delectus, excisus
est, de populis Dent. IV, 26. VII, 23. XII, 30. XXVIII,
20. 24. 45. 51. 61. Jer. XLVIII, 12. Ez. XXXII, 12,
et de singulis hominibus Gen. XXXIV, 30. Iud. XXI,
16. Ps. XXXVII, 38. LXXXIII, 11. XCII, 8. Prov.
XIV, 11, it. de nomine alienius Jes. XLVIII, 19.

שָׁמָּה chald. id. Aph. delevit Dan. VII, 26.

שָׁמָּה rad. inusit. i. q. arab. سَمًا altus fuit, raro
שָׁמָּה id., vic. شَمَّ id., شَمَّ elatio montis, أَمَّ altus; it.
apparens, conspicuus fuit, impr. eminus apparuit. Arab.

شَمَّ extulit se res. ut conspicua esset ex loco remoto,
شَمَّ externa rei forma quae eminus apparet. Hinc

שָׁמָּה coelum. Cogn. שָׁמָּה signavit, signo notavit, spec.
signo inusto, stigmatè signavit, שָׁמָּה signum, stigma, it.
designatio rei, quae fit nomine indito, Schahrastani ed.

Cureton p. 65. l. 15, שָׁמָּה signum, designatio, nominatio
Vit. Tim. I. p. 220. Cf. שָׁמָּה et שָׁמָּה designavit. Inde
שָׁמָּה nomen. Cf. sanser. nāman nomen pr. signum quo
aliquis vel aliquid noscitur, Kennzeichen, a rad. שָׁמָּה
i. e. noscere. Verba denominativa sunt שָׁמָּה nominavit,
II, IV id., aeth. شَمَّ id., syr. شَمَّ et شَمَّ id.

שָׁמָּה estr. שָׁמָּה, non raro sq. Makkeph. ut שָׁמָּה
Gen. XIX, 22, שָׁמָּה שָׁמָּה XXII, 14, sexies sec. Masor.
ad Gen. XVI, 15 — שָׁמָּה (et sic quidem arte syllabam ac-
centuatam) ut שָׁמָּה שָׁמָּה Gen. XVI, 15. XXI, 3. 1 Sam.
VIII, 2. Prov. XXX, 4, שָׁמָּה שָׁמָּה Ez. XXXIX, 16, שָׁמָּה
שָׁמָּה 1 Reg. XVI, 24), c. Sull. שָׁמָּה שָׁמָּה in paus. שָׁמָּה
שָׁמָּה, שָׁמָּה, שָׁמָּה, שָׁמָּה, שָׁמָּה, pl. שָׁמָּה estr.
שָׁמָּה, c. Sull. שָׁמָּה שָׁמָּה. (semel f. Cant. I, 5, ut aeth.
شَمَّ passim, cf. rad. שָׁמָּה Hoph. p. 1279)

1) signum, monumentum 2 Sam. VIII, 13: וְאָמַר יְהוָה לְאָדָם
שָׁמָּה וְאָמַר יְהוָה לְאָדָם וְאָמַר יְהוָה לְאָדָם וְאָמַר יְהוָה לְאָדָם
et fecit (statuit) Davides monumentum, signum
victoriae repositatae. Jes. LV, 13: וְאָמַר יְהוָה לְאָדָם וְאָמַר יְהוָה לְאָדָם
et erit hoc Deo monumentum, signum sempiternum.
Cf. שָׁמָּה n. monumentum et signum i. e. memo-
ria Jes. LVI, 5. (Hanc signif. priorem pono utpote
etymo propiorem, quanquam monumentum non mi-
nus apte a nomine nominisque memoria dici potuisse
ingenue fateor. Eundem monumenti significatum non

30. Jes. LXVI, 1. Deut. XXVI, 15. XXXIII, 26, unde שְׁמִימָה Job. XV, 15, ubi in altero hemistichio קְדֻשְׁתּוֹ sancti Dei i. e. angeli. Cum ה = locali שְׁמִימָה coelum versus Gen. XV, 5. XXVIII, 12. Ex. IX, 8. 10. Deut. IV, 19. XXX, 12. Jos. VIII, 20. Job. II, 12, quo sensu etiam in acc. ponitur הַשְׁמַיִם 1 Sam. V, 12. 1 Reg. VIII, 22. 54. 2 Reg. II, 11. Am. IX, 2. Jes. XIV, 13, vel שְׁמִימָה Prov. XXX, 4. Job. XXXV, 11. Ps. CVII, 26. CXXXIX, 8, et הַשְׁמַיִם גַּל Ex. IX, 23. X, 21. 22. Sed acc. הַשְׁמַיִם est etiam: in coelo 1 Reg. VIII, 34: אֲנִי הַשְׁמַיִם אֲנִי הַשְׁמַיִם אֲנִי הַשְׁמַיִם, 36. 39. 43. 45. 49 (in loco gemino 2 Par. VI, 23 sqq. plerumque שְׁמַיִם, Neh. IX, 27. 28. הַשְׁמַיִם תַּחַת הַשְׁמַיִם sub coelo i. e. in terris Eccl. I, 13. II, 3. III, 1, cf. הַשְׁמַיִם בְּלֹא הַשְׁמַיִם (in universo terrarum orbe Gen. VII, 19. Deut. II, 25. IV, 19. Job. XXVIII, 24. XXXVII, 3. XLI, 3. Dan. IX, 12. וְהַשְׁמַיִם וְהַתְּרָאָה e terrarum orbe (delere alienius memoriam) Deut. IX, 19. 2 Reg. XIV, 27. הַשְׁמַיִם וְהַיָּם שְׁמַיִם coeli et coeli coelorum i. e. omnia coeli spatia, utut vasta et infinita Deut. X, 14. 1 Reg. VIII, 27. 2 Par. II, 5 cf. Neh. IX, 6, semel הַשְׁמַיִם וְהַיָּם שְׁמַיִם 2 Par. VI, 18 et simpliciter הַשְׁמַיִם שְׁמַיִם Ps. CXLVIII, 4. הַשְׁמַיִם וְהָאָרֶץ coelum et terra i. e. mundus universus Gen. I, 1. II, 1. XIV, 19. 22. *Coelum attingere* hyperbolica ratione dicuntur res altae Gen. XI, 4. Dan. IV, 8, nec non superbia et potentia hominum Job. XX, 6, cf. homer. τοῦ γὰρ γλῶσς ὄραρον ἔστι, ὄραρον ψαύειν, sublimes ferriam sidera vertice, et similia multa. Saepè legitur עֵיף הַשְׁמַיִם aves sub coelo volantes Gen. I, 26. 28 cct. מַטְרַת הַשְׁמַיִם pluvia de coelo decidens Deut. XI, 11, et sic etiam הַשְׁמַיִם טַל Job. XXXVII, 18 et שְׁמַיִם Job. XXXVIII, 29. אֲכָלֵם בְּלֶחֶם שְׁמַיִם cibis coelestis, de Manna Ps. CV, 40 cf. Ex. XVI, 4, אֲכָלֵם בְּלֶחֶם שְׁמַיִם frumentum coeleste, itidem de Manna Ps. LXXVIII, 24. אֲכָלֵם בְּלֶחֶם שְׁמַיִם. In recentioribus V. T. libris pro eo, quod in veteribus est אֲכָלֵם אֲכָלֵם, non raro legitur הַשְׁמַיִם אֱלֹהֵי הַשְׁמַיִם *deus coelorum* (cf. chald. אֱלֹהֵי שְׁמַיָא) 2 Par. XXXVI, 25. Esr. I, 2. Neh. I, 4. 5. II, 4. 20. Jon. I, 9 et אֱלֹהֵי הַשְׁמַיִם Ps. CXXXVI, 26, cf. אֱלֹהֵי הַשְׁמַיִם Gen. XXIV, 7. Ita ὁ θεὸς τῶν οὐρανῶν Tob. X, 12. sc. XI, 13.

שְׁמַיָא pl. emphat. chald. *coeli*, ut hebr. שְׁמַיִם (q. v.)

Dan. II, 38. IV, 8. 10. 19. 20. 22. 28. 30. 32. 34. V, 23. VI, 28. VII, 2. 13. 27. bis etiam legitur in versu chaldaeo Jer. X, 11. De *coelicolis* i. e. Deo cum angelis, qui mundum gubernant, dicitur Dan. IV, 23: הַשְׁמַיִם הַשְׁמַיִם שְׁמַיָא *quod coeli dominantur*. Simili ratione voc. שְׁמַיִם vel שְׁמַיָא utuntur Judaei recentiores, v. Mischn. tr. Nedarium XI, 12. Pirke Aboth IV, 12 aliaque loca e scriptis iudaicis graecisque collecta a Buxtorfio lex. talm. col. 2440, Schoettgenio in Hor. hebr. ad Matth. XXI, 15, Wetstenio ad Matth. I. c. et ad Luc. XV, 18, Fesselio in Adversar. sacr. p. 349. — אֱלֹהֵי שְׁמַיָא deus coeli (v. supra hebr.) Dan. II, 18. 37. 44. Esr. V, 11. 12. VI, 9. 10. VII, 12. 21. 23.

Composita ex hac radice sunt:

שְׁמַיָא (elatio nisus i. e. in altum emittens, vel fort. nisus et impetu conspicuus, qs. d. Hochschwung, compos. e nomine huius radiceis שְׁמַיָא (אָבַר) n. pr. regis Zeboim Gen. XIV, 2.

שְׁמַיָא n. pr. m. (prob. compos. ex אֵל et שְׁמַיָא = שָׁם, ut רִעוּאֵל ex אֵל et רִעַי = רִעַי, cf. מִיָּה in nn. prr. compositis i. q. מִיָּה, בְּנֵי אֵל in 22. ut sit: nomen Dei (*Jahve*), quae significatio indicari videtur verbis matris Samuelis 1 Sam. I, 20: וְכִי מִיָּהָה שְׁמַיָא; alii שְׁמַיָא contractum putant ex שְׁמַיָא coll. וְדִינָאֵל, et illa verba referunt ad Deum, qui preces matris audierit admiseritque *Samuel*, LXX et Act. III, 24 Σαμουήλ, nempe 1) nobilissimus ille index et propheta Hebraeorum, filius Elkanae et Hannae, oppido Ramathaim Zophim in montanis Ephraim orinndus (1 Sam. I, 1), cuius historia narratur in libro 1 Sam. c. I, 1—XXV, 1 cf. c. 28. Ps. XCIX, 6. Sirac. XLVI, 13 sqq. Eundem Samuelem dicit Chronista 1 Par. VI, 13. 18, ubi duae tabulae genealogicae sistuntur, quibus auctor Samuelem e genere Levitarum originem duxisse demonstrat, quod in libro Sam. non ita declaratur. Vid. Knobel Prophetismus d. Hebr. T. II. p. 28 sqq. Thenius comm. ad 1 Sam. I, 1. Ewald Gesch. d. Volkes Israël T. II, p. 430 sqq. Winer bibl. Realwörterb. ed. 3. II, 376 sqq. Cf. Kitzo's *Journal of Sacred Literature* 1852. April. p. 195 sqq. — 2) alter eisdem nominis Num. XXXIV, 20. — 3) tertius 1 Par. VII, 2.

שְׁמַיָא (tama sapientiae) n. pr. fili'i Gileadis Num. XXVI, 32. Jos. XVII, 2. 1 Par. VII, 9. — Patron.

שְׁמַיָא Num. I. c. (Apud Arabum scriptores السَّمِيح commemoratur ut nomen complurium principum Amalecitarum, v. Ibn Badrûn ed. Dozy [Ouvrages arabes, livr. 1] p. 69 sq., Caussin de Perceval essai sur l'histoire des Arabes avant l'islamisme T. I. p. 20. 21. 23. 168. 176 sqq. 212. 224. T. II. p. 189 sqq., auctore Firusabadio Kam. I. p. 1036 etiam nomen feminae Muhammedis aequalis, praeterea ut nomen appellat. exponitur: dominus nobilis, generosus et fortis, vir agilis et promptus, i. lupus, gladius: quas significationes ab illo nomine proprio profectas esse dixerim.)

שְׁמִימָה (nomen altitudinum, fort. i. q. nomen coelorum, si quidem ductum est a שְׁמַיָא = שָׁם et מִיָּה cf. אֲרִימָה) n. pr. m. 1 Par. XV, 18. 20. XVI, 5. 2 Par. XXVII, 8. (Quaeritur, num aliquis nexus inter hoc nomen intercedat et inclytam illam Semiramidem, quae in Phoenice nata esse traditur. Cf. Ewaldi hist. pop. Israël. I, 373. ed. 2. Certe quod Diodorus Siculus l. II. c. 4 afert, in Syrorum lingua eius nomen columbam significare, quodque Bochartus geogr. s. ed. Francof. p. 821 frustra defendere studet, id accommodate ad notam illam fabulam de Semiramide in columbam conversa fictum esse videtur. Philoxenus Luzzatis in „Le Sanscritisme de la langue assyrienne“, Padovae 1849, p. 52

nomen a rad. saucer. smar dicit et „amorosau“ exponit. Commemoratione etiam dignum, quod cl. Rawlinson ex inscriptionibus cuneatis aliquem Assyriorum deum Solamir eruit *Schemir* appellatum, v. Journal of the R. Asiat. Society vol. XII. p. 431, 449, 461. Adde nomen oppidi Schamiramkert ad lacum Van situm, Schulz in Journ. asiatique 1840. p. 300.

שְׁמָהוֹת n. pr., v. שְׁמָה no. 3, e, sub rad. שָׁמַח.
שְׁמָהוּ chald. pl. nomina, v. שָׁמַח s. rad. שְׁמָה.

שָׁמַט 1) *feriit, trusit, cum impetu propulit.* (Cf. arab. شَمَسَ feriit, v. Kam. et Gol. lex. arab. in apr pend., omisus a Freytag, it. I et II vehementer propulit camelos, ita punxit iumentum ut sternax fieret, VII timore percussus fuit.) Hinc a) *proiecit, deiecit, deturbavit, praecipitem dedit* (aliquem ex fenestra in plateam) 2 Reg. IX, 33. — b) *intr. se proiecit, cum impetu ruit, se praecipitem dedit in cursum, velut effrenatus citato cursu se abrupit, de iumento (ausreissen, durchgehen).* Ita de mea quidem sententia in loco vexato 2 Sam. VI, 6 et parall. 1 Par. XIII, 9: וְיָשְׁמַט הַבְּקָרָה בִּי נָמַן פְּרָעִיטָה עִרְסָה בְּרַגְלֵי הַבָּקָרָה nam praecipite cursu se abrupiebant boves (currum cum arca sacra trahentes). Prope ad hoc accedit Syr. in in I. Sam.: ܦܪܥܝܬܐ ܕܥܪܫܐ ܕܥܘܠܝܐܘܬܐܝܢ, quod Arabs intrp.

sic reddit: اليرباط قد انسلت الثيران من اليرباط boves subtraxerant se a loris (Castellus in lex. heptagl. male: calci-travit se. sec. lexicographos Syros, lex. Adler.: ܐܘܠܝܐܘܬܐܝܢ (رئيس لبط), Seb. Munsterus: excusserunt se boves, et Maurer quoque in Lex. man.: die Rinder waren ausgerissen, durchgegangen. Perique autem veteres intpp. שָׁמַט et hic tanquam verbum transitivum exponunt et Suff. שָׁמַט supplement. se. arcam deiecerunt, vel dimoverunt, vel inclinaverunt boves, vid. Bochart. hieroz. lib. II. c. 37. T. I. p. 390 sqq. ed. Lips., Arias Montanus: labascebat, E. Meier Wurzelwörterb. p. 159: corrucebat, Vulg. adeo: calcitrabant boves, cui b. Genesis calculum adiecit.

2) *missum fecit, misit* aliquid, nempe a) *reliquit agrum, ut cessaret et cultu vacaret* Ex. XXIII, 11. — b) *remisit debitum* Deut. XV, 2. — c) sq. 17) *remisit, destitit* ab aliqua re Jer. XVII, 4. (Cf. arab. سَمَتٌ dimisit debitorem, chald. שְׁמַטָּה excidit, dimissus est, Aph. remisit, syr. et nasor. ܫܡܬܐ extraxit, spec. eduxit gladium, pr. dimisit, laxavit, et sic quoque apud Syros arabice loquentes شَمَطٌ nam in Lex. Adler. est glossa:

ܐܘܠܝܐܘܬܐܝܢ ܐܢܫܡܫܐ ܐܢܫܠܝܢ ܐܢܫܫܝܒ
Niph. pass. Kal no. 1, a *deiectus, praecipitatus* est (de rupe) Ps. CXLI, 6.
Hiph. i. q. Kal no. 2, b *remisit* Deut. XV, 3.

שָׁמַח f. *remissio debiti* Deut. XV, 1. 2. שְׁמַח

שְׁמַחָה annus remissionis i. e. annus quisque septem s. sabbaticus (cf. שְׁמַח no. 3 et שְׁמַח p. 1360. 1361), quo et agri inculti relinquendi et remittenda erant debita, sive prorsus condonanda, ut Talmudici praecipiant Mischna tr. Schebiith X, 1 cf. Philo opp. T. II. p. 277. 284 ed. Mangey, sive, ut recentiores antiquitatum scriptores plerique volunt, per eius anni spatium proroganda. Deut. XV, 9. XXXI, 10. Praeter Deuteron. hoc ve. non legitur in V. T. scriptis, saepe autem eo utuntur Rabbini. chald. שְׁמַחָה id., et in libris et epistolis Samaritanorum שְׁמַחָה v. Junybol Chronicum samaritanum s. liber Josuae (Lugd. Bat. 1848) p. 231. Cf. Buxtorf lex. talm. s. v. Wieneri bibl. Realwörterb. s. v. Sabbathsjahr T. II. p. 349.

שְׁמַל rad. dubia. Arab. سَمَلٌ eruit oculum.

שְׁמַלִּי n. pr. m. Esr. II, 46 Kethib, prob. corruptum ex שְׁמַלִּי, ut est in Keri, vel ex שְׁמַלִּי, ut legitur apud Neh. VII, 48.

שָׁמַט 3. f. sing. perf. in paus. שָׁמַטָּה, fut. יִשְׁמַט et 3 pl. יִשְׁמַטוּ (fut. A. יִשְׁמַטוּ quare sub rad. (שָׁמַט) 1) *stupuit* (chald. littera v inserta בְּשָׁמַטָּה caus. obstupescit, animum perturbavit, vicina שָׁמַטָּה וְשָׁמַטָּה. Origo est in claudendo, quod ad silentium et os clausum, deinde ad stuporem translatus est, cf. vicinas radd. שָׁמַטָּה, שָׁמַטָּה, v. Hupfeld in Zeitschrift für d. Kunde d. Morgenl. T. III. p. 397.) Jer. XVIII, 16. XIX, 8. XLIX, 17. L, 13. 1 Reg. IX, 8. Ps. XL, 16, sq. 17 (ob aliq.) Lev. XXVI, 32. Job. XVII, 9. Jes. LII, 14. Jer. II, 12. Ez. XXVI, 16. XXVII, 35. XXVIII, 19. De loco 2 Par. VII, 21 v. 2 A, 6, b pag. 731.

2) *vastatus, desolatus est* (loca vastata enim silent et quieti sunt, in habitatis turba strepit) Ez. XXXIII, 28. XXXV, 12. 15. — Part. שָׁמַטָּה fem. שָׁמַטָּה, pl. שָׁמַטָּה, שָׁמַטָּה, vastatus Thren. I, 4. III, 11. Jes. XLIX, 8. Ez. XXXVI, 4, de heminibus perditus Thren. I, 13. 16, solitaria 2 Sam. XIII, 20: וְהָיָה קָדְרָה וְשָׁמַטָּה דְּמוֹת תְּהוֹמָר וְהָיָה תְּהוֹמָר וְהָיָה דְּמוֹת קָדְרָה, domi fratris suae. Jes. LIV, 1. Plur. f. שָׁמַטָּה loca vastata, ruinae Jes. XLIX, 19. LXI, 4. Dan. IX, 4. Dan. IX, 18, vastationes vel res dirae atque stupendae ib. vs. 26.

Annot. Adde solent transitivam vastandi significationem propter שָׁמַטָּה Ez. XXXVI, 3 et שָׁמַטָּה Dan. VIII, 13. IX, 27. XII, 11. De illo vide שָׁמַטָּה, hoc quare sub Poël.

Niph. שָׁמַטָּה 1) *stuprefactus est, stupuit* (cf. Kal no. 1) Jer. IV, 9. Ez. IV, 17, sq. 18 rei lob. XVIII, 20. — 2) *vastatus est* (cf. Kal no. 2) Am. VII, 9. IX, 14. Jes. LIV, 3. Jer. XII, 11. XXXIII, 10. Zeph. III, 6. Ez. VI, 4. XXV, 3. XXX, 7. XXXII, 15. XXXVI, 34. 35. 36. Zach. VII, 14. Ps. LXIX, 26, perditus est (de hominibus) Thren. IV, 3, solitaria fuit (via) Lev. XXVI, 22. Jes. XXXIII, 8. Joël. I, 17: וְהָיָה אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְהָיָה לַסְּטִי וְהָיָה לַסְּטִי וְהָיָה לַסְּטִי vastati

i. e. vasti et vacui sunt thesauri, horrea frugibus carentia.

Po. 1) i. q. Kal no. 1 stupuit, attonitus fuit. שְׂמָה sedit stupescens, obstupefactus, attonitus Esr. IX, 3, 4. — 2) trans. part. שְׂמָה (Dan. IX, 27. XI, 31) et, quod idem esse dico, שְׂמָה vel שְׂמָה, de mo initiali, ut in עִזְלָה = עִזְלָה (Dan. VIII, 13. IX, 27. XII, 11) pr. quod stuporem movet, horrificum, horribile, fere subst., in plerisque ll. co. vocabalo שְׂמָה appositum, nempe Dan. XII, 12: שְׂמָה הָרָה שְׂמָה הָרָה, collocare, statuere abominabile horrificum, eodemque fere sensu statuere abominabile horrificum, eodemque fere sensu שְׂמָה XI, 31 et שְׂמָה IX, 27 ibidemque solum שְׂמָה. Talis res abominabilis et horrenda a vate dicitur Hierosolymis in loco sancto a tyranno collocari post abolitionem sacrificii. Nihil aliud autem vult nisi rem ad idololatriam spectantem, nam verbi שְׂמָה in his est usus solemnus. Itaque sive idolum significat sive altare fictorum deorum cultui dicatum, quod Antiochus IV. Epiphanes, Syriae rex, in ipso templo Hierosolymitano collocari iussit. LXX et Theodot.: βδελύγνα ἐρημώσεως vel ἐρημώσεων. Vulg.: abominatio desolationis vel in desolatione. Græc. Venet. μίσος quodōdor vel quodσδοῦν (?), semel βδελύγναι ἐρημώσιν. 1 Macc. 1, 54 sqq.: ἠκολούθησαν βδελύγναι ἐρημώσεως ἐπὶ τὸ ἑπισυντήριον, καὶ ἐν πόλει τὸ ἴδιον καὶ τὸ ἠκολούθησαν βασιλεῦς κ. τ. λ. VI, 7: καὶ ἀπέθρονον τὸ βδελύγναι ὃ ἠκολούθησαν [ὃ βασιλεῦς Ἀντίοχος] ἐπὶ τὸ ἑπισυντήριον τὸ ἐν Ἱερουσαλὴμ. Cf. 2 Macc. VI, 2. (Matth. XXIV, 15. Marc. XIII, 14). Idem videtur esse שְׂמָה שְׂמָה Dan. VIII, 13, ubi LXX. ἡ ἐρημωσία ἐρημώσεων. Alii, ut ipse quoque Gesenius, non de re interpretantur, sed de persona, sc. Antiocho, ita ut שְׂמָה et שְׂמָה genitivus sit: abominatio vastatoris, peccatum vastatoris. Ac praeterea tantum non omnes intpp. שְׂמָה habent pro participio in Kal, cui in his locis (cf. etiam שְׂמָה sub שְׂמָה) vim transitivam tribuunt. Vid. intpp. ad locos Danielis, imprimis Hitzig. ad Dan. IX, 27 et VIII, 13 et Ewald. die Propheten II. p. 571.

Hiph. שְׂמָה 2 sing. perf. השְׂמִיתָ, 3 pl. השְׂמִיתוּ, fut. שְׂמִים, c. Suff. שְׂמִים (1 Sam. V, 6), inf. שְׂמִיתָ, part. שְׂמִיתָ (Ezech. III, 15) 1) causat. Kal no. 1 fecit ut stupesceret! Ez. XXXII, 10: וַיִּשְׂמֵתֵהּ עֵינָי עַל כָּל רִבְיָם וְעָלַם וְעָלַם וְעָלַם ut faciam ut stupescant propter te populi multi, XX, 26. — 2) intrans. stupuit, attonitus fuit Ez. III, 15. Iob. XXI, 4 (de quo loco vid. Hoph.), sq. עַל מִיִּךְ מִיִּךְ מִיִּךְ, 13. Jer. XLIX, 20. — 3) i. q. Kal no. 3 vastavit, ut terram Lev. XXVI, 31. Num. XXI, 30: עַד-נֶחֱסֵם וְעַד-נֶחֱסֵם (terram) usque ad Nophach. Jer. X, 2. Ps. LXXIX, 7. Iob. XVI, 7, it. arbores Hos. II, 14.

Hoph. שְׂמָה vel, ut in multis codd. add. et mss. est, שְׂמָה littera non dagessata (pronuntiandum hūscham) vastatus est. Infin. c. Suff. שְׂמָה (al. שְׂמָה) pro שְׂמָה Lev. XXVI, 31. 32. 33. 34. XXXVI, 21, et a praefixo שְׂמָה pro שְׂמָה et hoc pro שְׂמָה Lev. XXVI, 43. Et illud quidem שְׂמָה in bonis codicibus sic scriptum invenit Salomo Norzi, v. eius comm. crit. ad l. c., cf.

J. H. Michaëlis not. crit. — Praeterea interpretes non pauci ad Hoph. referunt שְׂמָה obstupescite Iob. XXI, 5, pronuntiandum et hoc, ut putant, hūscham, et in nonnullis quidem codd. in hoc quoque Iobi loco legitur שְׂמָה, quod probabat R. Jona, ut Dav. Kimchi testatur, in quibusdam adeo שְׂמָה, vid. J. H. Michaëlis et Salomo ben Melech in Michlal Jophi ad h. l. Sed vera scriptura videtur esse שְׂמָה (hūscham) imper. Hiph. pro שְׂמָה, ut perf. השְׂמִיתָ pro השְׂמִיתָ Jer. X, 25. Salomo Norzi haec dat in commentar. crit.: יש מהלוקה בין השמיות והמקורקים מהם אמרו כי הוא נקרא במקום השוף הקהה ההא והשין דגושה וזה דעה ר' יונה ומהם אמרו שהיא במקום רהם ובדפיון השין וזה הוא הקריאה הנכונה לדע' ב' דק במכלול. . . וכך נמצא בספרים הנדוויקים שלנו

Hithpo. שְׂמָה sed int. שמחית. S. Ecl. VII, 16 1) obstupuit Jes. LIX, 16. LXIII, 5. Ps. CXLIII, 4: וְכַף-לִבִּי וְכַף-לִבִּי וְכַף-לִבִּי in me obstupescit cor meum. it. attonitus fuit, sq. עַל Dan. VIII, 27.

2) se ipsam perdidit, destruxit Ecl. VII, 16.

שְׂמָה chald. tantum Ithpo. שְׂמָה obstupuit Dan. IV, 16.

שְׂמָה (stnpur vel desolatio) n. pr. viri e tribu Ascher 1 Par. VII, 57.

שְׂמָה f. 1) stupor Jer. VIII, 21: וְהָיָה כְּשֶׁמָה שְׂמָה incessivit me, meton. de obiecto stuporis, stupendum, res stupenda Jer. V, 30: וְהָיָה כְּשֶׁמָה שְׂמָה stupenda et horrenda fuit in terra. XIX, 8: וְשָׂמָה אֶת-הַדְּמִיָּה הַזֹּאת לְשָׂמָה וְלִשְׂמָה כֹּל עֵינֵי רֵשָׁם וְשָׂמָה כֹּל-בְּשָׂרֵיהֶם, XXV, 9. XXIX, 18. LI, 37. 2 Par. XXIX, 8. Deut. XXVIII, 37.

2) vastatio, desolatio, exitium Jes. XXIV, 12. הָיָה הָיָה vastationi, desolationi, exitio deditus est Jes. V, 9. Jer. IV, 7. XXV, 11. 38. XLVI, 19. XLVIII, 9. XLIX, 17. L, 23. Hos. V, 9. Zeph. II, 15. Ps. LXXXIII, 19. שְׂמָה שְׂמָה שְׂמָה desolationi exponere Jes. XLII, 9. Jer. II, 15. XLVIII, 16. L, 3. LI, 29. Joël. I, 7. שְׂמָה שְׂמָה exitio dedit 2 Par. XXX, 7. Plur. שְׂמָה desolationes Ps. XLVI, 9. Haec pluralis forma Ez. XXXVI, 3 parum emendate iuncta est infinitivo שְׂמָה, quasi et ipsa infinitivi vim haberet: quae est huius prophetae scribendi ratio nimis accurata. Verba sunt: קָנַן שְׂמָה שְׂמָה שְׂמָה propter desolationes et inhiationem in vos factas i. e. propterea quod vastant vos et inhiant vobis. Gesenius in lex., Ewaldus gramm. hebr. ed. 5. §. 238, e. ceterique grammatici et interpretes paene omnes שְׂמָה infinitivi formam esse statuunt contra regulas effectam, eamque ad Kal verbi referunt, ita ut Kal hoc uno loco vim transitivam habere putent, quod certo linguae usui contrarium est. Hitzigius ad Ezech. I. c. idem fere de forma verbi sentit, sed anhelationis significatum ei tribuit coll. שְׂמָה Jes. XLII, 14: quae sententia profecto consideratione digna videtur. In Descriptat. Lugdun. p. 1025 שְׂמָה inf. Pi. declaratur a rad. שְׂמָה, eique ex alto imminendi significatio vindicatur, frustra, ut puto. (שְׂמָה n. pr. vid. no. 3, e).

3) טַמֵּן n. pr. m. a) filii Reguelis Gen. XXXVI, 13. 17. b) filii Isai, fratris Davidi 1 Sam. XVI, 9. XVII, 13, alibi טַמֵּן vocati 2 Sam. XIII, 3. 32, et טַמֵּן 1 Par. II, 13. c) 2 Sam. XXIII, 11. d) ib. vs. 33. e) ib. vs. 25, pro quo טַמֵּן 1 Par. XI, 27, et טַמֵּן XXVII, 18.

טַמֵּן illuc, v. טַמֵּן supra pag. 1431.

טַמֵּן (vastatus) n. pr. m. 1) 1 Par. II, 28. 2) ib. vs. 44. 3) IV, 17.

טַמֵּן m. adj. devastatus, desolatus Jer. XII, 10. Thren. V, 18. Dan. IX, 17.

טַמֵּן pl. estr. טַמֵּן f. 1) stupor Ez. VII, 27: טַמֵּן induct stuporem, cf. טַמֵּן no. 2, b. pag. 742. — 2) vastatio, desolatio, desertum Jer. I, 7. LXII, 4. LXIV, 9. Jer. XXV, 12. LI, 26. 62. Ez. XXXV, 14. Dicitur טַמֵּן טַמֵּן Ez. XII, 20. XIV, 16. Exod. XXXIII, 29. Lev. XXVI, 33. Jer. XVII, 9. Jer. IV, 27. L, 13. XLIX, 2: טַמֵּן וְטַמֵּן et fiet (Rabba urbs) monticulus desolationis i. e. cumulus rudium. Jos. VIII, 28. טַמֵּן טַמֵּן et טַמֵּן expositus (terram, urbem) desolationi, vastavit Jer. VI, 8. IX, 10. X, 22. XXXIV, 22. Ez. XV, 8. XXXII, 15. Mich. I, 7: טַמֵּן וְטַמֵּן et idola eius cuncta vastabo, destinam. טַמֵּן desertum vastum Jec. II, 3. IV, 19. Jer. XII, 10. טַמֵּן vastum et vastatio Ez. VI, 14. XXXIII, 28. 29. XXXV, 3. טַמֵּן id. Ezech. XXIII, 35.

טַמֵּן f. (prob. pro טַמֵּן = טַמֵּן) vastatio, desolatio Ez. XXXV, 7: טַמֵּן טַמֵּן et montana Scir exponam vastationi et desolationi. Pl. estr. טַמֵּן ibid. vs. 9. (Hoc certe scribi poterat pro טַמֵּן a טַמֵּן, in loco pniere Hitzig. scribi ibet טַמֵּן).

טַמֵּן m. stupor, torpor Ez. IV, 16. XII, 19.

טַמֵּן f. 1) super Ez. V, 15. — 2) vastatio, ubique טַמֵּן, v. טַמֵּן no. 2. Plur. טַמֵּן Jes. XV, 6. Jer. XLVIII, 34.

טַמֵּן fut. טַמֵּן pinguis, obesus fuit Deut. XXXII, 15. Jer. V, 28. (Arab. ⁵طمن, melit. ⁵synen, ar: m. טַמֵּן id.).

Hiph. 1) pinguefecit, pinguedine obduxit, metaph. cor i. e. callo qs. obduxit, ne prophetae verbis pateat Jes. VI, 10. Cf. Ps. CXIX, 70 et ⁵αυγής τῆς καρμῆς, pingui Minerva. — 2) pinguis factus est, pr. adject. fecit, ex se procreavit, germ. Fett ansetzen (cf. ⁵טַמֵּן Job. XV, 27, gramm. hebr. §. 52, 2) Neh. IX,

25. (Arab. ⁵طمن IV tum est trans. obesum reddidit Abdallatif. Aeg. p. 78, tum intrans. natura pinguis fuit.)

טַמֵּן m. טַמֵּן f. pinguis (arab. ⁵طمن, aram. ⁵טַמֵּן)

[vel potius טַמֵּן id.] Jes. XXX, 23. Ez. XXXIV, 16, de homine robusto Ind. III, 29 (v. טַמֵּן), de terra, agro Num. XIII, 20. Neh. IX, 25. 35 (arab. quoque dicitur ⁵طمن terra pinguis, ut ager pinguis, solum pingue apud

Romanos), de pascuo Ez. XXXIV, 14. 1 Par. IV, 40, de pane ad alendum apto Gen. XLIX, 20, de spoliis opimis Hab. I, 16.

טַמֵּן m. (cum fem. constui voluit non pauci Cant. I, 3, v. rad. ⁵טמן Heph. p. 1279) c. Sull. טַמֵּן pl. טַמֵּן 1) pinguitudo, edes Ps. CIX, 24. טַמֵּן וְטַמֵּן epulae laetae Ez. XXV, 6. X, 27: וְטַמֵּן וְטַמֵּן et ⁵ingum (Israelis ⁵ingitar prae adipē, metaphora a fauco petita, cuius collum ita pinguescit, ita obesum et valens lit, ut vngum dñm-patur (cf. Deut. XXXII, 15. Hos. IV, 16). it. ⁵fecunditas terrae (cf. טַמֵּן adj. et טַמֵּן pinguitudo, et fertilitas Ps. LXXV, 12). גַּם טַמֵּן היא vallis fertilissima Jes. XXXVIII, 1. V, 1: טַמֵּן וְטַמֵּן collis fertilis. (Arab. טַמֵּן, ⁵طمن pinguedo. adeps

butyrum, arab. ⁵طمن superficies pinguior cremois lactis, et butyrum, melit. ⁵semen et ⁵seml id. Vassalli lex. melit. p. 604.)

2) oleum et olivum quidem, ex oleae fructu expressum (hinc זית טַמֵּן Ex. XXVII, 20. XXX, 24. Lev. XXIV, 2 cf. טַמֵּן Deut. VIII, 8 et XXVIII, 40, de טַמֵּן Esth. II, 12 v. infra no. 3) Deut. XXXII, 13. XXXIII, 23. 2 Reg. IV, 2. 6. 7. Jer. XL, 10. XLI, 8. Ps. CIV, 15. Job. XXIX, 6. Prov. V, 3. Eser. III, 7, ab Hebraeis mercatoribus Tyrum (Ez. XXVII, 17) et in Aegyptum (Hos. XII, 2) exportatum, adhibitum vulneribus leniendis Jes. I, 6 cf. Luc. X, 34, candelabro sacro alendo Ex. XXVII, 20. טַמֵּן וְטַמֵּן Num. XI, 8, et sacrificiis XXV, 6. XXXV, 8. 14. 28. Lev. XXIV, 2. Num. IV, 16, cibis cendiendis 1 Reg. XVII, 12. Ez. XVI, 13. 19. Hegg. II, 12, cf. טַמֵּן Num. XI, 8, et sacrificiis Mich. VI, 7. Lev. VIII, 26. Num. VI, 15, inprimis sacrificio incremento (טַמֵּן) Ez. XXIX, 40. Lev. II, 1 sqq. VI, 8. 14. VII, 10. 12. XIV, 10 sqq. Num. VII, 13 sqq. XV, 4. 6. XXVIII, 5. Ez. XLV, 24. XLVI, 5. 7. 14, cf. phoen. טַמֵּן inscr. Massil. lin. 12, et libationem, quae oleo in lapidum profuso fiebat Gen. XXVIII, 18. XXXV, 14. — טַמֵּן וְטַמֵּן olea, vel potius oleaster, nam arbor generosa est זית, hinc iuxta se posita habes Neh. VIII, 15: זית וְטַמֵּן זית וְטַמֵּן ⁵frondes oleae et ⁵frondes oleastri. Jes. XLI, 19. Cf. Tanchum Hieros. ad 1 Reg. VI, 33 p. 71 (cf. Hasibücker. טַמֵּן ligna oleagina 1 Reg. VI, 23. 31. 32. 33. Cf. O. Celsii hierob. II, 331 sqq. Praeterea olei frequens usus erat in unctione, ut טַמֵּן sit quoque

3) unguentum, sc. oleum conditum variis aromatibus 2 Reg. IX, 6. Jes. LXI, 3. Ps. XXXII, 5. XLV, 8. CXXI, 5. Prov. XXVII, 9. Cant. I, 3. Ecl. IX, 8, טַמֵּן טַמֵּן unguentum pretiosum 1 Reg. XX, 13. Psalm. CXXXIII, 2. Ecl. VII, 1, טַמֵּן טַמֵּן oleum unguentarii

Omisso קִיב absol. *vocem, clamorem edidit*, inde addito קִיב Ps. XXXVI, 7. Ez. XXVII, 30 (cf. בְּקִיב, נִתְּנָה בְּקִיב), spec. *cecinit* et voce Neh. XII, 42: וַיִּשְׁמְעוּ הַיְּהוּדִים וַיִּשְׁמְעוּ וַיִּשְׁמְעוּ וַיִּשְׁמְעוּ *et canebant cantores, et instrumentis* 1 Par. XV, 28: וַיִּשְׁמְעוּ וַיִּשְׁמְעוּ וַיִּשְׁמְעוּ *modos facientes s. concentum edentes nabliis et citharis*. XVI, 5 (בְּצִמְבָּלִים *cymbalis*, cf. XVI, 42 et בְּצִמְבָּלִים Ps. CL, 5), max. alta, acuta voce ibid. XV, 19. cf. rad. נָצַח Pi. p. 905. Arab. كَانَمَسْ cantrix, سَمَاعٌ musica max. Derwischorum choreis adhibita Ilāgi Khalifa lex. bibliogr. ed. Flügel. T. III. p. 15. 49. 616 et saepe.

2) *nuntiavit* aliquid, sq. accus. rei Jes. XLV, 21. LII, 7. Nah. II, 1, sq. accus. pers. Jes. XLIV, 8. XLVIII, 5, sq. dupl. acc. pers. et rei Jes. XLIII, 9. XLVIII, 6. Cf. Am. III, 9. IV, 5.

3) *vocavit, evocavit* i. q. Pi. 1 Reg. XV, 22. Jer. L, 29. LI, 27.

טַמַע chald. *audivit*, c. acc. rei Dan. III, 5, sq. עַל de aliq. Dan. V, 14. 16.

Ithpa. *obedientem se praebuit* Dan. VII, 27. (In Targg. Ithpe. frequentatur hac significatione, cf. hebr. Niph. no. 2).

טַמַע (audiens, obediens) n. pr. m. 1 Par. XI, 44.

טַמַע m. c. Suff. טַמַע 1) *audius* Iob. XLII, 5: וַיִּשְׁמַע אֹזְןִי אֲשֶׁר אָוִן *audivi auris audiveram de te* (oppos. i. nunc vero oculis te conspexi). Ps. XVIII, 45: לִשְׁמִיעַ לִי *mandato meo vix audito obsequium praestant, nutui meo parent.* 2) *rumor, fama*. Jes. XXIII, 5: וַיִּשְׁמַע בְּאֵזֵר *quando rumor* (ille de Tyro expugnata) pervenit *Aegyptum*. Hos. VII, 12: כִּשְׁמֵעַ רִמּוֹר *rumor falsus, fictus* Ex. XXIII, 1. Sq. genit. eius, de quo rumor perfertur, טַמַע שְׁמַעָה *fama Salomonis* 1 Reg. X, 1, וְשִׁמְעָה רִמּוֹר *rumor de Tyro* (expugnata) Jes. XXIII, 5, וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב *rumor* (de adventu) Jacobi Gen. XXIX, 13. Num. XIV, 15: וַיִּשְׁמַע אֶת-שְׁמֵעָה *perceperunt famam tuam*, Deut. II, 25. Jes. LXVI, 19. Hab. III, 2. Nah. III, 19. Iob. XXVIII, 22. Jer. XXXVI, 5. L, 43.

טַמַע m. in pausa טַמַע 1) *cantus, musica* (cf. verbum in Ithpa.) Ps. CL, 5: צִמְבָּלֵי שְׁמֵעָה *cymbala canora*. 2) n. pr. m. a) 1 Par. II, 43. 44. b) V, 8. c) Neh. VIII, 4. d) 1 Par. VIII, 13.

טַמַע n. pr. oppidi in meridionali parte tribus Judae. Jos. XV, 26.

טַמַע m. c. Suff. טַמַע *rumor, fama*. Jos. VI, 27. IX, 9. Jer. VI, 24. Esth. IX, 4.

טַמַע (famosus) n. pr. filii Davidis 2 Sam. V, 14. 1 Par. XIV, 4, qui et שְׁמַעָה 1 Par. III, 5.

טַמַע (rumor) n. pr. m. 1) filii Isai, fratris Davidis 1 Par. II, 13, pro quo et שְׁמַעָה scribitur 2 Sam. XIII, 3. 32, et vero etiam שְׁמַעָה 1 Sam. XVI, 9. XVII,

13. — 2) filii Davidis 1 Par. III, 5, pro quo שְׁמַעָה legitur 2 Sam. V, 14 et 1 Par. XIV, 4. — 3) viri Levitae 1 Par. VI, 15. — 4) ib. va. 24.

טַמַע (id.) n. pr. m. i. q. שְׁמַעָה no. 1, q. v. Patron. est שְׁמַעָה 1 Par. II, 55.

טַמַע et quidem praevio art. הַשְׁמַעָה n. pr. m. 1 Par. XII, 3.

טַמַע (rumor) n. pr. fem. 2 Reg. XII, 22. 2 Par. XXIV, 26.

טַמַע et טַמַע f. pr. id quod auditur, inde 1) *rumor* 2 Par. IX, 6. 2) *nuncius* 1 Sam. IV, 19, sive laetus טַמַע ש' Prov. XV, 30. XXV, 25, sive tristis טַמַע ש' Jer. XLIX, 23. Ps. CXII, 7 cf. Jer. X, 22, max. nuncias a Deo missus per prophetas Jes. LIII, 1. Jer. XLIX, 14; hinc 3) i. q. *institutio, doctrina* Jes. XXVIII, 9.

טַמַע (famosus) n. pr. m. 1) filii Gersonis Levitae Ex. VI, 17. Num. III, 18. 1 Par. VI, 2. — 2) viri e familia Sauli regis, a Davide benigne tractati, a Salomone occisi 2 Sam. XVI, 5 sqq. 1 Reg. II, 8. 36 sqq. — 3) 1 Reg. I, 8. IV, 18. — 4) Esth. II, 5, et plurimum aliorum hominum ignobilium. — Patron. (ad n. 1 pertinens) טַמַע (pro שְׁמַעָה) Num. III, 21.

טַמַע (exauditio) n. pr. *Simeon* (LXX. Σιμων, iu fil. apocryphis et in N. T. etiam Σίμων), quod gessit 1) filius Jacobi patriarchae ex Lea susceptus (Gen. XXIX, 35. XXXV, 23. XLIX, 7), auctor stirpis cognominis (Gen. XLVI, 10. Ex. VI, 15. Num. I, 23. XXXVI, 14. Iud. I, 3. 17. 1 Par. IV, 41 sqq. Ez. XLVIII, 24), cuius urbes in territorio Judae sitae recensentur Jos. XIX, 1 — 9. — 2) filius Charimi Esr. X, 31. — Idem nomen comparat in unius Simonis, principis Maccabaei, fere hoc modo scriptum אַשְׁמוֹזָל. — Patron. a no. 1 est יַמַעֲזָל Num. XXV, 14. Jos. XXI, 4.

טַמַע et טַמַע (quem Jehova exaudivit) n. pr. 1) prophetae, qui tempore Rechabeani vixit, 1 Reg. XII, 22. 2 Par. XI, 2. XII, 5. 7. 15. — 2) alius prophetae tempore Jeremiae Jer. XXIX, 31. 32. — 3) multorum aliorum hominum ignobilium, v. locos Jer. XXXVI, 20. XXXVI, 12. 1 Par. III, 22. IV, 37. V, 4. IX, 14. 16. XV, 8. 11. XXIII, 6. XXVI, 4. 2 Par. XVII, 8. XXI, 14. XXXI, 15. XXXV, 9. Esr. VIII, 13. 16. X, 21. 31. Neh. III, 29. VI, 10. X, 9. XI, 15. XII, 6. 18.

אֲשֶׁתְּמוֹז (obedientia, cf. rad. chald. Ithpa., forma fere similis nomini act. arabico conj. VIII استمع), semel

אֲשֶׁתְּמוֹז Jos. XV, 50 (omissa in fine littera ז) 1) n. pr. urbis in montanis Judae Jos. XV, 50 cf. vs. 48. 1 Sam. XXX, 28, Levitis traditae Jos. XXI, 14. 1 Par. XI, 42. Eusebii tempore vicus maximus erat in australi parte regionis Eleutheropolitanae, ut legitur in eius Onomastico s. v. *Ἐοσμούα*. Ed. Robinson (Palaest. ed. germ. T. II. p. 422. T. III. p. 191) nomen et situm urbis

agnovit in ruinis prope vicum hodiernum es - *Sem'ia* *اسموع*, verissime, ut arbitror.

2) n. pr. viri e posteris Judae, filii Jacobi patriarchae 1 Par. IV, 19 cf. vs. 17.

השמעות f. *ἀκ. λγ.* nomen verbale Hiph., simile infinitivo chaldaeo Ez. XXIV, 26: *לְהִשְׁמָעוּתְךָ אָזְנוֹתַי* ad *auditionem aurium* i. e. ut audiant aures.

יִשְׁמַעֵאל (quem Deus exaudit v. Gen. XVI, 11), *Ismaël* n. pr., quod gesserunt viri complures: 1) filius Abrahami ex Hagara pellice aegyptia, plurium Arabiae septentrionalis gentium auctor. Gen. XVI, 1—16. cf. XXI, 9—21. XVII, 18. 20. 23. 25. 26. XXV, 9. 12—18. LXX. *Ἰσμαήλ*, arab. اسماعيل. Arabum de Ismaële commenta ex biblicis narrationibus nexa vid. apud Pocock, spec. hist. Arabum p. 46 ed. 2, Hottinger, hist. orient. p. 210, Herbelot, biblioth. orient. s. v., Caussin de Perceval essai sur l'histoire des Arabes Tom. I. p. 164 sqq. — Inde patron. *יִשְׁמַעְיֵאל* (1 Par. II, 17. XXVIII, 30) Plur. *יִשְׁמַעְיֵאִים*, *Ismaëlitae*, (ait Gesenius in scheda relicta), Arabes ab Ismaële oriundi, mercataram cum Aegypto exercentes (Gen. XXXVII, 25. 27. XXXIX, 1. 28), ab oriente Hebraeorum nomadum more errantes, ita quidem, ut fines eorum ab Aegypto ad sinum usque persicum Assyriamque patuissè oicantur, his verbis Gen. XXV, 18: *et habitabant ob Havila usque ad Schur, ab oriente Aegypti, et usque ad Assyriam.* Cf. sub **תְּיַהֲרֵהוּ**. In Ismaëlis filius praeter alios recensetur Nebajoth, Kedar, Thema (ibid. vers. 13. 14. 15), unde recte colligimus, Nabathaeos, Kedarenos, Themaïtas Ismaëlitis annumeratos esse. Ac Midianitas quoque in hunc censum venisse apparet e Iud. VIII, 22 coll. 24, vid. etiam Gen. XXXVII, 28. 36 coll. 25. 27. Magis mirum, eosdem, quos Midianitis, alibi Aoniaeitis tribui terminos 1 Sam. XXV, 7: *Saulus fudit Amalecitas ab Havila usque ad Sur, quae ante Aegyptum est* (coll. XXVII, 8), unde apparet, loquendi usum in his nomadum tribubus designandis aliquando fluctuasse. Secundum Arabum traditiones ab Ismaële eiusque uxore Gohomitica originem ducunt Arabes quos vocant lacti s. insititii *عرب مستعربة*. Vid. Hotting. hist. orient. p. 210. Pococke spec. hist. Arabum p. 46. Caeterum rarior huius nominis, quod postmodum *Arabum* (**עֲרָבִים**) appellationi cecidisse videtur, apud Hebraeos est mentio.

2) Ismaël, Gedaljae interfecto 2 Reg. XXV, 23. 25. Jer. XL, 8. 14. 15. 16. XLI, 1. 2. 3. 6—18. — 3), alii 1 Par. VIII, 38. 2 Par. XXXII, 1. Esr. X, 22.

יִשְׁמַעְיָהוּ (quem Jehova exaudit) n. pr. unius ex heroibus Davidia 1 Par. XII, 4. — Alius est **יִשְׁמַעְיָהוּ** 1 Par. XXVII, 19.

מִשְׁמַעַת m. 1) *auditio, id quod auditur.* Jes. XI, 3: *לֹא יִגְמַעַת אָזְנוֹ יְיָהוָה* non indicat secundum id quod *auribus percipit.*

2) n. pr. a) unius ex posteris Ismaëlis i. e. gentis

cuiusdam arabicae Gen. XXV, 14. b) virti Simeonitar 1 Par. IV, 25.

מִשְׁמַעַת f. *obedientia*, pro concr. *obedientes* Jes. XI, 14: *בְּיַמֵּי מִשְׁמַעַתְךָ בְּנֵי עַמְּיָן אַמְּוֹנִיתִים* (*subiecti erunt ipsi* (Israelitis)). Haec significatio vocis certa est, eadem vero ceteris locis, in quibus legitur (1 Sam. XXII, 14. 2 Sam. XXXIII, 23. 1 Par. XI, 25), vix convenit. Itaque Gesenius statuit alteram significationem, quam his locis adhiberet: „*admissio, aditus ad principem*, noste. *Audienz*, ital. *udienza*,” et verba Ahimelech ad Saulum facta de Davide 1 Sam. XXII, 14: *מִשְׁמַעַתְךָ אֶל-בְּנֵי עַמְּיָן* vertit: „qui interioris apud te admissionis est” (de Wette: Zutritt habend zu deinem geheimen Gehör), cf. rad. *שמע* no. 2. p. 944, verba autem 2 Sam. XXXIII, 23 et 1 Par. XI, 25: *וַיִּשְׁמַעְיָהוּ דָוִד אֶל-בְּנֵי עַמְּיָן* sic intellexit: *et constituit eum* (Benjamin) *Davidis ad interiorem admissionem* (de Wette: und David that ihn zu seinem geheimen Gehör). Alii aliter hos locos exporunt, velut Maurerus 1 Sam. XXII, 14: „qui (a ceteris aulicis) recedit, ut tibi auscultet”, „waldus (hist. pop. Israël. II. p. 530) pro *שמע* scribi iubet *שמע* i. q. *שמע* (LXX *ἄσχορ*, Targ. *רַב*), *שמע* dictum putat pro *שמע* (quod ipsum est in Targ.) et *מִשְׁמַעַת* obedientes e s. satellites s. corporis custodes, Thienius autem locum sic corrigit: *וַיִּשְׁמַעְיָהוּ דָוִד אֶת-בְּנֵי עַמְּיָן* qui *princeps* constitutus est *super corporis sui custodiam* („Oberster deiner Leibwache”, vid. *שמע* no. 1, b), coll. Joseph. qui habet: *καὶ γὰρ ἄσχορ*, similique ratione in altero loco 2 Sam. XXXIII (1 Par. XI) vult: *וַיִּשְׁמַעְיָהוּ* eodem sensu, ubi Josephus: *Βασιλεὺς τῆν τῶν σωματοφύλακων ἀσχορ παροδίδωται*, coll. 2 Sam. VIII, 18 et XX, 25.

שְׁמַעַת rad. inusit., i. q. arab. *شَمَعَتْ* *feriit, irasit.* cum impetu propulit, cf. *שְׁמַעַת*, deinde intrens. *festinavit* (a propellendo), arab. *شَمَعَاتِي* *festinatio*, *شَمَاعَاتِي* *evasio* alienius, si quis eum fugientem vult comprehendere i. q. *شَمَعَاتِي* *شَمَاعَاتِي* *Kam.*, max. *festinavit in loquendo, festinanter locutus fuit, susurrovit*, ut arab. *شَمَعْنُ* (Kam: *انْشَمَعْنُ تَسْرَعُ الْإِنْسَانُ بِكَلَامِهِ*), quod ad irrisionem quoque et gaudium ex alienis malis captum. videtur transferri, v. *שְׁמַעַת*.

שְׁמַעַת vel *שְׁמַעַת* (quod extat Iob. XXXVI, 14 in pluribus edd., Kimchi in lex. s. v.: *שְׁמַעַת* *בְּהַשְׁמַעַת* *וְהַשְׁמַעַת* m. *sonus rapitum prolatus, sonus festinans et fugax furtiveus et clandestinus, susurrus* (ein leises Flüetern). Bis legitur in libro Iob. IV, 12: *ad me verbum* (Dei) *clam delatum est, et percipit auris mea susurrum* *ער* co. Symm.: *καὶ ἐδέξατο τὸ ὄτις μου ψιφισσοῦν παρ' αὐτοῦ*. Hieron.: *et quasi furtive suscepit auris mea venas susurri eius.* XXVI, 14: *en haec sunt extrenae lincae viarum eius* (i. e. *operum Dei*).

בד שְׁמֵרָה דְּבַר נְשִׁיבָה ב' *et quid est (quam tenuis est) susurrus verbi, quod nos de eo audimus?* sequantur haec: *at tonitru facinorum eius* (i. e. plenitudo nuntium coram) *quis intelligit?* (ut tonitru oppositum sit susurro). Symm.: *τί δὲ ψιθυρίσθαι τῶν λόγων αὐτοῦ ἀκούομαι.* Ita fere Castellus in lex. heptagl.: „post eumque Gesen., Ewald., alii. Cocceius שְׁמֵרָה famam, rumore interpretabatur coll. שְׁמַע, sed שְׁמֵרָה a שְׁמַע deducere praeposterum est. Vetus Judaeorum interpretatio est *particula, paucillum*, quemadmodum Talmudici hoc vocabulo utuntur, v. Buxtorfi lex. talmud.

s. v. Saad. ms. Job. IV, 12: *לְקַיֵּל שִׁמְעֵי מִנֶּה קִסְמָה* i. e. *et percipit auris mea aliquid mutuo suntum ex eo.* Abulwalid. ms.: *بعض من منه . i. aliquid ex eo.* Dav. Kimchi in lex.: *קצת דבר ממנו ואמרנו כי לשון שמר הוא* מעט המעט עד שלא יוכל אדם לשערו. Sic Syrus quoque interpres: *أمر واحد كسامة.*

שְׁמֵרָה f. *ἀπ. λει.* pr. *insurriatio*, eaque invidiosa ac maligna, hinc *gaudium ex alienis malis captum* (Schadenfreude), vel *irrisio, ludibrium, ludificatio per sibilum*. Ex. XXXII, 25: Aharon eo, quod vituli aurei cultum Israelitis concesserat, hos ad effrenatam licentiam admisserat *לְשִׁמְרָה בְּמִקְרָהּ ut gaudio et ludibrio essent hostibus suis.* Ita LXX: *ἐπιγροια τοῖς ὑπεναρτίοις αὐτῶν*, et Theodot.: *ἐπιγροια τοῖς ἀντιπροσέτοις αὐτῶν*, it. Alb. Schlutens. Clav. dialector. p. 291 (absurda dat in Animadvv. philol. et in commentar. ad Job. IV, 12), Rosenm. scholl. ed. 3., Ewald. ad Job. IV, 12. Et Schlutensius

quidem putat e שְׁמֵרָה provenisse arab. *شَمِعَ* lusit, risit, iocatus est, II sq. *ב* pers. ludibrio exposuit aliquem, risui habuit, ut *خَالَع* ex *חָלַץ* et alia plura, Ewaldus I. e. apposite affert arab. *شَمِتَ* sq. *ב* gavisus est ob aite-

rius malum. Judaei intpp. fere omnes infamiam vel ignominiam exponunt, quasi vero שְׁמֵרָה contractum sit ex שֵׁם נִזְהָה *et* Hieron. quoque reddit: *propter ignominiam sordis*. Onk.: *לְשִׁמְרָה דְּהֵינן שֵׁם בִּישׁ* i. e. contaminando eos nomine malo, similique in modum Pseudojon., Saad., Ibn Esra, Arabs Eipen., nec non Syr. interpres. Symm. *ἐξ ζαχαριῶν*. Graec. alius: *ἐξ ὄνομα ὑπόσου.* Gr. Venet. *ἐξ ὀνομαζίου.* Ad notionem ferendi caedendique confugiunt et de strage accipiunt, quae proximis versibus commemoratur, Dathius, Gesenius, Maurer. coll. שְׁמַר.

שְׁמֵרָה fut. *יִשְׁמְרֵנִי* c. Suff. *יִשְׁמְרֵנִי*, semel ante pau-
sam *שְׁמֵרָה* Prov. XIV, 3 1) pr. i. q. *בְּרָר*, *רִיגוּר*, *horruit* (germ. starren), unde *שְׁמֵרָה* spinarum, ut horridae (cf. arab. *سَمَر* spina aegyptiaca, arbor spinosa, quae clavis, pr. aculeus), itemque adamas, a rigore i. e.

duritie, ut silicem rigidum dixit Ovid. met X, 242. — Tum trans. rigentibus i. e. rectis et attentis oculis intuitus est, germ. starren, anstarren. Inde mea quidem sententia ducitur arab. *سَمَّرَ* noctem confabulando transiegit somno non indulgens, pr. vigilavit, it. ferro candente occaecavit oculum, pr. rigentem fecit. Inde etiam hebr. שְׁמֵרָה est

2) *custodivit, vigilavit, vigil fuit* (cf. synonyma *נָצַר*, *נָצַרָה*, quae pariter intuitum, deum custodiam designant)

a) *custodivit* angustiore sensu, velut custodivit hortum Gen. II, 15. III, 21, gregem XXX, 31 (ellipt. IIos. XII, 13), urbem 2 Reg. IX, 14, domum Eccl. XII, 3 (allegorice dictum, v. intpp. ad h. l.), portam 1 Reg. XIV, 27. Neh. XIII, 22. — Part. שְׁמֵרָה subst. *custos, vigil* Gen. IV, 9. Cant. III, 3. Jer. XXXV, 4. Ps. CXXVII, 1. Esth. II, 21. VI, 2, custos pecoris i. e. pastor 1 Sam. XVII, 20. שְׁמֵרָה שְׁמֵרָה custos frugum (Feldhüter) Jer. IV, 17. שְׁמֵרָה שְׁמֵרָה custos gynacei Esth. II, 3. 8. 14. 15. שְׁמֵרָה שְׁמֵרָה excubitor custodiendis impedimentis 1 Sam. XVII, 22. שְׁמֵרָה שְׁמֵרָה custos vestiarum 2 Reg. XXII, 14. שְׁמֵרָה שְׁמֵרָה (sacerdotes) custodientes linen templi 2 Reg. XII, 10. XXII, 4. XXIII, 4. 2 Par. XXXIV, 9. Trop. custodes שְׁמֵרָה vocantur prophetae Jes. XXI, 11. LXII, 6 cf. שְׁמֵרָה s. rad. נָצַח pag. 1179. שְׁמֵרָה שְׁמֵרָה custodientes latius meum i. e. familiares mei Jer. XX, 10 (v. בָּלַע *v.*)

b) *custodivit* sensu latiore: *tutus est, servavit, integram servavit, tutam praestavit* (hüten, behüten, schützen, wahren), sq. acc. pers. vel rei 1 Sam. XXV, 21. XXX, 23. 1 Reg. XX, 39. Prov. XIII, 3. XIX, 16. XXI, 23: *שְׁמֵרָה שְׁמֵרָה qui custodit os suum linguamque, animam suam servat* s. tutam praestat ab aerumnis. Deut. XXXII, 24: *שְׁמֵרָה שְׁמֵרָה labiis tuis excurtiam custodias*, sq. כַּל pers. Prov. VI, 22, saepe de Deo, qui homines tuetur ac servat, sq. acc. Gen. XXVIII, 15. 20. Ex. XXIII, 20. Jer. XXXI, 10. Ps. XII, 8. XVI, 1. XVII, 8. XXV, 20. XXXIII, 37. XXXIV, 21. LXXXVI, 2. XCVII, 10. CXXI, 3. 4. 5. CXLV, 20. Job. XXIX, 2. II, 6: *שְׁמֵרָה שְׁמֵרָה modo serva vitam eius* i. e. parce vitae. Ps. CXXI, 7, sq. *שְׁמֵרָה שְׁמֵרָה qui defendit, integrum vel tutum servavit ab aliqua re* Prov. III, 26. XXI, 23 (v. supra). Ps. CXXI, 7. CXL, 5. CXXI, 9. Jes. LVI, 2.

c) *custodivit* qui animam suam servat i. e. cautus Prov. XVI, 17. XXII, 5. שְׁמֵרָה שְׁמֵרָה cave, sq. פֶּן Deut. IV, 9. Hinc ellipt. שְׁמֵרָה (omisso *שְׁמֵרָה*) *cavit, abstinuit se ab aliqua re*, sq. *שְׁמֵרָה* Jos. VI, 18: *שְׁמֵרָה שְׁמֵרָה abstinet a prohibito*. Cf. Niph. no. 2 et 3.

3) *servavit, reservavit, asservavit* (aufbewahren), velut fruges Gen. XLI, 35, cibum 1 Sam. IX, 24, opes Eccl. V, 12. III, 6 (opp. הִשְׁמֵרָה). Ex. XXII, 6. Esr. VIII, 29; *it. conservavit* (bewahren), v. c. fidem Jes. XXVI, 1, prudentiam Prov. XIX, 8, benignitatem 1 Reg. III, 6. Neh. IX, 30. Dan. IX, 4, iram (cf. *σπλάγχνον ὄλορον*) Am. I, 11: *שְׁמֵרָה שְׁמֵרָה iram suam* (quod

sq. altero imperativo Jes. VII, 4: הַשְׁמֵר וְהַשְׁקֵט *da operam ut tranquillo sis animo* (ubi Judaei intpp.: sis quietus et tranquillus, quiescendi notationem assumentes e locutione שקט על-שְׁמֵריו, שקט על-שְׁמֵר, de qua v. s. שְׁמֵר, idque ea de causa, quia imp. הַשְׁמֵר hoc uno loco est Milra, alibi semper Milēl הַשְׁמֵר).

Ps. i. q. Kal. no. 6 *coluit* (idola) Jon. II, 9.

Hithpa. הִשְׁמֵר 1) i. q. Kal no. 5, pr. *observavit* sibi Mich. VI, 16. — 2) *cavit sibi*, sq. מִן Psalm. XVIII, 24.

שְׁמֵר tantum plur. שְׁמֵרִים m. *sedimenta, faeces* vini, dictae a reservando (v. rad. no. 3), utpote eae liquoris partes spissiores, viscidae et sordidae, quae post fermentationem subsidunt et in fundo servantur et quiescunt (cf. germ. Satz, Bodensatz, ital. posatura, hispan. pose, a ponendo. Rabb. הַשְׁמֵרָה saccus colatorius, per quem vinum turbidum et faecatum colatur Miscbn. tr. Schabb. c. 20 init. Pirke Aboth c. 5. Huc etiam pertinere et haeremus cum hebr. שְׁמֵר cohaerere videtur aeth. 𐩨𐩣𐩪𐩬: acquievit in aliqua re, gratum acceptumque habuit, germ. geruben). Ps. LXXX, 9. Jes. XXV, 6: שְׁמֵרִים מְנוֹקִים *faeces defaecatae* i. e. vinum vetus et nobilissimum a faecibus purgatum, quod vinum faecatum vocat Cato de re rust. c. 154. Locutio proverbialis vocat Semo *אֶל-שְׁמֵרֵי שֵׁטַס quiescis ad faeces suas* Jer. XLVIII, 11 et שְׁמֵרֵיהֶם *conquiescentes super faecibus suis* Zeph. I, 12, de iis, qui desides atque otiosi sunt vel certe vita intuentur quieti et tranquilla, metaphora a vino petita, quod diu in cella reconditum faecibus superiacet et intactum asservatur, quo validius fit vinum odorque fragrantior. Planissime hoc dicit ipse Jer. I. c. de Moab: שְׁמֵרֵי מִצְרַיִם מְנוֹקִים הָיָה אֶל-שְׁמֵרֵי מִצְרַיִם מִצְרַיִם מְנוֹקִים הָיָה אֶל-שְׁמֵרֵי מִצְרַיִם *tranquillus fuit Moab inde a iuventute sua, quiescens ad faeces suas, non est transfusus e vase in vas aliud, neque in cavillum migravit; iccirco persistit sapor eius in eo et odor eius non mutatus est* i. e. securi et invicti hucusque Moabitae potentia sua et opibus ferociter confiderunt et inconcensi manserunt. Zeph. I. c. potius desidia et incuria improborum arguitur.

2) n. pr. a) viri, a quo Omri rex montem Schomron emit et ex cuius nomine urbem in hoc monte conditam Samaritam iussit nominari (v. שְׁמֵרִן infra) 1) Reg. XVI, 24. — b) viri e Levitarum genere 1) Par. VI, 31. — c) Benjaminitae VIII, 12. — d) viri e tribu Ascher VII, 31, pro quo vs. 32 שְׁמֵר.

שְׁמֵר vel שְׁמֵרִים part. Kal, et subst. m. *custos*, v. rad. Kal no. 1.

2) n. pr. (nostr. Wächter) a) m. 1) Par. VII, 32, v. שְׁמֵר no. 2, d. — b) f. 2) Reg. XII, 22, pro quo 2) Par. XXIV, 26 שְׁמֵרָה.

שְׁמֵר (i. q. שְׁמֵר q. v. sub no. 3, c) n. pr. m. 1) Par. XXIV, 24 Kethub.

שְׁמֵרִים m. c. Sulf. שְׁמֵרֵי 1) *spina*, ubique collect. *spinae* (sic dictae ut borridae, v. rad. no. 1), nonnisi

apud Jes. V, 6. VII, 23. 24. 25. IX, 17 (in his locis omnibus coniunctum cum synonymo שְׁרִי). XXXII, 13 (קִרְיָן שְׁמֵר), metaph. *spinae concremandae dictae de hostibus occidentis* Jes. X, 17. XXVII, 4. (Arab. سَمْرَة collect. سَمْرَة tum est arbor spinosa quaeque, tum max. spina aegyptiaca).

2) *adamas* (a rigore dictus, v. rad. no. 1, nam „duritia inenarrabilis est“, ut ait Plin. hist. nat. XXXVII, 15, sec. al. ab incindendo et perforando, quoniam stilorum cuspidum adamantina memoratur Jer. XVII, 1, unde spinarum quoque appellationem ducunt, coll. מִשְׁמֵר (clavis). A duritie laudatur Ez. III, 9: מִשְׁמֵר הָיָה אֶת-אֲדָמָנִיתִים *adamantis instar, silice duriorum faciam frontem tuam*, Zach. VII, 12: כָּרָם שְׁמֵרֵי מִשְׁמֵרֵי *cor suum velut adamantem fecerunt, ut non intelligerent verba Dei*. Stili cuspidum adamantina faciam vocatur Jerem. XVII, 1. Vulg. his tribus in locis: *adamas*, LXX ap. Jer. certe in ed. Complut. et sub asterisco in cod. Vatic. *ἐν ὄψει ἀδαμαντίνου*, in ceteris locis שְׁמֵר non habet quod ipsi respondeat in graecis. (Arab. سَمْرَة i. q. أَدَمَاس id. pro hebr. שְׁמֵר, chald. etiam מִשְׁמֵר i. e. silix, praeterea vide quae de veruaculo Schamir Rabbinii fabulantur ap. Buxtorf. lex. rabb. col. 2455 sq. Gesenius in lex. man. s. h. v.: „Fortasse conferendum gr. *αἰολίς, αἰολίς* i. e. pulvis adamantinus, quo in poliendo utebantur [hinc Bar Bahlul.:

אֲדָמָס, chald. מִשְׁמֵר et syr. مَسْمَر id. pro hebr. שְׁמֵר, chald. etiam מִשְׁמֵר i. e. silix, praeterea vide quae de veruaculo Schamir Rabbinii fabulantur ap. Buxtorf. lex. rabb. col. 2455 sq. Gesenius in lex. man. s. h. v.: „Fortasse conferendum gr. *αἰολίς, αἰολίς* i. e. pulvis adamantinus, quo in poliendo utebantur [hinc Bar Bahlul.: Diamantenspath, Smirgel, Corundum communis, v. Kefersteini mineralogia polyglotta, Halae 1849, p. 18. 19]. Bohlenius indicam vc. originem suspicatur, coll. *asmira* lapis rodens, de gemmis, ferro“. Bocharus hieroz. III. p. 843 sq. ed. Lips., quem sequitur Rosenm. bibl. Alterthumsk. IV, 1. p. 45, שְׁמֵר nil aliud fuisse contendit nisi *αἰολίς*, sed vid. Wiuer. bibl. Realwörterb. I. p. 284 ed. 3. Cf. Pinder, de adamantante commentatio antiquaria. Berol. 1829.

3) n. pr. a) oppidi tribus Judaee Jos. XV, 48. LXX. Σαφείρ. — b) oppidi in montanis Ephraïm Iud. X, 1. 2. — c) viri 1) Par. XXIV, 24 Keri, ubi Kethub habet שְׁמֵרָה.

שְׁמֵרָה f. *ἀρ. λειψ.* in Plur. שְׁמֵרֹת *eynims palpebrae*, ut oculorum custodiae Ps. LXXVII, 5. (Ex vicina radice provenisse videtur chald. שְׁמֵרִין, תְּמֵרִין et syr. مَسْمَر palpebrae [et illud et hoc pro hebr. שְׁמֵרָה, cf. Ephr. T. III. p. 636. C. מַסְמַרִים pr. compositio palpebrarum i. e. momentum temporis Ephr. T. I. p. 9. Barhebr. carm. de amore div. vs. 24 ed. Lengerk. II. p. 8], quanquam radice aramaeae שְׁמֵר hebraeae שְׁמֵר congruae vestigium praeterea nullum est.)

שְׁמֵרָה f. *custodia* Ps. CXLI, 3: שְׁמֵרָה לִּי *pone, Domine, custodiam ori meo*, sc. no quid

2) Plur. שַׁמֶשׁוֹת *pinnae* (q. d. soles, radii solis) Jes. LIV, 12. LXX. ἐπιώσεις.

שַׁמֶשׁוֹן (prob. solaris, Soli similis, sec. Joseph. antiq. V, 8, 4 i. q. ἰσχυρός, sec. Maarer. pugna, pugnator, a rad. שַׁמֶשׁ = שַׁמֶשׁ) n. pr. *Simson* Danita, iudex Israelitarum singulari fortitudine famosus, cuius res gestae narrantur Iud. c. 13—16. LXX. Σαμψών. Vid. Ewald. Gesch. des Volkes Israel II, 401 sqq. Berthou comm. in libr. Iud. p. 168 sqq. Winer bibl. Realwb. II, 466 sqq. ed. 5.

שַׁמֶשִׁי (solaris) n. pr. scribae Samaritani Esr. IV, 8. 17.

שַׁמֶשְׁרִי n. pr. viri Benjaminitae 1 Par. VIII, 26, quod Gesenius ex duplici scriptura שַׁמֶשְׁרִי et שַׁמֶשִׁי conflatum putabat.

שַׁמֶתִי v. s. rad. שִׁיב pag. 137g.

שַׁנָּה i. q. שַׁנָּה no. I, q. v.

שַׁנָּה rad. chald. v. s. rad. שַׁנָּה no. I.

שַׁנָּה i. q. שַׁנָּה somnus, v. rad. שָׁנַן.

שַׁנָּה n. pr., v. שָׁנַן s. rad. שָׁנַן.

שַׁנָּה v. s. rad. שַׁנָּה no. I.

שַׁנָּה n. pr., v. שָׁנַן s. rad. שָׁנַן.

שַׁנָּה verbum inusit., arab. شَنِبٌ frigidus fuit dies,

שַׁנָּה frigiditas, impr. de dentium et oris quadam frigiditate (Frische des Mundes), quae in puellis maxime laudatur, v. Schult. ad Prov. VII, 6. Hariri ed. Sacy p. 24 schol., p. 99. Iude

שַׁנָּה m. c. Suff. שַׁנָּה Prov. VII, 6 *clathri*, fenestra clathrata, per quam aurae frigidae permeant Iud. V, 28. Prov. I. c. Utrouque loco in altera versus parte est חַדְרֵי fenestra. LXX in I. Iud. τοξάνον (de quo fenestrarum genere Hieronymus ad Ezech. XL, 17 scribit: „Τοξάνος Symmachus vocat . . . quod instar sagittarum angustum in aedes lumen immittant et intrinsecus dilatentur.“ alii fenestras arcuatas volunt, alii tales

per quas sagittarii securi sua iacula mitterent), vel sec. al. codd. δεικνύουσι i. e. reticulata, Vulg. in Prov.: cancelli, Chald. חַדְרֵי. Tanchum Hieros.: שַׁמָּה i. e. fenestra clathrata. Abulwalid. ms.: وَشَدَّ نَسْرَ فِيهَا مَشْكَاةً وَشَدَّ يُقَالُ سَرَجِبَ وَالْمَشْكَاةُ كَرَّةٌ فِي الْحَائِطِ غَيْرُ نَائِلَةٍ نَغِيرٍ وَشَدَّ نَسْرًا فِيهَا مَشْكَاةٌ i. e. „exponitur verbo مَشْكَاةً, vel سَرَجِبَ iam vero مَشْكَاةً foramen est in muro quod non penetrat, itaque explicando verbo hebraeo non potest adhiberi“ (E. Meier in lex. radd. hebr. p. 391 etymon, quod supra statutius, frigidum putans radici שַׁנָּה plectendi significationem vindicatum it, et Fnerst. in lex. radicem שַׁנָּה cum שַׁנָּה componens שַׁנָּה pr. clathros cardinibus iunctos significare ait, sed neuter mihi de sua sententia persuasit.)

שַׁנָּה fut. שַׁנָּה, raro שַׁנָּה (in Kal semel tantum) fut. שַׁנָּה Thren. IV, 1 (cf. Pl. Pu. et deriv.

שַׁנָּה) propr., ut videtur, flexit, plicavit, ut arab. فَخَى complicavit, flexit v. c. pectus suum Cor. XI, 5, inflexit equus pedem v. Sausani ad Amri Muall. vs. 27, كَفَى عَمَانًا

فَلَمَّ flexit habenam suam ad eum, it. flexit cursum suum aliquo Schult. ad Harir. 1. p. 28, V inflexus vel complicatus fuit, inflexo inclinatoque corpore incessit, cf.

melit. *tynae* plicavit, complicavit, شَفَى plicatura vestimenti

(شَفَى flexit habentem suam ad eum, it. flexit cursum suum aliquo Schult. ad Harir. 1. p. 28, V inflexus vel complicatus fuit, inflexo inclinatoque corpore incessit, cf. melit. *tynae* plicavit, complicavit, شَفَى plicatura vestimenti) (شَفَى flexit habentem suam ad eum, it. flexit cursum suum aliquo Schult. ad Harir. 1. p. 28, V inflexus vel complicatus fuit, inflexo inclinatoque corpore incessit, cf. Zamakschari in libro Esas), complicatio serpentis, flexura funis Taraf. Muall. vs. 68, شَفَى et شَفَى funis,

شَفَى inflexus, plicatus, شَفَى plexus, de coma Amrilk. Muall. vs. 34. Ad hanc autem *plicandi* notionem apte referri posse videtur quum ceterae huius verbii significationes, tum numeralis שַׁנָּה duo, שַׁנָּה alter, secundus, q. v. — Hinc

1) *duplicavit* (actionem), *secundum fecit* alqd, iterum *fecit*, *iteravit* (arab. شَفَى, chald. שַׁנָּה q. v. suo loco, et

שַׁנָּה, syr. שַׁנָּה id. cf. rad. שַׁנָּה). Neh. XIII, 21: אֶם אֶתְּרָם *si iteratis* (hoc). 1 Reg. XVIII, 34. Job. XXIIX, 22: אֶתְּרָם *post meam orationem non iterat-*

*) שַׁנָּה fenestra clathrata, in lexiceis arabicis nusquam apparet, eodem autem vocabulo pro opere reticulato (שַׁנָּה) utitur Taneham Hieros. ad I Reg. VII, 41 cf. Haarbreaeker ad Taneh. p. 76. Fortasse ex lingua Berberorum mutuata est, nempe *sargâ*

Berberis est *fenestra* i. q. arab. سَائِقَة, v. Venture de Paradis gramm. et dictionn. de la langue Berbère (Par. 1844.) p. 74 et 205. Quod Abulw. de مَشْكَاةً docet, recte quidem habet, sed suspicor hae voce, quanquam minus proprie, veram etiam fenestram appellari, certe hanc signif. habet meth. שַׁנָּה: Jos. II, 15. Gen. VII, 6. Hen. LXXI, 5.

hant i. e. non rursus suscipiebant sermonem, sed modesti tacebant. Sq. 1 Sam. XXVI, 8: *semel cum feriam et non iterabo ei* sc. ictum i. e. altero ictu opus non erit. 2 Sam. XX, 10, sq. Prov. XXVI, 11: *שנה בראייה: stultus qui iterat s. pergit agere in stultitia sua.* XVII, 9: *שנה ברך: qui repetit in re i. e. qui recoquit causas ingratas quae oblivioni potius tradendae sunt.* — 2) intraus. *alius, diversus fuit* ab aliq. (ut chald. שנה no. 1) sq. נון Esth. I, 7: *בליים: vasa a vasis diversa erant i. e. magna erat vasorum varietas.* III, 8. — 3) *mutatus est*, max. in deterius (ut chald. שנה no. 2, arab. حَال circumversus, mutatus est, et alteratus, corruptus est) Thren. IV, 1: *שנה הפתם השורב: depravatur, vile fit aurum pretiosum.* Mal. III, 6: *אני יהוה לא שניתי: ego Jahve non mutor.* — Part. שנה qs. d. *alteratus*, secus i. e. non recte sentientes agentesque, novarum rerum studiosi, rebelles et partium factionumque studio capti. Prov. XXIV, 21: *cole Deum et regem, עש-שנים: cum rerum novarum cupidus ne incas societatem.* Cf. Rabb. שנה diversam sententiam proposuit Buxtorf. lex. talm. col. 2471 et loc. Jer. II, 36 infra s. Fiel. Targ. et Syr. שנה, שנה stulti. Vulg. detractores.

Niph. iteratum est (somnia) Gen. XLI, 32.

Pi. שנה (semel שנה 2 Reg. XXXV, 29) 1) *mutavit*, ut vestes 2 Reg. XXV, 29. Jer. LII, 33, promissum suum Ps. LXXXIX, 35, ius alicuius (i. e. violavit) Prov. XXXI, 5, it. *variavit i. e. saepe mutavit* (viam) Ier. II, 36: *שנה את-דעתך: quid tam multum discursus iterum iterumque mutans viam tuam?* it. *deformavit* (faciem) Iob. XIV, 20. (Chald. שנה, rarius mutavit, syr. سנה ortum ex سنف, ut recte statuit Bernstein iu lex. chrestom. p. 531.) — 2) *in alium locum transtulit*, sq. acc. pers. et ה loci Esth. II, 9. (Sic syr. Pa. سنف transtulit, e loco movit Act. VII, 43. Barh. chron. p. 6 l. 5. Matth. XVII, 20. 1 Cor. XIII, 2, cf. nasor. ap. Lorsbach Mus. p. 15, et saepe: *migravit*, pr. *mutavit* sc. locum, cf. Pe. מנה locum mutavit, discessit, Ethpa. transiit est Ephr. I, 344. — 3) *mutavit pr. mutavit vel deformavit i. e. dissimulavit mentem s. rationem suam* (er verlegnete seinen Verstand) i. e. insanum se simulavit 1 Sam. XXI, 14. Ps. XXXIV, 1. Syr. سنف est ellipt. سنف est: insanivit (nostr. verrückt seyn), Aph. fecit ut insaniret Assem. bibl. or. II, 273. Ephr. II, 410, سنف insanus.

Pu. mutatus est Eccl. VIII, 1, ubi שנה pro שנה.

Hithpa. mutavit se i. e. vestes totumque habitum suum mutavit (ne cognosceretur) 1 Reg. XIV, 2. Syr. Ethpa. سنف (v. Bernstein lex. chrestom. p. 532) et chald. Ithpa. et talm. Nithp. (Sanhedr. fol. 22, 1) mutavit se, mutatus ost.

שנה fut. שנה chald. 1) i. q. hebr. שנה no. 2

alius, diversus fuit, sq. נון Dan. VII, 3: *שנה שנה diversae erant* (bestiae) *haec: ab illa*, vs. 19. 23. 24. (Sic iu Targg., v. Buxt. lex.) — 2) i. q. *hobf. שנה no. 3 mutatus est* Dan. VI, 18, III, 27, max. in peius (de colore faciei ob metum horroremque mutato) V, 9: *שנה שנה: et-splendores* (colores faciei) *eius im-mutabantur ei* i. e. pallescebat, et ibid. vs. 6 eodem sensu: *שנה שנה: et ibid. שנה שנה: est i. q. שנה שנה vel שנה שנה, cf. gramm. hebr. §. 119, 4. Eandem significationem habent et chald. Ithpa. (q. v.) et verba hebraea Dan. X, 8: *שנה שנה: et verba* Cf. Targ. Onk.*

Deut. XXXIV, 7 et arab. حَال alteratus et corruptus est, spec. de colore.

Pa. 1) mutavit, transformavit. Dan. IV, 13: *mutabunt cor eius, impers. pro: mutabitur.* Part. pass. *diversus* ibid. VII, 7. — 2) *migravit*, qs. d. alteravit (legem, mandatum regium) Dan. III, 28. Syr. سنف

id., cf. arab. حَال sq. ع recessit, v. c. a foedere.

Ithpa. mutatus est Dan. II, 9, max. in deterius, *deformatus est* (de colore faciei, ut Pe.) III, 19. VII, 28. Cf. Targ. Hieros. Deut. XXXIV, 7.

Aph. 1) mutavit Dan. II, 21, mandatum regium VI, 9, 12. — 2) *neglexit, migravit* (mandatum) Esr. VI, 11, 12. (Sic in Targg., v. Buxt. lex.)

שנה constr. שנה, plur. שנים constr. שני, poët. שנה constr. שנה, dual. שנה f. annus (dictus ab iteratione et commutatione temporis, ut veris, messis, hiemis; nam, ut ait poeta, „in se sua per vestigia volvitur annus;“ cf. שנה circuitus solis et decursus anni, arab. سנה orbis, dein annus; et gr. ετηνός conferri posset, si modo certa esset origo ab ἐν αἰσθη sumta, sed vid. Passow s. v., nec lat. *annus* in hunc censum venit, v. Th. Benfey über die Monatsnamen p. 226) Gen. V, 3. 4. 5. 6 et sexcenties. (Chald. שנה, emph.

שנה, pl. שנה rarius שנה, syr. سנה, emph. سנה, pl.

سנה sam. سנה emph. سנה, in numis pehlëvicis

سנה i. e. שנה [v. J. Olshäusen die Pëllewi-Legenden

etc. 1843. p. 46. 67], phoen. שנה [in inscriptt. pun. recentt.

etiam שנה contr. שנה, arab. سנה pl. سנה vel سנה

vel سנה et سנה id.) — שנה שנה Deut. XIV, 22,

vel שנה שנה Lev. XXV, 53. Deut. XV, 20. 1 Sam.

I, 7. 1 Reg. V, 25. X, 25. 2 Reg. XVII, 4. Neh. X,

35. 36. v. Th. Benfey über die Monatsnamen p. 226) Esth. IX, 21, vel שנה שנה

שנה שנה 1 Sam. VII, 16. Zach. XIV, 16 quotannis.

שנה id. Exod. XXII, 14. 17 al. שנה semel

quotannis ib. XXX, 10. Lev. XVI, 34. שנה שנה שנה

שנה שנה per tres annos continuos 2 Sam. XXI, 1. Repetitum שנה שנה est: uno anno — anno altero

tamen Nawawio ed. Wuestenfeld. p. 104 l. 3. p. 142 l. 4. p. 522 l. 16. al., cf. Hamas. p. 19, et in lingua vulgari quoque *tintein* et *ctnetein*, aram. תַּרְתִּינָן, תַּנְתִּינָן, praeterea cf. aegypt. ceure duae) cstr. שְׁנֵי *duae* Lev. XXIII, 17. שְׁנֵי שָׁרָה שְׁנֵי שָׁרָה 2 Reg. III, 16. שְׁנֵי שָׁרָה שְׁנֵי שָׁרָה 2 Sam. II, 10. שְׁנֵי עָרִים שְׁנֵי עָרִים *duae* Jos. XXI, 25. שְׁנֵי בָנוֹת *duae* filiae Gen. XIX, 8. XXIX, 16. שְׁנֵי שָׁרָה שְׁנֵי שָׁרָה *duo* anni 1 Sam. XIII, 1. שְׁנֵי הָאֲבָנִים שְׁנֵי הָאֲבָנִים *duo* illi lapides Exod. XXVIII, 11. שְׁנֵי יָדַי שְׁנֵי יָדַי *duae* manus meae Deut. IX, 15. שְׁנֵי שָׁרָה ellipt. = שְׁנֵי שְׁנֵי שְׁנֵי שְׁנֵי *duo* panes 1 Sam. X, 4 cf. vs. 3. C. Suff. שְׁנֵי שְׁנֵי *duae* illae v. ambae Ez. XXIII, 13. 1 Sam. XXV, 43; sed dicitur etiam שְׁנֵי שְׁנֵי שְׁנֵי שְׁנֵי *duae* res (zwei Dinge, zweierlei) Iob. XIII, 20: שְׁנֵי שְׁנֵי שְׁנֵי שְׁנֵי *modo* duo (duas res, zweierlei) *ne facias mecum*, Prov. XXX, 7: שְׁנֵי שְׁנֵי שְׁנֵי שְׁנֵי *duas res peto abs te*, Jes. LI, 19. — Saepe numerandis annis adhibetur in hunc modum: שְׁנֵי שְׁנֵי שְׁנֵי שְׁנֵי *anno* II. *Asae* regis 1 Reg. XV, 25. 2 Reg. I, 17. XIV, 1. XV, 32. Hagg. I, 1. Dan. II, 1. Ita in numis Simonis Maccabaei שְׁנֵי שְׁנֵי שְׁנֵי שְׁנֵי i. e. שְׁנֵי שְׁנֵי.

Item שְׁנֵי שְׁנֵי *adv. secundum, iterum* Ps. LXII, 12. Neh. XIII, 20, et שְׁנֵי שְׁנֵי id. Iob. XXXIII, 14. 1 Sam. XVIII, 21.

Annos. Ambigunt grammatici de natura formae שְׁנֵי deque origine puncti Dagesch litterae ש, quod in compositis etiam servari solet, ut שְׁנֵי שְׁנֵי, 1 Reg. XIV, 20. VI, 32 all. בְּשָׁנִים שְׁנֵי שְׁנֵי Jes. VI, 2. Gen. XXXI, 41 all. לְשָׁנֵי Exod. XXVI, 19. Ruth. I, 8 all., nec non מֵהַשָּׁנִי Zach. IV, 12, praeter numm illud יְשָׁנִי Iud. XVI, 28 (contra שְׁנֵי שְׁנֵי Jon. IV, 11). Verbo dicam, quod sentio. Pono equidem formam plenam et primariam שְׁנֵי שְׁנֵי, cui proxima adhuc extat arabica شَنْئَان (cf. שְׁנֵי שְׁנֵי), et ex qua primum שְׁנֵי שְׁנֵי = شَنْئَان (v. hoc supra, cf. شَنْئَان = شَنْئَان *duae* filiae, et ipsum aram. תַּרְתִּינָן, ubi ה littera, quae pro ה est, semper integra manet), deinde שְׁנֵי שְׁנֵי novatum est, ita ut durior litterae r sonus maneret, ut 2 alterum vocis syr. שְׁנֵי שְׁנֵי habet Kuschai. Hoc autem שְׁנֵי שְׁנֵי eo magis percerebit et inveteravit in scriptis, quo latinus in sermone et lectione librorum serperet pronuntiatio *eschajim* שְׁנֵי שְׁנֵי, quae, licet nunquam in scriptis appareat, in mediis acvi seculi apud Iudaeos pervulgata erat, id quod praeter ceteros claris verbis testatur R. Salomo Parehon in lex. hebr. מֵהַבְּרַחַת הַעִירִין ed. Stern fol. 4 verso. Cf. Dav. Kimchi gramm. (Fuerth. 1793. 8.) fol. קנו. Similia sunt syr. שְׁנֵי (sex) et שְׁנֵי (sexaginta), quae habent 2 durum signo Kuschai notatum (chald. שְׁנֵי שְׁנֵי) et hodie a Syris semper pronuntiantur *eschta, eschtin*, scri-

bunturque [שְׁנֵי, שְׁנֵי] sicut in veteribus etiam libris inveniuntur; praeterea adiectis ab initio particulis scribunt [שְׁנֵי, שְׁנֵי], cf. Amira gr. syr. p. 27 sq. Varias de שְׁנֵי שְׁנֵי sententias dixerunt Schultens institution. l. hebr. ed. 2. p. 122, Gesenius Lebrgeb. p. 96. 135, Ewald krit. Gramm. d. hebr. Spr. p. 90, cf. eiusd. ed. 5. §. 267, b.

שְׁנֵי שְׁנֵי et שְׁנֵי שְׁנֵי (hoc rarins est Exod. XXVIII, 21. Num. VII, 3. Jos. III, 12. 1 Reg. VII, 42. Ez. XLVII, 13) m. *duodecim* (arab. اثْنَا عَشْرَ, vulgo contr. اثْنَا عَشْرَ, mclit. *tnäsch*, aram. תְּרִיסָר, תְּרִיסָר, תְּרִיסָר et תְּרִיסָר id.) 2 Sam. II, 15. 1 Par. XXV, 9 — 31. שְׁנֵי שְׁנֵי *duodecim* viri Deut. I, 23. Gen. XXVII, 20. XLII, 13. שְׁנֵי שְׁנֵי שְׁנֵי *id.* Num. I, 44. Esth. II, 12. שְׁנֵי שְׁנֵי שְׁנֵי *iuveni* duodecim Esr. VIII, 38. C. art. שְׁנֵי שְׁנֵי 1 Reg. XIX, 19. שְׁנֵי שְׁנֵי 1 Par. XXV, Jos. IV, 4. — Et pro numero ordinali 1 Par. XXV, 19: שְׁנֵי שְׁנֵי *duodecimus*, XXVII, 15. שְׁנֵי שְׁנֵי שְׁנֵי *eius mensis die* XII. Ezech. XXI, 1, שְׁנֵי שְׁנֵי שְׁנֵי *in mense* duodecimo Ez. XXXII, 1.

Fem. שְׁנֵי שְׁנֵי et quater שְׁנֵי שְׁנֵי (Jos. IV, 8. Ez. XXXII, 1. 17. XXXIII, 21) *duodecim* (arab. اثْنَا عَشْرَ, raro اثْنَا عَشْرَ Ibn Khallikan ed. Slaac p. 24. שְׁנֵי שְׁנֵי id.), ut שְׁנֵי שְׁנֵי שְׁנֵי שְׁנֵי *duodecim* lapides Jos. IV, 3. 20. XVIII, 24. 1 Reg. XVIII, 31. שְׁנֵי שְׁנֵי שְׁנֵי *duodecim annos* Gen. XIV, 4. 1 Reg. XVI, 23. — Pro ordinali: שְׁנֵי שְׁנֵי anno duodecimo 2 Reg. VIII, 25. XVII, 1. Esth. III, 7.

שְׁנֵי m. שְׁנֵי f. adj. ordinale: 1) *alter, a, secundus*, a (arab. اَلثَّانِي id., chald. תְּרִיסָר f. תְּרִיסָר et תְּרִיסָר id., syr. اَلثَّانِي f. اَلثَّانِي id., aeth. ተገሩፍ: et ተገሩፍ: *alter, secundus*, sed ἄλφ.β.: (αφύβ.) *altera dies*, posttridie, feria secunda, dies lunae, et ἑβδ.β.: postera dies, ἑβδ.β.: τῆ ἑβδαίον Exod. IX, 6 cf. 4 Esr. XIV, 41.) Gen. I, 8. II, 13. IV, 19. VII, 11. XXXII, 20. XLVII, 18. Ex. II, 13. XVI, 1. XXVI, 20. Num. I, 1. VII, 18. IX, 1. 11. Eccl. IV, 8. 10 cet. שְׁנֵי שְׁנֵי *atque secundum est* = deinde autem 2 Sam. XVI, 19. — Hinc שְׁנֵי שְׁנֵי *adverb. secundum, iterum, altera vice* Gen. XXII, 15. XLI, 5. Lev. XIII, 5. 6. 7. 33. 54. 58. Jer. I, 13. XIII, 3. XXXIII, 1. Jon. III, 1. Hagg. II, 20. Zach. IV, 12, et *secundo loco, porro* Mal. II, 13.

2) *secundanus, secundarius, secundum locum tenens, secundi ordinis* (cf. arab. ثَانِي et ثَانِي secunda-

rius, a principe secundus dignitate, v. Hamas. pag. 257, chald. תנין secundus, secundarius, syr. ܠܢܕܐ id., in Targg. et Pesch. fere pro hebr. משנה de quo infra dicendum). Sic תנינים plur. secundani i. e. qui secundo loco sunt post primos et ante tertianos Num. II, 16: תנינים בשנה ב' שנה bi secundo loco proficiscuntur, cf. תנינים בשנה (tertio loco profic.) vs. 24 et תנינים (ultimo loco) vs. 31. Onk. תנינים Vulg.: in secundo loco (vs. 24: tertii, vs. 31: novissimi) proficiscuntur. Saad.: תנינים (אחריא — ثالثا) — Gen. VI, 16 autem תנינים sunt cubacula (קנים) secundi tabulati in arca Noachi, inter inferiora תנינים et superiora, quae vocantur תנינים. Onk. תנינים. — Quodammodo huc etiam referri possit difficile illud השני vs. 14. Lud. VI, 25, de quo non pauci interpretes desperarunt. Ac primum quidem in illa Gideonis historia non de bobus duobus agi videtur, uno qui Gideoni e patris stabulis abigendus esset (קח את-ה-השני השני) et altero quodam septenni (השני השני) aliunde scilicet conqui-rendo; nam sic quid de priore illo factum sit dici non potest, quum progrediente oratione unus tantum et idem memoretur a Gideone immolatus (השני השני vs. 26 et 28. varias coniecturas v. ap. Cler. et Berteau ad h. l.). Itaque appositione quadam iungenda sunt verba: sumo bovem patris tui השני השני et quidem *iuvenum secundarum illum septennem*. Hanc verborum structuram bene perspexit F. Boettcher (collectan. hebr. Dresd. 1844. p. 156 et spicileg. p. 21), sed non plane dixit, qualem bovem secundarum sibi finxerit. Recte vero R. Tanchum ad 1 Sam. XV, 9 aliiq; a Dav. Kimchio laudati interpretes volunt *iuvenum secundo partu editum* (השני לבטן), qui ceteris praestantior esse perhibetur. Apud Arabes talis fetus vocatur ٢٢٢ i. e. secundarius, et, si Tanchumo fides habenda est, ٢٢٢ plur. ٢٢٢. Ita enim ille l. c. (ed. Haarbueck. p. 20):

השניים הרואי אי האבאר التي هي ثاني بطن وفي اشتداد مما השניים بعد ما من البطن ومثل ذلك وما השניים (1 Sam. XV, 9) sunt secundani h. e. boves secundo partu editi, iuque praestantiores sunt quam qui ante et qui postea nascuntur, et similiter accipiendum est השניים (Lud. VI, 25). Cf. השניים. Ewaldus hist. Israël, II, 386 coniecit השניים „annosus“; Studer comm. ad Lud. I. c. השניים vertit: splendens (v. rad. השניים no. II), pinguis, λιπαρός. (Num. VIII, 8 autem השניים sine ullo dubio simpliciter dictus est: bos alter, cf. vs. 12.)

משנה 1) *duplum* Exod. XVI, 5. Vs. LXI, 7 bis. Zach. IX, 12. תנינים תנינים-משנה duplum pecuniae i. e. alterum tantum (v. rad. תנין acc., v. gramm. hebr. §. 116, 3) Gen. XLIII, 15. Eandem verborum structuram habes Deut. XV, 18: תנינים תנינים-משנה operae duplo maiores quam quae a mercenario praestantur (ubi al. משנה in st. constr., v. J. H. Michaëlis ad h. l.) et Jer. XVII,

18: תנינים תנינים-משנה duplex exitium. תנינים תנינים-משנה duplum culpaе cotan Jer. XVI, 18. תנינים תנינים-משנה duplex cibis duplo auctus Exod. XVI, 22 (cf. vs. 16). Job. XLII, 10: תנינים תנינים-משנה... תנינים et *auxit* (Dens bona Iobi) *duplo*. — Hinc

2) *exemplar, apographum* libri (quasi duplum eius), vel potius verba ipsa e libro transcripta. Deut. XVII, 18: תנינים תנינים-משנה תנינים תנינים-משנה et scribat sibi exemplar huius legis in libro. Jos. VIII, 32: תנינים תנינים-משנה תנינים תנינים-משנה et scripsit ibi in lapidibus exemplar legis Moisaicæ. LXX et Vulg. minus recte: τὸ δευτέριον τοῦ νόμου τούτου, Denteronomium, Graec. Venet.: τὸ δευτέριον τοῦ νόμου τούτου, Onk. תנינים תנינים-משנה, Ar. Erp. نسخة.

3) *ordo secundus, locus secundarius*, sive ordinem spectas sive dignitatem et honorem. Plerumque in genit. postponitur ut תנינים תנינים sacerdos secundarius, qui proxime excipit summum sacerdotem (תנין תנינים) Jer. LII, 24. 2 Reg. XXV, 18, plur. תנינים תנינים sacerdotem secundarii 2 Reg. XXIII, 4; תנינים תנינים curius (ordine) secundus Gen. XLI, 43. 2 Par. XXXV, 24. תנינים תנינים Neh. XI, 9 et simpl. תנינים תנינים 2 Reg. XXII, 14. Zeph. I, 10 pars ubi secundaria vocabatur certa pars Hierosolymorum, fortasse nova quaedam pars vel suburbium. תנינים תנינים argentum secundum, pecuniae summa altera Gen. XLIII, 12 (i. q. תנינים vs. 22), at תנינים תנינים v. no. 1.

4) *concr. secundus, secundarius, qui secundum locum occupat.* (Targ. et Pesch. fere ubique תנינים תנינים, cf. תנינים no. 2, addo arab. ٢٢٢ secunda ex quatuor chordis testudinis, ut ٢٢٢ tertia earum). Sq. genit. eius, quem

hic proxime excipit: תנינים תנינים secundus a rege 2 Par. XXVIII, 7, vel sq. תנינים תנינים id. Esth. X, 3, cf. 1 Sam. XXIII, 17. Tob. I, 22, max. *frater* (natu) *secundus*, ut תנינים תנינים frater eius (natu) secundus 2 Par. XXXI, 12, תנינים תנינים id. Neh. XI, 17, it. תנינים תנינים ab eo 1 Sam. VIII, 2 (antececit תנינים תנינים). XVII, 13. 2 Sam. III, 3, et simpl. תנינים תנינים secundus 1 Par. V, 12 (antece. תנינים). XVI, 5. Plur. תנינים תנינים fratres eorum iuniores: 2 Par. XV, 18. Simili ratione תנינים תנינים dicitur de animalibus secundo partu editis (Dav. Kimchi, תנינים לבטן, (השניים תנינים), quae praecipua existimantur (non debiles ac viles, ut putabat B. Gesenius, qui agnos autumnali tempore natos cogitabat) 1 Sam. XV, 9, qui locus de egregio tantum ac praestantiori pecoris genere agit, cui Saulus pepercisset (v. supra dicta s. v. תנינים), ita ut virorum doctorum coniecturis תנינים תנינים (Then. ad I. c.) et תנינים תנינים (Ewald. Gesch. Isr. II, 485) opus non sit. Nec Chaldaicum Syriumve interpretem eiusmodi scripturarum secutos esse, sed pingues ad sensum exposuisse arbitror. — תנינים תנינים pocula argentea secundi ordinis i. e. minus pretiosa (quam aurea quae primo loco commemorantur) Esr. I, 10.

II. שֵׁנָה i. q. arab. سَنَا laxit, splenduit, unde سَنَا lux, splendor, سَمِيّ pretiosus, pulcher, et aeth. **W**

זָפ: bonus, praestans, pulcher fuit, **וֹפֵר:** i. q. καλός. Inde ducitur

שֵׁנָה constr. שֵׁנָה in coccum, ὁ κόκκος, color coccineus, quæm præbent insecta quaedam (pers. et arab. قَوْمَر, arab. etiam دُرُكُ اللَّبْمَاغِيْنِ vermibus tinctorum, ὁ κόκκος, Coccus Ilicis Linn.) una cum ovibus ilicis ramis foliisque inhaerentia (v. בְּרֵיבֵל p. 714, quod eiusdem significationis est et in libris V. T. recentioribus usitatum).

שֵׁנָה filium cocco tinctum Cant. IV, 3 et simpl. שֵׁנָה id. Gen. XXXVIII, 28. 30. וְהָיָה הַשֵּׁנָה funis e filis coccineis contortus Jos. II, 18 et הַקֶּנֶת הַשֵּׁנָה id. vs. 21. Plene הַשֵּׁנָה (pr. vermibus coccis) Ex. XXV, 4. XXXV, 6. 23. 25. 35. XXXVIII, 23 et הַשֵּׁנָה (coccum vermis) Lev. XIV, 4. 6. 49. 51. 52. Num. XIX, 6. E filis coccineis, purpureis et byssinis contexta erant aulacæ et peristromata tabernaculi sacri Ex. XXVI, 1. 31. 36. XXVII, 16. XXXVI, 35. Num. IV, 8 et certa sacerdotum vestimenta Ex. XXVII, 5. 8. 33. XXXIX, 1. 3. 8. 24. שֵׁנָה coccum pro vestibus coccineis 2 Sam. I, 24. Jer. IV, 30. Plur. שֵׁנָה vestes coccineæ Jos. I, 18. Prov. XXXI, 21. Pr. est color splendens (v. rad.), coll. aram. שֵׁנָה, (سَمِيّ) coccum, itidem a שֵׁנָה splenduit, arde שֵׁנָה no. 2. Luc. XXIII, 11 *ἡ σμύκη λαμπρά* vocatur quæ Matth. XXVII, 28 est *καλαμὶς κοκκίνη*. Plin. hist. nat. XXXIII, 7, s. 40: „cocci nitor.“ Martial. X, 76: „cocco fulget.“ Horat. satyr. II, 6, vs. 102: „rubro ubi cocco Tincta super lectes canderet vestis eburnos.“ Luther. saepe vertit: Rósinfarbe, rósinrot (i. e. color rosæus, non Rósinfarbe ab avis passis). Alii שֵׁנָה pr. *δύζαρον bis tinctum* notare volebant (a rad. שֵׁנָה no. I), sed solæ purpureæ vestes his tingebantur, nunquam coccineæ, præterquam quod cocco aliquando purpura superaddebatur, quem colorem mixtum byssinum vocabant teste Plinio hist. nat. IX, 41, s. 65. Vide Braunium de vestitu sacerdotum p. 237 sqq., Boeth. Hieroz. III p. 527 sqq. ed. Lips., Winer. bibl. Realwoerterbuch s. v. Carmosin.

שֵׁנָה somnus, v. rad. שֵׁנָה.

שֵׁנָה עֵבֶר ebur, v. s. rad. שֵׁנָה.

שֵׁנָה Sub his litteris, quæ radicem in lingua hebraica non constituunt, vocabulum ponimus e lingua aegyptiaca petitum

שֵׁנָה f. (pro שֵׁנָה, ut חֶסֶד pro חֶסֶד) i. q. arab. سَنَا, سَمِيّ [sic Ellis Boethor dictionn. français-arabe s. v. Acacia. sentt Marcel dict., *santh* Prosper Alpin., *sant* Forsk., *sint* Robinson Palaest. II, 606, سَنَا Gol.,

ansle Kam. et Freyt. سَنَا acacia (nempe acacia vera, ab arbore quam nos acaciam appellare solemus plane diversa, hæc enim est Robinia pseudoacacia), spina aegyptiaca veterum (Mimosa nilotica Linn., germ. Schotendorff) Jes. XLII, 19. Est arbor magna in Aegypto et Arabia crescens, cortice spinis albis tacto, siliquis subnigris, ligno durissimo, putredini vix obnoxio et, ubi veterascit, ebene simili. Vid. Celsii hierobot. T. I, p. 498 sqq. Dioscor. I. I. c. 133. Prosper Alpin. plant. Aeg. c. 1. Forsk. Flor. p. LVI, LXXVII. De Sacy ad Abdallatiph. p. 121 sq. Sprengel hist. rei herbar. T. I, p. 270 et in Encyclop. Halensi s. v. Acacia. Rosenmuller bibl. Alterthumsk. IV, 1, p. 277. Journ. Asiat. 1846 Jun. p. 509. Winer bibl. Realwoerterb. T. I, p. 15 ed. 3. (Est aegypt. שֵׁנָה spina, שֵׁנָה id., שֵׁנָה id. et sylvæ acaciarum, v. lex. coptica et Jablonskii opus. ed. te Water T. I, p. 260.) — Male nonnulli intpp. præsertim Judæi cedrum exponunt.

Plur. שֵׁנָה (1) acaciae, unde שֵׁנָה ligna acaciae (Luth. male: Föhrenholz), e quibus varia tabernaculi sacri suppellectilia facta erant, ut arca foederis, tabula pani appositio destinata, altaria ambo, et ipsi assesores, pessula et vectes tabernaculi Exod. XXV, 5. 10. 13. XXVI, 15. 26. XXVII, 1. 6. XXX, 1. XXXV, 7. 24. XXXVII, 1. XXXVIII, 1. Deut. X, 3. Saad. et Ar. Erp. شَشَب السَّنَا. Onk. Pseudoj. Sam. et Vulg. hebr. v. retinent. LXX *ξύλα ἄσκητα*. Pesch. شَشَب البُخَار, Pers. شَشَب id. Venet. *ξύλα κρηναρίτων*.

2) שֵׁנָה (acaciae) n. pr. regionis cum valle (v. infra dicta ad I. Joël. IV, 18) trans Jordanem in agro Moabitarum ad terminos terræ Israeliticæ orientales et e regione Hierichuntis sitæ, ubi Josna castra habebat, priusquam Jordanis fluvium transiret Num. XXV, 1. Jos. II, 1. III, 1. Mich. VI, 5. Acacias in hoc tractu ad Jordanis ripam vidit J. Wilson (the lands of the Bible. Edinb. 1847. Vol. II, p. 17), easque frequentes esse in regione steriliore et a fluvio magis remota, non est dubitandum. — Ad eandem fere regionem pertinet שֵׁנָה (v. supra p. 15), nec non שֵׁנָה (vallis acaciarum) Joël. IV, 18 (III, 23). Et illud quidem facile patet coll. Num. XXV, 1. Multi vero intpp., ut Credner. Hitzig. all., apud Joëlem I. c. aliam aliquam vallem cogitant cisjordanensem et Hierosolymis vicinam icireo quia propheta eam fonte e Zione oriundo irriguam facturum iri canit. Sed considera ista omnia figurate a propheta dicta esse; salutem divinum vult e Zione tanquam ex communi fonte ad extremos terræ fines propagari et ipsam illam vallem aridam ac sterilem (Burckhardt itin. Syr. p. 632 ed. germ.) hoc fonte beari. Sentisne potam? Cf. Zach. XIV, 8. Apoc. XXII, 1—3.

שֵׁנָה בֵּית הַשֵּׁנָה (domus acaciae) n. pr. oppidi, v. s. pag. 196.

שֵׁנָה et **שֵׁנָה מִיָּת** v. s. rad. שֵׁנָה pag. 1379.

שֵׁן perf. שֵׁן; acuit, ensem Deut. XXXII, 41, metaph. linguam i. e. acri sermone petiit aliquem Ps. LXIV, 4. CXL, 4 cf. CXX, 3. 4. LVII, 7 et radd. שֵׁן, שֵׁן. Part. pass. שֵׁן acutus (de telo) Ps. XLV, 6. Jes. V, 28. Prov. XXX, 18. (Chald. שֵׁן Ps. acuit, subiinde etiam חֵן Pa. pro hebr. שֵׁן Deut. VI, 7. Ps.

CXL, 4, שֵׁן acies, cuspis, syr. سِن id., arab. سِن (melit. *semm*) acuit, polivit, hinc formavit, سِنٌ cuspis, سِنٌ cos, سِنٌ forma, species, regula, lex. Cf. שֵׁן no.

I. pag. 1174 et שֵׁן p. 424.)

Pi. *inculeavit* alicui aliquid (germ. *einschärfen*), sq. acc. fei et dat. pers. Dent. VI, 7. (Cf. arab. سِنٌ كَسَمًا سِنٌ praescripsit ei rem tanquam legem Labid. Muall. vs. 81.)

Hithpo. *se pungi* qs. *confodi ac vulnerari* i. e. ir-ritari et concitari se *passus* est (hà et indignatione) Ps. LXXIII, 21 (parall. הִתְחַבֵּץ exacerbari).

שֵׁן f. *acriter dictum, dictum aculeatum*, inde *ludibrium*. הִתְחַבֵּץ לְשֵׁן הִתְחַבֵּץ לְשֵׁן ludibrio fait Deut. XXVIII, 37. 1 Reg. IX, 7.

שֵׁן constr. שֵׁן, sq. Makk. -שֵׁן et -שֵׁן, c. Suff. שֵׁן f. (Prov. XXV, 15, ut aram. et arab., sed m. signif. no. 2. 1 Sam. XIV, 5) 1) *dens animalium, hominum* (aram. שֵׁן, שֵׁן, שֵׁן, arab. سِنٌ, melit. *synna*,

aeth. ḤḤ: id.) Exod. XXI, 24. 27. Lev. XXIV, 20. Deut. XIX, 21. XXXII, 24. Spec. *dens elephantis, ebur* (ut syr. שֵׁן in Pesch. ubique pro hebr., chald. שֵׁן; arab. سِنٌ الفيل, cf. שֵׁן infra, sic sanscr. *hastidanta, nāgadanta* et *gaḡadanta* i. e. elephantis dens, pers. دندان

id., syr. سِنٌ os eleph. ut germ. *Elfenbein*, aeth. ḤḤ: 32: cornu eleph., v. קָרְן litt. c. pag. 1238) Cant. V, 14. VII, 5. Ez. XXVII, 6. קָרְן חֵן cornua eboris i. e. dentes integri cornuum speciem habentes (cf. קָרְן) Ez. XXVII, 15. שֵׁן thronus ebone ornatus 1 Reg. X, 18. שֵׁן lecti eborati Am. VI, 4. שֵׁן palatia eburnea i. e. ebone quo-
cunque modo ornata, max. parietibus ebone obtectis vel distinctis, quale Ahabus rex exaedificavit 1 Reg. XXII, 38. Ps. XLV, 9. Am. III, 15. (Ultra in mentem venit Menelai domus auro, electro, ebone ornatum Odys. IV, 26. Iob. IV, 10. Jer. XXXI, 29. Thren. III, 16. Ez. XVIII, 2, etiam pro plur. de tribus fuscinae dentibus 1 Sam. II, 13, vid. no. 2. שֵׁן striduit dentibus Ps. XXXVII, 12. CXII, 10 cf. Thren. II, 16, et שֵׁן id. Iob. XVI, 9. Proverbiales locutiones sunt שֵׁן *evasis cum cute dentium* i. e. vix

gingiva ei superfruit e morbo ac macie Iob. XIX, 20 (cf. arab. تركمة بطوف رقتة reliqui eum. cum cute cervicis suae i. e. vix vivum, نكجا بطوف vix evasis, et germ. mit heiler Haut davonkommen) וְשֵׁן אֶתֶּן אֶתֶּן *car-nem meam dentibus fero* i. e. vitam meam summo periculo expono Iob. XIII, 14 (quae enim dentibus tenuis, facile elabuntur, in altero disticho est: וְשֵׁן אֶתֶּן אֶתֶּן *vitam meam in manu pono*, v. hoc supra explanatum s. v. שֵׁן no. 1, c, pag. 705.

2) res denti similis, nempe a) *cuspis* 1 Sam. II, 13: וְשֵׁן הַשֵּׁן הַשֵּׁן fuscina tribus dentibus trifida, tridens. Pesch. שֵׁן. (Ita arab. سِنٌ est dens pectinis, mucro cultri, calami etc., similique modo dentis notio in aliis linguis adhibetur.) — b) *scopolus acutus*, plene שֵׁן *scopolus petrae* Job. XXXIX, 28. 1 Sam. XIV, 4. 5. Ita syr. سِنٌ Peschl. II. cc., سِنٌ montis cacumen

prominens Ephr. I, 347. D., arab. سِنٌ id. Marasid ed. Juynboll p. 86. lin. 4, Talm. שֵׁן scopuli tr. Ohal. c. 8, שֵׁן id., v. Buxt. lex. talm. pag. 2477. Cf. gall. *dent* in nominibus montium, ut Dent blanche, Dent de midi al. — Inde שֵׁן n. pr. loci, prob. rupis 1 Sam. VII, 12.

שֵׁן dual. שֵׁן f. chald. i. q. hebr. שֵׁן *dens* Dan. VII, 5. 7.

שֵׁן spina, quod vc. nonnulli ex שֵׁן ortum et a שֵׁן ductum putant, v. suo loco s. rad. שֵׁן p. 1401.

שֵׁן (dens patris, sec. Ilitzig. Erfind. des Alphab. p. 35: dens serpentis coll. arab. سِنٌ serpens) n. pr. regni Canaanai Gen. XIV, 2.

שֵׁן (fort. dens ignitus, à שֵׁן et zend. *áthar* ignis, cf. שֵׁן בְּשֵׁן n. pr. filii Jechonae regis 1 Par. III, 18. (Fortasse in exilio susceptus ex eoque nomen semipersicum nactus erat.)

שֵׁן m. plur. *ebur, semel legitur* 1 Reg. X, 22 et iterum 2 Par. IX, 21, qui locus ad illum priorem expressus est. Significatio satis certa est, ambigua autem et difficilis quaestio de origine vocabuli. Et illam quidem confirmant testes veteres LXX ἰσόρτα *Isórtora*, Vulg. in Regg.: dentes elephantum, in Par.: ebur, Targ. שֵׁן. Quod attinet ad originem vocis, plurimi eam compositam habent ex hebr. שֵׁן et quodam peregrino elephantis nomine, quod lateat in altera parte שֵׁן. Alii quidem hoc corruptum putant ex hebr. הַיָּם (dens) *elephantis* (pers. پیل *pil* elephas, inde arab. فیل, aram.

פیل, sanscr. etiam *pilu*, quamquam barbarum censetur v. Lassen Pentapot. p. 84, armen. *figh*, Cf. Pott in Zeitschrift für die Kunde des Morgenl. T. IV, p. 12 sqq. et in Hoferi Zeitschr. II, 1), וְ שֵׁן est in Targ. Hieros. Gen. L, 1 pro שֵׁן, portus *Marfim* i. e. hisp. *marfil* ebur (in quo ipsum vc. פיל apparet),

et חֹטֵי: momentum, hora, amhar. חֹיִי: id. In lingua vet. germ. *stunt* s. *stunta* est momentum, unde *thrin stuntou* ter, *sibon stunt* septies Grimm gramm. III, 231, in lingua Batav. *stontli* momentum et hora, nostrum Stunde). אֶתְּהָא — שַׁעֲמָנוּ s. אֶתְּהָא בְּהָּ in ipso momento i. e. statim, illico Dan. III, 6. 15. IV, 30. V, 5. (syr. ܡܳܠܳܬܳܐ ܳܫܳܘܳܬܳܐ Assem. bibl. or. I, 40. 1. 5. 6. 22, ܳܫܳܘܳܬܳܐ ܳܫܳܘܳܬܳܐ Pesch. Mattu. VIII, 3 pro εὐθὺς, et ܳܫܳܘܳܬܳܐ ܳܫܳܘܳܬܳܐ d. Ephr. I, 540. E. 541. E. Cf. αὐτῶν ὄρα Luc. XXIV, 23). אֶתְּהָא שַׁעֲמָנוּ per unum momentum i. e. per breve tempus, germ. einen Augenblick Dan. IV, 16. Targ. שַׁעֲמָנוּ subito pro כְּרִגְעָה Num. XVI, 21 Onk., pro כְּרִגְעָה Ps. VI, 11, arab. سَاعَةً paulisper.)

מְשַׁעֵי ἄν. λεγ. Ezech. XVI, 4 vid. s. rad. מְשַׁעֵי p. 828 sq.

II. שַׁעֲהָ i. q. שַׁעַט, syr. ܡܳܠܳܬܳܐ *oblitus est* (oculus), *excoccatus est*, uno loco Jes. XXXII, 3, sed fortasse et hic est *intueri*, nempe immoto vel rigente obtutu, vel cum Ewaldo pro מְשַׁעֵי scribendum מְשַׁעֵי, a rad. שַׁעַט q. v.

שַׁעֲמָנוּ

verb. inusit. quod idem esse arbitror ac שַׁעַט signif. no. 3 *discurrere*, pr. flagellare, remigare. Syr. ܡܳܠܳܬܳܐ *discursavit* in aqua, ܡܳܠܳܬܳܐ ܳܫܳܘܳܬܳܐ volavit in aëre, unde ܡܳܠܳܬܳܐ serpens, reptile pro מְשַׁעֵי Jes. LIX, 5, ܡܳܠܳܬܳܐ pulli avium, ܡܳܠܳܬܳܐ natatilis, quae omnia apta sunt ad ea quae de significatione rad. שַׁעַט exposui supra pag. 1378. Accedit nasor. ܡܳܠܳܬܳܐ de cervis dictum qui in deserto discursitant, lib. Adami ed. Norberg. T. I. p. 320. lin. 2. כְּרִי אֵילָא וְאֵילָאָה דְּבַבְאָר מְשַׁעֵי sicut cervi et cervae in deserto discurrentes, cf. p. 160. lin. 11. כְּרִי אֵילָא וְאֵילָאָה דְּבַבְאָר מְשַׁעֵי discursito suspiria trahens. Hinc שַׁעֲמָנוּ f. ἄν. λεγ. constr. שַׁעֲמָנוּ *cursor*, *incessus* (equirum). Jer. XLVII, 3: אֶתְּהָא מְשַׁעֵי פְּרָסוֹת אֶבְרָיִי *ob sonitum incessus ungularum feritum* (equirum) eius i. e. ob sonitum quem reddunt ungulae incedentium equorum. (Sequuntur verba: מְרַעַשׁ לְרִגְבֵי: *ob strepitum quem faciunt currus bellici*.) Hanc interpretationem iam veteres nonnulli intpp. secuti sunt, Targ. מְשַׁעֵי מְרַעַשׁ gressus, Pesch. ܡܳܠܳܬܳܐ *incessus*, Aquila in Hexapl. syr. ܡܳܠܳܬܳܐ *cursor*, Dav. Kimchi qui confert מְשַׁעֵי מְרַעַשׁ Iud. V, 22, fort. etiam LXX: ἀπὸ φωνῆς ὄρου ἢ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ὀπλῶν [sic leg., nou ὀπλῶν ex quo arma expressit Vulg.], Lud. de Dieu, Hitzigius all., et quae certo nititur usu Syrorum ac Nasoraeorum, quamquam talis verborum med. γ et med. ζ cognationis ratio insolita est, nec tamen inaudita, imo frequens in dialectis aramaeis, cf.

שַׁעֲמָנוּ et שַׁעַט, בְּהָּ, שַׁעַט, קָרָה, שַׁעַט all.; accedit similis inter verba med. γ et med. α vicissitudo, ut שַׁעַט fastidivus = שַׁעַט no. II, v. litt. α pag. 3. — Aliam eamque ad Jeremiae verba non minus aptam interpretationem proposuit J. D. Michaëlis, quem sequitur Gesenius: hi enim שַׁעֲמָנוּ explicat *ictum* angularum equi terram pulsantis coll. arab. سَاعَةً II; verum hoc non est pulsare pede terram, sed contunderi in partes, comminueri.

* * *

שַׁעֲמָנוּ

(cod. Samar. שַׁעֲמָנוּ) panni s. vestimenti genus e duobus florum generibus, lino et lana, contextum, ἔφασμα ἀμύγματον, quo ne uterentur Hebraei lege erat interdictum. Lev. XIX, 19: שַׁעֲמָנוּ בְּגָדֵי כִלְיָהֶם כְּבָרְךָ לֹא יִבְרָה עִלְיָהֶם non inducas. Eadem lex ita habet in Deut. XXII, 11: וְהָיָה בְּגָדֵי שַׁעֲמָנוּ אֲשֶׁר תִּבְרָךְ לֹא יִבְרָה עִלְיָהֶם לָנָה וְלִינָה שִׁמּוּל. Quod igitur illic explicando vocabulo peregrino est בְּגָדֵים, id hic circumscribitur lana et lino. LXX in Lev.: ἰμάτιον ἐκ δύο ἰσομετρῶν κίβδηλον οὐκ ἐπιβαλῆεις σαυτῶ, et sic etiam in Deut. pro שַׁעֲמָנוּ ponunt κίβδηλον i. e. adulterinum. Aqu. ἀντιδιακείμενον i. e. varium vel diversi generis. Pesch. in Deut. ܡܳܠܳܬܳܐ, in Lev. ܡܳܠܳܬܳܐ ܳܫܳܘܳܬܳܐ (vestes) versicolore polylimitae. Samar. ܡܳܠܳܬܳܐ ܳܫܳܘܳܬܳܐ variegata instar pellis pardi. Reliqui vero intpp. vett. vel satis habent ipsum שַׁעַט retinere, ut Onk. utroque loco, prorsusve negligere, ut Vulg., vel lana linoque mixtam vestem e Deut. in Levitici quoque locum introducat ut Graec. Venet. (ἐπιβαλῆων), Saad., Ar. Erpen., Persa. Origo obscura est. Ac fere nihil effecerunt, qui olim semiticam vocis originem anquirerent, ut Bochartus hieroz. I, 545 ed. Lips. Nngae sunt e Midraschico interpretandi genere, quae in Mischnae tractatu כְּלָאִים s. de heterogeneis c. 9. §. 8 docentur דְּבַר שַׁעֲמָנוּ שֵׁרַע טָרוּף וְנָזַר שַׁעֲמָנוּ quae verba sic exponunt viri docti: שַׁעַט est res carminata (sec. al. laevigata), neta et contorta s. texta; ex his scilicet tribus verbis שַׁעֲמָנוּ consarcinatum esse allucinabantur, cf. tr. Nidda fol. 61, b. Buxt. lex. talm. s. v. Abr. Geiger Lehrbuch zur Spr. der Mischna II, p. 75. Non multum ab his discrepat explicatio Pseudojon. in Deut. I. c.: שַׁעֲמָנוּ וְנָזַר שַׁעֲמָנוּ. Scitiora quidem sunt quae Ern. Meierus proposuit lex. radd. hebr. p. 686, qui שַׁעֲמָנוּ pedetentim et gradatim factum esse arguit ex his formis שַׁעֲמָנוּ, שַׁעֲמָנוּ, שַׁעֲמָנוּ rad. שַׁעַט, et commixtum interpretatur coll. arab. شَعِيعٌ miscuit et aeth. ጸሙ: id.; sed tamen ea nimis arguta atque artificiosa esse arbitror. Nec ego dubito, quin v. שַׁעֲמָנוּ ex lingua aegyptiaca Hebraei mutuati sint, quamvis non satisfaciunt Forsterus (de bysso antiquorum p. 95) et Jablonskii (opusce. ed. te Water I, p. 294 sqq.), qui illud esse copt. ἡγοῦται coniciunt et exponunt byssinum complicatum s. fimbriatum, coll. copt. ἡγοῦται plectere vel ἡγοῦται reticulum, implexum opus, vel ἡγοῦται byssum, vel ἡγοῦται fimbria;

ita enim dubii haerent. Equidem, si quid perichitari mihi liceat in re tam obscura, LXX putaverim verum quanteus expressisse voce *χιθόλιον*, et priorem certe partem verbi שַׁעַל esse copiticum: *σοογγ* a Peyronio in lex. expositum his ipsis verbis: *χιθόλιος*, spurcius, impurus, reprobus, quod panno e lino lanaceo mixto valde aptum fuerit, et *εχρ*, *εχρ*, *εχρ* proicere, reprobare; alteram autem partem curtatam dixerim ex *εχρ* = *מערמ* i. e. ex pluribus filis contortum, interposita particula *ו*.

שַׁעַל

verbum inusit. quod findendi, rumpendi, perrumpendi et excavandi vim habuisse arguunt tum nomina derivata שַׁעַל vola, מַשַׁעַל via cava, שַׁעַל vulpes, utpote cavator et cavernarum incola, tum viciniae radd. שַׁעַל, שַׁעַל, שַׁעַל no. II, unde שַׁעַל orcus.

שַׁעַל c. Sull. שַׁעַל plur. שַׁעַל constr. שַׁעַל (cf. שַׁעַל a שַׁעַל, שַׁעַל ab אַשַׁר) m. cavum mannis, gr. *δράξ*, hinc a) vola, palma cava Jes. XL, 12; b) pugillus i. e. quantum pugno prehendi potest 1 Reg. XX, 10. Ez. XIII, 19. (Aram. שַׁעַל, שַׁעַל, שַׁעַל id.).

שַׁעַל plur. שַׁעַל, שַׁעַל m. 1) vulpes (et thos, v. infra) Neh. III, 35. Cant. II, 15. Thren. V, 18. Ez. XIII, 4. Iud. XV, 4. Ps. LXIII, 11. (Eodem ve. utuntur Talmudistae et Rabbinii, aran. שַׁעַל, שַׁעַל pro hebr. שַׁעַל Targ. et Pesch. II. ec. et pro ἀλώπηξ Pesch. Matth. VIII, 20. Luc. IX, 58. Arab. شَعَالٌ nomen vulpis est, ut in prov. شَعَالَةٌ مِنْ أَرْبَعٍ astutior quam vulpes, sed frequentius est addita littera ב, vid. n. pr. שַׁעַל infra. Ad originem quod attinet, Bochartus l. c. vulpem dictam putabat a tussi, quam gannitu suo referat, coll. سَعَلَ tussivit, E. Meierus in lex. radd. hebr. p. 186 ab ululatu, coll. שַׁעַל no. I et אַשַׁל supra s. rad. אַשַׁל no. II p. 39; Hitzig. comm. in Jes. p. 52, Gesenius et Maurer vulpem hoc nomen nactam esse contendunt a fovea et cubili subterraneo, quod habitat, et שַׁעַל pr. notare excavatorem, fossorem: vel cavorum habitatorem, unde arabice أَبُو الْحَمِيمِينَ pater munimenti parvi appellatur, quemadmodum cuniculi de Varronis sententia dicti sunt icircio quia sub terra cuniculos facere solent.) Vulpium autem nomine in vita communi etiam thoes θῆας, sive hi sint canes aurei (pers. شِغَال, شِغَال Schagäl, et. شِغَال Schagär, ture. چِغَال, gall. chacal, angl. jackal, germ. Schakal, sanscr. crikála, çigala, v. Pott. etymol. Forschungen I, p. LXXXII), sive canes syriaci (ut arbitratur Ehrenbergius mammal. dec. II) complexi esse videntur Hebraei et reliqui Orientales, quum externa specie sibi invicem similes sint hae bestiae et non raro confuadantur (cf. Niebulrii Beschreib. von Arabien. p.

166, Chardin voyage en Perse ed. Amsterdam. 1711. 4. T. I. p. 43. T. II. p. 29 aliaque itinerariorum testimonia ap. Wahl. in Richardsoni biblioth. orient. III, 2. p. 106 sqq., Oken hi-t. nat. T. VII. p. 1553, Ehrenberg. l. c.). In nonnullis V. T. locis utrumvis horum animalium genus fere aequo iure accipi potest, vulpes veri nominis dicitur Cant. II, 15 quippe vinearum vastatores, sed thoes potius in historia Simsonis Iud. XV, 4 (vulpes enim non sine difficultate vivi capiuntur), et Ps. LXIII, 11 (siquidem vulpes, quanquam non semper v. Oken l. c. p. 1551, a cadaveribus abstinent, quibus delectantur thoes). Utriusque autem generis animalia in Palaestina frequentia sunt testibus Hasselquisti itiner. ed. germ. p. 271 et Robinsone Palaest. II. p. 432. III, 1. p. 188. V. Bocharti Hieroz. T. II, p. 190 sq. ed Lips., Faber ad Harmari Beobachtungen T. II, p. 270, eiusdem Archaeol. T. I, p. 140, Oedmanni verm. Samml. II, 38, Rosenm. Alterthumsk. IV, 2, 154, Winer bibl. Realwörterb. s. v. Füchse et Schakal.

2) n. pr. a) viri e posteris Aseris 1 Par. VII, 36. Cf. n. pr. germ. Fuchs, angl. Fox, gall. Renard, arab.

شَعَالٌ. — b) שַׁעַל שַׁעַל (terra vulpis) regio prope viam, quae a Philistaeorum terra ducebat Ophram 1 Sam. XIII, 17, prob. i. q. שַׁעַל שַׁעַל 1 Sam. IX, 4, adiacens oppido שַׁעַל שַׁעַל v. infra. — c) שַׁעַל שַׁעַל (vicus vulpis) v. שַׁעַל pag. 512.

שַׁעַל plur. (fort. scrib. שַׁעַל vel שַׁעַל vulpes), nempe שַׁעַל שַׁעַל n. pr. regionis 1 Sam. IX, 4, prob. i. q. שַׁעַל שַׁעַל v. snb שַׁעַל no. 2.

מַשַׁעַל m. via cava, angustiae viarum (germ. Hohlweg). Num. XXII, 24: מַשַׁעַל הַבְּרָנִים הַזֶּה הַזֶּה הַזֶּה via angustia inter (duas) vineas, ubi maceries una hinc et maceries altera illinc erat. Graec. Venet. ἐν δρόμῳ τῶν ἀμπελόρων.

שַׁעַל rad. a line aucta i. q. שַׁעַל, unde

שַׁעַל plur. (vulpes, pro pleniore שַׁעַל locus vulpium, cf. arab. شَعَالٌ i. q. שַׁעַל vulpes) Iud. I, 35. 1 Reg. IV, 9, et

שַׁעַל plur. (id.) Jos. XIX, 42, n. pr. oppidi Danitarum. Simile nomen שַׁעַל שַׁעַל et שַׁעַל שַׁעַל. (Aliud oppidum *Saḥāḥū* dictum in finibus Sebastes memorat Eusebius in Oron.)

שַׁעַל n. gent. vel patron. (a שַׁעַל ductum, cf. arab. شَعَالٌ vulpes mas sec. Kisaium aliosque grammaticos, quibus alii adversantur), cognomen unius ex heribus Davidis 2 Sam. XXIII, 32. 1 Par. XI, 33.

שַׁעַל rad. inusit., arab. شَعَلٌ celerrime in-
Aaaa aaaaa z

cessit camelus, ⁵ **מְשָׁעַר** celerrime fluens torrens; inde fortassis

מְשָׁעַר (celeriter incedens, sec. Simon. onoziaist. p. 291 litterarum transpositione ortum ex **מְשָׁעַר**) n. pr. m. 1 Par. VIII, 12.

שָׁעַר cubuit, quievit (vic. radd. **שָׁעַר**, **שָׁעַר**), in Kal inusit.

Niph. **שָׁעַר** fut. **שָׁעַר** 1) *incubuit, innixus est*, velut hastae sq. על 2 Sam. I, 6. **שָׁעַר** על יד פ' innixus est manni alic., dicitur de regibus qui amicis et ministris suis innixi in publicum procedere solebant 2 Reg. V, 18. VII, 2. 17. *Metaph. fiduciam posuit in aliquo* (aliqua re), sq. על Jes. X, 20. XXX, 12. XXXI, 1. Iob. VIII, 15. 2 Par. XIII, 18. XIV, 10. XVI, 7. 8. Mich. III, 11. Ez. XXI, 7, sq. על Prov. III, 5, sq. ב' Jes. L, 10, absol. Iob. XXIV, 23. — 2) *adnixus est, accclinavit se ad aliquid*, sq. על Ind. XVI, 26, de regione, sq. ב' Num. XXI, 15. — 3) *recubuit* (pr. innixus est in cubitum) Gen. XVIII, 4.

Hiph. semel legitur in Pent. Samar. Gen. XVIII, 4 eadem significatione ac *Niph.*, sed ibi וְהִשְׁעִירָא videtur mendum esse et corrigendum וְהִשְׁעִירָא, ut est in codice Masoretarum.

שָׁעַר (fulerum) n. pr. oppidi in tribu Judae Jos. XV, 52.

מְשָׁעַר m. constr. **מְשָׁעַר** *fulerum, adminiculum* Jes. III, 1. *Trop.* 2 Sam. XXII, 19 (Ps. XVIII, 19).

מְשָׁעַר m. id. Jes. III, 1: **מְשָׁעַר** *fulerum et futura* i. e. omnis generis praesidia et adminicula, nimirum, ut proximis verbis declaratur, tum cibus potusque vs. 1 (dummodo haec glossa ipsum prophetam habet auctorem, cf. קצר p. 962), tum proceres civitatis, quibus populus et totum imperii corpus stare atque inniti possit vs. 2. 3 (cf. פ' p. 1113). De usu formarum masculinae et femininae sibi iunctarum v. Gesenii comm. in Jes. I. c., adde Cor. Sur. XXXIII, 35.

מְשָׁעַר f. i. q. **מְשָׁעַר** q. v.

מְשָׁעַר f. absol. 2 Reg. IV, 31, constr. ib. XVIII, 21, c. Suff. **מְשָׁעַר**, pl. c. Suff. **מְשָׁעַר** Num. XXI, 18 *fulerum, scipio, baculus*, cui quis innititur vel qui gestatur in manu. Ex. XXI, 19. Iud. VI, 21. 2 Reg. IV, 29. Zach. VIII, 4. Ps. XXXIII, 4. **מְשָׁעַר** baculus arundineus, canna Ez. XXI, 6. Jes. XXXVI, 6. I. XX. ἄρβυδος καλαμίνης.

שָׁעַר pr. *mulsit, permulsit, it. levit, illevit, oblevit.*

(Chald. **שָׁעַר** oblevit, obduxit parietem caemento, **שָׁעַר** med. Wav id., **שָׁעַר** laevis, glaber, et. de verbis blandis, **שָׁעַר** caementum, **שָׁעַר** cera, syr. **שָׁעַר** Aph. **שָׁעַר** et

שָׁעַר oblevit, **שָׁעַר** laevis, **שָׁעַר** cera, nasor.

שָׁעַר illevit, laevigavit, expolivit, arab. **شَعْرَة** cera, cf. **שָׁעַר** no. II). In Kal semel intrans. *oblitis oculis* i. e. *excoecatus fuit* Jes. XXI, 9, de quo loco v. *Hithp.*

Hiph. imp. **שָׁעַר** obline (oculos) Jes. VI, 10. V. **שָׁעַר** *Hithp.* p. 1437.

Pilp. **שָׁעַר** pr. demulsit, permulsit (cf. arab. **سَمَّعَ** oleo irrigavit crines), hinc *oblectavit* Ps. XCIV, 19; et intrans. *oblectavit se, lusit* (infans) Jes. XI, 8, sq. acc. *oblectavit se, delectatus fuit* aliqua re, v. c. lege divina Ps. CXIX, 70. (Syr. **شَعْرَة** Ethpe. **شَعْرَة** oblectavit se, lusit, **شَعْرَة** lusus, spec. lusus verborum, Ethpa. **شَعْرَة** ut chald. **שָׁעַר** sermonibus delectatus est, et generam confabulatus est, enarravit.)

Pulp. **שָׁעַר** pass. *permulsus est, blanditias expertus est* (germ. geliebkost werden) Jes. LXVI, 12.

Hithp. **שָׁעַר** *oblectavit se.* Jes. XXIX, 9 cum lusu verborum: **שָׁעַר** *oblectate vos et coeci estote*, i. e. indulgete, per me licet, oblectationibus et voluptatibus vestris, mox tamen excoecabimini i. e. stupebitis adspectu eorum, quae evenient. De hoc duorum imperativorum usu, quorum alter concedendi, alter asseverandi et minandi vim habet, v. Gramm. hebr. §. 127, 2. Alii magis apte ad primariam verbi notionem (v. Kal): *coecos agite et excoecamini*, quod germ. dixeris: verblendet euch und erblindet. Sq. **שָׁעַר** *oblectavit se, delectatus fuit* aliqua re Ps. CXIX, 16. 47.

שָׁעַר m. plur. tantum (deriv. *Pilp.*) *deliciae, oblectatio* Prov. VIII, 30. 31. Ps. CXIX, 24. 77. 92. 143. 174. **שָׁעַר** *proles* qua gaudet aliquis et delectatur Jer. XXXI, 20. **שָׁעַר** *plantarum* quod in deliciis habet Jes. V, 7.

שָׁעַר verbum inusit., prob. i. q. **שָׁעַר** divisit, separavit. Arab. **شَعْرَة** ramus palmae, cf. **שָׁעַר**. Chald. **שָׁעַר** balsamum. Inde

שָׁעַר (divisio), fort. ramus, vel dubitator, coll. **שָׁעַר** n. pr. m. 1) 1 Par. II, 47. — 2) ib. comm. 49.

שָׁעַר 1) *fidit, scidit, rupit*, cf. **שָׁעַר**. Arab. **شَعْرَة** i. q. **שָׁעַר** fidit, fregit, impr. dentatim in externa ora, rimas fecit, spec. confregit alicui dentes anteriores c. acc.

p., IV cecit puer dentes anteriores suos, **שָׁעַר** fissura, apertura, hiatus, rima, os, melit. *schyira* (form. demin.) fissura parva Vassalli lex. p. 613. Aram. litteris transpositis **שָׁעַר**, **שָׁעַר** scidit, rupit, fregit, aperuit, **שָׁעַר** ruptura, rima, in Targ. pro hebr. **שָׁעַר** id.,

convenire solebant, partim otiosi considerare ad spectandum et confabulandum (Gen. XIX, 1. Dent. XXII, 15, Ruth. IV, 1. 11. Prov. XXXI, 25. 31. Thren. I, 4. V, 14); hinc בַּשַּׁעַר *in porta* i. q. *in foro, in iudicio* Dent. XXV, 7. Iob. V, 4. XXXI, 21. Prov. XXII, 22. Jes. XXXIX, 21. Am. V, 10. 12. 15; יֹשְׁבֵי שַׁעַר sedentes in porta i. e. homines otiosi Ps. LXIX, 15. Ruth. III, 11: שַׁעַר כָּל-שַׁעַר קִנְיֵי *omnis concio populi mei*.

Portarum in moenibus Hierosolymorum nomina in V. T. fere omnia videntur commemorari, et plurimae quidem portae suis nominibus appellantur apud Nchem. cap. II, aliarum passim tum apud eundem scriptorem, tum in aliis libris mentio fit. Difficile autem est, singularum portarum situm definire, in qua re aliquatenus adiuvantur Nehemiae verbi, qui cap. III enarrat, a quibus et quonam ordine destructae urbis moenia refecta sunt, in eaque re ab orientali parte urbis incipiens ad septentriones, dein ad occidentem procedit, et per australem partem redit ad eum ipsum locum, a quo descriptionem inchoaverat. Cap. II. autem idem Nehemias noctu aliquando se iumento vectum ex urbe excessisse per *portam vallis* et ab omni parte moenia circumvectum per eandem portam rediisse narrat. Similia denique habes cap. XII. vs. 31 sqq. Hoc autem confidere licet, Nehemiam et moenia et portas ut plurimum in ipsis fundamentis post destructionem residuis reaedificasse, ita ut urbis restauratae fere eadem portae essent, quae antea fuerant. Prima nobis sit a) שַׁעַר הַצֶּמֶן *porta ovium*, quae prima est in enumeratione Neh. III, 1 et ad quam redit ordo ibi. vs. 32 cf. XII, 39, ἡ πορταὶκὴ Joann. V, 2, sine dubio in orientali urbis parte et in templi viciniis quaerenda, quia eius restaurandae cura sacerdoti summo ceterisque sacerdotibus demandata esset (vid. Neh. III, 1), fortasse eo loco, ubi nunc est porta clausa aurea dicta, nomen illud naeta, ut videtur, ab ovibus in templo immolandis, quae in foro huius portae venales essent. Ad septentriones versus et in septentrionali parte urbis hae deinceps portae sequebantur: b) שַׁעַר הַדְּגָיִם *porta piscium*, prob. ita dicta a piscibus, qui ibi venales essent Neh. III, 3. XII, 39. Zeph. I, 10. 2 Par. XXXIII, 14 (ubi Manasses rex moenia nibis refecisse dicitur exorsus ab occidente et circa austrum pergens usque ad portam piscium), prob. ea quae hodie vocatur porta Sancti Stephani. c) שַׁעַר הַיְשָׁנָה *porta vetus* (de genere fem. v. supra) Neh. III, 6. XII, 39, fortasse eadem, quae et שַׁעַר הָרְאשִׁיִן audit Zach. XIV, 10. d) שַׁעַר בִּנְיָמִן (quia hac via in fines tribus Benjaminiticae ibant, v. Jer. XXXVII, 12. 13. Zach. XIV, 10. Jer. XXXVII, 13. XXXVIII, 7 (at vero templi portae erat שַׁעַר הַבְּנֵינִי עֵרֶת *porta Benjamin superior* Jer. XX, 2 = שַׁעַר בֵּית יְהוֹנָתָן הַבְּנֵינִי 2 Reg. XV, 35. XXVII, 50. Ez. IX, 2), et saepius שַׁעַר הָאֶרְצָה *porta Ephraimitica* (ut quae ad terram Ephraimiticam ducebat) Neh. VIII, 16. XII, 39. 2 Reg. XIV, 13. 2 Par. XXV, 23, in qua recte hodiernam portam Damascenam s. Bab al-Amud بَابُ الْعَمُود agnoscunt viri docti. e) שַׁעַר הַמְּזִיחַ 2 Reg. XIV, 13. 2 Par. XXVI, 9.

Jer. XXXI, 38 et שַׁעַר הַמְּזִיחַ Zach. XIV, 10 *porta turrium muralium*, CCCX unius distans a porta Ephraimitica 2 Reg. I. c. שַׁעַר הַמְּזִיחַ 2 Par. XXV, 23 ex שַׁעַר הַמְּזִיחַ corruptum est, id quod ex loco gemino 2 Reg. XIV, 13 apparet). — Ad occidentem patebat f) שַׁעַר הַמְּזִיחַ *porta vallis* (sc. per quam ibant ad vallem Hinno, quae praeter occidentalem urbis partem versus austrum descendit, in eo loco ubi nunc est porta Jafae (loppes) vel Bethlehemi vel Hebronis, بَابُ الْخَلِيلِ, ita dicta, quia per eam intrat ad has urbes. Neh. II, 13. 15. III, 13. 2 Par. XXVI, 9. Ab hoc loco protinus urbis moenia in margine Zionis montis ad alta praecipitia exstructa erant eaque de causa portis facile carebant. Proxima igitur porta g) שַׁעַר הַשְּׂפָרָה Neh. II, 13. III, 14. XII, 31, contr. שַׁעַר הַשְּׂפָרָה III, 13 *porta sterquilini* a porta vallis mille ulnis i. e. longo intervallo distitisse memoriae proditur Neh. III, 13. Flavio Josepho haec appellatur porta Essacorum (Joseph. bell. iud. V, 4. §. 2), hodie, ut putant, بَابُ الْمَغْرَبَةِ in valle Tyropeo, per quam sordes urbis exeunt, inter orientalem montis Zionis declivitatem et collem Ophel, sec. al. in occidentali Zionis parte. — Quae sunt reliquae portae omnes ab urbis oriente bramales fuerunt, una et altera, ut videtur, in ea moenium parte, quae ex Maussis tempore collem Ophel circumdabat (2 Par. XXXIII, 14. Neh. III, 27). Sunt autem hae quae sequuntur: h) שַׁעַר הַמְּזִיחַ *porta fontis* prope piscinam hortuumque regis Neh. II, 14. III, 15. XII, 37, quae sine dubio a fonte Siloah nomen traxit, et ut porta inter duos muros sita describitur 2 Reg. XXV, 4. Jer. XXXIX, 4. LII, 7. i) שַׁעַר הַמַּיִם *porta aquae*, ab oriente „portae fontis“ Neh. III, 26. VIII, 1. 3. 16. XII, 37, fortasse eadem, quae Jeremiae tempore vocabatur k) שַׁעַר הַמַּיִם *porta figlinae* Jer. XIX, 2, per quam vallem Hinno adibant, quanquam alii hanc eandem cum „porta vallis“ putant fuisse. Sic et aliae quaedam incertae sunt, in שַׁעַר הַמְּזִיחַ *porta ad orientem solem spectans* Neh. III, 29, quae utrum „aqua“ sit cf. ibid. vs. 26 et XII, 37 an potius „porta eorum“, non liquet. Hanc autem equorum portam שַׁעַר הַמַּיִם Neh. III, 28. Jer. XXXI, 40 (locum 2 Par. XXIII, 15 corrige secundum 2 Reg. XI, 16), quam urbis portis vulgo adnumerant, ad muros potius, qui templi aream circumdabant, pertinuisse puto, ut et שַׁעַר הַמְּזִיחַ Vulg. *porta iudicialis* Neh. III, 31, שַׁעַר הַדְּגָיִם הַחֲדָשׁ *porta Dei nova* Jer. XXXVI, 10. XXXVI, 10. שַׁעַר הַמְּזִיחַ (v. supra sub litt. c). שַׁעַר הַמְּזִיחַ *porta custodiae* Neh. XII, 39, שַׁעַר (שׁ) הַיְסוּד 2 Reg. XI, 6 (pro qua 2 Par. XXIII, 5 שַׁעַר הַיְסוּד 2 Reg. XXI, 16. XXXVI, 16. שַׁעַר הַמְּזִיחַ Ez. VIII, 3 (v. היסוד, יסוד, שַׁעַר, שַׁעַר); aliae ad regis palatium spectant, ut שַׁעַר הַמְּזִיחַ *porta cursorum* 2 Reg. XI, 19. Denique *porta media* vel *interna* שַׁעַר הַמְּזִיחַ Jer. XXXIX, 3 ex urbe superiore alieni in inferiorem duxisse videtur. — Difficile hanc de portis Hierosolymorum quaestionem variis modis tractaverunt viri docti sententiasque tulerunt diversas. Vid. impr. Lightfoot. opp. II. p. 184 sqq., Bachiene geogr. bibl. II, 1, §. 94 sqq.,

X, 25. XXV, 9. מִשְׁפַּחַת הָאָרֶץ populi terrae Zach. XIV, 17. Ez. XX, 32. מִשְׁפַּחַת הָאָרֶץ id. Gen. XII, 3. XXVIII, 14. Am. III, 2. מִשְׁפַּחַת הָעַמִּים populus Aegyptius Zach. XIV, 18. — 2) angustiore sensu *gens*, *δῖμος*, *universa familia*, et rarissime quidem de familia non israelitica, ut de Canaanæa Iud. I, 25, scapissime vero de familiis populi Israelitici, quarum plures *una tribus* (שָׁבֵט, מִשְׁבֵּט) comprehendebat, sicut contra una familia plures domos paternas (מִשְׁבֵּט בֵּית אָבִיהוּ vid. s. v. בֵּית no. 11. pag. 193) familiae Israelitarum Jer. II, 4. XXXI, 1. מִשְׁפַּחַת רְחֵבֶן־נָחֶם familiae tribus Rubenitarum Ex. VI, 14. 15. 19. 24. XII, 21. מִשְׁפַּחַת קֵלְתָדִידִירִי familia Kelathidarum 1 Par. VI, 39. מִשְׁפַּחַת מֵעָא familia mea Gen. XXIV, 38. Nubem exemplorum invenies in libro Num. I, 20sq. III, 15sq. IV, 24sq. XXVI, 5sq. XXXVI, 1. 12. Lev. XXV, 10. 41. Jos. XIII, 15. 23. 24. 28. 29. 31. XV, 1. 20. XVII, 2. XVIII, 21. XIX, 8sq. XXI, 4. 20. Iud. IX, 1. Ruth. II, 1. 3. 1 Sam. IX, 21. X, 2. XVIII, 18. 2 Sam. XIV, 7. XVI, 5. Jer. III, 14. Zach. XII, 12. Neh. IV, 7. 1 Par. II, 55: מִשְׁפַּחַת סִינַיִם. 1 Sam. XX, 29: מִשְׁפַּחַת זָבֻחַ מִשְׁפַּחַת הַמִּשְׁפָּחָה (gentile) *est nobis*, cf. vs. 6. Perspicuis verbis מִשְׁפַּחַת distinguitur a שָׁבֵט vel מִשְׁבֵּט Num. XXXVI, 6: מִשְׁפַּחַת מִשֶּׁה אֲבוֹתָם *familia tribus paternae earum*. Deut. XXIX, 7. Jos. VII, 14. XXI, 5. 6. Iud. XXI, 24. 1 Sam. IX, 21: מִשְׁפַּחַת בְּנֵי־מִינָרִים מִשְׁפַּחַת הַמִּינָרִים *familia mea mininarum una ex familiis tribus Beniaminitarum*. X, 21. 1 Par. VI, 56. Nihilominus passim minus accurate ponitur pro שָׁבֵט, ut Jos. VII, 17: מִשְׁפַּחַת יְהוּדָה i. q. שָׁבֵט יְהוּדָה et sequens מִשֶּׁה יְהוּדָה, Iud. XIII, 2. XVIII, 2. 11: מִשְׁפַּחַת הַרְגִיזִי (i. q. שָׁבֵט vs. 1). XVII, 7. XVIII, 19. Zach. XII, 13: מִשְׁפַּחַת בֵּית לָוִי. Singulare est מִשְׁפַּחַת הַיְהוּדִים Jer. XXXIII, 24 de duobus regnis Israeliticis, Iudæa et Ephraimiticis. Cf. Ewald. antiq.itt. pop. Israel. p. 249. 252. — 3) *genus* (animalium) Gen. VIII, 19 (cf. שָׁמַיִם no. 2., gr. *ἔθνος*, *δῖμος*, et familiae animalium, adeo plantarum, apud nostras naturæ scrutatores), it. in universum de rerum generibus Jer. XV, 3: ut poenas immittam eis מִשְׁפַּחַת אֲרֵבֶטֶת *quatuor* (rerum) *genera* (nempe gladium, canes, aves rapaces et feras).

שָׁפַט fut. שָׁפֵט 3 pl. semel רָשַׁעְתִּי ante pausam

Ex. XVIII, 26 1) *iudicavit*. (Phoen. שָׁפַט part. iudex, v. infra, reliquæ linguae semiticae hac radice carent; eius origo esse videtur in *statuendo*, *erigendo*, ut *germ. richten*, et aeth. **ሰፈፈ**; iudicavit = hebr. שָׁפַט a rad. שָׁפַט, coll. radd. cogn. שָׁפַט, שָׁפֵט, שָׁפֵט q. v. Cf. Büttcher spec. p. 97.) Constr. sive absol. Gen. XIX, 9. Jes. XI, 3. Mich. III, 11. Iob. XXI, 15. Ez. XLIV, 24. 2 Par. XIX, 6, sive sq. acc. pers. cuius dicitur Exod. XVIII, 22. 26. Deut. XVI, 18. XXV, 1. 1 Sam. VII, 16. 17: שָׁפַט אֶת־יִשְׂרָאֵל, 1 Reg. VIII, 32. 2 Reg. XXIII, 22. Jes. XI, 4. Joël. IV, 12. Ez. VII, 27. XI, 10. 11. XVIII, 30. XX, 4. XXXIII, 20. XXXV,

11, semel שָׁפַט iudicium exercuit inter eos Ps. LXVII, 5, raro sq. acc. rei Ex. XVIII, 26. 22: difficultiores causas Mosi indicandas proponant, שָׁפֵט, רָבִי־הַיְהוּדִים וְרָבִי־הַיְהוּדִים *et causam quamcumque leviores ipsi iudicent*. Dicitur etiam מִשְׁפַּט צֶדֶק Prov. XXXI, 9. Ps. IX, 5. Jer. XI, 20, et מִשְׁפַּט וְעֵדוּת Ps. LXXV, 3 iustitiam, acquitatem exercuit in iudicio, cf. Ps. LXXIII, 2, et contra עָוֹן שָׁפַט iniquitatem exercuit Ps. LXXXII, 2. Porro שָׁפַט מִשְׁפַּט iudicium iudicavit, sententiam dixit 1 Reg. III, 28. שָׁפַט אֶת־מִשְׁפַּט iudicium legitimum fecit Zach. VII, 9. שָׁפַט מִשְׁפַּט iudicium legitimum fecit solutare Zach. VIII, 16. 38: שָׁפַט מִשְׁפַּט מִשְׁפַּט *carerebo in te iudicia adulterarum*. שָׁפַט אֶת־הָאָרֶץ arbiter fuit inter (huc) et inter (illum) Gen. XVI, 5. Ex. XVIII, 16. Num. XXXV, 24. Deut. I, 16. Iud. XI, 27. 1 Sam. XXIV, 13. Jes. V, 3, et שָׁפַט־עַל id. Ez. XXXIV, 20. Gen. XXXI, 53: Deus arbiter sit inter nos. Cf. Judith. VII, 2 (*ἀποκρίσας ἀναπέσοι — καὶ —*).

Part. שָׁפֵט, שָׁפֵט subst. *iudex* Ex. II, 14. Deut. XVI, 18. XVII, 9. 12. XXV, 2. Jos. VIII, 33. XXIII, 2. XXIV, 1. 1 Sam. XV, 4. 2 Sam. VII, 11. Jes. I, 26. III, 2. Mich. IV, 14. VII, 3. Zeph. III, 3. Iob. IX, 24. XII, 17. 2 Par. XIX, 6. Esr. X, 14, sacpe de Deo iudice hominum vel totius orbis terrarum Gen. XVIII, 25. Jes. XXXIII, 22. Ps. VII, 12. L, 6. LXXXV, 8. XCIV, 2. (שָׁפַט *princeps*, v. s. no. 2.)

Spec. (v. רָשַׁע no. 2. pag. 335) *iudicare* aliquem est a) i. q. *damnare*, *punire* sentem (*καταξιύω*, cf. aeth. **ሰፈፈ**; iudicavit, condemuavit. arab. قَضَى id.) 1 Sam. III, 13. Ez. VII, 3. 8. XX, 4. XXII, 2. XXIV, 14. XXXVI, 19. Obad. II, 1. Ps. CIX, 31, cf. שָׁפֵט. b) *tucri* ius alicuius, max. *miseri*, *oppressi*, sq. *accus. pers.* Jes. I, 17: שָׁפַט *tucri* ius *orphani*. vs. 23. Ps. X, 18. XXXVI, 1. LXXII, 4. LXXXII, 3. 'שָׁפֵט *id.* Jer. V, 28. Thren. III, 59. Sq. מִן מִן *praegn. tucri ius* (alic.) *eumque vindicare ex potestate* (inimicorum) 1 Sam. XXIV, 16: שָׁפַט מִן *vindicabit me Deus e manu tua*. 2 Sam. XVIII, 19. 31. Ps. XLIII, 1.

2) *rexit*; quod ex iudicando pendet, siquidem ius dicere regum summorumque magistratum erat (1 Sam. VIII, 20. 1 Reg. III, 9. 2 Reg. XV, 5. Prov. XXIX, 14. 2 Par. I, 10, cf. רָשַׁע no. 1. 2). Iud. XVI, 31. 1 Sam. VIII, 5. 6. Inde

Part. שָׁפֵט, שָׁפֵט. *princeps* Ps. II, 10. CXLVIII, 11. Am. II, 3 (i. q. מִשְׁפָּט I, 15). Jes. XVI, 5. XL, 23. Prov. VIII, 16, max. de ducibus et magistratibus Israelitarum, qui inter Josuam et Samuelon populum suum a vicinorum populorum tyrannide vindicabant, inde pacem facta et summum magistratum gerebant et ius dicere solebant (Iud. III, 10. IV, 4 sq. X, 2. 3. XII, 7. 8. 9. 11. 13. 14. XV, 20. 1 Sam. VII, 6. 15) Iud. II, 16. 17. 18. 19. Ruth I, 1. 2 Reg. XXIII, 22. 1 Par. XVII, 6. Eodem nomine *Sufet* appellati sunt summi magistratus Carthaginensium. Liv. XXVIII, 37: „Sufetes [sic codd. antiquiores, in plerisque est *suffetes*], qui summi Poe-

שפּע rad. inusit. *affluxit, diffluxit, profusus fuit, abundavit, redundavit*, ut in Talm. et apud Rabbinos. Chald. שפּע et syr. **שפּע** in Pe. Pa. Apli. Ethpa. id., valde usitatum. Eodem etiam pertinet, quanquam a primaria notione paululum discessit, arab. شفع complevit et parem fecit numerum imparem, it. intercessit pro aliquo, quasi supplevit de sua quadam affluentia, coll. syr. Aph. **شفا** et rabb. שפּעוּת largitus est, **שפּעוּת** liberalitas. Vicinae sunt radd. שפּעוּת et שפּעוּת.

שפּע m. אפּ. לט. affluentia, abundantia. (Chald. שפּע, syr. **شفا** id.) שפּעוּת abundantia maris i. e. opes re maritima partae Dent. XXXIII, 19. LXX *πλοῦτος θαλάσσης*.

שפּע f. abundantia, hinc multitudo, magna copia, ut aquae Job. XXII, 11. XXXVIII, 34, hominum 2 Reg. IX, 17: שפּעוּת יהוא *agmen Jehu* (LXX *χοινοτόης*, pulverem volunt ab agmine adveniente excitatum), it. camelorum Jes. LX, 6, equorum Ez. XXVI, 10. In Talm. quocumque est de aquae copia, de agmine hominum.

שפּע f. i. q. שפּעוּת 2 Reg. IX, 17: שפּעוּת יהוא *agmen ego video*. שפּעוּת = est terminatio fem., gramm. hebr. §. 79, 2, a; sed fortasse scribendum est שפּעוּת vel שפּעוּת quod proxime antecedit.

שפּע (abundans, vel est patronym.) n. pr. viri Simeonitae 1 Par. IV, 37.

שפּע rad. inusit. i. q. chald. שפּע et syr. **شفا** scabit, fricuit, contrivit (ut שפּעוּת et שפּעוּת), dein *serpsit, reptavit*, ut syr. Pa. **شفا**, unde **شفا** reptans, **شفا** reptatio. Ad fricandi atterendique notionem plures quoque significatus radicem arab. شقق et شقق revocari possunt, v. c. شقق vestis tenuis et teres, شقق tenuis, moerore emaciatius (cf. Schultens. ad excerpt. Haon. p. 413), شقق volatu strinxit qs. fricuit terram avis vel nubes dependens, شقق subtilis pars pulveris excitati vel farinae.

שפּע fort. form. deminut., ut אפּעוּת, cf. שפּעוּת, gramm. hebr. §. 85, 4. Simonis onomast. p. 437) m. אפּ. לט. serpentis species, Hieronymo auctore *cerastes*, cui tribus Danitarum comparatur Gen. XLIX, 17: יהוא דן דן קהש עליו - ברהה שפּעוּת עליו - ארת הנשק עשני - סוס *fiat Dan anguis ad viam, cerastes ad semitam, mordens calces equi, ut cadat sessor retrorsum*. Quam Dan esset parva tribus et comparatio ad dolum bellicum tendat (cf. Iud. XVIII, 27), ea de causa post commune serpentis nomen שפּעוּת expectari potest certae

speciei mentio eiusque ad contentionem comparationemque apprimae; vix autem aptior dici poterat quam *cerastes*, Coluber *cerastes* Linn., Coluber cornutus Haselquist. (itiner. p. 354), animal parvum in serpentum genere, cui longitudo est XIII vel XIV digitorum, crassitudo digiti unius, antennis binis quasi corniculis instructum, venenosum, periculosum, in arena et prope vias delitescens, et valde invidiosum. Vid. Plin. H. N. 8, 23, s. 35, Diodor. Sic. 3, 49, aliaque testimonia collecta a Bocharto hieroz. P. II. l. 3. c. 12 (Tom. III. p. 205 sqq. ed. Lips.), praeterea copiosam cerasti descriptionem habes ap. Bruce itin. Habessin. V, 200—212 ed. germ. et imaginem ibid. tab. XLII. Arab. شقق vel شقق est serpentis genus punctis nigris et albis distinctum (الشققات من الأرقم Kam.), in quo Bochartus

l. c. *haemorrhoum* agnoscit, cerasti simillimum: quam alii شقق serpentem volatilem interpretantur (أو التي

شقق Kam.), alii eundem qui et شقق vocatur i. e. serpentem magnum qui adorit equitem aequae ac peditem, surgens autem in candam facile caput equitis aequat, et qui vivit in desertis, ut ait Damirius, cuius verba sunt: الشقق الكبيّة العظيمة التي تؤذي الفارس والراجل وتقوم على ذنبيها وربما بلغت رأس الفارس وتكون في الصحارى —

Nomen habere videtur a reptando (v. rad.), ut serpens a serpendo; non a pungendo, quod contendit Alb. Schultens (ad exe. Hamas. p. 413) coll. شقق frigris acrimonia; nec ab insidiis, ut suggerunt LXX vertentes *εγχαθημενος* (cf. שפּעוּת p. 1381). Basiliscum dant Graec. Ven., Onk. (הורקן) et Syr. (شقق). Obscurum est quod habet Saad. et Ar. Erp. ومعرن; nam quod Bochartus hoc cerasten interpretatur est, id mihi quidem incertum videtur, licet **شقق** sit cornu.

שפּע (Fort. i. q. שפּעוּת serpens) n. pr. filii Benjaminis Num. XXVI, 39, ubi in codd. 9. 199 Kenn., text. Samar., LXX. Syr. Vulg. legitur שפּעוּת, quod vel contractum est ex illo, vel corruptum. Praeterea nota, quod idem filius Benjaminis Gen. XLVI, 1 vocatur מפי, cuius loco certe שפּעוּת ponendum est, scil. nomen familiae = משפּחת השפּעוּת, in iuxta illud positum שפּעוּת = משפּחת יהושפּעוּת. — Patronym. שפּעוּת (contr. ex שפּעוּת quod ipsum legitur in codicibus MSS. duobus) Num. XXVI, 39.

שפּע (id.) n. pr. viri ex familia Benjaminis 1 Par. VIII, 5.

שפּע (fort. serpentes) n. pr. 1) gentis vel familiae Benjaminitarum 1 Par. VII, 12, ubi iuxta ponuntur שפּעוּת

regium collocatur, vel, ut Dav. Kimchi, Raschi al. explicant, de tentorio regio Jer. XLIII, 10 Keri: וְהָיָה כְּעֵצֵי הָאֵשׁ וְעָבְדָהּ וְעָבְדָהּ וְעָבְדָהּ *splendorem suum super eis* sc. super lapidibus in quibus regis solium collocatum erit. Kethib est וְעָבְדָהּ, quod si probum est, sine dubio idem significat. Conferri solet arab. سَفَرَة i. e. corium quod solo insternitur et in quo cibos ponunt pransuri vel coenaturi; sed hoc, licet pro corio nonnunquam panno serico utuntur (Kosegart. chrest. arab. p. 2. lin. ult.), commune viatorum suppellectile est et proprie notat comeatum viae, ductum scil. a verbo سَفَر iter fecit (cf. Boettcher. l. c. p. 11), nec ad regium apparatus. Nec ad Jeremiae locum quicquam attinere videtur. Eo minus autem assentiri possum cl.

1) pr. scabuit, scalpsit, rasit, ut שִׁפָּר et שִׁפָּר no. II., cf. שִׁפָּר et שִׁפָּר, deinde polivit, nitidum reddidit radendo aliquid.

2) intrans. nituit, splenduit (cf. arab. سَفَرَة illuxit aurora, IV id. et splenduit sol, nitore reluxit vultus, it. שִׁפָּר polivit, nitidum fecit, מְשׁוּפָּר de nuno fulgente Antar. Muall. vs. 37. Har. 7. p. 70. Hamadani in Sacyi chrest. arab. T. III. p. 89, syr. ܫܦܪܐ et chald. ܫܦܪܐ aurora), hinc pulcher fuit (ut aram. שִׁפָּר, שִׁפָּר. Sq. עַל pers. placuit alicui aliquid Ps. XVI, 6: נִחַתְּ מִי שִׁפָּרָה עֵינַי sors mihi placuit, pulchra mihi visa est. LXX: ἡ κληρονομία μου κραιπνὴ μοι ἐστίν. Cf. chald. שִׁפָּר Dan. IV, 24.

Alias significationes, quas huic radici tribuunt, vid. infra in derivv. שִׁפָּר et שִׁפָּר. (Doctam et ingeniosam radicem שִׁפָּר, שִׁפָּר, שִׁפָּר all. indagacionem instituit F. Boettcher in Hoeferi Zeitschrift für die Wissensch. der Sprache, vol. III, quaenam quae de rad. שִׁפָּר ibi statuit p. 16 et 29, mihi non persuasit.)

Pi. sec. multos intpp. Iob. XXVI, 13, sed v. שִׁפָּר.

שִׁפָּר fut. יִשְׁפָּר chald. pulcher fuit, sq. עַל pers. Dan. IV, 24 et שִׁפָּר pers. III, 32. VI, 2 placuit. (Targ. שִׁפָּר pulcher fuit, sq. שִׁפָּר pers. pulcher, decorus fuit, sq. optimum, syr. ܫܦܪܐ pulcher, decorus fuit, sq. ܫܦܪܐ pers. placuit, ܫܦܪܐ pulcher.)

שִׁפָּר (cod. Sam. שִׁפָּר i. e. שִׁפָּר m. 1) pulchritudo, elegantia (verborum) Gen. XLIX, 21. (Aram. ܫܦܪܐ pulchritudo).

2) n. pr. montis in deserto arabico Num. XXXIII, 23. 24.

שִׁפָּר f. 1) splendor, pulchritudo. Iob. XXVI, 13: שִׁפָּר בְּרוּחַ שִׁפָּר בְּרוּחַ שִׁפָּר spiritu eius (Dei) caeli facti sunt splendor i. e. splendida, splendidissima. Ita hunc locum interpretati sunt R. Levi, Gussetius, Alb. Schultensius, Io. Simonis, Ewaldus (gramm. crit. 1827. p. 92) et recentiores omnes. Plerique olim intpp. שִׁפָּר pro שִׁפָּר perf. Pi. (pulchrum fecit, ornavit sc. stellis et sideribus) ut שִׁפָּר Ez. XVII, 7. XXXI, 4 pro שִׁפָּר dictum existimabant, vel שִׁפָּר paragogicum dicitantes ad arbitrium, vel duarum structurarum (שִׁפָּר בְּרוּחַ שִׁפָּר et שִׁפָּר בְּרוּחַ שִׁפָּר) confusionem statuantes (Vulg. spiritus eius ornavit coelos), sed Dag. forte necessarium ex litteris בְּרוּחַ שִׁפָּר vix unquam excidisse reperitur.

2) n. pr. f. Ex. I, 15.

שִׁפָּר m. ἄν. λγ. splendor, spec. ut videtur, de aulacis et stragulis quae expanduntur in loco, ubi solum

regium collocatur, vel, ut Dav. Kimchi, Raschi al. explicant, de tentorio regio Jer. XLIII, 10 Keri: וְהָיָה כְּעֵצֵי הָאֵשׁ וְעָבְדָהּ וְעָבְדָהּ וְעָבְדָהּ *splendorem suum super eis* sc. super lapidibus in quibus regis solium collocatum erit. Kethib est וְעָבְדָהּ, quod si probum est, sine dubio idem significat. Conferri solet arab. سَفَرَة i. e. corium quod solo insternitur et in quo cibos ponunt pransuri vel coenaturi; sed hoc, licet pro corio nonnunquam panno serico utuntur (Kosegart. chrest. arab. p. 2. lin. ult.), commune viatorum suppellectile est et proprie notat comeatum viae, ductum scil. a verbo سَفَر iter fecit (cf. Boettcher. l. c. p. 11), nec ad regium apparatus. Nec ad Jeremiae locum quicquam attinere videtur. Eo minus autem assentiri possum cl.

Hitzigio (comment. ad Jer. l. c.), qui et שִׁפָּר et ipsum שִׁפָּר stragulum carnificis exponit, ut arab. شَع.

שִׁפָּר m. chald. aurora, a splendore dicta Dan. VI, 20. Syr. ܫܦܪܐ id. Pesch. pro hebr. שִׁפָּר Hos. VII, 3. Vic. est chald. samar. et syr. ܫܦܪܐ, ܫܦܪܐ diluculum, aurora.

שִׁפָּר rarius שִׁפָּר m. pl. שִׁפָּר estr. שִׁפָּר tuba, lituus (Rabbini praeter שִׁפָּר utuntur forma שִׁפָּר, unde sumtum videtur arab. شَمُور Meninsk. ex Wankulio, Zamakhschari in Mukaddima [non سيمور, qua falsa scriptura Winerus abutitur ad etymon constituendum], cf. Scheipur ap. Kiesewetter. de musica Arabum p. 93, vulgatus apud Arabes est شَمُور vel شَمُور, fortasse a sono claro et acuto dictus, siquidem notio splendoris (v. rad.) ita poterat transferri, vel e cornu factus vel cornu similis i. q. קֶרֶן (Jos. VI, 5 coll. vs. 4. 6. 8. 13) Ex. XIX, 16. 19. Lev. XXV, 9. Jos. VI, 4 sqq. Iud. VII, 8. 16. 18. 19. 20. 1 Sam. XIII, 13. 2 Sam. II, 18. VI, 15. XX, 1. 1 Reg. I, 34. 39. 41. Jes. XXVII, 3. Jer. IV, 5. 19. 21. Joël. II, 1. Am. II, 2. III, 6. Iob. XXXIX, 24. 25. Ps. LXXXI, 4 etc. Hieron. comm. ad Hos. V, 8: „buccina pastoralis est et cornu recurvo efficitur, unde et proprie hebraice Sopbar, graece ζεφαρίνη appellatur.“ Cf. Mischna Rosch haschana c. 3, §. 2. 3. LXX. ἀόλων; ζεφαρίνη. Tubam inflare est שִׁפָּר vel שִׁפָּר, vid. rad. שִׁפָּר.

שִׁפָּר (pulchrum) n. pr. oppidi, sec. Euseb. et Hieron. (onom. s. v. Saphir) in montanis siti inter Eleutheropolin et Ascalonem in tribu Judae, Mich. I, 11. Fortasse idem est quod hodie ibi monstratur As-Sawafir المسوافير, Scholz itiner. p. 255, Ed. Robinson Palast. II, p. 631. Ewald. idem esse oppidum conicit quod שִׁפָּר appellatur Jos. XV, 48, ubi in quibusdam codd. LXX pro Σαφίρ legitur Σαφίρ.

mentar. ad h. l. locosque talmudicos quos afferunt (ut Mischn. Pesach. V, 6). Arias Montanus: crematibrac. Recentiore tempore hanc interpretationem docte defendit F. Boettcher specc. p. 332, postquam multi eam deseruerant. Et horum quidem alii acquiescebant in eo quod Vulg. Syr. Symm. Theod. nec non Aqu. in secunda editione praebent (labia, *χάλη* s. labra, margines, quasi scribatur vel שֶׁשֶׁת vel שֶׁשֶׁת, quod ipsum restituit Ewaldus et Hitzigius), alii, ut Gesenius, Winer, cogitabant stabula s. loca atrii quibus victimae immolandae alligatae fuerint, inconsiderate, quum haec unius palmi longitudinem habere non possent, alii, ut Eichhornius, canales stillicidia excepturos, alii, ut Gussetius et Haevernickius, asseres s. limbos ad dextram sinistramque mensarum (versu 42 memoratarum) oram eminentes, alii denique, ut J. Simonis, chytropodas s. lapides focarios quibus olla imponeretur (ut arab. *أَكْبِيَّة* pl. *أَكْبِيَّة*), vel vasa coqui-

uaria, ut Sam. Lee in lexico hebraeo.
 2) palatio duplex i. e. hina spatia palis tanquam terminis confixa, et, quum sine dubio ad vitam rusticam et pastoralem pertineret hoc voc., spec. *caulae pecorum palis* (et cratibus) *constructae* (munis cinctae vocantur *גְּדוּדִים*, commune nomen est *גִּבְלָאִים*). Hinc Ps. LXVIII, 14 *יָשְׁבוּ בֵּין שְׁפָתַי שֶׁבֶב בֵּין שְׁפָתַי* et quieti in pace recubant, sive greges suos custodientes in pascuis sive domi suae rei rusticae et pecunariae curam habentes, a bellicis turbis remoti. Proverbialis locutio est, ut *יָשְׁבוּ בֵּין הַמְּשָׁתִּים* (vid. infra *שְׁפָתַי*) et *שָׁבַד בֵּין הַתְּמָרִים* et *יָשַׁב בֵּין הַתְּמָרִים* sub vite sua et ficu sedere Mich. IV, 4 al. Cf. Iud. V, 11, ubi praedam dividunt *בֵּין גְּדוּדֵיהֶם* inter canales potatorios. Duali usi esse videtur Hebraei, quoniam eiusmodi caulae pro diversis pecorum generibus in duas partes divisae essent. Cf. nomen loci *גְּדוּדֵיהֶם* i. e. duae caulae Jos. XV, 36. Varia autem sunt interpretum commenta. Non paucis olim, quibus assentitur hodie Sam. Lee, *גְּדוּדֵיהֶם* (ut et *גְּדוּדֵיהֶם*) erant „chytropodes,“ multis aliis, quibus J. D. Michaëlis praeverat, „canales potatorii,“ male adscito arab. *سفت*, quos refutavit N. W. Schroeder ap. Mantingh. ad Ps. l. c. LXX et Symm. vertunt: *ἀπὸ μέσων τῶν ἀνέμων* i. e. inter medias agrorum portiones, Saadias: *بين طرقات المزارع* inter planities, Targ. adeo *תְּמָרֵיהֶם* inter sterquilinia (cf. *אֲשֶׁת*). Veram sententiam dudum dixerat Iob. Ludolfus in lex. acth. pag. 76. — Vid. *גְּדוּדֵיהֶם*.

אֲשֶׁת (in codd. passim *אֲשֶׁתִּים*) *finetum, sterquilinum*. I Sam. II, 8: *e pulvere erigit tenuem, אֲשֶׁתִּים יָרִים אֲשֶׁתִּים* et *sterquilinio tollit pauperem*. Ps. CXIII, 7. In utroque loco *pulvis* et *stercus* summam paupertatem, vilissimamque hominis in pulvere iacentis conditionem indicant, cf. arab. *تَرَب* terrae adhaesit, humi iacuit, it. pauper evasit. Teblebi ad Har. I, p. 3 ed. Schult.: *متراب*

est paupertas, quoniam terrae adhaerescere facit (genum) *تَرَبْت* Meidan. Prov. 750 [T. I. p. 226. ed. Freytag.]: *تَرَبْت* *أَكْبَاك* terrae adhaereant manus tuae i. e. egenus fias!

Cf. etiam *سَوْر* *stercus* it. sec. Kamus. p. 365 *السَّوْر* *الْتَّام* *summa paupertas*. — *שֶׁשֶׁת הָאֲשֶׁתִּים* Neh. II, 13. III, 14. XII, 31 et contr. *שֶׁשֶׁת הָאֲשֶׁתִּים* III, 13 porta sterquilinii, una ex occidentalibus Hierosolymorum portis.

Plur. *הָאֲשֶׁתִּים* (a sing. deperdito *הָאֲשֶׁתִּים* vel *הָאֲשֶׁת*) Thren. IV, 5: *quī gestabantur in cocco הָאֲשֶׁתִּים* filii in fineto nunc iacent, cf. similes locutiones *amplecti rupem* Iob. XXIV, 5, *lambere pulverem* (v. *הָרָב*) et quae supra ad Sing. observavimus. Profecto enim J. D. Michaëlis, poetarum orientalium lectione imbutus, non debebat scribere (Supplem. 157): „quis vel pauperissimus, sellam non habens, in sterquilinio sedeat? aut sterquilinum amplectetur? quin potius humi sedeat?“ neque erat, cur propterea *sterquiliniū* significatum tanquam illis locis ineptam planeque absonum abiceret. Re vera enim haec vocabuli vis tum ex unanimi veterum interpretum consensu (LXX. *σπογγα*. Vulg. *stercus, sterquilinum, Saad.* in Ps. et Abulw. *مزابيل*, Chald. Syr. *קִינִיָּה*, *كَيْنِيَا*), tum ex usu talmudico, favente ut vidimus locorum contextu, tam certa est, quam quod certissimum. Ea loca Mischnae a Buxtorfio in Lexico plane ommissa. In his partim est Sing. *אֲשֶׁת* pro *fineto* (Chethuboth 7 §. 5) eoque a fimo distincto (Baba Mezia 5 §. 7: *אֲשֶׁת אֵם* *אֵם אֵם* *כֵּן הִיא* nisi *stercus* habeat in fineto. Baba batra 5 §. 3: *אֲשֶׁת נָכַר וְנָכַר* qui vendit finetum, vendit *stercus* in eo), partim Plur. *הָאֲשֶׁתִּים* de singulis fimi acervis in agro stercorendo Schebiith c. 3. §. 1. 2. 3. Formam *אֲשֶׁתִּים* habes in Vers. hebr. Dan. III, 29 pro chald. *קִינִי*, adde Kimchi ad Jes. XXV, 10: *הַיְהִי הָאֲשֶׁת הַיָּבֵשׁ שֶׁבְּאֲשֶׁת יָקָרָה*. Elias in Methurgeman *קִינִי* explicat *אֲשֶׁת*, et contra R. Tauch. *מְגִלַּת אֲשֶׁת*. His ita expositis (cf. Hartmann Suppl. ad Lex. nostr. e Mischna p. 16) facile quidem carebimus commento J. D. Michaëlis a multis fidenter repetito, *אֲשֶׁת* idem esse quod *אֲשֶׁתִּים*

tripus Arabum Scenitarum, cui olla imponitur; attamen in radice etymoque vocabuli definiendis haerebimus. Quod ad significationem attinet, ferme perinde fuerit, utrum ad *אֲשֶׁת* illud revocabis, an ad *שֶׁשֶׁת*, ab utriusque enim radicis potestate ducere poteris *reconditorium, repositorium*, i. e. *acerrum*, quae primaria eius significatio esse videtur: in variis formis vero explicandis posita est difficultas. Atqui pro radice *אֲשֶׁת* (quae Hartmanno placet l. c.) pugnat talmudicum *אֲשֶׁת*, cuius pluralis esse possit *אֲשֶׁתִּים* (quanquam expectaveris *אֲשֶׁתִּים*, v. tamen Lehrgeb. p. 375 sq.): sed quomodo explicabis veram Pluralem *הָאֲשֶׁתִּים*, quomodo (si forte provocaveris ad *אֲשֶׁתִּים* et *הָאֲשֶׁתִּים*) Dagesch forte in *ת*? Contra si cum Jo. Simone

ad radicem ut illud refers, קצץ וְהָיָה הַקֶּצֶץ דִּיקְרָא dicta erant pro טפת וְהָיָה הַקֶּצֶץ: sed unde mischnicum קצץ? Nescio an hic singularis quodam miseris acvi errore etymologico ortus sit ex antiquo קצץ pro plurali perperam habito? idemque veti. intpp. placuisse videtur, qui קצץ constanter singulari numero expresserant *κοπιωλον, stercus, non sterculinia*. Cf. chald. אַמְקָה ancilla, ex hebr. אַמְקָה plur. אַמְקָהוּ. *)

מִשְׁתַּף dual. i. q. טפת no. 2 (q. v.) *caulae pecorum palis septae*. Bis legitur. Iud. V, 16 de Rubenitis tardis ad bellum: לְמַדָּה יִשְׁבַּח בֵּין הַמִּשְׁתַּף לְשִׁמְשׁוֹ לְמַדָּה יִשְׁבַּח עֲבָרִים סְלִילֵעַת סוֹנוֹס פִּיִּסְטֻלָּה פֶּאֶסְטוֹרִיִּסְתִּיָּה. Gen. XLIX, 14 de Isacharitis robusto hominum genere, et pacifico, qui vitam debebant quietam in amoenis terrarum tractu: וְיִשְׁבַּח הַחַיִּל רֹבֵץ בֵּין הַמִּשְׁתַּף וְיִהְיֶה מְנוּחָה בְּרֵי וְיִשְׁבַּח הַחַיִּל רֹבֵץ בֵּין הַמִּשְׁתַּף וְיִהְיֶה מְנוּחָה בְּרֵי וְיִשְׁבַּח הַחַיִּל רֹבֵץ בֵּין הַמִּשְׁתַּף וְיִהְיֶה מְנוּחָה בְּרֵי *Isachar est asinus corpore robusto, recubans inter caulas; et videt quietem bonam esse et terram amoenam etc.* — In hoc vocabulo explicando interpretes eandem fere interpretandi varias vias sequuntur atque in טפת no. 2. Illuc igitur remittimus lectorem, addimus ea, quae ad Gen. et Iud. ll. cc. pertinent. In Gen. nonnulli iatpp. exponunt: inter terminos, ut Vulg. Onk. (בֵּין הַחֻמָּיִם), Pseudoj. et Targ. Hæeros., Pers., Sal. Parchon, quod de agrorum terminis vel limitibus accipiunt Rosenm. Stachelin. all., eodemque collineant verba LXX. intpp. *ἀνὰ μέσον τῶν κλίθων* et fere Syr. etiam: *صَدَا مَدَا* inter medias vias. Obscurior est interpretatio Saadiae quem Ar. Erp.

sequitur: *بَيْنَ بَيْنَ مَدَا* inter binas series. Graec. Venet.: *ἀνὰ τὰ ἡμιούβρια*, vult binas sarcinas lateribus iumentis adstrictas. Eodem sensu LXX. in lib. Iud. l. c. verterunt: *ἀνα μέσον τῆς διουμίας* (cf. *ῥόμος* onus), quod variis coniecturis attractarunt docti homines (v. summam rei in Schleusneri novo thesauro s. v. *διουμία*). Symm. Iud. l. c. *ἀνὰ μέσον τῶν μετακλίθων*, quod v. Suidas exponit *τὸ μεταξὺ τῶν δύο γαλιόγγων ἐν πόλει*. Theodot. ibid. retinuit hebr. *Μισσηθαιμ*, quod in certos LXX. codices irrepsit. Syr. cum Ar.: inter vias. Vulg. etiam hic: inter terminos, et sic R. Jona MS.: *בֵּין הַחֻמָּיִם* et Jonath.: *בֵּין הַחֻמָּיִם בֵּין הַחֻמָּיִם* inter terminos in bivio: quam interpretationem deum defendere conatus est Studer in comm. ad h. l. *Caulas iam habet R. Dav. Mecerchor in comm. ad h. l. Caulas iam habet R. Dav. Mecerchor in comm.*

מִשְׁתַּף chald. v. s. rad. קצץ p. 616.

מִשְׁתַּף verbum inusit., cui vel *exundandi* et *effluendi* significatum tribuunt, ut sit i. q. קצץ, vel arabico

مشتف componunt, quod significat *durum esse et asperum*, pro diversa interpretatione vocis קצץ q. v. [Praeterea in lingua phoenicia extat subst. קצץ, quod ad sacrificia videtur pertinere, cuius significationem tamen certa ratione vix definias. Legitur in inscr. Massil. lin. 11, Moversius (Ploen. Texte II, p. 64 et 72) de haruspiciis exponit coll. קצץ iutueri, Munkius (Pinscription phénicienne de Marseille p. 37) de fructuum genere eo quod in Mischna tr. Kilaim I, 4 קצץ nominatur et loto simile esse dicitur, Ewaldus denique (Ueber die neuncentdeckte phoenik. Inscr. zu Marseille, Gotting. 1849, p. 18) avis genus quoddam vult intelligi.]

מִשְׁתַּף m. אַר. lex. Jes. LIV, 8: קצץ קצץ prob. *inundatio s. effusio irae* (divinae) i. q. קצץ קצץ Prov. XXVII, 4, cf. פָּרוּחַ יוֹב Job. XI, 11 et verba Hoseae V, 11: קצץ קצץ בְּמַנְסֵי עֲבָרָתִי. *Iam hand inconsideratum dixerim, si quis prophetam קצץ scripsisse coniectet, קצץ a librariis invecutum putet; plerique autem intpp. recentiores, ut Gesen. Rosenm. Maur. Ewald. Knobel., קצץ pro קצץ hic positum ducunt, ut paronomasia verborum קצץ קצץ plenior esset et perfectior. Aliam viam inivit Alb. Schultens (opp. miu. p. 285), quem Dathius, Hitzigius all. secuti sunt, קצץ קצץ *duritiam s. vehementiam irae* interpretati, coll. arab. مَشْتَفٌ durus et asper fuit, impr. de dura vitae conditione Harir. p. G1. 546, it. aridus fuit, de arbore arcescente, de terra aspera, de pane sicco, de mann rigescente, مَشْتَفٌ durus indole, vehemens in*

pugna. Etsi hoc a loco Jesaiae non alienum fuerit, tamen prior illa ratio magis apta esse videtur. Levis autem est veterum opinio, qui verborum nexum male interpretati paene omnes קצץ „parum“ significare putarunt, v. c. LXX: *ἐν θυμῷ μὲν*, Dnasch ben Librat apud Abulvalidem, it. Parchon, Ibn Esra, Mos. et Dav. Kimchi: קצץ במננס קצץ, Chald. קצץ קצץ, Vulg.: in momento indignationis. Abulvalides haec habet: קצץ קצץ

קצץ קצץ *قد اختلف في تفسير هذه اللفظة وانا استحسن قول بن كبراس فيها في رده على مناحس بن سروق وهو قوله راداً عليه واما سحر سحره ترون انه من حنيفة وهو ايضا في حنيفة واما سحره ترون انه من حنيفة وهو ايضا في حنيفة* אלהים ואן [leg. ואנא] *فجنس معنى هذا الفسوك اعنى*

בשפה קצץ *بمعنى الفسوك السدى قبله وهو برגע كسوق* בשפה קצץ *בש' ק' i. e. עזבתיו וברחמים גד' אק' explanatione huius vocis, mihi autem placet, quod [Dunasch] Ben Librat de ea profert in libro quo refutat Menachemum Saruci filium. Exponit ille קצץ *inquit, exardescentiam irae et obfirmationem, sed est exiguum aliquod irae divinae. Et tunc sententia huius commatis, verba**

*) Hanc de טפת commentationem totam dedi e schedis a b. Gesenio relictis.

בשפה קבוצה dico, eiusdem generis est ac sententia antecedentis commatis, videlicet קבוצה ברבע קבוצה et quae sequuntur.

שָׁקַד chald. crus, v. rad. שָׁקַד.

שָׁקַד fut. שָׁקַד pr., ut videtur, decubuit (coll.

שָׁקַד et שָׁקַד, hinc 1) insidiatus est (pardus), sq. על Jer. V, 6. — 2) vigilavit, de vrbis vigilis Ps. CXXVII, 1, ad fores (עַל דְּלָתַי) Prov. VIII, 34. Esr. VIII, 29; שָׁקַד וְשָׁקַד וְשָׁקַד vigilate et servate (pecuniam), it. insomnis fuit Ps. CII, 8. — Translate a) sq. על pr. incubuit, intentus fuit in aliq., invigilavit rei vel personae i. e. custodivit eam, attendit ad eam, studium contulit in eam, sive quis bono consilio id faciat sive malum intendat, Jer. XXXIV, 27; על שָׁקַד וְעַל שָׁקַד וְעַל שָׁקַד ecce ego custodio eos ad male faciendum (eis), non ad bene faciendum. XXXI, 28. I, 12; שָׁקַד עַל-שָׁקַד וְעַל-שָׁקַד invigilabo verbo meo ut exsequar illud. Dan. IX, 14. Et ad ipsum hoc genus refero locum Iob. XXI, 32 de impio, qui vita feliciter locum cun pempa deducitur ad sepulcrum, שָׁקַד עַל-גְּרִיב וְעַל-גְּרִיב et super tumulo (eius) vigilavit (שָׁקַד imperi.) i. e. adeo tumuli eius viri curam habent monumentum sepulchrale vel mausoleum exstruentes vel quocunque modo defuncti memoriam colentes. Difficilius videatur sumere ipsum defunctum super tumulo suo quasi excubias agentem ad arcendam ignominiam vel in monumento suam ipsius memoriam conservantem: quam sententiam sequuntur Ewald. Hirzel. Heiligstedt. — Non sine ironia dictum est Jes. XXIX, 20: שָׁקַד וְשָׁקַד וְשָׁקַד וְשָׁקַד וְשָׁקַד וְשָׁקַד, qui sedulo hoc agunt, ut non aequum fiat, sed iniquum: scilicet de indicibus publicis agitur, quibus hoc potius incumbit, ut inistitiam et acquitatem curent. — (Chald. שָׁקַד id. Targ. Prov. VIII, 34. Ps. CII, 8. Ithp. attentus, sedulus fuit. Talm. שָׁקַד לְלִבְדֵי הַיָּד וְשָׁקַד לְלִבְדֵי הַיָּד assiduus ad discendam legem Pirke Aboth. c. 2. שָׁקַד עַל דְּלַת הַיָּד ut vigilem ad fores legis Sanhedr. fol. 14, a, cf. Prov.

l. c. Arab. شَقَدَ oculis vehementer infixis Inocuit, شَقَدَ et شَقَدَ insomnis, oculo nocens, شَقَدَ et شَقَدَ lupus, prob. a vigilantia et insidiis. Vicina rad. est سَقَدَ vigilavit, insomnis fuit, و سَقَدَ. Apud Nasor. سَقَدَ vigil, cf. arab. سَقَدَ.)

Niph. שָׁקַד sec. codd complures Thren. I, 14 vid. s. rad. שָׁקַד supra p. 1337.

Pu. part. שָׁקַד (denom. a שָׁקַד amygdala) q. d. amygdalatus i. e. ad formam floris amygdalae factus. In candelabro sacro singuli tubuli ornati erant tuberibus sive nodis quibusdam ex auro caelatis, qui calycis florum amygdalaeorum formam referebant, itaque vocantur גְּבִיעֵי אֲמִיגְדָלִים calyces amygdaloides Ex. XXV, 33. 34. XXXVII,

19. 20. LXX. χρυσοῖς ἐπιτετυπωμένοι καυθαίλους. Vulg. scyphi quasi in nucis modum. (Nen pe amygdalae fructum veteres vocabant nucem graecam s. Thasiam.) Aqu. ἔξυμυγδαλαίμοι. Gr. Venet. γάλα ἀμυγδαλοῦ. Saad.

שָׁקַד m. 1) amygdala arbor, ita dicta, ut putant, quia omnium arborum prima et somno hiberno expergiscitur et velut vigil ceteris plantis advigilat (Dav. Kimchi in lex.: שָׁקַד כְּדִמּוּת שָׁקַדִים caelati (calyces) ad similitudinem amygdalarum. Quid hoc fuerit artificii, videre est in imagine candelabri, quae nobis in arcu Titi triumphali servata est, v. Hadr. Reland. de spoliis templi Hieros. tab. ad p. 54.

שָׁקַד m. 1) amygdala arbor, ita dicta, ut putant, quia omnium arborum prima et somno hiberno expergiscitur et velut vigil ceteris plantis advigilat (Dav. Kimchi in lex.: כִּי עַץ הַשָּׁקַד יִהְיֶה רִאשׁוֹן מִשָּׂאֵר הַעֲצָמִים. Plin. hist. nat. XVI, 25. s. 42: floret prima omnium amygdala mense Ianuario, Martio vero pomum maturat. Schuberti itiner. III. p. 114) Jer. I, 11 (ubi alluditur ad vim vigilantiae et studii, quae in hac rad. inest). — 2) amygdalum, nuc amygdala Gen. XLIII, 11. Num. XVII, 23. (al. 8). — Verba difficilia Eccl. XII, 5: שָׁקַד וְשָׁקַד ego duplici modo explicari posse puto, vel spernit s. fastidit (senex dentibus carens amygdalam utpote fructum caeterum deliciarum et valde expetitum, vel fastidium creat i. e. fastidio vel contentui est amygdala seni. Male alii sec. LXX. Vulg. Syr.: floret amygdala, quod ad canitiem referunt, sed amygdalae flos non canis est, sed roseus. Ceterum vid. Knobel. Ewald. Hitzig. ad h. l. — (Chald. שָׁקַד, שָׁקַד pl. שָׁקַדִים et שָׁקַדִים Onk. Gen. XLIII, 11 id., syr. شَقَدَ pl. شَقَدَات id., fort. etiam aeth. شَقَدَ lib. jubil. s. parva Genes. c. 21, v. Dillmann in Ewaldi Jahrbuch III. 1850—51. p. 71. — Voc. synon. est לָזָז q. v. supra p. 747, et apud

Arabes certe لَمَزٌ est amygdala communis teste Forskälö Flor. p. LXVII, verum utrum שָׁקַד eiusdem speciei aliussve nomen fuerit, vix definiti potest.) De amygdalis disputarunt Celsius microbot. I. p. 297. Rosenm. Handb. d. bibl. Alterthumsk. IV, 1. p. 263 sq. Winer bibl. Realwörterb. II, 52. ed. 3. Hayne, Darstellung und Beschreib. der in d. Arzneikunde gebräuchlichen Gewächse vol. IV. no. 39. London arboretum et fruticetum britannicum. Lond. 1838. vol. II. p. 673 sqq. Ferd. L. Strumpf. systemat. Handbuch der Arzneimittellehre. vol. I. (Berol. 1848. 8.) p. 93 sqq.

שָׁקַד in Kal inusit. irriguus, potus fuit, bibit, qua signif. verba שָׁקַד et שָׁקַד frequentantur. Arab.

سَقَى et aeth. شَقَدَ: trans. rigavit, potavit, ut hebr. שָׁקַד q. v. et aram. Aph. شَقَدَ, شَقَدَ, شَقَدَ. (Possit hoc ad rad. שָׁקַד et similes pertinere, quae findendi et incidendi significationem habent, ita ut rigatio sit a fossis in agro ductis, in quibus aqua diffunditur.

Aliis, ut Gesenio, Ewald, שָׁקַט est i. q. שָׁקַט bibit, v. quae de litteris k et t inter se permutatis supra p. 1189 Gesenius exposuit. Ern. Meier denique in Hebr. Wurzelwörterb. p. 150 שָׁקַט primitus esse „decumbere“ contendit et proprie dici de pecoribus quae in pascuo decumbant potationis ergo.)

Hiph. שָׁקַט fut. conv. וְשָׁקַט, וְשָׁקַט 1) rigavit terram, agrum, hortum, silvam Gen. II, 6. 10. Joël. IV, 18. Jes. XXVII, 3. Ez. XXXII, 6. Ps. CIV, 13. Eccl. II, 6. בְּרִגְלֵי בְרִגְלֵי שָׁקַט rigavit pede suo i. e. machina pedibus mota Deut. XI, 10. v. s. v. רָגַל pag. 1261, b. — 2) potum praebuit alicui, sq. acc. pers. Gen. XXI, 19. XXIV, 18. 45. Jer. XXV, 17. Ps. CIV, 11, bibendum dedit alicui aliqd. et propinavit poculum, sq. dupl. acc. pers. et rei Gen. XIX, 32. XXIV, 43. Num. V, 24. 26. 27. Iud. IV, 19. 1 Sam. XXX, 11. 2 Sam. XXIII, 15. Amos. II, 12. Ps. XXXVI, 9. LX, 5. Iob. XXII, 7. Prov. XXV, 21. Jer. VIII, 14. IX, 14. XVI, 7. XXIII, 15. XXV, 15. XXXV, 2, 7, 7, rei (de aliqua re) Cant. VIII, 2, sq. 2, rei, qua aliquis tanquam potu rigatur vel obruitur, poët. Ps. LXXX, 6: וְהַשְׁקַמְתִּי וְשָׁקַט וְשָׁקַט וְשָׁקַט וְשָׁקַט et obruis eos lacrimis plena mensura, sq. 2, vasis ex quo potus praebet Esth. I, 7. Gen. XXIV, 43. — 3) adaquavit pecus Gen. XXIV, 14. 46. XXIX, 2. 3. 7. 8. 10. Ex. II, 16. 17. 19.

Niph. sec. intpp. Amos. VIII, 8 Kethib, sed v. s. rad. שָׁקַט p. 1477.

Pu. rigatus est. Iob. XXI, 24: מִחַ עֲצָמוֹתָיו וְשָׁקַט מִחַ מְדוּלַּת עֲצָמוֹתָיו i. e. succi plena et vegeta. Eodem sensu Prov. III, 8 dictum est וְשָׁקַט לְעֲצָמוֹתָיו rigatio ossibus tuis eveniat, et similiter ibid. XV, 30: nonnatus laetus pinguefacit ossa (תְּרִשֵׁן-עֲצָמוֹת), cuius contrarium est arefactio ossium ibid. XVII, 22.

שָׁקַט (pro שָׁקַט i. q. שָׁקַט no. 2, cf. עָשָׂה = עָשָׂה) potus, tantum in plur. c. Suff. שָׁקַט vel sec. al. codd. mss. et edd. שָׁקַט potationes meae Ps. CII, 10.

שָׁקַט (form. קָטַט) m. 1) irrigatio ossium i. e. recreatio Prov. III, 8, v. verbum in Pu. — 2) potus, potatio, plur. c. Suff. שָׁקַט Hos. II, 7, ubi enimaxime potum delicatiorem videtur indicare, ut antecedens שָׁמְנִי „unguentum meum“ ad luxum pertinet.

שָׁקַט (ad form. cf. בָּקַט rad. בָּקַט, alii שָׁקַט ducunt a rad. שָׁקַט, ut שָׁקַט a שָׁקַט) f. Gen. XXIV, 20, et pl. constr. שָׁקַט (ubi ה femini. tanquam radicale apparet, ut in שְׁשֻׁרֵת, et i ex o ortum est, ut in שְׁבָבִי, 1) Gen. XXX, 38 aquarium, lacus s. canalís potatorius e ligno lapideve inciso et excavato factus, qui adaquando pecori inservit. Onk. שָׁקַט Saad. سَقَات. LXX καταστάσιον et λιγὸι τῶν ποτιστηρίων.

שָׁקַט in text. samar. Gen. XXIV, 20 et XXX, 38 pro שָׁקַט et שְׁשֻׁרֵת.

שָׁקַט 1) part. Hiph. (Hab. II, 15), dein subst. pincerna, pocillator Gen. XL, 1. 2. 5. 9. 13. XLI, 9.

(Chald. שָׁקַט et שָׁקַט, syr. سَقَات arab. سَاقِي id.). — 2) potus, potatio Lev. XI, 34. 1 Reg. X, 21: וְשָׁקַט וְשָׁקַט וְשָׁקַט וְשָׁקַט vasa potatoria Salomonis regis. Ita etiam Gen. XL, 21: denuo praefecit principem pincernarum וְשָׁקַט וְשָׁקַט potu suo i. e. rei potatoriae curam et pocillandi officium ei denno tradidit. — 3) regio irrigua Gen. XIII, 10. Ez. XLV, 15.

שָׁקַט fut. שָׁקַט quievit, quietus fuit (pr. deiectus fuit, iacuit, cabuit, arab. سَقَدَ cecidit, chald. שָׁקַט quievit, syr. litteris tenuioribus سَقَد pro hebr. שָׁקַט Pesch. Iob. III, 25. Jer. XXX, 10, שָׁקַט id quod residet in fundo, faeces Bar Ali lex., cogn. שָׁקַט, سَقَد siluit, fort. שָׁקַט q. v., nec non שָׁקַט, שָׁקַט, שָׁקַט). Dicitur a) de homine qui a nemine vexatur Jer. XXX, 10. XLVI, 27. Iob. III, 13, vel terra quae non infestatur ab hostibus Iud. III, 11. V, 31. VIII, 28, addito שָׁקַט Jos. XI, 23. XIV, 15, et de eo qui neminem infestat Iud. XVIII, 7. 27. Ez. XVI, 42, quod nonnunquam fit propter timorem Ps. LXXXVI, 9. b) de eo qui nihil agit, qui feriatur Jes. LXII, 1. Jer. XLVII, 6, etiam de Deo, ubi non auxiliatur Ps. LXXXIII, 2.

Hiph. 1) fecit ut quiesceret i. e. sedavit controversiam Prov. XV, 18, it. tranquillum fecit, tutum praestitit i. e. quietem concessit Iob. XXXIV, 29, sq. 2) pers. et 7, rei (a calamitate) Ps. XCIV, 13. — 2) intrans. quietum se tenuit (Ruhe halten) Jes. VII, 4. LVII, 20. Jer. XLIX, 23. Inf. שָׁקַט subst. quies Jes. XXX, 15. XXXII, 17. Ez. XVI, 49. Translate quiescere dicitur terra, ubi aër fervidus est et immobilis (bei stiller, schwüler Luft) Iob. XXXVII, 17. Iude

שָׁקַט ἄν. λγ. m. quies 1 Par. XXII, 9.

שָׁקַט fut. וְשָׁקַט, c. Vav conv. וְשָׁקַט Esr. VIII, 25 Keri (Kethib וְשָׁקַט), semel וְשָׁקַט (q. a. וְשָׁקַט) Jer. XXXII, 9 libavit, pendit, ponderavit 2 Sam. XIV, 26. Jes. XL, 12. Spec. appendit alicui metalla, nummos, sq. acc. rei et 2 pers. Gen. XXIII, 16. Exod. XXXII, 16. 1 Reg. XX, 39. Gen. XLVI, 6. LV, 2. Jer. XXXII, 9. Zach. XI, 12. Esr. VIII, 25, sq. 2) Esr. VIII, 26. Esth. III, 9, sq. 2) (appendit thesauris regis) Esth. IV, 7. Part. שָׁקַט Jes. XXXIII, 18 de exactore, qui tributa collata denno pendit iustum pondus examinaturus. — 2 Sam. XVIII, 12: etiamsi in manibus meis librare possem mille siclos i. e. si mihi appenderentur, numerarentur. Translate: ponderavit, examinavit aliquem Iob. XXXI, 6, aliquid VI, 2. (Proprie est attollere pendulamque tenere rem. Aeth. et amhar. ሰቀለ: suspendit, spec. in cruce, ሰቀለ: crux, ሰቀለ: suspensus, it. ponderatus. Arab. سَقَل

contendant 1 Par. XXI, 25: וְשֵׁקֶל זָהָב וְשֵׁקֶל כֶּסֶף וְשֵׁקֶל אֲרָגוֹן וְשֵׁקֶל אֲבִיבִים וְשֵׁקֶל אֲבִיבִים וְשֵׁקֶל אֲבִיבִים וְשֵׁקֶל אֲבִיבִים, sed haec verba eo tantum sensu videtur scripsisse, ut significant: DC *pondo auri*, quamquam aureos siclos Ephesi usitato memorat Alexander Aetolus ap. Macrob. Sat. V, 22. — De siclorum pondere et pretio quaestiones difficillimas praeter Bayerum, Eckhelum, Bertheau, supra laudatos, aliosque antiquitatis hebraicae perscrutatores nostris temporibus imprimis excussit celeb. Boeckhius in libro: Metrologische Untersuchungen über Gewichte, Münzflüsse und Masse des Alterthums, Berol. 1838, pag. 51 — 65.

Sicli argentei apud Phoenices quoque usitati erant, vid. inscr. Massil. lin. 7. Cf. Movers. phoenic. Texte, II, p. 75. E graeco *σίκλος* assumptum est aeth. **ሰቆል**: v. Ludolf. lex. aeth.

שֵׁקֶל אֲשָׁכֶלֶת (forma insolita, fortasse Philistaeorum dialecto accommodata, qs. לשקל cum terminat. הן — cf. אֲשָׁכֶלֶת, אֲשָׁכֶלֶת, significatio aequae incerta, fort. pendula, ut ad moenia et munimenta urbis in montis dorso pendentia nomen spectet, a proprio radicis לשקל significatu, sec. Io. Simon., Gesen., all. migratio, a syr. **ܫܠܐܘܢܐ** migravit, ut fuerit urbs Philistaeorum exulum, cf. אֲשָׁכֶלֶת, sec. Hitzig. de Philist. p. 74 i. q. sanscr. *ashkalan* i. e. non vacillans, immota, ut bene munita vel maris undis resistens) n. pr. *Ascalon* una ex quinque Philistaeorum urbibus primariis, quae tribui quidem Judae videtur adiudicata fuisse (Jos. XIII, 3 cf. vs. 9), sed vix unquam ab Israelitis expugnata (Iud. I, 18 pro **שֵׁקֶל אֲשָׁכֶלֶת** primitus scriptum fuisse suspicio est, v. Jos. XV, 45 sqq. cf. Iud. III, 1 — 3), certe non diu possessa, sed Philistaeorum regno addicta Iud. XIV, 19. 1 Sam. VI, 17. 2 Sam. I, 20. Am. I, 8. Zeph. II, 4. Jer. XXV, 20. XLVII, 5. 7. Zach. IX, 5. Gr. **Ἀσκαλίον**, **Ἀσκαλιώνιον**. Apud Arabes scriptores vocatur **عسقلان**. Ad maris litus sita erat inter bina montium iuga, quae ad mare usque pertinent, et in quorum summo urbis munimenta exstructa erant (Joseph. bell. iud. III, 2, 1: *ἐπιτείχιστο χωρτικῶς*). Ab Hierosolymis DXX stadiis (= XIII mill. germ.). a Gaza circiter quinque horis distabat (v. Joseph. l. c., Robinson. Palaest. II, 629). A Lydio quodam exstructa esse ferebatur (v. Steph. Byz. s. v. cf. Ewaldi hist. pop. Isr. I, 372. ed. 2) et imprimis Derectus sive Veneris Uraniae templo pro orbem antiquum celebrata erat (Herodot. I, 105. Diod. Sic. II, 4). Hodie rudera tantum supersunt, quae describuntur a Richardstone (Travels, vol. II. p. 202 sqq.), cf. Ponjonlat correspondance d'Orient V. p. 417. Pracierea vid. Reland. Palaest. p. 586 sqq., Rosenmüller. bibl. Alterthumsk. II, 2. p. 377 sqq., Winer. bibl. Realwörterb. I, 98 sq. ed. 3. — Nomen gent. articulo auctum est **הַשֵּׁקֶלִיתִי** (sic, non **הַשֵּׁקֶלִיתִי**) Jos. XIII, 3.

שֵׁקֶל מִשְׁקָל m. 1) *ponderatio* (das Wägen, Abwägen). 2 Reg. XXV, 16: וְשֵׁקֶל הַזֶּה הָיָה אֵס *aes ponderari non poterat*, tam erat copiosum, et eodem sensu אֵין שֵׁקֶל 1 Par. XXII, 3. 14. וְשֵׁקֶל מִצֹּנִי לִבְרָא לִבְרָא

tionis Ez. V, 1 graviter dictum est pro libra qua insto pondere res librantur, v. Hitzig. ad h. l. — 2) *pondus* (Gewicht, bestimmte Schwere). 1 Reg. VII, 47: **מִשְׁקֶל הַנְּהַשֵּׁת הָיָה פֹּדוּס אֵרִיס**. Jos. VII, 21: *lamina aurea cuius pondus erat quinquaginta siclorum*. Gen. XXIV, 22. Num. VII, 13 sqq. Iud. VIII, 26. 1 Sam. XVII, 5. 2 Sam. XXI, 16. 1 Reg. X, 14. Job. XXVIII, 25: **מִשְׁקֶל לְעֵשׂוֹן לְרִוְחָה אֶתְּרִיבִית** (Deus) *vento pondus i. e. certam vim et instam mensuram*. **מִשְׁקֶל** vel **מִשְׁקָל** pondere, ad pondus (an Gewicht) Lev. XXVI, 26. 1 Par. XXVIII, 14. 15. 17. 18. Esr. VIII, 34. Ez.

IV, 16. (Arab. **مِيزَان** pondus, libramentum, et pondus definitum unius drachmae cum dimidio, denique nummus aureus qui **دينار** alias vocatur, chald. **מִשְׁקָל** in Targg. pro hebr. **מִשְׁקָל** et pro **מִשְׁקָל** ubi est pondus vel libramentum Deut. XXV, 15. 2 Sam. XIV, 26. Prov. XI, 1 al., syr. **ܫܠܐܘܢܐ** id. et pro siclo etiam Gen. XXIII, 15 al.)

מִשְׁקָל m. i. q. **מִשְׁקָל** pondus Ez. IV, 10.

מִשְׁקָלֶת f. in pausa **מִשְׁקָלֶת** Jes. XXVIII, 17 et

מִשְׁקָלֶת f. 2 Reg. XXI, 13 *perpendicularum*, quo utuntur in rebus complanandis et aequandis, hinc in ll. c. metaph. *norma*. Targ. in 2 Reg. **מִשְׁקָלֶת**, in Jes. **מִשְׁקָלֶת**. Syr. **ܫܠܐܘܢܐ** et **ܫܠܐܘܢܐ**. LXX **στάθμιον** et **σταθμός**. Theodot. in Jes. **σίκλωμα**, Symm. **διὰ βήτης**. Saad. verbo rabbinico magis quam arabico utitur **شاقول**.

שֵׁקֶם verbum inusit., cuius significatio, si ex cognatis radd. **שָׁקַם**, **שָׁקַם** et **שָׁקַם** et similibus coniecturam capere licet, in inclinatione vel contractione posita esse videtur.

שֵׁקֶמָה f. (quae sing. forma in Mischna legitur tr. Demai c. 1. §. 1. Kilaim c. 1. §. 8. Baba mezia c. 9. §. 9. Baba bathra c. 2. §. 11. 13) in V. T. tantum plur. **שֵׁקֶמִים** 1 Reg. X, 27. Am. VII, 14. Jes. IX, 9. 1 Par. XXVII, 28. 2 Par. I, 15, semel **שֵׁקֶמֹת** Ps. LXXVIII, 47 *sycomorus* (Ficus sycomori Linn.), gr. **συκόμορος** (Agu. Symm.), **σνκομορόα** Luc. XIX, 4, vel **σνκόμορος** (sic LXX, quamquam hoc morum quoque indicat), arbor in depressioribus Palaestinae regionibus (1 Reg. l. c.: **שֵׁקֶמִים אֲשֶׁר בְּשֵׂעִר**) perfreqens et in Aegypto (Ps. LXXVIII, 47, cf. Diod. Sic. I, 34, Forsk. Flor. 180, in monumentis hieroglyphicis „terra sycomori“ est Aegyptus, Zoëg. de orig. et usu obelisc. p. 655, Champoll. gramm. aegypt. p. 150, eiusd. diction. p. 432), foliis, magnitudine et ad aspectu morum referens, fructibus ficui similibus, praedulescibus, iisque ex ipso trunci et ramorum ligno provenientibus, qui artificiosa quadam vellatione maturantur (**מִשְׁקָלִים** Am. VII, 14, v. **מִשְׁקָלִים**).

Chald. שָׁקַע in Targ. pr. hebr. II. cc., Syr. شَقَعًا
in Pesch. ibid., Saad. شَقَعًا. Et hoc quidem commune
huius arboris nomen apud Arabes est, Forskål. tamen
in Arabia audivit nomen „sokam سقَم“ Flor. p. CXXIV,

quod Freytag. in Lex. componit eum „شَقَعًا“ arbores
magnas. — Etymon valde dubium est; nonnulli pro-
vocarunt ad arab. سقم aegrotavit, et hinc appellatam
putsant sycomorum, quippe cuius fructum Dioscorides
I, 181 *ἀσσογον* et *κακασόμουρον* dixerit; E. Meier in
lex. radd. a ligno duro et condense ducit. — Ceterum
vid. de sycomoro disserentes Theophrast. hist. plant.
I, 24. IV, 2, Prosper Alpin. plant. Aegypt. c. 6, Ol.
Celsus hierobot. I. p. 310 sqq., Warnekros. hist.
natur. sycomori in Eichhorni Repertor. XI. p. 224 sqq.
XII. p. 81 sqq., Hasselquist. itin. p. 535—538. Cf.
Forsk. Flora p. 180. Abdullatif. deser. Aeg. lib. I.
c. 2. p. 20 ed. Oxon. et De Saey in Relation de l'Égypte
par Abdallat. p. 19. 82 sqq. Kazwini ed. Wuestenf.
f. p. 252. Wimer. bibl. Realwb. II, 62. Rauwolf itiner.
p. 57. Sonnini voyage T. I. p. 382. Cotovici itiner.
p. 335. Nordan voyage d'Égypte et de Nubie ed. Par.
T. I. p. 85, ubi et icon arboris exhibetur tab. 38.

שָׁקַע

(cogn. rad. שָׁקַע, nec non שָׁקַע, ut proprie
videatur significare: in fissura demergi) *sedit* (sidere),
desedit, *resedit* aqua, v. Hiph. no. 1, ignis Num. XI,
2 (cf. שָׁקַע Jer. V, 24. Ovid. metam. XIII, 408: neque
adhuc conserat ignis); it. *demersa* est (terra) Jer. LI,
64. Am. IX, 5: *דַּמְרָה בַּיָּאֵר בְּצִדְיָם* demergitur sicut flum-
ine Aegypti. (Chald. שָׁקַע Ithpe. submersus est, rabb.
et. occidit sol, שָׁקַע שְׁמֵרָה, occasus solis, nasor. שָׁקַע Aph. submersit.)

Niph. submersa est (terra) Am. VIII, 8 Keri. In
Kethib pro שָׁקַע est elisione litterae y contra-
ctum, sed nescio an שָׁקַע reponendum sit in ipso
textu, uti est in codd. non paucis, cf. שָׁקַע IX, 5.
Ad שָׁקַע vix referri potest, aliqui שָׁקַע auctor scri-
pissset.

Hiph. 1) fecit ut desideret aqua Ez. XXXII, 14. —
2) *demersit*, *depressit* Job. XL, 25 (al. 20): *שָׁקַע בְּלִשְׁתֵּי*
לְשׁוֹנוֹ num fune deprimis linguam eius? i. e. sec. Gesen.:
num fune eeu freno in os eius (crocodili) ingesto eum
domabis? Vult poeta lineam piscatorium hamo alliga-
tam (die Angelschnur), qua pisces, non autem crocodili
capiantur. J. D. Michaëlis supplement. p. 2349, Aquila
et Vulg. secutus, coll. samar. וְשָׁקַע (vincire Lev.
VIII, 13 pro שָׁקַע): num fune ligabis linguam eius?
Quod vix probabile est.

Hiph. 2) m. ἄν. λεγ. nomen verb. quod resedit aqua
(Abklaerung). Ezech. XXXIV, 18: *שָׁקַע מַיִם תִּשְׁאֶה*
qs. defaecationem aquae i. e. *aquam puram bibitis*. Vulg.:
aquam purissimam.

שָׁקַע (quadril. ortum ex rad. שָׁקַע adiecta
ר littera eaque duplicata, qua ratione אָקַע accedit)
ἄν. λεγ. pl. f. loca depressiora et exesa in pariete (Man-
erfrass) Lev. XIV, 37. LXX. *κοιλιάδες*, Vulg. *quasi*
valliculae, Syr. شَقَعًا cortices, Saad. خطوط lineae.
Targ. שָׁקַע focovae (cf. hebr. פָּחַח de simili re in ves-
tibus). Abulwalid.: *שָׁקַע* شَقِيقٌ وقد فسّر
فيه خطوط والشقوق اليق به لان الخطوط تقال على
الشقوق وتقال أيضا على غير الشقوق اعني على الخطوط
التي لا تتجاوز سطح الحجر الى عمقه والنمراد بشقوقه
انما هي خطوط التجارية في الحجر والذليل على ذلك قوله

وذكرها في شرحه من ههنا وما يؤيد هذا التفسير قول الهمداني
في شرحه المشتق من فحوا ان الذي هو المنقشان والمجانس
لقوله باחה الفحاحه فيلذا ما اراه وان كان غيرنا قد استشهد
i. e. *est* i. e. *est* ايضا بقول الهمداني على ترجمته فيه خطوطا
خطوط شقوق (fissurae). *Alii quidem exponunt*
lineae), sed hoc minus aptum est quia non solum sensum
verbi شقوق habet sed de lineis quoque dicitur, quae per
superficiem corporis transcurrunt absque depressione, quum
شقوقا *cas tantum lineas significet quae corpus ipsum*
intrent; argumenta sunt verba (quae sequuntur) بقرات
شقوقا, praeterea haec ratio confirmatur Targumi-
stae auctoritate, qui posuit verbum (sic) ductum a
شقوقا quod est defectus et simili verbo hebraeo in loco
בاحتה החורים 2 Sam. XVII, 9. Hoc est quod ego statuo,
licet alii, qui lineas (خطوط) interpretantur, eadem
Targumistae auctoritate utantur.

שָׁקַע

in Kal inusit. propr. *inclinavit* (cf. שָׁקַע,
שָׁקַע et arab. شَقَفٌ longus simulque incurvus, de collo
struthionis), tum *superimposuit* (überlegen, darüberlegen),
superstravit, spec. tigna, trabes et asseres, *contignavit*.

Hinc deriv. שָׁקַע, שָׁקַע et שָׁקַע, it. arab. شَقَفٌ
tectum, شَقَفٌ tecto instruxit, it. سَأَكَفٌ limen portae

superius et شَقَفٌ limen portae inferius, chald. שָׁקַע
limen, trabs, nasor. שָׁקַע limen cod. Nasar. T. II. p.
58 l. 2, talm. שָׁקַע et chald. שָׁקַע superliminare. Ge-
senius etiam graec. *σκαπύω, σκαπύω* ad hanc radicem
revocebat.

Niph. se proclinavit, pronus fuit, prominuit (sich
vorn überlegen, sich vorbiegen, *προκλίπτω*), max. ad
prospectandum, line *prospexit, prospectavit* (cf. שָׁקַע)
Cant. VI, 10: *מִי זֶה תִּשְׁקָה מִי מִי* *quoniam est*
haec (puella), quae prospectat aurores instar, spec. e
fenestra (בַּדֵּר הַחַיִּי) Ind. V, 28. 2 Sam. VI, 16. 1 Par.
XV, 29. Prov. VII, 6, etiam de monte, qui prominet
in planitiem eive imminet Num. XXI, 20. XXIII, 28,
et de regione terminali, quae spectat ad vallem conter-
minam 1 Sam. XIII, 18. Metaph. Jer. VI, 1: רָחַק

calamitas imminet vel ingruit a septentrione. Ps. LXXXV, 12: *fides et terra progerminabit* וְיִבְרַק וְיִצְמַח וְיִשְׁקַף וְיִשְׁקַף *et iustitia de coelo prospectabit.*

Hiph. השָׁקַף (sive ellipt. pro השָׁקַף רָאִיתִי vel ה' אֲשֶׁר עָלָיו coll. הַשָּׁמַיִם attendit, sive propr. est: pronam inclinationem fecit, ut silentiū h' עָלָיו, arab. اَسْرَفَ imminuit al.) *prospectavit* 2 Sam. XXIV, 20: . . . וְרָאָה וְרָאָה וְרָאָה *et vidit, per fenestram* (בַּעַד הַחַלּוֹן) Gen. XXVI, 8, 2 Reg. IX, 30. 32, sq. וְרָאָה וְרָאָה *prospicere in regionem* Gen. XVIII, 16. XIX, 28. וְרָאָה וְרָאָה *in prospectu* Gen. XVIII, 16. XIX, 28. וְרָאָה וְרָאָה *prospexit Deus de coelo* Ps. XIV, 2 (LIII, 3). CII, 20. Exod. XIV, 24. Deut. XXVI, 15. Thren. III, 50.

שָׁקַף *ἀπ. λεγόμε. m. contignatio, impr. superna, i. q. græc. μέλαθρον.* 1 Reg. VII, 5: *omnes ianuae cum postibus erant quadratae contignatione* i. e. superne directis tignis tectæ (non cameratæ), et propterea formæ quadratæ. LXX. τετρούγωνοι μεμελαθρομένην.

שָׁקַף *m. pl. trabes superstratæ.* 1 Reg. VII, 4. VI, 4: *fenestras trabibus clausis* et utrinque munitis infixis. Cf. rad. שָׁטַף p. 77. F. Boettcher. specc. p. 318.

מִשְׁקַף *m. superliminare, limen ostii superius* (ut arab. سَاكْف, v. rad. et librum meum de orig. et indole arab. II. hist. interpr. p. 39) Ex. XII, 7. 22. 23.

שָׁקַץ in Kal inusit. pr. i. q. שָׁקַץ delectus fuit, dein abiectus i. e. turpis, impurus, abominandus fuit. (Arab. سقط decidit, IV abiecit, reiecit, verwerfen, pass. contentus fuit, سَقَطَ id quod abiicitur, Abfall, Answurf, dedecus, chald. Pæ. i. q. hebr. Pi., שָׁקַץ et שָׁקַץ res abominabilis.)

Pi. 1) *abiecit, reiecit, contempsit* Ps. XXII, 25, *abominatus est, detestatus est rem impuram* Lev. XI, 11. 13. Deut. XVII, 26. וְשָׁקַץ וְשָׁקַץ *se contaminavit* aliqua re, sq. 3 rei Lev. XI, 43. XX, 25.

שָׁקַץ *m. abominatio, res abominanda, dicitur de rebus impuris, spec. de cibis, quos ne ederent Israëlitis lege interdictum erat* Lev. XI, 10. 11. 12. 13. 20. 23. 41. 42. Jes. LXVI, 17, *semel tantum tantum* Lev. VII, 21, et alteri substantivo appositum Ez. VIII, 10: וְשָׁקַץ וְשָׁקַץ *animal abominandum, vitetum.* LXX ubique βδελύγμια.

שָׁקַץ vel שָׁקַץ *m. pl. abominandum, res abominanda* (Luhl.: Gruel), dicitur de rebus quibuscunque impuris Nah. III, 6, de carnibus εἰδωλοθύτοις Zach. IX, 7, maxime autem de idolis ipsis, v. c. 1 Reg. XI, 5: *Milcom idolum Ammonitarum,* vs. 7: *Camos idolum Moabitarum,*

2 Reg. XXIII, 13: *Astarte idolum Sidoniorum, et saepe plur. idola* Deut. XXIX, 16. 2 Reg. XXIII, 14. Jer. IV, 1. VII, 30. XIII, 27. XVI, 18. XXXII, 34. Ez. V, 11. VII, 20. XI, 18. 21. XX, 7. 8. 30. XXXVII, 23. Jes. LXVI, 3. 2 Par. XV, 8, *semel de hominibus idololatris* Hos. IX, 10.

שָׁקַף fut. שָׁקַף propr. *fidit* (ut שָׁקַף, arab. شَفَّ, syr. حَصَم Cast. ex Judith. IX, 6. حَصَم fissura. Novar.), dein ex hoc ductum (v. שָׁקַף) vel forte a divaricatione crurum (cf. שָׁקַף, et שָׁקַף) 1) *discurrit, discursavit, max. de iis qui cupide et avide quaerunt, de locustis* Joël II, 9, *incurrit in praedam*, sq. 2) Jes. XXXIII, 4: *discurrit in praedam* וְשָׁקַף וְשָׁקַף *ad instar incursionis locustarum incurrit in eam* (praedam). — Hinc. 2) *avidus fuit* (cf. שָׁקַף no. 3), de urso Prov. XXVIII, 15, *de homine sitiente* Jes. XXIX, 8: *discurrit anima eius avida est.* וְשָׁקַף וְשָׁקַף *anima avida, sc. siti pressa* Ps. CVII, 9.

Hiphalp. וְשָׁקַף וְשָׁקַף *discursavit, de curribus bellicis* Nah. II, 5.

שָׁקַף, quod Dav. Kimchi alique huc olim retulerunt, v. s. rad. שָׁקַף pag. 829.

שָׁקַף (more aramaeo pro שָׁקַף) *m. discursatio, incursio* Jes. XXXIII, 4. vid. rad. no. 1.

שָׁקַף (sec. Jo. Simon. contr. ex שָׁקַף desiderium) n. pr. m. 1 Par. VIII, 14. 25.

שָׁקַר fut. שָׁקַר *mentitus est, sq. 3 pers. fidem* *fefellit* alicui Gen. XXI, 23. (Chald. Pa. שָׁקַר i. q. hebr. Pi., שָׁקַר, שָׁקַר mendacium, שָׁקַר mendax. Syr. Pa. سَكَّر mentitus est, Ethpe. i. q. arab. تَزَدَّر pass. a سَكَّر adornavit mendacium [Kam. = زَيْنَ الْكَيْدِ], هَمَّ

syr. et nasor. mendax,] هَمَّ mendacium, perfidia. Apud Arabes huius significationis vestigium superesse videtur in proverbiali dicto جَاءَ بِالسَّقَرِ وَالْبَقَرِ vel et alii tradunt جَاءَ بِالسَّقَرِ وَالْبَقَرِ vel جَاءَ بِالسَّقَرِ وَالْبَقَرِ i. e. dixit mendacium Harir. p. 345 sq. ed. 1. Sacyan. Freytag. provv. arab.

I. p. 309, praeterea شَفَّارِ mendacium esse tradunt lex. — Originem Frauciscus Tsepregi in dissertatt. Lugdun. I. p. 154 posuit in fucando coll. arab. شَفَّرَ

rubicundus fuit, شَفَّرَ rubedo nitens, ita ut color fuscusque ad mendacium transferatur, quam sententiam dudum praecivit Mutarrizi scholiasta illud proverbium explicans ap. Harir. l. c.; addunt alii chald. שָׁקַר rubro pinxit,

initium Jer. XV, 11 Kethib. Sed v. rad. שרץ Pi. et rad. שרץ no. 3.

שרון Saron, v. s. rad. שר.

שרי (sec. Io. Simon. solvit s. liberavit Jehova, compos. ex שרץ et שר) n. pr. m. Esr. X, 40.

משרה f. solutio, dissolutio, maceratio. Num. VI, 3: משרה פתח כר וישלח פתח כר וישלח s. maceratis paratus (Trauben-Anflösung). Affert iam Saadias in Hapaxlegomenis (no. 11.) usum talmudicum verbi שרץ maceravit aliquid in liquore, ut vicias, colores Mischna tr. Schabbath c. 1. §. 5, מר שרץ מר aqua macerationis, in qua aliquid maceratum est tr. Berachot c. 3, 5. Cf. Ilu Esra Saphath Jether no. 56.

II. שרקה i. q. שרקה, שרקה (cogn. שרר. cf. שרר torsit) consruit, contextuit.

שרקה f. lorica, thorax, utpote ex Ellis ferreis contexta (ut arab. سرقه lorica, a rad. سرق suit, contextuit, et huic vicinnum سرقه lorica) Iob. XLII, 18 (ubi alii teli genus vel spiculum interpretantur coll. arab. سرقه sagitta, سرقه cuspid sagittae). LXX. θώραξ. — Ceterum Ewald.

gramm. hebr. §. 163, f. ed. 5. שרקה curtatum esse putat ex שררון (q. v. proximo loco), ut שרקה ex שרקה.

שררון m. id. Jes. LIX, 17. 1 Reg. XXII, 34 (= 2 Par. XXVIII, 33). Hoc altero loco Ewald. (hist. populi Israél. III, 1. p. 213) os pectorale vult intelligi, ut θώραξ apud medicos graecos pectus designat. Sed vide de eo loco שררון supra pag. 312 sq. (Chald. שררון, syr. سرقه lorica. Apud Samaritanos שררון pro sacerdotum femoralibus, hebr. שררון, ponitur Ex. XXXIX, 28. Lev. VI, 3 al. 10.)

שררון vel שררון (Deut. III, 9) m. 1) id. (ut שררון q. v. in Addendis) 1 Sam. XVII, 5. 38, pl. שררונים Nah. IV, 10, et שררון 2 Par. XXVI, 14.

2) n. pr., quod Hermon mons apud Sidonios (Phoenices) gerebat, ut שררון idem appellabatur ab Amoraeis. Deut. III, 9: צידנים וצידנים שררון שררון וצידנים וצידנים שררון שררון Sidenii Hermonem vocant Schirjon et Amoraei cum vocant Senir. (Cf. שררון, quod erat tertium nomen eiusdem montis, s. rad. שרן f. 918.) Ps. XXIX, 6. Ductum hoc nomen videtur a thoracis similitudine, fere ut gr. Θώραξ dicitur de monte Magnesia. Ps. l. c. in omnibus, quod sciam, codicibus mss. et edd. scribitur שררון Schirjon, in Deut. autem multi habent שררון Sirjon, quod Phoenicum pronuntiationi et dialecto Ephraimiticae (v. Iud. XII, 6) magis congruit. v. Norzi et J. H. Michaëlis ad locum Deut.

שרוקן (sec. Gesen. deversorium amocuum, a rad. שרקה et שר giatia) n. pr. oppidi Simconitarum Jes. XLIX, 6.

שרטי n. pr. m., v. שרטי supra pag. 1396.

שרט rad. dubia. Arab. شرم وشرم secuit, fudit.

שרתה Jer. XXXI, 10 Kethib librarii errore ortum ex שרתה agri, quod est in loco gemino 2 Reg. XXIII, 4, neque non Jer. l. c. in Keri, idemque in contextis habent codd. msa. quamplures, ex editis biblia Soncin., Brix., Complut., prophetae Soncin. a. 1486, Jerem. Thessalon. 1569 all., Aqu. τὰ σαρτάτια et alius gr. intp. σαρκώδη. Vid. Cappelli crit. sacr. ed. Vogel T. I. p. 253. T. II. p. 892 sq. Lienthal. de cod. Region. p. 281. Vulgarem scripturam (quam LXX secuti sunt ἀσποσάρτατ) scribentes defendere studuit Gerardus Kuypers in Dissertatt. Lugdun. I. p. 537; collatis enim verbis arabicis supra sub rad. memoratis שרטיח exponit agros sectos i. e. demessos, quam ipsam agri demessi significationem habet arab. صرمة. Sed praestat prius.

שרت prob. sec. nsum aram. lubricus fuit, unde

chald. שרתיחא lubricitas, syr. سرقه lapsavit in lubrico loco i. q. arab. سرقه و سرقه, lapsus est, peccavit, سرقه سرقه lubricum.

שרטי n. pr. gentis e Kirjath-Je'arim oriundae, ductam, ut videtur, a nomine oppidi שרטיח (locus lubricus, praecipis) aliunde ignoti, 1 Par. II, 53.

שרט 1) reptavit, dicitur de animalibus reptilibus terrestribus et aequalibus iisque minoribus Gen. VII, 21. Lev. XI, 29. 41. 42. 43. 46. Ez. XLVII, 9. Passim locus (terra vel mare) dicitur reptare reptilibus i. e. iis scatece (von etwas wimmeln), sq. acc. (cf. שרץ no. 3. pag. 378, et gramm. hebr. §. 135, 3, b), velut mare bestiis aequalibus Gen. I, 20: שרץ המים שרץ scateant aquae animalibus, comm. 21, Nilus fluvius vel terra Aegypti ranis Ex. VII, 28: ושרץ היא צפרדעים et scatebit Nilus ranis, Ps. CV, 3c. — Inde 2) multiplicavit sc. de bestiis Gen. VIII, 17. IX, 7, et de ipsis hominibus Ex. I, 7: ובני ישראל שרץ ושרץ et Israelitae multa progenie augebantur. LXX certe in nonnullis locis: שרטי. (Habent Syri hanc radicem, et verbum quidem שרטי licet in lexx. non exstet communius

que sit שרטי, uno tamen loco reptandi significatu mihi occurrit, nempe ap. Ephraemum Tom. I. p. 385. D., ubi legitur de Davide noctu ad Saulis castra reptante.

שָׂרָר est reptile i. q. hebr. שָׂרָר, dein spec. erinaceus minor Jes. LXVI, 17 (ubi in Pesch. ponitur pro hebr. שָׂרָק), vid. glossam Bar Bahluli ap. Bernst. lex. Chrestom. p. 552, et שָׂרָר adj. reptilis Bernst. chrestom. p. 207.

l. ult. Praeterea huic radici cognatum patem שָׂרָר multípeda, nec non שָׂרָר arab. سَرْطَان cancer. Aeth. WZ8: et amhar. WZ8: pullulavit, de plantis, W C8: germen, itidem a reptando. Originem autem quaero in strepitu animalium reptantium et pedibus terram radentium, quo spectare videtur huius radicis vis onomaiopœtica.)

שָׂרָר m. collect. 1) reptilia Gen. VII, 21. Lev. V, 2. Xl, 29. 31. 41. 42. 43. 44. XXII, 5. — שָׂרָר שָׂרָר דְּהַרְוָה עַל אֲרֵבַע Lev. XI, 20. 21 vel דְּהַרְוָה עַל אֲרֵבַע שָׂרָר ibid. comm. 23 reptilia alata, quae quatuor (pedibus) incidunt, sunt vesperthiones (non grylli, qui sex pedibus instructi sunt, quanquam quatuor tantum ad eundem uti dicuntur), cf. Deut. XIV, 19. — 2) aquatilia minora Gen. I, 20, plenius שָׂרָר Lev. XI, 10.

שָׂרָר fut. וְשָׂרָק 1) sibilavit, zischen, pfeifen (rad.

onomatop. ut gr. σφίλω, σφίλωσω, σφίλω, unde σύμφωνος, σύμφωνος, sanscr. siri sonare, svara sonus). a) Sq. לִּי sibilando accessit, allexit, ut apes, muscas (ut apiarius facit), idque per translationem dictum de Jehova, qui hostes advocat Jes. V, 26. VII, 18, vel Israëlitas fugatos et dispersos Zach. X, 8. Alibi b) est irridendum: exsibilavit, sibilis explosit (σφίπτειν τινά, auszischen, auspfeifen) 1 Reg. IX, 8. Thren. II, 15. 16, sq. על pers. vel rei Zeph. II, 15. Jer. XIX, 8. XLIX, 17. L, 13. Ez. XXVII, 36. Iob. XXVII, 23: e propria sede ac domicilio eius sibilis eum depellunt. LXX plerumque σφίπτειν. (Chald. שָׂרָק et שָׂרָק sibilavit, nasor. שָׂרָק id. Cod. Nasor. ed. Norberg. II. p. 198. l. 6, syr. Aph. אָהַסֵּב id. in Pesch. ubique pro hebr. שָׂרָק, etiam de serpentum sibilu Hexapl. Jer. XLVI, 22 pro gr. σφίπτειν, Bar Ali: صَفَّرَ شَيْبَبَ אָהַסֵּב i. e. בָּאֲמַסְקָרָה sibilavit, cecinit fistula, cf. no. 2, אָהַסֵּב sibilus, כִּמְעַנְדָּלָה apud grammaticos sibilantes litterae, rabb. שָׂרָק et שָׂרָק et redupl. שָׂרָקִים sibilus, apud gramm. אֲרֵיִת אֲרֵיִת litterae sibilatae.) — 2) fistula cecinit (syr. Aph. id., vid. supra), scil. non ore, sed instrumento sibilavit. Inde שָׂרָקִים et chald. שָׂרָקִים q. v. infra.

שָׂרָק f. sibilus, deinde irrisio, ludibrium. הָרָה שָׂרָקִים pro ludibrio habitus est, in Ludibrium abiit Mich. VI, 16. Jer. XIX, 8. XXV, 9. 18. XXIX, 18. LI,

37. 2 Par. XXIX, 8. LXX σφισμός, σφισμός, σύμφωνος.

שָׂרָקִים plur. f. sibili, vel potius cantus fistulae (v. rad. no. 2). Ind. V, 16: שָׂרָקִים עָרִים LXX σφισμός ἀγέλων, Vulg. sibilis gregum, quae verba referenda sunt ad pastores, qui, dum greges custodiunt, canunt fistulis. — 2) exsibilaciones, irrisiones (v. rad. no. 1, b et שָׂרָק) Jer. XVIII, 16 Keri (שָׂרָקִים, sed Keri videtur praestare).

שָׂרָקִים pl. f. Jer. XVIII, 16 Kethib i. q. שָׂרָקִים q. v.

מְשָׂרָקִים chald. syrinx, fistula Dan. III, 5. 7. 10. 15. LXX et Theodot. σίγγξ. Gr. Venet. αὐλός (praeter comm. 15, ubi male habet φόμυξ).

שָׂרָר 1) in orbem vertit, torsit, contorsit in modum funiculi. (Vicinae radd. sunt שָׂרָר no. II, הָרָר, שָׂרָר, דָּרָר, זָרָר, קָרָר, quippe quae omnes vertendi, versandi, in orbem eundi potestatem varie inflexam habent.) Ab hac prima significatione est שָׂרָר umbilicus (pr. funiculus umbilici, Nabelschnur, Nabelstrang) שָׂרָר nervi, שָׂרָר et שָׂרָר cateua (quasi funiculus e metallo factus). Contorsionis autem notio ad condensationem et confirmationem transfertur, hinc

2) firmus, durus fuit, max. in malam partem, unde שָׂרָר pervicacia (cordis), pr. durities. (Chald. Pa. שָׂרָר firmavit, confirmavit, ratum fecit aliquid, v. c. subscriptione nominis vel alia quacunque testificatione, שָׂרָר firmus, durus, talm. הַיִּטְ דְּשִׂרְרִין grana tritici dura et sicca, מִלֵּל שָׂרָר firmum i. e. verum loqui. Syr. et nasor. הָּ firmus fuit, confirmatus est Ephr. I, 531. D. Pa. confirmavit Ephr. I, 347. C. 351. E. Aph. id. Ephr. I, 542. B. הָּ firmus, verus, הָּ veritas. Aeth. 𐩧𐩣𐩣: fundavit, pr. firmavit, 𐩧𐩣𐩣: fundamentum. Ex Arabismo praeter שָׂרָר = שָׂרָר huc referri possit سَرَّ arcantum, qs. firmatum in animo et infixum, et سَرَّ malus, improbus fuit, pr. durus fuit vel obfirmato animo, سَرَّ improbitas, malum, سَرَّ malus.)

3) pressit, tum oppressit, hostiliter tractavit i. q. שָׂרָר no. 2, a. Iluc refero Jer. XV, 11 Kethib: שָׂרָר לְטִיב (sic enim efferendum cum Mauro et Ewaldo), quod interpretor: premo, vexo, affligo te in bonam partem s. in salutem tuam i. e. ut bene tibi verat (cf. שָׂרָר eodem sensu dictum Ps. CXIX, 122). Maurer et Ewald: firmabo, stabiliam, corroborabo te. Alii efferunt שָׂרָר solvendo te, alii שָׂרָר initium tuum, utrumque trahentes ad rad. שָׂרָר. Keri שָׂרָר vid. s. rad. שָׂרָר Pl. — Part. שָׂרָר, apud quosdam poetas subst. adversarius, inimicus Ps. V, 9. XXVII, 11. LIV, 7.

LVI, 3. LIX, 11. Ceterum non negligenda est sententia Ewaldi (ad Ps. XXVII, 11), qui טָרַר contractum esse putat ex מְטָרַר pr. insidiator, a rad. טָרַר, ut מְטָרַר Mich. II, 4 ex מְטָרַר, מְטָרַר ex מְטָרַר.

טָרַר m. c. Suff. טָרַר Ez. XVI, 4, et soluta littera geminata טָרַר Cant. VII, 3 (quod alii ex plena forma טָרַר ducunt) 1) *nervus, musculus* (ut טָרַר, cf. syr. *ܛܪܪ* *nervus* Acta martyrum ed. Asscm. p. 223, aeth. *ፕሮፕሮ*: et amhar. *ፕሮ*: radix, nervus). Collect. Prov. III, 8: מְטָרַר מְטָרַר מְטָרַר *sanatio s. medela hoc sit nervus tuus* (in his enim sedes est roboris) et *recreatio ossibus tuis*. Alii, ut Ibn Ezra, Ch. Bened. Michaëlis, umbilicum intelligunt, eumque Umbreitus pro toto ventre sumit, Maurer iccirco appellatum putat, quia ad sanandos multos, praesertim intestinorum morbos emplastra, malagmata et unguenta alvo admovere solebant veteres. LXX *τῆ σούματ σου*, Syr. *ܛܪܪ* *carni tuae*, ex quibus interpretamentis Ewaldus טָרַר i. e. מְטָרַר, Bertheau מְטָרַר primitus scriptum fuisse colligit, coll. Prov. IV, 22.

2) *umbilicus* (pr. funiculus umbilici, v. rad. no. 2, syr. *ܛܪܪ* id. auctore Castello s. rad. *ܛܪܪ*, arab. *سُر* et *سُرر* id., spec. ea pars quam obstetric resecat, et contra *سرة* spec. pars post resectionem restans). Ez. XVI, 4: בַּיּוֹם הַהוּא יִשְׁחַטְךָ אֱלֹהֶיךָ לֹא בְרַחַת שְׂחַתְךָ *die, quo natus eras, non resectus est umbilicus tuus*. Cant. VII, 3: טָרַר אֲנִי *Intellige umbilicum cum ventris parte circumiecta, ut in lingua Melitensi sorra est abdomen, ima ventris pars, Vassalli lex. melit. p. 619. Alii volunt inguina vel loca genitalia, adhibito arab. *سُر* quod arcanum significat et genitalia. — Quod ad formam טָרַר attinet, plurimi eam revocant ad טָרַר; ego tamen malo referre ad טָרַר ipsum, ut fecit Ewald. gramm. hebr. ed. 5, §. 255, b, cf. *שם*, *הר*, *יגל* a *שָׁטַט*, *הררר*, *הגלגל*.*

טָרַר n. pr. m. 2 Sam. XXIII, 33, corruptum, ut videtur; ex טָרַר, quod legitur in loco gemino 1 Par. XI, 35.

טָרַר m. i. q. טָרַר. Sed redi ad hoc.
טָרַר pl. טָרַר f. *catenae* (a contorquendo dictae vid rad. no. 1, cf. טָרַר, טָרַר et טָרַר s. rad. טָרַר no. 2), tum *armillae* (alias אֲמִילָה אֲמִילָה) Jes. III, 19. Targ. טָרַר יָדַי catenae manuum i. e. armillae. (Idem טָרַר Targ. Onk. habet pro hebr. אֲמִילָה Gen. XXIV, 22. 30. 47 et pro אֲמִילָה Num. XXXI, 50. טָרַר in Mischna tr. Schabb. c. 5 est catena vel collare, quod equis aliisque bestiis inditur cum funiculo, quo ducentur, arabice *قَب* dictum auctore Jehuda ben K.

Cognatum est arab. *سوار* armilla. Vid. Nic. W. Schroeder de vestitu mulierum hebr. p. 56 sqq.)

טָרַר f. contr. ex טָרַר vid. s. rad. טָרַר pag. 1350.

טָרַר adj. *firmus, durus* (chald. טָרַר et syr. *ܛܪܪ* id., v. rad. no. 2), semel tantum in plur. et fere subst. טָרַר *partes firmae ventris* (hippopotami), nempe nervi, ligamenta, lacerti, tori ventris Iob. XL, 16. Fortasse טָרַר *speciale nervi vel musculi significationem* habuit, ut syr. *ܛܪܪ*, cf. טָרַר no. 1.

טָרַר *durities*, ubique טָרַר vel טָרַר *deritiae cordis (mali) i. e. perversitatis cordis, animus obfirmatus* Deut. XXIX, 19. Ps. LXXXI, 13 et octies apud Jer. III, 17. VII, 24. IX, 13. XI, 8. XIII, 10. XVI, 12. XVIII, 12. XXIII, 17. Aram. טָרַר *firmus* in bonam partem: *firmitas, veritas*.

טָרַר pl. טָרַר f. *catenula* (forma iterativa, a multiplicata contorsione, vid. rad. no. 1), de catenulis aureis opere plexili vel tortili factis in pectorali summi sacerdotis Ex. XXVIII, 14. XXXIX, 15, de quibus locis Gesenius disputavit s. v. טָרַר supra pag. 259, et de opere catenato sive certis ornamentis ad instar catenarum factis in parietibus templi Salomonis 2 Par. III, 5, in columnarum capitulis ib. comm. 16. 1 Reg. VII, 17: טָרַר *opus catenatum*. Inde decurtatum est טָרַר, quod protinus sequitur. — Frequentatur hoc voc. in ceteris linguis semiticis littera r emollita eaque partim in l, partim in n mutata, arab. *سلسلة*, pl. *سلسل*, vulgo etiam *سلسلة* *senslech*, pl. *سلسل* *senásil*, melit. *synsle*, pl. *snýsel*, aeth. *ሰረሰ*: pl. *ሰረሰ*, amhar. *ሰረሰ*: et *ሠረሠ*; chald. טָרַר, טָרַר, et priore l elisa טָרַר, syr. *ܛܪܪ*, nasor. טָרַר, samar. tum *טָרַר* tum *טָרַר* de catena genealogica in Gesen. carm. sam. XII, vs. 21 et 25, talm. etiam מְטָרַר vid. Buxt. lex. chald. talm. p. 2539.

טָרַר contr. ex טָרַר (q. v.) pl. estr. טָרַר f. *catenulae* Ex. XXVIII, 22.

טָרַר rad. onomatop. i. q. טָרַר pr. rasis solum, dein *reptavit* (vid. טָרַר). Hinc appellata esse possit *radix* טָרַר. Cf. *WZ8*: progerminavit, pullulavit, *טָרַר*: germen, propago vitis, truncus. Alii טָרַר curtatam volunt ex quadril. טָרַר, quod geminatum sit e טָרַר, ita ut hoc vel eiuadem significationis verbum onomatopœticum fuisse statuatur, vel radix arboris טָרַר nomen traxerit a firmando. Cui sententiae favet quodammodo lingua melitensis, in qua *synsle* est pro hebr.

שְׂרֵת (q. v.), *schenschüll* autem prima radícula herbae, et verbum *schenschel* primas radices emisit planta, Vassalli lex. melit. p. 637. Cf. etiam שְׂרֵת pag. 1359.

Pi. שְׂרֵת verb. denominat. a שְׂרֵת derivatum (cf. vic. *eradicavit, extirpavit* (v. de hac vi formae Piël gramm. hebr. §. 51, 2, c). Iob. XXXI, 12: בְּכַל־הַשָּׂרֵשׁ הִשְׂרֵתִי *in omni fructu meo radices evellerit* i. e. radicibus extirpavit fructum. Metaph. Ps. LII, 7: הִשְׂרֵתִי אֶת־הָאָרֶץ *et extirpabit te Deus e terra viventium*. (Fortasse cogn. chald. הִשְׂרֵת evellit, extirpavit, discepsit, in Targg. passim pro hebr. שְׂרֵת positum.)

Pu. שְׂרֵת pass. Iob. XXXI, 8: הִשְׂרֵתִי אֶת־הָאָרֶץ *germina mea extirpentur*.

Poel שְׂרֵת verb. denominat. *radices egit* (fecit, emisit) arbor Jes. XL, 24.

Pool שְׂרֵת *radicatus est*, radicibus captis fixus est in solo. Metaph. Jer. XII, 2: נִטְעַתֶּם בְּשָׂרֵשׁ וְנִטְעַתֶּם בְּשָׂרֵשׁ *plantas eos (impios), iamque radicantur*. Cf. Nithpa, in phrasi talmudica בהטא נשחרש radicitur i. e. confirmatur in peccato.

Hiph. הִשְׂרֵת verb. denominat. i. q. *Poel*, tum addito accus. שְׂרֵתִים Ps. LXXX, 10 de vite: וְהִשְׂרֵתִי אֶת־רֵשְׁתֶּיהָ *et emisit radices suas*, tum absol., et metaph. quidem de homine vel populo, qui fortuna prospera nititur Jes. XXVII, 6: הִשְׂרֵת אֶת־רֵשֶׁתְּךָ וְהִשְׂרֵת אֶת־רֵשֶׁתְּךָ *radices aget Jacob, florebit et efflorescet Israel*. Iob. V, 3: הִשְׂרֵת אֶת־רֵשֶׁתְּךָ אֶת־רֵשֶׁתְּךָ *equidem vidi Istulium (impium), qui radices aget* i. e. qui firmam et stabilem assequeretur prosperitatem. Cf. talm. הִשְׂרֵת in lucro fuit, lucratus est, pr. sibi radices cepit.

שְׂרֵת pl. שְׂרֵתִים lege *schüräschim*, Gesen. Lehrgeb. p. 572), c. Suff. שְׂרֵתִי, estr. שְׂרֵתִי m.

1) *radix* (ut chald. שְׂרֵת q. v. infra, syr. ܫܪܬܐ nasor. ܫܪܬܐ id., cf. aeth. 𐩨𐩣𐩪𐩬: et amhar. 𐌸𐌹𐌸𐌹: *radix, nervus*. Ex lingua Punica luc perinet *ovgic* i. e. שְׂרֵת, nomen radices lanariae a fullonibus purgandis lanis adhibitae, quam Graeci *στρονθίων* vocabant, v. Dioscor. lib. II, c. 192. Lingua arabica vulgaris quoque habet شرس pl. شرسش *radix*, a Judaeis acceptum, ut puto, v. Humbert guide de la convers. arabe p. 51). Iob. XXX, 4. VIII, 17. XIV, 8. Ez. XVII, 6. 7. 9. Dicitur de planta vel arbore שְׂרֵתוֹ *emittit radices suas* Jer. XVII, 8, שְׂרֵתוֹ id. (cf. germ. Wurzel schlagen) Hos. XIV, 6, שְׂרֵתוֹ *propagavit radices suas* 2 Reg. XIX, 30 (Ies. XXXVII, 31). Apud poetas non raro homines et populi comparantur plantae vel arbori, inque eiusmodi descriptionibus radices quoque praecipua fit mentio, e. e. Jes. V, 24, ubi impiorum sors describitur: *radix eorum ut putredo erit eorumque flos ut pulvis ascendet*, Hos. IX, 16 de Ephraimitis: שְׂרֵתֵי עַמְּךָ *eorum radix erarescet*, Am. II, 9. Jes. XIV, 30. Ez. XXXI, 7. Mal. III, 19. Iob. XVIII, 16. XXXI, 19. Prov. XII, 3, 12,

cf. Deut. XXIX, 17: יֵשׁ בְּכֶם שְׂרֵשׁ פְּרָה רֹאשׁ וְגִזְמָנָה *ne sit inter vos radix, quae producat venenum et absinthium*. Alia genera translationis sunt haec quae sequuntur: a) *radix rei* i. q. *infima eius pars*, ut *radix montis* Iob. XXVIII, 9 (ὄψα τοῦ ὄρους Judith. VI, 13.), *radices pedum* i. e. *plantae pedum* XIII, 17, *radices maris* i. e. *fundus maris* XXXVI, 30. Cf. syr. ܫܪܬܐ a *radicibus, radicibus, funditus, de eversione aedificiorum*. Porro b) *radix est genus, prosapia* (ut gr. ῥίζα, arab. ٴأصل et ٴسبط *radix, stirps, genus*), de bestiis Jes. XIV, 29:

אֲפַע אֶפְפֵּעַ מִשְׂרֵשׁ נֶחֱשׁ וְגַא אֶפְפֵּעַ *e radice* i. e. e genere vel stirpe *serpentum prodi progenies viperina*. c) *radix pro sede populi*, quandoquidem populi in aliqua terra sedem figentes in ea plantari dicuntur et radices agere (v. נָטַע). Ind. V, 14 de Ephraimitis: הִשְׂרֵתִי אֶת־רֵשֶׁתְּךָ *quorum radix est in Amalek* i. e. qui in Amaleuitarum ditone sedem suam fixerunt. d) *radix causae vel litis est primum fundamentum litis, id in quo vera et principalis causa litis et accusationis sita est*. (Varias et ex parte similes translationes habes in ceteris linguis semiticis, inpr. in arab. ٴأصل quod saepissime est pro fundamento, principio, origine rerum. Rabb. dicunt: שְׂרֵתוֹ שֶׁבְּהֵרָה i. e. summam rei oblitus sum, שְׂרֵתֵימִי iis sunt articuli fidei principales, ut arab. ٴأصول, apud Syros ܫܪܬܐ ܫܪܬܐ sunt principia scientiae, ῥίζα σοφίας Sirae. I, 25.)

2) *turio, surculus, qui ex radice provenit* Jes. LIII, 2 (de servo Dei): וְנִגַּל כִּינֹכַח לְפָנָיו וְנִשְׂרֵשׁ מֵאַרְצָה: *et succrescebat coram eo ut surculus et velut turio e terra sicca*. Alibi dicitur שְׂרֵתֵימִי *surculus radicum* Dan. XI, 7. Inde metaph. שְׂרֵתוֹ *surculus* i. e. *soboles Isaci* Jes. XI, 10 de Messia ab Isaci et Davidis genere originem trahente, synonym. נֶגְדָר *et* vs. 1, cf. ῥίζα ܫܪܬܐ Apoc. V, 5. XXII, 26.

שְׂרֵת m. chald. i. q. hebr. *radix* Dan. IV, 12. 20. 23.

שְׂרֵת (radix, i. q. שְׂרֵת, syr. ܫܪܬܐ) n. pr. m. 1 Par. VII, 11.

שְׂרֵתוֹ (lege *schëröschü*), Keri שְׂרֵתוֹ chald. f. *eradicatio* i. e. *expulsio, relegatio* Esr. VII, 26, cf. X, 8 v. Pi. et שְׂרֵת no. 1, e.

שְׂרֵתוֹ et שְׂרֵתוֹ catenula, vid. s. rad. שְׂרֵת supra pag. 1483.

שְׂרֵתוֹ verbum in Kal inusit., pr., ut videtur, circumivit, obivit, hinc ministravit, ortum nimirum, ut Dietrichius (Abhandl. f. semit. Wortf. p. 65) monuit, e rad. שְׂרֵת no. II. (Praeter V. T. huius radices in

linguis semiticis, quod sciam, nullus usus fuit, nisi quod Judaei recentiores verbum Piel שָׂרָה retineverunt et שָׂרָה tum ministerium sacrum, tum maxime functionem litterarum servillum grammaticam vocare consueverunt. Apud eosdem ministerium מַלְאָכִים sunt angeli hominum ministerio et salutis addicti et a Deo ordinati, cf. Ps. CIV, 4.)

Pi. שָׂרָה inf. שָׂרָה et tono mutato שָׂרָה Deut. XVII, 12, fut. convers. הִשְׂרָה ministravit, ministri munere functus est, famulatus est, sq. acc. pers. Gen. XXXIX, 4, XI, 4. Num. III, 6. 1 Reg. I, 4. XIX, 21, sq. 2 Num. IV, 9. VIII, 26. Diversum est שָׂרָה ab שָׂרָה, ita quidem ut illud sit quodammodo honorificentius officium et liberi hominis iunctio, quo שָׂרָה vero ad servi conditionem pertinet. Itaque הַשְׂרָה in Salomonis aula distinguuntur ab שָׂרָה 1 Reg. X, 5, et ipsi nepotes ex fratribus Abasae regis huic ministrabant 2 Par. XXII, 8; Josephus gratiam nactus Potipharis et rei domesticae eius praepositus dicitur ministravisse domino suo (הַשְׂרָה אֵתוֹ) Gen. XXXIX, 4, idemque Josephus in carcere ceteris captivis praefectus (Gen. XXXIX, 22) nihilominus iis ministrare dicitur Gen. XL, 4. — Saepae dicitur de sacerdotibus et Levitis, qui sacra curant et administrant, שָׂרָה אֶת־הַיְהוָה Num. XVIII, 2. Deut. XVII, 12. 1 Sam. II, 11. III, 1, semel לַיהוָה 2 Par. XIII, 10, שָׂרָה אֶת־הַיְהוָה 1 Sam. II, 18, et absol. שָׂרָה sacra fecit Ex. XXVIII, 43. XXXIX, 30. XXXIX, 1. Num. III, 31. IV, 12. 14. 2 Reg. XXV, 14. 1 Par. XXVI, 12. 2 Par. XXXI, 2. Uno tantum loco de cultu idolorum Ezech. XX, 32: הַשְׂרָה עֵץ וְנֶאֱכָן colere lignum et lapidem i. e. idola lignea et lapidea. — Inf. שָׂרָה subst. c. art. הַשְׂרָה sacra, officium sacrum, cultus Dei, λευτονογία Num. IV, 12: הַיְהוָה הַשְׂרָה אֲשֶׁר הַשְׂרָה בָּם suppellectilia cultui sacro destinata, quibus sacra faciunt, 2 Par. XXXIV, 14. — Ab his distinguitur phrasin שָׂרָה אֵת־הַיְהוָה Deut. XVIII, 5. 7 i. e. coluit Jehovah eum invocando, ad analogiam formularum הַיְהוָה בָּשֵׁם הַיְהוָה אֵת־הַיְהוָה Audacius dictum Jes. LX, 7: אֵת־הַיְהוָה אֵת־הַיְהוָה arietes Nabathaeae tibi famulabuntur i. e. ministerio sacro inservient. — Part. מְשָׂרָה subst. minister, famulus Prov. XXIX, 12. 2 Sam. XIIII, 17. 18. Esth. II, 2. VI, 3, ut Josua fuit מְשָׂרָה מִשְׂרָה famulus Mosis Ex. XXIV, 13. XXXIII, 11. Num. XI, 28. Jos. I, 1, de famulo Elisaei prophetae 2 Reg. IV, 43. VI, 15, spec. de sacrorum ministris Jes. LXI, 6. Ez. XLIV, 11. XLV, 4. 5. Esth. VIII, 17. Neh. X, 37. 40. 2 Par. XXXIX, 11. Jocl. I, 9: הַשְׂרָה הַיְהוָה, vs. 13: מְשָׂרָה מִשְׂרָה ministri altaris. Fem. מְשָׂרָה (contr. e מְשָׂרָה, v. Gesen. Lehrgeb. p. 133) famula 1 Reg. I, 15.

שָׂרָה subst. m., v. infinit. in verbo Pi.

שָׂרָה vid. הַשָּׂרָה.

שָׂרָה et שָׂרָה cstr. שָׂרָה sear, it. שָׂרָה sextus, et שָׂרָה verbum denom. v. s. שָׂרָה pag. 1369.

שָׂרָה marmor, byssus, v. s. rad. שָׂרָה pag. 1384

שָׂרָה in Kal inusit. incessit, ambulavit. (Inest autem in eo reduplicatio radicis simplicioris, id quod ex aethiopicis infra afferendis lucide apparet. Cf. הַשָּׂרָה.)

Pi. שָׂרָה ἄπ. λεγ. duxit, adduxit, c. acc. pers. Ez. XXXIX, 2: וְשָׂרָהּ הַיְהוָה הַיְהוָה עַל־הַר הַיְהוָה וְשָׂרָהּ אֶת־הַיְהוָה וְשָׂרָהּ אֶת־הַיְהוָה וְשָׂרָהּ אֶת־הַיְהוָה concertam te Gog et Magog) et adducam te et sursum ducam te ex ultimo septentrione in montana Israelis. LXX. καὶ ἀνδράγωγαί σε (ed. Complut. καὶ ἄνω σε). Targ. שָׂרָה אֶת־הַיְהוָה errantem faciam te. Vulg.: seducam te, codd. educam, all. reducam te. Ac ducendi quidem significatus ex orationis serie et continuatione satis certus est; ad originem autem anquirendam dudum est quod Lud. de Dieu Ezechielis loco illustrando adhibuit verbum simile aeth. ἄλξιν ἄλξιν: ambulavit, ingressus est, incessit, v. c. de infante quod ambulare coepit, Vit. Sanctor. ap. Ludolf. lex. aeth. p. 177 (cf. הַשָּׂרָה). Gen. III, 10 pro ἄλξιν ἄλξιν, Hen. XVII, 5 (p. 11. lin. penult. ed. Dillmann.) LI, 5 (ed. Dillm. p. 28), peragravit Gen. XLI, 46 pro ἄλξιν ἄλξιν, Iob. I, 7 pro ἄλξιν ἄλξιν, ἄλξιν ἄλξιν: impr. in pl. ἄλξιν ἄλξιν: scala, a gradiendo dicta. Aliquando mihi in mentem venit arab. شَسَّ abiit, IV removit, sed in aethiopicis illis acquiescendum est.

שָׂרָה n. pr. pers. (dubiae significationis, sec. Bohlen. symbol. ad interp. s. cod. ex l. pers. p. 24 fortasse contr. ex سربان آخر cultor ignis, pr. adhaerens igni, ut נבזבזן Jer. XXXIX, 13 sec. Lersbach. نَبُو سربان Nebonis cultor, sec. Philox. Luzzattum le sanscritisme de la langue assyr. p. 73: dux magnus, a rad. sanscr. sri crescere, unde सुरा qui crescit, turgidas, magnus, et causat. rad. ear ire), quod in Persia gessisse videtur Serubal-el Esth. I, 8. V, 14. In priore enim loco appellatur הַשָּׂרָה princeps Judaeae praepositus, sc. tempore Cyrus, in altero Cyrus eum praefectum הַשָּׂרָה Judaeae constituisse dicitur.

שָׂרָה sex
שָׂרָה Pi. denom. sextam partem dedit } v. rad. שָׂרָה pag. 1369.
שָׂרָה sextus
שָׂרָה byssus }
שָׂרָה et שָׂרָה n. pr. } v. rad. שָׂרָה pag. 1384.

שָׂרָה f. Scheschoch, nomen Babylonis Jer. XXV, 26. LI, 41. Ieco Jer. priore הַשָּׂרָה est rex Babylonis sine ullo dubio, et in altero loco verbis הַשָּׂרָה capta est Scheschoch correspondent verba eiusdem

commatis בבל לשונה דְּבִלָּה *desolata est Babel*. Targ. utroque loco בְּבִלָּה. Hoc igitur certum est, שֶׁשׁ esse Babylonem, de origine autem et proprio significato huius appellationis ambigitur. Ac Hebraei interpretes omnes eosque secutus Hieronymus בְּבִלָּה pro שֶׁשׁ scriptum esse contendunt ad artificium illud cabbalisticum, quod Atbasch אֲתַבְּשַׁח vocant, quippe quo ת litteram alphabeti ultimam ponunt pro prima א, ב pro ו, ג pro ר, et sic deinceps, ita ut שֶׁשׁ idem valeat quod בְּבִלָּה, quemadmodum Jer. LI, 1 לִב קָמִי לִב קָמִי (cor adversariorum meorum) ad eandem regulam pro כְּשָׁדִים (Chaldaei) scriptum esse dicitur. Suspiscatur Hieronymus, prophetam hoc secretum scripturae genus propter metum Chaldaeorum adhibuisse. Quod quam vanum sit, tum temporum ratio, tum vel hoc docet, quod Babylon c. LI, 41 eodem commate et בְּבִלָּה et שֶׁשׁ vocatur. Certe talis scribendi ratio artificiosa his in locis admitti potest, si non a Jeremia, sed a recentiore quodam auctore profecta sit, id quod ab Ewaldo, Maurero et Hitzigio affirmatur ex coque probabile fit, quod LXX. c. LI nomen שֶׁשׁ et c. XXV verba אֲתַבְּשַׁח אֲתַבְּשַׁח אֲתַבְּשַׁח שֶׁשׁ אֲתַבְּשַׁח non expresserunt, quae scilicet in codicibus suis non repperissent. — Alii alias explanationis vias ingressi sunt. Ch. Bened. Michaëli in annotat. ad V. T. שֶׁשׁ est urbs bellatrix, coll. arab. *šāš* fortitudinem in bello ostendit, panoplia indutus fuit; J. D. Michaëlis *γαλακτοπύλον* interpretatur, quemadmodum Babylonem vocat Abydenus ap. Euseb. praep. evang.

IX, 41, coll. arab. *šāš* ferro obduxit portam; Bohlenius denique ex lingua persica hodierna *šāš* „atrium regis“ reddit. Quae non magis probanda sunt, quam Marshami opinio (Canon. p. 565), qui Susam urbem intelligit; ea enim Hebraeis שֶׁשׁ dicitur, v. supra pag. 1385. Novam interpretationis rationem nuper aperuit clariss. Rawlinson, quae, si modo tuta est, ceteris omnibus praestare videatur; in Assyriis enim monumentis is repperisse sibi visus est *Scheschach* 𐎲𐎠𐎫𐎠𐎡𐎴 nomen dei alicuius, a quo Babylon appellata esse possit, v. Journ. of the R. Asiat. Society of Great-Britain and Ireland vol. XII. p. 478.

שֶׁשׁ n. pr. vid. rad. שַׁשׁ pag. 1384.

שֶׁשׁ n. pr. vid. rad. שֶׁתָּה pag. 1478.

שֶׁשׁ rad. inusit., eiusdem significationis ac שֶׁשׁ,

arab. *šarš* torsit a latere, versavit, v. c. funem, manum in torquenda hasta vel vibrando gladio (v. Reisk. ad Taraph. Muall. p. 73), hinc etiam a latere apexit limis oculis: denique transfertur ad colorum variationem, cf. *aiólos* agilis, et versicolor (schillernd), ab *aióllēn* versare, agitare, ap. Hesiodum *ἄμυρακὸς αἰόλονται* uvae colorem sumunt, variegantur. Arab. *šarš* rubens, rubicundus, de oculis, lacte. Inde

שֶׁשׁ, in pausa שֶׁשׁ (ut קֶשֶׁב, in p. קֶשֶׁב, gramm. hebr. §. 29, 4, annot.) m. *color ruber*, spec., ut videtur, *rubrica* (Röthel, Bergroth) Jer. XXII, 14: מְשֻׁרָה בְּשֶׁשׁ *illinere* (domum) *rubrica*, Ez. XXIII, 14 de imaginibus pictis in parietibus (quales nostris temporibus in Assyria et Babylonia multae e terra eruunt) אֲשֵׁי: בְּשֶׁשׁ כְּשָׁדִים תִּקְרָא בְּשֶׁשׁ *viri picti* (sculpti) *in pariete, imagines Chaldaeorum rubrica delineatae*. Vulg. ap. Ezech.: colores, at ap. Jerem.: *sinopsis* i. e. *rubrica Sinopensis*, quae laudatissima erat v. Plin. hist. nat. 35, 5. s. 13. LXX. ap. Jer. *μύλος* i. e. *rubrica*, tum etiam *minium*. Targ. utroque loco שְׁמַנְיָן colores, et eodem verbo Syrus שְׁמַנְיָן quod tamen pro *μύλος* ponitur Sap. XIII, 14. Dav. Kimchi in lexico: . . . והוא מין שחור הנקרא זנגפור בשׁרבי שֶׁשׁ . . . ונקרא מין [קולור] מין [מיניאר] בלעז id quod arabice vocatur *šāš* [cinnabaris], in lingua vulgari *minium* [gloss.: color di miniar].

שֶׁתָּה *columnae*, v. rad. שִׁתָּה pag. 1401.

שֶׁתָּה *nates*, v. infra s. rad. שֶׁתָּה no. III.

שֶׁתָּה *Seth* n. pr., v. s. rad. שִׁתָּה pag. 1401.

שֶׁתָּה *tumultus* v. s. rad. שֶׁתָּה pag. 1346.

שֶׁתָּה *chald. sex*, v. post hebr. שֶׁשׁ s. rad. שֶׁשׁ p. 1369.

שֶׁתָּה *chald. bibit*, v. s. rad. שֶׁתָּה no. I.

שֶׁתָּה fut. שֶׁתָּה apoc. שֶׁתָּה, inf. שֶׁתָּה, sc-mel שֶׁתָּה Prov. XXXI, 4, cum praef. שֶׁתָּה, inf. abs. שֶׁתָּה, שֶׁתָּה, שֶׁתָּה et addito *š* prosthetico שֶׁתָּה, syr. שֶׁתָּה q. v., uasor. שֶׁתָּה, aeth. *š-t-p*: id., quo pertinet voc. a Ludolfo omissum *š-t-p*: papyrus planta, quod legitur Iob. XL, 21 pro gr. *πάπυρος*, scil. *bi-bula* papyrus, ut Lucanus dixit, cf. *šāš* papyrus, a sorbendo, cogn. amhar. *šš*: bibit; apud Arabes haec radix non exstat, dicunt enim *šāš* bibit, in hodierna tamen Arabiae australis dialecto, quam Elhili vocant, doctus Fresnel investigavit verbum *šāš* bibit, quod hebraeo

שֶׁתָּה respondet. Synonymum est שֶׁתָּה in Kal et Niph. non usitatum, cuius Hiph. שֶׁתָּה ut causativum verbū שֶׁתָּה adhibent, in aeth. autem lingua et apud Nasoraeos in usu etiam est *š-t-p*: bibendum dedit. Saepe absolute ponitur, imprimis iunctum verbo אָכַל, Eccles. II, 24. III, 13. Jes. XXXIX, 8. 1 Sam. XXX, 16. Iob. I, 4. Esth. III, 15, plerumque de hominibus, sed de bestiis quoque Gen. XXIV, 22. XXX, 38. Num. XX, 11. 19. 2 Reg. III, 17. Ez. XXXIX, 17. 18. Sq. acc.

bibit potum, aquam, vinum Ex. VII, 21. XXXIV, 28. Lev. X, 9. Iud. XIII, 4. 7. 14. 1 Sam. I, 15. XXX, 12. 1 Reg. IV, 20. XIII, 8. 2 Reg. XIX, 24. Am. IX, 14. Jer. XXXV, 14. Cant. V, 1. Eccl. IX, 7, metaph. poculum bibit Jes. LI, 17. Jer. XLIX, 12, sq. potus Gen. IX, 21. Ruth. II, 9. Jer. LI, 7. Job. XXI, 20: שתה de ira Dei omnipotentis bibet (cf. quae s. v. בִּיט p. 695 dicta sunt), sq. = de vino, addita notione voluptatis (sich am Weine letzen) Prov. IX, 5, it. sq. = vasis, ex quo bibitur (v. א A, 1, a. p. 172) Am. VI, 6: שתה qui e crateribus vinum bibunt. שתה poteros vini Joël. I, 5. Ps. LXIX, 13. — Metaph. Job. XV, 16: שתה vir bibens iniquitatem ceu aquam i. e. totus impletus et imbutus iniquitate, XXXIV, 7: שתה qui bibit sermonem impium ceu aquam i. e. affluens sermone impio. Sed eadem formula passivo sensu legitur Prov. XXVI, 6: שתה iniuriam imbibens i. e. iniuriam expertus, passus, cf. Job. VI, 4: שתה (calamitates a Deo missae) me vulnerarunt, שתה quarum venenum anima mea imbibit. — 2) שתה, convivatus est Esth. VII, 1. (Chald. שתה, cf. שתה.)

Niph. pass. Kal. no. 1. Lev. XI, 34: שתה כל-שתה omnis potus, qui bibitur.

Hiph. huius rad. non est in usu, loco eius utuntur שתה, q. vide s. rad. שתה.

שתה et שתה fut. 3. pl. שתה, part. שתה pl. שתה i. q. hebr. שתה bibit Dan. V, 1. 2. 25. Praet. c. Aleph. prosthet. שתה biberunt Dan. V, 3. 4, ut in Targg. saepe שתה et syr. שתה bibit, v. rad. hebraeam. Sq. א vasis Dan. V, 2. 3. 23, ut hebr. שתה.

שתה m. potatio, שתה Eccl. X, 17. (Aeth. שתה: et שתה: potus, syr. שתה potatio.)

שתה f. id. Esth. I, 8.

שתה m. c. Suff. שתה Dan. I, 5. 8. שתה ib. vs. 10. שתה vs. 16 (vid. de hac singularis numeri formis gram. hebr. 8. 91, 9) 1) שתה (das Trinken) Esth. V, 4. 6. VII, 2. שתה בית coenaculum VII, 8. שתה vinum potus sui i. e. quod (rex) bibeat Dan. I, 5. 8. 16. 2) שתה (Trank) Dan. I, 10. Esr. III, 7. — 3) שתה, epulum, שתה Ind. XIV, 12. 17. 1 Sam. XXV, 36. Jes. V, 12. Prov. XV, 15. Esth. I, 9. II, 18. V, 14. VIII, 17. IX, 17. 18. 19. 22. שתה convivium instruxit Gen. XXI, 8. XXIX, 22. Iud. XIV, 10. Job. I, 4. Esth. V, 5. 12. VI, 14, saepe sq. שתה pers. cui vel cuius in honorem instruitur Gen. XIX, 3. XXVI, 30. XL, 20. 2 Sam. III, 20. 1 Reg. III, 15. Esth. I, 3. 5. V, 4. 8. (Chald. שתה q. v. infra, syr. שתה emph. שתה potio, potus, convivium, שתה id., aeth. שתה: potus.)

שתה st. emphat. שתה chald. m. i. q. hebr. שתה q. v. שתה בית coenaculum Dan. V, 10.

II. שתה verbum inusit. i. q. arab. ستى IV

staminius positus aptavit telam, vel i. q. chald. שתה et syr. Aph. שתה textuit. Cf. copt. שתה textor, arab. שתה textuit. Inde

שתה m. stamen telae (Anfang des Gewebes, Werft) Lev. XIII, 48 sqq. LXX. שתה. Subtemen (der Einschlag) hebr. vocatur שתה (Arab. שתה, שתה, שתה) et שתה, שתה, שתה stamen, chald. שתה, שתה id., שתה tela, syr. שתה textura, שתה textura, it. iugum vel radius textoris.

III. שתה verbum inusit. i. q. שתה et שתה posuit.

Ad hanc rad. pertinet talm. שתה vel שתה fundatio, unde שתה אבן lapis ille fundationis, in quo nomen Dei sanctum יהוה inculptum fuisse tradunt, v. Pseudojon. Exod. XXVIII, 30. Syr. שתה ima pars, de fundo foveae Jes. XIV, 15, navis Jon. I, 5, Bar Ali lex. ms.: שתה قعر البحر fundus maris, et שתה ima montium, it. de fundo lagenae. Et hinc etiam

שתה nates (das Geschäss, cf. gall. le fondement, angl. fundament) Jes. XX, 4, pl. c. שתה nates corum 2 Sam. X, 4. (Arab. שתה et anctum littera 9 in fine שתה, שתה pl. שתה nates, syr. pl. שתה nates).

שתה Seth n. pr. v. s. rad. שתה pag. 1401.

שתה tumultus, v. s. rad. שתה pag. 1346.

שתה (chald. sex, v. post hebr. שתה s. rad. שתה pag. 1369.

שתה f. duae, v. שתה s. rad. שתה pag. 1449.

שתל fut. c. Suff. שתל Ez. XVII, 23, שתל

plantavit, voc. poet. (synon. שתל) Ez. XVII, 22. Part. pass. שתל plantatus Ps. I, 3. XCII, 14. Hos. IX, 13. Jer. XVII, 8. Ez. XVII, 8. XIX, 10. 13. (Chald. שתל id., שתל plantatus, שתל plantator, syr. שתל plantavit, Ethpe. pass., שתל plantatus pr. hebr. שתל Hos. IX, 13, שתל plantatio, planta Ephr. I, 345. C. Dent. XXXII, 32 pro hebr. שתל, XVI, 21 pro שתל, nasor. שתל plantavit, שתל planta, pl. שתל metaph. posteri. Arab. שתל

et synonymo أَحَالَץ geographi Arabes utuntur in lineibus describendis, Chaldaeusque interpres in libro Josuae saepe in tali re adhibet אֶסְתָּר i. e. circumvicit, sq. כִּן לֹחֵי, a quo procedit, et אֶל לֹחֵי ad quem pertinet terminus Jos. XV, 9: תָּאֵר הַגְּבִיל מֵרֶאשׁ אֶל-מִשְׁנֵי יוֹגֵי et pertinet terminus a vertice montis ad fontem cet., sq. accus. loci ibid.: הָאֵר הַגְּבִיל מֵעִמָּה וְפֶתִיחַ תְּרִימוֹס (ad) Boalam, max. chald. ibi locali vs. 11: תָּאֵר הָגֵ' et pertinet terminus usque ad Siccaronem. XVIII, 14: תָּאֵר הַגְּבִיל וְקָסֵב יוֹגֵי et porrigitur terminus ei vergit cet., comm. 17: תָּאֵר מִצִּפִּין וְיָצָא יוֹגֵי et currit (terminus) a septentrione et prodit cet. (Targ. in his duobus locis retinet verbum תָּאֵר, in tribus prioribus autem habet תָּאֵר vel פָּתַח, quod proprie est circumvici, aptum ad etymon a nobis prepositum. Rabb. Pi. תָּאֵר definitiv. formavit, Hiithpa. וְתָאֵר et Pu. תָּאֵר pass., syr. Ethpa. אֶלְזֶל determinatus est.)

Pi. circum signavit, designavit, descripsit, delineavit Jes. XLIV, 15 (de artificie qui dei simulacrum fabricatur: הָרֵשׁ צִיָּים נָתַח קֵן הַתָּאֵרָה בְּשֵׁרֶף וַיִּשְׂחֶה בְּמִקְדָּשָׁיו הַרֵשׁ פָּתַח אֶרְצָה הַגְּבִיל מֵעִמָּה וְפֶתִיחַ תְּרִימוֹס faber lignarius tendit funiculum mensurarium, delineat illud (simulacrum) stilo, parat scalpro, et circino illud describit. Et altera quidem forma תָּאֵרָה ab analogia declinans in Masora et codicibus optimis mss. et edd. sic legitur cum Chateph-Kamesh post & litteram, cuius soni obscuri occasione dedit sonns antecedentis vocalis אֶ quippe qui ad o inclinaret (j'tāp'āhu); sunt tamen codices, in quibus scriptum extat תָּאֵרָה, quod editiones nostri sub initio commatis habent, vel adeo תָּאֵרָה. Vid. J. H. Michaëlis annot. crit. et Salomo Norzi ad h. l. (Ad hanc huius radicis significationem refero samar. אֶלְזֶל part. pass. descriptum, delineatum vel definitum, non ad rad. תָּאֵר, ut fecit Gesenius reddens exploratum, carm. samar. II, 11.)

Pu. pass. Pi. signatus est, vel i. q. Kal porrectus est (terminus) Jos. XIX, 13: וְיָצָא רִיבִין הַתָּאֵר הַגְּבִילָה et procedit (terminus) versus Rimmonem, porrectus ille ad Neam. Recte Chald. intp. מסחרה, ut videre est in Raschi commentario, ubi haec: מִסְחָרָה הַתָּאֵר הַגְּבִילָה מֵעִמָּה וְפֶתִיחַ תְּרִימוֹס אֶל לֹחֵי כְּלֹסֵף מִשָּׁם תָּאֵר הַגְּבִילָה לְנֶחֱם וְכֵן הוֹדֵף לְיִשְׂרָאֵל וַיִּפְקֹן לְבָרְכָהּ וְיִשְׂרָאֵל דִּמְרִיבִין וְיִשְׂרָאֵל לִשְׂחָה לִשְׂחָה לִשְׂחָה לִשְׂחָה edd. post רִיבִין interiectum legitur Male LXX. Syr. Vulg. Luther. all. דִּמְרִיבִין pro nomine proprio habuerunt.

Tā' c. Suff. תָּאֵרָה (pro תָּאֵר, v. gramm. hebr. §. 91, 6 annot. 3) תָּאֵרָה m. forma corporis (pr. descriptio, Urmiss, v. rad.) Iud. VIII, 18. 1 Sam. XXVIII, 14. Thren. IV, 8. Jes. LII, 14. תָּאֵרָה et fem. תָּאֵרָה pulchrae formae vir, femina Gen. XXIX, 17. XXXIX, 6. Deut. XXI, 11. 1 Sam. XXV, 3. Esth. II, 7, etiam תָּאֵר תָּאֵר Reg. I, 6, it. de bestis תָּאֵר תָּאֵר Gen. XLI, 18 et תָּאֵר רֵשׁ תָּאֵר v. comm. 19. Spec. תָּאֵר nonnumquam est forma pulchra, venusta (ut gr. ὑμορφ, lat. forma, unde formosus i. q. ἄμορφος, arabicum quoque جمال ونباه forma expositur pulchritudo et

venustus apud Nabigham carm. VIII. vs. 9 ms.: أَلَمْ تَرَ لَا تَأْرَ لِي نِلَاةٌ أَنَّى أَلَدَّ أَعْمَاكَ صَوْرَةً formam, all. legitur صَوْرَةً Jes. LIII, 2: تَأْرَ لِي نِلَاةٌ صَوْرَةً non forma ei est nec decus, Jer. XI, 16, ubi تَأْرَ لِي نِلَاةٌ صَوْرَةً fructus pulchrae formae, et 1 Sam. XVI, 18: تَأْرَ لِي نِلَاةٌ صَوْرَةً vir formae i. e. formosus.

n. pr. cum, v. s. rad. תָּאֵר pag. 153.

* * *

תָּבֵל f. voc. aegypt. cista, arca, de navigio Noachi in modum arcae constructo Gen. VI, 14 — IX, 18, et de arcula in qua Moses puer expositus est, nempe תָּבֵל arcula papyracea Ex. II, 3. 5. LXX. in historia Noachi reddunt ζυβωτός, Ex. I. I. θύβη v. infra. Vulg. arca. Luth.: Kasten, apud nos vulgatum Arche, quod et arcam et aquae receptaculum e ligno vel lapide factum, nec non navigium arcae simile denotat (v. Adlung. s. v.). Falsi sunt, qui etymon in linguis semiticis quaerent, velut Fürstius, qui ad excavandi, Böttcher spec. p. 298, qui ad recondendi notionem recurrit sumta nescio qua radice תָּבֵל, et Gesenius, qui in schedis posthumis non sine dubitationis nota scripsit: „a rad. יבא = בוא? A vero atest etiam Bohlenius ad Gen. VI, 14, qui confert sanscr. pota olla et navigium. Mihi vero certum videtur, Hebraeos hoc voc. ab Aegyptiis accepisse. (In veteri lingua aegypt. tba cista et sarcophagus Bunseai Aegypt. ed. Angl. vol. I. Lond. 1848, p. 482 no. 517, tb vasis species ibid. no. 516 et tpt „a boat, hull“ ibid. p. 483 no. 549, copt. θεβ, θουβ arca, in vers. copt. Exod. II, 3. 5, it. arca sepulchralis, θουβ arca, capsula et arca sepulchralis, ut et θουβ. LXX. Ex. II, 3 et 5 pro hebr. תָּבֵל dant θύβη, edd. θύβη, ubi schol.: ζυβωτός πανίον, ἢ ἰθύβη, ἢ πλατυμόδες, ἢ τὸν τὸν καλοῦσι αἰτίον. Chald. תְּבִיבָה in Targg. pro hebr. תָּבֵל et pro אֶרְבֶּן, arab. تَبْوَيْتٌ et melit. t'ibūt, t'ebūt arca, spec. feralis, aeth. תְּבִיבָה: est arca, cista, de arca Noachi, de arca foederis et arca ferali, spec. de mensa vel tabula sive lignea sive lapidea, cuius in sacra coena usus est, vid. Ludolfi lex. aeth. p. 262 sq. Rüppelli itin. in Habessin. vol. I. p. 353. vol. II. p. 10. Isenbergi lex. ambar. p. 97 et 213).

Gen. X, 2. Ez. XXXII, 26. XXXIX, 1 et תְּבִיבָה Ez. XXVII, 13. XXXVIII, 2. 3. Jes. LXVI, 19 n. pr. gentis Japheticae (Gen. I. e.), plerumque cum תָּבֵל coniunctae (Ez. II. cc.), cuius invasio a septentrione cum exercitu regis Cog et Magog expectatur (Ez. XXXVIII. 2. XXXIX, 1), et quae Tyri mercatum adibat mancipia vendens et vasa cuprea (Ez. XXVII, 13). Iam quum in Habessin dudum Moschos agnovissent alii, primus Bochartus תְּבִיבָה Tibarenos esse dixit, qui ad Porti Euxini

litus australe orientem versus in vicinia Moschorum sedem habebant (cf. זְבִיטָה no. 3 p. 827), *Τιβυροί* a Graecis vocati, subinde etiam *Τιβυροί* (Hecat. ap. Steph. Byz. v. *Χοιράδες*, Euseb. praep. evang. I, 4). Vid. Herodot. III, 94. VII, 78. Xenoph. Anab. V, 5, 2. Diod. Sic. XIV, 30 sq. Strab. II. p. 129. XII. p. 548. 555. Plin. hist. nat. VI, 4. *Tubal* et *Misek* coniuncta nomina etiam in monumentis Assyriis monstravit cl. Rawlinson, v. Journal of the Roy. Asiat. Soc. vol. XII. p. 442. — *Iberes* volebat Josephus antiq. I, 6, 1, nempe Iberes illos qui inter Pontum Euxinum et mare Caspium habitabant (Strab. XI. p. 499. 527. Plin. VI, 11), vix autem Iberes Hispaniae incolae, quos luc trahunt Hieronymus quaest. in Gen. X, 2 et Knobelius in libro: Die Völkertafel der Genesis, Giess. 1850, p. 109 sqq. Vid. praeterea Bochart. Phaleg III, 12, J. D. Michaëlis spic. geogr. Hebr. ext. I, p. 44 sqq., Roseum. bibl. Alterthumsk. I, 1. p. 248 sqq., Wineri bibl. Realwb. II, p. 618 ed. 3.

קָרָן תּוֹבֵל (prob. scoriarum faber, vel faber ferrarius, compos. ex arab. قَرْنٌ⁵ faber, et pers. توپال scoria ferri, تولال aes ap. Avicenn. I. p. 266, genitivo praemis, quod originem persicam sapit) n. pr. *Tubalkain*, Iamechi filius, rei ferrariae auctor Gen. IV, 2. Buttmani lus, qui Vulcani nomen et *Τελγίας* daemoneumque Dvalium comparabat, v. in eius Mythologo I. p. 164.

תִּבְלָה orbis terrarum, v. sub rad. בָּלָה pag. 561.

תִּבְלָה contaminatio, v. rad. בָּלָה pag. 212.

תִּבְלָה conspersus, v. rad. בָּלָה pag. 213.

תִּבְלִיחַ consumptio, v. rad. בָּנָה pag. 211.

תִּבְרָן rad. incertae significationis, de qua vide תִּבְרָן, quod sequitur.

תִּבְרָן m. *stramen*, idque triturrá (quae fit tribulo dissectum, hinc potius *stramenta minutim concisa* (germ. Häcksel), vel etiam *palea*, s. *acus* (-erie), gr. ἄχρον, quo LXX. utuntur (arab. سَمٌّ⁵ stramen, palea, تَبْنَةٌ⁵ pars

stramenti, stipula, melit. *tyben* stramen, palea, chald. תִּבְנָה et syr. تَبْنٌ id., quae ubique leguntur in Targg. et apud intpp. syros pro hebr. תִּבְרָן Jer. XXIII, 28. Iob. XLI, 19. XXI, 18: וְהָיָה כִּבְרָן לְבָנֵי רִיחַ sunt ut palea a vento agitata (in altera commatis parte: ut gluma פָּנָה a turbine rapta), de stramentis luto mixtis ad ducendos lateres (lutum aceratum. Fest. ex Lucilio) Ex. V, 7. 10. 11. 15. 16. 18, ib. vs. 12: קֶשֶׁת לַתִּבְרָן קֶשֶׁת colligebant stipulam ut haberent *stramenta* sc. ex stipulá minutim concisa ficta ad lateres formandos, porro de stra-

mento pabulo bonm Jes. XI, 7. LXV, 25, nec non camelorum Gen. XXIV, 25. 32 (תִּבְרָן וְמַסְעִיא), asinorum Ind. XIX, 19 (בָּמָה ה' בָּמָה מַסְעִיא), equorum 1 Reg. V, 8 (תִּבְרָן וְהַשְּׂרִירִים וְהַחֲבָרִים), ubi stramenta hordeis, farragini alique pabulo admista indicantur (quo sensu Arabes ad hunc diem *tibn* dicunt), minime vero, quod aliis placuit, stramenta animalibus substrata.

Annot. De origine vocis תִּבְרָן ambigunt, siquidem verba denominativa sunt arab. تَبْنٌ stramen pro pabulo dedit, stramen vendidit, et talmud. תִּבְרָן תִּבְרָן stramine conspergi. Ac Gesenio non improbabile videbatur, תִּבְרָן dictum esse pro תִּבְרָן a rad. בָּנָה, et aedificandi materiam designare; respiciebat enim ad aedificia ex opere latericio facta, coll. Ex. V, 7 sqq., ut volebat idem ducere תִּבְרָן a rad. בָּנָה = בָּנָה. Sed hoc accessitum est. Ernestus Meierus in lex. radd. p. 197 radici תִּבְרָן significationem contrahendi tribuit, ut תִּבְרָן proprie pabulum siccatum et torrefactum esset. Equidem suspicor, radicem תִּבְרָן aliquo modo cohaerere cum rad. בִּיץ, quae discretionem et partium separationem notat, dein ad mentis intelligentiam transfertur (cf. תִּבְנִין intelligens fuit, nec non תִּבְנִין id.), ut תִּבְרָן proprie rerum in frusta dissectam et separatam significaverit.

תִּבְנִין (fort. Tibnita, gentil. vel patronym. a תִּבְנָן ut nomine loci alicuius nobis incogniti [bodie Tibneh vocatur oppidum התְּנָה, v. Robins. Palaest. II, 598], vel nomine viri cuiusdam, sec. Gesen. Lex. man. pro תִּבְנִין aedificatio Jehovae, a rad. בָּנָה) n. pr. viri, qui Omrii (עֲמִירִי) aemulus erat in regno appetendo 1 Reg. XVI, 21. 22.

תִּבְרָן ἄκ. λεγ. m. (deriv. a nomine תִּבְרָן) collect. *stramen, acervus straminis* Jes. XXV, 10.

תּוֹבֵנָה v. rad. בִּין pag. 204.

תִּבְנִיחַ f. *structura*, v. s. rad. בָּנָה pag. 220.

תִּבְרָן n. pr. oppidi, v. s. rad. רָבַץ pag. 562.

I. תִּבְרָן rad. iunsit., prob. i. q. תִּבְרָן (q. v.)

et syr. *aggressit, coacervavit*, sam. תִּבְרָן mons, chald. et syr. תִּבְרָן id., aeth. ተር: mons, rabb. תִּבְרָן umbilicus. Inde

תִּבְרָן (locus aggestus, editus, fort. umbilici instar, λόφος μυστωειδής, v. Polybii locum infra landatum, sec. al. Iapicidina a rad. chald. תִּבְרָן i. q. תִּבְרָן fregit) n. pr. 1) montis in confiniis agri Sebulonitarum et Isascharitarum, in planitie Esdreloניתae parte orientali siti, e media planitie fere in mille pedum altitudinem assurgentis, rotundae formae, arboribus, maxime quercubus

tecti, graece *Ἰαβήθου* (LXX. Hos. V, 1. Joseph. antiq. jud. V, 1, 22. 5, 3. al.) vel *Ἀαβήθου* (Polyb. V, 70, 6 cf. Reland. Palaest. p. 599, uti et mons Rhodi vocatur et mons Siciliae), ab Arabibus hodieque dicti جبل تَابُور *Gebel Tūr.* mons Tabor Iud. IV, 6. 12. 14, et simpl. הַבְּזָר Jer. XLVI, 18. Hos. V, 1. Ps. LXXXIX, 13, fort. etiam Jos. XIX, 22 et Iud. VIII, 18, quamquam his in locis facile urbem cognominem (v. no. 2) indicari dixeris. Vid. Relandi Palaest. p. 331—336, Korte itin. p. 226 sq., Burckhardti itiner. Syr. ed. germ. p. 579 sqq., Robinson Palaest. III. p. 416. 451 sqq. 461 sqq., Winer bibl. Realwb. II. p. 595. Delineationem montis ad Bartlettus in libro „The Christian in Palestine“ ad p. 60. — 2) urbis Levitarum in monte cognomine sitae (Polyb. l.c.) 1 Par. VI, 62 et, ut videtur, Jos. XIX, 22 et Iud. VIII, 18, ubi alii montem agi putant. Hunc adeo 1 Par. I. c. vult intelligi Movers de libr. Paralip. p. 210. Sed vid. * * * Jos. XIX, 12 sub rad. הַבְּזָר pag. 702 et Addenda ad eum locum. — 3) אֵילָן הַבְּזָר 1 Sam. X, 3 quercus Taboris vult quercetum Taboris, n. pr. arboris singularis vel silvae in agro Benjamitarum, ex Ewaldi coniectura (hist. pop. Israël. II. p. 464 cf. Kitto's Journal of sacred Literature 1850 Octobr. p. 408.) scribend. אֵילָן הַבְּזָר = אֵילָן דְּבִרָה quercus luctus Gen. XXXV, 8, sub qua Debora, Rebecca nutrix, sepulta erat, ita ut הַבְּזָר ex alicuius regionis dialecto nihil aliud sit quam nomen דְּבִרָה. Mibi, siquidem unus idemque locus fuerit revera, alterum nomen ex altero potius corruptum videtur.

II. תְּבֵר chald. i. q. hebr. שִׁבְרָה *fregit.* (In

Targg. frequens est pro hebr. שִׁבְרָה, הִתְבַּר all., syr. et nasor. ܫܒܪܐ, samar. ܫܒܪܐ id.) Part. pass. הִבְרָה *fractus,* it. *fragilis* Dan. II, 42.

* * *

תְּגֹמֵר פְּלֶאסֵר n. pr. *Tiglathpileser*, rex Assyriae, Phulsi successor, qui ab Abaso, rege Judae, c. a. 741 a. Chr. n. advocatus Damascus partemque regni Ephraimitici expugnavit 2 Reg. XV, 29. XVI, 10. Idem nomen scribitur תְּגֹמֵר 2 Reg. XVI, 7, תְּגֹמֵר פְּלֶאסֵר 1 Par. V, 26. 2 Par. XXVIII, 20, et in his Paralipom. locis codices non pauci habent תְּגֹמֵר. LXX *Θαλασσοειλισσάρ, Θουλασσοειλισσάρ.* Nuperrime Rawlinsonus, monumentis assyriis nixus, Tiglathpilesere[m] eundem regem fuisse contenderat ac Sargonem (Jes. XX, 1) et Salmanassarem, v. The twenty-ninth annual Report of the R. Asiat. Soc. 1852 p. XXVI sqq. Sed mox vir illustris hanc opinionem ipse mutavit, ac Tiglathpilesere[m] sui iuris regem restituit, postquam in Nim ruinis et eo quidem loco, qui Nimrud hodie vocatur, nova monumenta repperit, ex quibus res ab hoc rege gestae egregie illustrari posse litteris significavit ad societatem Asiaticam Londinensem datis, vid. Athenaeum Londin. 1852. mens.

Jul. p. 802. Idem in libello supra laudato p. XXVII de nominis significatione argens *Tiglath* vel *Tilgath* factum esse ait ex Tarkat vel Targat i. e. Derceto, Attergatis; *pil* ducit ab aram. פִּילָה servitū, coluit, et *eser* vult esse Assyriorum deum *Assur* (= Assarak, אֲסַרְךָ). Gesenio prior nominis pars idem valere videbatur quod *Diglat* Tigris fluvius [v. תִּגְרִיז] pr. acer, celer; posterior, quae etiam in nomine *Nisbo-polasaris* comparat, pers. بالاسر magnus rex, coll. sauser. *pāla* dominus, rex, a rad. *pāl* custodire, regere, vel *Pilesar* et *Pelasar* esse i. q. sauser. *purah-sara* antecessus, dux, ut integrum nomen significaret *dominum Tigridis*. Philox. Luzzatto (Le Sanscritisme de la langue assyrienne, Pad. 1849, p. 17 sqq.) nomen Tiglathpilesere[m] compositum videtur e sauser. rad. *tiš* acere, suffixo *lat* = *vat*, unde *tišlat* acer, fortis, *pil* defensor coll. sauser. *pil* arcere, et *eser* i. q. sauser. *šira* caput, princeps.

* * *

תְּגֹמֵר Gen. X, 3 vel תְּגֹמֵרָה 1 Par. I, 6 et תְּגֹמֵרָה Ez. XXVII, 14. XXXVIII, 6 n. pr. regionis et gentis septentrionalis a Gomer (Cimmeriis) oriundae (Gen. et 1 Par. II. cc. cf. Ez. XXXVIII, 6), quae equis multisque abundabat coeque in mundinis Tyris venundabatur (Ez. XXVII, 14). LXX. litteris transpositis *Θοργαμά, Θοργομά* vel *Θοργομά*, Joseph. *Θοργόμμη*, codd. *Θοργόμμη*, adeoque unus et alter cod. hebr. in Ezech. הִתְגֵּמֵר. Intelligenda videtur *Armenia* equis feracissima (*ἰαπύροτος σκέδρα* Strab. XI, 13 §. 9, cf. Xenoph. expedit. Cyri IV, 3, 24), saltē pars eius: quae etiam traditio vel potius opinio est ipsorum Armeniorum, qui Haicum, suae gentis conditore, faciunt filium Thorgomi, nepotem Tirasi (תִּרְסִי), pronepotem Gomeri (גֹּמֵר), abnepotem Japheti (hoc scilicet modo genealogie Gen. X propositam confundentes), seque *αυτου* (θ-ηρογμου) (Toun Thorgomai) i. e. *domum Thorgomi* (sic enim interpres Armenus Ezech. II. cc.) appellant. Armenios primo loco nominat schol. graec. ad Ezech. *κατὰ μὲν τῆς Ἀρμενίας καὶ Ἰβήρας, κατὰ δὲ τῆρας, Καππαδόκιος καὶ Γαλάτας.* Cappadoces defendere ausus est Bochartus (Phaleg lib. III. c. 11), Phryges nomine Thogama indicari putabat Josephus antiq. jud. I, 6, 1, cf. Hieron. quaest. in Gen. X, 3. Fuerunt etiam, qui de Trocnis cogitarent, gente gallica Asiae minoris; adeo non defuere, qui Turcas vellent intelligi. Recentiores post J. D. Michaelem (Spicileg. geogr. Hebr. exter. I. p. 67—78) Armenios intelligunt, ut Gesenius in lex., Winer bibl. Realwb. Art. Armenien, Knobel die Völkertafel der Genesis, Giess. 1850. p. 53 sqq. (qui tamen Phryges, utpote Armeniorum genti cognatos, non excludit). Cf. etiam Car. Ritter Erdkunde vol. X. p. 358. 358.

תְּגֹמֵרָה f. *lis*, v. s. rad. תְּגֹמֵר no. II. p. 301.
תְּגֹמֵר n. pr. urbis Pahnryae, v. s. rad. תְּגֹמֵר p. 345.

put vel principium seculi, quod nos diceremus initium mundi s. terrae (qs. orbis aegyptiaci). „Sic responderet, inquit, urbi Syenae [v. supra כנה: p. 942], quae Aegyptum claudit versus Aethiopia. . . qnemadmodum Taphnae Aegyptum claudebat versus Syriam et Arabiam.“ Gohins ad Afrag. p. 148 sine idynea causa volebat Damiatam דמיאט, ap. Steph. *Tuuiadiv*.

תהפניס (caput seculi? v. praec.) n. pr. reginae aegyptiacae, cuius soror Hadado Idumaeo nupsit, quum in Aegyptum fugisset tempore Davidis regis 1 Reg. XI, 19. 20. (Idem n. pr. deae Aegyptiorum est, Paschtae similis, v. Rosellini monum. storici II. p. 74 sq. et Wilkinson manners and customs of the ancient Egyptians, vol. V. p. 38.)

תהרה m. lorica, et תהרה Tiph. verbi תרה v. s. hac rad. p. 518. 519.

תהרע n. pr., v. s. rad. תרע supra p. 522, cf. תארע s. rad. ארע p. 153.

תהש

rad. incerta, e qua duci possit תהש, quod profutius sequitur, si habeat significatum *intrudendi* vel *irrupendi* et *penetrandi*, quem Maurerius statuit in *Lexico*, coll. דחס, דחס, דחס et similibus aliis radicibus arabicis, ita ut תהש aut meles sit, a terrae penetratione dictus, quae Maureri sententia est, aut, quod ego praefero, phoca aliave bestia marina (cf. arab. دُحَس vel delphinus), sic appellata ab immersione, qua aqnam subit, quasi irrupens in aquam.

תהש in pausa תהש m. vocabulum obscurum, 1) appellat., ubique hoc nexu עור תהש vel pellis Tachasch Num. IV, 6. 8. 10. 11. 12. 14, plur. עורות תהשים T. Ex. XXV, 5. XXVI, 14. XXXV, 7. 23. XXXVI, 19. XXXIX, 34, et in eandem sententiam simpl. תהש Num. IV, 25. Ez. XVI, 10, et in Pentat. quidem locis laudatis (בכסה עור תהש, בכסה תהש) de tegumentis tabernaculi sacri, arcae foederis aliorumque supellectilium sacrorum ex hoc pellis genere paratis, apud Ezech. autem de calcis mulierum inde confectis. Vett. interpretes (LXX. *δέματα φακθίνα*. Aqu. et Symm. *ύρθίνα*. Hieron.: pelles ianthinae. Chald. et Syr. כסנא, כסנא *hysginum, rubrum*, Saa¹. quoque, qui vertit

גלוד דרש i. e. nigro colore tincta coria vervecina, haec enim est דרש e persica lingua assumptum voc., quod pro תהש ponit etiam intp. Ezech. cod. ms. Huntingd.

206, intp. Pentat. ms. ap. Bochart. T. II. p. 392: *pelles coloris coelestis*, et alter ibid.: *coria nigra*, et pers. *زند*; it. intp. Samar., qui vertit illud *מאבס* i. e. *denigratum*, nigro colore tinctum, vel *מאבס* (nigrum), quos Bochartus (Hieroz. P. I. lib. 3. c. 30. Tom. II. p. 387 sqq. ed. Lips.), Oedmannus verm. Sammlungen P. III. p. 26 sqq. aliique sequuntur, corii colorem interpretati sunt, quod b. Gesenius eos mera coniectura ductos et absque illo vel etymi vel linguarum cognatarum praesidio fecisse arbitraty; Talmudistae contra et Hebraei interpretes tantum non omnes תהש animal esse volunt, cuius pelles et tabernaculo sacro tegendo et calcis conficiendis adhibitae sint. Ac huic quidem sententiae Gesenius accedere et praecante R. Salomone ad Ez. I. c. cum Lutheri aliisque multis interpretibus *taxum s. taxonem* (melem Varr. Plin.) vel etiam *phocam* intelligere, se non magnopere dubitare ait. „Praeter contextum, inquit, qui animal paene flagitat, haec sententia commendatur a Talmudistarum auctoritate, qui (tract. Sabb. cap. 2 fol. 28) multis de hac bestia disputantes animal *viverrae* (תהש) simile esse tradunt (v. Bochart. l. l.), quod in melem bene cadit; b) linguarum consensu, cuius in animalium et plantarum nominibus permagna est auctoritas. Arabicum دُحَس et *delphinum* quidem interpretantur Lexicographi [i. q. دلفين sec. Ganhar., Firusabad, Damirum, all., cf. Niebuhr. descr. Arab. p. 178], sed hoc nomen latins patuisse et *phocae* (meli in multis similes) etiam comprehendere in peninsula sinaitica frequentes (Strab. XVI p. 776) dudum observatum est (v. Beckmann. ad Antigonum Carystium c. 60). Latinum autem *taxus* et *taxo* (unde in linguis recentioribus hisp. *taxon, tasugo*, ital. *tasso*, gall. *toisson, Dachs*) ante Augustinum quidem [vel potius ante auctorem libri De mirabilibus Scripturae, qui inter Augustini opera habetur et septimo aut octavo saeculo videtur scriptus esse] non reperitur in scriptoribus latinis, neque tamen propterea hoc vc. censendum est nove fictum, sed ex lingua vulgari receptum et peregrinae originis. c) Etymo, quod lingua hebraea satis probabile offert. Namque תהש dictum esse potest pro תהש a rad. תהש quievit (ut תהן n. pr. pro תהנה a rad. תהנה, ita ut *taxus* dictus sit a somno ferme semestri, qui in proverbium fere abiit: neque minus somnolentae sunt *phocae*. d) Et melis et phocarum pelles tum tabernaculo tegendo tum calcis elegantioribus adhiberi potuisse, nemo dubitabit: phocarum pelles hodieque calcis adhibentur. Ut dicam quod sentio, Hebraei hoc uno vc., quod apud Arabes et Occidentales deinde ceitis tantum speciebus tributum est, *phocam, melem* et similes bestias (quas minus accurate et noverant et distinguebant) simul

* In Bibl. Polyglott. passim corruptum *מאבס* a Castello in Lex. heptagl. exponitur *taxus* (!), in Annot. Samarit. tamen ad Exod. XXXV, 7 veriora docet.

designasse videntur. Haec Gesenius, citius argumentationem in hac questione difficillima integram malni servare, quam interpositis turbare dubitationibus, quae sponte se offerunt. Etsi quis enim largiatur, phocas et delphinos uno nomine appellari potuisse, idem tamen nomen meli quoque inditum esse, vix credibile est (ab

Arabibus melis vocatur عَنَابُ الْأَرَضِيِّ (فَنَجِيلٌ). Pellibus phocarum veteres sua texisse tabernacula, quo a fulminum radiis tuta praestarentur, tradit Plinius hist. nat. II, 56 cf. Plutarchi sympos. V, 9. Sueton. Octav. c. 90; itaque iam Seb. Ravius in Diss. de iis quae ex Arabia in usum tabernaculi fuerunt petita, Ultraj. 1753, cap. 2 *phocam* potissimum significare dixit, eique Faber in Archaeol. Hebr. I. p. 15 adscriptus est. Et quum calcei elegantiores quoque ex huiusmodi pellibus aliqua arte facti esse possint (Ezech. I. c.), haec sententia mihi non admodum displicet, modo phocarum significatio certo constaret. Sed habet etiam *melis villosa* pelliculam suam commendationem, praesertim si cui Maureri de etymo vocis coniectura placuerit (v. in rad.). Theodoro Hasaco auctore (Diss. philol. syllog. diss. X. §. 17, Mus. Bremens. vol. II. p. 312) fuerit *Trichechus Manatus* Linn., aliis *vacca marina* vel *homo marinus*, arab. انسان الماء Kazwini ed. Wüsterf. T. I. p. 130, gall. *Lamantin* vocatus, ex cuius cute crassa et dura hodie dum Arabes caleorum solcas faciunt teste Rüppell. itin. Nub. etc. p. 187. 196, qui in itin. Habessin. vol. I. p. 243 et 254 idem narrat de ali huius animalis specie dugong (arab. دُوغُونْ) appetata. Cf. similia apud Burckhardt. itin. Syr. ed. germ. p. 861 et Ed. Robinson. Palaest. I. p. 190. Propra solam nominis similitudinem Weilius in ephemerid. Hidelberg. litterar. a. 1842 p. 206 et Lebrechtus in annl. Berol. 1842. p. 79 huc referunt animal *Tahesch* vocatum, Hyaenae grandis genus, ut videtur, de quo Bott Arabes loquentes audivit (v. P. E. Botta, relation d'un voyage dans l'Yemen, Paris 1841). Magis fortasse iri hunc censum venerit lutra (die Fischotter, arab. كلب الماء canis aquaticus, Kazwini I. p. 142. Journ. asiat. 1849. Jun. p. 549), cuius pellicis magno aestimatur تصطاد لاجل جلدك Kazw. I. c.).

2) n. pr. m. Gen. XXII, 24.

תָּחַשׁ praep. infra, v. s. rad. תָּחַשׁ pag. 1495.

תָּחַשׁ, vide תָּחַשׁ.

תִּישׁ *medius*, v. s. rad. תִּישׁ p. 1497.

תִּישׁ n. pr., v. s. rad. תִּישׁ p. 926.

תִּישׁ n. pr., et תִּישׁ *auster*, it. n. pr., v. s. rad. תִּישׁ pag. 600.

תִּישׁ rad. dubia, ad quam referre licet

תִּישׁ n. pr. gentil. *Thizacus* 1 Par. XI, 45, a nomine loci תִּישׁ aliunde non cogniti. Jo. Simonis in onomast. hoc pro תִּישׁ esse comicit a rad. תִּישׁ.

* * *

תִּישׁ m. Gen. X, 2 n. pr. gentis septentrionalis a Japheto oriundae, prob. *Thracas*, *Θοῦνας*, ut exponunt illud Josephus antiq. jud. I, 6, 1, Hieronymus, Targ. Hieros. et Pseudojon., Cosmas Indicopleustes lib. II. p. 131. D., assentientibus Locharto in Phaleg lib. III. c. 2, J. D. Michaël. spic. geogr. Hebr. ext. I, 55 sq., Gesenio aliisque plurimis. Sec. nonn., ut Schulthess de paradiso p. 194, conferendus Tyras fluvius (Dniester), cuius accolae *Tyratai* vocantur Herodot. IV, 51. F. Tuch. comm. ad Gen. I. c. vult *Τυραγοίς* s. *Τυρῆγοίς*, qui piraticam olim faciebant in archipelago graeco, cf. Herodot. I, 57. 97. Thucyd. IV, 109.

תִּישׁ m. *mustum*, v. s. rad. תִּישׁ pag. 633.

תִּישׁ n. pr., v. Addenda ad rad. תִּישׁ.

תִּישׁ rad. inusit., prob. i. q. תִּישׁ vel תִּישׁ (q. v.) et תִּישׁ *feriit*, *contudit*. Inde

תִּישׁ m. pl. תִּישׁ *caper*, *hircus*. Prov. XXX, 31. Gen. XXX, 35. XXXII, 15. 2 Par. XVII, 11. (Arab. تيس caper, et capreolus, chald. תִּישׁ, תִּישׁ *hircus*, syr. تيس et sec. Ferrar. et Castell. etiam תִּישׁ id., samar. תִּישׁ id.)

תִּישׁ in Kal inusit., sec. Rabbinos: adinnetus, coniunctus fuit, quod mere arbitrarium est, rectius alii, ut Luther., Lud. de Dieu, Clericus, Castellus, J. D. Michaëlis, Rosenm., Gesen., A. Theoph. Hoffmann comm. in bened. Mesis p. I. p. 35, alii: *innixus fuit*, *procubuit*, coll. arab. تيس conj. VIII et inde ducto تيس (quo in IV conj. utuntur causat. تيس).

Pu. uno in loco Deut. XXXIII, 3: תִּישׁ תִּישׁ לְרַגְלֵךָ et illi (Israelitae) *procubuerunt ad pedes tuos*, h. e. ad Sinai montis radices. J. Sev. Vater: *manent*, coll. syr. تيس mansit, ubi scribi deberet תִּישׁ. Aliorum sententias percenset Hoffmannus I. c.

תביל rad. inusit., pr. *conculcavit*, deinde *oppressit*, *vexavit*, arab. **تَبَّلَ** pedibus conculcavit donec conringeret rem, quadril. **تَبَّلَ** id., cf. syr. **تَبَّلَ** laesit, damno affectit pro hebr. **תָּבַל** Ezech. XVIII, 7. 16. 18, **לְכַלְכַּל** damnus, chald. **תָּבַל** damno affectit, mulctavit, **תָּבַל** mulcta, vic. **תָּבַל**, **תָּבַל**, **תָּבַל**, nec non **תָּבַל**, **תָּבַל**.

תְּבִילִים m. pl. *oppressiones, vexationes*. Prov. XXIX, 13: **אִישׁ הַדְּבִילִים** *vir oppressionum* i. e. oppressor, vexator, ut **אִישׁ הַדְּבִילִים** *vir violentus* א' **מְדַבְּרִים** *vir contentiosus*. Indicatur l. c. *vir opibus valens, qui vexat pauperes*. In loco simili XXII, 2 est **אִישׁ הַדְּבִילִים** *dives et utroque loco opponitur רֵשׁ הַדְּבִילִים* *pauper*. Ewaldus, radicem **תָּבַל** cum **תָּבַל** componens, **תְּבִילִים** fenus, usuram interpretatur et **תָּבַל** *leneratoris*, ut LXX. **δανειστής**, Vulg. *creditor*. Equidem etiamsi *feneratorum non excipio, verbum hebraeum tamen latius patere dixerim*. (LXX. etiam **תָּבַל** *τόκος* interpretati sunt Ps. LXXII, 14, sono verbi decepti, nam Ps. loco usuram nullo modo aptaveris). Arguta denique et putida est sententia, quam Schultensius ex arab. **تَبَّلَ** extorsit, ' **אִישׁ הַדְּבִילִים** esse virum amplas fascias gerentem i. e. divitem, qui opponatur pauperi pannoso.

תָּבַל m., semel plene scriptum **תָּבַל** Ps. LXXII, 14, *oppressio, vexatio* Ps. X, 7. LV, 12.

* * *

תְּבִילִים m. pl. **תְּבִילִים** 1 Reg. X, 22, et **תְּבִילִים** 2 Par. IX, 21 *pavones*. Sic enim optimo iure hanc vocem explicant Targ. utroque loco (**תְּבִילִים**), Syr. (**تَبَّلَ**) et qui ex Syr. pendet in Regum non minus quam in Paralip. libro Arabs intp., item Hieron., Abulwalid, et Tanclum Hieros. (**طواويس**), Dav. Kimchi, Raschi, Levi ben Gerson. Apud LXX. **ταῖνες** certe in Reg. libro in cod. Alex. comparet, quamquam cetera turbata sunt. Hoc plurimorum interpretum vestustiorum consensus per motus pavonum significationem strenue defendit Bochartus in hieroz. T. II. p. 709 sqq. ed. Lips., eumque recentiores secuti sunt interpretes fere omnes. In eo tamen Bochartus erravit, quod **תְּבִילִים** transpositum **ט** esse *כַּתְּיָים* esse et proprie aves Cuthaeas designare putavit, quemadmodum apud Graecos scriptores pavo **ὄρνις Πηλασικός** vel **Μηδικός** audit. Recte iam Mercerus vocem **תְּבִילִים** peregrinam dixerat, et quum **תְּבִילִים** simiarum nomen indicium antecedit, **תְּבִילִים** etiam ex India oriundum esse expectaveris. Et revera est indicium, nempe **תְּבִילִים** *tógai* pavo, quod primus inter nos, quod sciam, indicavit Beniam. Walther in Relat. Malabar. continuat.

38. p. 230 et contin. 39. p. 428, cf. Adelung. Mithridat. T. I. p. 172. Sed quum viri docti non pauci (Winer., Keil., Pott., all.) illud *tógai* tanquam incertum addubitarint, non ingratum mihi facere videor, si ad confirmandum vocabulum aliqua testimonia afferam, quae Herm. Brockhaus, harum rerum arboriter maxime idoneus, benigne mecum communicavit. „In lingua Tamulica *tógai* s. *tóghai* est pavo, v. Lex. ling. Tamul. antiquum auct. Divágaram (Çendañ rivágaram. Madras 1839. 8.) cap. III, sùtra 145. p. 67, ubi explicitur verbo synonymo et magis vulgato *mayil* [sanscr. mayura], item Lex. auct. Cudámáni (Çudámáni nigandu. Madras 1839. 8.) cap. III. vs. 50. p. 74, Rottler, Tamil Dictionary. Madr. 1834. 4. s. v. *tógai*, ubi etiam penna pavonina explicatur. Accedit, quod pavo avis in India indigena est. Vocabulum sanscritum, quod illi *tógai* ad amussim respondeat, nobis non innotuit. Afferunt quidem *çikhin* cristatus, dein pavo (v. Lassini antiq. Ind. I. pag. 252. 538), sed hoc sono admodum distat ab illo. Vid. Pott. in Zeitschr. f. d. Kunde des Morgenl. T. IV. p. 29. Ex domestico illo pavonis nomine *tógai* praeter hebraeum ortum esse posat gr. **ταῖς**, **ταῖς** (v. Athen. IX. p. 397), ut ex hoc est arab. **طواويس**, chald. **תָּבַל** et syr. **تَبَّلَ**, et vel lt. *pavo* (t et p mutatis, cf. *λαῖς*, lapis, *λίθος*). Vid. praeter Bochartum et Pottium II. ce. etiam A. Benary in Anal. litter. Berolin. 1831. no. 96, Winer bibl. Realw. II. p. 240. — Pauci sunt viri docti, qui alia ratione hoc nomen explicaverunt. Nonnullis inter Judaeos tete Kimchio in lex. plauerunt simiac, et ea quidem species quae **גַּאֲטֵר מַיִמָּוֶן** vocatur, i. e. ital. *gottomammone**, eandemque sententiam secutus est Jac. Hasaeus in Biblioth. Brem. class. II. fasc. 3. p. 468 sqq. et in Ugolini thesaur. T. VII. p. 424 sqq. De psittacis verbum accipior Huetius diss. de navigat. Salom. c. 7. §. 6, Ursinus in Analect. ss. I. III. c. 22 et I. V. c. 31, et Relandus in Dissert. miscell. P. I. p. 183 sq. Aves denique Numidicae, quae apud Romanos in deliciis habebantur, dedita opera infert Keil. in diss. de Ophira p. 104 sq. et in comm. in II. Regum p. 157, casque **תְּבִילִים** appellatas vult a Tucca urbe Numidica (cuius nomen Cæsius monum. phoenic. p. 429 ducit a **תָּבַל** tentorium gere, nunc vero scribitur **تَبَّلَ**, v. Temple in Journ. R. Asiat. Soc. vol. IV. p. 135).

תְּבִילִים rad. insit., prob. i. q. **תָּבַל** no. II decoravit, vnde est **תָּבַל** de conchylii specie. Idem proprie valedat

תְּבִילִים f. *conchylium*, spec. *conchylium* proprie dictum, *Helix ianthine* Linn., i. e. conchac s. buccini

*) Sic in lexici Kimchiani recentissima editione legitur et apud Bochartum l. c., aeterea ed. habent **מַיִמָּוֶן**, quod arab. **مجمون** simile esse videri possit.

species in mari mediterraneo (cf. Ezech. XXVII, 7) reperta, petris adhaerens circaque scopulos lecta (Plin. hist. nat. IX, 36. §. 61), testâ violaceâ (color obscure-violaceus⁶⁶, ut ait Forskålus in Descript. animal. p. 127), rabbin. תבן הלבן (v. infra), ex qua purpura caerulea conficiebatur, hinc ipsa purpura caerulea (coeli aerei colorem caeruleum saturationem nigricantemque habens, germ. tiefblau, gall. bleu foncé, angl. dark-blue), et panni, vestes, fila hac purpurâ tincta, ianthina, imprimis adhibita tabernaculi sacri anlaeis et stragulis, quae ex his caeruleis, purpureis rubris (אֲרָרְקָן), coccineis (תַּיִלְתַּיִת) et auri filiis contextae erant Ex. XXVI, 1. 31. 36. XXVII, 16, et panni s. stragula ianthina legendis vasibus sacris Num. IV, 6. 7. 9. 11. 12, תַּיִלְתַּיִת אֲרָרְקָן laqueoli ianthini aurulae colligandae Ex. XXVI, 4. XXXVI, 11. Eadem purpura caerulea, rubrae, cocci aurique textura constabat humerale sacerdotis summi Ex. XXVIII, 6. 8. 15. 28. XXXIX, 2. 5. 8, eiusdemque pallium totum caeruleum erat (תַּיִלְתַּיִת כְּלֵי־תַּבְּנִית) XXVIII, 31. XXXIX, 22. Vid. etiam Ex. XXV, 4. 5. XXVIII, 33. XXXV, 6. 23. XXXVI, 8. XXXIX, 24. Praeterea panni vestesque eiusmodi pretiosae memorantur Ezech. XXIII, 6. XXVII, 7. 24. Jer. X, 9. Esth. VIII, 15. תַּבְּנִית filum ianthinum, funiculum ex hoc purpura factus Ex. XXVIII, 37. XXXIX, 21. Num. XV, 38, cf. Ex. XXXV, 25 (תַּבְּנִית netum). תַּבְּנִית תַּרְסָם texturium huiusmodi callens ibid. vs. 35 et XXXVIII, 23, cf. XXXIX, 3. 2 Par. II, 6. 13. — LXX uno in loco Num. IV, 7: (ἵακτιον) ἵακτιόσφορον, ed. Compl. πορφυροῦ, alibi ut et Gr. Vcuet. Aqu. Symm. et Theodot.: ῥάζυθος, ἑαλίθριος, Vulg.: hyacinthina: quae verba apposite reddunt hebraeum תַּבְּנִית, quippe quae notant colorem hyacinthi floris caeruleum, coelestis luminis hyacinthus, Colum. IX, 4, 4). Saad. et Ar. Erpen. اسماء الجوزن i. e. coeli colorem habens. Concinit Philo, Joseph. antiq. jud. II, 8, 1 et Rabbin. Syrus intp. dat לְכַדָּשׁ hebraeo verbo consonum, idemque faciunt Targg.: תַּבְּנִית, eumque colorem esse e conchylio תַּבְּנִית factum, aperte dicit Pseudojon. ad Dent. XXXIII, 19: „Habitant Sebuloſitate ad litus maris magni (mediterranei) . . . תַּבְּנִית אֲחֻרָיו יַצְבִּיחַן שֶׁאֵינָהּ יִרְבֵּא לְחַטֵּי גִילְתָּהֶן . . . et תַּבְּנִית capiant, cuius sanguine יַצְבִּיחַן tingant ad fila vestium suarum. In lexico Aruch de תַּבְּנִית legitur: תַּבְּנִית i. e. sanguine eius tingunt תַּבְּנִית, propterea sanguis eius in pretio habetur. Tanchum Hieros. quoque in Lex. talmud. ms.: . . . תַּבְּנִית עוֹ הַכְּלָיוֹן הערובי . . . ואִם דָּם חֲלֹזֹן שֶׁיַּצְבִּיחַן בּוֹ הַהִכְלָה כִּיּוֹן אֵינָהּ נֹעַם מִן הַכְּלָיוֹן דָּמָה אֲסוֹן וְאִם צִיּוֹן בֶּה שֵׁי צִיּוֹן לֵב לֹאן אֲרֻץ צָפִי מְשֻׁרֵי בִּי אֶעֱזָב אִן יִכּוֹן וְלֹא יִפְסֵד וְלֹא יִכְמָא וְלֹא יִתְּעִיבֵר כִּמָּא תַּחְוֹל בְּקִימָה הַצִּיּוֹן אִזָּא שָׂאלֵת עֲלֵיהֶּא אֵימָאן וְהוּוּ בִּי עֲזָה אֵימָאן מְגִיבֹל לֹא נִעְרַף שְׂחִמָּה i. e. תַּבְּנִית est arab. חֲלֹזֹן . . . et sanguis תַּבְּנִית etiam, quo tingunt תַּבְּנִית, est species ex חֲלֹזֹן genere, cuius

sanguis niger quidem est, sed si quid co tingitur, fit color caeruleus summa puritate splendens, isque nunquam perit, nec pallescit, nec deterior fit, ut reliqui colores mutantur temporis diuturnitate; his nostris autem diebus ignotus est et prorsus nos latet. Arab. حَلَزُون est limax, et cochlea purpuraria Eutych. I. p. 174, spec. Helix desertorum, folia astralagi devorans, auctore J. Wilsoni (The Lands of the Bible I. p. 127), cf. Forskål. descr. anim. p. 127 (idem vult Hierusabadius his verbis non valde perspicuis: اَلْحَلَزُونُ دَابَّةٌ تَكُوْنُ فِي الرَّمْعِثِ اوْ مِنْ جَنْسِ الاَصْدَافِ i. e. animal quod est in astralago herba vel species cochlearum). Syri quoque habent مَدَلْحُونُ conchylium. — Male Ibn Esia colorem viridem (ירִיק) dicit, ut et Raschi ad Exod. XXV, 4: תַּבְּנִית צִבְיָה עֲבִיטֵי. Lutheros adeo: „gele Seiden“ in quo, si sericum flavum significat, dupliciter errat; fortasse autem caeruleum colorem vult, nam in glossariis mediæ aevi legitur: ceruleus ghele, i. ceruleus cyn gel duk. Absurda sunt quae J. D. Michaëlis docet in supplement. p. 2367, תַּבְּנִית nomen esse piscium atramentum effundentium, scipiae scilicet et loliginis, ut ductum sit a rad. arab. كَلت effudit. — Docte de his rebus disputarunt Bochartus in Hieroz. P. II. lib. V. c. 10 et 11. Tom. III. p. 655 — 678 ed. Lips. et Braumius de vestitu sacerdotum p. 187 — 200.

תבילה f. et תבליח f. perfectio, v. s. rad. תבן p. 687

תבן 1) pr. aequavit, complanavit (vic. תבן). Vid. Niph. — 2) libravit, pendit (ab aequilibrio lancium), metaph. examinavit. Prov. XVI, 2: תַּבְּנִית הַיְהוּדִים יהוה; Deus examinat animos. XXI, 2: תַּבְּנִית יְבִיטֵי יְיָ id. XXIV, 12.

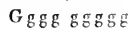
Niph. תבן pr. complanata, aqua fuit via, transl. recta fuit agendi ratio (cf. תבן). Ez. XVIII, 25. 29. XXXIII, 17. 20. 29. 1 Sam. II, 3. Cf. Kal.

Pi. תבן 1) libravit, pendit (abwägen) v. c. aquam Job. XXVIII, 25, deinde examinavit Jes. XL, 13: תַּבְּנִית הַיְהוּדִים תַּבְּנִית אֲחֻרֵיהֶם יהוה quis spiritum Dei inquam examinavit? — 2) mensus est. Jes. XL, 12: quis coelum spithamē mensus est? in altero membro תַּבְּנִית תַּבְּנִית — 3) statuit, ad libellam disposuit (columnas) Ps. LXXV, 4.

Pu. appensa est (pectuaria). Part. תַּבְּנִית 2 Reg. XII, 12.

תבנית m. 1) pensura (quotidianum) Ex. V, 18. — 2) mensura Ez. XLV, 11. — 3) n. pr. oppidi Simeonitarum 1 Par. IV, 32.

תבנית f. 1) mensura, structura, dispositio Ezech. XLIII, 16. — 2) forma perfecta, partibus suis cpte disposita Ez. XXVIII, 12.

saeo Hebronem possidebat, donec a Calebo eiceretur Num. XIII, 22. Jos. XV, 14. Iud. I, 10. (Hinc nomen pr. *Θολομαῖος* apud Joseph. antiq. iud. XIV, 8, 1 et *Βαροθολομαῖος* i. e. תלמי בן תלמי Matth. X, 3. al., nam LXX passim habent *Θολμῖ* vel *Θολομαῖ*.)

תלע

תלע rad. in Kal inusit., arab. تَلَعَ i. q. طلع extulit se, caput exseruit, تَلَعَ longo collo fuit homo, it. longum fait collum, IV protendit collum, تَلَعَ pro-

cerus, longum collum habens. Hinc multi ducunt תלע s. תלעה *vermis*, ut in longum protensum animal. Alii, ut Io. Simonis in lex., E. Meier. in lex. radd. hebr. p. 325 et Maurer. in lex. s. v. תלע,

referunt ad arab. تَلَعَ et تَلَعَ fregit caput (adde chald. תלע fidit, cf. תלח), idque ad corrosionem trahunt, quum vermis plantas rodendo comminuat, cf. Dent. XXVIII, 39. Jon. IV, 7. Certe hoc aptum quoque est ad מתלעות *dentes*, ut frangentes et comminutes cibum, quod Alb. Schultens ad Iob. XXIX, 17 exponit dentes prominentes

et itidem refert ad תלע extulit et cogn. תלע prodiit dens. Gesenius hoc potius litterarum transpositione ex תלע ortum censuit eamque ob causam sub rad. תלע = תלע (momordit) posuit supra pag. 764, illud תלע autem cum femininis תלעה et תלעה Redslöbium secutus adegavit ad rad. תלע linxit, deglutivit, pag. 597, quae radix quam alius multis sub תלע commemoratis illustratur, tum maxime arabico تَلَعَ, exserta lingua linxit et deglutivit aquam canis, et hebraeo תלע deglutivit. Sub eadem rad. תלע invenies etiam מתלעים (cocco induti) part. Pu. verbi denominativi a תלע.

תלח

תלח rad. inusit., arab. تَلَفَ IV perdidit, et in versu Farazdacii poetæ آتَفَ الْمَنَابِتِ exitiale comperit vel efferit fatum sec. Kam., تَلَفَ interitus, exitium. Ab hac radice Gesenius duci arbitrabatur difficile vocabulum

תלח f. pl. *ἀπ. λεγόμεν.*, auctore Gesenio pr. *exitialis* (ab adj. תלח exitialis, rad. תלח perit), poet. pro *armis*. Cant. IV, 4: תלח בנני תלח: *exitiale collum tuum ut turris Davidis exstructa pro armis*, i. e. in qua arma suspendentur. Sequuntur verba: mille clypei in ea suspensi sunt, omnia scuta heroum, et antiquis populis morem fuisse, ut arma suspendent in templis, turribus et muris, probatur loco Ezech. XXVII, 10. 11, cf. 1 Reg. X, 16. XIV, 26. 1 Macc. IV, 57. VI, 2. Plin. hist. nat. XXXV, 3, all. — Aliis תלח compositum

videtur esse ex תלח (a rad. תלח suspendit) et פיה ora h. e. acies (gladiorum, cf. תלח פיה acies gladii, תלח פיה gladius anceps Prov. V, 4 et תלח פיה id. Psalm. CXLIX, 6), ut sint loci, ubi arma suspendantur, *armamentaria*. Vulg. propugnacula. Ex תלח et תלח conflatum putabat olim F. Boettcher (spec. p. 23 sqq.), sed postea sententiam mutavit, v. infra. Aqu. et Gr. Venet. *ἐπιπέλας* i. e. pinnae. Pinnae Dav. Kimchi quoque exponit in lex. s. rad. תלח, et s. rad. תלח esse quosdam ait, qui תלח ex תלח ortum dicant vel, ut R. Jona, ex תלח, ita ut ad rad. תלח referant et turrem faciant exstructam ad disciplinam artificum vel praetereuntium, qui eam tanquam opus pulchrum admirarentur: quae admodum frigida et insula sunt. Novam interpretationem feliciter excogitavit Ewaldus ad Cant. I, c., cui nuper astipulatus est F. Boettcher. in Spicileg. (Lips. 1849). Hi viri docti תלח trahunt ad radicem quandam תלח, cui significationem tribuunt arabi-

bici verbi تَلَفَ convolvit, coniunxit, congregavit. Itaque turrem intelligunt exstructam *catervis* militum, ubi eorum arma asservarentur. Id vero non solum ad sententiam verborum satis idoneum, sed etiam linguae legibus cum maxime consentaneum est; nam תלח accomodate dixeris pluralem esse a תלח ad formam תלח,

vel a תלח ad formam תלח, et usus quoque verbi تَلَفَ apprime quadrat in rem, est enim: misuit duas cohortes in pugna, VIII confluere ad aliquem, spec. ad belli ducem, ut me legere memini التَقَّتْ عَلَيْهِ الْقَبَائِلُ et his similia, et تَلَفَ congregatum agmen. — Minus

placet E. Meieri sententia, cui suffragatur Maurer. in lex., ex qua תלח est: aedificata per gradus s. descensiones, germ.: in Abstufungen. Similem explicationem dat Doederlein.: per varios flexus exstructa, coll. תלח flexit. H. A. Hahn comm. in Cant., Vratisl. 1852, p. 98 vertit: Alabasterstücke, a rad. תלח, cui albedinis significatum tribuit coll. תלח. Norbergius denique in lexidico codicis Nasaraei p. 268 תלח frustra illustrare studet voce nasor. *ܬܠܚܐ*, quam tabernaculum vertit.

תלח vid. תלח supra pag. 1504.

תלח, תלח, תלח

תלח inunctum femininis, תלח, תלח masc. chald. tres, i. q. hebr. שלש, שלשה (q. v.), Esr. VI, 4. Dan. III, 24. VI, 3. 11. 14. VII, 5. 8. 20. 24. יום תלח dies tertius (mensis). Cum Suff. תלחון tres illi Dan. III, 23. — Plur. תלחון Dan. VI, 8. 13.

תלח m. tertius Dan. V, 29: תלח במלכותא: *praefectus tertius in regno*, nempe tertius a rege et proximus a regis ministro primario, vs. 16. Forma תלח praeter hos locos Danielis in aramaismo inaudita, communis po-

יָבֹעַבִּיב *Jacobus erat vir integer, in tentoriis degens*, ubi תָּמַר mitius et placidum Jacobi ingenium indicare videtur, opp. ferociori, quae Esavo erat, indoli. Neutr. abstr. *integritas* Ps. XXXVII, 37. — Fem. *תָּמַר* integra mea, blanda vox de puella amata Cant. V, 2. VI, 9.

תָּמַר (semel תָּמַר Prov. X, 9) sq. Makk. — תָּמַר, c. Suff. תָּמַר m. (cl. inf. תָּמַר s. rad.) *integritas* : 1) numeri et mensurae, *plenitudo*. Jes. XLVII, 9: תָּמַר תָּמַר *plend mensurá*. — 2) fortunae, *incolumitas, prosperitas* i. q. תָּמַר Iob. XXI, 23: תָּמַר תָּמַר *in ipsa prosperitate sua*. — 3) *integritas animi, innocentia*. Ps. VII, 9. XXV, 21. XLI, 13. Prov. XIII, 6. Iob. IV, 6. תָּמַר תָּמַר *integritas animi* Gen. XX, 5. 6. 1 Reg. IX, 4. Psalm. LXXVIII, 72. תָּמַר תָּמַר Prov. X, 9 vel תָּמַר תָּמַר Prov. XXXVIII, 6. Ps. XXXVI, 1. 11 vel תָּמַר תָּמַר Prov. II, 7 vel תָּמַר תָּמַר Ps. CI, 2 *integre vixit*. De animi simplicitate, quae ab insidiis et pravo consilio aliena est, 1 Reg. XXII, 34: *arcum tendit תָּמַר in simplicitate sua*, animo ab insidiis alieno (in seiner Unschuld). 2 Sam. XV, 11: תָּמַר תָּמַר *euntes (cum eo) verito simplici, pravi consilii non conscii*. — 4) pl. תָּמַר *veritas* (LXX. ἀλήθεια) v. s. rad. אָמַר sub rad. אָמַר. 54 sq.

תָּמַר תָּמַר adv. chald. v. supra pag. 1507.
תָּמַר f. i. q. masc. תָּמַר *integritas, innocentia* Iob. II, 3. 9. XXVII, 5. XXXI, 6.

תָּמַר m. תָּמַר f. adj. 1) *perfectus, absolutus* Ps. XIX, 8: תָּמַר תָּמַר *lex Dei perfecta est*. Iob. XXXVI, 4: תָּמַר תָּמַר *perfectus intelligentia*. XXXVII, 16. — 2) *integer, totus* Lev. III, 9. תָּמַר תָּמַר *annus integer* Lev. XXV, 30. תָּמַר תָּמַר *per totum diem* Jos. X, 13. — 3) *integer a) labis expers, de victimis* Ex. XII, 5. XXIX, 1. Lev. I, 3. 10. III, 1. 6. IV, 23. V, 15. IX, 2. 3. XIV, 10. XVIII, 25. XXII, 3. 9. 21. XXIII, 12. 18. Num. VI, 14. XI, 2. XXVIII, 3. 9. 11. 19. 31. XXIX, 2. 8. 13 sq. Ez. XLIII, 22. 23. XLV, 18. 23. XLVI, 4. 6. 13. b) *integer moribus, innocens, probus* Gen. VI, 9. XVII, 1. Iob. XII, 4. Prov. I, 12. II, 21. XI, 5. XXVIII, 10. Ps. XXXVII, 18. (Syr. *ܬܡܪܐ* id., etiam in Targ. Proverb. 1. תָּמַר תָּמַר *integri vitae* Prov. XI, 20. Ps. CXIX, 1. תָּמַר תָּמַר *integri erga Deum*, h. e. Deo plane deditus Deut. XVIII, 13. Ps. XVIII, 24. (2 Sam. XXII, 24 sq. תָּמַר). Cf. תָּמַר no. 3. Neutr. subst. *integritas* Jos. XXIV, 14. Iud. IX, 16. 19. Itaque תָּמַר תָּמַר Ps. LXXXIV, 12 vel תָּמַר תָּמַר Ps. XV, 2. Prov. XXVIII, 18 vel תָּמַר תָּמַר Ps. CI, 6 *integre vixit*. Cf. תָּמַר תָּמַר. c) *verus, subst. verum, veritas*. Amos. V, 10: תָּמַר תָּמַר *qui verum loquitur*. 1 Sam. XIV, 41: תָּמַר תָּמַר *cedo veritatem!*

תָּמַר pl. contr. ex תָּמַר *gemini*, v. s. rad. תָּמַר pag. 1490.

תָּמַר m. *integritas, integrum, pars integra s. sana* (corporis) Ps. XXXVIII, 4. 8: תָּמַר תָּמַר *nihil sani*

est in corpore meo. Jes. I, 6. — Iud. XX, 48 pro תָּמַר reponendum est תָּמַר vel תָּמַר *viri*, ut complures libri scripti exhibent.

תָּמַר et תָּמַר v. תָּמַר s. rad. תָּמַר pag. 600.

תָּמַר תָּמַר n. pr. loci, v. rad. תָּמַר.

תָּמַר f. *species*, v. rad. תָּמַר.

תָּמַר v. rad. תָּמַר pag. 809.

תָּמַר rad. inusit., proprie, ut videtur, *striduit, concrepuit* (knarren), cogn. radicibus תָּמַר, תָּמַר et similibus (de quibus vide Addenda ad rad. תָּמַר), deinde *prominuit, in altum exstitit*, quia res, quae in altum eminent, ut perticae, arbores, facile vibrantur et concutunt, cf. תָּמַר pertica, malus navis, a rad. תָּמַר stridnit, תָּמַר cacumen arboris a rad. תָּמַר. Inde תָּמַר palma, תָּמַר columna fumi, תָּמַר תָּמַר columnae viae indices, arab. *تَمْر* *تَمْر* turris templi Christianorum (hoc est *تَمْر* scribitur et sub vicina radice *تَمْر* ponitur), *تَمْر* longus

et durus fuit, rignit hasta, membrum virile, et r in l mutato *تَمْر* id., *تَمْر* proceus staturá vir,

vel longus, erectus. De usu Talmudistarum v. infra תָּמַר. Cf. etiam תָּמַר sub rad. תָּמַר positum pag. 345, et cogn. תָּמַר horruit, horripilavit.

תָּמַר m. 1) *palma*, spec. Phoenix dactylifera, arbor perpetuo virens, procerá (chald. תָּמַר id., raro tamen adhibitum vel potius ex hebr. sumtura Cant. VII, 8, commune enim palmae nomen est תָּמַר), sunt autem תָּמַר et תָּמַר dactyli, fructus palmae, ut syr. *ܕܥܘܠܐ*, it. arab. *تَمْر* dactylus, arbor autem *تَمْر*, aeth. (amen

תָּמַר: palma. Phoenicium תָּמַר in nomine *Αγυαγοῦς* ap. Philon. Bybl. ed. Orell. p. 34 et in Iluvii nomine *Taqiqaç* indagasse sibi visus est Ewaldus Abhandl. über die phönix. Ansichten v. d. Weltschöpfung 1851. p. 23 sq.). Joël I, 12. Ps. XCII, 13 (ubi homo iustus et pius comparatur palmae virescenti) Cant. VII, 8. 9 (ubi palma staturae pulchrae puellae imago est). Plur. תָּמַר palmae Exod. XV, 27. Lev. XXIII, 40. Num. XXXIII, 9. Neh. VIII, 15. De palma, arbore pulcherrima et utilissima, quae olim, ut nunc fit in Arabia et Aegypto, haud dubie in Palaestina quoque, certe in depressioribus regionibus ad Jordania ripas et maris mortui litora sitis diligenter curabatur et frequens erat (Judaea inelyta palma Plin.), his vero temporibus negligitur, extirpatur, eoque rarior facta est, vid. Theophr. hist. plant. II, 6. Plin. hist. nat. lib. XIII,

c. 4. Strab. XVI, 41. XVII, 15. Diod. II, 48. 53. XIX, 98. Kaempfer amoenit. exot. p. 677 sqq. Hasse-
 liquist. itin. pag. 224. Celsii hierobot. II, 566 sqq.
 Rosenm. antiq. bibl. IV, 1. p. 297 sqq. Winer. bibl.
 Realwörterb. s. v. Dattelpalme.

2) n. pr. locorum, nempe a) oppidi in australibus
 Palaestinae sibus Ez. XLVII, 19. XLVIII, 28, prob.
 eiusdem, quod apud Ptolemaeum V, 16 appellatur *Θα-
 μαρόβ*, item in tabula Peutinger. *Thamaro*, et *Thamara*
 in Onomastico Eusebiano, ubi s. v. *Θασαρωθαιών* (*Ha-
 zazon Thamar*) memoratur: *λέγεται δὲ τὸς Θαμαρόβ πόλην
 διεσπῶσα μάλιστα* [cod. *Μέλις*, Hieron.: a Memphis op-
 pido, lege *Μελιόλων*] *ἡμέρας ἑδὼν ἐκείνων ἀπὸ Χε-
 βρών εἰς Αἰθίαν* [Elath, Aelana], *καὶ τὸς γοφούριον ἐστὶ
 τῶν σιταισιῶν*. Ruinas oppidi Ed. Robinson (Palaest.
 vol. III. p. 179. 186) agnovit in eo loco, qui hodie
 Karnub appellatur et tribus milliariis german, sive unius
 diei itinere abest ab al-Milh (i. e. Malatha) austrum
 versus, ad viam quae Hebrone ducit Aelanaum. — b)
 i. q. תמר Palmira (q. v. sub rad. תמר p. 345) u Reg.
 IX, 18 Kethib. — c) תמר בעל תמר p. 225. — d)
 תבצון תמר, v. s. תבצן p. 512. — e) תבצן תמר urbs
 palmarum i. e. Hiericho, v. יבצן p. 1006.

3) n. pr. feminarum: nurus Judae filii Jacobi patri-
 archae Gen. XXXVIII, 6. *Θύμας* Matth. I, 5. — b)
 filiae Davidis regis 2 Sam. XIII, 1. u Par. III, 9. — c)
 filiae Absalomis 2 Sau. XIV, 27. — Cf. תמר n. pr. m., p. 38.

תמר m. *palma*. תמר דבורה *palma Debora*, inter
 Raman et Bethelam, subter quae Debora ius dicere so-
 lebat Iud. IV, 5. Praeterea legitur de trunco palmae s.
 columna e palmae trunco excisa Jer. X, 5. Cf. Epist.
 Jerem. comm. 70.

תמרה pl. (pertinens ad m. תמר ut תמרה ad נקמה)
palmae sculpta, architecturae ornamentum u Reg. VI, 29.
 32. 35. 36. Ez. XL, 16. 22. 26. 31. 34. XLI, 18. 19.
 20. 25. 26. LXX. *goinés*.

תמרה f. (pertinens ad m. תמר ut תמרה ad נקמה)
columnae, bis legitur in pl. constr. hoc nexu: תמרה
columnae fumi ascendentes, poet., Cant. III, 6. Joël.
 III, 3 (al. II, 39), alias dicitur עשן עשן Iud. XX, 40, ut
 אש ו עשן et עשן ו עשן. Sed pro תמרה utroque loco
 multi codices tam mss. quam impressi habent תמרה
 vel תמרה littera י inserta, vel certe תמרה ascripto
 Metheg. Vid. De Rossi var. lectt. et Norzi ad Cant.
 l. c. Ut illud תמרה a nomine תמרה e rad. תמר orto
 commode duci potest, sic ut אבקה a אבקה, ita ceterae
 formae, in quarum prima syllaba vocalis י longa exstat,
 aequo iure trahi possunt ad rad. תמר (ut תמר ad תמר
 תמר), cuius significatio vix diversa fuit a significazione
 radicia תמר, q. v. In Talmude legitur של תמרה
 columna solis orientis, et תמרה של תמרה columna lunae,
 tr. Joma fol. 28, b, quod aequo iure ad rad. תמר
 atque ad rad. תמר referas, quia secundum recentiorem scri-
 bendi modum pro תמר esse possit; praeterea in tr. Bera-

choth fol. 43 et Cholin fol. 111 legitur תמרה תמרה ascendit
 columna eius, scil. fumus suffitus recta ascendens, et est
 etiam verbum Piel. תמר in modum columna ascendere,
 itidem de suffitu dicitur tr. Joma fol. 28, b. et
 fol. 38, a. Sed ut haec e voce biblica fingi poter-
 rant, ita fieri quoque potuit, ut biblicum תמרה accom-
 modate ad recentiorem scripturam mutaretur in תמרה
 (cf. Gesen. Lehrgeb. p. 145), ita ut ambiguum sit,
 utrum ad rad. תמר pertineat, an ad תמר, quanquam
 illud ego verisimilius duco. Significatio autem extra
 dubium posita est. Chald. in l. Joël. תמר תמר (idem
 ponit pro תמר Iud. XX, 40). Graec. Venet. in
 Cant. *goinés kainos*.

תמרותי ἄπ. λέξι. m. pl. elationes, scil. *co-
 lumnarum erectarum, cippi*, vel *lapidum acervi*, utpote itineris
 indices Jer. XXXI, 21 (parall. אבנים). (Eandem signif.
 habent arab. تَمْرَات, تَمْرَات and pl. تَمْرَات cippi, signa in de-
 sertis.) — Aliud est תמרותי amaritudines, a rad. תמר.

תנא rad. incerta, v. תנא s. rad. תנא.

תנואה f. *abalienatio*, v. s. rad. תנא pag. 859.

I. תמרה *porrexit, dedit, dona distribuit*, max. qui-
 bus aliquis conduceret homines, hinc fere mercede vel
 pretio *conducit*. (Vicina sunt תנא no. I. q. v., תנא
 dedit, תנא extensum fuit temporis spatium). Semel le-
 gitur Hos. VIII, 10: *etiamsi Ephraimitae dona distribuant*
sive conducerent inter gentes, nempe
 ut ab his, spretio Deo suo, auxilium nanciscantur. Alii
 legunt תנא dant, a rad. תנא quod reiciendum est, cf.
 תנא vs. 9. Vulg. recte: et quum mercede conduxerint
 nationes. Quinta: *ἀλλὰ καὶ ὅταν μισθώσῃται ἔθνη*.
 (Apuđ Rabbinos et Talmudicos habes Hiph. vel Aph.
 תנא, תנא pactus est cum aliquo sq. תנא pers. et תנא
 rei, v. Buxt. lex. rabb. p. 2614 sq., cf. Hiph., item
 תנא pactum, conditio, syr. *ܠܢܘܢ* id., vid. Bern-
 stein. lex. chrestom. syr. p. 566.)

Hiph. i. q. Kal (q. v.), uno loco legitur Hos.
 VIII, 9: *Ephraimitae pretio con-
 ducunt amores* i. e. consuetudinem iungunt, nempe cum
 Assyriis. Vulg.: munera dederunt amatoribus.

תנתן et תנתן (Ez. XVI, 34. 41) m. (pro תנתן
 c. Aleph prosthet.) constr. תנתן, c. Suff. תנתן u
donum, praecium, mercens, spec. תנתן Deut. XXIII,
 19. Mich. I, 7 et absol. תנתן *quaestus mercetricis* Ez.
 XVI, 31. 34. Metaph. ita appellantur opes ab idololatris
 partae Jes. XXIII, 17. 18. Hos. IX, 1 (cf. II, 14).
 Mich. I, 7. LXX. *πλεγματικὴ μίσθωμα*.

2) n. pr. m. 1 Par. IV, 7.

תִּנְנָה f. (fortasse curtatum ex תָּנָן, ut תִּנְנָה ex שְׂרָיָה) donum, merces, spec. quæstus meretricius Hos. II, 14 (al. 11). Abulwalid. : أبو ما يبيئ للزانية من الأجل i. e. 'n est id quod datur meretrici pro mercede.

תִּנְנָה (fort. munificus, ab תִּנְנָה donum, munus) n. pr. m. 1 Par. VI, 26.

תִּנְנָן (fort. donatus) n. pr. oppidi in tribu Judæ. Jos. XV, 23.

תִּנְנָה (quem Deus donat) n. pr. m. 1 Par. XXXVI, 2.

II. תִּנְנָה i. q. תָּנָה et aram. תָּנָה זָנָה iteravit.

Pi. pr. multum iteravit, renarravit, hinc commemoravit, laudavit, celebravit, sq. acc. rei Jud. V, 11: תָּנָה בְּרִיקָה יְיָ יְיָ ibi celebrant iuste facta s. beneficia Dei, it. sq. תָּנָה pers. Ind. XI, 40: quoquo anno conveniunt ad celebrandam memoriam filiae Jiphthah. Cf. angl. to commemorate solemnia in memoriam rei celebrare. (Chald. Pa. תָּנָה narravit, indicavit, in Targg. pro hebr. תָּנָה, syr. זָנָה et Pa. זָנָה id., ut et samar. זָנָה, arab. تَنَّى II, IV et X laudavit, laude celebravit aliquem vel aliquid sq. على مَدْحٍ laudatio, encomium.) — De תָּנָה Ps. VIII, 2 vid. ind. analyt. — Prov. XXXI, 31, quod haud pauci exponunt celebrate, potius referendum est ad rad. תָּנָה.

תִּנְנָה chald. iteravit, i. q. hebr. תָּנָה q. v.

תִּנְנָן chald. secundus Dan. VII, 5. Vid. ad תָּנָה et תִּנְנָה s. rad. תָּנָה pag. 1449. 1450.

תִּנְנָה pr. iteratio, dein adv. iterum, secunda vice Dan. II, 7. (In Targg. id.)

תִּנְנָה verbum inssit. Syr. Ethpa. ܐܢܘܢܐ defecit, desit, sec. Cast. i. q. ܐܢܘܢܐ, ser. Lex. Adler. i. q. انقص. Hinc

תִּנְנָה vel תִּנְנָה m. extremitas, ubique תִּנְנָה auris, auricula (cf. gall. bout de Poreille) Ex. XXIX, 20. Lev. VIII, 23. 24. XIV, 14. 17. 25. 28. LXX et Gr. Venet. ἀφῆς τοῦ ὠτός, Vulg. extremum auriculæ, Syr. ܐܢܘܢܐ, Saad. اللذان pinguedo auris i. e. auricula, aliter Onk. רֵאשׁ אֶרְבָּא et Sam. רֵאשׁ אֶרְבָּא i. e. superior pars auris, Pseudojon. קַרְנֵי אֶרְבָּא cartilago auris. Dav. Kimchi in lex.: הַיָּד הַקְּדָמָה i. e. tenerum in extrema aure, vulgo mol (gall.), tenero (ital.). — Maurer. in lex.

auriculam תִּנְנָה a dependendo dictam esse opiratur. coll. arab. كَنْجَح, hoc autem non est dependere, sed se demittere, v. c. de homine qui portat onus.

I. תָּנָה verbum inusit., cuius nativa potestas, ut

ex nominibus derivatis et radicibus cognatis colligitur, est extendit, in longum traxit (germ. dehnen, recken, strecken), cf. aeth. ܐܢܘܢܐ: longitudo Ex. XXX, 2 sec. Ludolf. lex. p. 264 (frequenter vox est ܐܢܘܢܐ) תָּנָה et תָּנָה (quæ vid.) dedit, pr. manum extendit, porxit (coll. תָּנָה a rad. תָּנָה, תָּנָה extensum fuit spatium temporis, perduravit, perennis fuit. Ex linguis indogermanicis sono concinunt sanscr. tan, gr. τάνω, τάνω, τάνω, τάνω, lat. tendo (cf. dissertt. Lugdun. II, 852), unde tenuis (sanscr. tanu, germ. vet. dunni, nostr. dünn), tener, gotth. thanjan, nostr. dehnen, cum multis affinis, ut germ. vet. tunna abies (v. Pott, etymol. Forsch. I. p. 255 sq. Bopp. glossar. sanscr. ed. 2. p. 148). Haec extensionis notio quomodo in rerum appellationibus adhibita et varie translata fuerit, vide in singulis derivatis.

תָּנָה vel תָּנָה pl. tantum תָּנָה (nomen sing. תָּנָה v. infra), semel aramaea forma תָּנָה (Thren. IV, 3 Kethib) m. bestia quaedam deserti colla Jes. XLII, 2. XXXIV, 3. XXXV, 7. XLIII, 20 (unde תָּנָה Ps. XLIV, 20 et תָּנָה Jer. IX, 10. X, 22. XLIX, 33. LI, 37 de deserto), pullos lactans Thren. IV, 3, ululatum edens, qui, aequè ut vox struthionis, cum hominum eiulatu comparatur Job. XXX, 29. Mich. I, 8, nempe thos, canis ferus, fortassis etiam Canis aureus Linn. (Schakal), quam bestiam alias תָּנָה pl. תָּנָה vocatam (cf. תָּנָה) cum illa saepe confundunt, quia sibi invicem simillimae sunt, quam תָּנָה et תָּנָה iunguntur Jes. XIII, 22. Hanc veram esse vocis interpretationem, post Ed. Pocockium (commentar. in Mich. I, 8) soldis argumentis evicit Schunrrerus in Dissertat. p. 323sq., quem Chr. Thom. Tychem. ad Dav. Michaëlis Supplem. p. 2371, Rosenmueller. in Scholiis ad II. cc. (secus in adnotatione Bocharti hierozoica adiecta T. III. p. 223), Gesenius ad Jes. XIII, 22 et in Lex., ceterique interpretes et lexicographi recentiores secuti sunt. Tuetur hanc sententiam iam Syrus intr. plerumque vertens תָּנָה (sec.

Bar Ali, Bar Bahlul et Lex. Adler. i. q. arab. ܐܢܘܢܐ i. e. canis aureus, cf. Bernstein. lex. ad Chrestom. syr. p. 7. 77. 220) et Targ. תָּנָה (quod male in edd. scribitur et inconsiderate exponitur draco). Cf. arab. ܐܢܘܢܐ lupus. Eandem sententiam commendat

R. Tanchum Hieros. compluribus locis (ad Mich. I, 8. Jer. IX, 10. Thren. IV, 3. Mal. I, 3), v. c. in commentar. ad Thren. I. c. (ed. Cureton, Lond. 1843, p. 35): تَو:

حيوان يعرف بأبن أوى كثير العويل . . . وليس يمدح تفسيره H b h h h h h h h

بالعربد فان العربد نوع من الكبيات وانكبيات ليس لها
ت' i. e. ولا توضع كما قال الخلدوني في التاريخ الجغرافي
asi animal i. e. ابن اوى (canis aurei) nomine notum, quod
multum ululat . . . Falso explicant عربيد quod est ser-

pentis species, serpentes enim non habent ubera neque pul-
los lactant, ut legitur (Thren. I. c.): protrahunt ubera,
lactant catulos suos. Haec contra Abulwalidem eiusque
assectatores videtur dictum, ille enim Saadium secutus
ابن اوى de serpentibus عربيد accipit et canem ferum ابن
اوى recusat. Atque haec olim sententia vulgarior fuerat,
nata illa quidem ex similibus vocum תנין et תנין con-
fusione. Iam LXX. compluribus locis habent δρακοντες
(alibi σειφιδες, ξιφιδες, σερφιδαι), Vulg. dracones (Thren.
I. c. lamiae). Frustra in hac sententia defendenda la-
boravit doctus Bochartus hieroz. T. III. p. 222 sqq.,
ubi תנין confundit cum תנין et utrumque tum dracones
tunc cetos significare contendit, ita ut Iob. XXX, 29 et
Mich. I, 8 serpentum sibilum eiulationi comparatum
dicat, Thren. I. c. autem balaenam intelligat: quorum
prius praeter naturam est, alterum vero nimium disce-
pat a sensu scriptoris, qui animal quoddam saevum pot-
ius, nihilominus tamen pullorum amans pingit.

Quod ad etymon attinet, canis ferus vix a corporis
extensione nomen nancisci potuit (v. תנין sequens), sed
vis radices תנין aut ad currendi contentionem cursumque
citatum, qui collo protenso fit, quae Gesenii sententia
est, aut, ut alii volunt, ad vocis contentionem sonumque
protractum translata est, ita ut canis ferus aut a cursu
celere (ut gr. θύς probabiliter est a θύω curro), aut ab
ululatu nomen accepit; etenim aequo fere iure τανύ-
δρομος ac τανύδρομος poterat vocari. Equidem illud
praefero.

תנין tantum pl. תנין f. prob. domicilia, mansiones.
Legitur uno loco Mal. I, 3: וְאֵשִׁים אֶת-הַרְרֵי שְׂעִינָהּ וְאֶת-
מְדִינָתָהּ וְאֶת-מְהַלְתֶּיהָ לְתַנּוּת מְדִינָהּ (Esavi,
i. e. Idumaeam) vastitatem et possessionem feci) domi-
cilia deserti. Ita LXX. δόματα ξιφιδου, et Syr.
ܩܘܪܝܢܐܢܐ, inter recentiores Gesen. Maur. all. Ac
facile talis notio e radice תנין potuit manare, sive domi-
cilia dicta sunt ab extensione tractuum habitatorum (germ.
Strecke Laudes), sive a duratione mansionis et commo-
ratione, coll. rad. תנין. Arabes habent finitimam radi-
cem تني substituted, commoratus fuit, habitavit, unde تني
mansio, habitatio, تني incola. Itaque b. Gesenius con-
iecit, תנין case pro תנין (Dag. fort. euphon.), תנין,
ut תנין pro תנין arab. تني, תנין pro תנין, ita
ut ad rad. תנין pertinere. — Aliis, ut Vulg., Judaeis
utpp., Rosenius., Dathio, Bwaldo, Hitzigio, תנין est i. q.
תנין vel תנין, iique verba תנין explicant:
thoibus deserti, vel draconibus deserti.

תנין sing. Ez. XXIX, 3 serpens magnus, bellua
marina i. q. תנין (quod complures codd. habent), ex
quo haec forma vel a scriptore vel a libraribus, quibus
pl. תנין a sing. תנין ductus observabatur, neglecto etymo
depravata est. Vid. תנין no. 2.

תנין pl. תנין s. תנין m. arab. تني et aram.

תנין 1) bellua marina, piscis ingens, gr. ἄλιος Geu.
I, 21. Iob. VII, 12. Ps. CXLVIII, 7. Nomen habet
a longitudine corporis protensa, ut τανύτα piscis longus,
taenia, a verbo τείνω, cf. arab. تني thunnus piscis, gr.
θύννος, hispan. atun, ital. tonno, gall. thon, angl. tunny,
germ. Thunfisch. Hunc piscem, thunnium, qui hominis
longitudinem aequat, in mari mediterraneo crebro capi-
tur et iam ab antiquis temporibus inter delicias habetur,
primitus nomine תנין appellatum esse, coniecit Gesenius
in adnotatione lexico suo ascripta, vid. Aristot. hist.
anim. VIII, 15. Plin. hist. nat. IX, 15. Aelian. hist.
anim. XV, 5 et Schneideri notas ad h. l., cf. Boettigero
Amalthea II, p. 303 sqq. — Fabulas Arabum de pisce

תנין vid. apud Kazwin. ed. Wnesteuf. T. I. p. 132 sq.

— 2) serpens (ob similem longitudinem, ut vice versa
δράκων est piscis marinus) Ex. VII, g. 10. 12 (in eodem
verborum contextu תנין vs. 15 et IV, 3). Deut. XXXII,
33: רָאשׁ תְּנִינִים virus serpentum (parall. ראש תנינים).
Ps. XCI, 13 (parall. תנין), draco Jer. LI, 34. — De-
nique 3) תנין appellatur etiam crocodilus (ut bellua Nili
incola, nam appellationem crocodili vernaculam linguae
semiticae, praeter aethiopicum ሐርገጽ; et amhar.

ሐዘ; vel ሐዘ; non habent: syr. ܐܪܘܨܝܐ ex per-
sico ܐܪܘܨܝܐ ortum, تني lacerta e, Plebraei praeterea
תנין adhibent, quod pr. serpens est, v. Iob. XL, 25
sqq., ubi Syrus intp. substituit تني, et ipsi Arabes
aegyptiacum تني adoptant, praeterea dicunt تني الماء
i. e. draco aquae, et subinde تني Pharao) Jes. XXVII,
1. LI, 9. Ez. XXIX, 3 (ubi תנין q. v. vulgo legitur
pro תנין). XXXII, 2. Ps. LXXXIV, 13. His omnibus
locis crocodilus Aegypti vel regis aegyptii imaginem re-
fert (etiam Jes. XXVII, 1, ubi alii belluam Babylonis
symbolum esse contendunt). — תנין fons draconis
prope Hierosolyma, v. תנין p. 1019 (ubi corrige errorem,
v. Addenda).

II. תנין chald. i. q. Syr. تني fumavit, unde aeth.

תנין: ἄνυλος, vapor, chald. תנין, syr. تني, تني,
samar. תנין fumus, nasor. תנין fornax Cod. Nasar.
ed. Norberg. T. II. p. 114. l. 7. 8, et

תנין chald. fornax, ,,pro תנין ut תנין

Constr. plerumque cum fem. Dau. III, 6 sq., cum masc. tamen Vers. 19. 22. Syr. אֲתֹנִים, arab. أَتُونٌ et minus accurate أَتُونٌ, auctore Golio etiam أَتُونٌ id. Arabum Lexicographi veras vocabuli origines, quae in Aramaismo quaerendae sunt, ignorasse videntur, idque ad rad. אֲתֹנִים referunt, veram autem derivationem ipse prodit Pluralis fractus أَتَانִים, qui Singularem postulat أَتُونٌ. Haec Gesenius in schedis posthumis scite notavit*). Ceterum أَتُونٌ potissimum fornax calcaria vocatur (hebr. תַּבְּחַן), nec non vitriaria, balnearia, ut תַּבְּחַן fornax fabri ferrarii, תַּבְּחַן propria pistoris fornax, תַּבְּחַן usibus domesticis destinata. Aethiop. etiam ለተኝ: fornax Henoch. LIII, 6. Iob. XLI, 12, et amhar. ለተኝ: id. Isenberg. lex. amhar. p. 124. Denique Persae quoque pro fornace utuntur vocabulo تون, quod ex اتون videtur curtatum esse.

תַּבְּחַח hebr. (ex תב i. q. nasor. תבא, de quo v. rad., chald. מִבְּחַח pr. fornax ignis) pl. תַּבְּחַחִים m. (fem., ut videtur, Hos. VII, 4) *fornax, furnus, cibus* Gen. XV, 17. Jes. XXXI, 9. Ps. XXI, 10. Thren. V, 10. Mal. III, 19, max. furus coquendo pani atque placenta aptus Ex. VII, 28 (al. VIII, 3). Lev. II, 4 (מִתַּבְּחַח). VII, 9. XI, 35, et non solum is quo pistora utitur Hos. VII, 4. 6. 7, sed talis etiam, in quo mater familias panem coquit Lev. XXVI, 26. Aram. תַּבְּחַח, תַּבְּחַח, arab. أَتُونٌ id. v. c. Hamas. p. 792, ubi scholiasta frustra anquirat etymon. Transit etiam in linguam zendicam *tanura*, v. Vendidad. fargard. VIII. §. 254 cf. Spiegel Avesta übersetzt. vol. I. p. 12. 155. Golius in lex. arab. p. 398: „Est similis illi, qui أَتُونٌ vocatur; estque plerumque in fundo amplior, superne, ubi orificium, angustior: in quo panem coquunt fere lateribus applicari solitum, etiam verbus affixas carnum partes assant; تَابٌ autem est furnus, fornicato structus opere, cuius fundo imponuntur panes.“ Saepe furni Orienta-

lim magna ollae formam referunt, ut Graecorum *ἀλβύροι*. Vid. Schneideri et Passov. I. ex. s. h. v., Jahnni archaeolog. bibl. T. I, 1. p. 213 et 2. p. 182, Beckmanni Beiträge zur Geschichte der Erfindungen T. II. p. 419, d'Arvieux mekw. Nachrichten ed. germ. T. III. p. 227 sqq., Niebhuii Beschreibung von Arabien p. 51, ubi in tab. J. s. litt. F. imaginem furni habes, Ruppelli Reise nach Abyssinien T. I. p. 199, Eli Smith et Dwight researches in Armenia (Boston. 1833. 8. T. II. p. 40 sq. (Ceterum تَبُّورٌ vocatur et lynchuchus magnus, ut syr. تَبُّورٌ, v. Barhebr. chron. p. 282, De Sacy Druzes vol. I. p. CCCXLIV. CCCLXV.). — תַּבְּחַח (turris furnorum) n. pr. turris in moenibus vel prope moenia Hierosolymorum Neh. III, 11. XII, 38.

תַּבְּחַח in Kal inusit. (cf. תַּבְּחַח no. II). Haec radix

in ceteris linguis semiticis, certe ea significatione, quae apud Hebraeos valuit, vix usitata fuit, si excipias unum locum cod. Nasor. T. III. pag. 286. l. 1, ubi תַּבְּחַח legitur, praeterea rthald. Aph. תַּבְּחַח pro hebr. Hiph. positum Ez. XVI, 52 et nomen תַּבְּחַח, תַּבְּחַח saepius in Targg. hebraeo תַּבְּחַח substitutum: quae tamen ex hebraea lingua videntur mutata esse. Notio autem primaria posita in *extrudendo, propulsando, amovendo*, eaque ad reiectionem, reprobationem et abominationem translata est. Aliquatenus huc pertinere dixerim arab. تَعْبٌ turpitude, scandalum, crimen, تَعْبٌ corruptela, pernicius, et verbum تَعِبٌ perit, nec non تَعِبٌ labore et molestia gravatus fuit.

Pi. תַּבְּחַח 1) *abominatus est* Deut. VII, 26. XXIII, 8. Am. V, 10. Mich. III, 9. Iob. XIX, 19. XXX, 30. Ps. V, 7. CVI, 40. CVII, 18. LXX. βδελύσασθαι. — 2) *causat. fecit ut abominaretur, horrorem incussit alieni.* Jes. XLIX, 7 de servo Dei: תַּבְּחַח חֹרְרוֹרִים *horrorem incutiens populo*, qui abominationi est populo. — 3) *item causat, sed ratione a no. 2 diversa: detestabilem fecit* aliquem Iob. IX, 31: *cisi lavaver ac mundaver, tu, o Deus, immergeres me in foream lutulentam*, תַּבְּחַח

*) Illam pluralis formam أَتَانִים praebent German. de Silesia in Fabrica ling. arab. p. 483, Kam. ed. Calcutt. Vol. II. p. 1715 lin. ult., Giggeius, Castellus, Golius in Lexicis suis; أَتَانִים vera est apud Gáubarium (certe in cod. Berolinensi optimo. in Lugdunensibus aliisque), in Zamaksharij Mukaddima ed. Wetzstein. p. 21. lin. 9, in Lexicis quibusdam manuscriptis minoribus, quae ex Gáubarj auctoritate pendent, et in ipsa Kamusi editione Turcica Freytagique lexico. In lexiico Gáubarj compendio, cui تَبْحَحُ inscribitur, أَتَانִים quidem legitur, ut apud Gáubar. ipsum, sed tamen in huius compendii exemplo, quod penes el. Fleischerum est, a recentiore manu alteri tã superscripta est littera á. Atque ad grammaticae arabicae normam ex أَتُونٌ formari debebat plur. أَتَانִينَ, sed si unquam forma أَتُونٌ extitit quae in اتون contraberetur, illud أَتَانִينَ insto modo inde formari poterat, et etymon a Gesenio propositum eo fit probabilis.

et ipsae vestes meae squalore contaminatae me detestabilem facerent, it. detestabile fecit aliquid Ezech. XVI, 25: detestabilem facis pulchritudinem tuam. Cf. Hiph.

Hiph. detestabile, turpe fecit. Psalm. XIV, 1 (cf. LIII, 2): תַּעֲבָה תַּעֲבָה תַּעֲבָה תַּעֲבָה turpe faciunt facinus, turpiter agunt, deinde omissis תַּעֲבָה תַּעֲבָה 1 Reg. XXI, 21: וְהַעֲבָב וְהַעֲבָב, et turpissime egit in eo quod idola sectaretur. Ez. XVI, 57: בְּחַטָּאתֶיךָ אֲשֶׁר הָעֲבָב מִתָּן peccatis tuis, quae turpiora perpetrasti, quam illae sorores tuae. Cf. הַעֲבָב, הַשְׂחִיתָ.

Niph. abominationi fuit, detestabilis fuit 1 Par. XXI, 6. Part. abiecit detestabilis Iob. XV, 16, abiectus ut inutilis Jes. XIV, 19.

תַּעֲבָה f. estr. תַּעֲבָבָה, plur. תַּעֲבָבוֹת estr. תַּעֲבָבוּ תַּעֲבָבוּ nomen particip. pr. id quod abominationem creat, res abominanda, detestabilis, foeda et nefaria, horrenda, horror, abominatio (LXX plerumque ἀβώμια, in nonnullis locis ἀνώμια, ἀναθώμια, all., Gr. Venet. saepe μύθος, Luther.: Greuel). Prov. XXVI, 25: non confidas delatori, illicita, relicienda et abominanda sunt Prov. XXI, 27: זָבַח רָשָׁעִים תַּעֲבָבָה: *victima ab improbis oblata res est detestabilis.* XXVIII, 9. Lev. XVIII, 22. 26—30. Gen. XLIII, 32: Aegypti cum Hebraeis edere non possunt, illicita est תַּעֲבָבָה הַיָּמָּה לְמִצְרַיִם, hoc facere eis religio est. XLVI, 34. Dent. XIV, 3: כָּל-תַּעֲבָבָה כָּל-הָאֵבֶל non edes ullam rem abominandam (legibus interdictam), XXII, 5. XXIII, 19. תַּעֲבָבָה vel תַּעֲבָבוֹת תַּעֲבָבָה vel תַּעֲבָבוֹת תַּעֲבָבָה, nefaria Lev. XX, 13. Jer. VI, 15. VIII, 12. Ezech. XVI, 50. XVIII, 13. 24. XXII, 11. XXXIII, 26. תַּעֲבָבָה לְפָנַי יהוה Deut. XXIV, 4 et saepius יהוה תַּעֲבָבָה res quae Deo est abominationi Prov. VI, 16. XI, 1. XV, 8. 9. 26. XX, 10. 23 cf. Jes. I, 13, it. de homine quem Deus reprobatur Deut. XXV, 16: תַּעֲבָבָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כָּל-עֲשֵׂתָהּ: *abominatur Deus omnem qui talia facit.* Prov. III, 32. XI, 20. XVI, 5. XVII, 15. XXIX, 27: תַּעֲבָבָה הַיָּמָּה רָשָׁע אִישׁ כְּגַל וְתַעֲבָבָה רָשָׁע וְשָׂר רָשָׁע est homo improbus, et horror improbi est qui recta via incedit. Semel plur. תַּעֲבָבוֹת non sine vi acriore dicitur de uno homine Ps. LXXXVIII, 9: שָׂתִי תַּעֲבָבוֹת לְבָבִי: *fecisti ut omni execrationis genere me persequantur (inimici).* Prov. XVI, 12: תַּעֲבָבוֹת מְלָכִים עֲשׂוֹר רָשָׁע: *horror regum est facere impietatem i. e. regum est vitare et detestari impietatem.* VIII, 7: תַּעֲבָבוֹת תַּעֲבָבָה עֲשֵׂתָהּ רָשָׁע: *abominatio labiorum meorum est impietas i. e. ab impie dictis abhorreo.* XXIV, 9. Spec. autem dicitur de rebus quae ad idolorum cultum pertinent (synon. שָׂעָרָה). Deut. VII, 25. 26. XII, 31. XIII, 15. XVII, 1. 4. XX, 18. XXXII, 16. 1 Reg. XIV, 24. 2 Reg. XVI, 3. XXI, 2. 11. Jer. II, 7. VII, 10. XXXII, 35. XLIV, 22. Ez. V, 11. VIII, 6. 9. 13. 15. 17. XVI, 2. XVIII, 12. XXIII, 36. Malacch. II, 11. Esr. IX, 1. 11. תַּעֲבָבוֹת gentes idololatriae deditae Esr. IX, 14. Atque e gentiliu iu-

dicio de ipsia Hebraeorum sacris Ex. VIII, 22: תַּעֲבָבָה לַיהוָה תַּעֲבָבָה מִצְרַיִם נִזְבַּח וְתַעֲבָבָה אֵימֹתָם: *victimae Jahvae offerimus, quas (offerre) Aegyptii abominationi habent s. verecundantur, nempe animalia, quibus tanquam diis Aegyptii cultum adhibent.* Denique de ipsis quoque idolis dicitur Jes. XLIV, 19. Jer. XVI, 18. Ez. XI, 21. Deut. XXVII, 15 (תַּעֲבָבָה י). 2 Reg. XXIII, 13: מִלְכָּם תַּעֲבָבָה בְּרִי-עֲמֹנִן: *Moloch idolum Ammonitum (ut in eodem commate Moloch idolum Ammonitum) et עֲשֵׂתָהּ שָׂעָרָה יְצִיטָה (id. e. מִלְכָּם שָׂעָרָה שָׂעָרָה שָׂעָרָה) Cf. Ezech. VII, 20: תַּעֲבָבָה תַּעֲבָבָה תַּעֲבָבָה et XVI, 36: תַּעֲבָבָה תַּעֲבָבָה.*

תַּעֲבָבָה

fut. תַּעֲבָבָה apoc. יָרַע pr. huc illuc trusus est, cf. תַּעֲבָבָה, cogn. תַּעֲבָבָה q. v. et syr. تَعَبَّ titubavit, erravit, arab. تَعَسَّ id., tum, ut rarius verbum תַּעֲבָבָה, erravit, oberravit. (Chald. תַּעֲבָבָה id., sed multo frequentius תַּעֲבָבָה, et sic syr. et nasor. quoque تَعَبَّ erravit, et تَعَبَّ error, aberratio, samar. אֲעָבָב error, arab. تَعَبَّ et تَعَبَّ modum excessit in impietate vel iniustitia, it. exundavit aqua, torrens, تَعَبَّ tyrannus, cf. تَعَبَّ sec. Kam. i. q. عَبَّ transiit, transgressus est.) Dicitur de hominibus Jes. XXXV, 8. XLVII, 15, de bestiis Ex. XXIII, 4. Jes. LIII, 6. Ps. CXIX, 176: תַּעֲבָבָה וְתַעֲבָבָה: *deerravit ut ovis perditam, etiam de avibus Iob. XXXVIII, 41, sq. 2 loci Gen. XXI, 14. XXXVII, 15. Ps. CVII, 4. Sq. acc. loci pererravit, metaph. de palmitibus per desertum luxuriantibus Jes. XVI, 9. Spec. dicitur a) de ebriis, qui potu graves cacco gressu buc illuc titubant et oberrant. Jes. XXVIII, 7: תַּעֲבָבָה תַּעֲבָבָה et ibid. תַּעֲבָבָה תַּעֲבָבָה: *potu graves oberrant, ex vino vacillant, et translatione ab ebriis facta XXI, 4: תַּעֲבָבָה תַּעֲבָבָה cor meum vertigine corripitur; b) de animo, qui a virtutis et pietatis semita aberrat Ps. LVIII, 4. Ez. XLVIII, 11 bis, cf. תַּעֲבָבָה Ps. XCV, 10, תַּעֲבָבָה Jes. XXIX, 24, sq. v. c. a praeceptis Dei Ps. CXIX, 110, cf. Prov. XXI, 16, sq. מִגַּל הַדָּהָה Ez. XLIV, 10. 15, sq. מִתַּעֲבָבָה אֵלֶיךָ a Deo colendo Ez. XIV, 11. Cf. chald. תַּעֲבָבָה quod spec. est: idolorum cultui deditus fuit, תַּעֲבָבָה error, idolum, arab. تَعَبَّ idolum, aeti. تَعَبَّ: id. et verbum تَعَبَّ: idola coluit, syr. تَعَبَّ haereticus fuit. Rabbini quoque תַּעֲבָבָה (ex Jes. XXIX, 24) vocantur haeretici et subinde Christiani. c) Singulariter dictum est de iis qui aberrant a scopo, quem sibi proposuerant, et qui excidunt ausis suis Prov. XIV, 22: תַּעֲבָבָה תַּעֲבָבָה תַּעֲבָבָה תַּעֲבָבָה: *nonne aberrabant a scopo, qui malum meditantur.* Gesen. et Maurer. h. i. תַּעֲבָבָה i. q. תַּעֲבָבָה esse opinati exponunt: pereunt, sed sine idonea causa. Gesenius quidem accessit arab. تَعَبَّ perit,**

quod Golius in lex. assertit o Ganharrii opere, sed in optimo codice Beroliansi eiusmodi vocabulum non exstat, et vereor, ne Golius erraverit.

Niph. *oberravit* (pr. reflex., cf. nostr. sich ver-irren), de ebrio Jes. XIX, 14. Metaph. *deceptus est, erravit*, sensu ethico Job. XV, 31.

Hiph. fut. apoc. הִתְעַר 1) *fecit ut erraret vel oberraret* Job. XII, 24. Jes. XIX, 13. 14. Ps. CVII, 40. Jer. L, 6, ebrii instar Job. XII, 25, *inussit ut oberraret* Gen. XX, 13: בְּאֶשֶׁר הִתְעַר אֲחֵי אֶלְהִים מִבֵּית אָבִי postquam Deus me, e domo patris mei egressus, oberrare iusserat. הִתְעַר הִתְעַר frenum ita adhibitum ut aberrationem efficiat Jes. XXX, 28. Metaph. *fecit ut aberraret* populus a virtute et pietate ad impietatem et scelera Jes. III, 12. IX, 15. Am. II, 4. Hos. IV, 12. Mich. III, 5. Jer. XXXII, 13. 32, vel ad idolorum cultum 2 Reg. XXI, 9. 2 Par. XXXIII, 9, sq. בְּן. Job. LXIII, 17. — 2) intrans. *erravit* (pr. errationem fecit vel aluit) Prov. X, 17. Jer. XLII, 20 Keri.

הַתַּעַר f. bis legitur 1) *error in rebus sacris, impietas* Jes. XXXII, 6. Vid. rad. sub litt. b. — 2) *perturbatio* (Irrung = Verwirrung) Neh. IV, 2 (al. 8.): *coniurabant de Hierosolymis oppugnandis, בְּעֵשֶׂר לַי הַתַּעַר et ei (scil. Nehemiae) perturbationem facerent.* Vulg.: insidias.

הַתַּעַר (error) n. pr. regis Hamathae s. Epiphaniae tempore Davidis 1 Par. XVIII, 9. 10, quod הַתַּעַר scribitur 2 Sam. VIII, 9. 10.

הַתַּעַר (error) n. pr., vid. הַתַּעַר.

תַּעַר f. *canalis, et fascia vulneri obligata*, vid. s. rad. תַּעַר pag. 1032.

הַתַּעַר in Kal inusit. pr. trusit, illisit (stossen), ut הַתַּעַר, cf. הַתַּעַר. Arab. تَعَّ and تَعَّ vomitus, pr. eruptio, تَعَّ trusit, cf. دَعَبَ, دَعَبَتْ, دَعَبَتْ et plures radd. similes, quae idem denotant, تَعَّ huc illuc commovit agitavitque aliquem.

Hilp. part. הַתַּעַר *irrisit, illisit* Gen. XXVII, 12, pr. vel erupit in risum, ut arab. تَعَّ, vel, quod in formam verbi duplicatam magis videtur quadrare, balbutivit (anstossen mit der Zunge, cf. תַּעַר), ut arab. تَعَّ, melit. taghtagh.

Hithpalp. pr. exhibuit se ludificatorem, hinc *illisit, ludificatus est* aliquem, sq. 3 pers. 2 Par. XXXVI, 16. (Arab. تَعَّ balbutivit.)

הַתַּעַר m. pl. *illusiones* Jer. X, 15. LI, 18, ubi

idola dicuntur הַתַּעַר LXX. *ἐπιπορεύεσθαι*, Hieron. *opus risu dignum*, rectius: opus illusionis s. deceptionis. Alii, ut Rosenm. et Ewald.: opus errorum, a הַתַּעַר erravit. Gesen. in schedis mss. coniecturam proponit הַתַּעַר opus statuarum (2 Par. III, 10); eundem prophetam potius הַתַּעַר scripsisse dixerim, illud autem tecte et subtiliter significasse non sine quodam lusu verborum.

הַתַּעַר verbum inusit. i. q. תַּעַר (q. v.) et arab. تَعَّ fudit, تَعَّ fissura, hiatus, rima. Inde b. Gesenius in notis mss. ducit

הַתַּעַר c. Suff. הַתַּעַר m. pr. fissura, rima, hinc vagina gladii (ut nostr. Scheide, vet. germ. sceida, succ. skida. anglosax. scadha, sceadh, angl. sheath, a verbo sceidan dirimere, cf. pers. چن شمشیر vagina, fr. plica ensis Ang. a St. Joseph gazophylacium p. 124) 1 Sam. XVII, 51. XX, 8. Jer. XLVII, 6. Ez. XXI, 8. 9. 10. 35. Alii הַתַּעַר ducunt a rad. הַתַּעַר, ita ut vaginam ab evacuando dictam esse putent. Fuerstius quoque in Concordantiis hoc הַתַּעַר sub rad. הַתַּעַר ponit, cui tamen vim cavandi capaxque faciendi tribuit, coll. אֶרֶן. — Ceterum alterum הַתַּעַר *novacula*, quod Gesenius supra attulit s. rad. הַתַּעַר, non minus commode huc trahi potest, atque ad evadendi vel scindendi notionem referri, ut fecit Fuerstius in Concord. s. rad. הַתַּעַר, quanquam ipsum affert etiam s. rad. הַתַּעַר et ad detondendi significationem trahit.

הַתַּעַר m. *pomum, malum*, v. s. rad. תַּעַר p. 896.

הַתַּעַר rad. inusit. 1) i. q. הַתַּעַר (q. v.) et arab. تَعَّ ciecit sputum, expuit, تَعَّ male oluit propter neglectum aromatum usum, hinc *foetidus, olidus, inconditus, insipidus fuit* (cf. הַתַּעַר Job. VI, 6). Vid. הַתַּעַר no. 1 et תַּעַר. Vicina sunt تَعَّ auctore Firusbadio i. q. تَعَّ foetor, spurcities, et تَعَّ insipidus.

2) i. q. תַּעַר *concinnavit, agglutinavit*. Talmud. הַתַּעַר et frequentius תַּעַר adhaesit, adiunctus fuit, הַתַּעַר תַּעַר, הַתַּעַר תַּעַר, hinc תַּעַר adhaesio, coniunctio, et תַּעַר ille-vit, oblevit luto, argilla, all. Vid. הַתַּעַר no. 2. Cogn. הַתַּעַר.

הַתַּעַר m. 1) *insulsum aliquid, inconditum, fatuum* Job. VI, 6: הַתַּעַר הַתַּעַר num editur fatuum sine sale? Symm. ἀσύνθετον h. e. incompositum, inconditum, Syr. تَعَّ quod Arabs reddidit تَعَّ insipidum, Hier.: *insulsum*. R. Jona in lexico ms.: تَعَّ الطعام المسمى وهو الذي لا يملح فيه وذلك شئ ناسد

i. e. 'ה est cibus insipidus, in quo sal non est, res corrupta. Similiter Tanchum Hieros. ad Thren. II, 14: 128 a legitur דג תפול דג תפול insulsum (opp. דג מליח דג piscis salitus), item tr. Nedarim fol. 51 b de caseo insulso. Vid. rad. no. 1. — Metaph. insipidum, ineptum, falsum Thren. II, 14: וְיִבְרִיאָהּ הַזֶּה לָּהּ שְׁוֵאָה תִּפְּלָה vates tui tibi vaticinati sunt falsa et inepta. LXX. μάταια καὶ ἀγοσούνην. Tanchum Hieros.: الزور والباطل. Cf. תפלה.

2) tectorium (Tünche), calx tectoria, qua paries tegitur vel oblitur (vid. rad. no. 2). Dicitur תה אה-תפול דג תפול oblitur murum tectorio Ez. XIII, 10—15 (de quo loco v. rad. תפול p. 547). XXII, 28. (Chald. תפול hoc sensu legitur in Targ. Jer. XLIII, 9 pro hebr. תפול. Rabbini תפול est tectorium s. crusta parietis, et תפול, quod et de illinimento alio legitur tr. Pesachim fol.

42 b. Vid. Buxt. lex. talm. Arab. تَفْلٌ و تَفْلٌ in Kamuso explicatur تَفْلٌ يَبَاسٌ lutum siccum, spec.

autem sic vocari „a detritus of the feldspar of granite“, auctor est Burckhardtus itin. Syriae ed. Lond. p. 488, cf. J. Wilson The Lands of the Bible (1847. 8.) vol. I. p. 254. Melit. tafal terra lutumve ex quo vasa fictilia finguntur, creta, argilla, Vassalli lex. melit. p. 64.

תפול (fort. calx, cf. תפול no. 2) n. pr. loci in deserto sinaitico vel potius in Idumaea ex adverso regionis Paran siti Deut. I, 1. Probabiliter est hodiernum at-Tafila التَفِيلَا, oppidum primarium provinciae Gebal, a quo vallis Wadi at-Tafila nomen habet. Vid. Robinson. Palaest. ed. germ. T. III. p. 125 et 160 coll. p. 19. 31. 39. 42. 104. 106. 156. Burckhardt itin. Syr. ed. germ. p. 677 sqq. Videtur nomen traxisse a calcaria ibi inventa, ac similem originem fortasse habet melit. Rās yt-tafal, nomen loci in insula Gauilo, v. Vassalli lex. melit. p. 64. (Alia significatio postulatur in n. pr. תפול, q. v. pag. 66.)

תפול f. pr. insulsiitas (v. תפול no. 2), deinde ineptum, absurdum, stultum, adeoque impium aliquid (cf. תפול). Iob. XXIV, 12: אֵלֶּיךָ יְהוָה אֲדוֹתַי תִּפְּלוּ לֹא יִשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת־קוֹלִי לֹא יִשְׁמַע דֵּי אֱבָרָה i. e. absurdam et iniquam agendi rationem, qua homines libere utuntur. Jer. XXIII, 13: וְנִבְרָא שְׂמֵרֹתָי בְּנִבְרֵי שְׂמֵרֹתָי רִאשֵׁי תִפְּלוּ, nam vaticinabantur pro Baale et seducebant populum, ut ait in commatis parte altera. LXX. ἀνομήματα. Vulg. fatuitatem. דַּרְשׁוּן תִּפְּלוּ לֹא־לֵדָרֶשׁ i. e. edere impie dicta in Deum Iob. I, 22. Praeterea non legitur in S. S. Talmudici תפול eodem sensu dicunt, v. c. Pesachim fol. 91: mulieres et servi non coniungendi in uno contubernio תפול. Vid. Buxt. lex. talm. p. 2620 sq., cf. Wagenseil. ad Sotam p. 497.

תפול f. precatio, v. rad. תפול pag. 1106.

תפול coctiones, vid. s. rad. תפול pag. 136.

תפול n. pr. Thapsacus, v. s. rad. תפול p. 1115.

תפול tudit, pulsavit, spec. tympanum. Ps. LXVIII, 26: וְנִבְרָא קְרָעוֹת תִּפְּלוֹת puellae pulsantes tympana. Vicina sunt תפול all., nec non sanser. תפול cadere, et gr. τύνω, rad. תפול, unde τύνω i. q. hebr. תפול. Melit. taptab illisit pede vel manu, testef palpavit.

Po. pulsavit, ferit pectus, sq. על Nah. II, 8.

תפול m. pl. תפול tympanum (arab. تَفْلٌ, unde hisp. adufe tympanum mauritanum), in oriente plerumque a mulieribus saltatricibus pulsatum, orbe ligneo constans membranâ obducto et crepitaculis aeneis instructo Ez. XV, 20. Iud. XI, 34. 1 Sam. X, 5. 2 Sam. VI, 5. Jes. V, 12. XXX, 32. Jer. XXXI, 4. Iob. XXI, 12. Ps. LXXXI, 3. CXLIX, 3 (cf. Ps. LXVIII, 26). Varias tympani species in oriente usitatas descripsit Niebuhrus itiner. T. I. p. 180 sq. earumque imagines dedit ibidem in tab. XXVI s. litt. P. Q. R. et S. Cf. Isidori origg. III, 21, 10. Ant. Theod. Hartmann die Hebräer in T. III. p. 372 sq. Hamari observat. III, 120 sqq. Winer bibl. Realwörterb. I. p. 461 sq. — Uno loco sane difficillimo Ez. XXVIII, 13 Gesenius תפול cum Hieronymo interpretabatur tympana gemmae i. e. palas, quibus gemmae continentur. Hitzius ad h. l. vult Stempel, Gepräge, coll. arab. تَفْلٌ nota et signum monetae, Maurer.

in lex. hebr. ornatum circuli vel tympani formâ; alii in communi tympani significato acquiescunt, ut Haevernickius in comment. ad h. l.

תפול consuit Gen. III, 7. Iob. XVI, 5. Eccl. III,

7, i. q. תפול no. 2. (Apud Judaeos scriptores recentioris aetatis תפול sator, ut hinc sutura.)

Pi. id. Ez. XIII, 18.

תפול fut. תפול (i. q. chald. תפול) 1)prehendit

aliquem, sq. acc. Gen. XXXIX, 12 (addito תפול veste). Deut. XXII, 28. 1 Reg. XIII, 4. XVIII, 40. Ps. LXXI, 11. Jer. XXVI, 8. XXXVII, 13. 1 Reg. XX, 18: תפול eos vivos. 2 Reg. VII, 12. X, 14, rarius sq. pers. Jes. III, 6. Jer. XXXVII, 14; aliquid sq. 2 Deut. IX, 17. Ez. XXIX, 7. XXX, 21. 1 Reg. XI, 30. Inde bello cepit homines Jos. VIII, 23. 1 Sam. XXIII, 26. 2 Reg. VII, 12. XIV, 13, urbes Jos. VIII, 8. Deut. XX, 19. 2 Reg. XIV, 7. XVI, 9. XVIII, 13.

Translate dicitur תַּשַּׁשׁ Prov. XXX, 9 manus intulit nomini divino i. e. Deum violavit eum abnegando et peierando, bene Luth.: sich an dem Namen Gottes vergreifen (cf. בַּהֶשֶׁת in priori hemistichio). — 2) tenuit, ut urbem Jer. XL, 10, locum editum, munitionum XLIX, 16, dein gessit, tractavit (germ. etwas führen, handhaben), velut falcem Jer. L, 16, scutum Jer. XLVI, 9, gladium Ezech. XXXVIII, 4, arcum Am. II, 15, Jer. XLVI, 9: תַּשַּׁשׁוּ אֶרְצֵי אֲרָם qui gerunt tenduntque arcum, it. remum Ez. XXVII, 29, instrumentum musicum, velut tibiam, citharam Gen. IV, 21. Sic תַּתָּא תַּתָּא sunt milites qui stipendia fecerunt Num. XXXI, 27, תַּתָּא תַּתָּא qui tractant legem (sacerdotes) Jer. II, 8. — 3) auro inclusit (in Gold fassen), obduxit. Part. pass. תַּתָּא תַּתָּא anro et argento obductus Hab. II, 19. Cf. תַּתָּא no. 5. 6.

Niph. pass. Kal no. 1. comprehensus est Num. V, 13. Ez. XXI, 23, captus est, de hominibus Ps. X, 2, Jer. XXXIV, 3, XXXVIII, 23. Ez. XII, 13, XVII, 20, XIX, 4, 8, de nubibus Jer. XLVIII, 41. L, 24, 46. LI, 32, 41.

Pi. i. q. Kal no. 1, sed iterativ. prehendit Prov. XXX, 28: תַּתָּא תַּתָּא stellio manibus suis prehendit, palpat, et est in palatibus regum.

תַּתָּא v. s. rad. תַּתָּא pag. 1497.

תַּתָּא chald. v. s. rad. תַּתָּא pag. 1138.

תַּתָּא vel תַּתָּא rad. inusit. Arab. تقي timit, cavit, v. n. pr. תַּתָּא, תַּתָּא supra pag. 102.

תַּתָּא funis, et spes, v. rad. תַּתָּא.

תַּתָּא chald. pependit, ponderavit, i. q. hebr. תַּתָּא (q. v.), pro quo poni solet in Targg. Part. pass. תַּתָּא pro quo pensus, ponderatus Dan. V, 25, 27. Praet. Peil 2. sing. m. תַּתָּא sive, ut scriptum est in aliis codicibus תַּתָּא (conillatum ex part. pass. et pronom. 2. pers.) pensus es, ponderatus es Dan. V, 27.

תַּתָּא rectus fuit vel factuse si (vic. תַּתָּא) Eccles. I, 15: תַּתָּא תַּתָּא non potest esse vel fieri rectum. (Est radix recentioris hebraismo et aramais linguis fere propria (v. infra rad. chald.), in V. T. praeter Dan.

locum non extans nisi in libro Ecclesiasticis; arab. تَقَىٰ firmiter et solide fecit v. c. aedificium, recte et bene tractavit negotium, تَقَىٰ firmus.)

Pi. rectum fecit aliquid, quod curvum vel pra-

vum erat, sq. acc. Eccles. VII, 13, recte disposuit (parabolas) XII, 9.

תַּתָּא chald. id. (In Targg. Pa. תַּתָּא et Aph. תַּתָּא firmum et rectum fecit, recte disposuit, frequentantur pro vicinis hebr. תַּתָּא, תַּתָּא, nec non pro תַּתָּא et similibus, תַּתָּא firmus, rectus, aptus, item apud Rabbinos Pi. et Hiph. eodem significatu, תַּתָּא dispositio, correctio, syr. ܦܪܘܫܐ firmus stetit, Pa. et Aph. i. q. chald., nasor. ܦܪܘܫܐ Pa. id.).

Hoph. תַּתָּא (hebraeo more formatum) firmatus, dispositus est, spec. restitutus est Dan. IV, 33 (al. 36).

תַּתָּא fut. תַּתָּא 1) feriit, percussit, spec. addito פַּה manus complosit, quod est a) lectantium Ps. XLVII, 2, max. de alterius calamitate, sq. תַּתָּא Nah. III, 19: omnes qui de tuo caritate audiunt פַּה תַּתָּא manu complo-dunt super te. b) spontentium Prov. XVII, 18. XXII, 26, sq. לְךָ pro aliquo Prov. VI, 1: תַּתָּא spon-des pro peregrino. Omisso פַּה id. Prov. XI, 15: — 2) feriendo fixit (einschlagen), veluti clavum, paxillum Iud. IV, 21: תַּתָּא אֶת-הַחֵדָּי בְּרִתְחֵי et infixit paxillum in tempus capitis eius. Jes. XXII, 23, 25, affixit rem clavo 1 Sam. XXXI, 10: תַּתָּא בְּחֵדָּי מִתּוֹךְ וְהָאֵת וְהָאֵת וְהָאֵת et cadaver eius (Sauli) affixerunt in muro urbis Bethsan. 1 Par. X, 10: תַּתָּא אֶת-בְּלִילֵי הַרֶגֶט בְּיַד הַדָּגוֹן cranium eius affixerunt templo Dagonis. Iud. XVI, 14; (unde תַּתָּא clavis vel paxillus in terram infixis collocat tentorium Gen. XXXI, 25. Jer. VI, 3, ut Arabes dicunt بَيْتًا عَرَبِيّ; infixit, adigit v. c. hastam, ense in ventrem Iud. III, 21. 2 Sam. XVIII, 14; adeoque iniecit (in mare) Exod. X, 19: תַּתָּא בַּיָּם et projecit Deus agmen locustarum in mare rubrum. — 3) תַּתָּא בְּשֵׂיפָה Jos. VI, 4, 8, 13, 16, 20. Iud. III, 27. VI, 34. VII, 18, 19, 20. 1 Sam. XIII, 3. 2 Sam. II, 28. XVIII, 16, XX, 1, 2, 2. 1 Reg. I, 34, 39. 2 Reg. IX, 13. Neh. IV, 12. Zach. IX, 14. Ez. XXXIII, 3, 6 et תַּתָּא Ps. LXXXI, 4. Jes. XVIII, 3. Hos. V, 8. Joel. II, 1. 15. Jer. IV, 5, VI, 1, LI, 27. Iud. VII, 22, nec non תַּתָּא Num. X, 3, 4, 8, 10, 2 Reg. XI, 14, 2 Par. XXXIII, 13 tubam inflavit (semel), tuba signum dedit (nostr. in öie Trompete stossen, arab. ضرب اوتوق), quod quomodo differat a תַּתָּא et תַּתָּא classicum cecinit, v. תַּתָּא p. 1277, cf. Num. X, 7: תַּתָּא תַּתָּא.

Niph. 1) pass. Kal no. 1, b Iob. XVII, 3: תַּתָּא quis est, qui cum manu mea complodat, h. c. quis dextra data pro me spondeat? — 2) pass. no. 3. Jes. XXVII, 13. Am. III, 6.

תַּתָּא m. Ps. CL, 3 clangor tubae.

תַּתָּא pr. inf. inflare tubam, subst. c. art. Ezech. VII, 14. Cf. שַׁתָּא c. art. p. 1485.

תַּתָּא (lixio sc. tentorium, vel clangor tubae,

cf. Jer. VI, 1) *Thecoa* n. pr. urbis munitae, Amosi prophetae patriae (Am. I, 1), in finibus tribus Judae (2 Par. XI, 6), sex miliar. roman. ad euronotum Bethlehemi in monte sitae ad marginem magni deserti (גְּדֵר הַקִּיָּץ 2 Par. XX, 20, ἡ ἔρημος Θεωά 1 Macc. IX, 33), 2 Sam. XIV, 2, Jer. VI, 1 (ubi lusus verborum: בְּתִקְוָה תִּקְוָה שְׂתִקְוָה מִיָּנֶה eodem sensu, graece dixerit ὅς ἐστιν ὁ καταυδύμενος ἐπὶ αὐτόν, vult Deum homine validiorem. Puerstius in Concordantiis s. h. v. proponit lectionem שְׂתִקְוָה idque Hiph. intrans. interpretatur coll. Ps. XII, 5, sed vereor ut hoc verum sit iccirco quia ne in Aramaismo quidem formae Apbel vestigium exstat).

Thecoa, quo significari videtur, eum conditorem vel certe possessorem eius urbis fuisse, cf. גְּדֵר הַקִּיָּץ 1 Par. II, 21 coll. vs. 22. In libro Josnae XV, 60 *Thecoa*, quod mirare, inter Judae urbes non memoratur, habent autem ibi nomen Θεωά Alexandrini interpretes. Hieron. in Jerem. c. 6: Thecanam, inquit, viculum in monte situm et XII mill. ab Hierosolymis separatam, quetidie oculis cernimus (sc. Bethlehemo, ubi Hieronymus degebat, dum haec scriberet). Commemoratur *Thecoa* 2 Sam. XIV, 2, plur. תִּקְוָהִים Neh. III, 5. ind. geogr. v. Τεκωα. Ruinae ibi superstites hodieque nomen antiquum *Tekia* تقياء retinuerunt. Vid. Relandi Palaest. p. 1028 sq., Von Treilo itiner. p. 314. Legh in Macemichael journey p. 196. Irby and Mangles p. 341, Ed. Robinson Palaest. II. p. 406 sqq., Gust. Banr comm. in Amos. p. 42 sq., Winer bibl. Realwb. II. p. 606, Tobler Denkblätter aus Jerusalem (St. Gallen 1853. 8.) p. 682 sqq. — Gentil. est תִּקְוָה 2 Sam. XXIII, 26, fem. תִּקְוָהִית 2 Sam. XIV, 4. 9, plur. תִּקְוָהִים Neh. III, 5.

alii habent תִּקְוָה, alii תִּקְוָה, st. emphat. תִּקְוָה (Dan. II, 37) id. Dan. II. cc. (In Targg. תִּקְוָה, תִּקְוָה, syr. et nasor. ܬܝܩܘܐ id.).

תִּקְוָה m. adj. *validus, fortis*. Eccles. VI, 10 Kri: שְׂתִקְוָה מִיָּנֶה *qui fortior est quam ille* (Ketlib: שְׂתִקְוָה מִיָּנֶה eodem sensu, graece dixerit ὅς ἐστιν ὁ καταυδύμενος ἐπὶ αὐτόν, vult Deum homine validiorem. Puerstius in Concordantiis s. h. v. proponit lectionem שְׂתִקְוָה idque Hiph. intrans. interpretatur coll. Ps. XII, 5, sed vereor ut hoc verum sit iccirco quia ne in Aramaismo quidem formae Apbel vestigium exstat).

תִּקְוָה m. chald. i. q. hebr. *validus, fortis* Dan. II, 40. 42. III, 33. (Et hoc adj. in Targg. valde usitatum est, syr. et nasor. ܬܝܩܘܐ id.).

תִּקְוָה f. *circuitus*, v. s. rad. קוּה pag. 1208.

תִּרְוָה, v. הוּר s. rad. חוּר pag. 1498 sq.

תִּרְבֹּהוּת *soboles*, et **תִּרְבִּית** *fenns*, v. s. rad. רָבָה pag. 1257.

תִּרְגֵּל v. s. rad. רָגַל pag. 1261.

תִּרְגָּם v. s. rad. רָגַם pag. 1264.

תִּרְוָה Sub his litteris pono

תִּרְוָה chald. estr. תִּרְוָה *duo* Esr. VI, 17. Dan. IV, 26. Fem. תִּרְוָה *duae* Esr. IV, 24. Dan. VI, 1. De linguarum consensu v. synonymum hebr. שְׁנַיִם s. rad. שָׁנָה pag. 1449.

תִּרְחָקָה *Tirhaka*, n. pr. regis Aethiopiae et Thebaidis 2 Reg. XIX, 9 (= Jes. XXXVII, 9), *Tirhakan* ὁ Ἀθῖων Megaathenis (ap. Strabon. XV, 1. §. 6), Manethonis *Ταρζαός* sec. Euseb. vel *Τάρζος* sec. Jul. Afric. dynastiae XXV. rex tertius (v. Syncell. chronogr. ed. Paris. p. 74. 75, ed. Dindorf. p. 139. 140), qui Hiiskiae tempore cum Assyriis bellum gessit et viginti annos regnavit. LXX. *ጊዮርጊስ*. Monumenta huius regis hodie supersunt tum in Aethiopia ad montem Barkal, tum in Thebarum ruinis. Et illa quidem primus Richardus Lepsius penitus persecutus est (vid. Lepsius, Briefe aus Aegypten, Aethiopen und der Halbinsel des Sinai, Berol. 1852, pag. 238 sqq., eiusdemque Denkmäler aus Aegypten und Aethiopen, Abtheilung V); Thebis autem, ubi nunc est Madinat-Habu, et imago Tirhacae regis (vid. Rosellini monumenti storici tab. 13

תִּקְוָה pr. contudit, detrusit, illisit (cf. תִּקְוָה), hinc *valide et cum vi oppressit* aliquem, sq. acc. pers. Job. XIV, 20. XV, 24, *invasit, adortus* est Eccles. IV, 12. (Haec radix, rari et fere sequioris usus apud Hebraeos, frequentissima est in Aramaismo, v. infra rad. chald.; arab. تقياء offēndit, invenit, germ. worauf stossen, prehendit aliquem, alique potitus fuit.)

Hiph. sec. nonnullos Eccles. VI, 10 Ketlib, sed vid. תִּקְוָה.

תִּקְוָה et **תִּקְוָה** verbum chald. *validus fuit* vel *factus est*, de arbore Dan. IV, 8, de rege ibid. vs. 19, in malam partem de animo obfirmato V, 20. (Exempla ex Targg. larga manu dedit Buxt. lex. chald. et talm. p. 2634 sqq., syr. ܬܝܩܘܐ et samar. ܬܝܩܘܐ id.).

Pa. infin. תִּקְוָה *firmare, confirmare* Dan. VI, 8.

תִּקְוָה m. *robur, potentia* Esth. IX, 29. X, 2. Dan. XI, 17: תִּקְוָה מִלְּבָבוֹתָדָא *ad obtinendam totius regni sui potestatem*.

תִּקְוָה m. chald., st. constr. תִּקְוָה (Dan. IV, 27, ubi

p. 49) et eius nomen invenitur litteris hieroglyphicis ita scriptum

V. Rosellini monumenti storici II, 109 sqq. tab. 8. no. 141, 141a. Wilkinson manners and customs of the ancient Egyptians vol. I. p. 140 sqq. C. Leemans lettre à M. Fr. Salvolini sur les monumens portant des légendes royales, Leid. 1838, p. 118. Cf. Champollion gramm. égypt. pag. 142.

תָּרַח verbum inosit. i. q. arab. **تَرَضٌ** et **تَرَضٌ** *durus, firmus, rigidus fuit*, **تَرَضٌ** crassities et firmitas duritiesve, cf. **تَرَضٌ** firmus fuit, IV firmavit, it. rectificavit libram, aram. **תָּרַח**, **תָּרַח** direxit, recta tetendit, **תָּרַח** rectus, a rigore, ut puto. Inde

תָּרַח f. Jes. XLIV, 14 arboris species, a duritie dicta, fere ut lat. *robur*. Aqu. et Theodot. *αγορὸβλατος*, Vulg. *ilex*, quod recte defendit Ol. Celsus hierobot. P. II. p. 269 sqq. Iuxta positum est **תָּרַח** quercus. Ilex autem arbor in Palaestina frequens est. Dav. Kimchi ad Jes. I. c. speciem esse ait arboris sterilis, quae arabice **تارح** dicatur. Vult **تارح** i. e. pinus vel potius pinaster. Idem **تارح** dant Saad. et Abulvalides. Buxtorf. in lex. taln. p. 2647: „alii cupressum, alii fagum [sic Luther.: Buechen], alii ilicem reddunt.“ In ceteris linguis vix usitatum est vocabulum. Unus Chald. intp. reddidit **תָּרַח**, sed hoc ex hebraeo mutatum videtur, quum alibi nusquam exstat. Praeterea in interpretatione amharica expressum est **ተረክ**: quod Isenberg. in lex. amhar. p. 96 ex Jes. loco citat et certam arborem duri ligni esse antumat, apponens arab. **تَرَضٌ**, quod unde cognitum habeat, nescio.

תָּרַח rad. inosit., chald. **תָּרַח** *moratus est*, qua significatione passim in Talmude legitur. Glossa ad tr. Gittin fol. 68, b: **תָּרַח** בלשון ארמי אחר: — Ewald. hist. populi Israël. T. I. ed. 2. p. 366 conicit, **תָּרַח** esse i. q. אָרַח iter fecit.

תָּרַח (iter vel mansio itineris) n. pr. 1) stationis Israëliticarum in deserto Sinaitico Num. XXXIII, 27. 28.

LXX. *Θαράδ*. — 2) patris Abrahami Gen. XI, 26 sqq. Jos. XXIV, 2. LXX. *Θάρα*, cf. Luc. III, 34. (Pro *Θάρα* etiam scribitur *Αθάρ*, ex qua depravatione ortum est arab. **أَرَرٌ** tanquam nomen patris Abrahami Cor. sur. 6. vs. 74. Vid. scriptiohem meam Versuch über die Himjarit. Schriftmonumente, Hal. 1841. 8., p. XVI sq.).

תָּרַח chald. *duo*, v. s. rad. **תָּרַח** pag. 1518.

תָּרַח et **תָּרַח** *fraus*, v. s. rad. **תָּרַח** p. 1290.

תָּרַח *malus*, v. s. rad. **תָּרַח** pag. 1293.

תָּרַח rad. chald., in Targg. *fidū, rupit, perrupit, dirupit* (i. q. hebr. **שָׁעַר** no. I, q. v.), **תָּרַח** *ruptura*, item syr. **ܐܪܚܐ** *rupit, fudit, aperuit*, **ܐܪܚܐ** *fissura, rima*. Inde

תָּרַח m. chald. i. q. hebr. **שָׁעַר** *porta, ostium*, ut fornacis Dan. III, 26. (Phoen. *thera* id. Plaut. Poen. V, 1, 10, in Targg. **תָּרַח** st. emphat. **תָּרַח** pro hebr.

שָׁעַר et **שָׁעַר** solet poni, syr. **ܐܪܚܐ** et arab. **بَاب** id.). — **תָּרַח** *porta regis est aula regia*, pluribus palatiis constans muro cinctis, ad quae per unam portam aditus esse solet Dan. II, 49. Eandem significationem habet hebr. **שַׁעַר הַמַּלְכָּה** Esth. III, 2 sqq., v. **שָׁעַר** no. 1, cf. arab. **باب** pers. **دَرۛ** et turc. **قاپو**, quae portam indicant et de aula Chalisarum, regum et imperatorum Persicorum Turcicorumque dicuntur, ut *ai Sâqai* de aula Persica apud Xenoph. Cyrop. I, 3. §. 2. VIII, 3. §. 2. 11 et 6. §. 7, et apud nos *die hohe Pforte, la Sublime-Porte*. Sic in inscr. Darii magna Behistun. col. 2. §. 13 legitur *duvarayamai* in porta mea.

תָּרַח m. chald. (pro **תָּרַח** ad formam **תָּרַח**) *ianitor, ostiarius* Esr. VII, 24.

תָּרַח n. gentil. a nomine alias ignoto **תָּרַח** (porta) 1 Par. II, 55.

תָּרַח rad. inosit., cui varias viri docti significationes vindicarunt, ex quibus vocem **תָּרַח** explicarent. Ac 1) multi olim Edmundo Castello accesserunt, qui in Lexico heptaglotto h. v. syriaco **ܐܪܚܐ** *percontandi vim* falso tribuerat, sumtam quidem e Bar Bahluli lexico, cuius tamen verba male et legerat et intellexerat, ut inanis esset inde ducta opinio, Teraphim simulacra nomen ex eo habuisse, quod ea de rebus dubiis et occultis percontarentur et consulenter (Ez. XXI, 26. Zach. X, 2). Ipsam Bar Bahluli glossam accurate transcriptam Gesenius attulit tum in praefatione Lexici minoris (ed. 3. p. XXI, ed. 4. p. XVII), tum in Commentatione de Bar Alio et Bar Bahlulo part. II. p. 29. Est autem

שׁוֹל, שׁוֹל, in numis pehlev. חשׁא, aeth. תַּחֲטָּח׃,
 תַּחֲטָּח׃, תַּחֲטָּח׃ id.). תשע באור nongenti Gen.
 V, 5. Iud. IV, 3. תשעה לחודש (die) nono mensis Lev.
 XXIII, 32. 2 Reg. XXV, 3. Jer. XXXIX, 2.

תשע-עשרה et תשעה עשר novendecim Gen. XI, 25.
 Jos. XIX, 33. 2 Reg. XXV, 8. 2 Sam. II, 30.

Pl. תשעים (et masculinis et femininis iunctum) no-
 naginta Gen. XVII, 1. 17. Ez. IV, 5. XLI, 12.

תשיעי m. ית — f. nonus, a Esr. X, 9. 1 Par.
 XII, 12. XXVII, 12. Jer. XXXVI, 9. Zach. VII, 1.

(Aram. תשיעי, תשיעאה, תשיעאה, arab. تاسع, aeth.
 תַּחֲטָּח׃ id.). ביום התשיעי die nono Num. VII, 60. Jer.
 XXXIX, 1: בשנת התשיעית לצדקיהו anno nono (regni)
 Zedekiac. 2 Reg. XVII, 6: בשנת התשיעית להושע anno
 nono (regni) Hoseae.

* * *

תתני n. pr. praefecti persici Esr. V, 3. VI, 6.
 (Jo. Simonis onomast. p. 593 confert pers. تاتي datio,
 donatio, Bohlenius symbol. p. 24 تان doctus.)

FINIS.

G V I L I E L M I G E S E N I I

PHILOSOPHIAE ET THEOLOGIAE DOCTORIS, BORVSSIAE REGI
A CONSILIIIS IN SENATV SACRO, THEOLOGIAE IN ACADEMIA FRIDERICIANA HALENSI CVM
VITERBERGENSI CONSOCIATA PROFESSORIS PVBLICI ORDINARII, ACADEMIARVM REGIAE
BORVSSICAE ET INSCRIPTIONVM LITTERARVMQVE HYMANIORVM PARISIENSIS, SOCIETATVM
ASIATICARVM PARISIENSIS ET ANGLICANAE, SOCIETATIS SCIENTIARVM REGIAE VPSALIENSIS,
NUMISMATICAE LONDINENSIS, PHILOSOPHICAE CANTABRIGIENSIS, HISTORICAE
THEOLOGICAE LIPSIENSIS SOCII

T H E S A V R V S

PHILOLOGICVS CRITICVS

LINGVAE HEBRAEAE ET CHALDAEAE

VETERIS TESTAMENTI.

TOMI TERTII FASCICVLVS NOVISSIMVS,

QVO CONTINENTVR

INDICES, ADDITAMENTA ET EMENDATIONES.

DIGESSIT ET EDIDIT

AEMILIVS ROEDIGER

PHILOS. ET THEOL. DOCTOR. LITTERARVM ORIENTALIVM IN ACADEMIA FRIDERICIANA HALENSI CVM VITERBERGENSI CONSOCIATA
PROFESSOR PVBLICVS ORDINARIVS.

*EDITIO ALTERA SECVNDVM RADICES DIGESTA PRIORIB GERMANICA
LONGE AVCTIOR ET EMENDATIOR.*

LIPSIAE 1858

SVMTIBVS FR. CHR. GVIL. VOGELII.

P r a e f a t i o E d i t o r i s .

Prodit nunc denique fasciculus Thesauri Geseniani novissimus, quo huius libri tomus tertius adiunctis indicibus, additamentis et emendationibus suppletur. Ac primus quidem index, qui grammaticus est, ex GESENI ille lexico sumtus, a me recognitus et aliquantulum auctus est. Indicem latinum et eum qui locos S. S. enumerat, conficiendi curam b. GESENIUS demandaverat GUSTAVO BRUECKNERO, viro docto, qui tum temporis ad studia theologica incumbabat, nunc apud Perlebergenses munere sacro fungitur, isque praeceptoris sui mandata religiose persecutus multum laboris summamque diligentiam in hoc opere consumsit.

Iam consideranti mihi quibus rebus Thesaurus augendus, quibus in partibus emendandus esset, non tam proclive iudicatu fuit, quodnam esset in hac re aptum atque conveniens, quodve a recta ratione alienum, qui modus rei sequendus, qui fines praescribendi, quos ultra egredi non oporteret. Ac postquam diu multumque mecum dubitaram, ita apud animum constitui, ut omni ex parte intra angustos fines me continerem, proprias GESENI sententias opinionesque fere intactas relinquerem, neque ea quae de etymis vocum significationumque ordinibus constituendis sibi persuasisset, ipse labefactarem, multo etiam minus in iis quae de singulorum S. S. locorum interpretatione statuisset, quidquam mutarem, quamvis magnopere a multis eius sententiis discederem. Etenim si expromere voluissem omnia quae ipse sentirem quaeve collecta haberem, plane nova volumina scribenda fuissent. Neque opportunum locum censebam esse ad excutiendas congerendasque sententias virorum doctorum, qui post GESENIUM in his litteris colendis amplificandisque operam locarunt. Horum enim scripta ante omnium oculos posita sunt nec a quoquam eorum negliguntur, qui in harum rerum studio versantur.

Itaque id cummaxime curavi, ut in hoc volumen reciperentur omnia quae GESENIUS ipse in libro suo correxisset vel in margine schedisve adiectis notavisset; nec quidquam eius generis sciens neglexi, si modo aliquis usus esse posset, paucis tantum exceptis, quae festinante calamo scripta vel in errore versarentur vel descriptione non magnopere digna essent. Plurima GESENIUS in primoribus libri partibus meliora fecit, quorum capita praecipua iam inseruerat Lexico Manuali tum quum novam pararet editionem, quae post eius decessum HOFFMANNI viri S. V. cura prodit anno MDCCCXLVII. Ex eodem Lexico Manuali alia quoque supplenda erant, velut nominum propriorum in Thesauo praetermissorum numerus haud exiguus, in quibus colligendis sua sponte opem tulerunt duumviri clarissimi mihique amici S. P. TREGELLES Anglus et F. BOETTCHER Dresdensis.

Habemus igitur opus morte quidem auctoris sui interruptum, quum propemodum ad finem perductum esset, eiusdem tamen auctoris curis, ut aiunt, posterioribus auctum et emendatum, varia doctrina refertum et Thesauri nomine plane dignum: in quo si non omnia instar auri sunt, tamen insunt ingenii copiae atque acerrimi studii specimina multa, rerum denique ad S. S. interpretationem utilium largus apparatus, quo non sine fructu utare.

Mea qualiacunque sunt, parca manu contuli, neque omnia tetigi quae minus placerent, sed tantum, ut ferebat occasio, aliqua certe GESENI notationibus adieci vel interposui. Quod nolim ita accipiant harum rerum arbitri, ut me credant probare omnia, quae intacta reliqui. Magis enim ex aequo bonoque fiet, si me existiment ex iis quae proposui, quam si de eiusmodi rebus mecum expostulent, quae malui nunc tacere. Ac ne apertos quidem errores correxi omnes, utpote qui saepe sunt tam leves tamve manifesti, ut eorum, qui tali libro utantur, neminem fugiant, neminem impediunt, velut siquid in verbis latinis sive auctoris inconsiderantia sive operarum culpa peccatum est. Praecipue autem meum esse arbitrabar, ut ea denuo percenserem et, si qua opus esset, corrigerem, quae GESENIUS e codicibus manuscriptis protulerat, quo pertinent loci sumti ex scriptis Abulvalidis, Iudae ben Karisch, Tanchùmi Hierosolymitani, Bar Alii, aliorum; idque studiose feci, quoniam plerisque ad hos codices non patet aditus. Atque eadem de causa quum ex his codicibus mss., tum ex nonnullis libris rarioribus passim quaedam additamenta adieci: id quod palam hic profiteor, ne negligentiae insimuler, si libris aliis quibusdam optimis iusto rarius uti videar.

Quod GESENIUS promiserat, quum tomi primi fasciculum alterum emitteret, se subsidiorum huic operi adhibitorum indicem esse daturum, id consilium postea videtur abiicisse. Certe nihil eiusmodi, ac ne inchoatum quidem, ab eo relictum habemus, praeter pauca de libris manuscriptis notata, v. c. de operibus Abulvalidis, Tanchùmi, Bar 'Alii, Bar Bahlùli. Sed haec partim a GESENIO ipso alibi et separatim libellis, velut in praefatione lexici hebraei et in binis commentationibus de Bar Alio et Bahlùlo editis, partim post eius obitum ab aliis viris doctis dedita opera descripta vel excussa sunt. Tametsi igitur haec omitti necesse fuit, tamen pietatis officio hac in re non videbimur defuisse.

Dabam Halis Saxonum m. Decembr. a. MDCCCLVII.

Aem. Roediger.

I N D I C E S.

Index I.

grammaticus et analyticus.

Paginarum notationes in hoc indice spectant ad ipsum Thesaurum, litterae „Lgb.“ ad Gesenii grammaticam amplioiorem (Lehrgebäude der hebr. Sprache. Lips. 1817. 8.), litterae „Gramm.“ ad grammaticam hebraeam Gesenianam XVI, a me editam Lipsiae 1851. Caeterum in verborum nominumque exemplis. Praefixa solo Schewa munita, Waw conversivum (ׁ, ׃), articulus et id genus alia omissa sunt. Aem. Roediger.

N

נָאֵר Ez. 28, 16 pro נָאֵרָהּ (ut נָאֵרָהּ Jes. 45. 5) 1 fut. Pi. a rad. נָאֵר prima rad. נ more syro abiecta. Gesen. Lgb. p. 378. — Est autem illic נָאֵרָהּ pro נָאֵרָהּ, *wā* - contr. ex *wāna* -.

נָאֵרָהּ chald. *patres*, pl. nominis נָאֵר.

נָאֵרָהּ Jes. 28, 12 in eod. paene omnibus pro נָאֵרָהּ *volunt*, more Arabum scriptum, ut לָבַי (Gramm. §. 44 not. 4. Lgb. 265), rad. נָאֵר. In plerisque tamen codd. mss. et bibl. Soncin. est נָאֵרָהּ.

נָאֵרָהּ v. נָאֵרָהּ.

נָאֵרָהּ pro נָאֵרָהּ 1 fut. Hiph. a rad. נָאֵר (q. v. p. 186) 1 Reg. 21, 29. Mich. 1, 15. Lgb. 436. Gramm. §. 73 not. 4.

נָאֵרָהּ 1 fut. Hiph. a rad. נָאֵר Jer. 46, 8, pro נָאֵרָהּ, נָאֵרָהּ. Gramm. §. 67 not. 1. Lgb. 377. Cf. נָאֵרָהּ, נָאֵרָהּ.

נָאֵרָהּ 1 praet. Hiph. Jes. 63, 3 pro נָאֵרָהּ no. II. Gramm. §. 52 not. 6. Lgb. 319.

נָאֵרָהּ 1 fut. Hithp. a rad. נָאֵר Jes. 38, 15, c. Suff. נָאֵרָהּ Ps. 42, 5.

נָאֵרָהּ 2 Sam. 22, 43 pro נָאֵרָהּ 1 fut. Hiph. c. Suff. נָאֵרָהּ, a rad. נָאֵר, syllaba, quae corripienda erat, in longam producta Lgb. 145. 369.

נָאֵרָהּ 1 fut. Hithp. a rad. נָאֵר no. I. Jes. 14, 14.

נָאֵרָהּ Ez. 14, 3 pro נָאֵרָהּ inf. absol. Niph. a rad. נָאֵר. Gramm. §. 50 not. 1. Lgb. 311.

נָאֵרָהּ Prov. 8, 17 et נָאֵרָהּ Mal. 1, 2. 1 fut. Kal a rad. נָאֵר, c. Suff. נָאֵרָהּ Hos. 14, 5, sed נָאֵרָהּ 2 Par. 20, 7 part. Kal c. Suff. Lgb. 377.

נָאֵרָהּ Ps. 28, 7, 1 fut. Hiph. c. Suff. נָאֵרָהּ pro נָאֵרָהּ, forma non contracta, a rad. נָאֵר Hiph. *celebravit*. Cf. נָאֵרָהּ. Gramm. §. 52 not. 7.

נָאֵרָהּ 1 fut. apoc. ex נָאֵרָהּ, a rad. נָאֵרָהּ fut.

נָאֵרָהּ 1 fut. pro נָאֵרָהּ cum נָאֵרָהּ a נָאֵרָהּ *genuit, luxit*. Ps. 77, 4. Gramm. §. 74 not. 4.

נָאֵרָהּ Jer. 4, 19 Kethib mendosum, ubi Keri et ipse complurium codicum contextus habet נָאֵרָהּ *morabor, sperabo*, Hiph. verbi נָאֵר, vel ut alii volunt *dotere facio* (viscera),

significatione a נָאֵר petita, vel etiam (quod ipse Gesenius secutus est s. rad. נָאֵר Hiph. p. 590) *doleo*. Hunc dolendi significatum veteres intpp. agnoverunt, eumque verborum sententia paene flagitat. Planissime vero eundem significatum exprimit scriptura נָאֵרָהּ *doleo*, quam habent fere quinquaginta codd. mss. editique libri non pauci. Cf. De Rossi var. lect. T. III. p. 70 sq.

נָאֵרָהּ Hos. 11, 4, 1 fut. Hiph. a נָאֵרָהּ ab נָאֵרָהּ Gramm. §. 67 not. 1. Cf. נָאֵרָהּ.

נָאֵרָהּ 1 fut. Hiph. cum נָאֵרָהּ emphat. Neh. 13, 13 more chald. נָאֵרָהּ, נָאֵרָהּ, a rad. נָאֵר. Gramm. §. 67 not. 1. cf. §. 52 not. 4.

נָאֵרָהּ *accensus* Dau. 3, 22 part. pass. Pe. chald. a rad. נָאֵר *accendit*.

נָאֵרָהּ lob. 32, 11, 1 fut. Hiph. pro נָאֵרָהּ *auscultabam*, a rad. נָאֵר. Gramm. §. 67 not. 1. Lgb. 378.

נָאֵרָהּ sq. Makk. chald. Esr. 5, 15 imp. Pe. a rad. נָאֵר *abit*.

נָאֵרָהּ in Pausa pro נָאֵרָהּ 1 fut. Kal apoc. ex נָאֵרָהּ, נָאֵרָהּ a rad. נָאֵר *vidit* lob. 23, 8.

נָאֵרָהּ 1 fut. Pi. c. Suff. contr. ex נָאֵרָהּ a rad. נָאֵר Gen. 31, 39.

נָאֵרָהּ lob. 42, 11 plur. c. Suff. *sorores eius*, v. sing. נָאֵרָהּ s. rad. נָאֵר p. 66, cf. Gramm. §. 94.

נָאֵרָהּ 1 fut. Hiph. a נָאֵרָהּ *profanabo* Ez. 39, 7 (v. Gramm. §. 22, 1 et §. 66 not. 8), distinctum ab נָאֵרָהּ *incipiam* Dent. 2, 25. Jos. 3, 7. Perinde נָאֵרָהּ Num. 30, 3 *violabit* (idem) differt a נָאֵרָהּ *incipiet* lud. 10, 18. 13, 5. Lgb. 370. 371.

נָאֵרָהּ Gen. 32, 5, 1 fut. Kal a rad. נָאֵרָהּ *moratus est*.

נָאֵרָהּ 3 praet. plur. Pi. pro נָאֵרָהּ vel נָאֵרָהּ a rad. נָאֵרָהּ lud. 5, 28. cf. נָאֵרָהּ, נָאֵרָהּ et Lgb. 170.

נָאֵרָהּ Esr. 5, 15 imp. Aph. chald. pro נָאֵרָהּ a rad. נָאֵרָהּ *descendit*

נָאֵרָהּ 1 fut. Kal a נָאֵרָהּ *paet*, cum נָאֵרָהּ emphat. Jer. 17, 18.

נָאֵרָהּ 1 sing. fut. Hiph. a rad. נָאֵרָהּ, cum Suff. Jer. 1, 17.

נָאֵרָהּ 1 fut. Hiph. apoc. ex נָאֵרָהּ a rad. נָאֵרָהּ Hos. 11, 4. lob. 23, 11. cf. נָאֵר, imp. נָאֵר, Gramm. §. 75, 2, b.

נָאֵרָהּ *ubi tu* (es) Gen. 3, 9 ex נָאֵר et Suff. נָאֵרָהּ.

נָאֵרָהּ Jer. 48, 31, 1 fut. Hiph. a rad. נָאֵר, vid. נָאֵרָהּ.

אִיבָה *ibo* Mich. 1, 8 pro **אִיבָה**, quod in multis codd. est. Illius autem scripturae causam quodammodo praebuisse videntur antecessens **אִיבָה**.

אִתָּם Ps. 19, 14 in pausa i. q. **אִתָּם**, quod quinque codd. Kennicott. exhibent, 1 fut. (A) Kal a rad. **הָתָם**, *integer sum*. Lgb. 52. 366.

אִתָּח 1 fut. Kal a **כָּתַח**, Gramm. §. 66, 5. Lgb. 370. 371. **אִכַּל** c. Waw conv. **וְאִכַּל** 1 fut. apoc. Pi. a rad. **כָּלָה** Ez. 43, 8. **אִכְלֶה** *perdam* te Ex. 33, 3 pro **אִכְלֶה** 1 fut. Pi. (rad. **כָּלָה**) c. Suff., ubi Pathach emissio Dagesch in Segol mutatum est (v. Gramm. §. 27 not. 2, a). LXX. **ἐξαναλώσω** σ. Vulg. *disperdam* te. Lgb. 169. 433. Male olim nonnulli hoc ad Hiph. v. **אִכַּל** referebant.

אִכַּף 1 fut. Niph. **כָּפַף** a **חָפַף** Micha 6, 6.

אִכְרֶה pro **אִכְרֶה** 1 fut. Kal e. Suff. a **כָּרַה** *emit*, cum Dag. forti euphon. Hos. 3, 2. Lgb. 87.

אִמְרָאָה c. Waw conv. **וְאִמְרָאָה** *et ego repudiabam* te Hos. 4, 6, 1 fut. Kal (a **מָאָס**) c. Suff. pro **וְאִמְרָאָה**, quod in quamplurimis (plus centum) codd. mss. nec non in veteribus quibusdam edd. reperitur. Et hoc quidem quoniam verum sit, non multum dubito, ita ut & illud ante **הָ** casu vel errore quodam irrepisse facile credam. Eandem scripturam spectat nota in margine librorum et mss. et edd. adiecta **א' יתיר** א' vel, ut in nonnullis legitur, **וְאִמְרָאָה קרי**. Sunt autem docti homines non pauci, qui litteram **א'** ut genuinam defendere varioque modo explicare studuerunt. Nic. Guil. Schroeder in Instituti. l. hebr. ed. 3. Ulm. 1792. p. 201 **וְאִמְרָאָה** pronuntiandum sumit esse fut. emphat. **א' וְאִמְרָאָה** c. Suff., „He paragogica, quia in media voce non quiescit, in vicinam Aleph transeunte.“ Ita Gesen. quoque in Lex. man. et Hitzigins. At Gesen. in prima Lexici editione et in Lgb. p. 209, Ewald. gramm. ed. 5. §. 247 e, Maurer. ad Hos. l. c. legunt **וְאִמְרָאָה** *וְאִמְרָאָה* more aramaeo pro **וְאִמְרָאָה** dictum putantes, quamquam alibi talis forma **וְאִמְרָאָה** scribitur sine **א'**.

אִמְדוּה pl. ab **אִמְדוּה** *ancilla*, q. v. p. 109.

אִמְבַּה chald. Dan. 4, 9 sqq. **אִמְבַּה** *fructus eius*, Dag. soluto, a nomine **אִמְבַּה**, rad. **אִמְבַּה** p. 4.

אִמְבַּה, v. **אִמְבַּה**.

אִמְבַּרַם nempe praefixo Waw **וְאִמְבַּרַם** (sic duplici accentu insignitum) *et iactabam* eos Zach. 7, 14, 1 fut. Pi. c. Suff., forma ex **אִמְבַּרַם** vel **אִמְבַּרַם** Syrorum more facta. v. Gramm. §. 23, 4 not. 2. Lgb. 152. Cf. Ewald. gramm. ed. 5. §. 235 b. **אִמְבַּרַם** *tollam* te *e medio* 1 Sam. 15, 6, 1 fut. Kal e. Suff. ab **אִמְבַּרַם**; sed 2 Reg. 22, 20 eadem forma est particip. Kal c. Suff. Vid. p. 130.

אִמְבַּרַם *castigabo* eos Hos. 10, 10, 1 fut. Kal e. Suff. a rad. **אִמְבַּרַם**. Gramm. §. 70. Lgb. 390.

אִמְבַּרַם *difflabo* eos Deut. 32, 26, 1 fut. Hiph. a rad. **אִמְבַּרַם**, c. Suff. **הָתָם**. Vid. p. 1086.

אִמְבַּרַם imp. Kal pro **אִמְבַּרַם** *coquite* Ex. 16, 13, a rad. **אִמְבַּרַם**, forma syriassau, Gramm. §. 23, 2 not. 3.

אִמְבַּרַם, cum **ו** conv. **וְאִמְבַּרַם** Jer. 20, 7, 1 fut. Niph. apoc. ex **אִמְבַּרַם** a rad. **אִמְבַּרַם**.

אִמְבַּרַם Ps. 139, 8. 1 fut. Hiph. a **אִמְבַּרַם**. Gramm. §. 70.

אִמְבַּרַם 1 fut. Kal a **אִמְבַּרַם**, Gramm. §. 70.

אִמְבַּרַם *fingerem* te Jer. 1, 5 Keri (Kethib **אִמְבַּרַם**) 1 fut. Kal c. Suff. a **אִמְבַּרַם**, Gramm. §. 70. Eandem formam **אִמְבַּרַם** multi

interpretes, inter quos ipse fuit Gesenius (v. p. 618), agnoscunt Jes. 42, 6. 49, 8, ubi mihi videtur **אִמְבַּרַם** pertinere.

אִמְבַּרַם 1 fut. Kal a **אִמְבַּרַם** *sumis*.

אִמְבַּרַם „Jes. 56, 12 in nonnullis codd. i. q. **אִמְבַּרַם** 1 fut. Kal a rad. **אִמְבַּרַם**, v. sequentem formam.“ Haec Gesenius in Lex. et Lgb. 286. At **אִמְבַּרַם** illud mendosum est, in bonis edd. omnibus legitur **אִמְבַּרַם**. Habet quidem Simonis ed. **אִמְבַּרַם**, sed hoc typhothetarum errori tribuendum est.

אִמְבַּרַם 1 Sam. 28, 15 pro **אִמְבַּרַם** cum **וְאִמְבַּרַם** emphat. (pro **וְאִמְבַּרַם**), Gramm. §. 48, 3. Lgb. 286.

אִמְבַּרַם Jes. 33, 7, v. **אִמְבַּרַם** s. rad. **אִמְבַּרַם** p. 146.

אִמְבַּרַם in verbis **אִמְבַּרַם** *lege* **וְאִמְבַּרַם** (cf. **אִמְבַּרַם**) *exsecrare* mihi Num. 22, 6. 23, 7 imp. Kal a rad. **אִמְבַּרַם**.

אִמְבַּרַם *memet extollam* Jes. 33, 10. 1 fut. Hithpal. in pausa pro **אִמְבַּרַם** a rad. **אִמְבַּרַם**. Gramm. §. 53, 2, b. Lgb. 246.

אִמְבַּרַם *irrigabo* te Jes. 16, 9 sec. plurimos transpositum pro **אִמְבַּרַם** 1 fut. Pi. c. Suff. a **אִמְבַּרַם**. V. Gesen. s. rad. **אִמְבַּרַם** p. 1269 et Lgb. 146. 431. Alii, ut Hitzig., Maurer., Henderwerk., ductum putant a **אִמְבַּרַם** forma quadam intensiva radices **אִמְבַּרַם**. Aliis est a Pi. **אִמְבַּרַם** i. q. **אִמְבַּרַם**. Cf. Ewald. gramm. ed. 5. §. 253 a.

אִמְבַּרַם Jer. 25, 3 inf. absol. Hiph. pro **אִמְבַּרַם** a rad. **אִמְבַּרַם**.

אִמְבַּרַם Ps. 119, 117 1 fut. Kal **אִמְבַּרַם** aucta terminatione **וְאִמְבַּרַם** a rad. **אִמְבַּרַם**. Sec. al. pro ipso **אִמְבַּרַם** ad analogiam verborum **אִמְבַּרַם**. Lgb. 432.

אִמְבַּרַם Ez. 3, 15 in Kethib **וְאִמְבַּרַם** Gesen. et Hitzig. iubent legi **וְאִמְבַּרַם** *et videbam* a rad. **אִמְבַּרַם** II no. 3. Aliis est **וְאִמְבַּרַם**, quod mihi quocumque verum esse videtur. Keri **וְאִמְבַּרַם** plures codd. in textu habent.

אִמְבַּרַם chald. 3 pl. praet. Kal pro **אִמְבַּרַם** vel **אִמְבַּרַם** p. 1487.

אִמְבַּרַם 1 fut. Hithpa. a rad. **אִמְבַּרַם**. Gramm. §. 68, 2.

אִמְבַּרַם imp. Kal a rad. **אִמְבַּרַם** *venit*, pro **אִמְבַּרַם** ex Syriasm. Gramm. §. 23, 4 not. 2. Lgb. 152.

אִמְבַּרַם Jer. 3, 22 (codd. nonnulli **אִמְבַּרַם**) 1 pl. praet. pro vulgari **אִמְבַּרַם** *venimus*, ab **אִמְבַּרַם**. Imitator formas verborum **אִמְבַּרַם**.

אִמְבַּרַם (sic Mi'el, et Dag. Imit.) Jer. 22, 24 in pausa 1 fut. Kal a **אִמְבַּרַם** *avulsit*, cum Nun epenthetic, et Sull.

ב

אִמְבַּרַם *excogitans* ea Neh. 6, 8 contr. ex **אִמְבַּרַם** part. v. **אִמְבַּרַם** c. Suff., v. Gramm. §. 23, 2. Lgb. 150.

אִמְבַּרַם 2 Par. 1, 4 pro **אִמְבַּרַם** ex **אִמְבַּרַם** (Hiph. rad. **אִמְבַּרַם**) art. (pro relat., v. Gramm. §. 107 mit. Lgb. 655) et **אִמְבַּרַם**, cf. **אִמְבַּרַם** 2 Par. 29, 36.

אִמְבַּרַם.

אִמְבַּרַם Ex. 26, 15 contr. ex **אִמְבַּרַם** pro **אִמְבַּרַם** inf. Niph. a rad. **אִמְבַּרַם** (Dag. forti implic.). Lgb. 331.

אִמְבַּרַם Lev. 26, 43 pro **אִמְבַּרַם** et hoc pro **אִמְבַּרַם** inf. Hiph. e. praef. **ב** et affixo pronom. **וְאִמְבַּרַם** *vastatus* *fuisset*, vid. rad. **אִמְבַּרַם** Hiph. p. 1436.

אִמְבַּרַם *conculcatio vestra* Amos 5, 11 pro **אִמְבַּרַם** inf. Pil. rad. **אִמְבַּרַם** c. Suff. Aliis est inf. Po. a **אִמְבַּרַם**, aliis inf. Kal pro **אִמְבַּרַם** (coll. **אִמְבַּרַם**). Gesenius id tractavit sub rad. **אִמְבַּרַם** p. 250, q. v.

תוֹנֵה Thren. 1, 8 praet. Hiph. אָנֵה. V. Gramm. §. 71 not. 9.
 הוֹפֵה (Hifra) *purgate vos* Jes. 1, 16 pro הוֹפֵה imp. Hithp.
 a rad. הוֹפֵה, q. v. p. 413.
 הוֹפֵה Ez. 6, 8 inf. Niph. אָנֵה, pro הוֹפֵה, cum
 suffixo plurali invitā grammaticā posito, Lgb. 215. v. הוֹפֵה.
 הוֹפֵה (ut Masor. praecipiunt) vel הוֹפֵה (ut est in codd.
 mss. et edd. multis) הוֹפֵה 3 fem. praet. Hiph. *abs-*
conditū (illa) Jos. 6, 17 ad analog. formae הוֹפֵה in pausa
 גָּלַח. Lgb. 266. Ewald. gramm. ed. 5. §. 194 b. Simil-
 itudini est הוֹפֵה q. v.
 הוֹפֵה (num missum facerem) ter legitur Iud. 9, 9. 11. 13.
 forma mira, de qua quid senserit Gesenius, v. s. rad. הוֹפֵה
 p. 447 not. Cf. Ewaldi gramm. ed. 5. §. 51 c, Studer et
 Bertheau comm. in Iud. l. c.
 הוֹפֵה 2 Reg. 13, 6 Kethib הוֹפֵה praet. Hiph. et הוֹפֵה
 Jer. 32, 35 pro הוֹפֵה Inf. Hiph. אָנֵה *peccavit*. Gramm.
 §. 73 not. 4.
 הוֹפֵה inf. Niph. אָנֵה *profanari* Ez. 20, 9. 14. 22. Cf.
 הוֹפֵה et הוֹפֵה.
 הוֹפֵה *inclina* imp. Hiph. apoc. a הוֹפֵה pro הוֹפֵה. Ps. 17, 6
 119, 36.
 הוֹפֵה Prov. 7, 21, 3 fem. praet. Hiph. a הוֹפֵה, cum Suff. 3 pers.
 forma mira, de qua quid senserit Gesenius, v. s. rad. הוֹפֵה
 הוֹפֵה *pollutus est* Deut. 24, 4 Hothpaal a הוֹפֵה.
 הוֹפֵה *confusus est*, chald. praet. Aph. אָנֵה.
 הוֹפֵה Exod. 2, 9 imp. Hiph. a v. הוֹפֵה, pro הוֹפֵה dictum
 propter contiguum הוֹפֵה.
 הוֹפֵה chald. praet. Hiph. ab הוֹפֵה *venit*, Dan. 5, 3. Pass.
 est הוֹפֵה, unde הוֹפֵה 3 fem. praet. Dan. 6, 18 et הוֹפֵה
 3 pl. praet. Dan. 2, 13. (Hebr. הוֹפֵה v. infra)
 הוֹפֵה *percutit*, imp. Hiph. apoc. a הוֹפֵה.
 הוֹפֵה *lavari* Lev. 13, 55. 56 inf. Hothpa. pro הוֹפֵה, Gramm.
 §. 53, 3.
 הוֹפֵה Ez. 21, 33 inf. Hiph. pro הוֹפֵה. Aliud est Hiph. a
 הוֹפֵה Jer. 6, 11.
 הוֹפֵה *percussit te*, praet. Hiph. a הוֹפֵה, c. Suff. הוֹפֵה.
 הוֹפֵה *percussit eos*, praet. Hiph. a הוֹפֵה, c. Suff. הוֹפֵה.
 הוֹפֵה *paravimus* 2 Par. 29, 19, 1 pl. praet. Hiph. a rad. הוֹפֵה.
 הוֹפֵה *percussit me* praet. Hiph. a הוֹפֵה, c. Suff. הוֹפֵה.
 הוֹפֵה Ez. 24, 12, 3 fem. praet. Hiph. אָנֵה, Gramm. §. 74
 not. 1.
 הוֹפֵה lob. 29, 3 v. rad. הוֹפֵה p. 380.
 הוֹפֵה c. praet. הוֹפֵה Ez. 7, 11, quod Gesenius reddidit:
ex opibus eorum, v. הם vel הם s. rad. הוֹפֵה p. 384. Alii:
ex strepitu eorum.
 הוֹפֵה v. הוֹפֵה q. v. הוֹפֵה.
 הוֹפֵה pro הוֹפֵה lob. 24, 24 Hoph. a הוֹפֵה. Gramm. §. 66.
 5. Lgb. 371.
 הוֹפֵה 2 Sam. 17, 10. Ps. 68, 3 inf. Niph. a הוֹפֵה, c. Suff. הוֹפֵה.
 הוֹפֵה est aramaism pro הוֹפֵה, Hiph. a הוֹפֵה. Jos. 14, 9.
 Lgb. 433.
 הוֹפֵה lob. 17, 2 inf. Hiph. c. Suff. a rad. הוֹפֵה, cum Dag.
 forti euphon.
 הוֹפֵה Jer. 22, 13 imp. Hithpa. pro הוֹפֵה, et הוֹפֵה Ez.
 37, 10 praet. Hithpa. pro הוֹפֵה a rad. הוֹפֵה. Vid.
 Gramm. §. 53, 2. b.

הוֹפֵה Ex. 6, 13. Iud. 6, 20. Hos. 4, 17 imp. Hiph. (formae
 B) a rad. הוֹפֵה. Vid. supra p. 861 sq., Gramm. §. 71 not. 9.
 הוֹפֵה praet. Hiph. (formae B) a rad. הוֹפֵה. Vid. ibid.
 הוֹפֵה Ho., vide ibid.
 הוֹפֵה praet. Aph. chald. a rad. הוֹפֵה *intravit*, q. v.
 הוֹפֵה inf. Hiph. ex chaldaismo pro הוֹפֵה, a הוֹפֵה. Jes. 30, 28.
 הוֹפֵה v. p. 387.
 הוֹפֵה Jes. 59, 14 Hoph. a rad. הוֹפֵה, v. supra p. 940. Lgb. 407.
 הוֹפֵה Hiph. Rad. סוּחַ, Gramm. §. 71 not. 9.
 הוֹפֵה imp. apoc. pro הוֹפֵה, Hiph. rad. הוֹפֵה *ascendit*.
 הוֹפֵה pro הוֹפֵה Hiph. rad. הוֹפֵה. Vid. Gramm. §. 62 not. 4.
 Lgb. 170. 332.
 הוֹפֵה pro הוֹפֵה Hoph. rad. הוֹפֵה. Vid. ibid.
 הוֹפֵה Levit. 26, 15 pro הוֹפֵה inf. Hiph. rad. הוֹפֵה.
 הוֹפֵה Hithpa. denom. a הוֹפֵה, v. p. 1153.
 הוֹפֵה Ex. 2, 3 (sec. codd. mss. et edd. plurimos eosque
 optimos, inter quos est cod. Hillel., probantibus Dav. Kimchio,
 R. Jona aliisque) pro הוֹפֵה cum Dag. forti euphonico (Lgb.
 87), a rad. הוֹפֵה. Vid. J. H. Michaëlis not. crit.
 הוֹפֵה 2 Sam. 23, 1 pro הוֹפֵה Hoph. rad. הוֹפֵה. Lgb. 407.
 הוֹפֵה Lev. 14, 43 inf. Hiph. pro הוֹפֵה. Lgb. 320.
 הוֹפֵה imp. apoc. Hiph. pro הוֹפֵה, a הוֹפֵה *multus fuit*.
 הוֹפֵה, הוֹפֵה, הוֹפֵה formae inf. a הוֹפֵה, usu et significa-
 tione diversae. Vid. p. 1256.
 הוֹפֵה *ad montem* Gen. 14, 10 pro הוֹפֵה ex הוֹפֵה et הוֹפֵה local.
 הוֹפֵה Num. 17, 10 imp. Niph. a הוֹפֵה *altus fuit*. Vid. p. 1291.
 הוֹפֵה imp. Hiph. apoc. a הוֹפֵה *remissus fuit*.
 הוֹפֵה pro הוֹפֵה 3 fem. praet. Hiph. a הוֹפֵה. Levit. 26, 34.
 הוֹפֵה imp. Hiph. in pausa pro הוֹפֵה, a rad. הוֹפֵה. Jes. 42, 22.
 הוֹפֵה vel ut in nonnullis edd. est הוֹפֵה Amos. 4, 3,
 2 pl. praet. Hiph. pro הוֹפֵה, cf. הוֹפֵה et arab. هَوَّطُوا.
 Unus cod. apud De Rossium scholl. crit. ad h. l. habet
 הוֹפֵה Hiph. Est autem illud Hiph. intransitivae significa-
 tionis, ut 2 Reg. 10, 23 (v. Addenda), sec. al. הוֹפֵה dictum
 pro הוֹפֵה, quam posteriore sententiam dudum protulit auctor
 lexicī hebraei אָנֵה vocati, cuius haec sunt verba
 (a docto Judaeo mecum litteris communicata):
 قِيلَ وَلَقَدْ كَانَ إِلَى أَرْمِينِيَّةٍ فَعَلَّ لِرِيسَمَ فَاعْلَهُ وَأَنَّ الْوَجْهَ
 وَهِيَ لَشَدِيدَةٌ مِثْلَ لَا فَعَلَهُ أَمَّا الَّذِي الْوَجْهَ فَعَلَهُ
 هُوَ. Vult
 הוֹפֵה Jes. 48, 8.
 הוֹפֵה (höscham) Hoph. rad. הוֹפֵה q. v. p. 1436.
 הוֹפֵה *oculos acerte* Ps. 39, 14 imp. apoc. Hiph. a rad. הוֹפֵה
 no. 1, v. p. 1455; sed eadem forma Jes. 6, 10 est imp.
 Hiph. a rad. הוֹפֵה *oblevit*.
 הוֹפֵה Neh. 3, 13 contr. e הוֹפֵה, v. p. 1471.
 הוֹפֵה Hithpal. a rad. הוֹפֵה, p. 1387.
 הוֹפֵה Hithpal. a rad. הוֹפֵה, q. v. p. 1458.
 הוֹפֵה Dan. 3, 16 inf. Aph. c. Suff. chald. a rad. הוֹפֵה *revertit*.
 הוֹפֵה Hithpa. a הוֹפֵה *confessus est, celebravit*. V. Gramm.
 §. 68, 2.
 הוֹפֵה in pausa הוֹפֵה 2 Sam. 13, 5 imp. Hithpa. apoc. a
 הוֹפֵה *aeger fuit*.
 הוֹפֵה 3 plur. praet. Hiph. Jes. 21, 14, nec non imp. Hiph.
 Jer. 12, 9 ab הוֹפֵה *venit*, pro הוֹפֵה. Lgb. 435.

התחייבתי Jes. 33, 1 pro הִתְחַיֵּיתִי inf. Hiph. a תָּחַבַּס, c. Suff. Lgb. 369.
התחילתה Hiph. rad. תָּחַלַּל, v. p. 1505.
התחננתה 1 Sam. 10, 6 praet. Hithpa. pro הִתְחַנְנַתְּהָ, et התחננתה
ib. vs. 13 inf. Hithpa. pro הִתְחַנְנַתְּהָ a תָּחַבַּס, more verborum זָלַה.

ו]

זינה Ez. 16, 34 pro זִנְיָה Pu. a זָנַת *scortatus est*.
זניתי Ps. 17, 3, v. זָנַתִּי s. rad. זָנַם p. 419.

ח

חבא Jes. 26, 20 pro חָבְאָה imp. masc. Kal a תָּחַבַּס = חָבַבַּס
abscondit se. Ewald. gramm. ed. 5. §. 224 c.

חבליהו Iud. 5, 7 (in multis codd. mss. et edd.) et 1 Sam. 2,
5 (in nonnullis) pro חָבְלֵיהֶם *desinunt*, c. Dag. forti euphon.
Lgb. 85. 253.

חבליהו v. supra חָבְלֵיהֶם.
חבקי Prov. 8, 29 pro חָבְקִי inf. Kal c. Suff. a rad. חָבַק.
Codd. nonnulli חָבְקִי, quod quidam habent etiam vs. 27, ubi
plerique exhibent חָבְקִי.

חטא Iud. 1, 16 in Pausa „pro חָטְאָה, 3 praet. fem.
a חָטַבַּס, Dagesch eiecto ex syllaba propter Pausam productā,
cf. חָטְאָה pro חָטְאָה i. q. חָטְאָה 1 Sam. 2, 9 (אָחַטְאָה) et
pro חָטְאָה i. q. חָטְאָה (אָחַטְאָה) Iob. 19, 23, חָטְאָה Ruth.
1, 13 pro חָטְאָה. Minime igitur audiendi, qui חָטְאָה ad
novam radicem חָטְאָה (= חָטְאָה) revocandum censent.“

Haec fere Gesen. in lex. man., cf. supra dicta p. 469. Cf.
Ewald. gramm. ed. 5. §. 194 a.

חיהו fornia constr. cum terminatione veteri a חָיַבַּס *animal*,
pro חָיַבַּס. Vid. Gramm. §. 88, 3, b.

חיהו Hos. 6, 9 inf. Pi. a חָיַבַּס c. *respectavit*, pro חָיַבַּס.

חיהו Ps. 77, 11 inf. Pi. a חָיַבַּס, v. p. 475 sq.

חיהו Jes. 57, 6 cum Dag. euphon. pro חָיַבְתִּי pl. constr. a
חָיַבַּס, v. p. 484. Lgb. 87.

חיהו v. חָיַבַּס s. rad. חָיַבַּס p. 500 sq.

חיהו v. חָיַבַּס.

ט

טא Jes. 44, 18 et in quibusdam codd. etiam Lev. 14, 42
(licet contra Masor.) pro טָאָה 3 praet. Kal a rad. טָאָה.

טא inf. Kal a טָאָה *plantavit*.

י

יא Gen. 34, 22 fut. Niph. a rad. יָאָס *adsensit*, v. p. 56.

יאב 1 Sam. 14, 24 fut. Hiph. apoc. a rad. יָאָס *uravit*.
Ewald. gramm. ed. 5. p. 438. Nonnulli codd. mss. et edd.

יאב quod plures interpretes referunt ad יָאָס rad. יָאָס
no. II, q. v. p. 558. Quo sine dubio pertinent יָאָס Iob.
6, 9 et יָאָס s. יָאָס Iud. 17, 11, 1 Sam. 17, 39 reli-
quisque locis omnibus, ubi legitur.

יאב Jes. 41, 25 fut. Kal ab יָאָס *venit*, apoc. ex
יָאָס.

יאב 1 Reg. 12, 12 in Kethib pro יָאָבַב, fut. Kal a יָאָבַב.
Idem legitur 2 Reg. 3, 24 in Kethib, ibique est pro pl.

יאב. Sed recte יָאָבַב *emendavit* Thienius comment.
ad h. l. Reprobandum etiam Keri יָאָבַב *percusserunt*.

יאב fut. Kal a יָאָבַב, forma hinc soli verbo peculiaris. Vid.
Gramm. §. 71 not. 2. Lgb. 403.

יאב Nah. 1, 4 pro יָאָבַב fut. יָאָבַב *sic-
cus fuit*. Gramm. §. 68 not. 6.

יאב Thren. 3, 33 fut. Pi. pro יָאָבַב a יָאָבַב no. I. v.
ibid. et supra p. 563.

יאב fut. Hiph. apoc. a rad. יָאָבַב.

יאב Lev. 11, 7 fut. Kal a rad. יָאָבַב *ruminauit*.
v. p. 305. Sec. al. fut. Niph. eiusdem radicis.

יאב Ps. 18, 11 fut. apoc. a rad. יָאָבַב *volavit*. In
loco parall. 2 Sam. 22, 11 legitur יָאָבַב *et conspicitur*.
V. p. 309.

יאב (leg. יָאָבַב) 2 Reg. 17, 21 Kethib pro יָאָבַב fut.
Hiph. a rad. יָאָבַב *fugit, recessit*. Keri: יָאָבַב Hiph. a rad.
יָאָבַב. Vid. p. 854.

יאב Thren. 3, 53 pro יָאָבַב fut. Pi. a יָאָבַב *iecit*. Gramm.
§. 68 not. 6. Sed יָאָבַב Joel. 4, 3. Obad. 11 et Nah. 3.

10 est 3 pl. praet. Kal a יָאָבַב *iecit*.

יאב et יָאָבַב (v. p. 566) pro יָאָבַב *vestra manus*.
Gramm. §. 27 not. 2.

יאב pl. fut. Kal, sec. al. fut. Niph., a rad. יָאָבַב. Gramm.
§. 66, 5. Cf. Ewald. gramm. ed. 5. §. 193 c.

יאב vel (sec. al. codd., v. J. H. Michaëlis not. crit.) יָאָבַב
1 Sam. 2, 9 fut. Niph. in Pausa, pro יָאָבַב (rad. יָאָבַב), v.
formaam יָאָבַב, cf. Gramm. §. 66 uot. 8.

יאב fut. Aph. chald. a rad. יָאָבַב.

יאב fut. Hiph. a יָאָבַב pro יָאָבַב. Gramm. §. 52 not. 7.

יאב Eccl. 11, 3 fut. apoc. a rad. יָאָבַב *fuit*, pro יָאָבַב ex
יָאָבַב. Cf. Lgb. 428.

יאב fut. apoc. a rad. יָאָבַב *fuit*.

יאב Jes. 52, 5 Hiph. a יָאָבַב, pro vulgari contracto יָאָבַב
Esr. 5, 5. 6, 5. 7, 13 (et sic etiam in Targg.) fut. A

Pc. chald. a rad. יָאָבַב (הוֹרֵךְ) *avit*, contr. ex יָאָבַב, v. p. 371.
Cf. יָאָבַב.

יאב (sic codd. mss. et edd. atque Masor., al. יָאָבַב) Jes. 13,
20 contr. ex יָאָבַב fut. Pi. a rad. יָאָבַב *tentorium fixit*.
Lgb. 378.

יאב Hiph. rad. יָאָבַב, p. 1505.

יאב (nonnulli libri יָאָבַב, 6 codd. יָאָבַב) Ez. 42, 5 sec.

plurimos interp. pro יָאָבַב fut. Kal a rad. יָאָבַב q. v. no. 5
p. 90, cf. Boettcher. spec. p. 272. Ewald. prophet. II.

p. 370 coniecit יָאָבַב a rad. יָאָבַב, quod confirmari videtur
verbo יָאָבַב vs. 6.

יאב Eccl. 9, 12 part. Pu., pro יָאָבַב, a rad. יָאָבַב.
Cf. יָאָבַב.

יאב 2 Reg. 13, 17 fut. apoc. Hiph. a rad. יָאָבַב.

יִזְדָּת part. fem. pro vulgari יִזְדָּת Gen. 16, 11. Iud. 13, 5.
7. Vid. supra p. 504. Lgb. 391.

יִרְאָא Prov. 11, 25 (al. יִרְדָּה) *conspertitur*, prob. Hoph. a
הִרְדָּה, cf. יִרְדָּה Lev. 4, 23. 29 pro יִרְדָּה.

יִרְאָא Jes. 63, 3 et יִרְאָא, cum ו convers. יִרְאָא 2 Reg. 9, 33 fut.
apoc. Kal a rad. יִרְאָא.

יִרְאָא fut. apoc. Hliph. a קָרָה.

יִרְאָא Gen. 11, 6 fut. Kal pro יִרְאָא, a rad. יִרְאָא. Vid. Gramm.
§. 66 not. 11.

יִרְאָא Ps. 94, 20 fut. Hoph. (יִרְאָא) rad. יִרְאָא c. Suff. (v.
p. 441), sec. al. (Ewald. gramm. ed. 5. §. 251 d) fut. Kal
pro יִרְאָא, cf. יִרְאָא.

יִרְאָא Iob. 3, 6, יִרְאָא Ex. 18, 9 fut. apoc. Kal a rad. *laeta-*
tus est. Gramm. §. 74 not. 3, d.

יִרְאָא Prov. 27, 17 et in pausa יִרְאָא ibid. fut. apoc. Hliph. a
יִרְאָא acut (v. p. 446), pro quo *exspectaveris*, ut יִרְאָא
יִרְאָא. Ewald. coniecit יִרְאָא fut. Hoph. rad. יִרְאָא.
ego malim scribi יִרְאָא fut. Hliph. rad. יִרְאָא acut (aliquis),
vel, ut Gesen. in Lexici maioris ed. 1 suavit, יִרְאָא fut.
apoc. Hliph. a rad. יִרְאָא = יִרְאָא.

יִרְאָא fut. apoc. Kal a rad. יִרְאָא.

יִרְאָא Hab. 2, 17 pro יִרְאָא fut. Hliph. a יִרְאָא, c. Suff. יִרְאָא
in Pausa pro יִרְאָא. Lgb. 145. 177. Vid. supra p. 540.

יִרְאָא v. יִרְאָא.

יִרְאָא in Pausa Iob. 21, 29 pro יִרְאָא cum Dag. forti euphon.
Lgb. 85.

יִרְאָא, c. Waw convers. יִרְאָא, it. יִרְאָא et יִרְאָא pl. יִרְאָא fut.
Kal a rad. יִרְאָא, q. v. p. 489.

יִרְאָא Gen. 30, 39 pro יִרְאָא fut. Kal a rad. יִרְאָא, Lgb. 170.

יִרְאָא Gen. 30, 38, 3 fem. pl. fut. Kal pro vulgari יִרְאָא
a rad. יִרְאָא. Gramm. §. 47 not. 3. Lgb. 276.

יִרְאָא Ps. 51, 7 pro יִרְאָא praet. Pi. a יִרְאָא. Cf. יִרְאָא.

יִרְאָא Gen. 30, 41 inf. Pi. a rad. יִרְאָא, c. Suff.

יִרְאָא fut. Kal apoc. a rad. יִרְאָא *castra possuit*.

יִרְאָא Gen. 43, 29. Jes. 30, 19 pro יִרְאָא fut. Kal a
Lgb. 171. 366.

יִרְאָא Iob. 19, 23 in Pausa pro יִרְאָא vel יִרְאָא fut. Hoph.
a rad. יִרְאָא, v. ad formam יִרְאָא.

יִרְאָא fut. apoc. Kal a rad. *flagravit*.

יִרְאָא Jer. 21, 13 fut. Kal a rad. *descendit*, at Jes. 30, 31
all. fut. Niph. a rad. *fractus fuit*, spec. *metu*.

יִרְאָא 3 pl. fut. Niph. rad. יִרְאָא.

יִרְאָא fut. Hliph. apoc. a קָרָה.

יִרְאָא fut. apoc. Kal a rad. יִרְאָא, contr. ex יִרְאָא.

יִרְאָא Ps. 138, 6 pro יִרְאָא fut. Kal a rad. יִרְאָא. Cf. de his et
sqq. formis Gramm. §. 69. 2 not., Lgb. p. 388. 389.
Ewaldi gramm. ed. 5. §. 192 e.

יִרְאָא pro יִרְאָא fut. Hliph. a קָרָה. Cf. יִרְאָא.

יִרְאָא c. Waw convers. יִרְאָא Ezech. 31, 7 fut. apoc. Kal a
rad. יִרְאָא *pulcher fuit*.

יִרְאָא fut. apoc. Hliph. a קָרָה Hliph. *percussit*.

יִרְאָא me honorabit Ps. 50, 23 in pausa, fut. Pi. a rad.
cum Suff. et Nun epenthetic.

יִרְאָא Iob. 31, 15 pro יִרְאָא fut. Pil. a rad.
c. Suff. 1 pl. Utrumque Nun in unum geminatum

coaluit, ḥ correptum est in ה. Edd. aliquot יִרְאָא, al.
יִרְאָא.

יִרְאָא fut. Pe. chald. a יִרְאָא *potuit*.

יִרְאָא pro יִרְאָא Ex. 15, 5 fut. Pi. a rad. יִרְאָא.
scriptum est pro מל propter praecedentem vocalem u.
Gramm. §. 57, 3 not. 1, et §. 74 not. 11.

יִרְאָא Dent. 1, 44. Num. 14, 45 fut. Hliph. a יִרְאָא.
contuldi. Gramm. §. 66, 5.

יִרְאָא fut. Hoph. a rad. יִרְאָא i. q. יִרְאָא. Gramm.
§. 66, 5.

יִרְאָא v. יִרְאָא.

יִרְאָא cedant Prov. 4, 21 pro יִרְאָא fut. Hliph. a rad. יִרְאָא,
Gramm. §. 71 not. 9. Lgb. 407.

יִרְאָא fut. Hliph. rad. יִרְאָא q. v. p. 750.

יִרְאָא (codd. multi et edd. יִרְאָא cum Raphic) et *per-*
didit (sc. Deus) Gen. 7, 23 fut. apoc. Kal a rad. יִרְאָא. Alii
libri et mss. et impressi (ut v. d. Hooghtii et Buxtorfi edi-
tiones) legunt יִרְאָא et *perditum est*, fut. Niph. eiusdem
verbi, pro יִרְאָא (ut יִרְאָא Ps. 109, 13). Cf.
Gramm. §. 74 not. 7. Ewald. gr. ed. 5. §. 224, c.

יִרְאָא Iob. 8, 21 pro יִרְאָא fut. Pi. a יִרְאָא *plenus fuit*.

יִרְאָא Gen. 73, 10 ante pensam, pro יִרְאָא fut. A. in
Kal a יִרְאָא, ut יִרְאָא (q. v.) pro יִרְאָא a rad. יִרְאָא, cf.
ad formam יִרְאָא et Gramm. §. 66, 5. In cod. Cassel. est
יִרְאָא ab eadem radice. Alii, ut et ipse Gesenius supra
p. 814, יִרְאָא referunt ad Niph. radiceis יִרְאָא = יִרְאָא.

יִרְאָא fut. A. a יִרְאָא *amarus fuit*, contr. ex יִרְאָא. Gramm.
§. 66 not. 3. Lgb. 366.

יִרְאָא pro יִרְאָא fut. Kal a rad. יִרְאָא Ps. 139, 20. Gramm.
§. 67, 2.

יִרְאָא fut. Hliph. modo syr. contr. ex יִרְאָא. Lgb. 411,
Gramm. §. 72 not. 4.

יִרְאָא fut. Pe. chald. a יִרְאָא *scivit*, pro יִרְאָא, Dag. forti in
Nun resolutio. Cf. יִרְאָא pro יִרְאָא.

יִרְאָא fut. Hliph. a rad. יִרְאָא. Ps. 141, 8.

יִרְאָא fut. Hliph. B, a rad. יִרְאָא p. 861. Gramm. §. 71 not. 9.

יִרְאָא, קָרָב, a קָרָב, Kal more chald. = קָרָב, a קָרָב, fut. Hliph. a קָרָב more chald. = קָרָב.

יִרְאָא Ps. 139, 8 fut. Kal a rad. *ascendit*, contractum
illud ex יִרְאָא. Vid. quae sub radice spurcia dicta sunt
p. 892.

יִרְאָא 2 Reg. 17, 13. Zach. 3, 6 fut. Hliph. a rad. יִרְאָא.

יִרְאָא 1 Sam. 25, 14, et (vocali brevi) יִרְאָא 1 Sam.
14, 32 Keri (cf. יִרְאָא 15, 19 et יִרְאָא a rad. יִרְאָא) fut.
apoc. Kal a rad. יִרְאָא. Vid. p. 1016.

יִרְאָא Dan. 8, 22, 3 fut. fem. pl. pro יִרְאָא. Gramm.
§. 47 not. 3. Lgb. 276.

יִרְאָא (elamorem) Jes. 15, 5 pro יִרְאָא fut. Pilp.
a rad. יִרְאָא, syllaba ar in o emollita (v. Ewaldi gr. crit.
p. 479, ed. 5. §. 121 b), nisi forte revera legendum est
יִרְאָא, unde errore scribarum oriri potuit *quod*
alii demum defective scriberent יִרְאָא. Vid. p. 1004. Lgb.
255. 870.

יִרְאָא Iud. 4, 21. 1 Sam. 14, 28. 31. 2 Sam. 21,
15 fut. Kal a rad. יִרְאָא no. 4 *viribus defecit*, ut יִרְאָא a
rad. יִרְאָא. Contra vero יִרְאָא Jes. 6, 6 est: *et volabat*,
ab eadem rad. no. 2.

לְפַד Dan. 11, 25, et c. Waw convers. חָגַר Hagg. 1, 14.
 1 Par. 5, 26; 2 Par. 21, 16 fut. Hiph. a rad. עָנָה.
 חָפַץ Ps. 45, 3, v. rad. חָפַץ Pu. p. 612. Cf. Ewald. Gramm.
 ed. 5. §. 131 d.
 חָפַץ Gen. 28, 3 fut. Hiph. apoc. ex חָפַץ a rad. חָפַץ.
 חָפַץ Gen. 9, 27 fut. Hiph. apoc. ex חָפַץ a rad. חָפַץ.
 חָפַץ fut. Hlpha. chald. חָפַץ a rad. חָפַץ.
 חָפַץ Jos. 9, 4, v. Hlpha. p. 1165.
 חָפַץ vel, ut alii scribunt, חָפַץ 1 Reg. 22, 35, it.
 חָפַץ 18, 34 fut. Kal a rad. חָפַץ fudit, q. v. p. 617.
 חָפַץ Gen. 2, 9 et חָפַץ fut. Kal a חָפַץ no. 2
 חָפַץ, p. 618.
 חָפַץ Ex. 32, 4, 1 Reg. 7, 15 fut. apoc. Kal a חָפַץ
 חָפַץ, p. 1159.
 חָפַץ fut. Kal a חָפַץ no. 1 angustus fuit, p. 618.
 חָפַץ Jes. 33, 12. Jer. 51, 58 fut. Kal a חָפַץ flagravit,
 חָפַץ in pausa c. Dag. euphon. Lgb. 85.
 חָפַץ pl. חָפַץ fut. Kal a חָפַץ no. II inclinavit se.
 חָפַץ fut. Kal et חָפַץ fut. Hlpha. חָפַץ, pro חָפַץ.
 חָפַץ Gen. 32, 26 fut. Kal a rad. חָפַץ luxatus est, v. p. 620.
 חָפַץ 1 Reg. 3, 15 in nonnullis codd. et editionibus pro חָפַץ
 חָפַץ expurgata est.
 חָפַץ 1 Sam. 28, 10 pro חָפַץ (cum Dag. euphon.) fut.
 Kal a חָפַץ, cum Suff. חָפַץ. Lgb. 87.
 חָפַץ 2 Sam. 19, 44 fut. apoc. Kal a rad. חָפַץ
 חָפַץ durus fuit.
 חָפַץ fut. apoc. Hiph. eiusdem verbi.
 חָפַץ fut. apoc. Kal a חָפַץ vidit.
 חָפַץ pro vulgari חָפַץ imp. a חָפַץ timuit Jos. 24, 14.
 1 Sam. 12, 24. Ps. 34, 10, ita inflexum, ut א חָפַץ
 cf. חָפַץ Ez. 47, 8. Lgb. 417.
 חָפַץ (timēt) pro חָפַץ, differt a חָפַץ (Chirek brevi) vident.
 חָפַץ et iaculabantur 2 Sam. 11, 24 Kethib pro חָפַץ
 חָפַץ est in Keri et in multis codd.) fut. Hiph. rad. חָפַץ.
 חָפַץ fut. apoc. a חָפַץ litigari. At uno tamen locu
 1 Sam. 15, 5 חָפַץ est contr. ex חָפַץ fut. Hiph. ab
 חָפַץ insidiatus est.
 חָפַץ Jud. 5, 13, aliis est imp. Kal a rad. חָפַץ, aliis 3.praet.
 Kal pro חָפַץ, alii corrigunt חָפַץ, alii referunt ad rad. חָפַץ
 (v. p. 1266).
 חָפַץ Ps. 7, 6 Gesenius ex dualibus scripturis conflatum esse
 arbitrabatur (v. rad. חָפַץ p. 1266, Lgb. 462), nimirum ex
 חָפַץ (quod hodieque in 11 codicibus mss. invenitur) et
 חָפַץ (quod nonnulli libri edd. praebent, ad analogiam for-
 mae חָפַץ Ps. 73, 9). Certe aut hoc aut illud genuinum
 esse puto, ipsum חָפַץ factitium vel mendosum.
 חָפַץ 2 Par. 26, 15, vel pro חָפַץ addito Aleph, vel corruptum
 ex חָפַץ inf. rad. חָפַץ iccā.
 חָפַץ Prov. 29, 6 fut. Kal a חָפַץ, pro חָפַץ exsultat. Lgb.
 369, Gramm. §. 66 not. 9.
 חָפַץ fut. Niph. a rad. חָפַץ malum esse.
 חָפַץ Jes. 42, 4 fut. Kal a חָפַץ, pro חָפַץ, sed notione
 intrans. Lgb. 369, Gramm. §. 66 not. 9. Cf. חָפַץ. (Alibi
 חָפַץ est a rad. חָפַץ currere.)
 חָפַץ fut. Kal a חָפַץ, Gramm. §. 66 not. 3.

חָפַץ Ez. 10, 15. 17. 19 fut. Niph. חָפַץ altus fuit. Vid.
 p. 1291.
 חָפַץ (Altra), חָפַץ, pl. חָפַץ fut. Kal a חָפַץ no. 2 malus
 fuit, non a rad. חָפַץ, ut voluit multi. Sed חָפַץ (Midel)
 Job. 20, 26 est fut. apoc. a חָפַץ depavit.
 חָפַץ frangit Job. 31, 24. Jer. 15, 12 fut. Kal a חָפַץ no. 1.
 חָפַץ Zeph. 1, 12. חָפַץ 1 Reg. 16, 25 fut. Hiph. rad. חָפַץ.
 חָפַץ vel potius חָפַץ Jer. 22, 23 Kethib, et Ez. 27, 3
 Kethib i. q. חָפַץ sedens, cum חָפַץ paragog. Lgb. 282.
 חָפַץ Ps. 91, 6 fut. Kal a חָפַץ vastavit, pro חָפַץ. Lgb.
 369, Gramm. §. 66 not. 9.
 חָפַץ Eccl. 12, 4 fut. Niph. a rad. חָפַץ.
 חָפַץ Ps. 55, 16 Kethib pro חָפַץ fut. Hiph. a חָפַץ decepti.
 חָפַץ Jer. 49, 20 fut. Hiph. a rad. חָפַץ. Lgb. 369.
 חָפַץ Job. 27, 8 fut. apoc. a חָפַץ no. 3, vide plura p. 1412
 חָפַץ fut. Kal a rad. חָפַץ. Gramm. §. 66, 5.
 חָפַץ Eccl. 8, 1 pro חָפַץ fut. Pu. a rad. חָפַץ.
 חָפַץ comp. ex חָפַץ (est) et Suff. 3 sing. masc.
 חָפַץ fut. apoc. Kal a חָפַץ no. 1 spectavit.
 חָפַץ c. Waw convers. חָפַץ 1 Sam. 6, 12, 3 fem. pl.
 Kal pro חָפַץ, a חָפַץ rectus fuit. Gramm. §. 47
 not. 3.
 חָפַץ 3 sing. fut. apoc. Hithpal. ex חָפַץ a
 rad. חָפַץ.
 חָפַץ Nah. 2, 5 fut. Hithpal. a rad. חָפַץ.
 חָפַץ Deut. 33, 21 fut. Kal ab חָפַץ vel חָפַץ venit.
 חָפַץ Mich. 6, 2 fut. Hithpa. in pausa a rad. חָפַץ. Gramm.
 §. 68, 2.
 חָפַץ fut. Hlpha. chald. a חָפַץ nutrire. Dan. 4, 9.
 חָפַץ in pausa חָפַץ 2 Sam. 13, 6 fut. apoc. Hithpa. a
 חָפַץ aeger fuit.
 חָפַץ, in pausa חָפַץ fut. apoc. Hithpa. a rad. חָפַץ.
 חָפַץ pl. חָפַץ Dent. 34, 8, saepius חָפַץ (quod alii ad Niph.
 referunt), in pausa חָפַץ Ps. 102, 28 (in certis codd.
 חָפַץ) fut. Kal a חָפַץ. Vid. Lgb. 370, Gramm. §. 66, 5.
 Ewald. gramm. ed. 5. §. 193 c, cf. ad formas חָפַץ et
 חָפַץ.
 חָפַץ fut. Hlpha. chald. a rad. חָפַץ.

ב

חָפַץ Ps. 22, 17, v. s. rad. חָפַץ, p. 671.
 חָפַץ pro חָפַץ vocalibus more aram. positis. Eccl. 2, 13.
 Lgb. 151.
 חָפַץ omnes illi 2 Sam. 23, 6 in pausa, pro vulgari חָפַץ,
 a חָפַץ cum rariore forma suff. חָפַץ pro חָפַץ.
 חָפַץ 1 Reg. 7, 37 (cf. Ez. 16, 53) id., sed fem., vulgo
 חָפַץ.
 חָפַץ Jes. 33, 1, v. sub rad. חָפַץ p. 888.
 חָפַץ mercatores eius Jes. 23, 8 pl. c. Suff. levi, a חָפַץ
 no. 3 (p. 696) ad formam חָפַץ inflexo.

ל

בִּלְאִיב 1 Sam. 2, 33 inf. Hiph. contr. ex בִּלְאִיב, a rad. אָבִיב, q. v. p. 23.
 בִּלְאִיב Job. 33, 30 pro בִּלְאִיב inf. Niph. a rad. אָבִיב.
 בִּלְבִיא Jer. 39, 7. 2 Par. 31, 10 pro בִּלְבִיא inf. Hiph. a rad. בִּלְבִיא venire.
 בִּלְבִיב Ex. 3, 2 i. q. בִּלְבִיב flamma, v. s. rad. בִּלְבִיב p. 743.
 בִּלְבִיב pl. masc. בִּלְבִיב, fem. בִּלְבִיב fut. Pe. chald. a rad. בִּלְבִיב fut.
 בִּלְבִיב 2 Reg. 19, 25 (ubi nonnulli libri habent בִּלְבִיב, pauci adeo בִּלְבִיב) contr. ex בִּלְבִיב (Jes. 37, 26), inf. Hiph. a rad. בִּלְבִיב.
 בִּלְבִיב Jes. 47, 14, inf. in pausa, a rad. בִּלְבִיב, formae בִּלְבִיב, cf. בִּלְבִיב Jes. 30, 18.
 בִּלְבִיב 2 Par. 31, 7 inf. Kal, pro vulgari בִּלְבִיב Jes. 31, 16), a rad. בִּלְבִיב.
 בִּלְבִיב Prov. 30, 17 (al. בִּלְבִיב) pro בִּלְבִיב e syriasmio, a nomine בִּלְבִיב, rad. בִּלְבִיב p. 620.
 בִּלְבִיב imp. Kal a rad. בִּלְבִיב, c. בִּלְבִיב emphat. בִּלְבִיב et nonnunquam בִּלְבִיב i. abi, age. Vid. rad. בִּלְבִיב p. 377 sqq., Gramm. §. 68 not. 8.
 בִּלְבִיב inf. Kal a rad. בִּלְבִיב. Vid. ibid.
 בִּלְבִיב pernoctat Zach. 5, 4 pro בִּלְבִיב 3 fem. praet. Kal a rad. בִּלְבִיב Num. 5, 22 contr. ex בִּלְבִיב inf. Hiph. a rad. בִּלְבִיב intumuit.
 בִּלְבִיב 1 Sam. 18, 29 pro בִּלְבִיב inf. Kal a rad. בִּלְבִיב.
 בִּלְבִיב cum praep. ל: בִּלְבִיב 1 Sam. 4, 19, inf. Kal contr. ex בִּלְבִיב, a rad. בִּלְבִיב peperit. Lgb. 133, Gramm. §. 19, 2.

מ

מְבִיב 2 Sam. 5, 2. 1 Reg. 21, 21. Jer. 19, 15 Kethib pro מְבִיב (quod Keri est) part. Hiph. a rad. מְבִיב venire.
 מְבִיב pro מְבִיב part. Pi. fem. a rad. מְבִיב Pi. terruit. 1 Sam. 16, 15.
 מְבִיב 1 Par. 15, 13 comp. ex מְבִיב, praepos. מְבִיב, artic. הָ מְבִיב quod olim (est). V. מְבִיב not. litt. c, p. 771.
 מְבִיב lud. 5, 10 pl. a מְבִיב, forma chald.
 מְבִיב part. pass. Aph. chald. a rad. מְבִיב.
 מְבִיב part. Aph. chald. a rad. מְבִיב descendit.
 מְבִיב inf. Pe. chald. a מְבִיב (contr. ex מְבִיב) fut. Cf. מְבִיב. Vid. p. 371.
 מְבִיב v. s. rad. מְבִיב p. 1505.
 מְבִיב part. Hoph. a rad. מְבִיב mori.
 מְבִיב part. Hoph. a rad. מְבִיב cinxit.
 מְבִיב, ut in libris optimaec notae omnibus legitur Prov. 25, 19 in pausa, plerique esse volunt part. Kal pro מְבִיב מְבִיב מְבִיב mutavit, q. v. p. 809; sed quom loco contra analogiam sit, alii malunt esse part. Pi. eiusdem verbi pro מְבִיב vel מְבִיב, et מְבִיב Eccl. 9, 12 pro מְבִיב, et מְבִיב Hos. 1, 6 pro מְבִיב.
 מְבִיב part. Hoph. a rad. מְבִיב exit.
 מְבִיב 1 Par. 21, 13 pl. a מְבִיב tribulum, pro מְבִיב. Lgb. 145, Gramm. §. 20, 3 not.

מְבִיב c. Suff. מְבִיב Dan. 3, 19 inf. Pe. chald. a rad. מְבִיב ascendit.
 מְבִיב quid hoc est? pro מְבִיב - מְבִיב, v. מְבִיב not. p. 771.
 מְבִיב Prov. 17, 4 pro מְבִיב part. Hiph. ab אָבִיב no. 1.
 מְבִיב Dan. 5, 19 part. Aph. chald. a מְבִיב exit.
 מְבִיב Dan. 4, 24 inf. Pe. chald. a מְבִיב.
 מְבִיב, v. מְבִיב s. rad. מְבִיב p. 513.
 מְבִיב Lev. 14, 4 sqq. part. Hithpa. a מְבִיב, pro מְבִיב.
 מְבִיב i. q. מְבִיב st. constr. a מְבִיב, c. Suff. מְבִיב, v. מְבִיב, v. מְבִיב s. rad. מְבִיב p. 774.
 מְבִיב 1 Reg. 5, 25 contr. ex מְבִיב cibis, a rad. מְבִיב.
 מְבִיב 2 Sam. 11, 1, i. q. מְבִיב (quod 31 codd. et 7 editt. veteres exhibent) reges, redundante א.
 מְבִיב Ez. 28, 16 pro מְבִיב praet. Kal a rad. מְבִיב plenus fuit. Aliud מְבִיב (Mlcl) Jos. 5, 5, 7 a rad. מְבִיב praecidere.
 מְבִיב contumaces Num. 14, 27. 17, 20 part. Hiph. a rad. לְבִיב. Lgb. 407, Gramm. §. 66, 5.
 מְבִיב docens nos Job. 35, 11 more Syrorum contractum ex מְבִיב part. Pi. cum Suff., a rad. מְבִיב didicit. Gramm. §. 67 not. 2.
 מְבִיב Job. 32, 18 pro מְבִיב praet. Kal a rad. מְבִיב.
 מְבִיב a te (m.), מְבִיב a te (fem.), v. מְבִיב p. 800.
 מְבִיב Nah. 3, 17, v. מְבִיב s. rad. מְבִיב p. 871.
 מְבִיב part. Hoph. litt. B. a rad. מְבִיב p. 862.
 מְבִיב part. Hiph. litt. B. eiusdem verbi.
 מְבִיב pro מְבִיב Jes. 23, 11. Vide quae supra dicta sunt s. rad. מְבִיב p. 340. Cf. Ewald, Gramm. ed. 5. §. 65 b.
 מְבִיב compos. ex מְבִיב et מְבִיב, v. מְבִיב p. 1028 sqq.
 מְבִיב comp. ex מְבִיב et מְבִיב, pr. von bei, de chez, v. מְבִיב p. 1043.
 מְבִיב Gen. 32, 20 pro מְבִיב, inf. Kal a מְבִיב. Cf. Ewald, gramm. ed. 5. §. 44 a.
 מְבִיב Jer. 15, 10, scriptura mendosa, ut Gesenio videtur (s. rad. מְבִיב Pi. p. 1217), ex duabus lectionibus (מְבִיב et מְבִיב) conflata, scribis scilicet, non prophetae ipsi tribuenda. Ewaldus coniecit מְבִיב (cum Nun epenthet). Primitus pro מְבִיב כלה fortasse scriptum fuit מְבִיב, ita ut inusitatum מְבִיב (= מְבִיב, cf. מְבִיב) falsae litterarum dispositionis ansam dederit (pro מְבִיב כלה מְבִיב). Cf. Hitzig, ad I. Jerem.
 מְבִיב Jer. 22, 23 Kethib part. Pu. f. a מְבִיב nidum fecit, cum Jod paragogico, quod in Keri omisium. Cf. מְבִיב י. ש. ב. מְבִיב Jes. 22, 5 part. Hiph. a rad. מְבִיב, v. מְבִיב p. 1209.
 מְבִיב 1 Reg. 1, 15 pro מְבִיב part. fem. Pi. a rad. מְבִיב. שְׂרַת מְבִיב error auctoris vel potius scribae pro מְבִיב adorantes. Fuernnt, qui terminationem מְבִיב ex מְבִיב vos decurtatam decerent, ita ut forma illa ex hac voce et ex part. (more syr.) contracta esset, sed secunda persona vix esse poterit propter praecedens מְבִיב. Nuper Haevermicius comment. in Ezech. p. 116 prophetiam forma illa insolita atque perversa non sine gravi quadam ironia usum esse contendit: cuius perversitatis ego prophetam non insinulaverim.
 מְבִיב moreris, praet. Kal a מְבִיב.
 מְבִיב Dan. 3, 2 inf. Pe. chald. ab מְבִיב venit.
 מְבִיב Jer. 22, 15 part. rarioris conj. Tiphel a rad. מְבִיב. Lgb. 254, Gramm. §. 54 not. 5.

אָחַר Gen. 34, 15, 23, 1 pl. fut. Niph. a rad. אָחַר *assentiri*, p. 56.

אָחַר forma absona, e duobus scripturae generibus (אָחַר et אָחַר conflata, in verbis Ezech. 9, 8: אָחַר אָחַר Ewaldus legi iussit אָחַר אָחַר quod in sex septemve codicibus scriptum exstat, ego cum Hitzigio facio, corrigens אָחַר אָחַר (part. Niph. rad. אָחַר), quod plus viginti codd. habent, v. Kennicott. et De Rossi ad h. l.

אָחַר 1 Sam. 14, 36 pro אָחַר fut. Kal a אָחַר, eiecto Dagesch.

אָחַר Jer. 26, 9 pro אָחַר praet. Niph. a אָחַר *vaticinatus est*.

אָחַר et **אָחַר** Jer. 64, 5, v. rad. אָחַר not. p. 211.

אָחַר *confundamus* Gen. 11, 7 pro אָחַר fut. Kal a אָחַר. Gramm. §. 66 not. 11. Lgb. 372.

אָחַר *effunditur* Jes. 19, 3 pro אָחַר praet. Niph. a אָחַר. Ibid.

אָחַר Jes. 59, 3. Thren. 4, 14, v. Niph. rad. אָחַר no. II p. 254.

אָחַר Jer. 8, 14 pro אָחַר fut. Niph. (sec. al. fut. Kal, ut ipse Gesenius statuit p. 344) a אָחַר. Cf. Gramm. §. 66, 5 et not. 11.

אָחַר 1 pl. fut. apoc. Kal a אָחַר *fuit*.

אָחַר, constr. אָחַר Zeph. 3, 18, fem. אָחַר Thren. 1, 4, part. Niph. a rad. אָחַר *moestus fuit*, pro אָחַר etc. Lgb. 385.

אָחַר 1 Par. 3, 5, 20, 8 part. Niph. a rad. אָחַר, pro אָחַר cum Dag. euphon. Lgb. 86. 385.

אָחַר Ez. 23, 48 prob. pro אָחַר Nithpael (more rabbinico) a rad. אָחַר. Lgb. 249, Gramm. §. 54 not. 6. Ewald. gramm. ed. 5. §. 132 c. Alii, ut Hitzigius, legi iubent אָחַר Niph.

אָחַר pl. fut. praet. Niph. a rad. אָחַר *profanavit*. it. praet. Pi. a אָחַר *possedit*.

אָחַר praet. Niph. et Pi. a rad. אָחַר.

אָחַר Jes. 57, 5 part. Niph. pl. a rad. אָחַר, pro אָחַר Lgb. 371.

אָחַר Jer. 22, 23, 2 praet. Niph. a rad. אָחַר p. 499. Ewald. gramm. ed. 5. §. 197 a coniecit אָחַר (contr. ex אָחַר Niph. rad. אָחַר cf. Gramm. §. 67 not. 1), LXX: *καταστανάξας*.

אָחַר Ps. 69, 4, pl. fut. אָחַר Cant. 1, 6 praet. Niph. a rad. אָחַר *exarsit*. Cf. p. 528.

אָחַר praet. Niph. a rad. אָחַר *consternatus fuit*; it. praet. Pi. et Niph. a rad. אָחַר, q. v.

אָחַר Ps. 74, 8, 1 pl. fut. Kal a אָחַר *oppressit*, cum Sull. אָחַר.

אָחַר Num. 21, 30, 1 pl. fut. Kal a אָחַר *iaculatus est*, c. Sull. אָחַר.

אָחַר Dent. 2, 33, 1 pl. fut. Hiph. apoc. a אָחַר *percussit*.

אָחַר *percutiamus eum* Gen. 37, 21. 1 pl. fut. Hiph. a rad. אָחַר, cum. Sull.

אָחַר Gen. 20, 16 pro אָחַר 3 sing. fem. praet. Niph. a rad. אָחַר, qs. d. *iustificata es i. e. tibi satisfactum est*. Cf. אָחַר pro אָחַר Gen. 30, 15, Gramm. §. 64, 2. Alii, et ipse Gesenius p. 592, pro part. Niph. habent.

אָחַר Dent. 21, 8, 3 sing. praet. Nithpa. a rad. אָחַר. Lgb. 249, Gramm. §. 54 not. 6.

אָחַר 1 Sam. 15, 9 vocabulum prorsus insolitae formae, quode v. Gesen. s. rad. אָחַר p. 197, Lgb. 463, cf. Ewald. gramm. ed. 5, p. 248.

אָחַר pl. fut. אָחַר Gen. 17, 26, 27 praet. Niph., et אָחַר Gen. 34, 22 part. pl. Niph. a rad. אָחַר *circumcidere*. Gramm. §. 71 not. 9.

אָחַר Gen. 17, 11 pro אָחַר praet. Niph. a rad. אָחַר no. II (p. 797) = אָחַר *circumcidere*. Cf. Ewald. gramm. ed. 5. p. 142. Sec. al. praet. Kal rad. אָחַר, sed vide hanc p. 889.

אָחַר Jer. 48, 11 praet. Niph. a rad. אָחַר *mutare* (forma petita a אָחַר).

אָחַר Ez. 41, 7 pro אָחַר praet. Niph. a אָחַר. Gramm. §. 66 not. 11. Lgb. 372.

אָחַר Ps. 4, 7 pro אָחַר *tolle*. imp. Kal a אָחַר, neglecta orthographia.

אָחַר Zach. 2, 17 praet. Niph. a rad. אָחַר no. I, p. 1004.

אָחַר (plures codd. אָחַר) 2 Sam. 1, 26 pro אָחַר cum He parag. Lgb. 266, Gramm. §. 74 not. 21, a. Cf. אָחַר.

אָחַר (Pi. a אָחַר) Ez. 28, 23, ubi corrige אָחַר. Cf. p. 899.

אָחַר Gen. 44, 16, 1 pl. fut. Hithpa. in pausa, a rad. אָחַר. Gramm. §. 53, 2, a.

אָחַר Ps. 141, 3 pro אָחַר imp. Kal cum He parag. אָחַר, cum Dag. euphon. Lgb. 87.

אָחַר praet. Niph. a אָחַר.

אָחַר Zach. 5, 7 part. Niph. fem. pro אָחַר a rad. אָחַר. Ita etiam 1 Par. 14, 2, ubi alii praet. Niph. agnoscunt.

אָחַר Ez. 39, 26, et אָחַר (Aleph adiecto) Ps. 139, 20 contr. ex אָחַר *portant*.

אָחַר Ps. 32, 1 pro אָחַר st. constr. part. pass. Kal a אָחַר ad normam verborum אָחַר, ut adsonet ad אָחַר, quod iuxta positum est.

אָחַר Num. 21, 30, 1 pl. fut. Hiph. a rad. אָחַר. Lgb. 369.

אָחַר Nithpa. a rad. אָחַר q. v. p. 1376.

אָחַר lud. 20, 32 pro אָחַר 1 pl. praet. Kal a אָחַר *acellit*, c. Dag. euphon.

אָחַר pro אָחַר praet. Kal a אָחַר *dedi*.

ס

אָחַר 2 Beg. 8, 21 pro אָחַר, syllaba posteriore praeter normam plene scripta.

אָחַר v. אָחַר p. 935

אָחַר v. אָחַר p. 936.

ע

עָנָן et עָלָה *hucusque* Eccl. 4, 2. 3 contr. ex הָיָה עָנָן, v. p. 992.

עָזָה pro עָזָה imp. Kal a rad. עָזָז *fortis fuit*.
עָזָה Ez. 31, 15 pro עָלָה in pausa עָלָה 3 fem. praet. Pu. a rad. עָלָה *languit*, p. 1038. Fortasse scribendum עָלָה.

עָנָבִי pro עָנָבִי cum Dag. forti euphon. ab עָנַב *uva*. Lgb. 87. עָנָבִי Gen. 9, 14 pro עָנָבִי inf. Pi. a rad. עָנַן. Lgb. 77. עָשָׂה Ex. 18, 18 inf. constr. Kal (form. עָשָׂה, Gramm. §. 74 not. 2) a rad. עָשָׂה, c. Suff. הָהָ.

עָשָׂה lob. 41, 25 i. q. עָשָׂה part. pass. Kal rad. עָשָׂה. Alibi עָשָׂה est 3 pl. praet. Kal.

עָשָׂה i. q. עָשָׂה *fecit*, 3 fem. praet. Kal a rad. עָשָׂה Lev. 25, 21. Gramm. §. 74 not. 1.

פ

פָּהָה inf. Kal a נָפַח *spiravit*
פָּהָה Jes. 1, 31 pro פָּעַלָה *opus eius*, a פָּעַל. Lgb. 170. 571. Gramm. §. 91, 6, 3.

פָּהָה Mal. 3, 20, 2 pl. praet. Kal a rad. פָּהָה *superbire*. Cf. Ewald. gramm. ed. 5. §. 196 b.

צ

צָא *exi* imp. Kal a יָצָא *exivit*.
צָאִיתָ *exiite* Cant. 3, 11 fem. pl. imp. Kal a rad. יָצָא, sic effectum propter sequens יָצָאִיתָ.

צָאִיתָ inf. eiusdem verbi.
צָאִיתָ Ez. 16, 52, inf. Pi. fem. אָצַח.
צָאִיתָ Ps. 88, 17 forma adaucta, fere i. q. צָאִיתָ a rad. צָאִיתָ. Vide Gesenii explicationem s. hac rad. p. 1174. Aliam dedit Ewald. gramm. ed. 5. p. 231.

צָאִיתָ 2 Reg. 4, 41 imp. Kal a צָאִיתָ *fudit*.
צָאִיתָ lob. 38, 38 inf. Kal eiusdem verbi.

ק

קָמָה Hos. 10, 14 praet. Kal pro קָמָה, a קָמָה, more arabico. Gramm. §. 71 not. 1. Lgb. 401.

קָמָה part. Pe. chald. a קָמָה.
קָמָה sq. Makkeph (lege: kōbā) Lev. 22, 11 imp. Kal a קָמָה (v. p. 1189, cf. ad formam קָמָה), vel sec. al. a קָמָה, cum He parag.

קָמָה *maledic ei* Lev. 23, 13 id. cum Num epenthet. et Suff. קָמָה imp. Kal a קָמָה *sumsit*.

קָמָה Ez. 17, 5 prob. pro קָמָה *sumsit*. לַ ab initio (quae est

Ezechielis in rebus grammaticis audacia) abiecto, coll. קָמָה pro קָמָה, קָמָה pro קָמָה.

קָמָה Hos. 11, 3 sec. Gesen. (p. 759) inf. mase. Kal a rad. קָמָה, c. Suff.: *capiendo s. tenendo eos*, sec. al. pro קָמָה praet. Kal c. Suff., cf. קָמָה Ez. 17, 5. Lgb. 356.

קָמָה, semel sq. Makkeph קָמָה 2 Reg. 12, 9 inf. Kal a קָמָה *sumsit*.

קָמָה Ex. 2, 20 fem. pl. imp. Kal pro קָמָה (Ruth. 1, 20) a rad. קָמָה.

ר

רָאָה Ez. 28, 17 inf. fem. Kal a רָאָה.

רָאָה Jes. 45, 1 inf. Kal a רָאָה *subieci*, quod vide p. 1265.

Sed Iud. 19, 11 eadem forma ponitur pro רָאָה *descendit*, prima radicali abiecta, cf. רָאָה, קָה, קָה, קָה. Lgb. 139.

רָאָה imp. (posterius semel inf. Gen. 46, 3) a רָאָה *descendit*.

רָאָה Ps. 68, 28 part. Kal a רָאָה *dominatus est*, cum Suff. רָאָה.

רָאָה Hos. 1, 6. S. 2, 3. 25 pro מָרָאָה part. Pu. a rad. רָאָה. Cf. מָרָאָה et מָרָאָה.

רָאָה et רָאָה imp. Kal a rad. רָאָה *possedit*.

רָאָה inf. Kal eiusdem verbi.

ש

שָׂא imp. Kal a שָׂא.

שָׂא inf. et gerund. Kal a שָׂא.

שָׂא item inf. Kal a שָׂא, pro שָׂא.

שָׂא Deut. 22, 1 et שָׂא 1 Sam. 14, 34, a שָׂא *pecus*. c. Suff., v. s. rad. שָׂא p. 1318.

שָׂא imp. et inf. Kal a שָׂא *ponere*.

שָׂא scriptio plena (sub accentu Tiphcha ante pausam) pro שָׂא Ez. 35, 11. Lgb. 527.

ש

שָׂא Ez. 16, 57. 28, 24. 26 pro שָׂא part. Kal rad. שָׂא no. II *contemere*, p. 1379, Gramm. §. 23, 4 not. 1.

שָׂא nempe שָׂא (Mitra) Ps. 23, 6 vulgo: *habitatio mea*, pro שָׂא inf. c. Suff. a שָׂא. Sed punctorum auctoribus potius ea explicatio obversata esse videtur, qua per alphae-resin pro שָׂא scriptum est, cf. רָד, שָׂא. Fortasse ipsum שָׂא restituendum est. Vid. rad. שָׂא p. 634, cf. Ewald. gramm. ed. 5. §. 234 c. p. 442.

שָׂא v. s. rad. שָׂא p. 1362.

שָׂא Jer. 42, 10. Cf. רָד. שָׂא inf. absol. Kal a שָׂא pro שָׂא.

שָׂא *diripio* Jes. 10, 13 praet. Po. a rad. שָׂא = שָׂא, q. v. p. 1455.

שְׁכַנְתִּי vel potius שְׁכַנְתִּי Jer. 51, 13 Kethib i. q. שְׁכַנְתִּי
habitans, c. יי paragon. Lgh. 282.
 שְׁלַח Gen. 49, 10, v. s. rad. שְׁלַח p. 1424 sq.
 שְׁלַח (2 Reg. 6, 11) est, v. ש. p. 1344.
 שְׁלַח Ez. 36, 3, v. quae scripsi s. v. שְׁלַח no. 2, rad. שְׁלַח
 p. 1436.
 שְׁלַח 1 Reg. 10, 22, 2 Par. 9, 21, v. s. rad. שְׁלַח p. 1453.
 שְׁלַח dual. a שְׁלַח *annus*.
 שְׁלַח praet. שְׁלַח, שְׁלַח.
 שְׁלַח v. s. rad. שְׁלַח no. 1 p. 1449 sq.

ת

תְּהַאֲבֵהוּ Prov. 1, 22 fut. Kal ab תְּהַאֲבֵהוּ, pro תְּהַאֲבֵהוּ. Cf.
 Ewald. gramm. ed. 5. §. 41a.
 תְּהַאֲבֵהוּ (lege: *tēchēthā*) lob. 20, 25 fut. Kal e. Suff. ab
 תְּהַאֲבֵהוּ pro תְּהַאֲבֵהוּ, quippe quod primitivum fuit תְּהַאֲבֵהוּ (non
 Pi. *tēchēthā* pro תְּהַאֲבֵהוּ, ut putabat Gesenius s. rad.
 תְּהַאֲבֵהוּ p. 91, Lgh. 251). Ewald. gramm. ed. 5. §. 253 a.
 תְּהַאֲבֵהוּ Jes. 52, 14, 15 pro תְּהַאֲבֵהוּ, a תְּהַאֲבֵהוּ *forma*. Cf. תְּהַאֲבֵהוּ
 תְּהַאֲבֵהוּ Prov. 1, 10 pro תְּהַאֲבֵהוּ, fut. Kal ab תְּהַאֲבֵהוּ *voluit*.
 תְּהַאֲבֵהוּ 3 fem. pl. fut. Kal a תְּהַאֲבֵהוּ *venit*, Ps. 45, 16.
 תְּהַאֲבֵהוּ vel, ut in libris fere omnibus scriptum est, תְּהַאֲבֵהוּ
 Deut. 33, 16 pro תְּהַאֲבֵהוּ (quod Jes. 5, 19 legitur) 3
 sing. fem. fut. Kal a תְּהַאֲבֵהוּ. Ac multi quidem illud תְּהַאֲבֵהוּ in
 fine adiectum ex תְּהַאֲבֵהוּ paragogico futuri ita prodiisse dixerunt,
 ut hoc ad vim orationis augendam geminatum esset, coll.
 תְּהַאֲבֵהוּ; sed hoc potius ex תְּהַאֲבֵהוּ factum est addito תְּהַאֲבֵהוּ.
 Alii formam תְּהַאֲבֵהוּ ex duabus synonymis תְּהַאֲבֵהוּ et תְּהַאֲבֵהוּ mixtam
 putarunt, quod aequo lubricum est. Equidem scripturam de-
 pravatam duco et fidenter repono תְּהַאֲבֵהוּ, coll. Jes. 5, 19,
 ubi hoc ipsum legitur. Hanc sententiam nuper dixit Just.
 Olshausen in lobi Hirzeliani ed. 2. (Lips. 1852) p. 149.
 Cf. Gesen. Lgh. p. 464. Ewald. gramm. ed. 5. §. 191 c.
 תְּהַאֲבֵהוּ, תְּהַאֲבֵהוּ (nempe תְּהַאֲבֵהוּ Kethib, תְּהַאֲבֵהוּ Keri) 1 Sam.
 25, 34 recte Thienus ad h. l. et Olshausenius ad lob.
 22, 21 emendarunt תְּהַאֲבֵהוּ et *venisses* 2 sing. fem. fut.
 kal a תְּהַאֲבֵהוּ. Illud תְּהַאֲבֵהוּ vel תְּהַאֲבֵהוּ plerique ex fut. תְּהַאֲבֵהוּ
 et praet. תְּהַאֲבֵהוּ mixtum putarunt, quod veritati contrarium
 duco. Cf. Gesen. Lgh. 464. Ewald. gramm. ed. 5. §. 191 c.
 תְּהַאֲבֵהוּ lob. 22, 21, ubi nonnulli codd. exhibent תְּהַאֲבֵהוּ
 pauci denique תְּהַאֲבֵהוּ. Et illud quidem alii esse diem
 fut. Kal a תְּהַאֲבֵהוּ ex תְּהַאֲבֵהוּ paragogico, quod in תְּהַאֲבֵהוּ vel תְּהַאֲבֵהוּ
 transiisse volunt propter adiectum pronomen suff. תְּהַאֲבֵהוּ, id
 quod nullo modo fieri poterat. Afferunt quidem, quo hanc
 opinionem confirmant, terminationem femin. תְּהַאֲבֵהוּ, quam ex
 תְּהַאֲבֵהוּ factam esse contendunt; sed tum hoc falsum est (v.
 Gramm. §. 44, 1 et §. 79, 2), tum alia prorsus ratio
 est illius תְּהַאֲבֵהוּ paragogici, quod vocant, atque terminationis
 femininae. Alii תְּהַאֲבֵהוּ pro affirmativo praeteriti habent, ut
 תְּהַאֲבֵהוּ forma ex futuro תְּהַאֲבֵהוּ et praeterito תְּהַאֲבֵהוּ mixta
 sit, id quod a grammatica ratione prorsus abhorret (cf. ad
 formam תְּהַאֲבֵהוּ). Itaque scripturam תְּהַאֲבֵהוּ unice veram
 iudico, reddendo verba תְּהַאֲבֵהוּ *proventus tuus*
bonus erit, uti veteres interpretes dudum fecerunt. Cf.
 Gesen., Ewald. et Olshansen. II. sub תְּהַאֲבֵהוּ ec.

תְּהַאֲבֵהוּ fut. apoc. Kal a תְּהַאֲבֵהוּ *ploravit*.
 תְּהַאֲבֵהוּ pro תְּהַאֲבֵהוּ Ez. 16, 50, syllaba תְּהַאֲבֵהוּ more verbo-
 rum תְּהַאֲבֵהוּ et עַל inserta est, propter similem sonum vocis
 תְּהַאֲבֵהוּ. Lgh. 807.
 תְּהַאֲבֵהוּ lob. 19, 2 fut. Hiph. a תְּהַאֲבֵהוּ. Gramm. §. 74. not 16.
 תְּהַאֲבֵהוּ 2 fut. Niph. apoc. a rad. תְּהַאֲבֵהוּ.
 תְּהַאֲבֵהוּ Jes. 40, 25 fut. Pi. a rad. תְּהַאֲבֵהוּ *similis fuit*, c. Sull.,
 pro תְּהַאֲבֵהוּ, tertia radicali ' servata. Lgh. 431, Gramm.
 §. 74 not 11.

תְּהַאֲבֵהוּ in pausa תְּהַאֲבֵהוּ, fut. Kal apoc. a תְּהַאֲבֵהוּ *fuit*.
 תְּהַאֲבֵהוּ pro תְּהַאֲבֵהוּ Mich. 2, 12. Lgh. 405.
 תְּהַאֲבֵהוּ Ps. 9, 15 pro תְּהַאֲבֵהוּ *laus tua*, matre lectionis
 redundante. V. תְּהַאֲבֵהוּ. Plurimi codd. mss. et edd. ex-
 hibent תְּהַאֲבֵהוּ sine Jod littera. Lgh. 215. 527.

תְּהַאֲבֵהוּ v. rad. תְּהַאֲבֵהוּ Hiph. p. 1505.
 תְּהַאֲבֵהוּ Ps. 16, 5 secundum sententiam plurimis interpretibus
 probatam forma parte, alias inaudita (excepto n. pr. תְּהַאֲבֵהוּ
 1 Par. 27, 30, si modo hoc est i. q. תְּהַאֲבֵהוּ) pro תְּהַאֲבֵהוּ *tenens*.
 Lgh. 308. Si scriberetur תְּהַאֲבֵהוּ, haberet in scriptura טְּהַאֲבֵהוּ
 2 Reg. 8, 21, quod defenderetur. Ewaldus et Maurerus in
 comm. ad Psalm. l. c. pro nomine subst. habent, quod *pos-
 sessionem* exponunt, coll. תְּהַאֲבֵהוּ emolumentum; Alb. Schulten-
 sius instituit ad fundam. l. hebr. p. 298, Hengstenberg,
 ad h. l. et Maurer. lex. append. pro Hiph. rad. תְּהַאֲבֵהוּ *amplius*
fuit, Hiph. amplificavit, coll. arab. *وَجَدَّ* laxitas, amplitudo:
 quod Ps. l. c. non ineptum fuerit; sed dubito propter exi-
 miam raritatem verbi arabici.

תְּהַאֲבֵהוּ Prov. 30, 6 fut. apoc. Hiph. a rad. תְּהַאֲבֵהוּ.
 תְּהַאֲבֵהוּ Jer. 2, 36 pro תְּהַאֲבֵהוּ fut. Kal ab תְּהַאֲבֵהוּ *discessit*. Lgh.
 377. Gramm. §. 67, 2.

תְּהַאֲבֵהוּ Jer. 3, 6 pro תְּהַאֲבֵהוּ 3 fem. (littera Jod ad
 radicem pertinet, cf. תְּהַאֲבֵהוּ) fut. Kal a תְּהַאֲבֵהוּ.

תְּהַאֲבֵהוּ 2 Sam. 22, 40 contr. ex תְּהַאֲבֵהוּ (Ps. 18, 40) fut.
 Pi. ab תְּהַאֲבֵהוּ *vincit*.

תְּהַאֲבֵהוּ 2 Sam. 20, 9 pro תְּהַאֲבֵהוּ 3 fem. fut. Kal ab
 תְּהַאֲבֵהוּ *prehendit*.

תְּהַאֲבֵהוּ fut. apoc. Kal a תְּהַאֲבֵהוּ *vixit*.
 תְּהַאֲבֵהוּ fut. Niph. a rad. תְּהַאֲבֵהוּ *profanavit, pollutit*. Lev. 21, 9.
 תְּהַאֲבֵהוּ et *properabat* lob. 31, 5 pro תְּהַאֲבֵהוּ a rad.
 תְּהַאֲבֵהוּ p. 459. Simillimum est תְּהַאֲבֵהוּ a rad. תְּהַאֲבֵהוּ. Sunt, qui
 illud ad rad. תְּהַאֲבֵהוּ = תְּהַאֲבֵהוּ malint referre; sunt demique,
 qui corrigant תְּהַאֲבֵהוּ.

תְּהַאֲבֵהוּ Prov. 17, 10 fut. Kal a תְּהַאֲבֵהוּ.
 תְּהַאֲבֵהוּ fut. apoc. Kal a תְּהַאֲבֵהוּ, ex תְּהַאֲבֵהוּ.
 תְּהַאֲבֵהוּ Jes. 65, 14 fut. Hiph. a rad. תְּהַאֲבֵהוּ *lamentatus est*.
 תְּהַאֲבֵהוּ Exod. 25, 31 in plurimis edit. pro תְּהַאֲבֵהוּ, quanquam
 praeter normam et vix sine vitio, Masoretarum enim inep-
 tias taceo. Lgh. 52. 331. Ewald. gramm. ed. 5. p. 105.
 תְּהַאֲבֵהוּ Ez. 16, 13 fem. 2 sing. fut. Kal a תְּהַאֲבֵהוּ *pul-
 cher fuit*.

תְּהַאֲבֵהוּ fut. Kal apoc. ex תְּהַאֲבֵהוּ, a rad. תְּהַאֲבֵהוּ.
 תְּהַאֲבֵהוּ fut. apoc. Pi. pro תְּהַאֲבֵהוּ, a rad. תְּהַאֲבֵהוּ *terit*.
 תְּהַאֲבֵהוּ Prov. 26, 26 pro תְּהַאֲבֵהוּ fut. Hithpa. a rad. תְּהַאֲבֵהוּ.
 תְּהַאֲבֵהוּ Gen. 47, 13 fut. apoc. Kal a תְּהַאֲבֵהוּ = תְּהַאֲבֵהוּ
languit. V. h. rad.

תְּהַאֲבֵהוּ (Mitra) lud. 19, 20. lob. 17, 2 et תְּהַאֲבֵהוּ (Mile) 2 Sam.

17, 16 fut. Kal decurtatum ex הלין, a לין, q. v. sub לון p. 749 sq.

תמח Neh. 3, 14 et תמחי (Milel) in pausa Jer. 18, 23 pro תמחה 2 masc. (littera Jod ad radicem pertinet) fut. Hiph. a מחה *abstersit*. Cf. תזני. Lgb. 432. Ewald. gramm. ed. 5. §. 224 c.

תמונ Num. 17, 28 pro המונו 1 pl. praet. Kal a תמם. Lgb. 373. At eadem forma תמונ Thren. 3, 22 (et fortassis etiam Ps. 64, 7) est 3 pl. praet. Kal eiusdem radicis pro תמונ, sive ea litterae נ interpositione facta est, quo מ litterae duplicatio compensaretur, ut arab. خَرْنوب fit ex حَرْنوب sive scriptura emendanda est, ut arab. حَرْناب Harranensis (cf. rad. קלל p. 340), sive scriptura emendanda est, ut arab. חרנא verum fuerit.

תמס Ps. 39, 12 fut. apoc. Hiph. a מסה *diffluxit*.

תמר Ex. 23, 21 fut. Hiph. forma chald. pro תמר, a מרר, significatione petita a מרה *contumax fuit*. Vid. p. 821.

תמר 2 Sam. 19, 14 pro האמר fut. Kal ab אמר *locutus est*. Gramm. §. 67, 2.

תן imp. Kal a נתן *dedit*. (De loco Ps. 8, 2 v. rad. נתן no. 2, aa, p. 928 et intpp.).

תנדע v. תנדע.

תנה pro האנה fut. Kal ab אנה *collegit*. Gramm. §. 67, 2.

תנגדה pro תנגדה 2 pl. fut. Niph. ab נגן, emisso Dag. forti, v. ad תנה.

תנוד nudatur Hab. 3, 9 fem. 3 sing. fut. Niph. a rad. נוד no. II, p. 1006.

תעט 1 Sam. 15, 19 pro תעט fut. apoc. Kal a rad. תעט. Cf. תעט 1 Sam. 14, 32 Keri et תעט.

תעלי Ez. 36, 3, 2 pl. fut. Kal a עלי, praeter normam effectum pro תעלי. Ewaldus (gramm. ed. 5. p. 373) illud refert ad chald. על ingressus est, fut. נעול, 2 pl. תעלי v. c. apud Onkelos. Deut. 8, 1.

תפחו 1 Sam. 28, 24 fut. Kal ab פחה *coxit*, pro תפחה. Gramm. §. 67, 2.

תפוצותיכם (sic Masor.) Jer. 25, 34, forma mira, in qua Everard. Scheidius (spec. obs. ad loca quaedam V. T., corollar. II), Gesenius (s. rad. פוצ p. 1095. Lgb. 254), Hitzigius (qui postulat תפוצותיכם formam Tiphel agnoscunt, ut reddatur vel: *dispergam vos*, vel *diffringam vos*; alii, ut Raschi, D. Kimchi, Ewaldus, Maurer, praefurunt scripturam תפוצותיכם (*dispersiones vestrae* sc. fient), quae in

multis codicibus et libris editis est (vid. De Rossi scholl. critt. in h. l.) et a veteribus intpp. Aqu., Symm., Theodot., Hieronymo expressa.

תפצלינה Jer. 19, 3 fut. Kal a צלל, pro vulgari תפצלינה.

תקע fut. Kal a קע, q. v. p. 620.

תראנה 1 Sam. 14, 27 Kethib (non sine mendo) pro תראנה a rad. אור, cf. vs. 29. Scribae menti observatum videtur תראנה.

תרב, תרב fut. apoc. Kal a רב *multus fuit*.

תרץ Ez. 29, 7 fut. Niph. a רץ *fregit*.

תרץ Eccl. 12, 6 pro תרץ a rad. רץ. Cf. תרץ.

תשנה Jer. 9, 17 pro תשאנה fut. Kal a תשא.

תשי Deut. 32, 18, v. rad. שיה p. 1397.

תשמם Eccl. 7, 16 pro השתמם (תשמם) fut. Hithpo. a rad. שמם. Lgb. 246.

תשה fut. apoc. Kal a שתה *bibit*.

תשתיה fut. apoc. sing. Hithpa. a שתה *inclinavit*.

תשעה Jes. 41, 10 (codd. plures תשעת) fut. apoc. Hithpa. a תעה.

תח inf. Kal a נתן *dedit*, contr. ex תנה. C. Suff. תחי.

תהבר 2 Sam. 22, 27 pro תהברה (quod legitur in loco gemino Ps. 18, 27) fut. Hithpa. in pausa, a ברה. Lgb. p. 374. Chaldaice dixeris תהבר.

תהה 2 Sam. 22, 41 per aphaeresin pro נתהה, quod Ps. 18, 41 legitur. Cf. תרה pro תרה.

תהרה fut. apoc. Hithpa., ex תהרה, a rad. תרה.

תהרה Jer. 12, 5 fut. rarioris conj. Tiphel a rad. תרה. Lgb. 254, Gramm. §. 54 not. 5. Ewald. gramm. §. 122 a.

תהם Ezech. 24, 11 et תהם fut. Kal a תם, q. v.

תהן 1 Reg. 17, 14 Kethib vulgo habetur pro תה (*dare*) cum Nun parag., vel pro infinitivi forma geminata (Ewald. gramm. ed. 5. §. 238 c, cf. Gesen. supra sub partic. ה in fine p. 733), ut 6, 19. Alii vero תהן hoc altero loco revera futurum esse arbitrantur, priore autem loco Keri תה praefurunt.

תהה Prov. 4, 25, תהה Gen. 21, 14 fut. apoc. Kal a תהה.

תהפל 2 Sam. 22, 27 in pausa i. q. תהפל, quod legitur Ps. 18, 27. Lgb. 374. Sed illud a normis grammaticis prorsus abhorret, itaque vel תהפל reponendum videtur, vel certe תהפל, quod simili contractione ex תהפל effici poterat ac תהפל ex תהפל, quod in eodem versu legitur.

תחבב Ex. 2, 4 pro תחבב fut. Hithpa. a חבב. Lgb. 386.

Index II. latinus

quem confecit

Gustavus Brueckner

ph. Dr. verbi divini minister.

ch. i. e. chaldaice. a. columna prima. b. columna secunda.

A

- A, ab 168 a. 729 b. 800 sqq. 1028 b. 1043 b. 1112 a. ch. 807 b.
abalieno 620 a (pass.). 859 a. 912 a (pass.). — natus 412 b.
abbrevio 1230 b.
abdo 907 b. 975 a sq.
abdomea 495 b.
abduco 186 b. 380 a. 854 a. 856 a. 917 b (pass.). 985 b. 1373 a. in exilium 284 b. 761 a (pass.). ch. 285 a.
abeo 59 a. 379 a. b. 877 a. 1101 a. ch. 58 a. 59 b. 991 a. abii-379 b.
aberratio 466 a.
aberro 464 b sq. 1362 b. 1514 b.
abigo 239 b. 306 a. 856 a. 1351 b. abigo flando 919 b.
abijicio 298 a (pass.). 653 a (animum). 930 b. 1129 a. 1304 a. 1415 b. 1419 a. 1478 a.
abitio 481 b.
abitus 59 b.
ablactio 292 b. — tatus 1085 a.
ablato 1414 b.
abluo 1284 a. 1395 b.
abnegans adj. 676 b.
abnegio 676 b (deum). 887 a.
abnepotes 1259 a. 1428 b.
abominandas fuit 1478 a. abominandum 1478 a (bis). 1514 a.
abominatio 349 a (bis). 853 b. 854 a. 1478 a. 1514 a.
abomino 837 b. 853 b. 1478 a. 1489 a. 1513 b.
abortatio 1405 b.
abortio 1405 b.
abortus 899 a. — tum pati 1405 a.
abrado 286 a. 964 a. 1227 a. 1228 b. Abraham 10 b.
Abrech (v. aeg.) 19 a.
abripio 277 a. 304 a. b. 305 b. 607 b. 760 b. 964 a. 1220 a (pass.). abrogo 991 a (ch.).
abrumpo 1130 b. 1131 a. 1229 b.
abscondo 230 a. 717 b. 1224 b. 1236 b (bis). 1227 a. 1229 b. 1230 a. ch. 1229 b.
absconditum 229 a. 714 b. 796 b. 1239 b. ch. 279 a.
absconditum 515 b. 552 a. 1038 a. 1180 b.
absconditus 965 b. 974 b. 975 a. ch. 1045 a. fuit 1041 a.
abscondo 437 a. b. 552 a. 692 b. 695 a. 975 a. 1035 a. 1180 b. ch. 975 b.
absinthium 758 b.
absolve 229 a. 294 b. 686 a. 688 b. 910 a. 1128 b. 1243 b. 1421 b. 1508 a. ch. 616 a. 688 b.
absolutus 1422 a. 1509 a. ch. 295 a. 1422 a.
absque 82 b. 735 b. 805 a.
abstergeo 782 b. 820 b. 941 a. 946 a.
absterreo 208 a.
abstineo 870 b. 1442 b (me).
absum: non multum abfuit quin 811 a. absit! 478 b.
absumo 90 b. 208 a (pass.). 208 b. 214 a. 227 a (igne). 504 a. 686 b. 1508 b (pass.).
abundantia 504 b. 646 b. 647 b. 789 a. 966 a. 1085 b. 1117 b. 1270 a. 1319 b (quater). 1468 a (ter).
abundanter, abunde 646 b. 1220 a. 1319 b.
abundo 645 a. 653 b. 996 a. 1349 b. 1468 a. — dare fecit 645 a.
abyssus 371 b (pl.).
aecia 1452 b.
aecedo 852 a. 983 b. 1233 b. ch. 1234 b.
aecedens adj. verb. 1234 b.
aecedere 182 b. 459 b. 773 a.
aecedo 53 b. 227 a. b. 528 a. 919 a. 1192 b. ch. 57 a.
aceptio 761 b.
aecessio 504 a (pl.).
aecedo 170 a. 186 a. 312 b. 372 a sq. 814 a. 898 a. 1077 a. 1233 b. 1236 b. ch. 784 b. 899 a.
aecingo 61 a. 135 a. 482 b (refl.). 711 a. 1454 b.
aecipio 760 b. 915 b. 1190 a. 1508 a. 1278 b. 1383 a. 1485 b. ch. 170 a. 1234 b.
aecipiter 39 b. 907 a.
aeciamo 1274 b.
aeciino me 1458 a.
aecola 1409 a.
aecombo 933 b.
aaccurate 1132 b. 1133 a (ch.).
aecessatio 1328 a.
aecesso 91 a (ch.).
acer 494 b. 526 b. 821 b. fuit 446 a. 492 a. 525 a. 820 b.
acerbe 821 b. 822 a. b.
acerbitas 822 a.
acerbus 821 b. 822 a. —bum fecit 766 b. 821 a.
acerra 537 a. 706 a.
acervus 494 a. b. 860 a. 1071 b. 1149 a (pl.). 1191 b. lapidum 288 a. 565 a (ch.). 1263 b. 1510 b. mergitum 269 b. rudrum 1000 a (bis). 1505 a.
aetum 493 a.
aebates 1352 a.
aacidus fuit 492 a.
aacies 1088 a. 1160 a? 1251 a. instructa 1070 a (bis). duae acies 1088 b.
acini 1046 b.
aquirio 813 b. 919 a. 1221 a.
aquisitio 1222 a.
aectio 293 a. b.
aenleus 349 a (pl.). 1174 b. 1219 a.
aeno 245 a. 446 a. 524 b. 755 b. 820 a. 1217 b. 1453 a.
aentus 446 a (bis). 526 a. 755 b. 811 a. 1453 a. fuit 445 b.
ad 103 a. 172 b. 173 a. 728 a. 992 a. 1026 b. ch. 733 b. 992 b. 1029 a.
adamas 1444 b.
Adamas 25 a.
adaquo pecus 1474 a.
Adar (mensis) 29 a.
addecio 314 a.
addebita 604 a.
addo 603 a. 964 a. 1400 b. ch. 604 a.
adduco 186 b. 852 a. 856 a. 1023 b. 1278 b. 1383 a. 1485 b. ch. 170 a. 1234 b.
adeo (adv.) 166 a. 294 a. 668 a. 731 a. adeo ut 992 b.
adeo (adire) 235 a. 356 a (Deum). 356 b. 1120 a. lacrimando 205 b. precibus 1091 a.
adeps 473 b. 1089 a. 1092 b. 1437 b.
adffio 896 b. 919 b. 923 a.
adhaerens 312 b.
adhaereo 68 a. 312 a sq. 462 a sqq. 535 b. 746 b. 852 a. 1178 b. 1504 a. b.
adhuc 386 b. 998 a. 999 b (ch.).
adiaceo (terrae) 258 a.
adigo 851 b. 1517 b.
adipiscor 187 a.
aditus 187 a (bis). ad principem 1441 b. — tum praebere 357 a.
adiungo 592 a. 1106 a.
adiungo 312 b. 463 a. me 746 b. 964 b.
adiutor 433 b. 442 a. 1013 b. 1014 a. aditrix 1014 a.
adiuvo 462 b sqq. 640 a. 917 b. 960 b. 962 b. 1007 a. 1013 b. ch. 962 b. parturientem 595 a.
adnotior 767 b. 797 b.
administratio 1446 a.
administri 365 a (ch.).
admirans 623 a. admirandum in modum 623 a.
admissio precum 1051 a.
admitto 186 b. 915 b. 1190 a. 1234 a.
admodum 37 a.
admonere 592 b.
admonitionem admitto 408 a.
admoveo 227 b. 866 a. 919 a. 928 a. 1234 b. 1324 b. 1400 b. 1414 b.
adolescens 296 b. 595 b. 894 a. 1037 a.
adolescencia 595 b. 894 b (ter). 1392 a.
adolescencia 219 b. 894 b. 1037 a.
adulesco 265 b. 1213 a. 1256 a.
Adonis 1507 a.
adorem 702 a.
adorior 388 b. 1120 a. 1518 a. ch. 1418 a.

- adero 1387b.
 adisto 617a. 903a. 1038b. 1205a.
 aspicio v. aspicio.
 adstrictio 135a.
 astringo 462a sqq. irreiurando
 99b. 1356a.
 adsum 814b. 1039b. — alieni 617a.
 1039a. 1205a. adest 636b.
 advena 274b. 636b.
 advenio 849b. ch. 784b.
 adversarius 80b. 412a. 1149b (pl.).
 adversarius 80b. 412a. 1149b (pl.).
 ex adverso 43a. 777b. 847a. b
 (ch.). in adversum 1194a.
 adulter, adultera 412a. 837a. 868a.
 adulterium 313a (pl. bis).
 aduero vinum 772a.
 adveo 186b. 1231a.
 advolo 1002a.
 andro 664b. 692b (pass.). 1185a.
 1368a. 1386a. ch. 521a.
 adostio 664b. 1215b.
 adytum 318a. 1180b.
 aedificium 219a (bis). 220b. ch.
 219a.
 aedificio 215a sq. 636a. 1236b.
 ch. 215b.
 aeger 128a. 326a (ter). 891a.
 1242b. fuit 128a. 867b. aegrum
 fecit 476a.
 aegre ferre 704a. 710a (ch.). 736a.
 — facere alieni 704a.
 aegritudo 476a. 704a.
 aegrotio 325b. 475a. 891a. gra-
 viter 128a.
 aegrotos fuit 473a.
 Aegyptus, Aegypti 815b. inferior
 815a. superior 1141a.
 aemula 1188b.
 aemulor 519a. 1220b.
 aenigma 450b. 751a. ch. 450b.
 proponere 450b. solvere 846b.
 aeneus 876a.
 aequales 331a.
 aequiparo 532a. 1376b.
 aequo aliquem 185b. aliquid 1375b.
 1503b.
 aër 1271a.
 aerarium 192a. 196b (ch.).
 aerago 473a.
 aeruma 52a. 1040b.
 aerumnosus 1040b.
 aēs 875b. 876a (poët.). ch. 876a.
 alienum 919b (bis). aēs poli-
 tum 1217b.
 aestas 1209a. 1214a (ch.). aesta-
 tem agere 1209a.
 aestumatio 1069b.
 aestimo 531b. 1069b. 1459a.
 magni 620b. nihili 766b. ch.
 532b.
 aestro 493a. b. 950b. 1019b.
 1317a. 1326b.
 aestuosus 530a.
 aestus 418a. 494a. 517a. b. 590a.
 aëris 140a. aënum 363b. 1019b.
 fauci 1089b. irae 590b.
- aetas s. aevum 282b. 330b. ae-
 tas natu minoris 1178b.
 aeteraitas 1035a. 1036b (ch.).
 1037a. b.
 Aethiopia 672b. 673b.
 Aethiops, Aethiopiassa 673b.
 affero 170a. 185b. 186b. 187a
 (pass.). 378a. 560a. 814b.
 852a. 917a. 985a. 1023b.
 1234b. 1278b. 1395b. ch.
 170a. 560a.
 affigo 620b. 782a (ch.). 1324a.
 1517b.
 affinis 539b.
 affinitatem inire 539a.
 affiruo 987b.
 afflicto 1050a. b. 1057a. 1300b.
 afflicus 290a (poët.). 326a. 338a. b.
 653a. 821b. 883a (bis). 885a.
 1049b. 1050a. ch. 1049b.
 1056b.
 affligo 177b. 208b. 338a (pass.).
 563b. 652b (bis). 715a. 821a.
 1021b. 1049a. 1056a. 1299b.
 1495a. ch. 208b. 1049b.
 agaso 551b.
 age, agite! 89a. 294a. 379b.
 575a. 833b. 994a. 1004a.
 ager 27a. 154a. 456a. 563b.
 1321a. b (poët.). 1367b (pl.).
 adminus 439b. 484b. redi-
 mendus 255a.
 agger 789b. 860a. 957b. 1055b.
 1161b (bis).
 aggero 957a. 1465a. 1504b.
 agglutino 312b.
 aggroror 1135a. 1416a (ch.). 1464a.
 agitato 411a. 855b (nocturna).
 860a (capitis). 867a (sacerificii).
 agito 411a. 855b. 859b. 963a.
 1217b. caput 865a. sacerificium
 866a. agitari spiritu divino
 1118b.
 agmen 264b. 272b. 470b. 606a.
 607a. 1202a. 1250b. 1263a.
 1468a. bestiarum 1042a. coeli
 1145b. mercatorum 149a. 1383b.
 extremum 943b. 1060b. pri-
 mum 1110b. abscondere 421b.
 claudere 130b.
 agna 659b. 719b.
 agnecillas 550a. b.
 agnosco 887a. agnoscendum se
 praebuit 573b.
 agnus 122a (ch.). 659a. 716a.
 719b. paschalis 1115a.
 ago 855b. 978b (ch.). 1076b.
 agricola 92b. 563b (pl.).
 agriculatora 980a.
 ah! 31b. 69a. 317b. ah quae-
 so! 123b.
 Aharon 33b.
 ahenum 1285b. fervens 21b.
 ala 299b (ch.). 697b. alae exer-
 citus 299b. 698a.
 alacer 118b. 494b. fuit 118a. b.
 — erem reddere 482b.
 alio 740a.
 alio 740a. alio 740a. fuit 190a. 740a.
 alga 943b.
- alienatio 859a.
 alienigena 274b. 412a. 1063b
 (collect.).
 alienus 412a. 887b. 1285a.
 alimentum 411a. 901a. 1350b.
 ch. 411a.
 alioquin 397b.
 aliorum 71a.
 alioquid 585a.
 aliquis 25a. 61b. 85b. aliquid
 122a. 316b. 769b. 801a.
 alius, a. ud 70b. 888a. 1295a. b.
 ch. 73a. b. quaevis alia 1295b.
 alii - alii 637a. fuit 1448a. b (ch.).
 allido 1285b.
 alligo 132b. 1047a. 1172a. 1243b.
 1289a. 1317a. 1337a (pass.).
 allium 1379a.
 allouor 837b. 1047b. 1328b.
 blande 314b. 694a. puellam 314b.
 alo 266a. 411a. 665a. 1294b.
 ch. 411a.
 aloëis lignum 33a.
 altare 311a (ch.). 402b. holocau-
 storum 147b. altaria snffitas
 1213a.
 alte 257a.
 alter, a. 1450b. alter - alter 64a.
 85b. 1295a. altera - altera 67a.
 442a. 1295b.
 alteratio 1229a.
 altercor 904b. 1286a.
 altitudo 257b. 1206a. 1275a.
 1276a. 1320b. ch. 1275a.
 altor 7a. 113b.
 altus 230b. 252b (poët.). 257a (bis).
 917a. 1274a. 1276a. Altissimi
 1034a. altus fuit 257a. b.
 390a. 631b. 1248b. 1273b.
 1291b. 1320a. 1431b. altum
 facere 257a. 1320b. 1274b.
 in alto 1024a. in altum 1275a.
 1276a.
 alveus 140a.
 alumna 219b.
 alumnus 216b. 757a.
 alvum deponere 515b (ve. obseco-
 num). 951b (ve. honestum).
 amabilis 30b.
 Amalecites 1040b.
 amando (amandare) 1155b.
 amaritudo 821b. 822a. b (pl. bis).
 amarus 821b. 822a. b. fuit 821a.
 amasius 30b. 1103b. 1295b.
 amator 324a. 988b (pl.).
 ambio 934a.
 ambitus 712b.
 ambo, ambae 1449b. 1450b.
 ambulacrum 350b.
 ambulo 378b. 380a. b (ch.).
 amethystus 480b.
 amica 31a. 1296a.
 amice vivere cum al. 1422a.
 amicio 135a. 608a.
 amicitia 1424a. amicitiam habere
 cum al. 1421a. contrahere 1295a.
 amictus (as) 135a.
 amicus 30b (bis). 105b. 324a.
 442a. 563a. 888a. 1295a (bis).
 1296a. 1421a. 1423a. regis
- 365a (ch. pl.). fuit 1422a.
 — cum facere 1295a. 1422a.
 amita 324b.
 amitto 5a.
 Ammon (deus Aegypti) 115a.
 Ammonites 1044a.
 amnis 858a.
 amo 30b. 437a. 565a. 988b.
 1282b. 1306a.
 amonitas 486b. 893b. 995a.
 amoenus 836a. 893a. fuit 893a.
 amolior 286a. 754b.
 amor 31a. 488b. 502b. 507a.
 ardens 1220b. impudicus 988b.
 amores 324a. 988b. amores in-
 honesti 31a (bis).
 Amoritae 122a.
 Amos 1044b.
 amotio 890a.
 amoveo 364b. 410b. 940b. 1284b.
 1360a. 1373a.
 amplexor 441a. 759a. 1191a.
 amplificatio 1257b.
 amplitudo 29a. 1257b. 1281a.
 amplius 645b. 998b. non amplius
 998b. amplius facere 603b.
 amplius 28b. 29a. 1254b. 1280b.
 1281a. fuit 1280b. — plum fe-
 cit ibid.
 ampulla 1180b. 1240b.
 amputo 230a. 268a. 701a. 962b.
 1226b. 1227a. 1229b.
 amuleta 755a.
 amygdala arbor 747b? 1473b.
 nux 1473b.
 amygdalatus 1473a.
 an 108a. 386a. b (ch.). an etiam
 134b. an forte 34a. an non
 108b. 735a. b (ch.).
 anaglyphum 1219a.
 anathema 521b.
 anella 109a. 894b. 1462b.
 angelus 49a. 95b? 217b. 736b.
 1197b. ch. 737a. 1198a.
 auge 1208b.
 angor (oris) 1020a. 1080b (bis).
 1188b.
 angulus 409b. 1113b (bis). 1228b
 (bis).
 angustiae 1080b. 1159a (quiescentes).
 1161b. 1188a. 1189a. in angus-
 tibus versor 1188a.
 angustus 1159a. 1188a. fuit 53a.
 498a. 502a. 618b. 1159a.
 1175b. 1187b.
 anhelitus 922b. 1270b.
 anhelio 613a. 856a. 1093a. 1349a.
 anho 471a. 738b. 900b. 1271a.
 animadversor (punitio) 234b. 1121a.
 animadverto 202a sq. 233b. 357a.
 570b. 573b (ch.). 666a sq. 887a.
 928b. 1120a. 1246b. 1325b.
 1401a.
 animal 468b (ch.). 470b.
 animans 245b. 901b. 922b.
 animus 739a. 901b. 922b. 1236a.
 1271b. 1273a (ch.). 1329a.
 demissus 1050a. firmus 619a. fortis
 1272a. hostilis 80b. intimus
 687b. promptus 853a (bis). ex
 animo 1043b. in animo 1043a.

- uno animo 1407 a. animum applicare 666 b. 928 b. demittere 696 a. 1303 b. femare 462 b. frangere 1049 a. 1357 b. inducere 342 b. intendere 1150 a. sumere 257 a. animo firmo esso 462 a. animo fracto esse 661 a. 1357 b sq. in animo esse 374 b. **annales** 585 a. **annona** 1358 b. caritas **annonae** 1294 a. —nam emere 1357 b. **vendere** 1358 a. **annulus** 287 a. 497 a. 543 a. 870 a. signatorius 542 b. 1013 b (ch.). **annumero** 532 b. 1232 a. 1400 b. **annus** 586 a. 607 a (poët.). 993 b. 1448 b sq. ch. 990 b. 1449 a. **inubili** 561 b. **manumissionis** 353 b. **remissionis** 1435 b. **sabbaticus** 1361 a. b. **anser** 246 a. **ante** 172 b. 735 a. 846 b. 886 a. 986 b. 1026 a. 1111 a. 1190 b. 1193 b. ch. 1190 b. 1194 b. **antea** 59 a. 584 b. 777 b. 1110 b. 1430 b. **atque** 983 b. **anteba** 1111 b. 1194 b (cb.). 1252 a. 1430 b. **antemurale** 454 b. **antequam** 555 b. 556 a. 992 a. 1111 b. 1194 b. **anterior**, us 1113 a. pars 43 a. 1110 b. **antiae** 1158 b. 1209 a. **antica** pars 777 a. 846 b. **antiquus** 1110 b. 1193 b. **antiquus** 1085 a. 1195 a. **cb.** 1085 a. **antra** 858 b ? **anxius** fuit 618 b. **aperio** 231 b sq. 1137 b. 1138 b. 1139 a (cb.). **aurem** 283 b. os 1119 a (bis). **oculos** 284 b. 1121 b. 1281 b. **aperto** 1139 b. 1140 a. 1121 b (carceris). **apertus** fuit 1138 a. 1139 a. **apis** 318 a. **apographum** 1133 b. 1141 b. 1451 b. **cb.** 1133 b. **apparatus** (us) 1069 b. **apparo** 284 a. 572 b. 1246 b. **apparet** 927 a. **appello** (arc) 120 a. 1231 b. **nomi-** **natim** 908 b. **appendo** 955 b. 1106 b. 1474 b. 1503 b. **appetitus** 12 b. **appeto** 235 a. 456 b. 1067 a. 1266 b. 1349 b. **applico** 928 a. 1324 b. **animum** v. s. h. v. **appono** 1324 b. **apporto** 917 a. **apprecor** **fausta** 240 b. **apprehendo** 67 b. **approbatio** 1306 b. **appropinquans** adj. verb. 1234 b. **appropinquo** 124 a. 852 a. 960 b. 1233 b. 1234 b (ch.). **apriens** fuit 1162 b. 1164 a. **apto** 591 b. 666 a. 1075 a. 1324 a. **apud** 150 b (ch.). 364 b. 545 a. **fuit** 667 b. 1163 b. 1375 b. **apud** 104 b. 107 b. 172 b. 732 b. 1036 b. 1029 a. 1030 a. 1040 a. 1043 a. b. ch. 747 a. 1043 b. **aqua** 774 a (bis). 869 a (poët.). **aquae** **calidae** 586 b. **aquarum** **copia** 384 b. **aqua turbata** 1304 b. **pura** 1477 a. **aqueductus** 1032 b. 1175 b. **aquatilia** **minora** 1482 a. **aquila** 924 b. 925 a (ch.). 1011 b. 1128 a (ossifraga). **Arabia**, **Arabis** 1066 a. **Aramaea**, **Aramaei** 151 a. **Aramaicus**, **Aramaice** 152 a. **aranea** 1020 b. **aratio** 530 a. **arator** 563 b (pl.). **arbitrium** 1088 a. 1307 a. **arbitror** 342 b. **arbor** 48 a (ch.). 1057 a. **fructifera** 1124 b. **indigena** 430 b. **picca** 301 b. **robusta** 47 a. 50 a. **arborum** 159 b. 1124 a. **area** 1261 a. 1491 b (neg.). **sacra** 147 a. **arecanum** 602 b. 976 a. 1270 b (ch.). **areco** 230 a. 808 a. 870 b. **arecesso** 760 b. 773 a (cito). 1482 a. **arehangel** 1343 b. **architecta** (sapientia) 115 a. **arcturus** 895 a ? **arctus** fuit 53 a. 1159 a. **arcus** 1211 a. 1243 b. **ardeo** 21 a. 227 a. 342 a. 428 a. 518 b. 620 a. 744 b. ch. 342 a. 620 a. **ardor** 157 a (animi). 519 a (bis). 1480 a. **arduus** **intellectu** 230 a. 655 a. 1249 b (pl.). 1274 a. **fuit** 230 a. 1103 b. 1320 b. **area** 279 b. 303 b. 307 a. 512 b. 855 b (ch.). 1281 b. **area**, **areficio** 527 b. 563 a. **areca** 453 b. **areola** **herti** 1067 b. **argumentum** 703 b. ch. **ibid.** **argilla** 494 a. 550 a (ch.). 1055 b. **argumentum** 40 b. 143 a. 593 a (pl.). 1059 a (disputantis). **arguo** 592 b. **meudacii** 674 a. **ariditas** 1164 a. **aridus** 563 a. b (neutr.). 1162 b. ch. 563 b. **fuit** 562 b. 1066 a. 1164 a. **aries** 43 b. 338 b (ch.). 1100 a. **fer-** **reus** 716 a. **arista** 4 b. **arma** 389 a. 687 a. 1416 a. 1506 a (poët.). **armamentarium** 192 a. 687 a. 924 b. 1506 b. **armatura** (crocodili) 1069 b. **Armenia** 1493 b. **armentarius** 234 a. **armentum** 233 b (collect.). **armeria** 687 a. **armilla** 1172 b. 1176 b. 1483 a (pl.). **armo** 61 a. 788 a. **arnas** 433 a. 1382 a. **aro** 270 b. 529 a. 563 b. 1139 a. **aroma** 247 b. 883 a. 961 a (pl.). **arrideo** 1327 a. **arrodo** 1073 a. **ossa** 1058 a. **artes** 533 a. **capienti** 761 a. **Artaxerxes** **Longim**, 156 b. **articulus** 144 a (pl.). **artifex** 116 a. 521 b. 531 b. 619 a. **ingeniosus** 531 b. **artificum** 530 a. **arundinetum** 21 a. **arundo** 11 b. 21 b. 1221 b. **arva** 434 b. 1367 b. **pinguia** 1438 a (bis). b. **arx** 152 b. 188 a. 192 a. 204 b. 255 b. 375 b. 390 a. 548 b. 1092 b. 1154 b (bis). 1161 b. 1186 a. ch. 205 a. 376 a. **regia** 1459 a. **Ascalon** 1476 a. **ascendo** 608 a. 892 a. 1320 a. 1022 a sq. 1067 a. 1176 a. ch. 892 b. 939 a. **ascensus**, **ascensio** 1029 a. 1030 a. 1031 a. **assellus** 1020 a. **asina** 170 b. **asinus** 494 a. **iuvenus** 1020 a. **aspectus** 1018 b. 1110 b. 1247 a. 1248 a. ch. 1247 a. **asper** 302 a ? **fuit** 510 b (ch.). **aspicio** 233 b. 460 a. 843 a. 1245 b. 1330 a sq. **se invicem aspiciere** 1247 a. 1455 b. **aspis** 1022 a. 1140 b. **asporto** 380 a. 946 a. 1351 b. **assequor** 312 b (bis). 351 b. 813 a. 850 a. 919 a. 1508 a. **asser** 270 b. 748 a. 1171 a. 1240 b. **asservo** 302 b. 304 a (mibi). 1180 b. 1442 b. **assigno** 797 b. **assilio** 868 a. **assimilo** 342 b. 827 b. **asso** 320 b ? 1106 a. **assatum** 1166 a. **assuefio** 105 b. **assuesco** 105 b. 756 b. **assuetus** 737 a. **assuo** 550 a. 554 a. **assurgo** 1203 b. **Assyria**, **Assyrii** 163 b. **Astarte** 162 a. 796 a. 1082 a sqq. **astrologi** (Chaldaei) 363 b. 720 a. 994 a. ch. 278 b. 720 a. **astutia** 1071 a. **astutus** 907 b (fem.). **asylum** 1199 a. 1216 b. **at** 244 a (ch.). **at vero** 209 a. **atque** **etiam** 134 b. **atramentarium** 1240 b. **atramentum** 335 a. **atrium** 512 b. 1014 a. **templi** 1233 a. **atrox** 1073 a. **attelabus** 597 b. **attendo** 1443 a. **animum** **ad al.** 202 b. 203 a (bis). 1121 b. 1325 b. 1330 b. 1331 a (ch.). **aurem** 1242 a. 1439 a. **attentio** 1242 a. **attentus** 1242 a (bis). **attero** 208 a sq. 473 a. **cb.** 208 b. **atritus** **vetustate** 209 a. **viribus** 475 a. b. **attinet**: **quod attinet** **ad** 104 a. 173 b. 732 a. **attingo** 814 a. 849 b. 852 a. **attontus** 323 a. **fuit** 1436 a. **attracto** 304 a. 826 a. **attribuo** 797 b. **avarus** 1300 a. **fuit** 198 a. **inceps** 621 b (bis). **auguritas** 92 a. **avetumus** 523 b. **avetumum** **trans-** **igere** 523 a. **avempor** 1153 b. 1211 b. **audio** 202 a. 1439 a sq. 1440 a (ch.). **auditio** 1441 a (bis). **auditus** (us) 1440 a. **avido** 491 b. 620 a. 797 a. 906 a. 912 a (pass.). 930 a. 1213 a. 1239 b. 1240 a. **aversatio** 349 a (bis). 766 b. 1131 a. **averto** 859 a. 876 b. 934 a. 945 a. 975 b. 967 a. 1035 a. 1108 a. 1373 a. 1455 b (oculus). **avifero** 130 b sq. 144 a. 187 a. 304 a. 380 a. 560 a. 607 b. 760 a. 779 a. 891 b. 906 a. 915 a. 943 a. 945 a. 964 a. 985 b. 1023 b. 1084 b. 1205 b. 1274 b. 1334 b (proclib). 1360 a. 1395 b (alluendo). **cb.** 1317 b. 991 a. **avugio** 239 b. 853 b. 864 b. **avogo** 266 a. 320 a (pass.). 603 a. 964 b. 1130 a. 1256 b. 1320 b. **cb.** 1320 a. **augures** 363 b. **augurium** 875 b. **auguria** **captare** 875 a. 1053 a. **auguror** 875 a. **augustus** 622 b. 1280 b (bis). **aula** **regia** 1459 a. ch. 376 a. 1519 b. **aulicum** 632 a. 1127 b. 1218 b. **foraminosum** **et ocellatum** 1337 b. **audici** 193 a. **avia** 110 a. **avicula** 1184 a. **avidus** **fuit** 608 b. 1478 b. **avis** 1002 b (coll.). 1126 b (pl.). 1184 a. **ch. ibid.** **rapax** 309 b. 335 a. 1016 b. 1314 b (poët.). **impura** 127 b. 326 b. **avo** 853 b. 1002 b. **aura** 363 a. 1271 a. **auriculatum** 535 a. **auricula** 1511 a. **aurifex** 1157 a. **auriga** 1288 a. **auris** 60 b. **aures** **praebere** 60 a. **aurora** 1391 b. 1392 b. **ch.** 848 a. 1469 b. **tempus** **aurorae** 1392 a. **aurnm** 322 b (ch.). 406 b. 526 a (poët.). 723 b (poët.). **mixtum** 1387 b. **ophiriticum** 141 b. **purum** 937 b. 938 a. 1097 a (bis). **ausculto** 60 a. 877 a. 1242 a. 1439 a. **amster** 599 b. 845 b. **australis** **plaga** 355 b. 599 b. (Oo). 845 b. **ant** 33 b. **anxilator** 1014 b (bis).

auxilium 46b. 433 b. 463 b (bis).
568 a. 638 a (poët.). 640 b (bis).
1014 a (ter). 1380 a. implorare
425 b. 1380 a.
axis 567 b (pl.). 972 b (pl.).
Azazel 1012 sq.
Azotus 1366 a.
azymon 815 a.

B

Baal, Belus 224 b. 226 b. 794 b sq.
Babylon, Babylonica, Babylonii 164 a.
211 b. 212 a (ch.). 1485 b sq.
baeca 305 b.
baculus 292 a. 816 a. 877 b. 1105 b.
1353 a. 1458 a.
baolatio 936 a (ter).
baiulo 935 b.
baiulus 936 a.
balbus 1022 a.
balbutio 751 a. 757 b. 758 b.
ballista 533 a.
balsamifera (arbor) 205 b. 247 b.
balsamum 247 b. 1185 a.
balteus 220 b.
barba 427 a. labiorum 1336 b.
barbara lingua 1045 a. barbari
412 a. barbata loqui 751 a. 757 b.
758 b. barbata loquens 758 a.
basiliscus 1182 b.
basis 27 b. 457 b. 670 b (bis). 694 a.
Bataonae, Basanitis 249 b.
batillus 537 a.
bellinm 180 b.
bellator 262 b. 754 a.
bello 752 b.
bellua aquatilis 747 a. 1512 b.
bellow 157 a (poët.). 754 a. 1145 b.
1235 a (poët.). ch. ibid. gerere
752 b. 754 a. 848 b. 904 b.
978 b (ch.). 1076 a. inire 301 a.
parare 61 a.
Belus v. Baal.
bene 546 a. 591 b. esse 544 a.
591 a. facere 544 b. 591 b.
benedico 240 b sqq. 242 b (ch.).
benedictio 243 a.
benefecitua 1151 b (ch.).
beneficium 243 a (Dei). 293 a. b (bis).
503 a. 545 b. 546 a. 1151 b. 1307 a.
benevolentia 500 a. 503 a. 1307 a.
benevolus 502 b. 545 a. benevolum
facere 1306 b.
benignitas 503 a. 546 a.
benignus 499 b. 502 b. 545 a. 893 a.
957 a. benignum se gerere 245 b.
502 b.
bestia 410 b (poët.) 468 b (ch.).
470 b. fera 1430 b. quadrupes
182 b. rapax 1016 b. 1249 b.
bilo 291 a. 1269 b (Iargius). 1473 b.
1486 b. 1487 a (ch.). bibendum
dare 291 b. 1474 a.
biduum 585 a.
bicinium 1449 a.
bilanx 60 b. 61 a (ch.).
bini 1449 b.
bitumen 493 b. —mine oblinere ibid.

bivium 110 a. 1131 a.
blandior 483 b. 694 a.
blanditiae 324 a. 485 a.
blandities 484 a. b.
blandus 484 a. fuit 483 a.
blasphemo 1217 a.
blatero 597 a.
bombycinum 824 b.
bonitas 454 b. 546 a.
bonum 545 b. 546 a. 592 a. 1078 a.
1290 a. bona iniuste parata
277 b (ter).
bonus 544 b. 546 a. 612 b. ch. 546 b.
o bone! 1104 b. fuit 544 a.
591 a.
boreas 1181 a.
bos 105 b. 106 a. 233 b (coll.).
1382 b. 1499 a (ch.). bos luba-
lus 1248 b sq.
Bosporus 969 a.
Bostra 231 a.
bovilia 1305 a.
brachium 433 a. 434 a. 510 b. ch.
354 b (bis).
brevis 1230 b. fuit 1230 a. brevis
tempore 811 a. 1235 a. brevis
quod 1345 a.
bruchus 278 a.
brutus 227 a. b. fuit 227 a.
Bubastus 1101 b.
bubulcus 234 a.
buccellae dulces 744 b.
buccina cornu 123 b. 1239 a (ch.).
butulla vini 1018 b.
bustum 1497 b.
Byblus 258 b.
byssus 190 a. 1384 b. contorta
1386 b.

C

Cacumen arboris 121 b. montis
259 b. 1250 a.
cadaver 272 a. 273 b. 844 b. 899 b.
1091 b.
cado 897 a. 899 a (ch.).
caducus 485 b.
caelus 660 a.
caecities 962 a. 1006 b (bis).
caeco 1006 b.
caecus 1006 b.
caedes 27 b. 389 b (bis). 542 a.
885 b. 1212 a.
caedo 235 b sq. 237 b. 251 a. 268 a.
276 a (Iapilcsj). 278 a (bis). 466 a.
509 b. 717 b. 721 a. 849 b (pass.).
850 b (pass.). 883 b. 898 b. 912 a.
1057 a. 1115 b. ch. 264 a.
caelatura 1219 a.
caelo 1219 a.
caementum 792 b.
caesio arboris 1420 a. Iapidum
276 b. 509 b.
calamitas 36 b. 275 b. 370 b (bis).
375 b. 465 b. 466 a. 476 a. 511 b.
704 a. 821 b. 887 b. 890 a. 1000 a.
1035 a (pl.). 1040 b. 1102 a. 1188 a.
1300 a. b. 1365 a. 1370 b.

calamus 1001 a. 1221 b.
calceo 892 b. 932 b.
calceus 892 b. 932 b.
calceitro 223 a.
calco pedibus 189 a. 223 a. 657 a.
659 b. 1261 a. 1265 b. 1292 a.
1304 a. 1305 a. ch. 1304 b. tor-
cular, arcum 351 a sq.
calefacio 342 a. 489 a. 1019 b.
calco 488 b.
calidus 489 a.
caligo 932 b.
caliginus 472 a.
caligatio 472 a.
caliginosus 137 b.
caligo 138 b (crassa). 139 a (ter).
363 a. 997 a. 1002 b. 1033 a (spis-
sa). 1072 b (nubium). caligine
obtegere 996 b. 1002 b.
calix 260 b. 1191 b. florum 261 b (bis).
1191 b.
callide agere 1071 a. c. decipere
472 a.
calliditas 1071 a (bis). 1331 a.
callidus 472 b. 1071 a. fuit 1070 b.
callidum facere 1071 a. se ge-
rere 472 a.
callo obductus est pes 229 b.
calor 489 b (bis).
calvatus 1237 b.
calvitium sincipitis 258 a. occipitis
1237 b. 1238 a.
calumnia 311 a.
calumniator 913 b.
calumniator 763 a. 1261 b. ch. 91 a.
1240 a.
calvus in sincipite 258 a. in oc-
cipite 1237 b. heri 820 a. cal-
vum facere 1237 b.
calx pedis 1060 a. calcem tenere
alicujus ibid.
calx 283 a. 1328 b. 1516 a. ch.
283 a. obducere calcem 1328 b.
camelus 293 a. iuvenens 206 a. b.
campus 232 a. 245 b. 456 a.
1321 a. b (poët.). ch. 245 b.
Canaan 696 a. Cananacus, a 696 b.
canalis 140 a. 558 b. 858 b. 1032 b.
1175 b. canales caelabris 1222 a.
canales potatorii 1268 b. 1346 a.
1474 a.
cancellarius 415 a.
cancelli 145 b. 267 b. 521 a.
candelabrum 56 b. 845 a (ch.). 867 b.
candeo instar nivis 1411 b.
candidus 458 a (ch.). 1162 b. 1163 b.
fuit 457 b. 1162 b.
candor 740 b. 1163 b.
canis 684 b. canis aureus 39 a.
1511 b.
canistrum 958 a.
canities 1328 a (bis).
canna 1221 b.
cano 314 b. 364 a. 381 a. 838 b.
1047 a. 1328 b. 1398 b. 1440 a.
classicum 826 a. cantum lugu-
brem 1207 a. fidibus 420 a. ti-
bia 477 a. b.
cantatio 382 a. 1398 b.
cantiensis 705 a.
cantium 382 a. c. cantiorum 1399 a.

cantor 420 b (ch.) 1398 b.
cantus 918 a. 1398 b. 1440 a. fi-
dium 364 b. 420 b. 421 a (bis).
848 b. 420 b. fistulae 1482 b.
triumphalis 421 a. —tum lugu-
brem canere 1207 a.
caous 1328 a. capillus 1328 a.
fuit 643 b. 1328 a.
capella 265 b. capella (sidas) 895 b ?
capio 1083 b. 1501 b.
capillus 1335 a (bis). ch. ibid.
capio 67 b. 632 b. 665 a. 755 b.
827 a. 915 b. 1190 a. ch. 917 b.
bello 1516 b. manu 759 b. pu-
gillo 1220 a.
capistro 466 b. 1293 b.
capistrum 21 b: 504 a. 1293 b.
capitulum columnae 709 a. 725 b.
1180 a.
Cappadocia 709 b.
capparis 12 b.
capra 1009 b. 1318 b. 1335 b. ch.
1010 a.
caprea 128 a. 1146 a (bis).
capreolus 128 a.
captivitas 1352 a (bis). 1352 b (bis).
captivus 1352 a. 133 a (bis). 1421 a.
1351 b. 1352 a (bis). —fieri bel-
lo 133 a. captivum abducere
760 a. 1351 b. 1421 a. facere
132 b. 755 b.
capto 235 a. gratiam alicuius 1306 b.
captura 756 a. 761 a. 1154 b.
caput 110 b. 121 b. 289 a. 1249 b sq.
1251 a (ch.). ad caput 1252 b (bis).
sub caput ibid.
carbasus 715 b.
carbo 280 a (ardens). 1308 a ?
carbunculus 897 a. 1192 b.
carcer 133 a. 176 b. 684 a. b. 879 b.
938 b. 939 b. 1445 b.
cardo (aeruae) 1465 b. axis 725 a.
asserum 567 b. cardinibus iu-
gere asses 1411 a.
carens 505 a. carens prole 1073 b.
1405 b.
careo 505 a.
caries 1308 b (bis).
cariosus fuit 1308 b. cariosum
liguom ibid.
caritas 1283 a. ammonae 1294 a.
Carmel 713 b.
carmen 122 a. 421 a. 450 b. 723 a.
724 a. 828 a. 848 b. 1329 a.
1330 b. 1399 a (bis). c. graduum
1031 b. irrisionum 751 b. 828 a. b.
c. ire. canere 828 b. c. lucubrere
857 a. 1207 b. revelatum 999 b.
sacrum 1106 b.
carifex 542 a. 671 b. 719 a. ch.
542 a.
caro 248 b. 402 b (pl.). 753 a. 1350 a.
carpo 146 a. 522 b. 1072 a.
Carrae 528 b.
carrago 989 b.
carus 621 a (bis).
casa 952 a (ter).
caesus 259 b. 486 a. 1461 b.
casia 1192 a. 1228 b.
castellum 188 a. 204 b. 267 b. 789 b.
939 b. 1154 b (bis). ch. 205 a.

- castigans 338 a.
 castigatio 234 b. 593 a (bis). 605 a.
 966 a.
 castigator 605 a.
 castigo 592 b. 604 b. 756 b. 883 b.
 968 a. 998 a.
 castra 496 b (bis). movere 891 a.
 1084 b. ponere 496 a. 898 b.
 motio castrorum 891 b.
 castratus 726 a. 820 a. 930 a. 973 a.
 animal castr. 811 a.
 casus 889 b. 1091 a. 1171 b. 1236 b.
 adversus 370 b (bis). 1361 b.
 fortuitus 1237 b.
 catarrhacae caeli 145 b. aquae
 1175 b.
 cateuae 1317 b (bis). 1483 a.
 cateuulae 1176 b. 1483 b (bis).
 caterva 440 a. 1191 b. 1202 a. 1263 a.
 1506 b (pl.)? viatorum 149 a.
 cathedra 699 a.
 catinus liquidiorius 1034 b?
 catulus 275 a. leonis 275 a (bis).
 cauda 421 b. adiposa ovium 102 b.
 caudam abscidere 421 b.
 cauea 685 b. leonis (leonis).
 caueo mili 408 a. 447 a. 1098 a.
 1443 b.
 caverna 458 b. 479 a. 909 a. 912 b. 913 a.
 caula 317 b. 421 b. 684 b. Du.
 1471 a. 1472 b.
 cavo 619 b. 908 b.
 causa 36 a (pl.). 286 b. 317 a. b.
 987 b. 1026 b. ch. 317 b. 1034 b.
 forensis 316 b. 317 b. 336 a.
 1286 b. 1464 b. ch. 1348 a. lit-
 tis 1484 b. fuit 934 a. causam
 agere 1286 a. iustam habere
 1151 a. iniustam habere 1313 a.
 sine causa 139 a. 500 b. 1279 a.
 1479 b. mea causa 36 a. 1051 b.
 quam ob causam 1190 b.
 cautus 408 a (ch.). 1442 b. fuit
 1098 a.
 cauus 840 a.
 cedo 747 b. 779 a. 898 a.
 cedo 575 a.
 cedrinus 148 b.
 gedrus 148 b. 163 b. 164 b.
 celebratio 416 a. 1275 a. festi
 416 b. sabbati 1361 b.
 cerebro laudibus 240 b. 266 a.
 314 b. 364 a. 415 b. 563 b. 860 b.
 967 a. 1047 b. 1231 b. 1274 a.
 1293 a. 1328 b. 1352 b. 1398 b.
 1511 a. ch. 3365 b. 1275 a. 1352 b.
 festum 444 b. 1196 a. sabbatum
 1359 b.
 celer 182 b. 773 a. 1218 a. fuit
 446 a. 1216 b.
 celeritas 182 b (ch.). 773 a.
 celeriter 182 b (ch.). 773 a. 1218 a.
 1264 b.
 cella 410 a (pl.). 496 a. 762 b.
 1223 b (pl.).
 cellarius 797 a.
 celo 675 a. 799 b. 975 b.
 censeo populum 595 a. 967 a. 1120 a.
 censeris 501 a.
 centesima 765 a.
 centies 765 a.
- centum 765 a. b (ch.). huius numeri
 nota 1189 a.
 centuriare 765 b.
 centuriosus 765 b.
 cepae 228 b.
 cera 347 a.
 cerastes 1468 b.
 Cerecium 712 b.
 certamen iure 1063 b.
 certe 88 b.
 certo (adv.) 116 b. 209 a. 617 a (ch.).
 667 a. *
 certus fuit 114 a. 697 a. certum
 dicere 617 a (ch.). certorem fac-
 ere 573 a.
 cerva 45 b.
 cervix 1072 a. 1161 b. 1162 a (ch.).
 cervici imponere 1054 a. cer-
 vices frangere 1072 a.
 cervus 45 a. e. dama 494 b.
 cessatio 139 a. 1093 a (bis). 1360 a.
 cesso 139 a. 201 a. 344 a. 446 b. 684 a.
 943 a. 944 b. 1359 b. ch. 201 a.
 cessare fecit 201 a (ch.). 1359 b.
 cetera (et) 652 a (ch.).
 Chaboras 657 b.
 Chaldaea, Chaldaei 699 b. 719 b.
 720 a (ch.).
 chamaeleon 923 a.
 Chamos 693 a.
 Cherub 710 b.
 chirurgus 301 b.
 chorda 1201 b?
 chorea 455 a (bis).
 chorus 568 b. 569 a. 1200 b (pl.).
 cibo (are) 17 b. 91 a. 556 b.
 cilicium 91 b (quater). 92 a (bis). 238 a.
 411 a. 556 b. 753 a (bis). 1153 b.
 1350 b. ch. 411 a. 753 b. ve.
 persic. 177 b. delicatior 1137 a.
 dulse 893 b (pl.). iuspudus 326 a.
 480 a.
 cicada 1167 b.
 cicatrix 1185 a.
 cigonia 502 b.
 cicuratus 107 b.
 cilicium 659 a. 1336 b.
 cinaedus 1196 a.
 cincinui 1209 a. 1268 b.
 cinctura 445 b.
 cinctus 61 a. 435 b. 445 b. lumbis
 445 a.
 cingo 61 a. 445 a. 448 a. 462 b.
 725 a. 933 b. 1013 b. 1244 a.
 cingulum 61 a. 220 b. 445 b (bis).
 332 b. 780 b. 781 a. 1244 a.
 cinis 140 b. 358 a (pinguis).
 cinamomum 1223 a.
 cippus 388 b. 903 b. 904 a (bis).
 938 b. 1156 b. 1510 b.
 circa, circum 221 b. 934 b (quater).
 1027 a.
 circino 450 a.
 circinus 450 a.
 circiter 648 a.
 circuitus 493 a. 934 b (bis). 935 a.
 1208 a.
 circulus 287 a. b. 934 b. 1105 b (ter-
 rac). circulum describere 450 a.
 circumcideo praepitium 776 b. 797 a.
 (pass.).
- circumcirca 912 b. 934 b (bis).
 circumciso 777 a.
 circumdo 139 b (poët.). 512 a.
 712 b (bis). 725 a. 612 b. 933 b.
 997 b. 1016 a.
 circumduco 934 a. 1498 a.
 circumdo 370 a. 493 a. 933 b. 946 b.
 1261 b. 1289 a. 1490 b. 1498 a.
 circumduco 912 b.
 circumspetare fecit oculos 1337 a.
 circumspicio 233 b. 1383 a. 1453 b.
 circumvago 493 a.
 circumvenio 1060 a.
 cista 147 a. 296 a (pl.). 1261 a.
 1491 b.
 cisterna 176 a. 176 b. 255 a. 712 a (pl.).
 citbara 476 a. 698 a. 1215 a (ch.).
 Citiensis 726 a.
 cito (adv.) 773 a. 811 a.
 citra 586 b.
 civitas 456 b.
 civis 84 b. 219 b (poët.). 224 a.
 226 a (collect.).
 civitas 226 a.
 clades 485 b. 851 b. 1130 b. 1230 b.
 1358 a. clade afficere 1357 b.
 clam 437 a (inf.). 976 a. credere
 700 a.
 clamito 1178 a.
 clamo 39 a. 425 b. 559 b. 914 b.
 1047 a. 1117 b. 1157 a. 1178 a.
 1186 a. 1230 b. 1277 b. 1280 a.
 1380 a. ch. 426 a. 712 b. 1232 b.
 clamor 426 a. 837 b. 1157 a. 1178 a.
 1277 b. 1280 a. 1307 b. 1380 a.
 (quater). bellicus 1277 b. laetus
 365 b. 561 b. 1277 b. lugubris
 1346 b.
 clango tuba 1277 b.
 clangor tubae 1278 a. 1517 b.
 classicum 561 b. cl. canere 826 a.
 1277 b.
 classis navium 124 a. sacerdotum
 485 a. 1103 b (bis). ch. 485 a.
 1103 b.
 clathri 145 b. 521 a. 1318 b. 1447 a.
 claudicatio 1171 b.
 claudico 1114 b. 1171 a.
 claudo 68 a. sq. 77 a. 78 a. 273 b.
 443 a. 521 a. 538 b. 684 a. 937 b.
 954 b. 1059 a. 1226 a. ch. 938 a.
 agmen 1.0 b. sq. oculum 1057 a.
 1058 a. os inuncti capistro 213 a.
 504 a. pessulo 892 b.
 claudus 885 a. 1115 b. factus est
 1114 b.
 clavis 1140 a.
 claustrarius 938 b.
 claustrum 938 b (bis).
 clausura 938 a.
 clausus 937 b. 1213 b. clauso oculo
 1488 a.
 clavus 389 a. 961 a. 1324 a. 643 b.
 961 a.
 clementia 488 b. 502 b. 1050 a (bis).
 clivus 866 b (bis). 1030 a. 1055 a.
 1060 b. 1492 a.
 cloaca 516 a. 616 b.
 clonus 631 a. ch. 631 b.
 clypeus 297 a. 947 a.
- coacervo 144 b. 294 b. 501 b.
 695 a. 886 b. 1046 a. 1059 b.
 1071 b (pass.). 1419 a. 1262 b.
 coacvus 282 b.
 coaculo 1225 a.
 coarctio 294 a (ref.). 1063 b. 1159 a. b.
 1187 b.
 coecium 714 a.
 coecus 597 a (bis). 1452 a. coeco
 indutus 597 a.
 coetile, coetum 136 b. 249 b. 469 a.
 443 b.
 coetura 136 b (bis).
 coelex 289 a. ch. ibid.
 coelicolae 1434 a. ch. ibid.
 coelum 1276 b. 1391 a (poët.).
 1433 b. sq. 1434 a (ch.).
 coena 733 a. ch. 733 b.
 coenaeulum 192 b. ch. 196 b.
 1486 a.
 coeno 89 b. 752 b (poët.).
 coenum 229 b. 587 a. 1305 a.
 coeo cum femina 184 b. 590 a.
 852 a. coire fecit 1258 a.
 coepi 477 b.
 coereco 443 b. 1059 a.
 coetus 294 b. 605 b. 607 a. 745 a.
 1059 b. 1199 b. 1233 a.
 cogitatio 364 b (bis). 419 a (bis).
 574 a. 619 a. 963 a. 1082 a (bis).
 1295 b. 1329 a. 1530 a. 1340 b.
 (pl.). ch. 392 b. 1290 a.
 cogito 120 a. 233 b. 314 b. 531 b.
 1081 b. 1328 b. ch. 392 b. 1081 b.
 cognatio 255 a.
 cognatus, a 63 b. 66 b. 595 b.
 1042 a (pl.).
 cognitio 573 b (bis). 574 a (ch.).
 cognitum habeo 954 a.
 cognosco 571 a. 573 b (ch.). 1246 b.
 cogo 126 b. 315 a.
 colanrens 312 b.
 colhaere 68 a. 312 a. 441 a. 756 a.
 ch. 312 b.
 colhibeo 230 a. 530 b. 684 a. 808 a.
 859 a. 1059 a. 1180 b. ch. 782 a.
 colhibito 231 a. 1059 b. 1060 a (bis).
 coitus 124 b.
 colicium autumnale 440 b.
 Colchis 702 a.
 colitor 720 b. 786 b. 897 b. 1051 b.
 1239 a. 1303 b.
 collare v. torques.
 collaudo 381 a.
 collectio pomorum 131 b (bis).
 collectus 130 a.
 collega 694 a. ch. ibid.
 collido 913 a (ch.).
 colligo (are) 104 a. 441 a. 1058 a.
 1159 b. 1187 b. 1244 a.
 colligo (ere) 22 a. 61 b (ref.). 130 b. sq.
 695 a. 761 b. 886 b. 1041 a.
 1046 a. 1059 b. 1191 a. 1244 a.
 1289 b.
 collis 260 a. 1505 a.
 colloco 617 b. 618 a. 862 a. 903 a.
 927 b. sq. 1039 b. 1264 b. 1323 a. sq.
 1400 a. sq. 1402 b. 1409 a. 1485 b.
 ch. 1290 a. filiam 539 a. 1415 a.
 colloquium 602 b.
 colloquor 313 b. sq.

- collulum 1162 b.
collum 1162 a. ch. ibid. collo
erecto 1275 a.
collustrare 53 a. 848 a.
colo deum, idolum 235 a. 356 a.
622 b. 887 a. 978 a. 1056 a.
1443 b. 1485 a. ch. 1104 b.
agrum 977 b.
colocynthides 1122 a.
color coccineus 597 a (bis). 714 a.
1452 a. faciei 407 a (ch.).
columba 587 a.
columbarium 145 b.
colonna 116 b. 158 b. 170 b. 891 a.
1040 a. 1159 a. 1401 a. 1510 a.
libri 339 b.
coma 1129 a. non tonsa 871 a.
pendula 341 b.
combaro 227 a sq. 619 b. 973 b.
1084 a (pass.). 1215 b. 1340 b.
combustio 1340 b.
combustor mortuorum 973 b.
comedo 89 a. 236 a. 237 b. 278 b.
752 b (poët.). ch. 91 a. comen-
dandum dare 91 a. 238 a. 601 b.
ch. 553 a.
comes 85 a. 380 a (pl.). 1042 a (pl.).
commeatas 380 b. 1153 b. com-
meatu se instruere 665 a. 1153 b.
1165 b.
commemoro 414 b.
commentarius 357 a. ch. 338 b (bis).
liber commentariorum 316 b.
338 b (ch.).
commentum 179 b (pl.).
commercium 1064 a. habere cum
al. 946 b.
comminatio 13 b ?
comminiscor 178 b (bis).
commino 303 b. 326 b. 338 a.
348 a. 1071 b. 1141 b. 1391 a.
ch. 348 b. 534 b.
comminutus 303 b (neutr.). 348 b.
fuit 348 a. ch. ibid.
commisceo 1257 b.
commissurae thoracis 312 b. 1411 b.
committo 862 a. 880 b. 1009 a.
1076 b. 1120 b. 1415 a.
commodatium 1348 a.
commodus 722 a.
commodus 364 b.
commoneo 408 a. commonefactus
408 a (ch.).
commoror 150 a. 273 b. 330 b.
750 a. 861 b.
commotio 1261 a. animi 384 b.
commovero 298 b (pass.). 371 a. 768 a.
963 a (pass.). 1022 b (pass.).
1118 b. 1260 b. 1296 b. animum
849 b.
commoto 600 b. 778 b.
comparo cum al. 342 b. 827 b.
1069 b. 1375 b. mihi 403 b (ch.).
665 b. 813 b. 919 a. 1075 b.
1289 b.
compensatio 778 b.
compertum habeo 202 b.
compes 424 b (pl.). 656 a. 1021 a.
1327 b.
compescere 344 a. 1352 b. 1359 b.
ch. 782 a.
complao (viam, agrum) 641 b. 876 b.
957 a. 1106 b. 1376 a. 1503 b.
complector 463 a. 1191 a.
compleo 186 a (pass.). 538 a. 788 a.
1508 b.
complicatio 704 b. manum 441 a.
complicio 289 a. manus 441 a.
complodo manus 781 b. 884 a. 966 a.
1517 b. ch. 782 a.
compono cum al. 1069 b. 1375 b sq.
ch. 1376 b. animum 1376 a.
computatio 933 a. 1487 a.
computo 1487 a.
comprehendo 463 a. 1191 a. 1219 b.
compressio 413 b.
comprimo 411 b. 618 a. 811 a.
1003 b. 1187 b. feminam 715 a.
1049 a. 1080 b. 1363 a.
computo 532 a.
concedo 862 a. 927 a. 1303 b.
concepitio 390 a.
conchylium 1502 b sq.
concido 897 b. virium defectu 843 b.
conciliatio 642 a.
concilio mihi 187 a. 927 a. gratiam
877 b.
concio 605 b. 745 a. 1059 b. 1199 b.
1233 a.
concipio 389 b. 590 a. 984 a. iram
1052 b.
concio 951 b. 1004 b. ad iram
425 a. 1056 b. 1220 b. 1229 a.
1261 a. 1296 b.
conclave 192 b. 448 b. 762 b. 1495 b.
laterale 117 b. superius 1030 a.
1031 b. ch. 1030 a. conclavia
tertiaie conignationis 1430 a.
concludo 78 a. 443 a. 937 b. 974 b.
conclusio 1059 b.
concordia 643 a (bis). 1424 a.
concessio 1225 a.
concupina 333 a (ch.). 1103 b.
concohitus 1001 b. 1403 a (bis).
concoctatio 189 b (bis). 1292 a.
1304 b.
concoquo 189 a. 233 a. 250 a. 332 a.
338 a. 366 a. 1054 b. 1265 a. b.
1292 a. 1311 b. ch. 332 b.
concoquo cum al. 571 a. 849 b.
1258 a. 1402 b.
concupiscentia 12 b.
concupisco 199 a. 486 b. 557 b.
concurro 1265 a (ch.).
concutio 232 a (pass.). 298 b (pass.).
783 a. 1131 b. 1278 a.
condemno 1313 b.
condio 1309 a. cadavera 497 b.
conditio s. sors 149 b. vilis 191 b.
sponsae 690 h. fueredis 238 h.
conditura 1309 b (bis). cadaveris
497 b.
condo 1155 a. 1324 a.
condocefacio 756 b.
condonatio 957 a.
condono 700 a. 706 b. 783 a. 915 b.
937 a. 983 a. 1301 b.
condoro mercede 954 b. 1311 a.
1510 b.
conductio 1331 b.
confabulatio 1329 a.
confabulor 1328 b.
confectus 485 b. 809 a. fame 1294 a.
moerore 809 a. fuit 208 a. 375 a.
485 b.
confessio 569 a.
conficio 1075 a. 1117 b (poët.).
1364 a. 1421 b. ch. 978 b. 1422 a.
conficci desiderio 692 a.
confido 114 b. 200 a. 960 b. 1039 a.
1201 a. ch. 114 b. 936 a. 1284 a.
confirmo 462 a (pass.). 463 b (refl.).
476 b. 696 a. 995 a. 1039 b.
1205 a. ch. 1206 a. 1518 a.
confisus 200 b.
confiteor 565 b. 846 b.
conflictor 1308 h.
conflo 264 a. 280 b.
confluxus aquarum 1202 a (bis).
confodio 348 h. 477 a. 908 b.
confusio 349 a (pl.).
confosus 478 a.
confringo 268 h. 303 b. 884 b.
1265 a. b. 1298 b. 1300 b. 1307 a.
1308 b. 1314 b. 1357 a. ch. 1299 b.
confugio 503 b. 864 b. 1000 b.
1278 a.
confundo sermonem 211 a.
confusio 187 b.
congero 22 a. 1084 b. 1140 a.
conglutino 312 h (pass.).
congregatio 131 b (bis). 536 a. 1191 b.
1199 b. 1202 a.
congrego 130 b sq. 274 a (pass.).
695 a. 761 b (pass.). 964 b. 1041 a.
1059 b. 1191 a. 1199 a. 1201 a.
me 426 a. 856 b. 1178 a. ch.
698 b. congregari ad patres suos
186 a.
conicio 626 b. 630 b. 862 a. 1325 a.
1419 a. me 898 a. hostes in
fugam 198 a. 239 b. 1132 a.
oculus in 914 b. 1108 b. 1109 a.
coniunctio 588 b. 589 a.
coniunctio 588 b. 1042 a. 1043 b.
coniungo 61 b. 68 a sq. 441 a. 457 a.
536 a. 588 a.
coniurato 1244 a.
coniuro 1243 b.
coniox 87 a. 442 a. 742 b. iuve-
nilis 1037 a.
connetto 1047 a.
connohia inire 1063 b.
conor 558 a. ch. 1268 a.
conqueror 126 b. 426 a.
consanguineus, a 63 b. 66 b. 249 a.
254 a. 1350 b. proximus 254 a.
consanguinitas 1350 h.
conscientia 574 a. 739 b.
conseribo milites 1145 b. in in-
dicem 722 b.
consecratio 871 a.
consecratus 870 b. 1196 a. 1198 b.
consero 521 a. 825 a. 870 b. 985 a.
1103 a. 1196 a.
consenescere 1084 b.
consensio 56 b.
consequor 830 a. 1508 a.
consero 432 a. 878 b.
conservatio 468 b (vite). 1446 a.
conservo 468 a. 1049 b. 1442 b.
consensus 602 b. 636 b. 934 b.
consideo 496 a. 602 a. 634 a.
643 b (ch.). 861 a. 898 b. 1408 b.
consigno litteris 722 b. 723 a (ch.).
1313 a.
consiliarius regis 7 a. 608 a (ch.).
611 a.
consilium 316 a. 418 b (bis). 419 a
(bis). 509 a. 533 a. 602 b. 611 a.
638 a (poët.). 1051 a. 1070 b.
1150 a. Pl. fem.: 440 b. 611 b.
1082 a. ch.: 150 a (dei). 608 a.
794 b. 1150 a. capere 418 b.
602 a. 610 b. dare 610 b. inire
793 a. e consilio ut 1051 b.
consisto 114 b (firmus). 617 a. 903 a.
1039 a. 1204 b.
consociatio 442 a.
consocio 441 b. 442 a (refl.).
consolatio 874 a. b (bis).
consolor 859 b. 874 a (refl.). 1301 b.
consortium 66 b.
conspetus 1408 b. in conspectu
777 a. 846 b. 1017 b. 1111 a.
e conspectu 847 a. 1111 b.
consperso 626 b. 866 a. 1293 b.
conspersus 213 a.
conspicuum 320 b.
conspiratio 1244 a.
conspiro 1243 b.
conspuo 1313 a. qui conspuitur
1497 a.
constans fuit 667 a.
consternatio 540 b. 541 b.
consterno 540 a. consternatus 540 b.
constituo 118 a. 278 b. 602 a. 666 a.
797 b. 903 a. 928 a. 1039 b.
1076 a. 1155 a. 1205 b. 1323 b.
1357 b. 1400 b. 1470 b. ch. 797 b.
1206 a. 1326 a.
constitutio licti 607 a. temporis
606 b.
constringo 213 a (capistro). 462 a.
656 a. 1187 b.
consuesco 105 b. 954 b.
consuetudo 514 b. 628 a. 888 a.
995 b. 1465 a. — in diem habere
cum 186 a. 634 b. inire 185 a.
1083 b. in consuetudinem se dare
1063 b.
consulo aliquem 356 b. 610 a. 1003 a.
1347 a. alicui 610 b. ch. 608 a.
consultatio 602 b.
consulto (are) 611 a. 793 a (mecum).
e. inter se 608 a (ch.).
consummatum 687 b (bis).
consumo 208 b. 686 b. 718 b (pass.).
808 a. 1508 b (pass.).
consumtio 209 a. 211 a.
consuo 457 b (ch.). 554 a (mendacia).
1301 a. 1516 b.
contabesco 23 b. 309 a. 408 b.
688 a. 776 b. 808 b. 816 a.
891 a. 1280 a.
contabulo 68 a. 965 b.
contaminatio 212 h.
contamino 501 a. 551 a. me 1478 a.
contemno 187 b. 196 b sq. 223 a.
837 b. 896 b. 955 b. 1093 a.
1217 b. 1379 a. 1478 a. vitam
523 a. 1068 a. 1419 a.

- contemplor 203 a. 233 b. 886 b.
1347 a. 1383 a.
contentio 766 b.
contentus (as) 187 b (bis). 197 a.
contentus (adj.) 197 a (bis). 837 b.
1178 b. neutr. 197a. fuit 1178 a.
1216 b.
contendo cum aliquo 1326 b. 1338 b.
in iudicio 1286 a.
contentio 329 b. 336 b.
contentiosus fuit 258 a.
contero 332 a. 337 b. 338 a (bis).
366 a. 791 b. 819 b. 1380 b.
1391 a. 1461 b.
contestor 998 a.
conticit alieni 850 a.
contingit 617 b. 1337 b. 1478 a.
tertia accidit 1430 a.
contingit 68a. 550 b. 965 b. 1236 b.
continenter. continue 998 a.
continuo 530 b. 665 a. me 140 a.
761 a.
continuo (are) 826 a.
contorqueo 438 a. 452 b. 988 a.
1062 b. 1482 b.
contortus 388 b.
contra 103 b. 148 a. 173 a. 731 a.
847 a. 1028 a. 1042 b. 1111 b.
ch. 1029 a.
contractiones muri 304 b.
contradico 1048 b.
contradictio 1051 a.
contraho 130b. 144a (pass.). 1225a.
b. 1226a (bis). 1264 a. culpam
160a. 914 a. pedes 130b. 1225a.
contrarium 388 b.
contracto 811a (pass.). 830a. 1077 a.
contractis 232 a. 417 b. 453 a.
518 a. 1072 b. 1107 a. 1261 a.
1278 a. 1294 a. 1301 a.
contribulis 63 b.
contributio 338 b. 726 b. 1307 b.
contritus 338 a. b. 820 a.
contubernalis 953 b (fem.).
contumacia 817 b. 819 a. b.
contumax 18 b. 818 b. 819 b.
973 a. b. 1242 b. fuit 816 b.
817 b. 818 b. 974 a. contumacem
agere 750a. 1242b. 1264a.
contumelia 524 a. 691 b (bis).
837 b (bis). 1216 a. c. afflicere
502 a. 53 a. 691a. 843b. 996 b.
contundo 303 b. 326 b. 337 b.
338 a (bis). 345 a. 383 a. 660 a.
725 b. 726 a. 884 b. 1307 a.
1380 b. ch. 534 b.
conturbatio 384a. 385b (pass.). 1021 b.
contusio 338 a. b. 783 b.
contusus 338 a. 726 a (bis). contusum
303 b.
convalesco 462 a. 467 b. 468 a.
1204 b.
convenio 419 b (ch.). 605 b. conveni
entium 836 a. conveniens
150 b (ch.).
conventus 605 b. 606 a. 1059 b.
conversio rerum 934 b. 935 a.
convertio 387 a. sq. 934 a. 944 b.
1108 a. sq. 1325 b. 1401 a. add
Deum se convertere 1372 a.
1391 b. conversum esse 605 b.
- convicior 268 b. 523 a. 691 a.
convincium 524 a. 1217 b. conviciis
prosequi 1217 a.
convincio 592 b.
convivium 268 b (pl.). 269a. 712a.
1487 a (bis). ch. ibid.
convocatio 1233 a.
convoco 426 a. 1178 a. 1199 a.
1231 b.
convolvio 14a. 286 b. 289a. 1015a.
1175 a. 1325 b.
coopto 594 b.
copia 294 b. 656 a. 1255a. 1468a.
secundum copiam 334 b. sqq.
copiae s. exercitus 290 b. 384 b.
433 b. 454 a. b. ch. 454 b.
copiose 657 b.
copiosus 1058 b.
copulo 105 b. 143 b.
coqua 542 a.
copio 136 a. 249 b. 409 a.
copiosus 249 b. 542 a.
cor 473 b. 738 b (bis). 739 b. 1329a.
ch. 208 b. 739 b. anferre cor
738 b. corde privati 738 a.
corallia rubra 1113 b. 1249 b.
coram 172 b. 803 a. 846 b. 886 a.
1017 b. 1111a. 1190 b. ch. 1190 b.
1194 b. fuit 845 b. 886 a.
corbis 324 a. b. 552 b. 685 b.
958 a (bis).
cordatus 739 b.
coriandri semen 264 b.
corium 1006 b.
cornix 1064 b.
cornu 1238 a. 1239 a (ch.). inbilli
561 b. cornua habere 1238 a.
corolla florum 261 b. columnarum
709 a. corollae pensiles co-
lunnarum 266 b. 747 a.
corona 1016a. 1183 b. florum 747a.
coronatrix 1016 a.
corono 725 a. 1016 a.
corpus 42 a. 248 b. 272 a. 273 b.
298a. 303a (poet.). 753a. 1006 b.
1058 b (bis). ch. 307 a.
corrado 964 b.
coriggia 1340 a.
corripio 444 b (pass.). 539 b. 998a.
corroboro 118 a. b. 462 b. sqq.
corrupto 1388 a. 1394 a (pass.).
corruo 715 a. 720 b. 786 b. 1239a.
corruptio 1395 a (bis).
corruptus fuit 103 a. corruptum
1395 a.
corvus 1064 b.
corylus 747 b?
costa 1038a (ch.). 1171 a.
coturnus 1332 a.
coturno 1186 b.
cranium 289 a.
crapula 587 b.
cras 234 b. 764 a.
crassities 981 b.
crastinus dies 234 b. 784 a (bis).
crastina lux 234 b.
crater 260 b. 207 b.
creator 6 b. 236 a. 453 a. 619 a.
1075 b. 1118 a. 1221 a.
creatura 1222 a.
creditor 920 b.
- credo 114 b. 936 a (ch.).
credulus 1138 a.
cremo 227 a. 1340 b.
creo 235 b. 453 a. 594 b. 618 b.
666 a. 1075 a. 1118a. 1221 a.
ch. 978 b. creata res 237 a.
crepido 43 b. 1014 a.
crepusculum 923 a.
erescens adj. 266 b.
cresco 252 b (poet.). 265 b. 721 b.
1130 a. 1256 a. 1273 b. 1320 b.
ch. 1257 a. 1320 a. opibus 604 a.
Greta 709 b?
cribrum 658 b. 866 b.
crimen 336 a. 455 b. 1000a. 1300a.
1494 b.
crocodilus 747 a. 1267 b. 1512 b.
crocus 713 a.
crocidilo 428 a (ch.). 1504 a.
crodelis 675 a (bis).
crudelitas 675 a.
crudus 469 b. 881 b.
crumena 519 b (poet.). 695 b. 1188 b.
crus 715 a. 1381 b. 1382 a (ch).
crystallus 263 b. 1237 b.
Ctesiphon 691 b.
cubatio 1258 a. 1402 b. 1403 a.
cubide 617 b. 1074 a. 1259 b (bis).
1403 a. ch. ibid.
cubitus 110 b. 113 b (ch.).
cubo 1258 a. 1259 b. 1402 a. 1408 a.
cubitum ire 1402 a.
cuemis 1241 b. ager cucumeribus
constitit 1241 b. cucumeres agre-
stes 1122 a. architecturae orna-
mentum ibid.
cudo 725 b. 784 b.
culeitras 965 a.
culx 694 b. 695 a (coll.).
culina 249 b.
culmus segetis 1206 a. 1221 b.
culpa 27 b. 160 b. 161 a. 336 a.
1000a. 1464 b. culpam contrahere
160 a. 914 a. committere 1361 a.
culpaee poenas dare 160 a.
cultellus scribarum 1069 a.
cultor 92 a. 13. 9 b. mactatorius
481 b. c. lapidei 1160 a. 1188 b.
cultor dei 217 b. 235 a. 356 a.
979 a. 980 a (ch.). 1085 b.
cultrix 219 b.
cultus dei 353 a. 980 b. 1105 a (ch.).
14. 5 a. idolorum 423 a (ter).
cun (praepos.) 107 b. 174 a. 394 b.
1027 a. 1040 a. 1042 b. ch. 175a.
1043 b.
cunium 692 b.
cunulo 1262 b. 1504 b.
cunulus 293 b.
cuncti 589 a. b.
cunctor 701 b. 191 a. 772 a. 1058a.
cuniculus 558 b.
cupa torcularis 619 b. 848 b.
cupellae 553 a. 893 b. 995 b. 1137a.
1438 b.
cupiditas. cupido 38 b. 370 b. 1381 a.
cupio 30 b. 37 b. 370 a. 486 b.
cupressus 243 b. 247 b.
cuprum 875 b. 876 a (ch.).
cur 78 b. 574 b. 769 b. 770 b (bis).
771 a.
- cura 117 a. 234 b. 518 b. 611 b.
918 b. 1121 a. curae habere 231 b.
gerere. habere curam 356 b.
1443 a.
curo aliquid 202 b. 356 b. 460 a.
570 b. 666 b. 843 a. 874 a. 1246 a.
1294 b. 1325 a. 1439 b (pass.).
1443 b.
curreo 962 b. 1278 a. 1305 a.
currus 989a. 1487 b. 1389a (bis). b.
bellicus 1287 b.
cursio 1378 a.
cursor 1107 b. 1278 b.
cursus 1278 b (bis). 1456 a. veloci
323 a. 610 a.
curvus 388 b. 1061 b.
cuspidis (are) 245 a. 524 b.
cuspis 1184 b. 1219 a. 1291 a. 1453 b.
custodia 908 a. 1121 a. 1444 b.
1445 b (bis). in cust. tenere 132 b.
custodio 879 b. 907 a. 1004 b.
1442 b. sq. 1473 a.
custoditus 1445 b. 1446 a.
custos 907 a. 1006 a (ch.). 1121 a.
1442 b.
cutis 283 b. 1006 a.
cymbala 1167 a. 1168 a.
Cyprii 726 a.
cyprus 708 a.
Cyrus 717 b.

D

- Daemon fatidicus 35 a. 573 b. deo-
mones silvestres 1435 b.
Damascenus pannus 346 a.
Damascus 345 b. 354 b.
damno 335 b. 465 a. 1463 b.
dammum 130 a. ch. 870 a. 1069 a.
— facio 870 a (ch.). damno af-
flicto 870 a (ch.).
Daniel 336 b.
Daphne 1499 b.
darius 353 b. 354 b.
Darius 349 b.
Davides 324 a.
de 104 a. 173 b. 731 b. 800 sqq.
1026 b. 1029 a (bis).
debitis 103 b (ch.). 109 b. 341 a.
485 b. 661a (fem.). 1016a. 1230 b.
1288 b. 1304 a. fuit. factus est
103a. 341a. 485 b. 660a. 721 a.
1091 b. 1283 b. debiles (agnos)
fecit (preus 1016 a.
debitatus 534 b.
declidit 341 a (pass.). 721a. 1288 b.
(cor).
debitor 920 b.
debitum 450a. 919 b (bis). 920 b (bis).
decachorum 1079 b.
decalogus 315 b. 999 b.
decalvo 864 b.
decas 1079 b. decavaes 1078 b.
decaudo 422 a.
decem 1078 b (bis). 1079 a (ch.).
huius numeri nota 557 a.
decerno 278 b. 514 a. 537 b. 610 b.
722 b. ch. 728 b.

- decerpo 146a. 522a. 556a. 1213a. 1240a.
 decet 557b. 836a.
 decido 525a.
 decido 370a. 625a. 898a. 930b. ch. 899a. 930b.
 deciduum 899b. 1127b.
 decimo (are) 1079a.
 decimus, a 1079b. decima pars 1079b (bis). decimam partem dare ibid.
 decipio 886a. 919b. 1138a. 1190b. 1290a. 1505a. 1515a (pass.).
 decipulum ferreum 1327b.
 declaratio sententiae 451b. 1139b.
 declaro 175b. 202b. 1090b. reum, iniustum 465a. 1313b.
 declinatio 1322b.
 declino 877a. 1007a. 1322b. 1327b. 1373b.
 decoro 367a.
 decortico 531b.
 decorticiatum 504b. loca decorticata 1119b.
 decortico 504b. 531a. 1119b. 1388b. 1389b.
 decorus 621a. 836a. 861a. fait 836a. 840b.
 decretum 116b. 514b. 515a. 525a. 603a. 1085a. 1137a. b. ch. 279b. 359b. 553a. 1345a.
 decumbo 1402a.
 decursus temporis 1208a.
 decurto 1230a.
 decus 38b. 43b. 253a (bis, poët.). 253b. 367a. b. 503b. 621a. 1090a. 1147b. ch. 367b.
 decussio olivarum 912b.
 decutio 390b. 437b (poma). 893b. 930b. ch. ibid.
 dedecus 1218a.
 deduco 1422a.
 deduco 625b. 871b. 876b. 1415a. defatigatio 564b. 610a (bis).
 defatigatus 564b (bis). 109b. 610a. 736a.
 defatigo 564b. 609b. 736a. 851b (pass.).
 defectio 817b. 945b. 1136a. 1373a. ch. 817b. solis 695a.
 defektor 1136a.
 defectus 81b. 505a. b.
 defendo 496a. 592a. 907b. 1039a. 1442b.
 defensio 593a.
 defensor 1091a. 1286a.
 defero 186b. 625b. 848b. 876b (cl.). 1234b. sermones 615b. defensor in 923b.
 defensor 609b.
 deficiens 505a.
 deficio 59a. 81b. 139a. 278b. 294b. 446b. 505a. 676b. 1373a. viribus 59a. 660b. 736a. 744a. 843b. 925a. 1016a. 1038a. 1308a.
 deficio ab al. 177b. 811b. 817b. 895b. 940b. 944b. 1005b. 1136a.
 defino 525a. 605b. 1132b. 1489b. definitum 514b.
 deflecto 273b (a via). 412a. 747b. 877a sq. 944b. 1322b. 1327b. 1373b.
 defleo 205b.
 defodio 552a.
 deforme 1395a.
 deformitas 1295a.
 deformato 1448a. b (ch.).
 defraudo 1080b. 1190b.
 deglatio 213 b sq. 597a. 750b.
 dego vitam 186a. 378b. 380a.
 dehortor 408a. 870b.
 deiecio 625a. b. 851a (pass.). 854a. 862a. 959a. 1290a. 1415b. 1419a. 1435a. 1466a. 1499a. 1505a. ch. 876b. 899a. 1466b.
 deinceps 377a. 1030b. 1031a.
 delabor 922b. 1303b.
 delectatio 1306b.
 delectare re 30b. 199a. 486b. 506b. 1270b. 1295a. 1306a. 1458b. adspectu 460a. 1245b.
 delectus 299a.
 deleo 5b. 214a. 385a. 516a. 633b. 675a. 782b. 910a (pass.). 941b. 1431a. ch. 1431b. in-terruccio 521a. 687a.
 delibitor 602b. 611b.
 delibero 611a.
 delicate s. molliter vivere 994b. 1047a. habere 1047a. 1114a.
 delicatus 994b. 1047a. 1288b. fait 1288b.
 deliciae 31a (bis). 38b. 486b. 487a (bis). 536a. 565a. 995a b. 1047a (bis). 161b. 1458b.
 delictum 160b. 161b. 945b. 1136a. 1322b. 1362a (levius). 1412b. ch. 1394b. 1412b. 1413a.
 deligo (ere) 118a. 195b.
 delinco 514a. 1489b. 1491a. 1494b.
 delinatum 514a.
 delinquo 160a. imprudenter 1316b (bis). 1362b.
 deliquio animi pati 1002b. 1016a. 1035a.
 deliro in somnio 372a.
 delubrum 188a. b.
 deludo 1305a.
 demens : dementem se simulare 553a.
 demensum 514b.
 demergo 1477a.
 demissio 862b. 863a (bis). 1466b.
 demissus 1387b. 1456b.
 demitto 625b. 776b. 861b. me 891a. 898b. 1404b. animum 696a. 1303b. 1466b (cl.). faciem 899a.
 demonstratio 593a.
 demulco faciem alienius 475b.
 denego 530b. 676b. 684b. 808a. 1180b.
 dens 1453a. b (ch.). dentes 764b (poët.). 1293b. molares 549b.
 dens arbori 530b.
 densa arborum 611b. 952a. 997a.
 densitas 981a. b.
 denno 1204a. 1371b.
 deorsum 278a. 1496a.
 depaseo 146a. 227a. 504a. 597b. 714b. 752a. 1295a.
 depillus locus vestis 258a. 1238a.
 deploro 205b. 859b.
 depugno 861b. 1120b. 1402b. 1419a. ch. 876b. literas sup-plieres 899a.
 deportatio 285a.
 deportati 285a.
 deporto in exilium 284a. b.
 depositum 1211a. 1326a.
 depravo 999b. 1448a.
 deprecatio 1106b.
 deprecor pro al. 235b. 499b. 1085b.
 deprehendi 814a. a sorte 68b.
 depressus 705b. 1242b. 1387b. 1406b. regio depressa ibid.
 deprimo 696a. 704a. 715a. 876b. 1003b. 1049a. 1377a (pass.). 1387a. b. 1393b. 1409a. 1406a. 1477a. ch. 1466b.
 depso 751b.
 depulsio 890a.
 derelictus 104b. 585b. 1008b (neutr.).
 derelinquo 1008b. 1397a.
 derideo 778b. 1327a.
 derodo ossa 302b.
 descendens 876b (pl.).
 descendendo 624a. 876a (poët.). 1174a. ch. 876b. descendere : facio 1176a.
 describo 39b. 722b. 1491a.
 descriptio adificii 627b.
 desero 862b. 920a. 938a. 944b. 1008b. 1303b. 1397a. perfide 177b.
 deserticola 1164b.
 desertum 279a. 318b. 639a. 791a. 1008b. 1066b. 1437a. 1494a.
 desertus factus est 214b. deser- tum reddere ibid.
 desiderabilis 486b.
 desideratum 488b.
 desiderium 11b ? 37b (bis). 38b. bis). 155b. 370b. 486b. 487a. 507a. 536a. 918b. 1381a. 1489a. a.
 desiderio confici 692a.
 desidero 6a. 37a sq. 370a. 557b. 703b. 915a. 996a (pass.). 1067a. 1120a. 1391b (poët.). 1489a.
 desido 1377a. 1404b. 1477a.
 designo 39b. 961a. 1489b. 1491a. 1494b.
 desilio 898b.
 desino 139a. 446b. 686b. 943a. 1039a. 1359b. 1508a. desinens 447b.
 destisto ab al. 447a. 559b. 1039a. 1303b. 137a. a. 1433a.
 desolatio 517a. b. 1436b. 1437a (bis).
 desolatus 147a.
 desolo 1435b (pass.).
 desperatus 559b.
 despero 559a. desperare fecit 559b.
 despicio 187b. 1246a.
 despono 155b. 523b (pass.). 605b.
 desquamatum 504b.
 destillatio favorum 866b.
 destitio 1102b. 1300b.
 destino 618b. 1179a. 1180b.
 destitutus 447b.
 destructio 391a.
 destruo 343a. 390b. 890a. 91a. 930a. 1072a. 1130a. 1364a. 1419b. ch. 975b.
 desum 294b. 515a.
 desuper 1024a. 1028b. 1030b. 1031a.
 detergo 782b.
 determino 528a. 1489b.
 detestabilis 1514a (bis). fait 1514a. —bitem fecit 1513b.
 detestor 1478a.
 detineo 70b. 939b (pass.). 1059a.
 detraho 90b. 303b. eum 277a. milii 96b.
 detritus 209a.
 detruo 33a (pass.). 366b. 625a. b. 851a. 854a. 877b.
 deturbo 182b. 390b. 625b. 1435a. devecto 944b.
 devolo 285a. b. 1169b.
 devoratio 214b.
 devoro 90a. 213b. res devorata 214b.
 devotio ad intercessionem 521b.
 devoveo 1217a. intercessioni 521a.
 deos 48b sq. 95a (bis). 328b. ch. 99a. dea 97a. dii do- mestici 1520b.
 dexter, a, um 590b. 690a (bis).
 latus dextrum 599b. dextra manus 599a. a dextra 599a. se- dere, stare 599b. ad dextram 599b. ad dextr. se convertere 599a. dextera prehendere 599b. dextrā uti 599a.
 dextrorsum 599b. se convertere 114b. 599b.
 diabolus 1328a.
 diadema 725b. 871a. 1016a.
 dialectus 1336a.
 dico (ere) 119a sq. 313b. ch. 121b. dicent, dicitur 120b. 121b (ch.). dicere fecit 121a. distincte di- cere 908b. 1132b. diem dicere 605b.
 dieterium 751b. 828a. 848b (bis).
 dieterio uti 828a.
 dictio 120a.
 diduco aurum 1312a. 641a (pass.).
 diducio 1265a. 1312a.
 dies 583b. 586b (ch.). fatalis 584a. festus 351b. 606b. indicii 544a. magnus picularis 1361a. b. na- talis 684a. paschatis 1115a. die claro 53b.
 differo 70b. 150a. 827a (pass.).
 dillicilis 655a. 1242b. ch. 621a. fait 1102b. 1242b. dillicilem facere 1242b. dillicilem partem habere 1242b.
 dilliculus 556a.
 diffido 231b. 232a. 1103a
 diffo 1086a.
 dillicens 560a.
 diffluo 408b. 428b. 766b. 775b. 808a. b. 816a. 1147a.
 diffractio 900b.
 diffringo 383a. 899b. 1095a. 1131a (bis). 1132a. 1135b. 1141b. 1285b. 1293b.

- diffundo 880 a, 1117 a, 1135 a, me 877 a, 1068 a, 1130 a, 1135 b, diffusio 1117 b.
 digitus manus et pedis 1148 b, 1149 a (ch.), minibus 1212 b, transversus 1148 b.
 dignitas regia 795 b, 918 a, diuideo 592 a.
 dilaceratio 946 a.
 dilacero 232 a, 946 a, verbis 1455 b, dilanatum, pecudes dilanatae 556 b, dilatio 556 a, 1135 b, 1239 b, 1285 b, dilato 1138 a, 1391 a, 1415 b, dilectus 245 b, 565 a.
 diligenter 591 b, ch. 29 b, 132 a, diligo 199 a.
 diluuium 560 b.
 dimidium 510 a (ter), 1103 b (ch.), dimidius sicut 232 a, pars dimidia 232 a, 510 a.
 diminuo 90 b, 304 a.
 diminutio 1280 a.
 dimissio 1417 b (bis).
 dimitto 779 a, 880 b, 1128 b, 1303 b, 1408 a (refl.), 1414 a sq. liberum 1008 a, 1092 a, 1101 a, 1414 b, dimoveo 940 b, 1084 b.
 dioecesis 337 a.
 dirae 99 b, 155 a, 1217 b, diris devovit 1217 a.
 directio rerum 934 b, 935 a, dirigo 366 a (nanum), 666 a, 934 a, 1325 b, 1401 a.
 diripio 196 b, 197 a, 228 b sq, 277 b, 306 b, 467 a, 906 a, 1420 a, 1455 a (bis).
 diruo 284 a, 390 b, 930 a, 1130 a, dirutio 391 a.
 dirutum, domus dirutae 391 a, discalecatos 590 b, 1421 a.
 discedo 59 a, 180 a, 379 a, 792 a (festinanter), 983 b, 1101 a, 1284 a (longe), ch. 59 b, 991 a, discepto 327 b, 593 a (recip.), 904 b, discerno 1-0 a, 203 a, 908 b, discerno 232 a, 556 a, 1239 b, discedo 225 b, 718 b, 1239 b, 1455 b (bis).
 disciplina 605 a, disciplinam admittere 605 a.
 discipula 219 b.
 discipulus 218 b, 757 a (bis).
 disco 105 b, 756 b.
 diserimen 1092 a.
 discombio 291 a, 1402 a.
 discurro 1378 a, 1478 b, discursatio 1478 b, discursio 1379 b, 1478 b, discurto 1095 a.
 disicio 880 a, 896 b, 900 a (pass.), 1130 a, 1419 a.
 disjunctio 180 a.
 dispello 854 a, 855 a, 1267 a (pass.), dispensator 192 a.
 dispergo 5 b, 198 a (bis), 429 b, 432 a, 880 a, 896 b, 900 a, 967 a, 1095 a, 1097 b, 1123 b, 1130 a, 1132 a, 1096 a (refl.), ch. 181 b, dispergens ventus 430 a.
 dispersio 1095 b? 1130 b, displiceo 177 a (ch.), 1-99 a, b, dispono 1069 a, 1083 b, 1323 b, 1317 b, ch. ibid., dispositio 1070 a (bis), 1503 b, dispulsio 893 b, dispulsam (pecens) 893 b, disrumpo 241 b (pass.), 1119 a, 1123 b, 1127 b, 1130 a, 1239 b, 1293 b.
 dissecio 231 b sq, 509 b, 717 b, 1091 b, 1104 b, 12-9 b, coelum 363 b, hostium 251 a, in frusta 366 a (ch.), 921 b, 1455 b, serrā 304 b.
 dissecta pars 251 a, regio 251 b, dissectio 251 a.
 dissimulo 887 a, 1448 a.
 dissipio 198 a, 383 a (pass.), 900 a, dissolvo 383 a (pass.), 477 a, 808 a, distendo 1119 a (os), 1132 b, 1135 b, distincte 1132 b, 1133 a (ch.), dicere 908 b, 1132 b, distinctus punctis 809 b, distingo 180 a, 908 b, 1102 b, 1104 a, 1131 b.
 distorqueo 999 b, 1001 a, distraho 826 b (refl.), 946 a, distribuo 483 b, 871 b, dona 1510 b, ditico 358 a, dithyrambus 1362 b, ditio 828 b.
 dito (are) 1081 a, ditio 906 a, 1035 b, diutius 995 b, diuturnus 906 a.
 divarico 1135 b, divello 620 a (pass.), 904 b, 930 b, diversus 1448 b (ch.), fuit 1448 a, b (ch.).
 dives 358 a, 384 b (pl.), 534 b, 783 a, 1081 a, 1380 a, factus est, fuit 653 b, 1081 a, 1380 a, divitem se simulare 1081 a.
 divexatio 411 a, b.
 divido 278 a, 483 a, 509 b, 511 a, 704 b, 799 a, 962 b, 1103 b, 1114 a, ch. 1103 b, 1128 a, in tres partes 1427 b.
 divinalio 1224 b (bis), divinator 1224 b.
 divino 875 a, 1053 a, 1224 a, diviniandi praecium 1224 b, divisio 485 a, 510 a, 1092 a, divitiarum 345 b, 454 a, 655 a, 886 b, 1081 b, 10-5 b, 1380 a, ch. 886 b, divortium 719 a.
 do 574 b, 767 a, 926 a, 1401 a, 1470 b, ch. 575 a, 929 a, largiter 1603 b, 1097 b.
 doceo 105 b, 202 b, 408 a, 573 a, 627 a, 756 b, 927 b, 1330 b.
 doctior 627 b, 756 b.
 doctriua 54 a, 605 b, 627 b, 761 a, 1440 b.
 doctus 773 a.
 documentum 40 b, 143 a.
 doleo 453 a, b, 475 b, 490 b, 563 b, 590 a, 652 b, 873 b, 989 b, 1056 a, 1188 a, 1495 a, ch. 710 a.
 dolor 527 b, 652 b (bis), 1056 b (quater), 1057 a, parturientium 439 b, 455 a (bis), 564 b, 1056 b, 1165 b, dolorem afferens 766 b, dolore afficio 652 b, 1056 a, dolosus 880 b, 1062 b, 1290 b, dolus 485 a (pl.), 674 b, 886 a, 1071 a, 1290 b (quater), dolos neclere 1172 b.
 domicilium 191 b, 403 a, 836 a (poët.), 1001 b, 1040 a, 1409 a (bis), 1512 a (pl.), ch. 1409 b, quietum 1259 b, habere 1408 b, praedire 1409 a, ch. ibid., domina 226 a, 263 a (bis), dominatio 828 a, 1266 a, 1418 b (ch.), dominator 827 b, dominum 828 b (bis), 873 a, 1396 b, dominor 223 a, 827 b, 1265 b, 1375 b, 1417 b, 1418 a (ch.), dominus 213 b, 263 a, 328 a, b, 827 b, 1211 b, 1375 b, 1419 a, ch. 226 a, 816 b, 1418 b, factus est 1417 b, dominum constitere 1418 a (ch.), domo (are) 496 b, 704 a, domus 32 b, 191 b, 196 b (ch.), d. palatia 193 a, e domo 1043 b, in domo 192 a, 1043 a, 1112 b, donec 991 b, donec non 211 a, dono 401 a, 490 b, 798 b, 1386 b, donum 243 a, 401 b, 575 b (pl.), 773 a, 798 b, 917 b, 929 a, b (bis), 1384 a, 1386 b, 1397 a, 1411 a, ch. 842 a, 929 a, meretricium 854 a (bis), dorcas 332 b, 1148 a (bis), 1489 b, dormiens 639 a, dormio 639 a, 1266 a (graviter), dormitatio 864 a (bis), dormito 864 a, dorsum 255 b, 256 a (ch.), 271 b, 2-2 a, 299 a, superius 1407 a, elypei 255 b, dos s. collocatio hiliae 1417 b, draco 1512 b, volans 1341 a, dromades 716 b, dubitator 963 a, dubium: sine dubio 88 b, ducenti 765 b, huius numeri signum 1244 a, duco 162 a, 351 b, 380 a, 560 a (poët.), 700 b, 855 b, 857 a, 871 a, 891 b, 1023 b, 1485 b, uxorem 186 b, 223 a, 760 a, 915 b, dudum 658 a, 1430 b, daleo 815 a, 832 a (ter), dulcis 832 a, 1063 b, fuit 815 a, 831 b, 893 a, 1063 a, dulcem reddere 831 b, dum 107 b, 175 a, 992 a, ch. 992 b, dum adhuc 999 a, dumtaxat 497 a, 835 a (ter), 1401 b, dummodo 834 b, dumus 497 a, duntaxat 1312 b, duo, duae 1449 a, b, 1518 b (ch.), huius numeri nota 171 a, duodecim 1450 b (bis), duodecimium 1450 b (bis), duplex fuit 1490 a, duplicatio 704 b, duplico 704 b, 1447 b, duplum 704 b, 1449 a, 1451 a, dure habeo 1243 a, durities 903 b (ch.), 1010 a, anima 1242 b, 1483 b, duro 1204 b, 1206 a (ch.), durans 1206 a (ch.), durus 289 b, 463 b, 607 b, 618 a, 1009 b, 1242 b, 1418 b, 1483 b, fuit 510 b (ch.), 1097 b, 1242 a, 1482 b, dix 28 b, 262 b, 380 a (pl.), 514 a, 794 b, 969 a, 1125 b (bis), 1228 a, belluens 554 a, familiae s. tribus 105 b.

E

- E, ex 172 a, 800 sqq, 1497 a, ch. 807 b, ex eo, ex eare 1430 b, ex quo 59 a, 677 a, ch. 607 b, ebrium 363 b, ebrietas 1296 b, 1410 b, ebrius 1410 b, se genere ebrium 1410 a, ebullio 189 b, 838 a, 845 a, 1285 a, 1317 a, ebullientem facere aquam 222 a, 1317 a, ebulitio 1098 b, 1317 a, ebur 1453 a, b sq., Eclatana 70 a, ecco, en 89 a, 108 b, 362 b (bis), 386 a, b, 735 b, ch. 104 b, 386 b, 1324 b, Ecclesiastes 1199 b sq., Eeron 1062 a, edictum 122 b, 348 a, 1137 a, b, ch. 359 b, 353 a, 1206 b, edo 89 a, 752 b, ch. 91 a, edo uxorem, clamorem 927 b, 1203 a, 1440 a, edoreo 408 a, 498 a, 572 b sq., Edom 26 a, Edomita 261, educatio 117 a, educeo (ere) 266 a, 1256 b, 1274 a, educeo (ere) 615 b, 900 b (ch.), 945 b, gladium 880 b, in bellum 615 b, 856 a, 1275 b, plantas 266 a, effatum Dei 315 b, 836 b, 918 a, b, effero (efferre): 615 b, 914 a, 957 a, 1274 a, ch. 900 b, 1275 a, se efferre 121 a, 252 b (poët.), 257 a, 914 a, 917 a, 1024 a, 1273 b, ch. 917 b, efferre laudem 957 b, 1273 b, 1320 a, vocem 1047 b, effervesco 323 b, 408 b, 950 b, 1318 b, 1326 b, efficio 593 b, 1076 a, 1325 b, effingo 178 b, 236 b, efflans 613 a, efflo animam 273 a, 896 b, mendacia 1093 a, efflorescentia 1126 b, effloresco 1126 a, effludio 514 a, 913 a (oculum), 1061 b, effluvia 209 a, effrenatus 1129 a, effrenatum ferit 1129 a, effugio 944 a,

- effludo 158 a, 232 b, 410 b, 417 b,
 428 a, 617 b, 845 a, 851 a, 890 a,
 926 a, 964 b, 972 a, 1068 a,
 1095 b (iram), 1278 b, 1325 a,
 1381 a, 1395 a (reſt.), 1465 a,
 ch. 890 b.
 effluſio 158 a (bis), 890 b, 965 a (bis),
 1345 b, irā 1305 b, 1472 b.
 effluſio verba 200 a, 1127 a.
 egeuus 12 b, 954 a, b, 1050 a, 1279 b,
 fuit 954 a, 1279 b.
 ego 6 a.
 egestas 505 b, 954 b.
 ego 124 b, 126 a, ch. 124 b.
 egedior 613 b, 900 b (ch.), ad bel-
 lum 614 a, qui egreſſus eſt 616 a,
 egreſſus 616 b.
 eheu 31 b, 39 a, 367 b,
 eia 362 b,
 eicio 548 a, 615 b, 632 b, 853 b,
 880 b, 1218 b, 1415 b, 1419 a,
 ch. 555 a.
 eiulatus 596 b,
 eiuſu 99 a, 103 a, 596 a, 856 b,
 1380 a.
 elabur 864 b, 922 b, 1105 a, 1338 a,
 elapſus fugā 1338 a, 1105 a (ter).
 Elamitae 1017 a (ch.).
 elapido 969 b.
 Elath 47 a.
 elatio 253 b (bis, poët.), 866 b,
 918 a (ter), b, 1275 a (ter).
 elatus 252 b (poët.), 917 a, b, 1274 a,
 1504 b, fuit 252 b (poët.), 257 a,
 917 a.
 electio 199 b,
 electus 199 a, 199 b (a Deo), 245 a, b,
 1233 a,
 elegantia verborum 1469 a.
 elegia 1207 b.
 elephantiſias 1389 a.
 elephantus 183 a?
 elevatio 1031 a,
 clevo 955 b, 1273 b.
 Elias 50 a.
 eligo 198 b ſqq., 238 a, 245 a, 460 a,
 1246 a, ſorte 756 a.
 Elis 106 b.
 Elisa 101 b.
 elychnium 1137 a.
 eloquens 202 b.
 eloque 795 b (poët.), ch. ibid.
 Elymais 1016 b.
 emancipio me 787 a.
 embryo 289 b.
 emendator 782 b.
 emendo me 245 b.
 emigratio 285 b.
 emigro 283 b ſqq., 614 a, 719 a,
 eminentia 866 b, 918 a (ter).
 emitto eſtodiū 1415 a.
 onno 711 b, 1221 a, ch. 403 b,
 1221 b, annuum 1457 b, uxore-
 rem 773 a.
 emollio 819 b, 1288 b.
 emolumentum 645 b, 647 b, 722 a.
 emorior 779 b.
 emplaſtrum 1032 b.
 emporium 946 b, 1289 a.
 emitio 947 a, 1222 a, b.
 emtor 1221 a.
 emtum 1222 a.
 emunctorium 761 a.
 en, v, ecce.
 enim 678 b, enim vero 680 b.
 entor volando in altum 18 b.
 eo (adv. loci) 1430 b, 1431, eo
 quod 165 b, 166 b (bis), 175 a,
 334 a (ch.), 1051 a, 1345 a,
 1496 a, eo quod non 209 a, b,
 eo ipſo quod 1346 a.
 eo, ire 149 a, 170 a, 186 a, 377 a ſqq.,
 560 a (poët.), 1261 a, ch. 59 b,
 371 a, 380 b, 991 a, ire docuit
 1261 b.
 ephodum ſacerdotis ſummi 135 b.
 Ephraim, Ephraimita, Ephratae
 141 a ſq.
 epiſcinum 122 a.
 Epiphania (urbis) 487 b ſq.
 epistoſa 23 a, 723 a, 967 a, ch. 23 b,
 925 b.
 epulatae 402 b, 542 a (bis), 712 a,
 lactatae 1333 a, tantae 1437 b.
 epulas apparare, facere 712 a,
 ſacrificiis inſtituere 90 a.
 epulor 29 a.
 equa 943 a, 1291 a.
 eques 1133 a, 1288 a.
 equitatio 1288 a.
 equito 1287 a.
 equus 942 b, 1133 a, velox 1289 b,
 equi ponderati 588 a.
 eradicator 1484 b (ch.).
 eradio 915 a, 931 b, 1061 b, 1209 b,
 1484 a.
 erectus ſteit 665 b, 998 a, erecto
 corpore 1206 a.
 erga 103 b, 168 a, 731 a, 1028 a,
 ergo 428 a, 667 a, 903 a, 1274 a,
 1323 b, ch. 428 a, 935 b, 1206 a.
 erinaceus 1226 a.
 eripio 792 a, 906 a, 1092 b, 1131 a,
 1386 a (ch.).
 errabundus 1269 b.
 erro (are) 1361 b (bis), 1362 b,
 1375 b, 1412 b, 1413 a (ch.),
 1412 b,
 error 1361 b (pl.), 1362 b, 1363 a,
 1375 b, 1412 b, 1413 a (ch.),
 1515 a, per errorem 1362 b,
 in errores egit 865 b.
 erubescio 190 b ſq., 508 a.
 erudio 604 b.
 erumpo 281 a, 1126 a, 1344 a, fe-
 cit 281 b, iudicia 1119 b, in iram
 1229 a.
 eruo 507 b.
 Esavus 1078 a,
 eſa 91 b.
 Eſra 1014 a.
 eſſedarinus 1429 a ſq.
 Eſthera 134 a.
 eſurio 1294 a, eſuriens ibid.,
 eſus 91 b,
 et 134 b (poët.), 393 b ſqq., et
 adeo 396 b, et quidem 394 a, et
 tamen 397 a, et — et 134 b,
 294 a, 395 a,
 etiamcum facere 501 b,
 etiam 134 a, 134 b (ch.), 293 b, 394 b,
 etiamcum 998 b,
 etiamsi 134 b, 135 a, 294 b, 397 b,
 668 b, 680 b.
 etſi 104 b, 107 b, 165 b, 175 a,
 397 b, 680 b,
 Eva 451 a.
 evacuatio 190 a, 1069 a (ch.),
 evacuo 190 a, 232 b, 910 a (pass.),
 996 a, 1065 a, 1278 b,
 evado 614 b, 792 a, 1105 a.
 evagino gladium 1427 a.
 evanesco 131 a, 379 a ſq., 686 a,
 983 a, 1002 b.
 evasio 485 a, 1105 b.
 evax 362 b.
 eveho 1274 b.
 eveho 482 b, 890 a, 891 a, 931 a,
 1061 b, 1265 b, 1427 a, ch. 890 a,
 1062 a, crines 820 a, ch. ibid.
 evenio 170 a, 186 a, 372 a, 375 a,
 898 a, 1233 b, 1236 b.
 eventus 73 b (felix), 1229 b, even-
 tum dare 186 b.
 everriculum 547 b.
 everro lutum 547 b, 941 a.
 everso 388 b (bis), 391 a, 1000 a,
 everso 387 b, 438 b, 884 b, 959 a,
 999 b, 1062 a (pass.), 1065 a,
 1072 a, 1073 b, 1419 b, ch. 439 a,
 radicibus 1209 b.
 evigilo 620 b.
 Evulſus thuyas 42 b.
 evuſus 973 a.
 evuſo milites 1231 b, 1440 a.
 evomo 966 a, 1200 b.
 Euphrates 858 a, 1134 b.
 curus 1194 a.
 evulgo 615 b, 845 a.
 evulſio 1062 a.
 ex, v, e.
 exacerbo 290 a, 492 b (pass.), 821 a.
 exactor operarum, tributū 851 b,
 1474 b.
 exactrix auri 322 b.
 exagito 851 b.
 exalto 257 a, 320 b (pass.), 917 a
 (pass.), 1273 b, 1320 a (pass.),
 ch. 1275 a.
 exameo apum 606 a.
 examio 198 a, 199 a, 1474 b,
 1503 b.
 exardesco 227 a, 620 a, 1192 b,
 ch. 620 a, irā 227 a, 518 b,
 528 a, exardescere ſivit iram
 519 a.
 exaresco 662 b, 920 a, 925 a, 1173 b.
 exandio 60 a, 357 b, 1048 a, 1085 b,
 1203 a, 1242 a, 1439 b.
 exanditio 1051 a.
 exaeco 961 b (ch.).
 exaeco 840 b, 908 b, 1347 a, cf.
 1457 a.
 excellens 647 b (ch.).
 excellentia 253 a (poët.), 647 a,
 918 a.
 excello 645 a.
 excelsus 866 b, 1274 a, b, 1276 a,
 locus 188 a, fuit 1291 b, 1320 a,
 — ſum fecit 1320 b.
 exceptio 805 a.
 excidium 541 b, 687 b, 1212 a,
 1230 b, 1240 a.
 excido conſilio 898 a, ſpe 190 b,
 excido 230 a, 343 a (pass.), 344 a
 (pass.), 509 b, 516 a, 675 a,
 717 b, 777 a, 891 b, 1212 a,
 1240 a, 1279 b, ch. 516 b.
 excipio benignae 915 b, 1234 a,
 1306 a.
 excisio 6 a.
 excisus 466 b.
 excito 301 a, 876 b (me), 951 b,
 1004 b, 1039 b, 1205 b, ad tu-
 multum 1313 b, litem 1415 a,
 excludo 278 b (pass.), 301 b (pass.),
 854 a, 1059 a, ova 231 b, 232 a
 (pass.).
 excoecatus fuit 1456 a, 1458 b,
 excogilo 178 b, 508 b, 531 b, 610 b,
 exorio 1136 a.
 excrementa 516 a, 616 a (bis),
 904 b, 1133 a, 1182 a,
 excubiae 1445 b, 1446 a,
 excubitores 1445 b, 1446 a,
 excurro (terminus) 615 a,
 excusſio 885 a.
 excusio 883 b, 893 b, 1419 a, den-
 tes 390 b, 929 b, 930 a, frumen-
 tum 437 b.
 exemplar 220 b, 343 a, 1133 b,
 1141 b, 1451 b.
 exemplum 605 b, 1247 b, epistolae
 1133 b, ch. ibid.,
 excusio 68 b.
 exeo 613 b, 900 b (ch.), 1096 a,
 ad bellum 614 a,
 exerceo me 1048 b.
 exercitatus 757 a, 773 a, 1083 b,
 exercitus 143 b, 454 a, b, 496 b,
 754 a, 1135 b, ch. 454 b.
 exhalatio terrae 35 b, 363 a.
 exhalo 362 b.
 exhaurio 1508 b.
 exhaustus 780 b,
 exhibeo 1063 a.
 exhilaratio 207 b.
 exhibitor 53 b, 207 b (pass.), 446 b,
 exigo pecuniam 616 a, debitum,
 tributum 851 b, 174 b.
 exiguus 426 b (ch.), 1178 b (neutr.),
 1212 a, fuit 1216 b,
 exilium 285 a, b, 860 a, ch. 285 a,
 duci in — 283 b, ducere, agere
 in — 284 b, 285 a (ch.), 890 a,
 eximius 62 a, 199 a, 647 b (ch.),
 fuit 645 a, eximium ſe præbore
 1103 a, eximio modo 1103 a,
 eximo 68 b, 1265 b.
 exinatio incolas 232 b, 910 a (pass.),
 exiſtito 1106 a.
 exiſto 373 a, 374 a, 636 b, 814 b,
 1039 b, 1204 b, ch. 88 a, 1206 a,
 exiſtialia 1506 a?
 exiſtiosus 821 b.
 exitum 6a (bis), 36 b, 157 b, 209 b,
 214 b, 317 a, 683 a, 821 b, 1000 a,
 1212 a, 1365 a, 1378 a, 1431 b,
 1436 b, ſubito 182 a, b,
 exitus 73 b, 616 b (bis), ad exitum
 perducere 1096 a.
 exorbito 1080 b.
 exordior 1047 b, 1049 b (ch.), 1139 a,
 exusa 1334 a.

- expando 429b. 553b. 825a. 851a. 876b. 1101b. 1117a. 1132a. 1. 1134b. 1135b. 1311b. 1312a. 1395a. 1462b.
 expansio 825b. 878a. 1132a. 1395a. expansum 1312 a.
 expeditio me 482b.
 expeditio bellica 454a.
 expeditus 482 a. 773 a. fuit 773 a. — tum reddere 482 b.
 expello 639b. 306a. 366b. 390b. 615b. 632b. 854a. 859b. 922a. 931b. 945 a. 1415b. e possessione 601 a. 633 a.
 expendo 615 a. 1106 b.
 experofacio 620b (pass.). 1004 b.
 experiscere 1004 a. 1008 b.
 exterior 373b. 460a. 571a. 1246b. Virum 571b. experiri legit 1247a. expertus 498b.
 expertus 37 a. 1489 a.
 expiatio 708a (pl.). — tionis prelium ibid.
 expilio 1455 a.
 expio 465a. b (recipr.). 706b. 915b (peccatum).
 expio 788 a. 1033 b (libidinem). explicatio 1136b. 1141a. ch. 1136b.
 explico 175b. 202b. 876b. 1090b. 1136b (ch.). 1141 a.
 explorator 198 b. 1261 b. exploratores mittere 1498 a.
 explorare 190b. 198 a. 199 a. 245a. 429a. 507b. 508b. 515a. 889b. 1120a. 1261 b. 1488 a.
 expono 1325a. vitam summo periculo 705b. 1063 a. 1419 a. 1453 b.
 exportatio 616 b.
 exporto 615 a.
 expositio distincta 1133 b.
 expostulo 1286 a.
 exprimo humorem 411 b. 814 b. uvas 1327 a. vulnus 412 a.
 exprimo 616 a. 1096 a.
 expugno 231 b sq. 755 b. 885 a.
 expulsio 306b. 1484 b (ch.).
 expulsus 854b. 945 a.
 exquiro 1498 a.
 excidendo hostes 277 a (pass.).
 excruciaris 425 a.
 execratio 99b (bis). 155a. 1217b. 1356 a. — tionem efflicere 155 a.
 exsecror 99 a. 154 b sq. 241 b. 425 a. 1189 b. 1217 a.
 exsequor 1076 a. 1205 b. 1421 b.
 exhibilio 1482 a.
 exhibitionibus 1482 b.
 exsiccatus 516 b.
 exsiccure 516 a. 639 a (pass.). 931 b (pass.). ch. 516 b.
 exsilio 1097 b. 1098 b. 1309 a. — lire legit 868 b.
 existo v. existo.
 exsorbere 814 b.
 expectatio 590 a. 843 b. 1320 a.
 expecto 453 a sq. 470 b. 589 b. 635 a. 725 a. 1179 a. 1201 a. 1320 a. 1455 b.
 expiratio (animae) 896 b.
 expiro 273 a. — rare fecit 896 b.
 expromo 1313 a.
 extinguo 347 a (pass.). 385 a. 424b (pass.). 516a. 656a. 1174a. 1431 b.
 extirpo 5 b. 214 a. 521 a. 910 a (pass.). 931 b. 1061 b. 1484 a. ch. 5 b.
 exto 636b. ch. 88 a.
 extro 215 a. 1075 a. 1205 a. 1274 a. 1323 b. ch. 215 b.
 exsugo 814b. 815 a.
 exsultans 1032 b (bis).
 exsultatio 283 a (bis. poet.).
 exsulto 282 a (poet.). 942 b. 955 b. 1032 b. 1038 a. 1309 a.
 extendo 638 b. 767 b. 788 a. 784 b. 876 b. 1135 b. 1340 a. 1462 b. 1474a. 1414 b. 1510 b. 1511 b. ch. 1416 a. me 768 a. 831 a. 1340 b (in lecto).
 extensio 768 a. 878 a.
 exterior, us 456 b.
 extermino 227 b.
 extra 456 b. 735 a.
 extraho 389 a. 482 a. 616a. 823b. 826 a. 922 a. 1412 b. 1420 a. 1426 b.
 extraneus 781 b.
 extrematas 139 a. 421 b. 687 b. 697 b. 1086 b. 1088 a. 1227 a. b (bis). 1229 b. 1336 a.
 extremus, a, um 421 b. 1227 a. b. 1229b. extrema pars 73b. 1086b.
 extrinsecus 456 b.
 extrudo 326 b. 366b. 854 a.
 exules 285 a. 285 b. ch. 285 a.
 exuo 482 b. 906 b. 922 a. 1135 b. 1427 a. exutus 1421 a.
 exuviae 483 a. 1420 b.
 Ezechias 464 a.
 Ezechieel 464 a.
 Ezechgeber 1057 b.

F

Faba 1106 a. genus ponderis et nummi 305 b.
 faber 116 a. 529 b. 1040 b. maritarius 269 a.
 fabricatio 530 a (bis).
 fabricor 525b. 1075a. 1117b (poet.). ch. 978 b.
 fabrilis opus 530 a.
 fabulam facere aliquem 828 b. 1432 b.
 facies 127a. 1086 a. 1108b. ch. 127 b.
 facilis fuit 1216b. — lem se praebuit 1306b.
 facinus 263b. 1034b (ter.). 1077b. 1118 a (bis). praeciarum 1118 a.
 magna facinora 263a. 267a (bis). 623 a. parare 266 a.
 facio 928b. 1075a. 1117b (poet.). 1325b. 1401 a. ch. 978b. 1326a. 1376b. aliquem aliquid 767 a. 928 b. 1401 a. summo studio 1400b. mazui facio 266a. 531b. 1069b.

factum 316 b. 570 a. 1077 b. 118 a (poet.). stipendium 623 b. turpiter 1215b. improbe 1314 a (bis). fortia facta 293 a.
 facultas 1313a. — tates 371b. 675b. 1290 a. — tates resistendi 1207a. — tatem habere 1059 a.
 faeces 1133 a. 1444 a.
 fallacia 389 a. 674 b. 1479a. fallax 484 a. 1060 b. 1062 b. 1290 b. rivus 674 b.
 fallo 275b. 674 a. 676 b. 1060 a. 1290a. ferellit spes 196 b. 1479a. 1505 a.
 falsum 1370b. 1479a. falsa 1505b. falso 1479 a.
 falsy 421 b (pl.). 522 a. messoria 845 b.
 fama 1432 a. 1440 a (bis).
 fames 638 b. 705 a (poet.). 910 b (poet.). 1294 a (bis). fame confectus 1294a. pressus 290a (poet.).
 familia 106b. 193a. 433a. 591a. 595 b. 596 a (pl.). 606a. 980b. 1042 a. 1463 a. paterna 193 a.
 familiaris 105 b. 602 b. 953 b. 979 b. fuit cum re 1408 b.
 familiaritas 574 a. 602 b. 888 a. — tatem contrahere cum ai. 954 a.
 familiariter oti 1306 a.
 famosus 1432 a.
 famulus, famula 894 a. b. 1462 b. 1485 a.
 famaticus 1364 a.
 far 702 b. 753 b.
 farina 959 a (purissima). 1071 b (cessator). 1219 b.
 farrago 212 a. — ginem praebere 211 b.
 fascia 140 b. 537 b. 548 a. 1175a. vulnerum 150b. 537 b. 1032 b.
 fasciis involvere 537 b. fasciam vulneri applicare 150b.
 fasciulus 20 a. 1188 b.
 fascinato 442 b.
 fascino 441 a. 1593 b.
 fastidio 198a. 223 a. 297 b. 408a. 423 b. 911 a. 1202 a. 1208 b. 1319 a. 1347 a. c. f. 1379 a.
 fastidium 298 a. 412 b. 1347 a. — ditio esse 412 b.
 fastigium 543 a. 698a (templi).
 fastuose loqui, agere 266 b.
 fastuosus 252b. 253 a. b. 257 b. 1349 a. fuit 257 a.
 fastus 253a (ter.). 253b (bis). 257b. 409b. 987 a. 1275 a. 1347 a. 1349 a.
 fateor 846 b.
 fatidicus 364a. spiritus 35a. 573b. mulier fatidica 839b.
 fatigo 978 a.
 fatum 798 a. fata 994 a.
 fatuum 1515 b.
 fauces 501 a. 306 a. 498 b. non-fata 988 a (bis).
 favo 367 a. 499 a. 916 a.
 favilla 1093 b.
 favore 488 b. 510 a. 501 a. 507 a. 893 a. dei 243 a.
 faustus 545 b.
 favus mellis 1157 b.
 fax 759 a.
 Febris ardens 342a. 528b. 1192b. 1314 b.
 fecundo v. locundo.
 fel 822 a (bis).
 felicitas 54a. 55b. 164a. b. 470a. 546 a. b. 599 b. 643 a. 1151b. 1392 a (metaph.).
 felix 243 a. 545 b. fuit 162 a.
 felitem praedicare 162a. 135-b. reddere 162 a.
 Felidae grex 1083 a.
 femina 87 a. 909 a.
 feminalis sacerdotum 695 b.
 femoralis 990 b sq. (ch. pl.).
 femur 631 a. 1098 a. ch. 631 b.
 fenestra 145b. 401b. 478b. 1152b. ch. 604 b.
 fenus v. fenus.
 fera 183a. 1153b. 1296b. 1390b.
 ferendum 409 a. 1125 a.
 feretrum 776 b. 878 a. 1403 a.
 ferio 298b. 382b. 781b. 782a (ch.). 850b. 883b. 1435a. coram 848 a.
 ferire foedus 718a. pectus 1516b.
 ferior (ari) 201 a. 446 b. 1359 a. 1474 a. ch. 201 a.
 fermentatum 492 b (bis).
 fermentum 1318 a.
 fermentum 1318 a.
 fero 186 b. 510a (poet.). 665 a. 917 a. dolores 935 b. foetum 1124 b. fructum 1122 b. 1124 b. 1125 a. ch. 4 a. acre 730 a. patienter 843 a. necum 186 b. praee me 466 a. cito ferri 379b sq. 1122b. 1124b. ferre posse 940b. ferocia 1267 b. 1390b.
 ferociter ago 1267 a.
 ferocia 262 a. 601 a.
 ferox 288a. 1267b. — roccia reddio 1267 a.
 ferrum 239a. 1104 a. 1126a (ch.). micans gladii 743b. 744 b.
 ferruminatio 312 b.
 fertilitas 358 a.
 fertum 798 b.
 ferveccio 1317 a.
 ferveo 459a. 493a. 1019b. 1317a. 1318 b.
 fervor animi 563 b. solis 157 b.
 fessus 564 b (bis). 610 a. 1019b. fuit 564 b. 609 b.
 festinanter, festine 132a (ch.). 459b. 773 a. 1193 a.
 festinatio 773 a. ch. 182 b (bis).
 festiva 53 a. 182 a sq. 459 a sq. 772 b. 864 b. 1096b. 1098 a. 1278 a. 1349 b.
 festinus 459a. 874 b.
 festuca 288 b.
 festum 44 b. 584 a. 606 b. non-sium 581 b.
 fetus v. foetus.
 fibula 443 a. 497 a.
 fietio 519 a.
 ficus arbor et fructus 1490 b. manantia 1090 b. praecox 206b (bis). messis ficuum 1269 b. ficos colere, colligere, comedere 213 a.

- fidelis 114 a. 115 a (ch.). 116 a.
 fidenter 200 b.
 fides 116 a (ter). 117 a. 905 b.
 fidem dare 566 b. 1355 b. ha-
 here 114 b. frangere, fallere
 1478 b. in fidem se tradere
 1422 a.
 fides (num) 799 b. pulsare 848 b.
 fiducia 200 b (ter). 201 a. 327 a.
 503 b. 701 a (bis). 905 b. 1201 b.
 — eam collocare in atq. 200 a.
 503 b. 914 b. 1458 a.
 fidus 114 a. 115 a (ch.). 116 b.
 testis 1439 b. fuit 114 a.
 figula 522 b.
 figo 878 b. 928 a. 1039 b. 1517 b.
 tentorium 32 a. 878 b.
 figulus 618 b. 1100 b (ch.).
 figura 279 b. 1330 a.
 figura 1311 a
 filia 219 a. adoptiva 219 b.
 filius 219 a. 236 b. 594 b. 595 a.
 (poët.). ch. 236 b. regis 217 a.
 deorum 237 a (ch.).
 filum 77 b. 266 b (intortum). 281 a.
 341 b (encl.). 452 a. 1140 a.
 1210 a. 1452 a (coecineum).
 finemus 345 a. 1471 a.
 finus 344 b. 1133 a.
 findo 181 b. 231 b. sq. 233 a. 509 b.
 1101 a. 1103 a. 1104 b. 1131 b.
 1438 b.
 fingo 178 b. 215 b. 236 b. 618 b.
 1056 a. 1100 b (ch.). 1115 b.
 1159 b.
 finio 686 b. 1508 a.
 fisis 73 b. 657 b. 943 b. 1051 a. 1060 b.
 1223 b. 1226 b. 1227 b (quater).
 1229 b. ch. 943 b. 1228 a. fines
 (territorium) 259 a. terrae 139 a.
 finem facere, imponere 343 a.
 686 b. 943 a. 1223 b. 1229 b.
 1360 a. 1421 b. ch. 943 a. 1422 a.
 habere 943 (ch.). 1359 b. 1508 b.
 in fine 73 a. 143 b (ch.).
 fio 236 a. 373 a. 375 a. 928 b. 978 b (ch.).
 1077 a. instar 373 b. 934 a.
 fiat 116 b.
 firmamentum coeli 1312 a.
 firme, emittere 666 b. 670 b.
 firmitas 116 a. 117 a. 645 a. 903 b
 (ch.). 1010 a.
 firmo 118 a. sq. 462 sqq. 826 a.
 998 a. 1057 a. 1518 a (ch.).
 firmus 114 a. 118 b. 463 b. 617 a
 (ch.). 618 a. 960 b. 1009 b.
 1242 b. 1483 b. fuit 114 a. 118 a.
 453 a. 462 a. 667 a. 1057 a.
 1482 b. steit 667 a. — munus
 facere 262 a. 462 sqq.
 fissa 1101 b.
 fissus 524 b.
 fissastra 181 b. 232 b. 913 a. 963 a.
 1293 b. 1435 b (angulae).
 fistula 988 b. 1452 b. (ch.). fistulâ
 canere 1482 a.
 fistulo 1183 a.
 fuscus fuit 109 b. 843 b. 1283 b.
 flagellum 418 a. 421 a. 885 a.
 1082 b. 1378 b. 1379 a.
 flagro cupidine 37 b. irâ 619 b.
 studio 342 a. 1220 b. ch. 342 a.
 flamma 54 b. 743 a. b (ter). 774 b.
 759 a. 1314 a. 1351 b. ch. ibid.
 flammio 744 b. 759 a.
 flavedo 632 a. b.
 flavus 632 b. fuit 406 b.
 flecto 37 a. 506 b. 746 b. 759 a.
 877 a. 1007 a. me 714 b.
 fleo 205 a. b. acerbe 821 a.
 fletus 205 a. b (ter). 206 a. 1280 a.
 flexio 1007 a. iuris 878 a.
 flo 613 a. 896 b. 919 b. 923 a.
 1085 b. 1093 a. 1117 b. 1270 b.
 flare fecit 919 b.
 flores 867 a. 907 a. 1126 a. 1158 a.
 flos 907 a. 1126 b. 1158 b (bis).
 lactis 486 a. vitis 959 b.
 furtus 288 a (pl.). 371 b (pl.).
 1358 b.
 fures 869 a.
 fumen 380 b. 385 b. 560 a. 857 b.
 1354 a. ch. 858 b.
 fuo 378 b. 380 a. b. 408 b. 821 a.
 851 a. 857 b. 869 a. 1157 b.
 1265 b. ch. 846 b. largiter 1395 a.
 fluxus 560 a. b. 855 a. ch. 858 b.
 magnus 598 b.
 fluxus (us) 408 b. largus 355 b.
 lenis 76 b. seminis equorum 431 b.
 foculus 672 a.
 focus 249 b (pl.). 672 a. Dei 147 b.
 fodina salis 712 a.
 fodio 294 b. 507 b. 540 a. 671 a.
 711 b. 913 a. 1090 b. 1347 a. cf.
 1457 a. agrum rastro 1013 b.
 aquam 1209 b.
 foecundatio 1125 a.
 foecunditas terrae 1437 b.
 foecundo 432 b (pass.). 595 a.
 foecundus fuit 1124 b. — dum red-
 dere ibid.
 foeditas 1068 b. 1090 b. 1300 b.
 foedus, a, um 1299 b. neutr. 212 b.
 1090 b.
 foedus (eris) 116 b. 238 a. 460 b.
 461 b. 890 b. iuramento confir-
 matum 99 b. foederis signum
 239 a. inire 983 b. perfide fran-
 gere 1479 a.
 foenerator 920 b.
 foenerator 919 b. 920 b. 922 a.
 foeniscia 277 a.
 foenum 536 b. serotinum 762 a.
 foenum 949 b. 922 a. 1257 b (bis).
 foeteo 176 b. sq. 423 b.
 foetulum reddere 177 a.
 foetor 177 a. 1163 a.
 foetus 1125 a. bestiarum 218 a.
 1364 a. primogenitus 1101 b (bis).
 — tum proferre 1124 b.
 folium 1024 a. recens 556 b.
 follis 896 b.
 folius 175 b. 616 b. 1018 b. 1019 b.
 1210 a.
 foramen 56 b. 458 b (bis). 479 a.
 912 b.
 foras 457 a. b.
 foreeps 761 a.
 fores 339 a. b.
 forfex 420 a.
 foris (adv.) 456 a. b.
 forma 279 b. 1160 a. 1161 b (bis).
 1248 a. perfecta 1503 b. pulchra
 1491 a.
 formato 619 a. b.
 formica 499 a. 889 a.
 formidabilis 811. 622 b.
 formido 275 b. 1107 a.
 formo 618 b. 1056 a.
 formositas 546 a.
 formosus 199 a. 1491 b.
 fornax 659 b. 672 a. 1513 a. ch.
 1512 b. coquinaria 672 a. late-
 raria 741 b.
 fornicata domus 256 a. — tum
 opus 20 a. 256 a. 496.
 fornix 20 a. 256 a. 496.
 foro 908 b. 1090 b.
 fors 1091 a.
 fortasse 42 b. 572 b. 785 b.
 forte fuit 1236 b.
 fortis 18 b (bis). 47 a. 48 a. 49 a
 (pl.). 118 b. 141 b. 262 b. 463 b.
 504 b. 645 a (pl.). 675 a. 1009 b
 (bis). 1058 a. 1072 b. 1518 b.
 ch. 1518 b. fortia facta 263 a.
 fuit 18 a. 42 a. 118 a. b.
 462 a. b. 504 a. 751 b. 1058 a.
 ch. 504 b. — tem facere 262 a.
 462 b. 1058 a. se gerere 262 a.
 463 b.
 fortiter aliquid facere 788 a.
 fortitudo 46 b (bis). 263 a. 454 a.
 fortuito 1141 a.
 fortuna 264 a. dea 162 a. 264 b.
 798 a.
 fortunatus 243 a.
 fortuna 241 a.
 forum 336 a. 1281 a. 1381 a. 1459 b.
 in foro 1460 a.
 fossa 525 b. 558 b.
 fossor 92 b.
 fovea 175 b. 176 a. 294 b. 712 a.
 1100 b. 1377 b (ter). 1387 a (bis).
 ch. 256 b.
 foveo pullos 321 b. 1283 b.
 fractio, fractura 726 b. 1229 a.
 1293 b. 1298 b. 1358 a. b.
 fractus 540 b. 1298 b. 1357 b. ch.
 1493 a.
 fragilis 1493 a (ch.).
 fragmenta 1351 b.
 fragor 338 a. 1371 a (bis). — ore
 celere 1370 a.
 frango 268 b. 477 b. 540 a (pass.).
 696 a (pass.). 726 a. 1096 a. 1119 b.
 1127 b. 1131 a (bis). 1132 a.
 1141 b. 1228 b. 1298 b. 1303 a.
 1314 b. 1351 b. 1357 a. sq. ch.
 1493 a. animum 1049 a. 1357 b.
 cervices 1072 a. fidem 1478 b.
 metu frangi 540 a.
 frater 63 b. 109 b. ch. 64 b. uter-
 minus 201 b. 216 a. patris 324 a.
 fraternitas 66 b.
 fratria 562 b.
 fraudo 229 a.
 fraudulenter agere 177 b. 886 a.
 fraudulentia 1479 a.
 fraudulentus 674 b. 886 b. 1060 b.
 1290 b. neutr. 51 b.
 frans 389 a (pl.). 450 b. 485 a (pl.).
 674 b. 886 a. 919 b. 1060 b.
 1290 b (quater). 1314 a. 1479 a.
 fremitus 364 b. 857 b (bis). 874 b.
 fromo 364 a. 383 b. 836 a. 857 b.
 1264 a.
 frendeo 527 b.
 frenum 440 a. 646 b. 830 a. 1293 b.
 frequens 1130 b.
 frequenter 356 b.
 frico 819 b. 820 b.
 frigeo 1093 a. 1175 a.
 frigidus 1240 b.
 frigo 1215 a.
 frigus 1175 a. 1237 b. 1240 b (bis).
 frivole se gerere 751 a.
 frivum 443 b. 1215 b.
 frondeo 1298 b.
 frons (dis) 1053 b (bis). 1054 b (pl.).
 1089 b (bis). 1173 b. 1230 b.
 ch. 1054 a. 1055 a. recens 536 b.
 oleagina 107 b.
 frons (tis) 815 a. 1110 b. 1250 b.
 nltum frontem habens 258 a. a
 fronte 777 b. 1110 b. in fronte
 777 b. 1111 a. 1251 b.
 fructifera arbor 1124 b. 1125 a.
 fructus 187 a. 675 b. 1078 a. 1125 a.
 ch. 4 b. uteri 1125 a. — tum
 tulit 1122 b. 1124 b. 1125 a.
 ch. 4 a. — ctus praecoces tulit
 206 a.
 fruges 91 b. 987 b. 1125 a. 1230 b.
 hortenses 713 b.
 frumentum 91 b (bis). 245 b. 321 a.
 1358 b. effusum, vile et sponte
 crescens 947 a. cf. 1389 b. 965 a.
 tostum 1215 b.
 fruor 90 b. frui fecit 1247 a.
 frustra 363 a. 500 b. 1271 a. 1479 a.
 1494 a.
 frustum, frustulum argenti 1308 b.
 carnis 926 a. panis 1141 b (bis).
 ch. 306 b. 1240 a.
 frutex 1329 a. balsamifera 247 b.
 fucus oculus 676 a.
 fuco 1094 a.
 fuga 485 a. 506 a. 860 a. 865 a.
 1105 b. in fugam se dare 864 b.
 fugax 240 a.
 fugio 239 b. 387 b. 459 b. 506 a.
 853 b. 859 b. 864 b. 867 a.
 1338 a. ch. 853 b. 860 a. tre-
 pide 182 a. 505 b.
 fugitivus 240 a (bis). 1338 a.
 fugo 239 b. 853 b. 855 a. 864 b.
 884 b. 1072 b. 1095 b. 1266 b.
 fulcimentum 158 b.
 fulcio 113 b. sq. 158 b. 960 b. 962 b.
 1303 a.
 fulcrum 568 a (pl.). 962 b. 1458 a
 (quater).
 fulgeo 207 b. 408 a. 848 a. 1152 a.
 fulgor 848 a.
 fulgur, fulmen 54 a. 156 b. 198 a.
 244 b. 280 a. 462 a. 511 a
 (poët.). 1314 a.
 fulguro 244 b.
 fullo 657 a. 1261 b.
 fulmen, v. fulgur.
 fulvus 632 b.

fumarium 145b.
fumo 1050a. fumans 1080b.
fumus 1080a, 1213b.
funda 1218b. fundae gemmarum 1357a.
fundamentum 28a. 113 b. 166b. 602 b. 603a (quater). 670b (ter). 694a. 1040a. 1210b. 1312a. 1454b. eb. 167a. —ta iacere 626b.
fundatio 602b. 603a (ter).
fundatus fuit 114a.
fundito 1218b.
funditor 1218b. 1219a.
fundo (arc) 601b. 666a. 928a. 1264b. 1324a. 1400b.
fundo (erc) 158a. 428a. 431b. 617b. 890a. 964b. 1159a. 1465a. eb. 890b.
fundus 1210b. 1312a. foveae 153b (ch.).
funis, funiculus 438a (poët.). 439b. 646b. 647b. 827a (pl. poët.). 912b. 988a. 1140a. 1301a (bis). 1202a. iuaceus 21b. mensorius 439b. 1201b. nauticus 439b.
fur 296a.
furca 1219a.
furnus 1513a.
furor (ari) 295a sq.
furor (oris) 157a (Dei). 425b. 1364a. eb. 590b.
furtim agere 295b.
furtum: furto abstulit 295a sq.
furto ablatum 296a.
fuscina 417a (bis).
fuscus 455b. 1342b.
fusiliis 618a.
fusio metalli 618a (ter). 890b.
fustis 644a. 757a (hovinus).
fusum 618a.
fusura 618a (bis).
fusus (i) 1105b.
futurae res 169b. futurum tempus 72b. 73b. 1035b. 1284b. eb. 73b. 1036b.

G

Gabriel 263b.
galbanum 474a.
galea 657a. 1190b.
Galilaea 287a b.
Ganges 1096b?
gargarizo 305a.
Garizim 301b.
garrio 989b. 1127a. garriens 990a.
garrulus 913b. 1137b.
Gath 849a.
gaudeo 446b. 1047a. 1326b. 1332b.
gaudium 446b. 995b. 1327a (bis). eb. 446b.
Gaza 1010b.
gazae 296a (ch.).
gazyphylacia templi 296b. 8*3a. eb. 296a.
gelo 1225a?

gemellus, geminus 1490a (ter).
fuit ibid. gemellos peperit ibid.
gemulus 125a. 128a. 364b. 837b.
gemma s. lapis pretiosus 16a. 500b.
gemmae inclusae 789b (bis).
Gemmarum species 261b (rubicunda). 355a. 383a. 641a (iaspis). 763a. 896b (carbunculus). 1101b (topazius). 13161b (chrysolithus). 1369b (onyx). gemma floris 1101b.
gemo 69a. 125a. 837b. 856a.
gena 752a. 1312b.
genealogia 591a. 596a.
gener 539b.
generatio 330b. 596a (pl.).
generosus 848a.
genetrix 594a.
genista 1317a.
genitalia muliebria 909a.
gens 272a (pl.). 433a. 595b. 596a (pl.). 763b. 1041b. 1402b. eb. 433a. 764a.
gentiles 272a.
genu 242b. eb. 242b. 1288a. dextere 19a (aegypt.). 240a. 242b (ch.). 696a. 714b. in genua procumbere iussit caelestis 242a.
genus 591a. 1463a. 1484b. humanum 24b. 249a. 331a. 433a. 1042a.
gemen 357b. 1173a. producere 357b.
germinatio 1173a.
germino 357a. 859a. —nare facere 357b. 859b. 1172b.
gero 1517a.
gestatio infantium 554b.
gestu 1044b. parvulus 113b. 553b. 917a.
gibbusus 259b.
gibbus 255b. cameli 319b.
gigantes 599a. cf. 1302a.
gigno 236a. 594b. 1075b.
Gilon 281b.
Gilead 290b.
glaber 484a. 820a. fuit 483a. 791b. 1081b. 1105a. glabrum fecit 1237b.
glacies 92b. 263b. 1237b (bis).
gladius 244b (poët.). 516b. 672b. *διόρουτος* 1088b. gladii stricti 1139b.
glarea 511b.
gleba 275b. 304b. 1055b (pl.). 1260b.
glonus columnae 288a. aureus 692a.
glonus 1175a.
gloria 367b. 382a. 655a. 1010b. 1090a. 1432a. —riam sibi parare 654a.
gloriotio 1090a.
glorior 367a. 380b. 381a. b. 654b. 1089b. 1352b. falso 1098b.
gloriosus 28b. 53a. 654b. 1432a.
gluma 775a.
gnomon 1031a.
Gog et Magog 270b.
Gomorraha 1046a.
gonorrhoea 408b.

Gosen 307a.
gracilis 348b. 1414b?
gradior 1176a.
gradus 977a. 1031a. gnomonis ibid.
Graecia 587b.
gramen 513a. palustre 67a. tenerum 357b.
granarium 275b (bis). (cf. herereum).
grandaeus 585b.
grandino 237a.
grado 16a. 92b. 237b. 1237b (poët.).
granulum 1189a.
gramum pondus et summus 305b.
grana 1124a.
grassor 380a. b.
grassor 379b ssp. 1135b.
gratia 500a. b (bis). 501a. 503a. 553a. 1283a. 1307a. gratiam alicuius implorare 1306b. in gratiam 987b. in gratiam recipere 1306a. gratias agere 565b. eb. ibid. gratiarum actio 569a.
gratificor 499b. 915b.
gratiosus 863a.
gratis 372a. 500b.
gratus 544b. 836a. fuit 836a. —tum facere 499b.
gravatus fuit 1242b.
graviditas 390a.
gravidus 395b. gravis 390a (bis). facta est 389b.
gravis 266b. 620b. 654b. 1242b. fuit 462b. 620b. 655b. 1242b. —vem facere 654a. 1242b.
gravitas 92a. 656a. 878b. eb. 287a.
gromium 437b.
gressus 163b (bis). 380b (bis). 1118b. 1135b. 1176a. b. 1262a.
grex 272b. 996b. 1145a. 1290a. 1296a.
grossuli 1090b.
grus 923a.
grullus 1167b.
gubernatio 440b.
guberno 1294b.
gula 751a.
gurgues maris 385b. 1157a (ter).
gusto 90b. 552b. 553a (ch.).
gustus 553a. eb. ibid.
gutta 821a. 879a. foris 1294a.
guttur 301a. 306a. 751a.
gynaeconitis 192b. 448b.

H

Habenas dare 1129a.
habeo 374a. 637b. eb. 88a. male 1033a. pro 531b. 928b. 1246a. non habeo 82b.
habitaculum 192b. 275b. 952b. 1409a (bis). eb. 1409b.
habitans (adj.) 860b. 1408b.
habitabilis fuit 635b.
habituatio 32b. 331a. 332a (ch. bis). 403a. 636b (bis). 670b (bis).

861a (bis, poët.). 1011b. 1002a. 1223a. 1409a. eb. 332a (bis).
habitor 635b. 636b.
habitratrix 220a (coll.). 635b. 860b. habitio 330b. 403a. 496a (poët.). 635a. 750a. 1408b. eb. 330b. 643b. 1409a. 1479b. —tare fecit 636a. 643b (ch.).
habitus 1110b. 1401b.
Hadadesor 365b.
halimus 791a.
halitus 363a. b. 960b. 922b. 1270b.
hamus 499a. 951a (pl.). 1174b.
harioior 1053a. 1224a.
harioilus 34b. 573b. 1224b.
hasta 496a. 878a. 1059a. 1291a. 1333a.
haurio 339a. 531a. 1346a. ter ram 291a.
hanstrum 340a (bis).
haredomas 1356a. annorum 1356a.
hebes fuit 555a. 633b. 1189a. factus est 1199a.
hebetor 654a.
Hebraeus, a. i. 986b (poët.). 957a. Hebron 442b.
Heliopolis 52a. b. 522a.
Hellas 107a?
Heraeopolis 501a.
herba amara 822b. aromatica 1309b. inutilis 177b. tenera 357b. viridis 632a. 1074b. eb. ibid.
hereditas 302b. 439b. 633b. —tatem accipere 633a. 871b.
herodito 633a. —tare fecit 572a. heres 633a.
heri 123a. 777b (bis).
hermon 521b. 1334b. 1481a.
heros 15b (bis). 48a. 49a (pl.). 146b. cf. 1248b. 262b (poët.). 1058b (pl.). eb. 262b.
herus 328a.
Hesperus 855a?
heterogenea 684a.
heul 39a. 370b.
heus 371a.
hie, haec, hoc 360a. 4*+a ssp. 406a (poët.). eb. 357a. 346b. hic 368b. 406b. eb. 337b. haec 368b. 406b. eb. 309a. hoc 309a (ch.). hic - ille 404b. hi, haec, haec 94a (bis). eb. 94b (quater). hi 383b. haec 387a. hic 383a. 356b. 405a. b. 651b. 1092b. hic - illic 386b. 651b. 1430b.
hiemo 523b.
hiems 974b.
Hiericho 1006a. 1273a.
Hierosolyma 159b (poët.). 628a. 629b (ch.). 1422b (poët.).
hilaris 515a. fuit 544b. 591a. —larum fecit 591b.
bilaritas 54a. 545a.
bilaro 544b.
hinc 405a. hinc — inde 1093a.
binio 1152a.
hinuitus 1152b.
hinuitus 1055b.

- bio 1101 b.
 hippopotamus 183 a.
 bircus 1083 b, 1183 b, 1335 a.
 1501 b, ch. 1183 b.
 hirsutus 1335 a.
 hirudo 1038 b.
 hirundo 355 a, 942 b, 990 a (poët.).
 Hispania 1315 a.
 historia 596 a.
 historiographus 415 a.
 hodie 584 a, hodieque 991 b.
 boedas 265 b.
 holocaustum 690 b, 1029 b, ch.
 ibid, quotidianum 776 a, h. of-
 ferre 1023 b.
 homicida 1307 a, b, homicidam
 agere 1307 b.
 homo 24 a, 84 a, ch. ibid, 830 a (pl.),
 902 a, 1042 a, Poët.: 25 a, 128 b,
 262 a, ch. 128 b, homines mali
 128 b, vulgares ibid.
 humanitas 86 b.
 honeste ago, vivo 691 b.
 honestus 545 a, 1151 a.
 honor 307 b, 621 a, 655 a, ch. 621 a,
 honoratus 621 a, 654 b, fuit 654 a,
 honorifice 655 b.
 honore 367 a, 654 b, 1089 b (pass.),
 ch. 367 a.
 Hophra (Apries) 508 b.
 hordeum 1335 a.
 Horeb 517 a.
 horans 449 b.
 horrendum 1461 a (ter).
 horreo 961 a, 1334 b, 1442 a, 1461 a,
 horreum 17 b, 130 a (pl.), 144 b,
 275 b.
 horridus, horrificam 1436 a.
 horribilis 961 a.
 horror 1072 b, 1107 a, 1225 b,
 1334 b, 1514 a, horrorem inca-
 tere 1513 b.
 horsum 386 b.
 hortor 120 a, 604 b, 998 a,
 hortus 296 b, 297 a (bis), 713 b,
 1124 a.
 hoseas 641 a.
 hospes 274 b, 275 a.
 hospitium 275 a, 750 a.
 hostis 80 b, 412 a, 1020 a, 1091 a,
 1149 (pl.), 1188 a (poët.), 1204 a,
 1327 b, 1334 a (ter), ch. 1020 a,
 1334 a.
 huc 383 a, 386 b, 651 b, 1093 a,
 huc — illic 80 b, 386 b, 651 b,
 hucusque 383 a, 386 b, 651 b,
 669 b, 994 a, 992 b, ch. 651 b,
 652 a, 992 b, hucusque — illic-
 usque 651 b.
 huismodi 652 a (ch.).
 humeralis 135 b, 725 a.
 humerus 724 b, 1407 a.
 humilis 752 a, fuit 752 a, 1285 b,
 humilio 327 b (pass.), 1387 b.
 humilis 1366 b, ch. ibid, fuit 327 a,
 1465 b, humilem reddere 1466 a,
 humilitas 1466 b (bis).
 humus 27 a, 154 a, sicca 1005 b,
 hyaena 1149 a.
 hydria 600 a.
 hymnos 122 a, 382 a, 421 a, 1106 b,
 1362 b.
 bypocrita 501 b.
 byrrus syriacus 1467 a.
 byssopum 57 b.
- I
- laeio 565 a, 626 b, 880 b, 898 b,
 1290 a, 1325 a, 1415 b sq, 1419 a sq,
 ch. 565 b, 1290 a, sortem 565 a.
 Jacobus 1061 a.
 iactantia 1099 a.
 iactatores 1098 b.
 iacto 381 b (refl.), 963 a.
 iacturam facere 870 a (ch.).
 iaculatio 358 b.
 iaculator 627 a.
 iaculor 626 b, 1253 b? 1290 a,
 iaculum 683 b, piscatorum 1167 a.
 Jahve v. Jehova.
 iam 294 a, 405 a, 652 a (ch.), 658 a,
 994 a, 1118 b, iam vero 994 a,
 ianitor 1461 a, 1519 b (ch.).
 ianua 339 a, b.
 iaspis 641 a.
 ibex 608 b (bis).
 ibi 1430 b, 1431 a, 1507 a (ch.).
 icemio 668 b.
 idee 61 b, 368 b, Pl. 63 a.
 ideo 59 a, 668 b, 669 a, ideo ut
 317 b, ch. ibid.
 idololatria 423 a (bis).
 idolum 51 b, 71 a, 81 b, 97 a,
 103 b, 191 b, 287 b (pl.), 363 a,
 717 b, 961 a, 854 a, 1056 b (ter),
 1107 a, 1161 b, 1170 b, 1375 b (pl.),
 1478 b, 1514 b, ch. 1170 b,
 colere 287 b.
 idumacus 26 b.
 iecare 655 a, iecoris maior lebas
 645 b.
 Jehova, Jahve 575 sqq, 580 b (for-
 ma poët. decurtata), agminum
 coelestium 1146 a.
 icenium 547 a (ch.), 1052 a, 1157 b,
 icenno 89 a, 1049 a, 1157 b.
 Jeremias 1290 b.
 Jersaias 640 b.
 Jesus 581 b, 582 b,
 igitur 136 a, 397 b.
 ignavia 1290 b.
 ignavus 1290 b.
 igitur 54 b, 156 b, 157 b (bis),
 867 a (ch.), ignem auferre 536 b.
 ignobilis 533 b, 1178 b, 1215 b,
 1432 a, 1466 b.
 ignominia 191 b, 417 b, 524 a,
 691 b (bis), 845 a, 1068 b, 1215 b,
 1218 a, ign. afficere 191 a, 691 a,
 1215 b, 1217 b.
 ignorantia 534 a, per ignorantiam
 574 a.
 ignoro 887 a.
 ignosco 915 b.
 ignotus 887 b.
 illex 323 a, 1519 a.
 illaqueo 621 b, 913 a (pass.).
 ille 368 b, pl. 383 b.
 illegitimus 412 b.
 illido 726 a (refl.).
 illine 1431 a.
 illino 825 a, 1458 a.
 illuc 376 b.
 illucesco 53 a.
 illudo v. irrideo.
 illuminatio 858 b (ch.).
 illumino 53 b.
 illusiones 1505 b, 1515 a, cf. ir-
 risio.
 illustris 28 b, 53 a, 654 b, fuit 654 a,
 —strem reddere 28 a, 654 a,
 1104 a, se praestare 654 b.
 illastro 53 a, 408 a, 1089 b (refl.).
 imago 143 a, 220 b, 342 b, 778 a,
 961 a, 1161 b, 1330 a, 1170 b,
 ch. ibid.
 imbecillitas 103 b.
 imbellis vir 87 a.
 imber 307 a (bis), 431 b, 900 a,
 938 b, 1335 b.
 imbue 498 a.
 Immanuel 1044 b.
 immergo 542 b (bis), 1148 b (ch.).
 immerito 500 b, 1279 a, 1479 b.
 immiteo 1477 b.
 immuno 304 a (pass.).
 immunitio 304 b (pl.).
 immisceo me 211 b, 1063 b.
 immitto 186 b, 548 a, 854 a, 928 a,
 985 b, 1024 a, 1033 b, 1324 a,
 1414 b sq.
 immo 134 b, 166 a, 208 b, 294 a,
 immolo 402 a, 1387 b.
 immoror rei 70 b.
 immundities 511 b (bis).
 immuodas 502 a, 551 b, fuit 501 b,
 551 a, b. — dum declarare 551 a,
 facere 501 b.
 immunis 509 a, 543 b, 910 b, fuit
 910 a.
 impatientes 1230 b, factus est 1230 a,
 impatientia 1240 b.
 impedimentum 1060 a.
 impedio 201 a (ch.), 1273 b.
 impeditus lingua 654 b, mann 78 a,
 impello 385 a, 852 b, 855 b, 1118 b,
 ad laborem 92 a, 851 b, ad
 lapsum 332 b, equum ad cursum
 1289 a.
 impendo laborem 1048 b.
 imperator 1125 b (pl.), 1228 a.
 imperium 795 a, b, 796 a, 828 b,
 878 a, 1125 b, 1339 b, 1396 b,
 ch. 795 b, 1418 b, imp. dare
 alicui 828 a.
 impero 443 b, 827 b, 851 b, 1059 a.
 impertio 483 a.
 impetigo 597 b, 930 a.
 impetro 813 a, 871 b, 1096 a,
 —trare a se posse 593 b.
 impetuosus 773 a.
 impetus 463 b, 1091 a, 1130 b,
 impetum facere coniunctis viri-
 bus 788 b.
 impie agere 177 b, 843 b, 953 b,
 1313 b, loqui 1084 b.
 impietas 42 a, 502 a (bis), 1413 a,
 1515 a.
 impingo 721 a, 850 b, 1090 a.
 impius 41 b, 177 b, 267 a, 502 a,
 1001 a, 1313 b, 1404 a, 1412 b,
 fuit 1313 a,
 implens 788 b.
 impleo 186 a (pass.), 686 a (pass.),
 178 a sq, 788 b (ch.).
 impletus fuit 787 b, 943 a (ch.).
 implexus 988 a.
 implicio 935 a.
 imploratio auxilii 426 a.
 imploro auxilium Dei 356 a, 426 a,
 1178 a, 1231 a, 1380 a.
 impluvium 512 b.
 impono 878 b, 914 a, 917 b, 928 a,
 960 b, 1023 b, 1324 a, b, 1400 b,
 laborem 92 a, 978 a, 1044 b,
 nomen 1325 a, tributum 616 a,
 1290 a (ch.), usuras 919 b, 920 a,
 922 a, curru 1287 b.
 impotens 1230 b, fuit 1230 a,
 imprecatio 99 b.
 imprimo 542 b, 811 a.
 improbe factum 844 b, 1314 a (bis),
 impropitas 51 b, 381 b, 382 a, 534 a,
 844 b, 1001 a (bis), 1029 b,
 1314 a (bis).
 improbus 844 a, 1001 a, 1081 a,
 1300 a, 1314 a.
 improviso 1141 a.
 imprudentia 1362 b.
 imprudenter 574 a.
 impudens 703 b, 1009 b, 1110 b,
 1242 b.
 imponis 910 b, fuit 910 a. — nem
 dimittere 910 a.
 impuritas 551 b, 853 b, 854 a,
 1090 b.
 impurus 254 b, 551 b, fuit 254 b,
 — nam declarare 254 b.
 impato 531 b, 928 b, 1401 a.
 in 103 b, 104 b, 168 a, 171 b,
 172 b, 728 b, 773 b (poët.), 1024 a,
 1028 a, 1497 a, ch. 175 a, 271 b,
 733 b.
 inaccessus 230 a, b, fuit 230 a,
 — sum fecit 230 a.
 inanis 103 b, 245 b, 363 a, 627 a,
 1279 a (bis), neutri 51 b, 667 b,
 1370 b, 1494 a.
 inanitas 51 b, 182 a, 1494 a.
 inaniter 363 a.
 inauditus 237 a, 412 b, 449 b, 888 a.
 inauguro 789 b.
 inaugeratio 1196 a.
 inauris 870 a, 879 a (pl.), 989 a,
 incalcesco 488 b, 590 a, 692 b.
 incantatio 721 b (pl.), 755 a, 875 b,
 incantator 161 b, 721 b (bis), 754 b,
 ch. 161 b.
 incanto 721 b.
 incedo 149 a, 162 a, 377 a, 379 b,
 560 a, 857 a, 1265 b, 1292 a,
 ch. 380 b, lente 310 b, 321 b,
 incedium 227 b, 620 a (bis), 918 b,
 1341 a, ch. 620 a.
 incedo 342 a, 619 b, 620 a, 744 b,
 1162 b, 1314 a.
 inaccessus 1176 b, 1262 a, 1436 a,
 incido 264 a, 514 a (bis), 524 b,
 528 b, 530 b.

- incido 813 b, 897a, 983 b, 1091 a, b, incipio 477 b, 1129 a, 1139 a, 1479 b (ch.).
 incisio 265 a (cutis), incisiones sibi facere 264 a, 1339 b.
 incisura 1340 a (bis).
 incitamentum 721 a, b.
 incito 385 a, 945 b, 1044 b.
 inclamo 1231 a.
 inclinatio iuris 878 a.
 inclino 717a, 877a, 1177a, 1402 b. Reil. 270a, 495 b, 1192a, 1387a.
 includo 684a, 937 b, 1059a, 1187 b, auro 1356 b, 1517 a.
 inclusio gemmarum 789 b (bis).
 incolae 84 b, 219 b (poët.). 224 a, 1041 b, 1409a, incolis vigere 1408 b.
 inculmis 469 b, 1422a, fuit 1421a.
 inculmatis 1433a, 1509 a.
 incomparabilis 62 a.
 incommittum 1515 b.
 incrementum 722a, 1257 b, capere 379 a, 859 b.
 increpato 398 a, b.
 increpo 298 a, 652 b, 661 a, inculco 1433 a.
 incunabo 960 b, 1283 b, 1438 a, incurro 1478 b.
 incurvo 255 a, 299 a, 704 a, 1007 a, 1177a, Reil. 705 b, 1192 a, 1402a, 1404 b.
 incus 1118 b.
 incutio horrorem 1513 b, incutiens terrorem 1072 b.
 indago 245 a, 1498 a.
 inde 807 a, 1430 b, 1507 a (ch.).
 inde ab 59 a, 804 a, 807 a, ch. 24 a.
 index 591 a, 723 a.
 India 366a.
 indicatio sententiae 451 b, ch. ibid.
 indicio (are) 451 a (poët.). 572 b, 573 a, 605 a, 627 a, 1414 a, ch. 451 a, 573 b, solutionem aenigmati 846 a.
 indigena 431 a, arbor 430 b.
 indigenus 505 a.
 indigeo 505 a.
 indignabundus 1220 b.
 indignatio 1221 a.
 indignor 221 a (ch.). 519 a, 704 a, indignus sum 1212 a.
 indico 186 b, 552 b, 1024 b, in errores 945 a.
 indidgeo 459 a.
 indio 608 a, 711 a, 741 b, 990 b, 1014 b, 1015 b, 1324 b, 1400 b, ch. 742 b.
 indoratus 654 b.
 induro animum 654 a.
 indus 1096 b.
 indusium 939 a.
 industria: de ind. 1150 a, ch. ibid.
 indutus 711 a, 741 b, 742 a.
 incubio 1249 b, 1410 a, me 1409 b, ineptum quid 1516 a.
 iners 654 b, 1058 a, fuit 1058 a, inertia 1058 a (bis).
 inexploratus 1045 a, fuit 1045 a, infamia 311 a.
 infamis 209 a.
 infans 894 a, b, 1001 b (bis), 1034a, infansulus 1044 a.
 infelix 5 a, 476 b, 809 a, 1300 a.
 inferior, infimus 1496 b (bis), pars 1495 b, ab inferiore parte 878 a, inferius 133 b (ch.), fuit 304 a, 898 a, 1495 b.
 infero 1861 sq. 292 b, manum s. vim 1414 b.
 infigo 928 a, 1470 b, 1517 b.
 infinitus numerus 1227 b.
 infirmitas 509 a, 1288 b.
 infirmus 341a, 509 a, 1288 b, 1304 a, fuit 475 a.
 inflammatio 1215 b.
 inflecto 495 b, 704 a, 759 a (me), inflo tubam 1517 b.
 informo 618 b.
 infortunium 36 b, 138 a (poët.). 534 a.
 infra 878 a, 1495 b, 1496 a, ch. 153 b, 1496 b.
 infringo 797 a, 1308 a, infundibulum 618 a.
 infundo 618 a, 788 b, 954 b, 1325 a, ingemisco 125 b, 873 b.
 ingenium 1272a, 1281a, ch. 1273a, ingens fuit 1102 b.
 ingenuus 528 a, 853 a, 1081 a, fuit 528 a.
 ingluvies avium 817 a.
 ingredior 184 b, 351 a sq. 983 b, 1265 b, 1292 a.
 ingressus 187 a (bis).
 inhibeo 201 a (ch.).
 inihio 1349 b.
 inhaerustus 191 a, 209 a.
 iniicior 917 b, 985 b, 1023 b, 1419 a, 1517 b, terrorem 1072 b, 1098 a.
 inimicitia 80 b, 859 a.
 inimicus 80 b (bis), 412 a, 911 b, 1020 a, 1334 a (poët.), 1383 b, 1482 b, ch. 1020 a.
 iniquitas 51 b.
 initiatio 498 b, ch. ibid.
 initio (are) 498 a.
 initium 479 a, 1250 b, 1252 a, ab initio 479 a.
 ininigo 998 a, 1205 a.
 iniuria 370 b (pl.), 491 b, 1080 b (bis), —riam inferre 491 b, —ria afficere 691 a.
 iniuste partum 492 a, b, 1080 b, iniustitia 1314 a (bis).
 iniustus 1313 b, fuit 1313 a, —iustam causam habere 1313 a, habens 1313 b.
 initor 114 b, 960 b, 1305a, 1458a.
 innocens 910 b, 1509 a.
 innocentia 413 b, 910 b, 1509a (bis).
 innotescio 573 b.
 innumerabilis 968 a.
 innoo oculis 1264 b, 1280 a.
 inopia 505 a (bis), 505 b, laborare inopia 505 a.
 inopinatio 574 a, 785 b, 1413 a.
 inops 1073 b (bis), consilii fuit 1095 a.
 inquietus 273 b, 636 b.
 inquietatio 212 b, 255 a (pl.).
 iniquo 211 b, 254 b, 286 b (pass.), 552 b, 1107 a (refl.).
 inquiri 233 b (ch.), 234 b.
 insaniam 381 b (bis), 1364 a, insaniam simulare 381 b.
 insanio 381 b, 838 b, 1364 a.
 insanus 381 b, 744 b.
 inscius 574 a.
 inseribo 1024 a, in tabulas genealogicas inscribi 591 a, 595 a, insculpo 175 b, 514 a, 528 b, 530 b, 1139 a, insculptum 514 a.
 insero (immitto) 186 b, 788 b, 1324 a, insertio gemmarum 789 b (bis).
 insidiae 145 a, b (ter), 419 a, 1060 b, 1383 b? struere insidias 145 a, 711 b, 1394 b, 1400 b, locus insidiarum 145 a, b, 976 b.
 insidiator 145a (coll.), 145 b, 1060 b, 1383 b?
 insidior 145 a, 235 a, 315 a, 418 b, 621 b, 886 a, 913 a, 1150 a, 1153 a, 1179a, 1180 b, 1201 a, 1305 b, 1327 b (bis), 1383 a, 1443 a, 1473 a.
 insidiosus 419 a.
 insignis 320 b, fuit 1102 b. —gnem fecit ibid.
 insipidus fuit 1515 b, insipidum 1516 a, fem. 553 a.
 insolens 380 b, fuit 1080 b.
 insolenter egit 409 a, ch. ibid.
 insolentia 267 a.
 insomnis fuit 1473 a.
 insons 910 b, fuit 910 a, 1508 b, declarare ins. 910 a, 1150 b.
 inspector 797 b.
 inspicio 233 b (diligenter), 1245 b, 1319 b.
 inspuo 632 a.
 instar 343 a, 648 b, 732 a, 847 a, 1111 b, ch. 650 b, fieri instar 373 b, 934 a.
 instauro 181 b, 215 a, 463 a, 468 a, 1205 a, 1372 b.
 instigo 945 b.
 instinctus 836 b.
 institor 737 a, 946 b, 1289 a.
 insitio 604 b, 627 a, 797 b, 1155a, rem saerum 1196 a.
 institutio 605 b, 627 b, 761 a, 1139 b, 1440 b.
 insto alicui 53 a, 264 a, 271 b, 462 b, 874 b, 1267 a, precibus 1091 a, 1119 b, 1130 b, 1159 a, prope instans 1083 b, 1235 a, instructio 1069 b, 1070 a.
 instructus ad pugnam 109 b, b.
 instrumatum 687a, ferreum 239a, loquendi 319 a, musicum 247 b, 849 a, 1010 b (pl.), pulsatile 848 b, secans 530a, b.
 instruo 202 b, 666 b, aciem 1069a, 1323 b, 1400 a.
 insula 38 a.
 insulsus 553a (fem.), 1515 b, 1516a, insulto 1038 a.
 insurgo 1205 a.
 integer 114 a, 676 b, 1151 a, 1422a, 1423a, 1508 b, 1509 a, fuit 135a, 1421a, 1508 b, ch. 1422a, —gram
 facere 1421 b, 1508 b, servare 1442 b, se exhibere 1508 b, restitueri in integr. 1421 b.
 intere ago, vivo 1508 b.
 intergritas 147 a, 136 a, 1151 b (bis), 1423 a, 1509 a (quinquies).
 intelligens 202 b, 472 b, 1439 b, fuit 202 b, —gentem reddere 202 b.
 intelligentia, intelletus 204 a, b (bis), 532 b, 574 a, 1330 b, 1331 a, ch. 204 b, 574 a, 858 b, 1331 a.
 intelligo 202 b, 570 b, 1246 b, ch. 573 b, audita 1439 b.
 intendo 235 a, 1169 a.
 inter 103 b, 172 a, b, 203 a, b, 221 b, 1043 a, 1497 a, ch. 204a, 992 b.
 intercedo 235 b, 1106 a.
 intercessio 1106 b.
 intercessor 204 a, 751 a.
 intercessio 755 b.
 intercludo 930 a, 937 b.
 interdictum 133 a (ch.).
 interdiu 583 b, 584 a, b, 596 b, interea 651 b.
 intereo 5 a, 779 b, 983 a, 1358 a, ch.: 5 b, 991 a.
 interfectus 478 a, 780 a.
 interfectio 130 b, 389a, 779 b, 1212a, 1292 a, ch. 1212 a.
 interior 1113a, 1497a, pars 193a, 1496 b, interiora 1236 a.
 interitus 6 a, 189 b, 219 a, 1174a, 1229 b, 1300 b, 1346 b (bis), 1358 b (bis), 1370 b, 1378 a.
 intermissus fuit 1359 b.
 intermittio 1008 a.
 internercio 211 a, 686 b, 687 a, 1346 b, —neoniam devovere 521a.
 interpellatio 1360 a.
 interpres 751 a, angelus interpres 751 a.
 interpretatio 751 a, 1136 b, 1141 a (sonnium), ch. 1136 b.
 interpretor 751 a, 1136 b (ch.), 1141 a (sonnium).
 interrugo 222 a, 235 b, 1347 a sq., 1348 a (ch.), de salute 1423 b.
 interstitium pedum 1096 b, 1134 a, intervallum 203 a, 204 a.
 intestina 809 b, 1236 a.
 intimus, intima pars 201 b, intimum 515 b (bis), 1236 a.
 intra 172 b, 193 a, 203 b, 204 a, 733 a, 901 a, 1112 b, 1236 a, ch. 902 b, intra adhuc 999 a, intrinsecus 618 a, fuit 667a, 1097 b, intrinsecus 193 a, 1112 b.
 intro (are) 184 b, 1034 a (ch.).
 introduco 186 b sq. 1034 a (ch.).
 introitus 170 a, 157 a (bis).
 introrsum 1112 b.
 intueor 460 a, 843 a, 886 b, 914 b, 1245 b, 1330 a, 1347 a, 1386 a, 1443 a, 1455 b.
 intumeo 229 b, 1147 b, 1349 b, intus 193 a, 1112 b.
 invado 186 a, 228 a (subito), 271 b, 481 a, 898 b, 984 a, 990 b.

- 1091 a. 1135 b. 1166 a. 1233 b. 1518 a.
 invalesco 261 b. 463 b. 1009 b.
 invalescens 463 b.
 invasio 988 a. 1130 b.
 inveho 186 b (proventum in horrea).
 invenhor 185 a. 1016 b.
 invenio 813 b. 1233 b. 1404 b (ch.).
 inversum 388 b.
 investigatio 515 a.
 investigatio 233 b (ch.). 508 b. 515 a.
 1498 a. non investigandus 1045 a.
 ch. ibid.
 invetero 639 a (pass.).
 invictus 1242 b.
 invideo 1017 b. 1220 b.
 invidia 503 b. 1220 b. invidiam
 subire 177 a.
 invidus 1300 a. fuit 1299 a.
 invigilo 1473 a.
 invito 1231 b.
 inauidatio 900 a. 965 a. 988 a. 1158 a.
 1395 b.
 inundo 431 b. 983 b. 1327 a. 1395 a.
 inungo 819 b.
 inovo deom 240 b. 426 a. 1231 b.
 involo 1487 b. Refl. 695 a.
 inutile 1370 b.
 inutilitas 209 b.
 lobus 81 a.
 iocor 1163 a. 1327 a.
 iocus 1327 b.
 Ioannes 581 a. 582 a.
 Joël 582 a.
 Jonas 557 a.
 Ionia 587 b.
 loppe 612 b.
 Jordanes 625 b.
 Josephas 604 a.
 Josias 158 b.
 Josua 581 b.
 ipse 168 b. 368 b. 902 a. 1058 b.
 1110 a. res ipsa 303 a. ipsae
 387 a.
 ira 127 a. 425 a. b. 519 a. 590 b
 (poët.). 704 a. 986 b. 1019 b.
 1056 a. 1221 a. 1229 a. 1261 a.
 1270 b. ch.: 590 b. 129 a. 1261 a.
 Dei 157 a. 987 a. iram concipere
 1056 b. ad iram provocare.
 conitare 425 a. 1056 b. 1220 b.
 1229 a. 1261 a. 1296 b.
 irascor 126 b. 425 a. 518 b. 704 a.
 986 a. 1229 a. 1260 b. ch.: 221 a.
 1229 a. 1261 a.
 iratus 425 b. 519 a. fuit 126 b.
 519 a.
 iris 1211 a.
 irretio 520 b. 913 a (pass.). 1099 a.
 irridio 268 b. 751 a. 758 a. 1047 a.
 1218 b. 1327 a. 1515 a. irridere
 fecit 837 b.
 irrigatio 434 b. 1270 a. 1474 a (os-
 sium).
 irrigo 1269 b.
 irriguus 1269 b.
 irrisio 751 a. 758 a. 1218 b (bis).
 1327 b (bis). 1442 a. 1482 a. b.
 irrisor 751 a (bis). irrisorem agere
 751 a.
 irritio 290 a. 301 a (pass.). 704 a.
 820 b. 821 a. 945 b. 1004 b (pass.).
 1261 a. 1495 a. ch. 1261 a.
 irritum facere 214 a (consilium).
 659 a. 891 b. 953 b. 1131 b.
 Ieri 1131 b. 1372 b. declarare
 1131 b.
 irrimpo 231 b. 390 b. 392 b. 540 a.
 1130 b.
 irrao 392 b. 452 b. 898 b. 984 a.
 1016 b. 1046 a. 1091 a. 1130 b.
 1135 b. 1278 a. ch. 1418 a. in-
 star procellae 963 a. 1334 b.
 irruptio 540 a. 1130 b.
 is, ea, id 367 b sqq. 370 a (ch.).
 is (cum emphasi) 368 b. is, ea,
 id est 369 a. isque 394 a. id
 quod 726 b. 771 a (ch.). Pl. ii,
 383 a. 126 b (ch.). eos 383 b (ch.).
 bis, eae 387 a (bis). 126 b (ch.).
 Isaac 1163 b.
 Ismaël 1441 a.
 Israel 642 b (poët.). 1338 b sqq.
 regnum Israël 141 a. 1339 a.
 Israelita 1339 b.
 iste, a 368 b. 404 b. 406 b. plur.
 126 b (ch.).
 ita 405 b. 648 a. 651 a. b. 667 b.
 773 b (poët.). ch.: 346 b. 652 a.
 669 b. ita ut 397 b. 992 b. 1058 b.
 ch. 992 b. ita ut non 83 a. 209 b.
 210 b. 735 a. 807 a. ch. 807 b.
 ita ut nemo 209 b. ita — ut
 (sicut) 648 a. 773 b.
 itaque 397 b. 668 a.
 iter 351 b. 380 b (bis). diurnum
 352 a. 583 b. facere 352 a. 1333 a.
 iteratio 1449 a.
 itero 704 b (pass.). 997 b. 1447 b.
 1511 a (ch.).
 iterum 603 b. 998 a. 1371 b. 1450 a. b.
 1511 a (ch.). fecit 603 b. 1447 b.
 Itrraeae, Itrraei 548 b.
 iuba equi 1297 a.
 iubeo 120 b. 121 b (ch.). 314 b.
 1155 a.
 iubilatio 365 b.
 iubilio 561 a. 914 b. 1032 b. 1038 a.
 (bis). 1152 a. 1277 b. 1292 b.
 iubilum 365 b. 561 b. 1277 b.
 1280 a. 1293 a (ter).
 iucundus 456 b. 544 b. 565 a. 893 a.
 Judaea 569 b.
 Judaeus 569 b (bis). 570 a (ch.).
 Judaeum se facere 570 a.
 Judaice 570 a.
 iudex 964 a? 336 b. 514 a. 1106 a.
 1228 a. 1463 b. ch.: 336 b. 359 b
 (pl.). 1464 a. iudices principes
 29 b (ch.).
 iudicialis 1106 a.
 iudicium 328 a. 336 a. 526 b. 1106 a.
 1125 b. 1464 a (pl.). 1464 b (bis).
 ch. 336 a. in iudicio 1460 a.
 iudicio 335 b (poët.). 592 a. 1106 a.
 1463 a.
 Jodith 570 b.
 iugerum 1172 b.
 iugum 776 b (bis). 1034 a. 1172 b.
 equorum 146 b. staterae 1222 a.
 taurinum 687 a. textorium 883 a.
 iumentum 183 a. 228 a. 1287 b (coll.).

iunctura 144 a. 443 a (bis). 1411 b
 (pl.).
 iuncus 21 b. 67 a. 291 b. 943 b.
 iungo 143 b. 850 a. curru iumenta
 132 b. 1287 b.
 iuniperus 1317 b.
 Iupiter (sidus) 264 b.
 iuramentum 99 b.
 inrisconsulti 1138 b (ch.).
 iuro 99 a. 914 b. 1335 b.
 ios, iusculum 820 b. 1131 a. b.
 ius (iuris) 336 a. 358 a. 642 a.
 643 a. 886 a. 1106 a. 1151 a.
 1464 b. ch.: 336 a. 359 b. ius
 hereditatis 633 b. ius fasque
 886 a. iuris flexio 878 a. vindicatio
 593 a. ius dicere 592 a. tueri
 591 a. 1463 b.
 iusiurandum 99 b. 1356 a. iure-
 iurando obstringere 1356 a.
 iassum 122 a. 1087 b.
 iuste 643 a. 1151 a.
 iustifico 1150 b.
 iustitia 117 b. 336 a (ch.). 413 b.
 643 a (bis). 1106 a. 1151 b.
 iustus 641 b. 1150 b. 1422 a. fuit
 1150 a. — stam declarare, red-
 dere 1150 b. — stam causam ha-
 bere 1150 b. — habens 1151 a.
 iuvenens, a 989 a. 1131 b.
 juvenis 199 b. 216 a.
 juvenutus 199 b. 595 b. 894 b. 993 a. b.
 1037 b.
 iuvo 599 b. 608 a. 1013 b.
 iuxta 104 b. 144 b. 172 b. 173 a.
 221 b. 568 a. 1027 a. 1029 a.
 1030 a. 1043 b.

L

Labefacio 721 a.
 labes 765 b.
 labium 1336 a.
 labo 720 b.
 labor (i) 464 b. 715 a. 721 a. 897 a.
 labor (eris) 52 a. 564 b. 736 a.
 936 a (bis). 980 a. 1040 b. 1050 b.
 1056 b (ter). 1118 a. Pl. 53 a.
 610 a. — rem pono 977 b.
 laborans 1040 b.
 laboro 564 a. 736 a. 977 b. 1040 a.
 1049 a. 1056 a. 1074 b. 1118 a
 (poët.). ch.: 1104 b. 1368 a.
 frustra 736 a.
 labrum 22 a. lapideum 17 a.
 labruscae 177 a.
 lac 410 a (poët.). 473 b. coagula-
 tum 259 b. spissum 485 b.
 lacero me 1340 a. leonem 1455 b.
 vestes 1137 b.
 lacerta 488 a. 755 b. 1147 a.
 lacina vestis 697 b. 1379 a.
 lacrima 345 a (bis).
 lacrimo 341 b. 345 a. 984 a.
 lacens 601 b. 1001 b (pl.).
 lacto 601 b. 867 a. 1001 a.
 lacunar 1268 b.
 ladanum 748 b.

laedo 439 a (ch.). 849 b. me 1340 a.
 laestio 439 b (ch.).
 laetitia 546 a. 1038 a. 1333 a. — tiā
 afflicere 1333 a.
 lactor 282 a. 446 b. 1004 b. 1038 a.
 (bis). 1326 b. 1332 b.
 laetus 545 a. 1333 a. fuit 541 b (ch.).
 544 b. 591 a.
 laevis 483 b. 791 b. 1461 b.
 laevus 484 a. b. 1461 b. fuit 483 a.
 791 b. 797 a. 1105 a.
 laevor, laevitas 484 a. b. 485 a.
 lagena 232 b. 844 a. 1102 b.
 lambo 752 a. 762 a.
 lamentatio 39 a. 857 a (bis).
 lamentor 39 a. 99 a. 205 b. 426 a.
 596 a. 876 b.
 laminae 285 a. 743 b (bis). 1099 a.
 1158 b. 1312 a.
 lampas 759 a.
 lana 277 a (bis). 1046 b (ch.).
 1173 b.
 lancea 247 a. 1207 a. 1291 a.
 languco 109 b. 309 a. 325 b. 341 a.
 660 b. 736 a. 744 a. 1016 a.
 1019 b. 1038 a.
 languescens 1019 b.
 languidus 109 b. 326 a (bis). 661 a
 (rem.). 1016 a. fuit 109 b. 341 a.
 languor 326 a. b. languorem iiii-
 cere 323 b.
 laniena 542 a (bis).
 lapidea 509 b.
 lapidicina 509 b. 892 a. 909 a.
 lapido 969 a. 1262 b.
 lapillus 1188 b.
 lapis 158 b. 16 b. 1160 a. 1188 b.
 aetius 1188 b. aerosus 16 a.
 angularis 1113 b. enadens 1307 b.
 1308 a. molaris 1104 b. 1282 a.
 1288 a. pretiosus 16 a. 355 a.
 500 b. l. quadrati 276 b. 287 a
 (ch.). lapidum acervus 288 a.
 1263 b. 1510 b. ch. 565 a. la-
 pidibus petiit 969 b. purgavit
 969 b.
 Iapsus (us) 333 b. 466 a. 721 a.
 pedum 333 (bis).
 laqueare 1268 b. 1282 a.
 laqueoli 748 b.
 laqueus 440 a. 621 b. 756 a. 1173 a.
 1289 a. — queos ponere 621 b.
 913 a. 1394 b. 1400 b.
 large 372 a.
 largior 960 b. 1048 a.
 largitas 853 a.
 largitio 929 b. 1425 b.
 largus 545 a. fuit 1085 b.
 larus 1390 a.
 lascivia 1307 a.
 lassus fuit 1091 b.
 lateo 437 a. 975 a. 1035 a. 1180 b.
 later 740 a. lateres formare ibid.
 latibulum 437 a (bis). 534 a (terrae).
 latitudo 1138 a (ch.). 1281 a.
 latrina 516 a. 616 b.
 latro 380 a. b. 842 b.
 latus, a. um 1281 a. latum facere
 1280 b.
 latus (eris) 144 a. 144 b. 568 a.
 725 a. 1015 b. 1086 a. 1088 a.

- 1149 b. 1171 a. ch.: 1149 b.
1396 b. exterius 456 a. dlex-
trum 599 b. sinistrum 1332 b.
posticum 631 a. a latere 144 b.
568 a. 777 b. 1029 a. 1086 b.
1149 b. eb. ibid. in latere
ibid.
lavacrum 672 a. 1284 a.
laudatio 381 b (de). 382 a. b (pl.).
568 b (pl.).
laudo 120 b. 381 a. 1231 b. 1352 b.
ch. ibid. deum 240 b. 266 a.
381 a. b (pass.). 415 b. 565 b.
838 b. ch.: 242 b. 565 b. 1352 b.
laudandus 381 a. laudatus 240 b.
242 b (ch.).
lavo 1284 a. vestes 657 a.
laus 382 a. 416 a. 1010 b.
laena 737 b (pl.). 738 a.
lebes 1285 a.
lectica 715 b. 878 a. 1125 a. 1147 a.
camelina 715 b.
lectus 617 b. 878 a. 1074 a. 1403 a.
ch. ibid. gestatorius 1125 a.
lecythus 288 a. 941 b. 1102 b.
legatio 737 b. 1417 b.
legatus 736 b. 1087 b. Dei 736 b.
979 b.
legislator 514 a. 999 a.
lego (ere) 761 b. 1232 a. ch. 1232 b.
leois 1288 b. incessus, fluxus, ratio
agendi 76 b.
leonte 76 b. fluere 76 b. 310 b.
lente 76 b. incedere 310 b. 321 b.
1147 a.
lentes (eibus) 996 b.
lenticula 288 a.
leo 147 a (bis). 737 b (pl.). Poët.:
738 a. 751 b. 1388 a. ch. 147 b.
iavensis 707 b. leo Dei 146 b.
147 b.
lepra 1187 a.
leprosus 1186 a.
lepus 153 a.
Levi 747 a. Levitae 747 a. ch. ibid.
levir 562 a. levirum agere 562 b.
levis 1218 a. 1279 a. fuit 810 a.
1215 b. 1216 b.
leviter 1216 b. egit 371 b.
levo 1217 a.
lex 358 a. 461 b. 514 a. b. 515 a.
627 b. 999 b (bis). 1156 b. 1446 a.
1465 a. ch. 359 b. divina 238 b.
627 b. 1157 a. 1465 a. statuta 514 b.
ea lege 174 b.
Libanus 741 a.
libatio 890 b (bis). ch. ibid.
libellus 723 a (bis). 967 a. ch. 723 a.
liber (bri) 299 a. 967 b (bis). ch.
ibid. commentariorum 338 b (ch.).
liber. era. erum 509 a. 1068 a.
liberalis 653 a. 1380 a. fuit 926 b.
liberalitas 567 a. 1151 b (ch.).
liberatio 616 b. 640 b (bis). 641 a.
(pl. f.). 906 b. 1092 a. 1105 b.
1151 b. 1380 a.
liberator 640 a. 906 b.
liberi 216 a. 595 a. 616 a. 1034 a.
libero 339 a. 477 b. 482 b. 639 b.
792 a (pass.). 906 b. 1691 b.
1092 b. 1105 a. 1119 a. 1131 a.
- 1139 a. 1281 a. ch.: 906 b. 1131 a.
1386 a. reum culpa 707 a.
libertas 355 b. 509 a.
libro 37 b (bis). 381 b. 1047 a.
1307 a.
libro 553 a. 890 a. b (ch.).
libra 60 b. 1106 b. ch. 61 a.
librario 1106 b.
libro 865 a (pass.). 1106 b. 1474 b.
1503 b.
librum 166 b.
Libyae 743 b. 745 b. 1093 b.
licet, licere 593 b. 827 b. non li-
cere 82 b. 1419 a (ch.).
licet (coni.) 174 a. 175 a. 680 b.
licium 341 b.
ligamenta precatoria 548 a.
ligatus manu dextra 78 a. l. fuit
104 a.
ligator 509 b.
lignum 134 a (ch.). 1057 b (bis).
ardens 620 a. cariosum 1308 b.
ebenum 363 b. pretiosum 93 a.
transversum 240 a. caedere 278 a.
(bis). 898 b.
ligo (are) 20 a. 104 a. 132 b sq.
438 a. 443 a. 462 a. 1058 a.
1061 a. 1172 a. 1173 a. 1243 b.
1347 b. ch. 709 a.
ligo (onis) 167 a.
ligurius 763 a.
ligurrio 758 b.
lilium 440 b. 1385 a. b (bis).
limax 212 b (nudus).
limbus 435 b. 1411 b (pl.).
limen 965 b. 977 a. inferius 1140 b.
superius 1478 a. subsistere iō
— 965 b.
limes 259 a (bis). 514 b.
linea margaritarum 1499 a.
lingo 597 a. b. 752 a. 762 a. b. 763 a.
lingua 763 a. 764 a (ch.). 1336 a.
barbara 1045 a.
linteum 1136 b. album 179 b.
457 b (bis).
linum 1136 b. 1137 a.
lippitudo oculi 213 a.
lippus 1017 b.
liquefacio 775 b. 808 a. 926 a.
1187 a.
liquefactio 809 a. 926 a.
liquefactio 23 b. 309 a. 347 a. 766 a.
808 a. b. 816 a.
liquo 428 a. 1187 a.
liquor 906 a.
lis 301 b. 329 b. 336 a. b. 904 b.
(bis). 1229 a. 1286 b (bis). litis
causa 1484 b.
litigatio 301 b.
litigo 327 b. 335 b. 1078 b. 1286 a.
1464 a.
litterae 967 b.
litis 265 b. 506 b.
livivium vegetabile 246 a (bis).
lobus maior icoris 645 b.
loco filiam 1415 a.
loco (adv.) 431 b. 1207 a. 1496 a.
loco eius quod 1496 a. loco quo
171 a (ch.). 1207 a.
locus 192 b. 568 a. 636 b. 670 b.
(bis). 694 b. 1040 a. 1206 a. 1496 a.
- ch. 171 a. — absconditus 976 a. b.
1181 a. acclivis 1030 a. 1060 b.
corporis adustus 664 b. amplus
1281 a. aprius. aridus 528 a.
1162 b. 1163 a. 1164 a. circum-
iacens 934 b. consitus 434 b.
878 b. constitutus ad convenien-
dum 606 b. 1121 b. designatus
961 a. editus 188 a. 543 a. 1030 a.
1031 a. 1060 b. 1179 b. 1276 b.
1320 b. fontibus irriguus 1019 b.
graminosus 144 b. humilior 158 a.
(bis). 1101 a. iudicii 336 a. longi-
quus 1285 a. lubricus 485 a.
muro munitus 231 a. 269 a (bis).
1011 a. 1210 a. nudus 1068 a.
1069 a. salebrosus 1289 a. se-
cundarius 1451 b. septus 513 a.
548 b. summus 1250 b. tenebri-
cosus 534 a. umbrinosus 1169 a.
vacuus 862 b. qui calcatur 353 b.
quo aqua confluit 1202 a. quo
aliquid effunditur 1465 b. — loca
conventus 1233 a. depressoria
et exesa in pariete 1477 b. pro-
fundata 1045 b. tortuosus 1062 b.
tumida 367 a. vastata 1435 b.
— eo loco 1430 b. in loco 1496 a.
locusta 256 b (bis). 278 a. 444 a.
504 a. 518 a. 958 b. 1257 a.
longaevitas 151 a.
longaevus fuit 150 a.
longanimis 150 b.
longinquitas 1285 a.
longinquus 1284 b. 1285 a (ch.).
e longinquo 1285 a (bis).
longitudo 150 b (ch.). 151 a. 658 b.
768 a. b.
longus 150 b (bis). 827 a. fuit 150 a.
767 b. — gum fecit 150 a.
loquax 315 b.
loquor 313 a sqq. 967 a. 1139 a.
1328 b. Poët.: 364 a. 796 b. 679 a.
ch. 796 b. disertae 314 a. insa-
lenter 266 b. mecum 314 b. vane
363 a.
lorica 267 b. 519 a. 962 b (scalae).
1061 b. 1481 a (ter).
lorum 281 a.
Lot 748 b.
lotio 1284 a (bis).
lotium 774 b.
lotus silvestris 1144 b.
lubens dedit 852 b (ibid. ch.). lu-
bentem se praesfari 852 b.
lubitus 38 a.
lubricus 484 a.
luceo 53 a sq. 381 b. 408 a. 613 a.
858 b. 867 a.
lucerna 867 b (ter). ch. 845 a.
lucifer 381 b. 669 b?
luciferico 645 a.
lucrum 187 a. 229 a. 647 b. 946 b.
1420 b. iniquum 229 a.
luctationes 1140 a.
luctor 18 a. 1140 a.
luctus 15 b. 123 b (bis). 205 b.
1280 a.
ludibrium 1163 b. 1327 b. 1442 a.
1453 a. 1482 a. 1503 b (pl.). — brio
habere 757 b. 1505 a.
- ludo 1163 a. 1327 a. 145 b. b.
lucres 1212 a (bis).
lugens 14 b.
lucro 14 a. 123 b. 205 b. 8. f. a.
964 a. lugore fecit 14 a. 1195 a.
lugubri habitu 1195 b.
lumbus 701 a. ch. 525 b. Dual.
482 b. 831 a.
lumen 56 b. 1152 b. diurnum 858 b.
luna 630 a. 740 a (port.). 1153 a?
luna dea 798 a?
lunulae 940 a.
luperculum 465 a.
lupanar 256 a.
lupus 400 b.
lustratio 1121 a (bis).
lustratio 357 a (pass.). 543 b. 1120 a.
lustrum 'Terac' 145 a. 952 a. b.
976 b. 1002 a (bis).
lutum 229 b. 494 a. 548 b. 587 a.
1055 b. 1395 a.
lux 53 b. 55 b. 848 a. 855 b (ch.
luy 620 a (pass)).
Lydda 743 a.
Lydi 745 b.

M

- Maecr 341 a. 1280 a. 1312 a.
maecratio 1481 a.
maecria 269 a (bis). 311 a (ch.).
1210 a.
machinae bellicae 533 a.
machinatio 364 b. 419 a. 533 a. 672 b.
machinor 364 a. 328 b. 618 b.
maecies 676 b. 1280 a.
maectatio 402 b. 542 a (ter). 1388 a.
maectator 542 a.
maecto 389 b. 402 a. 542 a. 1387 b.
maetra 1351 a.
maetra 443 a. 765 b. 850 b. 918 a.
alba in cute 184 a.
maenlo 211 b. maculatus 213 a.
maeculosus 237 b. 550 a. 909 b.
maeco 1285 b.
maecus 645 b. m. etiam 986 b. m.
707 b (ch.). m. facere 603 b.
magister 1254 b.
magistratus 1121 a (bis). 1228 a.
1396 a. 1343 b. ch.: 972 b. 1418 b.
maguates 534 b. 1255 b (ch.).
magnificatio 266 a. 531 b. 1069 b.
magnificentia 29 a (bis). 253 a. 253 b.
(port.). 257 b. 267 a (bis). 367 a.
621 a. 655 b. ch.: 621 a. 1257 a.
magnifico 28 a. 1320 a.
magnificus 28 b. 621 a. — ea verba
179 b. — eius fuit 252 b (port.).
— cum facere 28 a.
magnitudo 267 a. 1254 b.
1255 a. ch.: 287 a. 1257 a.
magnus 28 b. 266 b (bis). 545 a.
658 a. 1254 b. 1320 a. ch.: 1254 b.
1320 a. fuit 266 a. 657 b. 1256 b.
factus est 265 b. 1256 a. 1257 a.
(ch.). 1320 a. — enim facere

- 266a, 1256a, 1257 a (ch.). 1320a. se praebere 266 b.
- Magos 271 a
- magus 161 b, 520 a, 720 a, 766 b, ch.: 161 b, 250 b.
- maiestas 253 a (bis., poët.). 253 b, 257 b, 267 a (bis). 544 a, 856 b, 918 a, 1010 b.
- maior natu 267 a, 1254 b.
- maiores 6 b, 1195 a, 1251 b.
- mala 752 a.
- Malachias 737 a.
- malacia 344 b.
- male affectus 128 a, fuit ibid. male agere 177 a, 1299a, facere 1299a, alicui 1299 b, habere 1033 a, 1299 b, olere 176 b.
- maleficus 908 b, 1189 b, 1217 a, 1239 b.
- malefactio 298 b, 524 a, 1217 b.
- malefactum 1077 b, 1118 a, 1300 a.
- maleficus 1178 a, 1289 b.
- malignus 474 a (ch.). 1300 a.
- malitia 1300 a, b.
- malloeo 755 b.
- malloeli 424 b (bis).
- malles 383 a, 691 b (pl.). 900 b, 909 a (bis), 1095 b, 1161 b.
- malum (pomum) 896 b, puoicum 1291 b.
- malum 275 b, 476 a, 511 b, 1300 a, 1370 b (bis).
- malus, a, um 974 b, 1299 b, ch. 177a, fuit 176 b, 1298 b, 1370a, ch. 177 a, b.
- malus arbor 896 b, panica 1291 b, malus navis 440 b, 1293 a.
- mamma 321 b, 1367 a, b.
- mancipium 24 b, 902 a, 978 b, templi 929 a, ch. ibid.
- manicus 505 a (ch.).
- mandatum 122 a, b, 315 b, 358 a, 1121 a (bis), 1137 a, b, 1155 b, ch.: 553 a, 796 b.
- mandibula 761 a.
- mando (are) 314 b, 1120 b, 1155 a, 1414 a, ch. 121 b.
- mane 234 a, 1391 b, 1406 b, m. facere 1193 a, m. surgere 1406 b, m. se conferre aliquo 1406 b.
- manens 1206 b (ch.).
- maneo 453 a, 635 a, 1039 a, 1205 a, 1206 a (ch.), in vivis 1039 a.
- manes orci 1302 a.
- manifesto (are) 284 a.
- manipulus 29 a, 104 b, 1046 a (bis), 1149 a (pl.), 1220 a.
- manina 799 a.
- manus 889 a.
- mansio 192 b.
- mansuetus 105 b.
- mansuetus 1050 a (bis), 1303 a.
- mansuetus 1049 b, 1050 a, fuit 105 b, 488 b.
- manubrium 706 a (pl.), 903 b.
- manuduco 1261 b.
- manumissio annus 355 b.
- manumissus 509 a, 1008 a, 1055 a.
- manumitto 509 a, 1008 a, 1084 b, 1415 a.
- manus 566, 705 b, ch. 568 b, am-
- putatae 706 a, m. arte factae 567 b, dextra 599 a, sinistra 1332 b. —nus admovere 1046a, complodere v. s. h. v. inferre 1414 b, remittere 1:03 b.
- mareosco 208 a, 1081 b, 1220 a.
- marcor 632 a.
- mare 371 a (poët.), 598 a, 599 a (ch.), abeunc 598 b, mediterraneum 73 a, 598 a, mortuum 790 a.
- margarita 181 a, 355 a? —tarum linea 1499 a.
- margo 259 a (bis), 435 b, 712 b, 938 b, 1201 b.
- mariscae 550 a.
- maritus 84 a, 223 a, 224 a, 262 a, marmor 355 a, 947 a, adulterium 182 a, candidum 1384 a, b.
- Mars planeta 818 a.
- marsumpium 519 b, 695 b, 1188 b, mas 84 a, 262 a, 415 b, 416 a, ch. 338 b.
- masculus 84 a, 262 a, 415 b, masc. natus est 415 a.
- massa farinea 229 b, ficum aridarum 311 b.
- mater 109 b, 594 a, mater familias 860 b.
- materia rudis 289 b.
- matrimonium, dare in 786 b, ducere 636 a.
- Matthaeus 929 b.
- maure facere 206 a, 1193 a, 1406 b.
- maturoscio 200 b, 249 b, 292 b.
- matur 292 b, 497 b.
- matulus fuit 136 a, 206 a.
- matulina lux 53 b, 234 a.
- maxilla 752 a, 993 a.
- maximus natu 267 a.
- medeor, medicor 1301 b.
- Medea 768 b, ch. ibid., Medus, i. ibid., ch. ibid.
- medicamenta 1303 a (bis).
- medicina 1278 a.
- medicus 443 a, 1301 b.
- meditatio 364 b, 619 a, pia 1329 a.
- meditor 342 b, 364 a, 389 b, 418 b, 531 b, 1322 b? 1328 b.
- medius, a, 1497 a, media pars 739 b.
- medium rei 86 b, 272 a, 510 a (ter), 1236 a, 1496 b, ch. 271 b, e medio 203 b, 1043 b, 1236 a, 1497 a, ch. 272 a, in medio 104 b, 272 a, 1043 b, 1236 a, 1496 b, ch. 271 b, in medium rem 1497 b.
- medulla 783 a.
- medullusos 783 a, fuit 783 a.
- mel 319 a, 866 b, acetum 611 b.
- Melchisedecus 796 a.
- meles 1500 a?
- meles 2001 a.
- meles 2001 a.
- membrum nimis longum habens 1340 b, membra corporis 179 a, 619 b, ch. 366 b, valida (leonus) 1058 b.
- memini 338 b (ch.), 414 a sqq.
- memor fuit 414 a.
- memoria 416 a (bis), 1432 b, —riae prode 415 a, in memoria re-vo-ducere 415 a, 1024 a, in memoria
- esse 416 a, memoria servare 1443 a.
- memoriale sacrificium 417 a, ad-olere 415 a.
- memoro 414 b sqq.
- Memphus 812 a.
- mendacium 51 b, 179 b, 674 a, b, 676 b, 1314 a, 1370 b, 1479 a, ch. 660 a, —cia concinnare 554 a, —cii arguere 674 a.
- mendax 51 b, 179 b (pl.), 1479 a, reperiri 674 a.
- mendico 356 b, 1348 a.
- mens 922 b.
- mensa 1417 a.
- mensis 449 b, 630 a, ch. 630 b.
- menstrua 353 a (euphem.), 854 a, 990 b.
- mensura 768 a (ter), 825 b (bis), 1503 b (bis), 1504 a, aridorum 716 b, 1046 a, 1189 b, 1429 a.
- fluidorum 251 b, 372 a, 716 b, 743 a (minima), 822 b, ch. 251 b, frumentaria 764 b, 932 a, 1461 a, sex unarum 1221 b, viae 658 b.
- mentionem facere rei 414 b.
- mentior 178 b, 674 a, 676 b, 1478 b, ch. 660 a.
- mentum barbatum 426 b.
- mercator 696 b, 697 a, 946 b (bis), 1289 a.
- mercatu 1289 a.
- mercatu 946 b, 1064 a, 1289 a, —ram facere 946 b, 1063 a.
- mercatu 1289 a.
- mercenarius 1331 b (bis).
- merces 761 b, 784 a, 1060 b, 1118 a (bis), 1331 a, b (bis).
- Mercurius planeta 839 b.
- meretricium 854 a (bis).
- meretrix 422 b, 478 a, m. sacra 1197 a.
- merges 104 b, 1046 a (bis).
- mergus 1419 b.
- meridies 845 b, 1152 b, summus 667 a.
- Meroe 933 a.
- merus 88 b.
- merx 1411 a.
- Mesopotamia 151 b, 858 a, 1092 a.
- Messias 238 b, 825 b.
- messis frugum 1230 b, pomorum 131 b (bis), 1209 a, ficum ibid, messor 1230 a, b.
- meta 879 b.
- metallum rude (auri, argenti) 230 b (bis), 535 a, ignobilis 940 b.
- metior 665 a, 767 b, 768 a, 825 a, 1503 b.
- meto 1230 a.
- metropolis 110 a, 111 a, 1005 b, 1250 b, 1255 a.
- metuens 564 b.
- metuo 564 b, v. timeo, metus v. timor.
- meum, tuum est 1025 a.
- micae panis 909 b.
- Michael 786 a.
- Michas 786 a.
- mico 867 a, 906 b, 1158 a.
- Midian 336 b.
- migratio 285 b.
- miro 284 a, 891 b, 946 b, 1177 b, legem 481 a, 944 b, 892 b, ch. 1448 b.
- miles 85 a, 262 a, 262 b (poët.), 754 a, 1145 b, ch. 262 b, milites fortes 292 a, 1438 b.
- millia 454 a, 1145 b, ch. 454 b.
- millium 333 b.
- milie 106 a, 106 b (ch.), multa milia 1449 a, millia fecit s. pro-duxit 105 b, millenarii numeri signum 1 a.
- millies 1118 b.
- milvus 39 b, 335 a.
- mina 797 b.
- mingo 1397 b.
- minime 103 a, 734 b.
- minimus natu 1178 b, 1212 b.
- minister alicuius, regius 663 a, 953 b, 979 a, 980 a (ch.), 1485 a.
- ministri altaris 1485 a.
- ministerium 737 a, 980 a, 1446 a, sacrum 737 b.
- ministra 953 b.
- ministro 1039 a, 1446 a (ch.), 1485 a.
- minor natu 1178 b, 1212 b, minuo 810 a.
- mirabilis 1103 a, fuit 1102 b, mi-rabile fecit 1103 a.
- mirabiter 1103 a (bis).
- miraculum 406, 143 a, 612 b, 623 b, 1102 b, 1103 a (bis), 1507 a (ch.), —cula patrare 1033 b, 1103 a.
- miror 1507 a.
- miscéo 1063 a, ch. 1063 b, vinum 780 a, 808 a.
- miser 5 a, 6 a, 12 b, 290 a (poët.), 338 b, 476 b, 1049 b, 1050 a, 1310 a.
- miserandus fuit 499 b.
- miseratio 488 b.
- miserere 455 b, 488 b, 499 a, 1282 b, ch. 499 b.
- miseria 12 b, 534 a, 749 a, 1000 a, 1050 a, b, 1188 b, 1300 b.
- miserico 1344 b, 499 b, 500 b, 501 b, 503 a, 874 a, b, 1283 a, ch. ibid., —diam implorare 499 b, invenire 1282 b.
- misericos 499 b, 502 b, 1283 a, b, miseror 499 b, 859 b, 873 b.
- missile 1416 a.
- missio 1417 b (bis).
- missum facere 447 a, 862 a, 881 a, 1414 a sqq, 1435 a, 1455 b.
- Mithridates 832 a.
- mitigatio 661 a.
- mitis 1050 a, fuit 488 b.
- mitra 261 b, 542 b.
- mitto 880 b, 1413 b sqq, 1445 a, ch. 1415 b.
- Moabus, Moabita 775 a, b.
- moderator cautiosus 912 a.
- moderor 335 b, 1294 b.
- modeste ire 1175 a.
- modestia 1050 a.
- modestus 1049 b, 1050 a, 1175 a.
- modice 932 a.
- modiolus rotae 536 b.
- modius 83 a.

- modo 88b. 1312b. modo — modo
 1119a. si modo 834b.
 modus 149b. 316b. 317b. 1465a.
 modus et ratio 1465a. 1499a.
 ad. in modum 177b. 732a.
 1025b. 1411b.
 moechor 837a.
 moechus 30b. 412a. 837a. 1103b.
 moecha 837a.
 moenia 487b. 1383a. 1384a. ch.
 1383b.
 moerco 1056a.
 moeror 123b(bis). 563b. 564a.
 704a. 822a(bis). 822b(bis).
 —ore afficere 563b. 821a.
 moestitia 821b.
 moestus 563b. 821b.
 mola manaria 549b(bis). 1282a.
 molestia 52a. 53a(pl.). 555b.
 736a. 1040b. 1056b. 1261a.
 molestus 654b. fuit 564b. 653b.
 factus est 935b.
 mollimen 1368b(ch).
 mollior 364a. 389b. 418b. 532a.
 1075b. 1118a.
 mollis 994b. 1047a. 1288b. fuit
 1283b. 1288b.
 molliter s. delicate q. v.
 mollities 1288b.
 molo 549a.
 Molech 794b.
 momentum temporis 606b. 114a.
 1264b. 1455b(ch). momento
 1141a(bis). 1264b.
 moneo 408a. 604b.
 monile 385a(ch). 519b(pl.).
 mons 188a. 391a. 392a. 548b(ch).
 praepertus 349b.
 monstro 573a. 627a. 846a. 1247a.
 viam 1018a. 1498a.
 monstrum muliere 749b. 1038b.
 marinum 1267b.
 monumentum 40b. 568b. 1156b.
 1431b.
 morbus 326a. b. 473a(pl.). 476a
 (quater). 509a. 780a(letalis).
 morbo afficere 475b.
 mordeo 764b. 922a. 1240a.
 Moria 819a.
 morior 779a. 1226b. moriturus
 779b.
 moror 70b. 150a. 590b.
 morosus 425b. fuit 425b.
 mors 317a. 780a(ter). 1174a.
 1229b. ch. 780a.
 mortalis 84b. 237a(ch).
 mortariolum dentium 725b.
 mortarium 326b. 725b.
 mortuus 779b. ex inferis evocatus
 35a.
 mos 353a. 514b. 515a. 628a.
 1465a. more 173b. 352b.
 morem gerere 6a. 56b. 978a.
 1203b. 1439b.
 Moses 823b.
 motio castrorum 891b.
 motio caput 865a.
 motus terrae 1301a.
 moveo 411a(pass.). 853b. 859b
 (pass.). 863b(pass.). 865a.
 castra 891a. 1084b. tentorium
 32a. 1084b. quod movetur 410b.
 mov 234b. 773a. 1251b.
 mugio 297b.
 mula 1124a.
 mula 700a. 1054b. ch. ibid.
 muleto 1054b.
 mulctra 1015b.
 mulier 87a. 219b. princeps. no-
 bilis 1343b. recens nupta 250b.
 muliercula 1283a.
 multiplicatio 1257b.
 multiplico 320a. (pass.). 657b.
 1085b. 1256b. 1481b(refl.).
 multitudo 384a. 789a. 1041b.
 1058b. 1250b. 1255a. 1257b
 (bis). 1468a. aquarium 371a.
 384b. populi 509a. 1199b.
 multum 657b. 658b. 735a. 1254a.b.
 1255a. 1256b. 1320a(ch).
 non multum abfuit 811a.
 nullus 545a. 658b. 1254a. ch.
 1320a. fuit 657b. 1253b. 1256a.
 factus est 1253b. 1256b. mul-
 tum facere 657b. 1256b. ha-
 bere. dare. imponere 1256b.
 mulus 76a. 1124a.
 mundatio 820b(pl.).
 mundo 413b(bis). 465a. 543b.
 740a. 820b. 828b? 1196a.
 mundus. a. um 506b. 543b. 1197b.
 mundus (i) 474b. 1036b.
 munificus 243a.
 munimentum 231a. (bis). 1011a.
 1059a(pl.) 1161b.
 munio 215b. 230a. 269a(metaph.).
 462b(sq. viam 1106b. 1108b.
 munitione 231a. 454b. 1161b.
 munus 230a. 1009b.
 unus 243a. 904a. 918b(bis).
 1040a. 1121a. 1276b. 1277a.
 1386b. 1397a. 1411a. 1425b.
 1426a(pl.). ch. 842a. dare 1386b.
 murmur 760b.
 murmuratio 750b.
 murmuro 76b. 364a. 650a. 1264a.
 murus 219a. 269a(ter). 487b.
 1210a. 1383a. 1384a. ch. 164b.
 1383b. murum struere 269a.
 mus 1020a. 1090b(plur.).
 musca 401a. 1063b.
 musica 1440a.
 mussantes 364a.
 mustela 474b.
 mustum 633b. 1054b.
 mutatio 481b.
 mutio 388a. 481a. 778b. 934a.
 981b. 1448a. ch. 1448b.
 mutulus 553b.
 mutuo 746b.
 motus 104b. fuit 529a.
 mutuum accipere 746b. 920b.
 981b. dare 747a. 920b. 981b.
 1347b. petere 1347b.
 myrias 1255a. b(bis). ch. 1255b.
 in myriades auctus 1254a.
 myrica 159a.
 myrrha 821b.
 myrtus 366b.
 mystax 1336b.
 mysterium 1270a(ch).

N

- Nabataei 841b.
 nablum 844a.
 Nalum 874a.
 nam 165b. 397b. 678b. 682a.
 1345a. nam quia 682b. nam
 si 334a(ch). 681b.
 naneisor 813b. 871b.
 nardus 914a.
 nares. nasus 126b. 127a. 874b.
 narratio 968a.
 narro 967a. 1328b.
 nascor 185b. 236a. 614b.
 Nasiraeus 870b.
 nasus. v. nares.
 natalis dies 584a. natales 672b.
 natatio 1327a.
 nates 631a. 1487b.
 Nathan 929a.
 Nathanael 929a.
 natio 737b(poet.) 763b. 764a(ch).
 nativitas 595a.
 nato 1327a. nature ferit 1157b.
 1327a.
 natu maior 267a. 1254b. maximus
 206b. 267a. minor 1178b. 1212b.
 minimus 1178b. 1212b. secundus
 1451b.
 natus. (i) 217a. 220a. 237a(ch).
 594b. 595a. 595b(bis). natum
 se proliceri 595a.
 navigium 687a. arundinaceum 11b.
 navis 124a. b. 965b(constrata).
 1156a. templi 376a.
 nauta 124b. 440b. 737a. 790b.
 ne 103a. 208b(poet.). 211a.
 770a. b. 807a. 1113a. ch. 103b.
 771b. ne forte 771a. ch. 771b.
 ne - quidem 294a. 992a.
 ne (interrogativ.) 361b.
 Nebucadnezar 839b.
 nebula 363a. 1213b.
 necessarius fuit 533b(ch).
 necesse esse. habere 533b(ch).
 necessitas 533b(ch). 1186a.
 Necho 885b.
 neeo 1285b.
 necromantia 34b(sq. 76b.
 necto 1173a. dolos 1172b. pug-
 nam 132b. verba 441b.
 nectum 134a. 135b.
 negligenter 1290b.
 negligo 223a. 920a. 945a. 1448b
 (ch).
 nego 676b. 745a.
 negotiatio 946b. 947a.
 negotiatrix 946b.
 negotior 1289a.
 negotium 316b. 507a. 936a. 980a.
 981a. 1050b. 1077b. 1118a
 (poet.). 1417b. publicum 737a.
 Nehemias 874a.
 nemo 25a. 82b. 83a. 589a. 802a.
 nemus 159b.
 neo 59b. 145a. 546b. 1340a.
 nepos 193a. 216a. b. 403a. ch. 236b.
 nepos 219b.
 nequam 191a. 209b. 210a. 844a.
 1279a.
 neque - neque 107b. 134b. 804a.
 807a.
 nequitia 209b. 844b. 1370b.
 nervus 1483a. ischiadicus 921a.
 arcus 646b. 647b. vinculi genus
 388b. 938b. nervos pedum equo
 succidere 1062a.
 nescio 57a. 887a. an 572b.
 netum 547a.
 netio oculis 1240a. 1280a.
 nitidus. nitidior 1223a.
 nitus 1223a.
 nigella 1228a.
 niger 455b. 1392b. fuit 455a.
 1064a. 1392b.
 nigredo. nigror 161b. 1392b.
 nihil. nihilum 81b. 103a. 139a.
 208b. 209b. 317a. 690a. 771b.
 1494a. ch. 735b. nihil ad
 (ellipt.) 210a. nihil est. praesto
 est 82b. de nihilo >02a. 139a.
 propter nihilum 139a. nil nisi
 88b. 1312b.
 nihilominus 174b. 387a. (ch).
 668b. 1043a.
 Nilus 559a(egypt.). 1394a.
 nimis 645b. 1256b. 1257a.
 Nimrod 817b.
 Nimus s. Ninnus 881b.
 nisi 108b. 210b. 682a. 745b.
 1312b. ch. 387a. nisi forte
 34a. 42b. nisi quod 210b.
 682a.
 niteo 543a. 907b. 1081b. 1162b.
 1469a.
 nitidus 1081b. 1162b. fuit 1162b.
 nitor faciei 54a.
 nitrum 930b.
 nivei coloris fuit 1411b.
 niv 1412a. ch. 1504a.
 Noachus 862b.
 nobilis 18b. 28b. 85a. 144a.
 267a. 528a. 655b. 663a. 848a.
 853a. 908b. 1081a. 1380a.
 1401a(metaph.). 1432a.
 nobilitas 853a.
 nocte 749a.
 nocturna. nocturnum spectrum 749b.
 nodus 20a. 1213b(ch).
 nolo 6a. 766a. nolens 766a(bis).
 nomades 275a.
 nomen 416a. 1432a. 1433b(ch).
 n. Deri 1432b sq. nomen dare
 1231b.
 nominatum 1432a. appellare 908b.
 nomen 1291b.
 non 79b. 82a. 103a. 108a. 139a.
 208b(poet.). 209a. 210b. 734a.
 735b(ch). non amplius 139a.
 non cum. in. per. pro 735a.
 non usque ad 210a. non est.
 praesto est 82a. b.
 nonaginta 1522a. lusus numeri
 sigillum 1143a.
 nouum 208b. 556a. 734b.
 nonne 83a. 103b. 108b(bis).
 362a. 678b. 734b. 735a.

noumeno 61 b.
 nonnisi 83 a. b. 139 a.
 nonus, a. 1522 a.
 norma 1201 b. 1476 b.
 nos 124 b. 125 a. b. ch. 125 b.
 nota 468 b. cutis 850 b. 1205 a.
 notas 572 a. b. 888 a.
 novacula 517 a. 819 a. 1069 a.
 novale 882 b.
 novello agrum 882 b.
 novem 1521 b. huius numeri nota
 541 a.
 novederim 1522 a.
 novera 87 a. 110 a.
 novi, novisse 202b. 203a. 571 b sq.
 887 a. ch. 573 b.
 novilunium 449 b.
 novus 237 a. 412 b. 449 b. 888 a.
 ch. 450 a. fuit 449 a. ch. 450 a.
 novissimos 73a. fuit 449a. 450a
 (ch.).
 nox 123 a. 749 a. ch. 749 b. nocte
 praeteritâ 123 a.
 noxa 130 a. 439 b (ch.).
 noxius 1300 a. fuit 1298 b.
 nubes 917 b. 997 a. 1033 b (bis).
 1072 a (poët.). 1072 b. 1391 b
 (poët.). ch. 1053 b. colligere
 nubes 1052 b.
 nude 1071 a.
 nuditas 1078 b. 1069 a (bis).
 1071 a. b.
 nudus tertius 1430 a.
 nudo 283 b. 284 a sq. 1006a (pass.).
 1068 a. 1073 b. 1129 a. terram
 incolis 232 b. 284 a.
 nudus 1071 a (bis). 1071 b. 1073 b.
 1421 a. fuit 1068 a. 1070 b.
 1073 b.
 nugae 479 b.
 nugator 479 b.
 nullus 690 a. 802 a.
 num 108 a. 362 a. 386 a. 678 b.
 ch. 386 b. num enim 681 b.
 numen divinum 95 a (bis). 1432 b.
 ch. 99 a.
 numeratio 967 b.
 numerator 797 b.
 numero 702 b. 797 b. 917 a. 966 b sq.
 ch. 797 b.
 numerosus 654 b. 1058 b. 1254 a.
 fuit 654 b. 1058 a. 1256 a. 1257 a.
 numerus 703 a (bis). 967 b. 968 a.
 ch. 798 a. numero pleno 1423 a.
 nummulus argenteus 22 b.
 nunc 294 a. 405 a. 584 a. b. 651 b.
 993 b. 994 a. 1115 b. ch. 652 a.
 nuncio 120 a. 245 a. (lacta) 284 a
 (pass.). 573 a. 845 a. 846 a.
 967 a. 1048 b. 1414 a. 1440 a.
 ch. 1416 a.
 nunciis 316 a. 736 b. 1165 b. 1440 b.
 foederis 239 a. Pectus 249 a.
 nunci praemium 249 a. lactum
 n. accipere 248 a.
 undinae 1007 a. 1064 a.
 nuquam 566 b. 1035 b
 nuper 1235 a.
 nupta 223 a.
 nuptiae 539 b.
 nuptum dare 539 a.

nurus 691 a.
 nuto 340 b. 776 a. 860 a. 863 b.
 865 b. 1264 a. 1504 a.
 nutrio 1294 b.
 nutritor 113 b.
 nutrix 113 b. 601 b.
 nutum dare 1264 b.
 nux 20 b. amygdala 1473 b.

O

Obdormio 639 a. 864 a.
 obduco (oblineo) 505 b. 547 a. 706 b.
 1024 a. 1180 a. 1238 a. 1312 a.
 1517 a.
 obductio statuarum aerea 135 b.
 1180 a.
 obduratio animi 297 b.
 obduru 1242 b. animum 654 a.
 1242 b. 1243 a.
 obedientia 620 a. 1441 b.
 obedio 60a. 1203 b. 1242 a. 1439 b.
 obedientem se praebere 1439 b.
 1440 a (ch.).
 obeliscus 904 a.
 oheo 933 b. 837 b.
 obero 187 b. 853 b. 1362 b. 1403 b.
 1514 b.
 obfirmatus 463 b. 607 b.
 obfirmo 118 a sq. 462 a sq. 1009 b.
 obiurgatio 298 a.
 obiurgio 298 a.
 oblatio 1235 b (bis). 1276 b. 1277 a.
 1384 a. hostine pro delicto 161 a.
 oblectatio 1458 b.
 oblecto 1047 a. 1458 b. me ibid.
 obligatio 133 a. vulneris 412 b.
 obligo vulnus 443 a. h.
 obliquo 547 a. 706 b. 1456 a. 1458 a.
 obliuero 707 a. 783 a.
 oblitus adj. verb. 1404 b.
 oblitio 920 a. — vioni dare 920 a.
 1404 b.
 obliviscor 920 a. 1404 a.
 obmotesco 104 a. 182 b. 327 a.
 529 a.
 obruo 984 a. aquâ 1157 b. 1395 a.
 cinere 708 b.
 obscuitas 1195 b.
 obscuro 533 b. 1035 a. 1041 a.
 1195 a.
 obscuros 137 b. 533 b. fuit 137 a.
 533 b.
 obscuro 693 a (pl.).
 obscuro (are) 1356 a.
 obscuro (adv.) 222 b. 833 b.
 obsepio 1323 a.
 obsequium 620 a. praesto 1387 a.
 obsequor 56 b. 60 a. 978 a.
 observantia 1445 b.
 observatio 1446 a.
 observo 1121 b. 1179 a. 1443 a.
 accurate 1179 a. diligenter 907 b.
 insidiosio 1305 a.
 obsideo 448 a. 907 b. 1159 b. 1443 a.
 obsides 217 b. 1064 a.
 obsidio 496 a. 1161 b. premere ob-
 sidione 1159 a. b. 1188 a.

obsigno 537 b. 538 b (ch.).
 obstetrix 595 a.
 obstinatus 1242 b. fuit ibid.
 obstringo iurancando 1356 a.
 obstruo 215 a. 443 b. 538 b. 974 b.
 viam 269 a.
 obstoepio 626 a.
 obstupesco 344 a. 516 a. 1436 b.
 1507 a. ch.: 1436 b. 1494 b.
 obtego 296 b.
 obtempero 6 a.
 obtestor 998 a. 1356 a.
 oblineo 915 b.
 oblingo 124 a. 373 a. 637 b.
 obtractatio 311 a. 1289 a.
 obtractator, — trix 763 b. 1289 a.
 obtundo 376 a. 1119 b. obtusus
 fuit 1120 a.
 obturo 77 b. 466 b. 504 a. 1488 a.
 1180 a.
 obtusio 1120 a.
 obtutus oculorum 1018 b.
 obvelatio 748 b.
 obvelo 975 a. 1035 a.
 obvenio 124 a. 814 a. obvenire
 facio 124 a.
 obviam 1111 a. 1233 b. facere
 1236 b. fieri 124 a. 1233 b. ire
 1236 a. venire 1091 a. 1193 a.
 obvius 994 a.
 obvolvio 736 a. 748 a. 996 b. 1038 a.
 1175 a. obvoluta 748 a.
 obumbro 1168 a.
 oceaneco 1006 b (iudicem).
 occasio 124 b. occasionem nocendi
 quaerere 124 a. b.
 occasus solis 187 a. 1065 b. ch.
 1034 b.
 occidens 187 a. 1066 a.
 occidentalis pars 72 b. 73 a. plaga
 599 b. regio 1065 b.
 occido (de sole) 185 a. 1064 b.
 1095 a. ch. 1034 a. — dere ius-
 sit solem 186 b.
 occido 5 b. 389 a. 542 a. 717 b.
 779 b. 780 a. 884 b. 1091 a.
 1212 a. 1307 a. ch.: 5 b. 1212 a.
 occisio 389 b (bis).
 occuldo 951 b. 974 b. cf. 1343 b.
 989 b (pass.). 1488 a.
 occo 1320 b.
 occulte agere 748 a.
 occulto (are) 437 a. 508 b. 552 a.
 675 a. 799 b. 748 a. 907 b.
 975 a sq. 1035 a. 1180 b. ch.
 975 b. me 697 a. 951 b.
 occultus 748 a. 976 a (neutr.). 1035 a.
 1038 a. 1270 a (ch.). fuit 975 a.
 in occulto 976 a.
 occumbo 1402 a.
 occupatio 873 a.
 occupo 68 b. 600 b. 632 b. 755 b.
 760 b. 871 b. 1049 a.
 occuro 1091 b. 1193 a. 1233 a.
 1236 a.
 accurus 1233 b. hostilis 1236 b.
 venereus 124 b.
 oceanus 371 a.
 ocrea 815 a.
 octava in re musica 1439 a.
 octavos, a. 1438 b. 1439 a.
 octo 1438 b. huius numeri nota 436 a.

octodecim 1438 b.
 octoginta 1439 a. huius numeri
 nota 1085 a.
 oculus 1047 b.
 odi, odisse 1334 a. ch. ibid.
 odiosus fuit, factus est 177 a. — sum
 reddere ibid.
 odium 1334 a. in odium vocare
 177 a.
 odor 1273 a. ch. ibid. suavis 247 b.
 900 b. 863 a. ch. ibid.
 odoratus 544 b.
 odoror 1270 b.
 offendo in, ad al. 721 a. 850 b.
 1091 b.
 offensio, offendiculum 347 b. 721 a.
 850 b. 1096 a.
 offero 185 b sq. 560 a (poët.). 814 b.
 852 a. 917 b. 1023 b. 1075 b.
 1193 a. 1234 b. 1274 b. 1383 a.
 ch.: 575 b. 1234 b. liberos Mo-
 locho 985 a.
 officina 1034 b.
 officium 642 a. sacrum 1485 a.
 olea 407 b.
 oleaster 1437 b.
 oleo male 176 b.
 oleum 1437 b. ch. 825 b. parissi-
 mum 407 a. 726 a. recens 1153 a.
 exprimere 1152 b.
 olfatio 1270 b.
 olivâ 43 b? 59 a. 1110 b. 1194 a.
 oliva 407 b. —vae ramus 407 b.
 olivatum 713 a.
 oliva 324 a. 950 b. 1089 b. 1216 a.
 coquinaria 324 a. b. magna 69a.
 olus, olera 56 a. 148 a. 433 b.
 434 a. 632 a. 1074 b. ch. ibid.
 omco 875 b.
 omentum 700 b.
 omittens 447 b.
 omitto 447 a. 881 a. 899 a. 945 a.
 1008 a.
 omnia 88 a. 589 a. 690 b. 1312 b.
 ch. 690 b.
 Omnipotens Deus 1366 b.
 omnis 689 a. 690 b (ch.).
 On (Heliopolis) 52 b.
 Onager 1067 b. 1068 a (ch.). 1123 b.
 onero 553 b. 555 b.
 onocrotalus 923 a.
 onus 36 b. 92 a. 555 b. 878 b. 917 b.
 918 b. 936 a (ter). 1004 a (grave).
 1045 a.
 onustus 399 b (erimine). 878 b.
 onyx 383 a. 1369 b. marinus 1388 b.
 opem fore 566 a. 640 a.
 operam dare 235 a. 356 b. 1368 a
 (ch.). 1445 b. praestare 977 b.
 operarios 703 a. 977 b. 1075 a.
 operatio Dei 353 a.
 operculum 708 a. 1172 b.
 operimentum 700 a.
 operio 697 a. 699 b. 706 b. 969 b.
 opes 52 b. 193 b. 371 b. 384 a. b.
 454 a. 504 b. 545 b. 564 b. 647 b.
 655 a. 656 a. 675 b. 737 b. 873 a.
 886 b. 888 a? 937 a. 946 b. 1059 b.
 1083 b. 1121 a. 1222 a. 1290 a.
 1380 a. ch. 886 b. avaritiâ par-
 tae 198 a. fraude partae 1290 b.

iniuste partae 1001 a. labore partae 564b. 610a. mercatura p. 946b (bis). recunditae 1180 b.
 Ophir 141 b.
 opifex 115 a. 116 a. 737 a.
 opificium 1082 a.
 opilio 234 a. 409 b.
 opinio 1330 a. opiniones divisae 963 a.
 opinor 120 a. 342 b.
 opituler 640 a.
 opium 774 b. 1251 a.
 opobalsamum 1185 a.
 oppidum 1005 a. 1207 a. 1236 b (poët.). 1237 a. ch. ibid.
 oppono me 957 b. 1236 b.
 oppositus fuit 1190 a.
 oppressio 322 b. 754 b. 1059 b. 1080b(ter). 1081a. 1127b. 1268a. 1308 b. 1364 b. 1502 a (bis).
 oppressor 333 b. 778 a. 1080 b. 1159 a. 1502 a.
 oppressus 12 b. 1080 b.
 opprimo 177 b. 337 b. 491 b. 601 a. 696a. 754b. 919b. 922a. 1049a. 1080 b. 1300 b. 1308 a. 1482 b. 1502 a. 1518 a.
 oppugnatio 753 b.
 oppugno 496 a. 752 b. 1069 b. 1147 b.
 optinatus 42 a. 267 a.
 optimum quodque 199 b. 200 a. 473 b. 546 a. optima pars 592 a.
 opto 30 b. 915 a.
 opulentus 358 a. factus est ibid. — tum fecit 268 a.
 opus 293 a. b. 737 a. 980 a (bis). 981a. 1034b (ter). 1077b. 1118a (ter). ch. 981a (bis). Dei 353 a. arificiosum 533 a. 1077 b. caelatum 1139 b. 1219 a. fabrorum 737 a. Fertile 619 a. fliginnom 504 b (ch.). fornicatum 20 a. ocellatum 1357 a. (textuū 1356 b.) pensile 626 a. plexile 259 a. plumarium 531 b. 1311 b. poëtae 1078a. reticulatum 145 b. 633 b. 659 a. 1318 b. statuarium 1157 b. toroatile 1243 a (bis). tortile 259 a (bis). 266 b. opus fecit 737 a. 977 b. 1075 a.
 ora 697 b. 1336 a. maritima 38 a. vestis 1379 a.
 oraculum 315 b. 450 b. 461 a (bis). 627 b. 836 b. 999 b. 1224 b. dare 1048 b. petere 356 b.
 oratio 761 a.
 orator 1087 b.
 orbis 282 b. 330 b. 450 a. 717 a. 939 b. 1183 b. terrarum 27 a. 153 b. 561 a (poët.). rotae 236 a. in orbem ire 282 a. 323 a. 350 a. 912 a. 997 a. 1183 a. ducere 912 b. orbita rotae 989 b.
 orbitas 1405 b (bis).
 orbo 1405 a.
 orbis, orbatus 290 a (poët.). 1405 a (ferm.). 1405 b. fuit 1404 b.
 oreus 6 a. 327a (poët.). 447b (poët.). 780 a. 1348 a sq.
 ordo 996 a. 1338 a.

ordo 405 a. 548 b. 939 b (bis). 1069 b. 1070 a. 1338 b. 1498 b. ch. 485 a. secundus 1451 b.
 oriens 55 a. 431 a. 616 b. 1193 b. 1194 a. ab or. 431 a. 1112 b. 1193 b. 1194b. orientem versus 431 a. b. 1194 a.
 orientalis 1195 a (bis). plaga 55 a. 431 a. 1193 b. 1392 b.
 orificium 1088 a. 1089 a (ch.). 1358 b (inter).
 origo, origines 595 b. 1164 b. plur. 616 b. 672 b.
 Orion (sidus) 701 b.
 orior 373 a. 430 b. 478 a. 615 a. 1204b. oritur 927a. subito oriri iussit 207 b.
 ornamentum 367 a. b. 860 b. 1089b. 1090 a. pectorale 535 b.
 ornatu (us) 367 a. 687 a. 992 b. 1401 b.
 orno 367 a. 544 b. 591 b. 612 a. 688 b. 860 b. 990 b. 1089 a. ch. 215 b. me 612 b.
 oro 1085 b. 1106 a. 1166 a (ch.). orphanus 644 a.
 ortus (lincis, solis) 430 b. 431 a. 616 b. 595 b.
 os (oris) 319a (poët.). 496 b. 1087 a. 1089 a (ch.). interius 1298 b. os (ossis) 302 b (poët.). 1058 b. ch. 303 a. superioris brachii 1221 b. ossa confringere 1058 a.
 osculum 923 a.
 osculum 924 a.
 osculor 1334 a (bis). ch. ibid. ostendo 573 a. 1247 a. me 284 a. ostium 1088 a. 1139 b. 1519 b (ch.). otior 446 b.
 otium concedere 1359 b.
 ovile 230 b. 684 b.
 ovile 1144 b. 1282 a. 1318 b.
 ovum 190 a. ova parere 504 a. 792 a.

P

Pabulum 91 b. 963 b. 1296 a. ignis 92 a. pab. praehere 211 b.
 pacificus 863 b. 1421 b. 1414 a.
 paco 1422 a. pacatus 1421 b.
 paedagogus 113 b.
 paene 83 a. 811 a.
 pagus nomadum 451 a. 545 b. 707 a. b. 708 a.
 pala 607 b (pl.). 644 a. gemmarum 909 a. 1357 a. 1516 b.
 palam esse 284 a. dicere 675 a.
 palatium 105 a. 152 b. 192 a. 196 b. 375 b. 390 a. 1092 b. ch.: 196 b. 376 a.
 palatum 498 b.
 palea 288 b. 778 a. 1244 b. 1492 a. ch. 1106 b.
 palearia 899 b.
 palla 554 a.
 palleo 661 a. 703 b.
 pallesco 457 b. 661 a.

palium 1016 a.
 pallium 29 a (bis). 289 b. 712 b. 1016 a. 1333 b. ch.: 711 a. 969 b sq.
 pallor 632 a.
 palma manas 705 b. 1457 a. ch. 1117 a.
 palma arbor 706 a (pl.). 706 b. 1509 b. 1510 a. arte facta 1510 a.
 palmes 290 a. 340 a (pl.). 418 a (pl.). 421 a. 877 b. 881 b (pl. l.). 1337 b. degener 945 a.
 palmus mensura 553 b. 554 a.
 Palmyra 345 a. 1510 a.
 palpebrae 1003 a. 1444 b.
 palpito 946 b.
 palpo 308 b. 601 a. 779 a. 830 a. palpando quaerere 308 b.
 palus (udis) 21 a. 229 b. 255 a.
 palus (i) 1057 b. in palo suspendere 1504 a. 428 a (ch.).
 pando 876 b. 1137 b.
 pango 1090 b. 1099 a. 1470 b. forcus 718 a. 1091 a.
 panicum 333 b.
 panis 321 a. 753 b. albus 458 a. non fermentatus 815 a. panes faciei (Schaubrote) 753 b. 1070 a.
 pannus 1071 a.
 pannus 178 a. byssinus 190 a. coecineus 597 a (bis). 714 a. crassus 1336 b. detritus 791 b. laeuer 209 a. 1240 a. purpureus 1263 a. filis aureis intextus 1357 a. opere plumario ornatus 1311 b. sanguine menstruo pollutus 326 a. tessellatus 1357 a.
 papaver 1251 a.
 papyrus 11 b. 291 b (nilotica).
 par fuit 185 b. factus est 1375 b. 1376 b (ch.).
 par (subst.) 1449 b. 1450 a.
 parabola 450 b. 828 a. — las proponere 342 b. 450 b. 827 b. — lis uti 828 a.
 Paradisus 995 a. 1124 a.
 parasitus 758 a. 997 b.
 paratus 1083 b. ch. ibid. fuit 1083 b.
 parco 455 b. 488 b. 530 b. 1114 b. pardus 889 a. ch. 889 b.
 parentes 109 b. 594 b.
 paries 456 a. b. 548 b. 723 b. 1210 a. ch.: 311 a. 723 b. ad parietem 1112 b.
 pario 281 b. 438 b. 453 a. b. 594 a. 792 a. 898 b. 1104 b. 1105 a. parere fecit 593 a. parturire 1188 a.
 pariter 588 b. 589 b. p. atque 1042 b. 1043 b.
 paro 666 a sqq. 1075 b. 1083 b. 1118 a. 1401 a. bellum 61 a. exitium 315 a.
 pars 178 b. 179 a (pl.). 279 a. 484 a. 484 b. 485 a. 568 a. 798 a (bis). 798 b. 1088 a. 1470 a. ch.: 484 a. 807 b. interior 1110 b. interior 193 a. infima 153 b (ch.). 1484 b. a parte 168 a. a p. aliiquis esse 374 b. partes aliiquis servare

1446 a. partium studiosus fuit 886 b. 916 a.
 particeps fuit 484 b.
 particula 180 a.
 partio 483 a. 702 b. 799 a.
 partitio 485 a.
 partituro v. pario.
 parvitas 426 a. 1178 b. 1212 b. parum est 1217 a.
 paramper 426 b.
 parvuli 554 b.
 parvus 426 b. 1178 a. b. 1212 a. ch. 426 b. fuit 1178 a. 1212 a. pascha 1115 a.
 paseo 411 a. 1294 b. ch. 411 a.
 pascum 14 b. 306 b. 317 a. 318 b. 716a pingue. 836a (poët.). 857 a. 861 a (bis). 1296 a.
 passer 1184 a.
 passus us 1118 b. 1135 a. 1176 a.
 pastor 28 b. 909 b. 1234 b. 1296 a. 1442 b.
 pastoricius 1296 a.
 pastus (us) 1296 a (bis).
 pastus adj. 411 a.
 patefacio 1280 b.
 pater 6 b. 11 a (ch.).
 potera 22 b. 435 a. 965 a. b. libatoria 911 a.
 paterfamilias 224 a.
 patiens 150 b. fuit 150 a.
 patienter fero 843 a.
 patientia 150 b. 151 a.
 patina 1166 b (bis). 1167 a.
 patria 154 a. 595 b.
 patriarella 193 b.
 patrimonium 873 b.
 patris 324 a. patris uxor 324 b.
 paucus 426 b. pauci 63 a. 426 b. 810 b. 996 a. 1178 b. fuit 810 a. 1246 b. — cum fecit 810 a. pauca dedit 810 a.
 paveo 505 b. 540 a. 775 b. 809 a. 1097 b.
 pavidus 540 b. 541 b. 653 a. — dum reddere 809 a.
 pavementum 1308 a (bis). 1312 a.
 paulatim 810 b.
 paulisper 426 b. 810 b. 1264 b.
 paulum 426 b (bis).
 paulum 326 b. 810 b.
 pavo 1502 a (pl.).
 pavor 309 b. 540 b. 541 a. b. 1098 a. b. 1288 b. 1507 a. ch. 444 b.
 pauper 12 b. 341 a. b. 954 a. b. 1050 a. 1073 b. 1279 b. factus est 1279 b. pauperem reddere 63 a. b. se simulare 1279 b.
 paupertas 12 b. 341 b. 954 b. 1279 b (ter).
 Pansa (Sela) 955 b sqq.
 pax 243 a. 642 a. 643 a (bis). 1423 b. ch. 1422 a. pare tua 222 b.
 pacem habere cum 1421 a. facere et colere 1421 b. pacem colere (adj.) 1422 a. 1423 a.
 paxillus 399 a. 643 b. 1470 b (hi-fureus).
 peccator 465 b.
 peccatix 465 b.

- peccatum 51 b. 465 b (ter). 466 a. 811 b. 1000 a. 1322 b. 1136 a. 1300 b. ch.: 466 a. 1000 a. per imprudentiam commissum 1361 b (pl.). luere 465 a.
 pecco 464 b. 811 b. 999 b. 1136 a. 1361 b. 1362 b. imprudens 1412 a. ch. 1412 b.
 pectino 1342 a.
 pectorale ornamentum summi sacerdotis 535 b.
 pectus 201 b. 810 a. eb. 446 b. butorum 460 b.
 pecuarius 1222 a.
 peculium 937 a.
 pecunia 703 b. 876 a.
 pecus (oris) 182 b. 228 a. 737 b. bovinum 233 b. bovillum et ovillum 1222 a sq. capriana et ovillum 1144 b sq. 1174 a.
 pecus (udis) bovina 1382 b. caprina et ovilla 1418 b. mactata 542 b. pinguis 237 a.
 pedes (itis) 1262 b. 1381 b (poët.).
 pedum 1353 a.
 peiero 1355 b.
 pelecanus 1201 a.
 pellex 1103 b. ch.: 333 a. 754 a.
 pellicia 1138 a.
 pellicula uvae 403 b.
 pellicula 1066 b.
 pello 306 a.
 pellucidus 740 b.
 pelvis 22 a. 672 a. 707 b. 950 b. 965 b.
 Pelasium 947 b.
 Peates 1520 b.
 pendere dorsum 339 a. 340 b.
 pendo 955 a. b. 1106 b. 1474 b. 1503 b. 1517 a (ch.).
 penes 167 b. 147 a (ch.).
 penitralia 448 b. pl.: 631 a. 739 b.
 peniculantia 1158 b.
 penna 904 b. 1158 b. maior 18 b. 19 a.
 pensum 514 b. 1503 b. 1504 a.
 pennuria 505 b.
 per 172 b. 221 b. 567 a. 773 b (poët.). post verba iurandi 173 a.
 pera 761 b. 1184 b.
 perago 686 b. diem festum 1076 a. 978 b (ch.).
 peragro 377 b. 946 b. 1498 a.
 percello terrore 182 a. sq. 208 a.
 percipio auribus 60 a. 202 a sq. 760 b. mente 553 a. uentis 570 a.
 percolo 1336 b.
 percontor 356 b. 1347 a.
 percoquo 1508 b.
 percurro librum 1378 b.
 percussio 383 a (pl.). 783 a. 850 a. 885 a.
 percussus 885 a.
 percutio 382 b. 726 a. 781 b. 782 b. 783 a. b. 849 a. 850 b. 879 b. 883 a. b. 912 a. 966 a. 1118 b. 1517 b. ch.: 782 a. 913 a. terram pedibus 1311 b.
 perditte agere 1388 a. 1394 a.
 perditio 6 a (ter). 440 a.
 perditior 1394 b.
 perditus 6 a. 1435 b.
 perdis 1232 b.
 perdis 5 b. 214 a (bis). 343 a. 380 a. 438 b. 633 b. 652 b. 686 b. 721 a. 726 a. 915 a. 959 a. 1227 a. 1279 b. 1299 a. 1357 b. 1364 a. 1394 a. 1431 a. 1435 b sq. ch.: 5 b. 616 a. 1394 b. 1431 b. se ipsum perdere 1436 b.
 perduco ad exitum 1096 a.
 perduro 1204 b.
 peregrinatio 276 b.
 peregrinor 273 b. 1498 a.
 peregrinus 274 b. 412 a. 887 b (bis). 1062 a.
 perennis 1430 a.
 perennis 644 b. fuit 114 a.
 perennitas 117 a. 644 b. ch. 150 b.
 perco 5 a. 131 a. 160 a. b. 214 b. 278 b. 343 a. 344 a. 379 a. 686 a. 718 b. 740 a. 779 b. 897 a. 964 a. 983 a. 1299 b. 1508 b. ch. 5 b. subito 182 a. preant! 1365 a.
 pererro 454 b.
 perexiguum 811 a.
 perfectum 686 b. 687 b (ter). 691 a (bis).
 perfectus 690 b. 1422 a. 1509 a. ch.: 295 a. 1422 a. fuit 685 b.
 perfero 665 a. 814 a.
 perfero 229 a. 294 b. 696 a. 688 b. 888 a? 1033 b. 1076 a. 1421 b. 1508 a. ch. 688 b. prospere 1166 b. ch. ibid.
 perferre agere 177 b. 505 b. 811 b. 1479 a.
 perfidia 178 a (bis). 811 b. erga deum 423 a.
 perfidus 178 a.
 perflu 1093 a.
 perfodiu 540 a. 671 a. 884 b. 913 a.
 perforo 477 a. 481 a. 840 b. 908 b. 1307 b. 1337 b.
 perfringo 1358 a.
 perfror 601 b.
 perfundo 211 a (pass.).
 pergo 603 b. 983 a. 1448 a.
 periclitor 954 a.
 periculum facio 980 a.
 periculis 1021 b. — lidibus se ornare 1021 a.
 peritia 204 a. b. 473 a.
 peritus 202 b. 472 a. 572 a. 1083 b. artis 1254 b. legis 966 b. ch.: 359 b. 987 a. p. fuit 203 a.
 permaneo 635 a. 750 a.
 permitto 286 a. 881 a. 927 a. 938 a. 1009 a.
 permixtus 1063 b (ch.).
 permulceo 1352 b. 1458 a.
 permultum 1237 a.
 permutatio 481 b. 778 b. 1064 a.
 permuto 481 a. 600 b. 778 b. 981 b. 1063 a.
 pernicies 36 b. 208 a (subita). 209 b. 370 b. 621 b. 780 a. 1280 a. 1300 b. 1327 b. 1346 b (bis). 1365 a. 1370 a. b (bis). 1394 b (bis).
 perniciosus egit 1394 a.
 perniciosus 1300 a. fuit 1298 b.
 pernocto 750 a. ch. 191 b.
 perpaucum, perpauci 811 a.
 perpendiculum 125 b. 1476 b (bis).
 perpendo 60 a. 1106 b.
 perperito facinus 1035 a sq.
 perpetuas 905 b. 991 a. 1035 b. ch. 332 a.
 perperuo 584 b. 585 a. 776 a. 1035 b. 1060 b. eb.: 332 a. 1036 b.
 perperuus 644 b. 775 b. 991 a. ch. 332 a. fuit 905 b. in perperuum 905 b. 991 a. 1035 b. 1037 b. ch. 1036 b.
 perplecto 935 a. ch. 1359 a.
 perplexus fuit 988 a. 1337 a. 1359 a (ch.).
 perquiro 222 a (pass.). 356 b.
 perrampo 232 a. 540 a.
 perscribo 722 b. 723 a (cb.).
 perserutor 1378 b.
 persecutio 1267 a?
 persequo 312 b. 378 a. 1159 b. 1187 b. 1266 b. 1327 b (bis). ardentur 342 a.
 persevero 1039 a.
 Persia, Persa 164 a. 1128 b.
 persisto 462 a. 1039 a. 1204 b.
 persolvio 1205 b. 1306 b. 1421 b. 1508 b.
 persona 1110 a. personae duae 127 a.
 perspicuus 1162 b.
 persio 1204 b.
 persuadere 1138 a. sibi persuaderi pati 1138 a.
 perterrefacio 182 b. 518 a.
 perterreo 228 a (poët.).
 pertica 536 a. 891 a. 1293 b. meosoria 1221 b.
 pertinacia 1120 a. 1242 b.
 pertinaciter agere 1120 a.
 pertinaax 1072 b.
 pertineo ad 782 b. 1091 a. 1490 b.
 pertingo 782 b. 784 b (ch.). 849 b.
 pertraheo 239 b. 982 b.
 perturbatio 187 b. 371 a. 1022 a. 1515 a.
 perturbo 187 b. 191 a (pass.). 371 a. 384 b. 1021 b. 1260 b. ch. 1359 a.
 pervado 377 b. 1166 a.
 pervenio 185 b. 813 a. 849 b. ch. 784 b.
 perverse agere 999 b. 1062 b.
 perversitas 388 b. 389 a (pl.). 748 a. 959 a. 1000 b (pl.). 1062 b. ch. 7000 a.
 perversus 747 b. 1061 b. 1062 b. 1140 a. 1375 a. fuit 438 b. 999 b. 1373 a.
 pervero 388 a. 438 b. 959 a. 888 a. 999 b. 1001 a. 1061 b. 1062 b. 1340 a (viam). 1373 a.
 pervestigatio 149 a.
 pervicacia 297 b. 1483 b.
 pervicax 18 b. 1242 b. — cacem reddere 1242 b. se gerere 750 a.
 pes 1118 b. 1261 b. 1262 b (ch.). p. quadrupedum 706 a. lucus ad pedes 1262 b. pedes arte facti 1118 b.
 pessimus 1300 a.
 pessulus 893 a (bis). pessulo claudere 892 b. 984 a.
 pessumdo 214 a. 652 b. 1021 b. 1364 b. 1394 a. pessum eo 438 b.
 pestis 317 a. 780 a. 1212 a (bis). 1314 b.
 pettio 235 b. 1348 a. ch. 222 a.
 peto 222 a. 235 b. 377 b. 760 b. 1347 b. ch.: 222 a. 1348 a. lucum 983 b. mihi 1348 a.
 Petra urbs 958 a.
 petulicus 848 b.
 phaleracae 993 a?
 Pharoa 1129 b.
 pharetra 161 b. 1504 b.
 phiala 706 a. 966 a. 1240 b.
 Phylistaea 696 b. 1107 a.
 Phylistaeus 719 b. 1107 a.
 Phoenice 696 b.
 phoenix 453 b?
 phylacteria 548 a.
 phylacterus 105 b. 917 b.
 pice (pice odore) 706 b.
 pietum 514 a.
 pietas 503 a. 623 b. 1283 a.
 piger 1058 a. fuit 1303 b. v. iners. fuit 736 a.
 pigmentarius 1309 a. b.
 pignatio 981 b.
 pignero 1063 a.
 Pignus 440 a (bis). 981 b. 1064 a (bis). accipere 435 a. dare 931 b. 1083 a. ponere 1325 a. pigore obligare 438 a.
 pigritia v. inertia.
 pila 330 b.
 piletum 715 b.
 pilosus 1335 a. fuit 1078 a.
 pilus 1334 b. 1335 a. ch. ibid. ad pilum ibid. pili caprii 1010 a.
 piucerna 1474 a.
 pingo 514 a (bis).
 pinguedo 358 a. 473 b. 1438 a. b. pinguedine obliare 358 a.
 pinguefacio, — flo 236 b. 358 a. 1437 a.
 pinguis 237 a. 238 a. 358 a. 534 b. 783 a. 816 b. 1437 a. fuit 357 b. 473 b. 534 b. 553 a. 783 a. 816 b. 981 a. 1437 a. factus est 479 a. 720 b. 1437 a. declaratus est 357 b. pinguem reddere 357 b.
 pinguitudo 1437 b. 1438 b.
 pina 962 a (piscium). 1113 b. 1447 a.
 pinus 152 b. 1293 a.
 pipio (ire) 277 b. 1182 b.
 piscator 323 b.
 piscina 333 b (bis).
 piscis 243 b. 255 a.
 piscis 320 a (bis). ingens 1512 b.
 piscor 323 b.
 pistacia 202 a.
 pistillum 1029 b.
 pistior 136 a.
 pins 245 b. 502 b. 1151 a. 1197 b. 1330 b. fuit 1150 b.
 pix 300 a (bis). 411 b. 708 a. placentum 700 a.
 placenta 478 b. 669 b. 717 a. 739 b.

- 909 b. 997 a. b. 1170 a. 1180 b. 1313 a. dalesis 762 b. 1107 b? ficum aridum 311 b. placentas fecit 738 b. coxii 997 b.
- placoe 199 a. b. 536 a. 591 a. ch. 591 b. imperson. 641 b. 1469 a. ch. ibid.
- placo 707 a.
- plaga coeli 1086 a. 1271 a. australis 555 b. 599 b. 600 a. 845 b. occidentalis 599 b. orientalis 55 a. 431 a. 1193 b. 1392 b. septentrionalis 1181 a. 1332 b.
- plāga 383 a. (pl.). 468 b. 568 a. 850 a. b. 851 a. 885 b. plagā afficio 849 a. 850 b. 884 b.
- planetas 964 a.
- plane 687 b. 1312 b.
- plango 123 b. 964 a.
- planities 232 a. 643 a. (bis).
- planta 695 a. 878 b. 879 a. (pl.). 1062 a. (evulsa). 1488 a. pedum 139 a. 706 a.
- plantarium 878 b. 879 a.
- plantatio 432 b. 878 b. 879 a.
- planto 432 a. 878 b. 928 a. 1323 b. 1487 b. (poët.).
- planus 642 a. fuit 641 b.
- platanus 1071 b.
- platen 384 a. (poët.). 456 a. 1281 a. 1381 a.
- plaustrum 989 b.
- plebs 24 b. 1041 b.
- plecto 145 a. sq. 890 b. 935 a. 1318 b. 1323 a. 1337 a.
- Pleides 665 b. 895? fene 788 a.
- plenilunium 698 b.
- plenitudo 789 a. (bis). 789 b. 1509 a.
- pleus 788 b. pleo numero 1423 a. pl. fuit 787 b.
- plexum 146 a.
- plexus (us) capillorum 482 a.
- ploro 860 a.
- pluma 1158 b.
- plumarius 1310 a. cf. 531 b.
- plumbum 125 b. 180 a. album 180 b. 1056 a.
- pluo 784 b. plucere iubere 307 a.
- plus quam 645 b.
- pluvia 785 a. 1255 b. (pl.). 1270 a. pinnā 626 b. 627 a. serotina 742 a. vehementior 307 a. 938 b. pluvium demittere 784 b. pluvii rigari 783 a.
- poenium 695 b. (bis).
- poena 593 a. (bis). 1121 a. (bis). 1464 b. ch. 336 a. peccati 465 b. 466 a. 1000 a. stultitiae 844 b. poenas dare 160 a. sq. 917 a. 935 b. 1054 b. 1120 b. poenas repetere 254 a. 928 b. poenā vacare 910 a.
- poenitentia 874 a.
- poenitet 873 b.
- poeta 828 a.
- poetria 839 b.
- poetria 1278 a.
- poio 245 a. sq. 475 a. 755 b. 820 a. b. 1469 a.
- politus 245 a. 811 a. 1217 b.
- pollens aliqua re 224 a. (msec.). 226 a. (fem.). indicandi facultate 472 b. opibus 262 b.
- pollux 181 b.
- pollo 254 b. 423 b. 501 a. 551 a. 552 b. me 551 a. sq.
- pollutio 551 b. 1246 b.
- pollutus 254 b. 551 a. fuit 254 b.
- polymyrtus 531 b. cf. 1310 a.
- poma 1209 b. amatoria 324 b. pomorum collectio 131 b. (bis). messis 1209 a.
- pompa 380 b. (bis).
- ponderatio 1476 a.
- pondero 60 a. 915 a. 1474 b. 1517 a. (ch.).
- pondus 16 a. 656 a. 1476 b. (bis). minimum 305 b. argenti aurive 1241 a. perpendiculari 16 a.
- pone 71 a. b. 221 b. relinquere 1060 a.
- puno 575 a. 604 b. 617 b. 618 a. 626 b. 634 a. 862 a. 903 a. 927 b. 1323 a. sq. 1376 a. 1400 a. sq. 1470 b. 1487 b. 1488 b. ch.: 575 b. 1290 a. 1326 a. 1376 b.
- popularis 64 a. 595 b. 1041 b. (pl.).
- populator 1095 b.
- populus 232 b.
- populus (msec.) 93 b. 113 b. 272 a. 737 b. (poët.). 1041 a. ch.: 113 b. 1042 a.
- populus alba 740 b.
- porcus 464 a.
- porrigo (imis) 597 b. 930 a. 965 a. — gine afflicto 930 b.
- porrigo 638 b. 1148 b. 1490 b. (pass.). porro 1450 b.
- porrum 513 a.
- porta 339 a. (du.). 616 b. (bis). 1139 a. 1459 a. sq. 1519 b. (ch.).
- portatio 918 b.
- portentum 40 b. 143 a. ch. 41 a.
- porticus 43 a. 170 b. 939 b. 953 a. 1123 a. 1233 a.
- portio 149 a. (cibi). 484 a. b. 702 b. 768 a. 798 a. (bis). 799 b. 825 b. 918 b. 1088 a. 1470 a. ch. 484 a.
- porto 917 a. 945 b. 1023 b. 1044 b. 1161 b. ch. 936 a.
- portorium 1331 a.
- portulaca 480 a.
- portus 451 b. 1130 b.
- posco 235 a. 356 b. 1347 b. 1348 a. (ch.).
- possessio 68 b. 633 b. (quater). 827 a. 829 b. (bis). 873 a. b. 1222 a. b.
- possessor 7 b. 85 a. 223 b. 328 a. 1221 b.
- possideo 68 b. 223 a. 633 a. 829 b. 871 b. 1221 b. ch. 504 b. possidendum edicit 871 b.
- possum 593 a. b. 675 b. 1059 a. ch. 593 b. 661 b. efficere 593 b. ferre ibid. a. me impetrate ibid. post 71 a. b. 72 a. 221 b. 733 a. 806 a. 1227 b. (bis). 1229 b. ch.: 72 b. 171 a.
- postea 71 a. b. 347 a. (ch.).
- posterior 72 b. pars 72 a. (Pl. 72 b.). posteritas 73 a.
- posterius 73 a. 784 a. (dies). posteriori 73 a. b. 193 a. 216 b. 330 b. 432 b. 616 a. ch. 237 a. in posterum 72 b. tempore postero 784 a. posthac 72 a. 784 a.
- posticus, postica pars 71 b. 72 a. 631 a.
- postis 116 b. 410 b.
- postquam 71 a. b. 175 a. 584 b. 649 b. 650 b. 773 b.
- postremo 73 a. ch. ibid.
- postremus 73 a. postrema pars 73 b. 631 a.
- postridie 784 b.
- postulo 235 a. 356 b.
- potator 932 b.
- potens 18 b. 28 b. 47 a. 257 b. 262 b. 267 a. 463 b. 504 b. (bis). 645 a. (pl.). 1009 b. (bis). 1058 a. 1072 b. 1042 b. 1254 b. 1274 a. 1418 b. 1419 a. ch. 1419 a. fuit 1049 b. 1058 a. 1256 b. potentem fecit 266 a. 1320 b. se praestitit 1009 b. 1273 b.
- potentia 263 a. 433 b. 1010 a. 1518 a. ch.: 263 a. 504 b. 1518 b.
- potentissimus Deus 1366 b. sq.
- potestas 48 a. 566 b. 567 b. aliquid faciendi 827 b. 1313 a. e potestate alicuius 1043 b. potestatem dare rei faciendae 927 a. 1418 a. habere in 1418 b. (ch.). potestatem rei habens 1418 b. (bis). 1419 a. (ch.).
- potior (iri) 463 a. 1418 a. (ch.).
- potius 34 a.
- potio 1269 b. intemperantius 932 b.
- potius, potatio 932 b. 1474 a. (bis). 1474 b. 1487 a. (bis). potum praebere 1474 a.
- prae 803 b. 1111 b. 1112 a. ch. 807 b.
- praebeo 1048 a. 14221 b. pabulum 211 b. solatium 1421 b.
- praecedo 378 a. 1193 a.
- praecentor 905 a.
- praecipio 773 a. fuit 630 b. ruit 740 a. praecipitem dare 630 b. 959 a. 1435 a.
- praecceptum 238 b. 315 b. 999 a. 999 b. (bis). 1087 b. 1121 a. 1155 b. 1156 b. ch. 723 a. decem praeccepta musaica 315 b.
- praecido 772 a. 776 b. 945 a. 1227 a. 1229 a.
- praecino 905 a.
- praecipio 1155 a.
- praecipitor 773 a. 851 a. 1435 a.
- praecipuus 207 a.
- praecloedo viam 1323 a.
- praeco 712 b. (ch.).
- praeconium 1233 a.
- praeda 91 b. 197 b. 229 a. 556 b. 761 a. 991 a. 1153 b. 1154 b. (bis). 1352 a. 1417 b. 1420 b. 1455 a. praedae esse 1455 a. in praedam dare ibid. praedestinio 619 a. (pass.). praedico (are) 120 b. 415 b. 846 b. felicem 1352 b.
- praedico 611 a.
- praeditus 7 b. 85 a. 217 b. 224 a. praedita 87 b. 220 a. 24 a. praedo, praedator 59 b. 1455 a. praedo 197 a. 1455 a. (bis). praeco 983 b. 1129 a. 1193 a. praefectura 1421 a. (ter). praefectus 328 a. 847 b. 903 a. b. 1120 b. 1121 a. (bis). 1254 b. 1343 a. 1521 b. (persic.). ch.: 972 b. (pl.). 1255 a. domus 192 a. militum 262 b. 979 a. 1125 b. 1343 a. ch. 90 a. operum 737 a. palatii 192 a. provinciae 937 a. 1100 a. ch.: 937 b. 1100 b. populi 937 a. 1396 a.
- praeficio 797 b. 928 b. 1076 a. 1120 b. 1155 a. 1323 b. 1400 b. ch.: 797 b. 1206 a. thesaurio 144 b. praefirmo 618 b.
- praefirmus 1331 a. 1060 b. diviniandi 1224 b.
- praefuocuo 846 b.
- praeparo 667 b.
- praepono 903 a. (pass.). 1323 b. 1400 b.
- praecipitium 1070 b. fuit 1070 a. ut praecipitium removere ibid. praecipitium 1070 b. arboris ibid. praescio 1270 b.
- praescribo 722 b.
- praescriptum 723 a. (bis). ch. ibid. praescens aliquis 1110 a.
- praesentia 1110 a.
- praesepe 17 b. 146 b.
- praesidium 118 b. 433 b. 568 a. 903 b. 904 a. (ter). 976 a. b. 1010 a. 1160 a.
- praestans 199 a. b. 612 b. fuit 199 a. praestantissimum quodque 199 b. 200 a. 473 b. 767 a. 1250 b. 1252 a.
- praestantia 486 b. 647 b. (bis). 918 a.
- praestigia 530 a. 721 b. (pl.). 744 b. (pl.). 748 a. — nas facere 1053 a.
- praestigiator 364 a.
- praestu esse 636 b. 814 b.
- praestus aliquid 292 b. 1205 a. 1376 a. me 374 b.
- praestolor 453 a.
- praesum 827 b. 905 a. 1039 a.
- praeter 104 a. 168 a. 179 a. 210 a. 210 b. (bis). 410 b. 456 b. 645 b. 647 a. 682 a. 735 a. 805 a. 1043 b. 1312 b.
- praeterea 998 b. 1042 b. pr. non 139 a.
- praetereo 983 a. ch. 481 b.
- praeteritum 1195 a. 1267 a.
- praeterlabor 481 a.
- praeterquam 1312 b. quod 210 b. 410 b. 645 b. 682 a.
- praetextus (us) 1034 b. (ch.).
- praevaleo 118 a. 261 b. 262 a. 593 b. 594 a. (ch.).
- praevario 811 b.
- praevior 1193 a.
- praeverto 1193 a.
- praedeo 89 b.
- praedium 753 a.
- pratium 14 b. 277 a. (detonsum). 716 a.

- prave agere 438 b. 999 b. 1001 a. 1299 b.
 pravitas 959 a. 1000 a. 1001 b (bis). 1300 b (bis).
 pravus 747 b. 1001 a. 1300 a. fuit 438 b. 1001 a.
 precatio 222 a. 1106 b. ch. 222 a. precēs 222 a. 500 b. 501 a (bis). 755 a. 1106 b. 1348 a. fundere ibid.
 precor 235 b. 1085 b. 1106 a. 1106 a (ch.).
 prehendo 67 b. 463 a. 537 a. 759 b. 827 a. 1507 b. 1516 b.
 premo 333 b. 754 b. 778 a. 811 a. 851 b. 1159 a. b. 1187 b. 1482 b. pressio 778 a. 1004 a (bis).
 pretiosus 486 b. 621 a. 1285 a. fuit 620 b. res pretiosae 457 b (ter) 621 a. 767 a. ch. 621 a.
 pretium 621 a. 703 a. 773 a. 784 a. 787 a. 1070 a. 1411 a. emtionis 1222 b. expiationis 708 a. consistit 1459 a. quo pretio 770 b. pridem 658 a. 777 b. 1430 b.
 primarius 207 a.
 primitiva 206 a.
 primitiae 206 b. 1252 a.
 primogenitura 207 a. — rae ius 207 a. dare 206 a.
 primogenitus 206 b. 207 a. fuit 206 a. primogenita 207 a.
 primordia 1194 a. 1252 a.
 primores 42 a. 528 a. 1135 a.
 primus 479 a. 1252 a.
 primus 62 a. 1251 b. ch.: 63 a. 1195 a.
 princeps 18 b. 28 b. 514 a (bis). 554 a. 663 a. 825 b. 827 b. 828 b (bis). 847 b. 853 a. 871 a (bis). 917 b. 1228 a. 1250 a. 1251 a. 1252 a. 1276 a. 1343 b. 1463 b. poetice: 890 b. 1084 a. 1280 b. metaphorice: 240 a. 297 a. 1113 b. 1401 a. Plur. 1129 b. 1207 b. ch.: 1255 a. b. 1419 a. domus 193 b. hospitii exercitus 863 b. — cipes Philistaeorum 972 b. — ceps fuit 1343 a. — cipes se facere 1343 a. — cipes constituere 1326 b.
 principalia 1430 a.
 principatus 43 b. 828 b (bis). — dum tenere 1326 b. 1343 a.
 principium 110 b. 603 a. 1250 b. 1251 a. 1252 a.
 prior 1251 b.
 princeps 1195 a.
 pristinus 1251 b.
 privilegium 1465 a.
 prius 584 b. 1252 a. facere 1193 a. priusquam 556 a.
 pro 173 b. 221 b. 335 a. 481 b. 731 a. 880 a. 987 b. 1026 a. 1207 a. 1406 a. pro numero 968 a. pro ratione 334 b. 703 a. 1088 b.
 profatus 198 b.
 profertus 198 b. 498 b.
 prohibitas 117 a. 642 a. b. 641 a. 1151 b (bis).
 proba 198 b (pass.). 592 a. 641 b. 1187 a. probatur mihi 641 b.
 probum 503 b. 524 a. probis afficere 523 a.
 probus 114 a. 545 a. 641 b. 667 b. 1151 a. 1330 b. 1509 a. fuit 1150 b.
 proca 184 b.
 procedo 379 a. 983 a. 1166 a. ch. 58 a. bene 1166 a. ch. 1166 b. in bellum 1145 b. 1147 b. 1234 a. procella 963 b (bis). 1271 a. 1334 b. 1335 a. 13705.
 proceres 28 b. 267 a. 908 b.
 proceris 257 b. 768 b.
 processio 380 a.
 procto 270 a. 898 b. in gena 242 b (ch.).
 proclamatio 1233 a.
 proclamo 426 a. 1314 a. ch. 712 b.
 procreo liberos 1325 b.
 procal 805 a. 1284 b. 1285 a (bis). abesse 805 a. 1284 b. recedens adj. 1284 b.
 proculo 1501 b. in gena 240 a. 242 b (ch.). 714 b. ad adorandum 936 b. ch. ibid. — bere jussit camelos 242 a.
 procurator 737 a. 1100 a. ch. 1100 b. procurro 615 a.
 prodeo 231 b. 1145 b. 1204 b. ch. 1206 a. ex ovo 232 a.
 prodigium 143 a.
 prodigus 417 b. 1394 b. fuit 417 b. prode 284 b. 846 b. memoriae 415 a.
 produco 235 b. 281 b. 504 b. 615 b. 859 b. 1075 a.
 proelium 754 a. 1235 a (poet.). ch. ibid.
 profano 423 b. 477 a. 551 a.
 profanus 412 b. 478 a. b (bis). — mm remove 1070 a.
 profectio 891 b.
 profecto 43 a. 88 b. 116 b. 117 a. 134 b. 209 a. 294 a. 670 b. 678 b. ch. 244 a. 617 a.
 profero 852 a. 915 a. in lucem 846 a. verba 1069 b.
 proficio 608 b. 954 a.
 proficiscor 615 a. 891 a. 1109 a. 1204 a. 1383 a. ch. 59 b. magno agmine 826 b.
 profitor 565 b.
 profligo hostes 726 a.
 profluo 615 a.
 profugus 853 b. 854 b. 859 b.
 profunditas 1045 b.
 profundo 410 b. 417 b. 965 a (pass.). 972 a.
 profundus 1045 a (bis). 1496 b. ch. 1045 a. fuit 1045 a. — dum facere ibid.
 progenies 216 b. 595 b. 883 b.
 progenies 6 b.
 progenitum 4.0 b. 615 a. 1172 b.
 progredior 351 b. 379 a. 983 a.
 prohiho 661 b. 808 a. 870 b.
 proiectio 548 a.
 proiectura cymatii 47 b.
 proicio 189 a. 548 a. 565 a. b. 767 a. 880 a. 898 b. 899 a (rell.). 938 a. 965 a (pass.). 1401 a. 1409 a. 1415 b. 1419 a. 1435 a. ch.: 899 a. 1290 a.
 prolabor 715 a.
 proles 399 b (bis). 432 b. 467 a. 1182 a. 1257 b (bis). primi parvus 207 a. vilior 433 a. 1126 b. prolem dare alicui 193 a. 215 b. prole augere 1124 b. prole carens 1073 b. 1405 b.
 prolongo 150 a.
 proloquo 836 a. 1093 a. temere 597 a.
 pronanare facio 1209 b.
 pronimeo 222 a. 615 a. 1147 b. 1477 b.
 promissio 122 a.
 promissum 315 b.
 promitto 120 a. 314 a. 1415 b. capillum 266 a. 1415 b.
 promtuarium 144 b. 552 b. 954 b. Pl. 131 b. 410 a.
 promptus 853 a. 1083 b. ch. ibid. animus ibid. pr. fuit 852 b. ch. ibid.
 promulgo 615 a. ch. 900 b (pass.). pronepotes 216 b. 1428 b.
 pronuntio 200 a. 314 a. 451 a. 476 b. sententiam 314 b.
 propago (sinitis) 218 a. — gines 616 a. 1182 a. 1416 a. 1417 a.
 propago (are) 1415 b.
 prope 221 b. 1043 a. fuit 1234 b.
 propello 306 a. 326 b. 335 b. 347 b. 754 b. 854 b (pass.). 864 b. 1159 b. 1267 a. 1415 b (pass.). 1435 a. ch. 555 a.
 propemodum 83 a.
 propensio 507 a.
 propensus fuit 6 a. 499 a. 506 b. 1147 b.
 prope 773 a (bis).
 propro 333 b.
 propheta 460 b. 737 a. 839 a. 1247 a. ch. 839 b.
 prophetissa 839 b.
 propino 147 a.
 propinquitas 255 a.
 propinquus 254 a. 1234 b.
 propitius fuit 499 a. 506 b. 1306 a.
 propono 342 b. 418 b. 1069 b. 1109 a. 1325 a.
 propositum 418 b.
 propter 36 a. 104 a. 166 b. cf. 1346 a. 173 b. 221 b. 286 b. 317 a. b. 731 b. 803 b. 987 b. 1026 a. 1051 a (bis). 1060 b. 1112 a. ch.: 807 b. 1029 a. 1190 b.
 propterea 59 a. 405 b (ter). 668 b. 669 a. ch.: 346 b. 387 a. propterea quod 166 a. 317 a. 668 b. 682 b. 733 b. 771 a. 803 b. 807 a. 1026 a. 1028 b. 1060 b. 1112 a. 1190 b (ch.).
 propugnaculum 255 b. 1011 a.
 propro 310 b.
 prorsus 63 a. 88 a. 136 a. 687 a. 690 b (bis). 1312 b. ch. 690 b.
 prorumpo 231 b. 181 a sq. 1101 a. 1126 a. ch. 281 b. — perre iubeo 231 b.
 prosapia 193 a.
 proscribo terram 929 b. verbis aliquem 1239 b.
 prosequor 1415 a.
 prosilio 424 a. 868 b.
 prospecto 1363 a. 1383 a. 1477 b sq. prospectus 461 a (ch.).
 prospere perferit 1166 b. ch. ibid.
 prosperitas 470 a. 640 b (bis). 722 a (pl.). 1509 a.
 prospero 162 a. 241 a. 721 b. 1166 b. ch. ibid.
 prosopio 1179 a. 1477 b sq. alicui 460 a. 1018 a. 1120 a. 1121 b. 1246 a. denuo 414 a.
 prosterno 485 a. 548 a. 715 a. 848 a. 946 a. 965 a (pass.). 972 a (pass.). 1285 b. 1394 a. 1402 b. ch. me 898 b. 1304 a. 1387 a. ch. 899 a.
 prosom 608 a. 954 a. 1166 b.
 protego 296 b. 374 b. 506 a. 890 b. 951 a.
 protendo 876 b. 964 b. 1340 a. 1414 b.
 proterve agere 408 b sq. 751 a. ch. 409 a.
 protervus 409 a. 1084 b. 1098 b. fuit 1098 b.
 protinus 1110 b.
 protulio 826 a.
 protrudo 333 b. 1415 b.
 protusio 333 b.
 protuberantia columnae 201 b.
 provetus aetate 185 a. 585 b. 788 b. 1254 b. fuit 1084 b.
 proveo 186 a.
 proventus 187 a. 306 b. 432 b. 560 a. b. 859 b (bis). 1125 a. 1173 a.
 proverbium 828 a. — bio nti 828 a.
 providio 233 b. 460 a. 1246 a.
 provincia 337 a. ch. ibid.
 providentia 1121 a.
 provoco 1004 b.
 provolo me 388 b.
 pront 703 a. 1088 b. pront — Ita 650 b.
 prudens 202 b (bis). 1071 a. 1330 b. fuit 202 b. 1330 a. b.
 prudenter agere 1071 a. 1330 b.
 prudentia 204 a. 419 a. 611 b. 1071 a. 1330 b. ch. 608 a.
 pruna 707 b.
 pruna 280 a. 1100 b (bis).
 psalmus 848 b.
 psalterium 1116 a.
Ψαλμογραφία 1181 b.
 pisanca 1071 b.
 Ptolemais 1020 b.
 paber factus est 479 a. 1035 a.
 pubes 595 b. bellica 199 b.
 pudefacio 190 b sq. 563 a.
 pudenda 191 b. 249 a. 524 b. 1006 b. 1068 b. 1069 a. 1216 a. muliebria 199 b. p. facere 508 b. 563 a.
 pudet 190 a. 191 b. 691 a.

pudor 191 b (ter), pudore afflicere
 190 b sq. 563 a. 691 a. 703 b
 (pass.), suffulsi 508 a. 691 a. b.
 puella 219 b. 595 b. 894 a. b.
 1283 a (bis), nihilis 1037 a.
 puer 216 a. 595 a. 894 a. 1034 a.
 pucria 1035 a.
 pucria 893 b (ter).
 pucria 394 a.
 pugna 753 b. 754 a. 1235 a (poët.).
 ch. ibid.
 pugno 516 b. 752 b. 1338 b.
 pugnis 304 b. 306 a (du.).
 pulcher 544 b. 546 a. 612 b (bis).
 836 a. 1469 a. 1470 a (ch.). fuit
 544 b. 612 a. 836 a. 1469 a.
 ch. ibid.
 pulchritudo 486 a. 487 b. 503 b.
 507 a. 546 a. 612 b. 893 a.
 1469 a.
 pulex 1130 a.
 pulli avium 218 a. 277 b. 1127 a.
 pullulo 859 a. 1126 a.
 pulso 691 b. 1118 b. fides 420 a.
 848 b. ianuum 347 b. 913 a (ch.).
 tympanum 1516 b.
 pulvillus 965 a (pl.).
 pulvinaria 934 b.
 pulvini 700 b.
 pulvis 18 a. 27 a. 338 a (poët.).
 348 b. 1055 b. 1391 a (poët.).
 aromatens 18 a. 883 a. — vere
 conspergere 18 a. 1055 b.
 pulvisculus 348 b.
 pumilus, pumilio 1216 a.
 punctum 909 b. punctis distinctus
 ibid.
 pango 884 a. 909 b. 1133 a. se
 pangi pati 1455 a.
 puoia 213 b. 335 b. 573 a. 592 b.
 911 a (pass.). 1120 a. 1463 b.
 puoio 234 b.
 pupilla oculi 86 b. 220 a. 841 a.
 pupillus 644 a.
 puritas 238 a. 413 b.
 purgamentum 941 a. 946 a.
 purgo 245 a. 326 b. 413 b (bis).
 428 a. 543 b. 637 a. 740 a.
 1108 b. 1187 a. 1196 a. a cineribus
 358 a. se purgare 245 b.
 740 a. 1150 a.
 purificatione 544 a (bis).
 Purim festum 1096 a.
 puritas 245 a. 544 a (bis). 910 b.
 ch. 413 b.
 purpura 1213 b. 1503 a (caerulea).
 ch. 1283 b.
 paras 245 a. b (cordis). 414 a.
 543 b. 910 b (bis). 1187 a. 1197 b.
 ch. 908 b. fuit 413 b (bis). 543 b.
 910 a. 1195 a. — rum declaravit
 543 b.
 pustulae 189 b.
 putens 175 b. 176 b. 270 b. metatellens 873 a.
 puta 120 a. 531 b. 936 a (ch.).
 vitem 420 a.
 putredo 816 a.
 putrefactio 845 a.
 python 35 a. 573 b.

Q

Quadrageima 1258 b. quadragenarii
 numeri nota 764 a.
 quadrans 1259 b.
 quadratus 1259 a.
 quadringenarii numeri nota 1489 a.
 quadrupes 182 b.
 quadruplum 1258 b.
 quacoro 222 a. 234 b sq. 356 a.
 814 a. 1150 a. 1391 b (poët.).
 ch.: 222 a. 233 b. palpando
 308 b.
 quaeso 123 b. 833 b.
 quaestio 1348 a (ch.).
 quaestus 187 a. 564 b (bis). 645 b.
 647 b (bis). 946 b. 1009 a.
 1064 a. meretricius 1510 b.
 1511 a.
 qualis 769 a. qualis — talis 648 a.
 773 b.
 quam (exclamantis) 79 a. 770 a.
 771 b (ch.), post comparativum
 806 a. 807 b (ch.). superlativum
 augens 649 a.
 quam si 650 b.
 quamdiu? 80 b (bis). 770 b. 771 a.
 831 a. sine interrogazione 209 b.
 211 a. 1042 b. 1043 b (ch.).
 quamvis, quamquam 107 b. 1026 a.
 1028 b.
 quando 107 b. 584 b. 650 b. 652 a.
 cf. 1345 a. 680 b. 830 b. inter-
 rogative 80 a. b. 770 a. 830 b.
 831 a.
 quato magis, qui minus 135 a.
 quantopere 770 a. 771 b (ch.).
 quantum 650 b.
 quantus? 770 b. quantus — tantus
 648 a.
 quapropter? 770 b.
 quare? 78 b. 405 b. 574 b. 769 b.
 770 b (bis). 771 a. 771 b (ch.).
 quartus, a. 1258 b. 1259 a. ch.
 1259 b. quarta pars 1259 a (bis).
 1259 b. progenies 1259 a.
 quasi 649 b. 650 b. 732 a. quasi
 non 733 b.
 quasso 298 b.
 quatuor 893 b.
 quatuor 1258 a sq. 1259 a (ch.).
 huius numeri nota 309 a.
 quatuordecim 1258 b.
 quodammodo 649 b. 650 a. b.
 652 a. 1345 a. ch. 1190 b. qu.
 — ita 294 a. 650 b. 668 a.
 quereus 47 a. 51 b. 103 b.
 querula 1329 a.
 quicquid 1328 b.
 qui, quae, quod 165 a sq. cf.
 1344 b sq. 405 a. 406 a (poët.).
 676 b. ch. 333 b.
 quia 107 b. 165 b. 186 a. b. 650 b.
 668 b. 678 b. 682 b. 803 b.
 807 b. 1051 a. 1060 b. 1112 a.
 1345 a. 1496 a. ch.: 334 a.
 807 b. 1190 b. quia (quod) non
 204 a. b. 210 b. 211 a. quia
 (quod) nemo 209 b.

quicunque 690 a. 785 b. ch.: 690 b.
 797 a.
 quidam 61 b. 637 a. 1104 a. b.
 ch. 63 a.
 quidquam 316 b. 769 b. 771 b.
 quidquid 769 b. 771 b. 1289 b.
 ch. 771 a.
 quies 310 a. 327 a. 343 b (bis).
 862 b (bis). 863 a (bis). 863 b.
 1265 a (bis). 1360 a. 1474 b (bis).
 quietem captare 1349 a. conce-
 dere 861 b. 1474 b.
 quiesco 343 a sq. 800 b. 861 b.
 1259 b. 1264 a. 1349 a. 1359 a.
 1402 a. 1408 a. 1474 b. — sero
 facio 1474 b.
 quiete 863 b. habitare 1264 b.
 quietus 1264 b. fuit 861 b. 1408 a.
 1474 b. — tum se continere 529 b.
 1474 b. reddere 1264 b. quieto
 animo 1240 b.
 quin etiam quod, quin imo 135 a.
 quindecim 495 a.
 quinquaginta 495 a. huius numeri
 nota 833 a.
 quinque 495 a. huius numeri nota
 359 a.
 quinto (are) 495 b.
 quintus, a. 495 b. quinta pars 495 b.
 quiritatio 750 b.
 quiritor 126 b. 750 a.
 quis? 78 a. 405 a. 785 a. 797 a.
 (ch.). quae? 785 a. quid? 769 a.
 ch.: 765 a. 771 a.
 quisque, quilibet 85 b. 785 b. fem.
 87 b.
 quisquis 785 b. ch. 797 a. neut.
 769 b.
 quivis 64 a. 262 a (poët.). 689 b.
 quo? 80 a. 770 b. sine interroga-
 tione 1430 b. 1431 a.
 quo, quocunque 165 b. 171 a (ch.).
 quod (dixi) 107 b. 165 b. cf. 1345 a.
 650 b. 678 sq. 682 a. ch. 334 a.
 quod quum 681 b.
 quodsi 107 a. 681 b.
 quodammodo 648 a.
 quominus 210 b. 807 a.
 quomodo? 79 a (ter). 79 b. 375 b.
 770 a. sine interrogazione 79 a.
 165 b. 648 a.
 quoniam 682 b.
 quoque 134 a.
 quosum? 80 b. sine interroga-
 tione ibid.
 quot? 770 b.
 quotannis 335 a. 1448 b.
 quotidie 234 a. 583 b. 584 b.
 quoties? 770 b. 1118 b. sine in-
 terrogazione 334 b. 335 a.
 quotiescunque 334 b.
 quousque? 80 b. 770 b. 771 a.
 831 a.
 quum (temporale) 107 b. 165 b.
 175 a. 396 b. 584 b. 649 b.
 650 b. 652 a. 680 b. 733 b.
 773 b. 1345 a. ch. 334 a. quum
 notandum 83 a.
 quum (causale) 678 b. quum tam-
 men 397 a.

R

Rabidus 744 a.
 racemationes 1034 a.
 racemor 762 a. 1033 a.
 racemus 1405 b.
 radicans 144 a.
 radio 1238 a.
 radius fulguris 1239 a. rotae 536 a.
 textorius 146 a. 1278 b.
 radix 1484 a. ch. 1484 b. montis
 1484 b. radicem agere 884 a.
 1484 a.
 rado 285 b sq. 946 a. 964 a. 966 a.
 1184 b.
 ramosus 1054 a.
 ramus 179 a. 220 a. 340 a (pl.).
 467 a. 706 b. 817 b. 908 a.
 963 a (ter). 988 b. 1053 b (bis).
 1323 a. ch. 1054 a. degener
 945 a. palmarum 962 a. rami
 perplexi 935 a (ter). 1318 b.
 ramos scrutari 1089 b.
 rana 1184 b.
 rapax bestia 1016 b. 1299 b.
 rapax 1303 a.
 rapina 178 a. 229 a. 277 b (ter).
 539 b. 1131 a.
 rapio 177 b. 197 b. 228 b. 277 a.
 304 a. 304 b. 306 a. 467 a.
 539 b. 943 a.
 rarus 621 a. rarum facere 620 b.
 ratio i. q. modus 449 b. 316 b.
 317 a. modus et ratio 1465 a.
 1469 a. — i. q. causa 317 b.
 ch. ibid. i. q. intelligentia 522 b.
 553 a. ch. ibid. r. colendi 538 b.
 553 a. vivendi agenda 149 b.
 185 a. 352 b. 380 b (pl.). 566 b.
 739 a. 957 b. 989 b. 1077 b.
 1465 a. eadem ratione qua 1043 b.
 pro ratione 703 a. rationem habere
 1108 b. 1401 a. ch.: 553 a.
 1326 a. r. personae habere 886 b.
 r. reddere 1048 b. ch. 553 a.
 rates 317 b. 986 b. 1304 b.
 ratus 508 a.
 ratus 617 a (ch.). ratum esse, fieri
 1305 a.
 Rebecca 1260 a.
 rebellio 817 b. 1136 a. ch.: 817 b.
 1308 b.
 rebellis 969 b. 1375 a (bis). 1448 a.
 ch. 817 b. fuit 816 b. 817 b.
 818 b. 1373 a. ch. 969 b.
 recalcitro 223 a.
 recalcus 258 a.
 recedens (adj.) 1284 b.
 recedo 412 a. 747 b. 779 a. 852 a.
 940 b. 944 a. 1234 a. 1284 a.
 1322 a. 1326 b. 1572 a.
 recens 449 b. 555 a. 556 b. 752 a.
 1285 b.
 recensor 1124 a. nominatum 186 a.
 recensio populi 1121 a (bis).
 receptaculum 20 b. 192 b.
 recessus 945 b.
 recessus 631 a. 940 b.

- recipio 130 b. 760 b. reflex. 131 a. 945 a. in fudem 1063 a. in hospitium, tutelam 130 b. 131 a. 790 b.
- recitatio 1233 a.
- recito 1232 a. ch. 1232 b.
- reclamatio 819 b.
- reclamo 1045 b.
- reclinatorium 1303 a.
- reclinio me 1305 a. caput 1177 a.
- recoagite 1081 b.
- reconcilio 1422 a.
- recondo 144 b. 304 a (mibi), 552 a. 1180 b.
- recordor 342 b. 364 a. 414 a. 1023 a. 1081 b. ch. 338 b.
- recreatio 207 b. 470 a. 1303 a.
- recreo 53 b. 900 b (pass.). 960 b. 962 b. 1303 a. 1373 b.
- rectā ducere, incedere 162 a.
- recte 591 b. 667 b. 1151 a. disponere 1517 b. facere 594 b. 1151 a.
- rectitudo 642 a. 643 a (bis). 1151 a.
- rectus 545 a. 641 b. 667 b. 886 a. fuit 162 a. 592 a. 641 a. 667 a. 721 b. 1150 b. 1503 b. 1517 a. ch. 1517 b. rectam facere viam 641 b. 1517 a.
- recumbo 1259 b. 1402 a. 1458 a.
- recupero 1372 a.
- recursus anni 1375 b.
- recurso 765 a. 808 a. 859 a.
- redactio ad nihilum 210 b.
- redarguo 592 b.
- reddo 1374 a. 1401 a. 1421 b. ch. 1376 b. 1422 a. 1494 b.
- redemptio 255 a (bis). —lituus ius 255 a. pretium 255 a. 708 a. 1092 a (bis).
- redemptor 253 b.
- redemptus 254 a.
- redeo 1371 b sq. 1494 b (ch.). redendentes 1375 a. redit proventus 185 a.
- redigo ad nihilum 208 b. 859 a. 1131 b. ad paupertatem 633 a. 776 b. in potestatem 315 a. in servitute 908 a. ad silentium 344 a.
- redimo 253 b. 1091 b. 1221 a. ch. 1131 a.
- reditus 1375 a (ter).
- reduco 187a. 1372 b. e bello 186 b. captivos 1352 a.
- redundantia 611 b (mellis). 972 b. 986 b.
- redundo 611 b. 645 a. 972 a. 983 b. 996 a. 1095 b. 1130 a. 1157 b. 1381 a. 1349 b. 1395 a.
- refectio aedium 464 a.
- refugio 1048 b.
- refero 1374 a. ad animam 1374 b. in tabulis 1024 a.
- refugio 53 b. 462 b sq. 666 b. 1373 a.
- refocillo 467 b sq.
- refractorius 960 b. 1375 a. fuit 1373 a.
- refrigeratio 1240 b.
- refugium 445 a (pl.). 451 b. 503 b. (bis). 865 a. 1002 a. 1160 a. 1216 b. 1420 b.
- refutatio 1051 a.
- regia 204 b. 375 b. ch.: 205 a. 376 a.
- regina 263 a. 795 a. 1363 b. ch.: 795 a. 1363 b. coeli 796 a.
- regio 27 a. 154 a. 154 b (pl.). 287 a. b. 337 a. 1086 b. 1207 a. arida 318 b. 1066 b. 1162 b. 1164 a. 1172 a. circumiacens 717 a. cisiordanensis 986 a. transiordanensis ibid. transenphrateis ibid. ch. 986 b. citerior 986 a. ulterior ibid. ch. 986 b. declivis 626 a. dissecta vallibus 251 a. b. humilis et depressa 1466 b. irrigua 1474 b. maritima et traasmarina 38 a. montana 391 b. opposita 986 b. peregrina 857 a. plana 643 a. 1126 a. remota 38 a. 631 b. sterillis 318 b. 791 a. vasta 1370 b. 1371 a. e regione 777 a. b. 846 b. 886 a (bis). 1112 b. 1233 b. ch.: 847 b. 1190 b.
- regius 795 a.
- regno 792 b. 851 b.
- regnum 795 b. 796 b (bis). ch.: 795 b. 1418 b (pl.).
- rego 335 b. 592 b. 1463 b.
- regula 1201 b.
- relicio 223 a. 423 b. 766 a. 837 b (bis). 880 a. 1419 b. 1478 a.
- relaxatio 1270 a. b.
- relaxo vincula 1007 b.
- reliquo 353 a. 359 b (ch.).
- reliquio 617 b. 862 a. 1008 b. 1060 a. 1349 b. 1435 a. ch. 1357 a. pone 1060 a. potestali alicuius 1415 a.
- reliquiae 647 a. 1338 a. 1350 a. b. ch. 1350 a.
- reliquum 646 b. 647 b.
- reliquus 645 b (bis). 1349 b. reliqua pars 646 b. 1350 a. ch. ibid. fuit 645 a. 1340 b. reliquum facere 645 a. 862 a. 1349 b.
- remaneo 70 b. 645 b. 1349 b.
- remedio 821 a.
- remiges 1378 a.
- remigio 540 a (poët.). 1378 a.
- remisorior 414 a.
- remissio 661 a. 945 b. 1093 a (bis). 1304 a. 1435 a. 1466 b (manuum).
- remissus 1304 a. fuit 1303 b.
- remitto 891 b. 1008 a. 1217 b. 1303 b. 1435 a. debitum 881 a. peccatum 915 b. poenam 985 a.
- remotio ligaturae vulneris 269 b.
- remolus 377 a. 945 a. 1276 a. 1284 b. 1285 a. ch. ibid. fuit 1284 b. remotissimus 1227 a.
- removet 227 b (bis). 245 a. 386 b. 410 b. 413 a (pass.). 564 a. 779 a. 853 b. 854 a. 940 b. 944 b. 985 b. 990 b. 1108 b. 1234 b. 1284 b. 1508 b. ligaturam vulneris 269 b. aliquem a sacerdotio 254 b.
- renumeratio 1425 b. 1426 a (pl.).
- remanero 1374 a. 1421 b.
- remus 1378 b. 1379 a.
- renes 547 a. 687 a.
- renovo 415 a. 449 a.
- renuens adj. 766 a (bis).
- renuo 766 a. 859 a.
- repagulum 240 a. 893 a (bis).
- repagulo 892 b. 984 a.
- reparo 1302 a. rimas aedificii 181 b.
- repello 366 b. 380 a. 423 b. 1373 b.
- rependo 291 b. 1250 a. 1374 a. 1421 b.
- repente 1141 a (bis). 1264 b. 1413 a.
- reperio 813 b. 1233 b.
- repeto 761 a (pass.). 1448 a. sanguinem alicuius 235 a. 356 b.
- Rephaitae 1302 b.
- repleo 787 a.
- repto 310 b. 413 a. 1292 a. 1481 b.
- repono 144 b. 302 b. 1180 b. 1259 b. 1325 a. 1402 b.
- reporio 187 a. 915 b.
- repositorium pabuli 17 b.
- repraesento 846 a.
- reprehendo 592 b. 1035 a. reprehendens 338 a.
- reprehensio 593 a.
- reprehensor 592 b. 605 a.
- reprobo 766 a. 955 b.
- reptilia 1292 b. 1482 a.
- repto (are) 1292 a. 1469 a. 1481 b.
- repudio 765 a. 854 a. 880 a. 887 a. 943 a. vitium 306 a. 1415 b.
- repudium 719 a. libellus repudii ibid.
- repugno 818 b.
- reputo 414 b. 532 a.
- res 122 a (poët.). 316 a. 507 a. 1050 b. 1078 a. ch.: 150 a. 796 b. 1147 b. adversa 52 a. 1300 a. familiaris 193 b. gesta 316 b. inique parva 1000 a. ipsa 303 a (poët.). 1058 b. rem habere cum aliqua 284 b. 374 b. re infecta 1279 a. re vera 43 a. 117 a (ter). ca in re 1430 b.
- resarcio altare fractum 1302 a. moenia 150 b. 269 a.
- rescisco 571 a. 573 b (ch.).
- reseco 229 a. 277 b. 302 b. 303 b (barbam).
- reservatio 1446 a.
- reservo 144 a. 552 a. 1180 b. 1442 b.
- residuo 861 b. 1477 a.
- residuum 647 a. 1105 a. 1350 a. b. ch. 1350 a.
- resina 748 b. 879 a.
- resipisco 1372 a.
- resisto 617 a. 818 b. 957 b. 1039 a. 1204 b. 1236 b. resistendi facultas 1207 a.
- respicio 414 b. 843 a. 915 b. 1120 a. 1246 a. 1383 a. 1439 b (pass.). 1443 b. 1455 b.
- respiratio 1270 b.
- respiro 900 b. 1270 a.
- respondeo 1047 a. 1049 b (ch.). 1374 a. per litteras 1494 b (ch.).
- resposio 1051 a. 1375 b.
- responsum referre 1374 b. 1494 b (ch.).
- respuo 297 b. 298 a. 423 b.
- restaur 181 b. 462 b. 463 a. 1373 a. restis 645 b.
- resistuo 215 a. 462 b. 463 a. 666 b. 1205 b. 1352 a. 1372 b. 1421 b. 1494 b (ch.).
- resurgo 1204 b.
- resuscito mortuum 1205 b.
- retardo 70 b.
- rete 521 b. 633 b. 693 a (bis). 1099 a. 1154 b (bis). 1318 b.
- retico 283 b sqq. 531 a.
- reticula 1318 b. 1354 b.
- retinco 463 a. 530 b. 684 a. 1059 a. 1180 b. 1350 a.
- retracto 945 a.
- retraho 779 a. 1373 b.
- retribuio 292 b. 927 b. 1374 a.
- retributio 293 a. b. 778 b. 1425 b (ter).
- retro 71 a. se vertere 1108 b.
- retrocedo 852 a.
- retrosum 72 a. b. 73 b.
- revelatio 54 b. 461 a (bis). 461 b (bis). 999 b.
- revello 491 b. 930 a.
- revelo 283 b sqq. 284 b (ch.). 1139 a. me 284 b. 573 b.
- reverentia: cui praestatur rev. 1445 b.
- revereor 540 b. 622 a. 916 a. 1334 b.
- reveritus Denn 623 a.
- revertor 1183 a. 1371 b. 1494 b (ch.).
- revincio 1317 b.
- reviresco 481 a. 1285 b.
- reviviscens annus 470 a. cf. 993 b.
- revivisco 467 b.
- revoco verba 1372 b. in vitam 468 a. in memoria 1024 a.
- reus 160 b. 465 b. 1313 b. reus fuit, factus est 450 a. 465 a. 1313 a. reum facere 450 a. declarare, damnare 465 a. 1313 b. rex 96 a (pl.). 217 b. 793 a. 851 b. ch. 794 b. factus est 792 b. regem constituere 793 a.
- rbannus 76 a. 521 a.
- Rhodii 322 a.
- ricinus arbor 1214 a sq.
- rideo 1163 a. 1327 a.
- rigo 626 b. 1381 b. 1474 a. ch. 1148 b.
- rima 181 b. 232 b. 963 a. rimas reparare 181 b. 269 b.
- ripa 265 b. 568 a. 1336 a.
- ritus 1163 b. 1327 b (bis).
- ritus 1445 b. 1446 a.
- rivulus 786 b.
- rivus 140 a. 560 a (bis). 872 a. 1103 b (bis). fallax 674 b. rivus pleni 789 b.
- rixa 329 b. 904 b (bis). 1286 b (bis). rivor 904 b.
- roboro 118 a sq. 462 b. 1009 b.
- robur 36 b. 46 b (bis). 48 a. 52 a. 118 b (bis). 119 a. 263 a. 433 b. 454 a. 463 b (bis). 567 b. 675 b.

- 1009 b. 1010 a. 1055 b (bis).
 1201 b. 1518 a. ch.: 454 b.
 504 b. 1518 b.
 robustus 48 a. 140 b. 504 b. 1243 b.
 ch. 831 b (fem.). fuit 453 a.
 504 a. 1097 b. 1201 a. — stum
 fecit 262 a.
 rogatio 222 a. 1348 a. cum rog.
 222 b.
 rogo 235 b. 898 b. 1347 b. ch.
 222 a.
 rogos 620 a. rotundus 330 b. 332 a.
 ronchisso 874 b.
 ronchus 874 b.
 ros 550 b. ch. ibid. roris guttae
 1294 a.
 rosa 1385 a?
 rostrum 1087 a.
 rota 138 a. 288 b (bis). ch. ibid.
 liguli 16 b.
 rotunditas 939 b.
 rotundus 989 a.
 rubedo 26 a.
 rubefactus 24 a.
 rubeo 24 a. 493 b.
 ruber 26 a. color 1486 b.
 rubinus 660 a. 26 b?
 rubor 191 b. 1089 b (faciei).
 rubrica 1486 b.
 rubus 521 a. 961 b.
 rudera 603 a. 899 b. 1000 b. 1008 b.
 1074 a.
 rudo 857 b.
 rufus 26 a. 27 a. 1152 a. fuit
 1342 a.
 rugio 893 b. 1346 b. 1388 a.
 rogatus 1346 b.
 ruina 333 a. 370 b. 541 b. 638 b.
 721 a. b. 899 b. 1358 a. ruinae
 166 b. 517 b. 603 a. 1000 b.
 1008 b. 1073 b. 1074 a. 1346 b.
 1376 b. 1371 a (bis). 1435 b.
 ruminatio 305 a.
 rumio 305 a.
 rumor 316 a. 1203 a. 1440 a (bis).
 1440 b.
 rumpo 231 b (pass.). 930 a. 1119 b.
 1122 a (pass.). 1130 a. 1131 a
 ruo io 370 a. 898 b. 1395 b. 1435 a
 (concoctio cursu equus).
 rapes 16 a. 706 a. 958 a. 1160 a.
 1188 b. ch. 548 b.
 raptura 1130 b.
 rursus 603 b. 998 a. 1371 b.
 rus 245 b. 456 a. 1126 a. 1321 a. b
 (poët.). ch. 245 b.
 Russi 1253 a sq.
 rusticus 1126 a.
 rutabulum 36 a.
 Ruth 1296 a.
 rutilo 24 a.
- saecus 1184 b. 1336 b.
 saeculum 188 a. b.
 saeer 1197 b. 1198 a. fuit 1195 b.
 res sacra 1198 b. 1199 a.
 sacerdos 662 b. 664 a (ch.). 737 a.
 summus 663 a. Idolorum 633 a.
 s. factus est 662 b.
 sacerdotium 664 a. sacerdotum fungi
 662 b. a. s. removere 254 b.
 saerarium 1198 b. 1199 a.
 sacrificium 157 b. 402 b. 798 b.
 ch.: 311 a. 798 b. eucharisticum
 1423 a. ex voto oblatum 855 b.
 festivum 444 b. inaugurationis
 789 b. initiationis 498 b. pacifi-
 ficum 1422 b. perpetuum 776 a.
 pro delicto 160 b. 161 a. pro
 peccato 465 b. 466 a (bis). ch. ibid.
 spontaneum 853 a. s. ex-
 piationum offerre 465 a. — of-
 ferens 161 a.
 sacrificio 402 a. ch. 311 a.
 saerum v. saeer.
 saepe 1256 b. saepenumero 1118 b.
 saevio 601 a.
 saevitia 425 a. 675 a.
 saevus 675 a (bis).
 sagioatus 17 b. 816 b.
 sagino 17 b. 236 a. b.
 sagitta 161 b. 510 a. 511 b (bis).
 1211 a. 1314 b (poët.).
 sagittarius 511 a. 627 a. 1211 a. b.
 1290 a.
 sal 789 b. 790 a (ch.). s. lixivii
 246 a (bis). salem comedere
 790 b (ch.). sale condire s. sa-
 lire 790 a. sale conspergi 790 b.
 Salem 1422 b.
 salio 339 a. 930 b. 1114 b. 1226 b.
 salire fecit 1301 a.
 saliva 1279 b. salivam emittere
 ibid.
 salix 1065 b. 1158 a.
 Sahnassarr 1426 a. b.
 Salomo 1425 b sq.
 salsus 493 a. fuit 492 a.
 saltatio, saltus 455 a. 1301 a.
 saltem 88 b.
 salto 329 b. 444 a. 452 b. 715 b.
 1114 b. 1183 a. 1309 a. 1327 a.
 saluber 545 a. — brem reddere
 1302 a.
 salus 150 b. 470 a. 546 a. b. 638 a
 (poët.). 640 b (bis). 1151 b.
 1303 a. 1380 a. 1423 a. ch.
 1422 a.
 saluto 241 b. 1347 b. cf. 1433 b.
 salvus 1423 a. fuit 1412 a. 1421 a.
 Samaria 1445 a. ch. 1445 b.
 sambuca 935 a.
 Samuel 1434 b.
 sanatio 150 b. 269 b. 1303 a (bis).
 sanctitas 1198 a.
 sanctus 1197 b. 1198 a (ch.). sanctum
 templi 376 a. sanctissimus
 1197 b. 1199 a. sanctissimum
 templi 318 a. 1180 b. s. fuit
 1195 b. — etum habere. declara-
 rare 1196 a. se praestare 1195 b.
 1196 a.
 sane 244 a (ch.). 670 b.
- sanguis 27 a. b. avarum ibid.
 sanguinolentus 27 b.
 Sauerib 962 a.
 saute diffrens 560 a.
 sanio 758 a.
 sano 131 a (pass.). 462 b. 468 a.
 479 a. 1301 a. 1304 a. sanan-
 dum curare 1302 a.
 sanus 1423 a. sana pars corporis
 1509 a.
 sapa 319 a.
 sapiens 202 b. 472 b. ch. ibid. fuit
 472 a. sapientem fecit 472 a.
 se gessit ibid.
 sapientia 473 a (ter). 573 b (ter).
 574 a. 611 b. 638 a (poët.). 761 a.
 ch.: 473 a. 574 a. 858 b.
 sapio 202 b sq. 472 a. 572 b.
 sapor 553 a. ch. ibid.
 sapphirus 968 a.
 Sara 1338 b. cf. 1343 b.
 sarab phenomenon 1480 a.
 saraballa 969 b sq.
 sarcinae 696 a.
 sarcio 550 a. 1301 a.
 sarculum 996 b.
 sardonix 1369 b.
 Sarepta 1187 a.
 sarmentum 385 b. 421 a. 620 a.
 129 a.
 sartio 996 a.
 sartago 444 a. 1343 b.
 Satanas 1328 a.
 satelles 542 a. ch. ibid.
 satiatus 1269 b. 1319 b.
 satietas 1319 b (quater).
 satio (subst.) 432 b.
 satio (are) 1319 a sq. pote 1269 b.
 large satiari 1269 b.
 satis 334 a. 372 a. 1254 b. fuit
 1375 b.
 satrapa 73 b. ch. 74 b.
 satum 432 b. 433 b.
 satur 1319 b. fieri 1319 a.
 Saturnus planeta 669 b?
 Satyrus 1335 b.
 Saulus 1348 b.
 scaebellum pedum 366 b. 659 b.
 scabies 300 b. 522 a.
 scabiosus fuit 300 a.
 scaeo 519 b. 522 a. 1469 a.
 scala 957 b (bis). 1029 a. 1030 a.
 — scalae cochleatae 748 b.
 scalpo 966 a. 1184 b. 1469 a. me
 300 b.
 scalprum 520 a. 1238 b.
 scapus candelabri 1221 b.
 scatebra 1098 b.
 scateo 1481 b.
 scaturigo 288 a (bis). 843 b. 845 a.
 scaturio 615 a. 843 b. 845 a.
 scelesta 1314 a.
 sceelus 51 b. 370 b (pl.). 419 a (bis).
 844 b. 1370 b (bis). 1314 a. ch.
 440 a.
 scenopodia 952 a.
 sceptrum 514 a. 878 a. 1353 a.
 1480 b.
 scientia 573 b (ter). 574 a. 761 a.
 ch. 574 a.
- scindo 228 b. 1192 a. 1455 a (un-
 gula).
 sciniphes 694 b. 695 a.
 scintilla 660 a. 907 a. 1314 b?
 scio 202 b. 203 a. 572 a. 887 a.
 ch. 573 b.
 scopulus petrae 1453 b.
 scopus 879 b. 1091 a.
 scorinae 154 b. 940 b.
 scortio 1062 a.
 scortatio 423 a (ter).
 scortor 422 b.
 scortum 422 b. virile 685 b. 1196 a.
 scriba 966 b. 967 a (ch.). 1396 a.
 scribo 722 a. 723 b. 966 b. 1313 a.
 1395 b. ch.: 723 a. 1313 a.
 scriptum, scriptura 723 a (ter).
 724 a. 967 a. ch. 723 a.
 scrupulus conscientiae 721 b.
 scrutor 515 a. ramos ad raceman-
 dum 1089 b.
 sculpo 1139 a.
 sculptor 529 b.
 sculptura 1139 b.
 scurra 758 a. 967 b.
 scutella 1225 a.
 scutum 938 b (pl.). 1175 a. 1418 a.
 scyphus 260 b.
 secredo 1123 b.
 sverno 278 b (pass.).
 scepsita 481 b.
 scersio 940 b.
 secludo 180 a.
 seco 235 b. 237 b. 264 a. 265 a.
 276 a. 278 a. 717 b. 1057 a.
 1091 b. 1159 b. 1240 b. ch. 278 b.
 seclator 85 a.
 seclio 485 a.
 seclor (ari) 235 a. 356 b. 378 a.
 1391 b (poët.). 1498 a.
 seclula seclorum 331 a.
 secundanus, secundarius 1450 b
 1451 b.
 secundinae 1413 a.
 secundum (adv.) 1450 a. b.
 secundum (praep.) 104 b. 173 a.
 648 b. 731 b. 803 b. 1028 b.
 1043 b. 1088 b.
 secundus a. 1450 b. 1451 b. 1511 a
 (ch.).
 secundum tabulatum 1451 a.
 secure 200 b. 1098 a. s. vivens
 1349 a.
 securis 279 b. 302 a. 691 b (pl.).
 721 a. 1057 a. 1236 a.
 securitas 116 a. 117 a. 200 b (bis).
 201 a. 1412 b. 1413 a. ch. ibid.
 securus 1412 b. 1423 a. fuit 200 a.
 1412 a. ch. 1412 b. — rum red-
 do 200 b. 1400 b.
 sed 88 b. 108 b. 209 a. 294 b.
 397 a. 680 a. 681 b. ch. 387 a.
 sed si 681 b.
 sedecim 1369 a.
 sedro 291 a. 634 a. 860 b. ch.
 643 b.
 sedes 636 b. 699 a. 836 a (poët.).
 861 a (bis). 1409 a. 1484 b. sed-
 dem dare 602 a.
 scelle currus 1288 a.

S

Saba, Sabaei 1351 a.
 sabbatum 1360 b. magnum 1361 a.
 celebrare 1359 b.
 saeculus 831 a. 1188 b.

- sedo 387 b. 533 a. 862 a. 1205 b.
 1302 a. 1376 a. 1404 b. 1474 b.
 seduco 721 a. 854 b. 877 a. 919 b.
 945 b. 1138 a. 1373 a. ad pec-
 catum 465 a. 1362 b. ad stup-
 rum 423 a. ad vana 463 a. sed-
 uci se pati 1138 a.
 seductio 854 b.
 sedulus 526 b.
 seges 432 b. 1206 a.
 segmentum 279 a. 526 b. 1104 b.
 segnis fuit 1304 a.
 segregatum 531 a.
 segrego 180 a. 278 b. 615 b.
 809 a?
 seringio 180 a. 245 a. 930 a. me
 1124 a. 1130 b.
 seligio 180 a. 245 a. 909 b. se-
 lectus 200 a. 245 a. b. 1246 a.
 sella 636 b. 690 a. camelioa 715 b.
 gestatoria 878 a. 1125 a. mulie-
 ris parturientis 17 a?
 Sem 1433 a.
 semel 62 b. 63 a. 1118 b. ch. 63 b.
 semel — iterum 1265 a.
 semen 432 b. 433 a (ch.). virite
 432 b. proferre ibid.
 semotis 432 b.
 semio 432 a.
 semita 149 a. 925 b (poët.).
 senatus 336 a (ch.).
 senectus 428 a (ter). 688 a (matu-
 ra). 1328 a (bis).
 senesco 427 a. 1084 b.
 senex 427 b. 643 b (bis). 1328 a.
 seniores 427 b.
 sensim 76 b.
 sententia 316 a. 450 b. 553 a.
 828 a. 918 a. 1082 a. 1088 a.
 ch.: 279 b. 553 a. iudicis 336 a.
 1464 b. memorialis 416 b. -tiam
 dicere 1464 b.
 sententium 893 b.
 sentio 202 b. 460 a. 553 a. 1246 a sq.
 1270 b.
 sentis 961 b.
 seorsum v. separatim.
 separatim 178 b. 179 b.
 separatio 178 b. 179 b. 180 b (pl.).
 separo 179 b. 180 a. 245 a. 809 a?
 1102 b. 1104 a. 1123 b. 1132 b.
 me 178 b. 870 b.
 sepelio 1191 b.
 sepes 1323 a.
 sepio 258 b. 512 a. 940 b. 951 a.
 1322 a. 1323 a. muro 269 a.
 spinis 1330 a. terminis 258 b.
 sepono 144 a.
 septem 1354 b. 1355 b (ch.). 1356 b.
 huius numeri nota 399 a.
 septentem 1355 a.
 septentrio 1161 a. 1332 b.
 septentrionalis 1181 a.
 septies 1355 a.
 septimana 1361 a.
 septimus, a 1356 a.
 septuaginta 1355 a. huius numeri
 nota 976 a.
 septum 230 b. 548 b (bis).
 septuplum 1355 a. ch. 63 a.
 septulum 176 b. 192 b. 1191 b (bis),
- 1377 b. 1409 b. in sepulcro
 1055 b.
 sepultura 1191 b.
 sepor 71 b. 378 a. 983 b. 1266 b.
 1498 a.
 Seraphim 1341 b.
 serentias coeli 238 a.
 serenus 1162 b.
 sericium 824 b.
 series 545 b. 939 b. 1338 b. ch.
 311 a. margaritarum 1499 a.
 sermo 121 b. 122 b (poët.). 315 b.
 357 a. 763 b. 796 b (poët.).
 1087 b. 1203 a. 1329 a. ch. 796 b.
 impius 758 a. fraudulentus 1062 b.
 sero (serui) v. ordio.
 sero (sevi) 432 a.
 serotinus 137 b. serotinos fructus
 colligere 762 a.
 serpens 413 a (poët.). 747 a. 875 b.
 aeneus 876 a. iaculus 1226 a.
 magnus 1512 b (bis). venenosus
 1341 a.
 serpo 413 a. 1468 a.
 serra 306 a. 919 b. serram ducere
 304 b. serrâ dissecare ibid.
 serro 919 a. 1326 b.
 Serubbal 430 a.
 serva 109 a. 1462 b.
 servator 640 a.
 servatus 1092 a.
 servio 977 b. 1039 a. 1104 b (ch.).
 1172 a (Baali).
 servitium 980 a. b.
 servitius 980 b. in servitium re-
 digere 978 a.
 servo 530 b. 639 b. 792 a. 906 a.
 907 b. 1442 b. ch. 879 b. iram
 879 b. 1443 a. vivum 1039 b.
 servus 978 b. 1222 b. ch. 980 a.
 sesquimodius 932 a.
 severus 510 b (ch.).
 sex 1369 a. ch. ibid. huius nu-
 meri nota 393 a. in sex partes
 dividere 1369 a.
 sexaginta 1369 a. ch. ibid. huius
 numeri nota 931 a.
 sextus 1369 b. pars sexta ibid.
 si 104 b. 107 a. 165 b. 175 a. 386 a.
 680 b. 745 a. ch. 386 b. si forte
 34 a. 42 b. si modo 834 b. si
 non 108 b. si vero 34 a. o si
 107 b. 745 a.
 sibilo 754 b. 875 a. 1117 b. 1182 a.
 1482 a.
 sibilus 1482 a.
 sic 405 b. 648 a. 651 b. 667 b.
 773 b (poët.). ch. 669 b.
 siccitas 231 a. 517 a (bis). 517 b.
 siccus 516 a. neutr. 517 a.
 Sicheu 1407 b.
 sielus 1475 a. dimidius 232 a. ea-
 cer 1475 b.
 sicut 165 b. 173 b. 396 b. 405 b.
 648 b. 652 a. cf. 1345 a. 773 b
 (poët.). 1038 b. 1042 b. 1088 b.
 1111 b. ch. 650 b. sicut — ita
 648 a. 773 b. 1028 b.
 sicut (ere) 1377 a. 1477 a.
 Sidon 1153 b sq. Sidonius 1154 a.
 sigillum 538 b. 539 a. 542 b.
- significo 1048 b.
 signo 39 b. 537 b. 1494 b. ch.
 1313 a.
 sigoum 40 a. 143 a. 607 a. 612 b.
 891 a. 918 b. 1431 b. 1495 a.
 ch. 41 a. foederis 40 a. 239 b.
 militare 40 a. navis 1329 b. de
 quo conventum est 607 a. s. fa-
 cere 1494 b. signa zodiaci 869 a.
 silens 327 a (bis).
 sitentium 104 a. 327 a (ter). 344 b.
 530 a. ad silent. redigere 344 a.
 sileo 104 a. 327 a. 343 a. 343 b.
 529 a. b. 533 a. 861 b. 955 a.
 1174 a. 1488 b. silere iussit
 387 b. 529 b. 533 a. sile! 387 b.
 silex 480 b. 1160 a. 1188 b.
 Silo 1424 a sqq.
 Siloah 1416 a sq.
 silva 530 a. 611 b. 612 a (pl.).
 Sineon 1440 b.
 simiac 1208 a.
 similis fuit, factus est 342 a. 828 a.
 1375 b. ch.: 342 b. 1376 a. si-
 milem se fecit 342 b.
 similiter 405 b.
 similitudo 342 b (bis). 343 a. 828 a. b.
 simplex 1138 a.
 simplicitas 1509 a.
 Simson 1447 a.
 simul 62 b. 63 a. 85 a. 394 b.
 588 b. 589 b. 1042 b. 1118 b.
 ch. 63 b.
 simulac 649 b. 773 b.
 simulacrum 220 b. 778 a. 890 b.
 idoli 135 b. 162 a. 961 a. 1056 b
 (ter). 1115 b. 1116 a (pl.). 1170 b.
 simulacra Astartes 162 a.
 simulatio 919 b.
 simulio me alium 676 b. 887 a.
 insaniam 381 b. 553 a. morbum
 476 a.
 simus 521 a.
 sin autem 34 a.
 Sioai 947 b.
 siocer 643 a.
 sinceritas 117 b. 643 a. 905 b.
 sine 82 b. 83 a. 139 a. 209 a (ter).
 210 a. 210 b (bis). 734 b. 735 a. b.
 805 a.
 Sineoses 948 a sqq.
 singularis 1123 b. fuit 1102 b.
 — rem fecit ibid.
 singularium 63 a.
 singuli 63 a. 85 a.
 sinister 1332 b. —stra manus ibid.
 a sinistra ibid. sinistra uti ibid.
 latus sin. ibid.
 sinistrorsum se convertere 1332 b.
 sino 862 a. 917 a. 1008 a.
 sinus 437 b. 457 a. 510 b. maris
 764 a. 1130 b.
 Sion 1164 a.
 sisto 617 a. b. 903 a. 1376 a. mo
 1204 b.
 sistrum 865 b (pl.).
 sitiens adj. 1172 a.
 sitio 704 b. 736 a. 1152 a. 1172 a.
 sitiis 736 a. 1172 a (bis).
 situla 340 a (bis).
 situm esse 633 a.
- situs (subst.) 636 b.
 sive 34 a. sive — sive 34 a. 107 b.
 203 b. 395 a. ch. 386 b.
 smaragdus 244 b.
 smegma 246 a (bis).
 Smerdes 156 a.
 soboles 432 b. 864 a. b. 908 a.
 1257 b (bis). sobolem dare 215 b.
 sobolesco 864 a.
 socer 487 a. 539 a.
 socia 67 a. 442 a. 1295 b. ch.
 442 a.
 societates 442 b (bis). 1040 a. in so-
 cietatem se conferre 1063 b.
 socinus 64 a. 105 b. 433 b. 442 a
 (bis). 1040 a. 1295 a. ch. 442 a.
 socium facere 1295 a.
 socordia 1413 a.
 socors 1349 a. 1412 b.
 socrus 487 a. 539 a.
 sodalium 442 b (bis).
 Sodoma 939 a.
 sol 54 a. 1446 b. poët.: 407 a.
 489 b. 522 a.
 solatium 860 a. 863 b. 874 a. -tio
 erigi 874 a.
 solenitas 416 b.
 solitarius 179 b.
 solitarius 178 b. 1435 b. fuit 104 a.
 178 b. 1435 b.
 solium 699 a. 714 b (ch.).
 solters 526 b.
 sollicito 92 a. 865 b.
 sollicitudo 309 b. 611 b.
 sollicitus fuit 309 b.
 solvo 428 a. 874 a.
 solum terrae 154 a. 179 a.
 solummodo 88 b.
 solvo 477 a. 926 a. 930 b. 1007 b.
 1128 b. 1139 a. 1306 b. 1480 b.
 ch. 1479 b.
 solus 86 b. 179 a. 179 b.
 solutio somnii 1358 b.
 somnia 479 a. somniare fecit 479 b.
 somnium 479 b. 480 a (ch.). —oia
 videre 372 a.
 somnus 639 b (ter). ch. ibid. levis
 864 a (bis). meridianus 1403 a.
 sons 1313 b. sontem declarare
 1062 b. 1313 b.
 sonus 1201 b. 1203 a. raphm pro-
 latus 1441 b.
 Sophonias 1181 a.
 sopio 1266 b.
 soror 1266 b.
 sorbeo 291 a. 750 b.
 sorbillo 750 b.
 sordes 616 a.
 sordidus 616 a. 1195 a. fuit 1163 a.
 1195 a.
 soror 66 b. patris 324 b.
 sors 149 b. 202 a. 353 a. 484 b.
 798 a. 873 b (bis). 994 a. 1096 a
 (v. persic.). 1224 b. 1237 b.
 sortilegus 1224 b.
 spargo 197 b. 198 a. 237 a. 429 b.
 434 b. 435 a. 866 b. 868 b.
 1097 b. 1127 a. semen 432 a.
 826 a. 1095 b.
 sparsio seminis 827 a.

- 532 a. est 369 a. 370 a (ch.).
637 a. sunt 383 b. ch. ibid.
summa 1227 b. 1250 b. ch.; 1228 a.
1251 a.
summus 1024 a. 1030 a. 1250 b.
1251 a. 1254 b. ch. 1030 a. s.
locus 1250 b.
sume 759 b. 915 b. 917 b (ch.).
sumtus 900 b (ch.).
supellex 60 a. 687 a. 737 b. 980 b.
1290 a.
super 172 b. 173 a. 299 a. 1024 a.
1030 b. 1112 b. ch.; 256 a.
1029 a.
superbe loqui, agere 266 b. 1055 a.
superbia 253 a (ter. poët.). 253 b
(bis). 257 b (bis). 267 a. 409 b.
987 a. 1267 b. 1268 a. 1270 b.
1276 b. 1284 a. 1390 b. ch. 253 b.
superbio 262 a. 917 b. 986 a.
1032 b. 1096 a. 1177 a.
superbus 252 a. 253 a. b (poët.).
257 a. b. 263 a. 267 a. 367 a.
409 a. b. 583 a. 1032 b (bis).
1267 b. 1281 a. fuit 257 a. 1055 a.
1080 b.
superfluum 256 a.
superficies 1018 b. 1110 b. altaris
256 a. 263 b. in superficie 1112 b.
per sup. ibid.
superfluum fuit 996 a. —um ha-
bit ibid.
superior 1030 a (bis). 1251 b. ch.
1030 a. factus est 1417 b.
superliminare 1478 a.
supero 603 b. 1023 a. 1041 a.
superstes 1338 a. 1349 b. 1350 b.
supersum 1349 b.
supervenio 170 a. 186 a.
suppedito 1096 a.
supplanto 1060 a.
supplicatio 500 b. 501 a (bis).
supplicio 499 b. 1106 a. rk. 499 b.
—care fecit 1091 a.
suppato 532 a. 702 b.
supra 1024 a. 1026 a. 1030 b. ch.
1029 a.
supremus 1030 a. 1276 a. ch.
1030 a.
surdulus 218 a. 421 a. 467 a. 601 b
1151 a. 908 a. 1416 a. 1484 b.
1488 a.
surdus 530 a. fuit 529 a.
surgio 617 a (contra). 903 a. 1004 b.
1023 a. 1039 b. 1203 b. 1273 b.
1291 b. ch.; 917 b. 1206 a.
1275 a.
surrectio 1206 a (bis).
surgio 295 a. 811 b. 1414 b.
sursum 1025 b. 1030 b. oluere
1023 b.
susca 1385 b. Susaei 1386 a (ch.).
suscito 917 a (poemas).
suscito 1004 b. 1204 b.
suspendo 620 b. 955 a. b. 1034 a
(bis). in paleo 428 a (ch.). 1504 a.
suspension 125 a. 364 b.
suspicio 125 a. 127 b.
sustento 113 b. 665 a. 857 a.
960 b. 962 b. 1508 a
sustineo 665 a. 917 a.
- susurro 364 a. 754 b. 836 a. 875 a.
susurros 1441 b.
suscumorus 1476 b.
Syene 942 a.
Syria, Syri 151 a. S. interamuis
151 b. 858 a.
syrinx 1482 b (ch.).
syrma vestis 1354 a. 1379 a.
- T**
- Tabernaculum 32 b. 952 a. b. foe-
deris 32 b. 1409 b. —lorum
festum 952 b.
tabes 309 b. 323 b. 687 b. 1250 a.
1390 a.
tabescens 686 b.
tabesco 309 a. 323 b. 816 a. —erre
fecit ibid.
Taber mons 1492 b sq.
tabula 285 a. 748 a. 1240 b. lignea
748 a. 1390 b. in tabulas genea-
logicas inscribi 591 a. 595 a.
tabularium 196 b (ch.).
tabulatum 148 b (cedrum). 965 b.
1237 b. navium 748 a. 1240 b.
tabulo 68 a. 965 b.
taeco 343 b. 529 b. 1174 a. 1488 b.
tachygraphus 773 a.
taeite 327 a (bis). 387 b. 530 a.
ferre 529 b. 861 b.
taeitus 327 a.
taedet 736 a.
taedio afficere 736 a. habere 1208 b.
taeniae 938 b. 1411 b.
talentum 717 a.
talis 383 b. 405 b. 668 a. ch. 346 b.
talis — qualis 648 a. 773 b.
talpa 508 a?
talus 1239 b.
tam — quam 294 a. 648 a. 804 a.
807 a.
tamariscus 159 a.
tamdiu 668 a.
tamen 139 a. 204 b. 397 a. ch.
387 a.
tandem 405 b. ch.; 73 a. 143 b.
interrogatis additum 136 a.
tango 849 b. 852 a.
Tanis (urbs) 1177 b.
tanquam 648 b. 732 a. ch. 650 b.
tantum, tantummodo 88 a. 139 a.
179 a. 1312 b.
tantum quod 139 a.
tantus — quantus 648 a.
tardo 70 b. 150 a.
tardus 150 b.
Tarsus 1315 a?
Tartessus 1315 a sq.
taurus 1131 b. 1382 b.
taxus 1500 a sq.
tecle, onclite agere 177 b. 505 b.
teclerium 547 b. 1516 a.
tectum 263 b. 976 a. b.
tego 177 b. 296 b. 505 b. 506 a.
550 b. 699 b. 706 b. 841 b.
880 b. 951 b (pedes). 965 b.
- 969 b. 1002 a. 1014 b. 1015 b.
1038 a. 1330 a. 1467 a.
tegumentum 297 a. 506 a. 700
(quater). 890 b. 941 a. 953 a
(bis). capitis 140 b.
telum 892 a. 924 b (coll.). 1416 a.
acutum 1330 a. tela ardentia
424 b.
temerarius 773 a.
temere loqui 200 a. 597 a. 758 a.
dieta 200 a.
tenetum 1410 a.
tempestas 1370 b. devastans 1346 b.
horrida 1332 b. tempestas sac-
vit ibid.
templum 192 a. 205 a. 375 b.
1409 b. ch.; 196 b. 376 a.
tempus 138 b. 584 a. 893 b. ch.;
586 b. 990 b. aeternum 1035 b.
ch. 1036 b. antiquum, prisum
1035 b. 1193 b. 1194 b. 1252 a.
crastinum 784 a. longum 1254 a.
mutinum 234 a. perpetuum
775 b. 991 a. posterum s. futu-
rum 72 b. 73 b. 1035 b. 1284 b.
ch.; 73 b. 1036 b. diu praeteri-
tum 1035 b. 1284 b. ch. 1036 b.
statum, statutum 419 b. 514 b.
585 b. 606 b. ch. 419 b. supre-
mum 994 a. anni, certum, fatale,
iustum, iuvenile 993 b. sq. con-
diturae 497 b. vitae 585 b. 993 b.
1035 b. arandi 530 a. serendi
432 b. trituranadi 332 b. vitis
amputandae 421 a. eo tempore
58 b. 1430 b. eodem tempore
eum 1043 b. ex tempore 59 a.
quo tempore 165 b. 584 b. 733 b.
tempora capitis 1312 b.
tendiculum 621 b.
tendo 876 b. 1109 a. arcum 351 a.
549 a. 826 a. 876 b. 891 b. 924 a.
manum 366 a.
tenebrae 123 a. 533 b. 534 a (qua-
ter). 923 a. 997 a. 1003 a (bis).
1195 b. ch. 534 a. mortuorum
1169 a.
teneo 67 b. 463 a. 1508 a. 1517 a.
in custodia 132 b.
tener 1288 b. a teneris 201 b.
tentio 890 a.
tento 198 a. 889 b.
tentorium 32 b. 192 a. 952 b. 1189 b.
1409 b. conventus 606 a. tento-
rium movere 32 a. 1084 b. ligere
32 a. 877 a. ponere 496 a.
tenuis 341 a. 348 b. 1288 b. 1312 a.
fuit 348 a. 1288 b. 1312 a. te-
nueum fecit 534 b. ch. ibid.
tenuitas 341 b.
tenuiter 348 a.
teno 1428 a.
terebinthus 47 a. 50 a. 103 b.
terebro 908 b.
tergo 820 b (pass.).
tergum 1072 a. a tergo 71 a. 72 a
(bis). 221 b. ad tergum 72 a.
terga vertere 387 b. 1072 a.
1108 b. 1407 b. dare 1072 a.
termino 258 a. b.
- terminus 259 a (bis). 514 b. 1223 b.
—num ponere 258 a sq. 1400 b.
tero 475 a. 725 b. 820 b (pass.).
1461 b. tempus 208 b.
terra 21 a. 153 b. 154 a. b (pl.).
337 a. ch. 153 b. continens 154 a.
484 b. 563 b (ljs). 1321 b. ch.
563 b. fertilis et habitata 38 a.
561 a (poët.). maritima 38 a. re-
mota 1285 a. salsa s. sterilis
791 a. in terra 1055 b.
terreo 208 a. 228 a. 518 a. 540 b.
623 a. 1072 b. 1098 a. 1208 b.
1264 a. ch.; 182 b. 333 b. ter-
rens 1072 b.
terribilis 81 b. 622 b. 1072 b.
territorium 1321 b.
terror 61 b (bis). 182 b. 208 a.
228 a (bis). 411 b. 518 b. 540 b.
541 a. b. 1072 b. 1073 a. 1098 a.
1107 a. 1225 b. 1285 b. 1317 b.
1358 b. 1507 a. ch. 444 b. terro-
rem incutere, incutere, terro-
rem percellere v. s. l.
tertium adv. 1430 a. t. facere
1427 b.
tertius, a. 1430 a. cf. 1428 b. ch.
1506 b. 1507 a (bis). tertio die
facere 1427 b. tertia pars 1429 a.
1430 a. tertia contignatio adifi-
cii 1430 a. nadius tertius ibid.
tessello 1307 b.
testa 522 b (bis). ch. 504 b.
testiculus 158 b. 1098 a (ch.).
testimonium 999 a (bis). ch. 1322 a.
testis 999 a (bis). 1322 a. adhibere
testem 999 b.
testor 997 b. 1048 b.
testudo s. vinea 951 b.
tetricus 425 b. 974 b. fuit 425 b.
texo 590 b. 145 a. 145 b. 890 b.
951 a. 1063 a. 1323 a. 1330 a.
1356 b.
textor 145 b.
textum 59 b.
textura 146 a.
Thapsacus 1115 b.
Thebae 834 b.
thesaurarius 296 b.
thesaurus 144 b. 296 a (pl.). 504 b.
552 b. 610 a. ch.; 296 a. 886 b.
thesauro praeficere 144 b.
Thistia 1352 b.
thorax 1481 a (ter).
thos 1437 b. 1511 b.
Thraeces 1501 b.
thuribulum 537 a. 1213 b.
thus 740 b.
tiara 542 b. 1089 b. 1175 a. sum-
ma sacerdotis 1175 b.
Tibareni 1491 b sq.
tibia 478 a. 873 b (pl.). utricularis
941 b. tibi cano 477 a. b.
tignum transversum 705 a. 1236 b.
Tigris fluvius 448 a. T. et Euphra-
tes 858 a.
tigris 889 a.
tincto 274 b. 309 b. 413 a. 564 b.
622 a. 1072 b. 1208 b. ch.;
333 a. 411 a. tinctus 623 a. nihil
sibi timere 200 a.

- timidus 518 b, 541 b, 623 a, 773 a, 1288 b, fuit 1098 a, factus est 1288 b.
- timor 275 b (ter), 309 b, 510 b, 623 a, b, 1098 b, 1288 b.
- tinea 943 a, 1051 b.
- tingo 542 b, 1148 b, ch. ibid.
- tinio 1167 a.
- tinuitus 1167 a.
- tininnabula 1119 a, 1168 a.
- Tirhaka 1518 b sq.
- tio 36 a.
- titubatio 1296 b (bis).
- tubo 298 b, 865 a, 1296 a, 1362 b.
- titulus 694 a.
- Tobias 546 b.
- tolero 917 a.
- tollo 266 a, 866 a, 878 a, 914 a sqq., 955 a, b, 957 a, 1004 b, 1023 b, 1044 b, 1131 b, 1274 b, ch.: 878 b, 935 b, c medio 130 b, 214 a, 915 a, 943 a, 964 a, 1108 b.
- tondeo 276 b, 303 b, 702 b, 1226 b, tonitru 1203 a, 1277 b, 1296 b, 1301 a.
- tono 1296 b.
- tonor 277 a, 283 b.
- topazius 1101 a, 1316 b.
- torcular 619 b, 848 b, 1096 a.
- tormentum 455 a, 527 b, 533 a, 1165 b.
- torneo 1243 a.
- torus 520 a.
- torpeo 1093 a.
- torpor 1437 a.
- torqueo 452 b (pass.), 1061 b, 1482 b, avas 351 a.
- torques 1054 a, ornare torque ibid.
- torrens 140 a, 872 a.
- torreo 1215 a.
- torris 36 a.
- tormentosus 1061 b (bis), loca tortuosa 1062 b.
- torus nuptialis 506 a, 1074 a.
- totum 1215 b.
- tot 668 a, 770 b.
- toties 668 a.
- totus 88 b, 589 a, 689 a, 1227 b, 1509 a, ch.: 690 b, 1228 a.
- trabes 443 a, 719 a, 1171 a, 1236 b, 1478 a (superstratae).
- tracto aliquid 356 a, 826 b, 1073 a, 1517 a, aliquid dare 1243 a, hostilitate 1187 b, iniuste, violententer 491 b, 1020 b.
- tractio seminis 827 a.
- tractus terrae circumiacens 440 a, 717 a, 1105 b, 1407 b.
- trado 1422 a (ch.), in potestatem 767 a (bis), 814 b, 851 a, 926 b, 938 a, 954 b.
- traduco 984 b.
- traho 304 b, 823 b, 825 b, 1420 a, intro 186 b, sursum 1023 b, per humum 945 a.
- traficio 982 a (intr.), 984 b (trans.), tranquillitas 200 b, 1303 a, 1412 b, 1413 a (bis).
- tranquillus 530 a, 1349 a, 1412 b, 1413 a, 1423 a, fuit 1349 a, 1412 a, ch., 1412 b, -um fecit 1474 b.
- trans 986 b.
- transco 170 a, 239 b, 273 a, 481 a, 617 a, 944 b, 982 a, 990 b, 1114 b, 1166 a, ch. 991 b.
- transfero 934 a, 1084 b, ex una lingua in aliam 1264 a (ch.), in alium locum 1448 a.
- transigo 348 a, 1307 b, sagittis 626 b.
- transfodio 348 b, 477 a, 553 b (gladio), 85, b.
- transformo 1448 b (ch).
- transgredior 982 b, legem ibid.
- transigo tempus 1076 b.
- transilio 339 a, 1114 b.
- transitus 988 a.
- translatio 1264 a (ch).
- transmitto 984 a sq.
- transporto 273 a.
- transscribo 1084 b.
- transveho 273 a.
- trecenti 1428 a, huius numeri nota 1344 a.
- tredecim 1428 b.
- tremo 453 a, 517 b, 518 a, 626 a, 631 b, 930 b, 1264 a, 1285 b, 1296 a b, ch. 411 a.
- tremor 455 a, 1072 b, 1107 a, 1261 a, 1285 b, 1294 b (bis).
- trepidatio 518 b, 1261 a, 1301 a.
- trepido 182 a, 282 b (part.), 517 b, 518 a, 554 b, 930 b, 1097 b, 1261 a, 1301 a, 1494 b (ch.), —dare fecit 930 b, trepidans 1261 a.
- trepidans 518 b.
- tres 1428 a, 1506 b (ch.), huius numeri nota 252 a, in tres partes dividere 1427 b, —tribus tabulatis constans 1427 b.
- triangulum (instrumentum musicum) 1429 a.
- tribulum 244 b (pl.), 526 a, 527 a, 817 a.
- tribulus 355 b.
- tribunal 699 a, 714 b (ch).
- tribunus militum 966 b, 1396 a.
- tribuo 276 a, 292 b, 814 b, 1344 b, 1401 a.
- tribus 878 a, 1041 b, 1353 a, ch. 1353 b.
- tributum 702 b, 703 a, 768 a, 798 b, 918 b (bis), 1277 a, ch.: 209 a, 768 a, imponere 616 a, 1292 a (ch.).
- triefinium 934 b.
- tridens furca 1219 a.
- trienis 1427 b.
- trieni, triental 1429 a.
- trigesimus 1428 b.
- triginta 1428 b, 1506 b (ch.), huius numeri nota 727 a.
- triplex, trilis 1427 b.
- Tristata 1429 a sq.
- tristis 21 b, 326 a, 425 b, 821 b, 974 b, 1300 a, fuit 109 b, 425 b, 821 a, 954 a, 1306 b.
- tristitia 534 a, 1309 b.
- tritium 497 b, 498 a (ch.), 753 b.
- trituratione 332 b.
- triturationum 332 b.
- trituro 30 a, 332 a.
- tritus pedibus 925 b.
- trucidatus 1364 b.
- truceo 542 a, 1091 a, 1387 b.
- trudo 332 b (ad lapsum), 333 a sq. 347 b, 366 b, 555 a, 854 a, 1435 a.
- troneus 278 a, 904 b, 1062 a (ch).
- truo avis 695 b.
- trutina 60 b.
- tu 129 a, b, ch. 129 a.
- tuba 513 a, 1369 b, iubilii 561 b.
- tubum inflare 513 b, 1517 b.
- turor 335 b, 665 a, 857 a, 934 a, 1039 a, 1442 b, 1463 b (ius).
- tugurium 750 a, 952 a.
- tum 71 a, 1430 b.
- tumefacio 222 a, 367 a, 1147 b.
- tumens 1147 b.
- tumeco 222 a, 493 b.
- tumide agere 1055 a.
- tumidus 367 a, 583 a, 1281 a, fuit 1055 a.
- Tuonim 54 a sq.
- tumor ani 550 a, 1055 a.
- tumuluo 384 a, 385 a, 1261 a, 1265 a, 1267 a, 1277 b, 1313 a, ch. 1265 a.
- tumulus 371 a, 384 a, 867 a, 1261 a, 1277 b, 1301 a, 1371 a, bellius 660 b, 1346 b (bis).
- tumulus 494 b, 1055 a, sepulcralis 188 b, 269 b.
- tunc 24 a, 58 b, 59 a, 405 b, 584 b, 668 b, 1430 b.
- tundo 326 b, 382 b, 1101 b, 1312 a, tunica 74 a, 1101 b (ch.), longior 811 b, talaris et manicata 1117 a, tessellata 1367 a.
- turba hominum 294 b, 384 b, 606 a, 789 a, 952 a, 1265 a, exulum 285 b, miscella 132 a, 1068 b.
- turbidus fuit 1195 a.
- turbo (inis) 288 b, 943 b.
- turbo (are) 385 a, aquam 340 a, 1304 a.
- turgeo 1349 b.
- turgor 856 b.
- turma 20 a, 264 b.
- turmatim 788 b.
- turpis 191 a, 1299 b.
- turpiter agere 191 a, 508 b, 1514 a.
- t, factum 1215 b.
- turpitudine 1068 b, 1300 b.
- turtis 198 b, 267 b, 330 a (speculatoria), 339 b, 1186 a.
- turtur 1498 b.
- tutela 117 a, 566 b, 976 a, b (bis), 1010 a.
- tuto 200 b.
- tutor 113 b.
- tutus fuit 437 a, 1009 b, tutum praestare 269 a, 907 b, 1274 a, 1320 b, 1442 b, 1474 b, colloere in tuto 864 b, 1000 b, 1105 a.
- tympaunum 1516 b.
- tyrus rei futurae 40 b, 143 a, acedificandi 223 b.
- tyrannus 11, 7 b.
- tyrannus 263 a, 827 b, 851 b, 863 a, 1130 b, 1419 a.
- Tyrus, Tyrius 1160 b sq.
- V
- vacca 233 b, 1131 b.
- vaccillatio 776 b, 1096 a.
- vacillo 298 b, 776 a, 809 b, 865 a, 957 b, 1095 b, 1504 b, vacillare fecit 809 b, 865 b, 1039 b.
- vaco pecunia 910 a.
- vacae 1279 a.
- vacuitas 81 b, 182 a, 190 a, b.
- vacuo v, evacuo.
- vacuum 1279 a.
- vacuus 910 b, 1279 a, vacuum red-dere 214 b, relinquere 1279 a.
- vadimonium 1064 a (bis).
- vadium 988 a (bis).
- vae! 29 a (bis), 39 b, 104 a, 370 b, 1280 a.
- vagatio 1, 69 b.
- vagina 854 b, 1515 b, ch. 854 b.
- vagio 1293 a.
- vacillus 1293 a.
- vagor 853 b, 859 b, 865 b, 1268 b, valde 36 b sq., 646 b, ch.: 647 b, 1320 a.
- valens 469 b.
- valco 261 b, 462 b, 467 b, 593 a, 1205 a, bene 1423 a.
- valide egit 1304 b, 1375 b.
- valians 18 b (bis), 262 b, 463 b, 1009 b, 1518 b, ch.: 831 b, 1518 b, fuit, factus est 1009 b, ch. 1518 a.
- vallis 140 a, 232 a, 232 b (ch.), 280 b, 872 b, 1045 a, v, ileus 295 a, visium 451 b.
- vallum 789 b.
- valva 339 a (bis), 339 b (pl.), 748 a, vane 363 a, agere, loqui ibid.
- vanesco 988 a.
- vanitas 51 b, 103 b, 363 a, b, 1479 a, 1494 a.
- vannus 1273 a.
- vanus, um 51 b, 103 b, 363 a, 667 b (neur.), 1279 a, 1370 b, fuit 81 b, in vannum 1279 a, vapor 362 a, 1080 a, 1213 b, odoratus 1085 b, terrae 35 b, 917 b (pl.).
- variegator 1310 a.
- variegatum 1311 a.
- vario 1445 a.
- varius 690 a.
- vas (vasis) 287 a, aquarium 255 a, atramentarium 1240 b, conuocum 1238 a, felle 687 a, 1056 b, unguentarium 941 b.
- vasculum 324 a, 1175 a, 1240 b.
- vastatio 190 a, b, 251 b (bis), 344 b, 440 a, 638 b (pl.), 639 a, 1364 b, 1370 a, b, 1371 a, 1375 b, 1394 b, 1436 b, 1437 a (ter), 1494 a.
- vastator 210 a, 1364 b, 1394 b.

- vastatus 516 b. 1435 b. 1437 a.
 vastitas 517 a. b. 1494 a.
 vasto 5 b. 160 a. (pass.). 214 a.
 343 a. 344 a. 438 b. 516 a. 619 b.
 648 b (pass.). 714 b. 901 b.
 1150 a. 1346 b. 1364 a. 1394 a.
 1431 a. 1435 b sq. ch. 516 b.
 vates 460 b. 573 b. 839 a. 1247 a.
 ch. 839 b.
 vaticinium 315 b. 839 b. 918 a.
 ch. 839 b.
 vaticinor 460 a. 838 a. 879 a. ch.
 838 b.
 uber 1367 a. b. plenum 410 a.
 ubertas 358 a. laetis 410 a.
 ubi? 32 a. 37 b. 78 a. b. 79 a (ter).
 79 b. 80 a. b. sine interrogazione
 79 a. 165 b. 166 b. 649 b. 650 b.
 680 b. 1207 a. 1430 b. 1431 a.
 1496 a. ubi non est 209 b.
 ubicunque 166 b. 1207 a.
 ubinum 79 b.
 uecordia 505 a.
 ueores 505 a.
 uectigal viarium 380 b (ch.).
 uectis 179 a (pl.). 240 a. 763 b.
 778 b (bis). 784 b.
 uectora 856 a. 1287 b.
 uegetus 469 b.
 uehemens 463 b. 654 b. 1009 b.
 1242 b. 1418 b. fuit 462 b.
 653 b. 820 b.
 uehementer 37 a. 647 b (ch.). uehe-
 mentissime 36 b.
 uehementia 36 b. 463 b. 656 a.
 1010 a.
 uehiculum 1288 a.
 uehor (e quo, curru) 1287 a.
 uel 33 b. uel — uel 679 a.
 uelamen 437 b. 748 b.
 uellioes erines 820 a. ch. ibid.
 uelus 277 a (bis).
 uelo 505 b. 736 a. 975 a. 1173 a.
 refl.: 700 a. 941 a. 1038 a.
 uelum 632 a. 941 a. 953 a (bis).
 975 b. 1218 b. muliebre 1173 a.
 1177 b. 1265 a. 1296 b. uelut
 891 a. in templo 1127 b.
 uenales res 761 b. 787 a (bis).
 uenatio 1153 b.
 uenator 1153 b.
 uenditio 787 a (bis).
 uendo 784 a. 786 b. 927 b. 1221 b.
 anomum 1358 a
 uenenosus 822 b. 1341 a
 uenenum 590 b. 1251 a.
 uenerabilis, uenerandus 622 b.
 uenior deum 240 b. 356 a. 1231 b.
 1387 a. 1443 b. ch. 242 b.
 ueniam conciliare 705 b. impetrare
 707 a.
 uenio 169 b (poët.). 185 b. 813 a.
 ch.: 170 a. 784 b. 991 a.
 uenior 1153 a.
 uenter 201 b. 289 b. 717 a. 810 a.
 1283 a. ch. 810 a.
 uentilabrum 430 a. 896 b. 1273 a.
 uentilo 4.9 b.
 uentriculum 509 a.
 uentriopus 34 b sq. 76 b.
 uentus 922 b. 1271 a. 1273 a (ch.).
 australis 355 b (poët.). 600 a.
 borealis 430 a. orientalis 1194 a
 (poët.).
 Venus (stella) 162 a. 798 a.
 uenustus 487 a. 612 b.
 uepres 951 a.
 uepretum 893 b.
 uerax 641 b. ueracem se genere
 245 b.
 uerber 850 a.
 uerberatio 885 a.
 uerbero 883 a (pass.). 885 a (pass.).
 uerbum 121 b (poët.). 122 b (ter).
 315 b. 317 a (magnum). 796 b
 (poët.). 1137 a. b. ch. 796 b.
 uerba dare 314 b.
 117 a (ter). 1151 a.
 ueretrum 1145 b.
 ueritas 146 b. 117 b. 642 a. 1243 b.
 1509 a (bis). ch. 1243 b.
 uermis 597 a (bis). 1291 b. coeifer
 597 a.
 uerna 192 a. 595 b.
 ueror (deum) 622 b.
 uero, uerum 43 a. 244 a (ch.).
 670 b.
 uersatilis 287 a.
 uersiculus 1311 a. in pelibus 1061 a.
 facere uersis. 1309 b.
 uersor 374 a. 378 a. cum aliquo
 378 a.
 uersus (praep.) 103 b. 168 a. 172 b.
 352 a. 728 a. 777 a. 805 b. 886 a.
 986 b. 1112 b. ch. 733 b.
 uersutus fuit 1140 a. uersutum se
 gessit ibid.
 uerthebra cervicis 1131 a. 1213 b (ch.).
 uertex capitis 1192 a. montis 1239 a.
 uerticillus 722 a.
 uertigo 1367 a. corripit uertigine
 444 b.
 uerto 387 a. 493 a (me). 933 b sqq.
 1108 a sqq. 1373 a.
 uerutumum 139 a.
 uerus 545 a. ch. 617 a. fuit 114 b.
 667 a. uerum dicere 617 b (ch.).
 uersanus 1364 a.
 Uersinus 7 a.
 uespa 1186 b.
 uespera 923 a. 1054 b. inter duas
 uesperas ibid.
 uesperasque 1061 b.
 uespere 1064 b (bis). v. fecit ibid.
 uespertilio 1015 b.
 uestiarium 764 a.
 uestibulum 43 a.
 uestigium 163 b. 468 b. 1060 b.
 1262 a. ch. 171 a.
 uestio 742 a. 1014 b (refl.) 1015 b.
 ch. 742 b. male uestitas 1071 a.
 uestimentum 700 b (bis). cf. 941 a.
 742 b (poët.). 811 b. 1333 b.
 pretiosum 1137 b.
 uestis 687 a. 700 b. 742 b (ter).
 768 a (bis). 788 b. 941 a. ch.
 742 b. ampla et exterior 554 a.
 1332 a. 1333 b. detrita 209 a.
 791 b. lintea 179 b. lugubris
 1336 b. opere plumario ornata
 1311 b. o lino et lana contexta
 1456 b. pretiosa 178 a. tineta

- 1148 b. uestes coccineae 1452 a.
 depiles 258 a. lucidae 285 a? po-
 lymitae 244 a. purpureae 1503 a.
 splendidae 453 a. 691 a. 742 b.
 uetus 639 a. fuit ibid.
 uexatio 411 b. 754 b. 1004 a. 1035 a
 (pl.). 1059 b. 1261 a. 1502 a (bis).
 uexator 596 b. 1502 a.
 vexillum 320 b. 891 a. uavis 1329 b.
 erigere 320 b? vexillis instrui
 ibid.
 vexo 208 b. 411 a. 754 b. 851 b
 (pass.). 919 b. 922 a. 1033 a.
 1188 a. 1299 b. 1308 a. ch. 208 b.
 via 149 a (poët.). 352 a. 380 b (ter).
 925 b (poët.). 989 b. 1354 a. ch.
 150 a. angusta 1457 b. publica
 352 b. 957 b. 958 a. tortuosa
 1061 b. uiam monstrare 1018 a.
 1498 a.
 viator 149 a. b. 380 b. caterva
 viatorum 149 a. b. 150 a. 380 b.
 vibex 442 b.
 vibro 1002 b.
 uices 798 a. 994 a. 1262 a. ch. 420 a.
 prima uice 479 a. una uice 62 b.
 1118 b. uices alternae 481 b.
 uicesimus a. 1079 a
 uicinia 934 b. ex uicinia 168 a.
 1029 a. 1043 b.
 uicinus 934 b. 1409 a.
 uicissitudines alicuius 150 a (ch.).
 994 a. militum 481 b.
 uictoria 402 b. festiua 444 b. 606 b.
 uictoria 263 a. 640 b. 1380 a. riam
 dare 640 a. reportare 640 a. 645 b.
 uictus (us) 470 a. 753 a.
 uicus 451 a. 512 b. 707 a. b. 708 a.
 1207 a. 1381 a.
 uidens 1121 b. 1247 a.
 uideo 202 a. 400 a (poët.). 570 a.
 1245 a. ch. 450 b. uidetur mili
 1048 a.
 uidua 104 b.
 uiduitas 104 b. 105 a.
 uiduus 104 b. fuit 104 a.
 uigee 467 b. 667 a.
 uigil 1006 a (ch.). 1442 b. fuit
 1121 b. 1442 b.
 uigilia 1445 b.
 uigilio 1004 a. 1442 b. 1473 a.
 uiginti 1079 a. ch. ibid. numeri
 uicennarii nota 647 a.
 uigoe 471 a. 762 b. 856 b. uetatis
 752 a. faciei 407 a (ch.).
 uilipendo 196 b. 410 b. 843 b. 896 b.
 1215 b. 1217 b. uitam v. con-
 temno.
 uilis, e 197 a. 417 b (fem.) 1178 b.
 1215 b. 1218 a. 1466 b. fuit 417 b.
 1178 a. 1215 b. 1216 b. conditio
 191 b.
 uilitas 209 b. 417 b.
 uilla 512 b.
 uinacea 57 a.
 uincio 132 b. 1061 a. 1317 b. ch. 709 a.
 uinco 463 b. 640 a. 884 b. 1277 a.
 1313 b. ch. 905 b.
 uinctus 1177 a.
 uinculum 20 a. 133 a (ter). 133 b.
 239 b (ferreum). 424 b (bis). 527 b.

- 876 a (aeneum). 988 b. 995 b cf.
 1047 a. 1175 b.
 uindemia 230 a.
 uindinio 230 a.
 uindex 640 a. sanguinis 254 a
 uindicatio iuris sui 593 a.
 uindicio 277 b (mibi). 911 a. 1463 b.
 caelum 254 a. 356 b. 357 a (pass.).
 uindicata 911 b (bis). uindicatum ex-
 plere 911 b. sumere 874 a. 911 b.
 uindicatio empido 912 a. v. cupi-
 dus 911 b.
 uinea 713 a.
 uinitor 230 a. 713 a.
 uinum 493 b. 580 a. 933 a. ch.
 494 a. mixtum 780 b. 808 b (bis).
 ouum 633 b. rubrum 27 b.
 uiolenter agere 491 b. 492 b. 601 a.
 1130 b. 1364 b. 1375 b. tractare
 491 b. 601 a. 1378 a.
 uiolentia 433 b. 491 b. 675 b.
 1073 a. 1080 b. 1131 a.
 uiolentus 433 b. 492 b (bis). 675 a.
 1073 a. 1130 b. 1364 b.
 uiolo 849 b. 1131 b. 1394 a.
 uipera 139 b? 1022 a. 1117 b.
 1182 b.
 uir 25 a. 84 a. 262 a (bis. poët.).
 830 a (pl.). ch. 262 a. uirum se
 genere 84 a. uiri nobiliores 86 a.
 uira 87 b.
 uirum 357 a. 512 a. 632 a. 907 b.
 1298 b.
 uirga 467 a. 816 a. 877 b. 958 a.
 1353 a.
 uirgae (Streifen) 443 a.
 uirginitas 251 a. signa uirginitatis
 251 a.
 uirgo 250 b. uoce uirginea 1037 b.
 uirgulatus 466 b. 1061 a.
 uirgulum 1329 a.
 uiridarum 296 b.
 uicidia 56 a. 433 b. 434 a.
 uicidies 632 a (bis). 1285 b. 1298 b.
 ch. ibid.
 uiritium 289 a.
 uiror herbae 4 b. 632 a (bis). 1126 b.
 uirtus 454 b. 1151 b. bellicia 263 b.
 vis 52 a. 433 b. 454 a. 463 b. 675 b.
 1059 a (pl.). 1201 b. 1364 b.
 ch. 434 b. uitalis 471 a. 903 b.
 uim facere, inferre 126 b (ibid.
 ch.). 1364 b. 1414 b. sibi 140 a.
 uires 1059 a.
 uiscera 701 a. 809 b. 1283 a.
 uisio 460 b. 461 (quinquies). 1247 b.
 1248 a (bis). ch.: 392 b (pl.).
 461 a.
 uisito, uisio 1120 a. 1246 a.
 uisus 1247 a. b. uisum restituere
 1121 b.
 uita 352 b. 451 a. 469 b. 470 a.
 471 a (bis). 474 b. 738 b. 901 a.
 ch. 470 a. delicata 1047 a (bis).
 longissima 1035 b. uita conser-
 uatio 468 b. dies 1035 b. satur
 1319 b. uitam dare 468 a. efflare
 273 a. proferre, contemere
 523 a. 1068 a. 1419 a. prolon-
 gare 150 a. reuocare in v. 468 a.
 uitifilio alba 183 b.

Index III.

locorum S. S. uberius vel nova ratione illustratorum

quem confecit

Gustavus Brueckner

ph. Dr., apud Perlebergenses verbi divini minister

Genesis.		Cap. XIV, 1 . . . pag. 105 a. 272 b	Cap. XXX, 42 . . . pag. 1243 b.
Cap. I	1 . . . pag. 236 a.	6 . . . 47 a.	XXXI, 20 . . . 295 b.
	2 . . . 1283 b.	14 . . . 330 a. 498 b.	26 . . . 517 a.
	11, 12 . . . 357 b.	18 . . . 1422 b.	29 . . . 48 a.
	26 . . . 173 a.	20 . . . 767 a.	34 . . . 715 b.
II	1 . . . 1146 a.	23 . . . 452 a.	47 . . . 291 a.
	3 . . . 236 a.	XV, 2 . . . 829 b.	XXXII, 12 . . . 1027 a.
	8 . . . 1324 a.	10 . . . 85 b.	25, 26 . . . 18 a.
	10 . . . 1250 b.	13 . . . 977 b.	26 sqq. . . 921 a sqq.
	12 . . . 180 b.	15 . . . 131 a. cf. 186 a.	XXXIII, 10 . . . 682 b.
	13 . . . 281 b sq.	XVI, 2 . . . 215 b.	18 . . . 1422 a.
	14 . . . 44 a.	13 . . . 293 b. 1245 b.	XXXIV, 13 . . . 315 a.
	18 . . . 847 a.	XVIII, 3 . . . 329 a.	XXXV, 16 . . . 658 b. 1242 b.
	19 . . . 902 a.	5 . . . 682 b.	XXXVI, 24 . . . 586 b.
	23 . . . 87 b.	11 . . . 149 b.	XXXVII, 3 . . . 1117 a.
III, 2 . . . 135 a. 676 b.	19 . . . 1051 b.	19 . . . 679 a.	XXXVIII, 1 . . . 625 a.
5 . . . 96 a.	20 . . . 679 a.	27 . . . 1055 b.	26 . . . 682 b.
6 . . . 1330 b.	XIX, 6 . . . 376 b.	XIX, 6 . . . 376 b.	29 . . . 1130 a.
7 . . . 1490 b.	8 . . . 682 b.	8 . . . 682 b.	XXXIX, 1 . . . 973 a.
8 . . . 1271 a.	9 . . . 852 a.	9 . . . 852 a.	14 . . . 1163 b.
14 . . . 803 a.	18 . . . 329 a.	18 . . . 329 a.	17 . . . 1163 b.
15 . . . 1380 b.	26 . . . 72 a. 790 a. 843 a. 903 b.	26 . . . 72 a. 790 a. 843 a. 903 b.	XL, 10 . . . 1046 b. 1405 b.
16 . . . 1056 b.	XX, 7 . . . 839 b.	XX, 7 . . . 839 b.	13 . . . 914 b.
19 . . . 676 b.	11 . . . 1312 b.	11 . . . 1312 b.	14 . . . 682 a.
22 . . . 96 a.	16 . . . 592 b. 700 a.	16 . . . 592 b. 700 a.	16 . . . 458 a.
IV, 1 . . . 167 b sq. 1207 b. 1221 a.	XXI, 9 . . . 1163 a.	XXI, 9 . . . 1163 a.	19 . . . 915 a.
7 . . . 914 b. 1259 b.	16 . . . 549 a.	16 . . . 549 a.	20 . . . 914 b.
8 . . . 119 b sq.	20 . . . 1254 a. cf. 1256 a sq.	20 . . . 1254 a. cf. 1256 a sq.	XLII, 6 . . . 1194 a sq.
15 . . . 40 b. 911 b.	XXII, 2 . . . 819 a.	XXII, 2 . . . 819 a.	8 . . . 1118 b.
17 . . . 1005 a.	13 . . . 71 a.	13 . . . 71 a.	40 . . . 923 b. 924 a.
22 . . . 530 a.	14 . . . 819 a. 1246 a. b.	14 . . . 819 a. 1246 a. b.	42 . . . 361 b.
23 . . . 731 b.	XXIII, 16 . . . 982 b.	XXIII, 16 . . . 982 b.	43 . . . 19 a sq.
25 . . . 677 a. 1401 a. b.	XXIV, 33 . . . 634 a.	XXIV, 33 . . . 634 a.	45 . . . 1181 b sq.
V, 29 . . . 862 b.	55 . . . 34 a.	55 . . . 34 a.	XLII, 1 . . . 623 a.
VI, 3 . . . 327 b. cf. 1271 b. 1362 a.	59 . . . 66 b.	59 . . . 66 b.	23 . . . 361 b.
4 . . . 71 b.	63 . . . 1322 b.	63 . . . 1322 b.	XLIII, 11 . . . 202 a. 420 b.
14 . . . 300 a.	XXV, 27 . . . 634 b. 1508 b sq.	XXV, 27 . . . 634 b. 1508 b sq.	14 . . . 1405 a.
VII, 22 . . . 802 a.	XXVI, 8 . . . 1163 b.	XXVI, 8 . . . 1163 b.	XLIV, 5 . . . 875 a.
VIII, 6 . . . 361 b. 1152 b.	12 . . . 1461 a.	12 . . . 1461 a.	15 . . . 875 a.
IX, 5 . . . 89 a.	XXVII, 3 . . . 1504 b.	XXVII, 3 . . . 1504 b.	30 . . . 1243 b.
X, 4 . . . 322 a. cf. 1266 b.	28 . . . 1438 a.	28 . . . 1438 a.	XLV, 1 . . . 729 a.
11 . . . 817 b.	36 . . . 362 a. cf. 375 b.	36 . . . 362 a. cf. 375 b.	8 . . . 7 b.
14 . . . 709 a sq.	39 . . . 1438 a.	39 . . . 1438 a.	XLVI, 28 . . . 627 a.
23 . . . 823 a.	40 . . . 1269 a.	40 . . . 1269 a.	XLVII, 6 . . . 592 a.
26 . . . 93 b.	XXVIII, 19 . . . 43 b.	XXVIII, 19 . . . 43 b.	13 . . . 744 a.
28 . . . 9 b.	XXIX, 7 . . . 266 b.	XXIX, 7 . . . 266 b.	17 . . . 857 a.
30 . . . 823 a sq. 1193 b.	30 . . . 294 a.	30 . . . 294 a.	19 . . . 779 b.
XI, 4 . . . 1095 a sq.	XXX, 11 . . . 264 a.	XXX, 11 . . . 264 a.	XLVIII, 7 . . . 658 b. 1025 a.
9 . . . 212 a.	20 . . . 401 a. 403 a.	20 . . . 401 a. 403 a.	14 . . . 1330 a sq.
XIII, 3 . . . 892 a.	27 . . . 834 b. 875 b.	27 . . . 834 b. 875 b.	3 . . . 1098 b.
11 . . . 805 b. cf. 807 a.	30 . . . 1262 a.	30 . . . 1262 a.	4 . . . 645 a.
			5 . . . 672 b.

Cap. XLIX, 8	pag. 803 a.
10	204 a. 514 a. 620 a.
	1300 b. 1424 b sq.
11	700 b. cf. 941 a.
12	472 a.
14	1472 a.
17	1468 a.
21	45 b. cf. 121 b. 1414 b.
22	218 a. 220 a. 1176 a.
23	1254 a.
24	1431 a.
25	1366 b. 1367 b.
26	391 b.
L. 15	745 a.
26	634 a.

Exodus.

Cap. I, 10	pag. 1233 b.
16	17 a.
II, 9	867 a.
10	824 a.
III, 2	743 b.
14	577 b.
22	273 b.
IV, 16	839 a.
24, 25	539 b.
VI, 2, 3	1366 b.
VII, 1	839 a.
VIII, 9	1090 b.
IX, 17	957 b.
31	261 a.
32	137 b.
XII, 4	702 b.
8	822 b.
13	1114 b.
15	88 b.
23	1114 b.
27	1114 b. 1115 a.
38	1222 b.
XIII, 7	729 b.
XIV, 5	239 b.
7	1429 a.
25	856 a.
XV, 2	860 b.
4	1429 a.
8	1225 a.
10	1169 b.
11	49 a.
XVI, 14	504 b.
20	1273 b. cf. 1291 b.
XVII, 16	699 b.
XVIII, 2	1417 b.
23	1155 a.
XX, 3	1112 b.
XXI, 2 sqq.	680 b.
3	299 a.
6	96 a.
13	1150 a.
19	1360 a.
XXII, 5	1321 b.
7, 8	96 a.
17, 18	1047 b.
23	528 a.
28	759 a.
XXIII, 5	1007 b.
8	959 a.
15	1110 a.
21	821 a.
28	1186 b.
XXV, 33, 34	1473 a sq.

Cap. XXV, 36	pag. 1243 a.
XXVI, 4	710 b.
17	1411 a.
31	710 b.
36	1310 a sq.
XXVIII, 8	135 a.
14	259 a.
30	928 a.
32	734 a.
39	1356 b.
42	631 a.
XXIX, 27	1277 a.
XXX, 34	178 b.
XXXI, 18	1148 b.
XXXII, 4	520 a.
25	1129 a. 1442 a.
XXXIII, 1	625 a.
19	1231 b.
XXXIV, 15	1110 a.
	29 sqq.
XXXV, 22	497 a.
XXXVI, 22	1411 a.
XXXVII, 19, 20	1473 a sq.
XXXIX, 21	413 a.

Leviticus.

Cap. I, 15	pag. 797 a.
17	1455 a.
II, 13	790 a.
14	713 b.
III, 4 sqq.	645 b sqq.
9	102 b. 1057 a.
IV, 2	801 b.
V, 8	797 a.
VI, 14	136 b.
VIII, 8	928 a.
XI, 3 sqq.	1128 a.
20, 21	1482 a.
22	1257 a.
23	1482 a.
35	672 a.
XIII, 5, 6	661 a.
10	468 b.
19	26 b.
39	183 b sq.
XIV, 16	802 b.
37	26 b.
XV, 31	870 b.
XVI, 8, 10	1012 a sqq.
14, 15	868 b sq.
22	279 a.
26	1012 a sqq.
XVIII, 18	104 a.
21	985 a sq.
22	1403 a.
23	212 b.
XIX, 10	1127 b.
19	1436 b.
20	234 b. 523 b.
23	1070 a.
27	912 b. 1086 b sq.
35	822 b.
XX, 12	212 b.
XXI, 4	224 a.
5	1086 b sq.
18	1340 b.
20	213 a. 348 b. 820 a.
XXII, 22	524 b.
23	1216 a.
XXIII, 14	713 b.

Cap. XXIII, 15, 16	pag. 1361 a.
27	88 b.
XXIV, 12	1132 b.
16	575 b. cf. 908 b.
XXV, 8	1361 a.
XXVI, 34	1366 b.
36	865 a.
XXVII, 17	866 a.

Numeri.

Cap. IV, 20	pag. 214 a.
VI, 4	403 b. cf. 527 a sq.
27	1325 a.
IX, 11	822 b. 1027 b.
X, 31	682 b.
XI, 4	132 a.
5	201 a.
25	604 a.
31	273 a.
XII, 3	1049 b. cf. 1050 b.
6	839 a.
XIV, 9	752 b.
43	682 b.
44	1055 a.
XV, 4	1079 b.
34	1132 b.
38, 39	1156 b.
XVI, 1	760 a.
30	237 a.
XXVII, 28	108 b. 1508 b.
XXI, 6	1041 b. 1341 a.
8	1341 a.
14, 15	398 b.
18	514 b.
XXII, 6	593 a sq.
24	1437 b.
32	630 b.
33	42 b.
41	1227 b.
XXIII, 3	1462 a sq.
10	1055 b. 1259 a.
XXIV, 3	1488 a.
3 sqq.	836 b.
4	897 a.
7	340 a.
8	783 a.
15	1478 a.
17	653 a. 1209 b. 1476 b.
21	644 b. 682 a.
22	771 a.
XXV, 8	909 a. 1189 b sq.
XXVI, 3	313 b.
XXV, 3 sqq.	132 b.
XXVI, 5	809 a sq.
9	1222 b.
16	279 a sq.
30	465 b.
30	68 b.
32	647 a.
XXVII, 19	986 a.
22	803 b.
XXIV, 6	258 a. cf. 394 b.
7, 8.	1484 b.
10	37 b. cf. 40 a.

Deuteronomium.

Cap. I, 41	pag. 371 b.
II, 34	830 b.
III, 6	830 b.
VI, 5	36 b.

Cap. VII,	13	pag. 1083 a.
	20	- 1186 b.
VIII,	4	- 229 b.
	7	- 371 b.
	15	- 1341 a.
XI,	10	- 1261 b.
XII,	5	- 1409 a.
XIV,	5	- 128 a. 420 b.
	13	- 1247 a.
	29	- 677 a.
XV,	2	- 920 b sq.
	7	- 801 b.
	10	- 1299 a.
	14	- 1054 a.
XVI,	10	- 703 a.
	21	- 162 b.
XVIII,	8	- 787 a.
	15. 18	- 839 a.
XIX,	5	- 854 b.
XXI,	12. 13	- 1075 b.
	14	- 1046 a.
XXII,	4	- 1007 b.
	9	- 789 a.
	11	- 1436 b.
XXIII,	2	- 338 b.
	3	- 781 a sq.
	14	- 60 a.
	15	- 1068 b.
	18	- 1196 a.
	19	- 685 b.
XXIV,	7	- 1046 a.
XXV,	18	- 421 b sq.
XXVI,	17. 18	- 121 a.
XXVIII,	4. 18	- 1083 a.
	22	- 517 a.
	51	- 1083 a.
	57	- 204 a.
	66	- 847 b. 1504 a
XXIX,	18	- 1172 a.
XXXI,	11	- 1110 a.
XXXII,	2	- 358 a sq.
	4	- 1160 a.
	6	- 376 b.
	10	- 382 b. 596 b
	11	- 1233 b.
	14	- 687 b.
	15	- 223 a. 720 b.
	17	- 1235 a.
	18	- 1397 a.
	21	- 1041 b.
	24	- 780 b. 822 b. 1213 a.
	26	- 1086 a.
	27	- 887 a.
	34	- 692 b.
XXXIII,	2	- 807 a.
	3	- 315 a. 437 a. cf. 800 b. 1501 b.
	6	- 968 a.
	7	- 187 a. 1286 a
	11	- 807 a.
	12	- 506 a. 725 a.
	13—16	- 767 a.
	14	- 305 b.
	22	- 424 a. b.
	24	- 803 a.
	25	- 310 a.
XXXIV,	6	- 169 b.

Liber Jehosuah.

Cap. II, 1 pag. 422 b.

Cap. III,	17	pag. 666 b.
IV,	3	- 666 b.
V,	2. 3	- 1160 a.
	14	- 734 b.
VI,	1	- 937 b.
VII,	5	- 1358 b.
	7	- 558 a sq.
	21	- 29 a.
VIII,	15	- 849 b sq.
IX,	4	- 1165 b.
	5. 12	- 909 b.
X,	19	- 422 a.
	.1	- 524 b.
XI,	8	- 1341 a sq.
XII,	18	- 642 b.
	23	- 272 b.
XIII,	3	- 1393 a.
	10	- 642 a.
XVII,	11	- 866 b.
	15	- 53 a. 236 b.
	18	- 236 b. 681 a.
XIX,	2	- 1355 a.
	13	- 1491 a.
	33	- 27 a.
XX,	9	- 607 a.
XXIV,	12	- 1186 b.

Liber Judicum.

Cap. I,	19	pag. 733 b.
	23	- 1498 a.
	35	- 653 b.
II,	3	- 1149 b.
III,	16	- 292 a.
	22	- 937 b. 1134 a sq.
	23	- 939 b.
	24	- 951 b.
	31	- 757 a.
IV,	6	- 826 b.
	21	- 1174 a.
V,	2	- 1129 a.
	5	- 417 b.
	6	- 608 b.
	7	- 110 a. 1125 b.
	8	- 59 a. 753 b.
	11	- 58 b. 511 a. 1125 b. 1151 b.
	13	- 1266 a.
	14	- 826 b. cf. 827 a.
	16	- 515 b. 1472 a.
	17	- 273 b.
	18	- 523 a.
	19	- 229 a.
	21	- 304 a. 1194 b.
	22	- 323 a.
	24	- 803 a.
	26	- 783 b.
	27	- 715 a.
	28	- 559 b.
	30	- 1311 b. 1363 b. cf. 1420 b.
VI,	2	- 858 b.
	22	- 682 b.
	25	- 1451 a.
	31	- 234 b.
VII,	2	- 806 b.
	3	- 1183 a.
	4	- 368 a.
	6	- 762 a.
	13	- 1170 a.
VIII,	2	- 230 a.

Cap. VIII,	7	pag. 244 b.
	16	- 244 b. 573 a.
IX,	6	- 904 a.
	9	- 447 a.
	17	- 847 a.
	28	- 785 b.
	31	- 1290 b.
	37	- 543 a.
	43	- 769 b.
	51	- 224 a.
X,	11. 12	- 802 a.
XI,	24	- 693 b.
	33	- 15 a.
	34	- 624 b. 802 b.
XII,	3	- 705 b.
XIV,	9	- 1265 b sq.
	15	- 633 a.
	18	- 529 a.
	20	- 1295 a.
XV,	8	- 1027 b. 1381 b.
	19	- 725 b.
XVI,	16	- 731 a.
	26	- 601 a.
	28	- 62 a. 911 a sq.
	29	- 759 a.
XVII,	10	- 1069 b.
XVIII,	7	- 1039 b.
	8	- 769 a.
	21	- 656 a.
	29	- 43 b.
XIX,	21	- 211 b.
XX,	16	- 1335 a.
	34	- 847 a.
	43	- 863 b.
	48	- 830 b. cf. 1509 b.

Liber I. Samuelis.

Cap. I,	5	pag. 127 a.
	22	- 992 b. 1110 a.
	27	- 104 a.
II,	8	- 1159 a.
	9	- 344 a.
	29	- 223 a.
	33	- 23 b.
	36	- 22 b.
III,	13	- 1217 a.
IV,	2	- 879 b sq.
	13	- 592 a.
	12	- 641 a.
	18	- 14 b.
	2	- 856 b.
	17	- 1375 a sq.
V,	11	- 181 a. cf. 981 a.
	15	- 396 b.
VIII,	8	- 606 b.
	20	- 530 b.
	21	- 1120 a. 1219 a.
XIV,	5	- 1159 b.
	14	- 1052 a.
	18	- 394 b.
	27	- 611 b.
	32	- 1016 b.
	47	- 1313 b.
XV,	9	- 197 a. 1451 b.
XVI,	11	- 932 b.
XVII,	4	- 204 a.
	7	- 511 b.
	8	- 361 a sq.
	12	- 185 a. 405 a.
	18	- 526 b. 1064 a.

Cap. XVII,	23	pag.	204 a.	1069 a.
	34		361 a.	cf. 395 b. 405 a.
XVIII,	18		471 a.	
XIX,	13, 16		658 a.	1521 a.
	20		745 a.	
XX,	10		34 a.	
	12		784 a.	
	13		591 b.	cf. 651 b.
	30		999 b.	
	37		826 b.	
XXI,	3		572 b.	
	6		135 a.	
	14		1494 b.	
XXII,	8		475 b.	
	14		1441 b.	
	22		934 a.	
XXIV,	4		951 b.	
	12		1150 a.	
XXV,	3		684 b.	
	6		469 b.	
	22		651 a.	
	26		640 a.	
	34		681 b.	
XXVI,	7		811 a.	
	10		681 b.	
	11, 12		1252 b.	sq.
	20		847 b.	
	24		266 a.	
XXVII,	8		279 b.	cf. 301 b.
	10		103 b.	
XXVIII,	13		98 b.	
XXIX,	3		34 a.	
XXX,	10		1091 b.	

Liber II. Samuelis.

Cap. I,	9	pag.	1356 b.	sq.
	18		642 a.	
	21		298 a.	1277 a.
II,	29		251 b.	
III,	2—5		730 a.	
	8		685 a.	
	21		792 b.	
	27		1413 a.	
	31		1111 b.	
	35		681 b.	712 a.
IV,	6		1496 b.	
V,	24		525 a.	
VI,	2		1433 a.	
	5		247 a.	865 b.
	6		1435 a.	
	7		1412 b.	
	16		1097 b.	
	19		1470 a.	
VII,	7		1353 b.	
	19		628 a.	
VIII,	1		113 a.	
	3		1373 a.	
	8		176 b.	cf. 667 b.
	13		1431 b.	
	16—18		663 b.	
	17		10 a.	
XII,	31		279 b.	796 a.
XIII,	2		987 b.	
	16		36 b.	cf. 103 b.
	18		811 b.	
	18, 19		1117 a.	
	32		1087 b.	
	33		682 a.	
XIV,	7		280 a.	
XV,	6		295 b.	

Cap. XV,	12	pag.	1414 a.		
	28		986 b.		
	31		846 a.		
XVI,	1		1209 b.		
	13		1043 b.		
XVII,	20		786 b.		
	28		1215 b.		
	29		1461 b.	sq.	
XVIII,	12		785 b.	1474 b.	
	13		1479 a.		
	20		682 b.		
	22		813 b.		
XIX,	18		1166 a.		
	32		169 b.	1415 a.	
XX,	5		590 b.		
	12, 13		564 a.		
	14		1215 a.		
	19		110 a.	1421 b.	
	23—26		663 a.	sq. 671 b.	
XXI,	16		445 b.		
	19		100 a.		
	22		1302 b.		
XXII,	11		309 b.		
	12		536 a.		
	27		1140 a.		
	32		1160 a.		
	33		1498 b.		
	34		1376 a.		
	40		715 a.		
	46		443 b.	cf. 517 b.	
XXIII,	1		836 b.	1024 a.	
	7, 8		636 a.	cf. 1350 a.	sq.
	8		994 b.	sq. 1429 b.	
	9		523 a.		
	21		164 b.		
	23		1441 b.		
	23		336 b.		
XXIV,	6		336 b.		
	12		878 b.		

Liber I. Regum.

Cap. II,	8	pag.	820 b.	
IV,	2—6		663 a.	sq.
V,	3		246 a.	sq.
	6		146 b.	1133 a.
VI,	7		892 a.	
	19		733 b.	
	31		44 a.	
	34		1219 a.	
	38		560 b.	
VII,	5		1478 a.	
	6		977 a.	
	9		553 b.	
	26		977 a.	
	33		536 b.	
VIII,	31		99 b.	
	41		1051 b.	
IX,	8		1030 a.	
	12		656 b.	
X,	7		545 b.	
	11, 12		93 a.	
	15		1498 a.	
	22		1316 a.	
	28		1202 a.	
	37		792 b.	
XIII,	34		175 a.	
XIV,	10		1397 b.	
	14		294 b.	
XVI,	23		793 a.	
XVII,	1		1352 b.	
	3		719 a.	

Cap. XVII,	14	pag.	733 b.	
XXVIII,	21		1114 b.	
	26		1114 b.	
	27		1329 a.	
	42		270 a.	
	45		991 a.	
XX,	12		1323 b.	
	27		531 a.	sq.
	33		476 b.	875 b.
	34		456 a.	
XXII,	21	sup.	1273 a.	
	34		312 b.	
	49		1079 a.	cf. 1081 a.
			1316 a.	

Liber II. Regum.

Cap. II,	8	pag.	289 a.	sq.
	19		1405 a.	
III,	19		652 b.	
	24		841 a.	
IV,	34, 35		270 a.	
	35		435 a.	
	39		56 a.	
	42		713 b.	
V,	3		70 a.	
	19		658 b.	
VI,	13		79 a.	
	25		311 a.	cf. 516 a.
VIII,	12		390 a.	
	13		685 a.	
	15		659 a.	
IX,	13		303 a.	
	17		1498 a.	
	22		991 a.	
X,	22		764 a.	
XI,	4		671 b.	cf. 1107 b.
	6		890 a.	945 a.
	9		185 a.	
	19		671 b.	cf. 1107 b.
	5		982 b.	1069 b.
XIV,	26		818 b.	
XV,	16		390 a.	
	20		616 a.	
XVI,	3		985 a.	sq.
	18		953 a.	
XVII,	3, 4		1374 b.	
	6		276 b.	
	7		372 b.	
	9		505 b.	
	21		854 a.	
	24		673 b.	
	30		673 b.	952 b.
	31		29 b.	842 b.
XVIII,	34		865 b.	
XIX,	4		592 b.	
	13		865 b.	
XX,	11		1031 a.	
XXI,	13		782 b.	1201 b.
XXIII,	5		224 b.	869 a.
	11		1133 a.	
XXIV,	15		42 a.	
XXV,	12		270 b.	

Liber Iesalae.

Cap. I,	3	pag.	17 b.	
	5		689 a.	
	7		431 b.	cf. 649 a.
	8		908 a.	cf. 1005 a.
	12		1110 a.	

Cap. I,	16	pag.	413 b.	Cap. XII,	22	pag.	105 a, 1001 b.	Cap. XXVII,	4	pag.	926 b.
	17	-	492 b.	XIV,	1	-	964 b.		8	-	932 a sq.
	22	-	772 a sq.		4	-	322 b, 1268 a.	XXVIII,	10	-	731 a.
	26	-	1232 a.		6	-	1267 a.		4	-	1158 b.
II,	2	-	1250 b.		12	-	381 b, 485 a sq.		5	-	1183 b.
	6	-	966 a, 1193 b.		13	-	608 b.		6	-	1271 b sq.
	16	-	1329 b.		16	-	1363 a.		7	-	214 a.
	20	-	508 a.		19	-	742 a, 1419 b.		10	-	1156 a.
III,	1	-	1458 a.		23	-	547 b.		12	-	863 b.
	3	-	530 a.		30	-	207 a.		13	-	1156 a.
	5	-	1267 a.		31	-	607 a, 1080 a.		15	-	460 b.
	9	-	888 a.	XV,	1	-	678 a.		17	-	607 b.
	16	-	454 b, 1337 a.		2	-	268 a.		18	-	461 b.
	20	-	755 a.		4	-	669 b.		25	-	961 a, 1338 b.
	22	-	519 b.		5	-	240 a, 426 a sq, 1004 b.		28	-	30 a, cf. 348 a, 680 a.
	23	-	285 a.	XVI,	1	-	716 a.	XXIX,	1, 2	-	147 b.
	24	-	664 b, 912 b, 1137 b.		2	-	219 b.		9	-	772 a, 1458 b.
		-	1243 a.		7	-	166 b.		10	-	1018 b.
	26	-	910 a.		14	-	1331 b.		17	-	1372 b.
IV,	2	-	1173 a.	XVII,	2	-	1074 a.		20	-	1473 a.
	3	-	722 b.		9	-	1008 b, cf. 1112 a.		22	-	457 b.
	4	-	27 b.		11	-	860 a, 873 a, 1322 a.	XXX,	2	-	1000 b.
	5	-	506 a.	XVIII,	1	-	1167 b.		6	-	319 b.
V,	6	-	251 b.		2	-	196 b, 820 a, cf. 827 a.		7	-	1267 b, 1360 a.
	10	-	679 a.		4	-	54 a.		15	-	1375 a.
	13	-	574 a.		4, 5	-	649 a.		16	-	864 b.
	17	-	275 a.		5	-	1499 a sq.		18	-	1274 a.
	18	-	826 a.		6	-	523 a.		20	-	697 a.
	25	-	701 a, cf. 941 a.		7	-	820 a, cf. 827 a.		23	-	716 a.
	30	-	1072 a, 1153 a.	XIX,	2	-	951 b sq.		24	-	493 a.
VI,	2	-	1030 b, 1341 b sq.		3	-	76 b.		30	-	862 b.
	4	-	113 b.		5	-	858 a, 925 a.		32	-	988 a.
	5	-	679 a.		6	-	423 b.		33	-	1497 b sq.
	6	-	1341 b sq.		9	-	457 b, 1342 a.	XXXI,	5	-	1002 a, 1114 b.
	10	-	1301 b.		10	-	1401 a sq.	XXXII,	1	-	732 a, 1456 a.
VII,	4	-	1444 a.		14	-	890 a.		3	-	803 b.
	6	-	1208 b.		17	-	444 b.		12	-	964 a.
	11	-	1347 b.		18	-	391 a, cf. 522 a sq.		13	-	1024 b.
	14	-	388 b, 668 b, 1037 a.	XXI,	5	-	1179 a sq.	XXXIII,	1	-	888 a sq.
		-	1044 b.		7	-	1254 b, 1287 b.		7	-	146 b, cf. 1248 b.
	18	-	1227 a sq.		10	-	303 b, cf. 332 b.		14	-	273 b.
	19	-	351 b, 857 a sq.		11	-	749 b, cf. 800 b.		19	-	607 b.
	21, 22	-	679 a.		15	-	880 b.		23	-	881 a.
	25	-	623 b.	XXII,	3	-	805 b.	XXXIV,	11	-	16 a, 1201 b.
VIII,	1	-	128 b, 730 a sq.		5	-	461 b.		14	-	749 b, 1164 b.
	6	-	1416 b.		8	-	953 a.	XXXV,	14, 15	-	89 a.
	8	-	1044 b.		17	-	548 a, 1015 a.		1	-	440 b.
	18	-	40 b.		23	-	643 b, 699 b.		7	-	1480 a.
	23	-	680 a, 854 b.		24	-	1182 a.		10	-	1035 b.
IX,	3	-	936 a.	XXIII,	3	-	187 a, 1393 a.	XXXVII,	4	-	592 b.
	4	-	932 b.		7	-	805 b.		13	-	865 b.
	5	-	7 a sq, 48 a, 1407 a.		8	-	1016 a.	XXXVIII,	8	-	1031 a.
	10	-	951 b sq.		8, 9	-	654 b.		10	-	343 b.
	11	-	72 b.		9	-	1343 b.		12	-	341 b, 1225 b.
	13, 14	-	421 b.		10	-	413 a, cf. 780 b sq.		13	-	1376 a.
	17	-	14 a.			-	984 a.		14	-	341 a, 990 a, 1080 b.
	18	-	1084 a.		13	-	1164 b.		16	-	172 a.
	19	-	433 b.		18	-	1085 a.		17	-	536 a.
X,	4	-	210 b, cf. 715 a.	XXIV,	1	-	214 b.		18	-	1320 a.
	22	-	1395 b.		15	-	55 a.		20	-	1024 b.
	25	-	211 a.		20	-	750 a sq.		21	-	819 b.
	27	-	439 a, 1437 b.	XXV,	6	-	782 b.	XI,	4	-	1289 a.
XI,	8	-	56 b.		7	-	748 b.		12	-	665 a, cf. 690 b.
	11	-	604 a.		11	-	145 b.		15	-	805 a, 878 a.
	14	-	725 a.			-			17	-	802 a.
	15	-	1017 a.	XXVI,	9	-	37 b, 902 b.		20	-	954 a.
XII,	2	-	580 b.		16	-	1159 a.		27	-	983 b.
XIII,	6	-	649 b.		18	-	897 b.		31	-	925 a.
	8	-	743 a.		19	-	56 a.	XLI,	2	-	1262 a.
	15	-	964 b.		20	-	340 a.		7	-	734 a.
	21	-	69 b, 1164 b.	XXVII,	2	-	493 b sq.		14	-	830 a.

Cap. MLI.	17	pag.	925 a.	Cap. LX	5	pag.	622 b.	1267 a.	Cap. XIII.	23	pag.	443 a.
	21		1059 a.		7		841 b.		XIV.	14		946 b.
	24		139 b.		16		1367 b.		XV.	3		1463 a.
XLII.	5		598 b.	LXI.	1		1121 b.	sq.		7		1459 b.
XLIII.	14		922 b.		3		1151 b.			8		1019 b.
	10		619 a.		6		601 a.			10		1217 a.
	22		564 a.		7		1292 b.			11		1480 b.
XLIV.	5		722 b.		10		662 b.			16		cf. 1482 b.
	13		1491 a.	LXIII.	1		367 a.	492 a.	1177 a.	17		90 a.
	14		152 b.		4		255 a.		XVII.	3		566 b.
	19		560 b.		11		823 b.	sq.		6		392 a.
	21		920 a.	LXIV.	2		417 b.			8		1073 b.
	22		782 b.		4		1091 a.			11		321 b.
	24		168 a.		5		211 b.			16		53 a.
XLV.	1		1265 a.		8		37 a.		XVIII.	3		16 b.
	2		367 a.	LXV.	5		1195 b.	1234 a.		21		851 a.
	14		139 b.		7		457 a.		XIX.	2		522 b.
XLVI.	1		1239 a.		9		643 a.			4		887 a.
	6		410 b.		11		798 a.		XXII.	1		624 b.
	8		84 a.	LXVI.	3		364 b.			14		479 a.
	11		1346 b.		9		1338 a.			22		1239 b.
XLVII.	3		1091 a.		10		1051 b.		XXIII.	9		984 a.
	7		992 b.		11		410 a.			12		834 b.
	8		139 b.		17		61 b.	1496 b.		23		1235 a.
	9		36 b.		19		746 a.			31		760 a.
	10		139 b.							33	sq.	918 b.
	11		1393 b.						XXV.	23		1087 a.
	12		834 a.							34		1095 b.
	13		363 b.							38		601 a.
XLVIII.	1		774 b.						XXIX.	17		1461 a.
	5		1056 b.							23		370 a.
	8		626 a.							26		1175 b.
	19		810 a.						XXX.	21		1063 a.
XLIX.	3		1339 b.						XXXI.	15		1282 a.
	6		1217 a.							32		223 a.
	10		948 a.							40		1481 b.
	20		852 a.						XXXII.	35		795 a.
	24		1151 a.						XXXIII.	24		1463 a.
L.	4		1007 a.						XXXVI.	12		624 b.
LI.	6		694 b.							22, 23		69 a.
	9		1267 b.							23		339 b.
	14		1378 a.						XXXVII.	12		483 b.
	19		786 a.							16		496 a.
LII.	8		1371 b.						XXXIX.	3, 13		1340 a.
	14, 15		868 b.						XLII.	6		124 b.
LIII.	3		572 a.						XLIII.	10		1469 b.
	8		1328 b.							12		1015 a.
	9		188 b.						XLIV.	19		1050 a.
	10		337 b.							28		800 b.
	12		1068 a.						XLVI.	15		966 b.
LIV.	6		677 a.							20		612 b.
	8		1472 b.						XLVII.	3		1456 a.
	9		807 a.							5		1045 b.
	11		1259 b.						XLVIII.	6		1073 b.
	12		735 a.							9		904 b.
LV.	2		973 b.							11		1444 a.
	13		372 a.							12		1177 a.
LVI.	10		646 b.							36		669 a.
	12		484 a.							45		1086 b.
LVII.	6		718 a.						XLIX.	7		972 b.
	8		1383 a.							19		644 b.
	17		975 b.							25		734 b.
	19		859 b.							6		1375 a.
	20		677 a.							9		1405 b.
LVIII.	3		851 b.							21		819 a.
	7		1269 b.							32		1087 a.
	9		1148 b.							39		1164 b.
	11		674 a.							44		130 a.
	13		314 b.						LI.	11		1418 a.
LIX.	5		412 a.							15		158 b.
	10		1438 a.							30		925 a.

Liber Ieremiae.

Cap. I.	10	pag.	215 a.
	13		950 b.
II.	10		386 a.
	12		516 a.
	16		1295 a.
	18		1393 a.
	20		1177 a.
	22		723 b.
	23		1340 a.
	24		1122 b.
	25		590 b.
	31		138 a.
	9		1218 a.
III.	14		223 a.
	19		1147 b.
	23		260 a.
IV.	2		242 a.
	5		788 a.
	19		590 a.
	30		1239 b.
V.	8		411 a.
	10		1384 a.
	13		317 a.
	15		645 a.
	24		626 b.
	26		1394 b.
	28		1081 b.
	31		1265 b.
VI.	2		343 a.
VII.	29		880 a.
VIII.	7		990 a.
	14		344 a.
IX.	7		1387 b.
	25		1087 a.
X.	7		557 b.
	17		696 a.
XI.	14		221 b.
	19		105 b.
XII.	2		1234 b.
	6		788 b.
	9		1149 a.
XIII.	18		1252 b.
	21		105 b.

Cap. XIII.	23	pag.	443 a.
XIV.	14		946 b.
XV.	3		1463 a.
	7		1459 b.
	8		1019 b.
	10		1217 a.
	11		1480 b.
	16		90 a.
	17		566 b.
XVII.	3		392 a.
	6		1073 b.
	8		560 a.
	11		321 b.
	16		53 a.
XVIII.	3		16 b.
	21		851 a.
	2		522 b.
	4		887 a.
XXII.	1		624 b.
	14		479 a.
	22		1239 b.
XXIII.	9		984 a.
	12		834 b.
	23		1235 a.
	31		760 a.
	33	sq.	918 b.
XXV.	23		1087 a.
	34		1095 b.
	38		601 a.
XXIX.	17		1461 a.
	23		370 a.
	26		1175 b.
XXX.	21		1063 a.
XXXI.	15		1282 a.
	32		223 a.
	40		1481 b.
XXXII.	35		795 a.
XXXIII.	24		1463 a.
XXXVI.	12		624 b.
	22, 23		69 a.
	23		339 b.
XXXVII.	12		483 b.
	16		496 a.
XXXIX.	3, 13		1340 a.
XLII.	6		124 b.
XLIII.	10		1469 b.
	12		1015 a.
XLIV.	19		1050 a.
	28		800 b.
XLVI.	15		966 b.
	20		612 b.
XLVII.	3		1456 a.
	5		1045 b.
XLVIII.	6		1073 b.
	9		904 b.
	11		1444 a.
	12		1177 a.
	36		669 a.
	45		1086 b.
XLIX.	7		972 b.
	19		644 b.
	25		734 b.
	6		1375 a.
	9		1405 b.
	21		819 a.
	32		1087 a.
	39		1164 b.
	44		130 a.
LI.	11		1418 a.
	15		158 b.
	30		925 a.

Cap. IJ.	32	pag.	21a.
	41	-	1485 b sq.
	44	-	644 b.
	58	-	487 b.
	59	-	863 b

Liber Ezechiels.

Cap. II.	6	pag.	969 b.
	V.	-	385 a.
	8	-	1028 a.
	9	-	1358 a.
	14	-	312 a.
	5	-	62 a.
	6	-	1208 b sq.
	7	-	1183 b.
	10	-	877 b. 1183 b.
	11	-	384 a. 860 b. 877 b.
	17	-	378 b.
	25	-	1225 b.
	27	-	1041 b.
	3	-	1220 b.
	14	-	1507 a sq.
	17	-	421 a. 1217 a.
	8	-	1349 b.
	3	-	1235 a.
	5	-	1031 a.
	10	-	547 a.
	18	-	144 a.
	20	-	1126 b.
	3	-	721 a.
	15. 16	-	745 a.
	4	-	828 b sq.
	5	-	298 a.
	6	-	189 a.
	7	-	667 a.
	10. 13	-	824 b.
	15	-	422 b.
	20	-	810 b.
	22	-	189 a.
	31	-	1218 b.
	36	-	876 a.
	40	-	251 a.
	47	-	1202 a.
	5	-	115 a.
	7	-	705 a.
	13	-	270 a.
	7	-	450 a.
	10	-	64 b.
	2	-	738 a.
	7	-	105 a. ef. 573 a.
	10	-	342 b.
	28	-	704 a.
	11	-	1358 b.
	12	-	378 b.
	15	-	1326 b.
	17	-	767 a sq.
	19	-	448 a sq.
	20	-	13 b.
	21	-	61 b.
	24	-	236 b.
	26	-	1217 b.
	26. 27	-	1224 a sq.
	10	-	1432 b.
	14	-	1486 b.
	15	-	542 b.
	29	-	1103 b sq.
	23	-	1207 b sq.
	40	-	676 a.
	47	-	236 b.
	17	-	85 a.

Cap. XXIV.	21	pag.	488 b.
	XXV.	7	- 177 b.
	XXVI.	9	- 783 a. 1190 a
	XXVII.	6	- 163 b.
	7	-	1311 a.
	9	-	1064 a.
	11	-	292 a.
	12	-	1009 a.
	14	-	1133 a.
	15	-	946 b sq. 1411 a
	17	-	1107 b sq.
	19	-	59 b. ef. 398 b.
	21	-	946 b sq.
	24	-	148 a. 244 a. 289 b.
	25	-	1383 b sq.
	32	-	344 b. 857 a.
	XXVIII.	13	- 1516 b.
	14	-	825 b.
	24	-	766 b.
	XXIX.	4	- 497 a.
	7	-	1039 b sq.
	XXX.	5	- 664 a.
	16	-	586 b.
	17	-	52 a.
	18	-	531 a.
	XXVII.	5	- 1276 a.
	6	-	1158 a.
	XXXIII.	31. 32	- 988 b.
	XXXIV.	12	- 1132 b.
	20	-	238 a.
	XXXV.	5	- 851 a.
	13	-	1085 b.
	XXXVI.	3	- 1436 b.
	14. 15	-	721 a.
	XXXVIII.	2. 3	- 1253 a sq.
	12	-	543 a.
	XXXIX.	1	- 1253 a sq.
	11	-	1485 b.
	5	-	504 a.
	3	-	1470 b sq.
	5	-	113 a.
	9	-	44 a.
	14	-	44 a. 1076 a.
	43	-	1235 b.
	XLI.	3	- 44 a.
	6	-	68 a.
	XLII.	5	- 90 b.
	XLIII.	7	- 188 b.
	13	-	256 a.
	15. 16	-	147 b.
	XLIV.	18	- 588 a.
	XLV.	12	- 798 a.
	13	-	1369 a sq.
	21	-	1356 a.
	XLVI.	22	- 1213 b.
	XLVII.	3	- 139 a.
	11	-	229 b.
	12	-	1278 a.

Liber Hoseae.

Cap. I.	2	pag.	317 a.
	4	-	837 a.
	7	-	1474 a.
	8	-	1323 a.
	23. 24	-	1048 a.
	24. 25	-	434 a sq.
	IV.	2	- 99 a.
	14	-	1196 b.
	16	-	1281 b sq.
	18	-	575 a. 1216 a.

Cap. V.	2	pag.	1388 a.
	6	-	482 a.
	11	-	558 a. 1155 b sq.
	13	-	269 b. 1286 b.
	VI.	3	- 1391 b.
	5	-	509 b.
	6	-	806 b.
	8	-	1060 b.
	9	-	1408 a.
	11	-	1401 a.
	VII.	5	- 826 a.
	9	-	435 a.
	14	-	274 b.
	VIII.	2	- 1339 b.
	4	-	1051 b.
	5	-	423 b.
	9	-	1122 b sq. 1510 b.
	10	-	1510 b.
	13	-	575 b.
	IX.	8	- 1179 a.
	X.	1	- 232 b.
	5	-	282 b.
	6	-	1286 b.
	10	-	1018 b. ef. 1052 a.
	14	-	1426 a sq.
	XI.	4	- 826 a.
	6	-	179 a.
	7	-	1504 a.
	8	-	767 a.
	9	-	1019 b.
	11	-	1024 b.
	XII.	1	- 1269 a.
	9	-	166 a.
	14	-	880 a.
	XIII.	1	- 1317 b.
	9	-	174 b.
	10	-	32 a.
	14	-	317 a.
	15	-	191 a. 1122 b.
	XIV.	3	- 680 b. 859 b. 1131 b.
	8	-	416 a.

Liber Ioëils.

Cap. I.	4	pag.	1257 a.
	13	-	443 b.
	17	-	273 b. 304 b. 988 a.
	20	-	1067 a.
	II.	6	- 1089 b.
	7	-	981 b.
	8	-	228 b.
	20	-	1181 a.
	IV.	2	- 1045 b.
	11	-	876 b. 1006 b.
	12	-	1045 b.
	14	-	526 b.
	18	-	1452 b.
	21	-	910 b.

Liber Amos.

Cap. I.	5	pag.	52 a.
	11	-	1442 b sq.
	II.	7	- 1051 b. 1349 b.
	13	-	1003 b sq.
	III.	5	- 1099 b.
	12	-	346 a sq.
	15	-	1027 b.
	IV.	2	- 323 b. 1198 b.
	3	-	360 a sq.
	4	-	586 a.

Cap. IV.	5	pag.	492 b.
	12		667 b.
V.	3		614 a.
	8		665 b.
	9		207 b.
	11		250 a.
	26		669 b sq. cf. 952 b.
VI.	1		908 b.
	5		1127 a.
	7		1280 a.
	10		973 b.
VII.	2		786 a.
	7, 8		125 b.
	14		213 a.
VIII.	8		559 a. 1477 a.
IX.	1		228 b.
	4		1018 a.

Liber Obadiæ.

Comm.	4	pag.	257 a.
	20		969 a.

Liber Ionæ.

Cap. I.	6	pag.	1081 b.
II.	1		213 b.
	11		810 a.
III.	3		98 a. cf. 729 b.
IV.	6—10		1214 a sq.
	8		530 a.

Liber Michæ.

Cap. I.	5	pag.	785 a.
	8		1421 a.
	11		194 a.
II.	4		857 a. 1375 a.
	8		1205 a.
	12		230 b. cf. 317 b.
III.	6		534 a.
V.	5		1139 b.
	6		550 b.
VI.	2		644 b.
	9		638 a.
	14		638 b.
VII.	3		591 b. 988 a.
	11		1284 b.
	17		1055 b.

Liber Nahum.

Cap. I.	10	pag.	788 b. 932 b sq. 991 b.
	12		277 a.
II.	7		775 b.
	8		284 b. 856 a. 903 a.
			1147 a.
III.	2		323 a.
	3		1023 b.
	4		787 a.
	13		1459 b.
	16		597 b.
	17		256 b.

Liber Habakuk.

Cap. I.	4	pag.	905 b.
	5		178 a.
	7		918 a.
	8		446 a.
	9		294 b. 1194 a.

Cap. II.	5	pag.	860 b.
	6		981 b.
	10		1227 a.
	11		705 a.
	13		335 a.
	16		1070 a sq. 1218 a.
	17		540 b.
III.	1		1362 b sq.
	6		767 b sq. cf. 775 b.
	9		877 b. 1356 a.
	11		403 a.
	16		1167 a.
	19		45 b.

Liber Zephaniæ.

Cap. I.	11	pag.	725 b.
	12		1444 a.
	17		753 a.
II.	4		1244 b.
	6		712 a.
	9		829 b sq.
	15		139 b.
III.	3		302 b.
	9		1407 a.
	15		945 a.
	18		524 a. 563 b.

Liber Haggai.

Cap. I.	6	pag.	1409 b.
II.	5		718 a.
	13		773 b.
	16		375 a.

Liber Zachariæ.

Cap. I.	8	pag.	1342 b.
II.	8		1126 a.
	12		841 a.
IV.	7		1251 a.
	14		1153 a.
V.	3		910 a. 1356 a.
	6		1018 b.
VI.	7		118 b.
	14		500 b.
VIII.	2		1220 b.
IX.	1		448 b. 1018 a.
	6		781 b.
	8		1147 b.
	2		836 b.
	4		644 a.
XI.	1		863 a.
	2		28 b.
	3		253 a.
	7		438 a.
	13		619 a.
	14		438 a.
	16		903 a.
XII.	2		374 b sq.
	3		1045 a.
	5		118 b sq.
	10		500 a.
	11		365 b sq.
XIII.	5		1221 b.
	6		203 a.
XIV.	6		621 a. cf. 1225 a.

Liber Malachiæ.

Cap. I.	3	pag.	1512 a.
---------	---	------	---------

Cap. I.	14	pag.	1394 b.
II.	8		721 a.
	12		1604 a.
	16		742 b.
III.	8		752 a.
	10		209 b. cf. 334 b.

Liber Psalmorum.

Psalm.	I.	4	pag.	669 a.
		6		5 a.
	II.	11		282 b.
		12		236 b.
	VII.	1		1362 b.
		4—6		107 a.
		5		482 b. 1279 b. 1421 a.
		6		1409 a.
		15		438 b.
	VIII.	2		928 a.
		3		602 a.
		5		769 a.
		6		96 a.
	IX.	1		741 a.
		21		623 b.
	X.	2		342 a.
		8 sq.		476 b sq.
		10		338 a. cf. 653 a. 1058 b.
	XI.	3		1401 a.
		6		1089 b sq.
	XII.	2		1117 a.
		4		267 a.
		5		730 a.
		7		1034 b.
		9		417 b.
	XV.	4		1299 a.
	XVI.	2		546 b. 1026 a.
		3		28 b. 732 a.
		4		71 a. cf. 772 b. 1056 b.
		5		1507 b.
		6		1469 a.
		8		1376 a.
		10		1378 a.
	XVII.	3		419 a. 1087 b.
		4		732 a.
		5		1508 a.
		14		474 b.
	XVIII.	3		1238 b.
		5		210 a.
		8		298 b.
		12		536 a.
		15		1254 a.
		34		1376 a.
		40		715 a.
		46		445 b. cf. 517 b.
		48		315 a.
	XIX.	5		1201 b.
		11		1158 a.
		14		409 a sq.
	XX	4		357 b.
		6		320 b.
		8		368 a.
	XXI.	3		155 b.
		13		1407 b.
	XXII.	1		45 b sq.
		9		286 a.
		16		1470 b.
		17		671 a.
		20		46 b.
		22		1048 a.
		25		1050 a.
	XXIV.	4		915 a.

Psal. XXX, 17	pag. 1281 a.	Psal. LVIII, 8	pag. 766 b, 777 a.	Psal. LXXX, 6	pag. 1429 a.
XXXVII, 2	- 90 a.	9	- 212 b.	14	- 410 b, 714 b.
4	- 1360 a.	10	- 951 a.	16	- 218 a, 695 a.
XXIX, 10	- 560 b.	LX, 1	- 1385 b.	LXXXI, 4	- 698 b sq.
XXX, 5	- 1265 a.	6	- 1243 b.	6	- 1336 a.
XXXI, 21	- 1289 a.	8	- 767 b, 1198 b.	16	- 993 b.
XXXII, 4	- 762 b.	9	- 514 b.	LXXXII, 1, 2	- 95 b, 96 a.
6	- 732 a, 814 a.	10	- 892 b, 950 b.	6	- 95 b, 96 a.
9	- 213 a, 993 a.	LXI, 8	- 1036 a.	LXXXIV, 7	- 205 a.
XXXV, 3	- 937 b, cf. 938 a.	LXII, 4	- 392 b, 1307 b.	LXXXVII, 4	- 1267 b.
15	- 885 a.	11	- 1307 b.	LXXXVIII, 7	- 1001 b, cf. 1019 b.
16	- 997 b.	LXIII, 10	- 814 b.	LXXXVIII, 5	- 46 b.
XXXVI, 1	- 836 b.	11	- 851 a.	19	- 534 a.
XXXVII, 20	- 716 a.	LXV, 5	- 546 a.	19	- 1267 b.
35	- 430 b sq.	6	- 1048 a.	19	- 732 b.
XXXVIII, 1	- 415 a.	10	- 1381 b.	26	- 1324 b.
12	- 847 b.	12	- 546 b.	36	- 1198 b.
XXXIX, 1	- 905 a.	14	- 716 b, 742 b.	37	- 1036 a.
3	- 533 a sq.	LXVI, 12	- 1287 b.	45	- 544 a.
6	- 903 a.	LXVIII, 11	- 470 b.	48	- 474 b.
7	- 1170 b.	13	- 860 b sq.	51	- 457 a.
11	- 301 b.	14	- 1471 a.	XC, 4	- 677 a.
14	- 207 b, 1455 b.	15	- 1170 b sq., 1411 b sq.	5	- 639 b.
XL, 4	- 1245 b.	16	- 259 b.	6	- 777 a.
7	- 711 b.	17	- 1305 b sq.	9	- 364 b.
8	- 186 a, cf. 723 a.	18	- 1449 a.	10	- 273 a.
13	- 1245 b.	20	- 1044 b.	XCII, 12	- 1383 b.
18	- 531 b.	24	- 799 b.	XCIV, 4	- 121 a.
XL, 9	- 618 a.	31	- 1304 a sq., 1308 b.	21	- 264 a.
XLII, 2	- 1067 a.	32	- 534 b, 1278 b.	XCVII, 7	- 95 b.
5	- 321 b, 1027 b, 1110 a.	LXIX, 23	- 1099 b, 1417 a.	XCIX, 1	- 863 b.
6	- 1110 a.	LXX, 1	- 415 a.	CI, 5	- 763 a.
7	- 669 a.	LXXI, 6	- 276 a, b.	CII, 6	- 248 b.
12	- 1110 a.	16	- 185 b.	18	- 1073 b.
XLIII, 5	- 1110 a.	LXXII, 5	- 1036 a, 1111 a.	CIII, 5	- 925 a, 993 a.
XLIV, 3	- 1415 b.	6	- 434 b.	CIV, 13	- 1125 a.
13	- 1256 b.	9	- 1164 b.	15	- 1152 a, b.
XLV, 1	- 565 a.	16	- 1117 b.	CV, 15	- 839 b.
2	- 1285 a.	17	- 242 a, 364 a, 1036 a, 1111 a.	CVI, 8	- 1051 b.
3	- 612 a, 669 a.	LXXIII, 1	- 1339 b.	CVII, 30	- 431 b.
7	- 98 b.	2	- 649 a.	CVIII, 8	- 1198 b.
8	- 1327 a.	4	- 42 a.	CIX, 11	- 913 a.
9	- 799 b.	6	- 1054 a.	19	- 780 b.
10	- 621 a.	7	- 984 a.	CX, 3	- 550 b, 853 a.
13	- 1042 a.	9	- 1488 b.	CXI, 14	- 834 a.
15	- 733 a.	15	- 773 b.	CXII, 5	- 69 b.
XLVI, 1	- 1037 b.	18	- 1371 a.	30	- 1376 a.
5	- 858 a.	20	- 1020 a, 1170 b.	61	- 957 b.
XLVII, 3	- 631 b, 866 b.	21	- 492 b.	70	- 555 a.
12	- 219 b.	LXXIV, 3	- 1371 a.	96	- 687 b.
14	- 455 a, 1114 a.	4	- 606 b.	103	- 797 a.
15	- 1037 b.	5	- 935 a.	131	- 1349 b.
XLIX, 15	- 1265 b, 1488 b.	6	- 691 b.	148	- 1193 a.
13	- 690 a.	9	- 40 a.	CXX — CXXXII	- 1031 b sqq.
L, 2	- 95 b.	13, 14	- 1267 b.	CXX, 4	- 280 a.
11	- 410 b, 1043 a.	14	- 1164 b.	5	- 635 a.
20	- 347 b.	19	- 471 a, 1498 b.	CXXI, 2	- 336 a.
L.I, 6	- 1052 a.	LXXV, 9	- 493 a.	CXXII, 3	- 441 b.
8	- 547 b.	LXXVI, 4	- 1314 b.	CXXIII, 4	- 253 b.
16	- 27 b.	6	- 1430 a.	CXXIV, 5	- 409 b.
LII, 7	- 537 a.	8	- 59 a.	CXXVI, 1	- 1375 a.
L.V, 14	- 1070 a.	11	- 1350 b.	CXXVII, 2	- 1360 a.
15	- 831 b.	LXXVIII, 41	- 1495 a.	5	- 315 a.
16	- 638 b, 919 b.	47	- 499 a.	CXXIX, 6	- 1427 a.
19	- 1042 b.	48	- 1514 a.	7	- 1046 a.
22	- 486 a, b.	57	- 1211 a.	CXXXII, 6	- 612 a.
23	- 574 b sq.	63	- 596 a.	CXXXVII, 3	- 596 b.
24	- 1377 b.	65	- 1277 a.	5	- 1404 a.
LVI, 1	- 104 b.	LXXIX, 9	- 1051 b.	8	- 1364 b.
L.VII, 9	- 1391 b.				
L.VIII, 2	- 104 a.				

Psal. CXXXIII.	1	pag. 95 b.
CXXXIX	3	429 b sq.
	5	1159 b.
	11	1380 b.
	13	951 a.
	15	1311 a.
	16	289 b.
	20	119 b. 915 a.
	24	333 a. 1056 b.
CXLI.	3	274 a.
	11	385 b.
	14	333 b.
CXLI.	3	1444 b sq.
CXLII.	8	725 a.
CXLIII.	7	397 b.
CXLIV.	2	1265 a.
	12	409 b.
	13	410 a.
CXV.	16	1319 b.
CXLVII.	10	1381 b.

Liber Proverbiorum.

Cap. I.	6	pag. 751 a.
	17	430 a.
	31	1319 a.
II.	18	1377 a.
III.	8	1483 a.
	10	1130 a sq.
	26	701 a.
	35	1275 a.
IV.	18	667 a.
	24	748 a.
V.	6	1113 a.
	19	608 b. 1269 b.
VI.	7	1396 a sq.
	13	1148 b.
	22	1328 b.
VII.	4	67 a.
	16	466 b.
	17	866 a.
	20	698 b sq.
	22	1021 sq.
VIII.	12	1408 b.
	21	637 b. cf. 872 a.
	29	1088 a sq.
	30	115 a.
IX.	2, 5	808 b.
XI.	15	1277 b.
	25	627 b.
	29	1021 b.
XII.	10	1263 a.
	12	928 a.
	26	1498 a sq.
	27	520 b. 526 b.
XIII.	5	177 a.
	6	959 a.
	13	438 b.
	24	1391 b.
XIV.	22	1514 b sq.
	24	42 a.
	28	1280 b.
XV.	1	1056 b.
	4	959 a.
	8	758 b.
XVI.	19	1466 b.
	24	1157 b.
	27	711 b.
	30	1057 a.
XVII.	10	876 a.
	18	1111 b.

Cap. XVII.	22	pag. 269 b sq.
XVIII.	1	1123 b.
	3	1215 b sq.
	24	1295 b.
XIX.	1	701 a sq.
	19	302 a.
XX.	3	1360 a.
	20	86 b. cf. 161 b.
	25	597 a.
XXI.	8	399 b.
	14	704 b.
	28	5 b. 905 b.
XXII.	2	690 a.
	9	545 a.
	20	1430 a (bis).
XXIII.	7	1459 a.
	29	12 b.
	34	440 b.
XXIV.	11	530 b.
XXV.	7	1466 a.
	11	138 b. 1330 a.
	13	1175 a.
	20	930 b. 1398 b.
	21	1084 b.
	21, 22	280 a.
	27	515 b.
XXVI.	6	1227 a.
	7	340 b sq.
	8	1263 b.
	10	453 a.
	18, 19	744 b.
	26	92 a.
	28	338 a sq.
XXVII.	6	1085 b.
	15	938 b. 1376 b.
	17	446 a.
	21	382 a.
XXVIII.	2	668 a.
	23	71 b.
XXIX.	4	390 b.
	13	1502 a.
	21	864 b.
XXX.	1	22 a.
	15	1038 b.
	23	677 a.
	26	1467 a.
	27	511 a.
	28	1333 b.
	31	93 b. 435 b.
XXXI.	2, 3	770 a.
	3	783 a.
	4	37 b. 78 b.
	8	481 b.
	21	1412 a.
	31	1511 a.

Liber Iobi.

Cap. I.	1	pag. 1003 a sq.
	3	1222 b.
	5	912 b.
	10	1323 a.
II.	4	1006 b.
	9	240 b.
III.	3	389 b.
	5	254 a. 693 a.
	7	290 a.
	8	1083 b.
	13	59 a.
	14	517 b.
IV.	2	890 a.
Cap. IV	10	pag. 764 b. 929 b.
	12	295 b. 1441 b.
	14	1255 a.
	15	1271 a. cf. 1273 a.
	16	344 b.
	17	803 a.
	18	382 a sq.
	19	1111 b.
	21	646 b. cf. 891 b.
V.	5	104 b. 1173 b. 1174 b.
	7	1314 b.
	8	783 b.
	26	688 a.
VI.	3	758 a.
	6	480 a sq.
	7	326 a.
	9	930 b.
	10	951 a.
	11	769 a.
	13	1508 b.
	14	397 b.
	16	1035 a.
	17	428 b sq.
	18	149 b. 759 a sq.
	21	735 a.
	25	820 b.
	26	1271 a.
	27	899 a.
VII.	2	1169 a.
	4	767 b.
	5	275 b sq. 766 b. 1264 a b.
	19	213 b.
	19	1415 a.
	17	460 a.
VIII.	4	592 a.
IX.	4	1242 b.
	9	448 b. 665 b. 701 a. 895 a sqq.
	13	1267 b. cf. 1268 a.
	17	1380 b.
	20	1062 b.
	25	1278 b.
	26	11 b sq. 549 a.
	27	1008 a.
	30	774 a.
	31	1513 b sq.
	35	1043 a.
X.	1	911 a. 1008 a.
	8	1056 a.
	10	259 b. 1225 a.
	11	1323 a.
	16	252 b. 1153 b.
	17	1145 b.
	20	1400 b.
	22	939 b.
XI.	3	529 b.
	6	704 b.
	12	738 a sq. 1123 a.
	17	1002 b.
	18	508 a sq.
XII.	2	1042 a.
	5	759 a. 1082 a.
	8	154 a sq. 1328 b.
	16	1362 a.
	18	605 a.
XIII.	4	1301 b.
	10	916 a. b.
	12	255 b.
	14	1453 b.
	27	514 a.
	28	368 a.

Cap. XIV.	16	pag. 680 a. 1443 a.	Cap. XXV.	5	pag. 32 a.	Cap. XXXVI.	32	pag. 54 a.
	17	- 454 a.	XXVI.	4	- 846 b.		33	- 846 a.
XV.	11	- 76 b.		10	- 450 a.	XXXVII.	4	- 1060 a.
	12	- 739 a. 1280 a.		12	- 204 b. 1264 a. 1267 b.		6	- 370 a.
	22	- 1179 a.		13	- 1272 a. 1469 a.		7	- 538 a. 1078 a.
	24	- 660 b.		14	- 263 a. 1227 b. 1441 b sq		9	- 430 a sq. 448 b.
	26	- 255 b.	XXVII.	3	- 1271 b.		11	- 54 a. 238 a. cf. 555 b.
	27	- 1089 a.		8	- 228 b. 1412 b.		18	- 1312 a.
	29	- 888 b.		11	- 627 a. 1043 a.		23	- 1049 a.
	31	- 1370 b.	XXVIII.	2	- 16 a.	XXXVIII.	4	- 846 a.
XVI.	4	- 441 b. 865 b.		4	- 274 a. cf. 305 a.		10	- 1357 b.
	6	- 770 a.		8	- 1390 b.		14	- 538 b. 617 a. cf. 742 b.
	11	- 630 b.		11	- 443 b.		16	- 843 b.
	13	- 1254 a.		17	- 414 a.		28	- 20 b.
	15	- 1238 b.		18	- 263 b. 827 a.		31	- 665 b. 995 b sq. cf. 1047 a.
	18	- 1206 b.	XXIX.	3	- 380 b.		32	- 869 b. 895 a sq.
	22	- 170 a.		4	- 523 b.		33	- 1396 b.
XVII.	1	- 424 b sq. 1191 b.		14	- 742 a.		36	- 547 a sq. 1329 a sq.
	3	- 1063 a.		16	- 7 a.		37	- 1402 b.
	4	- 1180 b.		18	- 453 b.		38	- 1260 b.
	6	- 1497 a.		22	- 1447 b sq.		37	- 439 b.
	7	- 1168 b.	XXX.	1	- 1400 b.	XXXIX.	3	- 1459 a.
	12	- 1235 a.		2	- 685 a.		8	- 502 b.
	14	- 67 a. 1378 a.		3	- 123 a. 1073 a.		13	- 120 a.
XVIII.	2	- 1223 b sq.		4	- 791 a. 1317 a.		15	- 816 b.
	3	- 551 b.		7	- 965 a.		18	- 1297 a.
	9	- 1173 a.		11	- 646 b.		19	- 874 b.
	11	- 1262 a.		13	- 929 b.		20	- 507 b.
	13	- 207 a.		14	- 1130 b.		21	- 1292 b.
	14	- 201 a. 208 a. 732 a. cf. 1176 a.		16	- 1027 b.		22. 23	- 114 b. 291 a.
	15	- 209 b.		17	- 913 a. 1073 a.		24	- 18 b.
XIX.	3	- 376 a.		18	- 509 a.		26	- 1038 a.
	6	- 912 b.		22	- 775 b. 1371 a. 1376 a sq.	XL.	2	- 605 a.
	13	- 64 a.		24	- 222 a.		15	- 183 a.
	15	- 273 b.		25	- 1242 b.		18	- 784 b.
	17	- 412 b. 500 b.		30	- 1392 b.		21. 22	- 1144 a sq.
	20	- 792 a sq. 1453 a	XXXI.	1	- 718 a. 770 a.		22	- 21 b.
	26	- 71 a. 912 a.		3	- 883 b.		23	- 625 b.
	29	- 590 b.		10	- 549 b.		25	- 1477 a.
XX.	2	- 668 b.		15	- 666 a.		30	- 711 b.
	3	- 1048 b.		17	- 680 a.	XLI.	4	- 500 b.
	7	- 287 a.		18	- 266 a.		5	- 704 b. 1110 b.
	10	- 1306 b.		22	- 1407 a.		7	- 253 a.
	11	- 1037 b.		23	- 735 a.		11	- 660 a.
	18	- 778 b.		27	- 923 b.		12	- 21 b.
	23	- 753 a.		31	- 1347 b.		17	- 465 a. b.
	26	- 91 a. 552 a. 1180 b.		36	- 1047 a.		18	- 892 a.
XXI.	5	- 1436 b.		37	- 1234 a.		22	- 446 a. 526 a. b.
	6	- 108 a.	XXXII.	8	- 1272 a.		26	- 1390 b.
	10	- 298 a. 984 a sq.	XXXIII.	6	- 729 b.		27	- 846 a.
	13	- 208 b. 1265 a.		16	- 538 a.			
	20	- 683 a.		17	- 945 a.			
	24	- 1015 b.		21	- 1461 b.			
	31	- 846 a.		23	- 751 a.			
	32	- 1191 b. 1473 a.		24	- 1092 b.			
	33	- 826 b. 831 b. 1260 b.		25	- 1285 b.			
XXII.	24. 25	- 230 b.		27	- 1375 b. 1398 b.			
	29	- 253 b. cf. 1466 a.	XXXIV.	17	- 443 b.			
XXIII.	2	- 819 b.		29	- 975 b. 1313 b.			
	7	- 92 a.		31	- 438 b.			
	9	- 1075 a.		36	- 8 b.			
	12	- 514 b. 1180 b.	XXXV.	15	- 1136 a.			
	13	- 62 a. cf. 174 a.	XXXVI.	13	- 1325 a.			
XXIV.	6	- 762 a.		14	- 1196 b.			
	9	- 1024 b sq. 1367 b.		16	- 945 b.			
	11	- 1152 b. 1383 a.		17	- 336 a. 787 b. 1507 b.			
	12	- 830 b. 1020 a.		18	- 877 a. 945 b sq.			
	16	- 538 b.		19	- 230 b.			
	20	- 831 b.		22	- 627 b.			
	21	- 1295 a.		24	- 1398 b.			
				27	- 35 b.			

Canticum Canticorum.

Cap. I.	1	pag. 1399 a.
	3	- 1279 a.
	6	- 528 a. 1246 a. 1386 a.
	7	- 1015 a.
	13	- 822 a. 1188 b.
	17	- 1282 a.
II.	1	- 440 b.
	4	- 321 a.
	7	- 1148 a.
	9	- 1363 a.
	12	- 421 a.
	13	- 497 b.
	17	- 251 a sq.
III.	8	- 67 b.
	10	- 31 a. 1307 b.

Cap. IV,	1	pag.	291 a.
	2	-	1226 b.
	3	-	319 a.
	4	-	1506 a sq.
	5	-	1148 a.
	9	-	738 b. cf. 1162 b.
V,	1	-	611 b.
	6	-	493 a.
	11	-	320 b.
	12	-	789 b.
	14	-	287 a.
VI,	2	-	1324 a.
	4	-	320 b.
	5	-	291 a.
	9	-	62 a.
	10	-	320 b.
	11	-	20 b.
	12	-	1042 a.
VII,	2	-	493 a.
	3	-	1483 a.
	6	-	713 b. 1263 a.
	10	-	310 b.
VIII,	2	-	1159 b.
	4	-	770 a.
	6	-	743 b. 1314 a.
	10	-	813 b.

Liber Ruth.

Cap. I,	9	pag.	813 b.
	13	-	989 b.
II,	20	-	254 a. cf. 805 a.
III,	9	-	697 b.
	13	-	254 b.

Liber Threnorum.

Cap. I,	13	pag.	1265 b.
	14	-	1337 a.
	20	-	649 b.
II,	1	-	996 b sq.
	6	-	952 a.
	7	-	837 b.
	11	-	655 a.
	14	-	284 b.
	22	-	553 b.
III,	5	-	912 b.
	11	-	945 a.
	16	-	708 b.
	19	-	1269 b.
	27	-	678 a.
	29	-	1055 b.
	41	-	104 a.
	65	-	297 a sq.
IV,	3	-	609 a. b.
	5	-	1471 b.
	7	-	24 a. 1113 b.
	8	-	1392 b.
	9	-	348 b.
	14	-	735 a.
	15	-	867 a. cf. 904 b.
	17	-	998 b sq.
	20	-	1271 b.
	22	-	284 b.
V,	10	-	692 b.
	13	-	549 b.

Liber Ecclesiastae.

Cap. I,	6	pag.	1371 notn.
	8	-	564 b.

Cap. I,	9	pag.	82 b.
II,	3	-	826 a. 856 a.
	8	-	1305 a sqq.
	14	-	690 a.
	15	-	643 b.
	16	-	658 a. 1042 b.
	24	-	173 b.
	25	-	456 b. cf. 459 a sq.
III,	11	-	1036 b.
	15	-	1267 a.
	18	-	245 a sq.
	22	-	1245 b.
IV,	5	-	90 a.
	10	-	39 b.
V,	2	-	185 b.
	5	-	770 b.
	7	-	257 b. 1029 a.
	8	-	978 a. 1321 b.
	17	-	166 a.
	19	-	1049 a.
VI,	10	-	1232 b. 1518 b.
VII,	11	-	1042 b.
	12	-	1169 a.
	14	-	1246 a.
	16	-	1151 a.
	19	-	1009 b.
	27	-	1199 b.
	28	-	25 a.
VIII,	10	-	1404 b.
	11	-	787 b.
	15	-	746 b.
	17	-	1346 a.
IX,	2	-	1355 b.
	4	-	731 a. cf. 732 a.
	11	-	754 a.
	14	-	1154 b.
X,	4	-	862 b.
	9	-	954 a. 1056 a.
	10	-	721 b sq.
	15	-	1005 b.
	18	-	1058 a.
	19	-	1048 a.
	20	-	574 a.
XI,	5	-	648 a.
	9	-	739 a.
	10	-	1392 a.
XII,	4	-	1367 b.
	5	-	13 a. 257 b. 444 a.
	6	-	541 b. 837 b. 1473 b.
	9	-	60 a.
	11	-	131 b.
	12	-	744 a.

Liber Estherae.

Cap. I,	6	pag.	182 a. 355 a.
III,	4	-	1039 a.
VII,	5	-	787 b.
	8	-	659 b.
VIII,	10	-	76 a. 1291 a.

Liber Danielis.

Cap. I,	10	pag.	282 b. 425 b. 771 a.
	12	-	433 b.
II,	1	-	375 a.
	5	-	58 a. 863 b.
	6	-	842 a.
	8	-	58 a. 403 b.
	.	-	419 b.

Cap. II,	13	pag.	359 b.
	15	-	510 b.
	33	-	807 b.
	39	-	153 b.
	41	-	903 b.
III,	1	-	331 b.
	8	-	51 a.
	16	-	533 b.
	21	-	969 b sqq.
	22	-	510 b.
	27	-	969 b sqq.
	29	-	863 b.
IV,	8	-	461 a.
	14	-	1348 a.
	32	-	782 a.
V,	2	-	553 a.
	6	-	525 b.
	17	-	842 a.
	19	-	782 a.
	25	-	1128 a.
VI,	18	-	1147 b.
	19	-	333 a.
	25	-	91 a.
VII,	5	-	1206 a. 1396 b.
	6	-	256 a.
	13	-	128 b.
	15	-	854 b sq.
	25	-	936 a.
VIII,	2	-	42 b.
	4	-	690 a.
	5, 8	-	461 a sq.
	9	-	805 a.
	13	-	1104 b. 1436 a.
	27	-	375 a.
IX,	21	-	609 b.
	24	-	537 b. cf. 538 a sq. 686 b
	25	-	525 b.
	26	-	1395 b.
	27	-	698 a. 1436 a.
X,	1	-	1145 b.
	2	-	1356 b.
	13	-	645 b.
	16	-	1027 b sq.
XI,	5	-	800 b.
	7	-	694 b.
	17	-	642 a.
	20	-	367 b.
	20, 21	-	694 b.
	22	-	1395 b.
	31	-	1436 a.
	37	-	486 b.
	38	-	694 b.
	45	-	1092 b.
XII,	7	-	900 a.
	10	-	690 a.
	12	-	1436 a.

Liber Ezrae.

Cap. I,	9	pag.	22 b sq.
III,	3	-	175 a.
IV,	3	-	588 b.
	7	-	694 a. 1264 a.
	8, 9	-	553 a.
	11	-	1133 b.
	13	-	143 b.
	14	-	790 b.
	17	-	553 a.
	18	-	1132 b.
V,	8	-	287 a.
	16	-	1422 a.

Cap. VI,	2	pag.	70 a.
	3		935 b.
	4		287 a. cf. 311 a sq.
	11		428 a. 863 b sq.
VII,	11		1133 b.
	23		29 b sq.
VIII,	21		31 b.
	31		31 b.
IX,	8		644 a.
X,	13		993 b.

Liber Nehemiae.

Cap. I,	7	pag.	438 b.
	13		1319 b.
	34		468 a. 1008 a sq.
	IV,	17	1416 a.
	V,	7	793 a.
	VIII,	8	1132 b. 1233 a.
	IX,	21	229 b.
		29	725 a.
	XI,	8	468 a.
	XII,	8	568 b.
	XIII,	16	320 a.
		19	1168 a.

Prior liber Chronicorum.

Cap. I,	20	pag.	93 b.
	22		9 b.
	II,	25	65 a.
	III,	2	732 b.
	IV,	10	1076 b.
		17	389 b.
	V,	21	1222 b.
		26	276 b.
	VII,	1	732 b.
		21	721 a.
		23	175 a. cf. 244 a.

Cap. VIII,	33	pag.	8 b.
	IX,	31	443 b.
		32	1360 b.
		33	175 a.
		39	8 b.
	XI,	11	994 b sq.
		25	1441 b.
	XII,	15	1045 b.
		33, 38	996 a.
	XIII,	5	1393 a.
		6	1433 a.
		9	1435 a.
		10	1412 b.
	XV,	19-21	905 a.
	XVI,	3	1470 a.
	XVII,	17	1031 a sq. 1499 a.
	XVIII,	1	113 a.
		8	667 b.
	XX,	8	1302 b.
	XXI,	3	767 a.
		24	915 b.
		25	1476 a.
	XXIII,	3	732 a.
		6	483 b.
	XXIV,	3	483 b.
		6	68 b.
		20, 22	732 b.
	XXVI,	18	1123 a.
	XXVII,	30	15 b.
	XXIX,	2	1311 b.

Liber posterior Chronicorum.

Cap. I,	16	pag.	1202 a.
	II,	7	93 a.
		9	885 a.
		12	458 a.
	III,	1	819 a. 1246 b.

Cap. III,	4	pag.	43 a.
	IV,	12	288 b.
		16	458 a sq.
		21	687 b.
	V,	12	513 b.
		13	1274 b.
	VII,	21	731 a.
	VIII,	15	944 b.
	IX,	4	1030 a.
		10, 11	93 a.
		14	1498 a.
		18	659 b.
		21	1315 b.
	XV,	3	732 b. cf. 733 a.
	XVI,	8	732 b.
		14	1309 a.
	XVIII,	20 sqq.	1273 a.
		33	312 b. cf. 1481 a.
	XX,	36, 37	1315 b.
	XXI,	17	69 a.
	XXII,	6	69 a.
	XXIII,	8	1101 a.
		9	1418 a.
	XXVI,	5	374 b.
		11	1396 b.
	XXVII,	5	1374 b.
	XXVIII,	19	483 a.
	XXIX,	21	423 b.
		27, 28	1398 b sq.
		18	706 b.
	XXXI,	18	1198 b.
	XXXII,	10	315 a.
		24	119 b.
	XXXIII,	11	497 a.
	XXXIV,	6	199 a.
	XXXV,	3	204 b.
	XXXVI,	10	1152 a.
		13	1356 a.

ADDENDA ET EMENDANDA.

Addenda et Emendanda.

8

- א** Pag. 1. A. lin. 9 sq. scrib.: quaest. sympos. IX, 2, §. 3. In hieroglyph. quoque scriptura caput bovinum hovis loco est. Champoll. gramm. égypt. p. 79. Ges. — [Cf. Bunsen, Egypt's place in universal history. Vol. I. Lond. 1848. p. 516. no. 280. Gesenii monum. phoenic. §. 12. Roed.]
 B. lin. 8 sqq. inf. [scrib.: T. IX. p. 16. — **الصدر** — **وخرجها**. Ceterum Nuwairius l. I. id unice dicit, quod Turcae et Nabathaei pro arabico **ع** solent † efferre. Roed.]
 - 2. A. lin. 11 scr. **פְּדִיָּהּ** pro **פְּדִיָּהּ**.
 - 4. A. lin. 2 dele verba: **אִמְנֵן** iusiurandum pro **אִמְנֵן**.
 — - - 5 scr. **פְּדִיָּהּ**.
אב P. 4. A. Huius radici notionem primariam Ges. ponit *pro-*
trudere, germ. *treiben*, in Lex. man. s. h. v.
 — lin. 12 inf. scr. **פֶּאֱכִיָּהּ**.
 — - - 4 inf. scr. **פְּדִיָּהּ** plur. **פְּדִיָּהּ**.
 — B. lin. 2 [dele: pro **פְּדִיָּהּ**. Vide Gesenium de huiusmodi rebus meliora docentem s. v. **פְּדִיָּהּ** p. 959 et gramm. hebr. ed. XIII. §. 151 ex. Roed.]
 — - **פְּדִיָּהּ**. Cf. Benfey Monatsnamen p. 199. Ges. — [Oppertus in Journ. asiat. 1851. Sept. p. 341 il-
 lud n. pr. ducit a pers. vet. *baga* (deus), ut **בְּגָתָא** Esth. I, 10 sit pers. *bagata*, ut **בְּגָתָא** ibid. pers. *urbagata* („attendu que le **ר** n'est pas ici probable-
 ment la copule“), ut *Bagwās* pers. *bagāved*, Bagdad pers. *bagaddā* (a deo data urbs, ut Arabes quoque hoc nomen interpretantur), Behistan = *bagactāna* (locus divinus) al. Roed.]
אב P. 5. A. Priorae duae significationes inverso ordine po-
 nendae sunt: 1) *amissus est*, 2) *peritū*. Ges. Lex. man.
 — B. lin. 30 adde: Sirac. XX, 27. Ges.
 — - - 39 sqq.: In locis Lev. XXIII, 30. Deut. VIII, 20. IX, 3 in cod. Samar. non legitur Hph. sed Piel. Ges.
 — A. **אֲבִיָּהּ** [Ges. in schedis mss., ut in Lex. man., verbale Pielicum esse declarat, abiecta priore sua sententia. Sed hoc ad formas similes **אֲבִיָּהּ** et **אֲבִיָּהּ** exigendum. Roed.]

- אב** P. 6. A. Radicis notio prima est *avere, adspirare* (coll. **אָבָה**, **אָבָה** et simill.). hinc *inclinare* ad aliqd, *propensum esse, velle*, et (arab.) *declinare, recusare, nolite*. Cf. Ges. Lex. man.
 — B sqq. **אָבָה**. Ad signif. 1 adde: Jes. LI, 2; **אָבָהּ** Ps. LXXXIX, 27. In cod. Samar. (certe in ed. et pluribus mss.) Deut. XXXIII, 3 **אָבָה** legitur pro **אָבָה** textus Masoretici, sed invidis Verss. antiquis. Praeterea ad hanc potissimum significationem videtur pertinere, si quis *urbis* alicuius *pater* dicitur i. e. conditor et princeps urbis, sive eam revera condidit sive instauravit aliave ratione de ea bene meritus est (cf. signif. 3) 1 Par. II, 42. 44. 45. 49 (ter), 50. 51 (bis). 52. 55. — Ad num. 3 adde: Ps. LXXVIII, 6 (ubi *Deus pater orphanorum* appellatur). — Ad num. 4: 1 Sam. XXIV, 12 Dauides Saulum regem alloquitur **אָבִי** [v. tamen quae infra de hoc loco afferam], 2 Reg. II, 12 Ehsaeus Eliam prophetam ad coelos evectum **אָבִי** **אָבִי**. Ibid. V, 13 servi herum suum vocant patrem. De 1 Sam. X, 12 vid. Thienius ad h. l. Aegyptiis sacerdos appellabatur **פֶּאֱכִיָּהּ** *pater divinus*, Champoll. gramm. égypt. p. 65. Ceteroquin ultro occursant animo patres senatores, Ennius pater, Chrysippus pater et eiusmodi alia. — Ad num. 5: Cf. *πατήρ βασιλέως*, dignitas titulusque quo apud Byzantinos patricii imperatorumque tutores ornabantur, v. Du Cange glossar. graec. s. h. v. eiusdemque glossar. med. lat. v. *Pater imperatoris*. Ita *πατήρ βασιλέως* Eutropius Eunuchus appellatur ap. Sozom. hist. eccl. VIII, 7. [In aula Ptolemaeorum nobiles aulici (*οἱ συγγενεῖς*) a rege *πατέρες* (et *ἀδελφοί*) appellabantur, ut proditur in inscriptionibus nonnullis in Corp. inser. graec. vol. III. editis. Quod attinet ad Arabum morem, v. De Sacy chrestom. arabe ed. 2. vol. 1, p. 22, ubi Harūn chalipha Wasirum appellat **يا ابي** o *mi pater*. De titulis **اَبُو** pater princeps, et **اَبُو** pater dominus. v. Vullers ad Mirchondi hist. Seldschuk. vers. germ. p. 73 sq. — P. 7. B. lin. 15 [scrib. **اَبُو**]. — Ad num. 6: [Dictum Iobaeum XVII, 14 egregie illustratur proverbium Arabum (ap. Burckhardt. provv.

beth-Maacha eo loco quaerenda, ubi nunc est

בֵּית מַחֲשֵׁה אֵיל הַצְּמִיחַ fere ad septentriones Pancadis. Vid. J. Wilson the Lands of the Bible, vol. II, p. 168. Lex. geogr. (Marâsîd) ed. Juyholl. T. I. p. 4: **אֵיל הַצְּמִיחַ קְרִיבָה מִן קְרִי בַּיָּנַיִס בֵּין דַּמְשִׁק וְהַסַּחֲלִי** [Roed.]

P. 15. A. **אֲבֵלָה** Stephani Byzantini pertinet ad **אֲבֵלָה מַחֲשֵׁה** Ges.

— **אֲבֵלָה מַחֲשֵׁה** vicus erat in tribu Issachar situs ad Jordanem (Iud. I. c.). In verbis Eusebii corrige: **ἐν τῇ Ἀϊλλῶνι** (i. e. in valle Jordanis), et pro **τῆ * εὐν** scribe: **ἐ** (decem), **ἢ εὐν** cum ed. Paris, et Hieronymo. Extrema autem verba **ἔστι δὲ καὶ Ἀβὲλ νεά** (scr. **Ἀβὲλ νεά**) **α. τ. λ.** pertinent ad **אֲבֵל מַרְיָם**, vel potius ad huius nominis appellationem aramaeam **אֲבֵל מַרְיָם**. Hieron. in Onomastico: est autem nunc vicus in Aulone, de quo infra, in decimo a Scythopoli miliario contra australem plagam nomine Bethabula (Belmahula?): sed et **Abelnea** villula nunc nuncupatur inter Neapolim et Scythopolin. Ges. [Vid. Clerici annot. ad Onom. — Adde **מַחֲשֵׁה גֵנְטִילִי**. 1 Sam. XVIII, 19. 2 Sam. XXI, 8, omissa priore nominis parte, ut **יִמְיָי** patron. nominis **אֲבֵל מַרְיָם**.] Roed.]

P. 15. B. **אֲבֵלָה** [in Pausa **Ἀβὲλ**. Gesenius in Lex. man. radicem statuit esse **אֲבֵלָה exstruendi et aedificandi** significatu, coll. **אֲבֵלָה** aedificavit, et **אֲבֵלָה** fulcivit, fundavit, unde **אֲבֵלָה** faber, **τέλειων**. Equidem, etsi harum radicem intimam coniunctionem nullo modo negaverim, tamen lapidem non tam ab aedificatione, quam potius a firmitate et densitate dictum esse credo, quae in iisdem radd. inest. — Collective **אֲבֵלָה** ponitur etiam Gen. XXXI, 45. Lev. XX, 2. — Verba samaritana a Gesenio hic allata legantur in Carmm. samar. ab ipso editis num. VII, vs. 12. Roed.]

P. 16. A. **אֲבֵלָה** num. 5: adde copt. **ል** lapis, grando, plene **ል ስጥሩ ጥሩ** lapillus caeli, Peyron lex. p. 3. In Bavaria pro grandine dicunt **Steinell** i. e. lapillus, **es steinell** i. e. grandinat, item in Franconia **ein Kieselwetter** pro Hagelwetter. Ges. — [Persice praeter **سنگ** etiam **سنگك** est lapillus, grando.

سنگك lapides grandinis ap. Barhebr. Chron. syr. p. 332. l. 3. Roed.] — Ad num. 6: Ita germ. **ein Stein**, angl. **stone**, de certo pondere lanae, saponis, lini, cf. sineum **senh** lapis, et pondus 120 libras aequans. Ges. [Persicum est **سنگ seng**, et **سنگك seng-i tardzi** lapis librae, non **senk**. — De pondere regio 2 Sam. XIV, 26 v. Thenius ad h. l. Roed.] — Ad num. 7: **אֲבֵלָה** potius significat **lapidem serpentis**, v. s. rad. **אֲבֵלָה** p. 413. Ges. [Cf. Schultz, Jerusalem. p. 79. Roed.]

— B. **אֲבֵלָה** num. 1. Rota figlina, constans ex **duobus lapidibus**, altero superiore, altero inferiore, deinde etiam e ligno facta, ita fere depingitur in monumentis aegyptiacis v. Rosellini mo-

numm. civili l. tab. 50. Wilkinson customis and manners III, 164. Champollion gram. Egypt. p. 347. Ges. [In verbis ex Abulwalidis Lexico allatis plura emendanda sunt: Lin. 1 **معدوسم** mendosum est, in MS. comparat vel **محرر** vel **محرر** (scriptura enim dubia), sed neutrum aptum est: **المحرر** i. q. الحرفي; lin. 4 scr. **المحترفة** pro **المكتدة**,

المكتدة i. q. الحرفي; lin. 4 scr. **المحترفة** pro **المكتدة**, MS. **المحترفة**; lin. 5 scr. **أني** pro **أنا**; lin. 6 **صناع** pro **صانع**; lin. 8 scr. **Duabus**. Roed.]

P. 17. A. **אֲבֵלָה** num. 2: [In schedis Thesauri annexis Gesenius varias de loco Exod. I, 16 sententias collegit Bötcheri (in Wiener Zeitschrift I, 49 sqq. et in Theol. Studien und Kritiken 1834. p. 626 sqq., cf. eiusdem Collectanea hebr. p. 128 et Spicilegium exeget. crit. ad Exodi I. c.), Rettigii (in Theol. Stud. u. Krit. I. I. p. 81 sqq.), Redslöbi (ibid. p. 641 sqq.), et quod ipse deinceps iudicaret, novae Lexici manualis editioni inseruit his verbis: „A similitudine rotae figuli ita dicta est **sella humilior, sedile** (niedriger Schemel), cui operae insidebant, ut videtur, e ligno crasso factum, cuiusmodi multa conspiciuntur in monumentis aegyptiacis. Eiusmodi sedili haud dubie insidebat etiam obstetrix mulierem parturientem in lecto recubantem adiuvens. Ita intelligenda sunt verba Exod. I, 16: **ubi opem feretis mulieribus hebraeis parientibus**. יִרְאִיךָ עַל-הָאֲבֵלָה אִם בֵּן הוּא **videatis super sedili sedentes, utrum filius sit, et necate eum, an filia** caet. lubetur igitur obstetrix **ipso partus momento**, dum adhuc in sedili sedet et infantem recens natum praeter se nemo vidit tetigit, sexum eius visu vel potius tactu explorare, et, si masculus est, eum, quod una manus digitive pressura fieri poterat, **clam** patre et matre necare.“ Haec ipse Gesenius. — Bötcherus Exod. I. c. primum interpretatus erat sedile rotae figuli simile, sed hanc rotam ut ligneum instrumentum non a lapidibus dictam esse contenderat, sed a versando coll. rad. **אֲבֵלָה**; postea tamen statuit **עַל-הָאֲבֵלָה** in Exodi loco proverbiale dictum esse **in rota** (auf den Scheiben) = opportuno tempore, mature, necpae inter partum, nondum soluto demoque de matre fetu, coll. **עַל-הָאֲבֵלָה** Prov. XXV, 11. Contra Redslöbii l. c. duos lapillos interpretat **testiculos** (Hodensteine, angl. stones): quam sententiam nuper etiam defendit Manrerus in Lexico, hos vero a glorio- sitate dictos putans, ut rotam a rotunditate et versatione coll. **אֲבֵלָה**. Meierus (in Theol. Stud. und Krit. 1842. p. 1048 sqq. et in Lex. radicum hebr.) interpretat: **duo genera**, masculinum et femininum, propr. „die beiden Unterschiede“, a rad. quadam **בן** (**בין**), vel duae conversiones, rationes, duo genera. Roed.]

— lin. 23: [In Suidae verbis **ὄψέ** mendum est. Kuste-

- rus ex Artemidoro pro $\tau\epsilon\alpha\iota\nu\ \delta\upsilon\psi\epsilon$ corrigi $\acute{\alpha}\nu\sigma\tau\epsilon\kappa\iota\epsilon\nu$. RoED.]
- אֲבֹט P. 17. B. Propriam radicis signif. Ges. in Lex. man. ponit *inculcare* coll. vic. אֲבֹט, inde *inferre*, germ. *einpfropfen*. coll. gr. $\tau\epsilon\iota\gamma\omega$ pr. i. q. $\eta\iota\gamma\gamma\upsilon\mu\alpha$.
- אֲבֹט [ubique *praesepe* esse arbitrator. RoED.]
- אֲבָצִי P. 18 A. Fortasse i. q. אֲבָצִי album esse, unde chald. אֲבָצִי stannum, et אֲבָצִי n. pr. fort. stanneus. Ges. Lex. man.
- אֲבָק — Rad. אֲבָק prob. *contudit*, *commiuit*, a syllaba onomatopœit. אֲבָק, אֲבָק, אֲבָק, quae aequae ac אֲבָק, אֲבָק (אֲבָק) tundendi vim habebat, unde אֲבָק *pulvis*. Ges. Lex. man. [Cf. אֲבָק, אֲבָק et arab. كَبْكَب pulvis. Iam verò كَبْكَب opus est, ut אֲבָק verbum denom. sit, potest enim esse: se invicem tundere, luctari. Maurerus in Lex. *implicandi* vim primam ponit coll. אֲבָק, indeque ducit et pulverem se evolentem coll. rad. אֲבָק, et luctam ut manuum consentionem. RoED.]
- P. 19. B. אֲבָרָה [Novam huius ve. ex lingua coptica explanationem aperuit Benfey in libro Ueber das Verhältniss der aegypt. Sprache zum semit. Sprachstamm, Lips. 1844, p. 302 sq.: אֲבָרָה *proiectione*, compos. ex א *quod imperativo formando est*. אֲבָרָה *proiectione* et א *pron. 2 pers.* Alias tamen prostrationem exprimunt verbo אֲבָרָה cum pron. reciproco. RoED.]
- lin. 6 ser. *inclinet*.
- אֲבָנִי — Rad. אֲבָנִי vel אֲבָנִי: ser. אֲבָנִי et אֲבָנִי (Num. XXIV, 7).
- P. 20. B. אֲבָנִי *naq* [a Meiero lex. radd. p. 667 et Maurero referunt ad rad. אֲבָנִי. Recte Ges. originem persicam tuetur. In dialecto Ghilanico est *aghuz*, v. Chodzko specimens of the popular poetry of Persia p. 546, cf. armen. *engos*. RoED.]
- אֲבָל — Rad. אֲבָל Job. XXXVIII, 28 [stillae roris sunt, a rad. אֲבָל = אֲבָל, אֲבָל. — N. pr. אֲבָל prob. duo fontes, cf. אֲבָל fons, et n. pr. אֲבָל. RoED.]
- אֲבָנִי P. 21. A. אֲבָנִי scrib. אֲבָנִי vel אֲבָנִי, v. Jes. XXXV, 7. — Ad num. 2: אֲבָנִי Jer. LI, 32 Ges. in Lex. man. vulte esse *arundines*, utpote ex quibus munimenta fieri solebant, angl. *stockades*, nostr. Pallisaden. Ita Lee in Lex. hebr. *Munimenta* dat Meierus Lex. radd. p. 35, idemque radiei אֲבָנִי contrahendi significatum vindicat. Alii, ut Hitzig, et Maurer., *paludes* defendunt. RoED.]
- אֲבָנִי P. 22. A. Proprie haec radix corradendi significatum habet, coll. vic. אֲבָנִי. Ges. Lex. man.
- B. אֲבָנִי. [Aeth. אֲבָנִי: auctore Isenberg. dict. arab. p. 113: „half a dollar, worth half an ounce of silver, about two shillings.“ Meht. *ajar* suae dubio est arab. أَجْر merces, praemium, spec. praemium in vita futura a Deo concessum, eo sensu adhibitum quo nos subinde dicimus: „ein Gotteslohn“ i. e. elemosyna, unde verbum conj. V et VIII mercedem meruit, elemosynam dedit, v. Dory de Abbadidis vol. I. p. 112 sq. Amari in Journ. asiat. 1846. Mart. p. 216. Ibn Gubair ed. Wright p. 48. 126. 292. 330. Syriacum autem אֲבָנִי, quod in Pesch. legitur pro hebr. אֲבָנִי, Bar Ali sic exponit: $\text{أجر الفضة 150} = \text{أجره 150}$ *عوض الدرهم*. RoED.]
- P. 22. B. אֲבָנִי [Maur. in Add. ad Lex. exponit pateram libationis, σπονδειών 3 Esr. II, 13, ubi Vulg. *libatorium*, a radd. אֲבָנִי = אֲבָנִי sparsit. RoED.]
- P. 23. A. אֲבָרָה [adde 2 Par. XXX, 1. 6. Aeth. אֲבָרָה: pronuntiandum *nagara*, non *naggara*, et אֲבָרָה: *nagar*. Maurerus in Lex. אֲבָרָה putat esse volumen, a rad. אֲבָרָה = אֲבָרָה coll. אֲבָרָה, dein epistolam. RoED.]
- אֲרָב — B. אֲרָב [corrigi: n. pr. loci, unde ludaei sub Zorobabel Hierosolyma redierunt. Ceterum hoc n. pr. ad rad. אֲרָב videtur pertinere. RoED.]
- אֲרָב P. 24. B. אֲרָב oppos. bestiis Hos. XI, 4: אֲרָב *vincula humana*, non talia quibus bestiae coerceri solent (parall.: vincula amoris), cf. 2 Sam. VII, 14. — Eccl. XII, 13: reverere Deum et obsequere praeceptis eius, אֲרָב *כל-האדם* i. e. id enim totum hominem quasi perficit, summam eius perfectionem et praestantiam efficit. Ges. Ad num. 1, a. adde: Zach. IX, 1. — Ad num. 1, c. dele verba „אֲרָב *viri* (nobiliores) Jes. II, 9. V, 15, vel.“ Ges.
- P. 25. A. אֲרָב num. 4, a. adde: sec. nonnullos etiam lob. XXXI, 33. Ges. [Male hoc quidem. אֲרָב Gen. I—IV ubique articulum sibi innectum habet אֲרָב, praeter III, 17 et 21, ubi tamen pro אֲרָב potius אֲרָב essendum esse videtur. אֲרָב sine art. ut n. pr. apparet demum in tabula genealogica V, 3. RoED.]
- lin. 28 — 33 dele verba „In mythis — relinquimus.“ Ges.
- B. De syriaco אֲרָב 1 Sam. XVII, 32 appellativo posito, item de arab. أجر et melit. *bnjdem* v. Roed. de orig. et ind. arab. II. V. T. hist. interp. p. 14. Ges. [Phoenic. quoque אֲרָב legitur in inscriptione Massiliensi lin. 14. 16 et 18. RoED.]— Ad Not. 1: Quod attinet ad homines אֲרָב appellatos propter *rubedinem* cutis, solent Arabes quoque duplex hominum genus distinguere, alterum *rubrum* (أحمر), quod nos album appellamus, alterum nigrum: quanquam, si verba premere lubet, nec rubri homines sunt, nec albi. Quod alii hominis nomen אֲרָב ad terram אֲרָב referunt, habent quodammodo quo titantur in verbis latinis *homo*, *humanus* et *humus*. Passow lex. gr. s. v. χαμάλ . Ges. [Boppio auctore, cui accedit Potius (Etymol. Forschungen I. p. 142. 217), illa cohaerent cum sanscr. *bhūmi* terra. RoED.]
- P. 26. A. אֲרָב [scrib. אֲרָב, sic enim plene scriptum ubique legitur. RoED.]

P. 27. A. אֶרֶבָה. Vid. Credner. comm. in Joel. p. 123 sqq. — אֶרֶבָה אֶרֶבָה agricola Gen. IX, 20. Ges. [E lingua cognatus huc pertinet arab. أديم terra, superficies terrae, اديم الارض Harir. p. 289 ed. 1. Saecyan.

syр. ارض terra, voc. rarum et fere obsoletum, pro hebr. אֶרֶבָה positum in Pesch. Gen. II, 7. 1 Sam. IV, 12. 2 Sam. I, 2. 2 Reg. V, 17 (alibi pro eo positum est אֶרֶבָה). RoED.]

— אֶרֶבָה [in lingua vet. pers. dixeris admūta == אֶרֶבָה indemitus, a rad. dam, dmā. Vid. Oppert. in Journ. asiat. 1851. Apr. — Mai. p. 394. RoED.]

— אֶרֶבָה sanguis [in lingua sanser. rudhiram sanguis, a rubore dictus, v. Bopp. glossar. sanser. p. 292. — „Punice Edom sanguis dicitur“, auctore Augustino in Ps. CXXXVI, 7. — Ad num. 1: Apud poetas Arabes tritum est دم العنقود sanguis vitis pro vino.

— Plur. אֶרֶבָה ad sanguinis profusi partes sive stillarum copiam pertinet, ut arabice passim dicitur كماء الدم, dum sanguis in corpore circumiens tanquam una massa solida cogitatur. RoED.]

— אֶרֶבָה B. Rad. אֶרֶבָה inusit. est 1) ו. q. אֶרֶבָה, arab. كلى med. Waw inferior fuit, unde אֶרֶבָה 2) trans. ו. q. אֶרֶבָה subegit, dominatus est, imperavit et iudicavit, unde אֶרֶבָה dominus, אֶרֶבָה id, quae nomina sub rad. אֶרֶבָה p. 328 sq. posita huc trahit, et n. pr. אֶרֶבָה s. אֶרֶבָה q. v. sub rad. אֶרֶבָה p. 23, nec nou אֶרֶבָה ו. q. אֶרֶבָה in m. prr. halylonicis אֶרֶבָה אֶרֶבָה p. 226. B. אֶרֶבָה אֶרֶבָה p. 839. Ges. — אֶרֶבָה in pausa אֶרֶבָה.

P. 28. A. [Ad rad. אֶרֶבָה cf. vic. אֶרֶבָה. RoED.]

— אֶרֶבָה n. pr. [Gesenius in Lex. man. significasse ait duos tumulos, Maur. fort. duas areas coll. chald. אֶרֶבָה. Apud Joseph. antoq. XII, 6, 4. XI, 5, 3 in codd. legitur Αῶρα. Iliodiernum nomen est Dūra, qui vicus tribus horis ab Hebrone distat versus occasum. Vid. Robinson. Palaest. III, 209. cf. Reland. Palaest. p. 547. 739. RoED.]

— B. [adde: אֶרֶבָה n. pr., quod Ges. tangit sub אֶרֶבָה p. 329. RoED.]

— אֶרֶבָה num. 5 „virtutibus illustris.“ [De hac significatione dubito. Certe in verbis Ps. XVI, 3 אֶרֶבָה כִּבְיָהוּ enunciativa relativa est verbo אֶרֶבָה כִּבְיָהוּ subiuuncta (vs. gramm. hebr. ed. XVI. §. 114, 3): nobiles s. principes viri, quibus cum maxime detector, vs. 4: eorum arguentur idola. RoED.]

P. 29. A. אֶרֶבָה [pr. est nomen Izadi s. dei ignis, zend. atar. In numis Kanerki regis indosythici legitur AŌPO cum imagine dei flammis circumdati, v. Lassen. de numis indosyth. p. 101. Cf. Renfey Monatsnamen p. 61. RoED.]

— אֶרֶבָה in pausa אֶרֶבָה אֶרֶבָה sec. ad non pelliceum pallium, sed lanæum hirsutum. Ges.

— אֶרֶבָה chald. area, non ad אֶרֶבָה, sed potius ad אֶרֶבָה

אֶרֶבָה pertinet, ut pr. sit locus amplus et spatiosus. Cf. arab. بوحه locus amplus, area. Ges.

I. 29. B. אֶרֶבָה [laugus in Ewaldi Jahrbuch der bibl. Wiss. V. 1853. p. 151 hanc vocem admissa origine persica significare „exercitus caput“ suscipitur, ita ut אֶרֶבָה sit pers. vet. cara = سر caput, quantum de altera composita parte sibi non constare ait. Videtur pr. abstr. esse et dignitatem iudicum notare. RoED.]

— אֶרֶבָה [Hangio I. modo e. videtur esse casus instrumentalis participii pert. pass., sanser. dīdha, zend. dīvēza, a rad. sanser. dīh, zend. dēze concrevero, densum, integrum, rectum, vehementem et ceterum esse, unde sanser. daresta vehementer, pers. vet. darsam valde (inscr. Bisut. IV, 5), duruqa firmus (ibid.), pers. دست integer, verus, אֶרֶבָה omnino, probe, ab omni parte. RoED.]

P. 30. B. אֶרֶבָה num. 1. Cf. אֶרֶבָה. — Abrahamus amicus Dei: [praeter Jes. XII, 8 etiam 2 Par. XX, 7. אֶרֶבָה אֶרֶבָה Jacob. II, 23, δ αἰλος προσεγομενης Clem. Rom. ep. ad Corinthi. c. 10. 17. אֶרֶבָה Targ. Jes. V, 1. RoED.] — Ad Not. 2 cf. Indicium grammaticum s. v. אֶרֶבָה.

P. 31. B. אֶרֶבָה chald. nomen fluminis etiam Eser. VIII, 15 non regionis, nam ibi verba אֶרֶבָה אֶרֶבָה interpretari licet: fluxus qui in Ahaeam flumen influit, sec. al.: fluxus qui Ahaeam terram vel regionem interfluit. Fortasse Euphrates hoc nomine venit, pr. aqua, das Wasser (cf. אֶרֶבָה, sanser. āpas, zend. afs (acc. āpam), pers. آب أو aqua, goth. ahaa flumen. Ges. lex. man., cf. Handwörterbuch ed. 4.

P. 32. A. אֶרֶבָה ubi? [non tantum Hos. XIII, 10, sed bis etiam ibid. vs. 14. Seite hoc voc. Hupfildus (in Zeitschr. f. d. Kunde des Morgenl. II, p. 127) et Ewaldus (Lehrbuch d. hebr. Spr. ed. 5. §. 104, c) repetunt e duabus particulis אֶרֶבָה = אֶרֶבָה et אֶרֶבָה e. hic coll. aeth. ሆP: ih (correlat. HP: hic), ex eodemque אֶרֶבָה Ewaldus putat contractum esse אֶרֶבָה, אֶרֶבָה. RoED.]

— Im. 27 [Pro אֶרֶבָה, quod Jes. XIII, 20 in plerisque codd. mss. et edd. nec non in Masora legitur, nonnulli habent אֶרֶבָה. — Ceterum אֶרֶבָה num. I est verbum denom. ab אֶרֶבָה tentorium, quod Ges. in Lex. man. a splendendo et emicando (v. num. II) dictum esse putat, Maurerius in Add. ad Lex. a fluctatione, simulatione et tremula agitatione, quam significationem radicis אֶרֶבָה primam ponit, coll. אֶרֶבָה aulaeum tenterii, syr. ipsum tentorium, a rad. אֶרֶבָה tremuit. RoED.]

— B. אֶרֶבָה Plur. אֶרֶבָה [at praefixo אֶרֶבָה et articulo scribitur אֶרֶבָה אֶרֶבָה Iud. VIII, 11. Jer. XXXV, 7. 10. Hos. XII, 12. Pluralis cum pron. suff. est אֶרֶבָה אֶרֶבָה (et אֶרֶבָה אֶרֶבָה Iud. XIX, 9), אֶרֶבָה אֶרֶבָה (non אֶרֶבָה אֶרֶבָה אֶרֶבָה אֶרֶבָה). RoED.]

- P. 33. A. אֶהְיִים. [In Dioscoridis verbis corrige: *μετὰ ποσῆς πικρίας*, et *επιποικίλον*. Verba „quibus fructus dicitur *φρονόε*“ dele, aliud enim dicit Avicenna p. 163. Ceterum de agallochi apud Indos et Arabes mentione, nominibus etc. plura dat Gildemeister de rebus Indiciis (Bonn. 1838) p. 65 sqq. ROED.]
- אהר B. [Rad. אֶהְרַר eiusdem significationis fuisse videtur atque אֶהְרַר, ita ut n. pr. אֶהְרַר (sic enim ubivis in V. T. scriptum est, non אֶהְרַרִּין) illustrem sonet. ROED.]
- אויב P. 34. B. אוֹיֵב. [De hoc voc. copiose accurateque egit Böttcher in libro de inferis §. 205 sqq. — Millii dissert. legitur in Ugolini thesauro T. XXIII, non XII, ut Ges. perhibet p. 35. A. ROED.]
- אור P. 35. B. אור no. III. Nota aethiopicum ለዋዮ: scriptum esse pro ሆዋዮ: = עֵרָה Ges.
- P. 36. A. אור *ütio*. [Abulwalid. in Lex. ms. explicat بحراك النار i. e. *rutabulum ignis*. Saad. in Jes. l. l.: *duo viri similes بحراك مَدْحَنَيْنِ* (sic scr.) *duabus extremitatibus rutabuli fumigantibus*. In verbis Barbahili altera glossa ab Gesenio posthabita aequae concinna est atque prior, modo scribas *عود التنور* pro *والعوام*, et in priore *التنور* *أوكا صمدوناً الحاربيك* in apogr. Gotting.: *والأعوام المختزقة من نار التنور الحاربيك والأعوام المختزقة بالتنور المشيمطة* (Meleg. 49. ed. Jacobs.) et Horatianum „dilapsa in cineres fax“ in schedis mss. affert Ges.
- B. אור. [In glossa Abulwalidis pro *حمام* leg. *حمام* *nubes* (ms. *حمام*, et *صلمة* pro *طلمة*. ROED.)
- lin. 9 inf. [dele verba: „Iunge — magnum.“ Neque enim Jes. XLVII, 9 nec sane Job. XXXV, 15 *מֵאֵר* genitivi locum habet. ROED.]
- איד P. 37. B. lin. 20 [lege: hoc raro Prov. XIII, 4, illud paene semper. ROED.]
- Ad rad. אֵרָה pertinent 1) אל particula, de qua sigillatim agitur pag. 33 sq. cf. Lex. man. p. 19, et 2) אֵרָה (prob. voluntas s. desiderium Dei) n. pr. in. Est. X, 34. Ges.
- P. 38. A. lin. 22 lege: indicium *deipa*.
- B. אֵרָה negandi partic. v. p. 79. — אֵרָה n. pr., v. אֵרָהִיךָ p. 10.
- P. 39. A. אֵרָה *vae*. Cf. gr. *ὄϊ vae*, *ὄϊ ἔγῳ*, *οἴμοι*, *οἴζω*, *οἴζωσ*, *οἰκτιζω*, *οἰκτιζωσ* alia. Ges.
- P. 40. A. אֵרָה lin. 2 [dele: אֵרָה s. — lin. 11 sq. dele verba: Vide quae — rad. אֵרָה. ROED.]
- B. lin. 1 [scr. אֵרָה. De loco Corani vid. Badhäwi ed. Fleischer, T. I. p. 54. — Ceterum Maurerius et Fürstius אֵרָה ducunt a rad. אֵרָה *includere*, eni
- sententiae obstat tum genus fem., quod longe crebrius est in hoc voc., tum forma arab. أَرَا. ROED.]
- אור P. 41. A. אור radix eliminanda, n. pr. אור est pro אור = אור robustus. Ges. Lex. man.
- אור — B. אור *מֵרָה* [Omitto pericula Grotefendi et Rawlinsoni, qui suo quisque modo hoc nomen ex inscriptionibus babilonicis extricasse sibi visi sunt. ROED.]
- אור P. 42. A. huius radices notiones alio ordine disposuit Ges. in Lex. man.
- B. אור *fortasse*. Vid. quae in Lex. man. habet Ges.
- P. 43. A. אור num. 1. *vestibulum*. [In schedis mss. et in Lex. man. Ges. de altitudine vestibuli templi Salomonis agens probat coniecturam a J. F. Meyero loco 2 Par. III, 4 adhibitam, qui pro *מֵרָה* *מֵרָה* proponit *מֵרָה* *מֵרָה* *מֵרָה*. Consentit Movers (Chron. p. 78), et in summa re Thenius quoque ad 1 Reg. VI, 3 et Bertheau ad 2 Par. I. e., nisi quod hi diuiviri *מֵרָה* *מֵרָה* volunt, ut vestibuli eadem atque ipsius templi altitudo fuerit. Cf. Ezech. XLII, 16, ubi in Kethib est *מֵרָה*, in Keri vero *מֵרָה*. ROED.]
- B. lin. 24 [pro *אֵרָה*], quod ex Castelli lexico depretonum est, scrib. *אֵרָה*. Bar Ali in cod. Goth.: *אֵרָה* *אֵרָה* *אֵרָה* (apogr. Gotting.: *אֵרָה* *אֵרָה* *אֵרָה*). ROED.]
- אור num. 1. *aries* [Hunc Ges. in Lex. man. a cornibus flexis et volutis אור appellatum esse dicit, Maurerius in Lex. a prosiliendo (feriendo, cf. תיש). Congruit aegypt. *ahud*, *ahud*, memph. *ahud*, *bas-mur*. אור. — אור num. 2. vid. sollicitam subtilemque disputationem Böttcheri in Proben alttest. Schriftenklärung p. 302 sqq. — Abulwalidis glossam (p. 44. B) *مقنطرة خمبية* equidem explicaverim: (opus) *sinuatum recurvum*, et *طاقات* non dixerim fenestras esse, sed partes (portae) sinuatas vel prominentes. ROED.]
- P. 45. A. אור *cervus* [Phoenices quoque habuere voc. אור eadem significatione, v. inscr. Massil. lin. 9, nec non lin. 5. Copt. *αἰουα* cervus. Ceterum cf. Lex. man. ROED.]
- P. 46. A. [Ad usum arab. *غزالة* adde quod dicunt *الغزالة* *veni orta est dorcas* de ortu solis, *الغزالة* *veni ad te cum dorcade* i. e. oriente sole, *غزالة الصبحي* *initium temporis matutini*. In scholio autem ex Haririo Saycyno allato extrema verba *يقال الخ* ad hanc rem non pertinent. ROED.]
- lin. 5 inf. pro „Dicuntur ita“ scrib.: Est sicut, lin. 3 inf. dele verbum „simul“, et in lin. seq. scrib.: in quadam valle. Ges.
- אור num. 1. n. pr. urbis. Epiphanius haec. II. p. 702 scribit *Ἰαλό*, et sic *Yalo* hodie vocatur

- glacie rigens*, جَمَدٌ gelu, glacies; sed illud جَمَسِ ipsium de gelu dici, mihi non constat. Quamquam a rigescendi notionē, quae voci جَمَسِ inest, utcumque descendit significatio gelu, quam habet hebraeum אֶלְבָּנִים et simplex בָּרֵשׁ. ROED.]
- P. 93 A. אֶלְבָּנִים et אֶלְמָנִים *lignum Santalinum*. [Vocabulum ex indicis linguis, quod huic plane respondeat, nondum repertum est. Ges. dubitanter affert ut sanscritum (?) *mocha*, *mochāta* lignum Santalinum, et iuxta id ponit a Boldenio traditum *mícata* id. Pottius in Zeitschr. für d. Kunde des Morgenl. V, p. 80 citat μέχ, τὸ σάνδαλον seu Gange diction. med. et inf. graec. p. 922. Hoffmannus in nova Lexici man. Geseniani editione confert malabaricam eius ligni appellationem *malajaja*. Etymon semiticum tueri student Meier Wurzelwb. p. 668 et Maurer Handwb. p. 990. ad אֶלְמָנִים pro אֶרְמָנִים dictum putantes, coll. אֶרְמָנִים, ut *rubrum* lignum sit. ROED.]
- B. lin. 13 mf. scr. אֶלְמָנִים.
- P. 94. A. אֶלְמָנִים, אֶרְמָנִים. Vide de hisce et similibus pronomini- bus Hupfeld. in Zeitschr. f. d. Kunde des Morgenl. II, p. 160 sqq. Ges.
- אֶרְמָנִים P. 95. A. lin. 26. scrib. : Aen. X, 773. — lin. 35. scrib. Jes. XLIV, 8. — lin. 41. scrib. : Job. XXXV, 10. Ges.
- B. lin. 5. scrib. : אֶרְמָנִים.
- P. 96. A. lin. 32. scr. : אֶרְמָנִים.
- B. lin. 29. scr. : effertur. — lin. 43. scr. : *revelavit se ei*. — lin. 47. scr. : 1 Reg. XIX, 2. Ges. [Ceterum ibi loquitur Isabella εὐδωλολόγους ut suis suis, ut Benhadadus Syrus de suis 1 Reg. XX, 10. ROED.]
- P. 97. A. lin. 12 [pro „de atheo“ pone : verba sunt ather. ROED.]
- B. lin. 14. dele. : XXII, 34, et contra lin. 19. leg. : Jos. XXII, 34. Ges.
- P. 98. A. med. [cf. Tanchum annot. ad 1 Sam. XIV, 5, qui confert שִׁבְיָהוּרָה Cant. VIII, 6 et אֶרְמָנִים Jer. II, 31. — אֶרְמָנִים de pluvis agros inundantibus dicitur in proverbio : إِذَا جَاءَ نَهْرٌ لِلَّهِ بَطَلَ نَهْرٌ عَيْسَى. i. e. *quum Dei flumen irruit, nihil commodi est in flumine Isa* (canal babilouiae). ROED.]
- I. אֶרְמָנִים P. 100. B. lin. 4. אֶרְמָנִים legitur 1 Par. XXV, 27. ROED.]
- אֶרְמָנִים n. pr. num. 1. scr. : vir Damascenus, quem Abrahamus ante Isaacum natum heredem suum destinaverat Gen. XV, 2, sec. vs. 3 verba eius. Cf. אֶרְמָנִים p. 829. Ges.
- P. 101. A. אֶרְמָנִים n. pr. num. 1. Idem commemoratur 2 Sam. V, 16. Ab eo distinguitur אֶרְמָנִים 1 Par. XIV, 7, nisi in his error est, nam 2 Sam. V. 14—16 hic non comparat. Ges. [Cf. Bertheau ad 1 Par. III, 6.]
- B. אֶרְמָנִים ser. אֶרְמָנִים.
- P. 102 A. extr. adde : אֶרְמָנִים n. pr. vid. s. rad. קָשׁ p. 1211. Ges.
- II. אֶרְמָנִים P. 102. B. אֶרְמָנִים *cauda orilla*. [Cf. Robinson. Palaest. II, 391. Tobler Denksblätter aus Jerusalem p. 115. ROED.]
- III. אֶרְמָנִים P. 103 sqq. אֶרְמָנִים praep. Adde exempla ad num. 1 : Dan. IX, 3. — ad num. 2 : 2 Sam. VIII, 7. XIX, 36. sensu metaphys. Eccl. IX, 13. — ad num. 3 : Gen. XXX, 39. — Quae sunt sub num. 6, trahē ad num. 1. et num. 8 ad num. 7, ibique adde : Ex. XXV, 21. 1 Reg. XIX, 8. Zach. V, 4. — P. 104. A. אֶרְמָנִים num. 11, d. adde : אֶרְמָנִים 2 Sam. I, 24, אֶרְמָנִים 2 Sam. X, 2 (at גִּבְיָהוּ 1 Par. XIX, 2). — P. 104. B. Ad num. 3. adde : 1 Reg. VI, 17. 27. — Sub num. 5 dele locum Gen. VI, 16, nam אֶרְמָנִים ibi est : *ad longitudinem ulnae* unius, cf. Lex. man. s. v. אֶרְמָנִים A, 4, a. Ges.
- P. 105. A. אֶרְמָנִים [Cf. תְּלַאשְׁתִּי p. 1504 ibique Add. ROED.]
- אֶרְמָנִים P. 106. A. אֶרְמָנִים 1) *bos*. [Phoenice. אֶרְמָנִים hac signif. legitur in inser. Massil. lin. 3. ROED.]
- אֶרְמָנִים P. 107. B. lin. 21. [tele. אֶרְמָנִים. ROED.]
- P. 108. A. lin. 5 dele. : 2 Sam. XIX, 14; pertinet enim hic locus ad אֶרְמָנִים. Ges.
- B. med. אֶרְמָנִים : v. Köster Erläuterungen p. 108 et Hirzel. ad Job. VI, 13. Ges. [Equidem meam sententiam professus sum s. rad. אֶרְמָנִים no. 4, b. p. 1508. ROED.]
- אֶרְמָנִים P. 110. A. אֶרְמָנִים num. 6. dele verba : „et Sidonis (כּוּכַר אֶרְמָנִים mater regionis, v. supra p. 66).“ Ges.
- B. [Post אֶרְמָנִים expectari possit commemoratio vocis אֶרְמָנִים i. q. אֶרְמָנִים mater Ez. XVI, 44 (ut ibid. vs. 30, si lectio certa, אֶרְמָנִים i. q. אֶרְמָנִים), sed prob. est pro אֶרְמָנִים. ROED.]
- אֶרְמָנִים *ulna*. [Ad h. v. Ges. nonnulla adserpsit e Büttcheri specim. p. 287 sqq. et Böckhii quaestionibus metrologicis excerpta. Praeter hos libros vid. imprimis Thenius die althebr. Längen- und Hohlmaasse. 1845. p. 4—18. ROED.]
- P. 113. B. Adde : אֶרְמָנִים u. pr. oppidi in meridionali parte tribus Iudae Jos. XV, 25. Ges.
- אֶרְמָנִים P. 116. A. אֶרְמָנִים. Verba : „at desideram — usurpatorem“ delebit Ges.
- B. אֶרְמָנִים num. 3. [Amana idem fluvius videtur esse, qui hodie Barada vocatur, Parpar autem idem qui Awag. Vid. Robinson in Bibliotheca sacra VI, p. 371 et J. L. Porter in Kitto Journ. of Sacred Literature, 1853. Jul. p. 245—262. ROED.]
- אֶרְמָנִים P. 118. B. אֶרְמָנִים fem. Zach. XII, 5 sic verte : *praesidium mihi i. e. nobis (sum) incolae Hierosolymae per locum deum ipsorum*. Scriptura לְיִשְׂרָאֵל reiicienda est. Ges.
- אֶרְמָנִים P. 120. A. אֶרְמָנִים num. 1, a. Ad אֶרְמָנִים de equo dictum Job. XXXIX, 25 cf. arab. אֶרְמָנִים : אֶרְמָנִים : אֶרְמָנִים (aeth. אֶרְמָנִים : אֶרְמָנִים) recusavit, noluit, pr. dixit : non libet, nolo, v. c. de vacca quae se mulgieri non patitur, de ligno duro quod non facile secatur, das sich nicht schneiden lassen will. Isen-

berg. diction. amhar. p. 115. — Ad num. 1 h. adde: Jes. V, 20. Thren. II, 15. Ecl. II, 2. — Ad num. 1. e: Improprie Ecl. X, 3: *stultus dicit omnibus* i. e. vita sua et moribus facile prodit omnibus, *se stultum esse*. — Ad num. 3 *issit*: 2 Sam. I, 18. XXI, 16. 1 Reg. V, 19. VIII, 12. Dan. I, 3. Locum 2 Par. XXI, 7 dele. Ad 1 Reg. XI, 18 אמר להם אהיה לך cf. arab. امر له بشي Ges.

P. 122. A. אהיה chald. *agnus*. [Phoen. אהיה id. inser. Massil. lin. 9. Roed.]

— אהיה num. 2. [scrib.: n. pr. loci unde sub Zorobabele Iudaei redierunt Hierosolyma. Roed.]

— אהיה num. 2: Hab. III, 9 ad num. 3 refer, est ibi אהיה malo sensu dictum de *minis*. Ges.

— B. alde: אהיה m. chald. *edictum, mandatum* Dan. IV, 14. Ges.

— אהיה n. pr.: auctore Bohlemo comment. ad Gen. XIV, 1 sanser. *amarapda* i. e. deorum tutor. Ges. Cf. Lex. man.

I. אהיה P. 123. B. [Radd. אהיה I et II ex una eademque notione fluxisse demonstrat Maurerus Handwb. p. 990. — Ad lin. 18: Juda ben K. haec habet de loco Jes. XIX, 8: אהיה הנקדים יעשו החותמין השמאכין אמנא. Exponit igitur hebr. אהיה verbo arab. *genuit*. cf.

אהיה p. 126, et *חיות* duplici verbo *quod* est *piscator*, a *חוט* *piscis*, et *מאכ* item *piscator* vel *piscum mercator*, a *מאכ* *piscis*. Roed.]

II. אהיה P. 124. B. [Omissum est: אהיה m. chald. *ras*, i. q. hebr. אהיה, Dan. V, 2. 3. 23. In Targg. etiam אהיה, syr. אהיה. Ipse Ges. in Lev. man.: „Dictum videtur pro אהיה, a rad. אהיה no. II, ut hebr. אהיה.“ Roed.]

— אהיה. [Adde תהיה (vicinia Siluntis) n. pr. oppidi in termino agri Ephraimitici Jos. XVI, 6. Roed. Cf. Ges. Lex. man. p. 957.]

אהיה P. 125. B. אהיה *plumbum*. [Hoc voc., quod aeth. sonat אהיה, cf. Pottius in Zeitschr. f. d. Kunde des Morgenl. vol. IV, p. 261 ducit e sanser. *naga* n. stannum, pr. montanum. Nescio an conferri liceat sanser. *tanga* plumbum et stannum. Roed.]

P. 126. A. אהיה. [Tanchum verba in lexico Murschid obvia sic corrige: אהיה *قصدير* ועوفي العربي أنك ومعنى *بيدر* *اهيه* عو *القصدير* الذي يكون في الشبث الذي يزين به البناء الميناة *ألا تتعوج* i. e. R. Jona אהיה (Am. VII, 7) *exponit*

قصدير (*καυσίτερος*) i. e. arab. أنك, et in verbis אהיה (ibid.) item est *قصدير* (stannum, perpendicularium) *filo appensum, quo architectus examinat aedificium, ne curvum evadat*. Et sic in

glossa Judae pro אהיה scribe אהיה i. e. *القصدير* i. *القصدير*, et extrema verba, quae in Schuureri apographo sunt אהיה אהיה *عول* *تلقد* *المقدرة*, meo periculo corrige: *عول تلقد المقدرة* i. e. *αὐτὸς κατασκευασμένος* *είπαι*

[*قدر*] *Roed.*]

P. 126. A. אהיה, in vetustioribus V. T. libris frequentissimum, in recentioribus multo rarius invenitur quam אהיה, vid. Movers krit. Unters. über die Chronik p. 203. Ges.

אהיה — B. אהיה. Vid. Hupfeld. in Zeitschr. f. d. Kunde des Morgenl. II, p. 152 sq. Ceterum Dan. VII, 17 legitur אהיה, non אהיה. Ges.

אהיה — אהיה. [In glossa Judae post *לא מנה* omissum est *אחיה*. Alibi idem אהיה interpretatur *غاصب*. Roed.]

— אהיה chald. [Judae verba integra haec sunt: *لا يصعب عليك لا يقيرك لا يغلبك دل سر من اسرار العلوم وغوامضها بل عى منقادة اليك مملوكة عندك وفي قبضتك*. Roed.]

אהיה P. 127. A. hn. II inf. scrib.: אהיה *Ges.*

— a. lin. 5 inf. [scrib.: אהיה], et lin. 2 inf.: significationem favoris. Roed.]

— B. lin. 4. [scrib.: אהיה *in favorem* (eius). Roed.]

— אהיה. Leg.: nomen avis impurae. Ges.

אהיה P. 129. B. אהיה. Dele verba: „Fortasse — medicatus est.“ Aram. אהיה ut arab. *اسى* medicari, propr. restituere. Ges.

P. 132. A. אהיה אהיה. [Haugius in Ewald. Jahrb. V. 1853. p. 154 hanc proposuit sententiam: אהיה est adiectivum vel part. pass. a rad. vet. pers. *par*, zend. *perē* perficere, compos. cum *us* *uz* = sanser. *ut super*, prorsus, ita ut *usparna* pr. sit prorsus perfecte. admodum diligenter, gnaviter. Roed.]

— אהיה n. pr. pers., contr. ex *aspadda*, *اسي* *اسي*, ab equo (sacro, divino) datus, i. q. *ἱεροδότης*, *ἱεροδότης*. Pott etymol. Forsch. I, p. 114ff. Bentley Monatsnamen p. 197. Ges.

P. 134. A. אהיה n. pr. Cf. *vedicum stri* stella. Lassen ind. Biblioth. III, p. 8. 18. Ges. [Zend. *stār*, *stāre* et *astār*, in compos. etiam *stār*. Vid. Burnouf Yaçna p. 552 et nott. p. 116, Journ. asiat. 1846.

Fehr. p. 109 — 114. Armen. quoque est *ստար* stella. Roed.]

— אהיה particulam mutata ratione tractavit Ges. in Lex. man.

אהיה P. 135. B. אהיה num. 1: Inde copt. *εφογγ* *epomis*, amiculum acetarum. Peyron lex. p. 45. — Ad num. 2: Iud. VIII, 27 Arabs interpres secutus est Syrum, apud quem legendum *أهيه* pro *أهيه*, quod

- אָרֶם** P. 151. A. אָרֶם. Vid. Gust. Baur comm. in Amos, p. 65 sqq. 228 sq. — Pro אָרֶם legendum אָרוֹם 2 Par. XX, 2, nec non 2 Sam. XVI, 13 cf. 1 Par. XVIII, 12 et Ps. LX, 2. Contra אָרֶם ponendum pro אָרוֹם 1 Par. XVIII, 11 cf. 2 Sam. VIII, 12. Movers die Chronik p. 88 sq. — De syriaco אָרֶם vid. Roediger de interpr. arab. p. 23. 56. Ges. [Adde Larsow de dialectorum linguae syr. reliquiis. 1841, p. 9 sqq. Roed.]
- - Adde אָרֶם לְיָמֵינוּ 2 Reg. XVI, 6 Kethub, quod pro אָרֶם esse posset, nil nisi mendum est. Repono אִדְמוּאֵי Idumaei, quod Keri habet. Ges.
- - Adde אָרְזֵה n. pr. loci Iud. IX, 41. Vid. הַרְזָה p. 1275. Ges.
- אָרֶץ** P. 153. B. אָרֶץ terra. Rad. אָרַץ fortasse coniungenda cum אָרַץ incidere, arare, ut pr. sit *ager*. Ges. [Maurer's „krazig, rauh seyn, vgl. עָרַשׁ, חָרַשׁ, גָּרַשׁ, oder krumm, uneben seyn, vgl. עָרַשׁ, גָּרַשׁ.“ Roed.]
- P. 155. A. אָרְרָת. Vid. de hac provincia St. Martin mém. sur l'Arménie I, 106 sqq., II, 367, de monte II, 260 sqq. Nomen Bohlenius comm. in Gen. p. 94 explicat sanser. *Aryavarta* i. e. terra sancta, quod a Benfeyo probatur, Monatsnamen p. 197. Ges.
- אָרְרָת־שָׂמָרָה. [In inscriptionibus pers. cuneatis hoc nomen sonat *Artakhsathrad*, compositum ex *arta* = zend. *arēta* vel *ērēta* venerandus, et *khsathra* imperium. Vid. Burnouf Yaçna p. 462. Lassen ind. Alterthumsk. I, p. 6 et in Zeitschr. f. d. Kunde des Morgenl. VI, p. 159 sq. Rawlinson in Journ. of the R. Asiat. Soc. vol. X, p. 50. vol. XI, p. 35. Legitur in inscriptione Artaxerxis II. in Richii Narrative of a journey to the site of Babylon 1839, tab. XXIV, et in vase Venetiana, ubi his litteris constat: *Ardakhéaséa* (v. Oppert. in Journ. Asiat. 1852, Febr. p. 196). — Est. VI, 14 pro אָרְרָת־שָׂמָרָה הַרְרָנִישׁ בְּנֵי אָרְרָת־שָׂמָרָה prob. ser. הַרְרָנִישׁ בְּנֵי אָרְרָת־שָׂמָרָה, ut comiecit Ewaldus Jahrb. V. 1853, p. 233. Roed.]
- P. 156. A. lin. 22: [scrib. *خشم وقير وغضب*. Roed.]
- אָשֶׁר** — אָשֶׁר־הָיָה. [Cf. etiam הָיָה num. 3. p. 358. Roed.]
- אָשֶׁל** P. 159. B. אָשֶׁל. [In glossa Abulwalidis scrib. *أشعل* وحى شجرة تشبه الطوفاء وعليه أكثر المفسرين، أكثر وربما كن الحصى من الأشجار, *arbor tamarici similis, eaque est interpretum plurimorum sententia. Fortasse autem est alia species arborum etc.* Roed.]
- אָשֶׁם** P. 160. B. אָשֶׁם num. 3. [De hoc sacrificii genere singillatim et acute disputant Ed. Riehm in Theol. Stud. u. Krit. 1854, p. 93 sqq. et Rinck ib. 1855, p. 369 sqq. Roed.]
- P. 162. A. אָשֶׁנָה n. pr. [Videtur significare: equi nasus, a saner. *asra* equus, et *násá* nasus, in compositis etiam *nas*, e. g. *Sanas*. Cf. Indrae epitheton in Vedis lectum *susipra*, quod exponitur: pulchrum nasum habens. Apud Arabes cognomen est أشف الناقة i. e. nasus cameli. Roed.]
- אָשֶׁר** P. 163. A. אָשֶׁרֶה. [Luci s. memoris significationem defendit Ewaldus hist. Israel. ed. 2. vol. III, p. 390. Ceterum grave *άσος* sensu Latore accipere licet, siquidem omnem locum sacrum notat, etiamsi arboribus careat, *άσος* *άσος*, ut ait schol. Pindar. Olymp. III, 1 cf. Boecklin not. crit. p. 364. — *Basis* significationem defendere studeat Gumpachius Alttestam. Studien. 1852, p. 237 sqq. — Lin. 7 scrib. *Ussa* אָשֶׁרֶה [pro Asi. Roed.]
- B. אָשֶׁרֶה *Assyria*. [In inser. pers. cuneatis scriptum exstat *Athurd*, v. e. inser. Behistun. col. I. lin. 14. 15 all., et litteris pellevicis in numis Sasandiarum אֶשֶׁרֶה et brevium אֶשֶׁרֶה אֶשֶׁרֶה, vel etiam אֶשֶׁרֶה. Roed.]
- P. 164. A. אָשֶׁרֶה [2 Sam. II, 9 legitur אָשֶׁרֶה, non: אָשֶׁרֶה. Illius loco autem scribendum videtur אָשֶׁרֶה secundum Syr. (cum Ar.) et Vulg. Vid. Theinns ad h. l. et Ewald. Gesch. Isr. ed. 2. T. III, p. 145. Roed.]
- P. 165. B. lin. 20 sq. dele verba: „ubi refertur ad rem incertam.“ — Ibid. ad אָשֶׁרֶה num. 3 adde: Hos, XIV, 4, ubi R. Tauchm interpretatur אָשֶׁרֶה, אָשֶׁרֶה. Ges.
- P. 166. A. אָשֶׁרֶה num. 10. Locum Iob. IX, 15 delevit Ges. [Equidem non modo hanc omnino nego significationem sub num. 10 assumatam, sed illam quoque s. num. 8 expositam. Roed.]
- B. lin. 9 scrib.: respondet chaldaeo בְּרִיךְ. Ges.
- - Post אָשֶׁרֶה proprie dicendum erat de אָשֶׁרֶה, אָשֶׁרֶה וְשֶׁ אָשֶׁרֶה. Vid. p. 1544. Ges.
- אָשֶׁר** P. 167. B. אָשֶׁר I. B. num. 1, b: Iluc refer Jer. XXXVIII, 5, eumque locum dele sub num. 3; verte: nam rex nihil valet *apud* vos i. e. vobis, non rege, imperii fasces tenentibus. Ges. [Leg. igitur אָשֶׁרֶה אָשֶׁרֶה. Roed.]
- P. 168. A. אָשֶׁר num. 3 adde: Dan. XI, 2. Ges.
- אָשֶׁרֶה. Ps. XXII, 26 ita explicetur: *a te hymnus meus* i. e. tibi debeo salutem meam, hymni causam. — Ibid. lin. ult. scrib.: *ἀν' ἡμῶν*. Cf. lat. *a se*, Hand. Tursell. l. p. 23. Ges.
- B. lin. 13 scrib.: Joseph. Arch. VIII, 13.
- - אָשֶׁר II, num. 1. Barius ponitur ante nomen indeterminatum Exod. XXI, 28: (eum Levitentochter), 2 Sam. XVIII, 18. Ez. XLIII, 10. Prov. XIII, 21. Eccl. III, 15. Ges. [Adde: 1 Sam. XXIV, 6. Jcs. L, 4. Iob. XIII, 25. Roed.] — Ad num. 2: Nominativi casu אָשֶׁר poni prorsus negat Maurerius ad Hagg. II, 5. Certe accusativus agnoscendus in locis, in quibus cum verbis passivis coniungitur [vid. gramm. hebr. ed. XVII, §. 143, l. a. b.]. Ceterum cf. Lex. man. Ges.
- P. 170. A. lin. ult. scrib.: v. rad. בָּנֵל p. 777.
- אָשֶׁק** — B. Radix אָשֶׁק elimimanda, אָשֶׁק et אָשֶׁק pertinent ad rad. אָשֶׁק, אָשֶׁק architecturae vocabulum.

- tum habes s. rad. פָּתַח p. 723. — num. 3, c. pone sub num. 1. Ges.
- P. 187. A. אֲבוּא תַּיְרָה num. 2: Iud. I, 24 et 25 תַּיְרָה אֲבוּא non est porta urbis, sed *aditus ad urbem* i. e. locus ubi facilem habet aditum. Ges.
- - תַּיְרָה תַּיְרָה num. 1. *proventus*. Ita syr. ܬܝܪܗ a rad. ܬܝܪ intravit. Ges. [arab. ٱتَّجَّرَ id. Roeb.] — num. 2. *lucrum, quaestus*. [Cf. arab. نَجْرٌ id. a rad. دخل introiit, gr. πρὸςδοσι, germ. Einkommen, Einkünfte. Roeb.]
- בוּם P. 188. A. בּוּמָה num. 2. ܒܘܡܗ potius *montes terrae*. — Lib. 40 scrib.: ipsi. Ges. — [Lin. 41 scrib.: 1 Par. XXI, 29 sq. Roeb.] — B. lin. 20 scrib.: Diod. 20, 65. Ges. — - lin. ult. De Syro interprete vid. Roediger de interpr. arab. lib. hist. p. 55. Ges.
- בוּם P. 189. A. בוּם. Zach. X, 5 verte: *et erunt instar heroum, qui incedunt super luto platearum* i. e. super hostibus luto comparandis. Cf. רָדָה sq. ָּ et רָדָה sq. ָּ. Ges. — [Ad Pil. בוּם ef. בוּם s. rad. בוּם mecloratum p. 250. Roeb.]
- בוּץ P. 190. A. בוּץ *album esse*. Cognata sunt chald. ܒܘܥܝ, ܒܘܥܝ, ܒܘܥܝ stammum, plumbum album, it. בוּשׁ. Ges. Cf. Lex. man.
- - lin. 5. dele verba „i. e. bombycinus“, lintea enim erant panni byssini. Vid. Wilkinson manners and customs of the ancient Egyptians III, 115. Ges. Cf. Lex. man.
- בוּשׁ — B. בוּשׁ propr. *album, pallidum ferri*, cogn. רָבַשׁ וְבוּשׁ, spec. *horrore pallescere*. Ges.
- - lib. 11 inf. dele Jer. IX, 16. 19. Ges.
- P. 191. A. בוּשׁ Pil. [Pro ܒܘܫܐ Assem. bibl. or. II, 260 cum Doepkio glossar. ad Mich. chrestom. syr. p. 168 potius scribendum est ܒܘܫܐ quies, tranquillitas. vita tranquilla et solitaria (non silentium, taciturnitas, ut habet Castellus, qui in lexicis Syrorum male legit סܘܚܘܬ pro סܘܚܘܬ), ut ibid. p. 246. Vid. Chrestom. meam syr., glossar. p. 59. Roeb.]
- בוּם — B. בוּם ex duriore בוּם ortum et a rad. בוּם ducendum, ut δόμος, *domus*, a δέω, et, si formam spectas, ut אִישׁ ab אָישׁ, אָישׁ, אָישׁ, אָישׁ autem pro radice secundaria habenda. Cf. Lex. man. Ceterum adde phoen. בוּם domus, monum. phoen. p. 348. Ges.
- P. 192. A. בוּם num. 4: Zach. VII, 2 בוּם-בוּם potius urbs *Bethel* est, intelligendisque eius incolae *Bethelenses*. Vid. Hitzig. ad b. I. Ges.
- P. 193. A. בוּם num. 8. [Ad hanc vocis בוּם ad spatium interius translationem praepositionisque בְּ derivationem inde factam appropinquat quadrag. adverbiorum graecorum ἐδοῦν et ἐδοῦν, si modo vera est ingeniosa Pottii coniectura (Etymol. Forschungen I. p. 261), qui illa ad δῶ = δόμος pertinere idemque vocabulum fortasse in goth. du, angl. to et germ. zu messe arbitratur. Roeb.]
- P. 193. B. בוּם n. pr. explicata domum vanitatis i. e. idolotum. Ges. [בוּם ubique nomen Bethelis esse evicit C. A. Grai in Theol. Stud. u. Krit. 1854. p. 851 sup. Roeb.]
- P. 194. A. בוּם n. pr. De rubis huius urbis hodie *Beitū* dicitur vid. Robins. Palaest. II. p. 340 sq. Ges.
- - בוּם. Scrib.: בוּם.
- - בוּם. Scrib.: בוּם.
- B. בוּם significat domum ab lactati, nam retributo est בוּם. Ges.
- - בוּם. Nomen antiquum servatum videtur in *Abū Haġla, Kasr Haġla*, vid. Robinson. Palaest. II. p. 509. Ges.
- P. 195. A. בוּם. Duo haec oppida etiamnum nomen oppidorum gerunt, unum, quod in monte situm est. *Beit-Ūr et-fāhā* بيت عور الفوه (superius), alterum, quod in valle, *Beit-Ūr et-tahā* بيت عور التحت (inferius): inter utrumque est ascensus acclivis et angustus (in בוּם Jos. X, 10, בְּבוּם ib. vs. 11. 1 Macr. III, 16. 24). Et oppida et angustias hodie transeunt, qui Kaula Hierosolymam proficiuntur. Vid. Robinson. Palaest. III, 273 sup. Nomen hodiernum, licet aliquatenus mutatum (בוּם pro בוּם), primum inter itineratores nostri temporis ad antiquum oppidum pertinere perspexit Clarke (Travels P. II. vol. 1. p. 628 sq. ed. in 4to). Nomen *Beit-Horon* etiam in monumentis aegyptiacis comparat, v. Champoll. gramm. égypt. p. 160. Ges. [Add. Williams the Holy City I. p. 11. ed. 2. Roeb.]
- - בוּם n. pr. Cf. Hamaker de vit. prophet. p. 194. Ges.
- - בוּם n. pr. [Hoc oppidum in monte situm fuisse, qui hodie „der Frankenberg“, ab Arabibus *el-Fareidis* appellatur, Rich. Pocockius contendit, J. Wilson defendit (The Lands of the Bible I. 396). Roeb.]
- - בוּם a) oppidum iudae. [Vid. librum: Bethlelem in Palaestina . . . geschildert von Dr. Titus Tobler. St. Gallen 1849. S. Roeb.]
- B. בוּם oppidum Schulonitarum. [Et hoc oppidum hodie existat, visum ab Eduardo Robinsono in itinere secundo anno 1852 facto, v. Zeitschrift der D. Morgenl. Ges. VII, p. 46. Roeb.]
- - בוּם n. pr. [Hodie vicus *Amkah* عمقه, v. Robinson in Zeitschr. der D. S. Ges. VII, p. 45. Roeb.]
- - בוּם n. pr. [Hodie *Beit-ʿAmin* بيت عمنون, v. Robinson. Palaest. II. p. 412. J. Wilson the Lands of the Bible I. p. 384. Wolcott in Biblioth. sacra vol. I. p. 58. Roeb.]
- P. 196. A. בוּם n. pr. [Situs huius loci bene definitur cl. Robinsonus (Palaest. I. 360) prope ed-Burweh, ubi extant ruinae, quae *Beit Sur* بيت صور vocantur (v. Wolcott in Biblioth. sacra 1843. I. p. 56).

- Cf. John Wilson the Lands of the Bible I, 385. RoED.]
- P. 196. A. בית תִּשְׁבֵּץ n. pr. Hanc urbem recte agnovit Robinsonus in ruinis prope vicum *Ain Schems* conspicuis (Palaest. III, 224 sqq.). In nomine hodierno عین شمس (i. e. fons solis, quamquam fons ibi non invenitur) certe pars veteris nominis servata est. Eandem urbem habuisse nomen תִּשְׁבֵּץ (v. p. 196. B. lin. 6), contra Relandum (Pal. p. 168. 656) Robinsonus demonstravit l. l. p. 226 sq. Ges.
- - תִּשְׁבֵּץ n. pr. [hodie vicus Tefüh תִּשְׁבֵּץ] v. Robins. Palaest. II, 700. RoED.]
- P. 197. B. lin. 22 scrib.: Ps. XXII, 7. Ges.
- B. extr. leg.: cf. supra v. בג p. 177. B. Ges.
- P. 199. A. lin. 7 scrib.: Exod. XIV, 7 pro Iudd. XIV, 7. Ges.
- P. 203. A. lin. 30: Verba יִתְבַּחֵן לֵב, XI, 11 verte: (peccatum) *quod ne animadverbit quidem* ullus hominum. Ges.
- - יִתְבַּחֵן Dan. VIII, 16 inter Eulaeum fluvium, puta, inter utramque eius ripam, vel sequere Ch. Bened. Michaelis sententiam, qui, Forte, inquit, Eulaeus ibi flexuosus aut in duo pluraque brachia scissus erat, ita ut loquens visus fuerit *medio inter fluvius illos aut brachia loco* constitisse. Ges.
- P. 204. B. בִּירָה. Cf. Benfey Monatsnamen p. 192. Ges.
- - בִּירָה, quae fortasse hic quaeris, vid. s. rad. בָּאָר p. 176 ibique Add. RoED.]
- P. 205. A. אֶמְקָא עֵמֶק תְּבֵרָא fortasse nomen plantitiei fuit prope planitiem Replaim, ad hanc enim regionem spectat commemoratio fruticum בְּבָאִים 2 Sam. V, 22—24. Nomen igitur habuisse videtur ab illo frutice, quamquam facile concedi potest, poetam Ps. LXXXIV, 7 ad plorationis significatum alludere. Ges. [Abulwalid. בְּבָאִים exponit מֹרֶס *morus*: quod arbitrarium est. RoED.]
- P. 206. A. בָּרַב pr. *fidū*, prorupit, i. q. affine בָּרַב. Ges. lex. man.
- P. 207. B. בְּלָדָה n. pr. contr. ex בְּלָדָה filius litus, litigator, v. בְּרָדָה p. 349. A. Ges.
- P. 210. A. אֶמְסַלְלָא מֶלֶךְ אֱמִיִּי. Not. [Bar-Bahluli verba אֱמִיִּי verte: *et suntum est* (hoc nomen אֱמִיִּי) *de voce אֱמִי* (i. e. אֱמִי). RoED.]
- B. בְּלָדָה num. 3. Locum Jes. X, 4 infra s. rad. בָּרַב p. 315 retractavit Ges.
- P. 211. B. בָּבֶל. [In inscriptionibus cuneatis vet. Pers. nomen Babel est *Babirus*, in babilonicis auctore Opperto (in Zeitschr. der D. Morgenl. Ges. vol. VIII. 1854. p. 595) *Babilu*, scriptum quattuor litterarum elementis, quorum primum notat portam (בָּב), talm. בְּבָא), alterum signum est dei (*ilu* = אֱלֹהִים), tertium Saturni, quartum denique notionem urbis exprimit, ita ut significatio nominis sit: *porta dei Saturni*. — Istakhrī, Ibn Haukali et Jakuti temporibus parvum oppidum بَابِل nomen gerens adhuc extabat prope ruinas veteris urbis, v. Istakhrī ed. Moeller. p. 49. lin. 8. Ibn Haukal apud Abulfilad ed. Paris. p. 304. Lex. geogr. Marāsid ed. Jaynholi. T. I. p. 113. Ruinas urbis nuper descriperunt Layard discoveries in the ruins of Nineveh and Babylon, Lond. 1853. 8., p. 530 sqq., Fresnel in Journ. asiat. 5. ser. T. I. et II. 1853. RoED.]
- P. 212. B. תְּבֵרָה [sic enim scriptum extat Ps. LVIII, 9, non תְּבֵרָה, ab Abulwalide exponitur حِلْزَان *limax*, a Tauchumo in lex. talmud. Murschid limax certe planis verbis describitur. RoED.]
- P. 213. A. תְּבֵרָה. Locus talmudicus ab Abulwalide allatus non Gemarae est, sed Miscbn. Bechoroth VI, 2.
- B. בָּלָם. [Interpretamentum *χαμαίων σακαμβύρος* Theodotianis est, Symmachus explicat: *sycomoros* habens, ut Chaldaeus. RoED.]
- Radices a לֵעָ ordientes non sub לָעָ, sed sub לָעָ congregavit Ges.
- P. 214. B. בְּרָהּ n. pr., contr. ex בְּרָהּ i. e. filius lingua, loquax, v. בְּרָהּ p. 349. A. Ges.
- P. 215. A. בְּרָהּ (contr. ex בְּרָהּ filius circumcisionis i. e. circumciscus, cf. בְּרָהּ p. 349. A.) n. pr. m. 1 Par. VII, 33. Ges. lex. man.
- P. 220. A. בְּרָהּ num. 10: De בְּרָהּ Gen. XLIX, 22 alter statuit Ges. s. rad. בְּרָהּ no. 1. p. 1176.
- B. בְּרָהּ n. pr. De vico Jehna vid. Irby and Mangles travels p. 182. Correspondance d'Orient V. p. 373 sq. Ges. [Cf. Robins. Pal. III. p. 230. RoED.]
- - בְּרָהּ num. 1 [idem oppidum videtur fuisse, quod alibi בְּרָהּ vocatur. RoED.]
- P. 222. B. בִּי. In Targg. non solum בְּבֵי adhibetur, sed etiam בְּבֵי cum venia a te Gen. XLIII, 19. XLIV, 18. Ex. XXXII, 31 Pseudoj. Cf. talmud. בְּבֵי id., et בְּבֵי מִטָּה petit veniam Ps. LXXII, 11 Targg. Ges. [Adde sententiam Ewaldi Lehrb. d. hebr. Spr. §. 101, c., qui בִּי curtatum dicit ex אֲבִי particula, cf. supra Add. ad p. 8. B., et Maureri, qui בִּי breviter dictum putat pro שְׁמֵי אֲבִי *audi me*. RoED.]
- P. 223. A. lin. 9 scrib.: שְׂדֵהֶם. Ges.
- P. 224. A. lin. 13 dele verba: „Sed non — dantur.“ Nam בְּבֵי apud Onkelosum potest esse i. q. בְּבֵי princeps sacerdotum. — Ibid. בְּבֵי num. 2: Cf. sanscr. *pati* dominus, maritus. Ges.
- - בְּבֵי num. 4: [Hoc sensu frequentatur aeth. ባለ: et amhar. ባለ. (Isenberg. diction. I. amhar. p. 83, item pers. خدایند, v. e. خدایند ای. i. e. hoc morbo praeditus. RoED.]
- B. בְּבֵי num. 5. *Baal*: vid. Monumm. phoenic. p. 348, Münter Religion der Babylonier p. 16 sqq., Movers die Phönizier I. p. 169 sqq. Ges.
- P. 225. A. בְּבֵי vid. בְּבֵי p. 4119.

- P. 226. B. lin. 21 scrib.: composita. Ges.
 — - בְּלִשְׁאֲזַר [In inscriptione quadam Babylonica Rawlinson invenit nomen *Bel-schar-zar* (vel *Bel-sar-ussur*, ut legit Oppertus, v. *Zeitschr. der D. Morgenl. Ges.* vol. VIII. p. 598), ut filii regis Nabonnedi. Hinc ille argute concludit, Belsazarum, qui forte urbi praefectus fuerit, ad hostibus interfectum esse (ut est in libro Daniehs). ipsum vero regem, ut narret Berossus, Borsippam (i. e. hodie-rum Birs Nimrud) fugisse et superstemt mansisse. Vid. litteras Rawlinsoni in Athenaeo Londinensi 1854. mens. Mart. p. 341. Sed tamen restat altera difficultas, quod Belsazar in libro Dan. V, 2. 11. 13. 18. 22, ut Baruch. I, 11. 12, filius non Nabonnedi, sed Nebucadnezaris exhibetur. RoED.]
- בצע P. 228. B. lin. 19 inf. scrib.: *commiue* ea. Ges.
 בצק P. 230. A. בְּצֻקָּתָא n. pr. i. e. terra lapidosa, quae se tollit. Ges.
 בצר — B. גְּצָרָא. Glossam Abulwalidis ex hoc loco transcripsit Fuerstius in Concordant. hebr. Ges. [et quidem cum sphalmate فَاغْفَصَا, ubi scribendum erat وَالْفَصَا, pro فَاغْفَا recte posuit حدًا, male autem אֶלְלַפְטָא וְכֵן אֶלְלַפְטָא. RoED.]
- P. 231. A. בְּצֻקָּתָא num. 2. Bosram, Idumaeae urbem primariam, non eandem cum Anrauitica Bostra, sed intra ipsos Idumaeorum fines et eo quidem loco sitam fuisse, ubi nunc extat vicus parvus *Busairae* nomine (بُصَيْرِي demin. vocis بَصِيرِي), Ramerit, Iltizigii, Robinsoni (Palaeost. III, 125) aliorumque sententia est, eaque mihi quoque nunc probata. Ges. Cf. Lex. man.
 — - בְּצָרָא m., semel construitur cum fem. ad analogiam vocis יָצַר IIab. I, 10. Ges.
- בקק P. 233. A. בְּקָקָה corrige: בְּקָקָה. Ges.
 — - בְּבָקָה. Cod. Samar. ter cum art. היבק. Ges.
 בקר P. 234. A. lin. 8 lege: iisque femininis. Ges.
 — - בְּקָרָה: de tempore antelucano Ruth. III, 14. Ges.
- ברה P. 238. A. בְּרִיתָא. Hand spernenda est sententia a Sam. Lee commendata (lex. hebr. li. v.), בְּרִיתָא proprie non aliud esse atque *coenam, convivium*, a rad. בְּרָה no. 2, quandoquidem *coenari cum aliquo* in Oriente idem fere sit atque amicitium cum eo iungere. In ipsis foederibus iungendis epulatos esse Hebraeos apparet ex Gen. XXXI, 54: bene etiam hoc modo explicatur, quid sit בְּרִיתָא מְזֻנָה (pr. *comestio*) salis, v. מְזֻנָה n. 790. A. Ges. cf. Lex. man.
- ברח P. 239. B. lin. 21 scrib.: sequi. הָ, non: praevio הָ. Ges.
 P. 240. A. adde: בְּרִיתָאָהוּ pro בְּרִיתָאָהוּ, vid. בְּרִיתָאָהוּ. 199. B.
- ברך P. 241. B. lin. 9 sq. scrib.: *diei septimo*. Ges.
 P. 243. A. בְּרָכָה num. 4: E graeco εὐλογία barbarum verbum *oblegium* et hinc germ. vet. *oblei* (venium) ducti Graff. althochd. Sprachschatz p. 101. Ges. [Addo arab. تبركات de donis regi oblatis, ap. Murkhond. hist. priorum regum etc. ed. Vienn. fol. 7. v. lin. 10. RoED.]
- P. 243. A. בְּרָכָה num. 6, a. [Est haec vallis eadem quae hodie vocatur *Wádi Berekid* prope Tekoam. V. Wolcott in Biblioth. sacra 1843. p. 42, cf. Robins. Palaeost. II, 416, J. Wilson the Lands of the Bible. vol. I. p. 386. RoED.]
- ברם P. 243. B. בְּרָם. De huius rad. vi onomatop. vid. Ges. lex. man.
- ברע P. 244. A. בְּרַע n. propr., contr. ex בְּרַע־רַע, cf. בְּרַע־רַע, בְּרַע־רַע. Ges.
 ברק — B. בְּרַקָּה. Cf. aeg. theb. ἐρασε, memph. ἐρασε fulgur. — Sub num. 2. leg.: poet. ipsum telum coruscans. Ges.
 — - בְּרַקָּה: cf. sanscr. *marakata* smaragdus. Ges.
- P. 245. A. בְּרַקָּשׁ n. pr., fort. contr. ex בְּרַקָּשׁ pictor, coll. بَرَقَش coloribus pinxit, cf. בְּרַקָּשׁ n. 349. A. Ges. lex. man.
 — - בְּרַקָּשׁ: cf. sanscr. *spinas* etiam Aquila, Baschi, Kimchi, Studerus et Bertheau interpretantur, D. Michaelis *pyritas*. Ges.
- ברר P. 246. A. lin. 12 [scrib.: בְּרַרְרָא. RoED.]
 — - בְּרַרְרָא. Cf. Roediger. de interpr. arab. libror. histor. p. 34. Ges.
- ברש P. 247. A. בְּרַשָׁא n. pr., i. q. בְּרַשָׁא filius militiae, cf. בְּרַקָּרָא n. 349. A. Ges.
- בשר P. 248. A. B. Ges. in etymo vocis בְּשָׂרָא a Simoni proposito persistit, coll. בְּשָׂרָא et בְּשָׂרָא, vid. Lex. man. — Ad Ps. CII, 6 cf. Thren. IV, 8: בְּשָׂרָא בְּשָׂרָא בְּשָׂרָא. Ges.
- P. 249. A. adde: בְּשָׂרָא chald. i. q. hebr. בְּשָׂרָא *caro* Dan. VII, 5, in st. emphat. בְּשָׂרָא ib. II, 11, de genere humano ibid., בְּשָׂרָא בְּשָׂרָא cuncta animantia IV, 9. Ges.
- בהל P. 250. B. בְּהַלָּה a maturitate (i. q. בְּהַלָּה matura se. viro) virginem dici potuisse arbitratur Ges. Cf. Lex. man. [Erat hoc Fürstii commentum in Concordant. h. v., in Lexico nuper ab eodem reiectum. RoED.]
- בחה P. 251. B. בְּחָה. dele verba: „decima bathi pars בְּחָה dicebatur“, nam non bathi sed Ephae pars decima est. Ges. [Ceterum de ambitu lunae mensurae vide supra dicta in Add. ad v. יָצַה. RoED.]
- 3
- P. 252. A. De figura litterae ג, qualis in monumentis phoenicis aliisque comparat, vid. Ges. monum. phoen. p. 22. — Arabes in compluribus regionibus, ut in Hégazo, Aegyptio, in provincia Mahra diuoriore litterae ג pronunciationem g retinuerunt. — Commutationis litterae ג cum v exemplis sub num. 1 litt. e. adde: גְּמִדָּר hodie جَمِيدور aeth. ገደገ: castigavit. — Praeterea haec littera palatata quondam affinitatem habet cum ḡ (v. haec litteram p. 1144. A.) et cum aliis sibilantibus, ut גְּרָ coll. שְׂאָרָ, שְׂאָרָ, שְׂאָרָ. Ges.

- P. 255. A. lin. 4 scrib.: **שָׁנָה גִּבְעָה**. Ges.
- P. 258. B. **גִּבְעָה**. [Vid. Thomson in Biblioth. sacra vol. V. 1848. p. 6—8. J. Wilson the Lands of the Bible vol. II. p. 400 sq. ROED.]
- P. 259. A. **גִּבְעָה** [In glossa Abulw. leg. **التقدير** pro **التقدير**. ROED.]
- P. 260. A. Paulo accuratius inter nomina **גִּבְעָה** et **גִּבְעָה** distinguit Ges. in Lex. man. nova editione, q. v. [Hoc videtur certum esse, **גִּבְעָה** **בְּגִבְעִין** Jud. XX, 10. et **גִּבְעָה** ibid. vs. 33 esse Gibeam Benjaminitarum s. Sauli, eandemque **גִּבְעָה** vocari Jos. XVIII, 28 (itaque corrige quae sub **גִּבְעָה** p. 260. B. leguntur). De aliis locis, ut 1 Sam. XIII, 3. 16. XIV, 5. 16, adhuc dubitare licet. Vicus, qui hodie vocatur *Geba* **جبع**, non est Gibe Sauli, ut Robinsonus Palaest. II, 325 staturat, sed **גִּבְעָה**, vid. eiusdem viri docti dissertationem subtilem in Biblioth. sacra 1844. p. 598—602, ubi praeterea probat, Gibeam Sauli in colle situm fuisse, cui nunc nomen est Tuleil el-fil **تليل الفول** (cf. Palaest. II, 569). Secus statuit Knobel. ad Jes. X, 29. ROED.]
- B. **גִּבְעָה** [hodie vocatur *el-Gib* **الجيب**, v. Robins. Palaest. II, p. 352 sq. ROED.]
- P. 261. A. **גִּבְעָה** [Ad Ex. IX, 13 cf. Add. ad **גִּבְעָה**. ROED.]
- **גִּבְעָה** [In glossa Tanchumi scrib.: **تعميس** pro **تعميس**. — In verbis ex Abulwalidis opere allatis primum corrige **تَرَجَمْتَه**. Deinde mendum latet in verbo postremo, quod Gesenius pro lubidine scripsit **بَارَطِب** i. e. in tenero, non, ut ipse vertit, in involuero suo. In Schnurreri apographo legitur **بأطرب**, ad marginem autem Schnurreri indicavit, partem vocabuli extremam in codice ipso esse incertam. Equidem auctorem arbitrari scripsisse **بأطرب**, quod de plantis dicitur, quarum flores adhuc latent in involucriis s. folliculis suis (kam.: **التحرف ما كان في أكمامه النبات**). Apud Judam denique (lin. 4 inf.) corrige **غلافه**. ROED.]
- P. 263. A. **גִּבְעָה** domina, de regina, ut saepe gr. **δέσποινα**. Ges.
- B. **גִּבְעָה**. Non displicet Redslolii etymon, cui **גִּבְעָה** ortum videtur ex **גִּבְעָה**, **גִּבְעָה**, et hoc quidem ex **גִּבְעָה** (ut **בְּרַבְרָה** ex **כִּרְכַּר כִּרְכַּר**, **שִׁרְשִׁירָה** ex **שִׁרְשִׁירָה**, a rad. **גִּבְעָה** texit. Ges. [Cf. lat. *lectum* a legendo dictum, gr. **στέγη** a verbo **στέγειν** tegere, germ. *Dach* a verbo *decken*. ROED.]
- P. 264. A. **גִּבְעָה**. Huius radieis prima significatio sistatur *incidere, secare, secunda penetrare, irrumpere* (Ps. XCIV, 21). Ges., vid. Lex. man.
- **גִּבְעָה** chald.: scrib.: Dan. IV, 12. 20. Ges.
- **גִּבְעָה** num. 2: De **גִּבְעָה** Talmudistarum vid. Neumann astronom. Beiträge I. 34. Ges.
- P. 265. A. **גִּבְעָה**: [adde talmud. **גִּבְעָה** turma. ROED.]
- **גִּבְעָה** *Megiddo* in monumentis aegyptiacis legitur, Champoll. gramm. égypt. p. 160. Post doctam Robinsoni demonstrationem (Palaest. III. p. 412—415) vix potest dubitari, quin Megiddo urbs eodem loco sita fuerit, quo Eusebii Hieronymique tempore erat *Legio*, hodie *el-Lejján* **اللججون**, *planities* quae Megiddantis eadem quae iisdem vocatur *medon* **مدون** **Αγείωνος**, campus Legionis. Ges.
- B. **גִּבְעָה**. *Exempla radicum*, in quibus *ligandi* vis ad *firmitatem et robur* translata est, vid. s. rad. **גִּבְעָה** p. 462. Ges.
- P. 267. B. **גִּבְעָה** num. 3 scrib.: *areola in medio altior*, Beet, Blumenberg. Ges.
- **גִּבְעָה** **גִּבְעָה**, prob. hodiernus vicus *el-Mejdel* **الجيدل**. [Cf. Robinson. Palaest. III, 529—531. J. Wilson the Lands of the Bible II, 136. Imago vici turrisque collapsae exhibetur in Bernatzii Bilder des heil. Landes tab. 34. ROED.]
- P. 268. A. Post e) adde: d) **גִּבְעָה** **גִּבְעָה** vid. s. v. **גִּבְעָה** p. 1513. B.
- P. 270. A. **גִּבְעָה** Prov. XVII, 22. *Faciei* significatio commendatur loco simillimo Prov. XV, 13: **גִּבְעָה** **גִּבְעָה**. Ges.
- B. **גִּבְעָה** lin. 6 scrib.: **גִּבְעָה**, efferendum **גִּבְעָה**, in Keri **גִּבְעָה**. Ges.
- P. 271. A. **גִּבְעָה**. Syllabam huius nominis priorem *regnum* significare, Frachnius ex lingua pelhivica demonstravit, ut in nominibus *Másenderán*, *Makrán* **مكران** contr. ex **مكرا** (**مكرا**) **مكرا** al. v. Frachn. de musei Sprewitz. numis Kuficis p. 93 sqq. Ges.
- P. 272. A. **גִּבְעָה** **גִּבְעָה**, pr. corpus, ut **גִּבְעָה**, cf. gall. *corps*, germ. *Staatkörper*, *Körperschaft*, *Corporation*, lat. corpus republicae, corpus populi, civitatis. Ges.
- P. 275. A. lin. 9 sqq. [dele verba: „Jes. V, 17 **גִּבְעָה** videntur — Jeremiae tempore“. Nam in loco Jes. non **גִּבְעָה** legitur, sed **גִּבְעָה** particip. *migrantes*. ROED.]
- **גִּבְעָה** **גִּבְעָה** **גִּבְעָה** *catulus*, a lactendo dictus. Ges. Vid. Lex. man.
- **גִּבְעָה** [In glossa Tanchumi scrib.: **علي الميم**: **المركبة ميمما اخرى**. ROED.]
- P. 276. A. lin. 17. [In loco Gemarae a Kimchio laudato scrib.: **גִּבְעָה**, et in lin. proxima del. verba: „in quo — ChetInbl“. Certe in novissima lexiçi Kimchiani editione et in ipsis Talmudis exemplaribus, *Baba mezia* fol. 101, a, sic legitur. — Lin. 22 scrib.: **גִּבְעָה**. — Ceterum ad etymon vocis **גִּבְעָה** conferas arab. **جَبَسًا** et **جَبَسِي** *induruit* terra, manns etc., **جَبَسِي** *cutis aspera*. ROED.]
- [Ad rad. **גִּבְעָה** pertinet etiam: **גִּבְעָה** (fort. spurcus, vel asper) n. pr. m. 1 Par. II, 47. ROED.]
- B. [De **גִּבְעָה** nuper disputarunt Thenius ad 2 Reg. XVII, 6, Bertheau ad 1 Par. V, 26, Jaynholl histor.

- פִּרְמָהָא Bar Ali cod. Goth.: اللجاج (i. e. contumacia, pertinacia, impudentia, inopinata oppressio, perseverantia), Lex. Adl.: لجاجه وقاحة فحاحة اجترأ: „importunitas, molestia, audacia.“ פִּרְמָהָא Bar Ali: فَرْمَهُا (i. e. contumax, pertinax, impudens, inverecondus, perseverans, demens), Lex. Adl.: ججور فميج: „importunus, gravis, molestus, impudens, audax.“ Lex. Adl.: مباحك مجاس: „importunus, audax, impudens, molestus, petulans.“ مباحكة صفيقة الوجه: Lex. Adl.: صفيقة الوجه: „importuna, impudens“ etc. Lex. Adl.: لجاجه وقاحة جسارة: „importunus, petulans, audax.“ Lex. Adl.: ججور وقح مجتري: „contumax, audax, restitans.“ Adde: صفيقة petulantia Ephr. I, 522, C. et petulans ib. 541. B. — Abunde haec docent, radici صفيق inesse notionem strenuae aulaciae, contumaciae, inopinati impetus, quae quidem omnia me iudice procedunt a primaria notione rigoris, cf. arab. جمد. Roed.]
- P. 292. A. גַּזְרִי. Chald. סַרְרִינְיָא non est hinculus, fustis, ut Buxtorf. contendit, sed pugnis (Faust), ponitur enim pro hebr. אֶזְרָה. Nasoraem autem אֶזְרָמִי Cod. Nas. III, 6, lin. 12. 13. 17 sine dubio baculum significat, quo percutitur, I, 186 et 190 autem spinam dors. Chald. denique אֶזְרָמִינְיָא tum brachium (Pseudoj. Exod. II, 5), tum ulna (Iud. III, 16) est, ut in locis Talm. a Buxt. allatis. Ges. [Ceterum ego baculum non ab amputando dictum puto, sed a rigore, v. supra. Roed.]
- גַּזְרִי — B. גַּזְרִי oppidum hodie Gimzu vocatum, paululum ab oriente Lydidae situm, v. Robins. Palaest. III. p. 271. Ges.
- גַּזְרִי — In digerendis huius radicis significationibus a Schultensii sententia aliquatenus discedit Ges. in Lex. man.
- גַּזְרִי P. 293. B. גַּזְרִי. Significationes huius particulae aptius dispositas v. in Lex. man. — 1, a. dele locum Prov. XIX, 2, nam ibi vertendum: etiam in imprudentia nil boni, item locum Gen. XVI, 13, ubi גַּזְרִי pertinet ad proximum verbum וְהָלַם, nec non Job. VII, 11 et Ps. LXXI, 22; adde autem Jes. XXX, 33. Ges.
- P. 294. A. lin. 16 adde: גַּזְרִי ter positum Jes. XLVIII, 8. — Ad 3, a: Ps. CXXXIII, 1: יְהוָה גַּזְרִי una omnes. — גַּזְרִי vid. etiam Jes. XXVI, 12. Ges.
- P. 294. B. גַּזְרִי no. 4 pro „advers. tamen, sed“ scrib.: etiam i. q. vel sic, nihilominus. Quae sub no. 3 sunt גַּזְרִי etc. pone post no. 4. Ges.
- P. 295. A. lin. 11 scrib.: nique in exercitu etc.
- גַּזְרִי — B. lin. 2: Cf. sanscr. पारुवाक fur, a पारुवा latins. Ges.
- גַּזְרִי P. 296. B. גַּזְרִי. [Terminatio huius vocis גַּזְרִי persica est. Roed.] Cf. Benfey, Monatsnamen p. 190 sq. Ges.
- גַּזְרִי — lin. ult. Dele verba: „et de — aromatiferis.“ Ges.
- P. 297. A. גַּזְרִי. Adde pluralis formam גַּזְרִי 2 Par. XXIII, 9. Ges.
- גַּזְרִי — B. גַּזְרִי mugil. Legitur 1 Sam. VI, 12. Iob. VI, 5. Cf. sanscr. et zend. gau-s bos, lat. cava i. e. vacca Col. VI, 24 fin., germ. Kō, Kuh, Grimm. gr. germ. III, 327. Ges. [Rad. sanscr. gu sonare, ut ku, kü, khu, unde ved. gō vox, pers. گو, dicere, cogn. gr. βοῦ, βοῦν, lat. bovare, boere, hinc βοῦς, bos. Roed.]
- P. 298. B. Post rad. גַּזְרִי rad. quadril. inusitata. Arab. تَجَعَّتْ ut et تَجَعَّتْ contracta in se fuit res [sese contraxit vir ut assiliret], جَعْتَمٌ vir pusillus et macer, جَعْتَمَةٌ vel جَعْتَمَةٌ n. pr. tribus arabicae.
- Hinc גַּזְרִי (vir pusillus et macer) n. pr. filii Eli-phasi Gen. XXXVI, 11. 16. vid. Roediger, Versuch über die himjar. Schriftmonum. p. 38. Ges. [Cf. Ibn Duraid, genealogisch- etymolog. Handbuch ed. Wüstenfeld. Götting. 1854. 8. p. 300. Olim גַּזְרִי a Gesenio explicabatur „tactus eorum“: id quod merito rejicit. Roed.]
- גַּזְרִי P. 299. A. גַּזְרִי. Cf. syr. حَصْبٌ concameratus, fornice tectus. Ges. [Ceterum lin. 10 ab imo scribe: chald. עַל-גַּזְרִי. Roed.]
- B. גַּזְרִי chald. ala. Ortum videtur ex hebr. גַּזְרִי. Ges. Lex. man.
- גַּזְרִי. [Juda b. K. ms.: اجنحة عسكرة]
- גַּזְרִי P. 300. B. גַּזְרִי scabies Deut. XXVIII, 27, sed Lev. II. cc. qui scabie laborat. Ges. [Imo in Lev. etiam est scabies, licet scabiosum quodque significetur, abstr. pro concr., ut in iisdem locis עַזְרִי, עַזְרִי. Roed.]
- גַּזְרִי no. 2: prob. is collis, qui apud Josephum b. j. V, 4, §. 2 Βεζῆθα vocatur, sec. Schlessner. et Hitzigium. Ges.
- גַּזְרִי — Etymologica vid. s. rad. גַּזְרִי. Ges.
- גַּזְרִי P. 301. B. גַּזְרִי. Hodie mons Garizim vocatur Gebel et-Tûr v. Robins. Palaest. III, 317. Ges. [Cf. Junybnll ad libr. Josuae Samaritanorum p. 242. Roed.]
- גַּזְרִי P. 302. A. גַּזְרִי sors. Plur. ubique est גַּזְרִי, nusquam

גורג'ים, itaque hoc delendum. — Lin. 2 inf. scr. iacienda. Ges.

גורג' P. 303. B. *gura*: etiam Iem. Jer. 11, 33. Ges.

גורג' P. 304. A. *gura* lin. ult. [Iuda b. K. ms. quoque גורג'ם. Idem verba בגורג'תקום Joel. I, 17 explicat *في مواضع ازبالمم الجورفة* Roed.]

גורג' P. 305. A. *gura*. Niph.: Huc refer בגורג' corrasa i. e. divitiae corrasae Job. XX, 28. Vertice: *evanescent proventus domus eius, opes eius evanescent die irae eius*. Cf. אגורג'. Ges.

— B. *gura* no. 2. [Non siliquae granum ut pondus minimum in usu erat, neque granum hordei, quale *gura* fuisse nuper Saalschuetzius contendit, sed globuli aenei vel ferrei, obvis similes, et eiusmodi obolum Hebraici vocabant בגורג'. Cf. Boeckhii metrolog. Unters. p. 58. Roed.]

— *gura* [Iluius urbis vestigia vidit Rowlands Anglus in loco גורג' 3 hor. a Gaza meridiem versus sito in valli quae hodie „Wady Gaza“ vocatur, ubi ruinae sunt خربة גورג' ad viam quae Khalasam ducit. Vid. Williams the Holy City ed. 1. p. 488. Roed.]

P. 306. A. lin. 3. [Syr. *gura*, non *gura*, ut scripsit Gesenius, est graecum *γυραστρα* vineacea semina, acinorum nuclea. Idem error infra recurrit s. v. תורג'נים p. 527. A. Ceterum gr. *γύραστον* sine dubio ex semitico גורג' ortum duxit, eodemque videtur pertinere *γυργόμοις* vel, ut Saïdas scribit s. v. *ἄλα, γυργόμοις* adj. epitheton olivarum. Roed.]

— *gura*. Pro בגורג' 1 Par. XX, 3 legendum locum geminum 2 Sam. XII, 31, iudice Moversio krit. Unters. über d. Chiron. p. 84. Ges.

גורג' P. 307. A. בגורג' no. 3: Pro בגורג' Ezech. XXVII, 28 in quibusdam exemplaribus legitur בגורג' *migróschöth*, teste van der Hooght. Ges.

גורג' - גישם - Maurero auctore verbum onomatop., cf. germ. *giessen*. De *Pual* v. mox addenda ad גישם. Ges.

— גישם no. 2. [גישם Neh. VI, 6 cum terminatione arabica, ut in nominibus quae in inscriptionibus Sinaïticis leguntur, v. e. עמר, ארשן, ארשן; erat enim גישם ille, qui et גישם vocatur, homo Arabs (גישם Neh. II, 19. VI, 1), vid. Tuch. in Zeitschr. der D. Morgenl. Gesellsch. vol. II, 1848. p. 396 et vol. III, 1849. p. 139. Roed.]

— גישם: Pro בגישם Ezech. XXII, 24 potius leg. גישם = גישם *Pual* verbi גישם. Vulg. *compluta est*, pluvia rigata est. Ges.

גורג' P. 308. A. גורג' terram a globarum copia appellatam (i. q. גורג' a גורג' globa) putabat Redsdobus. Ges.

גורג' - B. גורג' no. 1. [Vide 2 Sam. II, 9, ubi leg. גורג'. ה. אגורג' v. Thenius ad h. l. et Ewald. hist. pop. Israel. vol. III, p. 145 ed. 2. Adde Hitzgii disputationem de Gephyraei in Zeitschr. der D. Morgenl. Ges. vol. IX, 1855. p. 741 sqq. Roed.]

— גורג' vid. rad. גורג' infra p. 848. B. Ges.

ד

דאד P. 309. B. Ad rad. דאד pertinet etiam דאד, quod locum invenit s. rad. דאד pag. 335. A. Ges. [Syracicum *دَاد* lexicographorum glossis illustravit Larsow de dialector. I. syr. reliquis, Berol. 1841. 4. p. 17 sqq. Roed.]

דאד P. 310. A. דאד: dele verba „Malum quietem poët. — opponditur mors.“ Ges.

דאד P. 311. A. דאד. Cf. etiam Buxtorf. lex. talm. col. 2102 s. v. דאד. Ges. [Pro *דאד* scrib. *דאד*, Roed.]

דאד P. 313. B. דאד non semel legitur c. acc. pers., ut dictum est lin. 9 inf., sed bis; adde Gen. XXXVII, 4. Ges.

P. 314. A. lit. ג, lin. 5 inf. adde: etiam sq. ג 2 Sam. VII, 19, quanquam in loco gemino 1 Par. XVII, 17 est ג. Ges.

P. 315. A. דאד no. 2, *insidiatus est, exitium paravit*. Haec significatio tribus locis, quibus adhibita est, certa ratione non efficitur; est enim in his quoque locis *loqui, colloqui*. Vid. Lex. man. Ges. [Equidem arbitror, 2 Par. XXI, 10 pro דאד corrigendum esse דאד *et perdidit*, quod in loco gemino 2 Reg. XI, 1 legitur; Gen. XXXIV, 13 ויאמרו *et locuti sunt*, coniungendum cum ויאמרו vs. 14; Ps. CXXVII, 5 demique דאד *est litigare in porta* i. e. in foro cum *adversariis*. Roed.]

P. 317. B. דאד Jos. XXI, 28. XIX, 12. 1 Par. VI, 15 [cur non idem oppidum fuerit, quod hodie vocatur *Dabburija* דבבורי, ego non video. Roed.]

P. 318. B. lin. 8. [Dele דאד. quod est gr. *δαιμόνεα*. Roed.]

דאד P. 320. A. דאד *Dagon*: Bocharti sententiae accedunt Hamaker. miscell. phoenic. p. 168 et Movers die Phoenizier I, p. 590. Ges. [Adde Movers in Encyclop. Halensi sect. III, vol. XXIV, p. 405, et Ewald. über die phönik. Ansichten v. d. Welterschöpfung, Gotting. 1851. 4. p. 13. Roed.]

דאד - דאד - [Apud Abulwalidum pro דאד ex דאד, quod est in apographo Geseniano, coniecit *والاشتهار* et sic denovo *والاشتهار* pro *والاشتهار*. Nilul igitur his verbis inest, quod *cippi* notionem habeat, quae Gesenium offendit. Roed.]

דאד P. 321. B. דאד [Abulwalidus quoque Jos. loco adhibet arab. جمع, loco Jerem. *دأد*.]

דאד - דאד [lin. 5 pro דאד leg. *دأد*. Locus Muschiae est Schlabbath c. 18. § 2. Roed.]

P. 322. A. דאד *Dardanos* esse infra s. v. דאד p. 1266. B. dixit Ges. [Cf. de hoc aliusque populorum terrarumque nominibus Gen. c. X memoratis doctam Knocheli diss.: Die Völkertafel der Genesis. Giessae 1850. 8. Roed.]

— B. דאד: Dahas equites sagittarios cum Medis et

- Elymaeis nominat Liv. XXXV, 48 coll. XXXVII, 38. 40, acerrimos omnium bellatores Ammian. Marcell. XXII, 8. Adde Arrian. exped. Alex. III, 28, 13. [III, 11, 4. V, 12, 3]. Saint-Martin (mémoires sur l'Arménie I, 74) Baharum terram fuisse ceusset provinciam, quae hodie *Dailik* appellatur. Ges.
- P. 324. B. **דודקאיים** Maudragorum *vernalem* agi in S. S. locis, cuius poma mense Maio maturescant, verbis **דודקאיים** Gen. XXX, 14 vincitur, quum mandragora officinarum autumno demum fructus proferat, vid. Tach. ad Gen. l. c. Ges.
- P. 329. B. **דודקא** Huic radici vicinae sunt **דודקא**. Dele quae scripsi de radice quadam inusitata **דודקא**. Ges.
- P. 330. B. [adde: **דודקא** m. et alid. i. q. hebr. **דודקא** (a circumcundi significatione hebraea). **דודקא** i. q. hebr. **דודקא** Dan. III, 33. IV, 31. Roed.]
- P. 332. B. cisterna probabiliter dicta ab eiactuatione aquae, rad. **דודקא** iecit, cf. **דודקא** p. 358 sq. et p. 568. Ges. [*Dothau* hodie nomen collis est cum fonte et ruinis in planitie Jerseel parte orientali, qui locus plane convenit cum verbis Eusebii cumque iis quae in S. S. leguntur, vid. Ed. Robinson. in Zeitschrift der D. Morgenl. Ges. vol. VII. 1853, p. 47 (= Biblioth. sacra 1853. Jan. p. 122), et Van de Velde Reise durch Syrien u. Palaest. ed. germ. I, p. 273 sqq., qui paulo ante Robinsonum locum recognovit. Roed.]
- P. 333. A. **דודקא** lin. 16 lege: hoc enim vestimenta notaret etc., delebis verbis: „non est vc. graecum, et si esset“. Ges.
- B. **דודקא** dele verba: „Congruit gr. *διόζωα*“. Ges.
- P. 334. A. **דודקא** adde: Dent. I, 1. Ges.
- P. 336. A. post lin. 3 adde: **דודקא** rad. chald. i. q. hebr. Part. pl. **דודקא** (Kethub) vel **דודקא** (Keri) *iudicum munere fungentes* Est. VII, 25. Ges. Lex. man.
- P. 337. A. infra adde: **דודקא** 1 Par. I, 6 varia lectio pro **דודקא** loc. parall. Gen. X, 3, ubi multi codd. cum intpp. graecis et latt. scribunt *Riphath*, v. **דודקא**. Ges. Lex. man.
- P. 338. A. **דודקא** Pu. Jer. XLIV, 10 potius: *contritus est* (poenitentia). Ges.
- P. 339. A. **דודקא** Pi. lege Jes. XXXV, 6. Ges.
- P. 340. A. **דודקא** n. pr.: Phoenices habent n. pr. *Δελμασιάρτος* (Joseph. c. Ap. I, 18) i. e. *עשתרתה*. **דודקא** liberatus ab Astarte, v. Monument. phoenic. p. 406. Ges.
- B. **דודקא**: Pro **דודקא** Prov. XXVI, 7 facilius fuerit cum R. Juda Chajuz, R. Iona et nonnullis codd. legere **דודקא** = **דודקא**, a rad. **דודקא**. Ceterum dele **דודקא**, verum enim est **דודקא**. Ges.
- P. 342. A. post lin. 3 adde: **דודקא** (lacrimans) n. pr. filii Nahori. Gen. XXII, 22. Ges. Lex. man.
- B. **דודקא** — **דודקא** lin. 10 dele verba: „In linguis occidentibus — transfertur“. Ges.
- P. 343. A. **דודקא** no. II, Not.: Mehora de significationibus radicis digerendis docuit Hupfeldus in Zeitschr. f. d. Kunde des Morgenlandes T. III, p. 399. Ges.
- P. 343. B. **דודקא** [Abulwalidis glossam, quam hic legis *معنى الهلاك ودمر*, maucaam et imperfectam esse suspicor. In ipso apographo Gesen. sic scripta est: *בדמי ימי אלהא בל אלהאך ודכר פיה* **דודקא** רמי **דודקא** *معناه الهلاك* **דודקא** *وذكر فيه*. Roed.]
- P. 344. B. **דודקא**: De huiusmodi radicibus, quae in **דודקא** desinunt, aliisque his vicinis docte disputavit Hupfeldus in Zeitschr. f. d. Kunde des Morgenl. T. III, p. 397 sqq. Ges.
- P. 345. A. **דודקא** n. pr.: Jos. XXI, 35 pro eo reponendum videtur **דודקא**, vid. **דודקא** no. I, c. pag. 1292. A. Ges.
- B. **דודקא**: **דודקא** in relatione antiquiore (1 Reg. IX, 18 Kethub) eadem urbs videtur esse, quae alibi **דודקא** vocatur, „in deserto“ videlicet Iudaea deserto (**דודקא**) adeoque in ipsa „terra“ Iudaea (**דודקא**) sita, vid. Movers die Chronik p. 210: pro qua Paralipomenon auctor (2 Par. VIII, 4) posuit Palmyram **דודקא** et, quo hanc suam fictionem adornaret, Hamathae mentionem iecit. Ges. [Simleem, etsi non eandem, in hac quaestione difficillima dirimenda rationem secuti sunt Thenius ad 1 Reg. IX, 18 et Hitzigius in Zeitschr. der D. Morgenl. Ges. vol. VIII. 1854. p. 222 sqq. Sed ea quoque consideratione digna sunt, quae Ewaldus (hist. pop. Israel. T. III. p. 344. 377) et Bertheau (ad 2 Par. VIII, 4) commentati sunt. — Ceterum non „passim“ legitur apud scriptores, sed mendans est codicis Lugdunensis (vid. Lexicon geogr. *مراسد الاصلاح* ed. Juyboll. T. I. p. 198. annot. 7), alibi semper hoc nomen scribitur **דודקא**; illud autem **דודקא** *Tadmîr*, secundum idem lexicon geographicum (l. I. p. 200) ab oriente Cordubae situm, nec Palma potest esse, ut conieciatur Casirius, neque ullo modo cum Tadmor coniunctum est, ut Hitzigius l. c. demonstravit, qui ne Palmyrae quidem nomen ad palmas pertinere contendit. Roed.]
- **דודקא** est coniectura Dav. Michaelis; apud Bar Bahlulum et in Lex. Adler. legitur **دودكاه** *دمشق الشام*. Hitzigius in Zeitschrift der D. Morgenl. Ges. vol. VIII. 1854. p. 222) sibi persuasit, **دودكاه** esse sauser. *tadmîrskha* i. e. qui oculos habet rubore suffusos, idque epitheton Dionysii quondam fuisse, a quo urbs illa nomen accepit. Roed.]
- P. 348. B. post **דודקא** adde: **דודקא** m. pr. inf. verbi **דודקא** *tenuitas, subtilitas*, hinc *pannus tenuis et subtilis* Jes. XL, 22. Ges. Lex. man.
- P. 349. B. **דודקא** [In verbis e Tanchumi lexico allatis illud **דודקא** sine dubio mendosum est. Ipsum apographon Gesen. habet **דודקא** *בה אלדורא* **דודקא** *והו אלדורא* **דודקא** *והו אלדורא*, quod sic videtur emendandum esse: *והו אלדורא וסאני בד אלדורא וסאני בד אלדורא* i. e. et

videntur numerari). Iud. VII, 10: *si te piget de-
gredi* (sc. solum) **דָּגְדַגְתָּ בְּצַרְדֵּי אֶתְּהָהּ וְיִצְרָחְךָ** *degrede-
re tu eum Para puero tuo.* 1 Reg. XX, 20: *cripuit
se Benhadad rex על-כַּסִּים וְהָרָשִׁים equo insidens
et equites* i. e. *cum equitibus* nonnullis. Eccl.
VII, 25: **אֲנִי וְאִנְיָ אֲנִי מִבְּרִיתִי אֲנִי מִבְּרִיתִי** *converti ego et ani-
mum meum* i. e. *animo meo* (mit meinem Herzen)
me applicui, nisi forte cum 28 codd. Kenn. et
44 Ross. scribendum est **בְּלִבִּי**. Ges.

P. 395. A. litt. i: **ךְ** disunctive poni, Maurerud ad Jer.
XLIV, 28 priorsus negat, sed nescio an satis cer-
tum exemplum insit verbis 1 Reg. XVIII, 27: **כִּי-
כִי** *si forte meditatio ei est vel secessio vel iter.* Fortasse liceat etiam
recurrere ad Iob. XXVIII, 17: *sapientiae non ac-
quiparatur ad Iob.* **אֲרָמִים וְזָבָרִים אֲרָמִים וְזָבָרִים** *aurum vel vitrum.* Ges.
— B. post k) pone l) pro 2). Ges.
— - Ad aa) adde exempla Iud. VI, 13 (**יִצְחָק**) et Ezech.
XXVII, 2 (**אֶתְּהָהּ**). Ges.

P. 396. B. litt. dd, **β** dele locum Iob. XXI, 6: at ibid.
litt. α adde Ps. XXXI, 12: **וְלִבִּי וְלִבִּי** *et ipsis vicinis
meis.* Ges. [Singularis exaggeratio inest in verbis
1 Reg. II, 22: *cur pro Adonia mulierem expetis?*
אֲנִי וְאֲנִי *inmo pete regnum.* RoED.]

P. 397. B. Quae sub no. 3^a posita sunt exempla pleraque
ad no. 2 revocari possunt, ut Gen. XX, 3: *quam
tamen ea maritum habeat.* Ps. LX, 13: *quam
vanum sit auxilium hominum.* Ges.

רדך P. 398. B. **רדך** n. pr. urbis arabicae, unde textilia (**רִמָּתִים**),
ferrum fabrefactum (**רִמָּתִים**), cassia et ein-
namonum (**רִמָּתִים**) Tyrum advehabantur Ezech.
XXVII, 19. Nihil probabilius, quam agi h. l. de
urbe et emporio *Aden* (**عَدَن**), cui has ipsas mer-
ces tribuit Edrisi I, 51 ed. Jauhert: „La ville
d'Aden est petite, mais renommée à cause de son
port de mer, d'où partent des navires destiués
pour le Sind, l'Inde et la Chine. On y apporte
de ce dernier pays des marchandises telles que
*le fer, les lames de sabre damasquinées, ... la
cannelle, le cardamome, les myrobolans, diverses
étouffes tissées d'herbes et d'autres riches et ve-
loutées* caet.“ Itaque ap. Ezech. reponendum **רדך**
vel **רדך**, nisi forte statues, **רדך** ortum esse ex **רדך**,
Ain litti. abiecto. Ges. cf. Lex. man. [Movers
in Encyclop. Hal. sect. III. vol. 24. p. 355 et
ipse Aden emporium intelligit, sed **רדך** *Uden* se-
cundum Phoenicium pronuntiationem scriptum esse
suspiciatur. De urbe Aden vid. Wellstedti itin.
Arab. ed. germ., Hal. 1812. 8., II, 290—305
et a me notata ibidem, adde J. P. Malcolmson
account of Aden, in Journ. of the R. Asiat. Society
vol. VIII. p. 279—292, Harris' highlands of
Ethiopia vol. I. p. 16 sqq., J. Wilson the lands of
the Bible, Edmb. 1847. 8., vol. I. p. 10 sqq.,
Lex. geogr. ed. Juyaboll. vol. II. p. 241. Mosch-
tarik ed. Wuestenfeld. p. 304. 362. Kazwini ed.
Wuestenfeld. II, 67. Ritter Erdkunde XII, 241—250.

677—702. — Extat quidem in Arabia urbs *Wad-
dan* (**وَدْدَان**), inter Meccam et Medinam sita (Istakhrī
ed. Moellor. p. 12. lin. 8. Lex. geogr. III, 280),
sed mihi quoque in loco Ezech. mendum videtur
in esse. RoED.]

רדב P. 399. A. lin. 2: Scripturam receptam **דָּבָר** in
duo verba distinctum. Nam alia ratione Ver-
s. antiquae a recepta scriptura discedunt. LXX: **דָּבָר
זָדָב** *εὐλόγητος* [ubi **בְּדָבָרֶיךָ** videtur omissum esse,
דָּבָר autem duplici modo, falso utroque, expressum,
nempe **דָּבָר** et **דָּבָר**]. Pesch. **דָּבָר דָּבָר**

(**דָּבָר** - **דָּבָר**). Saad.: **دَابَّرَ** *de* *er*
voraginibus (mare) *Kolsun* (?). Samar. *עַם רַב־עַם*
אֲחֵיהֶם. Gr. Venet. tamen ipsum hebraicum
transcripsit sic: *Ἐταβάρη ἐν λαύρατι*. Ges.
[Salomo Norzi quoque in certis lisque bonis codi-
cibus mss. **דָּבָר** continuis litteris scriptum esse
testificatur. RoED.]

רדג B. **רדג**: Praeter **وزر** cf. etiam **زَعَال** occita de
peccatis dicta. Ges. [Cor. Sur. 29, 12. RoED.]

— **רדג**: Benfey Monatsnamen p. 149 hoc nomen
explicat *ex haéma natum* putatque compositum esse
ex zend. *vahya* melior, quod est Haomaque epitheton,
et *áda* natus. Ges. [Ab isdem verbus ducit Op-
pertus, sed explicat „amieux-né, bien-né“, Journ.
asiat. 1851. Jul. p. 63. RoED.]

— **רדג**: Locum feliciter emendat Movers Chronik
p. 84: **רַב־בֵּית הַשֵּׁנִי אֲבָנֵיהָ**, coll. 1 Sam.
VIII, 2. Ges.

— **רדג**: Benfey l. c. = zend. *vahisti* optima.
Pott Etymol. Forsch. T. I. p. LXIV = pers. **پیشینی**
q. d. paradisiaca. Ges.

;

רדז P. 400. B. **רדז** *lupus*: Hieroglyph. et hierat. *sib, sebi, sibi*
lupus, vid. Champoll. gramm. aeg. p. 73. 83. 84.
proprie autem ramis aureus (Schakal), cuius imaginem
hoc nomen alicubi ascriptum est, v. Rosellini mo-
num. civit. tab. XX. no. 4. T. I. p. 211. *Lupus*
copt. vocatur **سوسوس**. Hodie Aegyptii canem au-
reum quandoque appellant *dhib* i. e. **ذيب**. Ges.
[Vid. Marecl, vocabulaire français-arab. s. v. Cha-
kal. — Fleischeri auctore (v. Schriften der kön.
Sächs. Ges. d. Wiss. 1847. p. 430) **רדז** proprie
notat *abaetum* vel *profugum* animal, a verbo **דָּב**
propulit, abegit, i. q. **خوف و طرد و ساق**.
Kam. . cf. **دَب** huc illuc ivit, **دَحَب** abiit, ut **شَقَدَّ**
et **شَقَدَّ** *lupus*, a **دَحَب** i. q. **دَحَب** (Kam.) abiit,
IV i. q. **طرد** abegit. RoED.]

זָבוּר זָבוּר אֲלֵכֶם Potatore, Putator זָבוּר. Legi זָבוּר pro hebr. זָבוּר ap. Arab. Erpen. Lev. XXV, 3. 4. ap. Saad. Jes. V, 6, et in prov. כֹּזֵם בְּיַדְּכִי אֶזְבוּר כֹּזֵם בְּיַדְּכִי לֹא בְּיַדְּ אֲחֵרִים puta vitem tuam propria tua manu, non alius manu. Cf. melitensia. — Pro זָבוּר III. villosus fuit⁶, lege זָבוּר villosus fuit, verb. denom. a זָבוּר villosa panni superficies, vid. Gauhari lexicon. Est lapsus Golii. Apud Freytag, autem זָבוּר omis-
sum est. Roed.]

P. 421. A. זָבוּר no. 2; [Virgultorum fascis a Persis solem colentibus gestatus (zend. bar'čman, rad. berez crescere) agitur Vendidad farg. XIX, §. 19 ed. Westergaard. vol. 1, p. 470 (Spiegel der neuzeitliche Fargard §. 63. 64, part. II, p. 98 sqq., cf. Rud. Roth ibid. p. 133). Roed.]

— B. זָבוּר: Praeter arab. مزبور cf. زبور psalmi, זָבוּר psalterium. Ges. [مزبور pl. مزبور] de psalmis maxime a Iudaeis Christianisque arabice scribentibus frequentatur, זָבוּר de psalmodum libro legitur in Corano Sur. IV, 161 et XVII, 57 (ubi Hamza lector pronuntiabat זָבוּר i. e. libri, pl. vocis זָבוּר scriptum, a verbo זָבוּר scripsit). Et זָבוּר quoque scriptum librum notat, cuius pl. זָבוּר (libri, v. c. Labid Muall. vs. 8) in Corano potissimum de libris Lucaeorum pseudepigraphis videtur dicit Sur. III, 181. XXXV, 23 (ubi Baidhav: كصحف إبراهيم), XVI, 46. XXVI, 196. LIV, 43. Roed.]

זָבֵק P. 424. B. זָבֵק Jer. XL, 1. 4 esse manuum vincula s. manicas, e vs. 4 apparet. Ges.

זָבֵק P. 426. A. זָבֵק: Quo sensu זָבֵק sit dictum, monstrant verba Jer. XXX, 15: יְהוֹדוּהֶן זָבֵק-שֶׁבֶרְךָ Ges.

זָבֵב P. 428. B. זָבֵב: [In Kimchi verbis lin. 3 ser. כְּזָבֵב pro כְּזָבֵב, lin. 4 כְּזָבֵב, lin. 8 post זָבֵב adde כְּזָבֵב, lin. 9 ser. יִקְרָבוּ pro יִרְבּוּ, et in horum interpretatione poculum (כְּזָבֵב), non solum. Tres loci a Kimchio adhibiti sunt Baba bathra 58, b, Jema 78, b et Cholin 76, a. Roed.]

P. 429. A. lin. 8 [pro „B. Samuel B. Zemach“ ser. R. Simeon ben Zemach Duran. Roed.]

זָרָר — זָרָר: Cf. quae infra s. v. זָרָר salix afferuntur a Ges. p. 1065. B.

זָרָח P. 430. B. זָרָח no. 2, e scrib.: זָרָח הַבְּשִׁי n. pr. regis ducesive Aethiopum, qui Asa regnante Iudaeam invasit 2 Par. XIV, 8. Champollione auctore (Piéris du système hiéroglyph., ed. 2., p. 257) idem ille est, cuius nomen in monumentis Aegyptiis ΟCΟΡΡΗ scriptum est, et qui apud Manethonem sec. Africanum et Eusehium Ὀσσορῶν (scrib. Ὀσορῶν)

vocatur, rex secundus dynastiae XXII. Babasticae, Sesonchis (שִׁישַׁק)-successor. Cf. Rosellini Monument. storici II, 87—91 [Bunsen, Aegypt. III, 128]. Ges.

זָרִים P. 431. B. זָרִים pro זָרִים dictum Jes. I, 7. Hoc verum est, v. Add. ad זָרִי. Ges.

זָרִיע P. 434. A. זָרִיע no. 1: Sicut erat hoc oppidum, ubi nunc extat vicus Zer'ia זָרִיע cum fonte (1 Sam. XXIX, 1) in praecipitio collis ad marginem plantati situs. Vid. imprimis Ed. Robinson, Palaestina III, 395 sqq. Apud Willelmum Tyrium idem locus „patium Gerium“ vocatur, apud Benjam. Tudel. mendose זָרִיע. Ges. [Benj. itin. ed. Asher p. 24: זָרִיע הָיָה זָרִיע וְשָׁם מִנְיָן אֶחָד גְּדוֹלָה. Roed.]

זָרֶה — B. זָרֶה: conflatum e rabb. זָרֶה et זָרֶה = syr. זָרֶה stillavit. Ges. Lex. man.

זָרָר P. 435. B. זָרָר: In Talm. Baba kama f. 92, 2 haec vox significat sturnum avem. Ges. [ut arab. زرزور et زرزور Roed.]

זָרַשׁ — זָרַשׁ: Cf. Benfey Monatsnamen p. 199. Ges.

זָהָר P. 436. B. זָהָר: Benfey l. c. hoc nomen persicum exponit sacrificans, i. q. zend. zahtar. Sed eunucho id parum aptum fuerit. Ges.

ח

חָבַט P. 437. A. חָבַט: Cf. etiam aeg. χαπν, καπ occultare, abscondere. Ges.

חָבֵב — חָבֵב: Cf. Rosenn. bibl. Alterthumsk. I, 2. p. 289 et Tuch ad Gen. XIV, 15. Ges. [Prope Damascus est vicus Dschöbar, جوبار, Johar ap. Buesching., sacer Iudaeis, quod eum pro חָבֵב habent. Vid. Alfr. von Kremer, Mittelsyrien und Damascus, Vienn. 1853. 8., p. 170 sq. Roed.]

חָבֵל P. 439. B. חָבֵל: Fele verba extrema „De aliis doloribus etc.“ nam Job. XXI, 17 חָבֵל sunt sortes, Loose, Geschichte: quod add. sub חָבֵל 1, a. a. Ges.

P. 440. A. lin. 5: De loco Jos. XIX, 29 vid. Add. ad חָבֵל p. 473. B. Ges.

— B. חָבֵל: [Lutherus hoc non rosam interpretatur, sed in Cant. florem („eine Blumen“). ap. Jes. lilia. Roed.]

חָבַר P. 442. A. חָבַר: [Syr. حَبْرٌ et حَبْرٌ Assem. l. c., nec non חָבַר ibid. p. 227 et diss. de Monophys. s. v. Chabura. Roed.]

P. 443. A. חָבַר: vel maculae sunt leopardi (חָבַר, est enim maculosus leopardus), vel potius erygae striae tigris, quum nomen חָבַר hoc quoque animal, ut in lingua aethiopica, videatur complecti. vid. s. v. חָבַר infra p. 889. B. Ges.

חָבַב P. 444. A. חָבַב lin. 8: „extrusor“. Expunge hoc verbum

- monstrosum, quod nescio quo casu, dum plagula tertium castigaretur, irrepit; volui exultantem (locustam), petauristam cum Varrone dixeris. Ges.
- הרד P. 446. A. הרד *Hiph. acuit*: [Prov. locum verto: *ferrum acuit aliquis in ferro, et vir acuit* etc. Vid. quae de הָרַד et הָרַד dixi in Indice grammatico et analyticalico, supra p. 6. RoED.]
- הרד: Pro 1 Par. I, 50 leg. 1 Par. I, 30. Illic est nomen הָרַד, quod nescio an et hic et Gen. XXV, 15, ubi non pauci eodd. miss. et edd. הָרַד, restituendum sit. Ges.
- הרד P. 447. A. הרד no. 2: Job. XIX, 14: הָרַדְנִי קְרוֹבֵי דֵּסִי־שְׁטַנְתִּי *cognati mei* scil. מְקַנְיִי a me, i. e. me deserunt. Ges.
- B. הרד lin. 2: pro דְּמִיָּה scribe. דְּמִיָּה. Ceterum Olshausenius observ. crit. p. 18 pro הָרַד Jes. XXXVIII, 11 ex coniectura poni vult הָרַד (ut ceteri homines qui habitant) *mundum*. Ges. [Ceterum aliter Ilupfeldus comm. ad Ps. XVII, 4. RoED.]
- P. 448. A. הרדקל: Vid. Benfey Monatsnamen p. 202 sq. Ges. [In lingua vet. pers. Tigris fluvius vocatur *Tigrā*, v. inscript. Behist. col. 1, §. 18, cf. Rawlinson in Journ. of the R. Asiat. Soc. vol. XI, p. 159. Benfey die pers. Keilinschriften p. 82. Oppert in Journ. asiatique 1851. Apr.-Mai p. 420 sq. In inscriptionibus Assyriis cuneatis hoc nomen non uno modo scriptum est, Rawlinson dubitanter legit Hattikkar vel Hattiggar (Journ. of the R. Asiat. Soc. vol. XI, p. 428), et De-ig-lat (pronunc. Diglat) in inscriptionibus Behist. parte assyrio-babylonica legit Hincks (in Transactions of the R. Irish Acad. vol. XXII. 1852. p. 341). RoED.]
- הרד B. הרדקל: Varias de hoc nomine coniecturas attulerunt Maurerius Hitzigisque ad Zachar. IX, 1. Ges. [Adde: Ewald. die Propheten I, p. 312, in éphemerid. Gotting. 1852. April. p. 596 et nuper ibid. 1856. April. p. 665, ubi affert nomen idoli in Malug culti הַרְדִּיקָ (pro הַרְדִּיקָ scribe iubet) ap. Cureton. spicileg. syr. Lond. 1855. p. 25 lin. 16. RoED.]
- הרש P. 449. A. הרש: Affinis est rad. קָרַשׁ pr. nituit, hinc קָרַשׁ purus, sanctus fuit, et קָרַשׁ recens, novus fuit. Ges.
- הרד P. 450. A. הרד: [Illic etiam הַרְדָּה (castellum novum) n. pr. oppidi, q. v. infra s. הַרְדָּה p. 513. A. RoED.]
- B. adde: מְהַרְדָּה (fort. conjunctio a chald. Pa. הַרְדָּה coniunxit, Ges. lex. man. s. v.) n. pr. m. Esf. II, 52. Neh. VII, 54.
- הרש P. 451. B. הרש: Ad hanc radicem adde: *Aph. resarcivit murum* Esf. IV, 12. Cf. רָפָא Ges.
- P. 452. A. הרש lin. 11 scrib.: *ne hilum quidem lucri habeo ex te*. Ges. [Add. Coranicum قَتِيلُونَ كَتِيلًا Sur. IV, 52. 79. XVII, 73. RoED.]
- הרש B. הרש: [Ad „thes. append.“ Ges. huc ablegat lectorem, sed nihil dat praeter ea, quae s. rad. אָרַשׁ exposuit in Lex. man. RoED.]
- P. 455. A. הרש: הַרְשָׁה n. pr. oppidi in montanis Iudae, teste Hieronymo (v. Elul) haud procul a Hebrone, Jos. XV, 58. Ibi locorum, unius leucae spatio, in itinere Hierosolyma ducente, ad moscheam Neby Yinnas extant rudera hodie *Halhāl* dicta, v. Robinson. Palaest. I, p. 359, cf. Niehlur itiner. III, p. 69. Ges. [J. Wilson the lands of the Bible I, p. 384. Ibi Nabulusi itiner. Hieros. cod. Berolin. f. 170 recto. RoED.]
- [adde: מְהַרְשָׁה, v. מְהַרְשָׁה pag. 15. RoED.]
- הרץ P. 456. A. הרץ: [Pro הַרְצוֹה Jes. V, 25 in bibliis Bombergianis abisque scriptum extat הַרְצוֹה, v. J. H. Michaelis ad h. l. RoED.]
- הרד P. 460. B. הרד no. 2: [Abulwalidi glossam ita restituo, ut pro verbo, quod Ges. in cod. mss. fere evanidum esse et in apographo suo dubitanter vel צַרְדָּנָה vel יַרְדָּנָה legi posse indicat, ipse autem postea יַרְדָּנָה legit, confidenter ponam יַרְדָּנָה, et post הַרְצוֹה ex ipso apographo Geseniano adiciam אַרְצוֹה, quo facto haec prodit e verbis sententia: *non improbabile est, si הַרְצוֹה* Jes. XXVIII, 15 *repetas a הַרְצוֹה* (Ps. LVIII, 11) *spectandi significatu et veritas: posuimus ei excubitores* (Ges. apogr. אַרְצוֹה, rectius אַרְצוֹה, qui nos praemonent de ea (morte), ubi appropinquet nobis, et tum eam avertemus. RoED.]
- P. 461. A. הרד 2 Par. XXXIII, 19: Vide quomodo huic loco mederi studeat Movers Chronik p. 81. RoED.]
- הרד no. 2 scrib.: *vaticinium* quodvis etc. — In inscriptionibus Jes. I, 1 al. הַרְצוֹה est i. q. הַרְצוֹה, quod et ipsum legitur Nah. I, 1, ut הַרְצוֹה Gen. VI, 9 i. q. הַרְצוֹה Gen. V, 1. Ita bene Hitzig. ad Jes. I, 1. Ges.
- B. הרד: Altera scripturae forma etiam 2 Par. XXII, 6 invenitur. Ges. [Huius regis nomen in obelisco Assyrio legitur *Kha-za-ah-ū*, vid. Hincks in Transact. of the R. Irish Acad. vol. XXII. 1852. p. 322. RoED.]
- הרזק P. 464. A. הרזק: *Hiskiae* nomen apud LXX non Ἐξελτας scribitur, sed Ἐξελτας. Plenior et antiquior nominis forma est הַרְצוֹה (quem *Jehova roborat*) Hos. I, 1. Jes. I, 1. Ges. [In monumentis Assyriis, ut in obelisco et in inscriptionibus Sanheribi extat huius regis nomen *Khasakiyau*. RoED.]
- הרד P. 468. A. הרד no. 1, a, Hab. III, 2: Perbene Hieron.: vivifica quod pollicitus es h. e. imple promissum. Et ita quod Raschi. In membro versus parallelo est הַרְצוֹה. Ges.
- B. הרד chald. *Aph. part. בְּרַחֵי* Dan. V, 19: in plurimis libris הַרְצוֹה, fortassis quia exponebant *percutiens*, a rad. בְּרַחֵי. Ges. [Immo הַרְצוֹה idem est quod הַרְצוֹה, quemadmodum Syri plerumque quidem הַרְצוֹה scribunt, nonnumquam vero etiam הַרְצוֹה RoED.]

- P. 468. B. תִּיאַל : scrib. 1 Reg. XVI, 34.
- ח"י P. 470. A. תִּיהָ א. 2. בְּעֵת תִּיהָ : De simili Syrorum locutione vid. Michael. ad Castell. lex. syr. p. 478. Ges. [Nempe Castellus in lex. heptag. s. v. כַּפְּתִיב syr. haec habet: „כַּפְּתִיב, כַּפְּתִיב, כַּפְּתִיב,“ postea, Luc. 13, 9. Duobus alibi diebus. Nov. 331. Ar. نِعْمَ قَائِلٌ EB. In quibus illud כַּפְּתִיב corruptum est, ut et כַּפְּתִיב, quod in lex. Adler. sine interpretatione ponitur, et Bar Babluli glossa corrigenda לעָמָּא זָבִיל i. e. anno proximo. In graecis Luc. I. e. est εἰς τὸ μέλλον, quod in vers. Harleensi redditur σὺ σὺ δὲδῶμῶ, in Pesch. autem sec. Polygl. Paris. et Angl. editionemque Crumuiensem a. 1846 factam כַּפְּתִיב, sec. Widmanst. tamen ceterasque edd. כַּפְּתִיב. Quod utrum recte explicetur anno proximo, ego non definio. Roeb.]
- P. 471. A. תִּיהָ no. 4: תִּיהָ נֶשֶׁשׁ Ps. LXXIV, 19 praestat interpretari agmen sanguinolentiae i. e. agmen hominum sanguinolentorum, vid. תִּיהָ B, 2 et נֶשֶׁשׁ no. 3. Ges.
- הכח — B. תִּיהָ pr. spectavit (vic. תִּיהָ et aram. סִבָּא, vid. infra p. 1329), inde sq. לְ עֶסְפֶּרְאִית, desideravit aliquid (qs. oculos mentem defixit in alq., germ. ausschauen nach etwas). LXX Iob. III, 21 ἰμείρομαι. Sq. gerundio Jes. XXX, 18: תִּיהָ וְלִתְּוֹבָהֶם et propterea Jehova desiderat vobis denuo propitius esse, nihil magis in votis habet quam ut vobis denuo favere possit. In altero hemistichio respondet תִּיהָ assurgit ad aliquid faciendum, quod prope accedit ad vim arab. لَمَّ, ὀρῆσθαι. Ges., cf. Lex. man.
- הבל — - תִּיהָ: Propria huius rad. vis est nigrum esse, quod in deriv. dicitur de oculorum nigrore coarscante et scintillante, eius nimirum qui vino incaluit, et 1) primum quidem in bonam partem Gen. XLIX, 12: תִּיהָ עֵינַיִם יְנִינָן oculis nigris et scintillantibus a vino, quod ad vini in tribu Iudae ubertatem pertinet; 2) in malam partem Prov. XXIII, 29, ubi תִּיהָ עֵינַיִם nigror radians oculorum (Wuth sprühende Augen) pertinet ad ferociam ebrii. In Gen. I. e. egregie Aquila vertit (ὄφθάλμοι) κατάζοοι i. e. saturati, saturato colore, LXX ζωοποιὸὶ lactifici. sed sec. alios codd. ζωοποιὸὶ [ut Syriam, etiam Prov. I. I.] i. e. vel rutili, vel caesii i. q. זָבִיל, vel, ut in schol. graeco est, θερμοί, δίαυροι. Syr. ܙܘܩ rutili vel caesii (cf. ܙܘܩ scintillant, fulsit, et arab. زَرَق caeruleum et lividum colorem habuit oculus). Nigredinis significationem habes in vic. תִּיהָ denigravit oculos stibio, obscuritatis autem notio in rad. arab. حَكَل secundaria est. Ges.

[Nigrorem habes in rad. תִּיהָ quoque, q. v. Ceterum חַכְלִי sine dubio est i. q. حَكَمَن, sic enim recte

legitur in turcica Kamusi interpretatione ab 'Asim Efendi (non a Wankuli) facta, falso in ed. Calcutt.

חֲמִירָה Pro תִּיהָ autem pone תִּיהָ enim terminatio est illa, de qua egi in gramm. hebr. §. 90, 3, a, ed. 17. Roeb.]

חבר P. 473. A. Adde rad. חֲבֵר, quae in certis codd. Iob. XIX, 3 legitur pro חֲבֵר, vid. ad haec Add. Ges.

הלא — - חֲבֵר arugo: videtur et hoc esse ab aegrotaudo, pr. morbus externus, scabies, lepra metalli, ut arab. حَبْلِي dicitur de pustulis in labio, germ.

Ausschlag. Ges., cf. Lex. man.

חלב — B. תִּיהָ n. pr. oppidi Iud. I. 31: Studerus idem hoc esse opinatur, quod hoc ipso loco חֲבֵר vocatur. Probabilior eiusdem viri docti coniectura, pro חֲבֵר Jos. XIX, 29 ponendum esse חֲבֵר = חֲבֵר. Ges. [Ex his igitur emendanda sunt, quae leguntur in Lex. man. ed. altera p. 309 s. v. חֲבֵר. Roeb.]

— - חֲבֵר Ezech. XXVII, 18: [Sunt, qui non Halebum urbem (Aleppo) intelligant, sed vicum parvum, Heibbum חַלְבֹון nunc appellatum, cum valle cognomine ad Antilibani radices, a septentrione Damasci. Is enim locus vitibus abundat, e quarum uvis vinum paratur, quod optimum per totam Syriam putatur, quum contra Halebi regio, certe nostris temporibus, huius vini fama prorsus careat. Vid. Robinson in Zeitschr. der D. morgenl. Gesellsch. vol. VII. 1853. p. 69 sq., von Kremer Mittelsyrien u. Damascus. (Wien 1853. 8.) p. 184, J. L. Porter in Bibliotheca Sacra a. 1854. m. Jul. p. 450 eiusdemque libr. Five Years in Damascus (Lond. 1855. 8.) vol. I. p. 332 sqq. Roeb.]

חבר P. 475. A. תִּיהָ no. 1: v. תִּיהָ no. 3 (non 2). — no. 2: תִּיהָ Zach. VI, 14 sine dubio vitiose scriptum pro חֲבֵר. Ges.

חלה — B. תִּיהָ Pl.: [Ut aeth. ἡΔΡῚ, ita etiam arab.

حَلْوَان est donum quod iudici datur corruptionis ergo, item honorarium auguris, aliusque generis numera, v. Hariri ed. Sac. 1. p. 68. Saey christom. arab. ed. 2. vol. III. p. 193 sq. Arabes grammatici hoc a dulcedine dictum putant, v. schol. ad Hariri. I. I. Ceterum blanchi saepius est a fricatione dictum, ut in arab. مَلْنٌ et مَلْنٌ, pers. مَسُون. Roeb.]

חלה P. 476. B. תִּיהָ = תִּיהָ: [Hinc simile nomen geographicum extat in inscriptionibus Assyris, eoque is locus prope Niveen videtur insigniri, qui hodie Ninrud appellatur. Vid. Rawlinson in Journ. of the R. Asiat. Soc. vol. XII. Lond. 1850. p. 447 et vol. XV. p. XVIII. Hincks in Transcript. of the R. Irish Acad.

lin. 5 pro **وَأَتَفَرَّج** scribas **وَأَتَفَرَّج**, et in fine addas, quo sententia compleatur. **hortis**: quae omnia codici ms. consentanea sunt. Denique lin. 6 pro **وَيَفْرَجُوا** apogr. Gesen. praebet **וַיִּפְרְגוּ**, cuius in locum substituo **וַיִּפְרְגוּ** i. e. **וַיִּפְרְגוּ**. ROED.]

- P. 511. B. **פִּזְזוּ** Pu.: lege **דִּיצוּ** *annumeratus est, attributus est*. Ges.
- הצר P. 512. A. **הצר**: Cf. etiam aeth. **ቆጸጸ**; circumsepsit, **ቆጸር**: sepes, claustrum, munimentum. Ges. [Amhar. **ቆጸጸ**: et **ቆጸረ**: circumsepsit, **ቆጸር**: et **ቆጸር**: sepes. ROED.]
- B. **הצר** no. 7: Praeter Borekhardum Robinsonum quoque **הצר** putat eo loco fuisse, ubi nunc est Ain el-Hadhera **عين الخضرة**, quod, 18 hor. a monte Sinai remotum, Akabah versus situm est. Vid. Robins. Palaest. I, 248. III, 107. Ges.
- חקה P. 514. A. Inter radd. **חקה** et **חקה** ponit **חקה** rad. inusit, prob. i. q. arab. **حَقَفَ** curvavit se. Inde **חקה** (curvatus) n. pr. m. Esr. II, 51. Neh. VII, 53. Ges. lex. man.
- חרב P. 517. A. **חרב**: Hoc nomine tota illa regio montana videtur appellari, in qua mons Sinai enim, vid. Hengstenberg. Beiträge zur Einleit. ins A. T. vol. III. p. 396 sqq. Robins. Palaest. I, 155 sqq. 195 sqq. 427 sqq. Ges. [Utique **חרב** nomen generalius totius regionis illius videtur fuisse, **סיני** vero nomen ipsius montis. Nihilominus Hengstenbergi claudicat argumentatio; nam falsum est, quod affirmat, post finitam legislationem Sinai nomen nusquam commemorari, vid. Num. XXVI, 64. XXVIII, 6. ROED.]
- P. 518. A. **חרב**. [Quod hic Abulwalidi tributur, est Tanchumi Hierosolymitani, qui in lexico tahaudico al-Murschid inscripto **חרב** speciem foenstae esse autumat. Ipsa eius verba sunt: **ביצת ההרריגיל** *זרוע מן הגורן*. ROED.]
- חרם P. 521. B. lin. 23: „sine ope“ scrib.: sine spe. Ges.
- **חרמון**. [Hermonem montem data opera ante paucos annos exploravit J. L. Porter. Habet ille tria cacumina (hinc **חרמנים** Ps. XLII), quorum summum est ad septentriones versus; in intermedio autem cacumine extant ruinae pervetustae, quae nunc areis Antarae **عنتر قلعة** nomen habent, olim vero, ut Porternus opinatur, ad Baalis templum videtur pertinuisse, cf. **פועל חרמון** p. 225. Vid. J. L. Porter in Bibliotheca sacra, 1854. p. 41—66, eiusdemque opus: Five years in Damascus, Lond. 1855. 8., vol. I. p. 279 sqq. ROED.]
- חרם P. 522. A. **חרם** no. 2: Ind. VIII, 13 **הַחֵרֵם** n. pr. loci esse videtur. Ges.
- חרף P. 524. A. lin. 6: „*iniusta*“ leg.: *iniusta*. Ges.
- חרץ — B. **חרץ** no. 1. [Apud Abulwalidem lege: **المنقورة** *is cui illud (velum oculi) perforatum*

vel cui fissum est. — Item pro **لَقَوْلِهِ** leg. **لِقَوْلِهِم**, in cod. est **لَقَوْلِهِ**. ROED.]

- P. 525. B. lin. 7: **فَطَع** non Abulwalidis glossa est, sed ex Tanchumi Hieros. lexico al-Murschid sumta, vid. infra in hac ipsa pagina, ubi post **فَطَع** omissum est **فَط**. ROED.]
- P. 526. B. **חרץ** lin. 7: [scrib.: *designantur segmenta* (**القطع المتخذا**). ROED.]
- P. 527. B. lin. 14: [Dele verba: „*et huic similes*“. Nam verba **ومن مشابهة** abrupta sunt neque ad ea pertinent quae antecedunt, sed ad dicti tahaudici explicationem a Gesenio omissam. ROED.]
- חרר P. 528. A. **חרר** no. 3. scrib.: **חרר** it. infra scrib.: **Pilp**. Infim. **חרר** etc.
- B. **חרר** [De Haran urbe diligenter atque copiose disputat Chwolsohn in libro „Die Sabelier und der Sabelismus“ vol. I. p. 303 sqq. ROED.]
- חרש P. 529. A. sub no. 5. scrib.: **חרש** pro **חרש**.
- חשב P. 531. A. **חשיף** (**חשיף**) de grege parvo: prob. referendum ad rad. arab. **حَسَفَ** *propulit* gregem. Ges.
- חשב — B. **חשב** no. 3: **חשב** Vulg. bis quidem *plumarium* (Exod. XXVI, 1. 31), in ceteris autem locis reddidit *polymitarum*, et **חשב** *opus polymitarum*. Vid. p. 1310, ubi accuratius exponitur, quomodo **חשב** et **חשב** inter se differant. Ges.
- P. 533. A. adde: **חשב** (**חשב**) (*compos. ex **חשב** **חשב** ratio in indicando, foit. iudex sapiens*) n. pr. viri. Neh. VIII, 4. Ges. lex. man.
- חשר P. 536. B. lin. 10: [scrib.: **לְקוֹלֵימ**. ROED.]
- חשה P. 537. A. lin. 3: [scrib.: **חשה** pro **חשה**. ROED.]
- Adde: **חשה** (*curatum ex **חשה** qui prehendi, sec. al. contr. ex **חשה** mutuo, ut **חשה** ex **חשה***) n. pr. m. I Par. IV, 2. VI, 5. 28 all. Ges.
- חשב P. 537. B. **חשב**: Et ego nunc originem huius radices malo in *signando notandoque* ponere. Vid. **חשב** p. 723. Ges.
- חשה P. 540. B. lin. 10: **חשה** (**חשה**) ad Niph. rad. **חשה** refero, vid. Ind. gramm. ROED.]

ו

- P. 541. A. **Tet**: scrib. **Teth**, Rabbinus **טית**, LXX in Threnis **Τίθ**. Hoc nomen litterae significasse videtur *convolutum* aliquid vel *contortum*, a rad. **טת**, q. v. *Lee vult netum* = **טת** Ex. XXV, 25. Ges. [Portasse *utrem* notat, ut arab. **تَوَى**, quod et ad figuram litterae aptum fuerit et ad etymologiam. Arab. **كَيْف** *serpens*, quod plurimi accersunt. he-

- braice scribi debuisset טַיִט, טַיִט, quod insolitum est. ROED.]
- טהר P. 543. B. lin. 3 scrib.: טַיִר, et lin. 7: inhaeserat. Ges.
- טוב P. 544. B. lin. 3 scrib.: טַיִב *Hiph.* dele verba „fut. טַיִב“. Ges. [טַיִב] etc. in singulari codd. scriptum extat ubi in reliquis est טַיִב, *Hiph.* verbi טַיִב. ROED.]
- P. 546. A. lin. 22 scrib.: 23 pro 13, et Jes. I, 19; lin. 24: Neh. IX, 36. Ges.
- טיט P. 547. B. טַיִט: Ewald, gramm. hebr. ed. 3. §. 235 [Lehrb. 1855. §. 121, a.] everrendi significatum ducit a pellendo. Hoc utunque sit, certe arab. طَابًا in loco ab Ew. adhibito, Tabari annual. I. p. 60, minime est pellere s. „forttreiben“, sed demittere. Ges.
- טיל P. 548. A. lin. 3 scrib.: טוּל. Ges.
- טיר — B. lin. 20 scrib.: caula. Ges.
- טינן P. 552. B. lin. 2 scrib.: טַיִנָּה. Cf. Michaelis ad Castell. lex. syr. p. 477. Ges. [Add. Delitzsch ad Habac. II, 9, p. 71. ROED.]
- טנא — טַנָּה: Adde: c. Suff. טַנָּה. Ges.
- טנה — טַנָּה: aeth. ἄἰθουσι: idola coluit, ἄἰθουσι: idolum. ROED.]
- טנח P. 553. B. lin. 1: cf. Jomard in Description de l'Égypte VII, 483. — nr. 2: Aqu. παλαιστομάτα, Symm. ἀπαιστομάτα. Ges. [Vid. Theuvis ad I Reg. VII, 9. ROED.]
- טפף P. 554. B. טַפֵּף: Lee in lex. hebr. confert arab. صَفَفٌ familiae multitudo. Ges.
- יאב P. 558. A. lin. 11 scrib.: Duplici modo dicitur. Ges.
- יבב P. 560. A. I. יבב. Hoph. no. 2: scrib. *allatus est* Hos. X, 6. Ges.
- P. 560. B. יבב: *יבב* apud Phoenices quoque nomen mensis fuisse, nuper cognovimus ex inscriptione Esmunazaris regis lin. 1. ROED.]
- P. 561. A. יבב: Syr. صَفَفٌ est etiam fluxus et refluxus, auctore Thoma a Novar, p. 265. Ges. [Nempe صَفَفٌ aestus marini. Diluvii significatum habet ap. Ephr. II, 367, C. Bar Ali: صَفَفٌ العظيم والسيل والطوفان. Lex. Adl.: = طوفان. „s. alluvies, fluxus.“ ROED.]
- יבב: Phoenicibus *arictem* appellatum esse, nunc certo scimus ex inscriptione Massiliensi lin. 7. Vid. Movers plönice. Texte II. p. 49 sqq., Munk Pünseription plönicienne de Marseille p. 34. Ewald Jahrb. f. bibl. Wiss. 1848. p. 204. ROED.]
- יבץ P. 562. B. יבץ: hodie *Täbäs*, v. Berggren Resor III. app. p. 18, ed. germ. II, 266, Robinson Palæst. III, 389. Ges.
- יבש P. 563. A. יבש: Adde: b) n. pr. viri 2 Reg. XV, 10. 13. 14. Ges.
- B. יבש: Pro terra *continente* opp. mari etiam arab. يَبَسٌ Castell. Ges. [Saadias aliique Bibliorum interpretes Arabes haud raro pro hebr. הַיַבְשָׁה ponunt اليَمَسُ. ROED.]
- יגה — יגה: I. יגה: Origo vel est in *dolendo* coll. יגה, vel in anhelando et *gemendo* coll. יגה. Ges.
- ירה P. 567. B. litt. ee: Adde Gen. XLI, 42: annulum dedit ירה. XL, 21: dedit poculum ירה. Ges.
- P. 568. B. ירה no. 8: Jes. LVI, 5 ad nr. 6 potius videtur pertinere, verte: dabo eis *locum* et nomen etc. Ges.
- ירה: Neh. XII, 8 sic emendandum est, ut Lee in lex. hebr. fecit, ut scribatur ירה, ut legitur 1 Par. XXV, 3. Ges. [Cf. Neh. XII, 24. ROED.]
- ידי P. 571. A. ידי no. 1, b: Adde lob. XXIV, 1: ידי. Ges.
- P. 581. B. ידי: Nominibus propriis ab incipientibus addenda sunt, in quibus illud ירה curtatum est, haec duo:
- ירה (prob. pro יהרה quem Jehova impulit) n. pr. regis Hebronitici Jos. X, 3, et
- ירה (pro יהרה quem Jehova audit) n. pr. m. 1 Par. III, 18. Ges. lex. man.
- ייה P. 586. B. lin. 15 a fin. leg.: *paseret asinos*. Ges.
- יין P. 587. B. sq. יין: hierogl. εἰνασ cum signo terrae peregrinae, Champoll. gramm. égypt. p. 175. Ges. [Comparet hoc nomen in monumentis aegypt. dynast. XVIII, XIX et XXI. Cf. Rosellini monum. storici III, 1. p. 426. Ritter Erdkunde t. V, p. 441. Lepsius in Monatsber. der Berlin. Acad. 1855. Jul., E. Curtius Ionier p. 11. 48. In inscriptione Aëocæ regis Antiochus Magnus vocatur *Antiyako Iona* et *Iona rája*, vid. Journ. of the Asiat. Soc. of Bengal 1837. p. 159. Cf. Lassen Ind. Alterthumsk. I, 656 sq. II, 344. A. Weber in Kuhn Zeitschr. V, 223. ROED.]
- יזב P. 588. A. [add. rad. יזב chald. i. q. arab. وازب fluxit, proxi. delapsus est, et elapsus est, evasit, unde duxi chald. *eripuit*: quod quaere infra s. rad. יזב p. 1386. ROED.]
- יזה P. 589. B. יזה n. pr. m. 1 Par. IV, 2. VI, 5. 28 all. Ges. posuit in Addendis ad rad. יזה, siquidem curtatum fuerit ex יזה, in Lex. man. autem refert ad rad. יזה, in יזה contractum sit ex יזה, ut אזה. Ges.
- יזב P. 592. A. rad. יזב, adde: יזב (cui Deus benefecit, forma chald. pro יזב n. pr. 1) m. Neh. VI, 10. — 2) fem. Gen. XXXVI, 39. Ges. lex. man.
- יזב P. 597. A. lin. 6 [dele verbum „barbare“. Abulwalidis glossa haec est: واخرجناه نحن في المستحق الى

walides ms.: قبل انه الاجر من قول ال ناسنه بفايسيم :
לבנים. Et ita quoque Tanchum Hieros. ad Hab.
l. c. ed. Munk p. 33. RoED.]

P. 710. A. כרב : [Aethiopiae loci non pertinet. Nam
ጽዮን; est arab. حَرَاب, et ጽዮን;
nisi fallor, arab. حَرَاة. RoED.]

— - כרבוב : [Hodie nemo praetermittit cum Eucheris
componere grandis mohs taurorum leonumque figu-
ras humanae facie et alatas, quae ex ruinis urbium
Assyriarum erutae et a Botta, Layardo aliisque
descriptae sunt. Vid. imprimis Layard Nineveh and
its Remains vol. II. p. 464, Ravenshaw in Journ.
of the R. Asiat. Soc. vol. XVI. p. 93 sqq., all. RoED.]

P. 711. A. no. 2 scrib. : n. pr. loci, unde sub Zorobabele
Iudaei redierunt Hierosolyma Esr. II, 59. Neh.
VII, 61. Ges.

P. 712. B. כרבב : [Nomen huius urbis *Qarqamesh* in
monumentis Assyriis legit Hincks in Transactions
of the R. Irish Acad. vol. XXII. 1852. p. 337. RoED.]

P. 713. A. כרבב no. 2. [Cf. חרבב in Add. ad rad. חרבב. RoED.]
— B. כרבב no. 3. h. : vid. Robins. Palaest. II, 421
sqq. Ges.

P. 714. A. כרבב : auctore Ferd. Benaryo est sanscr. *kri-
mila* quod habet vermem i. e. colorem coccineum.
— Syriaca מַסְסִיָּה non est coccineum a pers.
سوس, sed *iridis* s. lilii caerulei color, a سوسن
= hebr. שושן lilium, et مَسْسִי pers. مَسْسِ color.

Ges. [Vid. Gesenii diss. II. de Bar Aljo et Bar
Bahlulo p. 23. RoED.]

— B. כרבב : [In glossa Abulw. scrib. اَلْعَرَبِيّ pro
اَلْعَرَبِيّ. RoED.]

P. 716. A. lin. 1 [scrib. فربدة للبل pro فربدة. RoED.]

P. 717. A. lin. 2 [scrib. فربدين pro فربدين. RoED.]
— - فرب no. 3. Zach. V, 7: فرب فربت, i. q. فرب
vs. 8 est operculum orbiculare plumbeum, Hieron.:
massa vel sphaera plumbi. Ges.
— - adde: فرب pl. فربين chald. i. q. hebr. no. 3
talentum. Esr. VII, 22. Ges. lex. man.

כרבש — B. כרבש : Cyri nomen in inscriptionibus persicis cu-
neatis est 𐎧𐎠𐎧𐎡𐎴𐎠𐎧𐎡𐎴 KURUSCH. RoED.]

P. 719. A. כרבתי : [Abulwalides הכרבתי והכרבתי praetoria-
nos e duabus gentibus eius nominis selectos putat
fuisse הכרבתי והכרבתי فسر فيهما الشمشة والقباعة
وما عدا عندي الا قبيلتان من غير شمشة . . . فالاقرب
RoED.]

P. 720. A. כרבתי : [in inser. Assy. *Kaldi*, v. Hincks in
Transact. of the R. Irish Acad. vol. XXII. 1852.
p. 335. RoED.]

P. 721. A. lin. 8 pro XIV, 2 leg. Hos. XIV, 2. Ges.

P. 724. A. lin. 7: [Abulwalides כרבם alios margaritas in-
terpretari dicit (قبيل انه الجوهر), ipse autem aurum
(ذعيب) esse contendit. RoED.]

P. 728. A. ל A, 1 adde: בא sq. לא loci Ps. LXXIV, 17
שב sq. לא loci Zach. VIII, 3. Ges.

P. 732. A. lin. 14: De loco Iob. XVIII, 14 vid. infra s
rad. חרבב Hiph., p. 1176. Ges.

P. 734. B. לא no. 2 in interrogazione etiam Iob. XXI,
16 []. XXI, 11. Ez. XI, 3. Ges.

P. 738. A. לא : hierogl. etiam Ἄλλο Ιαονα, sec. Cham-
poll. gramm. égypt. p. 93. Ges.

P. 739. B. לא no. 2: pro دل روز scrib. دل روز. — Pe
ש. י. י. Jer. LI, 1 vid. s. v. ש. י. י.

P. 741. A. לא no. 2 n. pr.: hodie viciis *Lubban* inter
Bethel et Nabulus situs. Vid. Robinson Palaest. III.
309. Ges.

— - lin. 4 a fin. scrib. לא no. 1 Reg. V, 28.

— B. לא no. 9 officina lateraria sec. plu-
rimis, sed sec. Hitzigium i. q. arab. ملبن *pavi-
mentum e lateribus factum*, v. Frähn ad Hon-Fozlan
p. 16. 119 sqq. et Hitzig. ad I. Jer. Verte: de-
mitte lapides caemento obductos in pavementum,
quod est ad portam domus Pharaonis. Nemp-
e ante portam palatii regis erat *καθόστιαστρον*, ubi
admittebantur, qui Pharaonem adire vellent. Hi
lapides illi struendi, in quibus thronus Nebuca-
drezaris poni posset. Ges. [Praeter eos locos, quos
Fräclinius Hitzigiusque attulerunt, מלבנ
legitur apud Tanchumum Hieros. ad Iud. XIX, 27
et ad I Reg. VI, 31 (vid. ed. Haarbäckert), apud
Abulwalidem s. v. לא no. 2 et s. v. ארבת. Imprimis
huc quadrat locus, quem inveni in Azrakii historia
Meecae (cod. Gothan. 353, fol. 4 verso): ملبن

i. e. pavementum portae Caabae, quod pedibus calcat qui-
cunque illam intrat. RoED.]

P. 745. A. lin. 8 scrib. : לא cum Keri לא 2 Sam. XVIII,
12. Ges. [Praeterea לא effluendum puto id quod
לא scribitur Iob. IX, 33. Vid. Add. ad לא p.
638. RoED.]

P. 746. A. lin. 1 leg. ארמ Lodan. Sic Champoll. gramm.
égypt. p. 151. cf. p. 166 et 204 [ubi mendosum
אראם]. Ges. [Cf. etiam Gud. Heroldi evercitati.
Herodot. spec. III s. rerum Lycharum part. I.
(Marburgi 1851. 4.) p. 6. RoED.]

P. 750. A. adde: לא (pernoctans, manens) n. pr. m. 1
Par. IV, 17. Ges. lex. man.

— B. לא : [Ad etymon imprimis cf. arab. رَوَعَ, quod
sae defuntur: inserta in vas vel in potum lingua
eaque motitata sorbuit bibite camis, nec non לא
deglutivit, et pers. لَمْبِهَره lamhere. RoED.]

P. 752. B. לא no. 2: [lege: لا حمرت vorare iussi
proclum. RoED.]

P. 757. A. لا : [usor. لا, arab. formam لا

praescribit Hariri in Saeyi Anthol. gramm. p. 50. RoED.]

- לָפַח P. 759. A. [adde לָפַח verb. inusit., fort. i. q. arab. **لَفَّ** congregavit, unde duci possit **לָפַח** agmina, caetervae. Vid. s. rad. **לָפַח** p. 1506. RoED.]
 לָקַח — B. לָקַח: [phoen. יקח accipit, inser. Massil. lin. 20. RoED.]
 P. 760. B. לָקַח no. 2, a, de extore: Ipsum latinum verbum *emere* antiquitus fuit i. q. sumere, accipere, ut Festus ait: unde composita admere, perimere, interimere, eximere, demere. Ges.
 לָשַׁן P. 763. A. לָשַׁן *Ps.*: [Ps. Cl. 5 Keri est **לָשַׁן** sine Metheg, effereendum *melöscheni*, curtatum ex **לָשַׁן**. RoED.]

מ

- P. 766. A.: מָאָה chald. *vas*, vid. Add. ad p. 124 s. rad. מָאָה. An.
 מָגַן P. 767. A. מָגַן: Cf. arab. **مَجَانًا** et aram. **מָגַן** gratis. Ges. lex. man.
 מָגַר — B. adde: מָגַר chald. *Pa.* מָגַר i. q. hebr. מָגַר *proiecit, dicit* Esr. VI, 12. Ges. lex. man.
 מָדָה P. 768. B. מָדָה *Media*: in inser. cuneatis *Mdda*. Ges.
 — adde: מָדָה addito art. **הַמְדָה** n. pr. (pers.) patris Hamani Esther. III, 1. VIII, 5. Ges. lex. man. [De articulo hebraeo in nomine persico dubito. Compositum videtur ex pers. *ham* et *dätam* insum, lex. RoED.]
 מָה P. 770. B. מָה: Zach. II, 6 verte: *quanta futura sit latitudo eius*. Ges.
 — מָה (Mihel) et מָה (Mihra): [semel tamen מָה Mihel et sine Dagesch loh. VII, 20. RoED.]
 P. 771. B. מָה: litt. c, cum אָל: adde Jer. XXXIX, 11. Ges.
 מָהה P. 772. A. מָהה: [מָהה in Lex. Adler., quod e Bar Bahluli opere maxime excerptum est, explicatur מָהה i. e. moram faciens, tardus, minime vero מָהה, cunctationes⁶⁴, ut scripsit Castellus. מָהה autem idem Castellus falso legisse videtur pro מָהה i. e. moram faciens, tardans. Sed utrumque ad rad. מָהה pertinet. RoED.]
 מָהה — מָהה Jes. 1, 22: [Plura exempla ex poetis Arabum collecta dedit De Sacy comm. Harir. ed. 1. p. 391. RoED.]
 — Ad rad. מָהה pertinet: בְּמָהה (prob. filius circumcissionis i. e. circumcensus, pro בְּמָהה, v. בְּמָהה p. 349, A.) n. pr. m. 1 Par. VII, 33. Ges. lex. man.
 מָה P. 773. B. מָה: litt. A: pro „*sicut tale*“ scrib. *tale quid* Sed mihi nunc Ps. LXXIII, 15 loco verborum מָהה videtur scribendum esse מָהה *sicut haec* i. e. *talia*. Ges.

- P. 775. B. מָה no. 1: **מהמהמה** Jes. LXIV, 6 pro dictum existimat Ewaldus gramm. hebr. ed. 3. §. 96 [Lehrb. ed. 6. §. 62, a], non male. Ges.
 מָה P. 778. A. מָה: cf. copt. **maue** genus, species, modus, et similis significationum series in aeth. **ḤCḤP**: effigies, species (Art). Ges.
 מָה P. 779. A. adde: מָה (recessus) n. pr. m. 1 Par. VIII, 9. Cf. מָה p. 823. Ges.
 מָה — מָה: Cf. copt. **maue mori**, mors, et **maue** (basuur. **maue**, theb. **maue**) mori, **maue** occidere. Ges.
 מָה P. 780. B. מָה: De vino aromatibus mixto vide quae infra dicuntur s. rad. מָה Ges. [Praeterea reputa verba מָה Cant. VIII, 2. RoED.]
 מָה P. 781. A. מָה: scribe: II. מָה, eique radiei praemitte haec:
 „I. מָה rad. inusit., quam apud Syros *extendendi* significatum habuisse testes sunt Bar Ali et Bar Bahlul. Hi מָה reddunt **تمطى** extensus est, et Bar Ali مَطَى التمطى extensio, adde مَطَى funes lanci, chald. מָה tapes, quo lecti sternuntur, et arab. ماز aequaliter *distendit* utrem, ut fit eum implendo. Inde non male derivatur
 מָה *tendicula* Obad. 7: **ישמענו בנזר התהיה** ponunt *tendiculam sub te*. LXX. **ἔσθρα**. Vulg. *insidiarum*. Syr. مَطَى id. Targ. **תהיה** offendi- culum. Vide Tingstadii suppl. ad lex. hebr. p. 24, qui ad illud etymon commendandum bene observat, Prov. 1, 17 verba מָהה ab Alex. interprete exponi *ἐκτρέψαι δάκρυα*. Minus apte alii hoc ve. ad rad. מָה revocarunt, quandoquidem dellectandi potestas in lingua arab. refertur etiam ad falsum et mendacium (مَزور falsum, mendacium, مَزور mentitus est, cf. syu. مَزور), sed flagitat tamen contextus *insidiarum*, non *mendacii*, significatum, quamobrem illud magis placet⁶⁵. Ges. [Simplex etiam مَطَى est i. q. مَطَى „pandiculatus est“ sec. Lex. Adler. RoED.] Ceterum aliud مָה v. s. rad. מָה p. 412, B.
 — מָה: Ex Vulg. [in qua legitur: „Mamzer (Edd. vett. Mazer), hoc est, de seorto natus“] hoc voc. arripuit Sedulius carm. 5, 256: Mamzeribus populis in deteriora volutus, et Venant. carm. 5, 5, 75: Christicolae ut cernunt tunc agmina manzera iungi. Ges. [Idem vocabulum apud Syros invenitur teste Lex. Adler., ubi legitur: مَطَى = مَطَى = بندوق, ولى زناء, „Nothus, Spurius, non iusto matrimonio natus“]. Neque aliud videtur esse aeth. **ḤCḤC**: quod in libro Henochi legitur c. 10 vs. 13 ed. Laur. (vs. 9 ed. Dillm.), ubi in graecis

- P. 807. A. לָמֶן: Pro לָמֶן - יָד Chronista ponit simplex לָמֶן, vid. Movers, die Chronik p. 205. Ges.
- מֶסֶךְ P. 808. B. מֶסֶךְ: [Vini conditi usum aperte declarat מֶסֶךְ Cant. VIII, 2. ROED.]
- מֵהָ P. 810. A. adde: מֵהָ (fort. σπληγγυζόμενος) n. pr. m. Neh. XII, 36. Ges. lex. man.
- P. 813. A. adde: מֵהָ n. pr. filii Benjamin Gen. XLVI, 21. Sed vid. מֵהָ.
- מֵהָ P. 814. B. מֵהָ: [scrib. Ps. LXXIII, 10. Cf. Index analyt. ROED.]
- מֵהָ P. 815. B. מֵהָ pl. מֵהָ vid. s. rad. צָרָר pag. 1189.
- מֵהָ P. 817. A. מֵהָ: [De terebintho Abrahami vid. imprimis Euseb. demonstr. evang. V, 9. Sozomen. hist. eccl. II, 4. Robins. Palaest. II, 717. Iam LXX diebit singulariter מֵהָ ROED.]
- P. 818. A. מֵהָ: [Legitur hoc nomen in inscriptionibus babilonicis, vid. Rawlinson in Journ. of the R. Asiat. Soc. vol. XII. p. 478; Maridukh illud pronunciat Oppertus, Zeitschr. der D. Morgenl. Ges. vol. VIII. p. 595. Et idem deus quidem videtur fuisse, qui et Nergal מֵהָ vocabatur. ROED.]
- מֵהָ בְּלָדָהּ: [Maridukh pallu danna, ut in monumentis babilonicis legit Oppert, v. Zeitschr. D. M. G. l. c. p. 598. Cf. M. v. Niebuhr, Gesch. Assur's u. Babel's p. 40. ROED.]
- מֵהָ: [Maridukhai n. pr. in inser. cuneatis babil. invenit Oppert, Zeitschr. l. c. p. 595. ROED.]
- מֵהָ P. 822. B. מֵהָ lin. 3 scrib. מֵהָ et lin. 5 קֵטָה Ges.
- מֵהָ P. 828. B. מֵהָ: [Quod attinet ad Abulwalidis verba, in apogr. Gesen. recte legitur lin. 1 زيادة et والتنظيف et lin. ult. والتنظيف pro زيادة والتنظيف. Ceterum R. Tanchum in lex. Talmud. والتنظيف his simillima dat in hunc modum: لم يشهد الباء زيادة على لم يشهد وهو والتنظيف والتنظيف وهو مجانس لقول العرب مشع قصعتك أي استحيها ونظفها وكذلك قال الازنر لانها تتركب وهو والتنظيف ايضا ومنه يقول الازنر في تتركب التذوق لانك حذرو متركب هو. Eandemque interpretationem tuetur Versio arab. ms. (cod. Huntingd. 206) ولم تغسل: ماء لكي تتنظفي
- Abstergere paropsidem arabice dicitur القصعة المشع, ut recte dicunt Abulw. et Tanchum; in Kamusi quidem editione Calentensi legitur مشع conj. V, at Kam. Ture. habet conj. II. In verbis Kam. lege فيها ROED.]
- P. 830. B. مֵהָ: syr. مֵהָ et مֵהָ, auctore Hupf. in Zeitschr. f. d. Kunde der Morgenl. II. p. 437. Ges. [Equidem priorem tantum formam مֵהָ novi. ROED.]
- P. 834. A. מֵהָ no. 1: semel cum ironia concedentis est Iob. XVII, 10. מֵהָ - מֵהָ. Ges. [Semel מֵהָ in submissa petitione adeo post nomen subst. ponitur, ita tamen ut deinde post verbum repetatur Num. XII, 13: מֵהָ מֵהָ מֵהָ. Videtur hoc modo magna pingi animi affectio. Quamquam insolitum hoc dicendi genus facile tollitur, si scripseris מֵהָ, auctore Ewald, Lehrb. d. hebr. Spr. §. 246, ed. 6. p. 538. ROED.]
- P. 835. A. מֵהָ: [Thebarum nomen copt. est Tape, demot. Tep, vid. Brugsch numerorum demot. doctr. p. 17 sq. eiusdemque Lettre à M. le vicomte E. de Rougé (Berol. 1850. 4.) p. 40 sq. Hieroglyphica nominis scriptio duplex est, quarum una „domicilium Ammonis dei“ significat, altera Apet eadem est atque coptica, praeterquam quod articulus -t postpositus est. Vid. Lepsius, Chronologie der Aegypter I. p. 272. ROED.]
- מֵהָ P. 839. B. מֵהָ n. pr. Mercurius: [Huius dei statua anno 1854 c. ruinis, quae nomen Nimrud habent, eruta nunc Londini in museo Britannico asservatur. In cuneatis inscriptionibus assyriacis et babilonicis nomen dei legitur Nabu, isque litteras scribendique artem hominibus aperuisse dicitur. Vid. Rawlinson in Journ. of the R. Asiat. Soc. vol. XII. (Lond. 1850.) p. 445. 466. 467, et in Athenaeo Londin. Apr. 1854. p. 465. Hincks in Transact. of the R. Irish Acad. vol. XXII. (Dublin 1852.) p. 302. Oppert in Archives des missions scientif. vol. V. cah. 5. (Paris 1856.) p. 179, qui Sardanapali V, Sanheribi nepotis, verba in tabula quadam scripta in hunc modum reddidit: „Sardanapale, roi du monde, roi d'Assyrie, à qui le dieu Nebo et la déesse Ourmit ont donné des oreilles pour entendre et ouvert les yeux pour voir, ce qui est la base du gouvernement. Ils ont révélé aux rois, mes prédécesseurs, cette écriture eunéiforme. La manifestation du dieu Nebo . . . du dieu de l'intelligence suprême etc.“ Apud scriptores Armenios Nabog, apud Arabes نموت vel نموت (نابو), vid. Chwolsohn die Sabier (Petrop. 1856) vol. II. p. 22. 159. 161 sqq. 809. ROED.]
- مֵהָ: [In inscriptionibus babilonicis et in plurimis lateribus babilonicis hoc nomen legitur Nabukudurusur, v. c. in inser. Darii Behistun. part. babil. col. I. lin. 37 (in parte persica Nabukudraçava). Vid. Rawlinson in Journ. of the R. Asiat. Soc. vol. XIV. p. CIII et p. 9. Oppert in Zeitschrift der D. Morgenl. Ges. vol. VIII. 1854. p. 598. Haec igitur forma nominis cum ea maxime congruit, quae in Jeremiae et Ezechielis libris obvia est, et cum graeca Ναβουκωδρόσοος. De significatione autem adhaec nil certi defini potest. ROED.]

- P. 841. B. נב n. pr. urbis, vid. Add. ad rad. נב.
- - נב: [Contra eorum sententiam, qui hoc nomine Nabataeos appellari putant, acriter nuper disputavit Chwolson in libro multa et varia doctrina referto, quem de Sabus conscripsit (Petrop. 1856.) vol. I. p. 698 sqq. Roeb.]
- P. 849. A. א no. 2: cum He locali נב 1 Reg. II, 40. Ges. [Pro נב 2 Sam. XV, 18 scribendum נב, vid. Ewald hist. pop. Israel III, 177 ed. 2, et Theinus ad h. l. Roeb.]
- P. 852. A. lin. 12 dele verba „Adhaerendi — transp. נב.“ Radix נב ad eam verborum prosapiam pertinet, quam s. r. נב indicat, et proprie est pulsare, germ. *stossen*, cf. impr. chald. נב forrit, eorum petiit. Ges.
- P. 854. A. l. נב Pi: [נב 2 Reg. XVII, 21 non ad Pi., sed ad Hiph. pertinet, v. Ind. analyt. Roeb.]
- P. 855. B. א chald. area: potius ad rad. א pertinet, vid. ad h. rad. Add. Ges.
- P. 856. B. adde: ה (splendor Dei) n. pr. Levitarum nonnullorum Neh. VIII, 7. IX, 5. X, 11. XIV, 19. Ges. lex. man.
- P. 859. B. adde: נב (fort. locus editus, altior, a rad. נב = נב) n. pr. oppidi prope Hierosolyma a parte septentrionali, Jos. X, 32, ubi Saulis tempore Ahimelech summus sacrorum antistes cum sacerdotum collegio habitabat, 1 Sam. XXI, 2 sqq. Hinc locus עיר ה vocatur 1 Sam. XXII, 19, quamquam eius nomen in urbium sacerdotalium indice Jos. XXI, 10 sqq. non legitur. Ahimelech illum, quia Davidem fugitivum Hospitio accepisset esurientemque pane sacro cibavisset, cum octoginta quique sacerdotibus Saul rex interfecit, totamque urbem exeidit penitus et evertit, vid. 1 Sam. XXI. XXII. Noba ad fines Beniaminitarum pertinebat, (etsi inter eorum urbes Jos. cap. XVIII. non numeratur), certe post exilium Babylonicum Beniaminitae reduces ibi considerunt, Neh. VII, 32. Cum He locali נב (pro נב) Nobani versus 1 Sam. XXI, 2. XXII, 9. Ges. Roeb. [Est aliud oppidum prope Lyddam situm, Beit Noba appellatum, quod non pauci cum nostro confuderunt, ut Beniaminus Tudel. (ed. Asher. p. 42 text.). Vid. Robinson Palaest. II, p. 369 eiusdemque lib. Neuere bibl. Forschungen in Palaestina, Berlin. 1857, p. 185. 187. 190. Roeb.]
- P. 864. A. adde: נב (sominus [dormitans]) Jos. XV, 53 Kethib, pro quo Keri est נב (fuga [fugiens]) n. pr. oppidi tribus Iudae, Ges. lex. man.
- B. adde: נב Jos. XV, 53 Keri, n. pr. oppidi. Vid. quae de נב modo dicta sunt.
- P. 865. B. lin. 1 — 2 dele verba: „quo loco — mahim.“ Ges.
- adde: נב (motus, fort. motus terrae) n. pr. oppidi Seboulitarum Jos. XIX, 13. Ges. lex. man.
- adde: נב (fort. i. q. נב) n. pr. oppidi Naphthalidarum Jos. XIX, 27. Ges. lex. man.

- P. 869. B. נב [De verbo, quod in numis Cilicis a Gesenio legebatur נב, alter statuendum est, v. O. Blau in Zeitschr. der d. morgenl. Ges. VI. 1852. p. 481. Deinde quaeritur, num forte נב fuerint lunae stationes viginti et octo, quas Arabes certe simili nomine نبال vocant. — Ceterum Gesenius hic lectores allegat ad Appendicem, ubi nova quaedam dicenda promittit de rad. נב, cui primam volendi significationem erat vindicaturus, quemadmodum fecit in Lex. man. nova editione, q. v. Roeb.]
- P. 870. A. נב: vide de hac rad. Hupfeld in Zeitschr. für die Kunde des Morgenl. III, 400. Ges.
- P. 874. A. נב: Hoc nomen rarius est inter Iudaeos recentiores, sed non inauditum, v. c. Nahumus Medius notatus aliquoties נב in Miscelna tr. Schallb. 2. 1. Nazir 5. 4. Baba Bathra 5, 2, et. Καταναοία = נב. Ges.
- P. 877. B. נב n. pr.: Euseb. in Onomast. Ἰουδαίῳ, ἀλλὰ Ἰούδα, πόλις Ἰουδαίῳ. Ἰουδαίῳ τῶν πόλεων μεγίστην Ἰουδαίων, Ἐλευθεροπόλιως ἀπὸ σημείου ἢ πρὸς νότον ἐν τῇ Λαομαῖᾳ. Eundem vicum magnum Jatta נב reperperit Robinson (Palaest. II. 417. 422 sq. III, 193). Relandus Pal. p. 870 alique etiam verba εἰς πόλιν Ἰούδα Luc. I, 39 ad Juttam referunt. Ges.
- P. 881. B. נב Nineve: [Monumenta huius urbis antiqua quot et qualia his nostris diebus reperta, eruta, collecta, examinata sint, nemo est qui nesciat. Virorum celeberrimorum Botta, Rawlinsonis, Layardi nomina in omnium ore sunt, eorumque scripta cognita omnibus et aestimata. Ipsius loci, in quo urbs diruta iacet, et continenae regionis descriptionem copiosam et accuratam eamque trigonometricis rationibus definitam exhibuit Felix Jones in Journ. of the Royal Asiatic Soc. vol. XV. (Lond. 1855.) p. 297 — 397, addita graphica delineatione tribus tabulis magnis comprehensa. Nomen urbis litteris cuneatis scriptum vir cl. Huicks efferi iubet Ninua, vid. Transactions of the R. Irish Acad. vol. XXII. 1852. p. 328. Idem litteris נב vel נב scriptum in quibusdam numis Achaemenidarum regum animadvertit O. Blau, v. Zeitschr. der d. morgenl. Ges. vol. VI. 1852. p. 486 sqq. eiusque diss. de numis Achaemenidarum aramaeo-persicis. Lips. 1855. p. 5 et 7. Nomen נב etiam regioni proprium est, in qua Kerbela urbs sita est, vid. Lexicon geogr. Marásid ed. Juynehll. vol. III. p. 262, et Νινὴ vocabatur urbs in Cariae et Lydiae finibus sita. Roeb.]
- P. 885. B. נב Necho Pharao: adde, quod anno Jujacimi quarto a Nebucadnezare procho ad Circesium commisso victus est, ut legitur ap. Jer. XLVI, 2. cf. 2 Reg. XXIV, 7. Ges.
- P. 888. B. נב [מאל impetrato rei; donum. Fakh.

- al-Kholaf. p. 5.⁴⁴ Freytag. lex. arab. Tom. IV. p. 355. RoED.]
- P. 888. B. **נַמְנָאֵל** n. pr.: Sic etiam 1 Par. IV, 24 legitur, sed rescribendum est **נַמְנָאֵל**, v. Gen. XLVI, 10. Ex. VI, 15. Ges.
- נמל P. 889. A. **נַמְנָאֵל** *formica*: Cf. פ. 499.
נסה — B. **נַמְנָאֵל**: [In verbis Gauharii lin. 1 pro **נַמְנָאֵל** scrib. **נַמְנָאֵל**. RoED.]
- נסך P. 890. A. lin. 4 a fine: **נַמְנָאֵל** legitur Jes. XXX, 1. — lin. 5 a fine: lege *effundatis*. — B. lin. 2: **נַמְנָאֵל** Ps. II, 6 non est „unxit“ (regem), sed *constituit*, ut praeter Hengstenbergium et Hupfeldum ad h. l. docuit etiam Böttcherus in spicileg. (Lips. 1849. 8.) p. 40 sq. Eodemque referendum Niph. Prov. VIII, 23 et **נַמְנָאֵל** no. 3. RoED.]
- P. 892. B. **נַמְנָאֵל** idolom: [LXX in variis codicibus *Νασαράχ, Αισαράχ, Έσοράχ, Μισαράχ*. Rawlinson in inscriptionibus Assyriacis nomen dei Assarak legit, sed hoc valde dubium mihi videtur. Nec certiora docet Ewaldus, qui confert **נַמְנָאֵל** illud numerum Ciliciorum (sed vid. Add. ad **נַמְנָאֵל** p. 869) et ipsum **נַמְנָאֵל** Zach. IX, 1. Boldenii hallucinationes prorsus mittendae. RoED.]
- נער P. 893. B. I. **נַמְנָאֵל** lin. 3: [pro **נַמְנָאֵל** scrib. **נַמְנָאֵל**. RoED.]
- נפל P. 897. B. I. **נַמְנָאֵל** no. 1 litt. c: [Arab. **نَفَلَ**, etsi de abortu nou dicitur, de fetu vitali in usu est, ut testatur Zamakhshariarius in lexico metaphorarum, quod **نَفَلَ** *أساس المبالغة* inscripsit. RoED.]
- נצב P. 903. A. lin. 4 a fine leg.: auctoribus Lud. de Dieu et aliis. Ges.
— B. **נַמְנָאֵל** no. 4. n. pr. oppidi: hodie Beit Nāsib, vid. Robins. Palaest. II, 660. 665. III, 218. Ges.
— **נַמְנָאֵל**: Hamathae ditio regno Sobaeo contigua quidem (1 Par. XVIII, 3: Davides regem Sobae vicit [et persecutus est] **נַמְנָאֵל** ad Hamatham usque, 2 Par. VIII, 3: **נַמְנָאֵל** *Hamatha prope Sobam*), sed non subiecta erat, certe proprium suum habebat regem 2 Sam. VIII, 9 sq. Ges. [Cf. Ewaldi hist. pop. Israel. III, 199 sq. et Bertheau ad Par. II. cc. RoED.]
- נצר P. 907. A. I. **נַמְנָאֵל**: [**נַמְנָאֵל** Jes. XLII, 6 et XLIX, 8 de mea quidem sententia non ad rad. **נַמְנָאֵל** pertinet, sed ad hanc rad. **נַמְנָאֵל** no. 1 litt. a. RoED.]
- נקד P. 909. B. **נַמְנָאֵל**: [In glossa Tanchumi, quam totam e codice excerptis in libro de origine et indole arabicae libror. V. T. histor. interpr. [Hal. 1829. 4.) p. 10 pro **נַמְנָאֵל** emendandum est **נַמְנָאֵל** quod cum significat, qui oves venundat. RoED.]
- P. 913. B. **נַמְנָאֵל**: [**Narikul** hoc idoli nomen in inscriptionibus cuneatis legit Oppertus, ut et n. pr. *Νηριγλισσός*, apud Ptolem. *Νηρικαλισσος*, eodem auctore in monumentis Babyloniciis Narikulassarum scribitur (Zeitschr. der D. Morgenl. Ges. vol. VIII. 1854. p. 595.), Nergal-shar-uzur secundum Rawlinsonium (v. Athenaeum Londin. 1856. April. p. 523). RoED.]
- P. 914. A. **נַמְנָאֵל**: [„Sanser. *narada* Indian spikenard findet sich im Gage zu Paṇṇi 4, 4, 53 und in *ganarada*, auch *malada* im Kauçika-sutra 51.“ A. Weber Ind. Skizzen p. 75. — *nartaka* autem est arundo karka, v. Lassen Ind. Alterthumskunde I, 289. RoED.]
- נשא — B. **נַמְנָאֵל** no. 1. litt. c. **נַמְנָאֵל** sq. **נַמְנָאֵל** lob. XXII, 26 et 2 Sam. II, 22 potius eodem sensu dictum est ut lob. XI, 15, germ. frei aufblicken zu jem. Ges. [Ut **נַמְנָאֵל** litt. b. apud Persas saepe dicitur **سر آفراری یافتن** capitis elationem nancisci i. e. ad dignitatem evahi. RoED.]
- נשה P. 920. B. adde: **נַמְנָאֵל** (quem Jehova mutuum dat) n. pr. m. 1 Par. VII, 3. — 2) Esr. X, 31; praeterea plurimum Levitarum. Ges. lex. man. [nempe a) 1 Par. XXIII, 20. b) 1 Par. XXIV, 21. 25. RoED.]
- adde: **נַמְנָאֵל** (id.) n. pr. m. 1 Par. XII, 6. Ges. lex. man.
- נשך P. 922. A. **נַמְנָאֵל** litt. b: Deut. XXIII, 20 verba **נַמְנָאֵל** potius de ipsa usura (**נַמְנָאֵל**) dicta esse videntur; verte: (usura) *quae mordet* i. e. vexat, premit. Ges. [Ad litt. a: Aethiopicum **ሰረዘሰ**: Ilen. 10, 13 non significat „mordentes“, sed spurios vel homines spurcos, vid. Add. ad **נַמְנָאֵל** p. 781. RoED.]
- נשה P. 923. A. **נַמְנָאֵל**: Pro „crepusculo matutino“ dicendum mihi erat diluendum. Ges.
- נהך P. 927. B. **נַמְנָאֵל** no. 1 litt. cc: adde Ez. XXVII, 19. Ges.
P. 929. A. **נַמְנָאֵל**: Cf. quae de hierodulis disseruit Moivers. Phoenic. I, p. 678 sqq. Ges.
- נהק P. 930. A. **נַמְנָאֵל**: Ad hanc rad. pertinet **נַמְנָאֵל** et **נַמְנָאֵל**, quae sub rad. **נַמְנָאֵל** posita sunt p. 170. Ges. Vid. ad h. l. Add. p. 73 sq.
— B. **נַמְנָאֵל**: [Ut Saad., sic Abulwalides quoque interpretatur **נַמְנָאֵל**. Klf. RoED.]
- נהר — **נַמְנָאֵל** no. 2: [Quae hic indicatur notio verbi **נַמְנָאֵל**, fere iisdem verbis in lexico Gregoliano sistitur: „Decidit, excidit, praesertim volitando, edens sonum Terr.“ Haec autem Golius effecit ex hac glossa Gauharii (quam Firuzabadus neglexit): **نَهَرَ** i. e. **نَهَرَ** من مرضاها **نَهَرَ** وتنهَر أَي ندرت
- F. u. et i. dicitur de ossiculo dactyli, quod protilit (et decidit) de lapide quo confringitur. — Ad usum illum aramena magis congruit arab. **نَهَرَ** VI sparsim decidit, de folis arborum dictum, v. c. Saeyi chrestom. ed. 2. vol. I. p. 9f. RoED.]

- סבן P. 953. B. lin. ult.: R. Jona סבן et סבנה interpretatur אבן אבן: [nempe arab. الحارث i. e. the-
saurarius. Ceterum cf. سکن i. q. أهل الدار e. d. sac,
domestici, schol. Harir. p. 119 ed. 1. Sac,
سکن de uxore dictum ibid. p. 495. ROED.]
- סבר P. 954. B. סבר [Cf. melit. sakkar. elansit ianuam pessulo
vel vecte, sakhdra pessulus, vectis. Vassalli lex.
p. 590. ROED.]
- סבה P. 955. B. lin. 12: dele numerum I ante סבה. — lin. 7
a fin.: scrib. אשעה. Ges.
- P. 956. B. סבה: adde Augustin. in Ps. IV, Forkel Gesch.
der Musik I, p. 329 sqq. Ges. [J. Ge. Sommer,
bibl. Abhandl. I, p. 1—84. — lin. 8: Ps.
LXXVIII, 8 Abulw. interpretatur قدما. — lin. 11.
scrib.: ut שלמה יצחקי pro רשי. ROED.]
- סבך P. 957. A. סבך n. pr.: nunc صلحاء Salikhad, E. Smith
in Robins. Palaest. III, p. 913. Ges. [Vid. J. L.
Porter, Five years in Damascus, Lond. 1855, 8.,
vol. II, p. 176—186. ROED.]
- סבל — B. lin. 13 sqq.: dele verba סבל — plexuit.
Ges.
- סבלע P. 958. A. סבלע prob. glaber fuit, סבלע pr. lapis glaber.
Cf. arab. صلع calvus (pr. glaber) fuit, صلعة
lapis glaber, صلح et صلح saxum latum et du-
rum, صلعا arboribus nuda terra. Ges.
- - סבלע no. 2: Vid. etiam Robinson. Palaest. III,
p. 60 sqq. 128 sqq. Ges.
- - סבלע unde סבלע locusta: [Cf. arab. سلغف
et سلغف deglutivit. ROED.]
- P. 959. B. סביר Jer. XXXIX, 3 Hitzigius putat esse pers.
"apocillator", et ut nomen muneris ad an-
tecedens, סביר autem ad sequens nomen trahit.
Ges. [Obstat, quod جامگر non potest significare
eum qui poculum ministrat, sed eum qui pocula
conficit, cf. شمشه گر, كوزه گر, كاسه گر. Ce-
terum cf. n. pr. سبیر. ROED.]
- - סביר [In glossa Abulwalid. lin. 3 a fin. scrib.:
فأذا هو من أقوى الأدلة. ROED.]
- P. 960. not.*) lin. 5 a fin. [leg.: הגפנים וסמרי; מרתרים בערלה
Ceterum tertius locus, quem
Abulwalides affert, non est Mischnicus, sed, ut
Kaempffius Pragensis per litteras interrogatus prompto
animo me docuit, in Baraja extat tr. Baha Kamma
fol. 58 b infra, quanquam in nostris editionibus
pro המכביר legitur המשיר. Indicavi mihi idem
vir doctus, Maimonidem ad Mischnae tr. Orla 1, 7
הפרח שטמנו יהיה הפרי הסמרי.
ROED.]
- סמר — B. Ad rad. סמר pertinet למיכה, quod infra po-
situm est p. 1333. Ges.
- סמל P. 961. A. סמל [Vide num hoc ve. aliquo modo coniu-
- cium sit eum gr. σμλλη, q. e. scalprium sculpto-
ris, σμιλεῖν sculptere, σμιλημα opus sculptile.
ROED.]
- סמן P. 961. A. סמן: pr. posuit, constituit, ut aegypt. סמן
est stabilire, ponere, fulcire, scil. transit. verbi
סמן durare, stare = hebr. סמן, copt. סמן ma-
nere. Ges.
- סנר — - סנר [Abulwalid. ms.: والاقشعراز
i. e. quassari horrore et tremere. ROED.]
- B. lin. 5 a fin. scrib.: Targ. Num. XVI, 14. Ges.
- P. 962. A. סנר [Sanheribi Assyriae regis in Ninives
ruinis plura monumenta detecta sunt, palatium
praecepit illud quod prope pagum Koyungik obru-
tum per secula iacuerat. In inscriptionibus cunea-
tis illie in lucem protractis cum aliae eius expedi-
tionibus describantur, tum belli, quod cum Hiskia
Judaeorum rege gessit, mentio facta est: qua de
re vide Layardi, Rawlinsonis, Hincksii, Opperti
scripta, imprimis Rawlinsonis Outlines of Assyrian
history, in „The XXIX annual Report of the R.
Asiat. Society“ 1852. p. XXX sqq. Nomen litteris
assyriis scriptum Hincksii sic legit Sin-akhi-irib,
quod Oppertus in Zeitschr. der D. Morgenl. Ges.
vol. X. 1856. p. 290 interpretatur: Sin (سین)
deus Lunus] fratres auget. ROED.]
- P. 962. A. סנר [Locus Mischnae, quem Abulwalides
laudat, est in tr. Cholin c. 3, §. 7, corrigendum
autem est הפורה. Praeterea סנר aliquoties legi-
tur in Gemara, ut Cholin fol. 27 b. 63 b. 66 a.
b. 67 b. ROED.]
- סנה — B. סנה: Ut hoc retuli ad rad. סנה, sic aequo
iure hic referendum mihi erat סנה cogita-
tiones, quod infra posui p. 1340. Ges. [Ceterum
pro סנה lob. IV, 13 in pluribus codd.
mss. legitur סנה. Ad rad. סנה autem cf. arab.
سنة fissuris affecta fuit manus, et سنة ramus
palmae, cf. סנה et סנה no. 2. ROED.]
- ספה P. 964. A. ספה [שבילת שפיה spica vulpis, quod in
Mischna legitur Kilajim c. 1. §. 1. Pesachim c.
2. §. 5, licet sit avena (Raschi = אבינה), ma-
xime sterilis, αἰγλωπ, tamen non credo Kimchium
sic voluisse appellare id quod Arabibus vocatur
سفة vel سفة (quo verbo Saadias quoque pro hebr.
ספה utitur). Id enim est Medica herba, nobis
Luzerne, in Kamuso explicatur voce اسفست (=
سفة اسفست, in Kam. Turc. اسفست, اسفست
سفة), quae huius herbae persica appellatio est,
arab. quoque فسفة. — Onk. ספה, Pesch.
سفة pabulum, intp. Samar. Gen. 24, 25 et 32
ספה id., et sic vel ספה etiam Gen. 42,
27 et 43, 24 scribendum pro ספה. ROED.]
- ספר — ספר: cf. gr. κόπιεσθαι v. e. Matth. XI, 17. Ges.
- ספן P. 965. B. ספן: cf. amhar. ስፍን: text. e. g. v. l. Isenberg.

- P. 1019. A. lit. lhd. [Scrib.: עֵין הַיַּרְדֵּן (fons diaronis) fons etc. RoED.]
 — — — n. pr. urbis, vid. s. rad. עֵינָה p. 1000.
- עלה P. 1023. B. עֵלָה *Elyph.* no. 2: Ad locum Sab. III, 3 illustrandum affert Jer. XLVI, 9: עֵלָה הַסָּבִיב *erigite vos, equi!* (germ.: bümnet euch, ihr Rosse!). Parall.: insaure, currus! (ras-et, ihr Wagen!). Ges.
- P. 1024. A. עֵלָה subst. fm. 2: „e. acc. conj. עֵלָה“ scrib.: e. acc. disjunct. עֵלָה. Ges.
- P. 1027. B. עֵלָה praep. litt. e: Ad hunc usum nunc refero quodque Dan. II, 1: שֶׁנָּהַל בְּהַרְהוּתָהּ עֵלָיִי *semnus eius fuerat apud eum*, germ.: war dabin bei ihm. Ges. [Equidem in huiusmodi locutionibus semper aliquid inesse puto, quod animum molestia quadam gravatum monstrat. Arabes dicunt: מא כִּתְרַי עַלִי *Chathri* i. e. quod animum meum in me contrastavit. In libro hebraeo עֵלָה מְשַׁלֵּי סְבִיבָא ed. Venet. fol. 49, b: ויהפכו משו עֵלָהי ויהפכו לַהֲקִיָּא. RoED.]
- P. 1030. A. adde: עֵלָה chald., sq. מֶן *super* Dan. VI, 3. Ges. lex. man.
 — — — adde: עֵלָי chald. *supremus, summus*. אֶלְיָאָה Dan. III, 26. 32. V, 18. 21, et suppl. עֵלְיָאָה IV, 14. 21. VII, 25. de Deo summo et unico. In Kethib ubique עֵלִיָּא, ad formam syr. עֵלְיָאָה. Ges. lex. man.
 — B. עֵלְיָאָה: Cf. Robinson. Palaest. III, 46. 172. Ges.
- עלה P. 1034. B. adde: עֵלָה (ingum) n. pr. m. 1 Par. VII, 39. Ges. lex. man.
- עלה P. 1037. B. adde: עֵלָה (quem *abscondit* Deus) n. pr. filii Esavi. Gen. XXXVI, 5. 14. Ges. lex. man.
- עלה P. 1038. A. עֵלָה: Ad hanc rad. revoco עֵלָה (i. q. עֵלָה) n. pr. filius exultationis, v. עֵלָה n. pr. regis Ammonitarum. Jer. XL, 14. Nonnulli codd. suffragante Josepho (Ant. IX, 3) habent בעֵלָה. Ges. lex. man.
- עלה — B. עֵלָה *hirudo*: Maum in modum concinit sono vox sanscrita, quae hirudinem notat, *galukā s. galukā*, sed tamen diversa est et a *gāla* (aqua) dneta. Vid. Pott in Zeitschr. für die Kunde des Morgenl. IV, 36. Ges.
- עלה — — — *stetit*. [Huius significationis in lingua syriaca nunc tantum vestigium extat in deriv. עֵלָה = עֵלָה columna. Alius generis est עֵלָה (nec non עֵלָה secundum Lex. Adler.) baptizatus est, pr. antem immerstus est, se immerst, vid. Barhebr. de amore div. ed. Leng. I, 18. Id. in Horreo ad I. Job. apud Bernst. chrestom. p. 203. Euseb. de Theophan. ed. Lee lib. I, sect. 17. Ephr. II, p. 367. C. (ubi leg. עֵלָה pro עֵלָה) habes hunc significatum in arab. عَمَس immerst, cf.
- עלה el. عَمَس immerst (spec. elahma in vaginam). عَمَس submersit, عَمَس immerst. Cf. Bernstein lex. ad chrestom. p. 378, et Benj. Hayes, qui accuratè hanc rem tractat in Bibliotheca sacra a. 1851. p. 554—563. RoED.]
- עלה P. 1041. A. עֵלָה no. 1: constr. cum plur. pronominis [1 Sam. II, 23]: עֵלָה הָיָה עֵלָה. Ges.
- P. 1042. A. עֵלָה lit. d: [Verbis עֵלָה הָיָה עֵלָה Job. XII, 2 simile est dictum poetæ ap. Ibn Khalikan. ed. Wüstenfeld. no. 6 (P. I. p. 11): وَكَيْفَا أَتَى الْخَالِيَةَ عَمَسًا. — — — עֵלָה no. 2: cf. Cor. Sur. VI, vs. 38, et עֵלָה no. 3. RoED.]
 — B. עֵלָה 1. d: adde Ios. XI, 1: עֵלָה הָיָה. vid. rad. עֵלָה infra p. 1269. Ges.
- עלה P. 1045. A. עֵלָה: Huiusmodi lapis, qui roboris experiendi causa tollitur, arabice appellatur عَمَسًا.
 Ges. [Et sic dicitur رَمَعَ عَمَسًا substitit lapidem roboris experiendi causa. RoED.]
- עלה — B. lin. 20: pro Jos. XVII, 5 scrib.: Jos. XVII, 5. Ges.
- עלה P. 1046. A. עֵלָה no. 2: Quia mensura decimam Ephae partem continens alibi in Pentateuco עֵלָה nominatur, icterico J. D. Michaels in supplementum. ad lex. hebr. s. h. v. et Hengstenbergius Beiträge zur Einl. ins A. T. III, p. 212 עֵלָה non tam certum mensurae genus fuisse continent. sed suppletilem Israelitarum, prob. catinum vel poculum, ut arab. عَمَس. Ges. [Id si concedatur, necesse est et hoc concedas, omnia pocula ista eiusdem fuisse magnitudinis; id enim ex tota illa narratione consequitur. Quae cum ita sint, nescio an multo sit probabilius, עֵלָה certam constituisse mensuram. Quae sententia cum in verbis Exod. XVI, 36: וְהָעֵלָה עֵשְׂרִית הָאֵפָה הָאֵלֶּה (cf. Ez. XLV, 11) et vs. 18: וְהָעֵלָה (ut עֵלָה Ez. XLVII, 3) habet quo notatur, tum veterum interpretamentis commendatur, sicutem LXX nec ποτήριον, neque quātון, nec σκεῦος, nec ἀγγεῖον verterunt, sed ipsum hebraicum posuerunt γουσόφ, Syr. عَمَس, mensura, Samar. עֵלָה id. Saad. وجر زوان, Pers. عَمَس mensura, Raseli: עֵלָה שֶׁם בֵּרֶה. RoED.]
 — B. lin. 10. leg.: tiro Iovae. Ges.
- עלה — — — Post עֵלָה pone עֵלָה eum derivatis v. s. rad. עֵלָה p. 1044.
- עלה P. 1047. A. עֵלָה n. pr. oppoli: usque ad hunc diem Anab *עֵלָה*, v. Robinson. Pal. II, 422. 423. Ges.
 — — — Adde: עֵלָה (concretus) n. pr. m. 1 Par. IV, 8. Ges. lex. man.
- עלה P. 1048. A. עֵלָה II. *Niph.*: [Ios. III, 7 refero ad nr. 2, ut Ewaldus fecit atque David Luzzatto (ap. Ro-

senmüll. scholl. in compend. red.), qui verba tal-
mudica affert: **לִי מְחַל לִי** me tibi sub-
mitto, da mihi veniam, Berachoth f. 28, a. Joma
f. 22, b. Ketuboth f. 67, 6 (quae Rasehi quidem
explicat: **דַּבְרֵיהִי יוֹתֵר מֵדַאי**, et Buxtorf. in lex.:
exoratus sum tibi, responsavi tibi: sed uterque
falsus est. RoED.]

P. 1049. A. **עֵנָה**. Cf. Hitzig ad Ps. IX, 13. Ges. [it.
Hupfeld. ad eundem locum Psalm. RoED.]

P. 1050. A. lin. 4. [leg.: Hengstenberg Christol. II, p.
127. ed. 1. RoED.]

P. 1051. A. Adde: **נִיבְנֵי** n. pr. m. 1 Par. V, 12. Ges.
lex. man.

עָנָה P. 1052. A. **תַּעֲנֵנָה**: hodie vicus Ta'annuk cum ruinis. Schu-
bert itiner. III, 164. Robinson. Pal. III, 387. Ges.

עָנָה P. 1055. A. **תַּעֲנֵנָה**: cf. Robinson. Pal. II, 29. Ges.

עָנָה P. 1062. A. **עָנָה**: adde Robinson. Pal. III, 230 sqq. Ges.

עָנָה P. 1065. A. **עָנָה**: [Cf. Ideier Hlandh. der techn.
Chronol. I, 483. Wieseler chronol. p. 343. Joh.
v. Gumpach alttestam. Studien p. 224 — 236.
Ewald. ad Ps. LXV, 7. RoED.]

— B. **עָנָה** no. 2 **salix**: adde Lev. XXIII, 40, ubi
עָנָה dictum est de salicem frondibus, quae
in festo tabernaculorum gestantur. Ges. [Falmu-
dici constanter utuntur singulari **עָנָה** (Mischna
tr. Succa c. 3, §. 3. 4, c. 4, §. 1. 3. 5, et
Gemara ibid. fol. 42 sqq.), quae forma feminina
communis est in lingua syriaca **عَنْبَة**; eandem
igitur, non **עָנָה**, olim Hebraeis usitatum fuisse
crediderim, licet syriace, certe Lexie. Adleriano
teste, **عَنْبَة** quoque dicitur, cui in lingua hebraea
vel **עָנָה** vel **עָנָה** (cf. arab. **عَرَبٌ**) respondere po-
terat. RoED.]

P. 1066. B. **עָנָה**: vid. Robinson. Palaest. III, 153 sqq.
Ges.

עָנָה P. 1068. A. lin. 1: vid. Robinson. Pal. III, 12. 13. Ges.

עָנָה — B. lin. 13. [leg.: **عَنْبَة**. RoED.]

עָנָה P. 1072. A. **عَنْبَة**: [Apud Saad. Jes. V, 30 **عَنْبَة** sunt
tractus coeli. Ceterum Saadias quoque l. c. e.
عَنْبَة lunam interpretatur, ut Dav. Kinchius. RoED.]

עָנָה P. 1074. A. **עָנָה** no. 2. litt. e: Hodie ab oriente Beer-
sabae est Wadi 'Ar'ara **عَرَبْرَة**, v. Robinson. Pal.
III, 181. Ges. [Cf. J. Wilson the lauds of the
Bible I, 346 sq. RoED.]

עָנָה P. 1078. B. **עָנָה** lin. 12 pro „Pi.“ serib.: Kal. Ges. [Ibid.
lin. 2 pro **عَشْر** leg.: **عَشْر**. RoED.]

עָנָה P. 1080. A. adde: **עָנָה** rad. musit., unde **עָנָה** n. pr.
m. 1 Par. VII, 33. Ges. lex. man.

P. 1082. B. **עָנָה**: [Templum Astartes in urbe Sidon
ab Esmunazare rege eiusque matre Amastoreth,
Astartes antistita (**כַּהֲנַת עֲשֵׁרֶת**), extractum vel instauratum memoratur in epitaphio
illius regis, eiusdem sarcophago inscripto lin. 14

— 18. — Caput statuæ Astartes detruncatum
in ruinis urbis Basaniticæ **عَنْبَة** = **عَنْبَة** nuper
invenit J. L. Porter, vid. imaginem in eius libro:
Five Years in Damascus, vol. II, p. 106. Astar-
teu cornutam in monumentis Aegyptiis pictam
exhibet Rosellinius monum. stor. tab. 48. 52. 56.
59, imagines deae Phoenicias Ed. Gerhardus, Ueber
die Kunst der Phoen. tab. 3. n. 11. 12. 13. 24. —
In inscriptionibus euneatis Astarte vocatur Yastara,
ut Rawlinsonus, vel Ischtar, ut Hincksius legit,
idemque nomen appellativum est et deam signa
fecit, v. Rawl. in Journ. of the R. Asiat. Soc.
vol. XII, p. 449. 466 eiusque Outlines of Assy-
rian History in The XIX. annual Report of the
R. As. Soc. 1852. p. XX. — **עָנָה** in inscript.
Himyaricis Arnaudianis (Journ. asiat. 1845. Sept. —
Oct.) n. XV. XL. lin. 1. LV. lin. 5. LVI. lin. 4 a fin.
(cf. Fresnel ib. p. 196) deus potius **αἰρηδοσιος**,
quam dea fuisse videtur, cf. Selden. de dis Syris
syntagma II, c. 2. p. 239 ed. Lips. 1668. 8. RoED.]

P. 1083. A. **עָנָה**: [In verbis Abulwalidis sec.
Schnurreri apographum scrib. **اخرى** (אהרי), non
اخرى (אחרי), item **كانت** pro **كانه**, et **المراك**
et **المراك** pro **عش**. Sie verte:
عش est i. q. arab. **عش** **agni gregis**

tui; **arabicum** autem **عش** notat foetum ovis prae-
stantiorum; et **عش** vero et **عش** [Iud. II,
13] **бина** nomina sunt simulacrorum, quae talium
agnorum figuram habebant, ceterum **ع** **secundum**
interpretes femellas potissimum designat.
RoED.]

— **עָנָה** no. 3. [Huius urbis ruinas, hodie Tell
'Aschtah appellatas, descripsit Newbold Anglus
in Journ. of the R. Geogr. Soc. vol. XVI, p.
332 sq. RoED.]

עָנָה P. 1084. A. lin. 5 a fin. serib.: **عش**.

פ

P. 1086. A. [In glossa Abulwalidis lin. 1 ante **عش**
adde **هو**, lin. 2 **عش** (חס) est pro **عش**,
lin. 3 serib. **عش**, lin. 7 **عش**, deinde **عش**.
Sie enim haec scripta sunt in Gesenii apographo.
RoED.]

P. 1087. A. **פ** no. 1: [Aeth. **פ**: non est **facies**, sed
os, neque pertinet ad rad. **פ**, sed ad **פ** =
פ, plur. enim est **פ**. RoED.]

P. 1089. A. Ad rad. **פ** praeterea videtur pertinere:
פ (**פ** **פ** **פ**) (contr. ex **פ** **פ** **פ**)
sec. Simon. exterminans idolum) n. pr. m. 1)
2. Sam. XXI, 8. — 2) 2. Sam. IV, 4. IX, 6.
Ges. lex. man. — **פ** n. pr. vid. s. rad. **פ**
p. 1140.

פורה P. 1092. A. adde: וַיִּפְדֵּנוּ יְהוָה (quem Jehova liberat) n. pr. m. 1 Par. VIII, 25. Ges. lex. man.

פויס P. 1093. B. פויס n. pr. [Hoc nomen litteris cuneatis *Putiyd* scriptum extat in epitaphio Darii regis, ut dudum Hitzigius monstravit, cui Rawlinsonus et Oppertus adstipulati sunt. RoED.]

פוז P. 1097. A. lin. 14: Pro פִּזִּי scrib.: פִּזָּה. Ges. — B. lin. 7: [Pro פִּזִּי scrib.: פִּזָּה. — lin. 21: pro מתקורם scrib.: מתקורם. RoED.]

פלה P. 1104. B. פִּלְהִי no. 2: Quod 1 Par. XI, 27 [huc non XXVII, 10] legitur פִּלְהִי, id secundum loc. parall. 2 Sam. 23, 26 corrigendum est פִּלְהִי, 1 Par. XI, 36 autem pro פִּלְהִי ex 2 Sam. XXIII, 34 restituendum פִּלְהִי. Ges.

פלט P. 1105. A. פִּלְטִי adde: i. q. פִּלְטִי. — B. פִּלְטִי. [Adde: 3] פִּלְטִי n. pr. m. (sive n. patron. a n. pr. פִּלְטִי, sive gentili. a n. pr. oppidi פִּלְטִי, q. v. p. 195, lit. II.) 2 Sam. XXIII, 34. RoED.]

— adde: יִפְדֵנוּ (quem Deus liberat) n. pr. m. 1 Par. VII, 32, 33. — Patron. יִפְדֵנוּ Jos. XVI, 3. Ges. lex. man.

פליץ P. 1107. A. פִּלְצִי horror vel potius horrendum, verendum i. e. phallus. Vulg. in lib. Reg.: simulacrum turpissimum — in sacris Priapi, 2 Par. I. c.: simulacrum Priapi. Cf. Movers Phoen. I, p. 571. [Thenius; Bertheau ad II. cc.]. Ges.

פנג P. 1108. A. פִּנְג [Abulw. اهنه i. e. mel. RoED.]

פנה — B. פִּנְהִי: in lingua Ebkili *fené* facies. Ges. [Cf. amhar. **ፊት**: „the face, countenance, the anterior part, the surface, the outside of a thing; **ፊት**: (= **ፊት**) before.“ Isenberg dictionary p. 194. RoED.]

P. 1111. A. פִּנְהִי: Adde Jer. XXXIX, 16: וְהָיוּ הַפִּנְהִי עִרְוִת וְעָרְוִת (illa verba *coram te*, tibi manifesta erunt. Ges.

P. 1113. A. adde: וְיִפְדֵנוּ (fort. cui via *paratur*, vid. rad. s. Pl.) n. pr. 1) patris Calebi Jos. XV, 13. Num. XIII, 6. XIV, 6. — 2) alius viri 1 Par. VII, 38. Ges. lex. man.

פנק P. 1114. A. פִּנְקִי [Praeter פִּרְנַק oblectavit, cum hebr. Pl. cf. chald. פִּנְקִי delicate habuit et nutritiv, unde פִּנְקִי delicatus, v. Buxt. lex. RoED.]

P. 1116. B. פִּנְקִי: Terminationis *ior* in *in* contractae exempla sunt קִילְרִין *collárrion*, קִילְרִין *collé-riou*, פִּנְקִי *zoiμητήριον, παλάτιον* et ἑπάτιν apud Malalam, *ios* in *is*, קִירִיס *κίριος*. Ges. [Exempla passim obvia sunt in inscriptionibus graecis, apud scriptores nonnullos Byzantinos et in hodierna Graecorum lingua. ut *μυνιάων, μιάτιν* (= *ὀμιάτιον*), *Αγιμάτις, Βάρις* all. Cf. Keil spec. onomatologi graeci p. 78 sq. Ross inscr. gr. ined. II, p. 88. Mullach Gramm. der griech. Vulgarsprache p. 157, 173, plurima autem in graecis

verbis, quae Syri, Arabes et Judaei recentiores in scripta sua receperunt. RoED.]

פנה P. 1117. B. פִּנְהִי [Ibide legitur Gen. I. c., פִּנְהִי 1 Par. I, 50. RoED.]

פנם P. 1118. B. פִּנְם: Extat in lingua Ebkili *فيم* *faim* pedes, auctore Fresnelio. Ges. [Sing. *فيم* *fáim* pes, ut ait Fresnel in notis mss., quae pēnes me sunt. In lingua Phoen. quoque extat פִּנְם *pes*, vid. inser. Massil. lin. 4, 6, 8 et 10. RoED.]

פקד P. 1121. A. פִּקְדִי potius est *custodia* (Aufsicherung). Hinc Jer. XXXVII, 13: פִּקְדִי: *custos* (ad portam ubis). Ges.

פיה P. 1125. B. lin. 3: [Falm. **פיה**, cum praepositione compositum, semper significat *in lectum*, ut recte monuit Delitzschus comm. ad Cant. p. 25. — Adde syr. **فيم** *faim* sec. lex. Adler. i. q. **فيم** *faim*, **فيم** *faim*, **فيم** *faim*. Ceterum scrib. **فيم** *faim*. RoED.]

פית P. 1127. A. פִּית: [In verbis Abulw. lin. 9 pro *الحجس* sine dubio scribendum *المغم* i. e. *cantum*. In MS. est *المغم*. — Ibid. **فيم** dictum est pro *الذين*, ut solet in sermone vulgari. — **فيم** et **فيم** in ipso codice scriptum est pro *المغم* et *المغم*. RoED.]

פית P. 1128. B. [Ad hunc locum Gesenius p. 145 ablegavit quidem nomina propria, quae sequuntur, sed promissi sui oblitus est.]

פית P. 1128. B. [Ad hunc locum Gesenius p. 145 ablegavit quidem nomina propria, quae sequuntur, sed promissi sui oblitus est.]

פית P. 1128. B. [Ad hunc locum Gesenius p. 145 ablegavit quidem nomina propria, quae sequuntur, sed promissi sui oblitus est.]

פית P. 1128. B. [Ad hunc locum Gesenius p. 145 ablegavit quidem nomina propria, quae sequuntur, sed promissi sui oblitus est.]

פית P. 1129. B. lin. 5. פִּינְהִי scrib. פִּינְהִי i. e. Pharaones, plur. פִּינְהִי. RoED.]

— פִּינְהִי: vid. etiam Wilkinson, Egypt and Thebes p. 5. eusd. Customs and Manners of the Egyptians I, 43. Lecman monum. p. 25. Ges.

פיר P. 1132. A. פִּירִי [prob. is fluvius est qui hodie *أفراح* *afrah* vocatur, vid. Add. ad פִּירִי p. 70 et

Robinson Neuere bibl. Forschungen in Paläst. p. 583. RoED.]

- P. 1133. B. פֶּרְשֵׁינָן פֶּרְשֵׁינָן: [Gesenius, licet lectores ad „Appendicem“ abiecit, nihil tamen de his vocabulis scriptum reliquit. Nuper autem de iis egerunt Gildemeister in Zeitschr. für die Kunde des Morgenl. IV, p. 208 sqq., Oppert in Journ. asiat. 1851. Febr. p. 278, et Haug in Ewaldi Jahrb. V. p. 163. Atque hoc iam extra dubium positum est, 1) illis verbis proprie non *edictum* significari, sed *exemplar*, ἀπόγραφον vel ἀντίγραφον, id quod cum Gesenio recte contendit Gildemeister, qui armen. quoque *patjén* affert, quod eandem habet significationem (zab. פֶּרְשֵׁינָנָא de exemplo quo aliquid probetur, v. Stäudlin Beiträge V, 22); 2) compositi persici partem priorem in una forma פֶּרְ- esse praepositionem *pati* (zend. *pati*, sanscr. *prati*, prakrit. *pati*, gr. *πρωτί* et *ποτί* = *πρός*, cf. פֶּרְשֵׁינָן et פֶּרְשֵׁינָן), in altera פֶּרְ- praep. *fra* (sanscr. *pra*, gr. et lat. *πρό*, *pro*, neopers. *far*, v. e. in فرمودن). Altera pars difficilius explicanda, prob. ducenda ab rad. vet. pers. *thah* = sanscr. *çāh*, zend. *çāh*, *çangh*, *çēngh* dicere, praedicare, ita ut verba illa in lingua vetere persica essent *pati-thaīhana* et *frathaīhana*. RoED.]

P. 1134. A. פֶּרְשֵׁי: [Cogn. etiam sunt arab. فَرشَح pedes disiunxit, syr. فَرشَح divaricatio, it. hebr. פֶּשֶׁק = arab. فَرشَح divaricavit crura, فَرشَح id. RoED.]

P. 1135. A. פֶּרְתָּ: [Euphratis nomen *Ufratus* (casu nomin.) in inscript. Darii magna Bagistan. col. I. lin. 92 legitur. Zend. *frathō* latitudo, v. Burnouf Yaçna, notes p. 12. 20. RoED.]

פֶּשֶׁט — B. פֶּשֶׁט fut. יִפְשֶׁט [semel יִפְשֶׁט 1 Sam. XIX, 24. RoED.]

— - פֶּשֶׁט *Pi*. [non est causat. „exuere fecit“, sed iterat. *spoliavit multos*, ut רָפְשֶׁט sepelivit multos, et similia. RoED.]

P. 1137. A. פֶּרְתֵּינָן: [pr. portio additicia, compos. ex *pati* = sanscr. *prati* = gr. *πρωτί*, *ποτί*, *πρός* (cf. modo dicta ad פֶּרְשֵׁינָן) et sanscr. *bhaga* s. *bhāga* portio; cf. sanscr. *pratibhāga* i. e. sec. Wilsoni lex.: *a share of small articles, as fruit, flowers etc. paid daily to the Raja for household expenditure*. Athen. XI. p. 503. P.: *Ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς ἡγεσιῶν ἄριστον οὐδένος ἔσται δὲ ποτιβύλιος ἄριστος καλθίσιος καὶ ἰσικίος ὁπότος καὶ κρηταγίσσιον στίφαιος καὶ ὄλιος κακαμπίλιος ἐν ὅσῳ γουσσῶ, οὐ αὐτὸς βασιλεὺς νίπει.* Vid. Gildemeister in Zeitschr. für die Kunde des Morgenl. IV. p. 213 sqq. Haug in Ewaldi Jahrb. V. p. 164 et in Zeitschr. der D. Morg. Ges. IX, p. 698. — Ceterum in verbis Judae pro مضيرة scrib. مضيرة (Ms. מצירה). RoED.]

— - פֶּרְתֵּינָן: [Et hoc sine dubio persicum est, compositum ex praep. *pati* (vid. ad פֶּרְשֵׁינָן) et rad. *gan*

ire, et proprie notare videtur id quod perfertur ad aliquem, germ. was einem zugeh.), Zufertigung, hinc mandatum regis; postea autem eius significatio ita amplificata est, ut rem quaecumque immutari notare et adeo synonymum fieret verbi hebraei דָּבָר. Vid. Gildemeister I. c. p. 214. Adde armen. *patkam* mandatum, dein verbum. RoED.]

P. 1138. A. פֶּהָה *Pi*: [Ita arab. قَتَاةٌ اِبْلِيمَس seduxit eum diaboli, quod apud poetam legi. RoED.]

P. 1139. A. lin. 13 [lege: manum aperire. RoED.]

P. 1141. B. פֶּרְרוֹס: [Quum פֶּרְרוֹס ventum tantum significet ab austro flantem, non regionem australem, et nomen Aegypti superioris in scriptura demotica פֶּרְרוֹס sonet, Brugsellius praefert interpretationem: regio sacra Hathori, vid. eius Lettre à M. le vicomte Emmanuel de Rougé au sujet de la découverte d'un Ms. bilingue sur papyrus, Berl. 1850. 4. p. 35 sq. — Nominum Aegypti et Thebaidis inuicem positum exempla ex scriptoribus ecclesiasticis plura affert Abraham Ezechellensis in Eutych. vindicat. P. I. p. 118. 119. RoED.]

7

P. 1144. A. פֶּרְרוֹס: [Quod in loco Abulwalidis cod. ms. offert *صدر البري صدر البري*, id rectius scribitur *السدر البري* lotus silvestris. RoED.]

P. 1148. A. adde: פֶּרְרוֹס n. pr. loci aliunde ignoti 1 Par. XI, 47. Ges. lex. man. [Nomen articulo auctum פֶּרְרוֹס, sive aliquo modo nomini antecedenti adiungendum, sive emendandum est, fort. תִּיבֹבִי *Mesobacae*, Bertheau coniecit פֶּרְרוֹס ex urbe Sobā. RoED.]

— B. פֶּרְרוֹס: cf. anhar. הַרְפֵּי: tinxit. Ges.

P. 1149. B. פֶּרְרוֹס n. pr. [Hodernum oppidum Sadad commemorat Abulflida anal. H. p. 496, Wood and Dawkins ruins of Palmyra and Baalbek p. 54, J. L. Porter Five years in Damascus, Lond. 1855, vol. II. p. 354 sqq. RoED.]

P. 1150. B. פֶּרְרוֹס n. pr. no. 2: [Illic est sacerdos ille summus, Davidi regi eiusque filio Salomoni additus 2 Sam. XIX, 11. XX, 25. 1 Reg. I, 8. 26. 32. 34 sqq. II, 35. 1 Par. V, 34. VI, 8. 53. XXIX, 22, cuius posteri vocantur פֶּרְרוֹס Ez. XL, 46. XLIII, 19. XLIV, 15. XLVII, 11. RoED.]

P. 1152. B. פֶּרְרוֹס Gen. VI, 16: [Abulwalid. مَضْوَا *est locus lucis seu fenestra per quam lux intrat.* (مَضْوَا) pl. مضواو. flu. G'ubair itiner. ed. Wright p. 81. lin. 17. 19. RoED.]

P. 1154. B. פֶּרְרוֹס: cf. Edrisi ed. laubert I, 354. Ges. [Novers Phoen. II, I. p. 92 sqq. Hodernae urbis descriptionem dedit van de Velde itiner. ed. germ.

- l. p. 62 sqq., magnam delinavit Bartlett in libro The Christian in Palestine p. 39. Rom.]
- ציה P. 1156. B. ציה lin. 2: [Targ. Onk. Num. XXIV, 24 pro ציה ציה legunt ציהן ציהן, ut Pesch. חגגהו legiones. — Quae lin. 4 sq. de Saadia interpretatione dicta sunt, in errore versantur. — lin. 6 pro ציה ציה scrib. ציה ציה. Rom.]
- ציה: [In verbis Tanchum ad Jer. l. c. lege: וציהך יפול האויב. Rom.]
- ציה P. 1158. A. ציה no. 2: Est ציה etiam r. pr. terrae s. regionis 1 Sam. IX, 5. Ges.
- ציה: adde amhar. ציה; salix Jes. XV, 7. Isenberg dict. p. 62. Ges.
- not. *): [In Bar Alii etiam cod. Gothano et in Lex. Adler, luculenter scriptum exstat ציה, eaque forma in chaldaeis quoque libris ubique restituta est unice vera. Rom.]
- צור P. 1161. A. lin. 4 scrib. צור. — De Tyro vid. Edrisi ed. Jaubert I, 349. Benj. Tudel. ed. Asher I, p. 30 cf. II, p. 73 sqq. De Bertou notice on the site of ancient Tyre, in The Journal of the R. Geogr. Soc. vol. IX, p. 268. Irby and Mangles travels p. 197. Ges. [Adde Robinson Palaest. III, 664 sqq. Movers Phoen. II, 1. all. Rom.]
- P. 1162. A. lin. ult. [scrib.: צור suff. s. chald. id. Rom.]
- צלה P. 1166. A. צלה no. 3: Cf. amhar. צלה: bene processit res. Ges.
- צנה P. 1175. B. צנה: [Idem fere significat verbum syr., a Castello et Michaeli omissum, צנה, quod in Pesch. ubique pro hebr. צנה positum est (Ex. XXVIII, 4 etc. cf. Ephr. opp. I, 140. A.) et pileum quoque patriarcharum Maronitarum significat (v. J. Aloys. Assemani cod. liturg. ecclesiae universae P. III, p. 67. 243. P. II, p. 142, cf. Nic. Wiseman horae syr. I, p. 125), nec non amictum Phrygio opere, qui ad paramenta episcoporum Jacobitarum pertinet (Asssem. bibl. or. tom. II. diss. de monophys. §. IX litt. k). Bar Ali fluctans varia dat interpretamenta: צנה או צנה או צנה. Ex his צנה est fascia virorum, commune capitis tegumentum (Turban) צנה pallium, capitis operimentum (v. Gol. lex., Hamas. p. 816, Makrizi ap. Arnold. clrest. p. 155. lin. 7). צנה calarctica (v. Gol.) צנה pileas, mitra. צנה calyptra, cidaris, צנה pallium (v. Dozy acton. des noms des vêtements p. 153 sq. 437). צנה vitta, cidaris (Dozy ibid. p. 200 sqq.). צנה denique voc. pers., in cod. Gothano non perspete scriptum, reticulum esse suspicor. צנה apud Ferrarium numerel. syr. p. 327 exponitur: palens, fabricus, mitra, tana, cidaris. Lex. Adl.: צנה مصفحة. Rom.]
- צנה P. 1178. B. צנה n. pr. oppidi: vid. Robinson Palaest. III, 21. 755 sqq. Ges.
- צנה P. 1179. B. צנה n. pr.: Congruum est nomen as-S. الفضة, quod hodie gerunt pylae in monte praerupto, per quas ab austro ascendit ad Palaestiano, vid. Setzen in von Zach monatl. Gesep. XVII, p. 134 sqq. Berton in Bulletin de la Soc. de géogr. 1839. Jun. p. 323, Schubert itaer. II, 448. et imprimis Robinson Pal. III, 145 sqq. Ges. [Id. quae contra nomen Tuch in Zeitschr. der D. Morgenl. Ges. I, p. 183 sq. Rom.]
- צנה no. 2: Hoc oppidum Robinson (Pal. II, 362) non sine veri similitudine situm fuisse credit in monte, qui ab Hierosolymis caurum versus duarum horarum spatio abest et Neby Samu'el (St. Samuel) hodie appellatur. Sed nescio an Mizpa ibi potius quaerendum sit, ubi nunc est Soba صوبا, cuius ipsum nomen aliquo modo cum nomine צנה cohaerere possit, quantum Soba ex sententia Robinsonis Rama Samuelis fuerit. Ges.
- צנה P. 1180. A. צנה: cf. etiam. arab. شَبَحَ latus fuit, شَبَحَ extendit, expandit. Ges.
- P. 1181. B. צנה: iam Ewaldus annotavit (gramm. hebr. ed. 3. 1838. § 95) צנה ex צנה inversum esse. Ges. [Novam huius tituli aegyptiaci interpretationem attulit Brugschius in Lettre a M. le vicomte E. de Rougé au sujet de la découverte d'un ms. bilingue sur papyrus (Borl. 1850. 4.) p. 52: p. so-nto-p.anch i. e. princeps mundi vitae. (Mundum vitae Aegyptu appellabant oroni occidentalem, ubi sol occidens debilesceat, alias Ament.) Sed nescio, quomodo hoc ad Josephi munus honorificum possit referri. Rom.]
- צנה P. 1183. A. צנה no. 3. [In Abulwahidamis lin. 3 in ms. legitur צנה data opera disputavit F. Bötcher in Hoeferi Zeit-schrift III, p. 1 sqq. Rom.]
- P. 1184. A. צנה: [cf. phoen. צנה inser. Massil. I. 12. 15. Rom.]
- צנה P. 1187. A. צנה n. pr. [Simsonis patria, hodie vicus Sira صيرة. Agnovit locum Robinson in priore suo itinere a. 1838 suscepto (Palaest. II, 592. 599.), poster ipsum vicum adit anno 1852 (v. ejusd. Nenerer bibl. Forschungen in Palaest. p. 200. Rom.)
- adde: צנה (leprosa) n. pr. matris Jerobeam 1 Reg. XI, 26. Ges. hex. man.
- צנה — B. adde: צנה m. catinus liquoratorius artificis Prov. XVII, 3. XXVI, 21. Ges. lex. man.
- P. 1189. A. adde: צנה n. pr. urbis in tribu Manasse Jos. III, 16. 1 Reg. IV, 12. VII, 46. Vid. צנה supra p. 1185. Ges.

ק

- P. 1189. A. lin. 12. [lege: i. q. קָאָאָ. ROED.]
 קבב — B. lin. 16 a fin. scrib. קבב. Ges.
- קבב P. 1190. B. קבב. [De syr. מִסְבָּלָא pro hebr. נָרָה positio
 Ex. 26, 32. 37. 27. 10. 11. 38. 10. 11. 12.
 17. iam J. D. Michaelis recte indicavit. Est tamen
 etiam pileus Ephr. I, 230. C., demin. מִסְבָּלָא
 cuculla episcoporum, Assem. bibl. or. II, diss. de
 Monophys. §. IX. init. lit. k. ROED.]
- קבב P. 1194. B. קבב. [De syr. מִסְבָּלָא pro hebr. נָרָה positio
 (I, p. 77. ed. Asher.) prope Accam in mare in
 fluere tradit. Intellexit sine dubio Kisonem, hodie
 vocatum نَهْرُ الْاَلْقَطَعِ, et recte quidem. Ges.]
- קבב P. 1197. A. קבב. no. 2: Kades Barnea ibi quaerendum esse,
 ubi nunc est 'Ain el-Weibeh, fons trium fere
 horarum spatio a Wady Musa caurum versus di-
 stans, Robinsonis sententia est probabilis, v. eius
 Palaest. III, 137 sqq. 171 sqq. Ges. [J. Row-
 lands (apud G. Williams, the Holy City, vol. I,
 p. 488, ed. II, p. 466) Kades se reperisse putat
 in deserto occidentali, prope viam magnam,
 quae ab Aila s. Akaba ducit Beersabam, ubi nomen
 'Ain Kūdēs se audivisse ait fonti proprium.
 Hinc sententiae adstipulantur Tuch (Zeitschr. der
 d. morg. Ges. I, 184 sqq.), Winer (Bibl. Real-
 wörterb. I, p. 641), et W. Fries (in Theol.
 Studien u. Krit. 1854. p. 50 sqq.); contradicit
 Robinson (in Bibliotheca sacra, vol. VI. 1849.
 p. 377 sqq. et Biblical Researches in Palestine
 ed. 2. vol. II, p. 194), qui illud 'Ain Kūdēs nil
 esse suspicatur nisi nomen 'Ain el-Kudeirāt per-
 peram acceptum; ad hunc enim locum Rowland-
 sius videtur collineare, Kudeirāt autem est nomen
 tribus Arabicæ et ad Kades nil pertinet. Cf.
 etiam Raumer Palaest. ed. 3., Ewald Gesch. des
 Volkes Israel II, p. 250 ed. 2., Ritter Erdkunde
 vol. XIV, p. 1077 sqq. ROED.]
- P. 1198. A. קבב. n. pr. no. 2: hodie vicus Kedes cum
 ruinis, v. Robins. Palaest. III, 622. Ges. [Cf.
 De Forest in The Journ. of the American Oriental
 Society vol. II, 1851. p. 242 sq. ROED.]
- קבב P. 1200. A. lin. 3: [scrib. קבב. Vim intensivam habent
 טאַגאַנע tyrannus, חאַנאַנע valde perfidus,
 פּרּרּסּוּס ocululus, נאַסאַנע veneficus magnus,
 גענעאַלוגיאַ valde peritus, alia. ROED.]
- קבב P. 1202. B. lin. 8: קבב. VIII, 14 [Gesenius neque
 hic neque s. rad. קבב, quo lectorem ablegat,
 de hoc vocabulo egit. De mea quidem sententia
 est a verbo intrans. קבב = arab. قاض med. ق
 rimas egit solutis compagibus, fissuras habuit,
 v. c. ovum, vas, murus, aedificium (etiam trans.,
 ut قاض و رطبت, fudit), VII fissus ac disso-
 lutus fuit extra ruinam, germ. brüchig sein, Job.
 I. c. de spe et fiducia fragili. Cf. arab. نقض.
 ROED.]
- קבב P. 1206. A. קבב. [Adde arab. قامة stature, قوام id.
 ROED.]
- קבב P. 1207. B. lin. 2: [Adde arab. قايّ faber ferrarius. ROED.]
- קבב P. 1208. A. קבב. In monumento Aegyptiaco cercopitheci
 imagini adscriptum est nomen קאF, vid. Rosellini
 mon. civ. I, 214. Ges. [Persicum quoque est
 قبي simia. ROED.]
- קבב P. 1209. B. קבב. [scrib. קבב, vid. Num. I. c.
 ROED.]
- קבב P. 1212. B. קבב. scrib.: n. pr. oppidi Sebulonitarum. Ges.
 — קבב: [Pro قريم leg. قريم. ROED.]
- P. 1214. A. קבב. [Ricinum esse, John Forbes Royle quo-
 que, doctus rei herbariae existimator Anglus, iu-
 dicat (apud Kitto, Cyclopaedia of biblical litera-
 ture, vol. II, p. 203 sq.), item C. E. Stowe (in
 Biblioth. sacra vol. X. 1853. p. 760 et vol. XII.
 1855. p. 399 sqq.). H. Lobdell in litteris Mosu-
 latā datis d. 2. Octobr. 1854 (Bibl. s. vol. XII.
 p. 396 sqq.) ricinum quidem scribit in illis re-
 gionibus satis frequentem, sed cum eucurbitae spe-
 ciem, quae arabice قرق vocetur, multo frequen-
 tiorē esse, ejusque palmetis foliaque saepe te-
 gendis casis et pergulis umbrae causa adhiberi*).
 Eodem viro reverendo auctore, qui in illa regione
 nunc vivunt Iudaei, Christiani et Muhammedani
 omnes consentiunt, in historia Ioniae posci eucur-
 bitam قرق, et quanquam in arabica versione, qua
 Syrii Christiani nunc utuntur, قرق legitur, vo-
 cabulum latioris notiois, tamen hoc eucurbitae
 kar'a significatione accipiunt. Quae omnia licet
 minime sint levia, tamen et altera sententia habet
 quo nitatur. ROED.]
- קבב P. 1220. A. קבב. [Syr. quoque est قلم ricinus, pe-
 diculus, pro gr. ρηίϋ, v. De Lagarde de geo-
 ponicon versione syriaca, Berol. 1855. A., p. 15.
 ROED.]
- קבב P. 1222. A. קבב. no. 1: [Hanc vallem rivo irrigatam, hodie
 Wadi Kānah appellatam, agnovit E. Robinson in
 altero itinere a. 1852 suscepto, v. eius Neuere
 bibl. Forschungen in Palaest. p. 176. 181. ROED.]

*) "ker'a, a kind of pumpkin peculiar to the East. The leaves are large, and the rapidity of the growth of the plant is astonishing... It is grown in great abundance on the alluvial banks of the Tigris, and on the plain between the river and the ruins of Nineveh... I have seen, at a single glance, dozens of these booths covered with the vines of the ker'a." H. Lobdell I. c.

- idque coniunctum cum *takiltu* caeruleus, cui respondet hebr. תַּכִּילְתוּ, Botta monum. Ninev. 67. 12. Vid. Hincks in Transactions of the R. Irish Acad. vol. XIII. Dublin 1852. p. 356. 361. ROED.]
- רדה P. 1265. B. רדה no. 2, β: [Verba Abulwalidis فید اصنمار (sic enim leg.) indicant, hebraea eiusmodi esse, ut aliquid mente supplendum sit. — Pro اسمار, quod falsum est, in apogr. Gesen. extat אכבר i. e. אכבר. Pro استغزار fortasse scrib. استغزار i. e. arripere. ROED.]
- p. 1266. A. רדה Pi. [Abulwalid. leg. ای اند یکسر هاولی i. e. الجبارة الحاربین لنا وحططهم heroes etc. (قوله = هاولی). ROED.]
- רוך P. 1269. A. אררד: Aradum insulam a. 1845 visitarunt et sedulo descripserunt W. M. Thomson (v. Biblioth. sacr. vol. V. 1848. p. 251—253) et Newbold (v. Journal of the R. Asiat. Society vol. XVI. 1854. p. 32—36). ROED.]
- רום P. 1275. A. הרקדה n. pr. [De oppidis hoc nomine nuncupatis diligenter nuper disseruit Graf in Theolog. Stud. u. Krit. 1854. p. 858—869. ROED.]
- p. 1276. A. lin. 7 sqq.: [Vid. quae contra hanc Gesenii sententiam monui in Allgem. Lit. Zeit. 1842. no. 72, assentiente Robinsone (Biblioth. sacr. 1843. p. 204). ROED.]
- — רמה lit. c: Diversa sunt oppida Rama Naphthalitarum Jos. XIX, 36, et Rama Asseritarum ibid. comm. 29. Utrumque visitavit Robinson descriptisque in itinerario secundo (Neuere bibl. Forsch. in Palaest.), illud p. 100—102, hoc p. 81. ROED.]
- רוך P. 1277. A. lin. ult. pro عقل scrib. عقل.
- רוך P. 1278. A. ריץ lin. 1: pro ריץ scrib. ריץ.
- B. ריץ Hiph.: Jer. L, 44 non est *accurrere fecit*, sed *fugavit*, v. ריץ no. 2. Ges.
- רהח P. 1285. A. רהח: [Ex syriaco sermone *chullendi* potestas non potest demonstrari; nam *נהח*, ut et *nasor*. *נהח* et chald. רהח est *repsit* (pro *שרץ* Gen. 1, 26), scatu it (pro hebr. *שרץ* Gen. 1, 20, 23), motus fuit, ut arab. رخش V et VIII. ROED.]
- רכב P. 1288. A. רכב: [Curus bellicosus Assyrii quoque habebant, ut videre est in eorum monumentis, v. Botta et Layardi libros. ROED.]
- רעם P. 1291. B. רעה: [Praeter arab. رمة cf. etiam syr. رمة puredo, caries essium: quod Cast. et Mich. falso posuerunt s. rad. רעה. ROED.]
- רעין: corrige theb. רעין, רעין. — no. 2, a: Rimmon deum Syris appellatum eundem fuisse, qui Phoenicibus Adonis vocaretur, sententia est Hitzigii ad Zach. XII, 11. Ges.
- רסד P. 1303. B. ארףד: [Hoc nomen servatum videtur in ארףד, nomine vici magni in Syria septentrionali prope Azáz אراز, ab Haleho versus aquilonem siti, qui memoratur in Lexico geogr. Marásid dicto ed. Juyholl. vol. I. p. 47. ROED.]
- רהה P. 1307. A. הרצה n. pr. no. 1: [Est hodie vicius Tallūza ad septentriones Nabulsi, quem Robinson (Neuere bibl. Forsch. in Palaest. p. 397) Tizram fuisse coniecit, quanquam nomen تلوزة nimium quantum differt ab hebraeo הרצה. — Eodem modo Arabes nomen Tolosae, urbis Hispaniae, scribere solent, Abulf. geogr. ed. Paris. p. 219. ROED.]
- רקם P. 1309. B. רקם: proprie, ut puto, lapidum sternere, inpr. lapillis parvulis s. tessellis, coll. הרם et הרם de lapidibus 1 Par. XXIX, 2, deinceps translatum ad omne opus tessellatum. Ges.
- רשש P. 1315. A. תרשיש: [Cf. G. M. Redslöbii dissertationem: Tartessus. Ein Beitrag zur Geschichte des phoenician. Handels. Hambourg 1849. 4. Tartesso comparat Bertosam, Hispaniae urbem (hodie Tortosa) ad Iberum fluvium sitam. ROED.]

ש

- שבב P. 1319. A. שבב: cf. amhar. ስባ: pinguefactus est. Ges. [Melit. *schaba* satiatum est, aegypt. *sbo* sec. Horapollinum satiatum cibo. ROED.]
- שך P. 1323. A. שכו n. pr. [adde שכה I Reg. IV, 9. ROED.]
- שום — שום: adde amhar. ስዕ: praeposuit aliquem. constituit in munere, unde ስዕ: magistratus (em Angesteller). Ges.
- שכך P. 1330. A. [Add. שכה (lege *söch*) m. = *casa* Thren. II, 6. Vid. s. rad. שכך p. 952. ROED.]
- שכר P. 1331. B. שכר: de milite mercenario Jer. XLVI, 21. Ges. [praecipue Wallin in Journal of the R. Geogr. Soc. vol. XXIV. 1854. p. 129 sqq. ROED.]
- שמה P. 1332. B. שמה: cf. samar. ስማ: risit. Ges.
- שמם P. 1333. B. שמימה: [Nasor. שמימה stellio, v. lib. Adami ed. Norberg. III, 288, 7. 294, 1. cf. III, 50, 2. ROED.]
- שער P. 1335. B. שער: [De montium tractu, qui hodie *Scherá* vocatur, v. J. Wilson the lands of the Bible I, p. 340, et praecipue Wallin in Journal of the R. Geogr. Soc. vol. XXIV. 1854. p. 129 sqq. ROED.]
- שקר P. 1337. A. שקר Pi. [Verba Abulwalidis sec. apogr. Gesen. sunt: مومضات العيون ای ممبرقات یقال ای مومضات المراء بعينها اذا برقتها ای حدردما او مضت المراء والمعنى أكثر النظر والاتفات sunt et corrigenda, quae Gesenius dedit. Hinc additur tamen mihi suspectum est. Fortasse vult *pupillas* oculorum; tum aut حدرد est pro حدردو

pulla, aut, quod praefero, pro חררהבא scribendum חררהבא הדקהבא. Roem.]

- שבר P. 1337. B. שבר [Apud Abulwahid, lin. penult. scrib. المبعوع et كسعة, lin. ult. واخراج, et pag. proxima l. n. 1 قوله. — ثياب الخدمة שבר verat quidem ثياب الوضي, sed deinde alios esse ait, qui ثياب الوضي interpretentur: quo Saadiae interpretationem tangit. Roem.]
- שבר P. 1338. B. [Adde: שרון (i. q. שרון et שרון thorax, cf. Add. rad. שרון) n. pr. montis. Sic in libris non paucis legitur Dent. III, 9 pro vulgari שרון, q. v. p. 1481. Roem.]

ט

- P. 1345. B. ט [De Punicis hic non disputo, hoc tantum dico, quod nemo nunc nescit harum rerum peritus, ט in lingua Phoenicium fuisse pronomen relativum. Roem.]
- ט P. 1348. B. ט [Cf. Böttcher de inferis I. l. c. 4. §. 143 sqq. Hupfeld ad Ps. VI, 6. Roem.]
- P. 1349. A. adde: ט (preces) n. pr. oppidi Levitarum in finibus Asseritarum Jos. IX, 26. XXI, 30, contr. ט 1 Par. VI, 59 (74). Gls. lex. man.
- - adde: ט f. preces Ps. XX, 6. XXXVII, 4. Gls. lex. man.
- - ט - adde Ind. XVI, 31. Gls. [Gentil. est ט 1 Par. II, 53. Roem.]
- ט P. 1350. B. lin. 9: dele Lev. XVIII, 17: quod ibi legitur ט, v. suo loco. Gls. [ט phoenic. v. inscr. Massil. lin. 4, 6, 8 et 10. Roem.]
- ט P. 1351. A. ט [Adde nomen gentil. plur. טטטט Sa-

baei Joel IV, 8. — Nomen Saba חחח identidem legitur in inscriptionibus Himaeraticis, quae Arnaud, auctore Fresnelio, Marbae, olim Sabaorum sede ac domilio, collegit et cl. Mohl typis exscribi curavit in Journal asiatique 1845. p. 169 sqq. Roem.]

- ט P. 1352. B. [Adde: ט n. pr. m. 1 Par. VIII, 10 sec. plures codd. inss. et edd., ubi in aliis codd. est ט, q. v. p. 1403. Roem.]
- ט P. 1353. A. lin. 5 a fin. scrib.: 2 Sam. XVIII.
- ט P. 1354. A. lin. 13. pro ט scrib. ט. — [Adde: ט n. pr. m. quod gesserunt 1) unus ex filius Sauri, princeps Idumaeorum Gen. XXXVI, 22, 23. 1 Par. I, 39, 40. — 2) nepos Caleb 1 Par. II, 50, 52, cf. IV, 1, ubi idem filius Judae vocatur. Roem.]
- ט P. 1355. A. ט n. pr. ltt. c.: [Locum lexici geographici v. in Jahnholli editione vol. II, p. 10. Roem.]
- - In. antep. leg. Cor. 9, 81.
- ט P. 1357. A. ט: [Non tam nova et insolita erat Beamanii sententia, qui ט tunicam sentulatum exponeret; similem enim ante eum interpretationem alii dederant, ut ipse ait l. c. p. 296. Vere singularis autem sententia est Abulwalidis, qui postquam radice ט epus ocellatum notari animadvertit (توشية وتعيبن اى عيوناً على حذاعة الوشى), verba ט ט ט ט sic interpretatur: حذاعة العيون اراء الحذاعة اى قد احببتنى واحذقت حذائى العيون ويس منحنجلى لى من حذما حذاعة) hostium, undeque Saulum regem circumguntum et omni salutis spe intercludentum. Roem.]
- ט P. 1358. B. lin. 8. pro Jer. LI, 19 scrib. Jos. LI, 19. Gls.

Haecten Geseniana.

Pauca denique adicio, quibus augeantur emendenturque ea quae, ut Thesauri Geseniani complementum efficerent, a me ipso conscripta sunt iude a pag. 1359 usque ad pag. 1522.

A. m. Roediger.

ט P. 1359. B. ט no. 1: Bar Alii glossa fere totidem verbis legitur in codice Gothano.

P. 1360. A. ט: Vix dubito nunc, quin ט Ex. XXI, 19 quoque sit *sedere*, scil. de eo dictum qui vulneratus sedet domi invitusque cessat ab opere: ita ut ט ubique ad rad. ט sit revocandum.

ט P. 1362. B. ט: Hupfeldus, collega venerabilis, ad Ps.

VII, 1 ט putat esse i. q. ט carmen: sed si reputaveris verba Hab. III, 1 ט ט, illud potius certum carminum genus fuisse dixeris, quorum modum carmen Habacuci sequetur. Nec possum eiusdem vii sententiam probare. ט et ט proprie esse musitare, dem meditari, ut ט, quum illud potius sit errare ex incoGITANTIA et sine praemeditatione.

שדש P. 1369. A. lin. 2 a fine scrib.: שדש.

אשוא P. 1370. A. אשוא: Sub hac radice posui שואה, שואה etc., quae Gesenius sub שואה non commemoraverat. Sed me fugerat dicere, quod multi olim, ut Cocejus, Simon, in Arcaeo formarum (secus atque in lexico), et nuper Ewaldus (Lehrb. §. 53, b) ista rectius ad rad. שואה retulerunt. Praeterea lege Hupfeldum de hac re disserentem ad Ps. VII, 15.

אשוא P. 1376. B. אשוא Nithp.: נשואה Prov. XXVII, 15 Hitzigius in comm. Prov., qui modo ad manum venit, non Nithp., sed Niphal esse contendit, et fem. quidem 3. pers. sing. perf., pr. נשואה, pro quo propter soni ר tenuitatem dixerint נשואה et in pausa נשואה. Quod licet exemplis a viro cl. allatis (נשואה pro עננה Hos. X, 9, ראצואה Eser. VIII, 17 Kethub, נשואה a pers. نوشتن) non extra dubium ponitur, — habes enim formas נשואה Job. XXXVI, 12, נשואה Deut. XXVIII, 44, נשואה Ps. XXXVI, 9, נשואה passim, et נשואה Thren. III, 56, neque ego video, cur non licuisset dicere in pausa נשואה, quemadmodum dicebatur נשואה ונשואה, — tamen ita rem potuisse fieri, vix quisquam negaverit.

אשוא P. 1378. B. אשוא: In dictione אשוא Job. V, 21 videtur esse subst. verbale s. infim. Kal signif. 1, non flagellum, sed flagellatio linguae, ut olim docuerunt Seb. Schmidus, Schultensius, alii.

— אשוא no. 1: proprie, ut videtur, *remigatio*, ut אשוא venatio, אשוא trituration.

אשוא P. 1379. B. אשוא: Miror, verba mea ita accipi a non-nullis, quasi ego Sulamitidem in Cantico celebratam eandem fuisse dixerim atque Sunamitidem in libro Regum commemoratam: id enim nullo modo dixi.

אשוא P. 1382. B. 1. אשוא: Adde melit. *lavvar* aravit, cf. Vassalli lex. p. 83.

— אשוא: Praeter *tora* pchleu. Anquetilus *touna* quoque affert, n pro r posito.

אשוא P. 1384. B. אשוא: *Byssum*, qua Aegyptii corpora pollineta involuebant, pannum linteum fuisse, non bombycinum, nunc explorationibus microscopii ope factis cognitum atque perspectum est. Vid. imprimis Dutrochet in Compte rendu de l'Acad. des Sciences, vol. IV. 1837. p. 737 sqq.

P. 1385. A. אשוא *Ullium*: Cf. etiam n. pr. *Sousautilhorqs* = *susamithra* i. e. litorum amans.

— אשוא no. 2: De Susa et Susiane vid. W. Kennet Loftus Travels and Researches in Chaldaea and Susiana, Lond. 1857.

אשוא P. 1393. A. lin. 33 scrib.: ut אשוא Gen. XV, 18.

אשוא P. 1395. B. אשוא no. 2, d, *Niph.* no. 2 et *Pu.*: Lavandi abluendique significationem usu arabico et talmu-

dico illustrat Juda ben K. ms.: מרק ונשואה במים: *يَضْمَعْنَ وَيَسْتَفِّفْنَ بِالْمَاءِ وَهُوَ بِلُشُونَ مَشِينَةٌ شَتِيفَةٌ* Arab. *شطف* *lavit* ad dialectum Sawadii, regionis Iraecae, pertinet (Kam.: *شطف* .. غسل وحده سوادية يقال: شطفه إذا غسله وبدو سواك عراق لغتبردار Gauharior, apud scriptores rarissimum est. Unum tantum exemplum possum afferre, quod Freytagius in lex. tetigit, Ibn 'Arabshahi in Fakihi al-khulafā ed. Freyt. p. 116. lin. 28, ubi *تَشْتِيفُ lavatio* legitur cum synonymo *تَنْظِيفُ*. Usus targumicum (אשוא *lavit*, adeo pro hebr. אשוא 2 Sam. XI, 2. S. 1 Reg. II, 38. Ez. XVI, 4, et אשוא 2 Sam. XIX, 24) et talmudicum monstrat Buxtorf. lex.

אשוא P. 1405. B. אשוא: adde chald. אשוא id.

אשוא P. 1407. A. lin. 11 pro „difficili“ leg. *difficili*.

— אשוא no. 2: Arabicis adde *سَرَّاءٌ* et *مَتْنٌ* dorsum, et tractus terrae elatior.

אשוא P. 1409. B. אשוא: Ad illustrandum locum Jes. XXIX, 9 etc. (*ebrius, at non vino*) facit versus Mutanabii, quem Gesenius confert in comm. ad Jes. LI, 21. In Th'ālibii Jatima legi: *وَلَمْ يَلِكْ لِلْكَاهِنَةِ سَكْرَانٌ* i. e. *sed ego propter stuporem eram ebrius absque potu inebriante*. Cf. De Sacy exposé de la relig. des Bruzes II, 597.

אשוא P. 1412. B. Post *Kal* verbi אשוא adde: *Niph. in errore se duci passus est* 2 Par. XXIX, 11. — *Niph. fefellit* 2 Reg. IV, 18 (i. q. *comm. 16*).

אשוא P. 1416. B. אשוא: adde librum Titi Tobleri, Die Siloahquelle u. der Oelberg, St. Gallen 1852. S.

אשוא P. 1420. A. אשוא no. 2: Cf. arab. *شَلَّ* *ahegit* (camelos), Hamas. ed. Freyt. p. 385: *نَهَبَ شَلَّ* *prædatio et abactio*.

אשוא P. 1423. B. lin. 1. dele: vs. 5. — Ceterum ad rad. אשוא Gesenius supra p. 249 reiecit, quod ego hic adieciere neglexi:

אשוא n. pr. magistratus persici Eser. IV, 7, quod ex אשוא *præcontractum* esse statuit s. rad. אשוא, v. אשוא p. 349.

אשוא P. 1433. B. אשוא: Quod Philo Byblius pronunciat *Βεελσαμυρ*, syriace scribitur *بعلصامير* apud Assem. bibl. or. l. p. 225. 327.

P. 1434. B. אשוא n. pr. no. 1: adde Jer. XV, 1.

— אשוא: Semiramidis nomen „Samuramit“ Rawlinsonus legit in assyriaca inscriptione statuæ Nebouli deo dicatae, quae ex tumulo Ninurud eruta est et nunc Londini asservatur in museo Britannico. Vid. Athenaeum Londin. 1854. Apr. p. 465 et Journ. of the R. Asiat. Soc. vol. XV. p. 253.

- שנת P. 1436. A. שנת *Hoph.*: De forma שנת cf. etiam S. B. Luzzatto, grammatica della lingua Ebraica, fasc. II. (Padova 1854. 8.) §. 181.
- שנת P. 1439. B. שנת no. 2: שנת Prov. XXI, 28 Bertheau interpretatur *attentum*, Hitzig, comm. ad h. l. pro שנת scribi iubet לנצח שנת i. e. qui libenter tuetur (homines), ut 1 Reg. III, 9 pro שנת pari modo ponit שנת, ubi Themius coniecerat שנת.
- P. 1440. A. שנת *Hiph.* no. 1: Ut השנת *cecinit*, causat. verbi שנת *audicit*, ita pers. سرائيليين *canere*, verbum causat. ductum a rad. sanser. *cu* audire, cf. zend. *frācraçayat* recitabat, vid. Spiegel, der 19. Fargard d. Avesta p. 51.
- שנת in pausa שנת: Quum שנת appellativa significacione non legatur in V. T., sed ubique scribatur שנת, hoc potius cum pausa forma שנת usu copulatur, ut שנת cum שנת, שנת cum שנת.
- B. שנת n. pr. no. 2: adde 2 Sam. XIX, 16 sqq.
- P. 1441. A. שנת: Ez. XXIV, 26 verte: *ad nuantiandum auribus*, pr. ad efficiendum ut aures audiant.
- שנת P. 1444. B. שנת: De Rabinorum commentis vid. Paul Cassel, Schamir, Erfurt. 1856. 8. p. 62 sqq.
- שנת P. 1448. B. שנת *annus*: etiam in lingua assyriaca *schanath* annus, quod in tabulis lexicographicis, quae in museo Brit. asservantur, syllabatum expressum est *schana-ath*. Vid. Hincks report to the Trustees of the Brit. Mus., Lond. 1854. 12., p. 17.
- P. 1450. A. annot.: De pronuntiatione voc. שנת cf. Heidenheimii librum משפטי השנים p. 42, et Jos. Dernburg in libro cui titulus est Orientalia ed. Juyboll, Roorda et Weijers, vol. II. Amstelod. 1846. 8. p. 105.
- B. שנת: adde پہلے *alter*.
- שנת P. 1454. A. שנת: Quod ex hoc vocabulo duo fecit, ebur et ebentum, in eo F. Boettcherum assentientem inveni; respuit tamen vir doctus coniecturam שהנת, putatque שנת potius ex illo contractum esse, ut שנת ex שנת. — Ceterum sanser. *ibha* in recentioribus tantum scriptis elephantis nomen est, v. Roth. ad Nirukt. p. 79, A. Weber Indische Skizzen p. 74. — lin. 5 a fine serib.: Bidor. I, 55.
- B. שנת: In inscriptionibus Babilonicis eueatis Nebucadnezar passim se regem Sinearum vocat. Cf. Brandis, über den histor. Gewinn aus der Entzifferung der assyr. Inschriften (Berol. 1856. 8.) p. 78.
- P. 1456. B. שנת: ex aegypt. *textura* et שנת *falsus* compositum, fortasse שנת effundendum pntat Knobelus comm. ad Lev. I. I., non sine probabilitate.
- שנת P. 1457. B. שנת: imo scrib. שנת eum raphato.
- שנת P. 1467. A. שנת: Animal id esse, quod Arabes *ويز* vocant, Seetzenius quoque perspexit, v. eius itiner. vol. II, Berol. 1854. 8., p. 228 sqq. 354.
- שנת P. 1475. B. שנת: In ponderibus Assyriacis, quae supra

- commemoravi in Add. ad v. שנת p. 97, insculptum legitur שנת *mina regia*, ut videtur, eodem sensu, quo Hebraei solum ponderis *regu* dicebant, v. Norris in Journ. of the R. Asiat. Soc. vol. XVI. p. 221. — שנת non esse fabam siloquae, sed obolium, dixi supra in Add. ad h. v. p. 81. — Sielos, quos dicunt, Marcalicos, quorum hic mentio iniecta est, nuper summa contentione denno examinatos esse, breviter indicare satis habeo. Vid. Celest. Cavedoni numismatica biblica o sia dichiarazione delle monete antiche memorate nelle Sante Scritture, Modena 1850 et 1856. 8. (Germ. vert. A. v. Werthof, 1855. 56. 8., Lenormant sur les monnaies de Simon Machabé in Revue numismatique T. X. 1845. p. 173—195, Sauley recherches sur la numismatique judaïque, Paris 1854. 4., et maxime H. Ewald in Göttinger gelehrte Anzeigen 1855. April. nr. 55—56, ibidemque Nachrichten nr. 8. — In pretio sicli v. etiam Winer bibl. Realwörterb. s. v. Sekel, Themius ad 2 Sam. XII, 30 et ad 1 Reg. VI, 35, et de siclis persicis O. Blau diss. de numis Achaemenid. (Lips. 1855. 4.) p. 12.
- P. 1476. A. שנת: Hoc nomen Starkius (Forschungen, Gaza etc. 1852. p. 112) interpretatur locum lapidosum, coll. rad. שנת. Huic sententiae conveniens fuerit arab. *سنت* locus durus et lapidibus albis constans. — De rintis urbis, quae hodie supersunt, v. Guérin description des ruines d'Ascalon, in Bulletin de la Société de Géographie 4 ser. t. XIII. 1857. p. 81—95.
- שנת P. 1478. A. שנת *Pi.*: pro „Deut. XVII, 26“ scrib.: Deut. VII, 26.
- שנת P. 1479. B. שנת: pellice שנת solvere.
- שנת P. 1480. A. שנת no. 2: Phaenomenon Sarāhī describit L. L. Porter in libro Five years in Damascus. Lond. 1855. 8., vol. II. p. 11 sq. vol. I. p. 154. Cf. On the mirage of India by Major James Abbott, in Journ. of the R. Asiat. Soc. of Bengal, 1854. no. 2. p. 163—189.
- שנת P. 1483. A. lin. 3: שנת iam Raschi alique Rabbini, ut et J. H. Michælis, referunt ad rad. שנת. Aqu. Ps. V, 9: *ἐγὼ δόξασα*. Hieron.: insudatores. Hupfeld, ad Ps. V, 9 שנת sola pronuntiationis quadam varietate differre a שנת docet.
- B. שנת: *catenula*: Eiusdem significacionis fortasse est שנת n. pr., quod supra p. 101 in Add. ad rad. שנת commemoravi.

¶

- שנת P. 1493. A. שנת: Adde 4, שנת n. pr. oppidi, de quo vid. s. rad. שנת p. 60.
- שנת: Semel dicam, ubi de etymo nominum Assyriorum agitur, memor sis dicti Tul-

liani: Queram omnia, dubitans plerumque et mihi ipse diffidens. Plurima enim in hac re adhuc dubia sunt atque incerta, ac praecepue etymis e lingua sanscrita persicaeve accessitis diffidendum, etiamsi videantur tanquam ad normam exacta esse, quum lingua assyriaca in summa re sit semitica habenda. Oppertus nomen Tiglathpileseri sic exponit, ut sit Tiglat-pallu-sir, quod significare ait „adoration au fils de Sir“, v. Archive des missions scientifiques vol. V. (Paris. 1856. 8.) p. 219.

- תכל P. 1502. B. תכלית: Assy. *takiltu* caeruleus, vid. Add. p. 112 lin. 1. (ad v. ארבעין, rad. רבם). Cf. Mischna tr. Rerachoth c. 1. §. 2, ubi de tempore antelucano et prima luce: מְשִׁיבֵי רֵי בֵּין תְּכֵלֶת לְלָבָן ר' מְשִׁיבֵי רֵי בֵּין תְּכֵלֶת לְלָבָן וְאֵלֶינָם אֲנִי הַתְּכֵלֶת לְכַרְתִּי i. e. ex quo quis dignoscit caeruleum (filum) ab albo, vel, ut R. Elieser dicit, caeruleum a prasino. In loco Talm. tr. Menachoth fol. 72, b. apud Buxtorf. תכלת comparatur colori maris et coeli. — Gumprecht in Zeitschr. für allgem. Erdkunde, vol. VI. (Berol. 1856. 8.) p. 17: „Die Purpurschnecke ist unzweifelhaft *Ianthina fragilis*, eine Bewohnerin aller wärmeren Meere, deren in einem Rückengefäß befindlicher Purpursaft zum Färben dient.“ Aildo, quod nuper comperi, vento procelloso exorto eiusmodi conchiarum magnam copiam saepe ad littora Phoenicia et Palaestinae e mari effici.
- P. 1504. A. תכלית: Ut Rawlinson, sic Quatremère hoc cum tumultu Nimrad appellato composuit in Journ. des Savans 1849. p. 609. Rawlinson autem postea mutavit sententiam, Telassar = Resen ibi fuisse ratus, ubi nunc sunt ruinae Kileh-Schirgat, v.

Journ. of the R. Asiat. Soc. vol. XV. p. XVIII. — In monumentis Assyriacis Ven. Hincks legit *Til-ash-shuri*, quod videtur esse תל אשור; *til* enim assyr. est cumulus, acervus, ut in his verbis (Inser. mus. Brit. 13, 11): *kima til abubi espun*, quae idem vir doctus anglie vertit: „like a heap of corn I swept away“. (Cf. nomen loci ad Chaboram siti תל אביב i. e. collis vel acervus spicarum Ezech. III, 15.) Vid. Hincks in Transact. of the R. Irish Acad. vol. XXII. 1852. p. 359.

- הלה 1504. A. תלה: cf. etiam radd. תלה, תלה, תלה.
- P. 1507. A. תלה: Adi locum Ibn an-Nadimi, veteris scriptoris Arabici, apud Golium not. ad Aiferg. p. 18 eundemque integriorem apud Chwolsohn libr. de Sabius vol. II. p. 27, et quae annotavit editor ibid. p. 201 sqq., item quae Maimonides et Markizi ex libro de agricultura Nabathaeorum exciperunt, ibid. p. 459, 606 sqq. Ephr. Syrus respiciens Ezechielis verba scribit (Opp. II, 374. B): כְּבִגְדֵי צִמְצִימֵי שֶׁבֶן הַסֵּלִן יִבְלֵ לְצִמְצִימֵי שֶׁבֶן הַסֵּלִן i. e. *populares suas deplorabat* (Ionas propheta), quod deplorarent *Tammuzum*.
- תמר P. 1510. A. תמר no. 2, b: Cf. Thenius ad 1 Reg. IX, 18 et Hitzig. ad Ezech. XLVII, 19.
- תקן P. 1517. A. תקן: Ad hanc radicem pertinet אֶתְקַן n. pr. urbis, quod v. supra p. 102. B.
- P. 1518. B. תרהקה: Cf. etiam Prisse monumens égypt. tab. 31—34.
- תרהק P. 1520. B. תרהקים: Vid. Landan ad lex. Aruch I, p. 205 sqq., Chwolsohn die Sabier II, 154 sqq.

תרהק P. 238. A. adde: תרהק f. *cibus* 2 Sam. XIII, 5. 7. 10. Ges. lex. man.

תרהק P. 505. B. תרהק. Adde: *Niph. obductus est*. Part. fem. תרהקה Ps. LXXIII, 15. Ges. lex. man.

PJ Gesenius, Friedrich Heinrich
4831 Wilhel
G4 Thesaurus
t.3
cop. 2

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

